

* Provenint de la biblioteca de
Josep Puig i Cadafalch, President
de la Mancomunitat de Catalunya.
Conté els números 9, 10 i 11, que
no figuren descrits al Catàleg
Q1.lectura. 2007.

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació
Direcció General de Patrimoni Cultural
Subdirecció General d'Arxius
Portaferriera, 1
08002 Barcelona

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA
CRÒNICA OFICIAL

Planes	Planes
PRESIDÈNCIA 1	Publicacions..... 12
XVIII Assemblea de la Mancomunitat de Catalunya:	Personal..... 12
Projectes d'acord..... 1	Vària..... 13
Consell Permanent..... 2	Comissió executiva del Monument a Verdaguier.. 13
Assumptes generals..... 3	AGRICULTURA 13
Palau de la Generalitat..... 3	Escola Superior d'Agricultura..... 13
Negociat d'Arquitectura..... 4	Serveis tècnics d'Agricultura..... 13
Festes, recepcions, homenajes..... 4	Direcció..... 13
Personal..... 4	Servei de Viticultura i Enologia..... 13
Majordomia..... 5	Servei d'Arbres fruiters..... 14
Publicacions..... 5	Servei de Terra campa : Plagues del camp..... 14
CULTURA I INSTRUCCIÓ 5	Servei d'Acció social agrària..... 14
Centres acadèmics..... 5	Laboratori..... 14
Institut d'Estudis Catalans..... 5	Servei forestal..... 15
Secció Històrico-Arqueològica..... 5	Cursets de divulgació..... 15
Serveis científic-administratius..... 5	Servei de Ramaderia..... 15
Conservació i catalogació de monuments..... 5	Els Concursos de bestiar..... 16
Oficina d'Estudis Jurídics..... 5	OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANJAMENT 16
Museus, Biblioteques i Arxius 5	TREBALLS 17
Junta de Museus de Barcelona..... 5	Treballs en curs i obres realitzades..... 17
Escola Superior de Bibliotecàries..... 6	CARRERES, CAMINS I PONTS 17
Biblioteques..... 6	Construcció..... 17
Biblioteques d'Amèrica..... 6	Reparació i conservació..... 19
Biblioteca de Catalunya..... 6	Material..... 23
» del Consell de Pedagogia..... 6	Arbrat..... 23
Biblioteques Populars..... 6	Personal..... 23
Biblioteca Popular de Borges Blanques..... 6	Vària..... 23
» » de Canet de Mar..... 7	BENEFICÈNCIA I SANITAT 24
» » de Figueras..... 7	Beneficència 24
» » d'Olot..... 8	Obres..... 24
» » de Pineda..... 8	Asils i Hospicis..... 24
» » de Sallent..... 8	Hospitals..... 24
» » de Terrassa, en projecte..... 9	Manicomis..... 25
» » de Valls..... 9	Juntes de Govern dels Establiments de Bene- ficència..... 26
» » de Vendrell..... 10	Sessions de les Juntes de Govern dels Establi- ments de Beneficència:
Ensenyament 10	Lleyda..... 26
Departament d'Ensenyament tècnic i profes- sional..... 10	Girona..... 27
Ensenyament superior:	Tarragona..... 28
Cursos monogràfics d'Alta Estudis i d'Intercanvi..... 10	Personal..... 29
Ensenyament normal:	Vària..... 29
Estudis Normals..... 10	Sanitat 29
Ensenyament primari:	Servei d'Assistència social dels Tuberculosos..... 30
Escola Montessori..... 11	Lluita contra el Paludisme..... 30
Ensenyament tècnic-industrial:	POLÍTICA SOCIAL 31
Escola del Treball..... 11	Borsa del Treball..... 31
Escola local de Teixits de punt de Canet de Mar..... 11	HISENDA 31
Ensenyament professional:	Emprèstits..... 32
Escola d'Administració local..... 12	Contingent..... 32
Ensenyament artístic:	Arbitris..... 32
Escola Superior dels Bells Oficis..... 12	Personal..... 32
Exposicions, concursos, etc..... 12	Vària..... 32
Premis, beques i subvencions..... 12	Caixa de Crèdit Comunal..... 32
Serveis de difusió i vulgarització:	
Extensió d'Ensenyament tècnic..... 12	

CRÒNICA OFICIAL

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY IV

GENYER MCMXXXIII

NÚM. 1

PRESIDÈNCIA

DIVUITENA ASSEMBLEA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

Acords del Consell Permanent

PROJECTES D'ACORD

Acordà el Consell:

Aprovar el següent projecte d'acord que ha d'ésser sotmes a la pròxima Assemblea:

1.ª Es consideren inclosos en el pla general de vies de comunicació de la Mancomunitat els camins que faciliten o milloren la comunicació dels Establiments de Beneficència de la Mancomunitat.

2.ª La norma tercera de les que ha de seguir el Consell en la tria de camins a construir en virtut de l'acord de l'Assemblea de 26 de novembre de 1914, és addicionada amb el següent apartat:

g) Camins que facilitin o millorin la comunicació dels Establiments de Beneficència de la Mancomunitat.

Donar comunicació d'aquest projecte al senyor President de l'Assemblea, als efectes de convocatòria de la Comissió corresponent.

—A proposta del Conseller d'Hisenda, aprovar els projectes d'acord que han d'ésser sotmesos a la pròxima Assemblea, la part dispositiva dels quals es detalla a continuació, acordant-se donar-ne trasllat al senyor President de l'Assemblea perquè pugui convocar la Comissió que correspongui.

Proposta d'acord referent a l'adquisició de la casa i terrenys annexes a la finca denominada «Torre dels Frares». — Procedeixi's a l'adquisició de la casa i terreny anexe a la finca denominada «Torre dels Frares», emplaçat a l'antic terme municipal d'Horta, el qual té una extensió superficial de 4.257 m², i llinda, pel nord-oest, amb terrenys de la Diputació, pel preu de 27.500 pessetes, quedant autoritzat el senyor President per a signar la corresponent escriptura, i satisfent-se el preu amb càrrec a la corresponent consignació, que haurà de figurar en el Pressupost per a l'any 1923-24.

Proposta d'acord relativa a la creació d'una Mutualitat de Secretaris i Funcionaris municipals. — 1.ª Es crea una Mutualitat de Secretaris i Funcionaris municipals de Catalunya, per tal de realitzar el segur de malaltia, invalidesa i mort, conjuntament.

2.ª S'autoritza el Consell Permanent perquè organitzi i reguli la dita Mutualitat, de conformitat amb les següents bases:

A) La Mutualitat tindrà per objecte auxiliar els socis o llurs famílies, en els següents casos:

a) En cas de malaltia, amb un subsidi diari.

b) En cas d'impossibilitat absoluta per al treball, amb una indemnització per una sola vegada.

c) En cas de mort, amb una indemnització a la família per una sola vegada.

B) Podran ésser ocs de la Mutualitat:

a) Totes les persones que en la data de constitució de la Mutualitat exercixin el càrrec de Secretari d'algun dels Ajuntaments de Catalunya, essent majors de vint-i-cinc anys i menors de seixanta cinc, i estant en bon estat de salut.

b) Tots els que en el successiu siguin nomenats Secretaris d'algun Ajuntament de Catalunya i reuneixin les indicades circumstàncies.

c) Tots els altres Funcionaris municipals de Catalunya que reuneixin les condicions abans expressades.

G) Les persones indicades a la base anterior que no ingressin a la Mutualitat dintre del primer any de la constitució o del seu nomenament, no podran ingressar sense satisfer els drets d'entrada que es fixin, tenint en compte les seves circumstàncies especials i el temps que hagin trigat a fer-se socis.

D) Els Secretaris i Funcionaris municipals s'agruparan per categories, segons el cens de població dels respectius Municipis.

E) Les quotes a satisfer pels socis i els beneficis del segur estaran en proporció a la categoria del Municipi, essent iguals les de cada categoria. La Mancomunitat bonificarà les quotes que paguin els socis de les dues primeres categories de la base B en una quantitat que no podrà excedir del 100 per 100.

F) Amb les quotes que es vagin satisfent es formarà un capital per a atendre les obligacions de la Mutualitat.

G) La Mutualitat serà regida per un Consell de Govern, assessorat per un Cos consultiu.

H) El Consell de Govern estarà integrat per:

a) Un Diputat de la Mancomunitat, que actuarà de President.

b) Quatre representants més de la Mancomunitat.

c) Quatre persones designades entre els socis.

I) Correspondrà exclusivament al Consell Perma-

nent de la Mancomunitat la designació i separació dels seus representants al si del Consell de Govern.

J) Els altres individus del Consell de Govern i els del Cos consultiu es designaran pels socis.

K) Les decisions del Consell de Govern seran executives; contra d'elles, però, s'admetrà recurs davant el Consell Permanent de la Mancomunitat, que resoldrà definitivament.

L) Es reservarà sempre al Consell Permanent de la Mancomunitat l'alta inspecció dels afers de la Mutualitat i la reorganització del seu funcionament. En el cas que la Mutualitat hagués de dissoldre's, correspondrà al Consell de la Mancomunitat decidir la forma i conseqüències de la dissolució.

3.ª Consignis en el Pressupost ordinari per a l'exercici de 1923-24, la quantitat de 40,000 ptes. per tal d'atendre al pagament de la subvenció corresponent a la Mancomunitat en la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris municipals de Catalunya.

Proposta d'acord referent a l'ampliació d'un crèdit amb destinació a l'extinció de la llagosta. — Es ampliat amb la suma de 50,000 ptes. el crèdit obert a la part. 321, cap. 9.ª, art. 2.ª del vigent Pressupost, per tal d'atendre les despeses que origini la cooperació a la campanya interregional iniciada contra la llagosta, cobrint-se aquella despesa amb l'economia que es produirà en les partides del vigent Pressupost que s'esmenten, en la següent proporció. La part. 60, 10,000 ptes.; la 63, 5,000; la 65, 5,000; la 67, 2,000; la 241, 12,000; la 269, 8,000; la 335, 8,000 ptes.

Proposta d'acord referent a la creació d'un Negociat d'Orientació municipal. — 1.ª Dependent de l'Orientació, es crea un nou Negociat que es denominarà d'Orientació municipal.

2.ª Seran funcions pròpies del dit Negociat:

a) Cuidar de què tots els Ajuntaments de Catalunya coneguin els serveis que la Mancomunitat té establerts i les condicions mitjançant les quals poden utilitzar-se.

b) Rebre i tramitar, adreçant-les a l'Oficina o Secció corresponent, totes les peticions dels esmentats serveis que per part dels Ajuntaments es dirigeixin a la Mancomunitat.

c) Recollir totes les dades, informacions i observacions que els Ajuntaments dirigeixin sobre aquestes matèries.

d) Orientar la vida dels Ajuntaments cap a normes que els portin a enrobustir llurs hisendes i millorar llurs serveis.

e) Totes les altres que puguin contribuir al millorament de la vida municipal i a fer que siguin eficaços els serveis que presta la Mancomunitat.

(Sessió del dia 25 de gener de 1923.)

CONSELL PERMANENT

Acords del Consell Permanent

El Conseller Sr. Bofill i Matas donà compte al Consell del següent document:

«Excm. Sr. President; Srs. Consellers:

Avui fa cinc dies que el diari barceloní *La Veu de Catalunya*, publicava, amb el títol de «Ètica política», un article editorial que acabava amb els paràgrafs següents:

«Nosaltres mateixos, a Catalunya, hem tingut exemples colpidors d'aquesta trajectòria dels extremistes. Fa gairebé vint anys s'organitzà un partit extremista

a Catalunya a base d'uns elements que es deien d'esquerra i trobaven poc catalanista la nostra actuació. Doncs bé, molts d'aquells homes que organitzaren l'esquerra catalana, es troben avui dins del partit d'En Rومانos, d'En García Prieto o de la Unió Monàrquica. Un d'ells, el Marquès d'Olerdola, que ens trobava llavors poc catalanistes.

Així mateix, la Lliga Regionalista s'ha trobat ja en dues ocasions, una fa alguns anys, l'altra molt recent, també en el cas que homes que amb la seva bandera havien entrat a ocupar càrrecs d'elecció popular, han abandonat la bandera, aixecant-ne una altra en contra, sense sentir-se amb cap necessitat de consciència de deslitzar, amb llurs dimissions, el pacte fet amb els electors.

La Lliga, convençuda del seu propi prestigi i de la seva força en l'opinió pública, ha cregut poder tractar el cas sense fer-ne gaire cabal, amb desdenyosa superioritat. Amb tot, l'opinió en forma judici prou clarament com ho està fent ara també en el cas dels socialistes.

Quan es demostren certes estranyes concepcions d'ètica política, és innegable que cau per la seva base tot drat de parlar en nom d'ideals de democràcia i, sobre tot, que porta només al ridícul intentar plataformes d'austeritat política i de sosteniment de major puresa de les doctrines.

Encara que trobo inversemblant que aquell article traduïx el criteri de la Comissió d'Acció política de la Lliga Regionalista, la gravetat de les seves manifestacions, l'autoritat que li donen les circumstàncies de la seva publicació i el no haver-lo vist rectificat per ara, tot i que parla amb insistència d'actituds de la Lliga Regionalista, fa que, per compte propi i en representació d'altres Diputats adictes a Acció Catalana, retregui alguns antecedents.

En la reunió privada que oportunament celebren els elements nacionalistes que integren les majories de la Diputació i de l'Ajuntament de Barcelona es constatà unànimement que els fets polítics que es produïen o es preveïen amb motiu de la preparació de la Conferència Nacional Catalana, no trencaven la superior unitat ni l'orientació de govern d'aquelles majories.

Quant a la Mancomunitat de Catalunya, recordo que, vista la declaració de la Comissió d'Acció política de la Lliga Regionalista de 25 de maig últim, vaig oferir al senyor President resignar el càrrec de Conseller i recordo també que el senyor President declinà cordialment la insinuació, refermant la seva confiança en mi com a Conseller.

Crec que no em pertoca de dir si és just de comparar la desintegració de la Lliga dels Diputats i Regidors adictes a Acció Catalana, amb el cas d'un Regidor socialista de Madrid, que, en rebre una vara de tintant alcalde de R. O. es fa liberal monàrquic; ni de si és avinent de retreure, a propòsit de l'actuació d'Acció Catalana, la trajectòria política del senyor Marquès d'Olerdola. Però, atent al deure de la pròpia vindicació, haig de fer constar que la majoria dels Diputats i Regidors adictes a Acció Catalana havien fet la llur actuació política dintre la Secció de la Lliga dita Jovenut Nacionalista, tinent per aquest motiu una modalitat i una representació específica. Després de celebrar la Conferència Nacional Catalana, provocaren una sessió extraordinària de la Junta General de la Jovenut que, després d'un extens debat i amb nombrosíssima concurrència de socis, aprovà tot allò que, en nom d'ella, havien fet respecte de la Conferència. D'aquella Associació — d'on els havia extret la Lliga Regionalista per integrar-los en les seves candidatures — se'n separaren sense renyines, no perquè la Joven-

tut els hagués perdut la confiança, sinó en atenció al nexa estatutari que supeditava aquella Entitat a una altra — la Lliga —, els dirigents de la qual els havien declarat excusos de la seva disciplina.

Aquest i altres detalls coetanis ens permeten creure que darrera dels elements d'Acció Catalana i, per tant, darrera llurs Diputats i Regidors hi havia una considerable part de l'opinió nacionalista. Fins creu molta gent que amb la nostra actitud interpretarem el general sentir de molts i de significats nacionalistes que, per raons diverses, continuen, encara, dintre la disciplina de la Lliga Regionalista.

Tenint en compte tot el que acabo d'exposar al digressiu Consell Permanent, els Diputats adictes a Acció Catalana hem de declarar que els comentaris que la nostra conducta política ha merescut el dia 19 d'aquest mes en aquell article que duia el títol de «Ètica política» no han impressionat la nostra consciència ni el nostre criteri. No podem negar que han impressionat profundament — pel mateix respecte que ens mereix llur anònima procedència — la nostra sensibilitat.

Únicament per aquest motiu faig dimissió del meu càrrec de Conseller de la Mancomunitat de Catalunya i demano al Consell Permanent que es digni recollir-la per donar-ne trasllat a l'Assemblea; així com amb tots els meus companys posem a la disposició de l'Excel·lentíssim senyor President de la Mancomunitat i del senyor President de la Diputació de Barcelona — aquí present — les delegacions que per enclàvec d'ells, com a Diputats, venim exercint. I, encara, en nom del Sr. Vidal de Llobatera i en el meu nom, faig avinent que des d'ara no farem ni de les nostres actuals actes de Diputat llevat que abans de finir el manament que ens portà a ambdues Corporacions unes eleccions populars facin evident a tothom que darrera els elements directores d'Acció Catalana i, per tant, darrera els Diputats que ens hi adherim, hi ha, com creiem, una opinió nacionalista que ens obligarà a usar-les sense perill — ens sembla — que ningú se'n pugui escandalitzar. Finalment, en nom dels Diputats Srs. d'Abadal, Bassols, Geli, Massó i Llorens, Picart i Roger, presents a Barcelona, faig constar que per solidaritat ens acompanyaran en la nostra abstenció.

Escollida la lectura del transcrici document, el senyor President del Consell manifestà que, al seu entendre, les campanyes periodístiques responen, avui, més a un ressò de sectors d'opinió en la premsa que a l'autoritat dels partits polítics, cosa clara en aquest cas concret si es té en compte que quan els homes d'Acció Catalana que exerceixen càrrecs públics d'elecció popular posaren a disposició del President de la Lliga Regionalista que els havia patrocinat llurs càrrecs, aquell els manifestà que no hi havia lloc a la renúncia.

Recordà el Sr. Puig i Cadafalch les seves paraules en la darrera Assemblea amb motiu de la constitució de la minoria d'Acció Catalana, i, ateneix-ne a elles, digné que entenia que la qüestió quedava fora dels termes en què els renunciants la plantejien i que, en tot cas, calia plantejar-la a l'Assemblea, discutint-se a la premsa la qüestió en ella plantejada.

Pregà el senyor President al Sr. Bofill i Matas i, en son nom als senyors Diputats dimissionaris, que vulguin continuar actuant en els càrrecs de designació directa de la Presidència, i firi dolent-se de veure privat el Consell del concurs del Sr. Bofill, al qual salutà amb l'esperança que, obeint al seu patriotisme, dia vindrà que es reintegri a l'actuació pública prop dels actuals companys.

Els Consellers Srs. Sol, Riera i Vallès i Pujals assentiren les paraules del President, i els Consellers Srs. Lloret i Mías i Estadella, en nom del sector polític que respectivament representen, després de manifestar que es

mantenen, naturalment, al marge de l'aspecte polític de la qüestió, expressaren llur desig que es trobés una fórmula que permetés al Sr. Bofill de conviure amb el Consell i que, en tot cas, superant sempre el patriotisme totes les contingències, no es perturbés en cap moment la vida de Catalunya.

El Conseller adjunt Sr. Moragas tingué paraules d'afecte per al Sr. Bofill i Matas; preguntant que continués en els càrrecs que serveix dins els Consells de Retirs Obrers i d'Inversions Socials de la Caixa de Pensions.

El Sr. Bofill i Matas prengué tot seguit comiat del Consell, reiterant la seva adhesió a la Mancomunitat i manifestant el seu sentiment per deixar el càrrec en el moment que millors relacions tenia i més a grat es sentia amb tots els companys i amb les representacions dels diferents grups polítics.

El Consell feu unànime manifestació del sentiment que li causà la separació del Sr. Bofill i Matas, acordant que així constés en acte.

(Sessió del dia 24 de gener de 1923.)

Atenent el que disposen l'Estatut i el Reglament de l'Assemblea, comunicar al President d'aquesta la dimissió del càrrec de Conseller presentada pel Sr. Bofill i Matas, als efectes de la provisió de la vacant.

(Sessió del dia 25 de gener de 1923.)

ASSUMPTE GENERAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist l'ofici de l'Associació d'Apoderats i Gestors d'Assumpes Judicials, de Barcelona, i el document que acompanya l'esmentat ofici, sollicitant la cooperació del Consell Permanent per a obtenir la modificació de l'art. 4 de la llei d'Enjudiciament civil, i atès el dictamen del Cap de la Secció primera, manifestar al firmant de l'ofici al·ludit que, sense entrar a apreciar la procedència o improcedència del que és objecte de l'esmentada petició, es ven privat el Consell, donada la naturalesa de l'afar, d'intervenir en aquesta qüestió, ja que, a part que es tracta d'un assumpte de caràcter legislatiu, afecta a entitats que tenen interessos diversos.

(Sessió del dia 25 de gener de 1923.)

Que constés en acta i fos comunicat al Diputat de la Mancomunitat, President de la Comissió d'Hisenda de l'Assemblea, Sr. Jaume Estapé, el testimoni de condol per la mort del seu fill.

(Sessió del dia 31 de gener de 1923.)

PALAU DE LA GENERALITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Acceptar el trasllat del servei de subministre del carbó necessari per a la calefacció central d'aquest Palau durant l'actual hivern, atorgat pel Sr. Tomàs Abelló a favor d'En Joan Figuerola i Casali, el qual es té per subrogat en el lloc d'aquell respecte de dit servei, mentre compleixi totes i cada una de les condicions mitjançant les quals li fou adjudicat.

(Sessió del dia 3 de gener de 1923.)

Aprovar els comptes presentats amb data 31 d'octubre de 1922 per l'Industrial Sr. Francesc Cases, per treballs d'apuntament de la Galeria gòtica del Pati

de Sant Jordi i de restauració de la Sala d'Assemblees del Palau de la Generalitat, d'import 1,084'40 i 4,975 pessetes, respectivament, o sia, en juny, 6,059'40 ptes.; i consignar aquesta suma com a crèdit reconegut en el pròxim Pressupost per l'any 1923-24.

— Atès el dictamen del Cap-director d'Administració, degudament conformat, que la suma de 2,800 ptes. que l'industrial N'Antoni Còmas acredita, segons els comptes presentats amb data 13 de setembre de 1922, per treballs efectuats en el Dispensari antitubercular del carrer de Radas, resti subjecta, en quan a 2,180 ptes., per respondre, en concepte de fiança, del compliment del contracte referent al subministre de butaques amb destinació a la Sala d'Assemblees del Palau de la Generalitat, adjudicat al mateix industrial, i que es comunicui aquest acord a l'interessat i al Departament d'Intervenció, als efectes conseqüents.

(Sessió del dia 10 de gener de 1923.)

Aprovar el pla i pressupost de construcció d'una galeria a la Sala d'Assemblees del Palau de la Generalitat, formulats pel senyor Arquitecte dels Serveis Generals, Sr. Joan Rubió, l'import total del qual es calcula en 12,030 ptes.; autoritzant-se el sudit Arquitecte per la urgent realització de les obres pel sistema d'administració, amb càrrec a la consignació per a obres en l'esmentat Palau.

(Sessió del dia 18 de gener de 1923.)

NEGOCIAT D'ARQUITECTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la relació de les quantitats que s'han d'abonar als auxiliars Srs. Josep M. Camarasa i Josep Sánchez, pels treballs de delineació d'un magatzem d'obres públiques, fets durant el mes de desembre darrer, a les ordres de l'Arquitecte Sr. Joan Rubió, que importen, respectivament, un total de 73'12 i 16'87 ptes., a fer efectives amb càrrec a la part. 252 del vigent Pressupost.

(Sessió del dia 3 de gener de 1923.)

Aprovar les següents relacions de quantitats a abonar a Auxiliars d'arquitectura per treballs de delineació fets durant el mes de desembre, en els Establiments de Beneficència que es detallen:

Escoles de Tarragona. — Als Srs. Josep Sánchez, Leandre Lapeira i Alfred Figueras, un total de 190'62 pessetes, a satisfer amb càrrec a la part. 95 del Pressupost vigent.

Casa de Misericòrdia de Lleida. — Al Sr. Miquel Masdeu, 116'87 ptes., amb càrrec a la part. 91.

Hospital de Lleida. — Al Sr. Miquel Masdeu, 48'75 pessetes, amb càrrec, també, a la part. 91.

— Aprovar els següents conceptes:

Amé càrrec a la part. 91 del Pressupost vigent. — Del constructor d'obres En Joan Antoni Vilà, per jornals i materials esmerçats en les obres efectuades en la instal·lació del rentador mecànic als Establiments de Beneficència de Lleida, que importa 646'30 ptes. Del mateix constructor d'obres, per iguals conceptes, d'import 1,991'30 ptes. També de l'esmentat constructor d'obres, i per igual concepte, que importa 1,350'32 ptes. De la casa Artur Pardini, per jornals i materials esmerçats en les obres d'instal·lació d'un rentador mecànic a la Casa de Beneficència de Tarragona, d'import 1,982'50 pessetes. De la mateixa casa, i per igual concepte, per un import de 1,366'65 ptes.

Amé càrrec a la part. 79. — Sis, del contractista En Joan Florensa, per treballs efectuats a la Sala d'operacions de l'Hospital de Lleida, d'import, respectivament, 561'25, 1,927'97, 1,959'05, 1,996'50, 1,982'76 i 1,971'98 pessetes.

(Sessió del dia 4 de gener de 1923.)

Aprovar els comptes que s'esmenten a continuació, a pagar amb càrrec a la part. 66 del Pressupost vigent:

El presentat per la casa Indústries Modernes, per treballs de còpia fets per encàrrec del Negociat d'Arquitectura, amb data 28 de novembre de 1922, d'import 147'75 ptes.

El presentat per l'industrial En Pere Quintana, amb data 30 de maig de 1922, per jornals i materials esmerçats en les obres d'apuntalament en el Pati de Sant Jordi del Palau de la Generalitat, d'import 701'35 ptes.

El presentat pel mateix industrial, amb igual data, per treballs efectuats a la Sala d'Assemblees del Palau de la Generalitat, d'import 66'50 ptes.

El presentat per En Francesc Daura, referent a la pedra i jornals de picapedrer esmerçats en la Sala d'Assemblees, d'import 1,852'62 ptes.

Aprovar la relació formulada per l'Arquitecte dels Serveis generals, de les quantitats que s'han d'abonar als Auxiliars del Negociat d'Arquitectura pels treballs de delineació fets durant el mes de desembre de 1922, referents al Saló de l'Assemblea del Palau de la Generalitat, amb càrrec a la part. 66 del Pressupost vigent, distribuïdes en la següent forma: a N'Alfred Figueras, 95'62 ptes.; a En Leandre Lapeira, 123'75, i a En Josep M. Camarasa, 67'50. Total, 286'87 ptes.

(Sessió del dia 10 de gener de 1923.)

FESTES, RECEPCIONS, HOMENATGES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Associar-se a la commemoració oficial del Centenari de Pasteur, organitzada per l'Institut Francès de Barcelona; facilitant-se la Presidència per disposar el que cregui més convenient per a la efectivitat d'aquest acord.

(Sessió del dia 4 de gener de 1923.)

Prendre esment de les comunicacions de Dr. Roux, de l'Institut Pasteur, de París, i del Sr. A. Bertrand, de l'Institut Francès de Barcelona, regradant la participació de la Mancomunitat als actes commemoratius de la celebració del centenari de Pasteur, que han tingut lloc a Barcelona.

(Sessió del dia 31 de gener de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Designar el Conseller Sr. Josep Estadella, el Cap-director d'Administració Sr. Lluís Collado i el Secretari del Consell Permanent Sr. Lluís Sans i Buigas, per a constituir el Tribunal per a l'examen-revisió reglamentari de la capacitat, conduïda i treballa fets durant els cinc primers anys de servei de la Srta. Margarida Suñé i Pi, Auxiliar del Departament d'Administració.

(Sessió del dia 25 de gener de 1923.)

MAJORDOMIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el consell:

Aprovar el compte presentat pel senyor Majordom de la Mancomunitat, d'import 250 ptes., amb motiu de despeses ocasionades durant el mes de desembre, pel concepte de calefacció, havent de satisfer-se l'import amb càrrec a la part. 63 del vigent Pressupost.

(Sessió del dia 31 de gener de 1923.)

PUBLICACIONS

Acords del Consell Permanent

CRÒNICA OFICIAL

Acordà el Consell:

Que a partir del número de gener d'enguany sigui fet gratuïtament a tots els Ajuntaments de Catalunya el servei de la CRÒNICA OFICIAL de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 11 de gener de 1923.)

CULTURA I INSTRUCCIÓ

CENTRES ACADÈMICS

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat d'un ofici de la senyora vídua de N'Isidre Bonsoms, regraçant l'alta consideració amb què el Consell Permanent ha pres esment de la cessió de la Biblioteca del seu marit a l'Institut d'Estudis Catalans.

(Sessió del dia 17 de gener de 1923.)

SECCIÓ HISTÒRICO-ARQUEOLÒGICA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment de la resposta de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans, a la consulta que se li dirigí referent a la petició de N'Emili Pascual d'Amigó, interessant un record commemoratiu dedicat als herois del Bruch de l'any 1808, en el pont de la Mancomunitat que uneix els dos Bruchs al de la Parroquia; i de l'informe relatiu al pont vell situat en el terme municipal de Manresa, que fou també demanat a l'esmentada Secció de l'Institut.

(Sessió del dia 3 de gener de 1923.)

Pendre esment de la petició de l'Ajuntament de Tossa, interessant la cooperació material de la Mancomunitat i la intervenció de la Secció tècnica corresponent per a procedir a la reparació de les muralles de l'històric recinte fortificat d'aquella població; acordant-se passar aquest prec a informe de la Secció Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans.

(Sessió del dia 10 de gener de 1923.)

SERVEIS CIENTÍFIC-ADMINISTRATIU

CONSERVACIÓ I CATALOGACIÓ
DE MONUMENTS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre nota del pressupost de les obres de restauració

de la Torre-portal Bové, de Montblanch, oferta a la Mancomunitat, preparat per la Secció de Conservació de Monuments, segons comanda feta per acord del 15 de març darrer; disposant-se que passi l'esmentat pressupost a estudi del senyor Conseller d'Hisenda perquè pugui ser tingut oportunament en compte.

(Sessió del dia 3 de gener de 1923.)

OFICINA D'ESTUDIS JURÍDICS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Assabentat, pel Sr. Vallés i Pujals, de la R. O. del Ministeri de Gràcia i Justícia disposant que la Direcció General de Registres demani amb urgència a les Sales de Govern de les Audiències territorials, Diputacions provincials, Juntas Directives dels Col·legis Notarials i Registradors de la Propietat, els oportuns informes sobre les reformes que a llur judici hagin d'introduir-se en la Demarcació notarial, i amb el disseny d'aprofitar aquesta avinentesa, encomanar a l'Oficina d'Estudis Jurídics la preparació de l'informe de què es tracta, estenent-lo a tots els punts de la llei notarial la reforma dels quals pugui interessar a Catalunya.

(Sessió del dia 25 de gener de 1923.)

MUSEUS, BIBLIOTEQUES I ARXIU

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

Notícies i documents

Principals acords presos en la sessió del dia 19 de gener de 1923. — Fou presidida per l'Il·lre. Sr. Josep Llimona, amb assistència dels Il·lres. Srs. Jaume Bofill i Matas, Rafael Canales, Josep Barbey, Manuel Rodríguez i Codolà, Lluís Mastiera, Jeroni Martorell, Manuel Fuxà, Carles Pirozzini i el Director dels Museus, Secretari, Sr. Joaquim Folch i Torres.

Adquirir en ferma, per haver accedit els respectius ofertors al preu de contraoferta senyalat per la Junta en l'anterior sessió, una col·lecció de petits idols, anells, fibules, ofrenes votives, cavalls i diversos bronzes ibèrics excavats en terres de la província de Jaén, fins a un total de tres cents vint-i-cinc exemplars, i una pintura a l'oli, sobre tela, representant sant Miquel, obra atribuïble a Bermejo.

Portar a l'aprovació de l'Associació dels Blancuers i Assaonadors les condicions de venda i remesa al Museu dels retaules d'aquell gremi, pactades per la comissió mixta que es formà amb representants delegats per la dita Associació i per la Junta de Museus.

Acceptar, amb gratitud, els donatius que han fet, En pere Sunyé, d'una reproducció a escala del claustre de Sant Pau del Camp, i En Joan Llimona, d'una flosa completa.

Facilitar, com de consuetud, el reliquiari amb les relíquies de sant Sebastià i sant Pabla, existent al Museu, per a la festa anual de l'església dels sants Just i Pastor.

Remerciar a l'Excm. Sr. President de la Junta Superior d'Excavacions i Antiguitats de Madrid les memòries d'excavacions que ha remès per a la Biblioteca del Museu; agrair la notificació del nou Consell directiu del Foment de les Arts Decoratives; assabentar-se de què a la Biblioteca, durant l'any propassat, hi ha hagut un moviment de 819 llegidors i 1.305 obres, a més d'altres 60 llegidors i 122 obres en préstec a domicili; fer oferta relativa a la col·lecció d'ex-libris Monsalvatge, i adquirir diverses obres il·lustrades per a la mateixa Biblioteca.

ESCOLA SUPERIOR DE BIBLIOTECÀRIES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir al Professor de Literatura general de l'Escola Superior de Bibliotecàries, Sr. Carles Riba i Bracors, la llicència sense sou que té demandada per restar a Alemanya durant el proper mes de febrer, per tal que pugui acabar els cursos de Filologia romànica que té iniciats, i perllongar fins el dia 28 de febrer de l'any que som el nomenament de Professor substitut de la càtedra de Literatura general a l'Escola Superior de Bibliotecàries fet a favor del Sr. Jaume Massó i Torrents, el qual seguirà percebre integralment el sou que per la regència d'aquesta càtedra hi ha assignat en la part. 5 de l'anex 16 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 25 de gener de 1923.)

BIBLIOTECUES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que constés en acta la seva satisfacció per la competència i zel amb què les senyoretes Bibliotecàries de la Mancomunitat compleixen llur cometa, de què n'ha tingut esment amb motiu dels reports de cadascuna d'elles a la darrera reunió general reglamentària celebrada a l'Escola, a la qual assistí el senyor President de la Mancomunitat, qui ha comunicat al Consell la seva excel·lent impressió.

(Sessió del dia 3 de gener de 1923.)

Donar-se per assabentat, amb satisfacció, de la inauguració de les Biblioteques de l'Escola del Treball i de l'Escola de Teixits, de la qual donà compte el President, acordant-se, amb aquest motiu, que constés en acta l'expressió del desig del Consell, que la senyoreta Bibliotecària encarregada del servei a l'Escola de Teixits i altres Escoles similars compres dins el cloa de la Universitat Industrial sigui equiparada a les altres Bibliotecàries adscrites al Servei general de Biblioteques de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 10 de gener de 1923.)

BIBLIOTECUES D'AMÉRICA

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat d'un ofici del Centre Català de Mendoza, regraciant el lot de llibres que per a la seva Biblioteca, d'acord amb la Central de la Mancomunitat a Barcelona, els fou ofert.

(Sessió del dia 24 de gener de 1923.)

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Acordà el Consell:

Regraciar a M. J. Artières l'ofrena feta a la Mancomunitat del seu llibre *Les Vicomtes de Millau*, acordant-se que passi a la Biblioteca de Catalunya l'exemplar dedicat d'aquest llibre.

(Sessió del dia 27 de gener de 1923.)

BIBLIOTECA DEL CONSELL DE PEDAGOGIA

El moviment d'aquesta Biblioteca durant el present mes ha estat el següent:

Llibres consultats a la Biblioteca: Obres generals i Llibres d'infants, 48; Filosofia, 19; Religió, 5; Ciències socials i Pedagogia, 92; Filologia, 49; Ciències pures, 73; Ciències aplicades, 57; Belles Arts, 24; Literatura, 39; i Història-Geografia, 23. Total, 423 obres.

Servei de préstec: Obres generals i Llibres d'infants, 74; Filosofia, 23; Religió, 12; Ciències socials i Pedagogia, 103; Filologia, 33; Ciències pures, 98; Ciències aplicades, 57; Belles Arts, 26; Literatura, 213; i Història-Geografia, 69. Total, 702 obres.

Els lectors inscrits han estat 32, i els assistents a la Biblioteca, 633.

BIBLIOTECUES POPULARS

Notícies i documents

El senyor Secretari del Departament informà el Consell de Pedagogia d'una comunicació del Director tècnic de Biblioteques Populars, Sr. Jordi Rubió, segons la qual es proposa: a) Que el Consell de Pedagogia faci constar en l'expedient de les senyoretes Directores de les Biblioteques Populars de Valls, Canet de Mar, Sallent, Borges Blanques, Figueres i Pineda i de les Directores interines de les Biblioteques d'Olot i de Vendrell, que han enviat a la cinquena Reunió tècnica de Bibliotecàries la memòria sobre el «Problema de la lectura dels llibres de ciència a les Biblioteques Populars», tema el qual els fou assenyalat per la reunió de 1922; b) Que el Consell faci constar el mèrit especial de les memòries de les senyoretes Directores de les Biblioteques de Canet de Mar, Pineda, Valls, Sallent i Figueres. Així ho acordà el sudit Consell.

BIBLIOTECA POPULAR DE BORGES BLANQUES

Durant el mes de gener han concorregut a la Biblioteca 262 lectors: 16 homes, 2 dones i 244 infants, els quals han consultat 442 obres, distribuïdes en la següent forma: 13 de Coneixements generals, 1 de Filologia, 1 de Belles Arts, 4 de Literatura, 1 d'Història i 422 Llibres d'infants.

— El dia 14 es reuní el Patronat, amb assistència del President, Secretari i dels Patrons Srs. Palau, M. Fabregat, Segura, Mn. Rabies i Srs. Lois i Pifol. S'ele-

giren diversos temes per ésser desenrotllats en forma cíclica a la Sala d'actes. S'acordà redactar el reglament interior de la Biblioteca.

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

Durant el mes de desembre han concorregut a la Biblioteca 416 lectors: 103 homes, 78 dones i 235 infants. S'han llegit 911 obres: 849 a la Sala de lectura i 62 a domicili.

Els llibres llegits a la Sala de lectura, per ordre de preferència, són els següents: 700 llibres d'infants, 61 de Literatura, 26 de Coneixements generals, 14 de Filologia, 12 de Ciències teòriques, 10 de Belles Arts, 9 de Ciències aplicades, 6 de Religió, 5 de Filosofia, 5 de Geografia i Història i 1 de Ciències socials.

Els llibres llegits a domicili són: 38 de Literatura, 6 de Ciències teòriques, 6 de Belles Arts, 4 de Geografia i Història, 3 de Filosofia, 3 de Pedagogia i Feminisme, 1 de Religió i 1 de Ciències aplicades.

Els lectors inscrits al préstec són 186, o sigui 73 homes i 113 dones.

Han utilitzat el sudsit Servei de préstec 59 llegidors, o sigui 30 homes i 29 dones.

S'han inscrit aquest mes 20 homes.

De la Biblioteca de Catalunya s'han llegit 5 obres.

S'han registrat 8 obres noves; cinc d'elles són donatius de l'Associació Protectora de l'Ensenyament Catalana, les restants han estat enviades per la Central de Biblioteques.

El dia 2 feu la visita d'inspecció a la nostra Biblioteca el Director tècnic de les Biblioteques Populares, Sr. Jordi Rubió.

No havent-se pogut convocar el Patronat de la Biblioteca amb motiu de la visita del senyor Director tècnic, perquè no hi havia temps material de fer-ho, es reuní el Patronat el dia 9, assistint a l'acte els senyors següents: Jordi Rubió, Director tècnic de les Biblioteques Populares; F. Serra, President; J. Forç, Secretari, i A. Armada i C. Mora, Vocals.

El dia 22 morí, quasi repentinament, l'apreciat patró de la Biblioteca, Sr. Carles Mora.

— Durant el mes de gener han concorregut a la Biblioteca 550 llegidors: 196 homes, 130 dones i 224 infants.

S'han llegit en conjunt 904 llibres: 805 a la Sala de lectura i 99 a domicili.

Els llibres llegits a la Sala de lectura, per ordre de preferència, són els següents: 543 llibres d'infants, 83 de Literatura, 71 de Coneixements generals, 31 de Filologia, 26 de Geografia i Història, 22 de Ciències teòriques, 14 de Ciències aplicades, 10 de Filosofia, 6 de Belles Arts, 5 de Ciències socials (Pedagogia i Feminisme) i 4 de Religió.

Han llegit diaris i revistes 80 persones.

Les obres llegides a domicili van repartides així: 57 de Literatura, 11 de Geografia i Història, 8 de Ciències teòriques, 6 de Belles Arts, 4 de Coneixements generals, 3 de Filosofia, 3 de Feminisme, 3 de Filologia, 3 de Ciències aplicades i 1 de Religió.

Han utilitzat el Servei de préstec 63 lectors: 29 homes i 34 dones. Hi ha hagut 12 noves inscripcions: 7 homes i 5 dones.

De la Biblioteca de Catalunya s'han llegit 7 obres.

En el present mes han honorat la Biblioteca 32 visitants, entre altres el Secretari general d'Ensenyament primari i secundari de la Mancomunitat, Sr. Alexandre Gali i Coll, acompanyat del Secretari del Patronat, Sr. Forç. També ens ha visitat, amb ocasió del concert del dia 28, la Directora de la Biblioteca de Pineda, Sra. Dolores Lasalle.

S'han registrat 15 volums i un fullotó. D'aquests hi ha una obra *Memoria ... año 1927*, donatius de la Càmera de Comerç de Barcelona; quatre obres, donatius de la Mancomunitat, i les altres han estat enviades per la Central de Biblioteques.

Ha donat un curs d'educació musical, amb audicions de piano, el Professor i concertista N'Ezequiel Martín.

Les sessions tingueren lloc els dies 14, 21 i 28. El programa del curs fou el següent: Primera sessió (Obres clàssiques): Gavota amb variacions (passada), Haendel; Gavota en fa, Martini; Sonata en re, Clementi; Andante amb variacions, Mozart; Marxa fúnebre sulla morte d'un heroe, Follá d'àlbum en la menor, Gran sonata quasi una fantasia en do diés menor (Clar de lluna), Beethoven. Segona sessió (Obres romàntiques): Impromptu en la bemol, Moment musical, Schubert; Invitació al vals, Weber; L'alegre jornalier tornant de son treball, Romançeta, Cançó guerrera, Inomni, Cap al tard, Capritxo, Schumann; Preludi en re bemol, Estudi en sol bemol, Masura en si menor, Gran vals en la, Nocturn en fa diés i Polonesa en la, Chopin. Tercera sessió (Obres modernes): Nocturn, Al convent, Borodine; Humoresca, Dansa russa, Ischaheruský; Battalla de Campanes, Bourgault-Ducoudray; Pastoret, Debussy; Romança sense paraules, Fauré; Tarantela, Rubinstein; Dansa Noruega, Vals, Grieg; Escenes de Carnaval, Dansa trista, Noguera; Romança, Vidiella; Mentre collien flors, Dansa catalana, Martí; Muntanyes regalades, Gavota antiga, En les muntanyes de Montserrat, Martí-Cristià. En cada una d'aquestes sessions es donà una conferència preliminar amb explicacions tècniques i anecdòtiques sobre les diferents escoles musicals que el programa detalla. El President del Patronat, Sr. F. Serra, feu la presentació del conferenciant, i en acabar el curs donà les gràcies en nom del Patronat i de la Directora de la Biblioteca. El curs ha estat seguit amb molt gust i atenció per un nombre i intel·ligent públic; havent estat el Sr. Martí molt aplaudit i felicitat.

El dia 21, al demà, amb ocasió de la visita a la Biblioteca de la gentil pianista N'Elisabet Martí, es va improvisar un petit concert, davant de nombrosos amics, obtenint la dita senyoreta grans aplaudiments.

BIBLIOTECA POPULAR DE FIGUERES

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la factura de 259 ptes., presentada per la casa Gervasi Amat, de Barcelona, per catorze catifes destinades a la Biblioteca Popular de Figueres, havent de satisfer-se l'import amb càrrec a la part. 111 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 18 de gener de 1923.)

Notícies i documents

Durant el mes de gener han concorregut a aquesta Biblioteca 941 lectors: 689 homes, 88 dones i 164 infants. Han estat consultats 1.297 llibres, o sigui: 529 llibres d'infants, 43 Obres generals, 5 de Filosofia, 3 de Religió, 10 de Ciències socials, 18 de Filologia, 40 de Ciències pures, 62 de Ciències aplicades, 83 de Belles Arts, 359 de Literatura i 145 d'Història i Geografia.

— El dia 28 del present mes es va rebre de la Direcció tècnica de Biblioteques Populares un nombre i tot de

llibres format per 114 volums i 26 fulletons, tots els quals han estat registrats i posats a disposició del públic.

El Sr. Puig i Fajadas, President del Patronat local, féu el donatiu de la seva obra darrerament publicada *Tragédies de vènet*, i la Srta. Maria d'Abadal, de l'obra d'En P. Rahola *En Ramon Muntaner. L'home i la crònica*.

De la Biblioteca de Catalunya s'han rebut en préstec 7 obres.

— Durant aquest mes la Biblioteca ha restat tancada set dies.

— El dia 22, a les deu de la nit, el jove poeta empor-danès Carles Fages de Climent, va llegir, a la Sala de conferències d'aquesta Biblioteca, una sèrie de poemes originals.

— El dia 12 va començar el mes reglamentari de pràctiques en una Biblioteca Popular l'alumna de tercer curs en l'Escola de Bibliotecàries Srta. Maria d'Abadal.

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Acordats del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la factura de 1.995 ptes., presentada per la casa Vidua i Fills d'Antoni Codèrcher, de Figueres, per la construcció de vint finestres a l'edifici de la Biblioteca Popular d'Olot; havent de satisfer-se l'import amb càrrec a la part. 93 de les Resultes del Pressupost 1921-22.

(Sessió del dia 18 de gener de 1923.)

Notícies i documents

Durant el mes de desembre han concorregut 297 llegidors: 150 homes, 41 dones i 106 infants.

Els llibres llegits a la Sala de lectura són: Llibres d'infants, 170; Obres generals, 34; Filosofia, 10; Religió, 8; Filologia, 2; Ciències pures, 15; Ciències aplicades, 23; Belles Arts, 53; Literatura, 59; i Història i Geografia, 16.

Han utilitzat el Servei de préstec 54 llegidors. Les obres llegides són: Llibres d'infants, 6; Obres generals, 4; Filosofia, 1; Religió, 3; Ciències socials, 9; Filologia, 1; Ciències pures, 3; Ciències aplicades, 2; Belles Arts, 2; Literatura, 41; i Història i Geografia, 14. Total, 86.

Els llegidors inscrits novament en el susdit Servei de préstec són 3.

S'han registrat 4 obres.

La Biblioteca ha romàs tancada des del dia 20 de desembre fins el 7 de gener inclusivament, amb motiu de la cinquena reunió de Bibliotecàries i de les vacances de Nadal.

— Durant el mes de gener han assistit a la Biblioteca 393 llegidors: 197 homes, 37 dones i 159 infants.

Els llibres llegits són: Llibres d'infants, 380; Obres generals, 34; Religió, 3; Filologia, 4; Ciències socials, 3; Ciències pures, 19; Ciències aplicades, 14; Belles Arts, 106; Literatura, 65; i Història i Geografia, 51. Total, 679.

Han utilitzat el Servei de préstec 86 llegidors, els quals han llegit 20 Obres generals i Llibres d'infants, 2 de Religió, 1 de Filologia, 4 de Ciències pures, 1 de Ciències aplicades, 3 de Belles Arts, 74 de Literatura i 21 d'Història i Geografia. Total, 126.

S'han inscrit a aquest Servei 9 llegidors.

S'han registrat 64 obres.

El dia 8 de gener la Biblioteca fou visitada pels Srs. Carl Vendling, Hans Michaelis, Philip Reeter i Alfred Saal, que formen el Quartet Vendling, d'Estutgard, els quals donaren un concert a aquesta ciutat, el dia 7.

BIBLIOTECA POPULAR DE PINEDA

Acordats del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la factura de 168 ptes., presentada per la casa S. A. C. Preckler, per una estufa tortuga instal·lada a la Biblioteca Popular de Pineda, havent de satisfer-se el seu import amb càrrec a la part. 111 del Pressupost vigent.

— Aprovar la factura de 195 ptes., presentada per la casa Gervasi Amat, de Barcelona, per deu catifes destinades a la Biblioteca Popular de Pineda, havent de satisfer-se l'import amb càrrec a la part. 95 de les Resultes del Pressupost 1921-22.

— Acceptar l'oferta que fa l'Ajuntament de Pineda a la Mancomunitat, de costejar les despeses que ocasioni el combustible necessari per a la calefacció de l'edifici de la Biblioteca Popular, acordant-se que aquesta oferta es sumi a les que en son dia feu l'Ajuntament de Pineda en sol·licitar la concessió de la Biblioteca.

— Aprovar el pressupost de 392 ptes., formulat per l'arquitecte Sr. Lluís Planas, per l'adquisició i instal·lació a la Biblioteca Popular de Pineda d'una estufa Salamandra, havent de satisfer-se l'esmentada quantitat amb càrrec a la part. 111 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 18 de gener de 1923.)

Notícies i documents

Durant el mes de desembre la Biblioteca ha estat oberta únicament fins el dia 20, per haver-se de celebrar a Barcelona la reunió anual de Bibliotecàries i venir després les vacances de Nadal.

Durant aquests 19 dies han concorregut a la Biblioteca 209 lectors: 101 homes, 63 dones i 45 infants.

BIBLIOTECA POPULAR DE SALLENT

Acordats del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la factura de 496'35 ptes., presentada per N'Antoni Colell, per treballs de construcció efectuat en el jardí de la Biblioteca Popular de Sallent, a satisfer amb càrrec a la part. 111 del Pressupost vigent de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 4 de gener de 1923.)

Notícies i documents

Aprofitant les vacances de Nadal i Cap d'any s'efectuaren les obres d'enrajolament de la Sala de conferències, per aquest motiu la Biblioteca no s'obrí al públic fins el dia 9 de gener, en què finireu els treballs.

— Durant els 21 dies restants han concorregut a la Sala de lectura 207 lectors: 97 homes, 18 dones i 92 infants.

S'han llegit 257 llibres, repartits, per ordre de preferència, en la següent forma: 102 Llibres d'infants, 39 de Ciències aplicades, 34 de Literatura, 20 de Ciències pures, 19 d'Història i Geografia, 13 de Filosofia, 10 de Filologia, 9 de Belles Arts, 7 de Ciències socials i Dret i 4 de Religió.

En préstec han estat deixats 14 llibres: 1 de Filosofia,

1 de Ciències socials, 1 de Ciències pures, 2 de Ciències aplicades i 9 de Literatura.

— De la Mancomunitat de Catalunya rebu s'hant els llibres: *Treballs del Servei de Sanitat*, 1917 a 1921, i *El Paludisme en el Baix Llobregat*. La Direcció tècnica de Biblioteques Populars ha enviat uns quants llibres més, i també s'ha rebut el *Calendari de La Mainada*.

Els llibres llegits han estat 285; repartits, entre els diferents matèries, de la següent manera: 81 Llibres d'infants, 10 d'Obres generals, 16 de Filosofia, 1 de Religió, 22 de Ciències socials i Dret, 17 de Filologia, 8 de Ciències pures, 8 de Ciències aplicades, 20 de Belles Arts, 76 de Literatura i 33 d'Història i Geografia.

S'han registrat 3 llibres.

Dos lectors han demanat l'adquisició de 4 obres per la Biblioteca, en el llibre de peticions.

S'han rebut les obres: *Els problemes de l'educació del poble*, per Rafael Campalans, donatiu del Consell de Pedagogia; *Els concursos de bestiar*, donatiu de la Mancomunitat de Catalunya; *Pau Claris*, per A. Rovira i Virgili, i *Francisco Pi i Margall*, per J. Roca i Roca, donatiu de l'Associació Protectora.

S'ha posat una cortina al despatx de la Bibliotecària.

Els visitants han estat 19, entre els quals es compten els Srs. Bernat de Lledesma i Barca i Angel Requena, Capità i Tinent d'Intendència, respectivament, acompanyats del Batlle de Pineda Sr. Manuel Serra i Moret. També ha visitat la Biblioteca el Sr. Ignasi de Bofallà, Capità de Mossos d'Esquadra.

En aquest mes el Patronat ha portat a cap la confecció del Reglament interior d'aquesta Biblioteca.

— Passades les vacances de Nadal, la Biblioteca es tornà a obrir el dia 8 de gener, cinc dies més tard del que permet el Reglament general de Biblioteques Populars, per gràcia de l'Excm. Sr. President de la Mancomunitat concedida a les senyoretes Bibliotecàries.

Durant aquest mes han concurregut a la Biblioteca 488 lectors: 175 homes, 79 dones i 234 infants.

Els llibres que s'han consultat, de cada matèria, són: 388 Llibres d'infants, 13 d'Obres generals, 15 de Filosofia, 1 de Religió, 24 de Ciències socials i Dret, 3 de Filologia, 51 de Ciències pures, 12 de Ciències aplicades, 5 de Belles Arts, 165 de Literatura i 42 d'Història i Geografia; total, 719 obres. Els diaris i altres publicacions periòdiques han estat llegides per 111 lectors: 75 homes, 9 dones i 27 infants.

S'han registrat 11 llibres.

S'ha demanat un llibre en préstec a la Biblioteca de Catalunya.

S'ha rebut, procedent de la Central de Biblioteques Populars, *Buscant una dama*, de Dolores Monserdà; *La vie intellectuelle*, d'A. D. Sertillanges; *Directorio de Barcelona, 1923-1924*; *Noves aventures d'En Massagran*, de J. M. Folch i Torres; *Calendari de La Mainada*, 1923; *Atlas Classique*, de Schrader et Gallondec; i els volums 17 i 28 de l'Enciclopèdia Espasa; el *Bulletí de noves adquisicions de la Biblioteca de Catalunya*, 1919-1921, donatiu de la Biblioteca de Catalunya; *La Mancomunitat de Catalunya*; *Breu notícia de l'organització i l'obra*; *Treballs del Servei de Sanitat*, 1917 a 1921, i *El paludisme en el Baix Llobregat*, donatiu de la Mancomunitat.

El dia 21 (tercer diumenge de gener), es constituí el Patronat d'aquesta Biblioteca en la seva reunió anual reglamentària.

— El dia 11, un grup d'alumnes de l'Escola graduada d'aquesta vila visitaren la Biblioteca, acompanyats de llur mestre, a l'objecte de llegir, durant una hora, diversos temes que després havien d'explicar per escrit a classe. Es digne d'esmentar amb quin silenci i atenció realitzaren aquesta tasca.

— El dia 13 es reüní el Patronat a l'objecte de tractar el tema preferit per a un curs de economia domèstica

i un altre de tècnica que probablement donarà la Comissió d'Educació General durant la pròxima primavera.

BIBLIOTECA POPULAR DE TERRASA EN PROJECTE

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que s'expedís un lliurament per la quantitat de 1,086/68 ptes., sense descompte d'impostos, import de la liquidació de drets reals de l'escriptura de cessió atorgada pels albacees del Sr. Salvador Busquets, a favor de la Mancomunitat, de terrenys destinats a l'edificació d'una Biblioteca Popular a la ciutat de Terrasa, havent d'ésser fet efectiu el referit lliurament a nom del Notari autoritzat Sr. Cren Usatorre, i amb càrrec a la part. 111 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 11 de gener de 1923.)

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Notícies i documents

Durant el mes de gener els lectors a aquesta Biblioteca han estat en nombre de 364: 281 homes, 30 dones i 253 infants; havent-se consultat 738 obres, que corresponen a les matèries següents: Secció infantil, 468; Obres generals, 33; Filosofia, 59; Religió, 16; Ciències socials, Dret i Pedagogia, 6; Filologia, 6; Ciències pures, 14; Ciències aplicades, 7; Belles Arts, 6; Literatura, 102; i Història i Geografia, 21. Demés s'han llegit 108 periòdics i revistes.

En préstec s'han deixat 86 obres, entre les quals n'hi ha dues de la Biblioteca de l'Institut d'Estudis Catalans.

S'han gaudit del Servei de préstec 44 homes i 16 dones.

— Durant aquest període de temps han visitat la Biblioteca 39 homes i 6 dones.

— Les obres d'emmagatzem de la Sala de lectura no s'acabaren fins al dia 5, per aquesta causa la Biblioteca no quedà oberta al servei del públic fins a la tarda d'aquest dia. El servei de préstec, però, es féu amb els lectors que ho sol·licitaren.

— El material de la Biblioteca s'ha vist augmentat amb l'arribada de cinquanta cadires per a la Sala de conferències. Això ha estat una gran millora, car amb els actes culturals que hi ha a realitzar en el tot necessaris.

— De la Mancomunitat s'han rebut les obres següents: *Breu notícia de l'organització i l'obra*, *Memòria de l'actuació i organització de l'Escola d'Administració local*, *El Paludisme en el Baix Llobregat*, *Treballs del servei de Sanitat*. La Càmera de Comerç de Barcelona ha enviat: *Memoria de los trabajos realizados durante el año 1921*. I de la Direcció tècnica s'ha rebut un paquet contenint deu obres. Arribà també el vol. XIV-53 de *Quaderns d'Estudi*. La Biblioteca valenciana s'ha vist enriquida pels donatius: *Bulletí Arqueològic* (de Tarragona), i una traducció al francès de l'obra de N. Oller La *Papallona*, els donadors de les quals obres són el reverend P. Jaume Bofarull, prev., i l'autor de l'obra, respectivament.

— El dia 10 es va convocar a reunió el Patronat de la Biblioteca, acudint-hi els Srs. Selva, Castells i Pallarès. Per manca de nombre de concurrents no es pogué arribar a cap acord.

— El dia 21 Mn. Higiní Anglès va donar una conferència a la Sala d'actes parlant de «La tradició musical

popular i vivent del camp i muntanya de Tarragona». Per espai de dues hores la nombrosíssima concurrència, car les dues sales estaven plenes de gom a gom, va fruit de l'audició de les cançons de la terra executades amb justesa i afinació extraordinària per un cor de senyorettes i joves, dirigits magistralment per Mn. Antoni Tomàs, organista de l'Arxibrestat d'aquesta ciutat. Mn. Anglès, amb paraula senzilla i corpredora, va anar exposant l'història d'aquelles cançons, recollides, algunes d'elles, en aquesta mateixa ciutat. La bellesa de l'acte ha deixat un encís i un bon record ben durador a tots els que hi concorregueren. No cal dir el molt felicitat que en sortí Mn. Anglès, com també el seu digne col·laborador Mn. Antoni Tomàs.

BIBLIOTECA POPULAR DE VENDRELL

Notícies i documents

Han concorregut aquest mes de gener a la Biblioteca 650 llegidors: 167 homes, 167 dones i 316 infants. Han cedit 768 obres, repartides, per ordre de preferència, de la següent manera: Llibres d'infants, 416; Literatura, 154; Obres generals, 50; Història i Geografia, 50; Belles Arts i Esports, 26; Ciències aplicades, 22; Filologia, 10; Religió, 9; Dret i ciències socials, 8; Ciències pures, 8; Filosofia, 6. Llegidors de periòdics i revistes, 187.

A domicili s'han llegit 71 obres: 51 de Literatura, 7 d'Història i Geografia, 4 de Ciències pures, 4 de Ciències aplicades, 2 de Belles Arts, 1 de Religió, 1 de Pedagogia i 1 de Filologia.

De la Biblioteca de Catalunya s'han demanat en préstec 4 obres.

Havem adquirit en donatiu: *Cámara de Comercio y Navegación de Barcelona. Memoria de los trabajos realizados durante el año 1921; La Mancomunidad de Catalunya. Breve noticia de organización y obra; Mancomunidad de Catalunya. Treballs del Servei de Sanitat, 1917 a 1921, El Paludisme en el Baix Llobregat. Un artístic almanac ofert per la Imprenta de la Casa de Caritat.*

Demés, havem rebut el volum XVIII de l'Enciclopèdia Universal Espasa, *The Poems of Manuel de Cabanyes* by E. Allison Peers i els dos primers nombres de la *Revista de la Vida Municipal*, publicació mensual de l'Escola d'Administració local de la Mancomunitat de Catalunya.

— El dia 23, a les set de la vetlla, es reuní el Patronat d'aquesta Biblioteca en el local de la mateixa. Fou aprovada la lectura d'una memòria anyal que la Presidència fa remesa al Consell de Pedagogia de la Mancomunitat. Es formà un pla de curses, els quals ens els ofereix gratuïtament el Consell de Pedagogia. Es redactaren els següents temes: «Economia domèstica, amb predilecció a Higiene i Cuina», «Agricultura, essent convenient a tractar la poda i cultiu de l'olivera» i per últim «Higiene social», necessàriament indispensable arreu de la nostra terra.

S'indagà un projecte del reglament interior de la Biblioteca.

I per últim tractaren d'organitzar unes lectures setmanals per als petits llegidors, a fi de què també aquests puguin sentir el calli de cultura que ofereix públicament aquesta entitat.

Demés, s'acordà establir un petit canvi en les hores d'obertura de la Biblioteca, trobant-se, per tant, des del dia 29, tots els dies feiners a la disposició del públic, de dos quarts de cinc de la tarda a dos quarts de nou de la vetlla.

ENSENYAMENT

DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT TÈCNIC I PROFESSIONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment d'un ofici del Secretari general del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, comunicant, en compliment de l'acord del Consell del dia 9 de desembre de 1922, el resultat de la matrícula del present curs a l'Escola Professional per la Dona, a l'Extensió d'Ensenyament tècnic, a l'Escola d'Administració, a les Escoles menors de Belles Arts de Llagostera, La Bisbal, Puigcerdà i Olot, i a les Escoles menors d'Arts i Oficis i Belles Arts de Palafrugell i Sant Feliu de Guíxols.

(Sessió del dia 25 de gener de 1923.)

Notícies i documents

Matrícules formulades pel present curs a les Escoles que s'expressen a continuació:

Escola Professional per a la Dona, 133; Escola Menor de Belles Arts, Llagostera, 50; Escola Menor de Belles Arts, La Bisbal, 90; Escola Menor d'Arts i Oficis i Belles Arts de Palafrugell, 45; Extensió d'Ensenyament tècnic, 178; Escola Menor de Belles Arts i Arts i Oficis de Sant Feliu de Guíxols, 54; Escola Menor de Belles Arts, Puigcerdà, 22; Escola d'Administració local, 62; i Escola Menor de Belles Arts d'Olot, 118.

ENSENYAMENT SUPERIOR

CURSOS MONOGRÀFICS D'ALTS ESTUDIS I D'INTERCANVI

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist l'ofici de la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans, sobre la pretesa supressió o reducció dels Cursos monogràfics d'Alts Estudis i d'Intercanvi, assabentar a la referida Secció que no existeix el propòsit de suprimir els dits cursos, estant únicament en estudi la possible transformació de llur organització, de manera que les propostes parteixin, segons especialització de les matèries respectives, del Consell de Pedagogia, dels Serveis d'Agricultura o del Ple de l'Institut quan es tracti d'estudi d'ampliació universitària, resolent sempre en definitiu el Consell Permanent.

(Sessió del dia 3 de gener de 1923.)

ENSENYAMENT NORMAL

ESTUDIS NORMALS

Notícies i documents

A proposta del senyor Secretari general del Departament del Consell de Pedagogia, donar la seva conformitat a la nota d'Estudis Normals, segons la qual, passat el trimestre de prova, han estat definitivament admesos al primer curs els alumnes següents:

Na Maria Tuset i Sala, En Xavier Tarragó i Ballús, Na Maria Aymerich i Massa, Na Josepa Maten i Ferrer, Na Josepa Puig i Fillella, N'Antonia Turon i Arús, En Bartomeu Oliver i Orell, En Joan Montaña i Pradera, En Just Sansalvador i Cortès i N'Amadeu Saboya i Ginesta.

ENSENYAMENT PRIMARI

ESCOLA MONTESSORI

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Encomanar al senyor Arquitecte del Departament de Cultura de la Mancomunitat Sr. Lluís Planas, l'alçament de plans de la torre n.º 180 de l'Avinguda de la República Argentina d'aquesta ciutat, propietat de la Casa de Caritat, i l'informe referent a la possibilitat d'utilitzar de l'esmentat immoble per a instal·lació de l'Escola Montessori.

(Sessió del dia 31 de gener de 1923.)

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

ESCOLA DEL TREBALL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Instrucció pública, i atès l'informe del Secretari general del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, aprovar, per ésser satisfetes amb càrrec a la part. 103 de les Resultes del Pressupost 1921-22, les següents factures de materials i jornals emmagatzats en les obres autoritzades per acord del dia 21 de setembre de 1922, a l'edifici de l'Escola del Treball, d'import 9,164'73 ptes., presentades pels senyors Crivillés i Valls: Factura del 6 de novembre, 1,999'10 ptes.; del 15, 1,969'63; del 27, 1,997'85; del 4 de desembre, 1,820'12, i del 15, 1,378'03 pessetes.

(Sessió del dia 4 de gener de 1923.)

Adoptar els següents extrems:

1.ª Instaurar, per via d'assaig, l'assignatura de Càlcul d'assortiments i Instal·lacions de Filatura, a la Secció d'Indústries tèxtils de l'Escola del Treball.

2.ª Nomenar, a partir del dia 15 del mes que som, i fins el dia 30 de juny de 1923, al Sr. Manuel Massó i Llorens Professor de Càlcul d'assortiments i Instal·lacions de Filatura a l'Escola del Treball, amb l'obligació de dues hores de classe setmanals, i sense retribució de cap mena, per haver fet renúncia anticipadament de la que li corresponia percebre.

3.ª Comunicar al Sr. Manuel Massó i Llorens l'agraïment del Consell pel seu desinteressat procedir.

(Sessió del dia 10 de gener de 1923.)

Ratificar la disposició de la Direcció de l'Escola del Treball encomanant, per la durada del present mes de gener, al Sr. Gabriel F. Moragas, la regència de la classe de Pràctiques de Física i Química de la Secció d'Indústries Químiques d'aquella Escola, amb dret a percebre la dotzena part corresponent que per aquest càrrec hi ha assignada en el cap. 46 de l'anex 12 del Pressupost vigent; i nomenar, de conformitat amb les bases del

concurso obert a l'objecte, Professor, per cinc anys prorrogables, de Pràctiques de Física i Química, pels tres cursos de la Secció d'Indústries Químiques de l'Escola del Treball, al Sr. Gabriel F. Moragas, amb les obligacions annexes al càrrec i el sou de 1,500 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 46 de l'anex 12 del Pressupost en vigor.

— Perllongar, fins el dia 30 de juny pròxim, els nomenaments que es relacionen pels càrrecs a l'Escola del Treball que respectivament s'indiquen, amb els sous que tenen assignats, i havent-se de publicar i tramitar immediatament i abans de la data assenyalada, els corresponents concursos per a la provisió de les càtedres afectades per aquest acord:

Sr. Eddicus Bosch, Professor de Geometria elemental, Trigonometria, Geometria descriptiva i perspectiva, dos cursos, a la Secció d'Arts de la Construcció.

Sr. Antoni Robert, Professor de Matemàtiques de primer curs, a la Secció d'Electrotècnica.

Sr. Bernard Lassalena, Professor de pràctiques de taller, quatre cursos, a la Secció d'Electrotècnica.

Sr. Francesc Gómez, Professor excendent de Física, Química i Mecànica, tres cursos, a la Secció de Fonadors i Modelistes; continuant el Sr. Jaume Pallés en el càrrec de Professor substitut d'aquesta assignatura en les mateixes condicions amb que fins a la data ha regentat aquest càrrec des del seu primitiu nomenament, entenent-se que la durada d'aquest nomenament finirà amb la comanda del Professor titular.

Sr. Josep Galí, Professor d'Aritmètica, Àlgebra, Geometria i Trigonometria, tres cursos, a la Secció de Mecànica aplicada.

Sr. Lluís Darnis, Professor de Química amb nocions d'anàlisi químic, segon curs, a la Secció d'Operaris d'Indústries químiques.

Sr. Ramon Oliveras, Professor de Química amb nocions de tecnologia química, tercer curs, a la Secció d'Operaris d'Indústries químiques.

Sr. Antoni Ferran, Professor de Nocions de Física i Química, primer curs, a la Secció d'Operaris d'Indústries químiques.

(Sessió del dia 25 de gener de 1923.)

ESCOLA LOCAL DE TEIXITS DE PUNT DE CANET DE MAR

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Nomenar, interinament, a partir del dia 1.ª del mes en curs, i fins el 30 de juny d'enguany, Professor de Llengua alemanya a l'Escola local d'Indústries de Teixits de Punt de Canet de Mar, al Sr. Walter Prinzhorn, amb l'obligació de dues classes d'hora i mitja setmanals, i el sou de 20 ptes. per sessió, en concepte d'honoraris, i 6'75 ptes. per despeses de viatge, quantitat que serà amb càrrec a la part. 127 del Pressupost vigent.

— Nomenar, a partir del dia 1.ª del mes que som, i fins el 30 de juny d'enguany, interinament, Mestre fuster a l'Escola local d'Indústries de Teixits de punt de Canet de Mar, al Sr. Joaquim Carqués i Andreu, amb l'obligació de dues sessions, de dues hores setmanals, i el sou de 6 ptes. per sessió, que percebrà amb càrrec a la part. 127 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 10 de gener de 1923.)

Nomenar, interinament, al Sr. Josep M. Piñol i Juval Secretari de l'Escola local d'Indústries de Teixits de punt de Canet de Mar.

(Sessió del dia 25 de gener de 1923.)

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

ESCOLA D'ADMINISTRACIÓ LOCAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública:

1.ª Suprimir del segon curs de l'Escola d'Administració local l'assinatura de l'idea dels Regimes d'Administració local a l'estranger.

2.ª Nomenar, a partir del dia 1.ª de desembre de 1922, i fins el dia 30 de juny de 1924, al Sr. Frederic Calí i Verdaguier Professor Interí de Dret orgànic municipal a l'Escola d'Administració local, amb el sou de 2,732'14 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la partida 1 del pressupost de despeses de l'anex 14 del Pressupost vigent.

3.ª Nomenar, amb les condicions assenyalades per l'acord del dia 12 de febrer de 1920, Director de l'Escola d'Administració local al Sr. Ramon Coll i Rodés, amb la gratificació anual de 1,000 ptes., que, a partir de la data de presa de possessió, percebrà amb càrrec a la partida 3 del pressupost de despeses de l'anex 14 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 4 de gener de 1923.)

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

ESCOLA SUPERIOR DELS Bells OFICIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que la quantitat de 10,000 ptes., votades en 1.ª de juny de 1922 per a obres en el nou edifici destinat a Escola Superior dels Bells Oficis, sigui tramesa al Patronat de la Universitat Industrial, havent de justificar-se oportunament la inversió.

(Sessió del dia 25 de gener de 1923.)

EXPOSICIONS, CONCURSOS, ETC.

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat, amb satisfacció, de la memòria del Secretari general del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, referent a l'organització d'una Sala d'exhibicions tècniques a l'Exposició Internacional del Mòble, i a la coordinació dels treballs de les diverses Escoles i Institucions de la Mancomunitat per cooperar-hi; acordant-se aprovar el pla contingut en la referida memòria, i donar-ne comunicació, als efectes oportuns, al Comitè de l'esmentada Exposició.

(Sessió del dia 25 de gener de 1923.)

PREMIS, BEQUES I SUBVENCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir al Sr. Frederic Gabarron i Sanz la quantitat de 500 ptes., que figura en la part. 215 del Pressupost

vigent, en concepte de beca d'estudis i com alumne de l'Escola Normal de Mestres de Lleida.

(Sessió del dia 4 de gener de 1923.)

A proposta del Conseller d'Instrucció pública, i atès l'informe del Secretari del Departament d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, concedir un primer premi de 3,500 ptes. a l'Escola Mossèn Cinto, de Barcelona, i un segon premi de 1,500 ptes. a l'Ateneu Igualadí de la classe obrera, d'Igualada, pels treballs presentats a la vuitena Exposició General Escolar, els quals es satisfaràn amb càrrec a la part. 142 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 10 de gener de 1923.)

SERVEIS DE DIFUSIÓ I VULGARITZACIÓ

EXTENSIÓ D'ENSENYAMENT TÈCNIC

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Direcció d'Extensió d'Ensenyament tècnic per a invertir en l'ampliació del tiratge i en la reedició dels seus textos, indistintament, la quantitat de 1,520'05 ptes., procedents, 520'05, del reemborsament produït pels exemplars de textos servits a la Secció preparatòria del Patronat de l'Escola Industrial, i les altres 1,000, de les quotes pagades pels alumnes per material, i les quals, per no haver arribat a l'Ensenyament de Dibuix geomètric, no han estat invertides.

(Sessió del dia 10 de gener de 1923.)

Notícies i documents

A les Oficines d'Extensió d'Ensenyament tècnic està en preparació un pla més complet d'estudis d'electricitat per correspondència. La memòria on s'exposa aquell pla està sotmesa a l'aprovació del Consell Permanent. En els estudis per correspondència es donarien aleshores en el ram d'electricitat, els següents títols: Instal·lador electricista, Conductor de centrals elèctriques, Tècnic electricista i Expert electricista.

Els cursos nous serien més elementals, la qual cosa facilitaria els estudis a un major nombre de persones.

PUBLICACIONS

A més de la reimpressió de tres parts de l'*Aritmètica* (exhaurides), han sortit darrerament les publicacions següents: *Dibuix Geomètric*, per Màrius de Miquel; *Càlcul de Dinamos* (primera i segona part), per Eduard Barrau; *Mesuraments de Corrent continu* (primera part), per Arnau Margarit, i *Propietat dels Materials*, per Jaume Artigas.

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que el dia 11 del present mes de gener cessi en el càrrec de bidell conjuntament de l'Escola d'Alts Estudis Comercials i de l'Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina, En Josep Casals i Pons, comunicant-se a l'interressat la satisfacció del Consell pel seu bon procedir,

i autoritzant-se el Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia per donar nova possessió a En Joan Oliván i Cebrian, el dia 1.º del pròxim mes de febrer, del seu càrrec de bidell, conjuntament de l'Escola d'Alts Estudis Comercials i de l'Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina, amb el sou de 2,300 ptes., que percebrà, 1,500 amb càrrec a la part. 16 de l'anex n.º 13, i 800 amb càrrec a la part. 11 de l'anex n.º 15 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 25 de gener de 1923.)

VÀRIA

COMISSIÓ EXECUTIVA DEL MONUMENT A VERDAGUER

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Hisenda, i atès el dictamen del Director del Servei, pendre els següents acords:

1.º Declarar dissolta la Comissió executiva del Monument a Mn. Jacint Verdaguer, amb gratificació pel compliment de la seva comissió, i assumir el Consell directament les funcions conferides a aquella.

2.º Incantar-se de l'altitud monument, en construcció, mitjançant relació-inventari de tot el que estigui instal·lat en el lloc de l'emplaçament.

3.º Requerir l'Arquitecte-director de l'obra, Sr. Josep M. Pericas, perquè manifesti si està disposat o no a continuar en la direcció, obligant-se, en el primer cas, a procedir, el més ràpidament possible, a practicar els treballs i donar les ordres necessàries per a acabar el monument.

4.º Requerir els industrials que no hagin remès o realitzat tota l'obra encomanada a què l'entreguin o realitzin en el més breu terme possible, signant la corres-

ponent contracta, en la qual es consigní la data de la remesa o de l'acabament.

5.º Declarar rescindits els contractes existents amb els industrials que no s'avinguin amb el que es disposa en l'anterior acord, i, per tant, procedir en la forma legal que correspongui per tal d'incantar-se de les obres encarregades i començades o d'exigir als referits industrials la responsabilitat en què puguin haver incorregut.

6.º Procedir a la revisió dels preus de l'obra executada i de la que falta executar, per tal de determinar, tenint en compte les contractes signades i l'augment de preu no imputable als contractistes, el que aquests tenen dret a percebre definitivament.

7.º Aplicar al pagament de les despeses que hagin de satisfer-se, la quantitat de 24,055 ptes. que existeix a disposició de la Comissió del monument; i consignar en el pròxim Pressupost de la Mancomunitat la que falti per al total pagament de les despeses necessàries fins a l'acabament de l'obra.

8.º Designar el Conseller d'Hisenda, el Director d'Hisenda i l'Arquitecte de la Mancomunitat, perquè, junt amb l'Arquitecte-director del monument, si s'escau, portin a la pràctica el que es disposa en els acords segons i s'isde.

(Sessió del dia 3 de gener de 1923.)

Notícies i documents

Divendres, dia 12 del corrent, a dos quarts de sis de la tarda, haurà lloc a la Universitat Industrial una sessió acadèmica organitzada pels Directors de les Escoles de la Mancomunitat de Catalunya en homenatge a Pasteur, en ocasió del centenari de la seva naixença.

El Prof. Sr. Leandre Cervera estudiarà Pasteur com a biòleg; M. A. Bertrand, Director de l'Institut Francès a Barcelona, parlarà sobre la vida del savi, i el Dr. Josep Agell, de l'Institut de Química, dissertarà sobre l'obra científica de Pasteur.

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Agricultura, concedir al Sr. Manuel Llenas, Professor de l'Escola Superior d'Agricultura, la llicència sense sou que demana, des del 1.º de gener fins al 30 de setembre d'engany.

(Sessió del dia 10 de gener de 1923.)

Encarregar per aquest semestre, en substitució del Prof. Dr. Llenas, en llicència sense sou, l'ensenyament de l'assignatura de Botànica descriptiva, a l'Escola Superior d'Agricultura, al Sr. Pius Font i Quer, anant la seva retribució a càrrec de la part. 355, del cap. 12.º, corresponent al Professor de Botànica.

(Sessió del dia 18 de gener de 1923.)

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

DIRECCIÓ

Notícies i documents

Assistència al curs de Sampedor, donant la conferència de clausura.

Conferències preparatòries als cursos de Piera i Sampedor.

SERVEI DE VITICULTURA I ENOLOGIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Destinar 400 ptes., amb càrrec a la part. 321 del vigent Pressupost, perquè el Servei de Viticultura i Eno-

logia realitzà una campanya de poda de la vinya a alguns pobles de les províncies de Lleida i Tarragona.
(Sessió del dia 18 de gener de 1923.)

A proposta del Conseller d'Agricultura, autoritzar l'Ajuntament del Servei de Viticultura i Enologia Sr. Erasme M. d'Imbert, per a realitzar un viatge a la finca del Sr. Maroger, a Calvisson (Gard), per tal d'estudiar el conreu intensiu de la vinya, procediment del propietari, fundat en les podes i treballades, i reduint a un mínim l'ús dels adobs; calculant-se les despeses del viatge en unes 240 ptes., amb càrrec a la part 319 del vigent Pressupost, i havent de presentar l'interessat una memòria corresponent a l'objecte de la seva missió.
(Sessió del dia 25 de gener de 1923.)

Notícies i documents

A petició del Sindicat Agrícola, es donà a Espeluga de Francolí una conferència sobre «La clorosis de la vinya. Mitjans d'evitar-la i orientació per a les noves plantacions».

Visita al Sindicat Agrícola de Vendrell, per l'organització d'un curs de divulgació.

Atendre una consulta particular, fent pressupost d'emprar de vinya, amb filferros.

Aplicació dels adobs al Camp d'Esparraguera.

Conferència sobre «Conreu intensiu de la vinya» al Sindicat Agrícola de Calafell, amb motiu de la inauguració de la Caixa rural.

S'atenen dues consultes sobre maquinària enològica.

Visita als terrenys d'emplaçament del nou Celler cooperatiu de Navarres.

Aplicació dels adobs químics en el Camp de demostració de Guinams.

S'atenen diferents consultes de particulars sobre conservació de vins.

Assistència al Curs de Sampedor, donant tres conferències sobre «Conreu i malalties de la vinya» i fent-se, al mateix temps, pràctiques de podes al camp.

Aplicació dels adobs químics al Camp experimental de Cabrianes.

Atendre una consulta sobre plantacions de vinyats a la província de Zamora, i altre sobre tractaments d'hivern a la vinya.

SERVEI D'ARBRES FRUITERS

Notícies i documents

Els treballs realitzats per aquest Servei durant aquest mes són els següents:

Segueix al Laboratori l'estudi de classificació i definició de les varietats d'oliveres catalanes.

S'han resolt consultes de Balaguer, sobre varietats convenients de pruners i codonys a plantar en aquelles terres; de Mayals, sobre adob de plantació per als ametllers; de Vinaixa, sobre la manera de plantar codonys; de Barbens, sobre els tractaments antiprionomíctics d'hivern en els fruiters; de Balaguer, sobre pruners; de la Ribera, sobre fruiters; d'Estanyol, sobre avellaners; de Barcelona, sobre avellaners; de Burgos, sobre oliveres; de Barcelona, sobre ametllers; de Tremp, sobre fabricació d'olis; d'Almacelles, sobre ametllers; de Tortosa, sobre el conreu del ricí; d'Alcanyís, sobre fabricació d'olis; de Llardecans, sobre ametllers; de Bellvís, sobre pruners; de Tarragona, sobre fabricació d'olis; de Molins de Rey, sobre malalties del taronger; de Vilardona, sobre fabricació d'olis, i de Madrid, sobre conreus catalans.

S'han plantat al camp experimental d'ametllers d'Alió cinc varietats d'ametllers valencianes, encara no conreades a Catalunya.

Recollida de mostres de varietats d'olives catalanes, per a continuar-ne l'estudi.

S'està confeccionant el programa a seguir en els treballs de Laboratori, camps experimentals, campanyes de divulgació, i oficina per aquest any.

S'han efectuat les següents visites: A Igualada, Santa Margarida de Montbui i Vallbona de les Monges, per a recollir mostres de les olives produïdes a la comarca; al Camp experimental d'Alió, per a procedir a la plantació de plantons de noves varietats introduïdes; a Tarragona, per assistir a la reunió del Consell de Foment, i a Canyamars, per a estudiar algunes malalties de l'avellaner.

SERVEI DE TERRA CAMPA

Acords del Consell Permanent

PLAGUES DEL CAMP

Acordà el Consell:

Obrir un crèdit extraordinari de 30.000 ptes. destinat a la lluita contra la llagosta, donant compte oportunament d'aquest acord a l'Assemblea.

(Sessió del dia 14 de gener de 1923.)

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs verificats durant aquest mes: Tres conferències al curs de Sampedor.

Dues conferències al curs de Sampedor, tractant sobre les treballades i adobs, selecció, preparació de la llavor, sembra, conservació de les llavors, i qualques dades sobre el conreu de la salla a Catalunya.

Visita als camps experimentals de Mayals i Avia per a organitzar la sembra de salla i obtenir dades dels resultats obtinguts en el passat any agrícola.

SERVEI D'ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Notícies i documents

Els treballs efectuats per aquest Servei durant aquest mes són els següents:

Confecció de l'original d'impremta i guiatge per al mateix.

Treballs per al cens estadístic de Sindicats Agrícoles, i per la publicació d'un fullotó sobre la marxa administrativa de Sindicats.

Conferència sobre molins d'oli cooperatius, a Hostalets de Pierola.

Atendre la visita del senyor Alcalde de Calafell per a parlar de la Caixa rural, i invitar per la inauguració de la mateixa.

Visita a Calafell amb motiu de la inauguració de la Caixa rural, en la qual es varen fer pràctiques per a portar-la, comptabilitat, etc.

LABORATORI

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller de Finances, aprovar la re-

lació de despeses per a la instal·lació d'un Laboratori d'Agricultura, presentada pels Serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat, corresponent a l'exercici de 1918, i com a justificació de la inversió de la quantitat de 5.000 ptes., satisfetes segons lliurament n.º 1317, de data 9 de gener de 1919, amb càrrec a la part. 120 del Pressupost de l'esmentat exercici.

(Sessió del dia 25 de gener de 1923.)

Notícies i documents

Resum dels treballs efectuats durant el mes de desembre: Mostres analitzades: Terres de conreu, 5; vins i similars, 52; adobs, 26; aliments, 5, i diversos, 13. Total, 101 mostres.

Aquests anàlisis comporten les operacions següents: Determinacions quantitatives, 171; números i relacions, 45; assaigs òptics, 2; assaigs qualitius, 5, i certificats i informes, 4.

Per encàrrec del Servei tècnic d'Agricultura s'han analitzat les mostres següents: Adobs, 1, i aliments, 4.

SERVEI FORESTAL

Notícies i documents

Com de costum, la Comissió de Repoblació Forestal va celebrar la seva sessió mensual sota la presidència del seu Vice-president Sr. Manuel Raventós.

Després d'aprovar l'acte de la sessió anterior, la Comissió va assabentar-se de les gestions realitzades per a llogar un terreny a Caldes de Montbui i destinar-lo a viver forestal, fent-se, a l'enseny, les indicacions més adequades per a arribar a un feliç termini i poder aprofitar la propera primavera per a executar la sembra d'algunes espècies.

CURSETS DE DIVULGACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat d'un telefonema de l'Alcaldia de Sampedor, agradant el cursat agrícola celebrat en aquella localitat.

(Sessió del dia 17 de gener de 1923.)

Concedir un cursat de vuit lliçons a la Cambra Agrícola Oficial de Noya, de Sant Sadurn de Noya, sobre conreu de fruiters, terra camps, viticultura, avicultura i societat social agrària, les despeses globals del qual es calculen en unes 750 ptes., que, quant a 250, seran satisfetes per l'entitat peticionària, i la resta, fins a 500, amb càrrec a la part. 322 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 18 de gener de 1923.)

Notícies i documents

Si en la història antiga la vila de Sampedor tingué una personalitat remarcable adquirint l'any 1400 del Rei Martí l'Humà el títol de carrer de Barcelona, mostrant la seva fidelitat a Catalunya en la guerra contra Felip IV, en la de successió contra Felip V, i en la de la Independència, principalment en la batalla del Bruch, on es feu cèlebre el fill de Sampedor Isidre Llusà i Casanovas, el timbaler del Bruch; conserva una per-

sonalitat no menys interessant avui en les lluites econòmiques, gràcies principalment a les iniciatives fecundes del Sindicat Agrícola, que actualment presideix l'intel·ligent propietari Sr. Joan Solé.

Les produccions agrícoles de més importància són en el seu terme municipal, posat al bell mig entre el Cardener i el Llobregat, els cereals i el vi. Per a millor aprofitar aquestes collites ha construït el Sindicat un molí de farina i està actualment alçat un celler cooperatiu.

Demés, convençut de la necessitat d'elevat el nivell del saber tècnic dels associats, ha reclamat sovint la cooperació dels Serveis tècnics d'Agricultura que han donat allà conferències i realitzat campanyes que foren seguides per part dels seus agricultors amb el major interès.

Darrerament l'esmentat Sindicat, ofertant la subvenció reglamentària, sol·licità de la Mancomunitat de Catalunya un cursat de divulgació, que havent-li estat concedit per mediació del Conseller Sr. Pere Mies, s'ha celebrat del 6 al 14 del gener corrent.

Val a dir que les conferències totes celebrades en la sala del cinema, cedida pel metge i propietari Ignasi Lletjós, més que de lliçons tenien aire de grans solemnitats; tanta era la concurrència que omplia el local. A les conferències d'Agricultura, de clausura, hi van ésser convidades les dones i entre elles i els agricultors que hi assistiren no baixaria la concurrència d'unos 800 persones, que en acabar la darrera conferència aclamaren amb entusiasme a la Mancomunitat de Catalunya.

Entre els assistents a les lliçons hi destacaven els individus de la Junta del Sindicat Joan Solé, Joan Vall, Josep Camallonga, Josep Pons, Josep Percies, Josep Massanés, Josep Lladó, Ignasi Preixas; els de la Junta de la Caixa rural, Valentí Casanovas, Francisco Vall, Josep Pujol, Mateu Vila; l'Alcalde Josep Noguera i diversos regidors; l'Econòm Rynd, Josep Quintana; el Director del Col·legi dels Germans de les Escoles Cristianes, Germà Hilari Josep; el Professor Oficial Josep Roquerol, el Jutge i propietari Josep Sala, i els propietaris i pàgesos Ramon Sala, Eusebi Terrés, Joan Prat, Jaume Cos, Ignasi Vila, Pere Prat, Antoni Guifó, Ignasi Lletjós, etc.

Les pràctiques consistiren en pràctiques de conreu amb el brabant, la cultivadora Jean; de poda de vinya, i de reconeixement de malalties de porcs, i altres de Laboratori amb anàlisis de vins i terres.

El cursat es va desplegar en l'ordre següent:

Dia 31 de desembre de 1922: Conferència preparatòria pel Director dels Serveis tècnics d'Agricultura.

Dies 6 i 7 de gener de 1923: «Terra camps», pel Prof. Sr. Josep Camps.

Dies 8, 9 i 10: «Vinyes», pel Prof. Sr. Erasme M.ª d'Ymbert.

Dies 11 i 12: «Engreix de porcs», pels Srs. M. Rosell i Vilà i Eduard Simó.

Dia 13: «Avicultures», pel Prof. Sr. Salvador Castelló.

Dia 14: «Alimentació humana» i clausura, pel senyor Jaume Raventós.

Les projeccions, les pel·lícules i les pràctiques, a càrrec de l'operador Sr. Salvador Beneit.

SERVEI DE RAMADERIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat de les manifestacions de la Presidència, respecte a l'extensió d'una epidèmia de glossopeda a Mollet, propagada des de la més d'un mes,

i advertida que no s'hi haurà posat remei, n'assabentà el Ministre de Foment, el qual ha ordenat obrir un expedient per a depurar les responsabilitats en què hagi pogut incorrer l'Inspector pecuari.

(Sessió del dia 10 de gener de 1923.)

Notícies i documents

Heu'aquí els treballs efectuats per aquest Servei durant el mes de gener:

Inspecció i pagament de restes de premis al Pla de Bages.

Conferència d'Engreix de porcs, pel Prof. M. Rossell VILA, a Navarres.

Cooperació al Curset de Sampedor, donant dues lliçons: una de «Cria de porcs», pel Prof. M. Rossell i VILA, i l'altra d'Engreixament de porcs, per Eduard Simó.

Continuació de la campanya Pro Concursos de Ramaderia.

Consultes resoltes a diversos ramaders que volen anar a Suïssa a comprar bestiar; i a altres, referents a aviram, porcs i vaques.

Durant el mes de gener el Laboratori de Patologia animal ha rebut consultes d'ordre bacteriològic i profilàctic, procedents de Barcelona, Mataró, Igualada, Puigcerdà i Balaguer.

Ha informat sobre mostres d'específics posats a la venda en concepte de remei contra zoopaties.

Ha donat nou impuls als treballs d'experimentació que sobre diferents malalties té en curs: diftèria, aviar, streptococcis, hemoglobínaries equina i bovina, i septicèmia hemorràgica i necrobacil·lòsis dels conills.

ELS CONCURSOS DE BESTIAR

Quan la Mancomunitat es veié obligada a suspendre els Concursos de bestiar, els sindicats i altres associacions agrícoles i ramaderes de Catalunya, quasi amb unanimitat, dirigiren al President del Consell de Ministres, Sr. Sánchez Guerra, diverses comunicacions protestant dels fets que motivaren la suspensió dels Concursos, privant als ramaders d'un dels més poderosos mitjans de foment de la Ramaderia.

Es tenien notícies que l'anterior President del Consell de Ministres volia resoldre la qüestió de conformitat al recurs que la Mancomunitat oportunament havia presentat.

Amb el canvi de Govern la qüestió dels Concursos potser aniria ajornant-se indefinidament, cosa amb la qual no estan conformes els Sindicats agrícoles de Catalunya.

Es per això que novament, abans del dia 10 de gener, totes les entitats agrícoles de Catalunya es dirigiren al President del Consell de Ministres sol·licitant que s'atengui al recurs presentat per la Mancomunitat, única manera de poder reprendre la celebració de Concursos i continuar el millorament de la Ramaderia.

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Obres hidràuliques, lliurar, amb càrrec a la part. 258 del Pressupost vigent, a favor del Pagador Sr. Lluís Masoliver, la quantitat de 100 ptes. per a atendre les despeses que ocasionin els treballs necessaris a l'objecte de tornar a posar en condicions de conreu el tros de terra de la finca Mas Climent, situada en terme de Castelló d'Empúries, que va ésser utilitzat per a la construcció d'un pou artesà, en compliment de la base segona del contracte celebrat a l'efecte entre la Mancomunitat i la propietària del referit terreny Sra. Lluïsa Climent de Pàges.

(Sessió del dia 10 de gener de 1923.)

A proposta del senyor Conseller d'Obres hidràuliques, i atenent el dictamen del Cap d'Administració, en mèrits del primer concurs celebrat entre els Municipis de Catalunya de menys de 4.000 habitants per a l'estudi i formació de projectes d'abastiment d'aigües potables, pendre els següents acords:

1.º Encarregar a la Direcció del Servei d'Obres hidràuliques la redacció, en primer terme, del projecte definitiu de l'abastiment d'aigües de Barberà, hagut esment de l'estat de les obres corresponents, als efectes

de facilitar al Municipi la concessió de la corresponent subvenció de l'Estat.

2.º Encarregar, així mateix, a la dita Direcció l'estudi i redacció dels projectes definitius d'abastiment d'aigües dels pobles de Sant Hipòlit de Voltregà, Llívia, Sant Pere de Torelló i Alberola, agregat de Tragó de Noguera, pel mateix ordre en què s'esmenten, a tenor de la base cinquena del concurs i hagut esment que amb les dades preses, completament amb el que calgui, no hi ha inconvenient en procedir immediatament i directament a la formalització dels susdits projectes definitius.

3.º Comunicar al Municipi de Bellver la part de l'informe de la Secció tècnica que li ateny, fent-li avinent que únicament en cas d'acceptar el canvi de procedència de l'aigua que en el dit informe s'assenyala com a més convenient per a l'abastiment de la població, podria procedir-se a l'estudi i redacció de l'avantprojecte, conforme prevé la base cinquena del concurs.

4.º Assabentar a l'Alcaldia de Salt que no és possible atendre la seva petició de data 3 de juliol darrer, per haver estat presentada fora de termini i no ajustar-se a les altres bases del concurs de referència, sense perjudici, però, que quan es convoqui un nou concurs pugui reproduir-la en deguda forma.

(Sessió del dia 25 de gener de 1923.)

TELÈFONS

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat de la salutació de l'Alcalde d'Aleñar amb motiu de la inauguració del servei de Telèfons en aquella localitat.

— Donar-se per assabentat del curs dels treballs de la Secció de Telèfons, amb l'inici de l'extesa de les línies Figueres-Terrades, Vinaixa-Montblanch i Masllorenc-Rodonyà-Vilardona, i la inauguració del servei a les estacions de Marganell i Pregonals, a la central interurbana de Berga i a l'estació de Rocallaura.

(Sessió del dia 3 de gener de 1923.)

A proposta del Conseller de Telèfons, atorgar al Sr. Jaume Josep Vilardebó la concessió que demana per part de la Mancomunitat per a editar la guia telefònica de Catalunya, mitjançant les següents condicions:

1.ª El concessionari no rebra cap remuneració de la Mancomunitat.

2.ª El mateix concessionari vindrà obligat a remetre anualment a la Mancomunitat, gratuïtament, demés d'un exemplar de la guia i suplement per a cada una de les estacions i centrals de la seva xarxa, tants exemplars de la guia com abonats tingui la Mancomunitat, uns 3.000 actualment; i, trimestralment, igual número de suplementes contenint totes les modificacions d'altres i baixes, d'abonaments i canvis de numeració i domicilis dels abonats. Haurà de remetre, també gratuïtament i anualment a la Mancomunitat, tants llistins separats per grups com aquesta pugui necessitar per a les seves relacions amb l'Estat.

3.ª La Guia Telefònica de Catalunya continuarà un índex alfabètic de les poblacions de Catalunya que tenen telèfons, a tres columnes; a continuació els llistins de la Mancomunitat, per grups, a dos columnes; els abonats de la xarxa de Barcelona per professions; els llistins corresponents als altres concessionaris de Telèfons de Catalunya, i, per últim, una descripció de totes les línies

d'autobusos de la regió. El concessionari podrà admetre i publicar anuncis en qualsevol idioma. A les planes de la Guia destinada als grups de la Mancomunitat no podrà posar-hi anuncis més que al peu.

4.ª La Guia Telefònica de Catalunya serà editada en català.

5.ª A partir de l'any quart de la publicació de la Guia, el concessionari s'obliga a satisfer a la Mancomunitat de Catalunya el cànon anual de 2.000 ptes., augmentat en 500 ptes. més cada any, a partir de l'any cinquè de la publicació, fins arribar al cànon de 7.500 ptes., que restarà ja invariable.

6.ª La Mancomunitat s'obliga, per la seva part, a no facilitar les dades referents a la seva xarxa telefònica per a cap més publicació similar, quedant, no obstant, en completa llibertat d'acció per a acceptar qualsevol altra oferta que pugui fer-se-li, un cop hagin transcorregut els tres primers anys, o sia des del 1.ª gener 1926.

(Sessió del dia 10 de gener de 1923.)

Atès l'informe del Subdirector de la Secció de Telèfons, i de conformitat amb la proposta del dictamen del Cap-director d'Administració, visat pel Conseller de Telèfons, desestimar la instància del Sr. Pere Batchilleria i Blas, demanant ésser reposat en el dret que erròniament suposa tenir concedit per a publicar les llistes d'abonats a les xarxes telefòniques de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 25 de gener de 1923.)

TREBALLS EN CURS I OBRES REALITZADES

Notícies i documents

Són acabades les línies Figueres, Terradas, Sant Llorenç de la Muga-Albanya, Masllorenc-Rodonyà-Vilardona, Vilardona-Pla de Cabra-Surreal i Vinaixa-Montblanch.

El dia 31 s'inauguraren les estacions de Rodonyà i Masllorenc.

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIÓ

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar les següents revisions:

La del contracte per a la construcció del camí veïnal d'Armentera a l'Escala, de la qual en resulta una certificació addicional única, d'import 4.641'33 ptes., a càrrec exclusiu de la Mancomunitat.

La del contracte per a la construcció del camí veïnal

de Montmany al Figaró, de la qual en resulta una certificació addicional única d'import 9.800'45 ptes.; havent-ne d'abonar l'Estat 2.430'11, i la Mancomunitat 7.350'34.

— Aprovar el pressupost de probables despeses que ocasionarà l'informe i compulsas dels documents presentats per la Mancomunitat per a la liquidació de les obres del camí veïnal de Rocafort a Pont de Vilomara, d'import 140 ptes., a lliurar.

— Comunicar al contractista de les obres de construcció del camí veïnal de Puiggròs a la carretera de Mollerussa a Píx, que havent estat rebut amb anterioritat a la seva demanda de revisió de preus, no s'escau,

segons el R. D. de 26 d'agost de 1918, apartat a, paràgraf segon, de formular-lo.

— Aprovar la liquidació de les obres de construcció del pont d'enllaç entre el Bruch de Baix i el del Mig amb el de la Parròquia, de la qual en resulta un romanent a favor de l'administració de 1.799'40 ptes., quantitat que el contractista ha de reintegrar a la Mancomunitat; aprovant-se, també, l'expedient de revisió de preus de la dita contracta, rescindida amb pèrdua de fiança, i la certificació addicional única a què dona lloc, d'import 1.843'93 ptes., a càrrec exclusiu de la Mancomunitat; havent de comunicar-se els precedents acords a la Secció d'Intervenció, a fi que del romanent que resulta a favor del contractista, de 1.843'93 ptes., en descompti la quantitat de 1.799'40 ptes. que deu a aquesta entitat, i li aboni després el reste, que ascendeix a 44'53 ptes.

— Vistos els nous compromisos adquirits per l'Ajuntament de Cardener i Dosrius, incloure al Pla selecció de vies de comunicació de la Mancomunitat, el camí de Cardener a Dosrius, que figura ja en la segona relació de vies urgents.

(Sessió del dia 3 de gener de 1923.)

Aprovar la revisió de preus del contracte per a la construcció del camí veïnal de Sant Llorenç de Morunyà a Llinàs (província de Barcelona), i les cinc certificacions addicionals a què dona lloc, pel seu import total de pessetes 121.054'90, de les quals corresponen a l'Estat el 67'20 per 100, o siguin 81.348'89 ptes., i la resta, de 39.706'01, a la Mancomunitat.

— Comunicar al contractista de les obres de prolongació del camí de Sant Adrià a Montcada fins a la carretera de Madrid a França, que havent estat rebudes amb data anterior a la demanda de revisió de preus, no s'escau, en virtut de la R. O. de 29 de març de 1920, aclaratòria del R. D. de 26 d'agost de 1918, de formular-la.

— Designar els Diputats Srs. Josep Grañé i Albert de Quintana, per a assistir a la subhasta que es celebrarà el dia 20 propinent, a les onze hores del matí, de les obres del camí d'Armentera a Sant Pere Pescador, amb pont sobre el Fluvià.

Abonar a l'Ajuntament de Montornès la subvenció de 10.000 ptes. que li fou concedida per a la construcció del pont sobre el riu Besòs, atès que l'esmentat Ajuntament ha acreditat, en deguda forma, que amb la dita suma quedaran enllestides les obres del pont, únic objecte que volia assegurar el Consell en ajornar aquest pagament.

— Ampliar amb 5.000 ptes. la subvenció concedida per la Mancomunitat per contribuir a la reparació del camí veïnal de Prat de Llobregat al Camp d'Aviació de la Volateria, havent esguard que aquesta quantitat correspon al 50 per 100 de la suma de 10.000 ptes., que, també, com ampliació, ha ingressat a la Caixa de la Mancomunitat l'Ajuntament de Barcelona.

(Sessió del dia 17 de gener de 1923.)

Aprovar el pressupost de despeses probables que ocasionarà l'informe de la liquidació de les obres rescindides del camí veïnal de Celles a la carretera de Barcelona a Ribes a la Barriada de Sant Antoni, per un import de 125 ptes., a lliurar.

— Aprovar la revisió de preus del contracte per a la construcció del camí veïnal de Juncosa de Montmell a la carretera d'Alcover a Santa Creu de Calafell, així com les quatre certificacions addicionals important un total de 8.679'58 ptes., del qual abonarà l'Estat la suma de 5.456'85, i la Mancomunitat la resta de 3.222'73.

— Aprovar la revisió de preus del contracte per a la construcció del camí veïnal d'Oliola a la carretera de Lleyda a Puigcerdà, així com les tres certificacions addicionals que en resulten, important un total de 7.002'04

pessetes, del qual correspon abonar a l'Estat la suma de 4.033'18, i a la Mancomunitat la resta de 2.968'86.

— Aprovar les següents relacions, justificatives de les quantitats que la Mancomunitat ha lliurat a favor de la *Jeftatura* d'Obres públiques de Barcelona, a diversos fins:

La de la recepció provisional de les obres de fabrica i definitiva de les d'explanació, aferrat i accessoris del camí veïnal de la carretera d'Igualada a Sitges al camí de Pobla a Carme, per Espoya i Torre de Claramunt, tros primer, de la carretera d'Igualada a Sitges, per Espoya, que importa 82'50 ptes.

La de la confrontació i informe del nou projecte de camí veïnal de Sant Celoni a Olzinelles, que importa 344 ptes.

La de la confrontació del projecte reformat del tros primer del camí veïnal de Molins de Rey a Vallvidrera, que importa 356'25 ptes.

La de l'informe i compuls de documents de la liquidació de les obres del pont i avingudes sobre la riera de Gualba en el ramal a la Batlloria del camí veïnal de Sant Celoni a Gualba, que importa 125 ptes.

La de l'assistència a la recepció provisional del camí veïnal de la carretera d'Esparaguera a Mauresa i a la del Bruch a Mauresa, per Marganell, tros primer, que importa 64'75 ptes.

La de la confrontació i informe del projecte de camí veïnal de Cardener a Dosrius, que importa 443'10 pessetes, deixant-ne un romanent de 159'40 a favor de la Mancomunitat.

La de la confrontació sobre el terreny i informe del projecte d'enllaç de la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, amb pont sobre el Congost, amb la carretera de Barcelona a Ribes, que importa 245 ptes., i en deixa un romanent de 84'80 a favor de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 24 de gener de 1923.)

Designar els Diputats Srs. Josep Grañé i Eugeni Pol, per a assistir a la subhasta de les obres de la carretera de Pobla de Cerveles a la de Rens a Fraga, que tindrà lloc simultàniament a Barcelona i Tarragona, el vinent dia 1.º de febrer, a les onze hores del matí.

(Sessió del dia 25 de gener de 1923.)

Aprovar les següents relacions justificatives que presenta la *Jeftatura* d'Obres públiques de Barcelona:

La de les despeses ocasionades per l'informe i compuls dels documents de la liquidació de les obres del camí veïnal d'Olost a la carretera de Prats de Lluçanès a Sant Quirze de Besora, per un import de 157'50 ptes.

La de les despeses ocasionades per l'informe i confrontació del projecte del camí veïnal de Sant Martí de Sobremunt al de Sant Boy de Lluçanès a Sant Hipòlit de Voltregà, que importa 498'10 ptes.

La de les despeses ocasionades per la recepció definitiva del tros primer, tram de l'origen al torrent de les Valls del camí veïnal de Folgaroles a Vilanova de Sau, que importa 84'50 ptes.

La de les despeses ocasionades per la recepció definitiva del tros tercer del camí veïnal de Gornal a la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sant Jaume dels Domenys, que importa 55 ptes.

La de les despeses ocasionades per l'assistència a la recepció provisional del camí de Manlleu a Folgaroles, per Roda, tros primer, que importa 82'50 ptes.

La de les despeses motivades per l'informe del pressupost revisat del camí veïnal de Calella a Ornavinyà, que importa 90'50 ptes.

Concedir al contractista de les obres de construcció del pont sobre el riu Llobregat, en el camí veïnal de Prat de Llobregat a la carretera de Barcelona a Santa Creu

de Calafell, per Viladecans, a fi de normalitzar la situació jurídica d'aquestes obres, una pròrroga de dos anys, a partir del terme assenyalat per a l'acabament, o sia a partir del 1.º de juliol de 1921, ajornant la concessió de la pròrroga definitiva (que de tota manera es farà abans del 1.º de juliol vinent), per tal de veure l'impuls amb què són represes les obres; i comunicar a l'Ajuntament del Prat que cal que amb tota urgència faci cessió de la resta dels terrenys afectats en tots dos marges del riu, car del contrari fóra probable la suspensió indefinida de les obres i la rescissió de la contracta, essent la dita Corporació municipal responsable dels perjudicis que pervindrien de tal decisió.

— Per avinent a l'Ajuntament de Solsona que el personal facultatiu de la Mancomunitat ha curat amb el màxim interès d'evitar que les obres del camí veïnal de Solsona a Sant Llorenç dels Morunys perjudiquessin la conducció d'aigua que proveeix la ciutat, havent demanat i no obtingut sempre l'assessorament de l'Alcalde; i, a fi d'evitar d'ara endavant tot dubte sobre el curs del dit aqüeducte, invitar-lo a constituir una Comissió per posar-se d'acord amb la Direcció de Carreteres de la Mancomunitat i assenyalant damunt el terreny el curs esmentat en la part afectada per les obres del camí, fent constar en acte el resultat d'aquesta operació.

— Aprovar el projecte de travessia per Vilassar de Mar del camí de Cabrià a enllaçar amb la carretera de Madrid a França, pel seu pressupost de contracta de 44.124'70 ptes., i trametre'n un exemplar a la Jefatura d'Obres públiques de l'Estat, als efectes de la seva aprovació.

— Designar el Diputat Sr. Josep M.ª Marqués per a assistir a la subhasta de les obres d'enllaç del camí de Sant Celoni a Campins amb el carrer Major de Sant Celoni, que ha de tenir lloc en aquest Palau de la Generalitat, el vinent dia 5, a les onze del matí.

(Sessió del dia 31 de gener de 1923.)

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

— Aprovar l'acte de recepció de la pedrapart ida i en gros per a la reparació del ferm de la carretera d'Arbós a la de Vendrell a Sant Jaume dels Domenys, quilòmetres 1 a 5.

— Aprovar l'acte de recepció de la pedra menudellada per a la conservació del ferm del camí de Sant Miquel de Fluvià a Castelló d'Empúries, kms. 5 a 18, així com la liquidació, de la qual en resulta una diferència, a favor de l'Administració, de 1.484'58 ptes.; acordant-se comunicar-ho així als Ajuntaments de Castelló d'Empúries i de Sant Pere Pescador a fi que en compliment de l'acord del Consell de 21 de juny de 1920 ingressin a la Caixa de la Mancomunitat les quantitats de 4.624'60 i 2.701'74 ptes., respectivament.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a redactar un projecte de treballs necessaris per a la carretera de Caldes a Barcelona en la travessia per Vilalba Sasserra, en el ben entès que el Municipi de Vilalba Sasserra es compromet a contribuir al seu cost aportant la pedra de mamposeria, lloses i voreres, ciment i sorra, per a la fàbrica.

— Designar el Diputat Sr. Cabecera per a verificar les recepcions parcials, total i definitiva dels treballs de proveïment de pedra menudellada amb destinació a la carretera de Mollerusa a Bellacayre, en els quilòmetres completament acabats, facultant el senyor Enginyer-director perquè faci directament i en la forma que

s'escaigui les dites recepcions, en el cas de no assistir-hi el Diputat designat.

— Aprovar la liquidació dels treballs de reparació i explanació i ferm del camí de Santa Coloma de Farnés a Castenyet, havent-se de comunicar aquest acord a l'Ajuntament de Santa Coloma, als efectes de l'ingrés a la Caixa de la Mancomunitat de la suma de 4.005'77 pessetes, import de la pedra que deixà de proveir en l'esmentat camí durant els anys 1918, 1919 i 1920.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració els treballs que a continuació s'esmenten, aprovant els pressupostos corresponents, i acordant els lliuraments respectius:

Inversió de pedra menudellada als kms. 6 i 6 del km. 12 de la carretera de Masnou a Granollers, per un import de 1.994'76 ptes.; kms. 3 i 4 del mateix quilòmetre, per un import de 1.996'92, i kms. 1 i 2 també del km. 12, per un import de 1.999'08 ptes.

Adquisició de pedra en gros per a fonaments a l'hm. 4 del km. 3 del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boy de Llobregat, d'import 1.952'64 ptes.; kms. 4 i 5 del mateix km. 3, per un import de 1.960'20; hm. 5, per un import de 1.963'44; kms. 6 i 5, per un import de 1.953'72; hm. 6, per un import de 1.902'96; kms. 6 i 7, per un import de 1.938'60; hm. 7, per un import de 1.965'60; kms. 7 i 8, per un import de 1.969'92; hm. 8, per un import de 1.960'68, i kms. 8 i 9, per un import de 1.956'90 ptes.

Visualitat de corbes a la carretera de Vich al límit amb Girona, en direcció a Sant Hilari, per un import de 1.946'70, 1.940'40 i 1.962'45 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

— Ratificar l'acord de data 15 de novembre últim, autoritzant la Secció tècnica per a realitzar pel sistema d'administració els treballs de proveïment de pedra menudellada per a la conservació del ferm de la carretera del km. 452, hm. 8, de la de Madrid a França a Serós, de conformitat amb el pressupost de contracta que regl les subhastes, deserts, acordant-se lliurar la quantitat de 6.000 ptes., a justificar, per a atendre les despeses que s'oceanaran en començar els treballs.

— Ratificar l'acord de data 15 de novembre últim, autoritzant la Secció tècnica per a realitzar pel sistema d'administració els treballs de proveïment de pedra amb destinació a la carretera de l'estació de Bellpuig al km. 52, hm. 2, de la d'Artesa de Segre a Montblanch, de conformitat amb el pressupost de contracta de 141.804'77 ptes., acordant-se lliurar-ne la quantitat de 12.500 per a atendre les despeses que s'oceanaran en començar els treballs.

— Aprovar el projecte reformat del camí veïnal de Sant Pere de Torelló a Sant Andreu de Pruit, per La Bola, tros primer, el pressupost de contracta del qual és de 339.388'81 ptes.

— Autoritzar a N. Adolfo Garro per substituir la fiança que té constituïda a la Secció de Caixa de la Mancomunitat, a fi de respondre de les obres de proveïments de pedra amb destinació a la carretera de Corró de Vall a la de Sant Llorenç Savall a Llinès, per la fiança personal que donarà la Companyia General de Crèdit.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a rectificar el traçat de la travessia per Sant Boy de Llobregat del camí mancomunal de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, entrant en el que sigui possible l'eix de la via en relació a les façanes de les edificacions d'un costat i altre de la Rambla, i comunicant-se aquest acord a l'Ajuntament de Sant Boy, fent-hi avinent que la Mancomunitat estarà disposada a substituir el ferm de macadam pel paviment de formigó en el

tres comprés entre l'edifici del Manicomí i l'extrem del camí mancomunal, mitjançant, però, que el Manicomí de Sant Boy es compromet, per acord ratificat per la Junta de Vocals associats, a contribuir a la seva execució amb el 25 per 100 del cost total de les obres de formigó (50 per 100 de la diferència entre el cost de la reparació projectada pel sistema ordinari de macadam i el de formigó), a pagar en cinc anualitats i parts iguals abans de finir cada exercici econòmic, a partir del mateix any en què es comencin els treballs essentials.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar les obres que calguin en el camí de Sant Quirze a Vidrà, a fi d'evitar que les aigües procedents del desnivell, i que cursen per la rasa de dita via, en filtrar-se pel terraplè invadeixin els carrers del poblat, comunicant-se aquest acord a l'Ajuntament de Sant Quirze de Besora, interessat en els esmentats treballs, a fi que hi contribueixi aportant la pedra, sorra i altres materials que calguin, essent de compte de l'Administració la mà d'obra i direcció.

— Designar el Conseller Sr. Riera per a verificar el reconeixement i, si s'escau, la recepció única dels treballs de proveïment de pedra amb destinació al camí veïnal de Bordils a Madremanya.

— Concedir al contractista dels proveïments de pedra per a la conservació del ferm de la carretera de Manresa a Granollers, qms. 1 a 10, la pròrroga de dos mesos que sol·licitava.

(Sessió del dia 3 de gener de 1923.)

Aprovar els següents comptes:

El presentat per En Pere Rossell, per diverses treballs fets per encairar de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per un import de 247,50 ptes., a lliurar.

El presentat per En Julià Roca, pel mateix concepte, d'import 256,50 ptes., a lliurar.

Els presentats per En Carles Vil·la i N'Isidre Mata, també per treballs de la Secció tècnica, d'import, respectivament, 120,50 i 30 ptes., a lliurar.

— Aprovar els següents actes de recepció:

El del proveïment de pedra menudellada en el ferm dels qms. 1 a 7 de la carretera de Montesquiu al confí de l'Eiçda, per Berga.

El del proveïment de pedra menudellada en el ferm dels qms. 4 i 5 i hms. 1 a 3 del qm. 6 de la carretera de Vich, per Roda, a enllaçar amb la de Vich a Olot.

El del proveïment de pedra menudellada en el ferm dels qms. 7 a 13 de la carretera de Caldas de Montbui a Sant Celoni.

El del proveïment de pedra menudellada per a la conservació del ferm del camí de l'estació de Monistrol a Montserrat, qms. 1 a 5.

— Aprovar les següents liquidacions:

La dels treballs de proveïment de pedra menudellada per a la conservació del ferm de la carretera de Santa Bàrbara a La Cènia, per La Galera, qms. 1 a 23, que ha deixat a favor del contractista un romanent de 6,524'18 ptes.

La dels treballs de proveïment de pedra menudellada per als qms. 1 a 3 de la carretera de Bot a Gandesa, que ha deixat a favor del contractista un romanent de 470'11 ptes.

— Concedir al contractista dels treballs de proveïment de pedra per a l'arranjament i conservació del ferm de la carretera de Palset a la general d'Esplugas a Plix, tros de Palset a Bellmunt, qms. 1 a 5, una pròrroga de dos mesos per enllestir-los.

— Lliurar les següents quantitats, a justificar:

1,999 ptes. per a atendre les despeses que s'ocasionaran en continuar els treballs de reparació del camí de bust de la corba d'Agulló per Corsà a Serra del Montsec a la Vall del Ribagorçana.

5,000 ptes. per al proveïment de pedra menudellada amb destinació a la carretera de Banyoles a la de Besalú a Roses, tros segon.

10,000 ptes. amb destinació a la inversió de pedra per a l'aferrat del trajecte primer del camí de Prat de Llobregat al Camp d'Aviació de la Volateria. (Aquesta quantitat ha de satisfer-se amb càrrec a la subvenció atorgada per l'Ajuntament de Barcelona.)

1.ª Comunicar als Municipis de Cornellà i de Sant Joan Despí, que la Mancomunitat, acedint al que sol·liciten, procedirà a la construcció d'un paviment de formigó en lloc del ferm de macadam en el tram comprés entre l'origen del camí mancomunal de Cornellà a Sant Feliu de Llobregat i la riera d'En Nofre, mitjançant que prèviament cada un d'ells es comprometés, per acord ratificat per la respectiva Junta de Vocals associats, a contribuir a l'execució dels treballs, el primer per una longitud de 800 m. i el segon per la de 1,000, amb el 25 per 100 del cost total de les obres de formigó tant per 100 equivalent a 15,600 i 19,500 ptes., respectivament, a resultes, no obstant, de la liquidació dels treballs. L'abonament d'aquestes sumes hauria de fer-se en tres terminis, i en la forma següent:

El Municipi de Cornellà, 10,400 ptes., tan bon punt acordés el Consell començar les obres, i la resta, de 5,200 pessetes (salvant el que resulti de la liquidació), en dues remeses i parts iguals, als quatre i nou mesos, a partir, ambdós terminis, de la data d'abonament de la primera quantitat.

El Municipi de Sant Joan Despí, 13,000 ptes., tantost el Consell acordés començar els treballs, i la resta, de 6,500 ptes. (salvant el que resulti de la liquidació), en dues remeses i parts iguals, als quatre i nou mesos, a partir, ambdós terminis, de la data d'abonament de la primera quantitat.

2.ª Fer avinent als esmentats Municipis que serà del seu compte i càrrec exclusiu les altres obres de complement del formigó i millora del camí, tals com el revestiment del canal, séquies i rases on calgui, col·locació de voreres, etc., treballs els quals hauran d'executar-se de conformitat amb les ordres i instruccions que els seran donades per la Direcció de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts.

3.ª Seran segregats de la contracta de proveïment de pedra menudellada en curs d'execució en el dit camí, els 500 m.² d'aquell material assignats al qm. 1 i els 400 m.² corresponents als 800 m. lineals del qm. 2.ª, tantost els Municipis esmentats hagin acceptat les condicions exigides anteriorment, i, en conseqüència, es declarará rescindida la contracta, a tenor del que prevé l'art. 52 del Plec de condicions generals per a la contractació d'Obres públiques de 13 de març de 1903, procedint seguidament a la recepció de la resta dels treballs enllestits.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a continuar pel sistema d'administració els treballs que a continuació s'esmenten, deixant aprovats els pressupostos corresponents, que hauran d'ésser lliurats:

Adquisició de pedra en gros a l'hm. 1 del qm. 2 del camí veïnal de Sardanyola a Montcada, per Ripollat, per un import de 1,961'28 ptes.; hms. 1 i 2 del dit quilòmetre, per un import de 1,958'94; hms. 2 i 3 del mateix quilòmetre, per un import de 1,967'76; hms. 3 i 4, per un import de 1,963'44; i hms. 4 i 5, per un import de 1,960'20 ptes.

Obres d'inversió de pedra menudellada als hms. 1 a 5 del qm. 12 de la carretera de Banyoles a la de Besalú a Roses, tros segon, per un import de 1,994'22; hms. 5 a 10 del mateix qm. 12, per un import de 1,996'38; i hms. 1 a 5 del qm. 13, per un import de 1,996'92 ptes.

Adquisició de pedra en gros amb destinació al qm. 4

del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boy de Llobregat, km. 1, per un import de 1,976'40 pesetes; hms. 1 i 2, per un import de 1,981'80; hm. 2, per un import de 1,971'15; hms. 2 i 3, per un import de 1,986'12; i hm. 3, per un import de 1,978'56 ptes.

Inversió i consolidació de pedra als hms. 6 a 10 del km. 16 de la carretera de Gràcia a Manresa, per un import de 1,922'40 ptes.; hms. 1 a 5 del km. 13, per un import de 1,928'88; hms. 6 a 8 del mateix km. 13, per un import de 1,925'64; i hms. 8 a 10, per un import de 1,932'12 ptes.

— Comunicar a l'Ajuntament d'Espolla, que tantost hagi complimentat el seu acord, de satisfer en dos terminis l'import dels 120 m² de pedra menudellada que deu a la Mancomunitat, se'l declararà exempt dels compromisos que tenia contrets per virtut de les bases d'auxili als pobles per a la conservació i reparació de camins veïnals, en el que afecta al camí de Figueres a Espolla.

— Comunicar a l'Ajuntament de Llançà, que s'executaran per la Mancomunitat els treballs de substitució d'un passallís per un esordor existent en el camí mancomunat de Llançà a Port de Llançà, els quals ascendeixen, aproximadament, a 600 ptes., sempre que el Municipi contribueixi amb el 50 per 100, de conformitat amb l'apartat 5 de la quarta de les bases d'auxili als pobles per a la conservació i reparació de camins veïnals.

— Aprovar el pla de conservació i reparació dels camins veïnals pertanyents a la contracta entre l'Estat i la Diputació de Barcelona, corresponent a l'exercici econòmic 1922-23, essent de 439'294 qms. la longitud total dels camins, en els quals es calcula s'esmerçaran 41,972'16 ptes. en l'adquisició de materials, 61,129 en jornals de peons fixos i 183,544 en peons auxiliars, tot en concepte de conservació ordinària, i 664,570'58 ptes. per tota classe de despeses en concepte de conservació extraordinària i reparacions, o sigui un total de 681,225'74 pesetes, havent de trametre's el dit pla a l'Estat, als efectes de la seva aprovació i subvenció màxima.

(Sessió del dia 10 de gener de 1923.)

Aprovar els comptes que seguidament s'indiquen:

El de les despeses ocasionades per la recepció del proveïment de pedra en els qms. 1 a 6 de la carretera de Manresa a Saupedror, d'import 68 ptes., a lliurar.

El de les despeses ocasionades per la recepció del proveïment de pedra en els qms. 10 i 11 del tros segon de la carretera de Banyoles a la de Besalú a Roses, d'import 243'70 ptes.

— Rectificar l'acord del Consell, data 10 de desembre de 1920, aprovant la liquidació de les obres de reparació del pont de Vernet sobre el Segre, en el qual es diu que hi ha un romanent a favor de l'Administració de 2,440'13 ptes., havent de dir de 2,458'15.

— Comunicar a l'Ajuntament de Sant Pere Pescador, que la quantitat que ha d'abonar a la Mancomunitat com a import dels 250 m² de pedra que li corresponia proveir durant els anys 1919 i 1920 als qms. 8 a 18 del camí de Sant Miquel de Fluvià a Castell d'Empúries, de conformitat amb el pressupost reformat i addicional del projecte, i tenint en compte que s'han fet els treballs amb una economia de 2'64 per 100, és la de 2,701'74 ptes.

— Alliberar l'Alcaldia de Borrassà dels compromisos que tenia contra amb la Mancomunitat en el que afecta als camins de Vilafant a Borrassà i de la carretera de Madrid a França a la de Besalú a Roses, per Borrassà i Odis, en virtut de les bases d'auxili als pobles, vigents a la província de Girona, en el ben entès, però, que faci efectiva la quantitat de 840 ptes., corresponents al proveïment de l'any 1922.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a enllestrir pel sistema d'administració els treballs que a continuació s'esmenten, aprovant els pressupostos corresponents, i acordant el lliurament de llurs imports:

Inversió de pedra menudellada a l'hm. 7 del km. 3 de la carretera de Vich al límit amb Girona, en direcció a Sant Hilari, per un import de 1,993'95 ptes.; hm. 8 del mateix quilòmetre, per un import de 1,990'80; hm. 9, per un import de 1,984'30; i hm. 10, per un import de 1,978'20 ptes.

Inversió de pedra menudellada als qms. 1 a 5 de la carretera de Santa Bàrbara a La Cènia, per un import de 1,985'04, 1,995'84, 1,994'76, 1,953'88 i 1,994'76 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió de pedra menudellada als hms. 1 a 8 del km. 1 del camí veïnal de Cornellà a Sant Feliu de Llobregat, per un import de 1,801'08 ptes.

Inversió de pedra menudellada als hms. 7 i 8 del quilòmetre 5 de la carretera de Vich, per Roda, a enllaçar amb la de Vich a Olot, per un import de 1,984'50 ptes.; i hms. 9 i 10, del mateix quilòmetre, per un import de 1,713'60 ptes.

Inversió de pedra menudellada als hms. 1 i 2 del km. 8 de la carretera de Collsuspina al límit amb Girona, en direcció a Viladrau, per un import de 1,993'95 ptes.; hms. 3 i 4, per un import de 1,990'80; hms. 5 i 6, per un import de 1,997'10; i hms. 7 i 8, per un import de pesetes 1,987'64.

Inversió de pedra menudellada als hms. 6 a 8 del km. 14 de la carretera de Gràcia a Manresa (qms. 10 a 19'500), per un import de 1,926'72 ptes.; hms. 8 a 10, per un import de 1,929'96; i hms. 1 a 5, per un import de 1,938'60 ptes.

Inversió de pedra menudellada als qms. 1 a 3 de la carretera d'Aiguamúrcia a Sant Jaume dels Domenys, per un import de 687'96 ptes.

Proveïment de pedra en els qms. 5, 6 i 7 de la carretera d'Aiguamúrcia a Sant Jaume dels Domenys, per un import de 1,820'10 i 1,906'01 ptes.

Sanejament i consolidació del terraplè del km. 23, hm. 10, de la carretera de Gràcia a Manresa, per un import de 1,998'15 ptes.

Regularització del ferm de la carretera de Masllorenç a la d'Alcover a Santa Creu de Calafell, per un import de 150'38 ptes.

Reparació del ferm de la carretera d'Arbós a la de Vendrell a Sant Jaume dels Domenys, per un import de 1,944, 1,995'84, 1,911'05, 1,991'52, 1,952'64, 1,945'62 i 1,916'44 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Visuallitat de corbes a la carretera de Montesquiu al límit amb Lleyda, per Berga, qms. 1 a 7, per un import de 1,968'75 i 1,978'20 ptes., segons divisió del pressupost.

Visuallitat de corbes a la carretera de Vich al límit amb Girona, en direcció a Sant Hilari, per un import de 1,990'80 i 1,993'95 ptes., segons divisió del pressupost.

Adquisició de pedra en gros per al km. 3, hm. 9, del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boy de Llobregat, per un import de 1,972'08 ptes.; hms. 9 i 10, per un import de 1,967'76; hm. 10, per un import de 1,961'28; hms. 3 i 4 del km. 4, per un import de pesetes 1,983'96; hm. 4, per un import de 1,975'32; i hms. 4 i 5, per un import de 1,971 ptes.

Adquisició de pedra en gros per als hms. 5 i 6 del km. 2 del camí veïnal de Sardanyola a Montcada, per Ripollat, per un import de 1,953'72 ptes.; hms. 6 i 7, per un import de 1,959'12; i hms. 7 i 8, per un import de 1,960'10 ptes.

— Lliurar les següents quantitats, a justificar, a favor del Pagador segon de la Secció tècnica, per a atendre les obres que a continuació es detallen:

7.990'85 ptes. per al proveïment de pedra per a l'afermat dels qms. 1 a 6 del camí veïnal de Sarrià a Vallvidrera.

6.260'21 ptes. per al proveïment de pedra als qms. 1 a 7 de la carretera de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès, per Sardanyola.

3.500 ptes. per al proveïment de pedra als qms. 1 a 5 del camí de Terrassa a Talamana.

2.924'07 ptes. per al proveïment de pedra per a l'afermat dels qms. 1 a 4 del camí veïnal de Barcelona a Prat de Llobregat.

6.998'15 ptes. per al proveïment de pedra per a l'afermat dels qms. 1 a 5 del camí veïnal de Calaf a Sant Martí Sessayoles.

— Lliurar, amb càrrec a les Resultes del Pressupost de 1921-22, i a favor del Pagador de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, la quantitat de 2.513'80 pessetes, suma que acredita de la liquidació de les obres de proveïment de pedra per a la reparació del ferm del camí de Vich a la carretera de Moya a Calaf, a enllaçar amb la de Vich a Olot.

— Designar el Diputat Sr. Josep M. Marqués per assistir a les subhastes que s'han de celebrar a Barcelona el dia 26 propiament, a les onze hores del matí, per a l'adjudicació dels proveïments de pedra partida destinats a la carretera de Vich al límit amb Girona, en direcció a Sant Hilari, qms. 4 a 7; al camí de Manlleu a la Gleva (Masies de Sant Hipòlit), qms. 1 a 4, i a la carretera de Caldes de Montbuy a Sant Celoni, qms. 1 a 6.

(Sessió del dia 17 de gener de 1923.)

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a enllestir pel sistema d'administració els treballs que a continuació es detallen, aprovant els pressupostos corresponents, que hauran de lliurar-se, pel seu respectiu import, a favor del Pagador segon de l'esmentada Secció.

Adquisició de pedra en gros amb destinació al camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boy de Llobregat, qm. 4; hm. 5, per un import de 1.989'36 ptes.; hms. 3 i 6, per un import de 1.979'64; hm. 6, per un import de 1.988'28; hms. 6 i 7, per un import de 1.977'48, i hm. 7, per un import de 1.980'72 ptes.

Adquisició de pedra en gros amb destinació al camí veïnal de Sardanyola a Montcada, per Ripolllet, qm. 2, hms. 8 i 9, per un import de 1.962'36 ptes.; hm. 9, per un import de 1.954'80; hms. 9 i 10, per un import de 1.940'76; hm. 10, per un import de 1.947'24, i hm. 1 del qm. 3, per un import de 1.938'60 ptes.

Adquisició i emmalament de pedra destinada a la carretera de Masnou a Granollers, qms. 11 a 17, per un import de 1.968'84, 1.965'60, 1.972'08, 1.975'32, 1.978'50, 1.981'80, 1.985'04, 1.988'28 i 1.991'52 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió i consolidació de pedra partida a la carretera de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès, per Sardanyola, hms. 1 a 5 del qm. 6, per un import de 1.852'20 ptes.; hms. 6 a 10 del mateix quilòmetre, per un import de 1.850'32; hms. 1 a 3 del qm. 5, per un import de 1.854'30, i hms. 3 a 7 del mateix qm. 5, per un import de 1.857'60 ptes.

Inversió de pedra menudellada en els qms. 8 a 18 del camí de Sant Miquel de Fluvià a Castelló d'Empúries, per un import de 1.976'40 ptes.

Inversió de pedra menudellada en els qms. 1 a 5 del camí de l'Estació de Monistrol a Montserrat, per un import de 1.904'52, 1.958'10, 1.967'73, 1.968'80 i 1.955'90 pessetes, segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió de pedra menudellada en la carretera de Masnou a Granollers, qm. 12, hms. 3 i 4, per un import de 1.965'60 ptes., i hms. 5 i 6, per un import de 1.962'46.

Inversió de pedra menudellada en la carretera de Sant Felin de Codines a Centelles, hms. 1 i 2 del qm. 10, per un import de 1.942'92 ptes.; hms. 8 a 10 del qm. 18, per un import de 1.945'08; hm. 4 a 6 del mateix quilòmetre, per un import de 1.949'40, i hms. 6 a 8 també del qm. 18, per un import de 1.947'24 ptes.

Obres de reparació del ferm de la carretera d'Arbós a la de Vendrell a Sant Jaume dels Domenys, per un import de 1.984'46 i 1.901'88 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Obres d'excavacions necessàries per a augmentar la visualitat de les corbes en la carretera de Gràcia a Manresa, qm. 7, hm. 6, per un import de 1.933'20 ptes., i hms. 6 i 7, per un import de 1.921'32 ptes.

Inversió de pedra en els qms. 8 a 18 del camí de Sant Miquel de Fluvià a Castelló d'Empúries, per import de 1.999'60 i 1.981'80 segons divisió en pressupostos parcials.

— Autoritzar la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat per a fer els següents lliuraments, a justificar, a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts:

De la quantitat de 14.820'77 ptes., per al proveïment de pedra destinat a la reparació del ferm dels qms. 44 a 58 de la carretera de Moya a Calaf, per Súria.

De la quantitat de 12.500 ptes., per al proveïment de pedra destinat a la conservació del ferm de la carretera de Mollerusa a Bellcayre, per Linyola.

De la quantitat de 10.000 ptes., per a la construcció d'un clavegueram de 3 m. de llum per a la supressió de l'escorredor del torrent de can Jané, en el qm. 2 del camí de Sant Adrià a La Roca.

(Sessió del dia 24 de gener de 1923.)

Aprovar els següents comptes:

El de les despeses ocasionades durant els mesos d'abril, maig, juny i juliol de 1920 per la inversió i consolidació de pedra per a la reparació del ferm del camí de Martorell a Vilafranca del Penedès, important 35.894'08 ptes., amb un romanent de 3'16 ptes.

El de les despeses ocasionades durant els mesos de maig i juliol de 1920 per l'emmalament de pedra en gros proveïda en el camí de la carretera de Tarragona a Barcelona a Corbera de Llobregat i ramal a casa Roig, per un import de 2.748'75 ptes., i un romanent de 201'75.

El de les despeses ocasionades durant el mes d'octubre de 1920 per l'adquisició de pedra destinada a la reparació del ferm del camí de la carretera de Madrid a França al confí amb Girona, en direcció a Blanes per Malgrat, que importa 1.979'25 ptes.

El de les despeses ocasionades durant el mes d'agost de 1919 pel subministre de pedra per a reclatres extraordinàries en el camí veïnal de Sarrià a Vallvidrera, que importa 1.367'57 ptes., amb romanent de 597'30.

— Aprovar el pressupost de les despeses probables que motivarà l'informe del projecte reformat del camí de Montmany a Figaró, per un import de 125 ptes., a lliurar.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a continuar pel sistema d'administració els treballs següents, aprovant els pressupostos corresponents, que hauran de lliurar-se:

Adquisició de pedra en gros per al camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boy de Llobregat, quilòmetre 4, hms. 7 i 8, per un import de 1.985'06 ptes.; hm. 8, per un import de 1.890, i hms. 8 i 9, per un import de 1.896'48 ptes.

Adquisició de pedra menudellada per als qms. 1 a 7 del camí de Sabadell a Matadepera, per un import de 1.655'25, 1.524'75, 1.388'86 i 1.400'63 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Adquisició i inversió de pedra menudellada per als

qms. 1 a 4 del camí de Sant Adrià a La Roca, per un import de 1,992'20, 1,974'14, 1,958'10, 1,998'76, 1,997'69 i 1,998'62 ptes., segons divisió en presupostos parcials.

Adquisició de pedra en gros amb destinació al camí veïnal de Sardanyola a Montcada, per Ripollat, qm. 3, hms. 1 i 2, per un import de 1,942'90 ptes.; hm. 2, per un import de 1,952'64; hms. 2 i 3, per un import de 1,939'64, i hm. 3, per un import de 1,951'36 ptes.

— Adjudicar definitivament les següents subhastes: A N'Adolf Garro, per la quantitat de 51,900 ptes., la del proveïment de pedra per a la conservació del ferm de la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni.

A En Josep Juncosa i Miró, per la quantitat de 28,129 ptes., la del proveïment de pedra per a la conservació del ferm de la carretera de Vich al límit de Girona en direcció a Sant Hilari, qms. 4 a 7.

A En Josep Planella, per la quantitat de 47,760 pessetes, la del proveïment de pedra per a la conservació del ferm del camí de Manlleu a La Gleva (Masies de Sant Hipòlit), qms. 1 a 4.

— Demanar al Tjutat de 1.ª Instància del districte de l'Hospital, Secretaria del Sr. Jaume Riús, i a l'Ajuntament de Castellbisbal, que comuniquin tot seguit a la Mancomunitat el veredictal recaigut en el judici executiu promogut per la societat en comandita Barnet i Montaner contra En Joaquim Sirvent, com a representant de la Cooperadora Econòmica, prefecte dels treballs de proveïment de pedra menudellada per a una conservació del ferm dels qms. 1 a 10 de la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sentmenat i del camí d'Ullastrel, qms. 1 a 4, a fi que es pugui resoldre la retenció decretada per l'esmentat Tjutat; i comunicar a la Direcció de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, que des del punt de vista legal no hi ha inconvenient que la Mancomunitat s'incanti tot seguit del material proveït per la Cooperadora Econòmica.

(Sessió del dia 31 de gener de 1923.)

MATERIAL

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a adquirir, de conformitat amb l'acord del Consell Permanent de 17 de maig darrer, un cilindre de vapor de 20 t. de pes, tipus compound, marca Buhler, completament equipat, a la casa Metzger, pel seu import total de 55,000 ptes., a satisfer amb carrec a la part, 252 del vigent Presupost, en quatre parts iguals, abans del dia últim de cada mes, a comptar del que som, responnent en tot moment les remeses que manquin efectuar, de la bona qualitat dels materials que integren la màquina, així com de la seva acurada construcció.

— Comunicar a La Maquinista Terrestre i Marítima, que si dins el termini de deu dies, a comptar de la data de comunicació d'aquest acord, no ha sol·licitat de la Mancomunitat la prorroga necessària per a la remesa dels cilindres i aparells que li foren adjudicats, i que ja havien d'ésser rebuts, així com degudament justificades les causes de l'ajornament, es rescindirà la contracta, amb perdua de la fiança que la dita societat té constituïda, a tenor de les bases i condicions que regiren el concurs.

— Atesos els corresponents dictàmens del Cap del Negociat de Carreteres, camins i ponts, amb el vist i plan del Conseller del Servei, aprovar el resum general dels comptes de reparacions parcials dels carrons de vapor n.º 1, 2, 6 i 7 de les demarcacions primera i segona de Barcelona i demarcació de Girona, durant els mesos d'octubre a desembre de 1922, per un import de 7,408'30 pessetes, a lliurar.

(Sessió del dia 24 de gener de 1923.)

— Autoritzar el senyor Conseller de Carreteres, camins i ponts perquè, degudament assessorat per la Direcció de la Secció tècnica i el Negociat corresponent, després de l'estudi jurídic-administratiu dels títols de propietat, servitud i gravàmens de la finca oferta pel Sr. Antoni Artés al concurs per a l'adquisició de pedres, gestioni del dit senyor la rebuda del preu de 70,000 pessetes assenyalat en la seva proposició, i en la quantitat que prudencialment es cregui necessària; i desestimar la proposició presentada al mateix concurs pels Srs. Joan Pascual i Francesc Botifoll, conjuntament, per ésser excessivament elevat el preu que fixen, retornant-los definitivament la fiança que per a pendre-hi part havien constituït.

(Sessió del dia 31 de gener de 1923.)

ARBRAT

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

La plantació d'arbrat a les carreteres de Gràcia a Manresa, qms. 16 a 19, i de Cornellà a Fogàs de Tordera, qms. 10 a 16, per un import de 1,770 ptes.

La plantació d'arbrat als camins de Sardanyola a la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, per Vallada, de Sant Climent de Llobregat a la carretera de Barcelona a Santa Creu de Calafell i de Martorell a Vilafranca del Penedès, secció primera, per un import de 1,687'50 ptes.

La plantació d'arbrat al camí de Martorell a Vilafranca del Penedès, per un import de 1,575 ptes.

(Sessió del dia 17 de gener de 1923.)

PERSONAL

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la relació justificada de les pensions reglamentàries vitalícies dels capataços i peons caminiers jubilats per la Diputació provincial de Barcelona i Consell Permanent de la Mancomunitat, corresponents als mesos de gener, febrer i març de l'any econòmic 1921-22, que importen 2,961'74, 2,675'12 i 2,961'74 ptes., satisfetes amb carrec als lliuraments n.º 3157, 3399 i 3993, respectivament.

Hagut esment de la malaltia del Pagador de la Secció d'Obres públiques, Sr. Lluís Masoliver, i atesa la comunicació de l'Enginyer-director del Servei, Sr. Frederic Turell, el President donà compte que havia disposat que fins i tant que l'estat de salut de l'esmentat Pagador li permeti reprendre les seves tasques, els lliuraments expedits o que s'expedieixin a nom del repetit Pagador, que el senyor Enginyer d'Obres públiques estimi indispensable fer efectius per tal de complimentar els pagaments dels respectius comptes, l'abonament dels quals no sigui permès o convenient ajornar, siguin satisfets a l'Ajudant de més antiguitat de la Secció de Carreteres, camins i ponts, Sr. Josep M. Morales.

(Sessió del dia 10 de gener de 1923.)

VÀRIA

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el compte presentat pel Sr. E. Planas, pels treballs de còpia a màquina, fets per encàrrec de la

Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, d'import 33 ptes., a lliurar.

(Sessió del dia 3 de gener de 1923.)

Aprovar els següents comptes:

Els presentats pel Sr. Isidre Mata, per diversos tre-

balls de còpia de documents a màquina, que importen, respectivament, 17'50 i 25 ptes., a lliurar.

Els presentats pel Sr. Eudard Planas, també per diversos treballs de còpia de documents a màquina, que importen, respectivament, 16 i 50 ptes., a lliurar.

(Sessió del dia 27 de gener de 1923.)

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

OBRES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Designar els Diputats de la Mancomunitat Srs. Lluís Ysamat i Pere Lloret per a assistir a les subhastes de les obres de les Escoles dels Establiments de Beneficència de Tarragona, que han de tenir lloc, simultàniament a Barcelona i Tarragona, el pròxim dia 16, al migdia.

— Aprovar el pressupost de les obres de construcció del nou Hospital de Lleyda, acordant que es treuguin a subhasta, i fixant per a l'execució el termini de tres anys, havent de realitzar-se per grups d'obres corresponents sempre a distribucions orgàniques.

(Sessió del dia 3 de gener de 1923.)

Aprovar la relació de despeses per obres en la nova Casa Maternal Catalana, presentada per la Casa de Maternitat i Expositos, corresponent a l'exercici 1921-22, i com a justificant de la inversió de la quantitat de pesetes 130.895'60.

— Aprovar, també, la relació de despeses per obres a la mateixa Casa Maternal Catalana, presentada per la Casa de Maternitat i Expositos, corresponent al primer semestre de l'exercici 1922-23, i com a justificant de la inversió de la quantitat de 160.104'40 ptes.

(Sessió del dia 11 de gener de 1923.)

Donar-se per assabentat de l'ofici de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda, comunicant l'acord d'haver fet constar en acta la seva satisfacció per la resolució del Consell, de treure a subhasta les obres de l'Hospital d'aquella ciutat.

(Sessió del dia 18 de gener de 1923.)

Adjudicar definitivament la contracta de les obres de construcció d'un escoles per a la Casa de Misericòrdia de Tarragona, a N'Artur Pardines i Magaroles, veí de Tarragona, per la quantitat de 99.427'37 ptes., comunicant-se l'acord precedent a la delegació d'Hisenda de la província de Barcelona i a l'adjudicatari per al seu coneixement i efectes conseqüents, i a fi que dintre el termini de deu dies presenti el document justificatiu d'haver realitzat la fiança definitiva i compleixi la condició de tancar el contracte amb els obrers, a què fa referència el plec de condicions particulars i econòmiques, podent, també, el contractista, en lloc de constituir la fiança, assenyalat com a fiador una entitat bancària de reconeguda solvència.

— Autoritzar una despesa total de 5.707'50 ptes., addicional a la que fou assenyalada per a la instal·lació de les màquines de rentar, assecar i planxar de les Cases de Beneficència de Lleyda, per a l'adquisició i instal·lació d'un aparell lleixinadora a vapor, amb càrrec al cap. 2.º, art. 7.º, part. 91 del vigent Pressupost.

ASILS I HOSPICIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Junta de Govern de les Cases de Caritat i de Maternitat i Expositos de Barcelona, perquè concedeixi l'afiliament de l'exposita n.º 152, de l'exposició de l'any 1916, a uns esposos veïns de Barcelona, mitjançant la condició que, en fer-se càrrec de la noia, dipositin la quantitat de 125 ptes. en concepte de dot de l'afiliada; i el de l'exposita n.º 410, de l'exposició de 1908, a uns esposos veïns de Manresa, mitjançant la condició que, en fer-se càrrec de la nena, dipositin una quantitat igual per identic concepte; havent-se de fer constar els dits afiliaments en escriptura pública o en acte o document privat, segons sigui més convenient, i comunicant-se aquesta resolució a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Barcelona i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat.

— Pendre esment de les estadístiques referents al moviment d'asilats a les Cases de Caritat i de Maternitat i Expositos de Barcelona, durant el mes de novembre (moviment de malalts), i durant els mesos d'octubre i novembre (moviment general d'asilats).

(Sessió del dia 4 de gener de 1923.)

Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona perquè concedeixi l'afiliament de l'exposita n.º 1353, a uns esposos de Tortosa, mitjançant la condició que, en fer-se càrrec de la noia, dipositin la quantitat de 80 ptes. en concepte de dot de l'afiliada, fent-se constar el dit afiliament en escriptura pública o en acte o document privat, segons sigui considerat més convenient; havent de comunicar-se aquest acord a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 10 de gener de 1923.)

HOSPITALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat del resum que fa el senyor

Interventor del moviment de malalts en els Hospitals de Girona i Lleida i en les infermeries dels Establiments de Beneficència de Girona, Lleida i Tarragona, en el mes de desembre últim; i del moviment d'asilats i dels dependents i empleats interns, a les Cases de Maternitat i a les de Misericòrdia de Girona, Lleida i Tarragona.

(Sessió del dia 17 de gener de 1923.)

Pendre grat essent de la memòria presentada per l'Apotecari de l'Hospital de Lleida N. Antoni Florensa, referent a la marxa i resultat econòmic obtingut en el funcionament de la farmàcia, durant els nou darrers mesos, tramesa al Consell per la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència d'aquella ciutat.

(Sessió del dia 18 de gener de 1923.)

MANICOMIS

Acordats del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Admetre en el Manicomi de Sant Boy de Llobregat, amb càrrec a la Mancomunitat, el dement Màrius Garcia i Marià, a instància del seu pare Ruseñi Garcia i Sáenz, el qual auxiliarà la Mancomunitat en les despeses que ocasioni el sosteniment del seu fill amb la quantitat de 20 ptes. mensuals, entenent-se que aquest acord ha començat a tenir efecte a partir del dia 1.º del propassat mes de desembre, i comunicant-se al sol·licitant, a la Direcció del Manicomi d'hommes de Sant Boy, al senyor Inspector facultatiu del Servei de Dements pobres, i a la Secció d'Intervenció, amb el ben entès, també, que si Ruseñi Garcia i Sáenz deixés incompleta l'obligació que voluntàriament ha contractat, pel que respecta auxiliar amb 20 ptes. mensuals al sosteniment del seu fill, per aquest sol fet aquest acord quedaria sense efecte.

Admetre definitivament al Manicomi de Salt, amb càrrec a la Mancomunitat de Catalunya, els presumptes dementis Maria Rosell i Sureda, Otilia Perredon i Sitjer, Josepa Massó i Coromina, Vicenta Vall-llobera i Codolar, Margarida Galià i Renart, Josep Ginesta i Costa i Martí Domènech i Roïllan, que, ultra els requisits necessaris en aquests casos, han demostrat, com cal, ésser naturals o veïns d'alguna de les comarques gironines i justificat la seva pobresa i la de les persones obligades per la llei a mantenir-los.

A proposta de l'Interventor general, amb el vist i pla del Conseller d'Hisenda:

1.º Que la Mancomunitat de Catalunya realitzi directament el pagament de les estades a l'Institut Pere Mata, de Reus, dels dementis Benavint Figueras, Joan Teixidó i Maria Calaf, corresponents als mesos de desembre de 1922 i gener, febrer i març de 1923, que vindrien a càrrec del Municipi de Brañim.

2.º Abonar a l'Ajuntament de Brañim la quantitat de 2.31 ptes., per diferència entre la quantitat satisfeta per estades de dits dementis i l'import de la quota assignada al repetit Municipi per repartiment de l'exercici econòmic actual, lliurant-se aquella quantitat amb càrrec a la part 400 del cap. 10.º, art. 11.º del Pressupost vigent «Retorn de pagaments indeguts».

Heure essent del reintegrar al Manicomi de Salt de Níria Costas i Mundet, i de què, des del 1.º d'octubre propassat, ha estat rellevada la seva tia Carme Costas i Alemany del pagament d'estades per al sosteniment de l'alienada, havent de continuar l'Administració del Manicomi de Salt les investigacions que té iniciades per a esbrinar la situació econòmica de la mare de la dement, passant després l'expedient a nova resolució del Consell.

(Sessió del dia 4 de gener de 1923.)

Adoptar els següents extrems:

1.º Admetre en el Manicomi de Sant Boy de Llobregat (Dones), amb càrrec a la Mancomunitat de Catalunya, fins a nou avis, les dementes Madalena Ollé i Aregall, Eledmira Felip i Barranco, Maria Brujas i Puig, Rosa Alemany i Mas, Josepa Récio i Clemente, Francesca Sellart i Mateu, Eleuteria Llorente i Alonso i Anna Tusell i Giral, entenent-se que aquesta disposició ha començat a tenir efecte a partir de la data en què havien d'haver estat donades de baixa respectivament, comunicant-se així a la Direcció del Manicomi, al senyor Inspector facultatiu del Servei de Dements pobres i a la Secció d'Intervenció.

2.º Encomanar al Negociat de Beneficència i Sanitat que iniciï noves gestions per a assabentar les famílies de l'abast i transcendència del primer acord de baixa, així com de la interinitat d'aquesta nova admissió, curant que la situació de les dites malaltes sigui resolta definitivament, i passant els expedients al Consell, una vegada ultimats per l'acord que escaigui pendre.

— Aprovar les següents nòmies, relatives a les estades causades en els Manicomis de Sant Boy de Llobregat pels dementis asilats a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya, durant el mes de novembre darrer:

La dels dementis naturals o veïns de la província de Barcelona (Secció d'hommes), que importa en total pessetes 26,798'70.

La de les dementis naturals o veïns de l'esmentada província de Barcelona, que importa en total 24,731'75 pessetes.

La dels dementis naturals o veïns de la província de Lleida (Secció d'hommes), que importa en total 4,666'20 pessetes.

La de les dementis naturals o veïns de l'esmentada província, que importa en total 4,633'75 pessetes.

Disposar que fossin expedits els oportuns lluraments per les dites quantitats a favor, per ço que respecta la Secció d'hommes, del Rynd. P. Joan Jesús Adradas i Gonzalo, i pel que fa referència a la Secció de dones, a favor de la Rynda. M. S. Josepa Marturet i Echarre, amb càrrec al cap. 2.º, art. 2.º, part. 70 del Pressupost corrent de la Mancomunitat, comunicant-se els acords corresponents als respectius interessats i al senyor Interventor de la Mancomunitat, al qual s'encarregarà, demés, del compliment de les disposicions fiscals en el que tingui relació amb els referits pagaments.

Igualment, aprovar la relació dels dementis compresos en la base primera del contracte celebrat entre l'Administració de l'Institut Pere Mata, de Reus, i la Diputació provincial de Tarragona, asilats en l'esmentat establiment frenopàtic durant el mes de novembre últim, important la quantitat de 5,600 ptes., a lliurar amb càrrec a la mateixa part. 70, a favor de l'Administrador del referit establiment Sr. Nicolau Gausset, seguint els tràmits indicats en l'acord anterior.

Així mateix, aprovar la relació dels dementis asilats en el mateix Institut Pere Mata, de Reus, a càrrec de la Mancomunitat, durant el mes de novembre propassat, amb la condició d'avançar el pagament de les estades diversos Ajuntaments de la província de Tarragona, la qual importa 12,774'60 ptes., amb la deducció de 128'90 pessetes que satisfan les famílies d'alguns alienats per a ajudar a llur sosteniment, quedant en conseqüència reduït l'import de la dita relació a la quantitat de pessetes 12,645'70. Aquesta aprovació és als efectes de la comprovació que en son dia haurà de fer-se dels rebuts de les estades de cada un dels malalts que s'hi comprenen.

(Sessió del dia 10 de gener de 1923.)

Aprovar la nota tramesa per l'Inspector facultatiu del Servei de Dements a Sant Boy, Sr. Tomàs Busquet, comprensiva dels diversos comptes originats pel compli-

ment de l'acord del Consell, de destinar la quantitat de 200 ptes. a l'adquisició de joguines de Reis per als infants asiliats en el Manicomi de Sant Boy de Llobregat; la qual haurà de ser satisfeta amb càrrec a la partida d'Imprevistos del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 18 de gener de 1923.)

Atesos els corresponents dictàmens del Cap de la Secció primera, i a proposta del Conseller de Beneficència i Sanitat, admetre en el Manicomi de Sant Boy de Llobregat, amb càrrec a la Mancomunitat de Catalunya, el dement Joan Solà i Bordas, a instància del seu germà Josep Solà i Bordas, el qual auxiliarà la Mancomunitat en les despeses que ocasioni el sosteniment del malalt amb la quantitat de 15 ptes. mensuals, entenent-se que aquest acord comença a tenir efecte a partir del dia 1.º de febrer pròxim, havent de comunicar-se al sol·licitant, a la Direcció del Manicomi d'homens de Sant Boy de Llobregat, al senyor Inspector facultatiu del Servei de Dements pobres i a la Secció d'Intervenció; amb el ben entès que si Josep Solà i Bordas deixés incompleta l'obligació que voluntàriament a contret, per aquest sol fet aquest acord quedaria sense efecte.

— Així mateix, admetre definitivament en el Manicomi de Salt, amb càrrec a la Mancomunitat, els presumptes dementis Miquel Vilanova i Roca i Josep Puig i Guillaume, que, ultra els requisits necessaris en aquests casos, han demostrat, com cal, ésser naturals i veïns d'alguna població de les comarques gironines i justificat la seva pobresa i la de les persones obligades per la llei a mantenir-los.

— Pendre esment de les gràfiques del moviment de malalts en el Manicomi de Salt, durant el segon semestre de 1922, i de l'estat-resum de l'esmentat moviment en els anys 1917 a 1922, comunicats per la Direcció de l'esmentat Manicomi.

(Sessió del dia 25 de gener de 1923.)

JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller de Beneficència, d'acord amb les bases per a la constitució i funcionament de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda, designar per a la plaça de Vocal, vacant en aquella Junta, En Manuel Florensa i Farré, ex-Diputat de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 18 de gener de 1923.)

SESSIONS DE LES JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

Notícies i documents

LLEYDA

Sessió del dia 8 de gener de 1923. — Es va celebrar sota la presidència del Conseller de Beneficència i Sanitat Dr. Batadella, amb assistència dels Srs. Sol, Jaques, Vicens, Agelet, Pinell, Solé i Cúrria, prenent-se els següents acords:

Concedir un termini de quinze dies al pare de la nena Santacana Peligrí de Serós, per a completar l'expedient d'ingrés a la Casa de Maternitat.

Pagar el dot reglamentari a l'exposita Miquela Jo-

sepa, per haver-se casat amb el minyó Joaquim Salvador, de Cervià.

Aprovar una factura de l'estanquera Carme Inglès, de 85 ptes., per efectes timentals.

Concedir el reintgrés a la Casa de Misericòrdia d'un exposit.

Aprovar les relacions de salaris guanyats per les dides que crien exposit, orfes i bessons de la Casa de Maternitat i de les Fillols, de Cervera, Sen d'Urgell, Solsona i Tremp.

Per constar en acta la satisfacció amb què s'ha vist el treball que representa la memòria presentada per l'Apotecari de l'Hospital, Sr. Florensa, assabentant-ne al Consell Permanent de la Mancomunitat trametent-ni una còpia de la mateixa.

Aprovar el pla i pressupost de les obres de reparació de la farmàcia de l'Hospital.

Per avinent al Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya la satisfacció que li ha produït l'acord de subhasta de les obres de construcció del nou Hospital.

Autoritzar la compra d'un seient i un torn odontològic per al servei de la Casa de Misericòrdia.

Aprovar el pressupost de la Junta per a l'any 1923-24, fixant els ingressos en 95,028'68 ptes. i les despeses en 522,009'13, amb un dèficit a cobrir per la Mancomunitat de 426,985'45 ptes.

Sessió del dia 15 de gener de 1923. — Es va celebrar sota la presidència del Conseller de Beneficència i Sanitat Dr. Batadella, assistint-li els Srs. Jaques, Pinell, Solé, Vicens i Cúrria, prenent-se els següents acords:

Per constar que l'Apotecari de l'Hospital, Sr. Antoni Florensa, s'ha fet creditor d'una distinció pel seu treball al front de la farmàcia.

Admetre a la Casa de Misericòrdia, quan per torn els correspongui, la nena Maria dels Àngels Cervós i Moles, del Pla de Sant Tir, i Pere Fabregat Artís, de Lleyda.

Aprovar els comptes de despeses del mes de desembre, que importen 11,586'10 ptes. els de la Casa de Misericòrdia, 6,877'94 i 5,081'13 els de l'Hospital.

Aprovar la distribució de cabals per al vinent mes de febrer, que ascendeix a 42,816'16 ptes.

Comunicar a l'Alcalde de Navés, als efectes d'allistament de minyons, que l'exposit Bonaventura Joan i Ramon morí el dia 11 de desembre de l'any 1902.

Canviar l'emplacament de l'estenedor de la Casa de Misericòrdia per a dedicar el lloc que suara ocupa a pati d'embargament dels infants.

Aprovar la relació de salaris de les dides que crien exposit, orfes i bessons de la Fillola de Sort, que importen 210 ptes.

Sessió del dia 22 de gener de 1923. — Es va celebrar sota la presidència del Conseller de Beneficència i Sanitat Dr. Batadella, amb assistència dels Srs. Sol, Jaques, Vicens, Cúrria, Pinell, Solé i Florensa.

En donar-se compte d'haver estat nomenat per a formar part de la Junta l'ex-Diputat de la Mancomunitat Sr. Manuel Florensa i Farré, el senyor Conseller el posseeixió del càrrec, saludant-lo en nom de la Junta i esperant que serà de gran profit la col·laboració del senyor Florensa en els afers de Beneficència.

El Sr. Florensa, remenciant les paraules afectuoses que li feren adreçades, agrai al Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya el seu nomenament, oferint-se a tots i remenciant la bona acollida que li fou dispensada.

Nomenar jai de la Casa de Misericòrdia, amb el sou de 1,600 ptes. anuals, a Josep Tarruella i Prunera.

Expedir nova llibreta d'al·letament a la dida de

l'exposit n.º 1,192, per haver perdut la que se li va remetre en fer-se càrrec del nen.

Admetre a la Casa de Misericòrdia a F. G. i E. d'Estèrrit d'Aneu; R. A. i S. de Pontllonga; i a la de Maternitat als nens A. J. i C. S. i M. de Lleyda.

Retornar a Carme Ibars i Grinó, veïna de Corbina, la documentació presentada per a l'ingrés del seu fill a la Casa de Misericòrdia, perquè solliciti de la Mancomunitat, si ho estima convenient, la reclusió del mateix en el Manicomi de Sant Boy.

Aprovar les relacions de salaris devengats per les dides que crien exposit, orfes i bessons dependents de la Fillola de Balaguer, durant el tercer trimestre de l'exercici corrent, que importen 423'50 ptes.

Donar traspàs al Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya d'una comunicació de l'Administrador de la Fillola de Tremp, sobre pagament de despeses d'enterrament dels exposit morts en la dita població i assistència facultativa als mateixos, perquè resolgui amb caràcter general el que estimi més convenient.

Nomenar Administrador de la Fillola d'exposit de Cervera, amb caràcter interí, al Sr. Marian Trilla.

Renviar dues Germanes de la Casa de Maternitat a Barcelona per assistir al curs que organitza el Consell de Pedagogia de la Mancomunitat de Catalunya en l'Escola Montessori de la Casa de Caritat.

Aprovar el pagament de dos rebuts, de 25 ptes. cada un, per cànon d'aigües a la Junta de Segurte.

Aprovar les següents factures: De la societat Riegos y Fuerzas del Ebro, per fluid elèctric despesat als Asilts durant l'últim trimestre de l'any passat, que importen 1,646'42 ptes.; de Josep Izáñez, per cinquanta un faulons de fusta, 730'85; de la casa Dalmau i Oliveres, per medicaments per a l'Hospital, 236'30; i de la casa Hartmann, pel mateix concepte, 71'95 ptes.

Abonar els jornals que devengui el caixista Narcís Jové i Pach, a raó de 2,725 ptes. anuals.

Proposar al Consell el nomenament de Mn. Ramon Vidal per a Capellà de la Casa de Misericòrdia.

GIRONA

Sessió del dia 14 de novembre de 1922. — Fou celebrada sota la presidència del Sr. Agustí Riera i Pau, amb assistència dels Srs. Josep Morera, Vice-president; Albert de Quintana i de León, Ramon de Berenguer i Jaume Genover.

Es llegida i s'aprova l'acte de la sessió anterior, prenent-se seguidament els següents acords:

Assabentar-se d'una comunicació de l'Administració trametent, als efectes d'examen i aprovació, en son cas, els comptes de despeses menors causades i satisfetes durant els mesos de setembre i octubre darrers. Són aprovats en els seus totals imports respectius de 3,510'99 i 3,040'75 ptes.

Aprovar el compte que presenta la pròpia dependència per les despeses de material d'oficina causades contra la consignació corresponent durant el semestre abril-setembre d'enguany, d'import 2,071'20 ptes.

Assabentar-se d'una comunicació del Metge-director del Manicomi de Salt, interessant la construcció d'un tancat cobert per a col·locar la llenya que adquireixi per al seu consum particular, acordar que es formalitzi el corresponent pressupost per acordar el que es cregui pertinent.

Havent-se donat compte d'un dictamen de l'Administració recaigut en l'acte del concurs públic celebrat per al proveïment de material de sabateria i esparaderia pels tallers de la Casa de Misericòrdia, acordar adjudicar el subministre dels amentats articles a Miquel

Ferrer, per 504'85 ptes., i a la Sra. Vidua d'Avellí, per 1,606'30, per resultar ésser els millors postors.

Concedir els següents abonaments de didatge: A una filla de Joaquim Riera, veí de Vilademuls; d'altra filla de Pius Viarnès, veí d'Oso; a un fill, bessó, de Pere Moner, veí de Sant Hilari Sacalm, i a una filla, bessona, de Salvador Canals, veí de La Bisbal.

Igualment, atorgar l'ingrés a la Casa de Misericòrdia de Jaume Rahola i Pons, tal com interessa l'Alcalde de Port de la Selva, i d'Antònia Casadevall i Mundet, a instància del seu germà Joan Casadevall, veí de Cassà de la Selva.

Acordar la remesa de l'exposita M. M. R. a la seva mare que la reconeix i reclama.

Seguidament, el Vice-president Dr. Morera donà compte de la penosa impressió que rebé quan en motiu d'haver estat al Manicomi de Salt per a visitar al reverend Mn. Molas, el qual ha estat per llarg temps malalt, hagué esment de què en aquests casos el capellà dels Establiments hém obligat a posar a càrrec de son peculi un substitut, i demana que, tenint en compte la migrada assignació senyalada als capellans d'aquests Establiments, es vegi la manera de fer factible el nomenament d'un capellà auxiliar que a càrrec del pressupost ompleni aquella obligació, i de moment es vegi si hi ha manera de reintegrar en tot o en part a l'esmentat Mn. Molas les almoines que es veia precisat a fer perquè no restés desatès el servei religiós del Manicomi de Salt. Acordar tenir en compte el prece formulat en estudiar-se el pressupost.

Sessió del dia 4 de desembre de 1922. — Fou celebrada sota la presidència del Sr. Agustí Riera, amb assistència dels Vocals Srs. Albert de Quintana i Joan Pujol.

Es llegí i s'aprova l'acte de la sessió anterior, prenent-se els acords següents:

Havent la Presidència proposat que, hagut compte de l'absència dels altres companys de Junta, quedin sobre la taula tots els afers que no essent de tràmit o d'urgència figurin en l'ordre del dia, acordar-ho així, per unanimitat.

Assabentar-se d'una comunicació del Consell sol·licitant de la Junta que informi sobre concessió de permís per a absentar-se del Manicomi de Salt el Metge-director del mateix, i atés a què amb la presència del Metge-auxiliar Dr. Sumbola resta assegurada l'assistència dels asilts de l'esmentat Establiment, acordar informar-la favorablement.

Seguidament, concedir els següents abonaments de didatge: A Carme Castany, filla d'Esteve, veí de Bordils; a un fill, bessó, de Josep Sobravia, veí de Sant Joan de les Abadesses; a Vicenç Iglesias, fill de Pere, veí de Riudarenes; i a Josep Sastre, fill de Pere, veí d'Amer; i denegar el que interessaven Joan Font, veí de La Bisbal, per a una seva filla bessona; Francesc Canadell, veí d'Esponellà, per la seva filla Núria, i Josep Coc, veí de Sant Cristòfol de Tossa, per a un fill seu bessó.

Així mateix, concedir els següents ingressos a la Casa de Misericòrdia: A Joan Cullil i Cussó, tal com insta l'Alcalde de Darnius; a Joan Tarrés i Font, veí de Riudellots de la Selva, i a Joan Pflerri i Pflerri, veí d'Oso, a la pròpia instància; igualment concedir el de Rosa Mirac i Pijoan, a instància de l'Alcalde de Viure.

Assabentar-se de l'ingrés al Manicomi de Salt dels següents malalts: Jaume Ferrer i Llobet, veí de Monells, a instància de la seva esposa Maria Busquets i Mundi; Maria Compte i Aiguavella, a instància del seu germà Josep, veí de Ridaura; Maria Codony i Portavella, a instància de la seva mare Dolors, veïna de Ripoll, i Toribi Paniagua i Díaz, a instància del senyor Governador civil de Girona. Acordar que tots ells, llevat

l'últim, el qual la Diputació de Valladolid haurà de satisfir les corresponents estades, siguin sostinguts a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya, per haver-se demostrat llur pobresa.

La Presidència exposà el procediment que es veia seguir per a recaptar els cabals que provinents del joc apareixen distribuïts entre les associacions benèfiques, i dels quals se'n fa part segons les notes publicades a la premsa a aquests Establiments, i opinant que el sistema actual que es segueix, en lloc de tendir a fer disminuir el vici apareix més prompte com a foment del mateix i no reuneix cap garantia ni en la seva recaptació ni distribució, proposa que s'acordi rebutjar els esmentats donatius i fer públic aquest acord de la Junta. Entenent els senyors assistents d'ésser justes les precedents consideracions, acordar-ho de conformitat amb ço proposat.

Sessió del dia 22 de desembre de 1922. — Fou celebrada baix la presidència del Sr. Agustí Riera i Pau, i amb l'assistència dels Srs. Josep M. Pérez i Xifra i Joan Pujol i Marqués.

Es llegí i s'aprovà l'acte de la sessió anterior, prenent-se els següents acords:

Donar compte dels següents afers que restaren sobre la taula en la sessió anterior:

Comunicació del Consell de Pedagogia trametent les bases provisionals per al règim docent dels Establiments de Beneficència de la Mancomunitat, aprovades pel Consell Permanent en reunió del 17 de març de 1921. Acordar l'esmentat i interessar l'informe del Consell de Pedagogia pel que fa referència a la tria del local on situar les Escoles de la Casa de Misericòrdia, aprovades ja pel Consell, hagut compte de què amb la separació de vells han d'ésser traslladades del local que actualment ocupen.

En comunicació del Metge-director del Manicomi trametent el compte justificat de la inversió de 100 ptes. concedides per a material d'escriptori, acordar aprovar-les, junt amb la concessió d'altres 100 ptes., amb les mateixes condicions que les justificades.

En comunicació de l'Administració, interessant que se l'autoritzi per encarregar la confecció de sis cents plats de metall estanyat, tres cents per a la Casa de Misericòrdia i tres cents per al Manicomi de Salt, acordar concedir l'autorització demanada.

En altra comunicació de la pròpia dependència, sobre adquisició de raïmes i tintes per a la impremta de la Casa de Misericòrdia, a les Cases Vilaseca i Comas i Llorilleux, respectivament, pels imports de 1.892,70 i 436 ptes., també respectivament. Acordar autoritzar l'Administració per a l'adquisició dels esmentats materials.

Assabentar-se d'una comunicació de l'Administració trametent als efectes d'examen i aprovació, en son cas, els comptes justificats de les despeses menors realitzades i satisfetes per la dita Administració, durant el mes de novembre últim, i aprovar-los en son total import de 3.103,05 ptes.

Informar-se dels següents ingressos al Manicomi: Antúlia Ponredon i Sitjar, a instància de Rafael Turon, veí de Salt; Josepa Masó i Corominas, a instància del seu espòs Josep Arrey, de Calonge; Josep Ginesta i Costa, a instància del seu pare Ramon Ginesta i Buixell, d'Arbúcies. Tots ells han d'ésser mantinguts a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya, per haver-se demostrat llur pobresa. Respecte l'ingrés de Nimfa Costas i Mundet, en restar-ne assabentada la Junta, acordar accedir això sol·licitat per la tia de la malalta Carme Costas i Alemany, rellevant la del pagament, d'estades que ha vingut realitzant fins a 1.7 d'octubre, atés a què al present justifica que es troba en la península la mare de la malalta que és la que, en tot

cas, vindria obligada a satisfir les estades de la seva filla, si posseïx la deguda renda. Així mateix, acordar, referent a aquests extrems, que per l'Administració es continuïn les gestions realitzades per esbrinar el lloc de residència de l'esmentada mare de Nimfa Costas.

Concedir els següents ingressos a la Casa de Misericòrdia: D'Elvira Bosch, de Vidreres, a instància de l'Alcalde i de Carme Francesca Ignàsia, a instància del seu afillat Pere Puigdemont, d'Anur.

Atorgar l'abonament de dida del fill, bessó, de Jaume Masllorens, de Bagadà.

Acordar que l'exposita V. M. i J. sia remesa a la seva mare, la qual amb la deguda justificació la reclama.

La presidència manifestà que en la sessió propera caldrà ocupar-se del pressupost per a 1923-24.

L'Administració donà compte d'haver rebut per conducte anònim la quantitat de 225 ptes. (amb la sola declaració de què pertanyen a la Casa de Misericòrdia), i demana que se l'autoritzi per invertir l'esmentat donatiu en regals per als aïllats amb motiu de la diada de Reis i per augmentar la quantitat que fins el present té recaptada per al dit concepte. I, després d'acordar que es doni publicitat al fet d'haver rebut l'esmentada quantitat, acordar destinar el donatiu de referència a engrassar la quantitat recaptada per a Reis.

TARRAGONA

Sessió del dia 12 de desembre de 1922. — Fou celebrada sota la Presidència del Sr. Pere Lloret, amb assistència dels Srs. Guasch, López, Gramunt i el Secretari-administrador Sr. Martí i Bofarull.

Llegida i aprovada l'acta de l'anterior, es prengueren els següents acords:

Assabentar-se del rendiment de l'horta durant el mes de novembre, que ascendeix a 195,18 ptes.

Així mateix, assabentar-se de l'immillorable bon estat dels aïllats, puix que avui no hi ha sinó un nen malalt, no de gravetat.

Informar-se d'un ofici de la Mancomunitat de Catalunya obrint un crèdit per a les atencions del mes de desembre, d'import 20.003,26 ptes., i dels comptes despesats durant el mes d'octubre, que ascendeixen a 19.689,39 pessetes.

Acordar publicar en el *Bulletí Oficial* de la província i en els diaris locals l'avis de pagament de les pensions d'orfenesa d'exposits i de gràcia, corresponents al tercer trimestre de 1922-23, assenyalant-se els dies 4 al 19 de gener vinent.

Mentrestant la Junta prossegueix les gestions prop de l'ajuntament per a la conducció d'un major canvi d'aigües a l'Establiment amb boques de regatge per a un cas d'incendi, acordar la compra de sis aparells «Minimax», amb rètols indicadors del punt de sortida, per 500 ptes.

Autoritzar a la Superiora i a l'Administrador per a la celebració de les festes religioses populars de Nadal, Cap d'any i Reis.

Acceptar els següents expedients: El d'aïllament de l'exposita n.º 1.353, de l'extingida Casa de Tortosa, pels consorts Joan Castelló i Pallares i Marianna Rovira, de Tortosa, el qual va ser concedit per la Comissió provincial en data 27 de febrer de 1920; i el de Paula Jordà, de Selva del Camp, de seixanta sis anys, que sol·licita ingressar al departament de velles.

Assabentar-se del següent moviment de personal: Altres: T. G. i O., d'un any, a Misericòrdia; exposita n.º 6.626, a Maternitat, i de quatre anys, a Misericòrdia (interina). Baixes: exposita n.º 6.623, de tres dies, a dida; V. V. i B. de set anys, morta d'encefalitis.

Sessió del dia 9 de gener de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Sr. Pere Lloret, assistint-hi els Srs. López Bertran, Grantunt i Bonet, amb el Secretari Sr. Martí i Barauell.

Llegida i aprovada l'acta de l'anterior, es prengueren els següents acords:

Assabentar-se del rendiment de l'horta durant el mes de desembre, de 245'70 ptes.

Informar-se de l'estat sanitari de l'Establiment, que no acusa novetat, i dels comptes despeses durant el desembre, que importen 14.857'64 ptes.

Vistos els expedients demanant permís per a contraure matrimoni els expositos n.º 899, procedent de la Casa de Tortosa, i n.º 5.621, de Corbera d'Ebre, acordar concedir aquests permisos per venir degudament informats pels senyors Rectors dels pobles respectius.

Assabentar-se de la instància del Metge Sr. Antoni Arta, sol·licitant que se'l tingui present per a assistir a la Clínica d'Oftalmologia, en virtut d'haver estat nomenat Metge auxiliar gratuït d'aquest Establiment per la Diputació provincial en data 28 de gener de 1916, pendre'n bona nota i que es comuniqui al Metge propietari Dr. Vilallonga.

El President Sr. Lloret donà la grata nova d'haver acordat l'Ajuntament de Tarragona fer la conducció d'aigües a l'Establiment per canalització directa, la qual cosa la Junta havia interessat en diverses ocasions, i també s'assabentà que el dia 16 del corrent és l'anuari per a la subhasta dels tres pavellons per a les Escoles.

Aprovar els següents expedients, per venir conforme: El de M. S. demanant l'ingrés del seu fill natural J. M. S. i el dels esposos P. V. i J. P. de Roquetes, que demanen afiliar-se una exposita. Els d'Ignasi Masvidal i Carme Cañellas, de Tarragona; Joan Mestre Olivé i Pilar Fontgibell, de Vilaseca; Pere Soperas i Maria Serramià, de Vendrell, que sol·liciten pensions d'aliment per haver tingut les respectives esposes un doble part.

Assabentar-se del següent moviment de personal: Altes: de Selva del Camp, al departament de velles. Baixes: n.º 934, per defunció; n.º 935, vingut a buscar per la seva mare, i n.º 443, pel mateix motiu.

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir la jubilació que demana En Pere Baucella i Serenià, Practicant-sangrador dels Establiments de Beneficència a càrrec de la Junta de Govern de Lleyda, assenyalant-se-li per aquest concepte la quantitat de 800 ptes. anuals, que començarà a percebre des de 1.º de gener d'enguany; havent de comunicar-se aquest acord a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda, amb preg que el faci arribar a l'interès, i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 10 de gener de 1923.)

Aprovar els següents comptes, framenos per la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda, per despeses causades amb motiu de les oposicions a la plaça de Professor de música de la Casa de Misericòrdia d'aquella ciutat, que tingueren lloc els dies 4 a 6 de juny propassat, a satisfier amb càrrec a la part. 398 del Pressupost vigent.

De l'agència de transports La Pallaresa, per dos viatges de transport d'un piano, 100 ptes.; de l'Hotel d'Espanya, per serveis de restaurant, 203'50, i dels Srs. Cosme Ribera, Enric Morera i Joan B. Lambert,

per dietes i despeses de trasllat, a raó de 330'50 ptes. cada u, 991'50 ptes.

— Nomenar En Tomàs Gràcia i Fuentes, barber-sangrador dels Establiments de Beneficència de Lleyda, amb càrrec interí, i amb el sou anual de 1.600 ptes.; comunicant-se aquest acord a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda, amb preg que el faci arribar a l'interès, així com a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat.

— Concedir pensió de viduitat a Ramona Bonet i Roigé, esposa del qui fou gai de la Casa de Misericòrdia de Lleyda, Joan Azofra i Gutiérrez, a partir del dia 1.º de febrer pròxim, consistent en la quantitat de 400 ptes. anuals, mentre l'esmentada senyora no passi a segones nupcies, fet que haurà de justificar mensualment com a detall previ al pagament de la pensió; havent de comunicar-se aquest acord a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 25 de gener de 1923.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat de l'estat demostratiu del moviment de la Caixa d'Estalvis dels Establiments de Beneficència en el mes de desembre propassat, del qual ha donat compte el senyor Interventor.

(Sessió del dia 17 de gener de 1923.)

Passar a informe del senyor Conseller de Beneficència el prece del Sr. Pere Colomar, en nom de la Societat de Beneficència de Naturals de Catalunya, de l'Havana, interessant la concessió de l'import de passatges per a poder reparar i asilar a Catalunya els catalans vells, malalts i desvalguts d'aquella localitat.

(Sessió del dia 31 de gener de 1923.)

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar el Conseller Sr. Estadella perquè, a l'objecte de fer-lo refer i pintar de nou, pugui ordenar el treball a Barcelona del material sanitari existent a la Diputació de Lleyda, encomanant-se-li amb aquesta avinentesa que estudiï les possibilitats de fer una exposició de tot el material sanitari de la Mancomunitat coincidint amb les tasques de la pròxima Assemblea.

(Sessió del dia 24 de gener de 1923.)

Atesa la comunicació del Sr. Otto Maier i Zeuner, donant compte que té acabada la construcció de tot el material que li fou adjudicat per concurs amb destinació a les quatre brigades sanitàries de la Mancomunitat i posant a disposició d'aquesta el referit material, designar el Diputat Sr. Joan Bosch i Roig, perquè, assessorat del personal tècnic que cregui necessari, procedeixi a la recepció del repetit material.

— Ordenar el lliurament de 2.000 ptes. a justificar, amb càrrec al cap. 2.º, art. 8.º, part. 2.º del Pressupost vigent, a favor del Servei de Sanitat, per a atendre imprevistos i petites despeses.

(Sessió del dia 25 de gener de 1923.)

SERVEI D'ASSISTÈNCIA SOCIAL DELS TUBERCULOSOS

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller de Beneficència i Sanitat, treure a oposició una plaça d'infermera-mecanògrafa del Servei d'Assistència social dels Tuberculosos, dotada amb el sou anual de 2.000 ptes., i per un període de tres anys, havent de regir les dites oposicions les següents bases:

1.ª Fins a la una de la tarda del dia 15 de febrer pròxim, seran admesos en el Registre general de la Mancomunitat de Catalunya les instàncies i documents que, ajustats a les prescripcions vigents sobre paper segellat i us de còduls personals, siguin presentats per les persones que pretenguin prendre part en aquestes oposicions.

2.ª Per a prendre part en les dites oposicions serà indispensable acreditar:

a) Posseir el títol d'infermera, expedit per l'entitat on la sol·licitant hagi seguit els seus estudis.

b) Conèixer la llengua catalana per a parlar-la i escriure-la.

Podrà acompanyar-se, també, tot el que pugui acreditar serveis i mèrits de les aspirants, en aquesta especialització d'activitat.

No s'admetrà títol ni document de cap mena que es produïxí amb les instàncies que les interessades desitgin retirar, sinó va acompanyat d'una còpia per a cada un d'ells, estesa en paper del segell que correspongui en deguda forma. Les còpies, després de compulsades i autoritzades per funcionari competent, s'adjuntaran a l'expedient, retornant-se els originals als interessats.

3.ª Acabat el termini que es fixa en la primera d'aquestes bases, la Secretaria del Consell presentarà els expedients de les aspirants al Consell Permanent, el qual, vistos els susdits expedients, farà declaració expressa de les aspirants que siguin admissibles, guardant silenci sobre les altres.

4.ª Les aspirants, als efectes de l'oposició, seran agrupades en dos tornos:

1.ª Infermeres diplomades de l'Escola de la Mancomunitat de Catalunya.

2.ª Infermeres diplomades d'altres escoles.

Peta aquesta agrupació, seran sotmeses als exercicis que després s'esmentaran les infermeres del primer torn. El Tribunal qualificador, vistos els treballs presentats i hagut esment dels mèrits demostrats en els exercicis per cada aspirant, determinarà aquella persona que consideri apta per a ocupar la plaça la provisió de la qual s'anuncia, o farà declaració que entre les aspirants sotmeses a oposició no ha estat demostrada capacitat suficient. Si el Tribunal eleva proposta al Consell, acabaran les oposicions sense que tinguin dret a actuar ni a formular reclamació de cap mena les aspirants que no pertanyin a l'Escola d'Infermeres de la Mancomunitat de Catalunya.

Si s'escau, en canvi, que el Tribunal no pot formular proposta entre les infermeres diplomades de l'Escola de la Mancomunitat, entrarà en funcions el segon torn, compost d'infermeres diplomades d'altres escoles, entre les aspirants del qual podrà el Tribunal escollir i elevar proposta al Consell en sentit de proposar el nomenament.

5.ª Els exercicis d'oposició seran públics, començant el dia i en el local que prèviament designi el Tribunal, i consistiran:

a) Examen teòric dels coneixements generals de la Infermera, d'acord amb el programa que l'aspirant hagi cursat en els seus estudis.

b) Exercici pràctic de mecanografia amb subjecció als temes que assenyalà lliurement el Tribunal.

L'aspirant que deixés de concórrer a algun dels dits exercicis el dia i hora assenyalats, qualsevol que fos el motiu, quedarà exclòs de l'oposició, i no serà tinguada en compte ni per a la pràctica d'aquell exercici ni per als successius.

6.ª Acabades les oposicions entre les aspirants abans classificades dintre el primer torn, el Tribunal deliberarà, formulant la proposta unipersonal que correspongui, o fent declaració que cap de les aspirants està en condicions d'ocupar la plaça. En el primer cas la proposta serà elevada al Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya. En el segon cas s'obrirà oposició entre les aspirants classificades dins el segon torn, tot de conformitat amb les previsions de la base tercera.

7.ª El nomenament que s'obtingui en virtut d'aquestes oposicions podrà ésser prorrogat mitjançant els tràmits que assenyalà l'art. 15 del Reglament d'Oficines, amb el ben entès que la dotació que té assenyalada el càrrec no estarà subjecte als augmentos graduals per raó d'antiguitat, a què fa referència l'art. 20 del propi Reglament.

Designar, per a jutjar els exercicis a què fan referència les bases transcrits, el Tribunal compost dels Drs. Srs. Josep Estadella, Agustí Riera i Lluís Sayé.

(Sessió del dia 11 de gener de 1923.)

Donar-se per assabentat d'una lletra dels Metges de la Comissió mixta, reagranciant el concurs del Servei d'Assistència social dels Tuberculosos a la missió que els està confiada.

(Sessió del dia 17 de gener de 1923.)

LLUITA CONTRA EL PALUDISME

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que constés en acta que el Consell s'ha assabentat, amb satisfacció, del report dels treballs de la Secció de Lluita contra el Paludisme, corresponent als anys 1917-1921, publicat pel Servei de Sanitat.

(Sessió del dia 11 de gener de 1923.)

Donar-se per assabentat, amb satisfacció, dels acords de la segona Assemblea d'Ajuntaments, Corporacions i representants de les forces vives afectades per l'estat sanitari del Baix Llobregat, amb motiu de l'epidèmia de paludisme existent a l'esmentada comarca, felicitant la Mancomunitat pels resultats obtinguts amb motiu de la campanya sanitària de la Comissió mixta Executiva per la Lluita Antipalúdica en el Baix Llobregat, desitjant la major eficàcia a la continuïtat de la campanya i protestant de què, malgrat ella, persisteixi encara el cultiu de l'arroc en l'esmentada comarca.

(Sessió del dia 24 de gener de 1923.)

POLÍTICA SOCIAL

Acords del Consell Permanent

BORSA DEL TREBALL

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller de Política social, aprovar el compte de les despeses ocasionades per la impressió del n.º 17 del *Bulletí del Treball*, d'import 253 ptes.; i el de les despeses ocasionades per l'adquisició de fulles i targes d'escriptori, d'import 306'30 ptes., ambdós a fer efectius amb càrrec a la part. 221 del Pressupost vigent. (Sessió del dia 18 de gener de 1923.)

Designar el Conseller Sr. Vallès i Pujals perquè s'en- carregui del despatx dels assumptes de Política social. (Sessió del dia 25 de gener de 1923.)

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar les relacions presentades per l'Oficina de Pagaduria dels Departaments de Cultura i Agricultura, com a justificant dels lliuraments expedits durant els exercicis de 1920-21 i 1921-22, per a atendre els serveis de la Borsa del Treball.

(Sessió del dia 31 de gener de 1923.)

HISENDA

EMPRÈSTITS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Als efectes oportuns, pendre esment de les comunicacions del senyor Interventor, donant compte dels següents resultats dels sorteigs per a l'amortització d'obligacions, realitzats el dia 21 de desembre propassat, havent resultat amortitzats els títols següents:

Emprèstit de 15.000.000 de pessetes de la Mancomunitat (Sorteig n.º 6). — 120 obligacions

10,811 a 10,820, 11,991 a 12,000, 14,811 a 14,820, 19,091 a 19,100, 22,801 a 22,810, 23,581 a 23,590, 24,321 a 24,330, 24,731 a 24,740, 28,281 a 28,290, 28,291 a 28,300, 28,301 a 28,310, 29,211 a 29,220.

Emprèstit de 10.000.000 de pessetes de la Caixa de Crèdit Comunal (Sorteig n.º 6). — 40 obligacions

631 a 640, 2,551 a 2,560, 7,371 a 7,380, 8,761 a 8,770.

Emprèstit de 9.000.000 de pessetes de la Diputació de Barcelona (Sorteig n.º 26). — 105 obligacions

24, 76, 411, 681, 689, 697, 708, 807, 1,076, 1,274, 1,368, 1,435, 1,485, 2,414, 2,422, 2,567, 2,702, 2,706, 2,773, 2,784, 3,270, 3,410, 4,032, 4,036, 4,126, 4,243, 4,488, 5,886, 5,907, 6,009, 6,228, 6,278, 6,307, 6,401, 6,689, 6,809, 6,859, 6,937, 6,984, 7,043, 7,179, 7,944, 8,124, 8,328, 8,575, 8,890, 8,905, 9,170, 9,330, 9,389, 9,619, 9,888, 9,910, 9,981, 10,090, 10,353, 10,522, 10,545, 10,577, 10,751, 10,781, 10,914, 11,408, 12,024.

12,054, 12,231, 12,469, 12,554, 12,700, 12,753, 12,755, 12,831, 12,833, 13,101, 13,150, 13,220, 13,785, 13,802, 13,868, 13,882, 14,083, 14,155, 14,336, 14,778, 15,042, 15,043, 15,258, 15,409, 15,414, 15,485, 15,546, 15,609, 15,876, 15,886, 16,005, 16,058, 16,227, 16,298, 16,383, 16,384, 16,531, 16,639, 17,736, 17, 994, 17,042.

Emprèstit de 5.000.000 de pessetes de la Diputació de Barcelona (Sorteig n.º 18). — 49 obligacions

559, 727, 869, 945, 1,253, 1,427, 1,454, 1,478, 1,715, 1,837, 1,968, 2,499, 2,540, 2,646, 2,672, 2,945, 3,081, 3,611, 3,807, 4,439, 4,589, 4,627, 4,814, 4,826, 4,975, 5,013, 5,023, 5,497, 5,847, 5,946, 6,200, 6,432, 6,736, 6,800, 6,861, 7,539, 7,660, 7,974, 8,195, 8,392, 8,516, 8,599, 8,931, 9,288, 9,260, 9,273, 9,424, 9,534, 9,581.

Emprèstit de 13.000.000 de pessetes (Sèrie B) de la Diputació de Barcelona (Sorteig n.º 6). — 32 obligacions.

1,331 a 1,532, 3,041 a 3,050, 5,241 a 5,250, 8,691 a 8,700.

Emprèstit de 13.000.000 de pessetes (Sèrie C) de la Diputació de Barcelona (Sorteig n.º 6). — 30 obligacions.

7,941 a 7,950, 10,721 a 10,730, 12,111 a 12,120.

— Prendre esment de la relació d'obligacions posades en circulació de l'emprèstit de 60.000.000 de pessetes, durant el mes de desembre de l'any 1922.

— Prendre esment d'haver estat posat en circulació dintre el corrent exercici, fins a 31 de desembre de 1922, 12,973 títols de l'emprèstit de 60.000.000 de pessetes de la Mancomunitat, havent-se obtingut un producte líquid de 4,581,140'20 ptes.

(Sessió del dia 11 de gener de 1923.)

A proposta del senyor Interventor general, i hagut esment que fins aquesta data no s'ha presentat cap reclamació en contrari, reintegrar a la Caixa de la Mancomunitat de la quantitat sobrant de 319'18 ptes. referent a l'impost de 1'50 per 1.000 de timbre de negociació dels cupons del venciment de 31 de març de 1921, emprèstit de 5.000.000, 11.037'48 ptes. pel mateix concepte, pertanyent a l'emprèstit de 13.000.000 (sèries B i C), ambdós de la Diputació de Barcelona.

(Sessió del dia 31 de gener de 1923.)

CONTINGENT

Acòrd del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Hisenda, declarar que sempre que per qualsevol motiu s'exigeixi que un Ajuntament estigui al corrent de les seves obligacions envers la Mancomunitat, s'entendrà que ho està si, fora d'altres obligacions especials que pugui tenir, té satisfet i ingressat a la Caixa d'aquesta Corporació o en alguna de les seves sucursals o agències, o a disposició d'ella en algun banc o establiment de crèdit públic, les quotes de contingent al seu càrrec i les de ròssocs convinguts fins al penúltim trimestre venut i liquidat, sense que sigui obstacle a considerar-lo al corrent el fet de què en la data a què aquesta circumstància s'hagi de referir, notinguí encara satisfet l'impost del trimestre en curs ni el de l'immediat anterior.

(Sessió del dia 31 de gener de 1923.)

ARBITRIS

Acòrd del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Manifestar a En Josep Descals i Reguant, com a resolució a la seva instància de 14 de desembre darrer, que la patent corresponent a l'òmnibus marca Ford, de 18 HP, i de dotze seients, que ha adquirit per a establir un servei de transport de viatgers de Manresa a Navarres, és de 300 ptes.

— Desestimar la instància de Na Pietat Mascorda i Budoy, sol·licitant que se li relievi del pagament de les 300 ptes. que li varen ésser exigides per a completar l'impost de la patent corresponent a un òmnibus de la seva propietat, i requerir-la perquè dins el terme de vuit dies aboni l'esmentada quantitat, import de la diferència entre les 200 ptes. satisfetes i les 300 que li correspon pagar segons les regles de recaptació de l'arbitri sobre automòbils.

(Sessió del dia 3 de gener de 1923.)

A proposta de l'Interventor, retornar a N'Elena Gil-roma, vidua de Folch, la quantitat de 125 ptes. que ha satisfet de més per la patent de circulació de l'automòbil n.º 5344 de la seva propietat.

(Sessió del dia 4 de gener de 1923.)

Accedir a la instància de Na Rosa Martí de Vial, demanant el retorn d'una de les patents del seu automò-

bil n.º 9308 B., per haver-se satisfet per duplicat, disposant-se en conseqüència la devolució de la quantitat satisfeta en excés, important 100 ptes., les quals s'abonaràn amb càrrec a la part. 400, del cap. 10, art. 11, del Pressupost corrent.

(Sessió del dia 11 de gener de 1923.)

PERSONAL

Acòrd del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el compte del Notari Sr. Trinitat de Martorell, d'impost 66'50 ptes., referent al poder atorgat per l'Excm. Sr. President de la Mancomunitat a favor del Caixa accidental Sr. Josep A. Pérez i Guillén, a satisfer amb càrrec a la part. 398 del Pressupost de despeses vigent.

(Sessió del dia 3 de gener de 1923.)

VÀRIA

Acòrd del Consell Permanent

Aprovar la relació dels lliuraments en què no ha estat retintut l'impost del 1'20 per 100, per córrer a càrrec de la Mancomunitat, per un import total de pesetes 1.081'40, el de l'impost, sobre una quantitat de 332.035'42 a què ascendia l'impost dels lliuraments.

(Sessió del dia 31 de gener de 1923.)

CAIXA DE CRÈDIT COMUNAL

Acòrd del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prendre esment d'una comunicació del Comitè Administratiu de la Caixa de Crèdit Comunal, assabentant que s'han posat en circulació 404 títols, n.º 9.270 al 9.673, ambdós inclius, amb el cupó de 31 de desembre passat.

(Sessió del dia 4 de gener de 1923.)

Notícies i documents

El dia 25 de gener, el senyor President de la Mancomunitat de Catalunya, en representació de la Caixa de Crèdit Comunal, signà, en son despatx oficial, l'escriptura de préstec concedint a l'Ajuntament de la vila de Sòria la quantitat de 50.200 ptes. per la portada d'aigües i construcció de degüassos en la dita població. Autoritzà l'acte el Notari Sr. Narcís Batlle i Baró.

— El dia 26 de gener, es reuní, sota la presidència del Sr. Puig i Cadafalch, el Comitè administratiu de la Caixa de Crèdit Comunal, acordant, entre altres afers, sotmetre a l'aprovació del Comitè directiu la concessió d'un crèdit de 275.000 ptes. a l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat, amb destinació a la construcció d'un excorrador, clavegueres, obertura de carrers i altres millores urbanes.

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA
CRÒNICA OFICIAL

SUMARI

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA
CRÒNICA OFICIAL

	Planes		Planes
PRESIDÈNCIA	33	Educació física.....	44
XVIII Assemblea de la Mancomunitat de Catalunya.....	33	Premis, beques i subvencions.....	44
Assumptes generals.....	33	Exposicions, concursos, etc.....	45
Negociat d'Arquitectura.....	34	<i>Vària</i>	45
Majordomia.....	34	Comissió executiva del Monument a Verdaguer.....	45
Consell Permanent.....	34	AGRICULTURA	45
Festes, recepcions, homenatges.....	34	<i>Escola Superior d'Agricultura</i>	45
CULTURA I INSTRUCCIÓ	35	<i>Serveis tècnics d'Agricultura</i>	46
<i>Centres acadèmics</i>	35	Direcció.....	46
Institut d'Estudis Catalans.....	35	Servei de Viticultura i Enologia.....	46
Secció de Ciències.....	35	Servei de Terra camps: Plagues del camp.....	46
Societat Catalana de Filosofia.....	35	Servei d'Arbres fruiters.....	46
<i>Serveis científico-administratius</i>	36	Servei d'Acció social agrària.....	47
Oficina d'Estudis Jurídics.....	36	Servei de Ramaderia.....	47
Mapa geogràfic de Catalunya.....	36	Concursos de bestiar.....	47
Junta de Ciències Naturals.....	36	Cursets.....	47
Servei de Meteorologia.....	38	Laboratori d'assaigs.....	48
Comissió d'Educació general.....	38	OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANJAMENT	48
Conservació i catalogació de monuments.....	38	TELÈFONS	48
<i>Museus, Biblioteques i Arxius</i>	39	Treballs en curs i obres realitzades.....	49
Junta de Museus de Barcelona.....	39	FERROCARRILS	49
Biblioteques:		CARRUTJES, CAMINS I PONTS	49
Biblioteca de Catalunya.....	39	Construcció.....	49
» del Consell de Pedagogia.....	40	Reparació i conservació.....	50
Biblioteques Populars:		Camins de bast.....	53
Biblioteca Popular de Canet de Mar.....	40	Material.....	53
» » de Figueres.....	40	Arbrat.....	53
» » de Pinós.....	41	Personal.....	54
» » d'Olot.....	41	<i>Vària</i>	54
» » de Salient.....	41	BENEFICÈNCIA I SANITAT	54
» » de Vall.....	41	<i>Beneficència</i>	54
» » de Vendrell.....	42	Aïlls i Hospicis.....	54
Ensenyament	42	Manicomis.....	54
Ensenyament superior:		Memòria del Servei de dementes del Manicomí de Sant Boi.....	56
Institució Escolar d'Estudis superiors.....	42	Sessions de les Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència:	
Cursos monogràfics d'Alts Estudis i d'Intercanvi.....	42	Lleida.....	59
Ensenyament normal:		Tarragona.....	59
Escola d'Estiu de 1922.....	42	Personal.....	62
Estudis Normals.....	43	<i>Sanitat</i>	63
Ensenyament primari:		Personal.....	63
Escola Montessori.....	43	POLÍTICA SOCIAL	63
Ensenyament secundari.....	43	Institut d'orientació professional.....	63
Ensenyament tècnic-industrial:		HISENDA	63
Escola del Treball.....	43	Assumptes generals.....	63
Escola local de Teixits de punt de Canet de Mar.....	43	Emprèstits.....	64
Ensenyament artístic:		Personal.....	64
Escola Superior dels Bells Oficis.....	43	Propietats.....	64
Ensenyament professional:		Caixa de crèdit comunal.....	64
Escola d'Administració.....	43		
Escola d'Interiores Auxiliars de Medicina.....	43		
Serveis de difusió i vulgarització:			
Extensió d'Ensenyament tècnic.....	44		

CRÒNICA OFICIAL

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY IV

FEBRER MCMXXIII

N.º 2

PRESIDÈNCIA

XVIII ASSEMBLEA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Convocar per al dia 27 de febrer, a les quatre de la tarda, la divuitena reunió de l'Assemblea de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 1.º de febrer de 1923.)

Ultimar la preparació dels assumptes que, en mèrits de les prescripcions reglamentàries, han d'ésser objecte de les deliberacions de la divuitena reunió de l'Assemblea, convocada per al dia 27 pròxim, i s'informà dels detalls d'organització de l'exhibició del material sanitari adquirit per la Mancomunitat que, coincidint amb les tasques de l'Assemblea i aprofitant la presència de tots els Diputats de Catalunya a Barcelona, s'inaugurarà el dia 2 de març, a la tarda, convidant a aquell acte oficial els Alcaldes de totes les poblacions caps de partit de Catalunya, celebrant, també en igual data, la inauguració oficial del Laboratori d'Assaigs de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 21 de febrer de 1923.)

ASSUMPTES GENERALS

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

El senyor President donà compte que, en ús de la facultat que li confereix el Consell en reunió de 7 de març de 1922, per procedir a ultimar la gestió i resolució de tots els tràmits procedents perquè pogués tenir efectiu la voluntat del Sr. Casimir Clapera i Berenguer, de fundar, a perpetuitat, un benifet a la Capella de Sant Jordi, prèvia la deguda tramitació canònica, havia convingut amb l'esmentat senyor les bases reguladores de l'expressada fundació, que són les següents:

1.ª Es funda, a perpetuitat, el benifet a l'altar de la Capella de Sant Jordi del Palau de la Generalitat, sota l'advocació del gloriós Sant Jordi, Patró de Catalunya.

2.ª Com a dotació d'aquest benifet, En Casimir Clapera i Berenguer ha dipositat en la Caixa diocesana la

quantitat de 50.000 ptes. nominals, en títols del Deute perpetu Interior al 4 per 100 d'interès anual.

Com a estreix de dotació d'aquest benifet, s'ha constituït, també, un dipòsit en títols de la Mancomunitat, i en la seva pròpia Caixa, el qual produirà la renda anual de 1.000 ptes., en virtut d'un donatiu particular fet a la Mancomunitat per a contribuir als fins del benifet.

3.ª Donat el caràcter excepcional d'aquest benifet, el lloc en què s'estableix i l'ordre delicat de relacions que el Prior de Sant Jordi ha de tenir amb la primera Institució de govern de Catalunya, el President de la Mancomunitat tindrà la facultat de presentar al senyor Bisbe de la Diòcesi el candidat al dit benifet, per a la seva canònica nominació, segons especial concessió atorgada per la Santa Seu en rescripte de la Sagrada Congregació del Concili de 9 d'agost de l'any passat.

4.ª Les obligacions del beneficiat, demés de les generals establertes pel Dret Canònic i les Sinodals diocesanes, seran les següents:

a) Celebrar dotze misses a l'any en sufragi dels difunts, i altres obligacions del fundador.

b) Celebrar i aplicar a la dita Capella la santa missa en les diades de sant Jordi i Mare de Déu de Montserrat, patrons principals de Catalunya; de la Mare de Déu de la Mercè i Santa Eulàlia, patrones de la Diòcesi i ciutat de Barcelona; el dia 7 de febrer, aniversari del Bisbe Torras i Bages; el 4 de març, patró del fundador del benifet; el dia 1.º d'agost, aniversari del primer President de la Mancomunitat, N.º Ricard Prat de la Riba; el dia 11 de setembre, pels herois de la llibertat pàtria; l'endemà de sant Jordi, en sufragi dels Diputats de la Mancomunitat morts durant l'any; en la mort del President, i els dies que s'escaigui el començ i conclusió de l'Assemblea de la Mancomunitat. Quan no siguin aquestes misses en sufragi de difunts, la intenció serà pel major bé espiritual i temporal de Catalunya.

c) Com a Capellà custodi o Prior de Sant Jordi, tindrà al seu càrrec la direcció i polidèria de la dita Capella per a la bona ordenació del culte i curarà de l'organització i esplendor religiós en les festivitats indicades i altres actes del culte que vulgui fer celebrar la Mancomunitat o el seu President. També, en ésser restaurada l'antiquíssima Confraria de Sant Jordi, podrà tenir al seu càrrec la direcció d'ella si el Prelat diocesà ho creu avinent.

d) Donar conferències de Religió o d'Art cristià de Catalunya en algun dels centres benífics o culturals dependents de la Mancomunitat, instal·lats dins el terme

municipal de Barcelona, a petició del seu President, un cop cada setmana, durant els mesos d'octubre a maig, ambdós inclusivament.

I el Consell, aprovant la gestió del President, acordà proposar a la pròxima Assemblea l'adopció del següent acord:

S'autoritza la fundació, a perpetuïtat, d'un benifet a l'altar de la Capella de Sant Jordi del Palau de la Generalitat, sota l'advocació del gloriós sant Jordi, patró de Catalunya, amb subjecció a les bases convingudes entre el fundador del benifet i la Presidència d'aquesta Corporació, amb l'autorització canònica necessària.

(Sessió del dia 1.er de febrer de 1923.)

Atès el dictamen del Cap-director d'Administració, encomanar a les Oficines de la Mancomunitat, que cada un dels Departaments, Seccions i Negociats en què es divideixen, en la part que atany al ram d'activitat respectiva, facin, tan aviat com sigui possible, i un cop fet segueixin portant al dia, un índex dels principals acords de l'Assemblea i del Consell Permanent, des del començament de la seva actuació, entenent per tal els acords bàsics d'organització i funcionament dels diferents serveis, els de caràcter general que sentin jurisprudència i els per que la seva importància siguin mereixedors d'estudi o atenció especial, servint de pauta aquests índexs per a publicar tot seguit el segon volum del títol *Llibre de Deliberacions*, i preparar l'aparició periòdica dels volums successius.

Les dependències de la Mancomunitat abans esmentades, vindran també obligades a posar al dia, en la part que els pertorqui, els reports o memòries, dades estadístiques i gràfics que integren el contingut del llibre editat amb el títol *L'obra realitzada*, pel tal de completar la nova edició en premsa i d'anar preparant, així mateix, la publicació de les successives edicions que se n'hagin de fer, procurant que el treball d'elaboració d'aquests llibres constitueixi una feina constant i mai interrompuda.

(Sessió del dia 8 de febrer de 1923.)

Pendre esment de la salutació dels Consells general i directiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, amb motiu de les seves sessions reglamentàries de nova constitució i de presa de possessió.

(Sessió del dia 24 de febrer de 1923.)

NEGOCIAT D'ARQUITECTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la relació formulada per l'Arquitecte de la Mancomunitat Sr. Joan Rubió, de les quantitats que s'han d'abonar als empleats que treballen a les seves ordres, per treballs fets durant el mes de gener propassat, distribuïts en la següent forma: A En Leandre Lapeira, 72'50 ptes.; a En Josep M. Camarasa, 59'37; a N'Alfred Figueras, 96'87, i a En Josep Sánchez, 50'62, a satisfer amb càrrec a la part. 66 del Pressupost vigent.

— Aprovar les relacions de les quantitats que han de ser abonades a diversos Auxiliars del Negociat d'Arquitectura, per treballs de delineació fets durant el mes de gener, a satisfer amb càrrec a la part. 91 del Pressupost vigent.

Als Auxiliars Leandre Lapeira i Josep Sánchez, per treballs referents a l'Hospital de Lleyda, en junt, 45 ptes.

A l'Auxiliar Alfred Figueras, per treballs amb referència a l'Hospital de Girona, 74'37 ptes.

Als Auxiliars Josep Camarasa, Miquel Masdeu i Leandre Lapeira, per treballs amb referència a la Casa de Misericòrdia de Lleyda, en total, 273'62 ptes.

— Aprovar la relació de les indemnitzacions que acredita l'Arquitecte dels Serveis generals i de Beneficència de la Mancomunitat, Sr. Joan Rubió, per les sortides del lloc de residència a l'objecte d'inspeccionar les obres de les Cases de Beneficència de Girona i Lleyda, que importa, en total, 210'12 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 91 del vigent Pressupost.

(Sessió del dia 1.er de febrer de 1923.)

MAJORDOMIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller de Finances, aprovar la relació de despeses presentada pel senyor Majordom de la Mancomunitat, corresponent al mes de desembre darrer, com justificació de la inversió de la quantitat de 6,990'50 ptes.

(Sessió del dia 8 de febrer de 1923.)

CONSELL PERMANENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que fossin satisfetes al Conseller Sr. Mias les dietes corresponents als dies 3, 4 i 5 del mes que som, junt amb les despeses d'hostatge, per sortides del lloc habitual de residència, amb comanda i representació de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 7 de febrer de 1923.)

El President donà possessió del càrrec de Conseller al Sr. Jaume de Riba, encomanant-li el Consell la gestió dels assumptes de Política social, interinament confiada al Sr. Vallès i Fajals, d'ençà de la renúncia del Sr. Jaume Bofill i Matas.

El Sr. de Riba saludà el Consell i manifestà que feia seus els projectes del Consell Permanent presentats a deliberació de l'Assemblea.

(Sessió del dia 27 de febrer de 1923.)

FESTES, RECEPCIONS, HOMENATGES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Per avinent al Sr. Joan Gamper la felicitació de la Mancomunitat amb motiu de l'homenatge amb què els clubs de futbol i les entitats esportives de Barcelona enaltiran el pròxim diumenge el seu esforç i l'aportació de les seves iniciatives per al desenvolupament de la cultura física a la nostra terra; delegant-se el Conseller Sr. Vallès i Fajals perquè representi la Mancomunitat en els actes públics del referit homenatge.

(Sessió del dia 21 de febrer de 1923.)

CULTURA I INSTRUCCIÓ

CENTRES ACADÈMICS

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

SECCIÓ DE CIÈNCIES

Notícies i documents

Sessió del dia 13 de desembre de 1922. — Es donà compte de l'estat actual de les publicacions i de sengles lletres de The Smithsonian Institutions, de la nova Universitat de Milà i de la Cambridge Philosophical Society, donant les gràcies per les publicacions que la Secció els ha tramès.

Es llegí, també, una comunicació de l'Institut Francès de Barcelona convidant al ple de l'Institut a formar part del Comitè d'honor que va a constituir-se amb motiu del Centenari de Pasteur. Tenint en compte que la Secció té ja designat el Dr. Pi i Suñer per a representar-lo al sudit efecte, s'acordà proposar a l'Institut que faci recareu en el mateix senyor el nomenament interessat per l'Institut Francès.

A continuació, el Dr. Pi presenta a la Secció la placa o medalla d'or de que demà passat serà fet present al Dr. Turró amb motiu d'èsser celebrat el primer decenni de la Societat de Biologia.

Sessió del dia 20 de desembre de 1922. — S'acordà publicar en els *Annus* de l'Institut de Ciències una crònica de la sessió solemne celebrada el dia 14 del corrent mes amb motiu d'acomplir-se el primer decenni de la Societat de Biologia, continuant-hi integrantment els discursos llegits pels Drs. Bofil i Pichot, Pi i Suñer i Bellido.

S'acordà, així mateix, oficiar al Kulturministerium de Baviera donant-li les gràcies per la bella conferència que el Dr. Wintz d'Erlangen ha donat a l'Institut, sobre Radiologia i estructural definitivament la redacció i publicació anual d'un volum relatiu al moviment científic de les terres catalanes i provençals, acordat en sessions passades, sota les següents bases:

a) L'esmentat volum tindrà el caràcter de recull anual o biennal, i en qualques casos de notícia dels treballs més assenyalats que sobre diferents disciplines científiques es publicuin en els territoris de llengua d'oc.

b) La redacció dels resums serà encarregada a persones nomenades per la Secció en cada un dels districtes universitaris de Tolosa, Marsella, Montpeller, Burdeos, Barcelona i València, que vulguin acceptar la susdita tasca.

c) Es procurarà la major concisió possible en els reports, sense perjudici que llur informació sia el més completa possible i es facin ressaltar els treballs que més ho mereixin.

d) Els reports seran tramesos a la Secció durant el mes de gener de cada any per a ésser publicats en els *Annus* de la Secció de Ciències.

e) Llur remuneració serà la corresponent als treballs originals que publica la Secció, la qual confia, per altra

part, en el patriotisme dels qui vulguin col·laborar en aquesta tasca de divulgació de la nostra cultura.

S'acordà, també, trametre aquestes bases amb sengles lletres acompanyatòries a les persones que designarà la Secció.

Sessió del dia 1.º de gener de 1923. — El Sr. Fontseré presentà dos nous fascicles del Servei Meteorològic de Catalunya, això és, els 14 i 15, que són distribuïts als senyors membres presents i tramesos a tots els altres senyors membres de l'Institut.

El Dr. Pi i Suñer comunicà a la Secció que va rebre una lletra i un telegrama del Prof. Roux, Director de l'Institut Pasteur, fent-li assaber que el Govern francès i el sudit Institut enviarien Mr. Auguste Petit com a Delegat per a prendre part en els actes amb què la Facultat de Medicina solemnitzarà el Centenari de Pasteur, i demanant que l'esmentat Dr. Petit pugui donar a l'Institut d'Estudis Catalans una conferència amb projeccions sobre l'«Obra post-Pasteuriana». S'acordà que la dita conferència sia donada, a despeses de la Secció, en la Sala del Consell de la Mancomunitat de Catalunya, el propi diumenge, dia 14, a dos quarts de dotze del matí.

Es donà compte de l'estat actual de les publicacions, com segueix: De la *Flora* n'hi ha un altre fascicle compost; els *Hemiptera* del Sr. Codina estan ja impresos, mancant només les línies; dels *Annus* se n'està component un altre fascicle, i, finalment, s'ha tornat a reprendre activament la composició de la monografia del P. Navàs sobre els *Neuroptera*.

Sessió del dia 17 de gener de 1923. — Es donà compte d'una lletra del Laboratori de Fisiologia de la Universitat d'Amsterdam comunicant haver tramès, per mitjà del Prof. van Rijnberk «Bijdragen tot de Biologie» (Contribucions a la Biologia del Laboratori de Fisiologia d'Amsterdam) oferint el canvi d'aquesta publicació amb *Traballs de la Societat de Biologia*, i es prengueren els acords relatius a la Societat Catalana de Filosofia que s'expliquen a continuació.

SOCIETAT CATALANA DE FILOSOFIA

El dia 17 de gener d'enguany, i sota la presidència del Dr. Turró, es reüniren a la Sala de la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans els Srs. Josep M.ª Llobera, Canonge de la Sen de Barcelona; Lluís Carreras, Prev.; Jaume Serra i Hunter; Jordi Dwellshausers; Pere M. Bordoy-Torrents; Alexandre Gali, i Josep M.ª Capdevila, els quals, junt amb el Dr. Turró, acordaren constituir i declararen constituïda la Societat Catalana de Filosofia, sota el següent

ESTATUT

Art. 1.º La Societat Catalana de Filosofia té per objecte l'estudi de les ciències filosòfiques en tots llurs aspectes, i contribuir a la investigació històrica del

pensament nacional. Funciona com anexe i filial de la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans.

Art. 2.ª La Societat constarà de membres honoraris, numeraris i corresponents.

Art. 3.ª Seran membres honoraris les persones o entitats de reputació científica o protectores de les ciències filosòfiques proposades pel Consell Directiu, o per tres membres numeraris, i acceptades per la Societat.

Art. 4.ª Seran membres numeraris els proposats com a tals per dos membres també numeraris i acceptats pel Consell Directiu i per la Societat en votació secreta, per majoria de vots presents a la sessió en què es faci la proposta, la qual haurà d'anar acompanyada dels justificants acreditatius dels mèrits i de la tasca del proposat. Sols podran pendre part en la votació els membres honoraris i numeraris.

Art. 5.ª Seran membres corresponents (quan residexen fora de Barcelona) els proposats com a tals i acceptats pel Consell Directiu i la Societat en forma anàloga als anteriors; per a son pas a numeraris caldrà nova proposta, acceptació pel Consell i votació.

Art. 6.ª El nombre màxim de membres numeraris serà el de vint; el d'honoraris i corresponents serà il·limitat.

Art. 7.ª Els membres numeraris han d'assistir a les sessions i encarregar-se de les tasques i ponències que acordi la Societat. També hauran de remetre exemplars de totes les seves publicacions amb destinació a la Biblioteca de la Societat.

Art. 8.ª Els membres honoraris i corresponents no tindran altra obligació que la de remetre a la Societat exemplars de totes les seves publicacions.

Art. 9.ª Tots els membres podran presentar totes les comunicacions que vulguin, i també, sota la seva responsabilitat i previ examen de la Junta, treballs de persones de fora de la Societat.

Art. 10. La Societat celebrarà, al menys, una sessió mensual.

Art. 11. La Societat serà dirigida per un Consell, format per un President, un Secretari general i un Tresorer.

Art. 12. Els càrrecs del Consell seran electius, havent de votar-se pels membres honoraris i numeraris presents a la sessió de gener de cada any. El President podrà ésser un membre honorari o numerari, havent d'ésser numeraris els altres dos. Els càrrecs seran renovats cada dos anys.

Art. 13. En cas d'absència o malaltia, el President serà substituït pel membre numerari de més edat. Els altres membres del Consell se substituiran mútuament.

Art. 14. La Societat comptarà, com recursos, amb els que li proporcionin els seus membres, i amb donatius, subvencions, etc., que li atorguin les corporacions o persones amants de la ciència.

Art. 15. La Societat no podrà ésser dissolta mentre la majoria de membres numeraris vulguin continuar-la. La dissolució sols podrà acordar-se en sessió convocada a aquest efecte. En cas d'acordar-se la dissolució, els llibres, objectes i cabals propietat de la Societat passaran a ésser-ho de la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans.

Art. 16. La Societat serà intervinguda per la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans, el qual haurà de nomenar un Delegat, que cada any presentarà a la Secció una memòria de les tasques realitzades per la Societat. El nomenament de Delegat haurà de recaure sempre en un membre de la Secció de Ciències del dit Institut. El tal Delegat tindrà vot i veu en totes les sessions de la Societat.

— A continuació es procedí a la constitució de la Junta, essent nomenat President el Sr. Josep M.ª Llobera, i Secretari el Sr. Pere M. Bordoy-Torrents.

Finalment, la Secció de Ciències de l'Institut, en sessió del mateix dia, acceptà com a filial i aneja la nova Institució, nomenant Delegat al Sr. Ramon Turró.

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIU OFICINA D'ESTUDIS JURÍDICS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el text elaborat per l'Oficina d'Estudis Jurídics, en compliment de la comanda que se li feu per acord de 25 de gener darrer, de la comunicació que el Consell Permanent dirigirà a l'Excm. Sr. Ministre de Gràcia i Justícia, exposant les reformes més urgents que estima necessàries per a acomodar a les exigències mínimes de la vida jurídica de Catalunya el reglament vigent per a l'organització i règim del Notariat.

(Sessió del dia 8 de febrer de 1923.)

MAPA GEOGRÀFIC DE CATALUNYA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat, amb satisfacció, de l'estat dels treballs del Servei del Mapa de Catalunya, i de la preparació i publicació de fulles següents:

Fulles acabades totalment: 17, Torroella de Montgrut; 42, La Cènia; 40, Horta; 23, Girona; 26, Lleida; 31, Serós; 36, Gaudesa. Fulles que estan gravant-se: 24, Sant Feliu de Guíxols; 41, Tortosa; 43, Gols de l'Ebre; 39, Vilanova i Geltrú; 35, Barcelona. Fulles que s'estan enllestint: 8, Puigcerdà; 28, Manresa; 3, Viella. Fulles en preparació: 16, Olot; 11, Port-Bou; 5, Andorra; 29, Sabadell; 57, Falset.

(Sessió del dia 1.ª de febrer de 1923.)

JUNTA DE CIÈNCIES NATURALS

Notícies i documents

Sessió del dia 15 de desembre de 1922. — Fou celebrada sota la presidència d'En Josep Barbery, assistint-li els Vocals Srs. Bofill i Pichot, Cararach, Cazorro, Duran i Reynals, Llenas i Palau, i actuant de Secretari el Sr. Font i Quer.

Llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior, es prengueren els següents acords:

Donar-se per assabentada d'una instància dels senyors Francesc A. Galí, Nicolau M. Rubió, Santiago Rubió, Ferran A. Rubió, Josep Botey i Joan Botey, sol·licitant la delegació oficial d'aquesta Junta en una excursió a realitzar a Dakar i Alta Gambia durant el pròxim hivern, que hauria de facilitar-llos el bon resultat de l'expedició històrico-natural, i acordar, de conformitat amb la petició, atorgar-llos la susdita representació de la Junta.

Assabentar-se, també, de la llicència d'un mes concedida a la Srta. Mercè Bracons, quinze dies amb sou i quinze sense, d'acord amb el reglament.

Donar-se per informada, la Junta, d'una comunicació del Director del Parc zoològic exposant la necessitat de procedir a arreglar el motor-bomba i altres annexes de l'Aquari, per la quantitat de 475 ptes., i acordar

que ordeni el sudit Director la immediata reparació del sudit motor-bomba i altres annexes, amb càrrec al romanent a disposició de la Junta.

Amb motiu de la comunicació anterior, el senyor President exposà la conveniència de procedir a reformar i embellir la majoria de les instal·lacions del Parc zoològic i Aquari, tot esperant l'ocasió propícia de traslladar en un lloc millor tota la col·lecció, segons desig repetidament manifestat per la Junta. Després d'intervenir breument els Srs. Cazorro, Duran, Llenas i Palau, en la discussió d'aquest tema, s'acordà que els Srs. Darder i Rossell informin per escrit per tot el mes que som sobre les reformes que podríem fer al Parc zoològic per a embellir i restaurar les instal·lacions actuals, i per a l'aprofitament de la muntanya de Montserrat del Parc, i que donin pressupost aproximadament de les mateixes. S'acordà, també, convocar la Junta a una sessió coneguda únicament al Parc zoològic.

Vista la sol·licitud del Poment de la Cría del Canari, interessant que la Junta els cedexi l'Hivernacle per a l'exposició anyal de canaris, la qual serà del 2 al 4 del pròxim febrer, acordar, de conformitat amb la petició, donar aquell lloc en les mateixes condicions que els anys anteriors.

Acordar fer vestits de vellut per al personal del Parc zoològic i Jardí botànic, el qual no en rebé aquest estiu, amb càrrec al capítol a disposició de la Junta.

Aprovar els comptes presentats en la darrera sessió i els quals quedaren damunt la taula.

Acordar proposar per a cobrir la vacant de mossos del Museu, que hi ha per jubilació d'En Francesc Argeles, a En Tomás Navarro.

Assabentar-se, pel senyor President, dels resultats de l'estudi que ha fet, junt amb el senyor Secretari, de les diferents peticions del senyor Director del Mapa Geològic de Catalunya, i acordar abonar, al dit senyor Director, diverses quantitats endarrerides i ratificar l'acord pres en sessió de 23 de juny, de separar els treballs de la Direcció del Mapa Geològic i Secció Paleontològica.

Examinada una proposta del senyor Conservador de Geologia, referent a la construcció de dues vitrines per al Mamut i pecces fòssils grans del Museu, acordar que quedi pendent d'ulterior resolució per a construir-les junt amb l'altre mobiliari en tràmit de construcció.

Assabentar-se, amb satisfacció, d'una comunicació del senyor Conservador de Geologia, en la qual notifica que ha estat enllestida la catalogació de la Col·lecció Vidal, auxiliat eficaçment pel Sr. Pardillo en la secció de Petrografia pel Dr. San Miguel.

El Dr. Cazorro exposà la conveniència de publicar un opuscle amb la biografia i bibliografia del malaurat Sr. Lluís M. Vidal, fer una làpida commemorativa de la donació per al Museu Martorell i procedir en el pròxim gener a inaugurar solennement les noves instal·lacions de la seva col·lecció. La Junta ho acordà així, de conformitat amb la proposta del Dr. Cazorro; i atenen uns indicacions fetes en comunicació del Sr. Pardillo, acordar, també, que el senyor Arquitecte assessor de la Comissió de Cultura declari si és viable el projecte de posar portes vidrieres a les del Museu Martorell.

Vista una proposta d'adquisició d'un exemplar d'or que adreça a la Junta el Dr. Faura, acordar que informi el Conservador de Geologia.

Sessió del dia 26 de gener de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Vocal Sr. Josep Cararach, per absència dels senyors President i Vice-president, assistint-hi els demés Vocals Srs. Bofill i Matas, Bofill i Pichot, Jansana, Palau, Darder i Rossell, i actuant de Secretari el Dr. Font i Quer.

Llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior, es prengueren els següents acords:

Assabentar-se d'una comunicació del senyor Conservador del Departament de Geologia referent a l'adquisició de les reproduccions de fòssils i altres objectes de la Societat General de Representacions i Suministres, i acordar que els Srs. Bofill i Pichot i Secretari resolguin aquest assumpte procurant obtenir de dita casa alguna rebaixa de preu.

Vista una altra comunicació del mateix senyor Conservador referent a la possibilitat d'adquisició d'un exemplar d'or proposada pel Dr. Faura i Sans, acordar-ho de conformitat, amb el parer del sudit Conservador, que sigui adquirida amb càrrec a la consignació ordinària del Departament de Geologia.

Assabentar-se de l'ingrés d'una col·lecció de fòssils dels Srs. Novellas, integrada per set cents setanta sis exemplars, i acordar donar les gràcies d'ofici als dits generosos donadors.

Així mateix, assabentar-se d'un ofici del Director del Mapa Geològic donant compte de les dificultats que comportaria substituir la llegenda dels segells de les fulles del Mapa geològic.

Llegida una comunicació del Director del Mapa Geològic, sobre la conveniència de sol·licitar l'ingrés a la caixa de la Junta de les 10,200 ptes. per a la impressió de sis fulles del Mapa geològic que figura en l'exercici 1921-22 amb càrrec a l'Emprèstit de la Mancomunitat de Catalunya, acordar que els Srs. Bofill i Pichot i Secretari vegin a l'honorable senyor President de la Mancomunitat per a posar-se d'acord sobre aquest punt. Mentrestant quedà damunt la taula la proposta del Dr. Faura i Sans.

Assabentar-se, pel Secretari, d'una instància que els senyors regents i auxiliars del Museu han adreçat a la Presidència de la Junta demanant una gratificació amb motiu de les festes de Nadal, i acordar que havent estat augmentats convenientment els sous dels seus funcionaris en començar l'actual exercici econòmic, no hi ha motiu perquè siguin concedides gratificacions extraordinàries.

Assabentar-se, també, d'una instància d'En Joan Vázquez i Sans, demanant que li siguin comprats exemplars de la seva obra de divulgació *Las Ciencias Naturales en la Escuela Primaria*, i acordar adquirir-ne vint-i-cinc exemplars, al preu de 2 ptes.

Secretaria comunicà a la Junta que, per donatiu del Dr. En Manuel Llenas ha ingressat, el seu herbari de Llorens de Catalunya, que tenia en dipòsit en el Museu, una col·lecció de cent seixanta una ombres diverses i fullons de botànica principalment, que cedex graciosament al Museu. Acordar que consti en acte l'agraïment de la Junta per tant valuós donatiu, i que així sigui comunicat a l'interessat.

Assabentar-se, per Secretaria, d'una comunicació del senyor Arquitecte Cap de la Secció de Construccions Escolars de l'Ajuntament de Barcelona, acompanyada de diversos plans de les reformes projectades al Museu Martorell, amb la qual ens notifica d'haver terminat l'estudi de les sudides reformes en l'esmentat Museu, i de les que cal fer en el Museu de Catalunya. L'import d'ambdues, segons el dit senyor Arquitecte, arribaria a 1.000.000 de pessetes, 800.000 les del Museu Martorell, i 200.000 les del Museu de Catalunya. I examinats els sudits plans, i el que és expressat en la comunicació, aprovar el pla de reformes dels Museus.

Havent resultat que En Tomás Navarro, que la Junta acordà proposar per ocupar la vacant de mossos existent al Museu, en la sessió anterior, passa de l'edat reglamentària per a l'ingrés en el Municipi, acordar proposar per a substituir-lo En Joan Masip i Ricart.

Havent el Sr. Rossell i Vilà llegit la memòria que per encàrrec de la Junta han escrit el Director i el Conservador del Parc zoològic, proposant les reformes que

caldria realitzar per a deixar-lo en condicions d'una exhibició més neta i ordenada, ensens que el que caldria reformar de les actuals instal·lacions, i quines podrien fer-hi noves, com és ara la de la muntanya de Montserrat, l'import de les quals obres i reformes proposades seria d'unes 100.000 ptes., acordar, la Junta, expressar la satisfacció amb què ha vist la memòria dels Srs. Darder i Rossell, ensens que fer constar son desig, de què els senyors Vocals que són Regidors vegin la manera d'obtenir alguna consignació per a realitzar parcialment o totalment les obres proposades.

Examinada una comunicació del senyor Director del Parc zoològic, assabentant-nos de la baixa que enguany s'acusa en les recaptacions del Parc, i sol·licitant un nou llurament per a atendre les despeses de manutenció de les bèsties, acordar, oïdes les explicacions del dit senyor Director, autoritzar-lo per a negociar la venda de quatre lleonets de la col·lecció, per tal d'obtenir així un reforç en els ingressos i una disminució en les súdites despeses.

Aprovar els comptes del tercer trimestre del vigent exercici econòmic de les següents Departaments i Seccions: Departament de Geologia, Botànica i Zoologia; Despeses generals del Museu; Laboratori de Taxidermia; Mapa Geològica de Catalunya. I els comptes del primer trimestre del mateix exercici del Parc zoològic, i els de la Biblioteca.

Aprovaes, també, les factures de la casa Francesc Armengol, que importen 1.200 ptes., per la confecció de quinze vestits complets de vellut, d'acord amb la proposta de la Junta en la sessió anterior, i la de la casa Guitart, de 1.080 ptes., per la confecció de vestits de llana.

Llegida una comunicació de Secretaria, proposant de distribuir la quantitat de 36.000 ptes. que figura a favor de la Junta en el Pressupost Municipal Extraordinari de 1922-23, cap. 9.º, art. 7.º, part. 27, de la següent manera: A la casa Henrich i C.ª, 28.491.40 ptes.; a Marian Llach (factura endarrerida de transport de llibres), 1.051.00; en reserva pels treballs del Prof. Hoppeheim, 6.000; en reserva per a factures de la Societat de Representacions i Suministres, 2.195; total, pessetes 36.627.15. Acordar, de conformitat amb la proposta, que siguin en càrrec a la súdita partida les diverses factures esmentades, i la resta, de 1.738.30 ptes., que ho sigui al romanent de l'actual exercici econòmic.

Secretaria donà compte d'haver estat remesos i d'estar altres a punt d'ésser-ho, els armaris per als Departaments de Geologia i Zoologia, encarregats el novembre passat a diversos constructors, a proposta de la Junta i per a servir de prova en el concurs obert per a la construcció d'una sèrie dels mateixos. Acordar que el Director del Museu i els Conservadors informin per escrit a la Junta en la sessió pròxima de les condicions del mobiliari i de les notes de preu.

A proposta del Sr. Canarich, acordar que les sessions tinguin lloc a dos quarts de cinc de primera convocatòria, i a les cinc, de segona; en lloc de les hores actuals.

SERVEI DE METEOROLOGIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat, amb satisfacció, de la comanda feta pel Servei Meteorològic espanyol al de la Mancomunitat, de les observacions aerològiques internacionals a Barcelona.

(Sessió del dia 8 de febrer de 1923.)

Notícies i documents

El Servei Meteorològic ha publicat les notes d'estudi n.º 14 i 15. La primera es refereix a «Sondatges de l'atmosfera lliure a Barcelona, amb globus pilots durant els anys 1916, 1917, 1918», pel Director del Servei, Dr. Eudard Fontserè; la segona nota es refereix a les «Pluges a Catalunya durant l'estiu de 1922», per Joaquim Febrer.

COMISSIÓ D'EDUCACIÓ GENERAL

Notícies i documents

PEL BON REGENT DE LA LLAR

Diumenge, 4 de març, a Santa Eugènia de Berga tingué lloc una conferència de les que organitza la Comissió d'Educació General, sobre «El bon regent de la llar».

La conferència o conversa va tenir lloc en el Convent de Germanes Dominiques de l'Anunciata, que és l'estatge de l'Escola nacional.

La població rebé, molt complaguda, la visita de les Sres. Bonnemaison, vídua de Verdiguier, i Baldó de Torres, i Sres. Josefina Bayona i Assumpció Portas, cadascuna de les quals explicà, amb exemples pràctics, sengles temes de la bona economia de la casa de pages: «Puericultura», «Alimentació humana», «Conserves i la llar i la família».

La concurrència fou nombrosíssima, assistint-hi tres-centes persones, totes dones, de les quals cent setanta eren mestresses de sa casa. La cordialitat i l'interès per l'ensenyament foren les notes culminants de la conferència; finida la qual, eren moltes les persones que s'atansaren a les visitants per fer-los tot de preguntes i consultes.

Foren, en acabat, repartits uns fulletons amb l'extracte de les conferències; així com uns figurins; i també va ésser sortejada graciosament una esplèndida parella de conills, donatin de l'Escola Superior d'Agricultura de la Mancomunitat.

CONSERVACIÓ I CATALOGACIÓ DE MONUMENTS

Notícies i documents

Han acabat els treballs de reparació que ha realitzat el Servei de Conservació de Monuments a l'Abadia del Monastir de Santes Creus. La galeria amb columnata de dos pisos corresponent a la façana interior, que amenaçava ruïna imminent, ha estat consolidada assegurant l'estabilitat i, amb això, la possible utilització de l'edifici. A més ha estat refeta una part de les cobertes, que s'havien enfonsat, i restaurat el conjunt d'aquelles.

Als claustres del monestir, on són urgents algunes obres, res hi ha fet el Servei de Conservació de Monuments de la Mancomunitat, puix essent declarats monument nacional, com també ho és l'església, l'Estat en té cura per mediació de la Comissió Provincial de Monuments de Tarragona, i no és possible intervenir-hi. És el mateix cas de Poblet.

— De l'Arxiu de positius per projeccions lluminoses.

amb què compta el Servei, han estat sol·licitats clíxés amb objecte d'il·lustrar conferències, per la Joventut Nacionalista de Santa Coloma de Queralt, Centre Excursionista de la Barceloneta, Col·legi Màxim de Sarrià i Comissió d'Educació general.

MUSEUS, BIBLIOTEQUES I ARXIVS

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

Principals acords presos en sessió del dia 9 de febrer de 1923. — Fou presidida per l'Il·l·tre. Sr. Josep Llimona, i en ella assistiren els Il·l·tres. Srs. Jaume Bofill i Matas, Rafael Canales, Josep Barbey, Estanislau Duran i Reynals, Ferran Valls Taberner, Manuel Rodríguez Codolà, Ricard Canals, Lluís Masiera, Jeroni Martorell, Joan Llimona, Manuel Puxà, Carles Pirozzini i el Director dels Museus, Secretari, Joaquim Folch i Torres.

Assabentat-se de l'ingrés, en el Museu de Belles Arts, de quatre pintures remeses pel Comitè d'honor de l'Exposició d'Art del proppassat any 1922, adquirides en la mateixa, a saber: «El diumenge de matí», de Jacob Dooyewaard; «Interior», de Ricard Uggel; «Bodegós», de Lluís Montañé; i «Païsatge», de Laura Bonet. També s'informà d'haver ingressat en el mateix Museu l'escultura en guix, de Jaume Otero, «Plàcida», adquirida de l'esmentada Exposició, segons consignació de l'Honorable Mancomunitat de Catalunya.

Per constar en acte el sentiment amb què es reben les manifestacions fetes per l'Il·l·tre. Sr. Vocal de la Mancomunitat En Jaume Bofill i Matas, en nom dels Il·l·tres. Srs. Vocals Diputats i Regidors representants de l'Excm. Ajuntament i de l'Honorable Mancomunitat que, com a tals, formen part de la Junta, i que en ambdues Corporacions estan afiliats a les minories polítiques d'Acció Catalana, presentant, amb caràcter irrevocable, la dimissió dels càrrecs que la Junta els havia confiat, dient, però, que no presentaven la dimissió de Vocals que per llurs càrrecs de Regidors i Diputats els corresponien, per bé que deixarien d'intervenir en les tasques i reunions de la Junta fins que noves circumstàncies polítiques els permetessin reintegrar-hi. Paregudes manifestacions ratificà el Sr. Barbey en nom propi i en el dels Il·l·tres. Srs. Vocals Regidors N. Estanislau Duran i Reynals i En Lluís Guarro. Davant d'aquesta decisió, que allunyava als qui d'una manera tan directa havien intervingut en les tasques d'acreixement dels Museus públics de la ciutat, i, a t'ensem, mermava la representació de les Corporacions que els patrocinien, posar el fet en coneixement de l'Excm. Ajuntament i de l'Honorable Mancomunitat de Catalunya, ajuntant la llista dels referits senyors i dels càrrecs que ocupaven, actualment vacants, els quals són la Vice-presidència primera de la Junta i la Presidència de la Comissió d'Art Medieval i Modern, que exercia el Sr. Bofill i Matas, i la Tresoreria de la Junta i la Presidència de la Comissió d'Art Contemporani, que ocupava el Sr. Barbey, i la Comptaduria, que estava a càrrec del Sr. Duran i Reynals, a fi que per ambdues Corporacions es prengui la decisió que es cregui oportuna.

S'acordà, demés, haver-se assabentat que, després de penosos treballs, però amb excel·lent resultat, s'han obtingut les últimes de les pintures murals romàniques que integren la relació contractada en son dia, i havent resultat d'importància els trossos que no es coneixien encara, per tal com, fins a descobrir-los, restaven invisibles; mancant ara, per al total compliment del sudit contracte, el reentelatge i instal·lació de les mencionades pintures en el Museu.

BIBLIOTEQUES

Notícies i documents

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

El moviment d'aquesta Biblioteca durant el present mes de gener ha estat com segueix: Obres registrades, 208. Llegidors, 4,028. Llibres servits a la Sala de lectura, 2,152. Servei de préstec, 395.

— Llista de donadors de llibres corresponent a aquest mes: Joan Sallars; A. van Muyden i Morel Fatio; President de la Mancomunitat de Catalunya; Carnegie Endowment for International Peace; Mancomunitat de Catalunya; Central de Biblioteques; K. W. Hiersemann; La Veu Gracienca; Convent de Dominics d'Ocaña; Biblioteca Municipal de Guayaquil; Càmara Oficial d'Indústries de Barcelona; M. Bros; i Yale University.

— La Sra. A. Casadevall, Bibliotecària de la Mancomunitat, ha donat a la Biblioteca la biblioteca mèdica del seu pare, el qual ha mort darrerament.

El moviment d'aquesta Biblioteca durant el present mes de febrer ha estat com segueix:

Lectors, 3,422. Llibres demanats a la Sala de lectura, 2,100. Llibres llegits del Servei de préstec, 411. Obres registrades, 388.

— La Biblioteca s'ha inscrit al Congrés internacional de Bibliotecaris que tindrà lloc a París en la primavera pròxima.

— El senyor Duc de Berwick i Alba ha fet ofrena a la Biblioteca de la esplèndida edició per ell publicada de la Bíblia traduïda de l'hebreu al castellà en el segle XV, per Rabi Mose Arragel de Guadalajara.

— Llista de donadors de llibres corresponent a aquest mes: Carnegie Endowment for International Peace; J. Subirà; Associació de Lawn Tennis de Catalunya; Sociedad Anónima Arnús Garí; Rvnd. P. M. Peypoch; Planell i Ribas; M. de Cominages; J. Rubió i Balaguer; Central de Biblioteques; Congrés Int. d'Educació moral; K. Universitäts Bibliothek, München; Mn. J. Sanchis Sivera; Escola d'Art Dramàtic; Director de Renovació; The American Red Cross; Conde de Gimenó; Centre Excursionista; Real Academia de Ciencias y Artes; Associació de la Premsa Diària; Library of Congress; Unión Benéfica Española; J. Carreras Bullena; A. Rubió i Lluch; A. Urioste; Congrés d'Història de la Corona d'Aragó; Lliga de Fabricants de Papel de Cataluña; R. Pujolar Huguet; Rvnd. P. J. M. March, S. J.; doctor J. Danés Torras; Dr. L. Suñé Medán; N. Oller; Alfons Maseras; H. Parés; J. Costumà; F. Maspons Anglases, i J. Terradas.

BIBLIOTECA DEL CONSELL DE PEDAGOGIA

El moviment d'aquesta Biblioteca durant el present mes, ha estat el següent:

Llibres consultats a la Biblioteca: Obres generals i llibres d'infants, 75; Filosofia, 23; Religió, 11; Pedagogia i Ciències socials, 126; Filologia, 19; Ciències pures, 37; Ciències aplicades, 17; Belles Arts, 32; Literatura, 29; i Història-Geografia, 34. Total, 403 obres.

Servei de préstec: Obres generals i llibres d'infants, 81; Filosofia, 20; Religió, 17; Pedagogia i Ciències socials, 147; Filologia, 22; Ciències pures, 75; Ciències aplicades, 43; Belles Arts, 22; Literatura, 219; i Història-Geografia, 79. Total, 729 obres.

Els lectors inscrits han estat 25, i els assistents a la Biblioteca, 350.

BIBLIOTEQUES POPULARS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat de la nota presentada per la Direcció tècnica de Biblioteques Populars i pel Secretari d'Ensenyament primari i secundari, sobre la qüestió de les Biblioteques que no exerceixen a Biblioteques Populars; acordant-se encomanar als informants que completin la seva nota amb l'estudi de les condicions especials en què es troben les senyorettes Bibliotecàries que presten serveis en institucions dependents de la Mancomunitat o lligades amb ella encara que disfrutin d'un règim autònom.

(Sessió del dia 8 de febrer de 1923.)

El Secretari del Consell donà compte de les instàncies presentades al quart Concurs per a la concessió de Biblioteques Populars, i fet examen de les referides instàncies, als efectes del compliment de la base vuitena, adoptar els següents acords:

1.ª Admetre a concurs les peticions dels Ajuntaments de Berga, Sant Sadurn de Noya, Mollet, Pobla de Lillet, Tiana, Tarragona, Banyoles i Vilafraïga, que demanen Biblioteca a instal·lar en local construït expressament. (Extrem primer de la base quarta del Concurs.)

2.ª Declarar admeses, així mateix, les peticions dels Ajuntaments de Mataró, Palafregell i Balaguer, que demanen Biblioteca a instal·lar en edificis apropiats oferts per les poblacions. (Extrem segon de la base quarta del Concurs.)

3.ª Admetre, també, la petició de l'Alcalde i altres Autoritats i representacions corporatives d'Igualada, encaminada a obtenir Biblioteca a instal·lar en el local de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i Estalvis. (Extrem tercer de la base quarta del Concurs.)

4.ª Declarar exclosos del concurs per incompliment de l'esmentada base vuitena les peticions dels Ajuntaments de Sant Feliu de Guíxols, La Bisbal, Girona i de l'Ateneu de Tortosa.

(Sessió del dia 22 de febrer de 1923.)

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

Durant el mes de febrer han concorregut a la Biblioteca 387 lectors: 118 homes, 76 dones i 193 infants. S'han llegit en conjunt 702 llibres: 587 a la Sala de lectura i 115 a domicili.

Els llibres llegits a la Sala de lectura, per ordre de preferència, són els següents: 434 llibres d'infants, 53 de coneixements generals (consulta de les enciclopèdies), 50 de Literatura, 14 de Ciències tècniques, 13 de Belles Arts, 8 de Filologia, 7 de Geografia i Història, 5 de Ciències aplicades i 3 de Filosofia.

Han llegit els diaris i revistes 122 persones.

Les obres llegides a domicili van repartides així: 50 de Literatura, 11 de Ciències tècniques, 10 de Pedagogia i Ciències socials, 7 d'infants, 7 de Belles Arts, 7 de Geografia i Història, 6 de Ciències aplicades, 5 de Filosofia, 2 de Religió i 1 de Coneixements generals.

Han utilitzat el Servei de préstec 71 lectors: 35 homes i 36 dones; havent-hi hagut 5 noves inscripcions: 3 homes i 2 dones.

De la Biblioteca de Catalunya s'han llegit 11 obres.

Durant el present mes s'ha vist honorada aquesta Biblioteca per 72 visitants.

El dia 4 rebérem la visita de les Professores de l'Escola Montessori, acompanyades de les seves alumnes del grau elemental i de les classes nocturnes, i dels Pro-

fessors de l'Escola de Teixits de punt, Srs. J. Piñol i S. Figarola, acompanyats també dels seus alumnes.

El dia 12 visitaren la Biblioteca Na M. Llois de Rubió, Srs. Rubió i R. d'Alós, Profs. de l'Escola de Bibliotecàries de la Mancomunitat; Na M. Montaner, Bibliotecària adscrita al Servei central de Biblioteques, i les alumnes de segon i tercer curs de la dita Escola.

Hem rebut per a la col·lecció local els treballs històrics *Chopin a Arenys de Mar* i *En Joan Pau Catala-grelo*, donatius de l'autor, Mn. J. Palomer, d'Arenys de Mar.

S'han registrat 7 obres noves.

BIBLIOTECA POPULAR DE FIGUERES

Durant el mes de febrer han concorregut a la Biblioteca 1,196 llegidors: 750 homes, 177 dones i 260 infants. Han estat consultats 1,866 obres: Llibres d'infants, 751; Obres generals, 67; Filosofia, 4; Religió, 2; Ciències socials, 21; Filologia, 27; Ciències pures, 40; Ciències aplicades, 86; Belles Arts, 147; Literatura, 460; Història i Geografia, 262.

A la Biblioteca de Catalunya s'han demanat en préstec 2 obres.

Aquest mes ha estat afavorida la Biblioteca amb els següents donatius: Del Consell de Pedagogia, *Lliçons pràctiques de cuina*; Castellar: *Historia del moviment revolucionari*, cedit per Salvador Vernet. Per la col·lecció local, la Srta. M. d'Abadal ha regalat el llibre d'A. Brugniere de Gorgot, *Dans les ruines d'Amfuriat*, i la Srta. Antònia Raguer de Moner, el llibre de J. Monsalvatje i J. Aleu, *La sardana*, pel fons de Biblioteca Musical sardanesca.

El dia 10 va acabar la Srta. Maria d'Abadal les pràctiques que durant un mes ha vingut fent en aquesta Biblioteca.

La Biblioteca s'ha vist concorreguda amb 63 visitants, entre ells els Srs. Noguer i Comet i Ignasi Ighésias.

El dia 1.ª es va reunir el Patronat de la Biblioteca sota la presidència del Sr. Puig Pujadas, i amb assistència dels membres del Patronat, Srs. Montanyà i Alonso, i Srs. Vernet, Capdevila, Escapa, de Puig, Cusi Furtunat, Dalí i el Secretari Sr. Maurici. Es donà compte del projecte de reglament interior per la Biblioteca que ha formulat el Sr. Puig Pujadas, i s'aprovaren, sense esmena, tots els articles. Donat l'intent del Patronat, de realitzar una tasca educativa complementària a la de la Biblioteca per mitjà de cursos i conferències d'educació general, el mateix Patronat acordà constituir l'agrupació d'Amics de la Biblioteca que es compromet a satisfer una quantitat anual per ajudar la dita labor. Així mateix el Patronat es feu càrrec del projecte de jardí per voltar l'edifici de la Biblioteca, i finalment es prengué l'acord d'instituir una galeria d'empendones assenyalats, col·locant-ne un retrat a la Sala de conferències, i aprofitant l'acte de col·locació del retrat per donar una conferència sobre l'obra del respectiu homenatjat.

El primer de la dita galeria ha estat en Ramon Montaner, i es va encarregar de la conferència l'escriptor Carles Rahola. Tingué lloc aquest acte cultural el dia 16, essent presidit per la Junta del Patronat i l'Alcalde accidental, en Marian Fojolar. L'Ajuntament de Perelada s'adherí a la festa, en la impossibilitat d'enviar representació, per mitjà d'un el·lèctric telefunema firmat en nom de l'Ajuntament pel seu Alcalde N. Esteve Agulló. Començà l'acte amb un parlament del President del Patronat, En Puig Pujadas, el qual evocà la figura del gran cronista de Catalunya Ramon Montaner, i fent la presentació del seu biògraf l'escriptor gironí Carles Rahola, el qual seguíament llegí la seva

magnífica conferència desenrotllant el tema *l'Empordà* en la crònica d'en Muntaner.

El Patronat es proposa editar aquesta conferència, iniciant-se d'aquesta fàls els publicacions de divulgació que té en projecte.

BIBLIOTECA POPULAR DE PINEDA

Durant el mes de desembre la Biblioteca ha estat oberta únicament fins el dia 20, per haver-se de celebrar a Barcelona la reunió anual de Bibliotecàries i venir després les vacances de Nadal.

Durant aquests dinou dies han concorregut a la Biblioteca 209 lectors: 101 homes, 63 dones i 45 infants.

Els visitants han estat 10, entre els quals es compten els Srs. Bernat de Lodesma i Barea i Angel Requena, Capità i Tinent d'Intendència, respectivament, acompanyats del Batlle de Pineda Sr. Manuel Serra i Moret. També ha visitat la Biblioteca el Sr. Ignasi de Bofallà, Capità de Mossos d'Esquadra.

Els llibres llegits han estat 285; repartits, entre les diferents matèries, de la següent manera: 81 Llibres d'infants, 10 d'Obres generals, 10 de Filosofia, 1 de Religió, 12 de Ciències socials i Dret, 17 de Filologia, 8 de Ciències pures, 5 de Ciències aplicades, 20 de Belles Arts, 76 de Literatura i 33 d'Història i Geografia.

S'han registrat 3 llibres.
Dos lectors han demanat l'adquisició de 4 obres per la Biblioteca, en el llibre de peticions.

S'han rebut les obres: *Els problemes de l'educació del poble*, per Rafael Campalans, donatiu del Consell de Pedagogia; *Els concursos de beduït*, donatiu de la Mancomunitat de Catalunya; *Pau Clara*, per A. Rovira i Virgili, i *Francisco Pi i Margall*, per J. Roca i Roca, donatiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

S'ha posat una cortina al despatx de la Biblioteca. En aquest mes el Patronat ha portat a cap la confecció del Reglament interior d'aquesta Biblioteca.

— Passades les vacances de Nadal, la Biblioteca es tornà a obrir el dia 8 de gener, cinc dies més tard del que permet el Reglament general de Biblioteques Populares, per gràcia de l'Excm. Sr. President de la Mancomunitat concedida a les senyores Bibliotecàries.

Durant aquest mes han concorregut a la Biblioteca 488 lectors: 175 homes, 79 dones i 234 infants.

Els llibres que s'han consultat, de cada matèria, són: 388 Llibres d'infants, 13 d'Obres generals, 15 de Filosofia, 1 de Religió, 24 de Ciències socials i Dret, 3 de Filologia, 51 de Ciències pures, 12 de Ciències aplicades, 5 de Belles Arts, 165 de Literatura i 43 d'Història i Geografia; total, 719 obres. Els diaris i altres publicacions periòdiques han estat llegits per 111 lectors: 75 homes, 9 dones i 27 infants.

S'han registrat 11 llibres.
S'ha demanat un llibre en préstec a la Biblioteca de Catalunya.

S'ha rebut, procedent de la Central de Biblioteques Populares: *Buscant una ànima*, de Dolores Monserdà; *La vie intellectuelle*, d'A. D. Serpillanges; *Directorio de Barcelona 1922-1923*; *Noves aventures d'En Masagran*, de J. M. Folch i Torres; *Calendari de La Mainada*, 1923; *Atlas Classique*, de Schrader et Gallonédec, i els vols. 47 i 48 de l'*Enciclopedia Espasa*; el *Bulleti de Noves adquisicions de la Biblioteca de Catalunya*, 1919-1921; *La Mancomunitat de Catalunya*; *Breu notícia de l'organització i l'obra*, *Treballs del Servei de Sanitat*, 1917 a 1921 i *El paludisme en el Baix Llobregat*, tots ells donatiu de la Mancomunitat.

El dia 21 (tercer diumenge de gener), es constituï el Patronat d'aquesta Biblioteca en la seva reunió anual reglamentària.

— Durant el mes de febrer han concorregut a la Biblioteca 430 lectors: 109 homes, 146 dones, 175 infants. Els visitants han estat 32.

S'han llegit 626 obres, repartides de la següent manera, entre les diferents matèries: 323 Llibres d'infants, 13 d'Obres generals, 18 de Filosofia, 2 de Religió, 21 de Ciències socials i Dret, 6 de Filologia, 33 de Ciències pures, 2 de Ciències aplicades, 18 de Belles Arts, 142 de Literatura i 48 d'Història i Geografia.

S'han registrat 162 llibres.
S'ha rebut una estufa salamandra i una làmpara de peu.

S'ha rebut un important lot de llibres procedent de la Central de Biblioteques Populares.

El dia 12 visitaren la Biblioteca el senyor Director tècnic de Biblioteques Populares i les senyores del segon curs de l'Escola Superior de Bibliotecàries.

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Durant el passat mes de febrer han concorregut en aquesta Biblioteca 398 llegidors: 223 homes, 31 dones i 144 infants.

Els llibres llegits a la Sala de lectura, són: Llibres d'infants, 284; Obres generals, 27; Filosofia, 3; Religió, 2; Ciències socials i Dret, 11; Filologia, 3; Ciències pures, 7; Ciències aplicades, 32; Belles Arts i Esports, 121; Literatura, 47; Història i Geografia, 40. Total, 578.

Han utilitzat el Servei de préstec 130 llegidors. Les obres llegides són: Obres generals i Llibres d'infants, 24; Filosofia, 12; Religió, 2; Ciències socials, 5; Filologia, 1; Ciències aplicades, 10; Belles Arts, 8; Literatura, 88; Història i geografia, 15. Total, 165.

Els llegidors inscrits novament en el sudat Servei de préstec són 14.

Ha ingressat: procedent de la central, el Vol. XXXIX de la col·lecció *Minerva*; *Los nuevos valores de renta en la Bolsa de Barcelona*, Any 1922, donatiu de la Societat Anònima Armis Garí, i *El centenario d'un manuscrit olotí*, 1922, donatiu del seu autor Dr. Joaquim Danés.

BIBLIOTECA POPULAR DE SALLENT

Durant el present mes de febrer han concorregut a la Sala de lectura 368 lectors. D'ells, 181 són homes, 31 dones i 156 infants. Ultra els diaris i revistes, s'han llegit 484 obres, repartides, per ordre de preferència, en la següent forma: 170 Llibres d'infants, 91 de Literatura, 53 de Ciències aplicades, 34 de Ciències pures, 32 d'Història i Geografia, 23 de Filologia, 21 de Filosofia, 20 d'Obres generals i Enciclopèdies, 16 de Belles Arts, 12 de Ciències socials i 12 de Religió.

En préstec han estat deixades 23 obres: 1 d'Infants, 1 de Filosofia, 1 de Religió, 1 de Ciències pures, 2 de Ciències aplicades, 2 de Belles Arts i 15 de Literatura.

De la Biblioteca de Catalunya s'ha llegit una obra de Dret.

— De la Direcció tècnica de Biblioteques Populares s'ha rebut un importantíssim lot de llibres. En conjunt són 227 obres, que formen un total de 261 exemplars, entre volums i fulletons. Després de registrades han estat posades totes a la vista del públic a la Sala de lectura amb la indicació «Noves adquisicions», a fi que puguin assabentar-se'n tan aviat siguin ingressades a la Biblioteca.

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:
Vist l'informe del Secretari general d'Ensenyament

primari i secundari, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, aprovar la factura de l'industrial senyor Pere Sureda, d'import 1,073 ptes., a satisfer amb càrrec al cap. 3.º, art. 1.º, part. 1.ª del Pressupost vigent, per adquisició de cinquanta cadires amb destinació a la Sala de conferències de la Biblioteca Popular de Valls.
(Sessió del dia 8 de febrer de 1923.)

Notícies i documents

Durant el mes de febrer els concurrents a la Biblioteca foren 442 : 212 homes, 44 dones i 166 infants; els quals llegiren 503 obres, repartides de la manera següent entre les diferents matèries : Llibres d'infants, 248; Obres generals, 46; Filosofia, 49; Religió, 9; Ciències socials, Dret i Pedagogia, 13; Filologia, 4; Ciències pures, 10; Ciències aplicades, 9; Belles Arts, 14; Literatura, 77; Història i Geografia, 24.

Poren també llegits 93 periòdics i revistes.

A més, es deixaren en préstec 65 obres a 40 homes i 11 dones que es gaudiren del Servei. D'aquestes obres n'hi ha 7 de la Biblioteca de l'Institut d'Estudis Catalans.

Durant el mateix temps la Biblioteca fou visitada per 30 homes, 2 dones i 1 infant.

— De la Direcció tècnica es rebé un nou lot de llibres, tots ells ben interessants; i del Consell de Pedagogia, *Lliçons pràctiques de cuina*; de Serra i Boldú, *Enigmística popular*; de Garriga i Roca, *Manipulacions fotogràfiques*. De la Direcció tècnica, a més del lot esmentat, s'ha rebut també *La paraula*, d'Ivon l'Escop; *The poems of manual*, de Cabanyes, i els vols. III i IV de l'obra de Pedrell *El Cancionero Popular Español*. De la casa Arnús-Gari, *Los nuevos valores de la renta en la Bolsa de Barcelona*.

En Joan Vives ha fet donació de tres goigs destinats a la col·lecció folklòrica de la Biblioteca.

Els llibres arribats de nou queden col·locats als armaris de la Sala de lectura amb el cartell indicador de «Noves adquisicions».

Des d'ara, mensualment començaran a circular unes llistes de les obres existents a la Biblioteca. Cada mes una matèria diferent. Això facilitarà més la tasca de la Biblioteca en profit pels lectors.

— El dia 25 el Dr. Francesc Rovira, prev., donà una conferència a la Sala d'actes, desenvolupant el tema «Acció orientadora de l'Església en el desenvolupament del Renaixement». La concurrència fou nombrosa, i el conferenciant al final del seu treball fou aplaudit i felicitat amb entusiasme per la seva erudició i bells conceptes expressats en el seu treball.

BIBLIOTECA POPULAR DE VENDRELL

Heu's aquí el moviment de la nostra Biblioteca durant el mes de febrer:

Llegidors : 1.051; 309 homes, 271 dones i 471 infants.

Han consultat : 1.276 obres, repartides, per ordre de preferència, de la manera següent : Llibres d'infants, 701; Literatura, 240; Belles Arts i Exports, 87; Història i Geografia, 72; Obres generals i Enciclopèdies, 69; Ciències aplicades, 41; Dret i Ciències socials, 20; Ciències teòriques, 15; Filosofia, 13; Filologia, 10; Religió, 8.

Llegidors de revistes i periòdics : 283.

A domicili s'han llegit 84 obres, d'aquestes, 4 han estat demandades en préstec a la Biblioteca de Catalunya.

— De la Central de Biblioteques hem adquirit tres nombres de la col·lecció «Minerva». Primera sèrie: *Enigmística Popular*, de Serra i Boldú; *Manipulacions*

fotogràfiques, de Garriga; *Lliçons de Cuina*. Demés, *Química agrícola*, d'André; *Material vinícola*, de Brunet; *Microbiologia agrícola*, de Kayser; *Els Jocs Florals de Canpross*, de Rusiñol; i com a donatins de l'Escola Superior d'Agricultura, *El diàbol de l'avellanar*, de Noll; *Descripció de les més importants varietats d'avellanar cultivades a Catalunya*, de Trotter.

— El dia 5 fou visitada aquesta Biblioteca pel Director tècnic de Biblioteques Populars, Sr. Jordi Rubió, amb motiu d'efectuar la visita d'inspecció a la mateixa.

— De la Central s'han rebut uns cartells horaris i adhuc de propaganda pel Servei de préstec, essent exposats al tauló d'anuncis de la Casa de la Vila i a la porta-vestíbul de la Biblioteca.

— Ha estat publicada una llista d'obres d'Agricultura existents a la Biblioteca, habent-ne estat oferts diferents exemplars a les entitats i corporacions i particulars d'aquesta vila.

— S'han redactat aquest mes 177 paperetes i s'han registrat 11 obres.

ENSENYAMENT

ENSENYAMENT SUPERIOR

INSTITUCIÓ ESCOLAR D'ESTUDIS SUPERIORS

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar l'informe del Consell de Pedagogia, referent a la finalitat i actuació de la Institució Escolar d'Estudis superiors, creada per acord de l'Assemblea de la Mancomunitat en sessió de 24 de febrer de 1921, encomanant-se al Consell de Pedagogia la reglamentació i tràmit successiu per a la vigència del pla aprovat.

(Sessió del dia 8 de febrer de 1923.)

Notícies i documents

CURSOS MONOGRÀFICS D'ALTS ESTUDIS I D'INTERCANVI

Les lliçons del curs que el Prof. Einstein ha d'explicar en els Cursos monogràfics, començaran el vinent dissabte, dia 24, a les set de la tarda, a l'Institut d'Estudis Catalans.

La matrícula, que és de 25 ptes., és limitada, i la inscripció provisional pot fer-se a la tarda, en el mateix Institut, fins el dissabte, a les cinc.

L'admissió definitiva de la matrícula és reservada, atenent-se a les condicions del local i el caràcter de les conferències que exigeixen coneixements de física i matemàtica.

ENSENYAMENT NORMAL

Notícies i documents

ESCOLA D'ESTIU DE 1922

El Consell de Pedagogia prengué grat esment d'una comunicació de la Federació de Mestres nacionals de Catalunya, adreçada al Cap del Departament d'Ensenyament primari i secundari, assabentant-lo de l'acord presa per l'esmentada Federació, el 22 d'octubre pro-

passat, que diu així: «Es donà compte del concurs de beques de l'Escola d'Estiu, així com de l'èxit de la Setmana final, a la qual col·laborà la Federació, acordant-se dirigir una comunicació al Consell de Pedagogia a fi de manifestar-li la complença que sent la Federació per haver pogut prestar son concurs a la referida Escola d'Estiu».

— A proposta del senyor Secretari del Departament, el Consell de Pedagogia acordà invitar el senyor President de la Federació de Mestres nacionals de Catalunya per a conferenciar sobre la Setmana final de la pròxima Escola d'Estiu: quedant encarregat el mateix senyor Secretari de formalitzar la invitació en la forma que consideri més oportuna.

ESTUDIS NORMALS

A proposta del senyor Secretari del Departament, el Consell acordà distribuir en tres cicles de conferències les lliçons d'Història de Catalunya que falten donar encara als Estudis Normals, encarregant aquests cicles als Srs. Lluís Nicolau d'Oliver, Agustí Duran i Sanpere i Joaquim Folch i Torres, els quals desenvoluparan, respectivament, els temes següents: «Història de la Cultura Catalana», «Història de les institucions de Dret català» i «Història de l'Art català».

ENSENYAMENT PRIMARI

Notícies i documents

ESCOLA MONTESSORI

El senyor Secretari del Departament donà compte d'haver-se inaugurat, el dia 3 dels corrents, el curs normal Montessori, la inscripció al qual ha estat com segueix: 8 Religioses de les Cases de Beneficència de Catalunya, a raó de dues per cada Casa; 1 Religiosa de la Casa de Caritat de Terrassa; 4 senyorettes Mestresses titulars, i 1 Mestre de València. En total, 14 assistents.

ENSENYAMENT SECUNDARI

Notícies i documents

A proposta del senyor Secretari del Departament, el Consell de Pedagogia acordà confiar a En Francesc Presas, resident actualment a França, la missió d'estudiar en l'esmentada nació l'organització de l'ensenyament secundari; amb prec que comuniqui al Consell el resultat de la seva enquesta.

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA DEL TREBALL

Acordà el Consell:
Vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i atesa la proposta del Conseller del Servei, que l'acord del dia 22 de juny de 1922, autoritzant la Direcció de l'Escola del Treball perquè en l'establiment dels preus a què es facturen els treballs realitzats pels diferents tallers de l'Es-

cola, pugui desglossar-se del benefici industrial un 4 per 100 de l'import de la factura per a destinar-lo a retribuir el treball de direcció tècnica, quedà acordat en el sentit que el referit 4 per 100 del benefici industrial de l'import de les factures lliurades per l'Escola del Treball, s'entengui aplicable a tots els treballs efectuat en aquella taller, excepció feta dels destinats a la mateixa Escola, limitant-se a un any l'abast d'aquest acord, i havent de presentar-se en finir aquest any l'oportú balanç.

(Sessió del dia 1.ª de febrer de 1923.)

ESCOLA LOCAL DE TEIXITS DE PUNT DE CANET DE MAR

Acordà el Consell:

Vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i atinent a la proposta del Conseller d'Instrucció pública, designat el Diputat de la Mancomunitat Sr. Ricard de Capmany i de Roura, perquè procedeixi a la recepció provisional de les obres d'adaptació efectuades a l'edifici destinat a Escola d'Indústries de Teixits de punt, de Canet de Mar.

(Sessió del dia 22 de febrer de 1923.)

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

Acords del Consell Permanent

ESCOLA SUPERIOR DELS Bells OFICIS

Acordà el Consell:

Atès l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, concedir al Patronat de l'Escola Industrial de Barcelona la quantitat de 24.821'69 ptes., que serà amb càrrec a la part 118 «Emprèstits» del Pressupost vigent, per tal de procedir a l'execució de les obres complementàries i d'adaptació del nou edifici destinat a l'Escola Superior dels Bells Oficis, a la Universitat Industrial, a què es refereix el pressupost d'igual import, autoritzat pel senyor Arquitecte de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 8 de febrer de 1923.)

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA D'ADMINISTRACIÓ

Acordà el Consell:

De conformitat amb la proposta del Conseller de Cultura, vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, reconèixer al Sr. Frederic Culi i Verdagué el dret de percebre, a partir del dia 1.ª de desembre de 1922, els havers que li corresponguin pel càrrec de Professor interí de Dret orgànic municipal a l'Escola d'Administració.

(Sessió del dia 1.ª de febrer de 1923.)

ESCOLA D'INFERMERES AUXILIARIS DE MEDICINA

Acordà el Consell:

Pendre esment de la renúncia presentada pel Dr. Baltasar Pijoan, del càrrec de Secretari de l'Escola d'In-

fermeres Auxiliars de Medicina, tramesa pel Consell de Pedagogia, i acordar admetre-la.
(Sessió del dia 22 de febrer de 1923.)

SERVEIS DE DIFUSIÓ I VULGARITZACIÓ

Acords del Consell Permanent

EXTENSIÓ D'ENSENYAMENT TÈCNIC

Acordà el Consell:

Donar-se per informat de la publicació del text n.º 22 *Propietats dels materials*, que acaba d'editar per als seus alumnes l'Extensió d'Ensenyament tècnic.
(Sessió del dia 22 de febrer de 1923.)

Notícies i documents

Durant el mes de febrer han estat rebudes dotze consultes sobre textos i els exercicis de seixanta un fascicles.

El nombre actual d'alumnes de l'Extensió d'Ensenyament tècnic és de cent seixanta, resident en diversos indrets de Catalunya i l'estranger, segons s'indica en la llista següent:

Ager; Aguilars Tucuman; Andorra la Vella; Arenys de Mar; Badalona, 6; Barcelona, 45; Bilibao, 2; Bisbal del Penedès; Borges del Camp; Cadaqués; Calaf; Calells; Camarassa; Caspallades, 2; Cassà de la Selva; Castellar del Vallès; Castellví i Vilà; Cervera; Constantí; Elvissa; Farena; Figueras, 2; Francfort; Gelida; Girona, 3; Igualada; Junceda, 2; La Garriga, 2; Lladó; Llagostera; Lleida, 2; Lleuran les Beziers; Madrid; Mallorca; Manresa, 5; Mollerussa; Molins de Rei; Martorell; Mataró, 2; Olot, 5; París; Perpinyà; Planoles; Pobla de Lillet; Pobla de Segur, 3; Prat del Llobregat; Premià de Mar; Reus, 2; Ripoll, 2; Rubí; Sabadell, 5; Sabadigo; Sant Feliu de Guíxols; Sant Esteve Sasroviures; Santa Coloma de Cervelló; Sant Cugat del Vallès, 2; Selva del Camp; Sant Felin de Llobregat; Sant Just Desvern; Sant Hilari Sacalm; Sant Pere de Ribes; Sant Quirze de Besora; Sant Vicens dels Horts; Seu d'Urgell; Solsona; Terrassa, 3; Tortosa, 2; València; Vallbona de les Monges; Valls; Vendrell; Vich, 3; Vidreres; Vilanova i Geltrú; Vilafranca del Penedès, 2; Vilassar de Mar; Vinaixa; Vinebre, i Xerta. Total, 160 alumnes.

EDUCACIÓ FÍSICA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat d'una comunicació de la Penya Rhin, oferint-se per a impulsar la navegació aèria de Catalunya, i acordar regalar la iniciativa dels oferiments i passar-la a coneixement i estudi del Sr. Esteve Terradas, perquè aquest, si s'escau, proposi l'acord que calgui prendre.

— Concedir la quantitat de 4.000 ptes. de subvenció, amb càrrec a la part 113 del Pressupost vigent, per a contribuir a les despeses del Concurs mundial de Tennis que des de la data d'avui fins a 11 de febrer se celebra a Barcelona.

Prendre esment de l'informe de la Ponència de Cultura física sobre l'acord de l'Assemblea de la Mancomunitat de 29 d'agost de 1922, referent a la regulació de subvencions i premis a entitats esportives i de cultura física,

acordant-se encomanar a l'esmentada Ponència, per mitjà del Consell de Pedagogia, que presenti un projecte de regulació de les esmentades subvencions.
(Sessió del dia 1.º de febrer de 1923.)

— Vist l'informe del Secretari general d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, i de conformitat amb la proposta del Conseller d'Instrucció pública, aprovar les següents bases reglamentant la concessió de premis i subvencions a entitats esportives i de cultura física:

1.ª El capital destinat a subvencions de la Mancomunitat serà distribuït en dues parts, que es nomenaran ordinàries i extraordinàries.

2.ª La part corresponent a premis i subvencions ordinàries serà distribuïda entre les federacions i entitats, tenint en compte les dades que la Ponència d'Educació física hagi reunit, escoltant el parer de la Confederació Esportiva de Catalunya i aplicant el criteri de la Ponència, per tal de donar preferència a les de major utilitat cultural i, entre aquestes, les de més petita suma d'elements de vida pròpia.

3.ª La part corresponent a subvencions extraordinàries i premis de la mateixa classe, serà distribuïda tenint en compte les particulars condicions de les manifestacions esportives o físicament culturals que es vulguin realitzar. Per ço que respecta a subvencions, la Ponència haurà de tenir coneixement de les manifestacions, per a les quals es demani aquest ajut, amb dos mesos, almenys, d'anticipació, i les entitats hauran d'acompanyar amb la sol·licitud un pressupost fixant totes les dades de caràcter econòmic que vagin lligades amb la prova extraordinària que es proposi celebrar. I pel que respecta a premis, caldrà solament que en qualsevol temps es donin les dades concretes de la prova extraordinària per a la qual es demani premi especial, car per a la distribució dels premis establerts com a trofeus i penyoros fixes, això es regularà pel reglament especial que té en estudi la Ponència d'Educació física.

Tindran cabuda en la part de subvencions extraordinàries les consignacions que es vulguin atorgar a les entitats que per llur peculiar actuació constant en benefici de la cultura física mereixin un ajut excepcional de la Mancomunitat, i, en aquest cas, no serà necessària la formalitat establerta en la base quarta que segueix.

4.ª Per al cobrament de les quantitats que es distribuïxin en la part corresponent a les subvencions extraordinàries — no pas per als premis — caldrà que les entitats hagin executat les proves per a les quals una subvenció extraordinària els haurà estat concedida, i que presentin a la Ponència d'Educació física la corresponent liquidació donant compte del resultat econòmic obtingut. Mitjançant la conformitat de la dita Ponència, el Consell de Pedagogia podrà acordar que sia fet efectiu el pagament de la xifra concedida com a subvenció extraordinària.

5.ª La Ponència d'Educació física de la Mancomunitat no podrà informar més que respecte d'aquelles entitats que trametin en primer lloc llurs estatuts i reglaments i periòdicament els avantprojectes, resultats i dades de tota mena que tinguin relació amb la vida i actuació esportiva i cultural de l'entitat.

(Sessió del dia 22 de febrer de 1923.)

PREMIS, BEQUES I SUBVENCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

— Encomanar a la Comissió d'Educació general, que formulí un projecte de regulació de les subvencions

de la Mancomunitat als certàmens literaris i altres festes o iniciatives culturals de caràcter similar.

— Vist l'informe del Secretari general d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, i atesa la proposta del Conseller de Cultura, fixar per al premi que la Mancomunitat ofereix a la festa de les lletres catalanes de 1923, organitzada pel Casal Català de Buenos Aires, el següent tema: «L'element català com a factor de colonització en terres americanes».

— Donar-se per assabentat, als efectes corresponents de justificació de subvenció, de les memòries presentades per Nostre Parla i per l'Ateneu Enciclopèdic Popular, referents a la tasca respectivament realitzada.

(Sessió del dia 1.ª de febrer de 1923.)

A proposta del Conseller de Finances, concedir la quantitat de 500 ptes., amb càrrec a la part. 398 del vigent Pressupost i en concepte de subvenció, a la Fira de Mostres que ha de celebrar-se pròximament a Barcelona.

(Sessió del dia 21 de febrer de 1923.)

Vist l'informe del Secretari del Departament d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, i atesa la proposta del Conseller d'Instrucció pública, concedir un premi en llibres de l'Institut d'Estudis Catalans, pels Jocs Florals d'enguany de Lo Rat Penat, de València, el qual serà atorgat al millor «Estudi crític-bibliogràfic d'un escriptor valencià de llengua catalana».

(Sessió del dia 22 de febrer de 1923.)

EXPOSICIONS, CONCURSOS, ETC.

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A petició del Comitè executiu de l'Exposició Internacional del Moble i Decoració d'interiors, designar el Sr. Rafael Campalans, Secretari del Departament d'Ensenyament tècnic i Professional del Consell de Pedagogia, perquè, d'acord amb els altres membres d'aquell Comitè que oportunament siguin designats, pugui encarregar-se de la direcció dels treballs confiats a la iniciativa de la Mancomunitat, pel que es refereix a l'execució del projecte de la Secció d'Exhibicions tècniques.

(Sessió del dia 1.ª de febrer de 1923.)

Pendre esment d'una comunicació del Comitè executiu de l'Exposició Internacional del Moble i Decoració d'interiors, donant compte d'haver designat els Srs. Arteni Valls i Lluís Reig, membres del Comitè, per a adjuntar-se al Sr. Rafael Campalans en els treballs d'execució de la Secció d'Exhibicions tècniques d'aquell certamen, per als quals el va designar la Mancomunitat.

(Sessió del dia 21 de febrer de 1923.)

VÀRIA

COMISSIÓ EXECUTIVA DEL MONUMENT A VERDAGUER

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist el dictamen del Director d'Hisenda, autoritzar el Conseller Sr. Joan Valls i Pujals perquè, amb càrrec a la quantitat de 24,055 ptes. que resten de la que tenia la Comissió executiva del Monument a Mn. Jacint Verdaguer, pugui ordenar el pagament de les quantitats que a son judici calgui abonar als artistes i industrials que intervenen en la construcció del dit monument.

(Sessió del dia 1.ª de febrer de 1923.)

Pendre esment d'una comunicació del senyor Conseller d'Hisenda, donant compte de les gestions practicades per a incautar-se de les obres del monument a Mn. Cinto Verdaguer, i procurar el seu ràpid acabament; i acompanyant els documents comprovatoris de l'estat de comptes, dels quals en resulta un dèficit a cobrir de 60,584'78 ptes., per a la liquidació del qual resulta insuficient la quantitat de 32,000 consignada en el projecte de Pressupost confeccionat pel Consell, i acordar, en conseqüència, aprovar les gestions realitzades pel senyor Conseller d'Hisenda, i dirigir una comunicació al senyor President de la Comissió d'Hisenda, per tal que aquesta es serveixi proposar a l'Assemblea l'augment fins a la quantitat esmentada de 60,584'78 ptes., de la consignació que figura en la part. 426 del projecte de Pressupost per al pròxim exercici econòmic.

(Sessió del dia 21 de febrer de 1923.)

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Organitzar, en la mateixa forma que els anys anteriors, a l'Escola Superior d'Agricultura, un curs de degustació de vins i begudes alcohòliques, que haurà lloc en els mesos de febrer i març, al qual assistiran els alumnes d'especialitat enologia de l'Escola Superior d'Agricultura i les persones de fora l'Escola que vulguin matricular-s'hi, encomanant-se el referit curs a l'Engi-

nyer agrícola especialitzat en Enologia, Sr. Albert Daneu, al qual es remunerarà amb 444 ptes., amb càrrec a la part. 355, cap. 36 del Pressupost vigent; entenent-se que al dit objecte serveixen les 500 ptes. ja lliurades pel curs que havia de donar el Prof. Mazé, el mes de maig, i que es va suspendre per no haver pogut venir a Barcelona per obstacles imprevistos l'esmentat Professor.

(Sessió del dia 1.ª de febrer de 1923.)

Notícies i documents

— Ha quedat oberta a l'Escola Superior d'Agricultura (Urgell, 187; telèfon 379 II) la matrícula del curs

set de Degustació de vins i begudes alcohòliques, que començarà el divendres, dia 16 del corrent, acabant el 23 de març. El curs consta de vint lliçons, que es donaran els dilluns, dimarts, dimecres i divendres, de dotze a una del matí. El preu d'inscripció és de 25 ptes. Cada lliçó consisteix en la resolució pel tast de quatre problemes quantitius i qualitius, degustant-se en el curs tota la varietat de vins i begudes alcohòliques.

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

DIRECCIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Passar a informe del Director dels Serveis d'Agricultura la petició de la Unió de Vinyaters de Catalunya, interessant al concurs de la Mancomunitat a la campanya empresa per a evitar l'ús fraudulent dels alcohols industrials i cercar remei a l'actual crisi vinícola.

(Sessió del dia 8 de febrer de 1923.)

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs realitzats:

Conferència preparatòria al curs de Sant Sadurn; altres dues conferències al sudit curs, sobre mostos ensufrats, vins generosos i entorbelliment dels vins verges; dues conferències al curs de Piera, i una altra de clausura al sudit curs de Piera.

SERVEI DE VITICULTURA I ENOLOGIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Nomenar, pel termini de tres anys, prorrogables, i a partir del dia 1.º de març, N.º Erasme M. d'Ymbert i Manero, Cap dels Serveis de Viticultura i Enologia dels Serveis tècnics d'Agricultura, segons proposta del Jurat competent, nomenat amb data 12 d'octubre de 1922, amb la dotació corresponent a 6.000 ptes. anuals, que tenen consignació en la part 311 del Pressupost vigent de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 21 de febrer de 1923.)

Notícies i documents

Durant aquest mes han estat realitzats els treballs següents:

Ensenyament pràctic de peces al camp a les poblacions de Torredembarra, Borges Blanques, Maials i Tivissa.

Conferència sobre el «Conreu de la Vinya», a Tivissa.

Dues conferències de Viticultura a Piera.

Visita d'estudi als vinyats del Château de Livière, acompanyat pel seu propietari Mr. Ernest Mareger, fent-se càrrec del conreu intensiu de la vinya fet per sistemes nous.

Atendre una consulta sobre construccions enològiques.

Assistència al curs de Sant Sadurn, donant una conferència sobre «Conreu intensiu de la vinya», i altra sobre «Malalties de la vinya».

SERVEI DE TERRA CAMPA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar el Servei de Terra Campa perquè realitzi una campanya de divulgació de rasclat de l'alfals, en els pobles que cregui pertinents, regats amb aigua del canal d'Aragó i Catalunya, i amb les del riu Noguera-Ribagorçana, destinant-s'hi fins a la quantitat de 1.000 ptes., amb càrrec a la part 321, cap. 9.º art. 2.º del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 1.º de febrer de 1923.)

Concedir, a En Josep Campa i Carnicer, Ajuntat del Servei de Terra Campa, una llicència de tres mesos, sense sou, a partir del dia 1.º del mes de març pròxim.

— Nomenar, pel termini de tres anys, prorrogables, a partir del 1.º de març, En Josep M. Soler i Coll, Cap de la Secció de Terra Campa dels Serveis tècnics d'Agricultura, segons proposta del Jurat competent, nomenat amb data 12 d'octubre de 1922, amb la dotació corresponent a 6.000 ptes., anuals, que tenen consignació en la part 308 del Pressupost vigent de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 21 de febrer de 1923.)

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs realitzats pel servei:

S'ha anat a Lleida, Almacelles i pobles de l'entorn per fer un estudi sobre l'alfals.

S'ha contestat una consulta sobre adobs de l'alfals. S'ha fet un anàlisi de llavors d'alfals.

Una conferència sobre el cultiu de la patata, al curs de Sant Sadurn de Noya.

PLAGUES DEL CAMP

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

El Conseller Sr. Mias donà compte del seu viatge a Saragossa per a assistir a la reunió del Comitè interregional per la lluita contra la llagosta, i de les incidències sorgides en aquella reunió, que donaren per resultat la dissolució del dit Comitè interregional, plantejant, en conseqüència, la necessitat d'atendre la Mancomunitat, ella sola, la defensa de les fronteres catalanes dels perills d'invasió de la llagosta; aprovant el Consell la gestió i compartint el criteri del Conseller d'Agricultura.

(Sessió del dia 8 de febrer de 1923.)

SERVEI D'ARBRES FRUITERS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar el Servei d'Arbres fruiters per fer una campanya d'esporga d'oliveres i tractament de diferents malalties de l'olivera a diverses comarques de Catalunya, les despeses de la qual, calculades en 4.000 ptes., seran satisfetes amb càrrec a la part 321 de l'actual Pressupost de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 8 de febrer de 1923.)

Notícies i documents

El Servei ha verificat els següents treballs:
 Respost consultes de Sant Boi del Llobregat, sobre tarongers; de Pesca (Itàlia), sobre planter d'oliveres; d'Avià, sobre plantació de fruiters, i de Sant Felí del Llobregat, sobre pereres.

Conferència al Sindicat Agrícola Catòlic de Lleida, sobre conreu de fruiters, i a Piera, sobre conreu i malalties de l'olivera.

Visita a Valls per a recollir material per a l'estudi de les varietats i malalties d'avellaner.

Continuació de l'estudi de les varietats catalanes d'olives.

Preparació d'un fulletó sobre la Sansa, com a adob.

Publicació d'un arxiu sobre l'esporga de l'olivera.

S'han respost consultes de Mollerusa, sobre conreu de la perera, pomera i condover; de Barcelona, sobre la mosca dels fruits; de Reus, sobre l'esporga de l'olivera; de Sant Esteve Sesovieres, sobre conreu de l'olivera.

Conferència a Piera, sobre adob dels fruiters.

Visites per a recollir material d'estudi als molins d'oli, magatzems d'exportació, fàbriques d'extracció de l'oli, per dissolvents i refineries d'oli, de Reus, Tarragona, Granadella, Lleida, Junceda i Borghs.

Preparació de la campanya d'esporga de l'olivera en diferents comarques de Catalunya.

Continuació de l'estudi de les varietats d'oliveres catalanes.

Preparació de la campanya contra la mosca.

S'han respost consultes de Terrassa, sobre plantació d'oliveres; de Collbató, sobre adob de les oliveres; de Barcelona, sobre malalties dels tarongers; de Lladó, sobre malalties de les oliveres, i de Cambrils, sobre malalties dels avellaners.

Organització de la campanya de poda de l'olivera a la Conca de Tremp.

Visita als oliveras malalts de Pals, Palafrugell i La Bisbal.

Segueixen en el Laboratori els treballs de classificació de les varietats d'oliveres catalanes.

S'ha donat una conferència en el curs de Sant Sadurni, sobre conreu i malalties de l'ametller.

ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA*Notícies i documents*

Els treballs verificats pel Servei són els següents:

Atendre una comissió del Sindicat Agrícola de Ripoll per diferents consultes sobre la implantació, en aquella vila, de la Caixa rural.

Atendre, també, una comissió d'Igualada per a sol·licitar algunes conferències en els pobles de la rodalia, a l'objecte de fundar-hi Sindicats i preparar la Federació d'aquella comarca.

Confeció i tramitació de l'expedient del Sindicat d'Hostalet de Pierola.

Impressos i guiatge per al mateix.

SERVEI DE RAMADERIA*Acords del Consell Permanent***CONCURSOS DE BESTIAR**

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat del text de la R. O. del Ministeri de Foment de 29 de gener darrer, sobre organització de concursos ramaders, acordant-se que passi a informe del Cap d'Administració per a l'acord que dins la legislació vigent i les pràctiques de la Mancomunitat calgui adoptar; essent, així mateix, escoltat el parer del Cap dels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat, Sr. Rossell i Vilà.

(Sessió del dia 7 de febrer de 1923.)

Vist el dictamen emès pel Cap d'Administració, complint l'encàrrec que va fer-se-li en sessió del dia abans, d'informar sobre la R. O. del Ministeri de Foment de 29 de gener darrer, per la qual es delimiten les funcions dels Inspectors d'Higiene i Sanitat pecuàries en relació amb els concursos ramaders organitzats per la Mancomunitat; havent-se escoltat el parer del Cap del Servei de Ramaderia, i a proposta del Conseller d'Agricultura, rependre la celebració dels referits concursos, que des de setembre últim havien quedat suspesos, celebrant-ne, durant el proper mes de març, el dia 18, un de bestiar porquí, a Vich; el dia 19, un altre, de la mateixa espècie a Ripoll, i el 28, un concurs cavallí a l'Alt Empordà.

(Sessió del dia 8 de febrer de 1923.)

Notícies i documents

Els treballs fets per la Secció són els següents:

Inspecció i pagament de restes de premis al pla de Bages.

Conferència d'«Engreix de porcs», pel Prof. M. Rossell i Vilà, a Navarres.

Cooperació al curs de Sampedor, donant dues lliçons: una de «Cria de porcs», pel Prof. M. Rossell i Vilà, i l'altra d'«Engreixament de porcs», per Eduard Simó.

Continuació de la campanya pro concursos de Ramaderia.

Consultes resoltes a diversos ramaders que volen anar a Suïssa a comprar bestiar.

Diverses consultes resoltes a ramaders, referents a aviram, porcs i vaques.

Durant el mes de gener el Laboratori de Patologia animal ha rebut consultes d'ordre bacteriològic i profilàctic procedents de Barcelona, Mataró, Igualada, Puigcerdà i Balaguer.

Ha informat sobre mostres d'específics posats a la venda en concepte de remei contra zoopaties.

Ha donat nou impuls als treballs d'experimentació que sobre diferents malalties té en curs: diftèria aviar, streptocòcces, hemoglobínies equina i bovina, i septicèmia hemorràgica i necrobacel·losi dels conills.

CURSETS*Acords del Consell Permanent*

Acordà el Consell:

Concedir un curs de vuit lliçons al Sindicat Agrícola de Vendrell, sobre conreu de vinya, arbres fruiters, ramaderia i acció social agrària, les despeses del qual es calculen en unes 750 ptes., que, quant a 250, seran satisfetes per l'Entitat peticionària, i la resta, fins a 500, tenen consignació en la part, 322 de l'actual Pressupost de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 8 de febrer de 1923.)

Notícies i documents

Les terres dels voltants de Piera estan, en sa major part, plantades de vinya i olivera, no faltant algun que

altre camp on es conreen els cereals. Abundant-hi l'olivera arboquina no cal dir que els seus olis són extraordinàriament afinsats. La collita de vi ve repartida entre vins verges i vins abrisats, representant aquests darrers les tres quartes parts de la collita total.

Poques poblacions catalanes igualen a la de Fiera en la seva antigüetat, però això no vol dir que sigui una vila rònega. El camí de l'antiga població a l'estació s'ha anat poblant de modernes construccions, constituint un arrabal que li dona una entrada de població moderna.

Els pagesos, seguint el moviment de sindicació, s'han agrupat entorn de dues societats: el Sindicat Agrícola Catòlic del Sant Crist, i la Cooperativa Agrícola. Aquesta constitueix una cooperativa de consum i la primera hi ha construït un molí d'oli, al qual els associats aporten les olives i del qual retiren l'oli després de l'extracció.

El Batlle, Sr. Lluís Balart, recollint els desigs dels agricultors, va sol·licitar de la Mancomunitat un curs de vuit llicons, i es va encarregar de l'organització de tots els detalls relatius a la propaganda. Certament va ésser secundat per tots els elements de la població, gràcies a la qual cosa la sala de l'escola on es donaven les llicons quedava atapeïda de pagesos frisosos d'escoltar i d'aprendre. Posem alguns noms amb perill d'incurrir en lamentables omissions.

Batlle, Lluís Balart; Rynd, Rector, Mn. Joan Ros; Regidors Josep Ventayols, Gabriel Cros, Josep Vallès, Jaume Raventós, Josep Sagristà, Jaume Guixà, Josep Mata, Joan Valls; Secretari Jaume Ferrer; Mestres Joan Serra, Joan Penetró, i Àngel Ricart; pagesos i propietaris, Jordi Rubió, Via, Josep Ferrer, Vicens Martí, Pere Gené, Josep Tarrida, etc.; Presidents de les esmentades societats, nombroses representacions de pagesos de Sant Jaume, Can Guillerà, Badore, Can Bou, Can Creixell, Can Cayot, que són les principals barriades annexes.

La lliçó d'avicultura, encarregada al savi i popular avicultor Sr. Salvador Castelló, fou donada a la sala del Casal Nacionalista, i a ella van concórrer mestresses i pageses en tal nombre, que tingué el caràcter d'una veritable solemnitat, projectant-se algunes pel·lícules.

L'ordre de les conferències fou el següent: Genèr, dia 21: Conferència preparatòria pel Director dels Serveis tècnics d'Agricultura; dies 27, 28 i 29: «Conren i malalties de la vinya», Prof. Erasme M. d'Ymbert; dia 30: «Amel·lors», per Joan Salom; dia 31 i 1 de febrer: «Elaboració del vi», Prof. Jaume Raventós; dia 3: «Arbres fruiters», Prof. Joan Salom; dia 4: «Alimentació humana, i clausura», Prof. J. Raventós.

Durant la setmana es feren pràctiques de laboratori a càrrec de l'Enginyer Agrícola Sr. Lluís Guitart i de l'Operador Sr. Salvador Beneit.

LABORATORI D'ASSAIGS

Notícies i documents

Resum dels treballs efectuats durant el mes de gener. Mostres analitzades: Terres de conreu, 14; vins i similars, 73; adobs, 20; aliments, 7; i diversos no especificats, 4. Total, 127 mostres.

Aquests anàlisis comporten les operacions següents: Determinacions quantitatives, 269; números i relacions, 70; assaigs qualitius, 8; i certificats i informes, 7.

Per encàrrec dels Serveis tècnics d'Agricultura s'han analitzat les mostres següents: Terres de conreu, 13; vins, 21, i aliments, 4. Total, 38 mostres.

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta de l'Interventor general de la Mancomunitat, aprovar les liquidacions de les despeses fetes durant l'any 1918, per als estudis geològic-hidrogràfics de les comarques artesianes de Catalunya i de les despeses fetes amb motiu de la primera perforació d'assaigs, practicada en el mas Climent, terme de Castelló, en la comarca artesiana de l'Empordà, durant el segon semestre de l'any econòmic de 1921-22, presentades pel Dr. Marian Faura i Sans.

— Atesos els corresponents dictàmens del Capdretor d'Administració, amb la conformitat del Conseller d'Obres hidràuliques, aprovar els pressupostos formulats per la Secció tècnica d'Obres hidràuliques, de les despeses d'estudi i formació de projectes d'abastiment d'aigües potables de Barberà, Llívia i Sant Hipòlit de Voltregà, i acordà lliurar els imports, que sumen, respectivament, 883'22, 935'88 i 831'72 ptes., a favor del Pagador Sr. Lluís Masoliver, amb càrrec a la part. 259 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 21 de febrer de 1923.)

TELÈFONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Assabentar-se de la nota dels darrers treballs de la Secció de Telèfons, amb acabament de les línies Figue-

ras-Taradades-Sant Llorenç de la Muga-Albanyà, Masllorenç-Rodonyà-Vilarodona, Vilarodona-Pla de Cabra-Sarreal i Vinassa-Montblanc; i amb la inauguració de les estacions de Rodonyà i Masllorenç.

(Sessió del dia 7 de febrer de 1923.)

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

Han començat els treballs d'estesa de la línia Lleida-

Santa Coloma de Queralt, i els de preparació d'estesa de línies interurbanes.

El dia 2 de febrer s'inaugurà el servei a Terrades, Sant Llorenç de la Muga i Albanyà.

FERROCARRILS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Acceptar el pressupost formulat per la segona Divisió de Ferrocarrils, de les despeses que ocasionarà la confrontació i informe del projecte presentat per la Mancomunitat del ferrocarril secundari de Tàrraga a Balaguer, amb ramal a Linyola, i lliurar el seu import total de 2.792'24 ptes., amb càrrec a la part. 272 del Pressupost vigent, a favor de l'Oficial-comptable Sr. Antoni Ragan, perquè faci el corresponent dipòsit en la Paga-

duria de la dita Divisió; havent de justificar oportunament la inversió de l'esmentada quantitat.

— Aprovar el compte formulat pel Sr. Agustí Aguil·lar, Secretari de la Junta del Ferrocarril de Tàrraga a Balaguer, referent a les despeses fetes amb motiu dels viatges als pobles interessats en la construcció de l'esmentat ferrocarril, a l'objecte d'adquirir les dades dels terrenys que s'han d'ocupar, d'import 242'35 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 269 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 8 de febrer de 1923.)

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

— Concedir al contractista de les obres del camí veïnal de Mura a la carretera d'Esparraguera a Manresa, per Rocafort, Pont de Vilumara i Sant Vicenç de Castellet, tres quart, la pròrroga d'un any per enllestir-les.

Aprovar el projecte reformat del camí veïnal de l'estació de Sant Guim al de Cervera a Torà, per Preixanet, Montpalau, Vergós i Montfalcó, tres primer, essent el pressupost de contracta de 134.369'68 ptes., amb un augment sobre el primitiu de 57.290'60, i el cost total del camí de 145.110'25, corresponent a l'Estat 97.520'14 pesetes, i a la Mancomunitat 47.590'11.

Aprovar el projecte reformat del tres segon del camí enclutat, el pressupost de contracta del qual és de 142.314'46 ptes., amb un augment de 59.423'11 sobre el primitiu, i el cost total del camí de 153.699'61 pesetes, de les quals n'ha d'abonar l'Estat 103.280'14, i la Mancomunitat 50.413'47.

— Aprovar les següents relacions, presentades per la Quèlatura d'Obres públiques de Barcelona:

La de les despeses motivades per la confrontació del projecte del camí veïnal de la carretera d'Esparraguera a Manresa a la del Bruc a Manresa, d'import 232'50 ptes., amb un romanent, a reintegrar a la Mancomunitat, de 208.

La de les despeses motivades per la recepció definitiva del camí veïnal de Sant Climent de Llobregat a la carretera de Barcelona a Santa Creu de Calafell, d'import 55 ptes.

La de les despeses motivades per l'assistència a la recepció definitiva del pont sobre la riera de Gualba, en el camí de Sant Celoni a Gualba amb ramal a La Batlloria, d'import 55 ptes.

— Aprovar la relació valorada i certificació addicional corresponents a l'expedient de revisió de preus de la contracta de les obres de nova construcció del camí veïnal de Maslcoreig a la carretera de Serós, després d'haver segregat d'aquesta última les obres d'explanació, afeantat i accessoris, de conformitat amb les disposicions de la Direcció general d'Obres públiques; important la certificació esmentada 1.043'91 ptes., i havent-ne d'abonar l'Estat 642'50.

(Sessió del dia 7 de febrer de 1923.)

— Aprovar el compte del Notari En Ramon Forn, per a l'autorització de l'acte de subhasta (deserta) de les obres de la carretera de Pobla de Cíervoles a la de Rens a Praga, que importa 38'50 ptes., a lliurar.

Comunicar al contractista de les obres del camí veïnal de Les Bordes a la carretera de Balaguer a la frontera, que no s'escau d'accedir a la seva demanda de revisió de preus, per haver-la sol·licitada amb data posterior a la recepció definitiva de les obres.

— Aprovar la revisió de preus del contracte per a la construcció del camí veïnal de Rocafort a Pont de Vilumara, del qual en resulten ser certificacions addicionals, d'import 84.859'66 ptes., havent-ne d'abonar l'Estat 21.214'92, i la Mancomunitat 63.644'74.

— Aprovar la revisió de preus del contracte per a la construcció del camí veïnal de Sant Bartomeu del Grau, per Gurb, a Vic, tres primer, del qual resulta una certificació addicional d'import 1.924'35 ptes., corresponent a l'Estat abonar-ne 481'09, i a la Mancomunitat 1.443'26.

— Designar els Diputats de la Mancomunitat senyors Noguer i Comet i Quintana per a assistir, respectivament, a Barcelona i Girona, a la subhasta de les obres de construcció del camí d'Armentera a Sant Pere Pescador, amb pont sobre el Fluvià, que es celebraran el dia 20 pròxim, a les onze del matí.

(Sessió del dia 21 de febrer de 1923.)

El dia 3 l'Enginyer-director Sr. Frederic Turell, acompanyat de l'Enginyer-encarregat Sr. Josep Oriol, verificaren la recepció definitiva de la carretera de Solsona a l'Hostal del Boix.

— El dia 17, l'Enginyer-director d'Obres públiques, senyor Turell, acompanyat de l'Enginyer-encarregat, senyor Compte, inspeccionaren les obres de nova construcció del camí veïnal d'Oix a Castellfollit de la Roca.

— El dia 23 tingué lloc la recepció definitiva del Pont sobre la riera Les Valls i la de la caseta per a peons caminers, al camí de Folgarolles a Vilanova de Sau, tres primer, amb assistència dels Srs. Blas Sorribas, Enginyer-cap d'Obres públiques de la província de Barcelona; Frederic Turell, Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat, i Sabater i Lagarde, en llurs qualitats d'Enginyers-encarregats, respectivament, de la Quèstura i de la Mancomunitat.

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Comunicar a l'Ajuntament de Matadepera que no hi ha inconvenient en construir un baden de fàbrica en el ramal a Matadepera per creuar la riera de les Arenes, mitjançant el compliment de les següents condicions:

1.ª Es redactarà, pel personal afecte a la Direcció d'Obres públiques, el projecte i pressupost corresponent de formigonat del baden de la riera de les Arenes, en el ramal a Matadepera del camí de Terrassa a Talamancas, d'acord amb el qual, una vegada aprovat pel Consell Permanent de la Mancomunitat, executarà les obres el Municipi de Matadepera.

2.ª Al davant de les obres, i com encarregat de la inspecció i vigilància, estarà, no obstant, el facultatiu o auxiliar que designi la Direcció d'Obres públiques.

3.ª Mensualment es valoraran, pel personal encarregat, prèvia medició que es realitzarà l'últim dia de cada mes, les obres executades, abonant al Municipi de Matadepera el 50 per 100 del seu valor, de conformitat amb els preus que figuren en els quadres del projecte aprovat.

4.ª Feta la recepció de les obres, amb les formalitats acostumades, s'expedirà la certificació corresponent, abonant-se al Municipi de Matadepera el 50 per 100 del ròssec que resulti del seu import d'execució material, més el 3 per 100 de l'import total per accidents del treball i imprevistos, que corran a càrrec de l'Ajuntament encarregat de l'execució de les obres.

— Aprovar els projectes que següentment s'esmenten i els plecs de condicions particulars i econòmiques corresponents per a anunciar-ne tot seguit la subhasta:

Del proveïment de pedra amb destinació a la carretera de Montseny a Berga, qms. 20 a 39, el pressupost de contracta del qual és de 84.977'62 ptes.

Del proveïment de pedra amb destinació al camí de Navarres a Talamancas, el pressupost de contracta del qual és de 67.181'26 ptes.

Del proveïment de pedra amb destinació al camí de Vacarisses a l'estació d'Olesa, el pressupost de contracta del qual és de 67.181'26 ptes.

Del proveïment de pedra amb destinació al camí d'Olost a la carretera de Prats de Lluçanès a Sant Quir-

ze de Besora, el pressupost de contracta del qual és de 11.030 ptes.

Del proveïment de pedra en gros als qms. 3 a 5 de la carretera de Gràcia a Manresa, el pressupost de contracta del qual és de 30.923'93 ptes.

Del proveïment de pedra en gros a la carretera de Cornellà a Fogars de Tordera, secció primera, qms. 1 a 9'700, el pressupost de contracta del qual és de 276.513'38 pessetes.

Del proveïment de pedra en gros en la carretera de Vilafranca al límit de la província en direcció a Agulló i ramal a Torrelles de Foix, qms. 1 a 11 i 11 a 13, el pressupost de contracta del qual és de 84.395'62 ptes.

— Comunicar a l'Ajuntament d'Arbós, que no hi ha inconvenient en alliberar-lo del pagament de la quantitat de 2.816'80 ptes. que se li havia reclamat per no haver proveït la pedra que li corresponia al camí de Mollet a Arbós, durant els anys 1920 i 1921, sempre i quan executés els treballs dins el termini de quatre mesos, a comptar de la data de comunicació d'aquest acord, i en el ben entès que la pedra hauria de dipositar-se en parcel·les lliandants amb el camí i ésser de la mateixa qualitat i naturalesa de la que en l'actualitat està proveïnt la Mancomunitat.

— Aprovar l'expedient de revisió de preus del contracte de proveïment de pedra inclosa la seva inversió en recarres a la carretera de Sant Boi de Llobregat a La Llacuna, qms. 8 a 19, del qual en resulta una certificació addicional d'import 10.473'97 ptes.

— Aprovar l'expedient de revisió de preus de la contracta de les obres de reparació del pont del Vernet sobre el riu Segre, del qual en resulta una certificació addicional d'import 4.351'24 ptes., havent-ne de deduir d'aquesta quantitat 1.305'05, equivalents a la diferència entre el romanent de 2.458'15 a favor de l'Administració i l'import de la fiança que només ascendia a 1.153'10 ptes.

— Comunicar a N'Antoni Llevat, representant de la societat Llevat germans, que no s'escau de fer la revisió de preus de la contracta dels treballs de proveïment de pedra, inclosa la seva inversió, a la carretera de Gràcia a Manresa, qms. 3 a 11, per haver-se rebut definitivament abans de sol·licitar-se el benefici de la revisió.

— Lliurar, a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, la quantitat, a justificar, de 8.989'48 ptes. per al proveïment de pedra per al ferri dels qms. 1 a 5 del camí veïnal de Calaf a Sant Martí Senguals.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per a continuar pel sistema d'administració els treballs que a continuació es detallen, aprovant els pressupostos corresponents, i acordant-se el lliurament de llurs imports:

Adquisició de pedra per als hms. 3 i 4 del qm. 3 del camí veïnal de Sardanyola a Montcada, per Ripolllet, per un import de 1.944 ptes.

Inversió i adquisició de pedra per el qm. 16, hms. 1 i 2, de la carretera d'Igualada a Santa Coloma de Queralt, per un import de 1.795'97 ptes.

Inversió de pedra emmagatzmada als hms. 5 a 9 del qm. 2 del camí de Montagut a la carretera de Girona a Olot, per un import de 1.076'40 ptes., i hms. 9 i 10 del mateix qm. 2, per un import de 178'20.

Adquisició de pedra per a l'hm. 9 del qm. 4 del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boi de Llobregat, d'import 1.892'16 ptes.; hms. 9 i 10, per un import de 1.898'64; hm. 10, per un import de 1.893'24; hm. 1 del qm. 5, per un import de 1.891'80; hms. 1 i 2, per un import de 1.895'40; i hm. 2, per un import de 1.897'56 ptes.

Adquisició de pedra per a l'hm. 4 del qm. 3 del camí veïnal de Sardanyola a Montcada, per Ripollet, d'import 1,937'52 ptes.; hms. 4 i 5, per un import de 1,946'16, i hm. 5, per un import de 1,955'88 ptes.

Inversió de pedra en els hms. 8 i 9 del qm. 5 de la carretera de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Valles, per Sardanyola, per un import de 1,855'44 pessetes; hms. 9 i 10, per un import de 1,858'68, i hectòmetres 1 i 2 del qm. 4, per un import de 853'28 ptes.

— Llurar, a justificar, la quantitat de 15,000 ptes., per atendre les despeses que s'ocasionaran durant el mes que som en la continuació dels treballs de proveïment de pedra per a la conservació del ferm de la carretera de la de Madrid a França a Serós

— Aprovar l'acte de recepció de pedra per a la conservació del ferm i proveïment en els passeigs i parcel·les del camí de Manresa a Sampedor.

— Retornar al contractista dels treballs de proveïment de pedra per a la conservació del ferm del camí de Montgut a la carretera de Girona a Olot, la fiança que va constituir per a respondre de la seva execució.

— Aprovar les següents liquidacions:

La corresponent a l'adquisició i transport de pedra per a la reparació del ferm de la carretera de Gràcia a Manresa, que importa 130,719'55 ptes.

La corresponent a la reparació del ferm i adquisició, transport i esmicolament de pedra per a la capa superior del ferm de la carretera de Gràcia a Manresa, que importa 18,748'87 ptes., havent-ne deixat un romanent de 571'78.

La corresponent a l'adquisició, transport i esmicolament i inversió de pedra per a la reparació de la carretera de Gràcia a Manresa, a la zona del trajecte de can Gomis a la Rabassada, que importa 27,749'67 ptes., havent-ne deixat un romanent de 6,036'85.

La corresponent a la reparació del ferm i adquisició i transport de pedra en gros per a la primera capa del ferm de la carretera de Gràcia a Manresa, que importa 16,092'93 ptes., havent-ne deixat un romanent de pessetes 850'64.

La corresponent a l'adquisició de pedra per a la reparació del ferm del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a Corbera de Llobregat i ramal a can Roig, que importa 6,134'83 ptes., havent-ne deixat un romanent de 1,076'19.

La corresponent a les obres de desviament de la carretera de Sant Boi de Llobregat a La Llacuna, qm. 8, motivades per l'enfonsament del terraplè tocant a l'estació del ferrocarril, que importa 5,341'94 ptes., havent-ne deixat un romanent de 3,525'42.

La corresponent al proveïment de pedra en el camí de Barcelona a Prat de Llobregat, que importa 57,602'44 pessetes, havent-ne deixat un romanent de 11'83.

La corresponent al proveïment de pedra en la carretera de Vilafraça a Aguiló, que importa 12,187'34 ptes., havent-ne deixat un romanent de 106'57.

La corresponent al proveïment de pedra en la carretera de Sant Boi de Llobregat a La Llacuna, qms. 8 a 13, que importa 9,852'15 ptes.

La corresponent al recreixement del ferm del camí veïnal de Sant Climent de Llobregat a la carretera de Santa Creu de Calafell a Viladecans, l'import pessetes 10,743'28, havent-ne deixat un romanent de 2,742'64.

La corresponent a la construcció d'un mur en el qm. 13 de la carretera d'Esparraguera a Manresa, que importa 4,028'70 ptes., havent-ne deixat un romanent de 37'20.

La corresponent al proveïment de pedra en els quilòmetres 1 a 15 de la carretera de Reus a Vilallonga amb ramal a Morell, tros de Reus a Sant Ramon, que importa 6,444'90 ptes., havent-ne deixat un romanent de 1'60.

La corresponent a la inversió i consolidació de pedra en la carretera de Reus a Vilallonga amb ramal a Morell, qms. 1 a 5, que importa 3,994'72 ptes., havent-ne deixat un romanent de 2'61.

La corresponent a la inversió i consolidació de pedra a la carretera de Reus a Vilallonga amb ramal a Morell, qms. 1 a 5, per un import de 2,033'43 ptes., havent-ne deixat un romanent de 1'20.

La corresponent a la inversió i consolidació de pedra per a la reparació del ferm de la carretera de Collsuspina al límit amb Girona, en direcció a Viladrau, que importa 29,661'07 ptes., havent-ne deixat un romanent de 14'87.

La corresponent a la inversió i consolidació de pedra per a la conservació del ferm de la carretera d'Esparraguera a Manresa, que importa 52,139'92 ptes., havent-ne deixat un romanent de 28'20 ptes.

La corresponent a la inversió i consolidació de pedra en el camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a Corbera de Llobregat, que importa 11,923'27 ptes., havent-ne deixat un romanent de 21'24.

La corresponent a la inversió i consolidació de pedra per a la reparació del ferm del camí dels Monjos a Castellví de la Marca, que importa 59,768'14 ptes., havent-ne deixat un romanent de 4'28.

La corresponent a la inversió i consolidació de pedra per a la conservació del ferm de la carretera d'Artes a Pont de Cabrianes i reparació de guardacossos, que importa 18,770'47 ptes., havent-ne deixat un romanent de 16'59.

La corresponent a la inversió i consolidació de pedra per a la conservació dels qms. 5 a 13 de la carretera de l'estació de Monistrol a Montserrat, que importa pessetes 11,784'23, havent-ne deixat un romanent de 99'19.
(Sessió del dia 7 de febrer de 1923.)

Consultar a l'Ajuntament de Garriguella si, a tenor del conveni signat amb dates 26 de desembre de 1911 i 9 de gener de 1922 amb el Municipi de Vilamaniscle, i en virtut de la base sisena, reconeix que és del seu compte i càrrec el compliment dels compromisos assenyalats en les Bases d'auxili als pobles per a la conservació i reparació de camins veïnals, pel que es refereix a la conservació del camí veïnal de Garriguella a Vilamaniscle en tota la longitud compresa en el seu terme municipal, en el ben entès que si passats quinze dies, a partir de la data de comunicació d'aquest acord, no ha presentat alguna objecció, s'entendrà que reconeix i està conforme amb aquell compromís.

— Designar al Diputat Sr. Noguer i Comet per a assistir a la subhasta de les obres d'empedrament i revestiment de rasa en el qm. 14 de la carretera d'Esparraguera a Manresa, que se celebrarà, també, el dia 26 proxím, al Palau de la Generalitat.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració els treballs que a continuació es detallen, aprovant els pressupostos corresponents i acordant llur llurament a favor del Pagador segon de l'esmentada Secció tècnica:

Inversió de pedra als qms. 1 a 13 de la carretera d'Aiguamúrcia a Sant Jaume dels Domenys, per un import de 1,992'60, 1,988'28, 1,989'36, 1,974'24, 1,983'96 i 1,071'36 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió de pedra a la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, hms. 1 i 2 del qm. 7, per un import de 1,944 ptes.; hms. 3 i 4, per un import de 1,954'80; hms. 5 i 6, per un import de 1,963'60; hms. 7 i 8, per un import de 1,976'40; hms. 9 i 10, per un import de pessetes 1,955'80; hms. 1 i 2 del qm. 8, per un import de 1,961'20; hms. 3 i 4, per un import de 1,966'60; hms. 5 i 6, per un import de 1,972; hms. 7 i 8, per un import de 1,977'40, i hms. 9 i 10, per un import de 1,982'80 ptes.

Inversió de pedra a la carretera de Sant Feliu de

Codines a Centelles, hms. 1 i 2 del qm. 18, per un import de 1,949'40 ptes.; i hms. 2 a 4, per un import de 1,951'56.

Inversió de pedra a la carretera de Santa Bàrbara a La Cènia, qms. 1 a 5, per un import de 1,992'60 ptes.

Inversió de pedra a la carretera de Mollerusa a Bellcaire, hms. 1 a 10 del qm. 7, per un import de 1,996'62 pessetes; hms. 1 a 10 del qm. 8, per un import de 1,991'27; hms. 1 a 10 del qm. 9, per un import de 1,997'69; hms. 1 a 10 del qm. 10, per un import de 1,996'08; i hms. 1 a 10 del qm. 11, per un import de 1,999'63 ptes.

Inversió de pedra en la carretera de Collsuspina al límit amb Girona en direcció a Viladran, hms. 9 i 10 del qm. 8, per un import de 1,827 ptes.; i hms. 1 i 2 del qm. 9, per un import de 1,959'30.

Inversió de pedra a la carretera de Vic al límit amb Girona, en direcció a Sant Hilari, hms. 1 del qm. 4, per un import de 1,953 ptes.; hms. 2, per un import de 1,890; hms. 3, per un import de 1,896'30; i hms. 3, per un import de 1,845'90 ptes.

Reparació extraordinària als hms. 6 i 7 del qm. 6, del camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, per un import de 1,998 ptes.

Inversió de pedra al camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, hms. 4 i 5 del qm. 6, per un import de 1,992'60 ptes.; hms. 1 a 3 del qm. 6, per un import de 1,987'21; i hms. 8 a 10 del qm. 5, per un import de 1,981'80 ptes.

Reparació de l'aferrat de la carretera d'Arbús a la de Vendrell a Sant Jaume dels Domenys, per un import de 1,982'88, 1,993'68, 1,982'88, 1,998, 1,989'88 i 1,994'76 pessetes, segons divisió en pressupostos parcials.

Adquisició de pedra porfídica per a la carretera de Masnou a Granollers, per un import de 1,912'68, 1,914'84, 1,917, 1,919'16, 1,921'32, 1,923'48, 1,925'64 i 1,927'80 pessetes, segons divisió en pressupostos parcials.

Obres per a donar visualitat a les corbes en la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera i de Sant Llorenç Savall a Llinàs, per un import de 1,922'40, 1,933'20, 1,944, i 1,994'40 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Obres per a donar visualitat a les corbes en la carretera de Montseguir al límit amb Lleida per Berga, qms. 1 a 7, per un import de 1,575 i 1,512 ptes., segons divisió del pressupost.

Adquisició de pedra en gros per als hms. 2 i 3 del qm. 5 del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boi de Llobregat, d'import 1,894'32 ptes.; hms. 3 del qm. 5, per un import de 1,909'44; hms. 3 i 4, per un import de 1,999'08, i hms. 4 per un import de 1,993'68 ptes.

Construcció de guardacossos als hms. 9 i 10 del qm. 3 del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boi de Llobregat, per un import de 1,938'87 pessetes, i hms. 2 del qm. 4, per un import de 1,927'26.

Treballs de proveïment de pedra al qm. 5 de la carretera d'Artesa de Segre a Montblanc a Guimerà, per un import de 180'89 ptes.

Adquisició de pedra partida per a l'aferrat del camí de Sant Adrià a La Roca, qms. 17 a 20, per un import de 1,979'50, 1,952'75, 1,926, 1,899'25, 1,872'50 i 1,975'22 pessetes, segons divisió en pressupostos parcials.

Obres per a donar visualitat a les corbes en el camí de Sant Adrià a La Roca, qms. 1 a 8, per un import de 1,983'78, 1,861'80 i 1,497'18 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió de pedra partida a la carretera de Vic, per Roda, a enllaçar amb la de Vic a Olot, hms. 1 i 2 del qm. 6, per un import de 1,975'05 ptes.; hms. 3, per un import de 1,993'95; hms. 4, per un import de 1,953; i hms. 5 i 6, per un import de 1,890 ptes.

Lliurar la quantitat de 10,000 ptes. per a la construcció d'un clavaguero de 3 m. de llum per a la supressió d'un escorredor del Torrent de Can Jané en el qm. 2 del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca.

Obres de reparació dels desperfectes ocasionats pels temporals a la carretera d'Uldecona a ALCANAR, per un import de 1,992'60 i 1,697'76 ptes., segons divisió del pressupost.

Inversió i consolidació de pedra per a la reparació del ferm de la carretera de l'estació de Monistrol a Montserrat, qms. 1 a 5, per un import de 1,977'36, 1,979'50 i 1,980'57 ptes., segons divisió del pressupost.

Inversió i consolidació de pedra per a la reparació del ferm del ramal de la carretera del Bruc a Manresa, per un import de 1,996'62 i 1,144'90 ptes., segons divisió del pressupost.

Inversió i consolidació de pedra per a la reparació del ferm del camí de Mongat a Tiana, per un import de 1,985'92, 1,988'06 i 1,998'76 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Obres d'esmerçament de pedra partida i consolidació del ferm dels qms. 1 a 9 de la carretera de Vendrell a Sant Jaume dels Domenys, per un import de 1,992'60 i 1,988'28 ptes., segons divisió del pressupost.

Proveïment de pedra amb destinació al camí de Santa Maria d'Oló a la carretera de Moia a Calaf, per un import de 1,961'31 i 1,971'07 ptes., segons divisió del pressupost.

Proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera d'Esparraguera a Manresa, per un import de 1,999'20 ptes.

Adquisició de pals quilomètrics i hectomètrics per a les carreteres d'Amputa a Vinallopo, de Santa Bàrbara a La Cènia a la de Vinaròs a la Venta Nova, per Uldecona i ALCANAR, i de Santa Bàrbara a La Cènia, per un import de 1,795'76 ptes.

— Lliurar les quantitats que s'indiquen, a favor del Pagador de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, a justificar oportunament, per a l'execució de les obres que s'esmenten:

8,000 ptes. per a la reparació del ferm de la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sentmenat, qms. 1 a 10.

5,300 ptes. per al proveïment de pedra per a la reparació del ferm dels qms. 1 a 15 del camí de Terrassa a Talamana.

5,909'01 ptes. per a atendre les despeses que s'ocasionaran amb la continuació dels treballs de proveïment de pedra per a l'aferrat dels qms. 1 a 5 del camí veïnal de Calaf a Sant Martí de Sesguioles.

— Retornar a En Joan Granel·la la fiança constituïda per a respondre a l'execució dels treballs de proveïment de pedra per de la conservació del ferm de la carretera de Santa Bàrbara a La Cènia, per La Galera, qms. 1 a 23; i a En Frederic Borja, la constituïda per a respondre de l'execució dels treballs de proveïment de pedra per a la conservació del ferm de la carretera del llot a Gandesa, qms. 1 a 3.

(Sessió del dia 21 de febrer de 1923.)

Notícies i documents

El dia 2 tingué lloc, amb assistència de l'Enginyer-director Sr. Turell i de l'Enginyer-encarregat Sr. Ferrer, la recepció parcial del proveïment de pedra partida a la carretera de Mollerusa a Bellcaire.

— El dia 13 s'efectuà la recepció dels acopis verificats al camí de Corró de Vall a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, amb assistència dels Srs. Santiago de Riba, Diputat provincial, en representació de la Mancomunitat; Frederic Turell, Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat; Joan A. Lagarde, en la seva

qualitat d'Enginyer-encarregat, i Adolf Garro, com a Contractista del sudit proveïment.

El dia 16 tingué lloc, amb assistència dels Srs. Agustí Riera, Conseller de la Mancomunitat; Frederic Turell, Enginyer d'Obres públiques de la mateixa entitat, i Ramon Compte, en la seva qualitat d'Enginyer-encarregat, la recepció del proveïment de pedra partida al camí veïnal de Bordils a Madremanya.

Els mateixos senyors procediren, en l'esmentat dia, a la recepció parcial del proveïment de pedra efectuat al troç segon de la carretera de Banyoles a la de Besalú a Roses.

El dia 17, l'Enginyer-director d'Obres públiques, Sr. Turell, acompanyat de l'Enginyer-encarregat, senyor Compte, es traslladaren a Olot per a verificar la recepció dels acopis de pedra al camí veïnal de Sant Privat de Bas, recepció la qual resta ajornada.

A l'enssems, inspeccionaren els treballs de reparació que es verifiquen al camí de Montagut.

El dia 26, l'Enginyer d'Obres públiques, Sr. Frederic Turell, acompanyat de l'Enginyer Sr. Eduard Peña i del Sobrestant Sr. Miquel Koig, verificà la recepció parcial dels acopis efectuada als quilòmetres del 8 al 26 del camí de Sant Adrià del Besòs a La Roca.

CAMINS DE BAST

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Lliurar, a favor del Pagador de la Secció tècnica, la quantitat de 1,995 ptes., a justificar, per a la reparació del camí de bast de la corba d'Aguiló a Ager, per Corrà i Serra del Montsec, a la Vall del Ribagorçana.

(Sessió del dia 7 de febrer de 1923.)

MATERIAL

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir a la Maquinista Terrestre i Marítima, atesos els motius que alega per a justificar l'ajornament de la remesa dels cilindres que li foren adjudicats, la pròrroga sol·licitada de tres, dos i mig i dos mesos, a comptar dels respectius venciments dels terminis assenyalats en el contracte, per al lliurament de cada un dels cilindres i aparells complementaris, a tenor del paràgraf segon de la novena de les bases del concurs, fent-li avinent que se li imposarà una multa de 500 ptes. per cada dia que transcorri després de les noves dates de termini, que són, 15 de març pròxim per al primer cilindre i aparells complementaris, 30 del mateix mes per al segon i 15 d'abril per al tercer, computant-se la dita multa diària per a cada venciment que resti incomplet.

(Sessió del dia 21 de febrer de 1923.)

Notícies i documents

El dia 27, amb assistència de l'Enginyer d'Obres públiques Sr. Turell, de l'Enginyer adscrit a la mateixa Secció Sr. Peña i del representant de la Maquinista Terrestre i Marítima, Enginyer Sr. Sarret, es verificà el reconeixement dels mecanismes i proves en marxa del cilindre de vapor de 15 t., primer de la sèrie de tres adjudicats pel Consell a la dita societat.

ARBAT

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Comunicar a l'Ajuntament de Terrassa que no hi ha inconvenient en accedir a la seva demanda, d'arrancar alguns arbres de carreteres mancomunals, mitjançant que aboni a la Mancomunitat la quantitat de 117 ptes. i que dongui compliment a les indicacions dels facultatius tècnics del servei de Carreteres.

Remetre a l'Ajuntament de Mura cent vint plaçons destinats al ramal a Mura del camí de Terrassa a Talamana, mitjançant el compliment de les següents condicions:

1.ª La separació d'arbre a arbre serà de 10 m., havent de plantar-se a l'eix de la rasa quan aquesta existeixi o a l'aresta superior dels terraplens on no hi ha rasa; els sots s'obriran amb la premsa possible per aconseguir que estiguin excavats amb alguns dies d'anticipació a la plantació, i llurs dimensions seran un metre per un metre, essent el mínim de profunditat aquesta mateixa dimensió.

2.ª Fixarà la situació que hagi d'ocupar cada arbre i, per tant, els punts on s'han de fer els sots, el sobrestant-encarregat de la conservació del camí o, en son defecte, el capatàs de la Secció, els quals intervindran totes les operacions necessàries per a la plantació, per tal d'evitar perjudicis a les obres o al tràfic.

3.ª Els arbres quedaran de plena propietat de la Mancomunitat de Catalunya, la qual en tot moment podrà disposar-ne, segons convingui als seus interessos, així com els productes que d'ells s'obtinguin, els quals quedaran sempre a benefici d'aquesta entitat, sense dret per part del Municipi de Mura a produir reclamació de cap classe.

4.ª El Municipi s'obliga a conservar l'arbat que es planti i a arreglar-lo i abonar-lo quan sigui necessari o convenient, essent les despeses que això ocasioni de son càrrec exclusiu.

5.ª Les podes i espurgaments els executarà directament la Mancomunitat o bé el Municipi, prèvia autorització en cada cas, que sol·licitarà del Consell, però en la intel·ligència, d'acord amb la condició tercera, que els productes que s'obtinguin d'aquestes operacions quedaran a benefici de la Mancomunitat.

Comunicar a l'Ajuntament de Braim que no hi ha inconvenient en accedir a la seva demanda de plantació d'arbres a la zona de 500 m. a banda i banda d'aquella població en la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, mitjançant l'execució a càrrec seu dels treballs d'obertura de sots en la forma, situació i dimensions que li indiqui el personal facultatiu encarregat de la conservació de la dita carretera.

Aprovar les liquidacions següents: La corresponent a la poda i esgorja de l'arbat dels qms. 8 a 19 de la carretera de Sant Boi de Llobregat a La Llacuna, que importa 587'60 ptes., havent-ne deixat un romanent de 6 ptes.

La corresponent a la poda i esgorja de l'arbat de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera, qms. 7 i 8 de la secció primera, i camins de Cornellà a Sant Feliu de Llobregat i de l'estació de Piera a Hostalets, que importa 871'30 ptes., havent-ne deixat un romanent de 1'85.

(Sessió del dia 7 de febrer de 1923.)

Autoritzar la Catalana de Gas i Electricitat, S. A., per a plantar arbres a ambdós costats de la carretera mancomunal del Bruc a Manresa, tros comprès entre

els qms. 17'244 i 17'350, previ el compliment de les següents condicions:

1.ª Abans de començar la realització dels treballs corresponents, caldrà comunicar a la Mancomunitat el nombre i classe dels arbres que es destinin a la plantació, els quals seran examinats pel Sobrestant encarregat de la conservació de l'esmentada carretera, el qual, si s'escau, els donarà per bons per a ésser plantats.

2.ª La separació d'arbre a arbre serà de 10 m., havent de plantar-se a l'eix de la rasa quan existeixi o a l'estada superior dels terraplens on no hagi rasa; els sots s'obriran amb l'anticipació possible, per tal d'aconseguir que siguin excavats alguns dies abans de la plantació, i llurs dimensions seran de 1 m., essent el mínim de fondària d'aquesta mateixa dimensió.

3.ª Fixarà la situació que hagi d'ocupar cada arbre i, per tant, els llocs on hauran de fer-se els sots, el referit Sobrestant, o en son defecte el Capatàs de la Secció, els quals interviendran en totes les operacions necessàries a la plantació, per tal d'evitar perjudicis a les obres o al tràfic per la carretera.

4.ª Els arbres restaran de propietat de la Mancomunitat de Catalunya, la qual en tot moment podrà disposar-ne segons convingui als seus interessos. Igual dret tindrà sobre els productes que se'n obtinguin, no podent la Companyia peticionària formular cap reclamació.

5.ª La dita companyia s'obligarà a curar de l'arbrat que es planti, a regar-lo i abonar-lo quan calgui, essent de son càrrec exclusiu totes les despeses que això ocasioni.

6.ª Les espurgades i podes les farà directament la Mancomunitat o bé la Companyia, prèvia autorització en cada cas, en el ben entès, però, que els productes d'aquestes operacions, de conformitat amb la condició quarta, quedaran a benefici de la Mancomunitat.

— Autoritzar l'adquisició d'arbres amb destinació a la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera i als camins de Sant Andreu de Llavaneres, de Malgrat a Blanes amb ramal a Palafròls i de Montseny a Palautordera, per un import de 1.900 ptes.

— Autoritzar l'adquisició d'arbres amb destinació a la carretera de Cornellà a Fogas i al camí de Cardedeu a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinas, per un import de 1.500 ptes.

— Autoritzar l'adquisició d'arbrat amb destinació als camins de Parets a la carretera de Sant Llorenç i de

Malgrat a Blanes amb ramal a Palafròls, per un import de 1.600 ptes.

(Sessió del dia 21 de febrer de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir a N'Edward Planas i Prata, Auxiliar segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, tres mesos de llicència, sense sou, per motius d'ordre privat, facultant el Director de la dita Secció per assignar la data a partir de la qual serà baixa el susdit funcionari.

— Lliurar, amb càrrec a la part. 239 del cap. 5.ª, art. 1.ª del Pressupost vigent, a favor del Pagador Sr. Lluís Masoliver, perquè sigui abonada al Sr. Josep Canal, en qualitat de més proxim parent d'Antoni Canal i Valdeoriola, Ordenança que fou de la Secció de Carreteres, la quantitat de 190'00 ptes., import del sou corresponent al mes de gener de 1922 en què va tenir lloc la mort del dit empleat.

(Sessió del dia 2.ª de febrer de 1923.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar els següents comptes, a lliurar: El presentat per En Julià Roca, per diversos treballs de còpia de documents, d'import 253'50 ptes.

Els d'En Carles Vilella, En Pere Rossell i N'Enric Aguadé, per diversos treballs de còpia de documents, d'import, respectivament, 250'50, 262'50 i 507 ptes.

El presentat pel Negociat d'Arquitectura, per diversos treballs, que importa 73'12 ptes.

(Sessió del dia 7 de febrer de 1923.)

Lliurar la quantitat de 649 ptes., del sobrant del lliurament n.º 793 de l'exercici 1919-20, i 790'75 ptes. del lliurament n.º 3153 de l'exercici 1920-21, per a liquidar les despeses pendents amb el xofer-mecànic En Ramon Fleita.

(Sessió del dia 21 de febrer de 1922.)

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

ASILS I HOSPICIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Junta de Govern de les Cases de Caritat i de Maternitat i Exposita de Barcelona perquè concedeixi l'afiliament de l'exposit n.º 477 de l'exposició de l'any 1911, als esposos M. P. i C. i C. V. i C., veïns de Manresa, mitjançant la condició que, en fer-se càrrec del noi, dipositin la quantitat de 125 ptes. en concepte de dot de l'afiliat; havent de fer-se constar aquest afi-

llament en escriptura pública o en acte o document privat, segons sigui més convenient, i comunicant-se aquesta resolució a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Barcelona, i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 1.ª de febrer de 1923.)

MANICOMIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Cap del Negociat de Beneficència, amb el vist i plau del Conseller del Servei, acusar rebut

als Excms. Srs. Governadors civils de les províncies de Barcelona o Lleida, segons correspongui, dels testimonis dels autors de reclusió definitiva dels dementes Pere Castany i Balaguer, Enric Fitó i Llopert, Pau Pascual i Aldabó, Antoni Pena i Casals, Francesc Pros i Amarós, Maria Serra i Casals, i Pau Pascual i Aldabó, els quals trametan al Director del Manicomi de Sant Boi de Llobregat, als efectes procedents.

— També a proposta del Cap del Negociat de Beneficència, amb el vist i plaú del Conseller de Beneficència i Sanitat, acusar rebut als senyors Governadors civils de les províncies de Lleida o Barcelona, segons correspongui, dels testimonis dels autors de reclusió definitiva dels dementes Celestí Armenter i Domènech, Pere Carbonell i Font, Jaume Creus i Galvan, Ferran Manuel de la Cuesta i Armero, Ramon Macià i Juansich, Josep Miravet i Farnós, Lluís Montaner i Rosell, Constantí Sabat i Guitart, Donat Verges i Boix, Maria Altimir i Campa, Eulàlia Artés i Romeu, Carme Batista i Vicecomit, Mercè Bellvé i Ferrer, Concepció Belver i Cuadella, Josepa Berri i Expósito, Teresa Blanch i Puig, Teresa Bosch i Puiggròs, Rosa Casanovas i Cortés, Maria Martí i Puilat, Maria-Angela Molina i Boda, Teresa Riú i Bertran, Àngela Roig i Miró, Caterina Sabater i Serret, Maria Salient i Bratun, Teresa Vila i Puig, Margarida Borrás i Llobera, Emília Galceran i Lluellas, Marcel·lina Gossó i Boda, i Assumpció Serra i Prió, els quals es trametan al Director del Manicomi on estiguin aïllats, als efectes procedents; sol·licitant-se dels jutges municipals dels pobles del veïnatge la formació de Poporiti consell de família dels malalts, manifestant-los la data en què ha estat decretada la reclusió definitiva i per quin jutjat, i a l'ensena el nom, cognoms i domicili del parent més pròxim dels referits incapacitats.

— A proposta, igualment, del Cap del Negociat de Beneficència, amb el vist i plaú del Conseller del Servei, enviar als Excms. Srs. Governadors civils de les províncies de Barcelona o Lleida, segons correspongui, els certificats facultatius referents als dementes Amador Aguiló i Alegret, Josep Albert i Pous, Daniel Altaba i Vallés, Antoni Andreu i Hernández, Domènec Andreu i Flanxas, Joan Bertran i Rovira, Miquel Besolí i Coma, Joan Buch i Bruguera, Nicolau Caró i Verdagner, Francesc Calatayud i Martínez, Vicens Camanyes i Lluch, Pere Carrera i Sala, Joan Casas i Cot, Fèlix Creixell i Figueiras, Josep Domingo i Tresserra, Jaume Escalona i Caritó, Joan Farré i Julià, Joaquim Farreras i Guimerà, Joan Forn i Torrents, Jaume Garí i Riera, Artur Grifé i Font, Josep Gutiérrez i González, Antoni Jaimejuan i Reves, Gaetà Macià i Agustins, Ramon Marcé i Olivé, Albert Martínez i Cervo, Josep Masferrer i Corominas, Jaume Moliné i Companys, Joan Morgades i Cendra, Josep Morlà i Colomer, Jaume Musach i Caralt, Jaume Obradors i Aloy, Ramon Oliva i Pey, Manuel Pera i Rosés, Josep Peraire i Codina, Josep Eibernat i Marqués, Miquel Poch i Aguilera, Vicens Pons i Lozano, Antoni Prat i Falgueras, Josep Prats i Carri, Joan Puig i Segalés, Josep Samó i Gabarró, Carles Sequera i Zaldívar, Ramon Solé i Balaguer, Baldomer Teyà i Delemus, Joan Perelló i Bargalló, Florenci Torelló i Tutusaus, Josep Trilla i Juncyent, Joan Tula i Sanmartí, Josep Vicens i Gabriel, Dolores Aguilà i Campà, Teresa Armengol i Canadell, Teresa Altimiras i Sanz, Maria Bach i Armengol, Rita Barrofet i Molins, Francesca Bertran i Safol, Maria Boixada i Bassas, Rosa Boronat i Hubach, Àngela Cabals i Giralt, Eulòs Carrillo i López, Josepa Casals i Casadent, Antònia Colet i Galofré, Constància Comas i Ribas, Antònia Corominas i Lladó, Àngela Cortina i Perarnau, Estela Costa i Llobera, Polònia Cots i Vives, Josepa Cristeny i Galceran, Rosa Crusafont i Domènech, Ramona Escoda i Mirada, Matilde Espinal i Ferrer, Albina Gallart i Queral, Carme Gallart i Queral,

Josepa Gassol i Torrents, Àngela Gasulla i Praga; Antònia Genesà i Torredellfort, Trinitat Llauro i Vila, Madalena Llinàs i Rosell, Assumpció Llobet i Valls, Maria Mauri i Maja, Maria Mogas i Bartra, Beneta Molins i Seuba, Consol Moner i Rodrigo, Maria Monzó i Sorriqué, Celestina Montaner i Roca, Antònia Mumbri i Fernà, Francesca Oller i Serra, Marín París i Santaló, Teresa Peiró i Cornadó, Concepció Pelegrí i Pujol, Esperança Pérez i Celada, Teresa Prats i Mas, Àngela Raboso i Estrella, Maria Ràfols i Marcé, Mercè Ramon i Pros, Josepa Recio i Clemente, Maria Regaña i Samon, Manuela Reguan i Planell, Francesca Riera i Gelma, Maria Riú i Bonet, Josepa Rocasillas i Mojal, Anna Roch i Sans, Vicenta Rosell i Puigdemunt, Antònia Rosich i Carbassa, Bonaventura Rossich i Gaya, Vicenta Sala i Buforn, Anna Sala i Escaler, Joaquina Salicrú i Camps, Joaquina Salicrú i Noé, Vicenta Salles i Salles, Concepció Serra i Comabella, Joaquina Solà i Bobet, Maria de Queralt Sivilla i Ballés, Assumpció Soler i Castella, Dolores Tomas de Subirà, Madalena Tomas i Coca, Cecília Tristany i Prat, Carme Buncell i Niubó, Àngela Vidal i Argemí, Rosa Vidal i Fluvíach, Anna Vila i Jubert, Mercè Vilajunya i Pey, i Perpètua Viza i Goncé, naturals o veïns de les dites províncies, que han complert el període d'observació, tramesos pel senyor Director i la Rvnda. M. Superiora del Manicomi de Sant Boi de Llobregat i l'Administrador de l'Institut Pere Mata, de Reus, a fi que s'insisteixi l'oportú expedient judicial, pels que continuen encara en aquell Manicomi, manifestant, ensems, a la dita autoritat, el jutjat a què, respectivament, s'han de trametre les esmentades certificacions, i acusar rebut al Director i Superiora del Manicomi de Sant Boi de Llobregat i Administrador de l'Institut Pere Mata, de Reus, dels propis documents.

(Sessió del dia 7 de febrer de 1923.)

Aprovar les següents nòmies, relatives a les estadades causades en els Manicomis de Sant Boi de Llobregat pels dementes aïllats a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya, durant el mes de desembre darrer:

La dels dementes naturals o veïns de la província de Barcelona, Secció d'homes, que importa, en total, 27,997'40 pes.

La de les dementes naturals o veïnes de l'esmentada província de Barcelona, que importa, en total, 25,452'05 pessetes.

La dels dementes naturals o veïns de la província de Lleida, Secció d'homes, que importa, en total, 4,750'20 pessetes.

La de les dementes naturals o veïnes de l'esmentada província de Lleida, Secció de dones, que importa, en total, 4,758'90 pes.

— Aprovar, també, el compte de les despeses ocasionades pel dement Pau Moliné i Jané, natural de la província de Tarragona, però aïllat en el Manicomi de Sant Boi de Llobregat, durant el quart trimestre de 1922, que importa 138 pes.

— Que Josm expedits els oportuns lliuraments per les dites quantitats, a favor, pel que respecta la Secció d'homes, del Rvnd. P. Joan Jesús Adradas i Gonzalo, i pel que fa referència a la Secció de dones a la Rvnda. Mare sor Josefa Marturet i Echarte, amb càrrec al cap. 2.º, art. 2.º, part. 7.º del Pressupost corrent de la Mancomunitat, comunicant-se els acords corresponents als respectius interessats i al senyor Interventor de la Mancomunitat, al qual s'encarregarà el compliment de les disposicions fiscals en el que tingui relació amb els referits pagaments.

— Igualment, aprovar la relació dels dementes compresos en la base primera del contracte celebrat entre l'Administració de l'Institut Pere Mata, de Reus, i la Diputació provincial de Tarragona, aïllats en l'esmentat

Establiment Frenopàtic durant el mes de desembre últim, important la quantitat de 5,000 ptes., a lliurar amb càrrec a la mateixa part. 70, a favor de l'Administrador dels referits establiments, Sr. Nicolau Gausset, seguint els tràmits indicats en l'acord anterior.

— Així mateix, aprovar la relació dels dementes assistits en l'Institut Pere Mata, de Reus, a càrrec de la Mancomunitat, durant el mes de desembre propassat, amb la condició d'avançar el pagament de les estades diversos Ajuntaments de la província de Tarragona, la qual importa 12,846'50 ptes., amb la deducció de 128'90 que satisfan les famílies d'alguns alienats per a ajudar al sosteniment d'aquests, quedant, en conseqüència, reduït l'import de la dita relació a la quantitat de 12,717'70 pessetes. Aquesta aprovació és feta als efectes de la comprovació que en son dia haurà de fer-se dels rebuts de les estades de cada un dels malalts que s'hi comprenen.

(Sessió del dia 22 de febrer de 1923.)

MEMÒRIA ANUAL

PRESENTADA PER LA INSPECCIÓ FACULTATIVA DEL SERVEI DE DEMENTS DEL MANICOMI DE SANT BOI DE LLOBREGAT

(1921)

Repassant les múltiples memòries i comunicacions que havem tingut l'honor de dirigir al Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya, sobre el règim dels boigs de la nostra terra, es poden constatar fàcilment les mateixes afirmacions. En totes s'expressa la necessitat de modificar de soca arrel els nostres procediments d'assistència als psicopàtics.

No és pas que de la persistència d'aquestes deficiències se'n pugui formular la més petita queixa en front de la Mancomunitat, puix són tantes les coses que a Catalunya tenen d'arreglar-se per mitjà de la nostra Corporació i són tant limitats els seus mitjans econòmics, que hom comprén prou bé el retard que ha de sofrir aquesta millora, no obstant la bona voluntat i la compenetració dels diferents consellers que han integrat el seu Consell Permanent.

Es arreu, en tota els pobles, que la reorganització dels serveis de dementes, el perfeccionament de la seva assistència, ha vingut resegada a la dels altres serveis i millores d'ordre públic. Tots els pobles, impulsats per les circumstàncies, han perfeccionat llurs serveis públics molt abans que aquest. Seria molt demanar que Catalunya seguis altres rutes sense trobar-se en front molts obstacles per a vencer.

Es per això, precisament, que la perfecció en els serveis d'alienats és considerada com una senyal ja de refinada cultura, puix aquesta perfecció ben clar indica que la solució dels altres problemes d'indole social i econòmica ha estat ja assolida en aquell poble.

Es, doncs, una realitat, que la nostra Catalunya no podrà enorgullir-se d'ésser un poble de veritable cultura mentre no tingui resolt aquest problema benèfic-social.

Clar que no és pas aquest punt de vista, d'ostentació de la nostra cultura, el que ens ha d'empènyer a la modernització dels nostres serveis d'alienats, sinó els grans beneficis que la mateixa reportaria a la nostra societat, ultra els sentiments caritatius que ens impulsen i ens obliguen a socórrer a tot invàlid indigent amb tota aquells mitjans que estiguin a la nostra mà. El boig encara hi té més dret, perquè la seva invalidesa mental ho requereix amb més premura.

En la memòria de l'any passat manifestàvem certs optimismes referents a la milloració dels nostres serveis, fonamentats en els canvis del personal director de l'ordre religiós que avui cura dels nostres alienats i en el

conveni que la Mancomunitat havia fet amb la indicada ordre, amb el fi de procurar aquesta millora; però de totes aquelles manifestacions, de tota aquells desitjos de reforma, no n'ha resultat encara res pràctic. Hom s'ha tingut de convèncer que aquell esperit de modernització dels dels dalt no s'ha pas infiltrat als de baix, i aquells tampoc han fet gran cosa perquè això succeeix.

Per falta de comprensió, per un sens fi de perjudicis arrelats fins a l'entranya de la mateixa Institució, es persisteix tossudament a restar dintre dels molles antics. Sembla talment que els faci por el donar un sol pas endavant.

La clínica no funciona, i molt endarrerida està encara la seva organització; però ho i considerant aquesta ja enllestida i funcionant, ens fa por que no obtindrem els beneficis que n'hauríem d'obtenir, precisament per aquests prejudicis i per aquesta tossuderia del personal religiós o infermer, el qual, a més, per la seva qualitat de religiós i propietari del servei, se sostreu fàcilment de les instruccions que pugui dar-li el personal facultatiu.

Tot això que ja és característic del servei i, per tant, ben conegut, ha mort els nostres optimismes de l'any passat, i hem de ratificar-nos de nou a lo ja manifestat en altres ocasions, ço és, que la Mancomunitat, per a procedir a la modernització dels nostres serveis de dementes, no pot pas confiar en la millora o perfeccionament de l'actual, sinó que ha d'anar directament a la construcció de nous edificis, amb organitzacions noves i amb personal infermer també nou i deslligat completament del que avui existeix.

Es pot i es deu insistir perquè aquestes institucions religioses que es dediquen a l'assistència d'alienats, s'eduquin més en les modernes idees, i perquè les posin en pràctica en llurs cases; però, mentrestant, hem de pensar en educar personal nou, puix considero molt més fàcil educar a gent novella que reeducar a gent viciada per una educació deficient i equivocada.

El Conseller de Beneficència, en el seu eloqüent discurs pronunciat en la darrera assemblea, ratifica una vegada més els bons desitjos del Consell Permanent, i feu naixer dintre del nostre esperit fermes esperances de que ben prompte podrem arribar a la realització d'alguna o algunes d'aquestes millores.

Fem observar el nostre Conseller que per a procedir a la modernització dels nostres serveis era precis abans controlar i apreciar la importància d'algunes diferències de criteri, existents entre els tècnics, sobre l'amplitud que havien de tenir els establiments d'aquesta mena. Aprofitem aquesta avinentesa per a ratificar el ja manifestat en memòries anteriors i a l'enssem ens permetem, comptant amb la benevolència del Consell, fer unes petites ampliacions al ja dit altres vegades, per si podem amb això aportar alguna aclaració més en aquest assumpte.

En efecte, hi ha avui discrepància entre els alienistes en apreciar la conveniència de bastir grans o petits manicomis. Uns, creuen que els manicomis no han de tenir una capacitat major de tres-centes o quatre-centes places; altres, opinen que el tipus ideal és el de vuit-centes a mil malalts, i darrerament s'han fet també elogis dels manicomis-ciutats, o sigui d'una cabuda per a dos mil i tres mil malalts.

Els que sostenen l'expressat primer, o sigui que els manicomis no han de rebassar de la xifra de quatre-centes places, són especialment els francesos, i considerem que aquests i tots els que això defensen, ho fan partint d'una idea equivocada.

S'ha dit i repetit, i en això no hi ha pas discrepàncies, que el metge alienista no pot pas cuidar degudament a un nombre gaire gros d'alienats, i que aquest nombre ha d'ésser diferent segons sigui la classe d'alienats que hom tingui de cuidar. D'alienats aguts o amb formes psico-

pàtiques agudes, els més transigents, consideren el nombre de cent com el màxim que un metge pot cuidar, i pel crònics assenyalen com a màxim el nombre de quatre cents. Sols petites divergències existeixen entre els alienistes en apreciar aquest màxim, divergències sense importància i purament personals; en el fon, com ja hem dit abans, tothom està d'acord.

Precisament, d'aquest punt que ja no es discuteix, és d'on, en el nostre entendre, neix l'equivoc del que no admeten manicomis de més de quatre cents places. I diem això, perquè la raó més forta que utilitzen els que sostenen aquesta opinió, és, que amb un nombre més gros d'alienats, el metge-director es veu adaptat i absorbit pels assumptes de caràcter administratiu i d'ordre general, amb greu perjudici de la consciència del malalt i del bon tractament del mateix.

Efectivament, així succeiria si donéssim com a bones i acceptables les organitzacions manicomials dels francesos i les nostres, en les quals, el director té al seu càrrec immediat i baix la seva responsabilitat directa, a tots els malalts que ocupen el manicomi. Però això no és més que una rutina que involucra una grossa falta de tècnica manicomial, puix que el director de l'establiment, ni cap altre metge, pot cuidar degudament, no quatre cents malalts, ni tant sols dos cents en pot cuidar, així en bloc, aguts i crònics, recent arribats i ja vells en l'establiment.

En canvi, en les organitzacions manicomials, com les que tenen establertes els alemanys, en les quals la responsabilitat i el treball es reparteixen entre els diferents metges que integren el personal facultatiu de l'establiment, els malalts són perfectament estudiats, i tractats amb els procediments més efectius i científics, sense que la personalitat del director resti absorbida pels afers administratius, ni perdi el seu caràcter d'home de ciència, no obstant de comptar llurs manicomis, pel regular, més de vuit cents malalts.

El director dels establiments manicomials alemanys pot continuar molt bé llurs investigacions científiques, i a tot arreu té, a més de la direcció, un servei o una secció de malalts sota la seva cura, sovint els més difícils, o al menys els que requereixen una observació més atenta. D'aquests si que en té la responsabilitat directa, i dirigeix el personalment llur tractament, però dels set cents o vuit cents malalts restants, no se n'ha pas de preocupar gens. Altres alienistes, cada un en la secció respectiva, obren amb completa llibertat d'acció i baix la seva responsabilitat directa, i sols en casos de discrepàncies de criteri, que puguin sorgir entre els diferents alienistes, el director diu l'última paraula, així com, també, en els afers d'ordre general.

Les seccions són de cinquanta, cent o dos cents malalts, segons sigui la classe d'alienats que integren la respectiva secció. Així cada facultatiu té la feina que correspon a la seva aptitud, i així es fa possible constituir múltiples agrupacions d'alienats basades en la forma de bogeria i en les diferents menses de reacció que ofereixen els malalts, en virtut del seu estat psicopàtic. Ço que coopera i facilita l'evolució favorable de la malaltia, i reporta una simplicitat en els procediments per a mantenir, en forma suau, el bon ordre de l'establiment.

L'econom, el qual cura dels afers purament d'administració, actua també amb ampla autonomia, però sempre baix l'alta superioritat del director.

En aquesta forma funcionen admirablement el Manicomi d'Alt-Scherbitz, amb mil places, i molts d'altres d'Alemanya que han servit de model a diversos països europeus i americans.

En aquests manicomis, amb aquesta divisió de treball i de responsabilitat, tots els alienistes troben ample camp per a desenvolupar les seves iniciatives, i l'actuació de l'un estimula l'actuació de l'altre.

En canvi, amb el procediment seguit pels francesos i copiat més o menys malament per nosaltres, el metge segon, el tercer, l'auxiliar, etc., han d'actuar sempre encastats a la fèrula del director. L'orientació, els procediments que aquell assenyali, seran els que haurà de seguir tot metge que vingui després d'ell, amb el qual es mantenen esmortuïdes moltes activitats i resten paralitzades les iniciatives de molts joves, els quals han d'esperar la vellesa per a portar-les a la pràctica; seguint aquelles iniciatives la mateixa sort de l'escalafó respectivament.

En aquesta forma, els manicomis de tres cents malalts són encara massa grans, puix el director no els pot pas conèixer el suficient per afrontar la responsabilitat que representa el donar un alta, el denegar-la o l'assenyalar el grau de llibertat o la classe de treball a cada un dels malalts que té a la seva cura. Serà en un grau molt limitat el que ell podrà confiar-se en els altres metges, puix és ell qui té la responsabilitat, i és ell qui ho té de conèixer personalment.

Totes les presents consideracions, es podrien molt bé desvirtuar dient que la divisió de treball que es fa en els manicomis grans, més fàcil és fer-la en els manicomis petits, i semblar això un argument en son favor, però no és així, puix a més de les consideracions exposades, que al menys econòmicament ja fan declarar preferents els manicomis de vuit cents i mil malalts, n'hi ha una altra de consideració, també d'ordre tècnic, que fa decaure encara molt més la balança cap els manicomis d'ampla cabuda, i en dir d'ampla cabuda ens referim als de vuit cents o mil places i no als de major cabuda, perquè llavors sí que la cosa es complica molt, i a més, per la població manicomial de Catalunya també havien de resultar excessius.

En els manicomis de tres cents o quatre cents places no es pot intensificar el treball com en els manicomis de vuit cents i mil places. En els primers, quan hom ha descomptat un 40 o 50 per 100 d'invalíd físics o mentals per al treball, es queda amb un nombre molt reduït d'individus per a poder organitzar granges, tallers, etc., sota pena de constituir nuclis molt petits de treballadors o reduir molt la diversitat del treball i acontentar-se d'esmerçar despeses en lloc de treure profit econòmic del treball, la qual cosa ja posaria la qüestió fora de la realitat tractant-se de malalts acollits a la beneficència.

En canvi, en manicomis de vuit cents i mil malalts, poden disposar molt bé de quatre cents o cinc cents treballadors, amb els quals es pot fàcilment organitzar una gran varietat de tallers i una amplíssima granja amb ses petites indústries auxiliars. En el manicomi d'Alt-Scherbitz, d'uns mil malalts, hom troba una granja on es crien més de cent vaques i de dos cents porcs, cavalls i un seny fi d'aviram, i tallers de sabateria, espaderyeria, sastreia, esparteria, sistoria, impremta, fusteria, ferreria, manyeria, teuleria, etc. Tota aquesta multiplicitat de treball no es pot pas organitzar amb cent o dos cents homes, i s'ha de tenir ben present que com més classes de treball hi hagi, més treballadors trobarem aptes per aquell.

Tenint en compte, doncs, que la població total de Catalunya, segons dades del Director del Museu Social, és de 2.084.800 habitants i que la població manicomial mitja, corresponent a les províncies de Barcelona i Lleida, segons estadístiques per nosaltres recollides durant els deu anys que venim exercint la Inspecció del servei de dementes, és de 9'1 per cada 10.000 habitants, tindriem necessitat d'establiments manicomial capaços per a 1.802 places, puix, lògicament pensant, la proporció de 9'1 per cada 10.000 habitants, s'ha d'admetre per la resta de Catalunya.

Tenint en compte l'augment progressiu de la població manicomial que s'observa en tots els pobles, i que

també s'ha de comptar en el nostre, com ho demostra bé una gràfica presentada per nosaltres a la Mancomunitat, corresponent als anys 1895-1914, i altres dades després recollides, podríem partir de la base d'una població manicomial de 10 per cada 10,000 habitants, i llavors necessitaríem manicomis capaços per a 2,080 places.

Per aquests 2,080 malalts crec que la Mancomunitat hauria de disposar:

1.ª D'un manicomio general, d'una cabuda màxima de 1,000 places.

2.ª D'un manicomio especial per a epilèptics, de cabuda màxima 500 places.

3.ª D'un manicomio especial per a imbecils i idiotes, de màxim 500 places.

4.ª D'una clínica d'observació i tractament dels aguts i curables, capaç per a 100 places.

La pràctica, entenem que confirmaria una de les afirmacions que repetides vegades hem fet, és que, el funcionament de la clínica d'observació, amb el seu servei annex de la policlínica, amb les cures que hi obtindríem, disminuiria notablement la proporció assenyalada de població manicomial de Catalunya.

Els manicomis d'epilèptics i d'imbecils, principalment aquests darrers, per la seva índole especial convé que tinguin una capacitat més reduïda que els de caràcter general.

Una altra qüestió creiem pertinent posar a la consideració del Consell Permanent, mitjançant la memòria del present any, que és la necessitat d'anar a la immediata organització del Patronat per a la protecció dels boigs i per a la profilaxi de la bogeria i dels seus efectes.

Vivint, com hom viu, en contacte amb la vida dels manicomis, es palpa tant repetidament la necessitat d'aquesta organització, que no sabem estar-nos d'exposar aquí, en línies generals, les aventajades immediates que el Patronat reportaria als nostres malalts i a la nostra societat.

Molts dels malalts que integren la població dels nostres manicomis, després de sofrir les repetides evolucions de llur malaltia mental, resten en un estat psicopàtic que hom pot considerar ja quasi com a definitiu.

D'aquests, una gran part es porten correctament dintre del manicomio, obceixen amb tota docilitat, i adhuc alguns treballen igualment que qualsevol altre operari del seu ofici. Prou demanen constantment la seva sortida del manicomio, alegant la correcta conducta i la seva capacitat per a treballar, però el facultatiu no s'atreveix a concedir-li la llibertat tan desitjada, perquè una vegada al carrer no li haurà ningú que el guïi, i ell, no obstant la seva ductibilitat, no és capaç de dirigir-se i de governar-se.

Es podria molt bé deixar-lo sortir del manicomio tant sols hi hagués algú que li donés la mà, que el cuidés i dirigís en el món amb una mica d'afecte i voluntat. Molts d'ells no tenen ningú de família que els vulgui; a vegades perquè són parents llunyans i volen evitar-se molèsties i mal de cap, i a vegades perquè no hi interessen entre mig, els quals són sovint insignificants, però suficientment poderosos per a mantenir allunyada la família del seu malalt.

El Patronat, en aquests casos, cuidaria d'esbrinar si efectivament existeix l'egoisme en la família, i vetllaria pels interessos del malalt; i quan no fos possible o convenient l'encarregar-lo a la família, cuidaria de buscar-li col·locació a propòsit en qualsevol lloc, constituint-se el Patronat en vigilant i protector de tots i de cada un dels malalts que se li confïessin.

El Patronat, vigilant i protector dels boigs i dels seus interessos, els visitaria sovint quan fossin recent sortits del manicomio, auxiliant-los pecuniàriament en quant fos precis, els donaria i recordaria normes i consells per

evitar recaigudes i reincidències, els facilitaria treball, els confortaria moralment.

Cuidaria, també, el Patronat, d'ingressar els boigs en el manicomio, de pressa i oportunament, i cuidaria especialment del reintrès dels que ja haguessin sortit del manicomio tan bon punt apareguessin les primeres manifestacions de recaiguda, tota vegada que aquests es posarien sempre baix la seva tutela.

Amb aquesta actuació, el Patronat evitaria moltes recaigudes, facilitaria la guarió de molts, per haver procurat l'ingrés oportú, i evitaria un nombre tan gran d'accidents i agressions lamentables, que hom no pot pas apreciar la seva importància en tota llur extensió.

L'organització del Patronat, ben poca cosa hauria de costar a la Mancomunitat; creiem que bastaria que l'organitzés i trobària col·laboració valiosa i desinteressada en tots els indrets socials del nostre poble.

Ja fetes aquestes consideracions, no ens resta més que remetre a la consideració del Consell les estadístiques corresponents a l'any 1921, les quals amb poca diferència venen a dir el mateix que les d'anys anteriors.

Enguany hem ampliat aquestes estadístiques amb una fulla gràfica que ens indica els boigs que han ingressat en el manicomio durant els darrers deu anys, i les comarques que han aportat major contingent. Hauríem volgut establir la comparació entre totes les comarques de Catalunya, però ens hem tingut de limitar a fer-la de les comarques que integren les províncies de Barcelona i Lleida.

Entenem que s'ha de prosseguir en aquesta esclariaments, perquè és el primer pas per a emprendre la lluita contra aquestes malalties.

Població manicomial

Existència a 1.ª de gener de 1921: 673 homes, 646 dones; total, 1,319. Existència a 1.ª de gener de 1922: 667 homes, 657 dones; total, 1,324. Existència mitja de l'any 1921: 657 homes, 642 dones; total, 1,299.

Proporció de la població mitja manicomial amb la població de les respectives comarques, segons cens de 1910

Comarques de Barcelona. — Existència mitja de boigs: 557 homes, 544 dones; total, 1,101. Població, segons cens, de 1.141,700 habitants. Proporció de boigs per 10,000 h.: 4'8 homes, 4'8 dones; total, 9'6.

Comarques lleidatanes. — Existència mitja de boigs: 99 homes, 99 dones; total, 198. Població, segons cens, de 284,000 habitants. Proporció de boigs per 10,000 h.: 3'4 homes, 3'4 dones; total, 6'8.

Comarques de Barcelona i de Lleida. — Existència mitja de boigs: 657 homes, 642 dones; total, 1,299. Població, segons cens, de 1,426,700 habitants. Proporció de boigs per 10,000 h.: 4'6 homes, 4'6 dones; total, 9'1.

Any 1921

Entrades. — 128 homes, 111 dones; total, 239.

Proporció d'entrades segons cens de població de Barcelona i Lleida (1.426,704 habitants)

Homes, 0'8 per cada 10,000 h.; dones, 0'7 per cada 10,000 h.; general, 1'6 per cada 10,000 h.

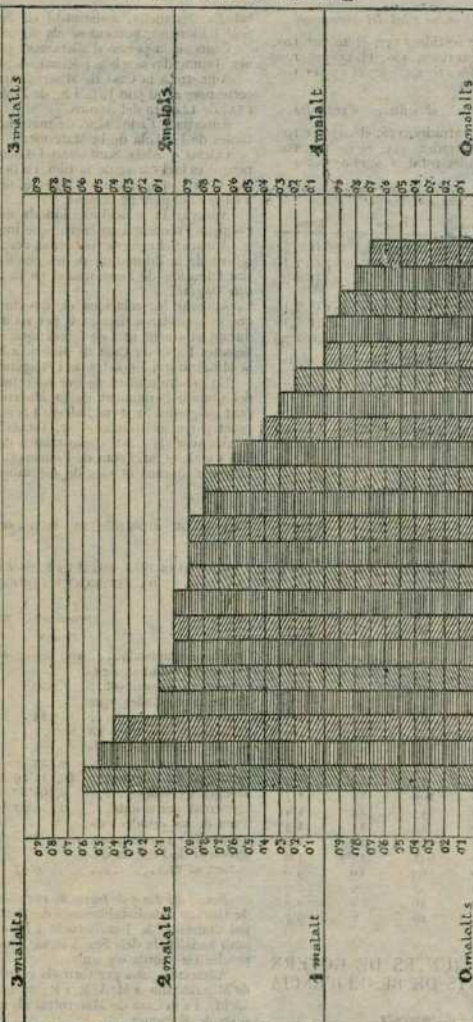
Sortides. — 132 homes, 100 dones; total, 232.

GRÀFICA

DELS BOIGS INGRESSATS EN EL MANTICOMI DE SANT BOI, A CARREG DE LA MANCOMUNITAT PROCEDENTS DE LES DIFERENTS COMARQUES DE CATALUNYA QUE S'INDIQUEN, DIENTANT ELS ANYS 1912-1921.

(Proporció del 1 per 10.000)

Per cada 10.000 habitants

Per cada 10.000 habitants.

Handwritten signature

Proporció de la població mitja total del Manicomi

Població d'homes, 657; sortides, 132; el 20 per 100.
Població de dones, 642; sortides, 100; el 15 per 100.
Població total, 1,299; sortides totals, 232; el 17 per 100.

Proporció en relació amb el número d'entrades

Sortides d'homes, 132; entrades, 128; el 103 per 100.
Sortides de dones, 100; entrades, 111; el 90 per 100.
Sortides totals, 232; entrades total, 239; el 97 per 100.

Causas de les sortides

	Homes	Dones	Totals
Defuncions.....	86 (13 %)	70 (10'9 %)	156 (12 %)
Guaricions.....	14 (2'1 %)	13 (2 %)	27 (2 %)
Sortides temporals	10 (1'5 %)	14 (2'1 %)	24 (1'8 %)
Guaricions i millo-			
res.....	24 (3'6 %)	27 (4 %)	51 (3 %)
Escapats.....	17 (2'5 %)		17 (1 %)
Per ordre superior	5 (0'7 %)	3 (0'4 %)	8 (0'6 %)

Proporció en relació a la població mitja manicomial:
657 homes, 642 dones; total, 1,299.

Relació dels boigs ingressats en el Manicomi de Sant Boi,
a càrrec de la Mancomunitat, procedents de les diferents
comarques de Catalunya que s'indiquen, durant els anys
1912-1921

(Proporció del 1 per 10,000)

Districte judicial	Població d'l districte (Cens de 1910)	Boigs ingre- ssats al Mani- comi durant 10 anys (1912-1921)	Proporció d'entrades dels 10 anys per cada 10,000 h.	Proporció d'entrades per cada 10,000 h.
Mataró.....	43,800	116	26	2'6
Manresa.....	64,300	165	25	2'5
Granollers.....	39,000	90	24	2'4
Arenys.....	34,700	73	21'0	2'1
Vic.....	55,500	117	21	2'1
Berga.....	33,200	67	20'1	2'1
Terrassa.....	34,400	72	20	2'0
Vilanova.....	21,600	45	20	2'0
Sabadell.....	39,000	77	19	1'9
Sant Felix.....	52,300	101	19	1'9
Urgell.....	23,200	45	19	1'9
Igualada.....	37,500	70	18	1'8
Sort.....	15,900	29	18	1'8
Lleida.....	61,600	109	17	1'7
Vilafranca.....	37,000	55	14	1'4
Borges.....	31,500	43	13	1'3
Tremp.....	23,900	29	12	1'2
Barcelona.....	618,800	641	10'3	1'0
Balaguer.....	57,500	63	10	1'0
Viella.....	7,900	7	9	0'9
Cervera.....	41,800	36	8	0'8
Solsom.....	21,300	16	7	0'7

SESSIONS DE LES JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

Notícies i documents

LLEIDA

Sessió del dia 29 de gener de 1923. — Fou celebrada
sota la presidència del Conseller de Beneficència i Sani-

tat Dr. Estadella, assistint-hi els Srs. Jaques, Vicens
Solé i Florensa; prenent-se els següents acords:

Concedir la pensió d'al·letament per atendre a la del
nen Jaume Tresánchez i Romà, de Miralcamp.
Admetre a la Casa de Misericòrdia, quan per torn hi
correspongui, al jalo J. E. i S., de Pons, i a la nena M. M.
i O., de Llanera del Arro.

Autoritzar l'adquisició de materials per a pintar les
taules de l'Escola de la Maternitat.

Oficiar a Aleix Santacana i Lacosta, veí de Serós,
perquè es faci càrrec de la filla, i a la dida Maria Torres,
que la cria, que el seu sou correrà, des de 1.º de febrer,
a càrrec del pare de la nena.

Aprovar la relació de jornals devengats pel fadrí
ebenista Francesc Domènech, que importa 198 ptes.

Aprovar el compte de petites despeses, presentat pel
regent de la impremta, de les ocasionades durant l'últim
trimestre de l'any passat en la impressió del *Bulletí Oficial*.

Aprovar les relacions de queviures i combustibles
que es consideren necessàries per les atencions dels Asil·ls
durant el vinent mes de febrer, que importen 10,373'59
pesettes les de la Casa de Misericòrdia, 5,676'04 les de
la Maternitat i 4,996 les de l'Hospital.

En pendre esment de que ha estat jubilat per acord
del Consell Permanent de la Mancomunitat el practi-
cant sangrador Sr. Pere Balcells i Sereñana, acordar pro-
posar per a substituir-lo al Sr. Tomàs Gràcia.

Aprovar els estats demostratius del moviment d'asi-
llats i malalts, així com de l'esmerçat en concepte d'al-
imentació durant el mes de desembre de l'any passat.

CASES DE MISERICÒRDIA, MATERNITAT I HOSPITAL

ESTAT DELS DIES, ESTADES I COMPARACIÓ DEL QUE S'HA ESMERÇAT EN QUEVIURES

	Misericòrdia	Maternitat	Hospital
	Pesetas	Pesetas	Pesetas
Crèdit pressuposat.....	109,500	65,700	51,100
Promedi d'estades cal- culades en pressupost..	300	200	70
Promedi d'estades que ha resultat.....	313	210	81
Import de la dotzena part per estades d'asi- llats.....	9,125	5,475	4,258'33
Esmerçat en queviures.	10,111'29	6,113'59	4,732'73
Monges i criades.....	8,896'87	9,391'15	7,414'00
Esmerçat per asil·lats...	9,426'92	5,391'19	4,162'42
Preu de les estades cal- culades en pressupost.	1	0'90	2
Promedi de l'estada du- rant el mes.....	0'97	0'829	1'651

Sessió del dia 5 de febrer de 1923. — Reunida la Junta
de Govern dels Establiments de Beneficència, presidida
pel Conseller de Beneficència i Sanitat Dr. Estadella,
amb assistència dels Srs. Vicens, Pinell i Solé, es varen
pendre els acords següents:

Admetre, quan per torn els correspongui, a la Casa
de Misericòrdia, a M. A. R. i P., natural de Benavent de
Lleida, i a la Casa de Maternitat als nens M. i R. B. i C.,
d'Os de Balaguer.

Concedir les pensions d'al·letament demanades per
Josep Galceran i Durany, d'Alos de Balaguer, i per
Ramon Florensa i Solé, de Vilanova de Belpuig, per a
un de llurs respectius fills bessons.

Aprovar una factura, de 62 ptes., de Jaume Ribes,

per material del taller mecànic de la Casa de Misericòrdia.

Proposar al Consell de Mancomunitat la jubilació del Capellà de la Maternitat Mn. Ramon Cases i Dejuan.

TARRAGONA

Sessió extraordinària del dia 16 de gener de 1923. — Fou presidida pel Sr. Pere Lloret, assistint-hi els Srs. Gramunt, Bonet, López i el Secretari Sr. Martí i Bofarull.

La Presidència feu avinent que l'objecte de la sessió no era altra que estudiar l'avantprojecte del Pressupost 1923-24, el qual s'haurà de discutir i aprovar en la vinent Assemblea de la Mancomunitat de Catalunya que tindrà efecte el mes de febrer.

La Junta examinà partida per partida la situació fins avui dia del Pressupost vigent, i tenint en compte que quasi totes elles acusen un estat normal, excepció de la de queviures, que dona un sobrant, s'acordà confeccionar el Pressupost de 1923-24, amb lleugeres variacions de l'anterior, resultant així: ingressos, 1,530 ptes., i despeses, 280,705.

Les variants més notables que acusa aquest avantpressupost, són: una baixada de 1,600 ptes. de Personal, i 14,482 ptes. en el capítol de Queviures, les quals baixes es contralancen en els següents augmentos: 750 ptes. per material d'oficina, 500 per a combustible, 1,500 per a Farmàcia i 800 per aparells de cirurgia, 900 per a augment de llum i força motriu, 500 per a Impremtes i 13,000 per a edifici, davant de les urgents necessitats a l'Establiment.

Desapareix el capítol d'Material per a l'Escola d'orbs, per no subsistir aquesta, i, finalment, contra 780 ptes. calculades per ingressos en 1922-23, ja que en aquest avantpressupost de 1923-24 se'n calculen 1,530, o siguin 750 ptes. més.

Sessió del dia 23 de gener de 1923. — Fou celebrada sota la Presidència del Sr. Pere Lloret, assistint-hi els Srs. Gramunt, Bonet i el Secretari Sr. Martí i Bofarull. Llegides i aprovades les actes dels dies 9 i 15 del mateix gener, es prengueren els següents acords:

Assabentar-se, per l'Administrador, de la situació general d'asilats, per edats i departaments, així com de l'explicació de la forma d'ingrés, la qual fou aprovada.

Informar-se de l'estat de malalties, el qual no acusa novetat.

La Presidència feu avinent que el dia 15 de febrer vinent és l'anunciat per a la subhasta dels pavellons per a les escoles. Assabentat, també, a la Junta que el dia 17 de febrer aniran a Barcelona les Germanes sor Lluïsa Vercher i sor Empar Puigener a estudiar el Curs de Montessori que la Mancomunitat ha anunciat pels diferents Establiments de Beneficència que té al seu càrrec.

Acordar que els malalts vells i velles passin a l'Hospital civil de Tarragona, sempre que això sigui possible, en comptes de romandre a l'Establiment.

Davant la urgència d'utilitzar un departament isolat pels pretuberculosos, no menys que sanjar altres departaments, en especial alguns dormitoris i els menjadors, acordar demanar al Ponent de Beneficència de la Mancomunitat de Catalunya perquè disposi la vinguda de l'Arquitecte Sr. Rubió i Bellver, per tal de proposar un pla general d'obres més urgents, a realitzar, amb la major urgència.

Aprovar els següents expedients: El de Llätzer Rovira i Gil, de Riudoms, de setanta tres anys, que demana ingressar al Departament de vells, i el de Francesca Balañà i Pou, de Prades, que d'interina passa a obtenir plaça, n.º 661, a Misericòrdia.

Assabentar-se del següent moviment de personal:

Altes: J. U. S. i O., de catorze mesos; Ll. R. G., de setanta tres anys, al Departament de vells; A. J. i E. R. i C., de sis, quatre i tres anys, respectivament, ingressats interinament per ordre del senyor Governador civil de Tarragona; J. I. i M., exposita n.º 5527, trobada davant de la porta de l'església; J. V. i M., exposita n.º 5528, pel torn.

Baixes: E. C. i F., de seixanta tres anys, mort d'urèmia; T. S. i Q., de deu anys, vinguda a buscar pel seu germà.

Sessió del dia 13 de febrer de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Sr. Pere Lloret, hi assistint-hi els Srs. Guasch i Bonet, amb el Secretari Sr. Martí i Bofarull.

Llegida i aprovada l'acte de l'anterior, es prengueren els següents acords:

Assabentar-se del rendiment de l'horta durant el passat mes de gener, que importa 237'20 ptes, i de l'actual estat de malalties que avui acusa una petita invasió de grip, per sort no greu.

Informar-se de l'Ofici de la Mancomunitat obrint un crèdit per al mes actual, de 19,479'57 ptes.

Havent l'Administrador-secretari donat lectura de l'estadística dels expositos morts durant els anys 1918-19-20-21-22, amb una explicació de les malalties que produïren la mort, i el tantpercentatge respectivament, pendren bona nota i acordar sol·licitar del Director de la CRÒNICA OFICIAL de la Mancomunitat la publicació d'aquesta estadística.

Acordà adherir-se a l'homenatge a Mn. Baldori Rexarch.

Igualment, pendre l'acord d'oficiar al senyor President de la Mancomunitat de Catalunya l'agraïment de la Junta i de l'Establiment en general per haver dotat a aquest dels rentadors mecànics que funcionen des del dia 3 del present.

Assabentar-se i pendre bona nota, d'un ofici de la Mancomunitat de Catalunya, de data 17 de febrer, notificant el nomenament efectiu d'Administrador-secretari d'aquesta Casa de Beneficència, a favor del Sr. Bernabé Martí i Bofarull, el qual l'exercia interinament.

Havent, el Sr. Bonet, donat compte del resultat del seu viatge a València i Alcira, relacionat amb l'assumppte del llegat Smith, i com que les impressions són immillorables, felicitar-se'n corament.

Aprovar, per venir degudament requisitats, els següents expedients: El de Josepa Figuerola, vídua de Joan Andreu, que sol·licita dues pensions d'orfenesa per a les seves filles menors Maria Montserrat i Emília; el de Teresa Suñé, de Riera, vídua, pel seu fill Josep Ferran i Suñé, les quals pensions entren en torn; el de M. J. i Ll., que demana l'ingrés del seu fill J. S. J., de dos anys i mig.

Assabentar-se del següent moviment de personal:

Altes: M. C. P., de dos anys i mig, a Misericòrdia.

Baixes: La n.º 3261, que surt per la seva pròpia voluntat, i M. V. i P., exposita, morta d'atrèpsia.

Assabentar-se que el Sr. Lloret, d'acord amb el senyor President de la Mancomunitat i l'Arquitecte Sr. Rubió i Bellver, està gestionant la compra d'uns terrenys que podrien ésser destinats a Sanatori marítim i a Escola de sol, i les gestions dels quals van per bon camí.

Estadístiques d'ingrés i de defuncions dels expositos de pit durant els anys 1918-19-20-21-22

Any 1918. — N'ingressaren 37; dels quals, 24 moriren; quedant-ne, per tant, 13 de vius.

Malalties que causaren la mort: 6 d'atrèpsia, 1 de

neumonia central, 1 de gastro enteritis ulcerosa, 2 de gastro enteritis aguda, 2 de gastro enteritis, 1 d'enteritis crònica, 1 de sífilis infantil, 1 de meningitis aguda, 2 de falta de desenvolupament orgànic, 1 d'enteritis infecciosa, 1 de meningo-encefalitis, 1 d'entero-colitis foliculosa, 1 de permanència del furat Botal, 1 de bronquitis aguda, 1 de tuberculosi pulmonar i 1 de forunculosi. Total, 24 defuncions.

Any 1919.—N'ingressaren 34; dels quals, 24 moriren; quedant-ne, per tant, 10 de vius.

Malalties que causaren la mort: 4 d'atrèpsia, 2 de falta de desenvolupament, 2 de gastro enteritis, 3 de bronco-neumonia, 1 de sífilis infantil, 1 de sífilis congènita, 1 d'atac eclàptic, 2 de vessament serós cerebral, 1 de dificultat nutricional, 1 de bronquitis capilar, 1 de catarro bronquial, 1 de catarro crònic, 1 de tubes mesentèrica, 1 de tuberculosi, 1 d'encefalitis aguda i 1 d'asfixia claustra matern. Total, 24 defuncions.

Any 1920.—N'ingressaren 48; dels quals, 29 moriren; quedant-ne, per tant, 19 de vius.

Malalties que causaren la mort: 1 de sífilis congènita, 2 de sífilis hereditària, 4 d'atrèpsia, 3 de catarro gastro-intestinal, 2 de bronco-neumonia, 1 de falta de desenvolupament, 1 de hepalomegària, 2 de fetó, 1 de meningitis aguda, 1 de foschemia alimentícia, 1 de meningitis crònica, 1 de hepalitis hepalomèntica, 1 d'hipertrofia hepàtica, 1 de vessament serós cerebral, 1 de meningitis tuberculosa, 1 d'enteritis crònica, 1 de pèufigo infecciosa, 1 d'eclàmpsia, 1 de permanència furat de Botal, 1 de diarrea verda i 1 d'enteritis muco-membrana. Total, 29 defuncions.

Any 1921.—N'ingressaren 22; dels quals, 12 moriren; quedant-ne, per tant, 10 de vius.

Malalties que causaren la mort: 5 d'atrèpsia, 2 d'entero-colitis aguda, 1 de bronco-neumonia, 1 de fetó, 1 de sífilis hereditària, 1 d'infecció gastro-intestinal i 1 de catarro gastro-intestinal. Total, 12 defuncions.

Any 1922.—N'ingressaren 37; dels quals, 10 moriren; quedant-ne, per tant, 27 de vius.

Malalties que causaren la mort: 3 d'atrèpsia, 1 de congestió pulmonar, 1 de diarrea verda infantil, 1 de fetó, 1 de bronco-neumonia, 1 d'entero-colitis, 1 de sífilis hereditària i 1 de trismus (mal de barres). Total, 10 defuncions.

Tant percentatge de mortalitat durant els anys 1918-19-20-21-22

Any 1918, 56'75 per 100; 1919, 61'76 per 100; 1920, 56'25 per 100; 1921, 54'54 per 100, i any 1922, 24'35 per 100.

Malalties comunes.—Any 1918, 6 per atrèpsia i 8 del ventrell; 1919: 4 per atrèpsia i 2 del ventrell; 1920: 4 per atrèpsia i 4 del ventrell; 1921: 5 per atrèpsia i 4 del ventrell; 1922: 3 per atrèpsia i 2 del ventrell.

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atesa la proposta de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida, i en mèrits del concurs celebrat a l'efecte, nomenar Capellà de la Casa de Misericòrdia de Lleida Mn. Ramon Vidal i Perna, amb el sou de 1.200 ptes. anuals, amb dret a habitació, manutenció, llum i calefacció i gaudiment del dret de peu d'altar que li correspongui a tenor de la legalitat vigent, entenent-se fet aquest nomenament pel terme de cinc

anys, i havent d'ésser comunicat a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida amb prec que el faci avinent a l'interessat i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat de Catalunya.

— Atesa la proposta unipersonal del Tribunal competent, nomenar En Bernabé Martí i Bofarull Administrador-Secretari dels Establiments de Beneficència de Tarragona, amb el sou de 4.000 ptes. anuals i pel termini i les condicions assenyalades en el Reglament d'Ofícies de la Mancomunitat, tot de conformitat amb les bases que regiren les oposicions de referència; entenent-se que únicament als efectes de l'abonament de sou s'entén nomenat el Sr. Martí i Bofarull, a partir del dia 24 de desembre propassat.

— Nomenar, amb caràcter interí, En Josep Torruella i Prunera, pel càrrec de jai de la Casa de Misericòrdia de Lleida, amb el sou de 1.600 ptes. anuals, amb càrrec a la part 38 del pressupost especial dels Establiments de Beneficència de Lleida.

— Abonar els jornals que devengui el caixista Narcís Jové i Pach, que treballa des del dia 20 de gener propassat al taller de la Casa de Misericòrdia de Lleida, a raó de 2.725 ptes. anuals, amb càrrec a la part 62 del pressupost especial dels Establiments de Beneficència de Lleida.

— Aprovar el compte de les despeses de locomoció i dietes devengades durant els dies del 11 al 14 de juliol darrer, presentat pel Metge de la Casa de Misericòrdia de Lleida, En Francesc Fontanals, amb motiu d'haver actuat com a Secretari del Tribunal d'oposicions per a la provisió del càrrec de Metge-operador de l'Hospital de Lleida, d'import 444'80 ptes., a satisfer amb càrrec a la part 308 del Pressupost vigent.

— Nomenar, amb caràcter interí, En Ramon Roca i Pérez, pel càrrec de regent de la impremta de la Casa de Misericòrdia de Lleida, amb el sou de 3.500 ptes. anuals, amb càrrec a la part 61 del pressupost especial dels Establiments de Beneficència de Lleida.

— Nomenar, amb caràcter interí, En Marian Trilla, pel càrrec d'Administrador de la Fillosa d'Exposits a Cervera, de la Casa de Maternitat de Lleida, amb el sou de 300 ptes. anuals, amb càrrec a la part 77 del pressupost especial dels Establiments de Beneficència de Lleida.

(Sessió del dia 1.º de febrer de 1923.)

A proposta del Conseller de Beneficència i Sanitat, prendre els següents acords:

1.º Assabentar-se que la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona ha acceptat la dimissió del Sr. Narcís Manera, del càrrec de Practicant que exercia a l'Hospital de Santa Caterina d'aquella ciutat, i que aquella Junta ha fet constar que el Sr. Manera complí el seu comés amb bon cel, competència i probitat.

2.º Nomenar, amb caràcter interí, per a proveir la vacant que deixa el Sr. Manera, i a proposta de la repetida Junta de Govern, la Sra. Dolors Amell de Torrent, amb el sou de 1.500 ptes. anuals, amb càrrec al cap. 2.º, art. 4.º, part. 106 del pressupost especial dels Establiments de Beneficència de Girona.

(Sessió del dia 7 de febrer de 1923.)

Solicitar de les Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència de la Mancomunitat de Catalunya, una relació detallada dels càrrecs servits per funcionari amb nomenament interí, precisant la data d'aquest nomenament i per qui fou acordat, amb els altres detalls que convinguin a la finalitat de la gestió revisora que ara és iniciada.

(Sessió del dia 22 de febrer de 1923.)

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aclarint l'acord sobre recepció de material amb destinació a brigades sanitàries de la Mancomunitat, pres en reunió del dia 23 de gener pròpassat, que fossin l'Enginyer Sr. Rafael Campalans i el Dr. Sr. Francesc Serra, els funcionaris tècnics que assessorin el Diputat Sr. Joan Bosch i Roig, que ha de procedir a la recepció del repetit material.

(Sessió del dia 1.º de febrer de 1923.)

Instar dels Ajuntaments de Rens i Figueres que disposin amb urgència tot el que fa referència als locals on ha d'ésser guardat el material sanitari de la brigada que correspon a les dites poblacions, seguint les instruccions que formularà el Servei de Sanitat de la Mancomunitat de Catalunya.

Adquirir quatre estufes locomòbils grans en lloc de les tres adjudicades en el concurs obert a l'efecte, entenent-se aquest acord complementari del que en son

dia prengué el Consell en fallar el repetit concurs, i essent de 18.700 ptes. el preu de cada aparell.
(Sessió del dia 22 de febrer de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

De conformitat amb les bases dels concursos corresponents, atès el dictamen del Secretari del Consell Permanent, amb el vist i plau del Conseller de Beneficència i Sanitat:

Admetre per a pendre part al concurs-oposició per a proveir la plaça d'Auxiliar tècnic del Servei d'Assistència social dels Tuberculosos de Catalunya, l'únic aspirant En Pere de March i Rodríguez.

Admetre per a pendre part al concurs-oposició per a proveir la plaça de Secretari del Servei de Sanitat, l'únic aspirant En Francesc Serra i Rabert.

Admetre per a pendre part al concurs-oposició per a proveir la plaça d'Auxiliar facultatiu de Lluita antitífica del Servei de Sanitat de la Mancomunitat de Catalunya, l'únic aspirant En Jaume Gras i Tarré.

(Sessió del dia 7 de febrer de 1923.)

POLÍTICA SOCIAL

INSTITUT D'ORIENTACIÓ PROFESSIONAL

Ha aparegut el cinquè volum dels *Anal's* d'aquesta institució, amb el següent sumari:

Secció Doctrinal. — J. Ruiz Castella: *Eficàcia de l'Orientació professional*; Dr. Charles S. Myers: *The efficiency engineer and the industrial psychologist*; F. Martí Alpira: *L'Escola i l'elecció d'Ofici*; Dr. Emili Mira: *Laboratori psicotècnic*; Dr. Ll. Trias de Bes: *Actuació del metge orientador en front de la fisiopatologia circulatoria*.

Secció Experimental. — Dr. Emili Mira: *La valor dels qüestionaris introspectius en la psicotècnica professional*; Dr. Prias de Bes: *Exposició i estudi d'algunes dades toracomètriques*; Dr. Carles Soler Dopff:

Evaluació del factor «Interès» en el temps d'execució i en la qualitat del producte.

Secció d'Informació. — *Reunió de metges. La reglamentació de l'aprenentatge. Investigació de les aptituds professionals dels xofers dels autobusos. Publicacions de l'Institut. Curs de preparació dels mestres. La Delegació del Ministeri espanyol del Treball, Comerç i Indústria i la col·laboració de l'Institut. La col·laboració de l'Escola. Conferència del Sr. Josep M.ª Tallada, Assistent als Laboratoris, Curs de l'Orga Institut de Berlín.*

Secció Bibliogràfica.

— S'ha continuat la investigació d'aptituds dels xofers que han d'aconduir els autobusos de la ciutat.

— L'Institut ha estat convidat a concórrer al grup tercer de l'Exposició internacional d'Higiene que s'organitza a la ciutat d'Estrasburg, en commemoració del Centenari de Pasteur.

HISENDA

ASSUMTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

1.º Lliurar, a favor de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, les següents quantitats:

668'30 ptes., amb càrrec al cap. 10.º, art. 10.º, par-tida 398 imprevistos del Pressupost de 1922-23, import de la comissió de 1 per 1.000 sobre 668.301'19 ptes., dels girs pagats en el quart trimestre de 1922 per compte de la Mancomunitat.

6.946'87 ptes., amb càrrec al cap. 10.º, art. 6.º, partida 390 del Pressupost de 1922-23, import de la comissió de 1'50 per 100 en concepte de recaptació dels ingressos

de la Mancomunitat realitzats en el quart trimestre de 1922 pel que es refereix a 463,125 80 ptes.

2.ª Formalitzar l'ingrés del líquid a favor de la Mancomunitat de la relació d'interessos formada per la mateixa Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, en data 31 de desembre propassat, i que es refereix al quart trimestre de 1922, per import de 2,642 71 ptes.

— Atès el dictamen del Director d'Hisenda, amb el vist i plaú del Conseller del Servei, anul·lar el resguard del dipòsit necessari n.º 1007, constituït el 14 de febrer de 1907 en la sucursal del Banc d'Espanya en aquesta plaça pel Sr. Josep Clivellé i Serra, per 12,200 ptes., per a respondre de la seva gestió com a Pagador del Servei facultatiu de la Diputació de Barcelona, dipòsit que fou transferit a favor de la Mancomunitat, amb la conformitat del Sr. Clivellé amb data 27 de març de 1920; i autoritzar el Caixa de la Mancomunitat, Sr. Josep A. Pérez i Guillén, perquè, sense la presentació del referit resguard, pugui reclamar i retirar de l'esmentada sucursal del Banc d'Espanya, els set títols del Deute Perpetu Interior al 4 per 100 que integren la dita fiança; havent de notificar-se aquest acord a la Diputació de Barcelona, per tal que manifesti la seva conformitat o faci les observacions que estimi necessàries.

(Sessió del dia 21 de febrer de 1923.)

EMPRÈSTITS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Assabentar-se de la relació de les obligacions posades en circulació de l'emprestit de 60.000,000 de pessetes, durant el mes de gener del corrent any.

— Donar-se per assabentat d'haver estat posats en circulació, dins el corrent exercici, fins a 31 de gener darrer, 14,144 títols amb un producte líquid total de 4.997,487 05 ptes.

(Sessió del dia 8 de febrer de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atesa la proposta del Conseller de Finances, admetre al concurs obert per a la provisió de la plaça de Caixa de la Mancomunitat, els aspirants Srs. Joan Martínez i Belló, Frederic Tubau i Cabells i Josep Antoni Pérez i Guillén.

(Sessió del dia 1.ª de febrer de 1923.)

Vist el veredict del Tribunal nomenat per a la provisió de la plaça de Caixa de la Mancomunitat i les condicions del concurs celebrat, i acceptant les consideracions i raonaments consignats en l'acte, aixecat pel dit Tribunal, nomenar Caixa de la Mancomunitat En Josep Antoni Pérez i Guillén, amb el sou anual de 8,500 ptes., a 1.000 ptes. més en concepte d'indemnització per perjudici en la moneda, junt amb els augmentos de sou reglamentaris que li correspondin per raó d'antiguitat, i per.

cebit, demés, durant el reste de l'actual exercici econòmic, la gratificació de 1,500 ptes. anuals que li fou reconeguda pel Consell Permanent en sessió del dia 14 de desembre darrer; havent de constituir, dins el termini de trenta dies, la fiança previnguda en les bases del Concurs.

(Sessió del dia 21 de febrer de 1923.)

PROPIETATS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atès el dictamen del Director d'Hisenda, amb el vist i plaú del Conseller del Servei, autoritzar l'Arquitecte dels Serveis generals i de Beneficència, Sr. Joan Rubió i Bellver, per fer, per administració, a la finca anomenada «Torre Ribera», les obres de reparació de teulades que indica en el seu ofici de 20 de febrer, esmerçant-hi, dins els termes del pressupost que acompanya l'esmentada comunicació, fins a la quantitat de 4,000 ptes., que serà satisfeta amb càrrec a la part. 373 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 22 de febrer de 1923.)

CAIXA DEL CRÈDIT COMUNAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat de la proposta dels Comitès directiu i administratiu de la Caixa de Crèdit Comunal, desenvolupant els acords bàsics de l'Assemblea, respecte a Acció social agrària, passar-la a informe del senyor Conseller d'Agricultura, a l'objecte de l'oportuna deliberació definitiva.

(Sessió del dia 1.ª de febrer de 1923.)

Notícies i documents

El dia 6 de desembre de 1922 el senyor President de la Mancomunitat de Catalunya, en representació de la Caixa de Crèdit Comunal, signà l'escriptura de préstec concedint a l'Ajuntament de Molins de Rei la quantitat de 120,000 ptes., que s'hauran d'aplicar a la realització de diverses millores urbanes en aquella població. Autoritzà l'acte el Notari d'aquesta ciutat En Joaquim Dalmau.

Sota la presidència del Sr. Josep Puig i Cadafalch, es reuní, el dia 21 de febrer, el Comitè directiu de la Caixa de Crèdit Comunal, el qual, entre altres afers, aprovà la proposta del Comitè administratiu, relativa a la concessió d'un crèdit de 275,000 ptes. a l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat, per a destinar-les a la construcció d'un escorxador, clavegueres, obertura de carrers i altres millores urbanes.

El Sr. Puig i Cadafalch, en representació de la Caixa de Crèdit Comunal, signà, el dia 14 de març, l'escriptura de préstec concedint a l'Ajuntament de Les Lloses la quantitat de 25,000 ptes. per al bastiment de la Casa Comunal i d'unes Escoles públiques en dita població.

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA
CRÒNICA OFICIAL

	Pàgina		Pàgina
XVIII ASSEMBLEA DE LA MANCOMUNITAT	65	Serveis de difusió i vulgarització:	
Resum de les sessions celebrades.....	65	Extensió d'Ensenyament tècnic.....	83
PRESIDÈNCIA	73	Publicacions.....	83
Assumptes generals.....	73	Premis, beques i subvencions.....	83
Oficina d'Orientació municipal.....	73	Exposicions, concursos, etc.....	83
Negociat d'Arquitectura.....	74	Vària	83
Majordomia.....	74	AGRICULTURA	83
Personal.....	74	Escola Superior d'Agricultura.....	83
CULTURA I INSTRUCCIÓ	74	Direcció dels Serveis tècnics.....	84
Centres acadèmics.....	74	Servei de Terra camps.....	84
Institut d'Estudis Catalans:		Plagues del camp.....	85
Secció Històrico-Arqueològica.....	74	Laboratori de Patologia vegetal.....	85
Serveis científico-administratius.....	74	Investigacions sobre el «Boxat» dels al·ls.....	85
Oficina d'Estudis Jurídics.....	74	Servei d'Arbres fruiters.....	85
Conservació i catalogació de monuments.....	75	Servei de Viticultura i Enologia.....	86
Junta de Ciències Naturals.....	75	Cursets de divulgació.....	86
Consell de Pedagogia.....	76	Servei d'Acció social agrària.....	86
Comissió d'Educació general.....	76	Servei de Repoblació forestal.....	86
Mapa Geogràfic de Catalunya.....	76	Servei de Ramaderia.....	86
Laboratori general d'Assaigs i Condicionament.....	76	Edifici central de Zootècnia.....	87
Servei de Meteorologia.....	77	La represa dels Concursos de bestiar.....	87
Museus, Biblioteques i Arxius	77	Personal.....	87
Junta de Museus de Barcelona.....	77	TELEFONS	88
Servei Central de Biblioteques Populars.....	77	Obres acabades i treballs en curs.....	88
Biblioteca de Catalunya.....	78	FERROCARRILS	88
de l'Escola del Treball.....	78	OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT	89
Biblioteques Populars.....	79	CARRETERES, CAMINS I PONTS	89
Biblioteca Popular de Borges Blanques.....	79	Construcció.....	89
» de Canet de Mar.....	79	Reparació i conservació.....	91
» de Figueres.....	79	Camins de bast.....	94
» de Terrassa.....	79	Material.....	95
» de Pineda.....	80	Arbitrat.....	95
» de Valls.....	80	Personal.....	95
» de Vendrell.....	80	Vària	96
» de Vic.....	80	BENEFICÈNCIA I SANITAT	96
Biblioteques d'Amèrica.....	80	Beneficència.....	96
Ensenyament	81	Obres.....	96
Ensenyament superior:		Manicomis.....	97
Universitat Catalana.....	81	Hospicis i Hospitals.....	97
Ensenyament normal:		Personal.....	98
Estudis Normals.....	81	Vària	98
Escola d'Estiu.....	81	Sessions de les Juntes de Govern dels Establi-	
Ensenyament comercial:		ments de Beneficència:	
Escoles locals de Comerç.....	81	Barcelona.....	99
Ensenyament professional:		Lleyda.....	100
Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina.....	82	Tarragona.....	103
Escola d'Administració.....	82	Sanitat	103
Ensenyament artístic:		Material.....	103
Escola Superior dels Belles Oficis.....	82	Personal.....	104
Escola menor de Belles Arts de La Bisbal.....	82	Política Social	104
Ensenyament tècnic-industrial:		Hisenda	105
Escola del Treball.....	82	Contingent.....	105
Escola local d'Indústries de Teixits de punt de		Emprèstits.....	105
Canet de Mar.....	82	Arbitris.....	105
Institut de Mecànica aplicada.....	82	Prèstecs.....	106
Educació física.....	82	Personal.....	106
		Caixa de Crèdit comunal.....	107

CRÒNICA OFICIAL

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY IV

MARÇ MCMXXIII

NÚM. 3

XVIII ASSEMBLEA DE LA MANCOMUNITAT

Notícies i documents

RESUM DE LES SESSIONS CELEBRADES

PRIMERA SESSIÓ : 27 DE FEBRER DE 1923

A tres quarts de cinc de la tarda, i sota la presidència del Sr. Jansana, comença la sessió, i el Secretari, senyor Sans i Buigas, llegeix la convocatòria de l'Assemblea i les actes de la darrera sessió celebrada el mes d'agost, que són aprovades per unanimitat.

El President pronuncia breus paraules a la memòria del Diputat Sr. Camprubí, mort després de la darrera sessió, deuant que és feliç avinent a la família d'aquell el sentiment de la Corporació.

S'acorda, a petició del Sr. Noguier i Comet, que la tercera sessió de l'Assemblea es dediqui a precs, preguntes i interpellacions.

Perquè es puguin reunir les comissions corresponents, el President prega als Diputats que anunciïn les proposicions que desitgin presentar. Diferents Diputats presenten algunes proposicions, i s'acorda que les comissions es reunixin l'endemà, a les onze del matí.

El Secretari llegeix una comunicació del Consell Permanent donant compte de la renúncia del seu càrrec presentada pel Sr. Bofill i Matas.

El President diu que, tenint en compte la importància d'aquesta proposició, i per tal que els Diputats puguin canviar impressions, es suspèn la sessió per un quart d'hora.

Represa la sessió, el President fa avinent que va apropar-se a la votació per designar al senyor Diputat que haurà d'ocupar la vacant del Sr. Bofill i Matas.

Parlen en nom de les minories, els Srs. Pérez de Rozas, Palau, Marqués, Micó, Quintana, Estadella i el President de la Mancomunitat, Sr. Puig i Cadafalch.

Es procedeix a la votació del càrrec de Conseller, essent elegit el Sr. Jaume de Riba i d'Espanya per 42 vots a favor i 18 en blanc.

El President proclama elegit Conseller de Política social al Sr. Jaume de Riba.

Tot seguit es suspèn la sessió per a deu minuts.

Represa la sessió, són aprovats els dictàmens d'Hisenda autoritzant l'adquisició de terrenys annexos a la finca «Torre dels Frases» d'Horta i un crèdit extraordinari per a l'extinció de la plaga de la llagosta.

Aquest darrer acord provoca una petita discussió,

en la qual intervenen els Srs. Noguier, Mias, Palau i Llobet.

No havent-hi més assumptes per tractar, s'aixeca la sessió a tres quarts de set de la tarda.

SEGONA SESSIÓ : 28 DE FEBRER DE 1923

A les cinc de la tarda, i sota la presidència del senyor Jansana, s'obre la sessió.

El Negociat d'Orientació Municipal. Els alcaldes de R. O. — El Secretari dóna lectura al dictamen de la Comissió d'Hisenda referent a la creació del Negociat d'Orientació Municipal. Hom llegeix també una esmena presentada pel Sr. Noguier i Comet, que és acceptada per la Comissió.

El Sr. Noguier i Comet fa remarcar l'interès del projecte que es discuteix i ofereix la col·laboració de la seva minoria per dur a terme aquesta obra.

El Sr. Estapé li contesta, i rectifica el Sr. Noguier i al·ludeix, protestant-ne, als nomenaments d'Alcaldes de R. O. que el Govern ve publicant.

Interven en nom de distintes minories els senyors Palau, Grañé, Ferran, Marqués, Vinyals, Llobet, Giró, Jaques. El Conseller d'Hisenda, Sr. Vallés i Pujals, s'adhereix també a la protesta del Sr. Noguier i Comet, en nom del Consell.

El Sr. Noguier i Comet es felicita de la bona disposició de l'Assemblea.

Rectifiquen els Srs. Llobet i Micó.

El President pregunta al Sr. Estapé si admet la incorporació al dictamen de la proposició del senyor Noguier i Comet protestant del nomenament d'Alcaldes de R. O., i que diu: «Per tal d'evitar que pugui continuar aquesta abusiva intrusió del Poder central en la vida dels Municipis, l'Assemblea, recollint un estat general d'opinió a Catalunya, acorda dirigir-se al Govern i als parlamentaris catalans reclamant la reforma de la llei, en el sentit de sotraure al Govern la facultat de nomenar en cap cas ni en cap població els Alcaldes i Presidents de les corporacions municipals.»

El President de la Comissió, Sr. Estapé, creu que han de discutir-se per separat.

Finalment, el dictamen i la proposició són aprovats. *Mutualitat de funcionaris municipals.* — És llegit el projecte del Consell respecte a la creació d'una Mutualitat de funcionaris municipals. La Comissió ha acceptat una esmena del Sr. Noguier i Comet.

El Sr. Palau diu que el projecte no representa un avantatge per als funcionaris municipals, i que no està conforme ni en la designació del personal dels Consells ni en la quantitat que hom hi destina, la qual creu insuficient.

Passa a ocupar la presidència el Sr. Carbó.

El Sr. Vifalls combat també el projecte.

El Sr. Micó demana a la Comissió que, després del que han manifestat els dos oradors que l'han precedit, retiri el projecte.

El Sr. Estapé defensa el projecte.

El Sr. Giró opina que aquest assumpte ha d'ésser dictaminat per la Comissió de Política social, i diu que és una desconsideració que no s'hagi fet així.

El Sr. Estapé intervé, dient que com que aquest projecte representa una despesa, és lògic que la Comissió d'Hisenda hi hagi intervingut.

El Conseller d'Hisenda, Sr. Vallés i Pujals, diu que va decidir-se la creació de la mutualitat a petició dels secretaris, ja que havia fracassat per complet l'associació que els havien creat. Diu que el projecte s'ha elaborat d'acord amb els secretaris. Fa avinent que la quantitat de 40.000 ptes. que hom consignà és suficient, i es plany que en un projecte com aquest s'hi puguin veure interessos de baixa política. Aquest projecte s'ha portat a l'Assemblea perquè creu que aquesta és una obra que ha de fer la Mancomunitat.

El Sr. Palau rectifica.

Havent transcorregut les hores reglamentàries de sessió, el President pregunta a l'Assemblea si s'ha de prorrogar, acordant-se que sí.

El Sr. Vallés i Pujals contesta al Sr. Palau.

Els Srs. Vifalls i Estapé intervien.

Rectifiquen novament els Srs. Palau i Vallés i Pujals.

Intervé en el debat el Sr. Marqués.

El Sr. Micó rectifica, i presenta la següent proposició: «Que en vista de la transcendència que té per a la vida de Catalunya el projecte d'acord presentat pel Consell Permanent sobre creació d'una Mutualitat de secretaris i funcionaris municipals de Catalunya, resti aquest sobre la taula fins a la deliberació de la pròxima Assemblea, i que pel Consell Permanent es dirigeixi una comunicació a tots els Ajuntaments de Catalunya i a l'Associació de Secretaris d'Ajuntament per tal que informin i donin llur opinió a l'esmentat projecte d'acord.»

Finalment, anuncia que farà una seriosa obstrucció si se li obliga a aprovar aquest projecte.

El Sr. Vallés i Pujals afirma que aquest projecte s'ha confeccionat d'acord amb l'Associació de Secretaris; el Sr. Micó ho dubta, i en canvi dona crèdit al que li ha manifestat un Secretari anònim. Fa esment de l'exemple de la Caixa de Crèdit Comunal que fa préstecs de diners als Ajuntaments i en el Comitè de la qual figura el Sr. Micó, a qui mai se li haurà ocorregut que es poguessin utilitzar aquells préstecs. Recomanava als senyors Diputats que rebutgin la proposició del senyor Micó. El Sr. Palau insisteix en contra del projecte.

Es procedeix a la votació nominal, que sol·licita el Sr. Micó, donant el resultat següent: 42 vots en contra la proposició i 15 a favor.

Tot seguit és votat el dictamen nominalment, essent aprovats els extrems d'aquell entre grans protestes dels Srs. Marqués, Palau, Vinyals i Guanyabéns, el qual protesta de la manera com s'ha fet la votació.

No havent-hi més assumptes a l'ordre del dia, s'aixeca la sessió a tres quarts de deu de la vetlla.

TERCERA SESSIÓ: 1.ª DE MARÇ DE 1923

A les cinc i deu minuts va començar la sessió, sota la presidència del Sr. Jansana.

El President féu avinent que l'endemà, a les quatre

de la tarda, tindrà lloc la inauguració de l'Exposició de Material sanitari adquirit per la Mancomunitat i del Laboratori d'Assaigs i Condicionament instal·lat a la Universitat Industrial, invitant els senyors Diputats que vulguin assistir-hi.

Anuncia, també, la Presidència que, d'acord amb la petició feta pel Sr. Noguera i Comet, la sessió present serà dedicada a

Precs, preguntes i interpel·lacions. — El Sr. Micó es plany de l'actitud observada per la Presidència en la sessió d'ahir, no permetent que l'Assemblea pogués votar amb coneixement de causa el projecte de Mutualitat de funcionaris municipals. Afegeix que el Sr. Vallés i Pujals va pronunciar paraules despectives per les minories, i acaba demanant que torni a discutir-se per extrem l'articulat d'aquell projecte.

El Sr. Jansana fa remarcar que la Presidència no féu sinó complir amb el seu deure, sense apartar-se per res del Reglament. Referent a les paraules atribuïdes al Sr. Vallés i Pujals, diu que la Presidència no recorda que es pronunciessin i que encara que s'haguessin pronunciat estava segur que no tenien cap propòsit d'ofensa per a les minories. Diu que ocupa la Presidència gràcies als vots de tots, i sempre comparà els drets de les majories, però sobretot els drets de les minories. Si aquestes creuen que no ha complert amb el seu deure, poden presentar un vot de censura i sabrà abandonar aquell lloc.

El Sr. Vallés i Pujals fa remarcar que no tingué la més petita intenció d'ofendre a cap minoria.

Rectifiquen els Srs. Micó i Jansana. Intervé el Sr. Pérez de Rozas.

El Sr. Puig i Cadafalch diu que reglamentàriament no pot fer-se una nova votació. Si això es fes, es violentaria el prestigi de la Presidència i es vulnerarien drets que no han de vulnerar-se. Diu a les minories que havent votat per extrems, és prova que van considerar l'assumpte prou discutit. Prega a les minories que depoin la seva actitud i es donin per satisfetes amb les seves paraules.

El Sr. Palau demana que en redactar la reglamentació de la Mutualitat hom tingui en compte l'opinió de les minories.

El Sr. Micó insisteix que ha de discutir-se el projecte per extrems i concedir la paraula als senyors Diputats que l'havien demanada.

El Sr. Puig i Cadafalch diu que troba acceptable el que ha proposat el Sr. Palau, però que el projecte fou discutit llargament i la votació és perfectament reglamentària, i que encara que insisteixin les minories, no tenen raó, i reproduir la discussió és una manca de serietat.

El Sr. Marqués diu que no existeixen drets creats perquè l'acte d'aquesta Assemblea no restarà pas aprovada en aquesta sessió. Acaba demanant que s'acceptin les esmenes que es presentin al projecte.

El President demana que aquestes esmenes es dirigeixin al Consell, el qual ha promès estudiar-les.

El Sr. Marqués proposa que es nomeni un representant de les minories que estaven d'acord amb la majoria, un altre dels que van oposar-se al projecte i un altre del Consell, perquè junts estudin la forma com s'ha d'organitzar la Mutualitat.

El Sr. Puig i Cadafalch pregunta si el Sr. Marqués representa les minories.

El Sr. Marqués contesta que ha parlat en nom de les minories.

El Sr. Puig i Cadafalch manifesta que s'accepta el que ha proposat el Sr. Marqués.

El Sr. Quintana, en nom de la minoria nacionalista republicana, dona també la seva conformitat a la solució adoptada.

El President declara acabat l'incident.

El Sr. Sindicats Agrícoles. «La Rabassa morta». — El Sr. Palau demana que es converteixi en moció al Consell la seva proposició sobre Direcció cooperativa Agrícola, i demana que s'organitzin els Sindicats Agrícoles de Catalunya que es troben actualment processats i en fallida. Per fundar els esmentats Sindicats s'han hagut de pignorar les hisendes particulars, no solament agrícoles, sinó urbanes, i demana que se'ls protegeixi, ja que encara poden salvar-se.

El Sr. Videllà declara que els Sindicats Agrícoles tenen una vida sana i que estan desorganitzats per manca de consells tècnics. Diu que les paraules del Sr. Palau declarant que els Sindicats estan en fallida, perjudiquen el crèdit d'aquests.

El Sr. Palau rectifica. Intervenien els Srs. Noguera i Comet i Micó.

El Sr. Vallès i Pujals dóna compte del treball realitzant per l'Oficina d'Estudis Jurídics i fa un elogi de la tasca que ve realitzant aquesta Oficina recopilant el dret català i assessorant al consell en les qüestions jurídiques. Diu que podria redactar-se un avantprojecte que podria ésser modificat per una informació pública. Presentant-lo com la voluntat de Catalunya en aquest assumpte. Acaba dient que la proposició del senyor Noguera hauria d'acceptar-se.

El Sr. Palau rectifica novament.

El Sr. Noguera i Comet llegeix la proposició següent: «La Mancomunitat de Catalunya sol·licitarà del govern que ajorni la confecció de tot projecte o la promulgació de qualsevol disposició encaminada a regular, modificar o alterar el regim vigent a Catalunya referent a censos, rabassa morta i altres de naturalesa semblant, fins que havent recollit els resultats de la informació pública, oberta per l'Oficina d'Estudis Jurídics, a base de l'avantprojecte de regulació que l'esmentada Oficina ha publicat, es pugui redactar un projecte definitiu que ofereixi les màximes garanties en tots els ordres; així mateix, la Mancomunitat de Catalunya farà ben públic el fet d'ésser oberta la informació esmentada, i sol·licitarà que prenguin part a aquella, aportant la seva col·laboració totes aquelles persones, col·lectivitats o estaments als quals interessi la qüestió que es tracta».

El Sr. Micó declara que està conforme amb la proposició, i fa una addició a la mateixa en el sentit de què, després de donar publicitat al qüestionari i recollida la informació es convoqui Assemblea extraordinària per redactar el projecte definitiu.

El Sr. Vallès i Pujals es mostra d'acord amb l'opinió del Sr. Micó.

El President pregunta si s'accepta la proposició del Sr. Noguera amb totes les esmenes que s'han aportat.

El Sr. Mias contesta al Sr. Palau dient que la situació dels Sindicats no és tan difícil com ha exposat aquest senyor Diputat.

Rectifica el Sr. Palau.

El Sr. Robert diu que no hi ha cap Sindicat Agrícola que es trobi en la situació que ha dit el Sr. Palau. Prova d'això és que els que tenen préstecs concertats amb la Caixa de Crèdit Comunal satisfan els interessos amb puntualitat.

El Sr. Mias promet interessar-se per aquest assumpte.

El Sr. Giró es queixa que la Universitat no li ha facilitat unes nòmnes de professors que va sol·licitar.

El Sr. Vinals recorda que va reclamar unes dades de Cultura per poder estudiar el Pressupost.

El Conseller d'Instrucció pública, Sr. Sol, ignora aquestes peticions i diu que els empleats no poden donar les dades que va demanar el Sr. Giró, i que tot el que desitgi ho demani als Consellers respectius.

Rectifiquen els Srs. Giró i Vinals.

El Sr. Guanyabéns pregunta quantes vegades a l'any es reuneix el Patronat de la Universitat Industrial.

El Sr. Vallès i Pujals li dóna explicacions.

El llegat Pere Vila i Codina. — El Sr. Agelet protesta que l'Estat s'atribueixi els llegats que va fer En Pere Vila i Codina a favor del seu poble natal i de la província de Lleida, creant patronats heterogenis. Fent referència al llegat que feu a Barcelona perquè servís per tot Catalunya, creu que seria molt més íntegrament representada per la Mancomunitat que per l'Ajuntament de Barcelona, que l'usufructua actualment.

El Sr. Sol agraïx que porti aquest assumpte a l'Assemblea. Protesta de l'actuació en aquest assumpte de l'Estat, el qual ha desvirtuat la voluntat del testador. Explica perquè usufructua el llegat l'Ajuntament de Barcelona i acaba prometenent estudiar l'assumpte.

El Sr. Agelet agraïx les manifestacions del Sr. Sol.

El Sr. Llobet s'interessa per qüestions de cultura relacionades amb la ciutat de Girona, i es plany que aquesta ciutat hagi estat considerada fora de concurs en el de Biblioteques Populars.

Li contesta el Sr. Sol, donant-li explicacions.

El Sr. Noguera i Comet s'adhereix a la petició del Sr. Llobet, sobre la Biblioteca de Girona, i prega que la Mancomunitat s'adhereixi a l'homenatge a Mn. Baldri Rexach.

El Sr. Sol diu que el Consell acceptarà amb gust la petició del Sr. Noguera.

L'Estatut de la Mancomunitat. — El Sr. Marqués anuncia una proposició referent a la reforma de l'Estatut, per tal que el Govern de la Mancomunitat sigui dirigit per un grup homogeni.

El Sr. Micó s'adhereix a aquestes manifestacions.

El President aixeca la sessió a dos quarts de nou del vespre.

QUARTA SESSIÓ : 2 DE MARÇ DE 1923

A tres quarts de set de la tarda, i sota la presidència del Sr. Jansana, va començar la sessió.

El Secretari llegeix el dictamen que ha recaigut en el projecte de Pressupost.

El Sr. Quintana demana la paraula per una qüestió prèvia. Prega a les minories que per tal d'abreujar la discussió no es discuteixi la totalitat del Pressupost, sinó per partides.

El President i el Conseller d'Hisenda accepten la proposició del Sr. Quintana, passant-se a la discussió per partides.

El Sr. Ferran es mostra disconforme amb el sistema tributari que aplica la Mancomunitat.

El Sr. Palau fa extenses consideracions referents al Pressupost.

El President de la Comissió d'Hisenda, Sr. Estapé, contesta als Srs. Palau i Ferran, demostrant que estan equivocats en les seves apreciacions sobre la formulació del Pressupost.

Rectifiquen els Srs. Palau i Ferran, passant-se a la discussió de l'artículat.

El Sr. Butinyà pregunta quina solució s'ha donat a l'esmena que ell ha presentat sobre el capítol d'ingressos que fa referència al Contingent. Demana que no s'augmenti el cupus del Contingent.

El Sr. Estapé li contesta que ha cregut que no havia de considerar-se com a esmena, ja que aquest assumpte no fa referència a aquest Pressupost, sinó als anteriors.

El Sr. Butinyà demana que l'esmena s'apliqui al Pressupost que es discuteix, però la Comissió la rebutja.

El Sr. Butinyà defensa l'esmena, i el Sr. Ferran s'adhereix a la proposició d'aquell senyor Diputat.

Intervé en la discussió el Sr. Solà, i el Sr. Estapé

els contesta dient que l'Assemblea no pot acceptar l'esmena perquè representaria un compromís per als pressupostos vinent. La realitat fa gairebé impossible la unificació que hom sol·licita. Llegeix dades per demostrar les seves afirmacions.

El Conseller d'Obres públiques es plany que siguin els Diputats de la província de Girona els que suscitin aquestes qüestions, i diu que no és pas cert que la Mancomunitat hagi augmentat la quota de Contingent.

El Sr. Ferran insisteix en les seves anteriors manifestacions, contestant-li el Sr. Riera.

El Sr. Noguer i Comet es mostra d'acord amb els paraules del Sr. Riera.

El Sr. Marqués fa unes observacions al Sr. Ferran. El Sr. Micó intervé breument, i rectifica el Sr. Butinyà, agraïnt les manifestacions del senyor Conseller d'Obres públiques.

El President pregunta als Srs. Butinyà i Solà si mantenen la seva esmena, a la qual pregunta contesten afirmativament i demanen votació nominal.

Es rebutjada l'esmena per 35 vots en contra i 5 a favor.

Tot seguit el President aixeca la sessió.

CINQUENA SESSIÓ : 3 DE MARÇ DE 1923

A les cinc menys vint minuts, i sota la presidència del Sr. Jansana, s'obre la sessió.

Tot seguit s'obre la discussió del Pressupost d'ingressos, essent aprovats sense discussió els capítols següents:

Cap. 2.ª (Beneficència) : Ordinari, 2.848.120'29 ptes.

Cap. 3.ª (Cultura) : Ordinari, 338.046'91 ptes.

Cap. 4.ª (Telèfons) : Ordinari, 1.090.000 ptes.

Cap. 5.ª (Agricultura) : Ordinari, 53.300 ptes.

Es objecte de discussió el cap. 6.ª, referent a l'augment de l'arbitri sobre automòbils i camions.

El Sr. Agelet pregunta si la Comissió d'Hisenda ha tingut en compte que en el Pressupost de l'Estat hi ha consignat l'ingrés per automòbils que inclou també la Mancomunitat en els seus.

Els Srs. Palau i Giró formulen un precepte sobre el privilegi dels vehicles destinats a serveis professionals.

El Sr. Estapé contesta al Sr. Agelet.

El Sr. Agelet rectifica.

El Sr. Llobet sol·licita que es procuri aplicar la tarifa dels automòbils de serveis públics, d'acord amb la utilització que facin de les carreteres.

El Sr. Estapé diu que si es tributa d'altra manera, seria necessari una vasta organització del personal inspector, i això exigiria una consignació major al que reCAPtaria de més.

Es aprova el cap. 6.ª (Arbitris i altres ingressos), que importa : Ordinari, 876.500; extraordinari, 5.000; total, 881.500 ptes.

S'aprova, també, els caps. 7.ª i 8.ª amb una esmena de la Comissió d'Hisenda, referent a emprèstits : Importen : Cap. 7.ª (Subvencions i reintegraments) : Ordinari, 1.894.732'07; extraordinari, 32.459'51; total, 1.929.191'58 ptes. Cap. 8.ª (Emprèstits) : Extraordinari, 13.302.203'02 pessetes.

El Sr. Ferran diu que hauria de fer manifestacions a les quals renuncia.

El Sr. Marqués proposa que es celebri sessió secreta. El Sr. Ferran insisteix en no parlar, doncs creu que es perjudicaria el paper de la Mancomunitat, ja que podrien interpretar-se malament les seves paraules.

S'aprova tot seguit el cap. 9.ª, quedant, per tant, aprovat el Pressupost d'ingressos.

Importa el cap. 9.ª (Caixa de Crèdit Comunal) : Ordinari, 400.000 ptes.

Totals : Ordinari, 22.357.937'34; extraordinari, 13.339.662'53; total, 35.699.599'87 ptes.

S'entra a la discussió de despeses.

El Sr. Marqués pregunta, com a qüestió prèvia, com ha estat resolt el precepte que ell va fer en la darrera Assemblea, referent a l'augment de sou als empleats de la Mancomunitat.

El Sr. Sol i contesta que l'esmentat precepte ha estat atès en el que fa referència al professorat.

El Sr. Riera explica els augments de personal que figuren en el Pressupost d'Obres públiques.

El Sr. Marqués es compia d'haver estat atès el seu precepte, però desitja que s'ampliï a tot el personal de la Mancomunitat.

Es posa a discussió el cap. 1.ª de despeses.

El Sr. Miró es plany que mentre s'ha augmentat la consignació per crear noves places, no s'hagi preferit augmentar el sou als empleats. Demana que se li donin explicacions.

El Sr. Palau intervé per pregar que es doni als càrrecs de representació de la Mancomunitat els honoraris que la seva importància requereix. Prega que se li expliqui el significat d'algunes partides i s'estabilitzi la situació dels temporers.

El President de la Comissió d'Hisenda, Sr. Estapé, contesta als Srs. Micó i Palau. Respecte a l'opinió d'aquest darrer, referent a la retribució dels senyors Consellers, diu que és una qüestió de solució molt difícil.

Els Srs. Palau i Micó rectifiquen.

El Sr. Marqués es mostra d'acord en que siguin retribuits la Presidència i els senyors Consellers, i anuncia la presentació d'una esmena.

El Sr. Quintans s'adhereix també a les paraules dels Srs. Palau i Marqués.

Els Srs. Micó i Palau rectifiquen.

El Sr. Pérez de Rozas creu impropriedat l'augment de la quantitat per despeses de representació, ja que la Mancomunitat no està en condicions de fer-ho, bo i creient-ho ell perfectament licit.

El Conseller d'Hisenda, Sr. Vallès i Pujals, agraeix les manifestacions de les minories.

Els Srs. Estapé i Micó rectifiquen.

Després de breus explicacions del Sr. Vallès i Pujals, s'aprova el cap. 1.ª del Pressupost de despeses, el qual importa:

Cap. 1.ª (Govern i administració de la Mancomunitat) : Ordinari, 874.320; extraordinari, 245.000; total, 1.119.320 ptes.

S'entra a discutir el cap. 2.ª, referent a Beneficència.

El Sr. Noguer i Comet prega que s'augmenti la consignació de l'Escola d'Art, de Girona.

El Conseller de Beneficència, Sr. Estadella, contesta al Sr. Noguer, dient que el Consell accepta consignar 600 ptes. a l'Escola de Tall, pel lloguer del local.

El Sr. Marqués s'adhereix a la petició del Sr. Noguer, i demana que s'augmenti fins a 200 ptes. la consignació per a material.

El Sr. Estadella accedeix, també, a la petició del Sr. Marqués.

S'aprova l'art. 4.ª del cap. 1.ª.

El Sr. Flaquer fa una pregunta, que li contesta el Sr. Estadella.

El Sr. Seix demana que s'ampliï la partida destinada a estatge de malalts en hospitals locals, pregant que s'accepti l'esperit de la seva proposició.

El Sr. Palau prega que es lliuri a les Diputacions del compromís de les subvencions, i el Sr. Estadella contesta que ho proposaria al Consell si el Sr. Palau trobava el mitjà de fer-ho.

El Sr. Palau creu que l'Assemblea pot acordar no admetre aquestes subvencions.

El Sr. Vallès i Pujals troba interessant la proposició del Sr. Palau, i creu que ha de tenir-se en compte, però que, per ara, no pot acceptar-se.

El Secretari llegeix una proposició del Sr. Vidiella, en la qual es demana que s'augmenti la consignació de l'Hospital de Reus, essent acceptada aquesta esmena per la Comissió.

S'aprova l'art. 5.^a

Sobre discussió sobre l'art. 6.ª, el qual és aprovat tot seguit.

Després de lleugerues intervencions, s'aprova el capítol 2.ª (Beneficència i Sanitat), que importa: Ordinaris, 7.298,375'66; extraordinaris, 1.105,000; total, 8.403,375'66 ptes.

Comença la discussió del cap. 3.ª, referent a Cultura i Instrucció.

El Sr. Quintana prega que sigui degudament atès el personal fent de la Mancomunitat.

El Sr. Noguera parla de les Biblioteques Populares i s'adhereix a la proposició del Sr. Quintana.

El Sr. Quintana fa remarcar que mentre l'ensenyament ha estat molt millorat en els establiments de Beneficència, hi ha una part de personal que constitueix una excepció lamentable: fa referència als professors oficials que donen proves evidents d'inèrcia, tant en l'aspecte pedagògic com en el moral, ja que amb els assistats usen procediments d'una absoluta crueltat. Demana que es procuri que l'Institut d'Orientació Professional intervingui en aquests establiments per procurar que els alumnes siguin seleccionats per a la instrucció que ha d'ésser-los més adequada.

El Sr. Sol es plany de la denúncia que ha fet el Sr. Quintana respecte del professorat oficial, sobre el qual no té la Mancomunitat cap autoritat. La Mancomunitat es preocupa de millorar l'ensenyament en aquells establiments, i actualment el Consell de Pedagogia està preocupant-se activament d'aquest assumpte.

El Sr. Quintana agraeix les paraules del Sr. Sol, i diu que ell no ha fet cap censura pel cos de professorat oficial, sinó que s'ha referit a casos concrets.

El Sr. Sol explica algunes partides a petició dels Srs. Vinyals i Micó.

El Sr. Noguera fa uns precís referent a l'Escola Graduada de Figueras. Li contesta el Sr. Sol, i s'aproven els arts. 2.ª i 3.^a

A l'art. 4.ª presenta una esmena el Sr. Giró, respecte a subvencions a institucions autònomes, i la Comissió no l'accepta.

El Sr. Giró defensa la seva esmena.

El Sr. Quintana diu que els nacionalistes republicans, malgrat les paraules del Sr. Giró, votaran en contra de l'esmena.

El Sr. Micó fa un elogi de l'actuació cultural dels Ateneus i es plany que hagi estat suprimida la subvenció que els hi donava la Diputació anys enrera.

El Conseller d'Hisenda, Sr. Vallès i Pujals, manifesta que les quantitats que consignava per a subvencions la Diputació es convertien en una mena de llista civil. L'exposició escolar ha evitat aquests abusos, obligant a les institucions que vulguin subvenció a exposar els seus treballs. Protesta de les manifestacions del Sr. Giró, referents al partidisme que guia la distribució d'aquestes subvencions.

El Sr. Marqués denega el vot de la seva minoria a l'esmena del Sr. Giró, i diu que el Consell de Pedagogia, en concedir les subvencions, solament té en compte la tasca cultural que realitzen les entitats sol·licitants.

El Sr. Noguera recorda al Sr. Vallès i Pujals que fou l'Assemblea la que va acordar la supressió d'aquelles subvencions, acordant a l'ensens que es redactarien unes bases, a les quals s'haurien d'acollir els establiments

de cultura que sol·licitessin subvencions. Pregunta que s'ha fet sobre aquest particular.

El Sr. Sol li contesta que s'està estudiant la redacció d'aquestes bases. Diu que hi ha grans dificultats per aplicar unes normes a certes subvencions, pel caràcter heterogeni de les entitats autònomes que realitzen tasques culturals.

El Sr. Giró rectifica.

El Sr. Quintana rectifica, i el Sr. Vinyals s'adhereix a l'esmena, la qual és rebutjada en votació nominal per 28 vots contra 12.

El Sr. Quintana, en nom dels Diputats de la ciutat de Reus, fa un prec a favor del Centre de Lectura d'aquella població.

El Sr. Vinyals demana que s'augmentin les consignacions de les Escoles d'Arts i Oficis de Sabadell, Terrassa i altres.

El Sr. Marqués prega que es doni a l'Associació Protectora de l'Ensenyament Catalana tota la subvenció possible, per tractar-se d'una entitat digna del major elogi.

El Sr. Noguera s'adhereix a aquest prec.

S'aprova l'art. 4.ª, i amb ell el cap. 3.ª (Cultura), que importa: Ordinaris, 2.254,316'30; extraordinaris, 606,746'33; total, 3.161,062'63 ptes.

S'entra a la discussió del cap. 4.ª, referent a Política social.

El Sr. Palau el combat per la forma d'ésser redactat. El Conseller Sr. de Riba saluda a l'Assemblea per ésser la primera vegada que parla des que ha estat nomenat Conseller, agraint a l'Assemblea la confiança que ha tingut amb ell. Ret homenatge al Sr. Bofill i Mates, el qual exercia el càrrec anteriorment. Diu al Sr. Palau que és molt difícil assenyalat programes en començar una actuació, quan es tracta d'una qüestió tan complexa com la política social, i explica al Sr. Palau les circumstàncies que han aconsellat que fos redactat tal com està el capítol del Pressupost que hom discuteix.

El Sr. Palau rectifica.

El Sr. Micó prega que es digui si s'ha de prorrogar la sessió; el President ho pregunta a l'Assemblea, i a proposta del Sr. Estapé s'acorda suspendre-la per continuar-la dimecres següent, a les quatre de la tarda.

S'aixeca la sessió a tres quarts de nou del vespre.

SISENA SESSIÓ: DIA 7 DE MARÇ DE 1923

A les quatre amb quaranta de la tarda va començar la sessió, sota la presidència del Sr. Jansana.

A petició del Sr. Palau és ajornada, per a més tard, la discussió del cap. 4.ª del Pressupost de despeses, que fa referència a Política social, per no ésser presents alguns Diputats que desitgen intervenir en la discussió.

A la discussió del cap. 5.ª, referent a Obres públiques; Carreteres, camins i ponts, hi intervenen els Srs. Giró i Marqués. Aquest darrer demana aclariments respecte a la partida destinada a Indemnitzacions fora del lloc de residència dels empleats d'Obres públiques.

El Sr. Riera, Conseller de Carreteres, li contesta.

S'aprova l'art. 2.ª del cap. 5.^a

Sobre discussió respecte a l'art. 3.ª amb unes modificacions que proposa la Comissió d'Hisenda.

El Sr. Giró fa referència a la forma de liquidar les obres que realitza la Mancomunitat.

El Conseller Sr. Riera li contesta.

Rectifiquen ambdós senyors.

Intervé el Sr. Ferran, i el Sr. Riera li contesta.

Rectifiquen ambdós senyors.

El Sr. Micó demana l'opinió del senyor Conseller de Carreteres, referent a la subvenció que s'ha sol·licitat per a l'Autòdrom de Sitges.

El Sr. Riera diu que la instància sol·licitant aquesta subvenció ha estat presentada fa pocs dies i no pot contestar categòricament, afirma, però, que el criteri del Consell és col·laborar a aquesta obra.

Intervé en el debat el Sr. Palau, i li contesta el Sr. Riera.

El Sr. Marqués parla de la manera com es fan els pagaments a les obres de carreteres, i prega al Consell que les rebuixes que s'obtenen dels contractes s'apliqui a millorar els seus dels complets.

Li contesta el Sr. Riera, afirmant que es paga normalment, i fent veure la impossibilitat del segon extrem.

S'aprova l'art. 3.ª, i queda aprovat així el cap. 3.ª (Obres públiques; Carreteres, camins i ponts), que importa: Ordinari, 2.827,330'30; extraordinari, 9.825,816'20; total, 12.653,146'50 ptes.

S'entra a discutir el cap. 4.ª, referent a Política social, que havia estat ajornat.

El Sr. Noguera i Comet es plany que la Mancomunitat no tingui atribucions per intervenir amb eficàcia en els conflictes socials. Aquesta manca de mitjans va obligar a donar a aquest departament una limitació que creu que tendeix a orientar-lo de manera que mereix la seva aprovació. Felicita al nou Conseller per haver fet seus els projectes del Sr. Bofill i Mates, antecessor seu. Fa un elogi del Museu Social, que fa temps que va suprimir-se, i excita l'interès del Consell en el problema de les Cases barates. Invoca perquè la Mancomunitat faci sentir la seva veu en els organismes internacionals dedicats a la solució dels problemes socials, i recorda que ja en altra ocasió havia sol·licitat protecció per als representants catalans en aquelles entitats.

El Sr. Micó diu que la quantitat consignada en aquest Pressupost és tan raquítica que no és possible desenvolupar cap iniciativa. Espera que en els pressupostos vinent hom donarà una major amplitud a aquest departament.

El Conseller Sr. Riba contesta al Sr. Noguera i Comet, i accedint al seu oferiment diu que no deixarà de demanar la seva col·laboració. El mateix li contesta al Sr. Micó. Recull les manifestacions que ha fet el senyor Noguera i Comet, referent a mutualisme i cooperativisme i cases barates, demanant la col·laboració de tots pel bé de l'obra total de la Mancomunitat.

El Sr. Palau rectifica.

El Sr. Vinyals demana que s'ampliï la quantitat consignada per Política social.

El Sr. Noguera i Comet agraeix les manifestacions del Sr. de Riba.

S'aprova el cap. 4.ª (Política social), que importa: Ordinari, 121,400 ptes.

Es comença la discussió del cap. 6.ª, referent a Obres hidràuliques i de sanejament).

El Sr. Palau demana explicacions respecte a les parts d'aquest capítol.

Li contesta el Sr. Lloret, ambdós rectificquen.

S'aprova el cap. 6.ª (Obres hidràuliques i de sanejament), que importa: Ordinari, 25,000; extraordinari, 254,000; total, 279,000 ptes.

El cap. 7.ª, referent a Ferrocarrils secundaris, dona lloc a una llarga discussió, en la qual intervenen els Srs. Giró, Vinyals, Palau i Iglesias, contestant el Sr. Lloret i explicant detalladament tot el que ha fet el seu departament.

El Sr. Noguera i Comet felicita al Sr. Lloret per la tasca que realitza i es proposa realitzar el seu departament.

El Sr. Guanyabéns inicia un debat perquè en el Pressupost no hi figura cap quantitat que permeti la subhasta d'un ferrocarril que ha anunciat el Sr. Lloret. Aquest li dóna satisfaccions, però el Sr. Guanyabéns insisteix.

El Sr. Lloret féu arribar els nombrosos obstacles burocràtics que oposa l'Estat per solucionar aquests afers d'una manera legal.

El Sr. Guanyabéns demana que s'emmerin aquests obstacles per organitzar una protesta popular.

El Sr. Lloret diu que quan arribi l'hora es demanarà l'ajut de tothom.

Finalment intervé el Sr. Vallès i Puig, explicant llargament els obstacles que troba la Mancomunitat en tots aquells assumptes que han d'anar a raure als ministeris. Fa remarcar que són tractats com si es tractés d'una empresa particular qualsevol. Fa esment de diferents projectes que dormen en els ministeris pendents de resolució des de fa molts anys. Acaba demanant a l'Assemblea un marge de confiança per seguir actuant en aquest assumpte.

S'aprova el cap. 7.ª (Ferrocarrils secundaris), que importa: Ordinari, 64,000; extraordinari, 291,500; total, 355,500 ptes.

S'aixeca la sessió a tres quarts de nou.

SETENA SESSIÓ : DIA 8 DE MARÇ DE 1923

A les cinc menys deu minuts s'obre la sessió, sota la presidència del Sr. Jansana.

Comença la discussió, intervenint-li els Srs. Palau i Guasch, aprovant-se sense variació, del Cap. 8.ª (Telefons), que importa: Ordinari, 729,735; extraordinari, 328,100; total, 1.057,835 ptes.

En la discussió del capítol referent a Agricultura intervenen els Srs. Palau i Mias, aprovant-se així el Cap. 9.ª (Agricultura), que importa: Ordinari, 726,095; extraordinari, 259,000; total, 985,095 ptes.

Al capítol referent a Hisenda, la Comissió d'Hisenda proposa un augment d'unus 30,000 ptes. per al monument a Mn. Jacint Verdaguer. El Sr. Palau opina que la quantitat és molt reduïda i demana que s'augmenti si és necessari aquella consignació, per la major esplendor i valor artístic del monument.

Li contesta el Sr. Vallès i Puig, dient que la xifra no pot ésser augmentada, ja que es tracta d'un projecte en execució, posar ja acabat, i que s'inaugurarà probablement el pròxim mes de maig. S'aprova el cap. 10.ª (Hisenda), que importa: Ordinari, 7,439,365'08; extraordinari, 124,500; total, 7,563,865'08 ptes.

Totals: Ordinari, 22,359,937'34; extraordinari, 13,339,662'53; total general, 35,699,599'87 ptes.

Es llegeix i aprovat el dictamen sobre el projecte d'acord referent a l'ampliació del pla de carreteres.

Creació d'un benifet a la Capella de Sant Jordi del Palau de la Generalitat.— El secretari llegeix el dictamen de la Comissió referent al projecte d'acord per a la creació d'un benifet a la capella de Sant Jordi del Palau de la Generalitat.

El Sr. Giró, en nom de la minoria radical, combat el projecte. El Sr. Quintana, nacionalista-republicà, es plany d'aquesta proposició pel seu significat, no per ésser enemic de l'església catòlica, sinó perquè opina que totes les societats confessionals han d'ésser superadades al poder civil.

El Sr. Giró presenta una proposició incidental proposant que l'Assemblea declari la seva neutralitat religiosa, suprimint tot acte de culte.

El Sr. Puig i Cadafalch diu que no havia cregut que l'acceptació d'una cosa tan senzilla portés a la discussió de totes les coses divines i humanes i menys a presentar la proposició llegida. Això significa una reforma de l'Estatut, i per tant, ha de discutir-se. Per a combatre el que ha dit el Sr. Giró, posa l'exemple de diferents nacions on es respecta el sentiment religiós, al qual.

d'altra part, són deguts els més extraordinaris monuments d'art, el que evidencia la seva importància.

Diu que el Sr. Giró, com a home indiferent a les tendències religioses, hauria d'acceptar l'oferta feta a la Mancomunitat, i obrar d'altra manera és aixecar un sentiment d'odi. El fet de què a la capella de Sant Jordi hi hagi un capellà, no pot pas ésser considerat molest per ningú.

S'entaula un debat entre el Sr. Giró i la Presidència del Consell, i després un altre entre la Presidència i els Srs. Giró i Casanovas, respecte de si deu o no discutir-se la proposició incidental abans del dictamen, acordant-se, per fi, discutir primer el dictamen.

El Sr. Micó, reformista, diu que respectant la voluntat del generós donador del benifet, creu que la Mancomunitat ha de declarar que en aquest acte no hi ha cap preferència d'ordre confessional.

El Sr. Palau, maurista, diu que se sent identificat amb les manifestacions del President de la Mancomunitat i que accepta amb totes les seves conseqüències la creació del benifet.

El Sr. Casanovas, nacionalista-republicà, combat el dictamen.

El Sr. Marqués, tradicionalista, protesta de les manifestacions del Sr. Giró i accepta la creació del benifet que respon a la manera de sentir de la majoria de l'Assemblea i de Catalunya.

El Sr. Palau repeteix les manifestacions que ha fet anteriorment.

El Conseller Sr. Estadella explica la seva situació com a minoria del partit radical en el Consell. Es mostra d'acord, i s'hi adhereix, amb les paraules pronunciades pel President del Consell. Creu que el menys que pot fer-se és agrair a la Presidència que hagi portat aquí un assumpte que havia pogut resoldre perfectament el Consell. Troba inexplicable que es consideri inadmissible que la Mancomunitat accepti aquest benifet, preteixent que és una demostració de catolicisme, quan la majoria i l'Assemblea i el Consell són catòlics, i, a més, figuren en el Pressupost partides destinades al culte.

(El Sr. Estadella és aplaudit.)

El Sr. Casanovas rectifica, i diu que el Sr. Estadella ha fet algunes reserves que no permeten saber quina actitud adoptarà la minoria republicana del Consell en arribar a la votació.

El Sr. Estadella li contesta que la seva situació és prou clara.

Segueix el Sr. Casanovas dient que les minories no tracten de plantejar una crisi; tracten de saber si han o no de mantenir una posició de concòrdia amb el Consell.

Protesta de què perquè es donin cabals per a beneficència s'accepti un principi espiritual, la qual cosa equival a acceptar el criteri de l'Estat perquè també dona cabals per a beneficència. (Protestes.)

Rectifica el Sr. Micó, i diu que es fa càrrec de la posició difícil en què es troba el Sr. Estadella entre el Consell i les minories.

La seva minoria diu que protesta del projecte d'acord per significar un atac a l'esperit de tolerància.

El Sr. Giró rectifica també.

El Sr. Puig i Cadafalch, contestant les censures que li han estat dirigides perquè no ha resolt aquest assumpte sense portar-lo a l'Assemblea, diu que mentre ocupi la Presidència procurarà sempre sancionar els acords amb el beneplacit d'aquesta. Proposa que es voti el projecte sense ulteriors revisions de constitució, la discussió de les quals seria llarga i inútil. Prega que es doni per suficientment discutida aquesta proposició i es passi a la votació.

Es passa a votació la proposició incidental del senyor Giró, i, tot seguit, per votació nominal, és rebutjada per 29 vots contra 15.

El Sr. Quintana explica el seu vot favorable a la proposició incidental.

Per votació nominal s'aprova el dictamen favorable a la creació del benifet per 29 vots contra 15.

La rabassa morta. — El Sr. Masramon proposa que per formar la Comissió que ha d'entendre amb el plet de la rabassa morta, siguin designats els Srs. Noguer i Comet, Jansana, Estapé, Patjó, Folch i Micó.

El Sr. Montserrat proposa que formi part també de la Comissió el Sr. Abellà. Així s'acorda.

Tot seguit són aprovats diferents dictàmens.

Els alcaldes de R. O. — El Sr. Jansana fa referència a la protesta formulada per l'Assemblea referent al nomenament d'alcaldes de real ordre. Parla del cas recent de Sant Feliu de Llobregat i acaba proposant a la Mancomunitat que faci una protesta al Govern manifestant que Catalunya desitja que en les eleccions s'eviti tota intromissió que pugui desvirtuar la voluntat del poble.

El Sr. Noguer i Comet s'adhereix a les paraules del Sr. Jansana.

El Sr. Micó es plany que s'hagi portat aquest assumpte a l'Assemblea, la qual — diu — no és competent en aquesta qüestió.

Intervenen en la discussió els Srs. Guanyabéns, Casanovas i Marqués.

El Sr. Jansana rectifica.

El President del Consell, Sr. Puig i Cadafalch, promet que el Consell farà el que sia precis en cada cas. En efecte, en aquestes eleccions, davant la tan pregonada campanya dels defensors del Poder central a favor de l'autonomia dels Municipis, tot nomenant Alcaldes de R. O. i destituïnt Ajuntaments, els partits catalans complien el seu deure.

Altres assumptes. — El Sr. Robert demana que es procuri que l'Estat obligui el compliment de la llei per evitar l'adulteració del vi a base d'alcohols industrials.

Li contesta el Sr. Mías, demanant més dades per poder estudiar l'assumpte.

El Sr. Estapé proposa la creació d'un distintiu per als Diputats de Catalunya.

El Sr. Palau s'adhereix a aquesta petició.

El Sr. Puig i Cadafalch diu que el Consell ja s'ocupa d'aquest assumpte.

El Sr. Quintana recorda el projecte de perpetuació de la memòria del sacrifici dels milers de catalans que van morir a la gran guerra.

El Sr. Puig i Cadafalch li contesta fent història de la gestació del Consell en aquest assumpte, i fa remarcar l'oposició que ha trobat en certes esferes oficials franceses i espanyoles. Fa avinent que la colònia francesa ja ha emprès quelcom en aquest sentit i anuncia que dins de poc tindrà a Barcelona un monument — encarregat a l'escriptor Sr. Clarà — amb el qual es perpetuarà la memòria dels voluntaris catalans.

El Sr. Marqués demana que es convoqui una Assemblea extraordinària per tractar de la modificació de l'Estatut, manifestant que la formació del Consell ha d'ésser homogènia.

Els Srs. Noguer i Palau s'adhereixen a les paraules del Sr. Marqués.

El Sr. Puig i Cadafalch exposa la seva opinió personal sobre aquest assumpte, creient innecessària la reforma de l'Estatut.

El Sr. Vinyals s'adhereix a aquestes manifestacions.

El Sr. Puig i Cadafalch diu que aquest assumpte és ja vell. Des del primer dia l'Estatut ha de modificar-se. Din que si es vol un consell homogeni no cal més que s'abstinguin les minories d'intervenir-hi.

Troba estretyn que es demani aquesta transformació quan en el govern heterogeni no hi hagué mai cap dificultat. Totes les iniciatives sobre constitució s'han solucionat sense anar a la reforma de l'Estatut. Altra-ment, per a reformar-lo és necessària l'aprovació del

Govern, i seria ridícul, ja que tenim més grans aspiracions, que anessim a demanar permís per a una reforma sense importància al Poder central. Acaba dient que el Consell no presentarà el projecte de reforma.

El Sr. Palau demana que consti en acte el sentiment de l'Assemblea per la mort de N'Ignasi Girona, adherint-se el Sr. Mías a les paraules del Sr. Palau.

El Sr. President de la Mancomunitat dirigeix una salutació als senyors Diputats que assisteixen per darrera vegada a l'Assemblea. És feliçitat que els hagi guiat sempre en llurs actuacions un amor envers el nostre país. Catalunya — diu — té una tradició gloriosa i procurem que l'esdevenidor sigui digne d'ella.

El senyor President de l'Assemblea pren comiat també dels senyors Diputats.

S'aixeca la sessió a dos quarts de nou del vespre.

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat dels acords presos i de les propostions deliberades en l'última Assemblea de la Mancomunitat, i pendre esment de les mocions que en aquella se li feren, disposant demés del tràmit normal i ordinari dels acords per les diverses Seccions a les quals atafien.

1.ª Comunicar a les minories que impugnaren el projecte de creació d'una Mutualitat de Secretaris i Funcionaris municipals de Catalunya, i a la minoria nacionalista republicana, el conveni que acceptaren de designar un representant perquè s'atansi al Consell, representant, a l'objecte de què es tracta, pel Conseller de Política social, Sr. de Riba, per a preparar el projecte de reglamentació de les bases aprovades per l'Assemblea, que haurà de ser sotmès al Consell Permanent.

2.ª Comunicar, als efectes oportuns, els termes de l'acord acceptant la fundació d'un benifit a la Capella de Sant Jordi, a la Cúria eclesiàstica del Bisbat de Barcelona, a la Junta de Govern de la Casa de Caritat, i als fundadors del benifit expressant-los el regrament del Consell i interessant el compliment dels tràmits d'expedient que manquen per a donar compliment a llur voluntat.

3.ª Passar a informe de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts la proposició dels Diputats Srs. Marqués i Campmany, interessant que sigui integrat al pla general de vies de comunicació de la Mancomunitat un camí que uneixi el de Calleta a Orsavinya, qm. 6, punt denominat «Coll trencat», amb la carretera general de Barcelona, qm. 661, punt denominat «de Sant Pol», terme de Sant Pol de Mar.

4.ª Passar, també, a informe de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts la proposició del Diputat Sr. Xuch, interessant que s'accepti l'ofertament de l'Ajuntament de Grananya de Cervera, per a la ràpida construcció del camí veïnal que aquell poble interessa, a l'objecte de sortir de la incomunicació en què es troba.

5.ª Encomanar al senyor Conseller de Cultura que prepari l'oportuna proposta d'acord per a la dotació d'un dispensari d'urgència a la Universitat Industrial, tal com demanaven en la seva proposició els Diputats Srs. Marqués, Giró, Micó i Flaquer.

6.ª Encomanar, així mateix, al senyor Conseller de Cultura la preparació de la proposta d'acord pertinent per a activar el pla de les Escoles menors de Belles Arts, i resoldre el que millor escaigui en quant a la proposició dels Srs. Quintana, Mesramon i Riu Puig, encaminada a atendre les necessitats més apremiants de l'Escola d'Olot.

7.ª Encomanar a la Secretaria del Consell Permanent que tramiti l'acord de l'Assemblea aprovant la

proposició dels Diputats Srs. Marqués, Campmany, Giró, Solanas i Guanyabéns, en sentit d'interessar del Govern la repatriació i llicenciament dels soldats de quota dels reemplaçaments de 1920 i 1921, de campanya a Marroc.

8.ª Passar a estudi dels senyors Conseller d'Agricultura i Director del Servei d'Acció social agrícola la moció del Diputat Sr. Palau Rabassó, interessant la creació d'un organisme anomenat Direcció Corporativa Agrària, que tingui la finalitat de coordinar la potencialitat econòmica de tots els organismes agrícoles catalans, a fi d'orientar i donar realitat a l'aspiració d'industrialitzar llurs explotacions dintre les condicions que imposen la competència mercantil moderna; havent d'obrir el Consell Permanent una informació pública a fi d'assabentar-se de la intensitat de les necessitats a què ha d'acudir el dit organisme i de la forma d'organització que millor aprofitarà la tasca que se li encomani.

9.ª Pendre esment de la proposició incidental del Diputat Sr. Noguer i Comet, acceptada per l'Assemblea, referent a la regulació del règim que en matèria de censos, rebassa morta i altres de naturalesa analògica millor escaigui a Catalunya; propulant una informació pública al dit objecte i adjuntant al Consell una comissió parlamentària de l'Assemblea, integrada pels Diputats Srs. Micó, Jansana, Fatjó, Folch, Avellà i pel Sr. Noguer, per a recollir els resultats de la informació i redactar un projecte definitiu, podent, si ho creu convenient, cridar una conferència d'experts i fins sol·licitar la reunió de l'Assemblea en sessió extraordinària.

10.ª Encomanar al senyor Conseller de Cultura que, dins els termes de discreció que cregui pertinents, doni satisfacció al desig manifestat pels Diputats Srs. Giró i Vinyals, interessant dades concretes del personal docent i administratiu, estadística de matrícules, horaris de classe, acumulació d'assignatures, retribucions, etc., del Departament de Cultura de la Mancomunitat.

11.ª Assabentar-se dels tràmits ordenats pel senyor Conseller de Cultura per a la bona eficàcia del llegat «Pere Vilas», en el mateix sentit que va interessar el Diputat Sr. Agelet.

12.ª Passar a estudi del senyor Conseller de Cultura la moció del Diputat Sr. Llobet, interessant la conversió de l'Escola de Tall de Girona en una organització global d'ensenyament femení.

13.ª Passar a estudi del senyor Conseller de Cultura la moció del senyor Noguer i Comet, interessant l'adhesió de la Mancomunitat a l'homenatge a la memòria de Mn. Reixach, construint, si fos possible, un edifici escolar al poble natal de l'il·lustre pedagog.

14.ª Passar a estudi del senyor Conseller d'Hisenda la moció del Diputat Sr. Agelet, en sentit d'interessar que s'assenyali l'àrbitri sobre automòbils a base de quilòmetratge recorregut.

15.ª Donar coneixement al senyor Conseller de Beneficència de la moció dels Diputats Srs. Vidiella i Iglesias, encaminada a aconseguir que s'augmenti la subvenció concedida a l'Hospital i Casa de Caritat de Reus.

16.ª Donar coneixement al senyor Conseller de Cultura de la moció del Diputat Sr. Quintana, interessant que en regular-se les subvencions de Cultura es tingui present d'una manera especial el Centre de Lectura de Reus.

17.ª Donar coneixement al senyor Conseller de Cultura de la moció del Diputat Sr. Marqués, interessant que s'estimuli l'ensenyament primari a Catalunya i que no es regategi esforços per a contribuir a la tasca de la Protectora de l'Ensenyança Catalana.

18.ª Passar a estudi de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts la moció del Diputat Sr. Micó

interessant el concurs de la Mancomunitat per a la construcció d'un autòdrom a Sitges.

19.e Donar coneixement al senyor Conseller de Política social de la moció del Diputat Sr. Noguer i Comet, interessant la intervenció de la Mancomunitat en els problemes de l'habitatge popular i cases barates i en els organismes internacionals que s'ocupen de qüestions socials.

20.^e Tramitar degudament la protesta formulada per l'Assemblea amb motiu d'una moció del Diputat Sr. Jansana contra els atropells de l'Autoritat governativa en la preparació de la campanya preelectoral.

21.e Passar a estudi del senyor Conseller d'Agricultura la moció del Diputat Sr. Robert, interessant que es tingui en compte, per a la possible deliberació en la pròxima Assemblea, el problema de l'adulteració dels vins a base d'alcohols industrials.

22.e Acceptar la moció dels Diputats Srs. Estapé i Palau, interessant que es faci un distintiu comú a tots els Diputats de la Mancomunitat, que sigui el senyal extern i oficial de llur càrrec; encomanant-se a la Presidència la realització de l'acord.

23.e Unir a l'expedient corresponent la moció del Diputat Sr. Quintana, interessant que es duguin a terme els acords presos per a homenajar la memòria dels voluntaris catalans de la gran guerra, contestada pel

President del Consell amb l'explicació de tot el que s'ha fet referent a aquest assumpte i dels obstacles que han impedit la realització dels propòsits del Consell Permanent.

24.^e Donar coneixement al senyor Conseller d'Hisenda de la moció del Diputat Sr. Colomer, interessant que es demani al Govern la supressió de l'aplicació de coeficients per moneda depreciada, quan els contractes es facin en moneda del país.

25.e Complimentar l'acord de l'Assemblea, de conformitat amb la moció del Diputat Sr. Palau, en sentit de comunicar a la família del benemèrit patrici Ignasi Girona, el testimoni de condol de la Mancomunitat per la mort d'aquell.

26.e Encomanar al senyor Secretari del Consell Permanent l'estudi de les possibles addicions al reglament de l'Assemblea, a l'objecte de regular el tràmit de les proposicions incidentals.

— Encomanar a l'Enginyer-director de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts l'estudi del projecte d'enllaç dels Establiments de Beneficència d'Horta i de la finca adquirida amb destinació a Ensenyament d'agricultura a Caldes, amb les carreteres de la Mancomunitat, en compliment de l'acord pres en aquest sentit per la darrera Assemblea.

(Sessió del dia 21 de març de 1923.)

PRESIDÈNCIA

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat de les manifestacions de la Presidència referent als actes i obsequis de polidèria disposats amb motiu de la visita que el Prof. Einstein ha fet a Barcelona, per a professar un dels Cursos monogràfics que organitza la Mancomunitat.

(Sessió del dia 1.ª de març de 1923.)

Fent-se ressò de la petició de diverses entitats de Barcelona que s'hàn dirigit a la Mancomunitat amb prec que interressi en termes de justícia la revisió del procés de Lluís Verdager, facultar la Presidència perquè, prèviament les informacions que consideri oportunes, realitzi la gestió que millor escaigui a l'objecte que s'interessa.

(Sessió del dia 8 de març de 1923.)

Tenint en compte que per a la Mancomunitat els dies 29, 30 i 31 del mes que som són dies de festa, que la nomina del personal sigui satisfeta el dimecres, dia 28.

(Sessió del dia 9 de març de 1923.)

Pendre enament d'una comunicació del Centre d'Estudis Alemanys i d'Intercanvi de Barcelona, assabentant la constitució d'aquesta nova entitat i interessant la reciprocitat de serveis amb la Mancomunitat i amb l'Institut d'Estudis Catalans; acordant-se contestar en termes d'afectuosa correspondència, i transmetre còpia de la dita comunicació a l'Institut d'Estudis Catalans, als efectes que millor escaigui.

(Sessió del dia 21 de març de 1923.)

Aprovar el compte de la Casa de Caritat, data 28 de febrer darrer, per impressió de la CRÒNICA OFICIAL de la Mancomunitat, corresponent al mes de desembre de 1922, i de cent cinquanta exemplars dels projectes d'acord presentats a la divuitena reunió de l'Assemblea, edició provisional, d'import 2,875 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 68, art. 3.ª, cap. 1.er del vigent Pressupost.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

Aprovar la minuta de compliment de l'acord de l'Assemblea sol·licitant del Govern que siguin repatriats i llicenciats els soldats de quota que han completat el temps reglamentari de servei.

— Atès el dictamen del Cap de la Secció primera, concedir autorització a En Miquel Villà, fabricant de teixits, perquè pugui usar en una marca de fàbrica l'escut de Catalunya, en la forma que té sol·licitada i segons model que acompanyà la seva petició.

(Sessió del dia 28 de març de 1923.)

OFICINA D'ORIENTACIÓ MUNICIPAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atenent la conveniència de proveir immediatament la plaça de Cap de Negociat d'Orientació municipal, consignada en el cap. 1.er, art. 2.ª, part. 1.ª del Pres. supost de despeses de la Mancomunitat per a l'any econòmic 1923-24, nomenar, per exercir aquest càrrec, amb caràcter interí, En Josep Escofet i Milla, amb el sou de 6,000 ptes. anuals, a comptar del 1.er d'abril

pròxim, i per mentre no s'acordi la provisió definitiva de la dita plaça, encomanant, a aquest efecte, al Cap-director d'Administració que formulí tot seguit i presenti a l'aprovació del Consell les bases que hauran de regir les corresponents oposicions.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

NEGOCIAT D'ARQUITECTURA

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la relació formulada per l'Arquitecte de la Mancomunitat, En Joan Rubió, de les quantitats que han d'ésser abonades als Auxiliars del Negociat d'Arquitectura, pels treballs de delineació fets durant el mes de febrer propassat, referents al Saló de l'Assemblea, distribuïdes en la següent forma: Al Sr. Alfred Figueras, 73'12 ptes., i al Sr. Josep Sánchez, 106'87; a satisfer amb càrrec a la part. 66 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 9 de març de 1923.)

MAJORDOMIA

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el compte justificant, rendit pel Majordom de la Mancomunitat, amb motiu de les despeses ocasionades durant el mes de gener pel concepte de calefacció, que importa 200 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 63 del Pressupost vigent.

— Aprovar la relació de despeses presentada pel senyor Majordom de la Mancomunitat, corresponent al mes

de gener darrer, com a justificant de les quantitats cobrades amb càrrec a la part. 61 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 1.ª de març de 1923.)

A proposta del Conseller de Finances, aprovar la relació de despeses presentada pel senyor Majordom de la Mancomunitat, corresponent al mes de febrer d'enguany, com a justificant de la inversió de la quantitat de pesetes 6,442'14.

(Sessió del dia 21 de març de 1923.)

PERSONAL

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Ateses les manifestacions del Cap-director d'Administració, participant que a la mort del representant de la Mancomunitat a Madrid, Sr. Benet Marcet, ocorreguda el dia 22 de gener de 1922, va ésser encarregat oficiosament el germà d'aquest, Sr. Josep, de la continuació de la prestació dels serveis inherents al càrrec esmentat, el qual ha vingut efectuant sense que s'hagués formalitzat el nomenament corresponent, nomenar, amb caràcter interí, representant de la Mancomunitat de Catalunya a Madrid a En Josep Marcet, el qual disfrutarà del sou anual de 4,000 ptes., a comptar del dia 1.ª d'abril vinent, amb càrrec a la part. 12 del Pressupost de 1923-24, i pels serveis prestats des del dia 1.ª de febrer de 1922, data en la qual es va encarregar de representar la Mancomunitat a Madrid per haver mort el seu germà Benet, que se li aboní la quantitat de 4,000 ptes., amb càrrec a la part. 11 de l'actual Pressupost.

(Sessió del dia 28 de març de 1923.)

CULTURA I INSTRUCCIÓ

CENTRES ACADÈMICS

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

SECCIÓ HISTÒRICO-ARQUEOLÒGICA

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prendre grat esment de les manifestacions de la Previsió referent a la publicació de l'Anuari de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans, corresponent als anys 1915 a 1920.

(Sessió del dia 1.ª de març de 1923.)

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIU

OFICINA D'ESTUDIS JURÍDICS

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prendre esment de l'estudi sobre la qüestió de la

rabassa morta, fet per l'Oficina d'Estudis Jurídics de la Mancomunitat, i assabentar-ne els senyors Diputats, interessant-los la participació en la informació pública a què ha de donar lloc.

(Sessió del dia 1.ª de març de 1923.)

Notícies i documents

L'Oficina d'Estudis Jurídics ha publicat un *Projecte de regulació dels censos, rabassa morta i terrats*, a Catalunya, en compliment de la comanda que li féu el Consell Permanent de la Mancomunitat, amb relació a la proposició del Sr. Noguera i Comet en l'Assemblea de setembre de 1921, en la qual l'esmentat senyor Diputat sol·licitava que fossin portades a cap algunes gestions davant el Govern de l'Estat i de les Corts, per a l'obtenció d'una llei reguladora de les redempcions emfiteutiques.

El projecte forma un fascicle de XXIV-51 pàgines, i és en tiratge provisional per a sotmetre'l al parer dels experts i entitats interessades en les diverses matèries que regula.

Aquestes són, com el seu títol indica, totes les relatives a l'emfiteusi comú a Catalunya, a l'especial de Barcelona i al seu hort i vinyet i de Tortosa, i als tractes de rabassa i terratge.

L'Oficina n'està fent tramesa a totes quantes persones i entitats poden portar-hi una assenyada col·laboració, i són en gran nombre les que, en tenir notícia d'haver-se publicat, n'han demanat un exemplar per a son estudi.

CONSERVACIÓ I CATALOGACIÓ DE MONUMENTS

Notícies i documents

El Director del Servei ha adreçat les següents comunicacions al senyor Alcalde de Tarragona:

«Excm. Sr.: En nom dels amants de l'art i de la història del país, em dirigeixo a aquest Municipi intercedint a favor de les ruïnes de l'església de Ntra. Sra. del Miracle.

Monument romànic del segle XIII, d'important vàlua arqueològica, és aquesta església. Planta de creu llatina, emboti amb cúpula damunt trompes i absis pla; heu a aquí les característiques estructurals. Una porta i dues finestres laterals, finament decorades, l'embellien. A Orient, a Firouz-Abad i Sarvistan, en l'antiga Pèrsia, cal cercar els remots orígens de la cúpula.

Per la història i la tradició és en gran manera estimable el monument. Té prop seus restes de l'Amfiteatre romà. L'església és construïda allà on patiren martiri nombrosos cristians, entre els quals hi havia el bisbe Sant Fructuós i els seus diàques. El rei Jaume I, en la seva Crònica, esmenta l'església.

El monument paga i les ruïnes cristianes acreixen mútuament l'interès i significació pròpies. Es tracta de testimonis únics, insubstituïbles, de la història de Tarragona.

L'església, avui, és, en gran part, caiguda, aterrada; però resten en peu encara els murs i la volta de l'absis, els murs del creuer i la volta del braç de l'esquerra d'aquest. Creiem que aquesta part del monument ha de conservar-se.

Bona obra serà desenterrar les graderies de l'Amfiteatre, rebaixar el terreny; però la seva àrea és prou gran per haver-hi lloc a que la part ocupada per l'església sobrepuigi del pla general, mostrant els murs de pedra del monument cristià. No han pas destruït, a Roma, Santa Maria Antica, perquè es veïa lliure el temple romà al divi August, als murs del qual es troba adossada l'església cristiana. Prop de les ruïnes del Foro i del Palati han respectat, els intel·lectuals de Roma, l'aportació artística dels segles següents.

Econòmicament, és avantatjosa la proposta. El cost de l'aterratment i transport de desleres serà estalviat.

Per al bon efecte de les ruïnes, caldria reparar-les, tancar amb carens els forats oberts per empotrar-hi bigues; s'haurà de refer, també, la cantonada malmesa. Dalt dels murs convé posar teules. Conviendrà tancar amb un reixat la part oberta, corresponent a la nau, per tal d'evitar, a l'interior, l'accés constant del públic. S'ofereix a dirigir i costejar aquests treballs el Servei de Conservació de Monuments.

En resum, el sotsignat prega al Municipi de Tarragona que limiti a la part ja caiguda la destrucció total de l'església del Miracle, conservant els elements de pedra picada (porta i transports) que podran tenir nobles aplicacions. L'absis i el creuer seran respectats, oferint-se a reparar-los la Conservació de Monuments.

Deu vos guard molts anys.

Barcelona, 23 de febrer de 1923. — *Jeroni Martorell*, Arquitecte-director.

«Excm. Sr.: L'exploitació de la pedrera situada tocant als baluards de la Falsa Braga ha ocasionat la

destrucció dels murs que naturalment limitaven el Passeig Arqueològic que cal obrir prop de les antigues muralles.

En la meua visita del dia 20 vaig tenir ocasió d'observar que, entre el Fort Negre i la Torre de l'Arquebisbe, s'arrencaven pedres de sota el camí, amb la qual cosa serà molt fàcil un pròxim estímbament.

Els murs dels baluards ja destruïts, i els que estan en perill de caure, s'hauran de substituir, el dia de demà, amb murs de nova construcció, el cost dels quals serà extraordinàriament superior als beneficis que pugui rebre el Municipi de l'exploitació de la pedrera.

Per la qual cosa, i a favor de la possibilitat d'execució del Passeig Arqueològic, únic de futur renom universal, prego al Municipi que aturi tot seguit l'exploitació de la pedrera propera als baluards i murs compresos entre ells.

Deu vos guard molts anys.

Barcelona, 22 de febrer de 1923. — *Jeroni Martorell*, Arquitecte-director.

JUNTA DE CIÈNCIES NATURALS

Notícies i documents

Sessió del dia 23 de febrer de 1923. — Pon celebrada sota la presidència d'En Manuel Cazorla, Vice-president, assistint-hi els Vocals Srs. Bofill i Matas, Cararach i Palau, i actuant de Secretari el Dr. Font i Quer.

Excusada, pel senyor President, la falta d'assistència d'En Bofill i Pichot, en l'legi l'acta de la sessió anterior, la qual s'apravà per unanimitat, prenent-se tot seguit els següents acords:

Assabentar-se pel senyor Secretari que havent acordat la Junta en la sessió anterior, de 26 de gener, que ell i el Sr. Bofill i Pichot procuressin resoldre de la manera més satisfactòria i breu amb la Societat de Representacions i Subministres l'afar de les reproduccions de fòssils dipositats al Museu, escrigueren al Gerent de dita societat a Madrid, Sr. Maluquer, el qual manifesta que la manera millor de deixar-ho tot arreglat és que la societat es possessioni novament d'aquells objectes; acordant-ho de conformitat.

Assabentar-se pel senyor Secretari, referent a la petició del Dr. Faura, que quedà damunt la taula la sessió anterior, del criteri sostingut per l'Honorable Sr. President de la Mancomunitat en la visita que li feren el Sr. Bofill i Pichot i ell per acord de la sessió passada; dit criteri és el de no cedir a la caixa de la Junta altres quantitats que les necessàries per a pagar fulles del mapa i memòries explicatives ja executades, amb càrrec a la partida de 10,200 ptes. que figura en el Pressupost de 1921-22 de l'Emprèstit de la Mancomunitat de Catalunya.

Informar-se pel mateix senyor Secretari d'haver cedit l'hivernacle a la Societat protectora del Canari per a celebrar-hi una exposició el proper passat diumenge dia 18.

Assabentar-se d'una comunicació del Sr. Nicolau M. Rubió, en la qual exposa el caràcter d'assaig que ha tingut l'expedició al Senegal que feren ell i altres companys.

Ofi el parer del senyor Director del Museu, acordar demanar a la Comissió de Cultura que designi un arquitecte per a la confecció dels placs de condicions a què s'hauran d'ajustar els que hagin de pendre part en la construcció dels sostres de la sala principal i de l'escala del Museu de Catalunya.

Així mateix, acordar que el senyor Conservador de Zoologia informi amb notes i preus sobre la construcció de caixes per a demostracions entomològiques a la Galeria del Museu de Catalunya.

Havent passat la Junta al Museu de Catalunya, després d'examinar els armaris construïts pels diferents industrials que foren cridats anteriorment a concurs, i els atesos informes dels senyors Conservadors i Director del Museu, acordar concedir la construcció dels vint armaris per al Departament de Zoologia a la casa Domènec Montanut, pel preu de 21,000 ptes.; els deu armaris per a Geologia, a la casa Francesc Arasa, per la quantitat de 12,400 ptes., i l'acabament de l'armariatge del Departament de Botànica, dues portes amb vidrieres, baraneta a les galeries, dues escales de caragol, dues taules i dotze cadires de braços, a la casa Josep Pidemunt, per la quantitat de 18,780 ptes. Tots aquests senyors constructors quedaran obligats a complir les següents condicions:

1.ª Enllestir la feina dins el termini de tres mesos, a comptar des del dia de la notificació oficial de l'encàrrec el constructor dels armaris de Geologia, i dins el de cinc mesos els altres dos.

2.ª Perdre 500 ptes. per cada setmana d'ajornament.

3.ª El que fos encarregat dels treballs de Zoologia, acceptar, i per a ésser degudament utilitzats, els dos armaris de mostra no construïts per ell, sense augmentar el pressupost donat.

4.ª Introduir en el mobiliari aquelles reformes i perfeccionaments que els senyors Conservadors creïssin adequats, mentre el cost total no fos augmentat.

5.ª Resoldre la construcció d'acord amb la mostra presentada i les modificacions adoptades de manera rigorosament exacta, quedant advertit el constructor d'una no acceptació de la feina cas de faltar a aquestes condicions.

Acordar que mentre duri l'absència del Sr. Barbey, actüi de President accidental de la Junta el Sr. Josep Canaruch.

CONSELL DE PEDAGOGIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Instrucció pública, que a partir del dia 1.1 del pròxim mes d'abril, data en la qual començaran a percebre el sou que se'ls assigna, queden perllongats per tres anys els nomenaments de Consellers tècnics del Consell de Pedagogia, fets a favor dels Srs. Francesc d'A. Galí i Fabra i Eladi Homs i Oller, per acord del Consell Permanent de 22 d'abril de 1920, amb el mateix sou de 3,000 ptes., i les obligacions que se'ls assenyalaven.

(Sessió del dia 28 de març de 1923.)

COMISSIÓ D'EDUCACIÓ GENERAL

Notícies i documents

EDUCACIÓ POPULAR

Dimarts, dia 27, començarà a Tortosa el cicle de conferències d'Educació General a l'esmentada ciutat.

La primera conferència anirà a càrrec del Mestre Joan Llangueres, sobre educació musical; amb el tema: «La cançó popular en les figures de la Passió».

L'acte serà en el Teatre Principal, a dos quarts de deu de la nit, i hi pendrà part una secció de l'Orfeó Tarragoní, per executar les següents cançons populars: El Ram de la Passió, La Verge a Judeu, Jesús i Maria, Als mortals, Madalena, La Passió sagrada, La Cena, Portal de Betlem, Les hores de la Passió, Les set Paraules,

Les obres de misericòrdia, Contrapàs llarg, Qui la servirà a la Verge Maria, El moliner, Dalt del cel, La Samaritana, La Passió, Cantem cristians, L'adoració de l'hort, A Vós, Verge i Mare, Cant de la Passió, Els vuit dolors de la Mare de Déu, El sant rosari.

— El passat dilluns, dia 19, es celebraren les conferències organitzades per la mateixa Comissió, l'una a la Biblioteca Popular de Vendrell, a càrrec d'En Bartomeu Oliver, sobre «Formació literària popular», l'altra, a Castellterçol, a càrrec d'En Narcís Massó i Valentí, sobre «Cultura física i moral».

MAPA GEOGRÀFIC DE CATALUNYA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat, amb satisfacció, de la publicació de la fulla del mapa de Catalunya, corresponent a Sant Feliu de Guixols.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

LABORATORI GENERAL D'ASSAIGS I CONDICIONAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat de diverses comunicacions relacionades amb la inauguració del Laboratori General d'Assaigs i Condicionament de la Mancomunitat, fent especial esment de l'òtici de felicitació del senyor Consol de Suïssa a Barcelona per la creació i pla d'organització de l'esmentat Laboratori.

(Sessió del dia 8 de març de 1923.)

Aprovar la certificació de les obres realitzades fins al 1.5 del mes que som en l'edifici destinat a Laboratori i condicionament tèxtil, en la Universitat Industrial, lliurada en aquella data per l'Arquitecte Sr. Lluís Planius i Culvet, la qual importa 29,790.66 ptes. líquides, a satisfer al contractista Sr. Salvador Crivilles, amb càrrec a la part 103 del Pressupost de despeses vinent, amb cabals d'Emprèstit, procedents de Resultes de 1920-21.

— Autoritzar En Ramon Rahola, Administrador general del Laboratori d'Assaigs i Condicionament, per adquirir, amb destinació al Laboratori tèxtil i Condicionament, de la Societat Bastos i C., pels preus que s'indiquen, els aparells que es detallen, fent-se efectiu l'import amb càrrec a la part 198 de la secció de despeses del Pressupost de la Mancomunitat per al pròxim exercici econòmic:

Francs s. Pesetes

Un dinamòmetre Moscrop.....	3,015
Una balança Knowles.....	600
Un dinamòmetre Smith, teixits.....	2,000
Un dinamòmetre Shopper, fils.....	1,600
Un dinamòmetre Shopper, teixits.....	3,500
Un dinamòmetre automàtic Bear, 3 a.....	1,343
Una balança precisió n.º 1 Baer.....	450
Un dinamòmetre Chevreyl, amb un aparell prova troquilions, un aparell Persoz i un aparell «Cor de chasses».....	1,675
Una balança Lauth.....	550
Un aparell acondicionador Standart.....	2,472
Un aspi mètric cotó, Bear.....	486
Un quadrant id.....	260

	Francs.	Pesetes
Un quadrant cotó català.....	200	
Un aspi id.....	476	
Un dinamòmetre automàtic 1 a.....	1,027	
Un aparell diagrama fibres.....	183	
Un torsiómetre 8 a.....	484	
Una balança precisió n.º 10.....	510	
Un aparell regularitat fils 7 a.....	246	
Un aspi per a seda.....	670	
Un quadrant id.....	215	
	7,441	14,883

(Sessió del dia 9 de març de 1923.)

SERVEI DE METEOROLOGIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Instrucció pública, autoritzar la Direcció del Servei Meteorològic de Catalunya per a invertir, amb càrrec a la part. 153 d'Emprèstit del Pressupost vigent, fins a la quantitat de 9,100 ptes., pels conceptes que s'indiquen:

Per l'adquisició d'un Ciclostyle, gran model, sistema Rotary Gestamer, 2,100 ptes.; per a la instal·lació de deu estacions per a observacions termomètriques, 7,000. Total, 9,100 ptes.

(Sessió del dia 28 de març de 1923.)

MUSEUS, BIBLIOTECES I ARXIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat de la sentència del Tribunal Suprem, desestimant la demanda formulada pel senyor Lluís Plandiura contra la R. O. del Ministeri d'Instrucció pública i Belles Arts, de 20 de juliol de 1922, declarada ferma i subsistent, i pendre grat esment dels termes favorables als drets de la Junta de Museus de la nostra ciutat, amb què es fonamenta la referida sentència.

— Escoltades les explicacions prèvies, autoritzar la Presidència perquè prengui les mesures que corresponguin a l'objecte que puguin ésser avançades a càrrec de la subvenció que en el pressupost per al pròxim exercici té consignada la Junta de Museus per a les atencions del servei d'excavacions a Empúries, les quantitats necessàries per a atendre despeses de més urgència que puguin presentar-se fins a la vigència del nou pressupost.

(Sessió del dia 8 de març de 1923.)

Per donació al Museu de Barcelona de la medalla commemorativa de l'homenatge al Dr. Turró, oferta al senyor President.

(Sessió del dia 21 de març de 1923.)

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

Notícies i documents

Principals acords presos en sessió del dia 2 de març de 1923. — Fou presidida accidentalment per l'il·lustre Sr. Rafael Canals, per motiu d'haver excusat la seva

concurrència a l'acte l'il·lustre Sr. Josep Llimona, assistint-hi els il·lustres Srs. Manuel Rodríguez i Codolà, Ricard Canals, Lluís Maslari, Jeroni Martorell, Joan Llimona, Carles Pirozzini i el Director dels Museus, Secretari, Sr. Joaquim Folch i Torres.

Acordar, a proposta de l'il·lustre Sr. Vocal Manuel Rodríguez i Codolà, la celebració, per part de la Junta de Museus, d'una exposició de dibuixos d'artistes contemporanis, a l'objecte de fer adquisicions per nodrir les col·leccions de dibuixos del Museu i mantenir-les al corrent del moviment artístic, facilitant-se la Presidència per designar els senyors components de l'entitat que hagin d'ocupar-se d'organitzar la dita exposició i de precisar la data de celebrar-la.

En virtut de la necessitat de fer lloc, en el Museu de la Ciutadella, per a l'agrupació metòdica de les reproduccions d'escultura romànica catalana i amb motiu d'haver-se de retirar objectes de reproducció d'aquell Museu, s'acordà instal·lar en les Sales del Pavelló de la Junta el Museu d'Arts decoratives, acordat ja d'anys amb el beneplacit de l'Excm. Ajuntament.

Aprovar, de completa conformitat, la proposta de la Presidència sobre la celebració, en les Sales del Pavelló de la Junta, d'una exposició de miniatures, oficiosament sol·licitada per alguns col·leccionistes de Barcelona, i d'altra exposició, en les mateixes Sales, dels vidres antics reunits en les col·leccions barcelonines; autoritzant-se a la dita Presidència per a totes les gestions que calguin per portar la proposta a efectivitat.

Assabentar-se de què Mr. Koehlin, President de la Societat d'Amics del Louvre, havia remès un exemplar publicat per aquella associació, contenint en detall els donatius que la dita societat ha fet des de l'any 1897 al 1922 al dit Museu, i acordar el degut agraïment per l'atenció.

SERVEI CENTRAL DE BIBLIOTECES POPULARS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que la distribució de les publicacions de la Mancomunitat de Catalunya i dels organismes dependents directament d'ella es faci mitjançant les següents normes:

1.ª Cuidarà del dit servei:

A) La Central de Biblioteques Populars.

B) L'Arxíu de la Mancomunitat de Catalunya.

2.ª Les publicacions de què s'ha fet esment seran classificades de la següent manera:

A) De propaganda. (La destinada a la divulgació de tot el que ha fet, fa i té destinat per la Mancomunitat; així com donar a conèixer en termes genèrics la seva actuació.)

B) De tècnica. (La que tracta específicament dels serveis, de llur utilitat, de la manera de realitzar-se, de llurs resultats, etc.)

C) Projectes d'acord, índexs, etc. (L'anunciat ja aclarirà el seu fi.)

3.ª La Central de Biblioteques Populars cuidarà de la distribució de les publicacions enumerades en les lletres A, B i C de la norma segona, entre les Biblioteques, Escoles i entitats de cultura dependents d'ella i els centres nacionals i estrangers amb els quals s'estableixi el canvi de publicacions.

A aquest objecte, de totes les publicacions de la Mancomunitat i de les entitats dependents directament d'ella se'n posaran cent exemplars a la disposició de la Central de Biblioteques Populars.

La Central de Biblioteques Populars es posarà d'acord

amb l'Arxiu de la Mancomunitat per tal d'utilitzar la col·laboració d'aquest en la part material dels trametiments. Les despeses que ocasionin no gravaran el pressupost del Servei Central de Biblioteques Populares.

La Central de Biblioteques Populares tindrà autorització del Consell Permanent de la Mancomunitat per a reclamar directament dels organismes que d'ella depenen els exemplars necessaris per als serveis del canvi, sinó fossin tramesos espontàniament.

Els llibres la distribució dels quals s'encomana a la Central de Biblioteques Populares, seran lliurats per aquesta a les entitats següents:

A) A les Biblioteques Populares i Biblioteques de centres dependents de la Mancomunitat.

B) Als centres catalans de l'estranger.

C) A les escoles i organismes culturals subvencionats per la Mancomunitat i el Municipi de Barcelona.

D) A les Biblioteques públiques o semipúbliques de Catalunya.

E) Als organismes estrangers als quals per llur respectiva especialització puguin interessar.

F) A la Biblioteca nacional de cada Estat.

Annualment la Central de Biblioteques Populares donarà compte al Consell de la Mancomunitat dels exemplars repartits de les publicacions de les quals se li encomana la distribució.

4.ª L'Arxiu de la Mancomunitat, en la distribució de les publicacions que se li atribueix directament, tindrà en compte el següent:

Les publicacions seran distribuïdes entre els grups que seguidament s'esmenten:

A) Mancomunitat.

a) Diputats.

b) Caps de tots els serveis.

c) Ex-Consellers que ho demanin.

B) Corporacions populars.

a) Diputacions catalanes.

b) Ajuntaments de Barcelona, Lleida, Girona i Tarragona.

c) Ajuntaments caps de partit de Catalunya i de poblacions de més de 4.000 habitants.

C) Govern i entitats centrals.

a) Ministres de l'Estat espanyol.

b) Caps dels partits polítics.

c) Biblioteques del Congrés i del Senat.

D) Premsa.

a) Diaris i periòdics de Barcelona (ciutat).

b) Diaris i periòdics de la resta de Catalunya.

c) Premsa espanyola de fora de Catalunya que ho demani, si aquest cas es presenta.

E) Altres personalitats i entitats.

a) Bisbes de les Diòcesis de Catalunya.

b) Diputats provincials de les Balears.

c) Diputats provincials de València.

d) Premsa de les Balears i de València, prèviament convinguda.

Les publicacions del grup A de la norma segona, o siguin les de propaganda, seran trameses a totes les entitats, corporacions i altres enumerades en les lletres A, B, C, D i E d'aquesta norma.

Les publicacions del grup B (de tècnica) seran trameses a les agrupacions A, B, C i D d'aquesta norma.

Les publicacions del grup C (índexs, projectes d'acord, etcètera) seran trameses tan sols a les agrupacions A i B d'aquesta norma.

5.ª De tots els grups que han de fruir de la distribució de publicacions es procedirà, pel Servei Central de Biblioteques i per l'Arxiu de la Mancomunitat, a fer-ne la llista de les unitats que comprenen, la qual serà aprovada per la Presidència.

6.ª De les publicacions que procedeixin dels centres

d'ensenyament de la Mancomunitat i vagin destinades a l'ensenyança (llibres de text, programes, etc.) se'n farà lliurament per les escoles respectives a les Biblioteques de la Mancomunitat.

7.ª La Presidència designarà en cada cas les associacions, corporacions o particulars als quals s'hagi d'enviar alguna de les publicacions, donat el caràcter o especialitat d'aquestes.

(Sessió del dia 8 de març de 1923.)

Aprovar dues factures de l'Escola del Treball, per diverses prestatgeries a les Biblioteques Populares de Canet, Valls, Sallent, Olot i Vendrell, d'import 1,740 ptes. la primera i 4,322 la segona, a satisfer amb càrrec a la part. 95 de les Resultes del Pressupost 1921-22.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

Resoldre el concurs per a concessió de Biblioteques Populares, darrerament celebrat, en la forma següent: Concessió de Biblioteques, aixecant edificis de planta, a les localitats de Banyoles, Pobla de Lillet i Tiana.

Concessió de Biblioteques, a instal·lar en locals existents, a les localitats de Mataró i Balaguer.

Concessió de Biblioteca, a instal·lar en edifici de la Caixa de Pensions, a Igualada.

Disposar que l'ordre de preferència per a l'execució quedi automàticament fixat per l'ordre en què les localitats a les quals ha estat concedida Biblioteca vagin trobant-se a corrent de tots els requisits exigits.

(Sessió del dia 28 de març de 1923.)

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Notícies i documents

El moviment d'aquesta Biblioteca durant el present mes de març ha estat com segueix: Obres registrades, 309; obres demanades a la Sala de lectura, 2,241; obres lligides en préstec, 395; total de llegidors, 3,643.

Llista de donadors de llibres corresponent a aquest mes: Universidad Nacional de la Plata; Institut d'Orientació Professional; Carnegie Endowment for International Peace; Consol d'Alemanya; Mancomunitat de Catalunya; Central de Biblioteques; Comité Catholique des Amitiés Françaises a l'Etranger; Poder Ejecutivo Federal de México; J. Pena; R. Jori Biscamps; K. Universitäts Bibliothek, München; Bibliothèque de l'Institut Français de Florence; Victoria and Albert Museum; Mancomunitat de Catalunya; F. Carreras; Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona; A. Oller Bertrán; A. Vila; Associació Catalana de la Premsa; Museum Saalburg; J. Puig i Cadafalch, i M. Broe.

BIBLIOTECA DE L'ESCOLA DEL TREBALL

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir, a partir del dia 11 del present mes, a la Srta. Dolores Hostalrich i Fa, Bibliotecària de l'Escola del Treball, sis mesos, prorrogables, de llicència sense sou, per absentar-se de Barcelona per a anar a Alemanya, per tal de perfeccionar-se en la llengua d'aquell país i estudiar l'organització de les Biblioteques Populares, i nomenar, a partir del dia 11 del mes que som, Bibliotecària substituta de l'Escola del Treball, pel termini de sis mesos prorrogables, la Srta. Teresa Hostalrich i

Fa, amb el sou de 2.000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 9.ª de l'anex 12 del Pressupost vigent, quedant entès, per als efectes de la nòmina, que comença a prestar serveis l'indicat dia 11 del mes en curs.
(Sessió del dia 28 de març de 1923.)

BIBLIOTHEQUES POPULARS

Acord del Consell Permanent

Acord el Consell:
Donar-se per assabentat de les manifestacions del Conseller adjunt Sr. Moragas, referent al concurs de Biblioteques populars, del qual diu que havent interessat únicament la petició d'igualada la instal·lació de Biblioteca en local de la Caixa de Pensions, i necessitant aquesta institució disposar dels locals oferts, que radiquen en altres localitats, per a l'expansió de la Institució de la Dona que Treballa, la Caixa de Pensions es considerava desllegada d'anteriors ofertes en aquest ordre d'activitats.

(Sessió del dia 1.ª de març de 1923.)

BIBLIOTECA POPULAR DE BORGES BLANQUES

Acord del Consell Permanent

Acord el Consell:
Concedir a Na Maria Rossell, Directora de la Biblioteca Popular de Borges Blanques, una llicència de dos mesos, amb integritat de sou, i a partir del dia següent al de la comunicació del present acord.

(Sessió del dia 1.ª de març de 1923.)

Notmenar suplent de la Biblioteca Popular de Borges Blanques, durant la llicència de la Directora, Na Maria Rossell, la Srta. Dolors Sadurní i Vilardebó, entenent-se que exerceix la suplència a partir del dia 12 del present mes inclusiu, disfrutant el mateix sou que les Directores de Biblioteca, i essent-li abonades les despeses del viatge d'anada i tornada de Barcelona a Les Borges, amb càrrec a la part. 110 del vigent Pressupost.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

Notícies i documents

El moviment de la Biblioteca Popular d'aquesta ciutat, durant el mes de març, ha estat com segueix: 563 lectors, o sien 19 homes, 17 dones i 527 infants. Llibres llegits, 661; repartits en les matèries següents: 623 llibres d'infants, 3 d'Obres generals, 2 de Filologia, 3 de Ciències aplicades, 3 de Belles Arts, 10 de Literatura i 5 de Història i Geografia. Obres registrades, 150. Per malaltia de la Sra. Directora de la Biblioteca, aquesta ha romàs tancada del 28 de febrer fins al 13 de març, dia en el qual ha estat reoberta; tenint cura d'aquella, mentre duri la llicència concedida a la Sra. Rossell, la bibliotecària Srta. Dolors Sadurní.

Dintre el present mes de març quedarà definitivament establert el Servei de préstec. El dia 15 del corrent començarà un curs d'ensenyament domèstic en el qual es donaran lliçons de rebosteria. El senyor President del Patronat ha ofert un local de la seva propietat per a instal·lar-hi la cuina i demés accessoris a fi d'evitar els inconvenients que ofereix la celebració d'aquestes lliçons pràctiques en la Sala d'actes de la Biblioteca.

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

Durant el mes de març han concorregut a la Biblioteca 369 lectors: 196 infants, 88 homes i 86 dones. S'han llegit 735 obres: 610 a la Sala de lectura i 125 a domicili.

Els llibres llegits a la Sala de lectura, per ordre de preferència, són els següents: 454 llibres d'infants, 42 de Literatura, 39 de Coneixements generals, 22 de Ciències aplicades, 17 de Belles Arts, 14 de Filologia, 9 de Geografia i Història, 8 de Ciències teòriques, 2 de Filosofia, 2 de Religió i 1 de Ciències socials.

Han llegit diaris i revistes 113 lectors.

Els llibres llegits a domicili són: 50 de Literatura, 13 de Ciències aplicades, 13 de Geografia i Història, 12 d'Infants, 10 de Ciències teòriques, 9 de Pedagogia i Ciències socials, 6 de Filosofia, 5 de Belles Arts, 2 de Religió i 1 de Coneixements generals.

Han utilitzat el servei de préstec 70 llegidors: 32 homes i 38 dones.

S'han inscrit aquest mes 6 lectors: 4 dones i 2 homes.

De la Biblioteca de Catalunya s'han llegit 9 obres.

— Aquest mes la Biblioteca s'ha vist honorada per noranta vuit visitants.

— El dia 11 rebérem la visita col·lectiva de la societat Iris, de Mataró, formant un nombre de setanta persones, a les quals acompanyaven diversos individus de la Junta directiva de l'Ateneu Obrer d'aquesta vila.

S'ha rebut de la Central de Biblioteques una important remesa de llibres.

BIBLIOTECA POPULAR DE FIGUERES

Acord del Consell Permanent

Acord el Consell:
Concedir a la Srta. Olga Kirchner, Directora de la Biblioteca Popular de Figueres, una llicència de sis mesos, prorrogables, sense sou, a partir del dia 1.ª de març de l'any que som.

(Sessió del dia 1.ª de març de 1923.)

Aprovar el projecte dretat per l'Arquitecte Sr. Lluís Planas, per a les obres de fàbrica, instal·lació de manguera, preparació de terres, vegetals i plantació d'aquests, per a la construcció d'un jardí al solar on està bastida la Biblioteca Popular de Figueres, havent de satisfer-se el pressupost de 3.149'50 ptes., que el referit projecte comporta, amb càrrec a la part. 111 del Pressupost vigent.

— Concedir a la Srta. Carme Banús i Casasses, Auxiliar de la Biblioteca Popular de Figueres, a partir del dia 1.ª de març, el sou de Directora de Biblioteca, per tot el temps que la Directora titular de la Biblioteca de Figueres disfruti de llicència sense sou, i mentre aquella exerceixi les funcions de Directora.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

BIBLIOTECA POPULAR DE TERRASSA

Acord del Consell Permanent

Acord el Consell:
Aprovar el compte del Notari Sr. C. Usatorre, d'import 218'10 ptes., per despeses fetes i drets devengats amb motiu de l'autorització de l'escriptura de donació de terrenys a la Mancomunitat per a la Biblioteca Popular de Terrassa; havent de satisfer-se l'import amb càrrec a la part. 111 del vigent Pressupost.

(Sessió del dia 1.ª de març de 1923.)

BIBLIOTECA POPULAR DE PINEDA

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el projecte dregat per l'Arquitecte Sr. Lluís Planas, per a les obres de fàbrica, instal·lació de manguera, preparació de terres, vegetals i plantació d'aquesta, per a la construcció d'un jardí al solar on està bastida la Biblioteca Popular de Pineda, havent de satisfer-se el pressupost de 2,862'50 ptes., que el referit projecte comporta, amb càrrec a la part. 111 del vigent Pressupost.

— Aprovar la factura, d'import 321 ptes., presentada per la casa Preckler, a satisfer amb càrrec a la part. 111 del Pressupost vigent, per una estufa Salamandra, marca «Alligator», destinada a la Biblioteca Popular de Pineda.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

Notícies i documents

Durant el mes de març han concorregut a la Biblioteca 314 lectors: 134 homes, 77 dones i 103 infants. Els visitants han estat 23.

Les obres que s'han llegit són 466: 211 Llibres d'infants, 6 d'Obres generals, 16 de Filosofia, 2 de Religió, 10 de Ciències Socials i Dret, 4 de Filologia, 14 de Ciències pures, 20 de Ciències aplicades, 20 de Belles Arts, 141 de Literatura i 22 d'Història i Geografia. Les publicacions periòdiques (diaris i revistes) han estat llegides per 100 lectors: 61 homes, 24 dones i 15 infants.

S'ha rebut *Geometria descriptiva*, de Ranelletti, procedent de la Central de Biblioteques Populares. Començant a rebre la *Revista Catalana de Música*.

La Biblioteca quedà tancada des del dia 29 d'aquest mes fins al dia 5 d'abril per haver estat juntes les festes de Dijous i Divendres Sants amb cinc dies de llicència que el Patronat ha concedit a la Bibliotecària.

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el pressupost de 10,276 ptes., formulat per l'Arquitecte dels Serveis de Cultura, Sr. Lluís Planas, per a l'adquisició de quatre centes trenta tres cadires, del mateix tipus que les de la Biblioteca Popular de Valls, per a les Sales de conferències de les Biblioteques Populares: cent a cada una de les Biblioteques de Sant Cugat, Olot i Figueras; vint-i-cinc a la de Vendrell, i vuit a la de Pineda; entenent-se aquest acord condicional i a la resulta de la revisió de consignacions.

(Sessió del dia 28 de març de 1923.)

BIBLIOTECA POPULAR DE VENDRELL

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la relació valorada de les obres d'embelliment de l'edifici de la Biblioteca Popular de Vendrell, executades per En Salvador Serra, contractista d'obres, la qual importa la quantitat de 2,191 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 111 (Emprèstit) del Pressupost vigent de la Mancomunitat, segons consignació acordada pel Consell Permanent en sessió de 5 d'octubre de 1922.

(Sessió del dia 12 de març de 1923.)

Aprovar el pressupost de 655 ptes., formulat per l'Arquitecte dels Serveis de Cultura, Sr. Lluís Planas, per a l'ampliació de la instal·lació elèctrica a la Biblioteca Popular de Vendrell; entenent-se aquest acord condicional i a la resulta de la revisió de consignacions.

(Sessió del dia 28 de març de 1923.)

Notícies i documents

Heu's aquí el nombre de llegidors que el passat mes de març concorregueren a aquesta Biblioteca: Total, 1,048: 276 homes, 312 dones i 460 infants. S'han consultat 1,161 llibres, repartits com segueix: Llibres d'infants, 715; Literatura, 194; Obres generals, 56; Història i Geografia, 43; Ciències aplicades, 41; Belles Arts i Esports, 41; Filologia, 29; Dret i Ciències socials, 20; Ciències teòriques, 13; Filosofia, 7; Religió, 4; Llegidors de revistes i periòdics, 307.

En el servei de préstec s'han deixat 84 obres: 46 de Literatura, 10 d'Història i Geografia, 7 de Ciències aplicades, 6 d'Obres generals i Llibres d'infants, 4 de Filosofia, 4 de Belles Arts, 2 de Religió, 2 de Ciències socials, 2 de Ciències teòriques i 1 de Filologia. Demés, de la Biblioteca de Catalunya havem demanat en préstec tres obres. S'han rebut els tres primers nombres de la *Revista Catalana de Música*.

Els dies 10 i 18 es celebraren conferències organitzades pel Sindicat Agrícola d'aquesta vila. Els temes que es tractaren foren: «Adobs de la vinya» i «Alimentació humana», per Erasme d'Ymbert i Jaume Raventós, respectivament. Una tercera conferència fou donada la diada de Sant Josep, organitzada per la Delegació, a aquesta vila, de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, tractant-se el tema «Formació literàrio-popular», per Bartomeu Oliver. Principalment les dues últimes es veieren molt concorregudes, per tractar de coneixements de caràcter més general que la primera, sobresortint un bell escollit de dames i senyoretes que fa prometre un veritable èxit de concurrència en els propers actes que està organitzant el nostre Patronat.

El dia 15 foren començades uns lectures recreatives per als petits analfabets. Es celebraran tots els dijous festius per a les escoles. Tots els petits han demostrat molta joia en exposar-los aquelles historietes i contes d'arguments infantils i de caràcter rondalles. Sens dubte aquesta joia que experimenten en escoltar les rondalles els estimularà durant la seva vida vers el cultiu de cultura que trobaran dintre la Biblioteca.

BIBLIOTECA POPULAR DE VIC

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar els següents pressupostos, referents a la Biblioteca Popular de Vic, presentats per l'Arquitecte dels Serveis de Cultura, Sr. Lluís Planas, l'import dels quals haurà de satisfer-se amb càrrec a la part. 111 (Emprèstit) del Pressupost vigent:

Pressupost del moblatge i instal·lació de llum elèctrica, 11,334 ptes.; pressupost de la instal·lació i decoració, 5,220.

(Sessió del dia 8 de març de 1923.)

BIBLIOTEQUES D'AMÉRICA

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir al Centre Català de Nova York, amb des-

tinació a la seva Biblioteca, un lot de les publicacions i llibres editats a cura del Consell de Pedagogia; un lot de les publicacions de la Mancomunitat que hi hagi disponibles a son arxiu i una tria de les publicacions de l'Institut d'Estudis Catalans.

— Prendre esment de la comunicació del Centre Català de l'Havana, interessant la concessió d'un lot de llibres per a la seva Biblioteca; i passar la referida petició al Consell de Pedagogia, interessant-li que la coordini amb les normes de distribució de publicacions de la Mancomunitat que són aprovades en aquesta mateixa sessió.

(Sessió del dia 8 de març de 1923.)

ENSENYAMENT

ENSENYAMENT SUPERIOR

Acords del Consell Permanent

UNIVERSITAT CATALANA

Acordà el Consell:

Passar al Consell de Pedagogia la comunicació del Conseller tècnic d'aquell Centre, En Francesc Martorell, referent a les possibilitats de creació d'una Universitat Catalana.

(Sessió del dia 8 de març de 1923.)

ENSENYAMENT NORMAL

Acords del Consell Permanent

ESTUDIS NORMALS

Acordà el Consell:

Concedir al Sr. Pau Vila i Dinarés, Secretari de l'Escola del Treball i Professor de Geografia als Estudis Normal, la llicència necessària per a absentar-se de Barcelona durant els mesos de març, abril i maig de l'any actual, per tal de perfeccionar els seus estudis de Geografia humana, sota la Direcció de Mr. Raoul Blanchard, a l'Institut de Geografia Alpina de la Universitat de Grenoble, essent-li reconegut el dret a percebre durant aquests tres mesos la totalitat del sou que pels seus càrrecs té assignat i que percep actualment dels cabals de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 17 de març de 1923.)

ESCOLA D'ESTIU

Aprovar les següents bases per a l'organització de la Setmana final de l'Escola d'Estiu:

1.ª Es crea una Comissió que s'encarregarà d'estudiar i proposar al Consell de Pedagogia l'organització de la Setmana final de l'Escola d'Estiu, i a la vegada col·laborarà amb la Direcció de la citada Escola per dur a terme els actes que s'organitzin durant la setmana esmentada.

2.ª Aquesta Comissió serà constituïda per un delegat del Consell de Pedagogia, que tindrà el càrrec de President; un delegat de la Federació Nacional de Mestres de Catalunya, que serà Vice-president; el Director de l'Escola d'Estiu, que serà el Secretari, i quatre Vocals, un dels quals serà delegat per l'Associació Pro-

tectora de l'Ensenyança Catalana i els altres tres seran nomenats per sufragi en la darrera sessió de Setmana final, a raó de dos per majoria i un per minoria.

3.ª Els nomenaments dels representants del Consell de Pedagogia, de la Federació Nacional de Mestres i de l'Associació Protectora, es renovaran per torn a raó d'un cada any, renovant-se primerament el de l'Associació Protectora i essent l'últim el del Consell de Pedagogia. La renovació tindrà lloc el mes de gener.

4.ª La Comissió es reunirà obligatòriament, durant les vacances de Nadal i el dia que determini la Mesa, per formular el projecte de la Setmana final pròxima, dintre les possibilitats que es puguin preveure i presentar-lo al Consell de Pedagogia. La Mesa de la Comissió es considerarà ponent del projecte, però abans de la reunió citada ha d'haver recollit les inspiracions de tots els membres de la Comissió i ha d'haver circulat, amb anticipació suficient, el projecte que ha d'ésser discutit en la reunió de Nadal.

5.ª Durant les tasques de la Setmana final serà necessària la presència a Barcelona d'un dels Presidents i un dels Vocals, com a mínim, demés del Director de l'Escola d'Estiu.

6.ª La Direcció de l'Escola d'Estiu es farà càrrec de tot el treball d'oficina que la Comissió hagi de menester i de les despeses que el seu funcionament exigeixi.

7.ª S'estudiarà la manera d'indemnitzar les despeses dels membres de la Comissió de fora de Barcelona, d'acord amb el que en casos semblants fa la Mancomunitat.

8.ª (transitòria). Per la Setmana final corresponent a l'Escola d'Estiu d'enguany, no havent-li el nombre complet de Vocals, formularà el projecte la Mesa de la Comissió, assenyalant, però, un termini perquè tots els assistents a la Setmana final del curs passat i tots els mestres de Catalunya puguin comunicar propostes, les quals seran degudament estudiades.

A proposta del Conseller d'Instrucció pública, que, com a concreció de la base setena, passi a estudi del Conseller d'Hisenda el projecte d'acord, en sentit que els membres de la Comissió que visquin fora de Barcelona tinguin dret a percebre per assistir a la reunió de Nadal una indemnització per les despeses de trasllat i 25 ptes. diàries durant el temps que els ocupin les tasques de la Comissió, fent-se extensives iguals indemnitzacions per al cas d'assistència dels membres forans de la repetida Comissió als actes motivats per les tasques de la Setmana final.

(Sessió del dia 28 de març de 1923.)

ENSENYAMENT COMERCIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLES LOCALS DE COMERÇ

Acordà el Consell:

Concedir a les poblacions que tenen atorgada Escola de Comerç i que estan pendents de complir determinades condicions per a l'efectivitat de l'atorgament, un nou termini, que finirà el dia 15 de maig propiement, per al compliment de les al·ludides funcions, reproduint-se, a l'efecte, la comunicació que se'n lliurà amb data 3 de febrer de 1922, com a conseqüència de l'acord del Consell de 19 de gener del mateix any; i preparar les bases per a un nou concurs, previent el cas que per part d'alguna de les poblacions interessades no es compleixin les disposicions abans esmentades.

(Sessió del dia 21 de març de 1923.)

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA D'INFERMERES AUXILIARS
DE MEDICINA

Acordà el Consell:

Que l'assignació de 300 ptes. concedida al Dr. Joan Vendrell per acord del Consell Permanent de data 7 d'abril de 1922, per retribució de les lliçons professades de massatge i gimnàstica amb aplicació a la medicina, sigui amb càrrec al cap. 7.ª de l'anex 15 del Pressupost de 1922-23.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

ESCOLA D'ADMINISTRACIÓ

Acordà el Consell:

Donar la seva conformitat a les bases convingudes entre l'Editorial Catalana, S. A., i l'Escola d'Administració, per a l'edició de la Revista de la vida municipal.

(Sessió del dia 1.ª de març de 1923.)

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

Acords del Consell Permanent

ESCOLA SUPERIOR DELS BELLS OFICIS

Acordà el Consell:

Autoritzar la Direcció de l'Escola Superior dels Bells Oficis per a invertir la quantitat de 7,410 ptes., cobrades en concepte de subvenció de l'Excm. Ajuntament de Barcelona, en la següent forma:

En material de classes, 2,126'32 ptes.; en material de Secretaria, 983'06; en despeses d'instal·lació, 3,201'30, i en jornals d'Auxiliars pràctics, 1,099'12. Total, 7,410 pessetes.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

ESCOLA MENOR DE BELLES ARTS DE LA BISBAL

Acordà el Consell:

Vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, nomenar, de conformitat amb les bases del concurs celebrat a l'efecte, En Francesc Sala i Deulofeu Professor-director de l'Escola Menor de Belles Arts de La Bisbal, pel termini de cinc anys, prorrogables, amb l'assignació de 1,500 ptes. anuals, entenent-se que el sou d'aquest Professor va inclòs dintre la subvenció que la Mancomunitat té acordada per l'Escola Menor de Belles Arts de La Bisbal.

(Sessió del dia 28 de març de 1923.)

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA DEL TREBALL

Acordà el Consell:

Treure a subhasta les obres d'adaptació de l'edifici destinat a la Secció d'Arts de la Construcció de l'Escola del Treball, que importen la quantitat de 40,964'04

pessetes, aprovant el plec de condicions facultatives i econòmiques que hauran de regir-la, formulat pel senyor Arquitecte adscrit al servei d'Instrucció pública de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 1.ª de març de 1923.)

Aprovar la factura de les obres efectuades en la conservació de l'edifici de l'Escola del Treball, des del dia 8 de gener fins al dia 17 de febrer de l'any actual, presentada per la casa Crivillés i Valls, constructors d'obres, d'import 1,999'27 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 105 de les Resultes del Pressupost de 1921-22.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

Acceptar, a partir del dia 28 de febrer de l'any actual, la renúncia, presentada pel Sr. Esteve Estrada, del càrrec d'Ajudant tècnic de la Secció d'Indústries químiques de l'Escola del Treball, i nomenar, a partir del dia 1.ª del pròxim mes d'abril, Ajudant tècnic de la Secció d'Indústries químiques de l'Escola del Treball, el Sr. Artur Puig i Parcerissas, fins el 31 de juliol de l'any actual, amb el sou de 2,000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 52 de l'anex 12 del pressupost aprovat per al pròxim exercici.

(Sessió del dia 28 de març de 1923.)

ESCOLA LOCAL D'INDÚSTRIES DE TEIXITS
DE PUNT DE CANET DE MAR

Acordà el Consell:

Aprovar la relació de despeses ocasionades per la neteja del local i inauguració de l'Escola local d'Indústries de Teixits de punt de Canet de Mar, d'import 223'19 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 127 del Pressupost vigent, presentada per En Josep Fors i Vidal, Secretari del Patronat de l'Esmentada Escola.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

INSTITUT DE MECÀNICA APLICADA

Acordà el Consell:

A proposta del senyor Conseller d'Hisenda, aprovar i, en el que calgui, ratificar i confirmar, el contracte celebrat pel Sr. Esteve Terradas i Illa, Director de l'Institut d'Electricitat i Mecànica aplicada, en representació de la Mancomunitat i en ús de l'autorització que li concedí el Consell Permanent en la reunió del dia 8 de novembre darrer, amb la societat anònima espanyola Siemens i Halske, el dia 14 del mes que sou, per a l'adquisició d'una instal·lació d'assaigs d'alta tensió, integrada pels aparells i materials detallats en el dit contracte, pel preu de 157,150 ptes., aprovant-se també el pagament fet pel Sr. Terradas, de 40,000 ptes., a compte del dit preu, i abonant-se les restants 117,150 pessetes, quan a 40,000 amb càrrec a la part. 272 del Pressupost vigent, i en cas de no vèncer el termini per al seu pagament dins de la vigència de l'actual Pressupost, s'abonaran amb càrrec a Resultes del pròxim Pressupost, havent-se de consignar per a fer efectives les altres 77,150 ptes., la corresponent partida en el Pressupost per a 1924-25.

(Sessió del dia 27 de març de 1923.)

EDUCACIÓ FÍSICA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir una copa a la Federació d'Esgrima de Ca

talunya, passant nota d'aquest acord a Majordomia, per a la seva complimentació.

(Sessió del dia 1.ª de març de 1923.)

Concedir al Centre Excursionista Roda món la quantitat de 100 ptes., amb càrrec a la part. 398 del Pressupost vigent, amb caràcter de subvenció i per a contribuir a les despeses ocasionades per la prova excursionista per muntanya que l'esmentada entitat ha organitzat.

Concedir un premi per al concurs provincial de tennis organitzat per al present mes de març per la Secció de Tennis de la societat El Círculo, de Reus, atorgant-se a l'esmentada societat la quantitat de 150 pessetes, amb càrrec a la part. 398 del Pressupost vigent, per a l'adquisició del referit premi.

(Sessió del dia 8 de març de 1923.)

Concedir a la Unió Esportiva de Sans una subvenció de 1.000 ptes., amb càrrec a la part. 398 del Pressupost vigent, per a contribuir a les despeses de la cinquena Volta Ciclista a Catalunya, que organitza la dita entitat; i acceptar el lloc ofert a la Mancomunitat en el Comitè d'honor de l'al·ludida manifestació d'esport.

(Sessió del dia 9 de març de 1923.)

SERVEIS DE DIFUSIÓ I VULGARITZACIÓ

Notícies i documents

EXTENSIÓ D'ENSENYAMENT TÈCNIC

Durant el mes de març han estat rebudes a Extensió d'Ensenyament tècnic vint-i-quatre consultes sobre textos i els exercicis de setanta quatre fascicles.

PUBLICACIONS

Durant el mes de març s'han imprès els fascicles següents: *Instrumentos de corrent continu*, primera i segona part, per A. Margarit; *Càlcul i construcció de Dinamos*, tercera part, per E. Barrau.

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atesa la finalitat de propaganda i divulgació que realitza la revista *Le Feu*, amb el seu número dedicat a Barcelona i a les activitats culturals de Catalunya, adquirir dos cents cinquanta exemplars del referit

número al preu de 2 ptes. exemplar, satisfent-se l'import total de 500 ptes. amb càrrec a la part. 398 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 28 de març de 1923.)

PREMIS, BEQUES I SUBVENCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir al Sr. Jaume Marqués i Farrés, Director d'Indústries químiques, la condició d'alumne patrocinat per la Mancomunitat per a l'ampliació a Frankfort dels seus estudis sobre la indústria de la destil·lació de fustes, lignits i altres carbons.

(Sessió del dia 1.ª de març de 1923.)

Encomanar al senyor Conseller d'Hisenda que formulï un pla per a determinar la caducitat de les concessions que atorga la Mancomunitat.

(Sessió del dia 21 de març de 1923.)

EXPOSICIONS, CONCURSOS, ETC.

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Presidència perquè disposi oportunament el que millor escaigui al patronatge de la Mancomunitat a favor de l'Exposició del Llibre francès, que ha de celebrar-se a mitjans del pròxim mes d'abril a Barcelona, oferint al dit objecte, per a la instal·lació, el Saló de Sessions de l'Assemblea.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar el Consell de Pedagogia per invertir, amb càrrec a la part. 103 del Pressupost vigent, fins a la quantitat de 2,810 ptes. com a suplement per a la instal·lació provisional d'una cantina escolar a la Universitat Industrial, i de conformitat amb el pressupost supletori formulat pel senyor Arquitecte adjunt als Serveis de Cultura de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 28 de març de 1923.)

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Encomanar al Claustre de Professors de l'Escola Superior d'Agricultura, l'estudi de les modificacions que

han de fer-se en el pla d'ensenyament de l'Escola, petal d'adaptar-lo al nou règim que permetrà l'adquisició de la finca anomenada «Torre Marimon», en la qual curraran els alumnes el nombre de cursos que en el pla es determini.

— Donar-se per informat, amb satisfacció, del report del Conseller d'Agricultura, Sr. Pere Mias, donant compte dels treballs realitzats fins a la data per a l'organització

de l'Ensenyament postal agrícola a l'Escola Superior d'Agricultura.

(Sessió del dia 1.ª de març de 1923.)

Autoritzar l'Arquitecte dels Serveis generals, Sr. Joan Rubió, per fer les obres de reparació que indica en el seu ofici de 14 de l'actual, a l'objecte de tancar les esquerdes que han aparegut en la part més antiga de l'edifici que ocupa l'Escola Superior d'Agricultura, esmerçant-li fins a la quantitat de 200 ptes., amb càrrec a la part. 373 del Pressupost vigent.

— Procedir a la subhasta, en la forma ordinària de les obres d'acabament de l'edifici de l'Escola Superior d'Agricultura, sota el tipus de 236,442'82 ptes., import del pressupost de contracta, amb subjecció al projecte formulat per l'Arquitecte Sr. Joan Rubió i Bellver, amb data 17 de juliol de 1922, aprovat pel Consell en 17 d'agost següent.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

1.ª Obrir concurs per a proveir el càrrec de Preparador de Fitotècnica de l'Escola Superior d'Agricultura, de conformitat amb les bases següents:

1.ª S'obra un concurs per al nomenament de Preparador de Fitotècnica de l'Escola Superior d'Agricultura, el qual se encarrega de tot el que fa referència a preparació de materials d'ensenyament i experimentació corresponents a la Fitotècnica general, agrològia, fitotècnica especial, arboricultura i conreus especialitzats, així com el registre de dades d'experimentació i tots altres dels assaigs i conreus fets en els Laboratoris i camps annexes a l'Escola; formació, ampliació i catalogació de museus, correcció de problemes resolts pels alumnes i altres treballs escolars. També correrà de son càrrec la preparació d'insecticides i anticriptogàmics, càlcul i preparació de formes d'adob, així com l'execució d'empelts i podes especials fetes en els dita camps i totes les feines que requereixin una preparació especial impossible de poder exigir als obrers manuals.

2.ª Estant en estudi les modificacions del pla d'ensenyament de l'Escola, per tal d'adaptar-lo a les necessitats que permet la finca de Caldes, i donat el caràcter del càrrec de Preparador de Fitotècnica que potser exigeixi la seva permanència a la finca, l'Escola es reserva la facultat, si convingués, d'adaptar-lo a les noves circumstàncies, cosa de la qual queden assabentats des d'aquest moment els concursants.

3.^a El nomenament es farà amb els drets i deures peculiars dels Preparadors de l'Escola i pel termini de tres anys, podent, un cop transcorregut el dit termini, ésser prorrogat a judici del Consell Permanent de la Mancomunitat. El sou serà de 3,000 ptes. anuals.

4.ª Els concursants hauran de presentar una relació dels mèrits professionals, treballs originals publicats o inèdits i tot el que creguin convenient per a fonamentar la seva demanda, considerant-se mèrit preferent, en igualtat de circumstàncies, l'haver cursat l'ensenyament d'un dels dos graus a l'Escola Superior d'Agricultura.

5.ª El Tribunal farà la proposta en vista dels antecedents presentats al concurs, però, si ho cregués necessari, per a arribar a una conclusió ben definida podria convocar els concursants a exercicis complementaris a base de les matèries pròpies del càrrec que és objecte del concurs.

6.ª El termini per a la presentació d'instàncies i documents, la qual ha de fer-se a la Secretaria de l'Escola Superior d'Agricultura (Urgell, 187), acabarà per tot el dia 30 d'abril pròxim.

2.ª Obrir concurs per a la provisió del càrrec de Preparador afectat a la confecció del mapa agronòmic de l'Escola Superior d'Agricultura, de conformitat amb les bases següents:

1.ª S'obra un concurs per al nomenament d'un Preparador de l'Escola Superior d'Agricultura, preferentment afectat a la confecció del mapa agronòmic, per a la qual cosa s'encarregarà dels treballs de camp necessaris, recull de dades, presa i anàlisi de mostres de terra, croquisació i tot el que es cregui convenient i faci referència a la confecció del mapa.

2.ª Encara que aquest Preparador estigui afectat preferentment a la tasca esmentada, l'Escola podrà encarregar-li els altres treballs que convingui.

3.ª El nomenament es farà amb els drets i deures peculiars dels preparadors de l'Escola i pel termini de tres anys, podent, un cop transcorregut el dit termini, ésser prorrogat a judici del Consell Permanent de la Mancomunitat. El sou serà de 3,000 ptes. anuals.

4.ª Els concursants hauran de presentar una relació dels mèrits professionals, treballs originals publicats o inèdits i tot el que creguin convenient per a fonamentar la seva demanda, considerant-se mèrit preferent, en igualtat de circumstàncies, l'haver cursat l'ensenyament d'un dels dos graus a l'Escola Superior d'Agricultura.

5.ª El Tribunal farà la proposta en vista dels antecedents presentats al concurs, però, si ho cregués necessari, per a arribar a una conclusió ben definida, podria convocar els concursants a exercicis complementaris a base de les matèries pròpies del càrrec que és objecte del concurs.

6.ª El termini per a la presentació d'instàncies i documents, la qual ha de fer-se a la Secretaria de l'Escola Superior d'Agricultura (Urgell, 187), acabarà per tot el dia 30 d'abril pròxim.

3.ª Nomenar reglamentàriament, per fer la corresponent proposta al Consell, els Tribunals, constituïts el primer, pels Srs. Joan Angel i Genís i Vicens Nubiola, i el segon, pels Srs. Carles Pi i Suñer i Marian Paura, Professors, respectivament, de Fitotècnica, Arboricultura, Topografia i Geologia, presidits tots dos pel senyor Conseller d'Agricultura o persona delegada per ell.

(Sessió del dia 28 de març de 1923.)

DIRECCIÓ DELS SERVEIS TÈCNICS

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs que ha fet la Direcció: Conferències inaugural i de clausura en el Curset de divulgació de Vendrell.

Visita a l'Enginyer-director del Servei Agronòmic d'Osea, per a adquirir dades i preparar la campanya d'extinció de la llagosta.

Conferència de clausura al Curset de Sant Sadurn d'Anoia.

SERVEI DE TERRA CAMPA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del senyor Conseller d'Agricultura, que s'entengui modificat l'acord del dia 8 de febrer proposat, destinant 4,000 ptes. a una campanya d'esporga i tractament de malalties d'oliveres, en el sentit que quant a 3,000 ptes. seran amb càrrec a la part. 321 de l'actual Pressupost i destinades a la part de la dita campanya que es ve realitzant dintre l'actual exercici, i les 1,000 ptes. restants per a atendre les despeses de la re-

petida campanya que es produïxin dintre l'exercici vinent, seran satisfetes amb càrrec al Pressupost de 1923-24.
(Sessió del dia 28 de març de 1923.)

PLAGUES DEL CAMP

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat d'un ofici comunicant la dissolució de la Junta interregional d'Aragó i Catalunya per a l'extinció de la plaga de la llagosta i de la liquidació dels cabals de què aquella disposava, de la qual ha resultat el retorn en sa totalitat de l'import líquid de la subvenció de 2,959'75 ptes., satisfeta per la Mancomunitat.

(Sessió del dia 21 de març de 1923.)

Vist l'informe del Director dels Serveis tècnics d'Agricultura, referent a la campanya contra la llagosta, i a proposta del Conseller respectivament, aprovar l'organització d'un Comitè català de defensa, format pel senyor Conseller d'Agricultura, Diputats de la Mancomunitat de la Comissió d'Agricultura i representants dels Consells de Foment de les quatre províncies catalanes, de les Cambres agrícoles provincials, de la Delegació regional de l'Associació de Ganaders del Reino i de la Federació Agrícola Catalano-Balear, i un Comitè executiu constituït pel senyor Conseller d'Agricultura, dos representants dels Consells de Foment de Lleida i Tarragona i altre de la Cambra provincial Agrícola de Lleida, aprovant, així mateix, la forma de cooperació de la Mancomunitat a la campanya d'extinció en la zona que s'estén des del riu Cinca als límits de la província de Lleida, amb un cost total segons el pressupost detallat en el sudit informe de 38,750 ptes., que es satisfaran amb càrrec al Pressupost de la Mancomunitat per a l'any 1923-24.

(Sessió del dia 28 de març de 1923.)

Notícies i documents

Els treballs que ha verificat aquest Servei són els següents:

Treballs preparatius per la campanya contra la llagosta.

Visita a Osca, confecció de mapes de la zona invadida, informació a la superioritat, etc.

Consulta oral respecte la millora agrícola d'una regió a Martinet, a 1,400 m. d'alçada.

Consulta escrita respecte la cuca de l'alfal, de la Galera (Tarragona), i rates del camp, de Vilanova de Meià.

Visita a Saragossa, Osca i Lleida, per a recollir dades referents a la invasió de la llagosta.

Visita als Camps experimentals de Vilanova de Meià i Noves de Segre.

LABORATORI DE PATOLOGIA VEGETAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat, amb satisfacció, d'una comunicació del senyor Director dels Serveis tècnics d'Agricultura, trametent l'informe emès pel Dr. Sr. Josep M. Bofill i Pitxot i el Cap del Laboratori de Patologia ve-

getal, comissionats per a estudiar l'enfermetat dels alls denominada «boixats».

(Sessió del dia 9 de març de 1923.)

Notícies i documents

INVESTIGACIONS SOBRE EL «BOIXAT» DELS ALLS

El Dr. Claudi Sala, Cap de l'Indicat Laboratori, adscrit als Serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya, està ultimant les investigacions amb les quals resulta aclarida la malaltia del «Boixat» dels alls, que, en algunes comarques catalanes, ocasiona una pèrdua anual d'alguns milions de pessetes.

Es tal la importància que en economia agrícola té l'esmentada malaltia, que ja moltes vegades l'havien estudiat distingits homes de ciència, havent-se publicat en aquests últims anys valuosos treballs, com els del Sr. V. Pastor, Enginyer-cap del Servei Agronòmic de la província de Girona, i els dels Srs. Vidal i Alsins, de Banyoles, acollits amb interès pel Consell de Foment de la dita província.

Les recerques del doctor Cl. Sala, en posar de manifest la veritable causa del «Boixat», donen, així mateix, l'orientació pràctica per a combatre aquest terrible flagell del camp. I de les experiències que estan fent-se en els camps experimentals de l'Escola Superior d'Agricultura és d'esperar que sortiran els consells pràctics per a evitar aquest flagell.

SERVEI D'ARBRES FRUITERS

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs verificats durant aquest mes:

Segueix la campanya d'esporga racional d'oliveres, amb conferències teòrico-pràctiques, havent-se'n celebrat en els següents pobles: Barcelona, Torroella de Montgrí, Vilanova i Geltrú, Cubelles, Calafell, Roda, Salomó, Brafim, Puigpelat, Valls, Picamoixons, La Riba, Sarreal, Nulles, Vendrell i Bellvei.

S'han donat tres lliçons en el cursat de Vendrell sobre els temes «Conreu i malalties de l'ametller», «Conreu de l'olivera» i «Conreu i malalties del garrofer».

S'han atès i resolt diferents consultes.

S'han esporgat les parcel·les que corresponia fer-ho en els Camps experimentals d'oliveres de Torregrossa i Maldà.

Segueix en el Laboratori el treball d'anàlisi per a la investigació del rendiment amb oli de cada una de les varietats d'oliva catalana.

S'han respost consultes de Torroja, sobre ametllers; de Valls, sobre avellaners; de La Bisbal, sobre adob dels fruiters; de Bellpuig, sobre oliveres; de Tremp, sobre oliveres; de Seu d'Urgell, sobre pomers.

Conferència a Torroella de Montgrí, sobre conreu dels fruiters.

Conferència sobre conreu i malalties de l'ametller al cursat de Sant Sadurn d'Anoia.

Segueixen els treballs sobre les varietats catalanes d'oliveres.

S'ha començat la campanya d'esporga d'oliveres.

S'ha publicat un fullot de divulgació sobre La Sanja com a adob.

Continua la campanya d'esporga d'oliveres.

SERVEI DE VITICULTURA I ENOLOGIA

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs verificats per aquest departament:

S'ha atès una comissió del Celler cooperatiu de Navarres per a resoldre diversos assumptes referents a la construcció.

Es contesta una consulta sobre plantacions de vinyes a Badalona, i altra sobre maquinària enològica a Barcelona.

Visita a la Torre Marimon per a dirigir els treballs culturals de la vinya.

Visita als Cellers cooperatius de Terrassa i Rubí, acompanyant els socis del Celler cooperatiu de Navarres.

Visita a les obres del Celler cooperatiu de Navarres.

S'atén una comissió del Sindicat de Sampedor per a tractar de diversos assumptes referents al celler.

Es contesta una consulta sobre plantació de vinyats a la província d'Oseca. Una altra sobre plantació de moscatell a Sant Sadurn d'Anoia.

CURSETS DE DIVULGACIÓ

Notícies i documents

Colaboraren en el curs de Sant Sadurn d'Anoia gairebé totes les Seccions dels Serveis tècnics, i cooperaren a ell totes les classes pagueses de la vila, propietaris i parcors. El local escollit fou la sala-teatre de la Cambra Agrícola, exceptuant la conferència d'avicultura, a la qual foren convidades les senyores, que fou donada en el magnífic teatre del Centre Agrícola. Segui dit de pas que la dita conferència d'avicultura amb pel·lícules portades pel Sr. Castelló, constituïren gran solemnitat. També foren convidades les senyores a la conferència de «Alimentació Humana», bé pot dir-se que elles contribuïren molt i molt a l'èxit del curs.

En ell hi veïrem a l'Alcalde Sr. Joan Sala, Rvuds. Econou. J. B. Canals, i Vicari J. Vázquez, Germans Gabrielistes del Col·legi de Sant Josep, Junta de la Cambra Agrícola, formada per Jaume Llopert, Mn. Josep M. Rovira, Salvador Oliver, Albert Batlle, Agustí Torelló, Domènec Munné, Modest Casanovas, Pere Mir, Adjutori Varies; la Junta en pes de la Caixa Rural, Joan Raventós, Francesc Romeu, Josep Llopert, Pere Estruch, Ricard Ferrer; per al Centre Agrícola, Pere Notó; per l'Ateneu Agrícola, Sadurn Solà; els preopietaris Manuel Raventós (Codorniu), Joan Bosch, Jaume Raventós, l'antic alumne de l'Escola Superior d'Agricultura Antoni Raventós i altres.

Les lliçons del curs es donaren en l'ordre següent:

Dia 14 de febrer: Lliçó preparatòria pel Director dels Serveis tècnics; dia 15: «Patates i ferratges», per J. Camps; dia 16: «Ametllers», per J. Salom; dia 17 i 19: «Concreta, poda i malalties de la vinya», per Eusebi M. d'Umbert; dia 20 i 21: «Mostos ensofrats, vins licorosos, emborlindaments dels vins», per J. Raventós; dia 22: «Acció social agrària», per Josep M. Rendé; dia 23: «Alimentació humana», per J. Raventós, i dia 24: «Avicultura», per S. Castelló.

Operacions de pràctiques i projeccions a càrrec de l'operador Salvador Benet.

SERVEI D'ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Notícies i documents

El Servei ha donat una conferència a Sant Martí de Tous, sobre «Cellers i molins d'oli cooperatius».

SERVEI DE REPOBLACIÓ FORESTAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vista la comunicació de la Comissió de Repoblació forestal, referent a l'arrendament d'unes sis quarteres de terreny per a destinar-lo a viver forestal, prop de Caldes de Montbui, terreny de seca, que la Comissió considera que amb una despesa moderada podrà transformar-se en regadiu, oferint d'aquesta manera les millors condicions per a l'objecte a què se'l destina, atès el dictamen del Cap-director d'Administració i a proposta del Conseller d'Agricultura,

1.º Aprovar els convenis d'arrendament subscrits amb caràcter provisional pel Vocal de la Comissió de Repoblació forestal Sr. Albert Rosàs amb els arrendadors Sr. Pere Samso (Gran) i Sra. Maria Badrines, vídua d'Armany, autoritzant la Presidència per a la formalització definitiva dels respectius contractes en nom de la Mancomunitat, amb tal que la base tercera de les convingudes resti aclarida en el sentit que en finalitzar la contracta quedaran a favor dels arrendadors les construccions de caràcter permanent, però no la maquinària i accessoris els quals restaran de propietat de l'arrendatari.

2.º Autoritzar la Comissió de Repoblació forestal per al pagament de la indemnització de 100 ptes. convingudes amb el parer d'una de les finques arrendades, que es satisfarà amb càrrec a la part. 335 del Pressupost vigent, i per a practicar en les audites finques les obres d'obertura d'un pou, instal·lació d'un aparell adequat per a aixecar l'aigua, dipòsit i conduccions distribuïdores, esmerçant per al començament d'aquestes obres el romanent de 3,980/75 ptes., que resta de l'esmentada part. 335, sense perjudici d'ampliar oportunament el credit, en quant sigui necessari, amb càrrec a la consignació corresponent del Pressupost per a l'any 1923-24 (Sessió del dia 9 de març de 1923.)

SERVEI DE RAMADERIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Agricultura, destinar per al pagament de premis dels concursos ramaders de Vic, Ripoll i Figueres, les quantitats de 1,425, 695 i 1,625 ptes., respectivament, de la part. 349 del Pressupost vigent; i per al pagament de les despeses d'execució dels mateixos concursos, les quantitats de 1,030, 980 i 1,175 pessetes, de la part. 350 del mateix Pressupost.

— Autoritzar el Conseller d'Agricultura per ordenar la preparació del tercer concurs per a la millora de les varques lleteres de la comarca del Vallès, a celebrar a Cardener el propi dia 22 d'abril.

— Prendre esment d'una comunicació del Govern civil de la província de Barcelona, assabentant haver autoritzat la celebració del concurs de bestiar porquí el dia 18 del mes que som a la ciutat de Vic.

(Sessió del dia 9 de març de 1923.)

Prendre esment d'una comunicació del Cap del Servei de Ramaderia, Sr. M. Rossell i Vila, donant compte de la celebració dels concursos ramaders de Vic i Ripoll. (Sessió del dia 22 de març de 1923.)

Donar-se per informat de la nota setmanal dels treballs efectuats pel personal adscrit al Departament d'Agricultura, i de la comunicació del Cap dels Serveis de Ramaderia donant compte de la celebració del concurs cavallí de Figueras.

(Sessió del dia 28 de març de 1923.)

EDIFICI CENTRAL DE ZOOTÈCNIA

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Agricultura, encomanar a l'Arquitecte dels Serveis de Cultura de la Mancomunitat, Sr. Lluís Planas, la formació del projecte de l'edifici central de Zootècnia i el de la vaqueria i estables, destinant-hi per al començament de les obres les 30,000 pesetas, i les 20,000 consignades respectivament en les parts. 365 i 366 del Pressupost vigent de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 9 de març de 1923.)

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs verificats per aquest Servei: Treballs d'organització dels concursos de la plana de Vic, porquí, Ripollès, porquí; Alt Empordà, cavallí, a celebrar, respectivament, els dies 18, 19 i 25 del mes de març.

Formació del Pla de Concursos per a l'exercici de 1923-24.

Consultes varies de Ramaderia i Avicultura. Han sortit els nous fullatons de divulgació: *Engreïment de vedells i La Vaca lletera*.

LA REPRESA DELS CONCURSOS DE BESTIAR

El 20 de gener es publicà una R. O. referent a Concursos de bestiar, en virtut de la qual, havent desaparegut les causes que obligaren a la Mancomunitat a suspendre'ls, novament s'han tornat a reprendre, celebrant-ne'n tres en pocs dies, un a Vic, un altre a Ripoll i el darrer el passat diumenge a Figueras.

En aquests tres Concursos el Reglament d'Epizooties s'ha aplicat al peu de la lletra, i en dir això no es significa cap mena de protesta, però sí que és necessari posar de manifest la diferència de tracte que han de sofrir els actes que organitza la Mancomunitat amb els que resulten fora de Catalunya i dintre mateix, mentre no siguin intervinguts per la Mancomunitat.

En els Mercats de Vic, Ripoll i Figueras, el bestiar de tota mena hi assisteix sense necessitat que els seus conductors hagin de portar la Guia sanitària, però no així quant pels animals que van als concursos organitzats per la Mancomunitat, els quals han d'anar acompanyats de la dita Guia sanitària.

Així resulta que a Vic, per exemple, la vigília del con-

curso hi havia sis o set cents porcs, sense que cap anés acompanyat del document sanitari que s'exigeix per a assistir als concursos de la Mancomunitat, i l'endemà mateix, els animals, per ésser traslladats al concurs, els calgué una revisió sanitària.

Per altra part, els concursos que es realitzen, com també els anunciats en diverses províncies espanyoles, de cap dels efectuats, ni dels convocats, sabem que s'hagi usat el dit Reglament d'Epizooties, tal com es practica en els concursos de la Mancomunitat.

Aquests fets demostren que certs actes de la Mancomunitat mereixen per part del govern una consideració força diferent dels actes similars organitzats fora de Catalunya, com així mateix fan ressaltar el tracte especial que el govern dóna als ramaders catalans, segons que menin el bestiar a un mercat, o a un concurs organitzat per la Mancomunitat.

La relació de premis atorgats en els tres concursos tot just celebrats, és la següent:

En el de Vic, presidit pel Sr. Brustenga, s'atorgaren premis: A Josep Riera, de Vic, per un verro, 400 ptes.; al mateix, també per un verro, 350; a Pau Parés, de Gurb, per un verro, 250; a Pere Casanovas, de Taradell, per un verro, 250; a Josep Riera, de Vic, per una truja, 150; a Andreu Pujades, de Vic, per una truja, 125; a Francesc Oliver, de Vic, per una truja, 125; a Pere Masana, de Vic, per una truja, 100; al mateix, també per una truja, 100; a Josep Riera, de Vic, per una truja, 100.

En el de Ripoll, presidit pel mateix propietari, senyor Brustenga, s'atorgaren els següents: A Ramon Perarnau, de Ripoll, per un verro, 350 ptes.; a Lluís Fajol, de Les Lloses, per un verro, 250; a Josep Carbonell, de Ripoll, per un verro, 250; a Esteve Masden, de Parròquia de Ripoll, per una truja, 150; a Ramon Serrat, de Ripoll, per una truja, 125; a Francesc Soldevila, de Ripoll, per una truja, 100; i a Pere Coma, de Ripoll, per una truja, 100 ptes.

En el de Figueras, presidit pel Sr. Josep M. de Quadras, Enginyer-agricola, els premis s'atorgaren: A Joan Figueras, de Vilamacolum, per un semental, 3,000 ptes.; a Josep Fàbrega, de Torruella de Fluvià, per un semental, 2,000; a Enric Ricard, de Llers, per una euga, 500; a Vicens Llovet, de Castelló d'Empúries, per una euga, 500; a Miquel Estrach, de Castella, per una euga, 500; i a Jaume Ayach, de Sant Pere Pescador, per una euga, 500 ptes.

Demés, pel dia 22 d'abril es celebrarà, per la Comarca del Vallès, un Concurs boví lleter a Cardener.

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Agricultura, admetre la dimissió presentada pel Sr. Josep M. Soler i Coll, del càrrec de Preparador de Fitotècnia de l'Escola Superior d'Agricultura, per ésser incompatible amb el de Cap del Servei de Terra camps, pel qual ha estat nomenat.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

TELÈFONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat de la nota setmanal dels treballs de la Secció de Telèfons, amb el començament de les línies Lleida-Santa Coloma de Queralt i la inauguració del servei a Terrades, Sant Llorenç de la Muga i Albanyà.

(Sessió del dia 8 de març de 1923.)

Vist el R. D. de 29 de febrer proppassat, publicat a la *Gaceta de Madrid* de 1.ª de l'actual, sobre radiotelegrafia, que passi a informe de la Secció tècnica de Telèfons, per si fos convenient acudir a la informació que durant el mes que som obra el Ministeri de la Governació, respecte el Reglament que s'ha de redactar per a l'aplicació del susdit decret.

(Sessió del dia 9 de març de 1923.)

Pendre examen dels resums de les despeses d'exploració de les xarxes telefòniques de la Mancomunitat de les Demarcacions nord, oest, i central i Solsona-Cardona, corresponents als mesos d'octubre, novembre i desembre de 1922, per uns totals de 51,404'89, 59,461'91 i 15,091 ptes., respectivament.

(Sessió del dia 21 de març de 1923.)

Aprovar les relacions de les indemnitzacions que acredita el personal facultatiu de la Secció de Telèfons, per sortides del lloc de residència amb motiu de l'estudi i construcció de línies, durant els mesos de desembre i gener proppassats, d'import, respectivament, 1,099'13 i 909'95 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 300 del cap. 8.ª, art. 4.ª del Pressupost vigent.

— Aprovar les relacions de les indemnitzacions que acredita el personal facultatiu de la Secció de Telèfons, per sortides del lloc de residència amb motiu de la inspecció del Servei d'Explotació, durant els mesos de desembre i gener proppassats, d'import, respectivament, 367'58 i 442'90 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 275 del cap. 8.ª, art. 1.ª del Pressupost vigent.

— Aprovar els comptes presentats per la Secció de Telèfons, de les despeses motivades per la construcció de línies durant el quart trimestre de 1922, l'import total dels quals, a lliurar amb càrrec a la part. 300 del Pressupost vigent, és de 21,102'57 ptes., distribuït en la següent forma:

Despeses de la Demarcació nord: Mes d'octubre, 931'05 ptes.; mes de novembre, 1,877; mes de desembre, 3,099'20. Total, 5,907'25 ptes.

Despeses de la Demarcació oest: Mes d'octubre, 2,114'07 pessetes; mes de novembre, 1,373'50; mes de desembre, 1,482'60. Total, 4,970'17 ptes.

Despeses de la Demarcació central i Solsona-Cardona: Mes d'octubre, 1,953'29 ptes.; mes de novembre, 5,176'39; mes de desembre, 3,095'47. Total, 10,225'15 ptes.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

Notícies i documents

OBRES ACABADES I TREBALLS EN CURS

Es acabada la línia Lleida-Santa Coloma de Queralt. Es continen els treballs de preparació d'estesa de línies interurbanes.

El dia 16 s'inaugurà el servei a Montferri.

FERROCARRILS

Notícies i documents

Acordà el Consell:

Lluitar, a favor de l'Enginyer-director de la Secció de Ferrocarrils, amb càrrec a la part. 266 del Pressupost vigent, la quantitat de 3,574 ptes. per atendre les despeses probables d'adquisició de material tècnic durant els mesos de gener, febrer i març d'enguany, havent de justificar-se oportunament la inversió de l'esmentada quantitat, mitjançant la presentació dels comptes corresponents.

— Aprovar el compte presentat per la Casa de Ca-

ritat, amb data 30 de desembre de 1922, per impresos subministrats a la Secció de Ferrocarrils, d'import 24 pessetes, a satisfer amb càrrec a la part. 267 del Pressupost vigent.

— Aprovar la relació de les indemnitzacions que acredita el personal facultatiu de la Secció de Ferrocarrils, per sortides del lloc de residència amb motiu de l'estudi de projectes, durant el mes de desembre proppassat, d'import 63'60 ptes., a satisfer amb càrrec al cap. 7.ª, art. 1.ª, part. 265 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el compte presentat pel Sobrestant senyor Ferran Cabestany, de les despeses ocasionades amb motiu del transport d'aparells a Pont de Vilumara, per tal de procedir a la inspecció facultativa de les obres de proveïment d'aigües potables al sudit poble, important la quantitat de 17 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 259 del Pressupost vigent.

Assabentar a l'Ajuntament de Navarres, com a contestació a la seva instància de data 28 de desembre últim, demanant l'estudi i formació del projecte d'abastiment d'aigües potables a aquell poble, que no és possible atendre, de moment, la dita petició, per haver estat presentada fora del termini del primer concurs convocat per la Mancomunitat entre els Municipis de Catalunya per a la realització d'aquesta classe de treballs i no ajustar-se a les altres bases que el regiren, sense perjudici, però, que quan es convoqui un nou concurs pugui reproduir la instància en deguda forma.

(Sessió del dia 1.ª de març de 1923.)

Aprovar els actes dels aforaments de l'aigua del pont artesià construït en terme de Castelló d'Empúries, efectuat els dies 10 d'agost i 13 de desembre de 1922, de conformitat amb la base cinquena del contracte privat

celebrat entre la Mancomunitat i Na Lluïsa Climent de Fages, essent el cabdal aforat de 1'90 i 1'60 litres per minut, respectivament; havent de comunicar-se aquest acord a la interessada per al seu coneixement i efectes oportuns.

Aprovar les relacions de les indemnitzacions devengades pel personal facultatiu d'Obres públiques de la Mancomunitat, per sortides del lloc de residència amb motiu del sondeig efectuat a Mas Climent per a l'obtenció d'aigües artesianes, durant els mesos d'abril, maig i juny de 1921, d'import, respectivament, 90'14, 169'83 i 59'57 ptes., o sien, en juny, 319'54, a satisfer amb càrrec a la part. 239 de les Resultes del Pressupost de 1921-22.

(Sessió del dia 9 de març de 1923.)

De conformitat amb el dictamen del Cap-director d'Administració, amb el vist i plan del Conseller d'Obres hidràuliques, aprovar les relacions de les indemnitzacions devengades pel personal facultatiu d'Obres públiques de la Mancomunitat, per sortides del lloc de residència amb motiu del sondeig per a l'obtenció d'aigües artesianes a Castelló d'Empúries, durant els mesos de juliol, agost i setembre de 1921, d'import, respectivament, 21'25, 52'50 i 60'02 ptes., o sien, en juny, 133'77, a satisfer amb càrrec a la part. 259 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el pressupost de despeses probables que motivarà la confrontació i informe del projecte de construcció de la travessia per Vilassar de Mar del camí de Cabriels a enllaçar amb la carretera de Madrid a França, que importa 338'75 ptes., a lliurar.

Comunicar als senyors Rector i Alcalde de Xiribeta (Osona) que no s'escau d'accedir a la demanda llur de construcció d'un pont sobre el Noguera-Ribagorçana per a facilitar als veïns de les diverses masies l'assistència a l'església parroquial, per no estar compresa la referida obra en el pla de la Mancomunitat ni en la relació d'obres de caràcter urgent.

(Sessió del dia 1.ª de març de 1923.)

Admetre en la subhasta de les obres de construcció del camí veïnal d'Armentera a Sant Pere Pescador,

amb pont sobre el Flavià, la proposició de Ingenieria y Construcciones, S. A., la qual ha presentat el dipòsit provisional en forma de fiança personal portada per la Societat General de Crèdit, i a fi de fixar un criteri per a l'esdevenir a semblança del que està establert per a l'admissió de les definitives, de conformitat amb la proposta del Negociat de Carreteres, camins i ponts, foren adoptats els següents acords:

1.ª Seran admeses per a dispositius provisionals, les fiances personals ofertes per entitats bancàries de reconeguda solvència.

2.ª Perquè serveixi de guia a les Seccions del Departament d'Administració, la Secció d'Intervenció formularà una llista d'entitats que a son judici ofereixin solvència i solidesa suficients perquè la Mancomunitat les pugui acceptar com a fiadores en els seus contractes.

Aprovar les relacions de despeses acreditades pel personal facultatiu de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, pels treballs que s'esmenten, havent-se d'expedir els corresponents imports amb càrrec a la partida que els escaigui del Pressupost de 1922.

Estudi i inspecció de les obres de construcció dels camins veïnals subvencionats per l'Estat en virtut del

segon concurs (mesos d'abril, maig i juny de 1921), per un import de 1,844'16 ptes.

Obrs d'acabament i millora de carreteres i camins, amb la construcció de ponts i camins d'abast i altres mitjans de comunicació, per un import de 3,452'63 ptes.

Construcció de camins i ponts procedents del pla de la Diputació de Barcelona, per un import de 3,960'46 pesetes.

— Aprovar l'expedient de revisió de preus del contracte per a la construcció del camí veïnal de la carretera d'Igualada a Sitges a la de Sant Sadurn a Sant Jaume dels Domenys, pels veïnats de Gornal i Can Cartró, del qual en resulten sis certificacions addicionals, d'import total 12,648'64 ptes., corresponent-ne a l'Estat l'abonament de 3,162'16, i a la Mancomunitat 9,486'48.

— Aprovar el pressupost de despeses probables que motivarà la recepció provisional del camí de la carretera de Vic a Olot a Tavertet, tros primer, que importa 82'30 ptes.

— Aprovar el compte presentat pel Notari Sr. Josep M. Baudrés, per l'autorització de l'acte de subhasta (deserta) de les obres de construcció de la carretera de Pobla de Cérvoles a la de Reus a Fraga, que importa 41'50 ptes., a lliurar.

— Aprovar el compte de les despeses motivades per la recepció definitiva de les obres de la carretera de Solsona a l'Hostal del Boix, que importa 34'25 ptes., a lliurar.

— Aprovar l'acte de recepció definitiva de les obres de nova construcció del camí veïnal de Sardanyola a la carretera de Cornellà a Fogas, per Valldaura, tros primer.

— Adjudicar definitivament a Ingenieria y Construcciones, S. A., la subhasta de les obres de construcció del camí veïnal d'Armentera a Sant Pere Pescador, per la quantitat de 100,130 ptes.

— Designar el Diputat Sr. Josep M.ª Marqués per assistir a la subhasta del projecte d'enllaç del camí de Sant Celoni a Campins amb el carrer Major de Sant Celoni.

(Sessió del dia 8 de març de 1923.)

Aprovar el pressupost de despeses que motivarà la presa de dades de camp per a l'estudi i redacció del projecte de pont sobre la riera Major en el camí de Santa Coloma de Farnés a Arbúcies, per Sant Pere Cercada, que importa 554'35 ptes., a lliurar.

— Aprovar el pressupost de despeses que motivarà la presa de dades de camp per a l'estudi del projecte de camí veïnal de Rupit a la carretera de Vilademat a Palafregell, per Perlabà, Serra i Gualta, amb ramal a Foixà, trossos primer i tercer i ramal, d'import 1,745'92 pesetes, a lliurar.

— Aprovar les següents actes de recepció:

La definitiva de les obres de la carretera de Solsona a l'Hostal del Boix.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per realitzar pel sistema d'administració les obres d'enllaç del camí de Sant Celoni a Campins amb el carrer Major de Sant Celoni, o bé, si ho creu més convenient, perquè faci la revisió de preus, a fi i efecte de facilitar la concurrència de licitadors en una nova subhasta.

— Designar En Manuel Puigrefagut per assistir al receixement i, si s'escau, recepció provisional de les obres de construcció del camí veïnal de la carretera de Vic a Olot, per Santa Maria de Corcó a Tavertet, tros primer.

— Aprovar el projecte de camí veïnal de Blancafort a Omellada Nogaia, tros primer, el pressupost de contracte del qual importa 268,181'17 ptes., essent el cost total de 289,635'66, de les quals correspon a l'Estat

el 67'20 per 100, o siguin 194,635'16 ptes., i a la Mancomunitat 95,000'50.

— Comunicar a l'Ajuntament d'Ullastrell, que si dins el termini de trenta dies, a comptar de la data de comunicació d'aquest acord, no ha tramès l'acord municipal ratificat per la Junta de Vocals associats, comproment-se a enderrocar pel seu compte les cases que calgui per donar a la travessia del camí pels carrers de Serra i del Centre l'amplada de 6 m. (ben entès que la línia de façana per a les noves edificacions o les que hagin de reconstruir-se restaria determinada per una línia paral·lela a l'eix del camí i a la distància de 5 m.), s'entendrà que renúncia a la immediata construcció de l'obra, la qual serà exclosa del pla selectiu.

— Comunicar al Reial Automòbil Club de Catalunya i a l'Ajuntament i Junta de Foment i Reformes Urbanes de Tona, que el projecte que han presentat per a la construcció del camí veïnal de Tona a l'estació del ferrocarril a Balenyà, segons resulta de la confrontació efectuada no és el més avantatjós econòmicament, ni tampoc el més convenient per als interessos generals del trànsit de la comarca, car el traçat que s'adopti per satisfer abastament les degudes condicions tècniques, ha de seguir, en línies generals, el de l'actual camí carretera de Tona a l'estació de Balenyà, a base, però, de suprimir l'existència pas a nivell amb el ferrocarril de Barcelona a Sant Joan de les Abadesses amb la construcció d'un pas superior; i autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per estudiar i redactar el sudit projecte, amb el ben entès que haurà de contribuir l'Ajuntament de Tona a la construcció de les obres amb el 25 per 100 de l'import que resulti després de verificar l'oportuna revisió de preus i càlcul del pressupost de contracta.

— Vist l'ofici de la Capitania general de la 4.ª Regió, fent avinent que per a la realització dels estudis de camp corresponents al camí veïnal de Pardini a Ribes cal que el personal facultatiu encarregat exhibeixi un ordre de l'Excm. Sr. President de la Mancomunitat, visada pel Governador civil de Girona i legalitzada amb els segells corresponents, contenint les dades que enumera, i de la que se'n donarà coneixement en temps oportú al Governador militar de Girona.

Vist, així mateix, un altre ofici de la mateixa Capitania, reproduint l'anterior i recordant el seu compliment.

Atès l'informe de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, en el qual es diu que no s'atenueja el primer dels esmentats oficis per creure innecessari i inoportú recaptar l'autorització militar, tant més quan els requisits que exigia la Capitania general no eren pertinents, car en tot cas l'ordre de l'Excm. Sr. President no havia d'ésser controlada amb el visat del Governador civil de Girona, a tenor de l'art. 9.ª del Reglament; però que en vista del segon ofici celebrà una entrevista amb els Excms. Srs. Capità general i Comandant general d'Enginyers de la Regió, havent ofert ambdues autoritats, quant a l'aplicació del sudit Reglament, les facilitats necessàries per al servei de la Direcció d'Obrs públiques, reconeixent demés la impropriedat de l'aplicació estricta de l'art. 8.ª en la forma assenyalada en les repetides comunicacions per als estudis de camp de les obres del pla de la Mancomunitat, comunicar al Capità general de la 4.ª Regió que, per haver estat rebuts els seus oficis quan ja estaven totalment cèlestres els treballs topogràfics per a l'estudi del camí veïnal d'interès purament local de Pardini a Ribes, realitzats pel personal tècnic d'Obrs públiques, no es va creure oportú recaptar l'autorització per enllestir-los, com així es farà en l'esdevenidor, de conformitat amb el que prevé l'art. 9.ª del vigent Reglament sobre zona militar de costes i fronteres, però que per tal d'obviar aquella omissió, serà tramès al

Govern militar de Girona, en la forma de costum, un exemplar dels plans del projecte, als efectes del seu coneixement i examen.

— Vista la instància subscripta, entre altres, pel senyor President del Reial Automòbil Club de Catalunya, sol·licitant la construcció immediata d'un tros de carretera d'uns 2'3 quilòmetres, que, unit amb algunes carreteres de primer ordre de l'Estat i passant pel poble incomunicat de La Canonja, vingues a tancar el circuit en el qual es proposen celebrar curses d'automòbils de caràcter internacional, a qual fi l'Ajuntament de La Canonja ofereix els terrenys necessaris per a la seva construcció i el Reial Automòbil Club una subvenció del 30 per 100 del cost de la construcció; atès l'informe tècnic, adoptar els següents extrems:

1.ª Incloure en el vigent pla-selecció d'obres de preferent construcció, el camí de la carretera de Castelló a Tarragona a la d'Alcolea del Pinar a Tarragona, per La Canonja.

2.ª Acceptar l'oferiment dels terrenys que s'hagin d'ocupar per a la construcció del sudit camí, fet pel Municipi de La Canonja, el qual, no obstant, haurà de trametre abans de quinze dies, a partir de la data que se li comuniqui, l'acord, ratificat per la Junta de Vocals associats, ratificant aquest compromís.

3.ª Per avinent al Reial Automòbil Club de Catalunya que les despeses que s'ocasionin amb motiu de l'estudi, redacció i confrontació del projecte per part de la Direcció d'Obres públiques, hauran d'ésser satisfetes al seu càrrec, i, a més, que vindrà obligat a dipositar a la Caixa de la Mancomunitat, tantost aprovat el projecte corresponent i prèviament a l'anunci de la subhasta, la quantitat equivalent al 30 per 100 de l'import del pressupost total que resulti, quedant aquesta quantitat a les resultes de la liquidació de les obres que al seu dia es practicarà, per tal d'ingressar a la Mancomunitat la diferència en més que pogués haver-hi o per a retornar al Reial Automòbil Club de Catalunya la quantitat corresponent, cas de resultat economia en relació amb el pressupost del projecte.

4.ª Comunicar els acords precedents a tots els firmants de la instància.

— Aprovar la relació justificativa de les despeses motivades per l'informe i compulsa de documents de la liquidació de les obres del camí veïnal de la carretera d'Esparraguera a Manresa a la del Bruc a Manresa, per Manganell, que importa 172'50 ptes.

— Vista una comunicació del Jutjat de 1.ª Instància del Districte de Vic, modificar l'anotació d'embarg decretada pel dit Jutjat en autas promoguts per l'Excel·lentíssim Sr. Rómul Bosch i Alsina, en el sentit que la quantitat a retenir en concepte de capital i interessos és de 2.246'88 ptes., fent avinent al Jutjat que l'ordre de retenció es farà efectiva, si és possible, sobre el romanent que restarà després d'haver-se fet la liquidació de les obres de construcció del camí de Manlleu, per Roda i Tabernoles, a Vic, un cop satisfetes les responsabilitats inherents al contracte.

(Sessió del dia 21 de març de 1923.)

Aprovar les següents relacions de les indemnitzacions acreditades pel personal facultatiu, en concepte de sortides del lloc de residència ordinària, els mesos de juliol, agost i setembre darrers:

Amb motiu de les obres d'acabament i millora de carreteres i camins, construcció de ponts i camins de bast i altres mitjans de comunicació, que importen 3.775'67 ptes.

Amb motiu de la construcció de camins i ponts precedents del pla de la Diputació de Barcelona, d'import 3.841'77 ptes.

Amb motiu de l'estudi i inspecció de les obres de

construcció dels camins veïnals subvencionats per l'Estat en virtut del segon Concurs, d'import 1.149'64 ptes.

— Aprovar el pressupost de despeses probables que motivarà la recepció definitiva del tros primer del camí veïnal de Folgaroles a Vilanova de Sau, tram des del torrent de Les Valls al final del tros, incloses les obres del projecte reformat, d'import 82'50 ptes., a lliurar.

— Aprovar el projecte de construcció de camí de la carretera de Castelló a Tarragona a la d'Alcolea del Pinar a Tarragona, per La Canonja, el pressupost de contracte del qual és de 136.438'63 ptes., de les quals el Reial Automòbil Club de Catalunya ha de satisfer el 30 per 100, o sigui 40.937'60 ptes.; havent de trametre's un exemplar d'aquest projecte a la Jefatura d'Obres públiques de Tarragona, als efectes corresponents.

— Vista la instància de l'Ajuntament de Sant Martí de Torroella, manifestant que, per acord, té projectat construir un pont en el camí que enllaça Manresa amb la barriada de Sant Joan de Vilatorrada sobre el torrent de cal Paulo, en forma i condicions que resulti aprofitable per al camí veïnal de Manresa a Calaf, per Fonollosa, que en son dia haurà d'executar la Mancomunitat, per a la qual cosa sol·licita que el personal facultatiu d'aquesta entitat assenyali el seu emplaçament i condicions que l'obra hagi de reunir, i recaptant a l'ensenyament una subvenció prudencial per contribuir a la seva execució; atès el dictamen tècnic, comunicar al Municipi de Sant Martí de Torroella que la Mancomunitat li concedeix la cooperació tècnica de la Direcció d'Obres públiques per estudiar, projectar i inspeccionar la construcció del pont sobre el torrent de cal Paulo, essent de compte de la Mancomunitat les despeses que amb aquest motiu s'ocasionin al personal facultatiu.

— Aprovar l'acte del replanteig corresponent a les obres de la carretera de Malgrat a Blanes, tros segon.

— Aprovar el compte presentat per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, import de les despeses motivades per la recepció de camins de la província de Girona, que ascendeix a 463'05 pessetes, a lliurar.

(Sessió del dia 27 de març de 1923.)

Notícies i documents

Amb data 16, l'Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat, Sr. Frederic Turell, acompanyat de l'Enginyer-encarregat Sr. Ramon Compte, verifica el reconeixement del terreny previ a l'estudi del pont sobre la riera Major a Santa Coloma de Farnès.

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir una pròrroga de vint dies, a comptar del 20 del mes propassat, al contractista dels treballs de proveïment de pedra per a la conservació de la carretera d'Amposta a Vinallop, gms. 1 a 6, en el ben entès que de no trobar-se enllestits els treballs el dia 12 del mes que som, se li aplicaran, llevat en el cas de força major, les sancions que s'escaiguin, de conformitat amb el que estableix el plec de condicions de la contracta.

— Aprovar el projecte de reparació de dos grups de clavegueres sobre la riera de Manganell en el camí de la carretera d'Esparraguera a Manresa a la del Bruc a Manresa, per Manganell, tros primer, el pressupost total d'execució material del qual és de 46.947'79 ptes., corresponent als esgotaments i fonaments 42.998'82 ptes.,

i essent el pressupost de contracta (super estructura de les obres de fàbrica) de 7,764'87.

— Admetre la fiança personal que constituirà la Companyia General de Crèdit, per respondre de l'execució dels treballs de proveïment de pedra amb destinació al ferm de la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, qms. 1 a 6, el contractista dels quals és N'Adolf Carro.

— Comunicar a l'Ajuntament de Sant Jaume dels Domenys que els treballs de construcció o millorament de l'embranchement del carrer d'Alfons Maseras, com el de tots els altres de la travessia amb la carretera d'Aiguamúrcia a Sant Jaume, així com els d'ampliació i reforma dels desnivells d'aquells carrers, ha d'executar-los, si els creu necessaris, pel seu compte i càrrec, car són de caràcter exclusivament municipal, havent, però, de subjectar-se al que prevé el Reglament de Policia i conservació de carreteres i camins en quant pugui afectar la zona de servitud de la carretera mancomunada.

(Sessió del dia 1.ª de març de 1923.)

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per enllestir pel sistema d'administració els treballs que a continuació es detallen, aprovant els pressupostos corresponents i acordant el lliurament de l'import llur a favor del Pagador segon de la Secció:

Inversió de pedra menudellada als hms. 1 a 15 del qm. 14 del camí de Sant Miquel de Fluvià a Castelló d'Empúries, per un import de 1,987'20 ptes., i hms. 5 a 10, també del qm. 14, per un import de 1,993'13.

Inversió i consolidació de pedra menudellada a la carretera d'Ulldecona a Alcanar, per un import de 1,978'56, 1,990'44 i 1,024'92 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Obres de reparació del ferm de la carretera d'Arbós a la de Vendrell a Sant Jaume dels Domenys, per un import de 1,664'20 ptes.

Proveïment de pedra en gros a l'hm. 1 del qm. 1 de la carretera de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès, per Sardanyola, per un doble import de 1,973'16 i 1,995'84 ptes.; hm. 2 del mateix qm. 1, per un doble import de 1,952'64 i 1,994'76; i hm. 3, també del qm. 1, per un import de 1,953'72.

Adquisició de pedra en gros amb destinació als hms. 4 i 5 del qm. 5 del camí de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boi de Llobregat, per un import de 1,996'92 ptes.; hm. 5 del qm. 5, per un import de 1,991'52; hms. 5 i 6 del qm. 5, per un import de 1,994'76; hm. 6 del qm. 5, per un import de 1,982'88; hms. 6 i 7 del qm. 5, per un import de 1,995'84; hm. 7, per un import de 1,987'20; hms. 7 i 8, per un import de 1,992'00; i hm. 8, per un import de 1,998 ptes.

— Aprovar la relació de les despeses d'inspecció de la conservació de les vies de la Mancomunitat, per un import de 16,341'01 ptes.

— Acceptar l'ofertament i cessió gratuïta dels terrenys necessaris per a millorar algunes de les alineacions en corba de la carretera mancomunada de Pals a Bellmunt, per tal d'evitar les molesties i perills que actualment ofereixen al trànsit, fet per la societat Minas del Priorato, autoritzant la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per realitzar aquests treballs en els qms. 3, 4 i 5, en el que permetin les consignacions del Pressupost de la Mancomunitat.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per fer la recepció parcial de la pedra proveïda en els qms. 5 a 11 del camí de Figueras a Sant Climent i 7 a 16 del de Figueras a Espolla, designant el Diputat de la Mancomunitat Sr. Ramon Noguer i Comet per assistir a la dita recepció i, cas que no pogués compareixer, facultar el senyor Enginyer-director de la Secció

tècnica de Carreteres, camins i ponts per rebre la pedra directament.

— Aprovar el projecte d'empedrament del camí veïnal de Barcelona al Prat de Llobregat, corresponent al tram comprès dintre la travessia per Hospitalet, el pressupost de contracte del qual és de 49,822'50 ptes., i comunicar aquest acord a l'Ajuntament d'Hospitalet, a fi que, de conformitat amb la R. O. de 5 de juny de 1917, satisfaci el 50 per 100 de l'import de l'obra, o sigui 24,926'25 pessetes, havent de fer l'ingrés a la Caixa de la Mancomunitat prèviament a la celebració de la subhasta, i a reserva del que resulti de la liquidació dels treballs, fent-li avinent que seran del seu càrrec exclusiu les obres de complement de l'empedrat i millora de la travessia, com són, construcció i modificació de les voreres on sigui necessari, llur col·locació, enllaçament amb altres camins o carrers, etc., les quals hauran d'executar-se d'acord amb les ordenances o instruccions de la Direcció d'Obres públiques de la Mancomunitat.

— Recaptar de la Segona divisió de Ferrocarrils, que abans d'aprovar-se el projecte de ferrocarril elèctric de Sarrià a Esplugues, que creua la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera, i que s'atorgui la corresponent concessió, es transmeti el dit projecte a aquesta Mancomunitat, per al seu informe, amb el fi d'evitar que, com va ocórrer en el creuament de la línia del ferrocarril elèctric de Barcelona a Terrassa amb el camí de Sant Sadurn d'Anoia a Sentmenat, s'estableixi un pas a nivell, el qual podria substituir-se, sense grans dificultats, per un altre d'inferior.

— Lliurar les següents quantitats, a justificar: 8,993'36 ptes. per a continuar per administració els treballs de proveïment de pedra menudellada per a l'afermat dels qms. 1 a 7 de la carretera de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès, per Sardanyola, 9,494'74 ptes. per a continuar els treballs de proveïment de pedra menudellada per a l'afermat dels qms. 1 a 6 del camí veïnal de Sarrià a Vallvidrera.

— Aprovar la recepció parcial del proveïment de grava als qms. 2 i 4 del camí veïnal de Cornellà a Sant Feliu de Llobregat, i del proveïment de grava al qm. 3 del camí veïnal de Cornellà a Sant Feliu de Llobregat.

Lliurar les següents quantitats: 5,999'11 ptes. per a la construcció d'una variant del traçat del camí de Martorell a Vilafranca del Penedès, hms. 6 a 8 del qm. 18.

8,159'99 ptes. per a la construcció d'obres de defensa dels fonaments del pont damunt la riera Riusec, del qm. 1 de la carretera de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès, per Sardanyola.

4,020'52 ptes. per a la construcció de l'afermat del camí de Prat de Llobregat al camp d'Aviació de la Volateria.

— Així mateix, designar N'Albert de Quintana per assistir a la recepció de pedra proveïda en els quilòmetres que es trobin completament enllestits dels camins de Mollet a Sant Climent Sascebes, Peralada a Garriguella, Garriguella a Vilamaniscle i Mollet a Rabós, a fi de poder invertir immediatament la pedra necessària, facultant-se el senyor Enginyer-director de la Secció tècnica per a fer directament la recepció en el cas de no assistir-hi el Diputat designat.

— Aprovar el projecte d'empedrament de la carretera de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès, per Sardanyola, corresponent al tram comprès dins de la travessia per Sant Cugat del Vallès, l'import del pressupost de contracte del qual és de 29,390'02 pessetes; i comunicar a l'Ajuntament de Sant Cugat que, d'acord amb la R. O. de 5 de juny de 1917, haurà de satisfer el 50 per 100 de la suma susdita, o sigui 14,695'01 ptes., havent d'ingressar-se aquesta quantitat a la Secció de Caixa de la Mancomunitat, abans de fer-se

la subhasta de les obres i a reserva del que resulti de la liquidació; amb el ben entès que seran de compte exclusiu del Municipi les altres obres de complement de l'empedrat i millora de la travessia, com són, construcció i modificació de voreres on sigui necessari, enllaços amb altres carrers o camins, etc., les quals hauran d'executar-se d'acord amb les ordres i instruccions de la Direcció d'Obres públiques de la Mancomunitat.

— Designar el Diputat Sr. Josep M. Marqués per assistir a les següents subhastes:

Dia 12, a les onze del matí: Dos proveïments de pedra amb destinació a la conservació del ferm de la carretera de Montesquiu a Berga, qms. 29 a 39, i de la carretera al límit de la província en direcció a Aguiló i ramal a Torrelles de Foix, qms. 1 a 11 i 11 a 13 del ramal.

Dia 13, a les onze del matí: Tres proveïments de pedra amb destinació a les següents vies: De la carretera de Gràcia a Manresa, qms. 3 a 5; del camí d'Olost a la carretera de Prats de Lluçanès a Sant Quirze de Besora, i del camí de Navarres a Talamana.

Dia 14, a les onze del matí: Dos proveïments de pedra amb destinació a les següents vies: De la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera, primera secció; de Cornellà a Sant Andreu, qms. 1 a 9700, i del camí de Vacarisses a l'estació d'Olesa.

(Sessió del dia 8 de març de 1923.)

Aprovar el compte del Notari Sr. Alfons Grande, per l'autorització de l'acte de subhasta (deserta) del proveïment de pedra destinada a la carretera de Gràcia a Manresa, qms. 3 a 5, que importa 49 ptes., a lliurar.

— Concedir al contractista dels treballs de proveïment de pedra per a l'arranjament de la carretera de Rens a Almogeter, per Castellvell, una pròrroga de trenta dies per enllestir-los.

— Comunicar a l'Ajuntament de Navarres, el qual interessava la construcció de guardacossos en la part esquerra dels hms. 7, 8 i 9 del km. 1 del camí de Navarres a la carretera de Manresa a Basella, en els llocs que ofereixin perill per al trànsit, que seguint l'ordenació de treballs establerta per la Mancomunitat es tindrà en compte la seva demanda, tan bon punt ho permetin les consignacions del Pressupost.

— Comunicar al Municipi de Torelló, interessat en l'expropiació de la casa n.º 1 del carrer de Sant Miquel, situat en la carretera mancomunada de Manlleu al confí amb Girona, per Sant Pere de Torelló, que malgrat reconèixer la conveniència i utilitat pública d'aquest enderrocament, no s'escau d'accedir-hi per ésser oposat a les normes acordades per la Mancomunitat en el que afecta a la construcció d'obres públiques.

— Expedir els següents lliuraments, a justificar, a favor del Pagador de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts:

7.976'33 ptes. per al proveïment de pedra menudellada per a l'aferrat dels qms. 1 a 6 del camí veïnal de Sarrià a Vallvidrera.

8.575'30 ptes. per al proveïment de pedra menudellada per a l'aferrat dels qms. 1 a 7 de la carretera de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès, per Sardanyola.

— Aprovar el compte de les despeses ocasionades per la recepció definitiva del proveïment de pedra als qms. 7 a 15 de la carretera de Mollerussa a Belcaire, d'import 323'80 ptes., a lliurar.

— Aprovar les següents liquidacions:

La dels treballs de proveïment de pedra per a la conservació del camí veïnal de Manresa a Sampedor, que deixa a favor del contractista la quantitat líquida de 837'76 ptes.

La dels treballs de proveïment de pedra per a la conservació de la carretera d'Arbós a Sant Jaume dels Domenys, qms. 1 a 5, que deixa un romanent a favor del contractista de 3.307'07 ptes.

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per realitzar pel sistema d'administració els treballs que a continuació s'indiquen, aprovant els pressupostos corresponents i acordant el lliurament de l'ur import a favor del Pagador:

Inversió i consolidació de pedra per a la reparació del ferm del camí de Mongat a Tiana, per un import de 1.997'69, 1.933'49, 1.948'47 i 1.118'17 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Adquisició de pedra en gros per a fonaments i capa superficial del ferm i reconstrucció del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boi de Llobregat, hectòmetres 9 i 8 del km. 5, per un import de 1.990'44 ptes.; hm. 9 del km. 5, per un import de 1.883'68; hm. 9 i 10 del km. 5, per un import de 1.861'92; hms. 10 del km. 5, per un import de 1.886'60; hm. 1 del km. 6, per un import de 1.879'20; hms. 1 i 2 del km. 6, per un import de 1.970'46; hm. 2 del km. 6, per un import de 1.881'36; hms. 2 i 3 del km. 6, per un import de 1.960'74; hm. 3 del km. 6, per un import de 1.883'52; hms. 3 i 4 del km. 6, per un import de 1.954'26; hm. 4 del km. 6, per un import de 1.885'68 ptes.

Inversió de pedra menudellada en la carretera de Sant Feliu de Codines a Centelles, hms. 8 a 10 del km. 17, per un import de 1.915'20 ptes.

Inversió i consolidació de pedra menudellada per a la reparació del ferm de la carretera de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès, per Sardanyola, hms. 3 i 4 del km. 4, per un import de 1.873'80 ptes.; hms. 5 i 6 del km. 4, per un import de 1.901'88; hms. 7 i 8 del km. 4, per un import de 1.875'96; hms. 9 i 10 del km. 4, per un import de 1.904'04; i hms. 1 i 2 del km. 3, per un import de 1.859'76 ptes.

Adquisició de pedra en gros per a fonaments del ferm i reconstrucció del camí veïnal de Sardanyola a Montcada, per Ripolllet, hms. 5 i 6 del km. 3, per un import de 1.941'84 ptes.; hm. 6 del km. 3, per un import de 1.948'32; hms. 6 i 7 del km. 3, per un import de 1.978'56; hm. 7 del km. 3, per un import de 1.983'96; hms. 7 i 8 del km. 3, per un import de 1.979'64; hms. 8 del km. 3, per un import de 1.988'28; hm. 8 i 9 del km. 3, per un import de 1.980'72; hm. 9 del km. 3, per un import de 1.985'04; hms. 9 i 10 del km. 3, per un import de 1.981'80; i hm. 10 del km. 3, per un import de 1.986'12 pessetes.

Inversió de pedra menudellada a la carretera de Collsuspina al límit amb Girona, en direcció a Viladrau, hms. 3 i 4 del km. 9, per un import de 1.993'95 ptes.; hms. 5 i 6 del km. 9, per un import de 1.981'35; i hms. 7 i 8 del km. 9, per un import de 1.975'05 ptes.

Inversió i consolidació de pedra per a la reparació del ferm de la carretera de l'estació de Monistrol a Montserrat, qms. 1 a 5, per un import de 1.991'27, 1.992'34, 1.993'41 i 1.994'48 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

— Designar els següents senyors Diputats:

Antoni Jansana, per a assistir al reconeixement i, si s'escau, recepció única dels treballs de proveïment de pedra destinada al camí veïnal de Sarrià a Vallvidrera.

Josep Nolla, per a assistir al reconeixement i, si s'escau, recepció única dels treballs de proveïment de pedra destinada al camí de Calaf a Sant Martí Segòries.

Josep Compte, per a assistir al reconeixement i, si s'escau, recepció única i definitiva del proveïment de pedra destinada a la carretera de Falset a la general d'Espluga a Flix, tros de Falset a Bellmunt, qms. 1 a 5.

Josep Colomer, per a assistir al reconeixement i, si s'escau,

cau, recepció única i definitiva del proveïment de pedra destinada al ferm del camí veïnals de Canyamars a Dosrius.

— Comunicar a l'Ajuntament de Figueres, que tantost es trobi al corrent del proveïment de pedra en el que afecta els camins de Figueres a Terrades, Figueres a Sant Climent Sessebes i Figueres a Alfarr, finalitat a la qual se li concedeix el termini de tres mesos, a comptar de la data de comunicació d'aquest acord, se'l declararà exempt dels compromisos que tenia contraïts en virtut de les Bases d'auxili als pobles per a la conservació i reparació de camins veïnals, havent de fer-se el proveïment, que és de 150 m³ de pedra, en parcel·les lliandants amb el camí de Figueres a Alfarr, per fora de la seva explanació, per tal d'ésser inspeccionat i rebut per la Direcció d'Obres públiques, i corresponi a l'any 1922.

— Adjudicar a N. Adolfo Garro la subhasta dels treballs de pedra per a la conservació del ferm del camí de Vacarisses a l'estació d'Olesa, per la quantitat de 33.990 ptes.; i la dels treballs de proveïment de pedra menudellada per a la conservació del ferm del camí d'Olost a la carretera de Prats de Lluçanès a Sant Quirze de Besora, per la quantitat de 30.900 ptes.

— Adjudicar a En Francesc Molins la subhasta dels treballs de proveïment de pedra en gros i pedra menudellada per a la reparació del ferm de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera, secció primera, de Cornellà a Sant Andreu, qms. 1 a 9'700, per la quantitat de pesetes 262.600.

— Adjudicar definitivament a En Jaume Miró i Palau la subhasta del proveïment de pedra menudellada per a la reparació del ferm de la carretera de Vilafranca al límit de la província en direcció a Aguiló i ramal a Torrelles de Poix, qms. 1 a 11 i 11 a 13 del ramal, per la quantitat de 84.395 ptes.

— Atès l'informe de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, abandonar la conservació de l'últim tram de la carretera d'Altavilla a la Riera, en una longitud aproximada de 200 m, tenint en compte que deixarà de ser útil al trànsit i restarà sovint inundada amb motiu de la construcció per l'Estat del nou pont de la Riera i avinguda d'enllaçament amb dita via mancomunal, accedint així al que interessa la Quedatura d'Obres públiques de Tarragona, de permetre d'ocupar el referit tram de carretera, mitjançant, però, la reserva d'una parcel·la de la dita via o faixa de terreny equivalent, que quedarà de propietat de la Mancomunitat, de les dimensions i situació que assenyalara la Direcció d'Obres públiques, per tal de destinar-la a dipòsit de grava i altres materials.

— Aprovar el projecte de bases per a la concessió i distribució de brigades amb destinació a l'arranjament i millora de camins rurals existents a la província de Lleida, acordant l'anunci de l'oportunitat concurs.

— Vist l'ofici de la Quedatura d'Obres públiques de Tarragona, manifestant que per a donar a la rasant del pont en construcció de la riera a la carretera de Pont d'Armentera a Altavilla la deguda alçada per tal d'augmentar el desnivell del pont antic, ha calgut introduir una variant a l'avinguda del pont, corresponent a la marge dreta del riu; que per a la construcció ràpida de la susdita variant, caldrà disposar dels terrenys a ocupar, cosa a la qual ha donat la seva conformitat el seu propietari, sempre que se li lliuri la zona ocupada actualment pels trossos de carretera de l'Estat i de la Mancomunitat, compresos entre el lloc de partida de l'esmentada variant i el pont, i, finalment, que no té inconvenient en què es faci la permuta.

(Sessió del dia 21 de març de 1923.)

Disposar que siguin revisats els expedients d'incorporació del servei de conservació de camins de les Diputacions catalanes a la Mancomunitat, per esbrinar l'estat

jurídic de cada un d'ells en allò que fa referència als drets de propietat.

— Aprovar el compte presentat pel Notari N. Eladi Crehuet, per l'autorització de l'acte de subhasta (deserta) del proveïment de pedra per a la conservació del camí de Navarres a Talamanca, d'import 48'50 ptes., a lliurar.

— Aprovar els següents actes de recepció:
De la recepció parcial n.º 2, de la pedra menudellada i proveïda en els passeigs i parcel·les dels qms. 12 i 13 de la carretera de Banyoles a la de Besalú a Roses, tros segon, per a reparació del seu asfalt.

— Retornar a En Joan Rossell la fiança que va constituir per respondre de l'execució dels treballs de proveïment de pedra per a la conservació de la carretera d'Arbós a la de Vendrell a Sant Jaume dels Domenys.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar per administració els treballs d'adquisició de pedra partida per a la capa superficial de resistència al desgast del ferm del camí de Sant Adrià a la Roca, qms. 17 a 20, aprovant els pressupostos parcials, que importen 1.947'40, 1.918'88 i 1.993'41 ptes.

— Designar els senyors Diputats que a continuació s'indiquen per assistir al reconeixement i, en son cas, recepció dels treballs següents:

Sr. Santiago de Riba, per a assistir al dels treballs de proveïment de pedra per a la reparació del ferm de la carretera de Masnou a Granollers, qms. 1 a 10.

Sr. Ferran Valls, per a assistir al dels treballs de proveïment de pedra per a la reparació del ferm de la carretera de Moia a Calaf, qms. 44 al final.

Sr. Albert de Quintana, per a assistir al dels treballs de proveïment de pedra partida per a la reparació del ferm del camí de Boadella a la carretera de Madrid a França.

Sr. Salvador Murall, per a assistir al dels treballs de proveïment de pedra per a la reparació del ferm de la carretera d'Ampostes a Vinallop.

— Aprovar l'acte de recepció de la pedra partida proveïda en els passeigs dels qms. 1 a 8 del camí de Bordils a Madremanya, així com la liquidació, de la qual resulta que s'han fet els treballs amb una economia de 0'11 per 100; i comunicar aquest acord als Ajuntaments de Bordils i Madremanya, fent-los avertir que en virtut de la dita economia les quantitats de 861'21 i 7.176'75 pesetes que, respectivament, els corresponia abonar per incompliment de les Bases d'auxili als pobles, vigents en la província de Girona, queden reduïdes a 860'26 i 7.168'85 ptes.

— Designar el Diputat Sr. Josep M.º Marqués per assistir a la subhasta del projecte d'emprat i revestiment de rasa en el km. 14 de la carretera d'Esparraguera a Manresa, que tindrà lloc en el Palau de la Generalitat el propiament dia 9, a les onze del matí; i els Diputats Srs. Josep M.º Marqués i Alfred Pereña, per assistir a la que ha de celebrar-se el mateix dia, simultàniament a Barcelona i Lleida, per a l'adjudicació de les obres de la carretera interprovincial de la Pobla de Cérvoles a la de Reus a Fraga.

— Aprovar la següent relació de les indemnitzacions acreditades pel personal facultatiu, en concepte de sortides del lloc de residència ordinària, els mesos de juliol, agost i setembre darrers:

Amb motiu en la inspecció de la conservació de les vies mancomunals, d'import 16.059'14 ptes.
(Sessió del dia 27 de març de 1923.)

CAMINS DE BAST

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Lliurar 1.000 ptes. per a la reparació del camí de

bast de la corba d'Agulló, en Ager, per Corsà i Serra del Montsec a la Vall del Ribagorçana.
(Sessió del dia 8 de març de 1923.)

MATERIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar les condicions que han de regir el concurs per adjudicar la part metàl·lica de la nau del magatzem per a eines i aparells d'obres públiques.

— Eximir l'Ajuntament de Tona, com a cas excepcional, del pagament del lloguer del cilindre de tir animal que fou demanat per aparar el camí de Tona a Balenyà, havent esguarat que l'obra no és de caràcter exclusivament municipal i que el Municipi de Tona ha realitzat un important esforç econòmic per fer aquests treballs.

(Sessió del dia 1.ª de març de 1923.)

Notícies i documents

El dia 20, l'Enginyer-director Sr. Frederic Turell, acompanyat de l'Enginyer Sr. Eduard Peña i amb assistència d'un representant de la Maquinista Terrestre i Marítima, S. A., presencià les proves d'un corró de 15 tones (a vapor), segon de la sèrie de tres encarregats a l'esmentada societat, als efectes de la seva recepció.

ARBRAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Plantació i replantació d'arbres als camins de Sant Adrià, Teià, Premià, Vilassar i Cabrils, i abonar el viver de la carretera de Masson, per un import de 1,670, 1,664 i 1,666 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

(Sessió del dia 8 de març de 1923.)

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per realitzar pel sistema d'administració els treballs que a continuació s'indiquen, aprovant els pressupostos corresponents i acordant el lliurament de llur import a favor del Pagador:

Adquisició d'arbres amb destinació a les carreteres de Tarragona a Pont d'Armentera (entrada i sortida de Brafin), i de Maallorcera a la carretera d'Alcover a Santa Creu de Calafell (entrada de Maallorcera), per un import de 711 ptes.

Autoritzar a En Josep Romen per replantar cinc arbres morts en el km. 2, km. 8, del camí veïnal de Sant Sadurn d'Anoia a la carretera de Capellades a Martorell, sempre que accepti les condicions estipulades per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts.

— Autoritzar a En Josep Cascuberta per arrencar l'arbre de la carretera mancomunada de Manlleu al límit amb Girona, per Sant Pere de Torelló, km. 6, km. 5, sempre que prèviament sol·liciti de la Mancomunitat permís d'entrada de carruatges a la seva finca lliandant amb l'esmentada carretera, amb el ben entès que haurà d'abonar la quantitat de 40 ptes., import de l'obra, aproximadament, i s'ha de comprometre a substituir l'arbre dins el termini que la Direcció tècnica li assenyali, per tres plançons de platan de dimensions no inferiors a 0'12 m. de diàmetre i 3'30 m. d'alçada de tronc, els quals

es col·locaran dintre els qms. 5 o 6 de la dita carretera, en els llocs que indiqui el sobrestant encarregat de la via; havent d'ingressar el peticionari, per a garantir la precedent condició, la quantitat de 20 ptes. a la Caixa de la Pagaduria.

(Sessió del dia 27 de març de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el compte presentat pel Procurador dels Tribunals Sr. Josep Cabanyes, de les despeses motivades pel judici promogut en el Tribunal industrial per l'obrer Antoni Alvarez, d'import 366 ptes., a lliurar.

(Sessió del dia 27 de març de 1923.)

Atenent el dictamen del Cap-director d'Administració, conformat pel Conseller de Carreteres, camins i ponts,

1.ª En virtut de les bases del concurs convocat per a la provisió de dues places de Sobrestant amb destinació al Servei de la Secció de Carreteres, camins i ponts, procedir a la pràctica dels exercicis necessaris per comprovar la capacitat tècnica i aquilatar els mèrits relatius dels concursants, designant a l'efecte, i a fi que com a resultat d'aquelles exercicis elevi l'oportuna proposta a l'aprovació del Consell Permanent, un Tribunal, que estarà constituït pel Conseller de Carreteres, Sr. Agustí Riera; per l'Enginyer-director del Servei, Sr. Frederic Turell, i per l'Enginyer adscrit al mateix Servei, senyor Eduard Peña, amb la facultat d'adjuntar-se per a la pràctica d'exercicis de camp i de gabinet, donada l'extensió i varietat que possiblement hauran d'assolir, el personal, Enginyers o Ajudants d'Obres públiques al servei de la dita Secció, que s'estimi necessari, sense, però, que tingui vot en les discussions del Tribunal.

2.ª Declarar admissibles definitivament al susdit concurs, als efectes de la pràctica dels exercicis que s'estimi convenient i oportú verificar l'esmentat Tribunal, els senyors aspirants següents: Juli Gázquez i Roldan, Albi Vendrell i Termes, Rafael Miracle i Vallés, Bonifaci Mir i Llovet, Amador Conde i Mestres, Ramon Henrique i Cabré, Josep Serra i Robert, Pere Rossell i Marín i Antoni Galan i Pacheco, fent avinent a aquest últim que l'art. 10.ª, que invoca, del Reglament d'Oficines de la Mancomunitat, solament li dona dret a optar al càrrec de Sobrestant, però no a la concessió de la plaça, per a la qual cosa caldrà sotmetre's a les proves i exercicis que determini el Tribunal, que haurà d'informar al Consell sobre les circumstàncies i mèrits absoluts i relatius dels aspirants, a tenor de les bases del concurs.

3.ª Declarar admissible, condicionalment, i a reserva de la prèvia presentació del document acreditatiu de la seva situació militar, a tenor de la base segona del concurs, l'aspirant Sr. Emili Canals i Ferrer.

4.ª Declarar fora de concurs, per no haver presentat la sol·licitud per pendre-li part dintre el termini que assenyala la base primera, l'aspirant Sr. Joan Galan i Batlle.

— Vist el dictamen del Cap-director d'Administració, conformat pel Conseller de Carreteres, concedir la jubilació demandada a En Joan Oñate i Isasmendi, Oficial-encarregat de l'Arxiu, Estadística i Despatx de permisos d'obres de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, a comptar del 1.ª d'abril propiament, amb els vuit dècims del seu regulador de 8,000 ptes. que actualment percebeix, o sia la pensió de 6,400 ptes. anuals, que seran satisfetes amb càrrec a la consignació que figura en el Pressupost de la Mancomunitat per a jubi-

lacions al personal d'Oficines, corrent també a càrrec d'aquesta Corporació els impostos de tota mena amb que resulti gravada la dita jubilació.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el compte d'En Isidre Mata, per diversos treballs de còpia, d'import 18 ptes., a lliurar.

— Passar a informe de l'Enginyer-cap de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, Sr. Turell, les peticions rebudes interessant el concurs de la Mancomunitat per a la construcció d'un autòdrom nacional a Sitges.

(Sessió del dia 1.º de març de 1923.)

Aprovar els comptes de les despeses motivades per diversos treballs de còpia de documents de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, que importen pessetes 253'30, 253'50 i 255, a lliurar.

(Sessió del dia 8 de març de 1923.)

Aprovar el compte de les despeses motivades per treballs de còpia de documents, d'import 139 ptes., a lliurar.

(Sessió del dia 21 de març de 1923.)

Aprovar els comptes d'En Carles Vilella, per treballs de còpia de documents, d'import 223'50 ptes., a lliurar; i d'En Francesc Ledesma, també per treballs de còpia de documents, d'import 225'75 ptes., a lliurar.

(Sessió del dia 27 de març de 1923.)

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

OBRES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el plec de condicions que hauran de regir la subhasta de les obres de construcció del nou Hospital de Lleida, acordada en sessió del 3 de gener darrer, i que caldrà anunciar tot seguit.

— Pendre esment d'un ofici de la Junta de Govern de la Casa provincial de Beneficència de Tarragona, reglant la millora que representa la instal·lació suau inaugurada dels rentadors mecànics en aquell establiment.

— Aprovar el compte presentat per la casa Metzger, S. A., amb data 4 de desembre de 1922, d'import 26,885 ptes., a satisfer amb càrrec al cap. 11.º, art. únic, part. 79 de les Resultes del Pressupost 1921-22, per despeses d'instal·lació del rentat mecànic a l'Hospici de Lleida.

— Aprovar la relació de les indemnitzacions que acredita l'Arquitecte Sr. Joan Rubió i Bellver, per la sortida del lloc de residència amb objecte d'inspeccionar les obres de les Cases de Beneficència de Tarragona i Girona, d'import 220'83 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 91 del vigent Pressupost.

— Designar els Diputats Srs. Lluís Yaamat i Lluís de Llobet per assistir a l'acte de la subhasta de les obres de construcció de dos pavellons en el Manicomi de Salt, que tindrà lloc, simultàniament, a Barcelona i Girona el propiament dia 6, a les dotze hores del matí, designant també el Notari Sr. Eladi Crehuet per a autoritzar a Barcelona, l'acte de l'esmentada subhasta, que es celebrarà sota el tipus de 470,150'22 ptes.

(Sessió del dia 1.º de març de 1923.)

Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona perquè efectui, sota la direcció tècnica de l'Arquitecte Sr. Joan Rubió i Bellver, les obres necessàries a l'Hospici d'aquella ciutat, satisfent-

se el seu import total de 23,563'25 ptes., amb càrrec al cap. 2.º, art. 7.º, part. 91 (Rimprèst) del Pressupost vigent; comunicant-se aquest acord a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona, al senyor Arquitecte dels Serveis Generals i de Beneficència, i a Intervenció, als respectius oportuns efectes.

(Sessió del dia 8 de març de 1923.)

Treure a subhasta, d'acord amb el plec de condicions corresponent, totes les obres de moviment de terres, mestres de cases, enrajolat, teulades, ferreria d'armar i evacuació d'aigües residuals i de pluja, de dos pavellons (pacífics i aguts, homes i dones) dels que hi ha projectat construir al Manicomi de Salt, pel preu de 277,218'17 pessetes cada pavelló, o sia, en conjunt, per la quantitat de 554,436'34 ptes., quedant, en conseqüència, aprovat el corresponent pressupost, presentat per l'Arquitecte Sr. Joan Rubió.

— Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida, donada la urgència de l'obra i tenint en compte la seva naturalesa, que no permet concurs, efectui, sota la Direcció tècnica de l'Arquitecte Sr. Joan Rubió i Bellver, les obres que proposa en la seva comunicació de 14 de març últim, per a ampliar l'estació sanitària de Lleida, satisfent-se el seu import total de 23,495'75 ptes., amb càrrec al cap. 2.º, art. 7.º, part. 91 (Rimprèst) del Pressupost vigent de la Mancomunitat, i comunicant-se aquest acord a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida, al senyor Arquitecte dels Serveis Generals i de Beneficència, i a Intervenció, als efectes de la seva respectiva incumbència.

— Vist un ofici de l'Arquitecte dels Serveis generals i de Beneficència, i atesa la proposta del Conseller de Beneficència i Sanitat, autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona perquè, amb destinació a la construcció d'un Senatori-Escola a la vora del mar, adquireixi tres finques, situades en el terme de Tarragona, una d'elles propietat del Sr. Antoni Piñol, pel preu de 2,000 ptes.; l'altra, de la Sra. Maria Serra i Mas, pel preu de 12,000 ptes.; i l'altra, del Sr. Josep Riola i Planas, pel preu de 10,000 ptes., amb càrrec a aquestes quantitats, a la consignació del cap. 2.º, art. 7.º.

part. 94 del Pressupost vigent; autoritzant-se, així mateix, des d'ara, la repetida Junta de Govern perquè, per mitjà del seu President o persona que la representi, pugui atorgar les corresponents escriptures de compra, havent de donar-se compte del present acord a l'Assemblea, en la primera reunió que celebri.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

Que s'anunci, com aclaració i complement de l'acord del dia 1.º de març proppassat, la subhasta de les obres de construcció d'un pavelló d'administració, policlínica i farmàcia, un pavelló de desinfecció i neteja, un pavelló de cuina, un pavelló de medicina i un de cirurgia a Casa d'operacions, tots ells formant una unitat de l'obra global de l'Hospital de Lleida; assenyalant-se com a pressupost de contracta de les obres dels dits pavellons la quantitat de 695.800'88 ptes.

(Sessió del dia 27 de març de 1923.)

MANICOMIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Admetre en el Manicomi de Sant Boi de Llobregat, amb càrrec a la Mancomunitat de Catalunya, el dement Manuel Raventós i Bergadà, a instància del seu pare Manuel Raventós i Trabat, ambdós veïns d'Hospitalet de Llobregat, auxiliant el pare del malalt la Mancomunitat en les despeses que ocasioni el sosteniment del seu fill, i altres finalitats benèfiques de la Mancomunitat, amb la quantitat de 30 ptes. mensuals, i entenent-se que aquest acord comença a tenir efectivitat a partir del dia 1.º de març corrent, comunicant-se al sol·licitant, a la Direcció del Manicomi d'Homages de Sant Boi de Llobregat, al senyor Inspector facultatiu del Servei de Dements pobres i a la Secció d'Intervenció, sabut que si Manuel Raventós i Trabat deixés incomplerta l'obligació que voluntàriament ha contractat, pel que respecta a l'auxili ofert de 30 ptes. mensuals, per aquest sol fet aquest acord quedarà sense efecte.

Admetre definitivament en el Manicomi de Salt, amb càrrec a la Mancomunitat, els presumptes dement Ramon Bisquet i Guitart, Dolors Pla i Ribot, Benet Rota i Calabús, Maria Sau i Torrent, Josep Balas i Coll, Conrad Pujol i Builó i Carme Matamala i Salvatella, que, ultra els requisits necessaris en aquests casos, han demostrat, com cal, ésser naturals i veïns d'alguna població de les comarques gironines i justificat la seva pobresa i la de les persones obligades per la llei a mantenir-los.

(Sessió del dia 1.º de març de 1923.)

Satisfereix la quantitat de 449'30 ptes., provinent d'estades causades en el Manicomi pels dement de la província de Barcelona, durant el mes d'octubre de l'any 1918, a la Rvmd. M. Sor Josepa Marturet, Director del Manicomi de Sant Boi, amb càrrec al cap. 2.º, art. 2.º, part. 70 del Pressupost de despeses vigent, i a l'objecte d'entregar la quantitat que en menys se li havia satisfet en la relació de les estades de dement corresponent a l'amentat mes d'octubre, aprovada pel Consell el dia 28 de novembre del mateix any 1918.

— Vist l'ofici de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona, demanant que sia acordat el trasllat del dement Salvi Puig i Pascual, des del Manicomi de Salt, on actualment està reclus, al Manicomi de Sant Boi de Llobregat, a l'objecte de retenir-lo degudament sense possibilitat d'evasió, ordenar que

l'esmentat dement sigui admes al Manicomi d'Homages de Sant Boi, amb càrrec a la Mancomunitat de Catalunya.

— Atès el dictamen del Cap de la Secció primera, i a proposta del Conseller de Beneficència i Sanitat, admetre definitivament al Manicomi de Salt, amb càrrec a la Mancomunitat, els presumptes dement Pere Riera i Cubau, Aleix Miralpeix i Fajol i Teresa Vall-Boherra i Mora, que, ultra els requisits necessaris en aquests casos, han demostrat, com cal, ésser naturals o veïns d'alguna de les comarques gironines i justificat la seva pobresa i la de les persones obligades per la llei a mantenir-los.

— Aprovar les següents nòmimes, relatives a les estades causades en el Manicomi de Dones de Sant Boi de Llobregat per les dementes aïllades a càrrec de la Mancomunitat, durant els mesos de gener i febrer darrers.

La de les dementes naturals o veïnes de la província de Barcelona (mes de gener), d'import 25.574'85 ptes.

La de les dementes naturals o veïnes de la mateixa província de Barcelona (mes de febrer), d'import pessetes 23.070'60.

La de les dementes naturals o veïnes de la província de Lleida (mes de gener), d'import 4.818'35 ptes.

La de les dementes naturals o veïnes de la mateixa província de Lleida (mes de febrer), d'import 4.384'80 pessetes.

Disposar que fossin expedits els oportuns lliuraments, per les dites quantitats, a favor de la Rvmd. M. Sor Josepa Marturet i Echarte, amb càrrec al cap. 2.º, art. 2.º, part. 70 del Pressupost vigent de la Mancomunitat; comunicant-se aquest acord a la Superioritat del Manicomi de Dones de Sant Boi i al senyor Interventor de la Mancomunitat, al qual s'encarregarà, demés, el compliment de les disposicions fiscals en el que tingui relació amb els referits pagaments.

Així mateix, aprovar la relació dels dementes aïllats en l'Institut Pere Mata, de Reus, amb càrrec a la Mancomunitat de Catalunya, durant els mesos de gener i febrer darrers, amb la condició d'avançar el pagament de les estades diversos Ajuntaments de la província de Tarragona, la qual importa, pel que es refereix al mes de gener, 12.952'30 ptes., amb la deducció de 178'90 que satisfan les famílies d'alguns alienats per ajudar a llur sosteniment; i pel que fa referència al mes de febrer, 13.264'20 ptes., amb la deducció de 223'90. Aquesta aprovació és als afectes de la comprovació que en son dia haurà de fer-se dels rebuts de les estades de cada un dels malalts que s'hi comprenen.

(Sessió del dia 28 de març de 1923.)

HOSPICIS I HOSPITALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prendre esment dels resums del moviment d'aïllats a les Cases de Misericòrdia de Girona, Lleida i Tarragona, a les Cases de Maternitat de les mateixes ciutats; del moviment de malalts acollits en els Hospitals o en les Infermeries dels Establiments de Beneficència de la Mancomunitat, i del moviment d'aïllats acollits en els Manicomis, durant el mes de gener proppassat.

— Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida perquè concedeixi l'aïllament de l'exposita n.º 1022, de 1919, als esposos J. G. i C. i F. G. i M., veïns de Maials, mitjançant la condició que, en fer-se càrrec de la noia, disposin la quantitat de 250 ptes. en concepte de dot de l'aïllada; havent-se de fer constar aquest aïllament en escriptura pública o en acte o document privat, segons sigui més convenient, i comunicant-se aquesta resolució a la Junta de

Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat.

— Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona perquè concedeixi l'afiliament de l'exposita n.º 1324, de l'any 1906, als esposos P. V. i E. i J. P. i V., veïns de Roquetes, mitjançant la condició que, en fer-se càrrec de la noia, dipositin la quantitat de 125 ptes. en concepte de dot de l'afiliada; havent-se de fer constar aquest afiliament en escriptura pública o en acte o document privat, segons sigui més convenient, i comunicant-se aquest acord a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 1.º de març de 1923.)

Autoritzar la Junta de Govern de les Cases de Caritat, Maternitat i Expositos de Barcelona perquè concedeixi l'afiliament de l'exposita n.º 686, de l'any 1910, als esposos R. F. i P. i C. P. i L., veïns de Santa Margarida de Montbui, i l'afiliament de l'exposita n.º 503, de 1912, als esposos S. V. i M. R. i E., veïns de Sant Feliu de Llobregat, mitjançant la condició, per ambdós sol·licitants, que, en fer-se càrrec de l'exposit, dipositin la quantitat de 125 ptes. en concepte de dot de l'afiliat; havent de fer-se constar aquests afiliaments en escriptura pública o en acte o document privat, segons sigui més convenient, i comunicant-se aquesta resolució a la Junta de Govern referida i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat.

— Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida per concedir l'afiliament de l'exposita n.º 68, de 1922, als esposos F. P. i T. i R. G. i L., veïns de Samahija, mitjançant la condició que, en fer-se càrrec de la noia, dipositin la quantitat de 250 ptes. en concepte de dot de l'afiliada; havent de fer-se constar aquest afiliament en escriptura pública o en acte o document privat, segons sigui més convenient, i comunicant-se aquesta resolució a la Junta referida i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat.

— Concedir pensió per orfenes a les germanes Adelaide i Teresa Giné i Pedro, filles del que fou regent de la impremta de la Casa de Misericòrdia de Lleida, Josep Giné i Castillon, a partir del dia 24 de desembre propassat, consistent en la quantitat de 875 ptes. anuals, a repartir per parts iguals entre elles, mentre conservin l'estat actual, entenent-se que cas de canvi per part d'alguna d'elles, la pensió quedarà subsistent a favor de l'altra, i havent de justificar mensualment les referides germanes Giné, com a detall previ per al cobrament de la pensió, el seu estat de solteria, i comunicant-se aquest acord a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat.

— Expedir l'oportú lliurament amb càrrec al cap. 2.º, art. 2.º, part. 70 del Pressupost vigent de la Mancomunitat, a favor del Sr. Joan HERNÉS i PUIG, per la quantitat de 150 ptes., que constitueix l'import dels auxilis que foren concedits per acord de la Diputació de Barcelona a la família de la defunta Maria HERNÉS i PUIG, que correspon als trimestres quart de l'any econòmic 1921-22 i primer, segon i tercer de l'any econòmic 1922-23.

— Esmerçar la quantitat de 77,500 ptes., que figura en la part. 77 del Pressupost vigent, en subvencionar Establiments particulars de Beneficència, en la forma que en son dia acordà el Consell, a proposta del Conseller del Servei; i esmerçar, també, oportunament, i a proposta del Conseller de Beneficència, el romanent de la partida de 18,000 ptes. del Pressupost vigent, per estades de malalts ocasionades en els Hospitals locals de les províncies de Girona i Tarragona.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vista la proposta unànime formulada pel Tribunal encarregat de procedir a l'examen-revisió previst en l'article 15 del Reglament d'Oficines, en quant es refereix a l'Auxiliar segon Srta. Margarida SUIÑE I PI, renovar indefinidament el nomenament o ingrés definitiu del referit funcionari, adscrit al Negociat de Beneficència i Sanitat de la Secció primera del Departament d'Administració, als efectes del Reglament d'Oficines.

(Sessió del dia 9 de març de 1923.)

Concedir la jubilació que demana el Rvnd Sr. Ramon Cases i Dejuan, Capellà de la Casa Inclusa de Lleida, assenyalant-se-li per aquest concepte la quantitat de 1,200 ptes. anuals, que començarà a percebre des de 1.º d'abril vinent, i comunicant-se aquest acord a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida, amb prec que el faci arribar a l'interessat, i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat.

— Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida perquè convoqui un concurs per proveir el càrrec de Capellà de la Casa de Maternitat dependent de la dita Junta, amb subjecció a les següents bases:

1.º Els concursants que desitgin prendre part en el concurs hauran de trametre a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de la Mancomunitat de Catalunya a Lleida, les testimonials del seu ordinari respectiu, justificant que són ordenats de prevere i que han obtingut prèviament el placet d'aquell.

2.º L'esmentada plaça estarà dotada amb 1,200 ptes. anuals, amb dret a habitació, llum, calefacció i manteniment, i disfrutarà, demés, del dret de pen d'altar que li correspongui a tenor de la legalitat vigent.

3.º El nomenament serà pel terme de cinc anys, finits els quals podrà el Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya prorrogar-lo per temps indefinits, previ l'informe de la dita Junta de Govern.

4.º El termini per a presentar les oportunes sol·licituds, que hauran d'estar reintegrades amb les corresponents pólisses de l'Estat i Mancomunitat de Catalunya, finirà el dia que assenyalí la Junta de Govern.

5.º Els concursants podran al·legar tot allò que considerin que pugui servir-los de mèrit a tenir en compte, al·legacions que hauran d'anar acompanyades dels corresponents justificants.

6.º El Capellà de la Casa de Maternitat vindrà obligat a complir tot el que l'Església té disposat per als Rectors propiament dits.

7.º El Capellà de la Casa de Maternitat, en el servei del seu sagrat ministeri tindrà independència absoluta, excepció feta de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència i del Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya.

Una vegada fallat el concurs, la Junta de Govern elevarà la corresponent proposta unipersonal al Consell Permanent, perquè aquest pugui nomenar en definitiva la persona que hagi d'ocupar el càrrec.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat, amb satisfacció, de les dades informatives referents a l'organització de...

natoris marítims, recollides pel Servei d'Arquitectura, i de la modelació dels papers administratius dels Serveis de Beneficència a l'estranger, recollits, també, pel Servei d'Arquitectura de la Mancomunitat; i que la part estadística i de model administratiu dels esmentats papers passà a les Oficines del Servei de Sanitat, i la part documental de llibres, fulletons, etc., passà a la Biblioteca de Catalunya.

(Sessió del dia 21 de març de 1923.)

Encomana al senyor Conseller de Beneficència l'estudi de la possible campanya a iniciar i desenvolupar contra el cretinisme.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

SESSIONS DE LES JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

Notícies i documents

BARCELONA

Sessió del dia 19 de gener de 1923. — Despatxats els assumptes de tràmit, passà la Junta a ocupar-se dels següents:

Es donà compte d'haver el senyor President procedit a signar l'escriptura de venda de la casa n.º 23 del carrer de la Bòria, procedent de l'herència de la Sra. Anna Carolina Camps i Gelbert, pertanyent a la Casa de Caritat i a l'Hospital de la Santa Creu, percebent per la meitat de l'import, corresponent a la Casa de Caritat la quantitat de 16,000 ptes., la qual ingressà a la Caixa de l'Asil.

Es donà, igualment, compte, que el propi senyor President, en concepte d'administrador, en virtut del càrrec, de l'herència d'En Francisco Quer i Sagristà, juntament amb els altres dos administradors de l'herència, el M. Il·ltre. Sr. Arxiprest de la Seu de Manresa, com a primera dignitat eclesiàstica d'aquella ciutat, i el Rm.º Sr. Ecdòm de la parròquia de Sant Josep (Santa Monica), havia procedit a signar l'escriptura de venda de les fàbriques, alta i baixa, de Cornellà i terres annexes, totes elles procedents de la susdita herència, les quals, en subhasta pública, celebrada el dia 29 del propassat mes, havien estat adjudicades a la raó social Francisco Martí i Balcells, S. en C., pel preu de 304,000 ptes., havent satisfet la societat compradora, a l'acte de la signatura, la meitat, deixant ajornada, de conformitat amb el convingut, per un període màxim de sis mesos, l'altra meitat, havent-se realitzat en aquell mateix acte el pagament als representants de les entitats benèfiques citades en el testament del Sr. Francisco Quer i Sagristà, per a la distribució del producte de la venda de les referides finques, corresponent a la Casa de Caritat, per la meitat del 25 per 100 que li és assignat, la suma de 38,125 ptes., que així mateix ingressà en Caixa.

Conferir poders al senyor Secretari de la Junta per acceptar, en nom de la Casa de Caritat o de la de Maternitat i Expositos, qualsevol herència o llegat que es fes o s'hagués fet a favor de cada un dels esmentats Asils, practicant a l'efecte les gestions que fos menester.

Quedar assabentada la Junta d'haver estat satisfeta, per la Marmessoria d'En Francesc Benet i Guardiola, factures de queviures per a la Casa de Caritat, per valor de 6,000 ptes.

Autoritzar els senyors marmessors de la susdita herència per procedir a la venda, a preus més baixos dels de peritació, de les finques i censos que la integren, degut a haver quedat desertes les subhastes fins ara celebrades per a la seva venda, d'acord amb aquella.

Assabentar-se d'haver estat abonada a la Comunitat de Religioses de Valldonzella la quantitat de 40,000 pessetes, última suma que la Junta havia de satisfer a la susdita Comunitat pel solar de Valldonzella, adossat a l'Hospital militar, adquirit a 30 de juliol de 1915 pel preu de 109,500 ptes., amb destinació a cotxeres.

Per constatar en acte el sentiment de la Junta per la mort del Metge de la Casa de Caritat, En Ramon Noguera (a. e. s.).

Disposar que el Metge encarregat del servei de practicants, En Josep Pàquez i Sánchez, passà a exercir la plaça servida pel difunt Sr. Noguera.

Presentar al Dr. Sr. Roc Vergez d'Avilès per substituir la proposta feta a la Comissió Mixta de Reclutament a favor de l'esmentat Metge Sr. Noguera, per a l'observació de minyons útils condicionalment i llurs parents.

Adaptar l'aranzel de funerària de la Casa de Caritat al novament disposat pel senyor Bisbe de la Diòcesi.

Quedar informada, amb satisfacció, d'haver-se obtingut del senyor Bisbe de la Diòcesi el decret disposant el nomenament de Vicari de la parròquia de Les Corts a favor del Capellà de la Casa de Maternitat i Expositos, sols als efectes d'estendre les partides de baptisme i corresponents testimonis dels infants als quals els administri el Sagrament en el referit Asil.

Quedar igualment assabentada d'un ofici de la Mancomunitat, comunicant-li el pla del curs Montessorri que organitza per preparar el personal de les Cases de Beneficència de la susdita Corporació.

Adquirir un macedor mecànic per a la Secció de màquines de la impremta de la Casa de Caritat.

Adquirir un colorimètric Duboscq, amb destinació al Laboratori de la Casa de Maternitat i Expositos, i un Oscil·lometre Sphygmomètric del Prof. Pachou, de París, per a l'examen de la circulació de la sang, amb destinació al servei facultatiu de la Casa de Caritat.

Procedir en principi a la formació del corresponent projecte per a la calefacció de l'edifici d'al·liment i una part dels pavellons d'Prat de la Ribera.

Passar a la Mancomunitat el pressupost referent al projecte de jardins d'Horta (finca Torre dels Frares), formulat per l'Arquitecte En N. M. Rubió i Tudurí.

Gestionar que es porti a la seva realització l'acord de l'Ajuntament, de variar el traçat del camí que parteix la finca de Les Corts.

Consiguar, en el projecte de pressupost de la Casa de Caritat, una plaça de Metge intern per al servei del Pavelló de tuberculosos d'Horta.

Passar a informe del Cos facultatiu de la Casa de Maternitat i Expositos el fullot *Campaña Oficial contra la mortalidad infantil en España*.

Quedar assabentada d'haver-se habilitat un dels nous locals dels pavellons d'Prat de la Ribera de la Casa de Maternitat per a escola de les diles mancades d'instrucció, corrent l'ensenyança a càrrec de les Religioses de l'Asil.

Aprovar els projectes de pressupostos ordinaris d'ambdós Asils.

La Junta s'assabentà, per últim, d'haver ingressat a la Caixa de la Casa de Caritat els següents donatius: Del Vocal Dr. Francisco Fàbregas, 1,500 ptes., amb destinació a la Festa dels Reis; de l'Excm. Sr. Josep Collazo i Gil, 1,000; de la Sra. C. C., vda. de G., 1,000; d'En Ramon Cunill, 100; del Comitè d'Obra Benèfica i Social, 45,000; d'En Rafael Vidal, 200; tres donatius per conducte del *Diari de Barcelona*, 100; d'En Salvador Vinyals, a la memòria de la Sra. Josepa Petit (a. e. s.), 200; de l'asilat difunt Francesc Domingo, 477,90; i d'altres de menys importància; havent-se, també, rebut dels Srs. Josep, Casimir i Francesc Clapers i Beretguer, a la memòria de llur difunta germana Sra. Esperan-

ca (a. c. s.), la quantitat de 60,000 ptes., acordant la Junta, atesa la importància del donatiu, destinar-lo a despeses del pavelló d'epilèptics, perpetuant la memòria de la referida senyora mitjançant una placa commemorativa.

També es prengué bona nota d'haver-se rebut del Sr. Joan Torrelló, amb destinació al mateix Asil, un automòbil joguina; del Sr. Emili Carles i Tolrà, vint-i-cinc peces de madapolam, i del Sr. Antoni Pons i Arola, dos sacs d'arròs.

Sessió del dia 23 de febrer de 1923. — Overta la sessió, i enllestit el despatx ordinari, s'adoptaren els següents acords:

Demanar a l'Ajuntament autorització per augmentar alguna de les partides de l'actual tarifa de cotxes mortuoris.

Quedar assabentada que en la darrera sessió celebrada per la Comissió de Foment de l'Ajuntament, s'acordà sol·licitar de l'oficina tècnica la relació dels propietaris afectats pel projectat passeig que ha de posar en comunicació la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera amb l'interior de la barriada de Sant Joan d'Horta.

Autoritzar els Srs. Ramón Bach y Hermano, arrendataris de la fàbrica de Vilanova i Geltrú, procedent de l'herència Torreladella, pertanyent a la Casa de Caritat, a la de Maternitat i Expositis i a l'Hospital de la Santa Creu, perquè, en nom i representació d'aquests Asils, autoritzin la permuta de terrenys acordada amb l'Ajuntament de la dita vila per a l'obertura de la Rambla Samà.

Donar-se per informada que en la divuitena reunió ordinària de l'Assemblea de la Mancomunitat seran discutits els següents projectes d'acord:

Inclusió en el Pla general de camins, dels que faciliten o milloren la comunicació dels Establiments de Beneficència.

Adquisició de la casa i terrenys annexes a la finca «Torre dels frares», d'una extensió superficial de 4,257 m², pel preu de 27,500 ptes.; quedant autoritzat el senyor President per signar la corresponent escriptura, i satisfent-se la referida quantitat amb càrrec a la corresponent consignació, que haurà de figurar en el pressupost per a l'any 1923-24.

Nomenar Professor de l'Escola Catalana de la Casa de Caritat En Maresí Antich.

Són nomenades, també, llevadores primera i segona, respectivament, de la Casa de Maternitat i Expositis, les Sres. Dolors Comas i Concepció Flo.

Publicar en el *Bulletí Oficial* i en la premsa de la localitat l'anunci del concurs per a la provisió d'una plaça de Metge intern del Pavelló de tuberculosos d'Horta; així com, també, l'anunci del concurs per a la provisió d'una plaça de Metge intern temporal per al Departament d'Aliment de la Casa de Maternitat i Expositis.

Resolent que la visita als asilats de la Casa de Caritat sigui el primer diumenge de cada mes; el segon, als de la de Maternitat i Expositis; el tercer, als de «Casa Tàrrida»; i el quart, als de la «Torre dels frares».

Finalment, es donà compte de l'ingrés en Caixa del donatiu de 250 ptes. de l'Il·l·tre. Sr. Ferran Valls Taberner, i altres de menys importància, com també l'import dels següents llegats: Del Sr. Jaume Fornell i Casanovas, 1,000 ptes.; una quarta part del llegat del propi senyor a favor dels Asils de cecs pobres de Barcelona, 250 i del Sr. Antoni Grasas i Riera, 500.

Sessió del dia 23 de març de 1923. — Resolts els assumptes de tràmit, es prengueren els següents acords:

Acceptar la valoració pericial de la finca n.º 21 de

Montjuïc, procedent de l'herència Manning, autoritzant la Presidència per a la signació de l'escriptura de venda d'aquella a la Junta directiva de l'Exposició d'Indústries Elèctriques i General Espanyola.

Quedar enterada la Junta dels tràmits seguits per a la declaració de emanzana industrial dels terrenys ocupats per la fàbrica de Vilanova i Geltrú, procedent de l'herència Torreladella.

Informar-se d'un ofici de la Mancomunitat, acompanyant les normes dictades sobre la distribució de les seves publicacions.

Quedar assabentada de l'aprovació, per l'Assemblea de la Mancomunitat, dels projectes d'acord relacionats amb aquests Asils, dels quals se'n va donat compte en la sessió anterior.

Assabentada dels projectes d'òrgue presentats per les cases Organos Melchor, S. A., i Lope Alberdi, per a construir-ne un amb destinació a l'església de la Casa de Caritat, anar definitivament a la resolució d'aquest assumpte, demanant, abans de resoldre, nous pressupostos a altres cases constructors.

Nomenar En Joan Mallofré i Mañosa Metge intern temporal del Departament d'Aliment de la Casa de Maternitat i Expositis, i En Tomàs Fornells Metge auxiliar temporal per a la cura del Servei de Practicants de la Casa de Caritat.

Adquirir un electromotor per a la secció de bugades de la Casa de Maternitat i Expositis, segons pressupost presentat per la casa Electromotors Vivó-Torras, S. A.

Examinar un pressupost presentat per En Francisco Arzo, pel paviment a construir al pati d'Impedits, es deixa en suspens el pendre acord fins a conèixer el parer del senyor Arquitecte, referent a la ventosa que hi ha de substituir el sudit paviment pel de llosa de ciment, per tal d'evitar, en el cas d'adoptar el primer, les esquerdes que la pràctica demostra que es presenten sempre.

Assabentar-se d'haver ingressat a la Caixa de la Casa de Caritat un llegat de 500 ptes., disposat per En Marian Sanz i López; així com, també, l'import del segon termini de 250 ptes., dels deu que venen obligats a satisfer a l'esmentat Asil cada un dels tres hereus del Sr. Josep Portús i Casadesús, i algunes altres quantitats, import de petits donatius.

Informar-se, per últim, d'haver lliurat a la Casa de Caritat, l'autic llibreter N.º Antoni J. Bastinos, un lot de llibres restants de la seva extingida casa editorial.

LEHIDA

Sessió del dia 19 de febrer de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Vocal de més edat, Sr. Vicenç, amb assistència dels Srs. Jaques, Pinell i Solé, prenent-se els següents acords:

Que sigui baixa en la Casa de Misericòrdia l'asilat Joan Gili, aprenent de paleta, per haver complert ja els divuit anys i estar al corrent en el seu ofici.

Aprovar les següents factures:

Una, de Josep Suné, per material de pintura, de 25 pessetes; una altra, d'A. Cavallé, de Reus, també per material de pintura, de 15'90; una altra, de Joan Alonzo, per joguines destinades a celebrar la festa de Reis en la Casa de Maternitat, de 87; i una altra, de Cabassó Germans, per aserrar i treballar fusta destinada a la Sala de Juntes, de 105'03 ptes.

Concedir internament als esposos J. G. i C. I. F. G. i M. l'afiliament de l'exposita n.º 1022, i transmetre l'expedient per a ulterior aprovació a la Mancomunitat de Catalunya.

Aprovar les despeses ordinàries dels Establiments de Beneficència, del mes de gener d'enguany, que importen

11,136'17 ptes., els de la Misericòrdia, 5,815'48, els de la Maternitat i 5,217'98 els de l'Hospital.

Admetre, quin per torn els correspongui, a la Casa de Misericòrdia, a Antònia Giné i Solé, de Borges Blanques; i Manuela Vigatà i Minoves, de Sotiguera; a l'Hospital, al jolo Aleix Riu i Isarn, veí d'Espot; i a la Maternitat, a les nenes Ramona Arbonés i Florensa i Madalena Paredell i Prunera.

Negar l'ingrés a la Misericòrdia, de Salomé Ubach i Vigo, que ha d'ésser reclosa en un manicomí.

Tramitar l'expedient de reclusió al Manicomí de Sant Boy de l'Asilada Antònia Castells i Moliné, d'Alcarraç.

Concedir la pensió d'al·letament demanada pel veí Ramon Malé Barat, d'Odén, per a un dels seus fills bessons, i la sol·licitada per Modest Espot i Rollan, veí de Salas de Pallars, també per a un dels seus fills bessons.

Anunciar concurs per adquirir la llenya necessària pel torn de la Misericòrdia.

Aprovar la distribució de cabals pel mes de març, que ascendeix a 58,000 ptes.

Aprovar una factura, per medicaments, de la casa Dalmau i Oliveres, que importa 238'80 ptes., i autoritzar la compra de 400 m. de glassa hidròfila.

Prendre esment que el Consell Permanent de la Mancomunitat, en reunió del dia 1.er del mes de febrer, nomenà Capellà de la Casa de Misericòrdia a Mn. Ramon Vidal i Fernà; jai de la Casa de Misericòrdia, a En Josep Tarruella i Prunera; regent de la impremta, al Sr. Ramon Roca i Pérez, i Administrador de la Fil·lola d'exposits, al Sr. Marià Trilla i Oromí.

Prendre esment de l'estat demostratiu d'altres i baixes als Asils durant l'any 1922, que ofereix el següent resultat:

ESTAT DEMOSTRATIU DEL MOVIMENT D'ASILATS A LA CASA DE MISERICÒRDIA DURANT L'ANY 1922

	De 1 a 10 a.	De 10 a 20 a.	De 20 a 30 a.	De 30 a 40 a.	De 40 a 50 a.	De 50 a 60 a.	De 60 a 70 a.	De 70 a 80 a.	De 80 a 90 a.	De 90 a 100 a.	Totals
Existència el 1.er gener 1922											
Homes.....				16	30	38					84
Dones.....				18	40	25					83
Nois.....											60
Noies.....		7	33								40
		12	61								73
Total.....											300

Ingressats											
Homes.....				1	7	14					22
Dones.....					5	8					13
Nois.....											15
Noies.....		5	10								15
		6	9								15
Total.....											65

Baixes definitives											
Homes.....						5					5
Dones.....							1				1
Nois.....											8
Noies.....		2	6								8
		2	5								7
Total.....											21

Defuncions											
Homes.....											18
Dones.....											12
Nois.....											
Noies.....											
Total.....											30

	De 1 a 10 a.	De 10 a 20 a.	De 20 a 30 a.	De 30 a 40 a.	De 40 a 50 a.	De 50 a 60 a.	De 60 a 70 a.	De 70 a 80 a.	De 80 a 90 a.	De 90 a 100 a.	Totals
Existència el 1.er gener 1923											
Homes.....						16	34	32			82
Dones.....						17	42	24			83
Nois.....						10	57				67
Noies.....						16	65				81
Total.....											313

Classificació dels diferents defectes físics que contenen els 313 acollits que resten per a l'any 1923

	De 1 a 10 a.	De 10 a 20 a.	De 20 a 30 a.	De 30 a 40 a.	De 40 a 50 a.	De 50 a 60 a.	De 60 a 70 a.	De 70 a 80 a.	De 80 a 90 a.	De 90 a 100 a.	Totals
Sords-muts											
Homes.....						3	3				6
Dones.....						8	6				14
Nois.....						2	2				4
Noies.....						4	5				9
Total.....											33

Cecs											
Homes.....						1	1				2
Dones.....						2					2
Nois.....											
Noies.....											
Total.....											4

Epilèptics											
Homes.....						1	1				2
Dones.....						2					2
Nois.....											
Noies.....						1					1
Total.....											5

Idiotes											
Homes.....						3	13				16
Dones.....						10	19				29
Nois.....						1	3				4
Noies.....						5					5
Total.....											54

Impedits											
Homes.....						5	16	6			27
Dones.....						1	8	4			13
Nois.....						3					3
Noies.....						4	1				5
Total.....											48

Normals											
Homes.....						4		24			28
Dones.....						5		18			23
Nois.....						7	49				56
Noies.....						12	50				62
Total.....											169

RESUM

Sords-muts.....	33
Cecs.....	4
Epilèptics.....	5
Idiotes.....	54
Impedits.....	48
Normals.....	169

Total general..... 313

Sessió del dia 26 de febrer de 1923. — Reunida la Junta de Govern sota la presidència del Vocal de major edat Sr. Domènec Pinell, es prengueren els següents acords:

Desestimar la petició de Francesca Borda i Pla, perquè s'admetessin als Asils els seus fills Maria, Pere, Ramon i Elisabet Miret i Borda.

Concedir un termini de vuit dies a Josep Freixes i Monsó, veí d'Ols de Balaguer, perquè solliciti de la Mancomunitat l'ingrés del seu fill en el Manicomí de Sant Boi o el retir de la Casa de Misericòrdia on es troba asilat.

Admetre, quan per torn els correspongui, a la Casa de Misericòrdia a la nena N. B. i S., d'Alcoletge; al jao G. C. i C., de Tírvia, i al pobre J. J. G., de Lleida.

Concedir les pensions d'alimentament demanades per Francesc Castellana i Domingo, veí de Cervera, pel seu fill Pere, que cria la dida Coloma Minguell i Vidal, per no poder fer-ho la seva esposa, que està reclosa en el Manicomí de Sant Boi; la sol·licitada per Josep Jové i Plubins, veí de Soanes, per la seva filla Maria, i la demanada per Jaume Coca i Burgués, veí de Castelló de Farfanya, per al nen Jaume Coca i Santacren, orfe de mare.

Pendre esment dels estats demostratius del moviment d'asilats i malalts, així com de l'esmercat en l'ur manutenció, durant el mes de gener d'enguany, dels que resulta que s'ha obtingut entre les tres cases un estalvi de 1.230'43 ptes.

Aprovar les següents factures:

De Joan Canut, per treballs d'escultura en la fusta de la porta i finestral de la Sala de juntes, d'import 595 ptes.; de Ramon Urriaza, per material d'escriptori, de 49'50; de la Casa Hartmann, per medicaments, de 329'30, i per transport dels medicaments, de 41'20; de Josep Moix, per transport de materials de tallers, de 107; de la casa Neville, per una capçalera nova pel *Bulletí Oficial*, de 12'45; de la casa Úralita, per setze planxes per a la Maternitat, de 177'60; de Francesc Domènec, per jornals d'ebenista, de 198, i de Jaume Ribes, per material per al taller mecànic, de 45 ptes.

Aprovar les relacions de queviures i materials que se suposen necessàries per al mes de març, les quals ascendeixen a 12.497'53 ptes. les de la Misericòrdia, 7.305'24 les de la Maternitat i 5.267'38 les de l'Hospital.

Adquirir una taula d'anàlisi per a la farmàcia de l'Hospital, i annunciar un concurs per adquirir els medicaments que se suposen que es necessitaran en la farmàcia del sudit Hospital durant l'any 1923.

Sessió del dia 26 de març de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Conseller de Beneficència i Sanitat Dr. Estadella, assistint-hi els Srs. Jaques, Pinell i Solé, prenent-se els següents acords:

Concedir les següents pensions d'alimentament: La demanada per Ramon Puig i Romà, veí de Torregrossa, per a les seves filles, bessones, Rosa i Matilde, orfes de mare; la sol·licitada per Salvador Ibós i Castellà, veí de Barbens, per a un dels seus fills bessons; la que demana Antoni Puig i Miquel, veí de Guils del Cantó, per a la seva filla Maria, orfe de mare; la que Josep Moles i Tomás, veí d'Alguirós, demana per a la seva filla, orfe de mare, Ramona, i la que té sol·licitada Josep Castelló i Riera, veí d'Alauis, per al seu fill Antoni, orfe de mare.

Admetre a la Casa de Misericòrdia, quan per torn els correspongui, la noia A. P. P., de Torres de Segre, impossibilitada pel treball, i al jao J. F. i M., pobre i implet.

Concedir l'afiliament de l'exposita n.º 1022 del registre de la Maternitat, als esposos J. G. C. i P. G. M.,

veïns de Maials, els quals l'hauran de dotar amb 250 pessetes.

Desestimar la petició d'Antoni Sorigué i Borrell, que demanava una pensió d'alimentament pel seu fill, orfe de mare, per no haver justificat la pobresa.

Demanar antecedents per completar l'expedient d'ingrés a la Casa de Misericòrdia de L. P., veïna de Vilce i Estany.

Aprovar les factures del fluid elèctric consumit en els Asils durant l'últim trimestre de l'actual exercici, les quals importen 1.477'37 ptes.

Aprovar els comptes de queviures i materials adquirits durant el mes de març corrent, que importen, els de la Casa de Misericòrdia, 9.758'43 ptes., els de la Maternitat, 5.481'28, i els de l'Hospital, 2.204'58.

Aprovar les següents factures:

De la casa Sol i Benet, per material d'oficina, d'import 37'10 ptes.; de la casa Dalmat i Oliveres, per medicaments per a l'Hospital, de 453'60; de Josep Freixinet, per mobiliari per a la Farmàcia de l'Hospital, de 260; de Bernadó i fills de Pau Vilalta, per bombetes elèctriques per a l'Hospital, de 31'20; d'Enric Cardona, per material per a l'Escola de Sords-muts, de 100; de Ramon Urriaza, per material pedagògic, de 94; de Francesc Nadal, per mosaic per a obres, de 32; de Ramon Urriaza, per paper per a la Impremta, de 96; de Corul germans, per pintar les pissarres de l'Escola de la Maternitat, de 574'85; de Lorillex i C., per material d'impremta, de 254'95; de l'Administrador de la Píllola de Tremp, per trasllat d'un exposít, de 40; de Francesc Nadal, per enrajolat de la barberia, de 240; de Josep Florensa, per ges i ciment, per a la barberia, de 107'50; de La Rosa Germans, per maons, també per a la barberia, de 100; de Teresa Grau, per arena, de 24; del regent de la Impremta, per petites despeses del trimestre, de 100'10; de Successors de F. Neville, per material per a la Impremta, de 2.830; per jornals del fadrí ebenista Francesc Domènec, de 232; de Bernadó i Fills de Pau Vilalta, per material per a la Sala de juntes, de 45; i de Jaume Ribes, per material per al taller mecànic, de 62 ptes.

Per haver-se suprimit, per innecessària, la plaça de porter de la Maternitat, acordar que cessi el que l'exercia des del dia 31 de març.

Nomenar mestre del taller mecànic de la Casa de Misericòrdia a Jaume Ribes i Petanàs.

Acordar que passi a examen de l'Apotecari de l'Hospital les mostres de medicaments presentades a concurs perquè dictaminí sobre la qualitat d'aquelles abans d'adjudicar-les.

Adjudicar, com a resultat del concurs obert per a contractar el subministre de queviures als següents comerciants, l'abastament dels articles com a oferiments més ventajosos:

A N'Andreu Comell, el de patates, a 25 ptes. el quintar mètric; a En Joan Tapiol, el carbó de coc, vegetal i galleta, a 14'20 ptes. el primer, 22'30 el segon i 12'90 el darrer; a En Josep Curia, el d'oli, a 18 ptes. el decalitre; a En Tomás Grau, el de carn de moitó i bou, a 3'50 i 2'75 ptes., respectivament; a N'Hipòlit Bides, el de bacallà a 1'64 ptes., l'arròs a 0'57, el sucre a 1'73 i el cafè a 0'15 ptes., tot el quilo; a En Josep Llovet, els fideus i pastes per a sopa, a 0'825 ptes. quilo, i a 0'92; a En Josep Cuadrat, el de sal, a 8'25 ptes. quintar mètric, espècies a 2'50 i sal a 0'20 el gram; a En Miquel Roig, el de xocolata, a 2'70 ptes. el quilo, i a En Tomás Viladegut, el de llet, a 0'50 ptes. litre.

La farina, el vi i el sabó queda pendent d'adjudicació fins que hagi analitzat les mostres presentades l'Apotecari de l'Hospital.

TARRAGONA

Sessió del dia 13 de març de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Sr. Pere Lloret, assistint-hi els Srs. López, Gramunt, Guasch, Bonet i el Secretari Sr. Martí i Bofarull.

Llegida i aprovada l'acte anterior, es prengueren els següents acords:

Assabentar-se del rendiment de l'horta en el passat mes de febrer, que importa 152'50 ptes., de l'estat general de malalties, que és avui ja més falaguer, puix que tendeix a desaparèixer la invasió gripal.

Assabentar-se, pel Secretari, de les gestions que ell ha vingut fent per tractar de muntar la instal·lació La Gota de llet a la Casa de Beneficència, i del bon estat d'aquestes gestions.

Acordar sol·licitar a l'Ajuntament de Tarragona el permís per recollir les aigües sobreres de l'aberrador que hi ha a l'entrada del Portal de Sant Antoni i les del brollador del Jardí del General, conduint-les, per mitjà de tuberia sad hoc, a l'horta de l'Establiment, i prosseguir l'extracció de les pedres de la portalada romana del dèrriu temple de Santa Maria del Miracle, així com l'autorització per a recollir algunes corretades de pedra i terra per a les obres d'edificació que hauran de començar-se aviat a la Casa.

Assabentar-se d'un ofici de la Mancomunitat de Catalunya obrint un crèdit de 23,858'55 ptes. per a les atencions corresponents al mes de març.

Autoritzar al senyor President de la Junta perquè, en principi, gestioni la compra d'uns 250,000 pams de terreny, per la quantitat de 20,000 ptes., al Sr. Montgrió, propietari d'unes finques frontereres amb altres que ja són propietat de l'Establiment, complint així els acords de la Diputació provincial d'abans de traspasar els Serveis de Beneficència a la Mancomunitat, d'acord també amb l'informe que prèviament en féu l'Arquitecte Sr. Rubió i Bellver, no menys que el de la Junta, d'adquirir tots els terrenys que volten l'Establiment fins a arribar a la carretera de Barcelona.

Assabentar-se, pel Sr. Lloret, que s'ha cobrat de la Diputació de Tarragona la quantitat de 15,000 ptes., que amb les altres 5,000 ja cobrades són les 20,000 ptes. que va acordar donar l'esmentada corporació per subvenir a la construcció dels grups escolars que aviat començaran a muntar-se.

Acceptar, per venir conforme, els següents expedients: El de Joan Sanz i Cinta Subirats, de Mas de Barberans, que sol·liciten una pensió d'al·letament per haver tingut la muller un par doble; el de Natàlia Martí, vídua de Roca, de Sant Carles de la Rapita, que sol·licita l'ingrés de dues filles seves, Teresa, de cinc anys, i Pilar, de set mesos, convertint-se que la primera ingressi al Departament de Misericòrdia, i cercar dida per a l'altra; el d'Eulàlia Pijoan i Barbosa, de setanta un anys, que demana ingressar al Departament de velles, i el de Matilde Carduch, de Tortosa, que sol·licita l'ingrés d'un nebot seu, Josep Mauri i Calduch, de deu anys, orfe de pare mare.

El moviment de personal des de l'última sessió ha estat el següent: Altes: Josep Pujol i Ferré, n.º 642, al Departament de velles; Agustí Mas i Rubio, E., n.º 653, que reingressa; Mercè Cortés i Pons, L., n.º 818, a Misericòrdia. Baixes: Adela Martí i Anglès, E., n.º 6617, portat a dida, a fora; Júlia Valls i Mas, E., n.º 6628, morta per falta de desenvolupament; Joan Vidal i Nicolau, L., n.º 549, de setanta sis anys, que morí a l'Hospital; Francesc Rius i Coma, E., n.º 6621, de cinc mesos, mort d'atèpsia; Miquel Compte i Terrats, E., n.º 6614, mort de meningitis.

Prendre un canvi general d'impressions sobre l'estat de les obres que han de començar-se.

SANITAT

MATERIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Disposar que per part del Servei de Sanitat es doni compte a tots els Ajuntaments de Catalunya de l'acoblament de material sanitari fet per la Mancomunitat, posant-lo a disposició de les referides Corporacions per tot allò que els fos útil o necessari.

—Aprovar la distribució entre els quatre nuclis de Barcelona, Lleida, Reus i Figueres, del material sanitari adquirit, de conformitat amb les indicacions de la Comissió de Sanitat, en la forma següent:

A Lleida: Un automòbil ambulància, una estufa locomòbil gran, una estufa locomòbil de vapor fluent, un carro-bota, un laboratori portàtil petit, dos polvoritzadors de 20 litres, dos polvoritzadors de 10 litres, una encaladora de 50 litres i quatre formògens.

A Reus: Un automòbil ambulància, una estufa locomòbil gran, una estufa locomòbil de vapor fluent, un carro-bota, una potabilitzadora, un polvoritzador de 20 litres, dos polvoritzadors de 10 litres, una encaladora de 50 litres i quatre formògens.

A Figueres: Un automòbil ambulància, una estufa locomòbil gran, una estufa locomòbil de vapor fluent, una potabilitzadora, un laboratori gran, un polvoritzador de 20 litres, dos polvoritzadors de 10 litres, una encaladora de 50 litres i quatre formògens.

A Barcelona: La resta del material.

D'aquest material serà tramesa la part que els ha estat adjudicada als nuclis de Lleida i Reus, i el corresponent al nucli de Figueres restarà a Barcelona fins i tant que estigui habilitat el local en construcció que s'hi destina a la capital empordanesa.

—Adquirir el següent instrumental quirúrgic amb destinació a l'Hospital de la ciutat de Lleida, sol·licitat per la Junta de Govern que té a son càrrec aquell Establiment benefici:

De la casa Metzger: Una taula d'operacions (Universal 1917), 475 ptes.; sis cubetes esmaltades, 60; una estufa seca «Ponpela», 285; una llitera desmuntable, amb rodes, 1,000; dotze pines hemostàtiques de Doyen (Collin 1121), 126; dues pines «Museux», 22'80; dues pines estenalles, 64; una valva abdominal «Doyen», amb sostenidor gluteo, 22'50; un joc de dos trocars per a l'aspirador de Potain, 8'60; un separador abdominal gran de Gosset, 35; dues xeringues record, de 20 c. c., 36; una mascareta per a anestèsia articulada (157), 7'80; dues escoles rectes, 8'60; dues escoles corbes, 8'60; una pinça gúbia, quadrada (Collin 1753), 50; instrumental per a ossos, 1,915; una agulla, amb manec, de Fauchet, 21; dues agulles de punció humbar (10 a 12 cm.), 3; una agulla mitjana, 1'50; dotze agulles per a xeringues, plati, 130; sis agulles sutura rectes de Fauchet, 9; dues pines mitjanes «Lambotte», 2'60; dos separadors «Wolkman», 23'40; dos separadors plans, 5; dues valves mitjanes «Doyen», 28; tres cànules rectals amb aixeta, 4'95; sis sondes uretrals «Nelaton», n.º 16, 18 i 20, 6; dotze sondes uretrals «Requillès», n.º 12, 14, 16, 18, 20 i 22, 21'90; una mor, 7; una brotxa, 3'50; un porta-sondes, 5; dos feixos cin de Florencia, 9'80; deu tubs «Cutgut» lent iodat «Braun», 38; dos aparells d'injectar sérum, 20; dotze sondes uretrals de dona, de vidre, 21; vint-i-quatre cristalls per a sedes, 24; i sis ronyoneres esmaltades, 24. Sumant un total de 4,533'55 ptes.

De la casa Hartmann: Una tauleta per a instruments de metall, amb rodes, 120 ptes.; una tauleta per a anestèsia, amb rodes, 130. Grup d'esterilització: Un auto-

clau, almenys de 35 litres, per a aigua, dos dipòsits d'aigua esterilitzada, amb instal·lació d'aixetes calenta i freda, i dos rentamans, 2,200 ptes.; quatre pots grans per a bates i talles per a dit autoclau, 200; un pot per a guants (14 cm. alt per 17 de diàmetre), 40; vuit pines isoladores «Vayles», 48; dotze pines hemostàtiques «Doyen», 120; dotze pines hemostàtiques, 72; tres pines dissecció, dent de rata, 9; quatre pines coprostàtiques rectes, 48; quatre pines coprostàtiques corbes, 48; dues culleretes «Wolkman», n.º 2 i 5 (gran i petita), 12; una pinça de curació uterina «Calsada», 7'50; un periostotom de Leriche, corba, 10; sis serres de Sigli, amb dos mànecs, 33; una vitrina per a dipòsit d'instruments, 475; un portaagulles Reverdin, amb agulla giratòria, 35; sis Botons de Yaboulay (dos petits i quatre grans), 60; sis cànules vaginals, de vidre, 3; un tub gàstric de Goucher, 6; dotze sondes Requille (números 12, 14, 16, 18, 20 i 22), 6; quatre sondes «Petzen», 8; sis raspalls, 3, i tres parells de guants, 21. Sumant un total de 3,714'50 ptes.

(Sessió del dia 8 de març de 1923.)

Prendre esment d'una comunicació de l'Ajuntament de Figueres, agraint l'acord de la Mancomunitat assignant-li la guarda del material sanitari de la brigada que correspon a aquella comarca.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

Atès el dictamen del Cap de la Secció primera, amb el vist i plau del Conseller de Beneficència i Sanitat, 1.º Aprovar els actes de recepció del material amb destinació a les Brigades sanitàries, adquirit de les cases Hartmann i Metzger, en els termes com vénen redactats.

2.º Aprovar els comptes corresponents al material lliurat: Un, de la casa Hartmann, segons factura d'import 14,125 ptes., i tres, de la casa Metzger, segons factures, que importen, respectivament, 197,400, 18,700 i 11,700 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 98 del Pressupost vigent (Emprestit).

(Sessió del dia 28 de març de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Comissió de Sanitat de la Mancomunitat de Catalunya, perquè proposi, en la forma que cregui convenient, al Consell, el nomenament interí, per un any, de les persones que durant aquest temps hagin d'assu-

mir la direcció dels quatre nuclis sanitaris de Barcelona, Lleida, Reus i Figueres.

— Admetre a l'oposició per proveir una plaça d'Infermera-mecanògrafa del Servei d'Assistència social dels Tuberculosos, l'única aspirant que s'ha presentat, senyora Núria Ferret i Feu.

(Sessió del dia 8 de març de 1923.)

Vistes les bases que regiren els corresponents concursos-oposició, consultat el Reglament d'Ofícines de la Mancomunitat i ateses les propostes dels Tribunals competents:

1.º Nomenar Secretari del Servei de Sanitat de la Mancomunitat de Catalunya, amb el sou de 4,500 ptes. anuals, En Francesc Serra i Rabert.

2.º Nomenar Auxiliar tècnic de Lluita Antifítica del Servei de Sanitat de la Mancomunitat de Catalunya, amb el sou de 3,000 ptes. anuals, En Jaume Gras i Tarré.

3.º Nomenar Auxiliar tècnic d'Assistència social dels Tuberculosos de Catalunya, amb el sou de 2,500 ptes. anuals, En Pere March i Rodríguez.

4.º Comunicar aquests acords als afavorits amb el càrrec i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 9 de març de 1923.)

Concedir la llicència de trenta dies, per motius particulars, demanada pel Dr. Sr. Jaume Pi i Suñer, Auxiliar de Demografia i Estadística del Servei de Sanitat, a comptar del dia 6 d'abril proper, essent els vuit dies primers amb sou enter, els set següents a mig sou i els quinze restants sense sou, a tenor de l'art. 39 del Reglament d'Ofícines.

— Nomenar, en mèrits de la proposta del Tribunal competent, i en virtut de les oposicions verificades a l'efecte, Na Núria Ferret i Feu, Infermera-mecanògrafa del Servei d'Assistència social dels Tuberculosos, amb el sou anual de 2,000 ptes., sense devengar quinquennis, i amb subjecció al Reglament d'Ofícines, per un termini de tres anys.

— Abonar la quantitat de 1,200 ptes. al Dr. Sr. Felix Fornells i Puig, per treballs eventuais prestats com Auxiliar de Laboratori i del Dr. Sr. Antoni Salvat en els cursos ambulants de bacteriologia clínica, celebrats des d'octubre de 1922 fins a març de 1923, fent-se efectiva aquesta quantitat amb càrrec al cap. 2.º, art. 8.º, partida 96 del Pressupost vigent.

— Abonar al Dr. Sr. Antoni Salvat i Navarro 500 ptes. com a remuneració dels treballs prestats durant un curs de bacteriologia clínica i pràctiques de laboratori aplicables al diagnòstic de les infeccions, que tingué lloc a Reus, del 31 de desembre de 1922 a 14 de gener d'enguany, fent-se efectiva aquesta quantitat amb càrrec al cap. 2.º, art. 2.º, part. 97 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

POLÍTICA SOCIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar el senyor Conseller de Política social per

presentar, en son dia, la proposta distribuint la contribució destinada a subvencions, de la part. 226 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 27 de març de 1923.)

A proposta del Conseller de Política social, prorrogar els dos nomenaments interins següents:

El del Sr. Carles Soldevila, pel termini d'un mes, en les mateixes condicions que fins ara, entenent-se finit el dia 30 d'abril pròxim; i

El de la Srta. Guadalupe Masferrer, pel termini d'un any, amb el sou de 3.000 ptes. anuals, que començarà a percebre a partir del pròxim mes d'abril.

(Sessió del dia 28 de març de 1923.)

HISENDA

CONTINGENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el compte presentat per l'Agent executiu de la Mancomunitat Sr. Pere Plana i Mañé, relatiu al procediment d'apremi instruit contra l'Ajuntament d'Esplugas de Francolí per deutes de contingent, per la quantitat de 10,050'23 ptes., a què queda reduïda, després dels pagaments efectuats, la de 14,243'35, import total del deute, acumulant-s'hi la suma de 213'10 ptes., import de les dietes, despeses de locomoció, reintegrament del timbre corresponent i polissa adherida al despatx d'apremi, amb la prevenció que una vegada percebut l'import del compte es reintegri l'expedient amb el timbre corresponent, i notificant-se aquest acord a Intervenció i a l'Ajuntament interessat.

— Aprovar el compte presentat per l'Agent executiu Sr. Pere Plana i Mañé, relatiu al procediment d'apremi instruit per deutes del contingent, per la quantitat de 2,456'75 ptes., contra l'Ajuntament de Roda de Barà, prevenint-se que es reclami d'aquest Ajuntament les 3 ptes., valor de la polissa del manament d'apremi, reintegrant-se, demés, degudament l'expedient, i notificant-se el present acord a Intervenció i a l'Ajuntament interessat.

(Sessió del dia 1.º de març de 1923.)

Manifestar a l'Alcaldia de Figueras, com a resolució a la seva instància de 14 de febrer darrer, interessant que es rebaixi el tipus de tant per 100 de contingent o s'unifiqui la tributació de les quatre províncies catalanes, que no és possible atendre la seva petició, ja que la fixació dels tipus de contingent és atribució exclusiva de l'Assemblea, i que aquesta, en reiterades ocasions i suau amb la de discutir-se una proposició analoga de diversos senyors Diputats, ha deliberat que convenia mantenir els tipus fixats per les respectives Diputacions en fer-se el tràpas de servei.

(Sessió del dia 9 de març de 1923.)

Manifestar a l'Alcaldia d'Ascó, com a contestació al seu ofici de 8 de gener darrer, que, pels motius que s'especificquen en el dictamen, ha d'efectuar-se sense ulterior demora, el pagament de les quantitats que importen els endarreriments per contingent, i les despeses del procediment d'apremi per a fer-los efectius, sense perjudici d'exigir les responsabilitats procedents els que hagin donat lloc a aquells endarreriments.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

EMPRÈSTITS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat de l'ofici del senyor Inter-

ventor general, donant compte que en virtut del lliurament realitzat per la Junta de Govern de les Cases de Caritat i de Maternitat de Barcelona, procedent de la deixa de N'Esperança Clapés, en quantitat de 18,125 pesetes, s'ha constituït a la Secció de Caixa un dipòsit intransmissible, n.º 139, de 25.000 ptes. nominals, consistent en cinquanta obligacions de l'Emprèstit de 60.000.000 de la Mancomunitat de Catalunya, al canvi de 72'50 per 100, destinat al Benifet de Sant Jordi, fundat en la Capella de la Generalitat, a favor del Rvmd. Dr. Antoni Berenguer, prevere, havent estat condicionat l'esmentat dipòsit en forma que els interessos sobrants de la quantitat de 1.000 ptes. que importa el dit benifet i el de les diferències entre el tipus d'amortització o sigui el nominal i el de cotització de les obligacions que restin amortitzades en els sorteigs semestral, substituïdes per les que del mateix Emprèstit s'adquireixin, restin a favor de la Casa de Caritat; i aprovar la gestió del senyor Interventor, a reserva, però, del que acordi l'Assemblea, respecte del projecte sotmès a la seva deliberació referent a aquest assumpte.

(Sessió del dia 1.º de març de 1923.)

Donar-se per informat de la relació de les obligacions de l'emprèstit de 60.000.000, posades en circulació durant el mes de febrer darrer, en número de 2,622, amb un producte líquid de 938,718'80 ptes.; i dels títols posats en circulació fins a 28 de febrer, i dintre el corrent exercici, en número de 16,766 i amb un producte líquid de 3,936,206'45 ptes.

— Donar-se per informat de les manifestacions de la Presidència donant compte al Consell d'haver firmat el conveni per a la col·locació de 6.000 títols de la Mancomunitat, adquirits per un grup de banquers, segons oferta de la qual es prengué esment en sessió de 8 de febrer, i de conformitat amb les bases aprovades en sessió del dia 1.º de març darrer.

(Sessió del dia 21 de març de 1923.)

Autoritzar la Secció de Caixa de la Mancomunitat perquè extengui un duplicat de l'obligació n.º 7048 de l'Emprèstit de 9.000.000 de ptes. de la Diputació de Barcelona, amb els corresponents cupons, començant pel venciment 30 de juny de 1923, la qual fou indegudament inutilitzada, i perquè el dit duplicat s'unexi al dipòsit n.º 45, constituït per En Melcior Calonja i Costa i Na Joana Ribas i Pujol, indistintament, en substitució de la d'igual número que fou anul·lada.

(Sessió del dia 28 de març de 1923.)

ARBITRIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Sobresseir l'expedient instruit contra N'Emili Lluch

i Ramon, per denúncia de circulació del seu automòbil n.º 4155 per la carretera de Monserat, el dia 19 de setembre de 1921, per tal de fer efectiva la patent de l'arbitri sobre circulació d'automòbils i altres vehicles per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat, ja que ha resultat comprovat que el vehicle objecte de la denúncia estigué a disposició del Jutjat durant el període que aquella comprén, havent de suposar-se que portava número fals el cotxe que circulava aquella data per la indicada carretera; i comunicar aquest acord a l'interessat com a resolució a la seva instància de 22 de gener darrer.

— Manifestar a En Josep Descals i Reguan, com a resolució a la seva instància de 19 de febrer darrer, interessant que se li fixés l'arbitri que havia de satisfer per raó de l'òmnibus Ford de 18 cavalls, amb el mateix criteri establert respecte dels camions, que no pot accedir-se a la petició, perquè dins de les vigents regles d'administració i recaptació de l'arbitri de circulació d'automòbils i altres vehicles per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat, no es consignava per als òmnibus la distinció que pretén el sol·licitant, ratificant, en sa conseqüència el Consell, i en tota sa integritat, l'acord adoptat en la sessió de 5 de gener d'enguany.

— Acceptar el conveni proposat per la Federació de Llogaters d'Autos d'aquesta ciutat, i concertar amb ella, en la suma de 12.000 ptes., l'arbitri sobre circulació per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat que durant l'actual exercici econòmic hauran de satisfer els automòbils objecte del conveni (mitjançant el pagament de la dita quantitat en la qual s'imputarà l'import de les patents del referit arbitri que resulti satisfet per raó dels automòbils convinguts), i expedir la corresponent patent als automòbils que no n'estiguin proveïts.

(Sessió del dia 9 de març de 1923.)

Prendre esment dels estats comparatius de la recaptació de l'arbitri sobre automòbils entre els anys 1921-22 i 1922-23, fins al mes de febrer, i del moviment de la Caixa d'Estalvis dels Establiments de Beneficència de la Mancomunitat durant el mes de febrer darrer.

— A proposta del Conseller de Finances,

1.º Que el termini voluntari de recaptació de l'arbitri sobre circulació per carreteres i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya, dels camions, òmnibus, automòbils, voiturettes, cycle-cars, side-cars, motocicletes i carros de motor animal, per a l'exercici de 1923-24, començarà el dia 1.º d'abril proper i acabarà el dia 31 de juliol vinent.

2.º Que les patents de circulació a què fa referència la segona de les bases aprovades per l'Assemblea, seran expedides en el Departament d'Intervenció general de la Mancomunitat de Catalunya.

3.º Que la circulació per les carreteres mancomunals dels vehicles esmentats en l'apartat primer, des de 1.º d'agost, sense la prèvia adquisició de la patent de circulació, serà considerat com a un cas de defraudació, incurrir en les penalitats previstes en la sisena de les bases generals, o sia imposició del doble de la quota ordinària si es realitza el pagament dintre els vuit dies feiners següents al de la comunicació notificant el deure de pagament, i el triple si el deixen transcórrer aquell termini sense fer-les efectives, i perdura del dret de tota mena de rebaxes i bonificacions.

4.º Que la inspecció de l'arbitri s'encomana al personal d'Intervenció general adscrit al servei de recaptació d'aquest arbitri, als Mossos de les Esquadres i als capatassos i peons de carreteres.

5.º Que el personal inspector donarà compte al Departament d'Intervenció general de la Mancomunitat dels

vehicles subjectes a l'arbitri que circulin per les carreteres a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya, atemplant-se al model que se li facilitarà.

En els casos que, a son judici, ho creguin necessari, el personal inspector podrà detenir els citats vehicles, a l'objecte de comprovar si estan proveïts de patent o per pendre nota de la marca i número del motor i número de la matrícula.

6.º Que els acords precedents, junt amb les bases generals en les quals va inclosa la tarifa, seran publicats en els *Bulletins Oficials* de les províncies mancomunades, i seran, demés, posats en coneixement, per mitjà de circular, de cada una de les persones que en els Registres generals que es porten als Govers civils apareguin que són propietaris de camions, òmnibus, automòbils, voiturettes, cycle-cars i side-cars.

(Sessió del dia 21 de març de 1923.)

Desestimar la reclamació formulada pel Sr. Claudi Ziegler i Negrevera, en representació de la societat Automòviles y Maquinaria, S. A., contra el procediment d'apreni que se li segueix per al cobrament de la multa d'import 1.800 ptes., imposada al camió n.º 6905, de la seva propietat, i per haver circulat per carretera provincial a càrrec de la Mancomunitat sense estar proveït de la corresponent patent; i de l'apreni i del reintegre corresponents en quantitat de 225 1/4 ptes., respectivament.

— Sobreseir l'expedient instruit contra En Pere Rodríguez, com a suposat propietari de l'automòbil n.º 682, objecte de denúncia, per al pagament de l'arbitri sobre circulació d'automòbils i altres vehicles per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat, comunicant-se aquest acord a N.º Elio Ortiz de Rodríguez, com a resolució a la seva instància de 24 de gener darrer.

(Sessió del dia 21 de març de 1923.)

Formalitzar, amb data al cap. 6.º, art. 2.º, part. 9.º del Pressupost d'ingressos de la Mancomunitat, l'ingrés de quantitats existents en caixa de destinació incompleta, per un total de 795.00 ptes., i amb data al cap. 6.º, art. 1.º, part. 45, la quantitat de 104.25 ptes., procedents del sobrant de multes d'automòbils, que s'havia acordat retornar als corresponents interessats i que aquests no s'hien presentat a fer efectives.

(Sessió del dia 28 de març de 1923.)

PRÉSTECES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat de les manifestacions del Conseller adjunt Sr. Moragas, referent a què el Consell d'Administració de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, havia concedit els préstecs de 300.000 ptes. per a la Institució Maternal Catalana, i de 400.000 ptes. a Telefons, sol·licitats per la Mancomunitat.

(Sessió del dia 1.º de març de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller de Finances, acceptar la fiança personal constituïda per la Companyia General de Credit, fins a la quantitat de 100.000 ptes., en garantia

de la gestió del Caixaer de la Mancomunitat Sr. Josep A. Pérez i Guillén, en els termes en què s'ofereix i de conformitat amb els acords que el Consell té presos, reservant-se aquest, però, la facultat d'exigir en qualsevol moment al Sr. Pérez que substitueixi l'esmentada fiança per una de real o hipotecària, i comunicant-se aquesta resolució a l'esmentada Companyia i al Sr. Pérez, als efectes conseqüents.

(Sessió del dia 1.º de març de 1923.)

Passar al Departament d'Hisenda, per a la proposta que correspongui, l'ofici del senyor Caixaer de la Mancomunitat, en el qual s'indica a N'Ignasi Reynals i Marco per al càrrec de Cap de Negociat-pagador de les Oficines de Dipositaria de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 8 de març de 1923.)

Nomenar N'Ignasi Reynals i Marco Cap del Negociat-pagador de la Dipositaria de la Mancomunitat de Catalunya, amb el sou de 6,000 ptes., anuals i els augmentos reglamentaris que li corresponguin per raó d'antiguitat.

(Sessió del dia 9 de març de 1923.)

Prendre esment d'una comunicació del senyor Caixaer de la Mancomunitat, proposant el nomenament d'En Josep Blasi i Alvarez per al càrrec d'Auxiliar segon de la Secció de Caixa, acordant-se passar aquesta proposta a dictamen del senyor Conseller d'Hisenda, per a la formulació de l'oportú projecte d'acord.

(Sessió del dia 21 de març de 1923.)

Designar el senyor Conseller d'Hisenda, el Cap-director del Departament d'Hisenda i l'Interventor General de la Mancomunitat per constituir el Tribunal encarregat de l'examen-revisió reglamentari de la capacitat, conducta i treballs efectuats durant el primer quinquenni de serveis, pel funcionari de la Secció d'Intervenció, N'Alexandre Pargas i Barrera.

(Sessió del dia 22 de març de 1923.)

Autoritzar el Caixaer de la Mancomunitat Sr. Josep A. Pérez i Guillén perquè procedeixi a la venda, amb les solemnitats legals, dels valors que integren la fiança constituïda per En Josep Clivell i Serra, per a respondre del seu càrrec de Pagador del Servei facultatiu de

la Mancomunitat, aplicant-se el producte de la venda dels referits valors, que són, quatre títols de 500 ptes. nominals, sèrie A, n.º 1.102,896 a 1.102,899; dos títols de 5,000 ptes. nominals, sèrie C, n.º 267,401 i 267,402, i un títol de 200 ptes. nominals, sèrie H, n.º 93,282; important, en conjunt, 12,200 ptes., amb el cupó n.º 87, de venciment 1.º de juliol de 1923, al pagament parcial de la suma de 80,770'15 ptes., import del desfalch comès pel Sr. Clivell; i declarant partida fallida la quantitat import de la diferència entre el producte de la venda dels expressats valors i la suma a què ascendeix el repetit desfalch, i sobreseint-se l'expedient instruit amb motiu del repetit desfalch, sense perjudici de prosseguir la seva tramitació tantost es coneguin béns procedents del Sr. Clivell o es tingui notícia que alguns dels seus fills, Sr. Mannel i Sra. Neus, han acceptat la seva herència.

— Nomenar En Josep Blasi i Alvarez Auxiliar segon de la Dipositaria de la Mancomunitat de Catalunya, amb el sou de 3,000 ptes. anuals, i de conformitat amb els preceptes reglamentaris.

— Estendre, a nom de N'Ignasi Reynals i Marco, Cap de Negociat-pagador de Caixa, els lliuraments per al pagament d'interessos dels Emprèstits i de l'import de llurs obligacions que s'amortitzin, nòmnes de personal i d'altres, així com tots aquells que es refereixin cada un a diversos interessats, autoritzant-se el Caixaer de la Mancomunitat, Sr. Josep A. Pérez i Guillén, perquè substitueixi a favor del Sr. Reynals els poders que li foren conferits per al cobrament dels interessos dels valors pertanyents a aquesta Corporació.

(Sessió del dia 27 de març de 1923.)

CAIXA DEL CREDIT COMUNAL

Notícies i documents

El Sr. Puig i Cadafalch, en representació de la Caixa de Crèdit Comunal, signà, el dia 22 de març d'enguany, davant del Notari En Josep Poal, l'escriptura de préstec concedint al Celler cooperatiu del Sindicat agrícola de Sant Isidre, de Bot, la quantitat de 25,000 ptes., destinades a l'acabament i instal·lació definitiva de l'hostatge social.

SUMARI

	Pàgines		Pàgines
PRESIDÈNCIA	109	Universitat Industrial.....	119
Assumptes generals.....	109	Premis, beques i subvencions.....	119
XVIII Assemblea de la Mancomunitat.....	109	Exposicions, concursos, etc.....	119
Majordomia.....	109	Personal.....	119
Negociat d'Arquitectura.....	109	Vària.....	119
Personal.....	109	AGRICULTURA	120
CULTURA I INSTRUCCIÓ	110	Escola Superior d'Agricultura.....	120
<i>Centres acadèmics</i>	110	Memòria dels treballs realitzats per la Secció i Laboratori de Patologia animal del Servei de Ramaderia.....	120
Institut d'Estudis Catalans:		<i>Serveis tècnics d'Agricultura</i>	121
Secció de Ciències: Memòria dels treballs realitzats.....	110	Direcció.....	121
<i>Serveis científico-administratius</i>	112	Servei de Terra camps.....	121
Comissió d'Educació general.....	112	Servei d'Arbres fruiters.....	121
Servei de Meteorologia.....	112	Servei de Viticultura i Enologia.....	121
Junta de Ciències Naturals.....	112	Cursets.....	121
Laboratori general d'Assaigs i Condicionament.....	113	Laboratori d'Anàlisis.....	121
Museus, Biblioteques i Arxius	114	Servei de Ramaderia.....	121
Junta de Museus de Barcelona.....	114	Personal.....	121
Biblioteca del Consell de Pedagogia.....	114	TELEFONS	123
Biblioteques Populares.....	114	Treballs en curs i obres acabades.....	124
Biblioteca Popular de Canet de Mar.....	115	CARPENTERES, CAMINS I PONTS	124
» » de Figueras.....	115	Construcció.....	124
» » de Sallent.....	115	Conservació i reparació.....	124
» » de Tiana.....	116	Arbrat.....	126
» » d'Olot.....	116	Personal.....	126
» » de Vallès.....	116	Vària.....	127
» » de Vendrell.....	116	OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT	127
» » de Vic.....	116	BENEFICÈNCIA I SANITAT	127
Ensenyament	117	<i>Beneficència</i>	127
Ensenyament primari:		Obres.....	127
L'ensenyament primari a les Cases de Beneficència.....	117	Hospitals.....	128
Ensenyament normal:		Manicomis.....	128
Estudis Normals.....	117	Sessions de les Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència:	
Ensenyament tècnico-industrial:		Lleida.....	129
Escola del Treball.....	117	Tarragona.....	129
Escola local d'Indústries de Teixits de punt de Canet de Mar.....	118	Sanitat.....	129
Ensenyament artístic:		POLÍTICA SOCIAL	130
Escola Superior dels Bells Oficis.....	118	HIBENDA	130
Ensenyament professional:		Impostos.....	131
Escola d'Administració.....	118	Emprèstita.....	131
Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina.....	118	Personal.....	131
Escola Professional per a la Dona.....	118		
Educació física.....	118		

CRÒNICA OFICIAL

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY IV

ABRIL, MCMXXIII

NÚM. 4

PRESIDÈNCIA

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat de diverses protestes corporatives contra el nomenament d'Alcaldes de R. O. i suspensió d'Alcaldes populars i d'Ajuntaments amb motiu de la campanya electoral.

(Sessió del dia 11 d'abril de 1923.)

Disposar que sigui assignada al Conseller Sr. Mias la dieta corresponent al dia 31 de març darrer, per sortida fora del lloc habitual de residència, amb comanda de la Mancomunitat, i amb motiu de la reunió del Comitè executiu català de defensa contra la llagosta, tinguda a Lleida l'esmentat dia.

(Sessió del dia 12 d'abril de 1923.)

Que constés en acte el sentiment del Consell per la mort de Na Consol Barret, mare del Conseller adjunt Sr. Francesc Moragas i Barret, comunicant-se a aquest el testimoni de condol.

(Sessió del dia 18 d'abril de 1923.)

XVIII ASSEMBLEA DE LA MANCOMUNITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller de Pinances, satisfer a N.º Tenasi Camprubi i En Francesc Quintana les quantitats de 875 i 700 ptes., respectivament, en concepte d'honoraris per llurs treballs de taquigrafia en les set sessions de la darrera reunió de l'Assemblea de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 12 d'abril de 1923.)

MAJORDOMIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el compte presentat pel senyor Majordom

de la Mancomunitat, amb motiu de les despeses de calefacció ocasionades durant els mesos de febrer i març darrers (jornals de fogajers), d'import 450 ptes.

Aprovar la relació de despeses presentada pel senyor Majordom de la Mancomunitat, corresponent al mes de març d'enguany, com a justificant de la inversió de la quantitat de 5,423'19 ptes.

(Sessió del dia 12 d'abril de 1923.)

NEGOCIAT D'ARQUITECTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atès el dictamen del Cap-director d'Administració, aprovar la relació formulada per l'Arquitecte de la Mancomunitat Sr. Joan Rubió, de les quantitats que s'han d'abonar als auxiliars del Negociat d'Arquitectura pels treballs de delineació fets durant el mes de març prepassat, referents al Saló de l'Assemblea, distribuïdes en la següent forma: A N.º Alfred Figueras, 91'87 ptes.; a En Leandre Lapeira, 73'12; a En Josep M. Camarasa, 78'75; i a En Josep Sánchez, 22'50 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 206 del Pressupost corrent.

(Sessió del dia 12 d'abril de 1923.)

Atès el dictamen del Cap-director d'Administració, lliurar, a favor de l'Arquitecte de la Mancomunitat Sr. Rubió, amb càrrec a la part. 26, cap. 1.º, art. 2.º del Pressupost vigent, la quantitat de 2,500 ptes. per atendre les despeses de diverses classes que s'originen en el funcionament del dit Negociat i a la compra de material tècnic i d'oficina, havent, oportunament, de justificar-se la inversió de l'esmentada quantitat mitjançant la presentació dels comptes corresponents.

(Sessió del dia 19 d'abril de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atès el dictamen del Cap-director d'Administració, referent a adaptació de personal d'oficines del Departament

ment al seu càrrec, assignar a En Ricard Gay i Llopert, Cap de Secció, el sou de 9.000 ptes., que per aquest càrrec figura en la part. 21 del Pressupost vigent, i a En Joan Rubió i Bellver, Arquitecte dels Serveis generals i Beneficència, el sou també de 9.000 ptes., amb càrrec a la part. 28, i disposar que el Cap interí del Negociat d'Orientació Municipal, Sr. Josep Escofet i Milà, cobri

el sou que se li va assignar, de 6.000 ptes., amb càrrec a la part. 1.ª, destinant interinament a aquest Negociat, per mentre el Consell no faci una altra distribució dels Auxiliars del Departament d'Administració, i l'Auxiliar segon En Josep Panisello i Sol, que cobrarà el sou de 3.000 ptes., assignat per aquest càrrec en la part. 20. (Sessió del dia 19 d'abril de 1923.)

CULTURA I INSTRUCCIÓ

CENTRES ACADÈMICS

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

SECCIÓ DE CIÈNCIES

Notícies i documents

MEMÒRIA

DELS TREBALLS REALITZATS DURANT L'ANY ECONÒMIC 1922-23 PER LA SECCIÓ DE CIÈNCIES DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

L'activitat que enguany ha desenrotllat aquesta Secció de Ciències, si no respon encara, ni de molt, als propòsits dels seus membres, és certament falaguera.

Ella ha gestionat la vinguda del Prof. Wintz, d'Erlangen, el qual, per invitació d'aquesta Secció, donà a l'Institut una conferència sobre Radiologia; ha intervingut també i pres una part ben activa en l'homenatge fet al Dr. Turró, el 14 de desembre passat, amb motiu de celebrar-se el decenni d'existència de la Societat de Biologia; en la celebració del Centenari de Pasteur a Barcelona; en l'obertura oficial del Laboratori de Psicologia Experimental, i en l'acte d'ésser dedicada a la memòria d'En Joan Cadevall una de les places de Terrassa; ha preparat, així mateix, amb tota cura, la publicació d'uns *Arxius Occidentals de Fisiologia*, amb capitalitat a Barcelona, i, finalment, ha estructurat la publicació anual d'un volum relatiu al moviment científic de les terres catalanes i provençals.

Per altra part, ha fet intensificar, d'una manera important, el canvi de les seves publicacions amb nombroses de l'estranger. Esmentem, com a exemple, el *Bollettino della Unione Matematica di Bologna*, els volums del *Jahrbuch der Hamburgischen Wissenschaftlichen Anstalten*; *Bidragen tot de Biologie*, d'Amsterdam; *Rivista Internazionale di Filosofia del Diritto*, de Roma; *Rivista di Filosofia Neoscolastica*, de la Universitat de Milà; etc., etc.

Quant a publicacions, cal fer esment de les que següent:

Dels *Arxius de l'Institut de Ciències* n'han aparegut tres gruixuts fascicles, un que comprén els n.º 2 a 5 de l'any sisè, i enclou els següents treballs: d'existència dels indivisibles terminants i continuants en el continu, segons Suárez, per E. de Rafael Verhulst; d'histoire de la Psychologie en France, per Mr. G. Dwellshauvers, i «Curs de Filosofia Natural», per Pere M. Bordoy-Torrents, un altre fascicle que correspon a l'any setè, i comprén

els següents treballs: «Estudi sobre Neuropters (insectes)», pel P. Longi Navàs; «Histoire de la Psychologie en France», pel Mr. G. Dwellshauvers; «Curs de Filosofia Natural», per Pere M. Bordoy-Torrents, i «Les espèces de continu, segons Suárez», per E. de Rafael Verhulst; un altre fascicle que correspon a l'any vuitè, i enclou els següents treballs: «Excursions entomologiques de l'estiu de 1922», pel P. Longi Navàs; «Histoire de la Psychologie en France», per G. Dwellshauvers, i «Curs de Filosofia Natural», per Pere M. Bordoy-Torrents; i actualment està a punt de sortir-ne un altre, que contindrà un estudi d'A. Pi i Suñer, sobre «La Glucèmia i la fam local»; un altre sobre «Les Roques de Teyà», del senyor Maximi Sanniquel de la Càmara, i una «Crònica» de l'homenatge fet al Dr. Turró amb motiu de celebrar-se el primer decenni d'existència de la Societat de Biologia.

De la *Flora de Catalunya* s'ha publicat el fascicle quart del volum tercer, i està a punt de sortir-ne un altre ja compaginat.

La *Monografia general dels Neuropters de Catalunya*, escrita pel P. Longi Navàs, ha anat avançant, i actualment es troba a la pàg. 128 de compaginació definitiva.

A la mateixa col·lecció científica que l'obra anterior pertany el gruixut volum que acaba de sortir, sobre els *Hemipters de Catalunya*, escrit pel Sr. Ascens Codina. Constitueix el fascicle primer de la susdita matèria, i comprén «Generalitats i classificació; famílies».

En la *Col·lecció de Física i Matemàtica* ha sortit un altre fascicle, que comprén les conferències donades a l'Institut d'Estudis Catalans per T. Levi-Civita, sota el títol de *Questions de Mécanica classique i relativista*, trobant-se en curs de publicació; un fascicle de J. M.ª Plans, sobre *Moviments vibratoris elipsoidals en una massa fluida en rotació que afecti la forma d'elipsoides de Jacobi i llur estabilitat*, i, en preparació, altres dos fascicles, a saber: un títulat *Anàlisi matemàtica del problema de l'espai*, per H. Weyl, i un altre sobre *Física teòrica*, per A. Sommerfeld.

La Biblioteca Filosòfica de la Secció, dirigida actualment pel Sr. Pere Corominas, sospesa fins ara per causes múltiples de tots conegudes, serà ara continuada amb la publicació d'un manuscrit inèdit, titulat *Les Ètiques d'Aristòtil a Nicòmac*, a càrrec de la Societat Catalana de Filosofia. La transcripció d'aquell manuscrit es troba ja molt avançada. Per altra part, Mr. Foster Watson s'ha compromès a transmetre, per a ésser publicat en l'esmentada Biblioteca, el seu estudi sobre *Luís Vives a França*, i s'han fet gestions per a la publicació d'un original sobre Ramon Lull, que escrigué Mr. Boutroux per encàrrec de la Secció amb motiu del Centenari d'aquell filòsof.

La Societat de Biologia ha publicat en el decurs del present any econòmic, el volum vuitè de treballs corresponents a l'any 1920-21.

El material científic que conté, ve indicat en la següent taula de matèries.

J. Alina i Melis. — El reflex òculo-cardíac en els nens sans. Una experiència de vacuna antigripal en els dementes.

M. Armangué. — Anafilaxia amb alúmines sèriques obtingudes pel mètode Dalmat. Les injeccions de sèrum antitífic d'alt títol en la fase d'estat dels conills immunitzats per l'Eberth. Precipitació dels sèrums immunes per l'acetona. Recerques sobre la reacció de formol-gelificació de Gaté i Papacostas. Anafilaxia i embaràs (segona nota). Poder hemolític de l'ióde. Poder hemolític de l'ióde (segona nota).

J. M. Bellido. — Sobre l'acció del clorur d'estronci en el cor dels mamífers. Sobre la sistole retrògrada. Efectes de la comprensió de les vísceres pelvianes i abdominals sobre la secreció renal.

V. G. Brabant. — Nouvelles recherches sur le Nystagmus et le sens de l'équilibre.

R. Carrasco. — Noves observacions de descàrregues glucogèniques del fetge per fam local. Les injeccions de goma i els efectes secundaris de l'hidròclor. Nova simplificació de la tècnica de Pi Suñer per la determinació del glucogen en els teixits. Anestèsics i hiperglucèmia. Vint experiments de lligadura i de control.

L. Cervera. — Acció fisiològica de les descàrregues d'adrenalina. Determinació de la dosi mínima curatitzant dels curares brasilers per a la granota europea.

F. Coma. — El mètode de Lewis-Benedict aplicat a l'estudi del percentatge de glucosa en el sistema sanguini. Modificacions en el percentatge de glucosa en els territoris de l'arteria i vena femoral per l'acció del dejuni prolongat.

R. Dargallo. — Modificació del nostre mètode de coloració de les fibres elàstiques en els esputs. Nota sobre la citologia dels líquids pleurals.

P. Domingo. — Revolució de la cèl·lula conjuntiva de la plositat placentària dins el tipus d'hemàtic embrionari. Influència del lloc d'administració de la dosi desencadenant en l'atac anafilàctic. Un nou mètode per a la tinció del bacil tuberculós en els teixits. Les injeccions de sèrum antitífic d'alt títol en la fase d'estat dels conills immunitzats per l'Eberth. El mètode de Lewis-Benedict aplicat a l'estudi del percentatge de glucosa en el sistema sanguini. Modificacions en el percentatge de glucosa en els territoris de l'arteria i vena femoral per l'acció del dejuni prolongat.

F. Duran-Reynals. — Influència del lloc d'administració de la dosi desencadenant en l'atac anafilàctic. Anafilaxia i embaràs (segona nota).

S. Gil Vernet. — Nova disposició de la mansa menorable de Wrisberg. Una anomalia del polígon arterial del cervell.

P. González. — Precipitació dels sèrums immunes per l'acetona. Obtenció ràpida d'un extret de lípides per a usar com a antigen sifílic. Recerques sobre la reacció de formol-gelificació de Gaté i Papacostas. Anafilaxia i embaràs (segona nota). Preparació improvisada del medi de Basiekow. Poder hemolític de l'ióde. Poder hemolític de l'ióde (segona nota).

Srla. R. Grau. — Un nou mètode per a la tinció del bacil tuberculós en els teixits.

B. A. Housay. — Acció fisiològica de les descàrregues d'adrenalina. Una sèrie negativa d'experiments de lligadura.

C. López. — Un nuevo y fácil medio de cultivo del bacillus Bang.

F. Marino. — Immunisation des cobayes et des lapins contre le charbon. Recherches sur l'immunité anticharbonneuse. Méthode d'immunisation des cobayes contre le charbon. Recherches sur les sérums des cobayes

immunisés sur les sérums des cobayes hyperimmunisés contre le charbon.

W. Mestresat. — De la composition et des propriétés du liquide céphalo-rachidien dans l'encéphalite léthargique.

E. Mira López. — La prova de les P en psicologia aplicada. Investigació de la mobilitat atenta amb el taquíbradiscop d'Agusti-Mira.

E. Mosquero. — Un nuevo y fácil medio de cultivo del bacillus Bang.

J. M. Peyri. — Contribució a l'estudi de la contagiositat dels cultius de l'aerion Schonleini.

A. Pi i Suñer. — Una sèrie negativa d'experiments de lligadura. Noves observacions de descàrregues glucogèniques del fetge per fam local. Altres dotze experiments de lligadura. Sobre l'acció del clorur d'estronci en el cor dels mamífers. Sobre la sistole retrògrada. Nova simplificació de la tècnica de Pi i Suñer per la determinació del glucogen en els teixits. Anestèsics i hiperglucèmia. Vint experiments de lligadura i de control.

J. Puche. — Efectes de la comprensió de les vísceres pelvianes i abdominals sobre la secreció renal.

B. Rodríguez i Arias. — De la composition et des propriétés du liquide céphalo-rachidien dans l'encéphalite léthargique. Sobre l'acció i els efectes terapèutics del caclodiat sòdic a grans dosis en les contractures nervioses.

P. M. Rossell. — Determinació del tipus cefàlic en els equids i en els suïds.

A. Salat i Navarro. — Estudio comparativo entre el método de Domingo y otros, para la demostración del bacilo tuberculoso en las excreciones patológicas. Investigaciones sobre las pseudo-tuberculosis bacterianas.

R. Turro. — Extracció dels fermentes cel·lulars (primera nota). Extracció dels fermentes cel·lulars (segona nota). Extracció dels fermentes cel·lulars (tercera nota). Extracció dels fermentes cel·lulars (quarta nota).

El Servei Meteorològic de Catalunya, els fascicles del qual són publicats a despeses de la Secció, ha publicat enguany els següents fascicles: Fasc. V, «Contribució a l'estudi dels corrents atmosfèrics mitgers», per R. Patxot i Jubert; fasc. VI, «Relació entre els halos i les pluges ciclòniques a Catalunya», per Gabriel Campo; fasc. VII, «Les denominacions dels vents a la costa de l'Elevant», per J. Estalella; fasc. VIII, «Plugues a Catalunya durant l'hivern de 1921-22», per J. Febrer; fasc. IX, «Plugues a Catalunya durant l'any meteorològic de 1920-21», per J. Febrer; fasc. X, «Recurrència mitjana de l'estat higromètric a l'Observatori Fabra», per M. Alvarez i Castrillon; fasc. XI, «Plugues a Catalunya durant la primavera de 1922», per J. Febrer; fasc. XII, «Sondatges de l'atmosfera lliure a Barcelona amb globus pilots, des del 19 de setembre de 1921 al 30 de setembre de 1922», per A. Quixal; fasc. XIII, «Les temperatures màximes i mínimes a Mahó», per M. Hernández; fasc. XIV, «Sondatges de l'atmosfera lliure a Barcelona amb globus pilots, durant els anys 1916, 1917 i 1918», per E. Pontseré; fasc. XV, «Plugues a Catalunya durant l'estiu de 1922», per J. Febrer. Trobant-se impresos, també: Fasc. XVI, «Instruccions per a la recepció dels radiogrames meteorològics utilitzats en el Servei Meteorològic de Catalunya i vigents en 1.º de febrer de 1923»; fasc. XVII, «Plugues a Catalunya durant la tardor de 1922 i l'hivern de 1921-22», per J. Febrer; i fasc. XVIII, «Temperatures normals a l'Observatori Fabra (Barcelona), deduides de vuit anys d'observacions», per M. Alvarez i Castrillon.

Finalment, la Secció ha fet els nomenaments dels Sr. Gabriel Campo i Cunchillos, meteorològic; Ramon Jardi i Borràs, encarregat de laboratori i aparells; Joaquim Febrer i Carbó, ajudant; Josep Anglada i Graupera, per a la recepció de despachos meteorològics i llur des-

xiframent i la col·laboració en la carta del temps, i Antoni Quixal i Prieto, per a les tasques pròpies de la Meteorologia agrícola i l'Aerologia.

La Institució Catalana d'Història Natural ha intensificat, durant aquest any econòmic, la seva tasca, elevan-la, cert, d'una manera remarcable. És per aquest motiu que encara no ha publicat el volum corresponent als anys 1920-21, per bé que els treballs que l'han de constituir — acompanyats de nombroses litografies ja llestes — es troben ja tan avançats d'impressió que no trigarà aquell gaire a ésser donat al públic.

Durant aquest any econòmic una nova entitat s'ha constituït en filial i anexe de la Secció. El dia 17 de gener proposat, i presidits pel Sr. Ramon Turó, Membre de la Secció de Ciències, es reuniren els senyors següents: Josep M.ª Llovera i Lluís Carreras, Canonges de la Seu de Barcelona, J. Serra i Hunter, G. Dwelshauvers, Pere M. Bordoy-Torrents, Alexandre Gali i Coll i Josep M.ª Capdevila i de Balanzó, tots els quals acordaren constituir i declarar-se constituïda com anexe i filial de la Secció de Ciències la Societat Catalana de Filosofia, i procediren a l'aprovació de l'estatut i elecció de càrrecs. El mateix dia, la nostra Secció acceptava aquella Societat com a filial i anexe, i en nomenava Delegat al mateix Dr. Ramon Turó. En sessions posteriors foren nomenats Membres numeraris els senyors Tomás Carreras i Artau i Pere Corominas i Muntanya, i Membre corresponent el Dr. Bartomeu Xiberta, resident a Roma.

Aquesta Societat, ultra altres tasques, ha començat ja a treballar en la redacció d'un *Vocabulari filosòfic català*, i prepara, per a ésser publicat durant el primer trimestre de l'any pròxim, un *Anuari*, respecte del qual podem ja avançar els següents títols: Dr. Turó, «Introducció»; J. M.ª Llovera, «La funció atractiva de l'enteniment humà»; Ll. Carreras, «El Moralisme del Dant»; P. Corominas, «Estudi sobre la política d'Aristòtil»; J. Serra i Hunter, «La Filosofia de P. X. Llorens»; P. Rupert M.ª de Mauresa, «Psicologia vella i Psicologia nova»; G. Dwelshauvers, «L'observació interna en la psicologia actual»; P. M. Bordoy, «La noció aristotèlica i la noció cartesiana del moviment»; A. Gali, «Un assaig sobre la pedagogia com a ciència»; J. M. Capdevila, «Qüestions d'estètica»; P. B. Xiberta, «La filosofia de Guin de Terrena»; i M. Vilatimó, «Les fonts filosòfiques de l'Anzias March».

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIU

COMISSIÓ D'EDUCACIÓ GENERAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat de la salutació de l'Ateneu Tortosí, amb motiu de la conferència donada en aquella entitat per iniciativa de la Comissió d'Educació general.

(Sessió del dia 18 d'abril de 1923.)

SERVEI DE METEOROLOGIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Distribuir la quantitat de 41,600 ptes., consignada

en la part. 170 del Pressupost per a l'exercici de 1923-24 en la forma següent:

Gratificació al Director del Servei Meteorològic, 5,000 ptes.; sou d'un Meteoròleg, 3,600; sou de tres Ajudants, 9,000; sou d'un Ajudant, 2,200; sou d'un Encarregat de Laboratori i aparells, 1,800; impost d'Utilitats, 2,100; jornals i treballs temporals, 5,600; aparells, mobiliari i biblioteca, 3,500; despeses de la xarxa catalana i observatoris forans, 2,500; secretaria, impresos, comunicacions i petites despeses, 1,800; publicacions, 1,500; edició de la carta diària del temps, 2,000, i despeses amb motiu de la Conferència Internacional de Directors de Serveis Meteorològics a Utrecht, 1,000 ptes.

(Sessió del dia 11 d'abril de 1923.)

Notícies i documents

El Servei de Meteorologia ha publicat les seves notes d'estudi n.º 16, 17 i 18. La primera es signada pel Sr. Joaquim Febrer, i tracta de «Pluges a Catalunya durant la tardor de 1922 i l'any meteorològic de 1921-22». El n.º 17, versa sobre «Temperatures normals a l'Observatori Fabra, deduïdes de vuit anys d'observacions (1914-1921)», per M. Alvarez i Castrillon, i el n.º 18, «Instruccions per a la recepció dels radiogrames meteorològics del matí», recopilades per Josep Anglada.

JUNTA DE CIÈNCIES NATURALS

Notícies i documents

Sessió del dia 23 de març de 1923. — Fou celebrada sota la presidència d'En Josep M. Bofill i Pichot, Bibliotecari, per ésser absents els senyors President, President accidental i Vice-president, actuant de Secretari el Sr. Font i Quer, i assistint-hi els Vocals Srs. Bofill i Mates i Palau.

Llegida i aprovada l'acte de la sessió anterior, es prengueren tot seguit els següents acords:

Acordar que els Srs. Palau, com a President, Cazorro, i Font i Quer, com a Vocal i Secretari, respectivament, es constituïssin en Tribunal per proposar a la Junta el que creguin de justícia en la concessió del premi del Concurs d'Herbaris organitzat d'acord amb el Consell de Pedagogia, atès un informe del Secretari de la Junta comunicant l'ingrés al Museu de tres col·leccions de plantes d'altres tants concursants.

Vist un ofici de la Comissió Municipal de Foment, interessant un informe de la Junta sobre un projecte complet d'edifici per a Institut Oceanogràfic, acordar que els Srs. Bofill i Pichot i Cazorro, ajudats del Secretari, facin l'esmentat informe per presentar-lo oportunament a la Junta.

Aprovar tres factures del Sr. Josep Fidemunt, fuster, encarregat de les obres del Departament de Botànica. L'import de les quals puja a 5,000 ptes., per la construcció i instal·lació de tota la planta baixa dels nous armaris; aprovar-ne, també, una altra, del Sr. Francesc Arasa, fuster, encarregat de la construcció dels deu armaris per al Departament de Geologia, que importa 1,249 ptes., per a la construcció de l'armari de mostra que presenta.

Havent exposat, el Director del Museu, la conveniència de pintar el sostre del Departament de Botànica abans de muntar i venissar la totalitat dels armaris en construcció, i vist el pressupost que presenta la casa Solanas i Pla, l'import del qual és de 820 ptes., acordar

que la dita casa pinti el sostre esmentat, essent la despesa en càrrec al Pressupost extraordinari de 1920-21. Així mateix, i a proposta, també, del Director del Museu, acordar que siguin construïdes les quatre portes-vidrieres que, per a seguir la uniformitat del Departament, hauran de substituir a les actuals en els Laboratoris de Botànica, encarregant-les al propi constructor dels armaris, pel preu total de 1,340 ptes., que seran en càrrec al Pressupost extraordinari de 1920-21.

Com a resultat d'un acord anterior de la Junta, acordar que el senyor Conservador de Geologia demani Pressupost a les cases Arasa, Creixell, Montcaunt i Pidemunt per a la construcció de dues vitrines de roure, tal com foren proposades oportunament a la Junta, i amb destinació a contenir les restes del Mamut i exemplars de la regió volcànica d'Olot.

Vista una comunicació del senyor Director del Mapa Geològic, assabentant-se d'haver preparat per traslladar al Museu, tot el material de les col·leccions que foren del Dr. Almera, i acordar donar les gràcies al Dr. Faura i Sans.

Rebut els originals del fullotó explicatiu de la fulla de Vilafranca, n.º 34, del Mapa Geològic de Catalunya, i de la fulla de Sant Feliu, acordar que passi el primer a la Comissió de Publicacions, i retornar el segon al Director del Mapa, per a la impressió.

A proposta del Director del Museu, acordar que siguin fets vestits d'uniforme al mossos novament ingressats i al del Parc zoològic, que presta servei al Museu, i bruses per a tots els mossos del Museu, amb càrrec al capítol «A disposició de la Junta» del Pressupost per a l'any econòmic 1923-24.

A proposta del Sr. Palau, acordar que el mossos Brauli Bidaruro, del Parc zoològic, passi a prestar servei interinament al Museu de Ciències Naturals, en substitució d'En Gari, el qual ha estat traslladat.

Havent-se assabentat la Junta del trasllat a la Guàrdia Urbana del mossos Gari, del Parc zoològic, i accidentalment al servei del Museu, sense consulta prèvia ni al Director del Parc, ni a Secretària de la Junta, acordar citar l'atenció sobre aquesta irregularitat a l'excel·lentíssim Sr. Alcalde de la ciutat.

Amb motiu de l'anterior trasllat de personal, el Sr. Bofill i Matas recorda l'acord de la Junta en sessió de 25 de maig de 1917, referent a que les vacants de personal subaltern de mossos i ordenances siguin proveïdes per la Junta i l'Ajuntament, a proposta, per torn estabert a cada renovació d'aquella, de cada un dels Vocals que la integren, i previ informe de la Direcció respecte les condicions del candidat. Pendre esment de l'acord transcrit, de conformitat amb la proposta del Sr. Bofill i Matas.

Aprovar el projecte de Pressupost de la Junta per a 1923-24, presentat per Secretaria, el qual és com segueix:

INGRESSOS

	Pesetas
I. De l'Excm. Ajuntament:	
a) Personal	50,000
b) Material	35,000
II. De l'Honorable Mancomunitat de Catalunya:	
a) Consignació ordinària	32,000
b) Despeses del Mapa Geològic de Catalunya	12,000
III. Ingressos del Parc zoològic	18,000
Suma	167,000
Descompte de 120 per 100 sobre 94,000	1,188
Ingrés líquid	165,812

DESPESES

Personal

	Pesetas
6 Regents, a 3,400 ptes.	20,400

Departament de Geologia

Regent de Petrografia.
Regent de Paleontologia.

Departament de Botànica

Regent de Geografia botànica.

Departament de Zoologia

Regent d'Entomologia.
Regent de Malacologia.
Regent de Mastologia.

1 Bibliotecària	3,000
1 Recol·lector, a 3,000 ptes.	3,000
1 Recol·lector, a 2,500 ptes.	2,500
1 Jardiner	2,500
2 Auxiliars de primera, a 2,100 ptes.	4,200
6 Auxiliars de segona, a 1,800 ptes.	10,800
1 groom	900
1 Tenedor de llibres	900

Total per a personal 48,200

Material

I. Museu de Ciències Naturals:	
Departament de Geologia	8,000
Departament de Botànica	8,000
Departament de Zoologia	10,000
Laboratori de Taxidermia	1,000
Despeses generals	4,000
II. Parc zoològic	30,000
III. Mapa Geològic de Catalunya:	
Despeses de material i viatges	8,600
Gratificació al Director	3,400
IV. Biblioteca	12,000
V. Publicacions	15,000
VI. Per a altres atencions no previstes	17,612
Total per a material	117,612

A proposta del Sr. Bofill i Pichot, acordar deixar damunt la taula, fins a la sessió pròxima, la convocatòria del concurs per a proveir les places de Regents de Geografia botànica i de Paleontologia, i de Bibliotecària, que figuren en el Pressupost.

Acordar, atès que l'antic Recol·lector de Botànica del Museu, N.º Enric Gros, passà a ocupar, l'agost darrer, la plaça de jardiner de la Junta, que el Recol·lector de Zoologia disfruti de la gratificació de 3,000 ptes., que percebia el Sr. Gros, i a proposta del Director del Museu, nomenar Recol·lector de Botànica, amb gratificació de 2,500 ptes., en Josep Cuatrecasas i Arumí.

LABORATORI GENERAL
D'ASSAIGS I CONDICIONAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:
Pendre esment d'un ofici de l'Associació d'Arquitectes

de Catalunya, felicitant la Mancomunitat per la inauguració del Laboratori General d'Assaigs i Condicionament, i expressant el desig de fer una visita col·lectiva als locals d'instal·lació, acordant-se regregrar els termes laudatoris de la comunicació, preguntant als comunicants que assenyalin data per a la realització de la visita oficial i corporativa anunciada, als efectes de disposar el que millor escaigui perquè puguin ser rebuts com pertoca l'lar significació.

(Sessió del dia 11 d'abril de 1923.)

MUSEUS, BIBLIOTEQUES I ARXIVS

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

Notícies i documents

Principals acords presos en sessió del dia 13 d'abril de 1923. — Fou presidida pel M. Il·ltre. Sr. Josep Llimona, assistint-li els Il·lres. Srs. Jaume Bofill i Matas, Rafael Canales, Josep M. Bassols, Perran Valls Taberner, Mannel Rodríguez i Codolà, Jeroni Martorell, Joan Llimona, Manuel Fuxà, Carles Pirozzini i el Director dels Museus, Secretari, Sr. Joaquim Folch i Torres.

Es prengueren els següents acords:

Aprovar, de completa conformitat, el projecte que formulà la corresponent Ponència, referent a instal·lació en el Pavelló de la Junta, del Museu de les Arts decoratives.

Encomanar, a la Direcció dels Museus, l'estudi i pressupost dels treballs de conservació que cal fer en els freds de Cavriaci que formen part del Museu, diposats per l'Acadèmia de Belles Arts.

Formular, també, un pla d'organització, per compte de la Junta, del servei de venda de tofografies d'exemplars en el Museu de la Ciutadella.

A proposta de la Comissió de Biblioteca, adquirir diverses obres il·lustrades.

BIBLIOTECA DEL CONSELL DE PEDAGOGIA

Notícies i documents

El moviment d'aquesta Biblioteca, durant el mes d'abril, ha estat el següent:

Llibres consultats a la Biblioteca: Obres generals i Llibres d'infants, 25; Filosofia, 10; Religió, 5; Ciències socials i Pedagogia, 48; Filologia, 34; Ciències pures, 52; Ciències aplicades, 16; Belles Arts, 10; Literatura, 38, i Geografia i Història, 28. Total, 266 llibres.

Servei de préstec: Obres generals i Llibres d'infants 112; Filosofia, 26; Religió, 14; Ciències socials i Pedagogia, 107; Filologia, 25; Ciències pures, 86; Ciències aplicades, 32; Belles Arts, 21; Literatura, 182, i Geografia i Història, 69. Total, 674 llibres.

Els lectors inscrits han estat 16, i els assistents a la Biblioteca 475.

BIBLIOTEQUES POPULARS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar les notes de despeses de viatge i de dietes del Director tècnic de Biblioteques i del Secretari d'En-

senyament primari i secundari, pels seus viatges d'inspecció de terrenys de Biblioteques Populars, a satisfier amb càrrec a la part. 111 del Pressupost de 1922-23, en la forma següent: Al Sr. Jordi Rubió, per viatges, 27'43 ptes.; al mateix senyor, per una dieta, 35; al Sr. Alexandre Gall, per viatges, 179'53; i al mateix senyor, per dietes, 475; total, 416'96 ptes.

— Obrir un concurs d'avantprojectes d'edificis destinats a Biblioteques Populars, d'acord amb les bases següents:

1.ª L'edifici constarà de planta baixa, havent d'ocupar una superfície màxima de 200 m², i contindrà: vestibul, sala de conferències, d'una superfície aproximada de 65 a 70 m², sala de llegir, d'una superfície igual a l'anterior, despatx per a la Bibliotecària, serveis de w. c. i lavabos.

2.ª Els avantprojectes constaran d'una planta general de l'edifici, a escala de 1 per 200, i d'una perspectiva. No s'admetrà cap altre document.

3.ª Serà una conciliació apreciable que els tipus que es presentin siguin adaptats a localitats geogràfiques determinades, a muntanya, a marina, a ciutat, etc.

4.ª Caldrà tenir en compte que el cos de l'obra no podrà excedir de 50,000 ptes., no havent de presentar-se pressupost. Els treballs hauran d'ésser lliurats el dia 30 de juny propiament, abans de les dotze del migdia, a les Oficines del Consell de Pedagogia de la Mancomunitat de Catalunya, i auran signats per llurs autors.

5.ª El Jurat qualificador estarà compost dels senyors següents: l'Il·ltre. Conseller d'Instrucció pública de la Mancomunitat de Catalunya, el Director dels Serveis tècnics de Biblioteques, i tres Arquitectes, dos dels quals seran nomenats per l'Associació d'Arquitectes de Catalunya.

6.ª El veredict del Jurat, que haurà de dictar-se als trenta dies següents a la presentació dels treballs, serà inapel·lable, de manera que en cap cas ni per cap concepte podran els concursants ni altra persona reclamar contra l'esmentat veredict o contra qualsevol incidència o derivació d'aquell.

7.ª El Jurat podrà adjudicar, si ho creu convenient, un primer premi de 2,500 ptes., un segon de 1,500 i un tercer de 1,000. El Jurat disposarà de la quantitat necessària per augmentar el nombre de premis, d'import igual a l'esmentat en tercer lloc, fins al nombre de tres.

8.ª Els projectes premiats quedaran de propietat exclusiva de la Mancomunitat de Catalunya, la qual es reserva el dret d'adaptar-los i executar-los pel seu compte, tantes vegades i en la forma que consideri necessari, renunciant els autors a tota mena de propietat artística a favor de la Mancomunitat.

9.ª Els projectes que no hagin obtingut premi, podran ésser retirats per llurs autors, prèvia comunicació del Consell de Pedagogia.

10.ª Els projectes presentats seran exposats al públic, si el Consell ho creu convenient, en els locals que a son degut temps destinara.

(Sessió del dia 11 d'abril de 1923.)

Vist l'informe dels Srs. Jordi Rubió i Alexandre Gall, sobre els seus que han de percebre les senyoretes Bibliotecàries, i altres aspectes del funcionament de les Biblioteques Populars, aprovat pel Consell de Pedagogia, acordar la vigència de les bases que es proposen en el referit informe, excepte la de les bases tercera i quarta, deixades en suspens i passades a estudi del Conseller d'Hisenda, perquè, recollits prèviament tots els antecedents necessaris, pugui resoldre, en conjunt, el problema que s'hi planteja.

Les bases aprovades són les següents:

1.ª Fixar en 3,000 ptes. el sou de les senyoretes

Bibliotecàries en categoria de Directores que exercixin com a tals en Biblioteques Populars o en el seu Servei Central, amb efectes des del dia 1.er d'abril.

2.ª Fixar en 2.500 ptes. el sou de les senyorettes Bibliotecàries en categoria d'Auxiliars, i el de les Directores que exercixin auxiliària a les Biblioteques Populars, amb efectes des del dia 1.er d'abril.

3.^a Es divideixen les places de Bibliotecària en places d'entrada i de terme.

Seràn places de terme:

a) Les de Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona.
b) Les de les ciutats properes a les esmentades, que determini el Consell de Pedagogia en el moment que s'ofereixin places per proveir.

Seràn places d'entrada totes les altres.

Per a ocupar una plaça de terme serà necessari haver exercit durant un mínim de dos anys en una plaça d'entrada.

4.ª L'admissió d'alumnes a l'Escola Superior de Bibliotecàries serà regulada pel Consell de Pedagogia de la Mancomunitat.

5.ª L'art. 16 del present Reglament de Biblioteques queda redactat com segueix:

«La provisió de les places vacants en les Biblioteques Populars, serà mitjançant examen concursiu, al qual podran pendre part les alumnes revalidades que estiguin en expectació de destí, les Bibliotecàries amb servei actiu dintre les Biblioteques de la Mancomunitat o en altres places proveïdes segons el Reglament de Biblioteques i les Bibliotecàries excedents, d'acord amb les condicions següents:

«Les alumnes revalidades podran concursar sense limitació; les Bibliotecàries en servei actiu no podran pendre possessió de la plaça que hagin guanyat fins que hagin passat, com a mínim, dos anys en la localitat on exercixin. Les Bibliotecàries excedents podran pendre part en els concursos, però no podran aspirar a una plaça de terme si de conformitat amb el que es preveu en l'acord tercer no han servit durant dos anys consecutius en una plaça d'entrada.»

6.ª S'encomana al Consell de Pedagogia l'estudi d'uns concursos anuals entre les senyorettes Bibliotecàries per a premiar treballs especials, a base de temes tècnics propis de la professió.

(Sessió del dia 19 d'abril de 1923.)

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

Notícies i documents

Durant el mes d'abril han concorregut a la Biblioteca 444 lectors: 120 homes, 105 dones i 189 infants.

S'han llegit, en conjunt, 683 llibres: 530 a la Sala de lectura i 144 a domicili. Els llegits a la Sala de lectura, per ordre de preferència, són els següents: 362 llibres d'infants, 58 de Literatura, 50 de Coneixements generals, 17 de Filologia, 14 de Ciències aplicades, 14 de Geografia i Història, 11 de Pedagogia i Ciències socials, 6 de Ciències teòriques, 3 de Belles Arts, 2 de Filosofia i 2 de Religió.

Han llegit els diaris i revistes, 111 persones. Les obres llegides a domicili van repartides així: 73 de Literatura, 22 de Ciències aplicades, 17 de Ciències teòriques, 11 d'Infants, 9 de Geografia i Història, 4 de Pedagogia i Feminisme, 3 de Filologia, 3 de Belles Arts, 1 de Filosofia i 1 de Religió.

Han utilitzat el Servei de préstec 76 lectors: 30 homes i 46 dones; havent-hi hagut 6 noves inscripcions: 2 d'homes i 4 de dones.

De la Biblioteca de Catalunya s'han llegit 10 obres.

— Durant el present mes s'ha vist honorada aquesta Biblioteca per 38 visitants, entre altres el Col·legi de Religioses Carmelites de Calella.

— Han ingressat dues obres.

BIBLIOTECA POPULAR DE FIGUERES

Notícies i documents

Durant el present mes d'abril han concorregut a la Biblioteca 927 lectors: 541 homes, 197 dones i 189 infants. S'han llegit 1.233 obres, repartides de la següent manera: 11 llibres d'infants, 397 Obres generals, 82; Filosofia, 20; Ciències socials i Dret, 12; Filologia, 19; Ciències pures, 29; Ciències aplicades, 68; Belles Arts, 124; Literatura, 351, i Història i Geografia, 149.

Han llegit els diaris i revistes 161 persones.

— De la Direcció tècnica de Biblioteques Populars havem rebut: De Lucreci, *De la natura*; de Ventura Gassol, *Les tombes flamejants*; el segon volum de *La Musa d'art*; de la Mancomunitat de Catalunya, *Llibre d'adreces*; del Centre Excursionista de Catalunya, *La Costa Brava*; d'Angel Ossorio, *Historia del pensamiento político catalán durante la guerra de España con la República francesa (1793-1795)*, cedit pel Dr. Xavier Fages de Climent; d'E. M. Lecumberri, *Algas microscópicas marinas y procedimientos oceanográficos*, donatiu de l'autor, i per la col·lecció local, *Instituto General y Técnico de Figueras. Memoria correspondiente al curso de 1921 a 1922*.

— Durant aquest mes la Biblioteca s'ha vist honorada amb 27 visitants, entre ells el Sr. Macià amb la seva filla.

— El dia 23, festa de Sant Jordi, la Biblioteca restà tancada, onejant sobre aquella la bandera catalana.

BIBLIOTECA POPULAR DE SALLENT

Notícies i documents

Durant el mes de març concorregueren a la Biblioteca 586 lectors: 232 homes, 20 dones i 334 infants. Les obres llegides foren 661, repartides en la següent forma: 365 llibres d'infants, 60 de Literatura, 57 de Ciències aplicades, 50 de Belles Arts, 31 d'Història i Geografia, 25 d'Obres generals, 24 de Ciències pures, 12 de Filosofia, 10 de Ciències socials, 10 de Filologia i 8 de Religió.

Les obres deixades en préstec han estat 36: 1 de Filosofia, 1 de Religió, 2 de Ciències pures, 6 de Ciències aplicades, 2 de Belles Arts i 24 de Literatura. Han utilitzat aquest servei 21 lectors.

— Durant el mes d'abril l'assistència de lectors ha estat de 388: 217 homes, 31 dones i 140 infants. Les obres llegides han estat 482, repartides en la següent forma: 179 llibres d'infants, 79 de Literatura, 56 de Ciències aplicades, 41 de Belles Arts, 29 d'Obres generals, 25 de Ciències pures, 24 d'Història i Geografia, 24 de Filosofia, 10 de Ciències socials, 8 de Filologia i 7 de Religió.

S'han deixat en préstec 27 obres, que han estat consultades per 21 lectors: 17 homes i 4 dones. Les dites obres són: 3 de Filosofia, 1 de Ciències socials, 3 de Ciències aplicades, 18 de Literatura i 2 d'Història.

Del Centre Excursionista de Catalunya s'ha rebut un exemplar de *La costa brava*, de la Mancomunitat, el *Llibre d'adreces*, el de *Projecció d'acord presentats a la*

divulguen reunió ordinària de l'Assemblea... i uns quants volums de Direcció tècnica de Biblioteques Populars.

En aquesta data s'han imprès i repartit els programes del curs que, a càrrec de les Professores d'Ensenyament Domèstic, es començarà el dia 3 de maig.

BIBLIOTECA POPULAR DE TIANA

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat, amb satisfacció, de l'oferta de l'Ajuntament de Tiana, de subvencionar la Mancomunitat amb la valor del solar, en el qual ha de bastir-se la Biblioteca Popular concedida a aquella població, més el cost d'escriptura i traspàs per a poder fer la compra directament; acordant-se regirar els termes de l'oferta i unir la comunicació en què es feta a l'expedient que correspongui als efectes conseqüents.

(Sessió del dia 11 d'abril de 1923.)

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Notícies i documents

Durant el passat mes d'abril han concorregut a aquesta Biblioteca 350 llegidors: 151 homes, 28 dones i 171 nens.

Els llibres llegits a la Sala de lectura són: Llibres d'infants, 337; Obres generals, 35; Filosofia, 4; Ciències socials, 9; Filologia, 10; Ciències pures, 7; Ciències aplicades, 8; Belles Arts, 60; Literatura, 40; Història i Geografia, 31. Total, 541.

Han utilitzat el Servei de préstec 134 llegidors, que han llegit les obres següents: Llibres d'infants, 14; Obres generals, 13; Filosofia, 7; Religió, 2; Ciències socials, 3; Filologia, 1; Ciències pures, 5; Ciències aplicades, 8; Belles Arts, 14; Literatura, 70; Història i Geografia, 14. Total, 151.

Els llegidors inscrits novament són 3.

S'han demanat de la Biblioteca de Catalunya 2 obres.

Han ingressat 62 obres procedents de la Central de Biblioteques i 2 donatius de la Srta. C. Antiga, d'aquesta ciutat.

La Biblioteca ha romàs tancada els dies 18 a 22, per motiu de llicència concedida a la Biblioteca, i el dia 23, diada de Sant Jordi.

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la factura de 1.295 ptes., presentada pel Sr. Agustí Rodon i Gavarró, de Valls, per les obres realitzades al paviment de la Biblioteca Popular d'aquella ciutat, havent de satisfer-se aquest import amb càrrec al cap. 11.º, article únic, part. 111 (Emprèstit) de les Resultes del Pressupost de 1922-23.

(Sessió del dia 11 d'abril de 1923.)

Aprovar els comptes de la Directora de la Biblioteca Popular de Canet de Mar, per despeses del quart trimestre.

tre de l'exercici de 1922-23, i de la Directora de la Biblioteca Popular de Valls, per tot l'exercici econòmic de 1922-23.

(Sessió del dia 19 d'abril de 1923.)

Notícies i documents

La concurrència a la Biblioteca, durant el mes d'abril, ha estat de 706 lectors: 329 homes, 99 dones i 278 infants. S'han consultat 850 obres: 479 de la Secció infantil, 43 de la d'Obres generals, 26 de Filosofia, 8 de Religió, 9 de Ciències socials, Dret i Pedagogia, 4 de Filologia, 9 de Ciències pures, 31 de Ciències aplicades, 47 de Belles Arts, 136 de Literatura i 58 d'Història i Geografia.

En préstec foren prestades 154 obres a 34 homes, 50 dones i 15 infants. Els novament inscrits durant el mes són 12.

Els visitants han estat: 27 homes, 4 dones i 3 infants.

— El dia 16 va començar a donar-se a la Biblioteca un curs d'Esctura i Lectura catalanes i Història de Catalunya, per tal de preparar les noies obreres que desitgin pendre part al concurs organitzat per la Delegació de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. Les classes es donen alternes, de vuit a nou del vespre, essent força concorregudes.

— Noves adquisicions: Del Centre Excursionista de Catalunya, *La Costa brava*; de la Direcció Tècnica, un bon lot de llibres que han estat rebuts pels lectors amb viu interès, i de la Mancomunitat, l'obra *Projectes d'acord presentats a la divuitena reunió ordinària...*

BIBLIOTECA POPULAR DE VENDRELL

Notícies i documents

Per haver disfrutat nou dies de llicència la senyoreta Bibliotecària, la Biblioteca ha restat tancada tots els dies, havent concorregut els altres dies 659 llegidors: 253 homes, 175 dones i 251 infants, els quals han consultat 661 obres, repartides com segueix: Llibres d'infants, 360; Literatura, 116; Obres generals, 40; Història i Geografia, 30; Ciències aplicades, 29; Belles Arts i Esports, 22; Filosofia, 18; Filologia, 18; Dret i Ciències socials, 12; Ciències teòriques, 10; Religió, 6; Llegidors de revistes i periòdics, 234.

S'han servit del Servei de préstec 30 llegidors: 11 homes i 19 dones; els quals han consultat 61 obres, d'aquestes, 5 han estat demanades a la Biblioteca de Catalunya.

De la Direcció tècnica de Biblioteques Populars s'ha rebut un important lot de llibres, compost de 102 obres. Demés, s'ha rebut en donatiu un exemplar de l'obra *La Costa brava*, publicada pel Centre Excursionista de Catalunya, i els dos nombres primers del *Bulletí* del mateix Centre i corresponent a aquest any; de la Mancomunitat de Catalunya *Projectes d'acord presentats a la divuitena reunió ordinària de l'Assemblea i acordats que recaigueren, Barcelona, 1923*. Des d'aquest mes rebem la revista financiera de la Banca Arnús.

BIBLIOTECA POPULAR DE VIC

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la factura de 3.395 ptes., presentada pel

Sr. Pere Sureda, de Menacor, per diverses taules, poltrones i cadires destinats a la Biblioteca Popular de Vic, havent de satisfer-se aquest import amb càrrec al cap. 11.º, article únic, part. 111 (Emprèstits) de les Resultes del Pressupost de 1922-23.

(Sessió del dia 11 d'abril de 1923.)

Aprovar la factura de 385 ptes., presentada per Antoni Tria, per un fitxari destinat a la Biblioteca Popular de Vic, la qual serà satisfeta, segons preveu un acord del 5 de març de l'any que som, amb càrrec a la part. 111 de les Resultes del Pressupost de 1922-23.

(Sessió del dia 19 d'abril de 1923.)

ENSENYAMENT

ENSENYAMENT PRIMARI

Notícies i documents

L'ENSENYAMENT PRIMARI A LES CASES DE BENEFICÈNCIA

El Sr. Alexandre Galí dona compte de la solució que per encàrrec de la Ponència mixta de la Casa de Caritat i Consell de Pedagogia proposaven el Sr. Marqués i el sobre la reorganització dels ensenyaments als establiments de beneficència, especialment els de Barcelona. La dita proposició conté els següents extrems:

1.º Procurar que les seccions catalanes de la Casa de Caritat que representen l'assaig inicial de conversió dels ensenyaments al català, completin la seva tasca de la manera més perfecta possible, en forma que a base dels resultats que s'obtinguin amb aquest assaig es formalitzin uns programes i es determini el material indispensable per ampliar l'assaig a tots els altres graus i seccions de les cases de beneficència de Barcelona i de fora.

2.º Amb referència a les cases de Barcelona, entendre com més aviat millor la reforma a la Casa de Maternitat, i procurar la creació de grups a Horta, on l'ensenyament del català pugui ésser implantat totalment.

3.º Designar el Mestre de la secció catalana Antoni Bonsoms perquè, a les ordres de la Secretaria d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, realitzi els treballs necessaris per desenrotllar el pla anterior, nomenant un mestre que es posi en front del grup que el Sr. Bonsoms regenta actualment.

4.º Prement peu de l'oferta feta pel Sr. Udina, d'intensificar l'ensenyament del català en els graus que estan sota la seva direcció, cuidar que la dita oferta sigui una realitat.

Havent estat acceptada la proposta en tots els seus extrems per la Ponència mixta, i havent estat ja substituït el Sr. Bonsoms pel Sr. Marcell Antich, el Sr. Galí comunica al Consell de Pedagogia que han estat començades les tasques en el sentit que s'indica en la mencionada proposta.

ENSENYAMENT NORMAL

Notícies i documents

ESTUDIS NORMALS

INSTÀNCIA DE L'ASSOCIACIÓ PROTECTORA DE L'ENSENYANÇA CATALANA PER A LA CONFECCIÓ D'UNS PROGRAMES D'ENSENYAMENT.

El Sr. Galí comunica al Consell de Pedagogia que havent-se entrevistat amb els elements de la Comissió

de Cultura i de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana per al nomenament d'una Comissió que informi sobre la redacció d'uns programes d'ensenyament aplicables a les escoles que la dita Associació subvenciona, s'ha cregut que existint actualment la Ponència d'Estudis Normals en la qual hi ha representació de la Comissió de Cultura, de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana i del Consell, no sembla necessari crear una nova Comissió, però sí ponderar una mica els elements que la integren. Aleshores, tenint en compte que les bases d'Estudis Normals faculaten al Consell de Pedagogia per regular el seu règim directiu, seria oportú constituir la Ponència d'Estudis Normals de la següent manera:

Presidència. Sr. Jaume Bofill i Matas, per designació del Consell de Pedagogia; representants del Consell, senyor Eladi Homs i Secretari del Departament; representants de la Comissió de Cultura, President de la Comissió i Cap de l'Assessoria tècnica; representants de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, President de l'Associació i Assessor tècnic.

El Consell de Pedagogia li donà la seva aprovació, quedant constituïda la Ponència d'Estudis Normals en la forma que s'acaba d'especificar.

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA DEL TREBALL

Acordà el Consell:

Modificar els seus anuals del personal docent i administratiu de l'Escola que s'esmenta, així com la denominació de llurs càrrecs en els termes que seguidament es relacionen, i amb consignació a les partides del vigent Pressupost que es detallen:

Escola del Treball (anex 12)

Secció d'Indústries tèxtils:

Part. 73. — Sr. Alfred Ramoneda i Holder, Professor de Filatura, 1,500 ptes.

Part. 76. — Sr. Ramon Roca i Freixedas, Contramestre de Filatura, 1,000 ptes.

Altres ensenyaments:

Part. 81. — Sr. Alfons Maseras i Galtés, Professor de Francès, 1,605 ptes.

Personal administratiu:

Part. 91. — Srta. Sara Mañà i Vila, Oficiala auxiliar, 2,150 ptes.

Part. 93. — Srta. Carme Miralles i Ginestà, Mecanògrafa auxiliar, 1,500 ptes.

Part. 95. — Srta. Dolors Hostalrich i Fa, Bibliotecària, 1,500 ptes.

(Sessió del dia 11 d'abril de 1923.)

Aprovar les tres factures del dia 3 d'abril de l'any actual, presentades per la casa Francesc Arasa, per obres de fusteria efectuades a l'Escola del Treball, que ascendeixen, respectivament, a 157, 1,207 i 1,250 ptes., en conjunt 2,654, que seran fetes efectives amb càrrec al cap. 3.º, art. 2.º, part. 135 (Emprèstits) del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 19 d'abril de 1923.)

ESCOLA LOCAL D'INDÚSTRIES DE TEIXITS DE PUNT DE CANET DE MAR

Acordà el Consell:

Distribuir la quantitat de 13,990 ptes., consignades en la part 140 del Pressupost per a l'exercici 1923-24, per a les atencions de l'Escola local d'Indústries de Teixits de punt de Canet de Mar, en la forma següent: Professor del grup de ciències del curs preparatori, pesse-tes 3,000; Professor del grup de lletres del curs preparatori, 3,000; Professor d'alemany, 1,050; Mestre fuster, 470; Mestre manyà, 470; Cursets i conferències, 1,000; Bidell, 1,500; Neteja, 500; Material escolar, 2,500, i Material d'oficina, 500 ptes.

(Sessió del dia 11 d'abril de 1923.)

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

Acords del Consell Permanent

ESCOLA SUPERIOR DELS BELLS OFICIS

Acordà el Consell:

Modificar els sous anuals del personal docent i administratiu de l'Escola que s'esmenta, així com la denominació de llurs càrrecs en els termes que seguidament es relacionen, i amb consignació a la partida del vigent Pressupost que es detalla:

Escola Superior dels Bells Oficis (anex 9)

Part. 9.—Sr. Ramon Reventós, Professor d'Estudis gràfics de fusteria i projectes, 4,000 ptes.

(Sessió del dia 11 d'abril de 1923.)

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA D'ADMINISTRACIÓ

Acordà el Consell:

Distribuir la quantitat de 23,678'50 ptes., consignades en la part 1 de l'anex 14 del Pressupost de despeses per a l'exercici 1923-24 (Escola d'Administració), en la següent forma: Al Professor de Nocions generals del Dret, Sr. Ramón Coll i Rodés, 1,821'42 ptes.; al Professor de Dret administratiu espanyol, Sr. Josep Claveria i Echava, 2,732'14; al Professor de Dret orgànic municipal, Sr. Frederic Culi i Verdader, 2,732'14; al Professor d'Àrbitmetica, Comptabilitat, etc., Sr. Josep Maria Tallada i Pauli, 1,821'42; al Professor de Teoria d'Hisenda pública, Sr. Miquel Vidal i Guardiola, 1,821'42; al Professor d'Hisendes locals, Sr. Lluís Jover i Nonell, 2,732'14; al Professor de Funcions especials del Secretari, Sr. Ferran Sans i Buigas, 2,732'14; al Professor de Lleis de Justícia municipal, Sr. Josep M. Cich i Pi, 1,821'42; al Professor de Legislació financiera espanyola, Sr. Miquel Vidal i Guardiola, 1,821'42; al Professor de Procediments administratius, Sr. Josep M. Pi i Suñer, 1,821'42, i al Professor de Serveis municipals, senyor Guillem Busquets i Vautrevers, 1,821'42 ptes.

(Sessió del dia 11 d'abril de 1923.)

ESCOLA D'INFERMERES AUXILIAR DE MEDICINA

Modificar els sous anuals del personal docent i administratiu de l'Escola que s'esmenta, així com la deno-

minació de llurs càrrecs en els termes que seguidament es relacionen, i amb consignació a la partida del vigent Pressupost que es detalla:

Escola d'Infermeres auxiliars de Medicina (anex 15)

Part. 8.—Sra. Anna Judas i Artigal, Professora de Recapitulació i ampliació dels coneixements d'Ensenyament primari i ampliació de coneixements de Cultura general, 1,000 ptes.

(Sessió del dia 11 d'abril de 1923.)

ESCOLA PROFESSIONAL PER A LA DONA

Acordà el Consell:

Modificar els sous anuals del personal docent i administratiu de l'Escola que s'esmenta, així com la denominació de llurs càrrecs en els termes que seguidament es relacionen, i amb consignació a les partides del vigent Pressupost que es detallen:

Escola Professional per a la Dona (anex 18)

Part. 18.—Rvnd. Antoni Batlle i Mestre, Professor de Religió, 1,300 ptes.

Part. 19.—Sra. Maria Fath i Camps, Directora, pesse-tes 1,500.

Part. 21.—Srta. Cèlia Baró i Pulbè, Auxiliària pràctica i mecanògrafa, 1,300 ptes.

(Sessió del dia 11 d'abril de 1923.)

Reorganitzar la Comissió permanent, constituïda per la Diputació de Barcelona el 16 de desembre de 1919, per a tot el que representi innovació o modificació del pla dels ensenyaments de l'Escola professional de la Dona, adjuntant a la dita Comissió la Directora de la Secció d'Ensenyament domèstic de la Mancomunitat, senyoreta Concepció Parran, a la qual s'encarrega que estudiï la manera d'instal·lar en l'edifici de l'Escola els serveis d'Ensenyament domèstic, amb el seu utilatge docent, i de completar els ensenyaments de l'Escola amb la part domèstica que la Secció té al seu càrrec.

(Sessió del dia 19 d'abril de 1923.)

EDUCACIÓ FÍSICA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Passar a la Direcció d'Obres públiques de la Mancomunitat, als efectes que millor escaigui, la comunicació del Racing Club de Catalunya, assabentant la celebració del gran premi automobilístic de turisme organitzat per al dia 10 del pròxim mes de juny, que es celebrarà en el Circuit de Sant Sadurn d'Anoia — Sant Pere de Riudevitelles — Vilafranca del Penedès — La Granada del Penedès — Sant Sadurn d'Anoia.

(Sessió del dia 11 d'abril de 1923.)

UNIVERSITAT INDUSTRIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atsent de la sessió el Conseller Sr. Sol, refusar la proposta d'acord referent a la reglamentació de la con-

cessió de tiquets de rebaixa pel restaurant de la Universitat Industrial.

(Sessió del dia 11 d'abril de 1923.)

Aprovar les factures que a continuació s'indiquen, motivades per les despeses d'instal·lació provisional d'una cantina escolar a la Universitat Industrial, que han d'ésser satisfetes amb càrrec al cap. 11.5, article únic, part. 103 de les Resultes del Pressupost de 1922-23: De la casa Ribas i Pradell, data 31 de desembre de 1922, 6,029'90 ptes.; de la casa Josep Mingrat, data 31 de desembre de 1922, 593'75; de l'Escola del treball, data 31 de desembre de 1922, 73'35; de la casa F. Espasa, data 28 de gener de 1923, 473'10; de la casa M. Albareda, data 31 de desembre de 1922, 125. Total, 7,295'10 pessetes.

(Sessió del dia 19 d'abril de 1923.)

PREMIS, BEQUES I SUBVENCIONS

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir un premi per al Concurs fotogràfic que ha organitzat per al dia de Sant Jordi d'enguany la Secció de Fotografia del Centre Antonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, destinat al tema «A les millors fotografies d'arquitectura rural de Catalunya», consistint aquest premi en un objecte d'art, per a l'adquisició del qual s'assigna la quantitat de 150 ptes., que seran satisfetes amb càrrec a la part. 421 del Pressupost vigent de la Mancomunitat.

— Concedir un premi de 125 ptes. per al concurs de peces de música escolar, convocat per l'Ateneu Igualadí de la Classe obrera, atribuint-se la referida quantitat a la part. 421 del vigent Pressupost.

— Concedir al Cos d'Adjunts dels Jocs Florals de Lleida la quantitat de 150 ptes., en concepte de premi, amb càrrec a la part. 422 del Pressupost vigent.

— Prendre esment de la memòria de l'Escola Municipal d'Arts i Oficis d'Agricultura i Indústries de Manresa, corresponent a l'exercici de 1922-23, acordant-se encomanar al Consell de Pedagogia l'estudi de la possibilitat i manera de convertir la Mancomunitat en rectora d'aquestes Escoles, donant-los una organització adaptada als seus plans d'ensenyament, amb la cooperació econòmica que es convingui amb els Ajuntaments i la dels altres organismes interessats en aquestes ensenyances, tal com es proposa en la susdita memòria, pel que es refereix a l'Escola de Manresa.

(Sessió del dia 11 d'abril de 1923.)

Assabentat d'haver estat convidada una delegació catalana a la reunió que el 1.º de maig celebrará a Londres l'Associació Internacional d'Escriptors P. E. N. Club, i atesa la conveniència de conèixer-hi, responen a la invitació feta, previ informe verbal favorable del senyor Conseller d'Hisenda, contribuir amb 500 ptes., a càrrec de la part. 123, a les despeses de la representació catalana sol·licitada per l'esmentat Club, confiada als Srs. Pompeu Fabra, President de l'Institut d'Estudis Catalans, i Josep Millàs-Raurell.

(Sessió del dia 18 d'abril de 1923.)

Prendre esment, als efectes oportuns, de les memòries presentades per l'Escola Catalana d'Art Dramàtic

i per l'Escola menor d'Arts i Indústries de Palafrugell, referents a la respectiva actuació en l'any econòmic 1922-23.

(Sessió del dia 19 d'abril de 1923.)

EXPOSICIONS, CONCURSOS, ETC.

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la gestió del senyor President en els actes celebrats amb motiu de l'Exposició del Llibre científic francès, inaugurada el dia 15.

(Sessió del dia 18 d'abril de 1923.)

PERSONAL

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller de Cultura, assignar als funcionaris del Departament de Cultura, que a continuació s'expressen, les dotacions anuals que s'indiquen, amb càrrec a les partides del Pressupost vigent que es mencionen:

Part. 106. — El Sr. Rafael Campalans i Puig, Secretari general del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, 6,000 ptes.; el Sr. Alexandre Galf i Coll, Secretari general del Departament primari i secundari del Consell de Pedagogia, 6,000 pessetes.

Part. 107. — El Sr. Antoni Rubí i Sureda, Auxiliar-administratiu del Departament de Presidència i del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, 4,000 ptes.

Part. 108. — El Sr. Alfons Maseras i Galtés, Auxiliar-administratiu del Departament d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, 3,000 ptes.

Part. 109. — El Sr. Antoni de la Higuera i Estrany, Auxiliar encarregat del Registre i Arxíu del Consell de Pedagogia, 2,400 ptes.

(Sessió del dia 11 d'abril de 1923.)

VÀRIA

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Instrucció pública, i vista la instància en què Dolors Folch i Sierra demana indemnització per accident del treball que sofrí en la Universitat Industrial el dia 12 de juliol propassat, que no hi ha lloc a concedir indemnització de cap mena pel que fa referència a l'esmentat accident del treball, per quant la peticionària no prestava servei per compte de la Mancomunitat, no tenint aquesta res que veure amb les incidències que puguin derivar-se del dit accident, ja que correspon en tot cas entendre de l'assumepte al Patronat de l'Escola Industrial (Entitat independent de la Mancomunitat) per compte del qual treballava.

(Sessió del dia 11 d'abril de 1923.)

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir una subvenció de 100 ptes. al curs trimestral de llengua italiana organitzat per l'Associació d'Alumnes de l'Escola Superior d'Agricultura, amb càrrec a la part. 380 del Pressupost vigent.

— Adquirir, per al Laboratori de Botànica de l'Escola Superior d'Agricultura, l'Herbari del Sr. Manuel Llenas, pel preu de 5.000 ptes., amb càrrec a la part. 356 de les Resultes del Pressupost 1922-23.

(Sessió del dia 19 d'abril de 1923.)

Notícies i documents

MEMÒRIA

DELS TREBALLS REALITZATS PER LA SECCIÓ I LABORATORI DE PATOLOGIA ANIMAL DEL SERVEI DE RAMADERIA, DURANT L'ANY 1922

La tasca encomanada al Laboratori de Patologia animal ha estat desenvolupada en una gradació ascendent, car, ultra el benefici pedagògic reportat als alumnes de l'Escola Superior d'Agricultura, ha respost dins els seus propis mèdics a l'ajut que d'ell s'esperava per a la millor perfecció i conservació de les indústries pecuàries de Catalunya, essent un centre on a tota hora el ramader ha pogut trobar una informació profitosa als seus interessos.

Amb totes les dificultats i desavantatges d'un Laboratori per l'ensenyament de tota mena de ciències biològiques, on quasi tots els mesos de l'any concorren alumnes a fer sengles treballs pràctics, restant moltes hores i fent anar en enrenou tot el material científic, la Secció de Patologia animal, malgrat aquestes falles, ha pogut encara emprendre noves investigacions de caràcter científic, les quals anirem esmentant.

El nombre de consultes i anàlisis bacteriològiques realitzats durant l'any 1922, ha estat més gros que l'anterior en tot l'any 1921, la qual diferència, en més, palesa com els ramaders i veterinaris s'assabenten de l'honorabilitat i eficiència científica de la Secció, puix que prenen ja per costum adreçar llurs consultes en aquest Laboratori, malgrat funcionar, a més dels de tots els Instituts de Sero-Vaccinació particulars, els novament instal·lats de la Inspecció provincial d'Higiene i Sanitat pecuària, de Tarragona, i el del Consell provincial de Poment de Barcelona.

Semblava que aquesta coincidència en la instal·lació de nous Laboratoris bacteriològics havia de restar-nos aparentment una gran part de consultes i demandes d'anàlisis. La realitat, però, ha demostrat que cada vegada anem sumant noves confiança, com ho demostren les xifres següents:

	Any 1921	Any 1922
Comarques d'on procediren les consultes.....	4	16
Espècies objecte de la consulta.....	7	11
Grups de malalties consultades.....	10	40
Diagnòstics positius.....	14	87
Diagnòstics dubtosos.....	5	17
Investigacions especials.....	1	10
Espècimens examinats.....	2	4

Aquest augment és penyor de la confiança que el Laboratori inspira al ramader, potser per la doble condició d'ésser fil·loca com a institució de la Mancomunitat de Catalunya, i per no estar lligada a cap empresa comercial.

L'examen dels llocs que concorregueren a la consulta o a l'anàlisi posava a la vista que totes provinguessen de comarques ramaderes i encara potser en nombre crescut de llocs molt llunyans, malgrat no haver fet una propaganda intensiva.

Segons les comarques d'on procediren les remeses, pot formular-se la classificació següent:

Any 1921. — 1.ª Vallès, 13; 2.ª Pla de Barcelona, 5; 3.ª Tortosa, 2; 4.ª Selva, 1.

Any 1922. — 1.ª Pla de Barcelona, 34; 2.ª Vallès, 32; 3.ª Cerdanya, 9; 4.ª La Garrotxa, 5; 5.ª Plana de Vich, 4; 6.ª Alt Empordà, 4; 7.ª Pla de Llobregat, 3; 8.ª Segarra, 3; 9.ª Baix Empordà, 2; 10.ª Urgell, 2; 11.ª Les Garrigues, 1; 12.ª Bergadà, 1; 13.ª Camp de Tarragona, 1; 14.ª Gironès, 1; 15.ª Selva, 1; 16.ª Tortosa, 1.

L'utilitat per a la recollida de mostres que s'ha remès a tots els ramaders i veterinaris que en son degut temps ho sol·licitaren, no ha coincidit amb el grau de cultura general entre els ramaders, puix que malgrat demanar-los que fossin en tots els casos consultades mantes manipulacions molt senzilles, uns les han fet amb poca cura i altres per temor de no fer-ho bé han preferit remesar la còrpora sencera o productes recollits de migrada utilitat analítica; per tant,ensem insistir fins que prenguin una escaient habitud en enviar les mostres animals pels anàlisis en immillorables condicions de conservació.

Les capses de l'utilitatge per la recollida de mostres foren demandades en cinquanta dos casos.

Les mostres rebudes pels anàlisis foren:

Any 1922. — Animals malalts vius, 36; la còrpora sencera, 29; òrgans viscerals: 7; extensions de sang, 6; sang, 4; orina, 4; pus, 3; llet, 2; cucs, 2; pinsos i farratges, 2; esputs, 2; moc vaginal, 2; extensions de postrema, 1; despulls matricials, 1; líquid cefalo-raquídeo, 1; bresca, 1; sinúvia, 1.

Per tant, dels anàlisis realitzats es pogueren diagnosticar les següents zooties:

Any 1921. — Tuberculosi, 3 casos; carbuncle essencial, 3; colera aviram, 2; ascariis, 1 cas; ronyia auricular, 1; septicèmia puerperal, 1; endocarditis, 1; pasterelosi, 1; actinomicosi, 1; infecció purulenta, 1 cas.

Any 1922. — Colera de l'aviram, 7 casos; icterícia hemoglobínica dels nadons, 7; diftèria aviram, 6; gota aviram, 3; congestió general, 5; anaplasmiosi bovina, 5; mal roig, 5; ronyia auricular, 4; tuberculosi, 4; carbuncle essencial, 3; brom de les aus, 2; artritis reumàtica bovina, 2; brom (canics), 2; estrongilosi, 2; septicèmia dels conills, 2; peste porcina, 2; catarro vaginal encomandís, 1 cas; ronyia de les potes de l'aviram, 1; nefritis, 1; hipodermosi, 1; neumònia streptocòcica, 1; febre vitularia, 1; oxtitis mitja supurada, 1; flemia, 1; abortament de les vaques, 1; verola (llaner), 1; eczema d'autointoxicació, 1; ascariis equina, 1; toxemís (d'alimentació), 1; food-rot (llaner), 1; mort pel fret, 1; entranisme, 1; colibacil·losi, 1; pioplasmosi bovina, 1.

fit, 1; teniasi (caníons), 1; fowlbrood (abelles), 1; papera, 1; septicèmia gangrenosa, 1; i abortament de les cabres, 1 cas.

Totals : L'any 1921, 10 malalties diagnosticades; l'any 1922, 40 zootíes diagnosticades. Els quals totals, classificats en espècies zoològiques, poden dividir-se així:

Any 1921. — Boví, 9 casos; aviram, 3; bestiar cavall, 2; conills, 2; llaner, 1 cas; cabriu, 1; canic, 1 cas. Total, 7 espècies.

Any 1922. — Aviram, 29 casos; boví, 19; equí, 18; porc, 13; conills, 10; llaner, 5; canic, 5; cabriu, 2; abelles, 1 cas; anecs, 1, i oques, 1 cas. Total, 11 espècies.

Els resultats obtinguts pels anàlisis de tota mena realitzats al damunt del material remès, ens han donat xifres ben remarcables, vegeu:

Any 1921. — Diagnòstics positius, 14 casos, i diagnòstics negatius, 5. Total, 19 casos.

Any 1922. — Anàlisis positius, 87 casos; anàlisis negatius, 5; anàlisis dubtosos, 9; i material que no servi, 3. Total, 104 casos.

En admetent del gros nombre de consultes i anàlisis s'ha mantingut la correspondència necessària amb els ramaders i veterinaris consultants, proporcionant-los tota mena de dades i consells en cada cas particular.

Per tal d'abastir el consum continuat en les operacions bacteriològiques en el Laboratori, es preparen en el curs de l'any:

a) Solucions colorants, segons diferents mètodes de tinció.

b) Mitjans de cultiu a base de brou, agar, gelatina, despulls, serum de diverses espècies animals.

c) Solucions de reacció per la titulació de mitjans de cultiu, de precipitació, d'aglutinació, etc.

La Secció de Patologia animal ha realitzat a la vegada, els següents afers relatius a la Ramaderia:

1.ª Ensenyament de la tècnica per a desinfectar corralis, a Vinaixa i Lleida.

2.ª Ensenyament de la tècnica per a la vacunació contra el còlera de l'aviram, a La Bisbal i Baix Empordà.

3.ª Ensenyament de la tècnica per a la castració amb la nova estenalla Burdizo, a La Puliola i Tarrega (Lleida).

4.ª Vacunació contra el mal roig de l'escamot de porcs, propietat de l'Escola Superior d'Agricultura.

5.ª Divulgació del nou mètode immunitzador per al bestiar llaner contra la pigota, utilitzant el mètode de virus sensibilitzat Bridrè et Boquet, molt avantatjós per les condicions especials de cria dels nostres ramats.

Els estudis referents a la vàlua terapèutica de remeis específics i productes biològics ha estat un dels capítols menys interessants, puix que la població de ramaders sembla ésser molt favorable a l'anunci plaent a la vista, i, en canvi, abusa d'utilitzar un remei no procura cercar una garantia per petita que sigui; aquesta manca de seny col·lectiu potser es deuria a la migrada setietat científica per part de la professió veterinària que podria ésser l'únic consultor a la comarca, però aquesta mena de informacions és de creure que en el perverir s'unificaran en la Secció de Patologia animal, que pot fer-ho amb les possibles garanties, mentre, en el curs de l'any 1922:

1.ª Demostrà la potència de la vacuna antiràbica de l'Institut Claramunt.

2.ª Demostrà la potència destructora del Raticida de l'Institut Claramunt.

3.ª Demostrà la potència immunitzadora de la vacuna contra el Rouget, de l'Institut de Toulouse.

4.ª Demostrà la inocuitat a la clínica per a l'ús de l'èlixir Pannon contra el mal de peu.

Les investigacions de natura solament científiques, al menys fins avui, que ha començat el Laboratori de Patologia animal, són les següents:

a) L'estudi de la fisiologia de la glàndula pineal

ha estat orientada en un sentit absolutament fisiològic, defugint els sens caràcters de composició i producció química, havent pogut finir amb observacions importantíssimes que deixaven escrits per molts anys, nous capítols en la Biologia.

b) La preparació de sèrums precipitants per a la reacció biològica de les carns amb destinació al consum públic, regida pels nous mètodes del Prof. Pere González. Avui comença a disposar d'una taula de fioles de serum per al diagnòstic de la presència de carn de cavall, mml i ase en la preparació de botifarres fresques o conservades, les quals (fioles) es posaran, un cop estiguin definitivament assajades, a disposició de la Junta de Sanitat de la Mancomunitat de Catalunya.

c) La investigació de la possibilitat de produir-se en els vegetals el fenomen anomenat Anafilaxia, descobert i estudiat per Richet, en els animals. Aquests treballs han tingut uns resultats afortunadament positius.

d) Preparació de diferents espècies de Tuberculina; les necessitats de l'ensenyament retardaren això fins avui, l'obtenció de cultius purs i exaltats del bacil de Koch.

e) Preparació de virus Danysz, raticida a base de gèrmens demanats a l'Institut Pasteur, la preparació en gran escala del virus Danysz, admes com el més potent mitjà destructor de les rates, després de nombroses i acurades recerques podrà ésser de gran utilitat sanitària.

f) Estudis sobre la biologia de les paparres paràsits del bestiar de Catalunya, considerades com a vehicle portador i transmissor de sengles malalties que flagellen les comarques de la Garrotxa i Cerdanya.

g) Estudis sobre la icterèmia hemoglobínica equina, sobre la qual se n'han presentat notes d'etiologia a la Societat de Biologie de París.

h) Estudis sobre etiologia, patogènia i anatomia patològica de la diftèria aviar, epiteliana aviar contagiosa, brom de les gallines i altres malalties diftèries dels galliners.

i) Estudis sobre l'hemoglobínia bovina d'Olot dels quals n'ha deduït el nostre Laboratori l'exacta causa microbiana que produeix aquest greu mal. Aquests estudis han posat en clar que la malaltia descrita per Theiler al Sud d'Àfrica produïda per l'anaplasm *marginalis* té la seva representació genuïna en la Garrotxa. Aquest descobriment, ultra la vàlua d'una curiositat científica, té transcendència higiènica extraordinària.

j) Estudis sobre les propietats tòxiques dels microbis del Grup estreptocòccic, orientats a l'obtenció d'un serum preventiu i curatiu de multiplicitat de processos infectius mixtes i mortals.

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

DIRECCIÓ

Notícies i documents

Execució de la campanya d'extinció de la llagosta en terres de la província d'Oseca, amb la col·laboració del Cap del Servei de Terra cana, i l'Ajuda del Institut de Mecànica aplicada agrícola.

— Assistència a una reunió de Lleida, del Comitè executiu de Defensa contra la llagosta, i viatge a Binefar, Zaidin i Osso, per resoldre els preliminars de la campanya contra la llagosta.

SERVEI DE TERRA CAMPA

Acord del Consell Permanent

PLAGUES DEL CAMP

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat del report del senyor Director dels Serveis tècnics d'Agricultura, referent a la campanya de cooperació a la Lluita contra la llagosta en terres d'Aragó, donant la seva conformitat a la labor realitzada.

(Sessió del dia 12 d'abril de 1923.)

Notícies i documents

Heu's aquí els serveis prestats pel Servei durant aquest mes:

Campanya de la Llagosta. — Visita del Director als pobles on es porta a cap, que són: Zaidín, dirigit per l'Enginyer Sr. Dàneo, ajudant de l'Institut de Mecànica aplicada agrícola; Bellver, dirigit pel Sr. Soler i Coll, Cap del Servei de Terra Campa; i Ossó, per l'Operador Sr. Benet.

SERVEI D'ARBRES FRUITERS

Notícies i documents

El Servei ha prestat els següents serveis:

Respost consultes de Vinyols, sobre conreu d'oliveres; de Mallorca, sobre ametller; d'Isona, sobre plantació de fruiters; d'Olesa, sobre malalties del presseguer; de Puigcerdà, sobre pomeres; de Sant Quirze de Besora, sobre malalties de la pètera; d'Aguilar de Segarra, sobre plantació d'oliveres; de la Cambra del Comerç Italiana de Barcelona, sobre malalties de l'alzina surera i organització dels Serveis agrícoles espanyols i catalans; de Madrid, sobre fructicultura de Catalunya.

Preparació de dues conferències sobre fructicultura, que es donaran a Felanitx (Mallorca), a petició de la Caixa rural d'aquella ciutat.

Publicació d'un Vocabulari de l'oli i de l'olivera en el Butlletí de Dialectologia Catalana de l'Institut d'Estudis Catalans.

Preparació de les proves de lluita contra l'eruga de l'ametller.

Projecte de reorganització del Servei d'Arbres fruiters presentat al senyor Conseller.

Ha acabat la campanya d'esporga d'oliveres, havent-se esporgat i donat conferències als pobles de Barcelona, Torroella de Montgrí, Vilanova i Geltrú, Círbelles-Calfell, La Riba, Picamoixons, Puigpelat, Nulles, Brafim, Salomó, Roda, Valls, Vendrell, Bellvei, Guissona, Massoteres, Morans, Bellver, Torrefeta, Tremp, Salars, Pobla de Segur, Isona, Sant Romà.

S'han esporgat les oliveres dels Camps experimentals de Torregrossa, Maldà, Perelló.

S'han respost consultes de Barcelona, sobre conreu de fruiters; de Reus, sobre mosca; de Balaguer, sobre fruiters; de Sentmanat, sobre olivera; de Bellesguard d'Empordà, sobre pomeres; de Balaguer, sobre prunera; de Martorelles, sobre cirerers; d'Itàlia, sobre raïm de taula; d'Igualada, sobre sulfatadores; d'Ulldecona sobre oli.

Continua la campanya d'esporga d'oliveres.

Visita a Tarragona per a organitzar la campanya de lluita contra la mosca de l'oliva.

S'han respost consultes de Barcelona sobre malalties

dels fruiters; sobre fabricació d'oli, d'Igualada; sobre cireres, de Martorelles; de Santa Oliva, sobre conreu de presseguers; de Sant Sadurní, sobre fruiters; de Santa Coloma de Farnés, sobre pomeres; de Reus, sobre mosca de l'oliva; d'Alacant, sobre malalties del garrofer; de Florència sobre avellaner; de Sant Maten de Bages, sobre ametller; de Girona, sobre malalties de la pomera; d'Igualada, sobre sulfatadores; de Barcelona, sobre indústria del sulfur.

Preparació d'un fulletó de divulgació sobre la fabricació d'olis.

SERVEI DE VITICULTURA I ENOLOGIA

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs verificats per aquest Servei durant aquest mes:

Visita als vinyats de la Finca Torre Marimón per l'aplicació de Nitrat.

Es donà una conferència a Sant Pere de Riudevilles sobre «El Conreu econòmic de la vinya».

Visita al Camp experimental de Cabrianes, per a l'aplicació del nitrat i donar instruccions sobre les treballades.

Visita al Celler de Sampedor, per a tractar de la instal·lació de la Sala de màquines.

Visita al Camp experimental d'Esparraguera, per a l'aplicació del nitrat en les parcel·les d'experimentació.

Visita als Camps de Tivissa i Guàrdia, per a l'organització dels treballs culturals.

CURSETS

Notícies i documents

A Vendrell va celebrar-se un cursset de divulgació. La conferència preparatòria va celebrar-se a la Casa de la Vila, i les restants conferències, dues a la gran sala de la Biblioteca Popular, i les altres en el grandios local del Casino Circo, on es podrien allotjar unes cinc-centes persones.

Bé podem citar alguns noms que ens palesin l'entusiasme amb què fou acceptat el cursset, àdhuc exposant-nos a lamentables omissions: El President del Sindicat, Mención Escofet, amb els individus de la Junta Josep Miravent, Artur Ramon, Josep Oller i Ferrer, Ramon Guardiola, Josep Garriga, Jaume Canís, Bonaventura Company, Joan Soler; el Batlle Josep Soler i Sonet, i els Regidors Josep Grau, Josep Vidal, Narcís Socas; el Secretari Joan Pascual; els Mestres Monserrat i Nadal, representants dels dos esmentats setmanaris; el Diputat de la Mancomunitat, Palau i Rabassó; els propietaris Joan Palau i Mañé, Francisco Guàrdia, Pere Vidal, Frederic Soler, Salvador Serra, Rafael Fuster, Pau Soler, Francesc Font, Pau Mata, Emili Lleó, els rabassaires Pere Orpi, Josep Mallafré, Joan Soler, Marcell Batet, Josep Mañé i Josep Raventos.

Com a pràctiques del cursset abundaren les excursions, essent les més importants a les vinyes de la partida de Sornon, als olivars del Sr. Vilà, del veí poble de Bellvei, on s'efectuaren pràctiques d'esporga, als garrofers de Mas Canís, i de la Plana, als ametllers de Ramon Mayner, etc.

La conferència d'avicultura i la de clausura sobre alimentació humana, foren honorades per la presència de gran nombre de senyores que vulgueren també aprofitar-se d'aquelles lliçons del cursset que eren a elles apropiades.

L'ordre del cursat fou el següent:

Dia 4 de març: Conferència preparatòria pel Director dels Serveis tècnics d'Agricultura; dies 10, 11 i 12: «Conreus, adobs, poda i malalties de la vinya», per Erasme M. d'Ymbert; dies 13, 14 i 15: «Ametllers, olivers i garrofers», per Joan Salom; dia 16: «Avicultura», per Salvador Castelló; dia 17: «Engreix de porcs», per Eduard Simó; dia 18: «Alimentació humana», per Jaume Raventós.

Les pràctiques de laboratori anaren a càrrec de l'operador Salvador Benet.

LABORATORI D'ANÀLISIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Assignar als Srs. Lluís Guitart i Font i Joan Guiteras i Tarras, Operadors del Laboratori d'Anàlisi dels Serveis tècnics d'Agricultura, el sou de 3.300 ptes. a cada un, consignats per aquests càrrecs en la part. 329 del Pressupost vigent de la Mancomunitat; i al Sr. Josep Nadal i Besora, conserge de l'Escola Superior d'Agricultura, el sou de 3.300 ptes., amb càrrec a la part. 26 del Pressupost de la dita Escola per a l'any 1923-24.

(Sessió del dia 19 d'abril de 1923.)

SERVEI DE RAMADERIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Destinar al pagament de premis del concurs de reproductors de raca schwitz de la comarca del Vallès, celebrador a Cardedeu, el dia 22 del corrent mes, la quantitat de 2.315 ptes., que tenen consignació en la part. 373 del vigent Pressupost, i la de 900 ptes. per a despeses d'execució, amb consignació en la part. 374 de l'esmentat Pressupost.

(Sessió del dia 12 d'abril de 1923.)

Designar per constituir el Jurat qualificador del concurs de bestiar bovi lleter dels Vallès, celebrador a Cardedeu, el dia 22 d'abril corrent, els Srs. Joan Manuel Vofill i Gasset, propietari i ramader, President; Josep Patjó i Patjó, veterinari de Mataró, Vocal, i M. Rossell i Vilà, Cap dels Serveis de Ramaderia, Secretari.

(Sessió del dia 19 d'abril de 1923.)

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs verificats pel Servei durant aquest mes:

Inspecció, pagament de restes de premis i propaganda per al vinent concurs bovi al Baix Empordà.

Diferents consultes, demanant on poden trobar-se els millors reproductors de l'espècie porcina.

Altres consultes de diferents qüestions.

Preparació del Concurs bovi lleter del Vallès, i del bovi mixte del Baix Empordà.

Resolució de diferents consultes sobre vestí bovi, porcs i aviram.

—L'Office Français d'Elevage comunica al Servei de Ramaderia de la Mancomunitat que del 12 al 17 de juny pròxim hi haurà a París, en el Camp de Mars, el Concurs general d'animals reproductors de les races llanera, bovins i porcina.

Així mateix, tindrà lloc el Concurs de Gosos d'Atura de la Brie i de la Beauce, i el Concurs lleter i mantegaire de vaques, cabres i ovelles lleteres.

El sudit Office, carrer de Londres, 24, París, facilitarà als estrangers que vulguin assistir als dits concursos tota mena de referències.

—Els Serveis de Ramaderia estan estudiant la possibilitat d'establir un segur del bestiar de peu rodó de treball.

A aquest objecte els Sindicats Agrícoles reberan d'aquí pocs dies unes demandes de dades, les quals podran facilitar molt la tasca encarregada als dits Serveis.

—Durant aquest mes es celebraran dos concursos, un a La Bisbal, per a vaques suïsses i del país, el dia 13, i un altra a Pons, el dia 27, per l'espècie porcina.

—En els consellers de l'Escola Superior d'Agricultura (Urgell, 187), havent-hi ja una regular producció de conills destinats a la millora d'aquesta espècie, els que en vulguin comprar podran trobar exemplars de les races Viena, gris argentada, russa, i gris ferro, o bosquetana, les quals races són les recomanades pel Servei de Ramaderia.

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir una llicència de trenta dies, sense sou, a partir del dia 24 del corrent, al Cap de Viticultura i Enologia, Sr. Erasme M. d'Ymbert i Manero.

(Sessió del dia 12 d'abril de 1923.)

TELÈFONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat dels darrers treballs efectuat per la Secció de Telèfons de la Mancomunitat, amb l'acabament de la línia Lleida-Santa Coloma de Queralt, i els treballs de preparació d'estesa de línies interurbanes.

(Sessió del dia 11 d'abril de 1923.)

A proposta de l'Enginyer-director de Telèfons de la

Mancomunitat, conformada pel Conseller respectivament, assignar, a partir del dia 1.er del corrent mes d'abril, al Cap d'Explotació Sr. Modest Nieto i Gil, la dotació de 9.000 ptes., consignada en la part. 298 del Pressupost vigent, més 1.000 ptes. en concepte de gratificació pel càrrec de Sots-director que figura en la part. 299, i al Cap d'Explotació Sr. Manuel Marín i Bonell, la dotació de 9.000 ptes., a càrrec de l'abans esmentada part. 298.

(Sessió del dia 19 d'abril de 1923.)

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

Es continuen els treballs d'estesa de línies interurbanes.

Han estat acabades les línies Borges del Camp Riudecols i Falset-Marsà.

S'han començat els treballs en les línies Seu-Pla de Sant Tirs, Pla de Sant Tirs-Noves, Pla de Sant Tirs-Adrall, Seu-Castellciutat i Seu-Monferrer-Aria.

Els dies 14 i 22 es varen inaugurar els serveis a Riudecols i Marsà, respectivament.

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el pressupost reformat del projecte de camí veïnal de Cardener a Dosrius, el pressupost d'execució material del qual importa 450,672'88 ptes., i el pressupost de contracta 518,273'81.

— Concedir una pròrroga de vuit mesos al contractista de les obres del camí veïnal de Viver a Navàs, tras segon, per enllestir-los, a finir al 1.º de desembre d'enguany.

— Aprovar el projecte de camí veïnal de Castellserà a Cubells, per Penelles i Bellmunt, tros primer, el pressupost de contracta del qual importa 110,326'93 ptes., corresponent-ne a l'Estat 74,146'80.

— Retornar al Sr. Francesc Ara i Vicente, representant de la Cooperativa obrera La Nueva Constructora, les quantitats reintingudes en virtut de l'acord del Consell de data 14 d'abril de 1921, car durant el termini de trenta dies, assenyalat en el *Bulletí Oficial*, no s'han formalitzat judicialment les reclamacions presentades davant l'Alcaldia de Castellbisbal.

— Adjudicar al Banc de Valls la subhasta de les obres de construcció de la carretera d'Aiguamúrcia a Pontons, per la quantitat de 404,000 ptes.

(Sessió del dia 11 d'abril de 1923.)

Aprovar les següents relacions de reintegraments de despeses ocasionades al personal facultatiu de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, durant l'últim trimestre de 1921, a lliurar pels seus respectius imports.

Les d'estudi i inspecció de les obres de construcció dels camins veïnals subvencionats per l'Estat en virtut del segon Concurs, que importen 425'78 ptes.

Les de les visites lètes a les carreteres, camins i ponts declarades de preferent construcció, que importen 5,297'35 ptes.

— Acceptar la Societat General de Crèdit com a fidadora personal dels següents contractistes:

El de les obres de construcció del camí veïnal d'Armentera a Sant Pere Pescador.

El del proveïment de pedra destinada al camí d'Alost a la carretera de Prats de Lluçanès a Sant Quirze de Besora.

El del proveïment de pedra per a la reparació de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera, Secció de Cornellà a Sant Andreu, qms. 1 a 9'700.

— Aprovar el projecte de travessia d'Aitona a la carretera mancomunal del km. 452, hm. 8 de la de Madrid a França a Serós, important el pressupost de con-

tracta 51,172'08 ptes., i acordant-se trametre'n un exemplar al Municipi d'Aitona, a fi d'aconseguir el permís d'ocupació dels terrenys necessaris i, si s'escau, fer l'expropiació.

— Aprovar el projecte reformat del camí veïnal de Serós a la Granja d'Escarp, el pressupost de contracta del qual importa 173,632'40 ptes., acordant-se des d'ara que quan s'escaigui es facin les gestions necessàries perquè l'esmentada via sigui inclosa en el contracte signat en 23-30 d'octubre de 1922, per a la construcció d'obres admeses en el tercer i quart Concurs.

— Aprovar el projecte de construcció de contraforts adherits al parament de dos murs situats en el km. 9, hms. 3 i 9, respectivament, del camí de Sant Boi de Lluçanès a Sant Hipòlit de Voïregà, el pressupost de contracte del qual és de 36,144'03 ptes., aprovant-se, també, els plecs de condicions facultatives, particulars i econòmiques que han de regir la subhasta, l'anunci de la qual s'acorda publicar.

— Adjudicar definitivament la subhasta de les obres de construcció de la carretera de la de Pobla de Cérvoles a la de Reus a Praga, a En Josep Farrerons i Güell, per la quantitat de 592,457'23 ptes.

— Aprovar les següents projectes:

El reformat del camí veïnal de Rocafort a la carretera de Sant Martí de Maldà a Guimerà, el pressupost de contracte del qual importa 33,020'77 ptes., amb un augment sobre el primitiu de 20,878'49.

El reformat del camí veïnal de Vilce a la carretera de Sant Martí de Maldà a Guimerà, el pressupost de contracte del qual és de 44,674'46 ptes., amb un augment sobre el primitiu de 27,301'15.

El reformat del camí veïnal de Nalec a la carretera d'Artesa a Montblanc, el pressupost de contracte del qual és de 17,673'49 ptes., amb un augment sobre el primitiu de 6,400'94.

El reformat del projecte de camí veïnal de Santa Maria de Meià a la carretera de Vilanova de Meià a Alentorn, el pressupost de contracte del qual és de 44,200'07 ptes.

(Sessió del dia 18 d'abril de 1923.)

CONSERVACIÓ I REPARACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar l'acte de recepció de la pedra menudellada per a la conservació del ferm corresponent als qms. 1 a 6 del camí de Corró de Vall a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs.

— Declarar que des d'ara cessen les responsabilitats a què afectà el Consell per acord de 18 de gener de 1922 el romanent que havia de percebre En Francesc Soler, en virtut de les revisions de preus dels proveïments de pedra per als camins de Caldes de Montbui a Sant Celoni i de Sant Llorenç Savall a Llinàs, que estan pendents d'aprovació del Consell. L'esmentat romanent, fins a la suma de 5.012'33 ptes., feia funció de fiança en el contracte d'execució de les obres de proveïment de pedra per a la conservació del ferm del camí veïnal de Manresa a Sampedor, adjudicat a N'Andreu Bonells.

— Lliurar, a favor del Pagador de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, a justificar, la quantitat de 12.500 ptes. pel proveïment de pedra menudellada per a la conservació del ferm de la carretera de Madrid a França a Serós.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració els treballs respectius i acordant el lliurament dels seus imports a favor del Pagador d'aquella Secció.

Inversió de pedra menudellada i adquisició de pedra en gros en la carretera de Banyoles a la de Besalú a Roses, tres segons, hms. 5 a 8 del qm. 13, per un import de 1.998'64 ptes.; hms. 8 a 10, del mateix qm. 13, per un import de 1.994'22 ptes.; hms. 1 a 4 del qm. 14, per un import de 1.996'92 ptes.; hms. 4 a 8 del qm. 14, per un import de 1.992'64 ptes.

Embarcament de pedra partida en el camí de Sant Miquel de Fluvià a Castell d'Empúries, hms. 1 a 5 del qm. 13, per un import de 1.998'53 ptes.; hms. 5 a 10, per un import de 1.992'60 ptes.; hms. 1 a 6 del qm. 16, per un import de 1.986'66 ptes.

Embarcament de pedra menudellada i consolidació del ferm de la carretera d'Ullden a Alcanar, per un import de 1.992'60, 1.987'20, 1.981'80, 1.971 i 1.999'08 pessetes, segons divisió en pressupostos parcials.

Reparació del ferm de la carretera d'Arbós a la del Vendrell a Sant Jaume dels Domenys, per un import de 1.979'08, 1.958'57, 1.948'32, 1.921'85 i 1.982'33 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Embarcament de pedra menudellada i consolidació del ferm dels qms. 1 a 13 de la carretera d'Aiguamúrcia a Sant Jaume dels Domenys, per un import de 1.968, 1.987'20, 1.981'80, 1.976'40 i 1.992'60 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Obrs d'arranjament dels qms. 1 a 10 de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, per un import de 1.991'52, 1.992'60, 1.990'44, 1.993'68 i 1.976'40 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Embarcament de pedra menudellada i adquisició de pedra en gros per a peraltes, en el qm. 13, hms. 5 a 8 de la carretera de Banyoles a la de Besalú a Roses, tres segons, per un import de 1.998 ptes.; hms. 8 a 10, també del qm. 13, per un import de 1.994'22 ptes.; hms. 1 a 4 del qm. 14, per un import de 1.996'92 ptes.; hms. 4 a 8 del qm. 14, per un import de 1.992'60 ptes.

Obrs de substitució dels badens del qm. 11, hms. 9, de la carretera de Banyoles a la de Besalú a Roses per dos escorredors, per un import total de 1.971 ptes.

Embarcament de pedra partida i adquisició de pedra en gros per a peraltes, amb destinació al camí de Figueras a Sant Climent Sessebes, hms. 1 a 5 del qm. 5, per un import de 1.998 ptes.; hms. 5 a 10, per un import de 1.995'84 ptes.; hms. 1 a 5 del qm. 6, per un import de 1.999'08 ptes.; hms. 5 a 10 del qm. 6, per un import de 1.994'76 ptes.; hms. 1 a 5 del qm. 7, per un import de 1.993'68 ptes.

Embarcament de pedra partida en el camí de Sant Privat de Bas a la carretera de Santa Coloma a Sant Joan de les Abadesses, hms. 1 a 5 del qm. 1, per un import de 1.995'60 ptes.; hms. 5 a 10, del mateix quilòmetre, per un import de 1.976'40 ptes.; hms. 1 a 5 del qm. 2, per un import de 1.992'60 ptes.; hms. 5 a 10 del qm. 2, per un

import de 1.998, i hms. 1 a 5 del qm. 3, per un import de 1.987'20 ptes.

Embarcament de pedra partida en el camí de Bordils a Madremanya, hms. 1 a 5 del qm. 1, per un import de 1.987'20 ptes.; hms. 5 a 10, per un import de 1.998 ptes.; hms. 1 a 5 del qm. 2, per un import de 1.992'60 ptes.; hms. 5 a 10, per un import de 1.981'80 ptes.; hms. 1 a 5 del qm. 3, per un import de 1.976'40 ptes.; hms. 5 a 10 del qm. 3, per un import de 1.971 ptes.

— Aprovar el projecte de reparació del camí de Berga a Llinàs, tres segons, el pressupost de contracte del qual importa 462.664'20 ptes.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts perquè, atès el resultat negatiu de les subhastes celebrades, realitzi, pel sistema d'administració, o faci la revisió de preus del pressupost, els treballs d'empedrament i revestiment de rasa en el qm. 14 de la carretera d'Esparraguera a Manresa.

— Designar el Diputat Sr. Marqués per assistir a les subhastes dels proveïments de pedra destinats a la conservació del ferm de la carretera de Montesquiu a Berga, qms. 29 a 39, de la carretera de Gràcia a Manresa, qms. 3 a 5, i al camí de Navarxes a Talamanca, que tindran lloc en aquest Palau de la Generalitat, el dia 16 propiament, a les onze del matí.

— Escoltades les manifestacions de l'Enginyer-director Sr. Turell, sobre l'estat dels treballs de reparació de les vies mancomunals, fent constar que amb els que s'han vingut realitzant d'un temps ençà per la Mancomunitat i amb els que hi ha ja preparats, es trobaran aviat diverses carreteres en condicions d'ésser-hi aplicats els revestiments moderns a base de barreja de pedra partida i menudellada, amb diferents aglutinants, com quitrà, asfalt, betums, etc., segons els sistemes usuals a Anglaterra i Suïssa especialment, essent per això indispensable l'adquisició de la maquinària i aparells necessaris per a la formació de macadams, etarvias, etc. Atès aquestes manifestacions i a proposta del Conseller de Carreteres, camins i ponts, Sr. Riera, autoritzar el referit Enginyer-director per gestionar l'adquisició d'una màquina, muntada sobre carretó, tipus "Armstrong", model n.º 2, per a la reparació de macadams bituminosos, asfàltics o enquitranats, pel preu màxim de 55.000 ptes., a tenor de les ofertes més avantatjoses.

(Sessió del dia 11 d'abril de 1923.)

Aprovar les següents relacions de reintegraments de despeses ocasionades al personal facultatiu de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, durant l'últim trimestre de 1921, a lliurar pels seus respectius imports:

Les d'inspecció i conservació de les vies mancomunals, que importen 15.315'83 ptes.

Les de les obres d'acabament i millora de carreteres i camins i construcció de ponts i camins de bast i altres mitjans de conservació i millorament del servei, que importen 4.966'13 ptes.

— Aprovar l'acte de recepció parcial de la pedra proveïda en els qms. 8 a 26 del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca.

Lliurar la quantitat de 51'20 ptes., a justificar, per a atendre les despeses ocasionades mab motiu de la recepció dels treballs de proveïment de pedra als qms. 16 a 20 de la carretera de Sant Felip de Codines a Centelles.

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per continuar, pel sistema d'administració, els treballs que a continuació es detallen, aprovant els pressupostos corresponents, que hauran de lliurar-se:

Inversió de pedra partida en el camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, qm. 5, hms. 7 i 8, per un import de 1.952'64 ptes.; hms. 3 i 6,

per un import de 1,925'64; hms. 3 i 4, per un import de 1,935'30, i hms. 2 i 3, per un import de 1,933'20 ptes.
Inversió de pedra partida en la carretera de Sant Felí de Codines a Centelles, qm. 17, hms. 5 a 7, per un import de 1,946'16 ptes., i hms. 3 a 5, per un import de 1,925'25.

Inversió i consolidació de pedra en el camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, qms. 1 a 4 i 10 a 16, per un import de 1,989'13, 1,991'27, 1,992'34, 1,995'55, 1,994'48 i 1,993'41 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió de pedra partida en la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, qm. 9, hms. 4 i 5, per un import de 1,887'84 ptes.; hms. 6 i 7, per un import de 1,871'64; hms. 9 i 10, per un import de 1,783'08, i hms. 7 i 8, per un import de 1,813'32 ptes.

Adquisició de pedra en gros per a la fonamentació del ferm i capa superior i reconstrucció del mateix entre els punts quilomètrics 5'400 i 5'447 del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell per Sant Boi de Llobregat, per un import de 1,957'50, 1,887'84, 1,880'28, 1,963'45, 1,888'92, 1,882'44, 1,966'14, 1,884'60, 1,967'82 i 1,886'76 pessetes, segons divisió en pressupostos parcials.

Adquisició de pedra en gros per a la fonamentació i reconstrucció del ferm del camí de Sardanyola a Montcada per Ripollat, qm. 4, hms. 1 i 2, per un import de 1,941'30 ptes.

Inversió i consolidació de pedra partida en la carretera de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès per Sardanyola, qm. 3, hms. 2 i 3, per un import de 1,871'64 ptes.; hms. 3 i 4, per un import de 1,870'20; hms. 4 i 5, per un import de 1,866'24; hms. 5 i 6, per un import de 1,883'68, i hms. 67, per un import de 1,870'56 ptes.

Exemplament de l'explanació i construcció d'un tram de mur de sosteniment de 36'10 m. de longitud en el qm. 1 del camí veïnal de Sant Vicens dels Horts a Torrelles de Llobregat, per un import de 1,625'43 i 1,708'73 ptes., segons divisió del pressupost.

Adquisició i inversió de pedra partida en el camí veïnal de Sant Vicens dels Horts a Torrelles de Llobregat, qm. 3, hms. 1 i 2, per un import de 1,986'66 ptes.; qm. 2, hms. 9 i 10, per un import de 1,987'74; hms. 8 i 9, per un import de 1,988'82; hms. 7 i 8, per un import de 1,965'00; hms. 6 i 7, per un import de 1,966'14, i hms. 5 i 6, per un import de 1,944 ptes.

Adquisició i inversió de pedra partida en la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera, primera secció, qm. 8, hms. 8 i 9, per un import de 1,986'12 ptes.; qm. 15, hms. 3 i 4, per un import de 1,964'52; qm. 8, hms. 7 i 8, per un import de 1,987'20; qm. 15, hms. 2 i 3, per un import de 1,944; qm. 8, hms. 6 i 7, per un import de 1,988'28, i qm. 15, hms. 1 i 2, per un import de 1,965'60.

— Lliurar les següents quantitats per a atendre les despeses que ocasionaran els treballs que a continuació s'indiquen:

19,500 ptes. per al proveïment de pedra partida en la carretera de Madrid a França a Seros.

10,000 ptes. per al proveïment de pedra partida en la carretera de Mollersa a Bellesguard, per Linyola.

1,998 ptes., per als treballs d'arranjament del camí d'abast de la corba d'Aguiló en Ager per Corsà i Serra del Montsec a la Vall del Ribagorçana.

— Ampliar la subvenció acordada per contribuir a l'arranjament del camí de Prat de Llobregat al Camp d'Aviació de La Volateria, en 3,500 ptes., import del 50 per 100 de la quantitat concedida per l'Associació d'Atenció de Forasters, i lliurar la quantitat total de 10,500 ptes., corresponent a les 3,500 que concedí el Consell i 7,000 que ha ingressat a la Caixa de la Mancomunitat l'Associació d'Atenció de Forasters.

— Designar el senyor Diputat Mameu Puigrefagut per assistir a la subhasta dels treballs d'arranjament de dos grups de claveguerons sobre la riera de Marganell en el camí de la carretera d'Esparragueria a Manresa a la del Bruc a Manresa per Marganell, tros primer, que tindrà lloc en aquest Palau de la Generalitat, el propi dia 24, a les onze hores.

(Sessió del dia 18 d'abril de 1923.)

Atesa la proposta del Cap del Negociat de Carreteres, camins i ponts, amb el vist i plau del Conseller del Servei, acceptar la Societat General de Crèdit com a fiadora personal del contractista del proveïment de pedra per a la conservació del camí de Vacarisses a l'estació d'Olesa.

(Sessió del dia 19 d'abril de 1923.)

ARBRAT

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Lliurar, a favor del Pagador de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, a justificar, la quantitat de 225 ptes. per la plantació d'arbres a la carretera d'Artesa a Tremp a Vilanova de Melià, travessia d'Alentorn.

(Sessió del dia 11 d'abril de 1923.)

Dotar-se per assabentat d'un ofici de la Secció tècnica, notificant el resultat de la subhasta celebrada per a la venda de llenya procedent de la poda dels arbres de la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, qms. 20 i 21 (travessia de Cardener), adjudicada per la quantitat de 960 ptes.; acordant-se ingressar aquesta suma a la Caixa de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 18 d'abril de 1923.)

PERSONAL

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar els següents comptes:

El de N'Euric Aguadé, per còpies i treballs diversos, d'import 253'50 ptes., a lliurar.

Els de Pere Rossell, Carles Vilella, Julià Roca, Isidre Mata i Carles Vilella, també per còpies i treballs diversos, que importen, respectivament, 285, 225, 253'50, 63 i 70 ptes., a lliurar.

— Aprovar la següent modificació de la norma primera de les bases d'organització i remuneració del personal jornalier adscrit al Servei de Conservació de les vies mancomunals, aprovades pel Consell en sessió de 6 de maig de 1920, en virtut del pressupost aprovat per l'Assemblea de la Mancomunitat per a l'exercici econòmic de 1923-24:

1.ª Personal encarregat de les vies mancomunals de les demarcacions de Barcelona:

Jornal dels zeladors, 6'50 ptes.; dels peons capataços de plantilla exercint plaça de peons, 4'90; dels peons caminiers de plantilla, 4'60, i dels peons auxiliars de número o permanents, 5'25 ptes.

Personal encarregat de la Demarcació de Girona:
Jornal del capataç de plantilla, inclosa l'augment corresponent en raó dels quinquennis que té declarats, 5'50 ptes.; dels capataços o caps de colla, 5; i dels peons permanents, 4'50 ptes.

Personal encarregat de la Demarcació de Lleida:
Jornals dels capataços o caps de colla, 5 ptes., i dels
peons permanents, 4'25.

Personal encarregat de la Demarcació de Tarragona:
Jornal dels capataços o caps de colla, 5 ptes., i dels
peons de plantilla o permanents, 4'50.

Adicional. — S'entendrà que la present modificació
ha d'entrar en vigor des del dia 1.er del mes que som.

(Sessió del dia 18 d'abril de 1923.)

A proposta de l'Enginyer-director de la Secció tècnica
de Carreteres, camins i ponts, amb el vist i plau del
Conseller del mateix Servei, assignar al Sr. Lluís Mas-
oliver i Tarrés, Oficial Pagador, el sou de 6.000 ptes. que,
per aquest càrrec, figura en la part. 255 del Pressupost
vigent, i al Sr. Jesús Salvador de Rovira, Registrador,
encarregat demés de l'Arxiu, el sou de 4.500 ptes., amb
càrrec a la part. 255 del mateix Pressupost.

(Sessió del dia 19 d'abril de 1923.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el compte presentat pel Sr. Antoni Pios,
per còpia de documents, que importa 84 ptes., a lliurar.
— Escoltades les manifestacions de l'Enginyer-director
Sr. Turell, a propòsit de la pròxima reunió a Sevilla del

quart Congrés Internacional de Carreteres, al que està
ja inscrit amb caràcter individual, amb el propòsit
d'assistir-hi pel seu compte acompanyat dels Enginyers
subalterns Srs. Moreno i Lagarde, hagut esment del
nombre i importància dels temes que hauran de tractar-
se, palesant la conveniència que la Mancomunitat s'ad-
hereixi a l'Association Internationale Permanente des
Congrés de la Route, amb caràcter de membre permanent,
per tal d'obtenir els avantatges que atorga el Reglament
de la dita Associació a les Corporacions oficials i, en
aquest sentit, i de conformitat amb el parer del Conseller
de Carreteres, camins i ponts, Sr. Riera; autoritzar el
sudit Enginyer-director per a subscriure l'adhesió de
la Mancomunitat, amb el referit caràcter de membre
permanent, per la quantitat anual de 200 francs, i en-
carregant-li a l'ensens que en assistir al dit Congrés
porti, demés, la representació de la Mancomunitat, en
el cas de no poder-hi concórrer algun senyor Conseller
o Diputat expressament delegat.

(Sessió del dia 11 d'abril de 1923.)

Aprovar els següents comptes:

El de la casa Indústries Modernas, per treballs
d'enquadrernació, que importen un total de 1.145'65
pessetes, a lliurar.

El d'En Francesc Ledesma, per diversos treballs de
còpia de documents i projectes de la Demarcació de
Tarragona, que importen 145'75 ptes., a lliurar.

El d'En Pauü Mañer, per treballs de còpia de docu-
ments de conservació ordinària i dibuix de plaques per
a pals indicadors, d'import 91'39 ptes., a lliurar.

(Sessió del dia 18 d'abril de 1923.)

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar les relacions de reintegrament de despeses
ocasionades al personal facultatiu de la Secció tècnica
de Carreteres, camins i ponts, amb motiu del concurs
d'abastiment d'aigües potables a les poblacions, durant

els mesos d'octubre i desembre de 1921, per un import
de 234'67 ptes., a lliurar.

— Aprovar les relacions de reintegrament de despeses
ocasionades al personal facultatiu de la Secció tècnica de
Carreteres, camins i ponts, amb motiu de l'estudi i cons-
trucció d'obres hidràuliques, corresponents a l'últim tri-
mestre de 1921, que importen 206'82 ptes., a lliurar.

(Sessió del dia 18 d'abril de 1923.)

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

OBRES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atesos els corresponents dictàmens del Cap de la
Secció primera, amb el vist i plau del Conseller de Be-
neficència i Sanitat, aprovar els següents comptes:

Els dels Auxiliars Miquel Masden i Leandre Lapeira,
per treballs de delineació fets durant el mes de març
proppassat, amb referència a la Casa de Misericòrdia
de Lleida, d'import 208'12 ptes., i els de la casa Artur
Pardines, contractista d'obres de Tarragona, per obres
realitzades a la Casa de Beneficència d'aquella ciutat,
d'import, respectivament, 1.741'25 i 1.711 ptes., a sa-
tisfer amb càrrec a la part. 91 del Pressupost correspon-
ent al present any econòmic.

Els dels Auxiliars Josep Sánchez, Josep M. Camarasa
i Alfred Figueres, per treballs de delineació fets durant

el mes de març propassat, amb referència a les Escoles de Tarragona, d'import 248'12 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 95 del Pressupost de 1922-23.

El del Notari Sr. Crehmet, per autorització de l'acte de subhasta (deserta) de dos pavellons del Manicomi de Salt, d'import 48'50 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 90 del cap. 11, article únic (Emprèstit), de les Resultes del Pressupost de 1922-23.

(Sessió del dia 12 d'abril de 1923.)

HOSPITALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre, també, a proposta del Conseller de Beneficència i Sanitat, els següents acords:

1.º Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona perquè proveïxi, mitjançant concurs oposició, les dues places de practicant vacants en l'Hospital de Santa Caterina d'aquella ciutat, amb el títol d'Auxiliars de Medicina, que tenen assenyalat el sou anual de 1,500 ptes.

2.º Aprovar les següents bases, per a regir l'esmentada provisió:

1.ª Pins el dia 30 del mes de maig de 1923, seran admeses, en la Secretaria de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona (Casa de Misericòrdia), les instàncies i documents que, ajustats a les prescripcions vigents sobre paper segellat i dis de còdules personals, presentin els aspirants a pendre part en el concurs-oposició, que ara és anunciat.

2.ª Per a pendre part en el referit concurs-oposició, cal acreditar posseir el títol de Practicant, el d'Infermera de la Mancomunitat de Catalunya o altre de caràcter superior dintre l'activitat que hom tracta de servir; així com que es coneix la llengua catalana per a parlar-la i escriure-la correctament.

Ultra això, és potestatiu d'acompanyar tota la documentació que tendeixi a justificar serveis i mèrits de l'aspirant, home o dona, prestats en funcions similars al càrrec tret a concurs.

No serà admes títol ni document de cap mena, si l'interessat vol retirar-lo, mentre no vingui acompanyat d'una còpia per a cada un dels dits títols o documents; estas en paper del segell que correspongui. Les còpies, després de compulsades i autoritzades per funcionari competent, seran adjuntades a l'expedient, tornant-se els originals a les persones interessades.

3.ª Acabat el termini que es fixa en la primera d'aquestes bases, la Secretaria de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona presentarà els expedients dels aspirants a la dita Junta, la qual farà declaració expressa d'aquells que siguin admissibles, passant en silenci els altres.

4.ª El Tribunal qualificador, que en son dia nomenarà el Consell Permanent a proposta de la Junta de Govern, vistos els documents presentats i tenint en compte els mèrits aduïts per cada aspirant, determinarà aquell d'entre ells que consideri apte o aptes per a ocupar les places vacants. Si aquesta proposta resultés feta per unanimitat, serà elevada al Consell Permanent per la Junta de Govern, sense que hagi de subjectar-se els aspirants a cap mena d'exercici.

Si no hi hagués unanimitat en la proposta, els sol·licitants seran sotmesos als exercicis d'oposició a què cregués convenient subjectar-los el Tribunal.

5.ª En aquest cas, els exercicis d'oposició seran públics, i començaran el dia i en el local que prèviament assenyalí la Junta de Govern, a proposta del Tribunal.

L'opositor que deixés de concórrer a algun dels exercicis el dia i hora assenyalats, qualsevol que fos el motiu, quedarà exclòs de la oposició i no serà tingut en compte ni per a la pràctica d'aquell exercici ni per a la dels successius.

6.ª Acabades les oposicions, el Tribunal deliberarà, formulant la proposta que correspongui, que elevarà, per mitjà de la Junta de Govern, al Consell Permanent de la Mancomunitat.

7.ª Les places que ara són tretes a concurs amb oposició supletòria, estan dotades amb el sou anual de 1,500 ptes., i seran proveïdes per un termini de cinc anys, transcorregut el qual cessaran els nomenaments.

3.ª En son dia, el Consell, a proposta de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona, farà designació del Tribunal que ha de judicar el concurs-oposició de referència i nomenarà els aspirants que siguin proposats.

(Sessió del dia 12 d'abril de 1923.)

MANICOMIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller de Beneficència i Sanitat,

a) Que l'augment de 30 cts. en el preu de cada estada que ocasionin els dementats asilats en el Manicomi d'homes i en el de dones de Sant Boi de Llobregat, concedit per acord del Consell de data 23 de novembre propassat, comenci de tenir efectivitat des de 1.ª de gener de 1923, formulant els Manicomis interessats en l'augment les corresponents relacions supletòries que els seran abonades, una vegada aprovades pel Consell.

b) Que l'augment de 1 pta. diària, concedit pel Consell amb referència als malalts reclosos en el Manicomi d'homes de Sant Boi, que estan asilats en la infermeria, cessi de tenir efecte si dintre el termini de tres mesos no es posa en funcionament, per l'esmentat Manicomi de Sant Boi, el pavelló d'observació ja construït, procedint a la deguda adaptació dels serveis facultatius, a què fan referència les bases tercera, sisena i setena de l'acord del Consell de data 1.ª de juliol de 1921.

c) Que essent decidit propòsit del Consell que cessi l'abús de passar a pensionistes malalts reclosos a càrrec de la Beneficència de la Mancomunitat, tan bon punt s'abriní que un dementat dels reclosos en el Manicomi d'homes o de dones de Sant Boi de Llobregat passa a tracte preferent, restarà donat de baixa de la nòmina corresponent. Conseqüència d'això, cal que la Direcció dels referits Manicomis es comprometí a no acceptar cap mena de subvenció i òlme a informar la Mancomunitat si creu que algun malalt està en situació econòmica que consenti que sigui donat de baixa d'entre els reclosos amb caràcter benèfic.

d) Que l'augment de 30 cts., abans esmentat, tindrà de vigència un termini indefinit, reservant-se el Consell per a quan, a son jut, les actuals circumstàncies anormals desapareguin o no compleixi la Direcció dels Manicomis les condicions preceptuades pel Consell, la facultat de posar-ho en coneixement de la Direcció de l'Establiment, i deixar sense efecte, en conseqüència, l'acord d'augment. Tampoc aquest augment modificarà en cap sentit els contractes existents.

e) Comuniquin-se els anteriors extrems a les Direccions dels Manicomis d'homes i de dones de Sant Boi de Llobregat, en la part que, respectivament, els interessa, al senyor Inspector facultatiu del Servei de dementats pobres de la Mancomunitat, i a la Secció d'Intervenció.

(Sessió del dia 12 d'abril de 1923.)

Aprovar les nòmies relatives a les estades causades en el Manicomi de dones de Sant Boi de Llobregat, per les dements asilades a càrrec de la Mancomunitat, durant el mes de març darrer.

De les dements naturals o veïnes de la província de Barcelona, que importa 25,597'60 ptes.

De les dements naturals o veïnes de la província de Lleida, d'import 4,834'80 ptes.

Expedir els oportuns lliuraments per les dites quantitats a favor de la Rvmda. M. Sor Josepa Marturet i Echarte, amb càrrec al cap. 2.ª, art. 2.ª, part. 70 de les Resultes del Pressupost de 1922-23, comunicant-se aquest acord a la Superiora del Manicomi de dones de Sant Boi de Llobregat i al senyor Interventor de la Mancomunitat, al qual s'encarregarà, demés, el compliment de les disposicions fiscals en el que tingui relació amb els referits pagaments.

Aprovar, així mateix, la relació dels dements compresos en la base primera del contracte celebrat entre l'Administració de l'Institut Pere Mata, de Reus, i la Diputació provincial de Tarragona, asilats en l'establiment Establiment Prenopàtic durant els mesos de gener, febrer i març darrers, que importa, per cada un d'ells, 5,900 ptes., i expedir l'oportú lliurament per les dites quantitats a favor de l'Administrador del dit Establiment Sr. Nicolau Gausset, amb càrrec al cap. 2.ª, art. 2.ª, i part. 70 de les Resultes del Pressupost de 1922-23; havent de comunicar-se aquest acord a la dita Administració i al senyor Interventor de la Mancomunitat, a qui s'encarregarà, demés, el compliment de les disposicions fiscals en el que tingui relació amb el pagament que correspon.

Aprovar, igualment, la relació dels dements asilats en l'Institut Pere Mata, de Reus, amb càrrec a la Mancomunitat de Catalunya, durant el mes de març darrer, amb la condició d'avençar el pagament de les estades diverses Ajuntaments de la província de Tarragona, la qual importa 13,186'80 ptes., amb la deducció de 223'90 que satisfan les famílies d'alguns alienats per a ajudar a llur sosteniment. Aquesta aprovació és als efectes de la comprovació que, en son dia, haurà de fer-se dels rebuts de les estades de cada un dels malalts que s'hi comprenen.

(Sessió del dia 19 d'abril de 1923.)

SESSIONS DE LES JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

Notícies i documents

LLEIDA

Sessió del dia 3 d'abril de 1923. — Es va celebrar sota la presidència del Conseller de Beneficència i Sanitat, amb assistència dels Srs. Jaques, Pinell i Florensa, prenent-se els següents acords:

Aprovar les relacions de queviures, útils i materials per al mes d'abril, que importen 10,780'27 ptes, les de la Misericòrdia, 6,525'86 les de la Maternitat i 5,108'06 les de l'Hospital.

De conformitat amb l'anàlisi fet per l'Apotecari de l'Hospital, de les mostres d'articles de consum i medicaments presentades a concurs, s'accepten, com a de millor qualitat, les farines, ofertes pel Sr. Ribera, a 63'77 pesetas els 100 quilos; el vi, del Sr. Recasens, a 25 cts. litre; les gasses esterilitzades i cotons de la casa Hartmann, i medicaments de la Casa Dalman i Oliveres de Barcelona.

Admetre, quan per torn els correspongui, a la Misi-

ricòrdia, als jaics V. A. i B., de Torrefeta, i J. P. i C., de Tragó de Noguera.

Anunciar concurs per proveir la plaça de Capellà de la Casa de Maternitat.

Sessió del dia 30 d'abril de 1923. — Es va celebrar sota la presidència del Conseller Dr. Estadella, amb assistència dels Srs. Jaques, Solé i Pinell.

Entre els acords presos, figuren els següents:
Concedir la dot reglamentaria a l'exposita n.º 102, per haver-se casat.

Admetre, en torn, a la Casa de Misericòrdia, a J. R. i G. i a J. F. i M., els dos veïns de la ciutat de Lleida.

Concedir quinze dies a Antoni Rubió i Llubra, per a justificar la seva impossibilitat pel treball, i cas de no fer-ho, ordenar-li que reculli de la Casa de Maternitat dos fills que hi té asilats.

Aprovar les relacions de queviures, útils i materials que es consideren necessaris pel mes de maig i que importen, els de la Casa de Misericòrdia, 10,904'60 ptes.; els de la Maternitat, 6,294'57; i els de l'Hospital, 5,025'37.

Distribuir, entre els asilats que presten servei en els tallers, la consignació pressuposada per aquesta atenció.

Aprovar la relació de jornals del fadrí ebenista Francesc Domènech, que importa 216 ptes.

Autoritzar la compra de material de pintura per a les obres de decorat de les escoles Montessori de la Casa de Maternitat, que importa 441'80 ptes.

TARRAGONA

Sessió del dia 10 d'abril de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Conseller Sr. Pere Lloret, assistint-hi els Srs. López i Gramunt, amb el Secretari Sr. Martí i Bofarull.

Llegida i aprovada l'acta anterior, es prengueren els següents acords:

Assabentar-se de l'estat general d'Infermeries, que és satisfactori, i del rendiment de l'horta en el passat mes, que importa 185'73 ptes.

Autoritzar, en principi, l'aïllament de l'exposit n.º 6511 als consorts Joan Soler Garcia i Maria Alsina.

Assabentar-se d'un ofici de la Mancomunitat, obrint un crèdit pel mes d'abril, de 25,755'43 ptes., per a atencions del corrent pressupost.

Contestar a Na Josepa Mascarell, que sollicita que li sigui lliurada la seva neta Cinta Torres, que precisa primer un expedient d'absència del pare.

Autoritzar l'Administrador-secretari perquè prepari la festa de Sant Jordi, de comú acord amb la Superiora i el Capellà de l'Establiment.

Assabentar-se del següent moviment de personal:

Altes: Josep M.ª Canisares i Lluño, E. núm. 5632, a Maternitat; Cosme Vernet i Asqué, I. núm. 820, de quatre anys, a Misericòrdia; Encarnació Matas i Plana, E. número 5533, a Maternitat.

Baixes: Esperança Pellarès, P. 473, sortida amb la seva dona; Josep Roig i Espany, P. 897, mort d'encefalitis.

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller de Beneficència i Sanitat, la distribució de les parts. 100 a 104 del pressupost de despeses vigent, segons indicació feta per la Comissió de Sanitat, en la següent forma:

Part. 100:

Servei de Sanitat. — Dietes i viatge del Director, 8,000 ptes.; despeses de la Comissió de Sanitat, 2,000; Sub-director, 7,000; Secretari, 4,500; Auxiliari facultatiu de Lluita antitífica, 3,000; Auxiliari facultatiu de Lluita antipalúdica, 3,000; Auxiliari de Demografia i Estadística, 3,000; Auxiliari facultatiu dels Cursos ambulants i dels Laboratoris, 2,500; Auxiliari no tècnic (escrivent), 3,000; Mecanògrafa, 2,400, i una Infermera auxiliar, 2,000 pessetes.

Servei d'Assistència social dels Tuberculosos. — Auxiliar-secretari de Lluita antituberculosa, 4,000 ptes.; Auxiliari facultatiu de Lluita antituberculosa, 2,500; Auxiliari facultatiu per a Laboratori i fotografia, 2,500; Auxiliari no facultatiu per a radiologia, 2,500; Auxiliari facultatiu per a tuberculosi òssea, 2,000; Auxiliari facultatiu per a gola, nas i oïda, 2,000; Conserge, 2,400; cinc Infermeres per al servei, a 2,000 ptes. cadascuna, 10,000; quatre Infermeres visitadores a domicili, 8,000; gratificacions a personal dels Serveis d'Assistència a Reus, Girona i Lleida, 10,000; i personal auxiliar i temporer, 6,400 ptes.

Total general de la partida, 92,700 ptes.

Part. 101:

Personal de brigades: Quatre metges directors (Barcelona, Lleida, Reus i Figueres), a 2,000 ptes. un, 8,000 pessetes; quatre maquinistes, pels dits llocs, a 1,500 pessetes un, 6,000, i quatre practicants, pels dits llocs, a 1,500 ptes. un, 6,000. Per dietes al personal facultatiu i auxiliar quan surti del lloc de residència, a raó de: Inspector o Directors, 30 ptes.; Metge adjunt, 20; Practicant, 15; Maquinista, 15; i Infermera, 10; total, 75,000 pessetes. Per despeses de viatge i hostatge del personal de les brigades, quan surti del lloc de residència, 35,000 pessetes.

Total general de la partida, 130,000 ptes.

Part. 102: Material:

Servei de Sanitat. — Paludisme, tifus i altres malalties evitables, 16,000 ptes.; demografia i assistència pública, 4,000; ensenyament ambulant i viatges i despeses del personal facultatiu auxiliar, 10,000; publicacions, 10,000; i mobiliari i efectes, 5,000 ptes.

Servei d'Assistència social dels Tuberculosos. — Llo-

guer, 7,000 ptes.; gas, aigua i electricitat, 1,800; carbó per a la calefacció i estufa de desinfecció, 800; renovació del material profilàctic i clínic i noves adquisicions Raigs X, 13,000, i imprevistos, biblioteca, publicacions etcètera, 7,400 pessetes.

Total general de la partida, 75,000 ptes.

Part. 103. Material de la brigada:

Subvenció a quatre Laboratoris: Barcelona, Lleida, Reus i Figueres, a 1,500 ptes. cada un, 6,000 ptes.; despeses d'entreteniment en temps normal, reparacions i desperfectes, 17,000; despeses de funcionament del material sanitari, 22,000; despeses de transport, lloguer de caballeries, facturacions, segurs, etc., 25,000, i desinfectants, 10,000 ptes.

Total general de la partida, 80,000 ptes.

Part. 104:

Instal·lació dels Serveis d'Assistència a Reus, Lleida i Girona, 80,000 ptes.; Brigades (noves adquisicions i renovació de material), 50,000, i Milliores d'Hospitals comarcals i la seva utilització, 100,000 ptes.

Total general de la partida, 230,000 ptes.

(Sessió del dia 12 d'abril de 1923.)

El senyor Conseller d'Hisenda exposà el desig expressat per la casa Metzger, subministradora de material sanitari a la Mancomunitat, de què es liquidí a l'expressada casa, en fer-se el pagament del primer termini de l'import del dit material, la totalitat del segon termini, mitjançant un descompte de 3 per 100 sobre aquest darrer import, i que s'accepti l'ofertament de què la garantia a què fa referència la base segona de les que regiren el concurs serà substituïda per la garantia de la casa subministradora en defecte de la metàl·lica que es deu de la primera de les referides bases en autoritzar la dilació en el pagament del segon termini.

I tenint en compte que no en sofreixen perjudici els interessos de la Mancomunitat, accedir als desigs de la casa Metzger.

— Aprovar els actes de recepció de la instal·lació de rentadors mecànics a l'Hospital de Tarragona i a l'Hospital i Hospici de Girona, adquirida de la casa Metzger, en els termes que els dits actes vénen redactats.

(Sessió del dia 19 d'abril de 1923.)

POLÍTICA SOCIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Renovar l'abonament per un any, a partir del 31

del propassat desembre, a les publicacions del Bureau International du Travail, d'import 200 ptes.

(Sessió del dia 19 d'abril de 1923.)

HISENDA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller de Finances, formalitzar l'ingrés del líquid a favor de la Mancomunitat, de la relació d'interessos formada pel Banc de Terrassa amb

data 30 de gener propassat, i que es refereix al segon semestre de 1922, per un import de 25'90 ptes.

(Sessió del dia 12 d'abril de 1923.)

A proposta del Conseller d'Hisenda, adaptar N'Is-nasi Reynals i Marco a la part. 38 de la secció de des-

peses del Pressupost en curs, havent de percebre el dit funcionari, amb la categoria i denominació de Cap de Negociat Pagador de Caixa, els seus havers amb càrrec a l'expressada partida.

(Sessió del dia 19 d'abril de 1923.)

IMPOSTOS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atès el dictamen del Director d'Hisenda, amb el vist i plau del Conseller del Servei, que no hi ha lloc a concedir a la Companyia Nacional de Tramvies l'exempció que sol·licita per canviar, sense el pagament dels drets corresponents, els rails emplaçats en la corba dels carrers de Craywinckel i Victor Hugo (carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera), manifestant-se a la dita companyia que no podrà realitzar els esmentats treballs mentre no satisfaci els referits drets; notificant-se aquest acord al Director de l'esmentada companyia, Sr. Enric Veiga, com a resolució a la seva instància de 22 de març darrer.

(Sessió del dia 12 d'abril de 1923.)

1.ª Autoritzar l'Excm. Sr. President de la Mancomunitat per formular la corresponent reclamació contra la liquidació de l'impost de drets reals girada per l'Advocacia de l'Estat en aquesta província, amb motiu de l'escriptura de cessió a favor de la Mancomunitat de l'antic Hospital de Santa Maria de Lleida, i d'uns terrenys per a l'emplaçament d'un nou Hospital, la liquidació de la qual importa 54,307'19 ptes.

2.ª Sense perjudici de la interposició de l'esmentat recurs, pagar a la Hisenda l'import de la referida liquidació, amb càrrec al cap. 11.ª, article únic, part. 93 de les Resultes del Pressupost de 1922-23.

(Sessió del dia 18 d'abril de 1923.)

EMPRESTITS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat de les manifestacions del senyor Interventor, donant compte de la relació de les

obligacions posades en circulació de l'emprèstid de pesetes 60.000.000, durant el mes de març del corrent any, per un total de 5,298 obligacions, i un producte líquid de 1.804,825'55 ptes.; i dels títols posats en circulació dintre el corrent exercici, per un total de 22,064 títols, i un producte líquid de 7,831'32 ptes.

(Sessió del dia 12 d'abril de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller de Finances,

1.ª Acceptar el traspàs dels funcionaris de Comptaduria i Comptes municipals de la Diputació de Barcelona, els quals des de primer del mes que som passen a dependre de la Mancomunitat de Catalunya, amb tots els drets reconeguts en el Reglament d'Oficines.

2.ª El personal al·ludit, el qual quedarà adaptat a les consignacions del cap. 1.ª, art. 2.ª, del Pressupost de despeses de la Mancomunitat per a l'any 1923-24, és el següent:

Sr. Josep Sabatés i Boqué, Cap de Secció encarregat exclusivament del Servei de Comptes municipals de Barcelona, amb el sou de 9,000 ptes.; Sr. Francesc X. Sans i Buigas, Oficial, 4,000; Sr. Conrad Mahuenda i Hernández, Auxiliar segon, 3,000; Sr. Manuel Jacas i Deola, Auxiliar segon, 3,000; Sr. Josep Sureda i Morlà, Auxiliar segon, 3,000; Sr. Joaquim Bosch i Feliu, Comptador de la Diputació de Barcelona, 9,000; Sr. Ramon Ballus i Almuní, Oficial, 4,000; Sr. Emili Garcia i Cazorla, Oficial, 4,000; i Sr. Miquel Castelló i Parés, Auxiliar segon, 3,000 ptes.

3.ª Els funcionaris esmentats, queden subjectes al regíme determinat en el Reglament d'Oficines de la Mancomunitat, passant a dependre els procedents de la Secció de Comptes municipals del Cap-director del Departament d'Hisenda, i els procedents de la Comptaduria de la Diputació, de l'Interventor general. No obstant i això, tant el Cap de la Secció de Comptes municipals com el Comptador de la Diputació de Barcelona, en les funcions pròpies i privatives dels dits càrrecs, continuaran tenint les facultats que hi són inherents.

4.ª El Cap-director d'Hisenda i l'Interventor general distribuïran el personal traspasat en la forma que a non judici exigeixin les necessitats del servei.

(Sessió del dia 12 d'abril de 1923.)

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA
CRÒNICA OFICIAL

	Pàgines		Pàgines
PRESIDÈNCIA	133	Educació física.....	148
Assumptes generals.....	133	Exposicions, congressos, concursos.....	148
Palau de la Generalitat:		Premis, beques i subvencions.....	148
Sala de l'Assemblea.....	133	Personal.....	150
Sales dels senyors Diputats.....	134	Publicacions.....	150
Capella de Sant Jordi.....	134	<i>Vària</i>	150
Negociat d'Arquitectura.....	134	AGRICULTURA	151
Personal.....	134	<i>Escola Superior d'Agricultura</i>	151
Publicacions.....	135	Institut de Mecànica aplicada.....	151
CULTURA I INSTRUCCIÓ	135	<i>Serveis tècnics d'Agricultura</i>	151
<i>Serveis científico-administratius</i>	135	Servei de Viticultura i Enologia.....	151
Comissió d'Educació general.....	135	Servei d'Arbres fruiters.....	151
Mapa Geogràfic.....	135	Servei d'Acció social agrària.....	152
Servei de Meteorologia.....	135	Informe respecte la situació agrícola d'Ager.....	152
Laboratori d'Assaigs i Condicionament.....	135	Servei de Terra camps.....	153
Museus, Biblioteques i Arxius	137	Plagues del camp:	
Junta de Museus de Barcelona.....	137	Lluita contra la llagosta.....	153
Junta de Ciències Naturals.....	138	La campanya contra la llagosta en terres d'Aragó.....	153
Biblioteca de Catalunya.....	140	Servei de Ramaderia.....	154
» del Consell de Pedagogia.....	140	Secció de Patologia animal.....	154
Biblioteques Populars.....	140	Cursats i conferències.....	154
Biblioteca Popular de Borges Blanques.....	140	Congressos, exposicions i concursos.....	155
» » de Canet de Mar.....	141	TELÈFONS	155
» » de Figueras.....	141	Treballs en curs i obres acabades.....	156
» » de l'Olot.....	141	FERROCARRILS	156
» » de Sallent.....	142	CARRETERES, CAMINS I PONTS	156
» » de Valls.....	142	Construcció.....	156
» » de Vendrell.....	143	Conservació i reparació.....	157
» » de Vic.....	143	Material.....	157
Ensenyament	143	Camins de bast.....	158
Ensenyament superior:		Arbrat.....	158
Cursos monogràfics i d'intercanvi.....	143	Personal.....	158
Ensenyament normal:		<i>Vària</i>	159
Curs normal Montessori.....	144	BENEFICÈNCIA I SANITAT	159
Escola d'Estiu de 1922 i de 1923.....	144	<i>Beneficència</i>	159
Ensenyament primari:		Obres.....	159
Escola Montessori.....	144	Asils i Hospicis.....	159
Edificis Escolars.....	144	Hospitals.....	159
Escola graduada de Figueras.....	144	Manicomis.....	159
Ensenyament tècnic-industrial:		Personal.....	159
Escola del Treball.....	144	Sessions de les Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència:	
Escola local de Teixits de punt de Canet de Mar.....	145	Lleida.....	159
Laboratori de Química.....	145	Tarragona.....	159
Ensenyament comercial:		<i>Sanitat</i>	159
Escola d'Alts Estudis Comercials.....	145	Lluita contra el paludisme.....	159
Escoles locals de Comerç.....	147	Servei d'Assistència social dels Tuberculosos.....	159
Ensenyament professional:		Brigada sanitària.....	159
Escola d'Administració.....	147	Personal.....	159
Escola Professional per a la Dona.....	147	Congressos, exposicions, concursos.....	159
Escola d'Infermeres.....	147	POLÍTICA SOCIAL	159
Secció d'Ensenyament domèstic.....	147	Institut d'Orientació professional: Memòria de l'exercici 1922-23.....	159
Ensenyament artístic:		HISENDA	159
Escola Superior dels Bells Oficis.....	147	Propietats.....	159
Escola menor d'Arts i Indústries de Palafrugell.....	148		
Serveis de difusió i vulgarització:			
Extensió d'Ensenyament tècnic: Personal.....	148		

CRÒNICA OFICIAL

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY IV

MAIG MCMXXIII

NÚM. 5

PRESIDÈNCIA

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que constés en acte el testimoni de condol per la mort de la mare del Conseller de Finances, Na Francesca Puigals i Bosch.

(Sessió del dia 1.º de maig de 1923.)

Donar-se per informat d'una comunicació del Centre Català de Mendoza, protestant dels atemptats que ofenen el sentiment ciutadà de Barcelona, i de la impotència del Govern per a evitar-los, i demanant la unió de tots els catalans per acabar amb aquest vergonyós estat.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

Que constés en acte la satisfacció del Consell per haver estat elegits Senadors per Barcelona aels Consellers senyors Josep Estadella i Agustí Riera.

Donar-se per assabentat d'una comunicació de la Junta de Govern de la Retal Acadèmia Gallega, agraint l'electió de condol de Catalunya, fet avinent per la Presidència de la Mancomunitat, amb motiu de la mort del Sr. Manuel Murguía, President que fou d'aquella corporació i patriarca de la cultura gallega.

(Sessió del dia 16 de maig de 1923.)

Donar-se per assabentat d'un ofici de l'Alcaldia de Molins de Rei, trametent l'acord d'haver fet constar en acte, aquell Ajuntament, la seva protesta per l'assalt al domicili del Conseller Dr. Riera, amb motiu de les eleccions legislatives darrerament celebrades, i de la invasió de la Casa de la Vila, de Torroella; acordant-se regrejar el bon zel patriòtic i ciutadà de l'esmentat Ajuntament.

(Sessió del dia 17 de maig de 1923.)

Donar-se per informat de les manifestacions de la Presidència, donant compte de la reunió d'autoritats a què fou cridada a Capitania General, a l'objecte de canviar impressions sobre les circumstàncies actuals que pertorben la vida normal de Barcelona, manifestant que s'havia limitat a recaptar les parelles necessàries de Mossos de l'Esquadra que calgui concentrar per poder garantir l'avituallament de les Cases de Beneficència de la Mancomunitat. Aprovar l'actitud de la Presidència, fent constar la perquè, en qualsevol moment que els

fets ho exigessin i la seva autoritat pogués actuar amb prou garanties de respecte i eficàcia, disposi la intervenció de la Mancomunitat que cregui oportuna per a la protecció dels ciutadans.

— Donar-se per informat, amb satisfacció, de les comunicacions creuades entre la Presidència i el Comitè d'Acció Catalana de Sur-Amèrica, amb motiu de les festes patriòtiques de la Diada de Sant Jordi d'enguany, i de l'Aniversari de la tramesa de la bandera de Catalunya que els catalans d'Amèrica oferiren a la Mancomunitat.

(Sessió del dia 23 de maig de 1923.)

Deliberar novament sobre les circumstàncies actuals que pertorben la normalitat de la vida ciutadana a Barcelona, fixant preferentment l'atenció en el problema dels transports, en el que pot afectar l'estat sanitari de la capital per acumulament d'escombraries a la via pública; acordant-se reiterar el vot de confiança atorgat a la Presidència, perquè, sempre que pugui desenvolupar la seva iniciativa amb garanties d'eficàcia i respecte, ordeni les disposicions necessàries per a la cooperació de la Mancomunitat en el referit punt concret d'assegurar la protecció sanitària dels ciutadans.

(Sessió del dia 29 de maig de 1923.)

PALAU DE LA GENERALITAT

Acords del Consell Permanent

SALA DE L'ASSEMBLEA

Acordà el Consell:

Tenint en compte que, per acord del Consell Permanent, de data 24 d'agost últim, s'obrí un crèdit a l'Arquitecte de la Mancomunitat Sr. Joan Rubió i Bellver, de 4.200 ptes., per a l'adquisició, a la casa Salvati de Venècia, de tres grans llançants de vidre, destinades a la Sala d'Assemblees, i ateses les explicacions donades pel mateix Arquitecte, demostrant que la casa Compagnie Venezia-Murano ofereix subministrar les referides aranyes en condicions més avantatjoses, des del doble punt de mira artístic i econòmic; modificar el sudit acord en el sentit d'autoritzar l'Arquitecte dels Serveis generals, Sr. Rubió, per formalitzar definitivament el contracte amb la casa darrerament esmentada, atenent-se al dibuix, mesures i altres condicions convingudes en principi, que són les següents: Lliurament als cinquanta

dies de rebuda l'ordre d'execució; preu, 12,000 liras, per les tres aranyes, franc d'embalatge i posades a l'estació de Venècia; dipòsit del preu en el Banc de Roma, Sucursal de Barcelona, perquè faci efectiu el pagament a la presentació dels documents d'expedició, i transport, assegurança i drets de duanes a càrrec de la Mancomunitat, destinant, per a satisfer les despeses de tota mena que aquest acord ocasioni, el crèdit abans referit, de 4,200 ptes., amb càrrec a la part. 72 del Pressupost vigent, sens perjudici d'ampliar-lo oportunament, si calgués, amb càrrec a la mateixa consignació, un cop sigui exactament conegut l'import total de les referides despeses.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

Atès l'informe de l'Arquitecte dels Serveis generals, aprovar el projecte de sostres de fusta de les noves sales immediates al Pati dels Tarongers, el pressupost dels quals és de 15,221'60 ptes.; autoritzant el sudit Arquitecte per a la urgent realització de les obres pel sistema d'administració, amb càrrec a la part. 72 del Pressupost vigent de la Mancomunitat.

— 1.ª Autoritzar l'Arquitecte dels Serveis generals de la Mancomunitat per adquirir, amb subjecció al pressupost formulat, d'import 1,251 ptes., a càrrec de la part. 72 del Pressupost vigent, la fusta necessària per acabar les portes de les sales immediates al Pati dels Tarongers i els arrimadors de la Sala d'Assemblees.

2.ª Aprovar el pressupost addicional de contracta, important 5,027'40 ptes., motivat per la construcció i col·locació de 10'50 m. mes d'arrimador a l'esmentada Sala de Assemblees, de la mateixa classe que el ja col·locat pel contractista d'aquest Servei, Sr. Francesc Casas.

3.ª Prorrogar el termini assenyalat al contractista per ellistir els referits treballs, fins al dia 10 de juliol propi.

(Sessió del dia 9 de maig de 1923.)

Aprovar els cinc comptes presentats per la casa Frius i Simon, amb data 27 d'abril propi, per jornals i materials emprats en la decoració del sostre de la Sala d'Assemblees del Palau de la Generalitat, d'import pessetes 1,137'25, 1,138'35, 1,469'80, 1,571'45 i 1,409'10, a satisfer amb càrrec a la part. 72 del Pressupost vigent.

— Aprovar els comptes presentats per l'Industrial Sr. Pere Lagresa, amb dates 12 i 20 d'abril propi, referents als treballs de construcció de la galeria col·locada a la Sala d'Assemblees del Palau de la Generalitat, d'import, respectivament, 2,454'75 i 6,976 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 72 del Pressupost vigent.

Aprovar el compte de l'Industrial Sr. Antoni Comas, data 8 del mes que som, conformat per l'Arquitecte dels Serveis generals, Sr. Joan Rubió, referent a les cent butaques destinades a la Sala d'Assemblees del Palau de la Generalitat, d'import 21,800 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 71 del Pressupost vigent, aixecant, en sa conseqüència, la retenció acordada pel Consell en sessió de 10 de gener últim, de l'import d'uns altres comptes presentats pel mateix industrial amb data 13 de setembre de 1922, per treballs efectuats en el Dispensari Antituberculos del carrer de Radas, que, quant a 2,180 ptes., restaven subjectes per respondre del lliurament, en temps oportú, de les esmentades butaques.

(Sessió del dia 16 de maig de 1923.)

SALES DELS SENYORS DIPUTATS

Acordà el Consell:

Atès l'informe de l'Arquitecte dels Serveis generals de la Mancomunitat, aprovar el projecte d'enrajolats de marbre per a les sales immediates al Pati dels Tarongers del Palau de la Generalitat, el pressupost dels quals es

de 11,475 ptes.; autoritzant el sudit Arquitecte per a la urgent realització de les obres pel sistema d'administració, amb càrrec a la part. 72 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 17 de maig de 1923.)

CAPELLA DE SANT JORDI

Acordà el Consell:

Facultar la Presidència perquè ordeni a Majordomia que posi a disposició del Prior de Sant Jordi de la Capella d'aquest Palau de la Generalitat els ornats de culte necessari a la missió que li està confiada.

(Sessió del dia 8 de maig de 1923.)

NEGOCIAT D'ARQUITECTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar les relacions conformades per l'Arquitecte dels Serveis generals, Sr. Joan Rubió, de les quantitats que s'han d'abonar als Auxiliars del Negociat d'Arquitectura, pels treballs tècnics fets durant el mes d'abril propi, distribuïdes en la següent forma: A En Josep M. Camarasa, 184'62 ptes.; a En Santiago Bonet, 162; a En Miquel Masden, 165'37, i a En Josep Sánchez, 165'37 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 26 del Pressupost corrent.

(Sessió del dia 6 de maig de 1923.)

Atès el dictamen del Cap-director d'Administració, aprovar les relacions formulades per l'Arquitecte dels Serveis generals, de les quantitats que s'han d'abonar a En Ramir Faro, Auxiliar adscrit al Negociat d'Arquitectura, amb motiu dels treballs d'aixecament de plans i d'altres, efectuats fora de Barcelona, durant el mes d'abril propi, d'import 62'50 ptes., per honor extraordinaris de treball, i 84'60 ptes. en concepte de reintegrament de despeses.

(Sessió del dia 24 de maig de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Abonar a Na Maria Nin i Aluja, vídua d'En Benet Marcet i Trias, representant que fou de la Mancomunitat a Madrid, amb càrrec a la part. 23 de les Resultes del Pressupost de 1921-22, la quantitat de 3,666'03 pessetes, import de les deu mensualitats devengades i no percebudes pel dit representant, de la seva assignació anual corresponent al referit exercici, i d'una altra mensualitat més en concepte de mercè, com és de costum en casos semblants.

(Sessió del dia 16 de maig de 1923.)

Atesos els informes del Cap-director d'Administració i de l'Interventor general de la Mancomunitat, declarar, a tenor de l'acord de l'Assemblea de 17 de gener de 1920, que els quinquennis reconeguts i declarats als funcionaris Srs. Lluís Sans i Buigas i Ricard Gay i Llopart, Caps de les Seccions primera i segona, respectivament, del Departament d'Administració, Jacint Vega i March, Cap-director del Departament d'Hisenda; Josep A. Pérez i Guillén, Caixer de la Mancomunitat, s'hauran de regular, mentre altra cosa no es disposi, a base del sou de 6,000 pessetes anuals, que en la data del sudit acord de l'Assemblea corresponia a la categoria de Cap de Secció Ad-

ministrativa, segons el Pressupost de la Mancomunitat llavors vigent; havent de comunicar-se aquesta declaració al Departament d'Intervenció, per tal que tingui la deguda efectivitat, a comptar del 1.º del corrent mes de maig.

(Sessió del dia 17 de maig de 1923.)

PUBLICACIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat de les manifestacions del

senyor President, donant compte d'haver aprovat les relacions individuals a què fa referència l'acord del Consell de 8 de març darrer, pel que pertocava a l'Arxiu en ordre a la tramesa de les publicacions de la Mancomunitat, disposant el Consell que d'aquesta aprovació se'n comunicu nota a totes les entitats que depenen directament de la Mancomunitat, als efectes del nombre d'exemplars de les respectives publicacions que hagin de facilitar a l'Arxiu per a l'oportuna distribució; entenent-se que cada publicació es considerarà esgotada pel que esguarda a la distribució a què es refereix l'esmentat acord de 8 de març, quan en restin a l'Arxiu tan sols cinquanta exemplars.

(Sessió del dia 17 de maig de 1923.)

CULTURA I INSTRUCCIÓ

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIU

COMISSIÓ D'EDUCACIÓ GENERAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Passar a estudi del senyor Conseller d'Agricultura l'avantprojecte d'una Escola domèstica Agrícola, formulat per la Comissió d'Educació general.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

MAPA GEOGRÀFIC

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat, als efectes procedents, de la memòria tramesa pel Servei Geogràfic de la Mancomunitat, referent a l'exercici 1922-23.

(Sessió del dia 8 de maig de 1923.)

SERVEI DE METEOROLOGIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atenent la proposta del Director del Servei Meteorològic de Catalunya, exposada al Consell pel Secretari, dirigir a l'Il·ltre. Sr. Director general de Correus i Telègrafs una petició encaminada a obtenir que es disposi que pugui establir-se definitivament a Barcelona una estació radiotelefònica de potència suficient per a la clara audició a 250 kms., bé autoritzant el Servei Meteorològic de la Mancomunitat per utilitzar com emissora la seva estació de telegrafia sense fils al sol efecte de les emissions meteorològiques i horàries, bé instal·lant la referida estació emissora en forma que pugui funcionar començant amb l'esmentat Servei, emittint, des de les oficines d'aquest, a la Universitat Industrial els avisos del temps directament a l'antena, mitjançant traslladors d'audicions o mitjançant un altre procediment automàtic apropiat.

(Sessió del dia 24 de maig de 1923.)

LABORATORI D'ASSAIGS I CONDICIONAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la certificació de les obres realitzades durant el mes d'abril darrer en l'edifici destinat a Laboratori i Condicionament tèxtil, en la Universitat Industrial, lliurada el 27 del mateix mes, per l'Arquitecte Sr. Lluís Planas i Calvet, que importa 13,447'99 ptes., a satisfer al contractista Sr. Salvador Crivilles, havent d'efectuar-se el pagament d'aquella suma amb càrrec a la part. 103 (Emprèstit) de les Resultes del Pressupost 1920-21.

— Aprovar la relació de factures produïdes des de 1.º de novembre a 31 de desembre de 1922, a la Secció primera del Laboratori general d'Assaig i Condicionament presentada pel senyor Administrador general, d'import 1,147'45 ptes., del qual 1,141'45 són els ingressos corresponents al Laboratori, i les 6 ptes. restants corresponen a l'Administració, abonant-se, de dites 1,141'45 ptes., als operadors, en concepte de gratificació, el 40 per 100, que puja a la suma de 456'58 ptes., ingressant la resta, de 690'87, a la Caixa de la Mancomunitat.

— Pendre grat esment de les peticions d'assaig rebudes en l'Administració del Laboratori general d'Assaig i Condicionament durant els mesos de gener, febrer, març i abril del corrent any.

(Sessió del dia 8 de maig de 1923.)

Autoritzar el Sr. Ramon Rahola i Pou, Administrador general del Laboratori general d'Assaig i Condicionament de la Mancomunitat de Catalunya, per adquirir, per a la Secció cinquena (Tèxtil i Condicionament) de l'esmentat Laboratori, de la casa F. Capella i Antonell, de Terrassa, una estufa de condicionament, integrada pels aparells i materials detallats en la proposta d'adquisició feta al Comitè del propi Laboratori pel dit Administrador general, pel preu de 35,600 ptes., compresos els embalatges, transports i instal·lació completa, fent-se efectiva aquella quantitat amb càrrec a la part. 109 del vigent Pressupost, i abonant-se, en quant a 11,866'66 ptes., en fer-se l'encàrrec de compra de l'expressada estufa; quant a 11,866'67, en lliurar-se el material, i quant a les restants 11,866'67, als seixanta dies del lliurament d'aquell.

— Autoritzar el Sr. Ramon Rahola i Pou, Administrador general del Laboratori general d'Assaigs i Condicionament, per adquirir, per a la Secció cinquena (Textil i Condicionament), de l'esmentat Laboratori, una debanadora, tipus W.F. 35 a., a fil crenat, capaç per a vint caps, deu per cada costat, però proveïda solament de dos aparells a un sol costat, de la casa Schweiter, S. A., d'Horgan (Suïssa), pel preu, pres a Horgan, de 1,290 francs suïssos, facturant-se l'emballatge a preu de cost, sent-se efectiva l'esmentada quantitat de 1,290 francs suïssos, en quant a la meitat en fer-se l'encàrrec de la debanadora, i l'altra meitat, als trenta dies de la data de la factura, pagant-se la dita quantitat amb càrrec a la part. 199 del vigent Pressupost.

— Autoritzar l'Administrador general del Laboratori d'Assaigs i Condicionament, Sr. Ramon Rahola i Pou, perquè, amb les solemnitats legals, adquireixi per al Laboratori un aparell diferencial d'una potència de 10,000 q.s., destinat a facilitar el maneig d'aparells de gran pes, muntant-se sobre rail, autoritzant-se'l per invertir en l'adquisició del diferencial, accessoris, instal·lació, etc., la quantitat de 5,000 ptes., que es farà efectiva amb càrrec a la part. 199 del Pressupost vigent.

— Vista la proposta d'acord, formulada pel Comitè Executiu del Laboratori general d'Assaigs i Condicionament, prendre els següents acords:

1.ª Fer la distribució de la quantitat de 50,000 ptes., consignada en la part. 198 del Pressupost general de la Mancomunitat, destinada al funcionament del Laboratori general d'Assaigs i Condicionament, en la següent forma:

Administració

Personal. — Un Administrador, un mes a raó de 5,000 ptes. i onze a raó de 10,000, 9,583/34 ptes.; un comptable, 3,600; altre personal, 7,200 ptes.

Material. — Impresos generals del Laboratori, propaganda i material d'oficina, 11,816/66 ptes.

Laboratori Textil i Condicionament

Sala d'estufes, debanat i balances. — Un operador, a 250 ptes. mensuals; quatre dones (vuit mesos), a 30 pessetes setmanals, i un mossò (vuit mesos), a 50 ptes. setmanals; total, 8,440 ptes.

Magatzem del Condicionament (vuit mesos). — Un pesador, a 300 ptes. mensuals; un escriptor, a 175 ptes. mensuals, i un mossò, a 60 ptes. setmanals; total, 5,760 pessetes.

Institut de Química

Personal. — Un operador, des de 1.ª d'abril, 3,600 pessetes.

2.ª El personal dels Laboratoris serà nomenat i separat pels Directors d'aquells i el de l'Administració per l'Administrador, de conformitat amb l'anterior distribució.

3.ª La plantilla i sous del personal s'ajustarà a l'aprovat pel Comitè executiu i Consell Permanent.

4.ª Es facultà el Comitè executiu pel nomenament del personal no especialment designat pel Consell, i per a resoldre totes les incidències a què pugui donar lloc.

5.ª De la part. 194 del Pressupost general, atribuïda a l'Institut d'Electricitat i Mecànica aplicada, es deduirà la quantitat de 18,200 ptes., import del personal inscrit al Laboratori de l'Institut, el qual cobrirà directament de la Caixa de la Mancomunitat de Catalunya, distribuint-se aquella partida en la següent forma:

Laboratori de l'Institut d'Electricitat i Mecànica

Personal. — Enginyer del Laboratori, 5,000 ptes.; dos Ajudants, a 3,600 ptes., 7,200; Personal subaltern i jornalers, 6,000.

— Que la distribució de les quantitats que es recapitin al Laboratori General d'Assaigs i Condicionament de la Mancomunitat, per raó dels assaigs i operacions que es practiquin, es facin en la següent forma:

Institut d'Electricitat

A la Mancomunitat. — 95 per 100 del cost de l'assaig i 60 per 100 d'ingrés líquid.

A l'Escola. — 5 per 100 del cost de l'assaig i l'import de les despeses de taller.

Al Director. — 35 per 100 d'ingrés líquid.

A l'Administrador. — 5 per 100 d'ingrés líquid.

Institut de Química

A la Mancomunitat. — L'import dels jornals d'assaig i 60 per 100 d'ingrés líquid.

A l'Escola. — 40 per 100 d'augment sobre l'import dels jornals.

Al Director. — 35 per 100 d'ingrés líquid.

A l'Administrador. — 5 per 100 d'ingrés líquid.

Teixits i Condicionament

A la Mancomunitat. — 95 per 100 d'ingrés líquid.

A l'Administrador. — 5 per 100 d'ingrés líquid.

Els drets de magatzematge ingressaran tots a la Mancomunitat.

Agricultura

Tots els ingressos a la Mancomunitat de Catalunya.

Adobaria

Seràn objecte de regulació especial.

Si per condicions especials no fos possible determinar el cost d'un assaig, s'ingressarà a la Mancomunitat el 80 per 100 de l'import tarifari, 2 per 100 a l'Escola, 3 per 100 a l'Administrador i 15 per 100 al Director del Laboratori.

Els precedents acords i tot el que faci referència a les reglamentacions i distribucions de quantitats recaptades i regim intern del Laboratori, regiran fins a 31 de desembre de l'any actual.

(Sessió del dia 16 de maig de 1923.)

A proposta del Conseller de Finances, adaptar En Ramon Rahola i Pou a la primera de les consignacions en què es va distribuir la part. 198 del vigent Pressupost, per acord del Consell de 16 del mes en curs, havent, en conseqüència, el dit senyor, de percebre, amb càrrec a l'esmentada partida, el sou de 5,000 ptes., que li correspon en concepte d'Administrador general interí del Laboratori general d'Assaigs i Condicionament, i la gratificació de 5,000 ptes. anuals que se li assigna a partir del dia 1.ª del mes corrent, com a compensació de l'obligació que té imposada, d'estar al front del Laboratori Textil i Condicionament, assumint, amb el mateix caràcter interí, i mentre duri el beneplàcit del Consell, les funcions de Director del dit Laboratori.

— Pendre esment de les següents comunicacions:

Una, de l'Administrador general del Laboratori general d'Assaigs i Condicionament, en la qual es participa que durant l'exercici actual continuaran en el càrrec d'escripció del dit Laboratori, que ve exercint en Ramon Pargués i Barrera; una altra, del mateix Administrador, donant compte que durant l'actual exercici continuaran en el càrrec d'Operador, que ve exercint, En Julià Matich i Illa; una altra, del Director del Laboratori de Mecànica i Electricitat, Sr. Esteve Terradas, participant que durant l'actual exercici continuaran en el càrrec d'Operador del dit Laboratori, que ve exercint, En Joan Albet i Soler; i una altra, del mateix Sr. Terradas, manifestant que durant l'actual exercici continuaran en el càrrec d'Operador del repetit Laboratori, En Joan Mainadé i Sentenera.

(Sessió del dia 30 de maig de 1923.)

MUSEUS, BIBLIOTEQUES I ARXIVS

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

Notícies i documents

Principals acords presos en sessió del dia 6 d'abril de 1923. — Fou presidida per l'Iltre. Sr. Josep Llimona, concorrent-hi els Iltres. Srs. Rafael Canales, Ferran Valls Taberner, Manuel Rodríguez i Codolà, Lluís Masriera, Jeroni Martorell, Joan Llimona, Carles Pirozzini i el Director dels Museus, Secretari, Sr. Joaquim Folch i Torres.

Assabentar-se de l'estat de l'afer relatiu a l'adquisició dels retauls de l'Associació de Bianchis i Assaonadors i de l'informe emès pel Director del Servei de Conservació de Monuments de l'Honorable Mancomunitat de Catalunya, sobre l'aspecte legal de l'assumpte, en quant a la inventariació i a les transmissions de propietat que s'efectuïn, i posant de relleu la fermesa i extensió dels drets de tanteig i retracte que l'Estat transmeté a l'Excm. Ajuntament de Barcelona sobre els dits retauls, transmissió demanada i concedida a instància de la Junta.

Assabentar-se, igualment, de la sentència dictada pel Tribunal Suprem desestimant el recurs interposat contra la R. O. que concedí, en son dia, a la Junta de Museus, el dret de tanteig i retracte sobre els terns i tapís de la Catedral de Lleida, en la qual sentència, datada el 8 de febrer propassat, es dóna per desestimada l'excepció d'incompetència i s'absol a l'Administració general de l'Estat, declarant-se l'esmentada R. O. ferma i subsistent.

Amb motiu d'haver-se notificat que els senyors hereus del Sr. Rómul Bosch i Alsina han facilitat la relació detallada de la col·lecció numismàtica que constitueix el llegat del dit senyor a l'Ajuntament i a la Diputació com a patrons de la Junta de Museus, la qual serà lliurada al Museu tan bon punt quedin enllestides les formalitats legals a fer, inherents a la testamentària, acordar, en compliment, també, d'antigues resolucions de la Junta, perpetuar en el Museu la bona memòria dels qui l'afavoreixen amb importants donatius, per mitjà d'unes medalles grosses en les Sales respectives i encunyats petits per a l'Arxiu Municipal, les famílies dels donants i les col·leccions, començant per la dedicada al Sr. Enric Batlló, després la del Sr. Eudard Toda en rebre's la promesa col·lecció de llibres, la remesa de la qual està preparant el dit senyor, i la del Sr. Rómul Bosch i Alsina a l'oportunitat.

Acordar que la Comissió organitzadora de l'Exposi-

ció de dibuixos, a celebrar en la vinent tardor, la compagin tota els Iltres. Srs. Vocals adherits a les Comissions d'Art contemporani i d'Art medieval i modern, i que aquests elegixin d'entre ells les comissions executives, les potències i delegacions que creguin convenient, i aprovar el projecte de convocatòria i reglament a que ha de subjectar-se l'exposició de referència.

En parlar-se, incidentalment, sobre l'ocorregut amb motiu de la petició portada a informe de la Junta, per a celebrar en el Palau de Belles Arts el Congrés del Comerç d'Ultramar, es remarcà que en el dit informe forçosament corresponia aduir les dificultats que s'oposen a aquesta i consensuats peticions, pel fet que en aquell edifici s'estan fent els treballs d'instal·lació del Museu d'Art contemporani, amb el consegüent enrenou d'obres que omplen el Saló central, entre elles grans escultures, els trasllats de les quals resulta sempre costós i perjudicial per aquelles; però, malgrat tot, i en atenció a l'interès que revestia per a la ciutat la celebració del congrés de referència, s'indicaren les possibles facilitats que obrissin camí a la sol·lució del cas, encara que, naturalment, i com sempre, deixant a l'alta decisió de l'Excm. Sr. Alcalde la resolució que volgués pendre.

Nomenar una ponència, formada pels Iltres. Srs. Vocals Manuel Rodríguez i Codolà i Lluís Masriera, encarregada de formular el projecte complet del pla a seguir en la instal·lació del Museu de les Arts decoratives en el Pavelló de la Junta.

Accedir a la petició de la Junta d'Exposició del Mòble per a la concurrència del nostre Museu, exhibint-hi materials de decoració en instal·lacions i amoblaments, i, demés, que siguin d'aplicació en l'arranjament de la casa, i acompanyant-hi fotografies que donin idea de l'aplicació que tenen els esmentats materials en el dit objecte.

Agruir degudament el donatiu de l'Honorable senyor President de la Mancomunitat de Catalunya, d'una plaqueta amb destinació a la Secció de Medalles del Museu, el qual exemplar és fet en homenatge que dedica al Dr. Ramon Turró la Societat de Biòlegs d'aquesta ciutat.

Principals acords presos en sessió del dia 11 de maig de 1923. — Fou presidida per l'Iltre. Sr. Josep Llimona, assistint-hi els Iltres. Srs. Rafael Canales, Josep Barbey, Manuel Vega i March, Josep M. Basols, Manuel Rodríguez i Codolà, Jeroni Martorell, Carles Pirozzini i el Director dels Museus, Secretari de la Junta, En Joaquim Folch i Torres.

Consiguar la satisfacció de l'entitat per la presència dels Iltres. Srs. Vocals-Regidors, el mateix que la dels Iltres. Srs. Vocals-Diputats, que acudiren ja en l'anterior sessió; declarant que no havent-se acceptat les dimissions dels càrrecs de President de la Comissió d'Art contemporani i Tresorer de la Junta que exercia el Sr. Barbey, el de Comptador que exercia el senyor Duran i Reynals i el de President de la Comissió d'Art medieval i modern que exercia el Sr. Jaume Bofill i Matas, quedaven els sudits senyors reintegrats als esmentats llocs.

Havent diferit, les predites dimissions, la resolució del tracte prèviament establert amb l'Associació de Bianchis i Assaonadors per l'adquisició dels retauls de la dita Associació, reprendre novament les gestions, en l'estat en que quedaren interrompudes, donant a l'afer la més ràpida solució possible, i reiterant, a tal efecte, la confiança de la Junta a la Ponència nomenada per als corresponents tractes.

S'acordà, demés:

Agruir el donatiu, amb destinació al Museu d'Art contemporani, efectuat pel Sr. Enric Gómez, de dos

quadres del seu pare En Simó Gómez, que figuren a l'Exposició de Primavera d'enguany.

Agrair, també, el donatiu del Sr. Josep O. Borràs, d'un grup escultòric en bronze, obra de N'Emili Benlliure, intitulat «A la escuela», del qual n'ha fet lliurament al Palau de Belles Arts.

Donar per ferma l'adquisició d'un picot d'esmalt de Limoges, amb el preu de contraoferta, del qual s'ha manifestat conforme el venedor.

Trobar de conformitat les proves, presentades per la casa Thomas, de la reproducció, en tricornia, del quadre de Fortuny «La Vicaria», encomanant-li, per ara, el tiratge de dos mil exemplars, els quals es posaran a la venda pública al mateix local del Museu, i es donaran, en comissió, als principals llibrers i establiments indicats a l'objecte.

Agrair, a la Junta Superior d'Excavacions i Antiguitats de Madrid, la remissió de dues memòries impreses sobre excavacions.

Facilitar a la Junta Municipal d'Exposicions d'Art algunes pintures de Simó Gómez, per formar part de la sala especial dedicada al dit artista en l'Exposició d'enguany, i el quadre «Ballets russos», de Ricard Urgell, per figurar en la d'aquest pintor.

Trametre, com de consuetud, una corona de flors naturals al monument de Rius i Taulet, el diumenge, dia 20, com a homenatge de la Junta als organitzadors de l'Exposició Universal.

Remetre, en sentit favorable, l'informe sol·licitat per l'Excm. Ajuntament, sobre la petició de celebrar uns campionats d'esgrima als jardins del Palau de Belles Arts.

Assabentar-se que han ingressat al Museu de la Ciutadella tots els exemplars que, segons inventari, componen la col·lecció numismàtica que llegà l'excel·lentíssim Sr. Rómul Bosch i Alsina, els quals han estat tramesos pels seus hereus.

Principals acords presos en sessió celebrada el dia 25 de maig de 1923. — Fou presidida accidentalment pel M. Il·ltre. Sr. Jaume Bofill i Mates, amb assistència dels Il·l·lres. Srs. Rafael Canales, Josep Barbey, Dr. Antonio Rubió, Ferran Valls i Taberner, Manuel Rodríguez i Codola, Francesc d'A. Galí, Carles Pirozzini i el Director dels Museus, Secretari, Sr. Joaquim Folch i Torres, havent excusat, per malaltia, la seva concurrència el senyor Lluís Masriera. Es prengueren els següents acords:

Aprovar, de conformitat, les gestions realitzades, en ésser represos els tractes per a l'adquisició dels retalles de l'Associació de Blancs i Assaonadors.

De conformitat amb els acords sotmesos a aprovació de la Junta per la Comissió d'Art contemporani, respecte la tria d'obres de les Sales especials de l'Exposició de Primavera, d'enguany, i la concessió dels tres premis del Museu: 1.ª Triar de la Sala especial dedicada a En Ricard Urgell, amb destinació a les col·leccions del Museu d'Art contemporani, les obres n.º 7 «Final d'acte (teatre)», la n.º 10 «Café concert» i la n.º 17 «El Molí»; 2.ª Triar de la Sala especial dedicada a En Joaquim Sunyer, amb igual destinació, les pintures n.º 29 «Noies i coloms» i n.º 38 «Família de pageaes», i, segons opinió de la majoria de la Comissió d'Art contemporani, no atorgar-se aquest any els tres premis dits del Museu.

De conformitat amb la proposta feta per la Comissió de Biblioteca, acordar l'encomanda de material i de diverses obres il·lustrades, per a la dita Secció del Museu.

Concedir la Titinència d'Alcaldeia del districte VIII dos retrats de catalans il·lustres per decorar aquell despatx.

Informar favorablement una instància que eleven a l'Excm. Ajuntament els mossos d'ofici i del Museu, demanant ésser equiparats de sou amb els seus similars dels mateixos oficis en altres dependències municipals.

Celebrar un concurs entre industrials que estiguin en degudes condicions, amb el fi de proveir de vitrines la nova Secció d'Arqueologia del Museu de la Ciutadella. L'ingrés d'un frontal procedent de la parroquia de Duero, el qual formava part d'un conjunt d'exemplars d'art medieval que s'adquiriren anteriorment en diverses localitats del bisbat d'Urgell.

Agrair, de l'Honorable Sr. President de la Mancomunitat de Catalunya, la remissió, per a les col·leccions del Museu, d'una medalla commemorativa de la concurrència d'Espanya a l'Exposició Universal celebrada a París l'any 1878, i d'una tela teixida amb Jacquard, representant un retrat.

Aprovar les liquidacions relatives als ingressos i despeses de les consignacions en els Pressupostos municipals ordinaris dels anys 1921-22 i 1922-23; la corresponent a la Mancomunitat, de 1922-23, i la relativa al Llegendari Martorell 1921-22, i donar-les-hi el tràmit corresponent.

JUNTA DE CIÈNCIES NATURALS

Notícies i documents

Sessió del dia 13 d'abril de 1923. — Fou celebrada sota la presidència d'En Josep Cararach, President accidental, actuant de Secretari el Sr. Font i Quer, i assistint-hi els senyors Vocals Bofill i Mates, Bofill i Pichot, Cazorro i Palau.

Llegida i aprovada l'acte de la sessió anterior, es prengueren els següents acords:

Acordar que constés en acte el sentiment de la Junta per la mort del Sr. Lluís Soler, Preparador del Museu. Havent Secretaria donat compte de la còpia del capítol 4.º art. 10 del Pressupost municipal vigent, on figura, a part de les partides ordinàries de subvencions a la Junta, la quantitat de 25.000 ptes. amb destinació a reformes del Parc zoològic, acordar que els senyors Director i Conservador del Parc informin a la Junta sobre les obres i reformes que són de més urgència de les que foren per ella proposades i aprovades oportunament per la Junta, atesa la consignació de 25.000 ptes., la qual no podrà ésser sobrepassada.

Llegit l'informe del Tribunal nomenat en la darrera sessió, referent als herbaris presentats al concurs anunciat d'acord amb el Consell de Pedagogia, aprovar-lo íntegrament. El susdit informe, diu així: «Per a complimentar l'acord de la Junta en sessió de 23 del passat, el Tribunal nomenat per judicar el mèrit dels herbaris presentats al concurs que aquesta Junta organitzà d'acord amb el Consell de Pedagogia, quedà constituït en el Museu de Catalunya, el dia de la data, prenent els acords que tenim l'honor de comunicar-vos:

1.ª Havent-se presentat al concurs tres herbaris de plantes de Mollet, de Verges i de la Vall de Sant Daniel, de Girona, que són, respectivament, dels mestres senyors Josep Garreta, Isidre Macau i Salvi Farigola, el Tribunal judica que cap d'ells és mereixedor del premi de 1.000 ptes. ofert per la Junta de Ciències Naturals.

2.ª Les col·leccions de Mollet, del Sr. Garreta, i de Verges, del Sr. Macau, tant pel nombre d'exemplars com per l'lar preparació, tenen algun mèrit, i atenció l'esforç que representa el formar-les per gent no tècnica, i amb ocupacions múltiples, el Tribunal creu que haurien d'ésser concedits als senyors esmentats sengles accessits de 250 ptes.

3.ª Vista la dificultat d'una determinació exacta i àdhuc aproximada de les espècies presentades al concurs, que han palestat tots tres concursants, i perquè els serveixin d'estímul en sos estudis aquests instruments de treball, el Tribunal opina que la Junta hauria de fer-los gràcia d'un exemplar de la *Flora de França*, de

Coste, i d'un de les Instruccions per a la recollida, preparació i conservació de les plantes, que la Junta edita.

Vista una comunicació del senyor Director del Mapa Geològic, demanant un augment de gratificació sense alterar la totalitat de 12,000 ptes., que figura en el Pressupost per al servei del Mapa Geològic de Catalunya, acordar augmentar la dita retribució del Director fins a 4,500 ptes.

Oït el parer dels Srs. Boïll i Pichot, Cazorro i Secretari, de la Comissió de Publicacions, referent a la impressió dels fullons explicatius del Mapa geològic de Catalunya, acordar que la mateixa casa Àltis, encarregada de les publicacions del Museu, imprimeixi els esmentats fullons del Mapa geològic.

Secretaria presenta l'estat de comptes de l'exercici finit, que és com segueix:

Despeses

	Quantitat presupostada	Quantitat despesada	Diferència
	Pesetas	Pesetas	Pesetas
Museu de Ciències Naturals.....	27,000	27,000	—
Parc zoològic.....	30,000	30,000	—
Mapa Geològic de Catalunya.....	8,400	8,049'65	350'35
Biblioteca.....	3,000	3,032'60	32'60
Publicacions.....	10,000	8,166'80	1,833'20
Per altres despeses.....	6,240'25	3,461'87	2,778'38
Personal.....	40,200	37,372'05	2,827'95
Totals.....	124,840'25	117,085'97	7,754'28

Ingressos

	Quantitat presupostada	Quantitat ingressada	Diferència
	Pesetas	Pesetas	Pesetas
De l'Excm. Ajuntament:			
Personal.....	32,733'50	—	—
Material.....	35,574'75	—	—
De l'Honorable Mancomunitat:			
Despeses ordinàries.....	31,616	—	—
Mapa Geològic de Catalunya.....	6,916	—	—
Ingressos del Parc zoològic.....	18,000	16,721'20	1,278'80
Totals.....	124,840'25	123,561'45	1,278'80

Resum

	Pesetas
Ingressos.....	123,561'45
Despeses.....	117,085'97
Diferència.....	6,475'48

Acordar que la quantitat de 6,475'48 ptes. passi al capítol «Per a altres atencions no previstes» del Pressupost de 1923-24, que augmenta així fins a 24,087'48 pesetas. Així mateix, assabentar-se de l'ingrés de pesetas 2,392'45 en el Museu Martorell, durant l'exercici passat, del qual, deduides totes les despeses i tingut en compte el romanent de l'any anterior, queda una resta de 1,132'90 ptes.

Acordar de publicar la convocatòria per proveir les places de Regents de Paleontologia i Geografia botànica, de la següent manera:

«La Junta de Ciències Naturals, en sessió del 13 de l'actual, acordà convocar un concurs públic per proveir les places de Regent de les Seccions de Paleontologia i de Geografia botànica que figuren en el Pressupost de 1923-24. Les dites places, gratificades amb 3,400 ptes. anuals, són de «plantilla» de la Junta, i els nomenaments seran fets per un any, fins al 31 de març de 1924, prorrogable per acord de la Junta de Ciències Naturals.

Els concursants hauran de presentar les instàncies a Secretaria de la Junta (Museu Martorell), d'onze a una del matí, dintre el termini de quinze dies, a comptar des de la publicació d'aquest anunci en el *Butlletí Oficial*

de la província. Les instàncies aniran acompanyades de la partida de naixement i dels comprovants que el concursant estimi oportú presentar per acreditar els seus coneixements en l'especialitat, com publicacions, títols científics, certificats de treballs realitzats, etc.

Per a proposar a la Junta els nomenaments dels que, a son jutj, cregui més competents per als càrrecs sobre-dits, donant nomenats els següents Tribunals: Per a la plaça de Regent de Paleontologia, En Ramon Palau, President; En Manuel Cazorro i En Francesc Pardiño, Vocal i Secretari, respectivament; per a la plaça de Regent de Geografia botànica, En Manuel Cazorro, President; En Josep M. Boïll i Pichot i En P. Font i Quer, Vocal i Secretari, respectivament.

Acordar, també, de convocar un concurs públic per al càrrec de Bibliotecària del Museu de Ciències Naturals, d'acord amb la següent convocatòria:

«La Junta de Ciències Naturals, en sessió del 13 de l'actual, acordà convocar un concurs públic per proveir una plaça de Bibliotecària del Museu, que figura en el Pressupost de la Junta de 1923-24. Aquesta plaça, gratificada amb la quantitat de 3,000 ptes. anuals, és de «plantilla» de la Junta de Ciències Naturals, i el nome-

nament serà fet per un any, fins al 31 de març de 1924, prorrogable per acord de la Junta de Ciències Naturals.

Per a prendre part al concurs seran condicions indispensables conèixer les llengües catalana i espanyola, i la francesa, per a traduir-la correctament i per a portar-hi la correspondència, i ésser pràctica en mecanografia (màquina d'Underwoods). Les instàncies, que hauran d'ésser presentades a Secretaria de la Junta (Museu Martorell), d'onze a una del matí, dintre el termini de tres mesos, a comptat des de la publicació d'aquest anunci en el *Butlletí Oficial* de la província, uniran acompanyades de la partida de naixement i de tots els documents que puguin acreditar mèrits de la concursant, referents especialment a la possessió del títol de Bibliotecària de la Mancomunitat, coneixement d'altres llengües, a més de les catalana, espanyola i francesa, treballs realitzats en altres biblioteques, etc.

La Junta es reserva el dret de convocar a alguna o algunes de les concursants als exercicis pràctics o d'oposició que estimi necessaris.

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que passi a la Biblioteca de Catalunya el mapa dels aprofitaments hidràulics a la nostra regió, que ha estat ofert a la Mancomunitat per la Cambra de la Indústria de Barcelona.

(Sessió del dia 16 de maig de 1923.)

Notícies i documents

El moviment d'aquesta Biblioteca, durant el present mes de març, ha estat com segueix: Obres registrades, 478; Llegides a la Sala de lectura, 3,464; Llibres servits a la Sala de lectura, 2,204; Llibres llegits en préstec, 441.

La Biblioteca ha adquirit, per compra, bona part dels llibres del dibuixant i escriptor Sr. Alexandre de Riquer, entre els quals figuren alguns manuscrits i incunables i bellíssims llibres d'il·lustracions francesos, del segle XVIII.

Llista de donadors de llibres durant el mes d'abril: Duc de Medinaceli; Real Academia de la Historia; Pere Monge; Foment de Pietat Catalana; C. A. Gullino; V. Gassol; K. W. Hiernemann; Asociación de la Prensa Diaria; A. Rubió i Lluch; Mn. M. Paura i Sans; Centre Excursionista de Catalunya; Rvmd. P. T. Viñas, General dels Escopalls; Gremi de Fabricants de Sabadell; Mancomunitat de Catalunya; President del Círculo de la Unión Mercantil Hispano Americano; Consal general de França; Comissió de Cultura de l'Ajuntament; Carnegie Endowment for International Peace; F. Brunet i Prieto; J. Puig i Cadafalch; K. Universitäts-Bibliothek, München; R. d'Alós; i J. M. de Macià.

— El moviment de la mateixa Biblioteca, durant el mes de maig, ha estat com segueix: Llibres llegits a la Sala de lectura, 2,143; Llibres del Servei de préstec, 457; Obres registrades, 353; Llegides, 2,431.

S'ha terminat l'inventari dels llibres cedits a la Biblioteca, en dissoldre's la Societat Astronòmica de Barcelona. Puja a 251 obres, especialitzades preferentment en estudis llunars, figurant entre les quals veritables raritats bibliogràfiques i una notable col·lecció de fotografies de la lluna.

El 8 de maig es convocà el segon Concurs de les Memòries Patxot. El premi, que és de 5.000 ptes., s'atorgarà en 1925 al millor Estudi d'Estructures empa-

des en la Construcció. El termini de presentació finirà el 31 de desembre de 1924.

Llista de donadors de llibres durant el mes de maig: Carnegie Endowment for International Peace; Maggs Bros; Rvmd. P. Longinos Navis; Càmara Oficial de Comercio e Industria; Junta Superior de Excavaciones y Antigüedades; A. Juillard; Mancomunitat de Catalunya; Junta de Ciències Naturals; Dr. A. Eris; Associació d'Arquitectes de Catalunya; Universitat Comercial de Deusto; Yale University; Smithsonian Institution; Instituto y Observatorio de Marina de San Fernando; Càmara Oficial de Comercio, Industria y Navegación, de Bilbao; Associació de Periodistes de Barcelona; Banca Marsans; J. B. Batlle; R. Rucabado; Escola Municipal de Sordemuts; J. Rubió; P. Lamsel; F. P. Maspons Anglases; E. Franceschi; T. Llorente; F. Valls Taberner; C. Alessandro Gullino; Mn. Gudiol Camil; J. Florange; J. J. A. Bertrand, Director de l'Institut Francès de Barcelona; Libreria Salesiana de Sarria; i A. Rubió i Lluch.

BIBLIOTECA DEL CONSELL DE PEDAGOGIA

Notícies i documents

El moviment d'aquesta Biblioteca, durant el mes de maig, ha estat el següent:

Llibres consultats a la Biblioteca: Obres generals i Llibres d'infants, 42; Filosofia, 15; Religió, 14; Pedagogia i Ciències socials, 69; Filologia, 25; Ciències pures, 34; Ciències aplicades, 23; Belles Arts, 15; Literatura, 38; i Geografia i Història, 37. Total, 312 llibres.

Servei de préstec: Obres generals i Llibres d'infants, 79; Filosofia, 33; Religió, 11; Pedagogia i Ciències socials, 102; Filologia, 26; Ciències pures, 80; Ciències aplicades, 34; Belles Arts, 28; Literatura, 106; i Geografia i Història, 65. Total, 466 llibres.

Els lectors inscrits han estat 10, i els assistents a la Biblioteca, 381.

BIBLIOTEQUES POPULARS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat, amb satisfacció, de la publicació del primer anyari de les Biblioteques Populares de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 16 de maig de 1923.)

BIBLIOTECA POPULAR DE BORGES BLANQUES

Notícies i documents

Durant el mes de maig han concorregut a la Biblioteca 700 lectors: 72 homes, 47 dones i 671 infants.

Han estat consultats 939 llibres, distribuïts de la següent manera: 10 de Coneixements generals, 1 de Religió, 12 de Ciències socials, 5 de Filologia, 2 de Ciències pures, 8 de Ciències aplicades, 16 de Belles Arts, 27 de Literatura, 23 d'Història i Geografia i 835 Llibres d'infants.

El Servei de préstec de llibres s'inaugurà el dia 12 de maig, havent-lo utilitzat, durant aquesta segona quinzena, 23 lectors, o sigui: 9 homes, 9 dones i 5 in-

infants. Els llibres llegits a domicili són 33 : 2 de Religió, 2 de Belles Arts, 16 de Literatura, 5 d'Història i Geografia i 8 Llibres d'infants.

El dia 27, a les quatre de la tarda, es donà, en la Sala d'actes, la primera conferència del Cursat d'Història de Catalunya, organitzat per la Comissió d'Educació general.

El regnat de Pere I fou el tema de la conferència, donada per En Tomàs Iduarte. Ocuparen la Presidència Mn. Rubies, el conferenciant i el Secretari del Patronat Sr. Solé. La concurrència fou molt nombrosa.

El dia 31, a la tarda, l'Orfeó Borgenc d'aquesta ciutat donà el primer concert a la Sala d'actes d'aquesta Biblioteca.

S'han rebut alguns llibres de la Central de Biblioteques Populares.

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

Notícies i documents

Durant el mes de juny han concorregut a la Biblioteca 530 lectors : 135 homes, 95 dones i 32 infants.

S'han llegit 1.177 obres : 1.066 a la Sala de lectura i 111 a domicili.

Els llibres llegits a la Sala de lectura, per ordre de preferència, són els següents : 909 d'Infants, 40 de Coneixements generals, 26 de Geografia i Història, 24 de Literatura, 18 de Filologia, 17 de Belles Arts, 13 de Ciències aplicades, 8 de Pedagogia i Ciències socials, 6 de Ciències teòriques, 3 de Filosofia i 2 de Religió.

Han llegit diaris i revistes 192 lectors.

Els llibres llegits a domicili són : 50 de Literatura, 22 de Ciències aplicades, 8 de Belles Arts, 7 d'Infants, 7 de Pedagogia i Feminisme, 7 de Ciències teòriques, 3 de Filosofia, 3 de Geografia i Història, 2 de Coneixements generals i 2 de Religió.

Han utilitzat el préstec 73 llegidors : 29 homes i 44 dones. S'han inscrit aquest mes 6 lectors : 3 homes i 3 dones.

De la Biblioteca de Catalunya s'han llegit 16 obres. La Biblioteca s'ha vist honorada per 103 visitants, entre altres Na P. Bonnemaison, vídua de Verdagner, i el Sr. Duc.

Han ingressat 10 obres, una d'elles donatiu de la Sra. Vda. de Verdagner.

El dia 20, a les quatre de la tarda, tingué lloc una conferència organitzada per la Comissió d'Educació general, a càrrec del Sr. Josep M. de Sagarra, el qual disertà sobre el tema : «Humanisme i Catalanitat». La concurrència va ser força nombrosa, obtenint el conferenciant molts aplaudiments.

BIBLIOTECA POPULAR DE FIGUERES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la factura de 40 ptes., que ha presentat la casa Gabriel Ayzella, pel transport de quaranta butaques a la Biblioteca Popular de Figueres, fent-se efectiu aquest import amb càrrec a la part. 95 de les Resultes del Pressupost de 1921-22.

(Sessió del dia 16 de maig de 1923.)

Vist l'informe del Secretari general d'Ensenyament primari i secundari, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, aprovar la factura de 895 ptes., presentada pel Sr. Enric Tarragó, per a la provisió de butaques i cadires per a la Biblioteca Popular de Figueres, a sa-

tisfer amb càrrec al cap. 11.5, art. únic, part. 95 de les Resultes (Emprèstit) del Pressupost de 1921-22.

(Sessió del dia 30 de maig de 1923.)

Notícies i documents

Durant el mes de març han concorregut a la Biblioteca 1.408 lectors : 788 homes, 200 dones i 420 infants. Han estat consultades 1.745 obres : Llibres d'infants, 669; Obres generals, 53; Filosofia, 15; Religió, 1; Ciències socials, 14; Filologia, 25; Ciències pures, 34; Ciències aplicades, 57; Belles Arts, 139; Literatura, 486; i Història i Geografia, 230.

De la Direcció tècnica de Biblioteques Populares s'ha rebut un interessant lot de llibres; a més, havem adquirit en donatiu : de la Llibreria Verdagner, G. Miró, *Del viure*, i per la col·lecció local un volum de poesies d'Antic de Pages de Puig, cedit per En Lluís de Pages de Puig.

El dia 27 acabà les pràctiques que durant el mes de març ha vingut fent a aquesta Biblioteca l'alumna de tercer curs de l'Escola de Bibliotecàries, Srta. Aurèlia Sabanes.

El Consell de Pedagogia ha concedit una llicència de sis mesos, prorrogables, sense sou, per motius de salut, a N'Olga Kirchner Catalan, Directora d'aquesta Biblioteca.

El Sr. Miquel Verdagner ha regalat, per a la Biblioteca, una ampliació fotogràfica d'un detall del retaule gòtic de l'altar major de Santa Maria de Castelló d'Empúries.

— Durant el mes de maig han concorregut a la Biblioteca 1.227 lectors : 706 homes, 264 dones i 197 infants. Llibres llegits, 1.478 : 358 Llibres d'infants, 43 d'Obres generals, 26 de Filosofia, 5 de Religió, 10 de Ciències socials i Dret, 44 de Filologia, 14 de Ciències pures, 93 de Ciències aplicades, 170 de Belles Arts, 421 de Literatura i 264 d'Història i Geografia.

De la Biblioteca de Catalunya s'han llegit 2 obres.

De la Central de Biblioteques Populares s'ha rebut Segarra : *El foc de les gimnases i Anuari dels Catalans, 1923*; De la Mancomunitat de Catalunya : *Projectes d'acord presentats a la divuitena reunió ordinària de l'Assemblea i acordats que recaigueren i Anuari de les Biblioteques Populares, 1922*. Per a la col·lecció local : *Junta Municipal de Protecció a la Infancia y represión de la Mendicidad en Figueras*. S'ha rebut, demés : *Exposición de Barcelona : El parque de Montjuich*; *Banca Marsans : Anuario 1923*.

Del dia 14 al dia 17 va estar fent pràctiques a aquesta Biblioteca la Srta. Rosa Bohigas, alumna de tercer curs a l'Escola Superior de Bibliotecàries.

El dia 3, amb motiu de celebrar-se a aquesta ciutat les Fires de Santa Creu, la Biblioteca va restar tancada, onejant en la seva façana la bandera catalana.

Han llegit diaris i revistes 267 lectors.

Aquest mes la Biblioteca s'ha vist concorreguda per 110 visitants.

Per les Fires de Santa Creu va quedar acabat el jardí que rodeja la Biblioteca, construït baix la direcció de N'Artur Rigol, Director de les Arts del Jardí. L'acordada direcció i el bon gust que ha demostrat en el projecte i treballs del dit jardí, donen a la Biblioteca un aspecte de gran formosor.

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Notícies i documents

Durant el mes de març han concorregut a aquesta Biblioteca 433 llegidors : 224 homes, 32 dones i 177 infants.

Els llibres llegits a la Sala de lectura, són: 319 Llibres d'infants, 44 d'Obres generals, 4 de Filosofia, 4 de Religió, 8 de Ciències socials i Dret, 12 de Filologia, 11 de Ciències pures, 19 de Ciències aplicades, 99 de Belles Arts, 9 de Literatura i 82 d'Història i Geografia. Total, 692 llibres.

Han utilitzat el Servei de préstec 152 llegidors. Les obres llegides, són: Llibres d'infants i Obres generals, 14; Filosofia, 4; Religió, 4; Ciències socials i Dret, 7; Filologia, 3; Ciències pures, 5; Ciències aplicades, 11; Belles Arts, 9; Literatura, 17; i Història i Geografia, 13. Total, 207 llibres.

Els lectors inscrits novament en el sudit Servei de préstec, són 12.

S'han demanat 3 obres de la Biblioteca de Catalunya.

La Biblioteca ha romàs tancada els dies 29 i 30 per ésser dijous i Divendres sant.

El dia 8 visitaren la Biblioteca les Sres Josepa Regnard (cantatriu) i Ana Aymat (pianista). El dia 23 també fou visitada la Biblioteca pel Sr. Enric Son, violoncel·lista del Quartet de Budapest.

— Durant el passat mes de maig han concorregut a aquesta Biblioteca 456 lectors; 227 homes, 39 dones i 190 infants.

Els llibres llegits a la Sala de lectura són: Llibres d'infants, 343; Obres generals, 33; Filosofia, 3; Religió, 2; Ciències socials i Dret, 5; Filologia, 12; Ciències pures, 18; Ciències aplicades, 41; Belles Arts, 71; Literatura, 65; i Història i Geografia, 48. Total, 643.

Han utilitzat el Servei de préstec 145 lectors. Les obres llegides, són: Llibres d'infants, 18; Obres generals, 18; Filosofia, 4; Religió, 4; Ciències socials, 4; Filologia, 3; Ciències pures, 6; Ciències aplicades, 7; Belles Arts, 11; Literatura, 80; i Història i Geografia, 16. Total, 171.

Els lectors inscrits novament en el sudit Servei de préstec, són 12. S'han demanat de la Biblioteca de Catalunya 9 obres.

El dia 27 la Sra. Francesca Bonnemaison, vídua de Verdaguer, donà una conferència, primera d'una sèrie que, sobre el tema «Educació femenina», han organitzat un grup de senyores d'aquesta localitat.

BIBLIOTECA POPULAR DE SALLENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el compte de 1,299'90 ptes., que ha presentat En Pere Sant, per enrajolar amb mosaic la Sala de lectura de la Biblioteca Popular de Salient, i fer, en el mateix edifici, instal·lacions subterrànies de llum elèctrica, el qual haurà de fer-se efectiu amb càrrec a la part. 111 de les Resultes de 1922-23.

(Sessió del dia 16 de maig de 1923.)

Notícies i documents

Durant el mes de maig han concorregut a la Biblioteca 456 lectors; 262 homes, 51 dones i 143 infants. S'han llegit 510 obres, repartides, per ordre de preferència, de la següent forma: 168 Llibres d'infants, 86 de Ciències aplicades, 68 de Literatura, 47 d'Història i Geografia, 36 d'Obres generals, 32 de Ciències pures, 20 de Filosofia, 19 de Belles Arts, 16 de Ciències socials, 14 de Filologia i 4 de Religió.

S'han servit del préstec 12 lectors, llegint-se 18 obres: 3 de Filosofia, 4 de Ciències aplicades i 11 de Literatura.

Els diaris i revistes han estat llegits per 127 lectors; d'aquests, 89 són homes i 38 dones.

Del dia 3 al 17 va tenir lloc a aquesta Biblioteca, un curs sobre «Roba blanca (tall i confecció)» dedicat exclusivament a la dona. Fou a càrrec de les senyores Professores d'Ensenyament domèstic de la Mancomunitat de Catalunya. Constituí un veritable èxit, essent trenta les alumnes inscrites que diàriament assisteixen a les classes, mostrant gran interès per aquest curs. Les senyores Professores quedaren satisfetes de l'atenció amb què les alumnes escoltaren les seves explicacions.

Els dies 9 i 10 el Sr. Rafael Campalans reüní en dues lliçons un curs sobre «Treball dels metalls».

No obstant la precipitació amb què foren anunciades aquestes conferències (per no disposar de més temps el senyor conferenciant), la qual cosa impedí d'assistir-hi la totalitat dels obrers que s'interessaven per aquest curs, el Sr. Campalans va desenvolupar les seves explicacions davant un escollit grup d'obrers i tècnics.

De Direcció tècnica s'han rebut, entre altres, les següents obres: *Anuari de les Biblioteques Populars, 1922; Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans, 1915-20; Anuari dels Catalans, 1923; El foc de les gineteres, de J. M. de Sagarra.* Demés, la major part de les obres sol·licitades pels lectors en la llibreta de demandes durant el passat trimestre.

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Notícies i documents

Durant el mes de març concorregueren a aquesta Biblioteca 537 lectors: 271 homes, 97 dones i 169 infants, i es consultaren 587 obres: 254 de la Secció infantil; 44 de Coneixements generals; 28 de Filosofia, 4 de Religió, 15 de Ciències socials, Dret i Pedagogia, 7 de Filologia, 17 de Ciències pures, 23 de Ciències aplicades, 48 de Belles Arts, 127 de Literatura i 20 d'Història i Geografia. Revistes i periòdics llegits, 98.

En préstec es deixaren 130 obres (n'hi ha 6 de la Biblioteca de Catalunya) a 30 homes, 41 dones i 14 infants, els quals s'aprofitaren del Servei. Els novament inscrits durant el mes, són 11.

Han visitat la Biblioteca 15 homes i 4 dones.

El dia 6 de març estigué a Valls el Director tècnic, amb motiu de fer la visita reglamentària.

L'Ajuntament de la ciutat ha concedit una subvenció per al curs d'«Economia domèstica», que ben aviat es donarà a la Biblioteca.

S'ha rebut de Direcció tècnica un nou lot de llibres que han despertat un viu interès als lectors.

A la Biblioteca es rebé la visita de les companyes Sres. Magdalena Puig i Carme Font, que estigueren a Valls els dies 1 i 8 d'abril, respectivament. Demés, el dia 2, hi féu una visita col·lectiva la societat humorística de Vilanova i Geltrú, Grècia Grog, a una representació de l'Ajuntament d'aquella vila.

El dia 12, l'Escola nacional de nois del veïnatge de pla de Cabra, acompanyats de llur mestre, visitaren també la Biblioteca. Els infants hi permanescueren una bona estona, informant-se amb remarcable interès de les obres existents a la Secció infantil i prenent nota de les que més interessaven a cadascú, escoltant amb viva complaença les explicacions que sobre aquelles se'ls feren.

El dia 8 hi hagué una interessant conferència, donada per l'Arquitecte, Mestre del Patronat, En César Martinell. Versà sobre la influència social de l'Educació estètica. La Sala d'actes, i bona part de la de lectura, estaven ocupades per distingit públic, que escoltà amb complaença el discurs desenvolupat pel docte conferenciant amb una elegància i senzillesa d'expressió que

ja li són pròpies. El Sr. Martinell rebé entusiàstics i ben merecuts aplaudiments de tota la concurrència. El dia 9 es reuní el Patronat de la Biblioteca, tenint per objecte principal l'aprovació del seu reglament intern.

— L'estadística de la Biblioteca, corresponent al mes de maig, dóna un resultat de 711 lectors: 373 homes, 65 dones i 273 infants. S'han consultat 877 obres, distribuïdes així, entre les diferents matèries: 436 de la Secció infantil, 43 Obres generals, 14 de Filosofia, 2 de Religió, 6 de Ciències socials, Dret i Pedagogia, 11 de Filologia, 27 de Ciències pures, 51 de Ciències aplicades, 69 de Belles Arts, 133 de Literatura i 71 d'Història i Geografia.

Les llibres en préstec, són 150, entre els quals n'hi ha 7 de la Biblioteca de Catalunya. Els que s'han gaudit del servei són 37 homes, 62 dones i 19 infants. Els novament inscrits durant el mes, són 13. Demés, s'han llegit 104 periòdics i revistes. Els visitants han estat 47. Cal esmentar la visita dels Diputats provincials Srs. de Riba i Marqués, i també la del P. Josep Puigdesens, C. M. F., Catedràtic del Seminari de Tarragona. El Centre Republicà de Rubí (Secció d'esports) feu també una visita col·lectiva a la Biblioteca.

Els dies 19 i 20 el Sr. Campalans donà dues lliçons sobre «Mecànica elemental», que foren ben aprofitades pels concurrents, homes tots de l'ofici.

A més del Curs d'Història de Catalunya i escriptura i lectura catalanes que s'està donant per a obrers, del qual en fem esment en la nota anterior, cal esmentar-ne un altre per a obrers. En aquest col·laboren els Srs. Sabaté, Nadal i Jové, Mestres de la ciutat.

De Direcció tècnica s'han rebut: *Raffaello, Les Shauzer, Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans, 1915-1920; Anuari dels Catalans; Sagarra, El joc de les ginesteres; Anuari de les Biblioteques*. De la casa Marsans s'ha rebut, *Anuari 1923*.

La col·lecció local s'ha vist augmentada per donatius del Sr. de Moragas, del P. Zacarias de Llorenç i de les Religioses Carmelites de la Caritat.

BIBLIOTECA POPULAR DE VENDRELL

Notícies i documents

El moviment d'aquesta Biblioteca, durant el mes de maig, fou el següent: Total de llegidors, 365: 957 homes, 244 dones i 364 infants. Llibres llegits: 1037, repartits, per ordre de preferència, com segueix: Llibres d'infants, 589; Literatura, 194; Història i Geografia, 58; Obres generals, 44; Ciències pràctiques, 37; Belles Arts i Esports, 37; Ciències teòriques, 25; Dret i Ciències socials, 17; Filosofia, 16; Filologia, 14; Religió, 6; Llegidors de revistes i periòdics, 335.

Servei de préstec: Han estat prestades a domicili, 90 obres: 40 de Literatura, 11 d'Història i Geografia, 7 d'Obres generals i Llibres d'infants, 7 de Ciències pràctiques, 7 de Belles Arts i Esports, 6 de Religió, 5 de Ciències socials, 3 de Ciències teòriques, 2 de Filosofia i 2 de Filologia. 8 d'elles han estat demanades a la Biblioteca de Catalunya.

De la Central de Biblioteques Populares s'ha rebut: *Institut d'Estudis Catalans, Secció Històrico-Arqueològica, Anuari 1915-20, vol. VI; Mancomunitat de Catalunya, Anuari de les Biblioteques Populares 1922; Nelsen, La condició social de la mujer en España*.

La Comissió d'Educació general, d'acord amb la Direcció tècnica de Biblioteques Populares, organitzà a aquesta Biblioteca un curs d'Història de Catalunya, compost de tres conferències. Foren celebrades els dies

25, 29 i 30 del mes de maig, les dues primeres a càrrec d'En Pau Romeva, i l'última fou donada per En Tomás Iduarte. Totes tres foren objecte de calorosos aplaudiments pel distíngit públic que les escoltà, i en resta una grata impressió dins la nostra vila.

BIBLIOTECA POPULAR DE VIC

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la factura presentada per la casa Fills de Pere Riera, de Barcelona, per vint candelers amb pantalla, destinats a la Biblioteca Popular de Vic, havent de fer-se efectiu el seu import de 695 ptes., amb càrrec a la partida 111 de les Resultes del Pressupost de 1922-23.

— Aprovar la factura de 90 ptes., presentada per la casa Leandre Vidal y Suny, de Barcelona, per un peu de llum i una pantalla, destinats a la Biblioteca Popular de Vic, i fer efectiu el seu import amb càrrec a la part. 11 de les Resultes del Pressupost de 1922-23.

(Sessió del dia 16 de maig de 1923.)

ENSENYAMENT

ENSENYAMENT SUPERIOR

Acord del Consell Permanent

CURSOS MONOGRÀFICS I D'INTERCANVI

Acordà el Consell:

Autoritzar el pagament, amb càrrec a la part. 129 del Pressupost vigent, de 4.717,50 ptes. a què ascendeixen els honoraris convinguts amb el Dr. Albert Einstein i les despeses ocasionades pel seu curs sobre Teoria de la relativitat, professat a Cursos monogràfics, durant els dies 24, 26 i 28 del mes de febrer de l'any actual.

— Concretant la deliberació del dia 3 de gener últim, referent a l'organització de Cursos monogràfics, que la quantitat consignada en el Pressupost vigent al dit objecte, i les que successivament s'hi consignin d'una manera global, s'entenguin atribuïbles per meitat a l'Institut d'Estudis Catalans i al Consell de Pedagogia que, respectivament, hauran de proposar al Consell Permanent les distribucions i els plans de realització.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

A proposta del Conseller d'Instrucció pública, aprovar el pla dels Cursos monogràfics d'Alta Estudis i d'Intercanvi, corresponent a l'onzena estació (primavera de 1923).

(Sessió del dia 9 de maig de 1923.)

A proposta del Conseller d'Instrucció pública, considerar inclòs en el pla general de Cursos monogràfic, i d'intercanvi, corresponent a la present estació de primavera, el curs «Noves Recerques sobre la geometria i la teoria de les funcions», confiat al Dr. Kérékjártos Professor a la Universitat de Szegedin, les despeses d'honoraris del qual es calculen en 1.000 ptes.

(Sessió del dia 16 de maig de 1923.)

Satisfes, amb càrrec a la part. 129 del vigent Pressupost, les següents quantitats:
1.000 ptes. per honoraris del curs de Mr. Charles Jeasroy, sobre «Teatre religiós a l'Estat mitjà».

1.000 ptes. per honoraris del curs de Mr. Charles Diehl, sobre «Art bisanti».

(Sessió del dia 17 de maig de 1923.)

ENSENYAMENT NORMAL

Acords del Consell Permanent

CURS NORMAL, MONTESSORI

Acordà el Consell:

Vist l'informe del Secretari general d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, provar el report del curs normal Montessori, professat enguany a l'Escola Montessori de la Mancomunitat i destinat especialment a Religioses que exerceixen en Establiments de Beneficència; acordant-se manifestar als Professors que hi han pres part la satisfacció del Consell pels resultats assolits.

(Sessió del dia 24 de maig de 1923.)

Notícies i documents

ESCOLA D'ESTIU DE 1922

Ordre de puntuació dels alumnes. — El senyor Secretari del Departament exposà al Consell de Pedagogia l'ordre de puntuació de la darrera Escola d'Estiu, segons la qual podran estendre's les qualificacions. El Consell hi donà la seva conformitat, aprovant-la.

ESCOLA D'ESTIU DE 1923

Curs intensiu de Català. — A proposta del senyor Secretari del Departament, el Consell de Pedagogia autoritzà la direcció de l'Escola d'Estiu per organitzar un curs intensiu de Català, i en pràctiques de recerca i estudi. La inscripció seria limitada. Per a realitzar millor la tasca, el Consell autoritzà el Secretari del Departament per posar-se d'acord amb la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona i amb l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana perquè aquest curs intensiu de Català estigui en combinació amb la labor catalanitzadora que les dites institucions porten a terme.

ENSENYAMENT PRIMARI

Notícies i documents

ESCOLA MONTESSORI

El Consell de Pedagogia autoritzà al senyor Secretari del Departament per estudiar i resoldre el problema de l'educació física i de la inspecció mèdica a l'Escola Montessori, dintre les possibilitats econòmiques del pressupost interior de la referida Escola.

EDIFICIS ESCOLARS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prendre esment de l'informe tècnic de l'Arquitecte del Servei de Cultura i del Secretari del Departament primari i secundari, sobre la construcció d'un edifici escolar a Cardona, acordant-se encomanar al Consell de Pedagogia les realitzacions que es contenen en sa part dispositiva.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

Notícies i documents

ESCOLA GRADUADA DE FIGUERES

El Consell de Pedagogia acordà autoritzar el senyor Secretari del Departament per anar a Figueres, a estudiar les condicions de la localitat en relació amb el projecte de l'Escola graduada que la Mancomunitat hi va a construir. Així mateix, el Consell nomenà una Ponència, formada pels Srs. Francesc Martorell i Alexandre Galí, perquè acabin de formalitzar el projecte esmentat i el sotmetin a examen del Consell.

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA DEL TREBALL

Acordà el Consell:

Obrir un concurs lliure per al proveïment de les cèdres, places annexes següents:

1.ª Professor de Física i Química, dos cursos, de la Secció de Mecànica aplicada, amb l'obligació de quatre hores de classe setmanals, i l'assignació de 1.500 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 3 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

2.ª Professor de Geometria elemental, Trigonometria, Geometria descriptiva i Perspectiva, dos cursos, de la Secció d'Arts de la Construcció, amb l'obligació de quatre hores de classe setmanals, i l'assignació de 1.500 ptes., que percebrà amb càrrec a la part. 37 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

3.ª Professor de Química amb Nacions d'Anàlisi químic, segon curs, de la Secció d'Indústries Químiques, amb les obligacions que aquest càrrec comporta, i l'assignació de 500 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 46 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

4.ª Professor d'Arithmètica, Àlgebra, Geometria i Trigonometria, tres cursos, de la Secció de Mecànica aplicada, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe, i la retribució de 2.000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 2 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

5.ª Professor de Física, Química i Mecànica, tres cursos, del Departament de Fonadors i Modelistes, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe, i l'assignació de 2.000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 15 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

6.ª Professor de Pràctiques de taller, quatre cursos, de la Secció d'Electrotècnica, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe, i l'organització i direcció dels treballs de totes les classes pràctiques, dotada amb la retribució de 3.000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 39 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

7.ª Professor de Química amb nocions de Tecnologia química, tercer curs, amb les obligacions annexes a aquest càrrec, i l'assignació de 600 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 47 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

8.ª Professor de Matemàtiques del primer i segon grup del primer curs de la Secció d'Electrotècnica, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe, i l'assignació de 1.750 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 34 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

9.ª Professor de Matemàtiques, dos cursos, de la Secció d'Indústries químiques, amb l'obligació de quatre hores setmanals de classe, i la retribució de 1.500 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 49 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

10.ª Professor de Mecànica i Física aplicada, un

курс, de la Secció d'Arts de la Construcció, amb dues hores setmanals de classe, i l'assignació de 900 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 38 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

11.ª Professor de Dibuix, tres cursos, del Departament de Fonedors modelistes, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe, i amb l'assignació de 1,500 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 16 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

12.ª Professor de Coneixement teòric i pràctic de les Calderes i màquines de vapor i gas del Departament de Conductors de Màquines de vapor i de gas, amb l'obligació de dues hores de classe setmanals, i l'organització i direcció dels treballs de les classes pràctiques, dotada amb la retribució de 1,000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 21 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

13.ª Professor de Teixit mecànic de la Secció d'Indústries tèxtils, amb l'obligació de sis hores de classe setmanals, i l'organització i direcció dels treballs de les classes pràctiques, dotada amb la retribució de 3,000 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 67 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

14.ª Professor de Tecnologia i Pràctiques de taller, tres cursos, del Departament de Fonedors i modelistes, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe, i l'organització i direcció dels treballs de totes les classes pràctiques, dotada amb la retribució de 3,000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 17 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

15.ª Professor de Construccions i coneixement de materials del Departament d'Obres de la Secció d'Arts de la Construcció, amb l'obligació de quatre hores de classe setmanals, i l'organització i direcció dels treballs de totes les classes pràctiques, amb la retribució de 2,000 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 63 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

16.ª Professor de Pràctiques i Tecnologia, un curs, de la Secció de Mecànica aplicada, amb l'obligació de dues hores de classe setmanals, i l'organització i direcció dels treballs de totes les classes pràctiques, amb l'assignació de 1,000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 8 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

17.ª Professor d'armadures, portes i finestres del Departament de Fusteria de la Secció d'Arts de la Construcció, amb l'obligació de dues hores de classe setmanals, i l'assignació de 900 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 61 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

18.ª Professor de Francès, dos cursos, amb l'obligació de sis hores de classe setmanals, i la retribució de 1,625 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 81 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

19.ª Professor d'Àlgebra i Àlgebra aplicades a l'Art del Fuster, dos cursos, de la Secció d'Arts de la Construcció, amb l'obligació de quatre hores de classe setmanals, i la retribució de 1,500 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 56 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

20.ª Professor auxiliar pràctic del Departament d'Obres de la Secció d'Arts de la Construcció, amb l'obligació de sis hores de classe setmanals, i la retribució de 1,000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 64 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

21.ª Professor de Matemàtiques, segon i quart curs, de la Secció d'Electrotècnia, amb l'obligació de quatre hores de classe setmanals, i amb la retribució de 1,500 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 35 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

22.ª Professor de Química tèxtil de la Secció d'Indústries tèxtils, amb l'obligació de tres hores de classe setmanals, i amb la retribució de 900 ptes. anuals, que

percebrà amb càrrec a la part. 74 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

23.ª Professor de Matemàtiques, tres cursos, del Departament de Fonedors i modelistes, amb l'obligació de sis hores de classe setmanals, i amb la retribució de 2,000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 14 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

24.ª Professor de Nocions de Física i Química, primer curs, de la Secció d'Indústries químiques, amb les obligacions annexes al càrrec, i la retribució de 500 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 45 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

25.ª Mestre conductor mecànic, Departament de Conductors de Màquines de vapor i de gas, amb quatre hores de classe setmanals, i l'obligació d'atendre, durant tot l'any, la conservació de l'aparellatge de la Secció, dotada amb 1,500 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 22 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

26.ª Fogainer adjunt al Departament de Conductors de màquines de vapor i de gas, amb sis hores de classe setmanals, i l'obligació d'atendre, durant tot l'any, la conservació de l'aparellatge de la Secció, dotada amb 1,000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 23 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

27.ª Contramestre fonedor de ferro, bronze i altres metalls, del Departament de Fonedors i modelistes, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe i cinc hores diàries de treball de taller, dotada amb el sou de 3,000 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec a les parts. 18 i 19 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

28.ª Contramestre modelista, tres cursos, del Departament de Fonedors i modelistes, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe o de treballs de taller, i la retribució de 1,500 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 20 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

29.ª Contramestre de Teixits de la Secció d'Indústries tèxtils, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe, i l'assignació de 1,500 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 75 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

30.ª Contramestre de Pràctiques de taller, quatre cursos, de la Secció de Mecànica aplicada, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe, i l'assignació de 1,500 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 13 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

Acceptar, al Sr. Josep Pascual i Vila, la dimissió del càrrec de Professor de Física i Química, dos cursos, de la Secció de Mecànica aplicada de l'Escola del Treball, significat d'agraïment del Consell pels bons serveis prestats a l'Escola durant el temps que ha regentat aquesta càtedra, i nomenar Professor interí d'aquest ensenyament, pels dos cursos que s'esmenten, el Sr. Joan Monton, amb l'obligació de quatre hores setmanals de classe i la retribució de 1,500 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 3 de l'anex 12 del Pressupost vigent, entenent-se, als efectes de la nòmina, que començà a exercir aquest càrrec el dia 15 d'abril de l'any actual, i que acabarà el dia 30 del pròxim mes de juny.

— Autoritzar, amb càrrec a la part. 84 de l'anex 12 del Pressupost vigent, l'organització, durant aquest istiu, d'un curs preparatori a l'Escola del Treball, facultant-se la Direcció de l'Escola per esmerçar la quantitat necessària de l'assignació a aquest objecte consignada i per poder fer directament les designacions del personal temporari necessari.

— Fer efectiva, a partir del propassat mes d'abril, amb càrrec a la part. 85 de l'anex 12 del Pressupost vigent, la subvenció de 25 ptes. mensuals que, per al funcionament d'una classe de llengua anglesa a l'Escola del Treball, fou concedida fins el dia 30 de juny pròxim, per acord del dia 9 de novembre de 1922.

— Acceptar, a partir del dia 1.ª del proper passat mes d'abril, la renúncia que del càrrec de Professor del primer curs de Nacions de Física i Química de la Secció d'Operaris d'Indústries químiques de l'Escola del Treball, té presentada N'Antoni Ferran i Degrie.

(Sessió del dia 16 de maig de 1923.)

Autoritzar la Direcció de l'Escola del Treball per a l'organització a aquella Escola d'un curs intensiu especialitzat per a Contramestres i Ajudants de les fàbriques de teixits, que tindrà lloc els matins dels diumenges, durant tres mesos, consignant-se al dit objecte, amb càrrec a la part. 85 de l'anex 12 del Pressupost vigent, la quantitat de 1,500 ptes., a justificar, per a despeses de material i personal.

— Designar el Diputat Sr. Josep Grañé, per assistir a la subhasta de les obres de reforma de l'edifici destinat a Secció de les Arts de la Construcció de l'Escola del Treball, que ha de tenir lloc en el Palau de la Generalitat, el dia 28 del corrent mes de maig, a les dotze del matí.

(Sessió del dia 24 de maig de 1923.)

A proposta del Conseller d'Instrucció pública, i vista la minuta del corresponent contracte pendent de formalització, autoritzar el Sr. Rafael Campalans i Puig, Director de l'Escola del Treball, perquè pugui formalitzar, per compte de la Mancomunitat, amb la societat anònima espanyola Siemens i Halske, de Madrid, el contracte corresponent pel subministre de la maquinària necessària per a completar el grup convertidor subministrat a la Universitat Industrial, el cost total de la qual ascendirà a 13,253 ptes.

(Sessió del dia 30 de maig de 1923.)

ESCOLA LOCAL DE TEIXITS DE PUNT DE CANET DE MAR

Acordà el Consell:

Aprovar la relació de despeses ocasionades per la neteja del local i inauguració de l'Escola local d'Indústries de Teixits de punt de Canet de Mar, que ascendeix a 240'25 ptes., tal com ha estat presentada per En Josep Fors i Vidal, Secretari del Patronat de l'esmentada Escola, a pagar amb càrrec a la part. 127 de les Resultes de 1922-23.

(Sessió del dia 16 de maig de 1923.)

LABORATORI DE QUÍMICA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat d'una comunicació del Director del Laboratori de Química, Sr. Josep Agell, participant que durant l'exercici de 1923-24 continuarà En Gabriel Moragas i de Montés en el càrrec que ve exercint d'operador del Laboratori de Química.

(Sessió del dia 30 de maig de 1923.)

ENSENYAMENT COMERCIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA D'ALTS ESTUDIS COMERCIALS

Acordà el Consell:

Obrir un concurs lliure per al proveïment de les càtedres i places annexes següents:

1.ª Professor de Geografia econòmica, amb l'obligació de vuit hores setmanals de classe, i l'assignació de 4,000 ptes. annals, que percebrà amb càrrec a la part. 7 de l'anex 13 del Pressupost vigent.

El concurs es regirà per les bases següents:

1.ª Podran prendre part en aquest concurs els que siguin o hagin estat professors o auxiliars de classes iguals o similars a les dites escoles.

Aitrament, podran concursar:

a) A les places assenyalades amb els n.ºs 1 a 17, 19, 21 a 24, 32, 33, 34 i 36, els possessors de títol de llicenciatura d'Universitat o Escola Superior de la Mancomunitat o de l'Estat, segons les especialitats.

b) A la plaça assenyalada amb el n.º 18, els professors de nacionalitat francesa i tots aquells que puguin demostrar la seva suficiència per regentar aquella càtedra.

c) A les places assenyalades amb els n.ºs 20, 25 a 31 i 35, els que puguin demostrar que exerceixen la professió de l'especialitat com a mestres, directors o caps de Secció.

2.ª Els aspirants presentaran lurs instàncies, ajustades a les prescripcions vigents, a les Oficines de la Mancomunitat de Catalunya, Palau de la Generalitat, des de la data del present acord fins a les tretze hores del dia 25 de maig de l'any actual, junt amb aquells treballs i documents que valguin acompanyar-se per a il·lustrar el judici del Jurat. Els que concursin les places numerades en els apartats a i b de la base primera, hauran d'acompanyar lurs instàncies amb els programes de les assignatures les càtedres de les quals concursin i sengles memòries justificatives. Els títols i documents que els aspirants desitgin retirar hauran d'anar acompanyats de còpies esteses en deguda forma.

Els aspirants hauran d'acreditar trobar-se lliures del servei militar, o estar-lo prestant en la situació corresponent, per mitjà d'un certificat del Secretari de la Comissió mixta de Reclutament respectiva, o amb els documents lliurats per les autoritats militars que correspongui.

Els actuals Professors de l'Escola queden dispensats d'acompanyar lurs instàncies de les relacions de mèrits, treballs i memòries adés dits.

3.ª Constituiran els Jurats el senyor Conseller d'Instrucció pública o el senyor Diputat que delegui, qui actuarà de President; dos Vocals, que nomenarà el Consell de Pedagogia, i el Secretari general del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del referit Consell, qui, amb veu i vot, actuarà de Secretari.

4.ª Els nomenaments podran fer-se per cinc anys prorrogables, i en la forma següent:

Si en vista dels documents i treballs presentats al concurs i altres circumstàncies, resulta unanimitat en el parer dels Jurats, respecte dels concursants als quals s'hagin d'adjudicar les càtedres, quedaran aquests designats i es proposaran al Consell Permanent per als respectius nomenaments. En cas contrari, els Jurats podran prendre acord eliminatori i proposar a la resta dels concursants els exercicis que estimin convenient per completar el judici a què haurà donat lloc la presentació de documents i treballs.

5.ª Quedarà entès que, en presentar-se a concurs, els concursants accepten el calendari i règim establerts en les escoles i tallers respectius, i es sotmeten a les modificacions que poguessin sofrir l'horari, el pla, els programes i el reglament del personal docent i de tallers, segons els casos, dins les condicions i règim generals de la Mancomunitat de Catalunya.

6.^a Els concursants que siguin designats per ocupar les càtedres del present concurs, percebran els sous assignats en el cas que no professin actualment altres càtedres a la Universitat, escoles especials i escoles su-

periors de la Mancomunitat. Els concursants que no estiguin en aquestes condicions, quedaran subjectes a les escales de sous i règim d'acumulacions que s'estableixin.

7.ª Els Jurats hauran d'estimar, com a mèrit preferent — sense que sigui requisit indispensable —, la presentació d'uns apuntaments en català o d'un text en qualsevol altre idioma que els aspirants creguin adequat a l'ensenyança de les càtedres concursades.

Es publicarà el corresponent anunci en els *Bulletins Oficials* de Catalunya, en la *CRÒNICA OFICIAL* de la Mancomunitat i en la premsa diària, en la forma de costum.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

ESCOLES LOCAIS DE COMERÇ

Acordà el Consell:

Hagut esment que, malgrat els terminis concedits per a la regularització dels tràmits d'expedient de les Escoles de Comerç, concedides en mèrits del concurs convocat per acord de 13 de juny de 1917, no ha estat assolida aquella finalitat, donar per caducades aquelles concessions, comunicant-ho en aquest sentit als Ajuntaments o entitats interessades; havent de retornar-se la quantitat de 5.000 ptes., avançada per les societats econòmiques de Lleida, en concepte de subvenció per a la instal·lació de l'Escola d'aquella ciutat, que queda sense efecte en virtut d'aquest acord; i encomanar al Consell de Pedagogia la preparació d'unes bases per a la convocatorià d'un nou concurs per a adjudicació de dues Escoles de comerç.

(Sessió del dia 17 de maig de 1923.)

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA D'ADMINISTRACIÓ

Acordà el Consell:

Vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública.

1.ª Reconèixer al Sr. Joaquim Bosch i Feliu, Professor interí d'Àrbitmetica, Comptabilitat i nocions d'Estadística a l'Escola d'Administració, i amb càrrec a la part 1 del pressupost de despeses de l'anex 14 del Pressupost vigent, el dret a percebre, a partir del dia 1.ª d'abril de l'any actual, la quantitat de 1.821,42 ptes. anuals, assignades equivocadament a En Josep M. Tallada i Paulí, per acord del dia 11 d'abril de l'any en curs.

2.ª Reconèixer al Sr. Josep M. Escofet i Milà, Professor interí de Legislació financiera espanyola i Teoria de la Hisenda pública a l'Escola d'Administració, i amb càrrec a la part 1 del pressupost de despeses de l'anex 14 del Pressupost vigent, el dret a percebre, a partir del dia 1.ª d'abril de l'any actual, la quantitat de 1.821,42 ptes. anuals, per a cada una de les esmentades càtedres assignades equivocadament a En Miquel Vidal i Guàrdiola, per l'esmentat acord del dia 11 d'abril darrer.

(Sessió del dia 8 de maig de 1923.)

ESCOLA PROFESSIONAL PER A LA DONA

Acordà el Consell:

Donar-se per informat, amb satisfacció, del resultat de l'enquesta practicada entre ex-alumnes de l'Escola

Professional per a la Dona, referent als resultats d'aplicació de llurs estudis, comunicat per la Directora de la dita Escola Sra. Maria Fath i Camps.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

ESCOLA D'INFERMERES

Acordà el Consell:

Consignar, amb càrrec a la part 422 del Pressupost vigent, la quantitat de 245 ptes. per tal de cobrir les despeses que ocasionarà la concurrència de l'Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina a l'Exposició Anexas al Congrés de Metges de Llengua Catalana, que tindrà lloc a Lleida, durant els dies 24, 25 i 26 del pròxim mes de juny.

(Sessió del dia 24 de maig de 1923.)

Notícies i documents

SECCIÓ D'ENSENYAMENT DOMÈSTIC

El senyor Secretari del Departament donà compte de la necessitat d'ampliar el personal de la Secció d'Ensenyament domèstic i dotar-lo degudament, amb relació al treball que realitza, sobre tot tenint en compte que la majoria dels cursos que dona els professa fora de Barcelona. El Consell encarregà al senyor Secretari del Departament i a la senyora Directora de la Secció, que estudin l'assumpte i vegin si hi ha possibilitats d'indemnitzar en alguna forma les sortides a fora de Barcelona del personal de la referida Secció d'Ensenyament domèstic.

Així mateix, el Consell prengué esment i donà la seva conformitat als cursos que s'han sol·licitat de la Secció. Demés dels cursos a Borges Blanques i Canet de Mar, que ja s'han acabat, n'hi ha de projectats a Valls, Lleida, Figueres, Vendrell, Balaguer i Sallent. Aquest darrer començà el dia 3 del present maig. Per altra part, la Secció col·laborarà a un altre curs, sobre l'Ensenyament domèstic, a les tasques de la propera Escola d'Estiu.

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

Acords del Consell Permanent

ESCOLA SUPERIOR DELS BELLS OFICIS

Acordà el Consell:

Obrir un concurs lliure per al proveïment de les càtedres i places enxeres següents:

1.ª Professor de Tapissaria, amb l'obligació de dotze hores de classe setmanals, i l'assignació de 4.000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part 4 de l'anex 9 del Pressupost vigent.

2.ª Professor de Construcció i anàlisi, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe, i la retribució de 4.000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part 5 de l'anex 9 del Pressupost vigent.

3.ª Professor de Floricultura, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe, i l'assignació de 3.000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part 8 de l'anex 9 del Pressupost vigent.

4.ª Professor de Química ceràmica, tres cursos, amb l'obligació de dotze hores setmanals de classe i l'assignació de 3.000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part 7 de l'anex 9 del Pressupost vigent.

5.ª Professor de Pràctiques de Jardineria amb les

obligacions annexes a aquest càrrec, i l'assignació de 2.000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 14 de l'anex 9 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

ESCOLA MENOR D'ARTS I INDÚSTRIES DE PALAFRUGELL

Acordà el Consell:

Lliurar, per dotzenes parts, a favor del Director de l'Escola menor d'Arts i Indústries de Palafrugell, senyor Lluís Medir i Jofra, 2.933'32 ptes., que figuren en la part. 146 del vigent Pressupost per a la dita Escola.

(Sessió del dia 16 de maig de 1923.)

SERVEIS DE DIFUSIÓ I VULGARITZACIÓ

Acords del Consell Permanent

EXTENSIÓ D'ENSENYAMENT TÈCNIC PERSONAL

Acordà el Consell:

Transmetre a Na Petra Sánchez, vídua de N'Eduard Barrau i Bunyol, corrector i unificador de textos que fou de l'Extensió d'Ensenyament tècnic, el testimoni del condol amb què el Consell ha tingut esment de la mort del seu espòs; i atesos els bons serveis prestats pel difunt i la delicada situació econòmica en què queda la família, pagar a la vídua de l'esmentat funcionari, amb càrrec a la part. 6 de l'anex 17 del Pressupost en vigor, la quantitat de 375 ptes., import de la mesada del mes d'abril que pel seu càrrec li pertocava, i amb càrrec a la part. 422 del Pressupost vigent, lliurar, a favor de Na Petra Sánchez, vídua de N'Eduard Barrau i Bunyol, 375 ptes., en concepte d'una mesada d'auxili.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

Donar-se per informat de l'aparició del quadern *Apa-velles de Mesura* que, per a tots dels seus alumnes, ha editat l'Extensió d'Ensenyament tècnic.

(Sessió del dia 9 de maig de 1923.)

Assabentar-se de la publicació del quadern *Càlcul i construcció de Dinamios*, part tercera, que acaba d'editar per als seus alumnes l'Extensió d'Ensenyament tècnic.

— Perllongar per cinc anys el nomenament de Secretari d'Extensió d'Ensenyament tècnic, fet a favor del Sr. Josep M. Capdevila i Balanzó, amb les obligacions annexes al càrrec i la retribució anual de 3.900 ptes., que percebrà amb càrrec a la part. 2 de l'anex 17 del Pressupost en vigor, entenen-se, per als efectes de la nòmina, que aquest nomenament tindrà efectivitat a partir del dia 1.º del present mes.

— Nomenar, per cinc anys, el Sr. Arnau Marguerit, Corrector i unificador de textos de l'Extensió d'Ensenyament tècnic, amb l'obligació de quatre hores i mitja diàries de treball, l'assignació de 4.500 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 6 de l'anex 17 del Pressupost vigent, reconeixent-se, per a tots els efectes, l'efectivitat d'aquest nomenament a partir del 1.º del mes en curs.

— Nomenar, per la durada de cinc anys, el Sr. Andreu Muntaner i Serra, pel càrrec d'Auxiliar i Corrector d'exercici de l'Extensió d'Ensenyament tècnic, amb l'obligació de quatre hores i mitja diàries de treball, i la retribució de 2.000 ptes., que percebrà amb càrrec a la part. 8 de l'anex 17 del Pressupost vigent, reconeixent-se, als efectes de la nòmina, la vigència d'aquest nomenament a partir del dia 1.º del present mes.

(Sessió del dia 16 de maig de 1923.)

EDUCACIÓ FÍSICA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Consignar la quantitat de 125 ptes., amb càrrec a la part. 422 del cap. 10.º, art. 10 del Pressupost vigent, per concedir al Reial Moto Club de Catalunya una copa amb destinació a la cursa internacional d'autocicles, tercer Trofeu Armangué, que tindrà lloc a Tarragona, el dia 20 del corrent mes de maig.

(Sessió del dia 8 de maig de 1923.)

EXPOSICIONS, CONGRESSOS, CONCURSOS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Destinar la quantitat de 3.000 ptes., amb càrrec a la part. 422 del Pressupost vigent, a l'adquisició d'alguna obra de les exposades en l'actual Exposició d'Art de Primavera, facultant-se el senyor President per a dur a terme aquest acord, i comunicant-se en aquest sentit a la Junta Municipal d'Exposicions d'Art.

(Sessió del dia 16 de maig de 1923.)

Destinar, amb càrrec a la part. 422 del Pressupost vigent, en concepte de subvenció, la quantitat de 3.000 ptes. al cinquè Congrés de Metges de Llengua catalana, que s'ha de celebrar a Lleida durant la segona quinzena del proxím mes de juny; designant-se el Conseller Dr. Estadella perquè representi la Mancomunitat en les tasques de l'esmentat Congrés.

Donar-se per informat de la memòria del Sr. Rosend Serra i Pagés, referent a l'Exposició Colonial i Setmana Internacional de Marsella, de l'any 1922.

(Sessió del dia 17 de maig de 1923.)

Passar a informe del Consell de Pedagogia el pla general de les tasques de l'onzè Congrés Internacional de Fisiologia, que ha de celebrar-se a Edimburg, i el de l'Exposició Internacional de traçat de poblacions, que ha de celebrar-se a Gotemburg (Suècia), per si creient d'interès i d'eficàcia l'assistència o representació de la Mancomunitat, formula l'oportuna proposta d'acord que millor escaigui.

(Sessió del dia 23 de maig de 1923.)

Nomenar els Srs. Jordi Dweishauvers, com a Director del Laboratori de Psicologia Experimental, i Emili Mira, com a membre de l'Institut d'Orientació Professional, perquè, en representació de la Mancomunitat, prenguin part a les tasques del setè Congrés Internacional de Psicologia que ha de celebrar-se a fi de juliol pròxim a la ciutat d'Oxford (Anglaterra); concedint-se, amb càrrec a la part. 123 del Pressupost vigent, la quantitat de 1.500 ptes., per atendre les despeses que ocasionarà l'anterior acord, i havent de presentar els subvencionats una memòria especial de la missió que els és confiada, i en general de les tasques del Congrés.

(Sessió del dia 24 de maig de 1923.)

PREMIS, BEQUES I SUBVENCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Desglossar la quantitat de 19.900 ptes., consignada en la part. 216 del Pressupost vigent, en la forma següent:

Sessió d'Electrotècnia. — A percebre pel Sr. Josep Salles, per la seva beca de 200 ptes., durant nou mesos, 1,800 ptes.; a favor del Sr. Josep M. Barenys, per la seva beca de nou mesos, a raó de 200 ptes. mensuals, 1,800; al Sr. Pere Closas, per una beca de 200 ptes. mensuals, durant nou mesos, 1,800.

Sessió de Mecànica aplicada. — A percebre pel senyor Fausch Badia, per una beca de 200 ptes. mensuals, durant nou mesos, 1,800 ptes.; al Sr. Enric Soler, per una beca de 200 ptes. mensuals, durant nou mesos, 1,800 ptes.

Sessió d'Indústries químiques. — A favor del Sr. Salvador Marcó, per una beca de 100 ptes. mensuals, durant nou mesos, 900 ptes.; al Sr. Emili Matute, per una beca de 200 ptes. mensuals, durant nou mesos, 1,800; al Sr. Joaquim Aymà, per una beca de 200 ptes. mensuals, durant nou mesos, 1,800; al Sr. Marian Revollós, per una beca de 200 ptes. mensuals, durant nou mesos, 1,800; per tres beques de 200 ptes. mensuals, durant sis mesos, a concedir durant el present curs, 3,600; per llibres i matricúles, 1,000.

(Les pensions assenyalades per un termini de nou mesos, s'entendran aplicables als mesos d'abril, maig, juny, octubre, novembre i desembre d'aquest any, i gener, febrer i març de 1924.)

— Encomanar al Consell de Pedagogia que, per a la pròxima sessió, presenti un pla general que reguli la concessió de pensions i l'atorgament de missions a l'estranger, limitant-les de manera específica, i tenint en compte el punt concret objecte de l'estudi o comissió, i el lloc, la Institució o el Professor que caracteritzin l'objecte especial de la comanda científica o cultural subvencionada per la Mancomunitat.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

Concedir, amb càrrec al capítol d'Imprevistos del Pressupost vigent, un premi de 150 ptes. per al Concurs d'Arquitectura que ha de celebrar-se sota els auspicis de la Secció d'Arquitectura del Centre Excursionista de Catalunya, assenyalant com a tema dels treballs que obtingui el premi, el que segueix: «l'Arquitectura Neoclàssica a Catalunya en alguna de les seves manifestacions».

(Sessió del dia 17 de maig de 1923.)

Concedir, amb càrrec a la part. 422 del Pressupost vigent, a l'Associació d'Estudiants de la Universitat Industrial, una subvenció de 500 ptes., per contribuir a les despeses que va ocasionar-li la Festa de l'Estudiant, organitzada en commemoració de la diada de Sant Jordi d'enguany.

— Concedir, amb càrrec a la part. 123 del Pressupost vigent, a En Pau Vila i Dinars, una subvenció de 1,500 ptes., per tal d'ajudar-li a sufragar les despeses que li ocasionarà el seguir, durant tres mesos, un curs de Geografia humana, sota la direcció del Prof. Raoul Blanchard, a l'Institut de Geografia Alpina de la Universitat de Grenoble, venint obligat el pensionat a presentar al Consell de Pedagogia una memòria dels treballs que hagi efectuat, fent-hi constar l'aplicació llur a la Geografia de Catalunya.

— A proposta del Conseller de Cultura, prendre en compte de l'informe del Secretari general del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, que es transcriu a continuació:

a l'objecte de continuar l'obra iniciada anys ha per l'Excm. Diputació de Barcelona, amb la doble finalitat de fer conèixer a l'estranger el renaixement cultural de Catalunya, tramitent delegacions integrades pels seus homes representatius en els diferents camps de l'activitat científica als congressos savis internacionals i de contribuir a l'armònic desenvolupament de la nostra cultura, encoratjant l'estudi de les branques que pel lliure joc de les vocacions individuals quedesin a ratlla.

2.ª La Institució d'Estudis Superiors, de nova creació, ve a complir una obra paral·lela a la segona de les finalitats suara esmentades, adreçant-se, però, als estudiants de la Universitat i als estudiosos de fora de l'ensenyament oficial en estat de formació tècnica superior.

3.ª L'esmerçament de la partida «Missions» hauria de reservar-se per als científics i investigadors, els quals, pels seus treballs i activitats anteriors dintre o fora de les Institucions de la Mancomunitat de Catalunya, haguessin assolit un prestigi que fos una garantia pel bon comés de les missions que els fossin encomanades, a l'objecte d'atendre determinats interessos culturals pel mostrament dels nous mètodes i la divulgació de les darreres descobertes dels centres superiors d'estudi i recerca.

4.ª Les pensions d'estudi atorgades amb càrrec a la partida «Missions», podrien classificar-se des de dos punts d'obrar distints:

A) Segons que els pensionats pertanyessin o no a les Institucions científiques o culturals de la Mancomunitat de Catalunya.

B) Segons que la pensió els fos concedida accedint a la pròpia sol·licitud o bé en mèrits de concurs obert per la Mancomunitat de Catalunya.

5.ª Conèixer-se des d'ara entre els congressos internacionals que enguany han de celebrar-se, el Congrés de Psicologia, que tindrà lloc a la ciutat d'Oxford el mes de juliol proper, i el Congrés d'Educació d'Adultes, que tindrà lloc a Ginebra per la mateixa època, com oferint un interès especial per l'obra cultural de la Mancomunitat de Catalunya, podria reservar-se des d'ara una part de la partida «Missions» per tal d'enviar-hi sengles delegacions. Les subvencions que la Mancomunitat concedís per aquest objecte, no haurien d'excedir, fora de casos excepcionals, de la quantitat de 1,500 ptes.

6.ª Com a branques d'activitat científica, l'estudi de les quals sembla reclamar una major necessitat d'estímul, podrien assenyalar-se provisionalment les següents: Geografia, Físico-Química, Pedagogia, Historiografia, Filologia, Economia política, Administració municipal, etc. En alguna d'aquestes disciplines els organismes rectora de la cultura catalana no han establert encara cap missió d'estudi; en altres ha sofert una tènaca orientació que un dia sembla iniciar-se, fent que en retornar uns investigadors altres anessin a ocupar llurs llocs per arribar a la formació de veritables escoles nostrades.

7.ª La modestia de la consignació que es disposa, obliga a procedir per etapes en la realització del pla que es preveu, aconsellant en la mesura que sigui possible l'aprofitament de les iniciatives que puguin manifestar aquells investigadors que, per la competència mostrada en la branca d'estudi que desitgin ampliar i pel prestigi assolit en un ordre general d'estudi ofereixin una garantia per l'eficàcia de la missió que els pogués ésser confiada.

Normes. — 1.ª La partida «Missions», important en el Pressupost d'enguany la quantitat de 15,000 ptes., podria ésser distribuïda en la forma següent:

a) Per a delegacions a congressos internacionals, 5,000 ptes.

b) Per a missions d'estudi dels professors, investigadors, membres i agregats dels instituts i centres cultu-

ANTECEDENTS I NORMES PER A REGULAR L'APLICACIÓ DE LA PARTIDA «MISSIONS»

Antecedents. — 1.^a Aquesta partida fou inclosa en el primer Pressupost de la Mancomunitat de Catalunya, després d'haver estat fet el trasllat dels Serveis de Cultura,

rales de la Mancomunitat de Catalunya i de fora d'ella, atenent a llurs iniciatives individuals, 6,000 ptes.

o) Per a missions d'estudi, d'una durada mínima d'un any escolar, a concedir, previ concurs, en la forma que determini el Consell Permanent, vist l'informe de l'Institut d'Estudis Catalans, 4,000 ptes.

2.ª De l'apartat a podrien destinar-se, des d'ara, 2,000 ptes. a l'objecte que concorre al pròxim Congrés de Psicologia d'Oxford una delegació de la Mancomunitat de Catalunya.

3.ª La quantitat reservada en l'apartat b hauria de destinar-se a realitzar estudis de matèries determinades, en institucions també determinades prèviament.

Enguany podria distribuir-se en la forma següent: Una quantitat de 1,500 ptes. per a estudis de Geografia humana, una quantitat de 2,000 ptes. per a estudis de Musicografia i Història de la Música i una quantitat de 2,500 ptes. per a estudis d'Història eclesiàstica.

4.ª La quantitat corresponent a l'apartat c podria reservar-se enguany per a estudis de Físico-Química i, específicament, per a l'estudi dels nous mètodes de determinació de constants, encomanant-se a la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans la formulació d'unes bases per al concurs de concessió.

— Concedir, amb càrrec a la part. 123 del Pressupost vigent, a Mn. Higiní Anglés i Pàmies, prev., una subvenció de 2,000 ptes., perquè vagi a Alemanya a ampliar, vora els Profs. Dr. Frederic Ludwig, de Göttingen, i Dr. Theodor Krouer, de Heidelberg, els seus estudis de Musicografia i Història de la Música, quedant obligat el pensionat a presentar al Consell de Pedagogia una memòria dels treballs efectuats.

— Concedir, amb càrrec a la part. 123 del Pressupost vigent, a Mn. Joan Tarré i Sans, prev., una subvenció de 2,500 ptes., perquè segueixin regularment i en tota la seva integritat els cursos de l'Escola de Cartes, de París, així com un curs vora el Canonista Mr. Fournier, per a estudiar les fonts del dret canònic, venint obligat el pensionat, en acabar el curs, a presentar al Consell de Pedagogia una memòria dels treballs efectuats.

(Sessió del dia 24 de maig de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller de Cultura, i atès l'informe del Secretari general d'Ensenyament primari i secundari, consignar, amb càrrec a la part. 373 de les Resultes del Pressupost de 1922-23, la quantitat de 1,742'90 ptes., per satisfer a l'Arquitecte dels Serveis de Cultura, Sr. Lluís Planas i Calvet, la seva relació de despeses de viatge i dietes per sortides de Barcelona, des del dia 1.ª d'abril de 1922 a 31 de març de 1923, aprovada pel Consell de Pedagogia.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

Atesa la proposta verbal del Conseller d'Instrucció pública, destinar la quantitat de 675 ptes. de la part. 207 del Pressupost vigent, a gratificar l'Auxiliar de la Biblioteca Provincial i Museu de Tarragona, Sr. Francesc Poblet i Bertrand, des del dia 1.ª d'abril.

— Vist l'informe del Secretari general d'Ensenyament

primari i secundari del Consell de Pedagogia, a proposta del Conseller d'Instrucció pública, renovar per un any, a partir del dia 1.ª de maig de 1923, el nomenament d'En Josep Farran i Mayoral, pel càrrec de Director de la Biblioteca del Consell de Pedagogia, amb el mateix sou anual que se li assignà pel Consell Permanent en 22 d'abril de 1920, data en què s'acordà son nomenament.

(Sessió del dia 17 de maig de 1923.)

PUBLICACIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Passar a estudi del Consell de Pedagogia la petició interessant al concurs de la Mancomunitat per formar un lot de llibres catalans destinat a la Secció catalana de Literatura i Ciències de la Biblioteca Nacional de Maestros, de l'Argentina, de la qual n'és Director el Lliterat Sr. Leopold Lugones.

— Accedint al preu del Comitè Cultural Català de New-York, fer ofrena a la dita entitat d'un lot que comprngui les publicacions de propaganda i les de caràcter tècnic de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prendre esment, als efectes corresponents, de les memòries anuals tramessas per la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans i per l'Oficó Català.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

Prendre esment de la memòria de la Junta de Ciències Naturals corresponent a l'exercici 1921-22, acordant-se passar-ne nota a Intervenció, als efectes oportuns.

— A proposta del Conseller de Finances, aprovar la relació de despeses presentada per la Comissió de Monuments històrics i artístics de la província de Girona, corresponent a l'exercici econòmic de 1922-23, com a justificació de la inversió de la quantitat de 2,339'15 pessetes.

(Sessió del dia 8 de maig de 1923.)

Prendre esment el Consell, als oportuns efectes justificatius, de les memòries-resums dels treballs de l'any 1922, presentades per la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans, per la Biblioteca de Catalunya, per l'Oficina d'Estudis Jurídics de la Mancomunitat i per l'Institut d'Orientació Professional.

(Sessió del dia 9 de maig de 1923.)

Als efectes oportuns, foren comunicades les memòries presentades per la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans i per la Junta de Ciències Naturals i l'Hospital Clínic de Barcelona, corresponents a l'exercici de 1922.

(Sessió del dia 24 de maig de 1923.)

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Agricultura, autoritzar l'Escola Superior d'Agricultura per celebrar un curs de deu lliçons, del 14 al 25 de maig, sobre la indústria sucrera, encarregat al Sr. Marsal Trilla i Rostoll, amb la remuneració de 120 ptes., amb càrrec a la part. 380 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 9 de maig de 1923.)

Designar el Diputat Sr. Josep M. Marqués per assistir a la subhasta que tindrà lloc en aquest Palau de la Generalitat, el dia 25 propinent, a les dotze del matí, per adjudicar les obres d'acabament de l'edifici de l'Escola Superior d'Agricultura.

— Acceptar la renúncia del càrrec de Professor de Botànica de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona presentada pel Sr. M. Llenas.

(Sessió del dia 16 de maig de 1923.)

Nomenar En Joan Ferrerons per exercir el càrrec d'obrer pàges de l'Escola Superior d'Agricultura, amb la dotació de 6'80 ptes. diàries, que tenen consignació en la part. 380 del vigent Pressupost, i a partir de 1.ª de maig d'enguany.

(Sessió del dia 17 de maig de 1923.)

Adjudicar definitivament, a favor de la societat Ribas i Pradell, la subhasta de les obres d'acabament de l'edifici de l'Escola Superior d'Agricultura, per la quantitat de 208,600 ptes.

(Sessió del dia 30 de maig de 1923.)

Notícies i documents

L'Escola Superior d'Agricultura ha organitzat un curs, sobre «la indústria sucrera», que donarà En M. Trilla i Rostoll, especialitzat per una llarga pràctica en aquesta matèria. El curs, que començarà el dilluns, dia 14 del corrent, constarà de deu lliçons, donades a dos quarts de sis de la tarda. Per a inscripcions i detalls, dirigir-se a la Secretària de l'Escola Superior d'Agricultura, Urgell, 187 (tel. 579 H.).

INSTITUT DE MECÀNICA APLICADA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prorrogar el nomenament d'Adjunt de l'Institut de Mecànica aplicada agrícola a favor del Sr. Albert Danco i Gentile, per a tres anys, començats el 1.ª de maig de 1923, amb la dotació de 3,500 ptes. anuals, que tenen consignació en la part. 370 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 17 de maig de 1923.)

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prendre esment d'una instància interessant la protecció de la Mancomunitat per al foment dels interessos agrícoles als pobles d'Ager, Règola, Agulló, Millà, Corça, Fontdepuig i Massos, acordant-se passar-la, per a son coneixement i tràmit de la proposta d'acord que millor escaigui, a la Direcció dels Serveis d'Agricultura de la Mancomunitat.

— Concedir a la Cooperativa Lletera de Bellver l'auxili tècnic que ha sol·licitat, per tal d'assessorar-se en la compra de material, instal·lació d'aparells i elaboració científica de mantegues i formatges, mitjançant el pagament de 150 ptes., fixades en les bases acordades pel Consell en la seva reunió del 4 de desembre de 1919 per a la concessió d'auxilis tècnics, bases a les quals haurà de subjectar-se.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

Autoritzar el Conseller d'Agricultura perquè ordeni tot el pertinent a la bona explotació de la finca Torre Marimon, de Caldes de Montbui, disposant, a l'efecte de les quantitats que calgui, fins a 1,000 ptes., consignades per aquest fi en la part. 390 del cap. 9.ª, art. 10 del vigent Pressupost.

(Sessió del dia 17 de maig de 1923.)

Notícies i documents

Hen's aquí els treballs realitzats per la Direcció:

Visita a la zona on es desenrotlla la campanya contra la llagosta, a l'Aragó.

Visita a la finca Torre Marimon, de Caldes de Montbui.

Concurrencia al vint-i-sisè Congrés de la Federació Agrícola Catalano-Balear.

SERVEI DE VITICULTURA I ENOLOGIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Nomenar ajudant interí del Servei de Viticultura i Enologia, el Sr. Antoni Quixal i Prieto, Enginyer agrícola, amb el sou anual corresponent a 3,500 ptes., les quals tenen consignació en la part. 336 del vigent Pressupost.

(Sessió del dia 17 de maig de 1923.)

SERVEI D'ARBRES FRUITERS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar el Servei d'Arbres fruiters per realitzar

una campanya contra les malalties de l'ametller en les riberes de l'Ebre, destinant-s'hi la quantitat de 1.000 pessetes, amb consignació a la part 345 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

Notícies i documents

Hen's aquí els treballs realitzats per aquest Servei: Respost consultes de Sant Joan Despí, sobre malalties del presseguer, i de Martorell, sobre ametllers.

Respost consultes, d'Albesa, sobre adob de la prunera; de Barcelona, sobre negre de Polivera; de Lleida, sobre pugu del presseguer; de Sant Boi del Llobregat, sobre insecticides; de Barcelona, sobre pistatxer; de Valls, sobre ametllers, i de Barcelona, sobre insecticides.

Dues conferències al Kursat de divulgació de Felanitx (Mallorca), sobre conreu de l'ametller, i ús d'adobs.

Visita als pobles de Reus, Almostrer, Castellvell, Cambrils, Montroig i Coldejou, per estudiar les malalties de l'avellaner.

Anada a Tortosa per a la preparació de la campanya contra la mosca de l'oliva.

Preparació de la campanya contra la cuca de l'ametller.

S'han donat dues conferències a Amposta, sobre els temes: «Conreu i malalties dels arbres fruiters» i «Lluita contra la mosca de l'olivera».

S'ha començat l'herbari de les varietats catalanes d'ametllers.

S'ha augmentat i ordenat el material d'ensenyament ambulant.

S'ha verificat l'aplicació de l'adob en els camps experimentals d'oliveres. Amb el títol «Per a fer bons olis» s'ha publicat un folletó, que és la vint-i-cinquena publicació d'aquest Servei.

S'ha respost consultes de Es Carritxó (Mallorca), sobre ametllers; de Barcelona, sobre presseguers; d'Amposta, sobre codonysers, i de Sant Feliu del Llobregat, sobre malalties dels presseguers.

Rebut consultes de Bons, sobre olis i oliveres; Canvada, sobre oliveres i avellaners; Sant Joan Despí, sobre oliveres; Narsà, sobre ametllers; Montblanc, sobre ametllers, i Alcoover, sobre avellaners.

Visita a Mallorca per estudiar conreus d'arbreria.

Visita a Tortosa i Romanos per preparar una campanya contra la mosca de l'olivera.

SERVEI D'ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atès l'informe del Director dels Serveis tècnics d'Agricultura, referent a una sol·licitud de N'Eduard Finestres, sobre la situació de la Vall d'Ager, autoritzar l'esmentat Director perquè es dirigeixi al signant de la comunicació proposant-li les solucions que s'indiquen en l'informe i oferint-li ensems la col·laboració dels Serveis tècnics i, en especial, la de la Secció d'Acció social agrària, per donar en la dita vila alguna conferència, la finalitat de la qual fos l'organització d'un Sindicat i Caixa rural que pogués solucionar el problema de l'adquisició i comprovació d'adobs, seguint la norma ja fressada de tants altres sindicats que exerceixen funcions semblants.

Disposar que l'informe d'En Jaume Raventós, que ha motivat l'anterior acord, sigui íntegrament publicat a la CRÒNICA OFICIAL de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 24 de maig de 1923.)

Notícies i documents

Els treballs realitzats per aquest Servei, són els següents:

Despatx de diverses consultes resegudes amb motiu de la malaltia del Cap de Secció.

Atendre la visita d'una comissió del Sindicat de Sant Joan de Vilatorrada, per a parlar de la implantació en aquell poble d'una Caixa rural.

Atendre una comissió del Sindicat Agrícola d'Alcover, per informar-se dels préstecs que concedeix la Caixa de Crèdit comunal de la Mancomunitat.

Estudi del Reglament del Sindicat Agrícola de Sant Joan de Vilatorrada, per a introduir una Secció de Crèdit o Caixa rural.

Confecció de l'expedient de presentació del Celler cooperatiu de Sampedor al Govern civil.

Visita al Director de la Caixa de Crèdit comunal per diverses gestions encaminades, i per al préstec que demana el Sindicat Agrícola d'Alcover.

Assistència, delegat pel senyor Director dels Serveis tècnics, a la solemne sessió necrològica celebrada a l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, en honor de N'Ignasi Girona.

Despatx d'assumptes ordinaris.

Atendre la visita d'una Comissió del Sindicat d'Alcover, per diversos assumptes.

Atendre la visita del Sindicat de Sampedor, per informar-se sobre assumptes pendents del Celler en construcció.

Confecció d'un projecte de Reglament per al Sindicat en projecte, de Pont de Molins.

Estudi de l'expedient del Sindicat Agrícola d'Alcover, que sol·licita en préstec a la Caixa de Crèdit Comunal de la Mancomunitat, i escrit comunicant el dictamen.

Confecció del projecte de Reglament per al futur Sindicat Agrícola de Vinyaters de Tous.

Atendre una visita del Sindicat Agrícola de Montblanc, per diversos assumptes.

INFORME

EMÉS PEL CAP DELS SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA, SR. JAUME RAVENTÓS, RESPECTE LA SITUACIÓ AGRÍCOLA D'AGER

És ben trista la situació del districte municipal d'Ager, descrita en l'esmentada comunicació, segons la qual la població del districte de 2.336 habitants en 1887 ha descendit a 1.752 en 1920. Aquesta penosa situació l'observarem ja en 1917, amb motiu d'un cursat que els Serveis tècnics d'Agricultura donaren a la població d'Ager i de Tremp, simultàniament.

Com a una solució d'aquest problema, l'informant pregunta si la Mancomunitat de Catalunya podria establir en els caps de partit unes delegacions que venessin als agricultors adobs en bones condicions de preu i qualitat.

Els avantatges que es reportarien als agricultors amb una tal mesura, creiem que no foren pas superiors a les que ells mateixos es poden procurar mitjançant la sindicació agrícola, encarregant-se els sindicats de l'adquisició i comprovació dels adobs.

Per altra part, tampoc creiem pertinent, salvant millor parer del Consell, l'establir una organització comercial en competència amb les d'iniciativa particular ja existents.

Seria, doncs, convenient d'aconsellar i de promoure la fundació d'un Sindicat Agrícola en la vida d'Ager, amb Caixa rural, que s'encarregués de reunir les comandes d'adobs de tots els socis i trametre-les en conjunt a les

cases comercials o elaboradores de més crèdit, comprovant, mitjançant l'anàlisi, les bones qualitats dels adobs adquirits i assessorant-se amb els Serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat per les millors fórmules d'adobs adaptats a les necessitats de la comarca.

En conseqüència, el Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya podria prendre l'acord que la Direcció dels Serveis tècnics d'Agricultura es dirigís al Sr. Eduard Finestres, signant d'una comunicació transmesa a la Presidència del Consell, proposant els mitjans esmentats, oferint, a l'ensame, la col·laboració dels Serveis tècnics i, en especial, la de la Secció d'Acció social agrària, per donar a la dita vila alguna conferència, la finalitat de la qual fos l'organització d'un Sindicat i Caixa rural que pogués solucionar el problema de l'adquisició i comprovació d'adobs, seguint la norma ja fressada de tants altres Sindicats que exerceixen funcions semblants.

SERVEI DE TERRA CAMPA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Admetre la dimissió que, amb data 11 del corrent mes de maig, té presentada el Sr. Josep Camps i Carnicer, del seu càrrec d'Ajudant de Terra campa.

(Sessió del dia 17 de maig de 1923.)

PLAGUES DEL CAMP

Acords del Consell Permanent

LLUITA CONTRA LA LLAGOSTA

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat, amb satisfacció, de l'informe del senyor Director dels Serveis tècnics d'Agricultura, referent al curs de la campanya contra la llagosta.

(Sessió del dia 9 de maig de 1923.)

La Presidència donà compte al Consell d'un telegrama de la Asociación de Labradores y Ganaderos del Alto Aragón, agraïnt, en nom dels pobles de la Ribera del Cinca, la campanya de la Mancomunitat contra la llagosta i l'acció desenrotllada en terres aragoneses, i felicitant, amb aquest motiu, l'Enginyer-director dels Serveis d'Agricultura de la Mancomunitat, Sr. Raventós, per l'èxit obtingut en els assaigs realitzats per a combatre amb eficàcia aquell flagell.

(Sessió del dia 16 de maig de 1923.)

Prendre grat esment d'una comunicació del Governador civil d'Osca, President nat del Consell provincial de Foment d'aquella província, felicitant la Mancomunitat en nom i per acord unànim del referit Consell, pels resultats de la campanya contra la llagosta, i regaïrant l'auxili prestat a aquella província aragonesa; fent extensius el regaïrant i la felicitació a l'Enginyer-cap dels Serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat, Sr. Jaume Raventós, i al personal a les seves ordres.

(Sessió del dia 30 de maig de 1923.)

Notícies i documents

LA CAMPANYA CONTRA LA LLAGOSTA, EN TERRES D'ARAGÓ

Antecedents. — Amb molt d'encert la Mancomunitat de Catalunya, a instàncies del Conseller d'Agricultura,

prengué l'acord de col·laborar a la campanya d'extinció de la llagosta, en terres d'Aragó. L'acord fou pres en 28 de març d'enguany; fou creat un comitè, format per representacions dels Consells provincials de Foment, de les Càmares Agrícoles provincials, de la Delegació regional de la Asociación de Ganaderos del Reino, de la Federación Agrícola Catalano-Balear i dels senyors Diputats de la Mancomunitat que integren la Comissió d'Agricultura, dintre la qual es va formar el comitè executiu, format per un representant del Consell de Foment de Tarragona i del de Lleida, províncies més directament afectades, i un altre de la Càmera Agrícola provincial de Lleida. El comitè era presidit pel Conseller d'Agricultura, Sr. Pere Mias, i tingué la seva primera reunió a Lleida, el dia 31 de març, a la qual assistiren, demés, en qualitat de delegats de les esmentades entitats, els Srs. Pau Robert, Francesc Roca i Francesc Macià, i com assessors tècnics, l'Enginyer-cap del Servei Agronòmic de la província de Lleida, Sr. Ramon Castañer, i l'Enginyer-director dels Serveis tècnics d'Agricultura, Sr. Jaume Raventós. Aquest darrer exposà el pla de campanya en els pobles de Zaidín, Almudafar, Osso i Bellver, de la ribera del Cinca, pobles els quals més propers a la frontera catalana, on ja havia aparegut l'insecte feia alguns dies.

Aprovat que fou el pla exposat, el Director dels Serveis tècnics d'Agricultura en va fer subodor a l'Enginyer-cap del Servei Agronòmic de la província d'Osca, Sr. Pere Navarro, i al Secretari del Consell provincial de Foment d'aquella província, Sr. Anglada, els quals oferiren tota mena de facilitats i l'assessorament amb els seus consells, coneixedors com són del terreny i de la intensitat de la plaga, en els pobles esmentats.

Organització dels treballs. — Inmediatament es va concertar a Binefar tot el material necessari per a la campanya: portadores per a les solucions, sulfatadors prestats pels Consells de Foment de Tarragona i Lleida, insecticides a base de cresols, emulsionats en solucions sabonoses i una bona partida d'arsenat sòlid, part d'aquesta cedida pel Consell de Foment de Barcelona.

El 12 d'abril quedaven organitzades les brigades en els quatre pobles esmentats, formades, cada una, d'un capatàs català, coneixedor del maneig dels polvoritzadors, cinc o sis homes del país, que s'anirien ensinistrant, i dos nois amb aspes per a la provisió d'aigua per als tractaments. En qualitat de tècnics per a observar els resultats i resoldre els detalls d'organització es situaren a Zaidín, Bellver i Osso, el Cap del Servei de Terra campa, i Enginyer agrícola, Sr. Josep M. Soler i Coll; l'Ajudant de l'Institut de Mecànica aplicada i Enginyer agrícola, Sr. Albert Dàneo, i l'Operador del Laboratori, Sr. Salvador Benet.

Per al transport del material es compta amb una camioneta Ford, adquirida fa poc per la Mancomunitat.

Comencen els tractaments. — Els tractaments es comencen a fer el 13 d'abril, amb insecticides a base de cresols emulsionats en solucions de sabó. Els resultats obtinguts aquests primers dies foren només que regulars. Dones i criatures empenyien la petita llagosta (mosquits) a formar agrupacions espesses que emegrien el terra, les quals eren destruïdes mullant-les amb els indicats insecticides.

Demés, la gent del poble, esperonats per l'exemple de les nostres brigades, es llençaren tots al treball amb mantes, recollint la llagosta i colgant-la.

La intensitat de la plaga augmentava per moments, la llagosta morta amb els insecticides formava plaques negres en el terreny, visibles a certa distància, i els que l'arplegaven amb mantes en colgaven quantitats que es podrien mesurar per quateres. Però cal dir que els resultats s'obtenien amb gran despesa de material i de mà d'obra, i que la plaga no arribava a ésser dominada.

Els tractaments amb arsenals. — Llavors, segons el

pla preconcebut i havent esperat que l'insecte fos més gros, i de conseqüent, d'una major voracitat, començaren a ésser emprats els arseniats, el dia 20 d'abril, després d'unes proves efectuades a la granja de Recs de Binefar, amb alfals enverinat, les quals proves havien donat un resultat sorprenent.

Totes les brigades dels esmentats pobles començaren a sulfatar els erms i els camps de blat amb solucions fetes amb 600 grams d'arseniat de sosa i 1.200 grams de calç en pasta. Immediatament es pogué comprovar l'èxit del tractament, com més eficaç i més econòmic que cap altre.

La mortalitat de l'insecte ha anat creixent cada dia a mesura que augmenta la calor i que la llagosta és de major voracitat.

La prestació personal dels pobles. — Els pobles entusiasmats amb els resultats obtinguts, començaren a oferir-se en prestació personal, demanant que se'ls deixessin sulfatadors i arseniat de calç. Això fa precis la compra de més aparells, i amb ells, per la prestació personal oferta, s'augmenta el nombre dels combatents contra la plaga i la confiança en els tècnics de la Mancomunitat introductors del nou sistema de combat. El personal tècnic agronòmic de la província d'Ossa col·labora, també, amb les seves visites i consells, pel pobles indicats. Llavors que aquells pagesos no tenen aparells de sulfatar i s'ha d'esperar a què arribin els aparells adquirits!

Direm solament, per a donar idea de la cooperació que ens han prestat els pobles, que dels Serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat estan formades per setze polvoritzadores, però en treballen, per prestació personal espontàniament oferta, trenta set més, fent un total de cinquanta tres.

Comprovació de resultats. — Del 20 d'abril al 6 de maig s'han tractat prop de mil hectàrees de terreny, i no solament s'ha dominat la plaga, sinó que s'està en camí d'extingir-la en aquells pobles, havent-se salvat de la devastació els regadius del Cinca, en una extensió de 14 qms. de llargada per prop d'un d'amplada, i havent-se lliurat de la invasió la frontera catalana, fortament amenaçada, ja que solament dista d'alguns dels focus extingits 4 o 5 qms.

Crida l'atenció del vianant la delimitació feta dels terrenys tractats amb pedres blanquejades, amb calç, per avisar als pastors que esperin unes setmanes a portar allí els ramats a pasturar.

Per prevenir. — El procediment d'extinció per la campanya de primavera, feta amb l'arseniat, molt corrent i ja tingut per eficaç en els dominis francesos, anglesos i italians, no s'havia usat, que nosaltres sapiguem, a Espanya, no sabem per quina raó. Creiem que d'aquí en avant vindrà a ésser un dels procediments fonamentals d'extinció per combatre i extingir la llagosta que les treballades d'hivern fetes amb bravant hagin deixat.

Tot fa creure que són de poca eficàcia les treballades fetes amb lladres romanes de poca profunditat i les escarificacions de tardor, de les quals, no obstant, havem de manifestar que no tenim dades ben precises. També pensem que quedaran relegats a segon terme com auxiliars els procediments que tenen per fonament l'ús de les trotxes de zenc i dels llensallames.

SERVEI DE RAMADERIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Destinar la quantitat de 800 ptes. per a despeses d'execució del concurs per a la millora de la raça bovina

suïssa i de la raça catalana, celebrador a La Bisbal, el dia 13 de maig, i la quantitat de 1.285 ptes. per a premis, consignades, respectivament, a les parts. 375 i 374 del vigent Pressupost, nomenant-se el següent Jurat, qualificador de l'esmentat concurs: Sr. Pere Balenyà, vaquer i propietari, President; Sr. Ramon Carreras, Veterinari de Manresa, Vocal, i Sr. M. Rossell i Vilà, Cap dels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat, Secretari.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

Donar-se per assabentat de la relació del Cap dels Serveis de Ramaderia, donant compte dels resultats del Concurs boví del país i lleter per a la comarca del Baix Empordà, celebrat el dia 13 del mes que sona.

— Destinar per al pagament de despeses del concurs per a bestiar porquí a la comarca del Mig-Segre, celebrador a Pons, el dia 27 del corrent mes de maig, 760 ptes. per despeses d'execució i 555 per a premis, consignant-les, respectivament, a les parts. 375 i 374 del vigent Pressupost; i nomenant-se, per a constituir el Jurat del dit Concurs, els Srs. Ramon Pujolar, propietari engraiador de porcs a Olot, President; Manuel Vilarió, Veterinari a Rubí, Vocal, i M. Rossell i Vilà, Cap dels Serveis de Ramaderia, Secretari.

(Sessió del dia 17 de maig de 1923.)

Donar-se per informat del report del Sr. M. Rossell i Vilà, Cap dels Serveis de Ramaderia, donant compte de les conferències fetes a Felanitx (Mallorca), per comanda del Conseller d'Agricultura, els dies 20 i 21 de maig, sobre orientacions ramaderes convenients per a l'illa i en particular per a la localitat.

(Sessió del dia 30 de maig de 1923.)

Notícies i documents

Heu's ací els treballs realitzats durant aquest mes: Contesta a consultes sobre aviram, porcs i indústries de la llet.

Preparació del concurs asnal de Bellpuig.
Dues conferències al Sindicat Agrícola de Felanitx.
Preparació dels concursos del Mig Segre i de l'Urgell Segrià i Pla de Lleida. El primer, de bestiar porquí, es celebrarà a Pons; l'altra, de l'espècie asnal, haurà lloc a Bellpuig. Celebració dels concursos bovins del Vallès i Baix Empordà.

Respost diverses consultes.

SECCIÓ DE PATOLOGIA ANIMAL

Continuació dels estudis experimentals realitzats sobre homolobinuria dels malalts; la falsa tinya de les abelles; la diarrea blanca dels vedells; la disenteria infecciosa dels poltres; la infecció del *volgadsten* en els garrins, totes elles de la Cerdanya.

CURSETS I CONFERÈNCIES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prendre, així mateix, esment d'una salutació de la Caixa rural de Felanitx, regnant a la Mancomunitat les conferències de divulgació que, a càrrec dels Serveis tècnics d'Agricultura, s'han donat en aquell centre.

(Sessió del dia 23 de maig de 1923.)

CONGRESSOS, EXPOSICIONS, CONCURSOS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pres esment d'un ofici de la Federació Agrícola Catalano-Balear, convidant la Mancomunitat a les tasques del vint-i-tsisè Congrés Agrícola que s'ha de celebrar a la ciutat de Söller, els dies 20 i 21 de maig, passar-lo

al senyor Conseller d'Agricultura, per a la proposta d'acord que més convingui.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

Designar el Diputat Sr. Domènech Fatjó per representar la Mancomunitat en els actes de la pròxima Assemblea de la Unió de Vinyaters, i el Director dels Serveis tècnics d'Agricultura, Sr. Jaume Raventós, per representar-la en les tasques del pròxim Congrés de la Federació Agrícola Catalano-Balear.

(Sessió del dia 17 de maig de 1923.)

TELÈFONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar l'informe sobre elevació de tarifes de telefonemes, demanat per la Direcció General de Correus i Telègrafs i tramès, per la premsura del temps, sense esperar l'assabentament del Consell.

Donar-se per assabentat d'una comunicació de l'Advocat Sr. J. Maluquer i Viladot, manifestant que el Tribunal Suprem no ha donat lloc al recurs de cassació, interposat per encàrrec de la Mancomunitat, en plet amb En Pius Coll, de Lleida, sobre una pretesa servitud.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

Donar-se per assabentat de l'estat dels treballs a la Secció de Telèfons, amb la continuació de l'estesa de línies interurbanes; acabament de les línies Borges del Camp-Riudecols i Falset-Marsà, i començament dels treballs a les línies Sen-Pla de Sant Tirs, Pla de Sant Tirs-Noves, Pla de Sant Tirs-Adrall, Sen-Castellciutat, Sen-Montferri-Arfa, i inauguració del servei a Riudecols i Marsà.

(Sessió del dia 8 de maig de 1923.)

Donar-se per assabentat del producte líquid del servei de Telèfons, en el quart trimestre de 1922, per un total de 15,643'83 ptes.; de l'estat comparatiu de les recaptacions del quart trimestre de 1921 i el quart trimestre de 1922 a la Secció de Telèfons; del resum de la liquidació d'ingressos de la Secció de Telèfons, corresponent al quart trimestre de 1922; dels resums de les despeses d'exploració de les xarxes telefòniques de la Mancomunitat a les Demarcacions central i Solsona-Cardenera, Oest i Nord, corresponents als mesos de gener, febrer i març de 1923, per uns totals de 12,008'05, 44,407'68 i 41,991'44 ptes., respectivament.

A proposta de l'Enginyer-director de la Secció tècnica de Telèfons, amb el vist i pla del Conseller respectiu, nomenar, amb caràcter interí, En Manuel Fernández i Verge, per ocupar una plaça d'Auxiliar segon, amb el sou de 3,000 ptes. anuals, a càrrec de la part. 303 del Pressupost vigent, a comptar des de 1.ª d'abril propassat, que ja ve prestant servei en la dita Secció.

Aprovar els comptes presentats per la Secció de Telèfons de les despeses motivades per la construcció de línies, durant els mesos de gener, febrer i març propassats, l'import total dels quals, a lliurar amb càrrec

a la part. 300 de les Resultes del Pressupost de 1922-23, és de 29,929'67 ptes., distribuït en la següent forma:

Demarcació nord. — Gener, 2,959'98 ptes.; febrer, 4,282'44, i març, 1,405'03; total, 8,737'45 ptes.

Demarcació oest. — Gener, 2,110'05 ptes.; febrer, 6,276'43, i març, 5,761'63; total, 14,148'11 ptes.

Demarcació central. — Gener, 1,731'93 ptes.; febrer, 2,115'43, i març, 3,196'75; total, 7,044'11 ptes.

Aprovar els comptes formulats per la Secció de Telèfons, de les despeses motivades per la reparació de línies, durant els mesos de gener, febrer i març propassats, l'import dels quals, a lliurar amb càrrec a la partida 298 de les Resultes del Pressupost 1922-23, és de 11,084'84 ptes., distribuït en la següent forma:

Demarcació nord. — Gener, 1,914'67 ptes.; febrer, 3,484'72, i març, 1,288'43; total, 6,687'82 ptes.

Demarcació oest. — Gener, 2,051'07 ptes.; febrer, 523'80, i març, 596'10; total, 3,170'97 ptes.

Demarcació central. — Gener, 210'60 ptes.; febrer, 742'41, i març, 273'04; total, 1,226'84 ptes.

(Sessió del dia 17 de maig de 1923.)

Prendre esment de les salutacions dels Alcaldes de Castellciutat i Sant Feliu de Buixalleu, amb motiu de la inauguració del Servei de Telèfons en aquelles localitats.

Accedir a la petició formulada pel Cap de la Comissió Geogràfica del N. E. de Espanya, i a l'objecte de facilitar els treballs de camp que la dita Comissió té en curs a les comarques gironines, concedir-li franquícia per a l'expedició de telefonemes oficials en les línies de la Mancomunitat, sempre que es tracti únicament i exclusivament dels assumptes urgents que els estan encomanats, en la forma més laconica possible, i que es presentin signats i fent constar dia i hora del lliurament per a la seva transmissió, fent-se extensiva aquesta franquícia al personal de Caps, Oficials i Caps de Secció de la brigada obrera i topogràfica de l'Estat Major que realitza els al·ludits serveis.

(Sessió del dia 23 de maig de 1923.)

Aprovar el compte presentat per la casa Etablissements Metallurgiques Rai-Tillères, per 24,405 qs. de fil de coure, subministrats a la Secció de Telèfons per a instal·lació de noves línies, d'import 178,156'30 francs, equivalents a 78,655'30 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 300 de les Resultes del Pressupost de 1922-23.

(Sessió del dia 30 de maig de 1923.)

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

Han estat acabades les línies Seu d'Urgell-Pla de Sant Tirs, Pla de Sant Tirs-Noves, Pla de Sant Tirs-Adrall, Seu-Castellciutat, Seu-Monferrer-Arfa, Vilanova

de Meià-Santa Maria de Meià, Sant Pere Salavina-Agular de la Segarra-Rajadell i Vilafant-Cistella.

Continuen els treballs de preparació d'estesa de línies interurbanes. El dia 18 es va inaugurar el servei a Santa Maria de Meià; el dia 20, a Adrall, Castellciutat, Monferrer i Arfa; el dia 23, a Sant Feliu de Buxadell; el dia 28 a Corbera.

FERROCARRILS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Lliurar, a favor de l'Enginyer-director de la Secció de Ferrocarrils, amb càrrec a la part. 204 del Pressupost vigent, la quantitat de 7,500 ptes., per atendre les despeses probables que ocasionarà l'estudi de projectes de ferrocarrils, durant els mesos d'abril, maig i juny d'enguany, havent de justificar-se oportunament la inversió de l'esmentada quantitat, mitjançant la presentació dels comptes corresponents.

— Lliurar, a favor de l'Enginyer-director de la Secció de Ferrocarrils, amb càrrec a la part. 200 del Pressupost vigent, la quantitat de 3,000 ptes., per atendre les despeses probables d'adquisició de material tècnic, durant els mesos d'abril, maig i juny d'enguany, havent de justificar-se oportunament la inversió de l'esmentada quantitat, mitjançant la presentació dels comptes corresponents.

— Fer arribar a les Juntes dels Ferrocarrils de Reus a Montroig i de Tàrraga a Balaguer, amb ramal a Linyola, la conveniència i oportunitat de què mentre s'última la tramitació dels expedients en curs per a aconseguir de l'Estat l'aprovació dels projectes i l'atorgament de les respectives concessions, portin a cap, per la seva part, tota aquella indispensable tasca de preparació que se'ls va encomanar segons les bases que regulen el seu funcionament, activant d'una manera especial les gestions encomanades a obtenir, en les condicions més econòmiques que sigui possible, la cessió dels terrenys que s'han d'ocupar mitjançant convenis amb els propietaris, la formalització dels quals haurà d'ajustar-se, en general, als models de contracte formulats pel Negociat de Ferrocarrils de la Mancomunitat. I recordar, també, a les mateixes Juntes, la necessitat de què abans que s'annunci la subhasta de les concessions quedi resolt l'extrem relatiu a la formalització de les operacions de crèdit que calguin per a cobrir la part d'accions a què s'han compromés els Ajuntaments interessats, de manera

que la Mancomunitat disposi d'elements que demostrin l'efectivitat dels préstecs al·ludits i la disponibilitat del numerari en el moment oportú; en el ben entès que si tot això no es solventa prèviament, la Mancomunitat no podrà comprometre's davant l'Estat a pendre a son càrrec la construcció del ferrocarril respectivament.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

A proposta del Conseller de Ferrocarrils, fer declaració del primer quinquenni d'antiguitat a favor de N'Esteve Terradas, en el càrrec de Director del Servei de Ferrocarrils secundaris, amb el corresponent augment reglamentari de la gratificació que percebia fins ara per aquest concepte, passant, en sa conseqüència, a devengar, a comptar del dia 1.er del corrent mes de maig, la de 7,500 ptes. anuals, que, quant a 6,000 tenen consignació en la part. 283 del Pressupost vigent, i les restants 1,500 ptes. es satisfaran amb càrrec a la partida 63 del mateix Pressupost.

— Aprovar les relacions de les indemnitzacions que acredita el personal facultatiu de la Secció de Ferrocarrils, per sortides del lloc de residència, amb motiu de l'estudi de projectes, durant els mesos de febrer i març propassats, d'import, respectivament, 148'82 i 148'82 pessetes, a satisfer amb càrrec a la part. 265 de les Resultes del Pressupost de 1922-23.

— Aprovar la relació de les indemnitzacions que acredita el personal facultatiu de la Secció de Ferrocarrils, per sortides del lloc de residència, amb motiu de l'estudi de projectes, durant el mes d'abril d'enguany, d'import 250'63 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 280 del Pressupost vigent.

— Aprovar el compte presentat per la Casa de Caritat, amb data 31 de març darrer, d'import 15'50 ptes. per impresos subministrats a la Secció de Ferrocarrils, a satisfer amb càrrec a la part. 277 del Pressupost de 1922-23 (Resultes).

(Sessió del dia 17 de maig de 1923.)

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIÓ

Acords del Consell Permanent

Aprovar el projecte de camí veïnal de Valldan a Sant Llorenç de Morunys, tros primer, el pressupost de contracte del qual és 134,701'50 ptes.

— Aprovar els següents pressupostos de despeses probables que motivaran els informes i revisions de preus que s'esmenten, acordant-se els oportuns lliuraments:

El del camí veïnal de Sant Bartomeu del Grau, per Gurb a Vich, tros primer, d'import 140 ptes.

El del mateix camí, tros segon, d'import 135 ptes.

El del camí veïnal de Folgaroles a Vilanova de Sau, tros primer, d'import 135 ptes.

— Concedir a En Josep Mataró i Pons, poderant del contractista de les obres de la carretera de Sant Feliu de Buïlleu a Hostalric, una prorroga de vuit mesos, a comptar del dia d'avui, per enllestir-les.

(Sessió del dia 7 de maig de 1923.)

Comunicar a l'Ajuntament de Mojà que l'única solució definitiva per a l'establiment de l'enllaç de la carretera mancomunada de Mojà a Calaf, amb les de l'Estat de Manresa a Girona i de Mollet a Mojà, per la qual s'interessa, consistirà a portar el traçat de la travessia fora de la població de Mojà, en el ben entès que mentre la Mancomunitat, acorda la realització d'aquesta millora amb la cooperació del Municipi, a tenor de les normes establertes, s'accepta com a variant de l'actual travessia per la dita població, el traçat pel carrer de la Cendra, mitjançant que, prèviament a la construcció de l'afornat per la Mancomunitat, executi el Municipi, amb subjecció als plans i instruccions que li seran donades, les obres de rectificació de rasants, construcció de voreres i clargueres i supressió de gèrgoles dels edificis limitants, en tot el tram de la dita variant, fent-li, demés, a veure que s'aplicaran a la nova travessia, durant el temps que la Mancomunitat curi de la seva conservació, en substitució de l'actual, les prescripcions previstes en el vigent Reglament de policia i conservació de Carreteres i camins veïnals.

— Per saber als senyors Diputats Marqués i Capmany, signants d'una proposició presentada a la darrera Assemblea de la Mancomunitat, en el sentit d'incloure en el pla general de vies de comunicació el camí que uneix el de Calella a Orsaviñà, km. 6 (Colltrencat), amb la carretera general de Barcelona, km. 661, punt denominat Sant Pol, terme de Sant Pol de Mar, que, segons resulta de l'informe de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, les necessitats que volia atendre l'ur proposta seran ateses en millors condicions tècniques i econòmiques per la construcció de la carretera de Cornellà a Fogas, tros de Sant Iscle de Vallalta a Colltrencat, que ja figura en el pla general de vies de comunicació de la Mancomunitat.

— Excloure del pla-selecció el camí veïnal d'Ullastrell a enllaçar amb el d'Olesa de Montserrat a Martorell, per no haver-se complert, dins el termini assenyalat, la condició que fou imposada a l'Ajuntament per acord de 21 de març darrer.

(Sessió del dia 8 de maig de 1923.)

Comunicar al Jutjat del Districte del Nord de Barcelona, que el Sr. Vicens Bojll i Cases no té avui cap quantitat pendent de cobrament per obres realitzades al camí veïnal de Montmany a Figaró, afegint, a títol d'informació, que en l'expedient d'aquest camí veïnal consta aprovada una revisió de preus, que dona un romanent a favor del contractista de 9,845 ptes., de les quals n'ha d'abonar l'Estat 2,450'11, i la Mancomunitat 7,395'34, així com l'aprovació d'un reformat, del qual resulta un pressupost de contracte de 53,789'03 ptes., però que cap d'aquestes dues quantitats podrà ésser considerada com a crèdit exigible pel contractista fins tant que no siguin aprovades per l'Estat; i, quant a les construccions realitzades per l'esmentat contractista en l'àrea de la casa de Maternitat o en la de la Torre dels Freres, caldrà que el Jutjat s'adrexi directament a la Junta de Govern de les Cases de Beneficència de Barcelona, organisme que va signar les contractes.

(Sessió del dia 16 de maig de 1923.)

Aptovar l'acte de preus contradictoris per al metre cúbic de fàbrica de maó de les obres de construcció del

camí veïnal de Solsona a Sant Llorenç dels Morunys, tros primer.

— Aprovar el projecte de camí veïnal de Santa Maria de Marles a la carretera de Vic a Gironella, amb acord de trametre dos exemplars a la Qüestura d'Obres públiques de Barcelona, als efectes de la seva aprovació, important el pressupost de contracte 109,440 ptes.

— Aprovar el projecte de travessia per Vilassar de Mar, del camí de Cabrials a enllaçar amb la carretera de Madrid a França, per La Juguera, pel seu pressupost de contracte de 44,124'70 ptes., aprovant-se, també, els plecs de condicions particulars i econòmiques que han de regir-ne la subhasta que s'acordà anunciar tot seguit, sempre que l'Ajuntament de Vilassar estigui al corrent de pagaments amb la Mancomunitat.

— Aprovar el pressupost addicional de despeses que ocasionaran els treballs de còpia de plans i documents del projecte del camí veïnal de Vallidà a Sant Llorenç dels Morunys, tros primer, que importa 210 ptes., a lliurar.

— Aprovar el compte de les despeses motivades per la recepció de diversos camins de la província de Girona, que importa 447'65 ptes., a lliurar.

— Lliurar la quantitat de 85'50 ptes., a justificar, per atendre les despeses ocasionades per la recepció definitiva de les obres del pont sobre el Torrent de Folgaroles i caseta de peons caminiers en el camí veïnal de Folgaroles a Vilanova de Sau, tros primer.

(Sessió del dia 29 de maig de 1923.)

Vist l'ofici de l'Ajuntament d'Ullastrell, contestant la comunicació de la Mancomunitat assabentant-lo d'haver estat eliminat del pla de selecció el camí veïnal d'Ullastrell a enllaçar amb el d'Olesa de Montserrat a Martorell, i atès que el certificat que acompanya demostra palesament que el municipi d'Ullastrell no tracta amb la resistència passiva, com primerament semblava, d'imposar una solució poc raonable des del punt de vista tècnic, i molt costosa des del punt de vista econòmic, sinó que accepta completament la solució proposada per la Mancomunitat, deixar sense efecte els acords adoptats en dates 21 de març i 8 de maig d'enguany, excluint del pla-selecció l'esmentat camí.

— Vist l'ofici de la Diputació provincial de Barcelona, trametent l'expedient i projecte relatiu a la petició formulada per N'Antoni Barnola i En Carles Saderra, perquè es declari legalitzades les obres d'un pont construït damunt el Ter, en terme d'Orís i Saderra, autoritzat el senyor Enginyer-director d'Obres públiques perquè emeti el seu informe respecte la susdita petició.

(Sessió del dia 30 de maig de 1923.)

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar els següents comptes de Notari, corresponent a l'autorització d'actes de subhastes desertes, a lliurar:

El de la del proveïment de pedra per a la conservació del ferm de la carretera de Montesquiu a Berga, qms. 29 a 39, presentat pel Notari Sr. Francesc Sánchez, d'import 38'50 ptes.

El de la del proveïment de pedra per a la conservació del ferm del camí de Navarres a Talamanca, presentat pel Notari Sr. Joaquim Casades, d'import 38 ptes.

— Ordenar a la Secció de Comptaduria, que no havent estat esmerçades durant el proppassat mes de març les quantitats que a continuació es detallen, corresponents a lliuraments acordats, les reingressi, lliurant-ne novament el mateix import, amb càrrec a la part. 275 del Pressupost vigent:

1,915'20 ptes. per als treballs de reparació de la carretera de Sant Feliu de Codines a Centelles.

1,981'80 ptes. per a la reparació del camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs.

3,960'20 ptes. per a la reparació de la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni.

4,371'49 ptes. per a la reparació del ferm de la carretera de Colluspina al confl amb Girona, en direcció a Viladrau.

1,020'60 ptes. per a la construcció de guardacossos en la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per realitzar pel sistema d'administració els treballs que a continuació es detallen, o per fer la revisió de preus del projecte respectivament, atès que s'han celebrat dues subhastes sense presentació de proposicions:

La de proveïment de pedra menudellada per a la conservació del ferm de la carretera de Gràcia a Manresa, qms. 3 a 5.

La de proveïment de pedra menudellada per a la conservació del ferm del camí de Navarres a Talamanca.

La de proveïment de pedra menudellada per a la conservació del ferm de la carretera de Montequi a Berga, qms. 29 a 30.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per continuar pel sistema d'administració els treballs que a continuació es detallen, aprovant els corresponents pressupostos i disposant el lliurament dels respectius imports:

Inversió de pedra en la carretera de Banyoles a la de Besalú a Roses, tros segon, qm. 14, lms. 8 a 10, per un import de 1,994'76 ptes.; qm. 15, lms. 1 i 2, per un import de 1,995'84, i lms. 2 a 4, per un import de 1,993'68.

Inversió i consolidació de pedra per a la reparació del ferm del camí de Sant Adrià de Besos a La Roca, qms. 1 a 20, per un import de 1,983'78, 1,984'85, 1,985'92, 1,986'99, 1,988'06, 1,989'13, 1,990'20 i 1,991'27 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió de pedra per a la conservació del ferm de la carretera d'Ullastrell a Alcanar, per un import de 1,998, 1,976'40 i 1,989'36 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió de pedra i consolidació del ferm de la carretera d'Aiguamúrcia a Sant Jaume dels Domenys, qms. 1 a 13, per un import de 1,954'80, 1,949'40, 1,971, 1,965'60, 1,960'20 ptes., segons divisió del pressupost.

— Designar els Diputats Srs. Alfred Pereda i Albert de Quintana, per assistir, respectivament, a la inspecció i, si s'escau, a la recepció de les obres de conservació del ferm de la carretera de Borges Blanques a Bellpuig i de la carretera de la de Madrid a França a Serós, facultant-se el senyor Enginyer-director de la Secció tècnica per a fer-ho directament en el cas que els senyors Diputats nomenats no hi concorreguessin.

— Concedir a la societat anònima La Maquinista Terrestre y Marítima una nova pròrroga de dos mesos i mig, a comptar dels respectius venciments de termini, per al lliurament dels tres vagons remolc, en el ben entès que en el cas d'incompliment s'aplicarà la sanció prevista en l'extrem segon de l'acord del Consell de data 21 de febrer últim; fent-se a l'emenda venint a la dita societat que els terminis per als pagaments de cada un dels cilindres no seran computats sinó a partir de les dates en què tingui lloc l'aprovació pel Consell de les respectives actes de recepció provisional dels sudits vagons.

— Comunicar a la segona Divisió de Ferrocarrils l'informe de la Secció tècnica en el que es refereix al projecte de pas superior amb tram metàl·lic de 8 m. de llum directa en el qm. 0'456 de la carretera de Manresa a Vilumara.

— Comunicar a la Companyia General de Ferrocarrils

Catalans, que no s'escau d'accedir a la seva demanda de desviar el camí de Manresa a Pont de Vilumara, en el qm. 0'456 per a procedir a la construcció del pas superior al ferrocarril de Martorell a Manresa, fins que el projecte informat per la Mancomunitat (modificat en virtut d'aquest informe) no sigui tramès novament a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, i aprovat per la Superioritat.

(Sessió del dia 13 de maig de 1923.)

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts perquè, tan bon punt el Municipi d'Anyà hagi proveït, en els llocs que se li assenyalin, els materials necessaris per a la construcció de clavegueres en la carretera mancomunal de Vilanova de Melà, travessa d'Alentorn, com paret de rebra, lloses, sorra, ciment, etc., procedeixi a la realització d'aquests treballs, per mitjà de la brigada corresponent, comunicant-se aquest acord al Municipi d'Anyà, als oportuns efectes.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per incoar l'expedient d'alienació de la parcel·la existent en el qm. 33 de la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, propietat de la Mancomunitat, a fi que, en son dia, pugui valorar-la i oferir-la a En Jaume Roselló, interessat en adquirirla.

— Autoritzar, atenent la demanda de l'Ajuntament de Salt, la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per substituir l'escorredor existent sobre la sèquia Massa, en el camí mancomunal del Manicó de Salt a la carretera de Girona a Manresa, per una obra de 2 m. de llum, construïda amb una llosa de fornigó armat, el pressupost aproximat de la qual és de 700 ptes.

— Aprovar el reformat del pas a nivell del qm. 13'262 de la carretera de Masnou a Granollers amb el ferrocarril de Girona a Granollers en terme de Palou, el pressupost de contracte del qual és de 102,146'17 ptes., tramitent-se dos exemplars del sudit projecte a la Jefatura d'Obres públiques de Barcelona, amb els antecedents i explicacions que figuren en l'informe tècnic.

— Trametre a l'Ajuntament de Barcelona, als efectes de la cessió de terrenys, un exemplar del pla de la superfície afectada pels desnivells que s'executen a la carretera de Gràcia a Manresa, amb el fi d'augmentar la visualitat de les corbes.

— Consultar a la Companyia de Ferrocarrils de Madrid, Saragossa, Alcantar, amb referència a la R. O. de 24 d'abril de 1918, relativa a l'aprovació del projecte de pas inferior per al creuament del camí projectat de Cardedeu a Doerius amb el ferrocarril de Barcelona a França, per Granollers, la qual quantitat importa la capitalització al 4 per 100, durant els anys que resten a la dita Companyia de concessió de la línia de Granollers a la Rambla de Santa Coloma, de la despesa anual de vigilància de l'actual pas a nivell del qm. 143'790, terme municipal de Cardedeu, que quedaria suprimit i substituït pel pas inferior projectat.

— Accedir a l'abonament de la quantitat de 1,429'68 pessetes, import dels 78 m³ de pedra que deixà de proveir el Municipi de Sant Climent Sasseebs, durant els anys 1919 i 1920, que es farà en dues anualitats consecutives, fent-se efectiva la primera anualitat, equivalent a 714'84 ptes., abans de finir el corrent exercici econòmic, restant l'import de la segona, que haurà d'ésser abonada el pròxim exercici, a les resultes de l'economia que en son dia deixi la liquidació de la contracta adjudicada per la Mancomunitat per a la realització del proveïment d'aquell material als camins de Mollet a Sant Climent i de Figueras a Sant Climent; atorgant-se un termini de tres mesos, a comptar de la data de comunicació d'aquest acord, perquè es faci el proveïment dels 39 m³ de pedra corresponents a l'any 1922, no proveïts per l'Ajuntament, amb el ben entès que, tantost s'hagi compliment-

fat la precedent condició i feta la recepció del material per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, o bé s'hagi compromès a ingressar a la Caixa de la Mancomunitat el seu import, valorat als preus de la contracta suara adjudicada, s'acordarà l'exempció, a favor del subdit Municipi, dels compromisos que tenia contrets per virtut de les Bases d'auxili als pobles per a la conservació i reparació de camins veïnals, en el que afecta als camins de Figueras a Sant Climent i de Mollet a la mateixa població.

— Lliurar la quantitat, a justificar, de 5.000 ptes. per al proveïment de pedra per a l'arranjament del ferm de la carretera de Banyoles a la de Besalú a Roses, tros segon.

— Concedir, a En Miquel Chimeno, un mes i mig de prorroga per enllestir els treballs de proveïment de pedra menudellada per a la conservació de la carretera de Reus a Morell, per Castellvell.

— Concedir, a En Francesc Sumalla, un mes de prorroga per enllestir els treballs de proveïment de pedra menudellada per a la conservació de la carretera de Borges Blanques a Bellpuig.

— Aprovar la liquidació dels treballs de proveïment de pedra partida per a la reparació del ferm del camí veïnal de Cornellà a Sant Feliu de Llobregat, per un import líquid de 27.204'08 ptes., a favor del contractista.

— Aprovar el compte presentat per la Companyia de Ferrocarrils M. S. A., corresponent a les despeses que ocasionaria, durant el segon trimestre, la diferència d'haver d'un guardabarres i el d'una guàrdia del pas a nivell del km. 61'951 de la línia de Tarragona en son creuament amb la carretera de Martorell a Vilafraïca, important la part corresponent a la Mancomunitat 370'93 ptes.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per realitzar pel sistema d'administració els treballs que a continuació es detallen, aprovant els pressupostos corresponents i acordant el lliurament de llur import:

Adquisició i inversió de pedra per a la reparació del ferm de l'hm. 2 del km. 1 del camí veïnal de Cornellà a Sant Feliu de Llobregat, per un import de 1.970'64 pessetes; hm. 3 del mateix km., per un import de 1.980'36; hm. 4, per un import de 1.973'16; hm. 5, per un import de 1.983'96, i hm. 5, per un import de 1.978'56 ptes.

Adquisició de pedra en gros per a fonaments i capa superficial de l'aferrat i la seva reconstrucció entre els kms. 0'250 i 0'500 de la carretera de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Valles, per Sardanyola, per un import de 1.975'32 ptes.; kms. 0'300 a 0'750, per un import de 1.954'80, i kms. 0'750 a 0'800, per un import de 1.976'40 ptes.

Adquisició de pedra en gros per a fonaments i capa superficial de l'aferrat i la seva reconstrucció entre els punts quilomètrics 6'400 i 6'447 del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boi de Llobregat, per un import de 1.973'60 ptes.; 6'647 i 6'694, per 1.878'12; 6'694 i 6'747, per 1.981'26; 6'747 i 6'797, per 1.868'46; 6'797 i 6'844, per 1.985'66; 6'800 i 6'847, per 1.872'72; 6'847 i 6'894, per 1.984'50; 7'200 i 7'247, per 1.869'48; 7'247, per 1.989'90, i 7'600 i 7'647, per 1.874'88 pessetes.

Adquisició i inversió de pedra per a la reparació de l'aferrat dels kms. 5 i 6 del km. 15 de la primera secció de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera, per un import de 1.966'68 ptes.; kms. 9 i 10 del km. 8, per un import de 1.951'36; hm. 7 i 8 del km. 15, per un import de 1.973'16; kms. 9 i 10 del km. 7, per un import de 1.954'80; kms. 9 i 10 del km. 15, per un import de 1.967'76; kms. 8 i 9 del km. 7, per un import de 1.955'88, i hm. 9 i 10 del km. 14, per un import de 1.945'08 ptes.

— Aprovar l'acte de reconeixement parcial de la pedra proveïda als passeigs i parcel·les dels kms. 7 a 15, inclusius, de la carretera de Mollerussa a Bellcaire, per Linyola.

— Aprovar l'acte de recepció de la pedra menudellada proveïda en els passeigs i parcel·les del camí de Sant Privat de Bas a la carretera de Santa Coloma a Sant Joan.

— Aprovar el compte del Sr. Ramon Compte, Enginyer, de les despeses ocasionades per la recepció de la pedra proveïda a diverses vies de la província de Girona, d'import 395'55 ptes., a lliurar.

(Sessió del dia 8 de maig de 1923.)

— Lliurar la següent quantitat, a justificar, de pesetes 3.284'53, pels treballs de construcció d'una variant del traçat del camí de Martorell a Vilafraïca del Penedès, hms. 6 a 8 del km. 18.

(Sessió del dia 8 de maig de 1923.)

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per realitzar pel sistema d'administració els treballs que a continuació es detallen, aprovant els pressupostos corresponents, amb acord de lliurar-ne l'import llur:

Adquisició de pedra menudellada per a la capa superior de resistència al desgast de l'aferrat del camí de Sant Adrià a La Roca, kms. 17 a 20, per un import de 1.964'52, 1.935'63, 1.906'74, 1.877'85 i 1.977'36 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Adquisició, essencialment, transport i inversió de pedra per a la reparació de l'aferrat a l'hm. 0 del km. 9 de la carretera de Gràcia a Manresa, en la zona corresponent al tramvia de Can Gomis a la Rabassada, amb càrrec a la companyia Suburbans de Barcelona, per un import de 1.911'60 ptes.; hms. 6 i 7, per un import de 1.934; hm. 7, per un import de 1.999'08, i hms. 7 i 8, per un import de 1.958'04 ptes.

Adquisició i inversió de pedra per a la reparació de l'aferrat dels kms. 6 i 7 del km. 7 de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera, primera secció, per un import de 1.968'84 ptes.; hms. 7 i 8 del mateix km. 7, per un import de 1.946'16; hms. 5 i 6 del km. 14, per un import de 1.947'24, i hms. 3 i 4 del km. 7, per un import de 1.956'96 ptes.

Adquisició i inversió de pedra per a la reparació del camí veïnal de Sant Vicens dels Horts a Torrelles de Llobregat, hms. 3 i 4 del km. 3, per un import de pesetes 1.934'80; hms. 5 i 6 del mateix km. 3, per un import de 1.966'92; hms. 6 i 7 del km. 14, per un import de 1.974'24; hms. 7 i 8, per un import de 1.955'88, i hms. 8 i 9, per un import de 1.975'32 ptes.

Adquisició de pedra en gros per a fonaments i per a la capa superficial de l'aferrat i la seva reconstrucció, en els punts quilomètrics 7'647 i 7'694 del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boi de Llobregat, per un import de 1.987'74 ptes.; 7'800 i 7'847, per 1.870'56; 8'300 i 8'347, per 1.990'98; 8'347 i 8'394, per 1.877'04; 8'394 i 8'491, per 1.985'58; 8'441 i 8'488, per 1.871'64; 8'488 i 8'535, per 1.282'34; 8'535 i 8'584, per 1.873'80; 7'853 i 7'900, per 1.994'22, i 7'900 i 7'947, per 1.875'96 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra menudellada per a la reparació de l'aferrat dels kms. 6 i 7 del km. 1, del camí veïnal de Cornellà a Sant Feliu de Llobregat, per un import de 1.971 ptes.; hm. 7 del mateix km. 1, per un import de 1.977'48; hm. 8, per un import de 1.973'08; hm. 9, per un import de 1.982'88; hm. 10, per un import de 1.976'40; hm. 1 del km. 2, per un import de 1.981'80, i hm. 2 també del km. 2, per un import de 1.986'12 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra per a la reparació

del ferm de la carretera de l'estació de Monistrol a Montserrat, qms. 1 a 5, per un import de 1,356'76 i 1,377'09 pessetes, segons divisió del pressupost.

Inversió i consolidació de pedra per a la reparació del ferm del camí de Mongat a Tiana, per un import de 1,433'80 i 1,454'13 ptes., segons divisió del pressupost.

Inversió i consolidació de pedra per a la reparació del ferm de la carretera de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Valles, per Sardanyola, hms. 7 i 8 del qm. 3, per un import 1,876'40 ptes.; hms. 8, per un import de 1,971; hms. 8 i 9, per un import de 1,975'32, i hms. 9, per un import de 1,968'84 ptes.

Inversió de pedra menudellada per a la reparació extraordinària de l'afermat dels hms. 3 i 4 del qm. 9, de la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, per un import de 1,939'08 ptes.; hms. 1 i 2, per un import de 1,946'16; hms. 9 i 10 del qm. 10, per un import de 1,956'06, i hms. 7 i 8 del qm. 10, per un import de 1,945'08 ptes.

Inversió de pedra menudellada per a la reparació extraordinària de l'afermat del camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinas, hms. 1 i 2 del qm. 5, per un import de 1,900'80 ptes.; hms. 9 i 10 del qm. 4, per un import de 1,907'28; hms. 7 i 8, per un import de 1,901'88; hms. 5 i 6, per un import de 1,913'76; hms. 3 i 4, per un import de 1,894'32, i hms. 1 i 2, per un import de 1,919'16 ptes.

Inversió i consolidació de pedra menudellada per a la reparació del camí de Sant Adrià a La Roca, qms. 1 a 20, per un import de 1,976'29, 1,978'42, 1,979'30 i 1,981'84 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Apariament de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, qms. 1 a 10, per un import de 1,900'80 i 1,960'20 ptes., segons divisió del pressupost.

Autoritzar la Comptaduria de la Mancomunitat per reintegrar la quantitat de 2,764'65 ptes., destinada als treballs de construcció d'un clavagueró de 3 m. de llum, per a la supressió de l'escorredor del torrent de Can Jané, en el qm. 2 del camí de Sant Adrià a La Roca, que havien d'enllestir-se durant el mes de març últim; acordant-se un nou lliurament d'aquesta suma amb càrrec a la part. 275 del vigent Pressupost.

— Concedir al contractista dels treballs de proveïment de pedra per a la carretera de Viladomona a Solivella, tros de Pla de Cabra a Surreal, una pròrroga de quatre mesos per enllestir-los.

— Concedir al contractista de les obres del camí veïnal de Sant Llorenç dels Morunys a Llinas una pròrroga d'un any per enllestir-les.

— Autoritzar la Companyia de Ferrocarrils Catalans, amb caràcter provisional, per executar les obres d'un pas superior en el camí de l'estació de Monistrol al Monestir de Montserrat, qm. 3 i 20 del ferrocarril en construcció de Martorell a Manresa, amb subjecció a la fulla de plans B-III, que acompanya la instància, i mitjançant el compliment de les condicions formulades per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, i a reserva del que oportunament es prescriu o disposi en atorgar l'aprovació definitiva del projecte m. d'edificat de pont sobre el Llobregat en el qm. 20'968 de la línia de Barcelona a Manresa, secció de Martorell, presentat per la Companyia general de Ferrocarrils Catalans, i del qual s'ha desglossat la part que afecta al camí mancomunal.

— Retornar a En Felu Casas la fiança que va constituir a la Caixa de la Mancomunitat per respondre de l'execució dels treballs de proveïment de pedra menudellada per a la conservació del camí de Collsuspina al límit amb Girona, en direcció a Viladrau, i camí de Collsuspina a Santa Maria de Seva.

(Sessió del dia 16 de maig de 1923.)

Autoritzar la Secció tècnica per continuar pel sistema

d'administració els treballs que s'esmenten, acordant-se el lliurament dels pressupostos corresponents.

Inversió i consolidació de pedra menudellada per a la reparació de l'afermat dels hms. 9 i 10 del qm. 3, de la carretera de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Valles, per Sardanyola, per un import de 1,965'60 pessetes.

Adquisició i inversió de pedra per a la reparació de l'afermat dels hms. 9 i 10 del qm. 3 del camí veïnal de Sant Vicenç dels Horts a Torrelles de Llobregat, per un import de 1,956'90 ptes.; hms. 1 i 2 del qm. 4, per un import de 1,976'40, i hms. 3 i 4 del mateix qm. 4, per un import de 1,958'04 ptes.

Designar el Diputat Sr. Manuel Puigrefagut, per assistir a la Subhasta de les obres de construcció de contraforts per a reforçar dos murs situats en el qm. 9, hms. 3 i 9, respectivament, del camí de Sant Boi de Lluçanès a Sant Hipòlit de Voltregà, que ha de tenir lloc en aquest Palau de la Generalitat el vinent dia 28, a les onze del matí.

— Retenir, a petició del Jutjat Municipal de Sant Fost de Capentelles, la fiança constituïda per En Bartomeu Molins, per respondre de l'execució dels treballs de proveïment de pedra per a la conservació de la carretera de Sant Adrià de Besòs a La Roca, fins que hagi satisfet la suma de 1,828 ptes. que li acredita En Josep Forés i Prunés.

(Sessió del dia 23 de maig de 1923.)

Prendre esment d'un ofici del Diputat pel Districte de Seu-Sor, acompanyant una instància signada per diversos veïns del poble de Querfordat, i manifestant que la presentació fora del terme assenyalat en les bases del tercer Concurs celebrat per la Mancomunitat per a la concessió i distribució de brigades amb destinació a l'arranjament i millora de camins rurals existents a la província de Lleida, per trobar-se absent de casa seva quan els esmentats veïns l'hi adreçaren; i, ateses aquestes raons, a proposta del Conseller de Carreteres, camins i ponts,

1.ª Admetre en el tercer Concurs per a la concessió i distribució de brigades amb destinació a l'arranjament i millora de camins rurals existents a la província de Lleida, la instància presentada per diversos veïns del poble de Querfordat.

2.ª Passar-la a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, a fi que la classifiqui en el lloc que li correspongui en la proposta que ha de formular al Consell.

— Designar el Diputat de la Mancomunitat Sr. Manuel Puigrefagut per assistir a la subhasta que tindrà lloc en el Palau de la Generalitat el propi dia 4, a les onze del matí, dels treballs d'arranjament de dos grups de clavegueres sobre la riera de Marganell en el camí de la carretera d'Esparraguera a Manresa, a la del Bruc a Manresa, per Marganell, tros primer.

— Reintegrar a la Secció de Caixa les següents quantitats, corresponents al passat exercici econòmic, i lliurar-les novament amb càrrec a la part. 275 del Pressupost d'enguany:

5,071'40 ptes. destinades al proveïment de pedra menudellada per a la carretera de Madrid a França a Serós.

8,572'69 ptes. destinades al proveïment de pedra menudellada per a la carretera de Mollerussa a Bellcaire.

— Lliurar les següents quantitats, a justificar, per a atendre les despeses que s'oportunaran amb la continuació dels treballs que es detallen:

8,000 ptes. per al proveïment de pedra en la carretera de Madrid a França a Serós.

18,500 ptes. per al proveïment de pedra per a la carretera de l'estació de Bellpuig al qm. 52 de la d'Artesa de Segre a Montblanc.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per realitzar pel sistema d'administració les obres que a continuació es detallen, aprovant els pressupostos corresponents, l'import dels quals haurà de lliurar-se a favor del Pagador de la dita Secció:

Adquisició i inversió de pedra menudellada per a la reparació del ferm de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera (primera secció), km. 6, hms. 5 i 6, per un import de 1,953'72 ptes.; hms. 6 i 7, per un import de 1,975'32; hms. 8 i 9, per un import de 1,972'08; hms. 9 i 10, per un import de 1,974'24; km. 7, hms. 1 i 2, per un import de 1,971; hms. 3 i 4, per un import de 1,948'32; km. 13, hms. 1 i 2, per un import de 1,950'48; hms. 3 i 4, per un import de 1,985'04; km. 14, hms. 1 i 2, per un import de 1,949'40; i hms. 5 i 6, per un import de 1,952'64 ptes.

Explicació de parcel·les per a dipòsit de materials i tallers d'escmolament, construcció de dipòsits per a aigua, desmunt per a augmentar la visibilitat en les corbes i altres millores, en la carretera de Gràcia a Manresa, km. 4, hm. 7, per un import de 1,909,98 ptes., i km. 5, hm. 4, per un import de 1,933'20.

Adquisició i inversió de pedra menudellada per a la reparació del ferm del camí de Sant Vicens dels Horts a Torrelles de Llobregat, km. 4, hms. 5 i 6, per un import de 1,977'48 ptes.; hms. 7 i 8, per un import de 1,959'12; hms. 8 i 9, per un import de 1,978'56, i hms. 9 i 10, per un import de 1,960'20 ptes.

Adquisició i inversió de pedra menudellada per a reparació del ferm del km. 2, hm. 3 del camí veïnal de Cornellà a Sant Feliu de Llobregat, per un import de pessetes 1,966'68.

Adquisició de pedra en gros per a fonaments i capa superficial del ferm i reconstrucció d'aquest a la carretera de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Valles, per Sardanyola, entre els punts quilomètrics 0'400 i 0'425, per un import de 1,955'88 ptes.; 0'425 i 0'460, per 1,977'48; 0'460 i 0'485, per 1,903'44; 0'485 i 0'505, per 1,978'56, i 0'505 i 0'528, per 1,904'52 ptes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a la reparació del ferm de la carretera de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Valles, per Sardanyola, hm. 10 del km. 3, per un import de 1,960'20 ptes.; hms. 1 i 2 del km. 2, per un import de 1,954'80; hm. 2 del km. 2, per un import de 1,973'16; hms. 2 i 3 del km. 2, per un import de 1,888'92, i hm. 3 del km. 2, per un import de 1,882'44 ptes.

(Sessió del dia 29 de maig de 1923.)

MATERIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per adquirir 18 tones de clorur de calci, a 140 ptes. la tona, aprovant el pressupost corresponent, d'import 8,800 ptes., a lliurar.

(Sessió del dia 29 de maig de 1923.)

CAMINS DE BAST

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Lliurar la quantitat de 2,000 ptes., a justificar, per prosseguir els treballs de reparació del camí de bast de la corba d'Agualló en Ager, per Corsà i Serra del Montsec a la Vall del Ribagorçana.

(Sessió del dia 17 de maig de 1923.)

Lliurar la quantitat de 2,000 ptes., a justificar, per atendre les despeses que s'occasionaran amb la continuació dels treballs de reparació del camí de bast de la Corba d'Agualló a Ager, per Corsà, i Serra del Montsec, a la Vall del Ribagorçana.

(Sessió del dia 23 de maig de 1923.)

ARBRAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar N'Antoni Torrella per tallar un arbre situat davant la casa de la seva propietat que afronta amb la carretera de Gràcia a Manresa, km. 28, havent de complir les condicions contingudes en l'informe de la Secció tècnica que, a aquest efecte, se li comunicaran.

— Autoritzar En Manuel Boher per arrencar, també, un arbre situat davant la casa que té en el km. 28 de la carretera de Gràcia a Manresa, en el ben entès que ha de complir les condicions que indica l'informe de la Secció tècnica que, a aquest fi, li seran comunicades.

— Autoritzar l'Alcalde d'Arbós per tallar un arbre situat en el km. 1 de la carretera d'Arbós a la de Vendrell a Sant Jaume dels Domenys, en el ben entès que haurà de complir les condicions que indica l'informe de la Secció tècnica que, a aquest fi, li seran comunicades.

— Autoritzar a N'Ernest Baumann per tallar un arbre situat davant la casa de la seva propietat, en el camí de Sant Esteve de Castellar a Sentmenat, havent de complir les condicions contingudes en l'informe de la Secció tècnica que, a aquest efecte, se li comunicaran.

(Sessió del dia 8 de maig de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Accedir a les respectives peticions dels interessats, i atesos els informes de l'Enginyer-director de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, conformats pel Conseller del Servei, concedir a N'Eduard Planas una pròrroga de dos mesos de la llicència avui en curs, entenent-se sense sou, a les resultes del que prevé l'art. 22 del vigent Reglament d'Oficines, mitjançant la condició especial que en finir aquesta pròrroga el 30 de juny propiament, restarà definitivament acabada la llicència de referència; i a En Llorenç Llançó i Seguí, Ajutant d'Obres públiques, una llicència de sis mesos, per atendre el restabliment de la seva salut, a resultes, no obstant, del que prevé l'art. 22 del Reglament, respecte al retard en la devengació del quinquenni corresponent.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

A proposta del Conseller de Carreteres, camins i ponts, declarar vacants dues places de Sobrestant d'Obres públiques, adscrites a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, una de les quals hi ha quedat per no haver pres possessió del càrrec, malgrat el temps transcorregut, N'Alexandre Nogales i Solano, nomenat per acord del Consell de 13 de desembre últim, i l'altre per defunció del qui l'exercia, En Ricard Mata i Fortuny; i autoritzar el Tribunal encarregat de fallar el concurs celebrador a l'objecte de proveir altres dues places de la mateixa classe, perquè, cas que hi hagi, a son judici, suficient nombre d'aspirants aptes per al càrrec, pugui entendre la seva proposta a les quatre places de Sobrestant vacants en l'actualitat.

(Sessió del dia 16 de maig de 1923.)

Concedir, atès l'informe de la Diputació de Lleida i la base setzena del Reglament vigent d'organització del Servei de Capatassos i peons, al capatàs Antoni Farragut, a comptar del 1.º de desembre 1900 passat, la seva jubilació, amb la pensió anual de 360 ptes.

(Sessió del dia 23 de maig de 1923.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar els següents comptes, corresponents a tre-

balls fets per encàrrec de la Secció tècnica de Carres, camins i ponts, a lliurar:

Dos, de N'Isidre Mata, d'import, respectivament, 798,3 i 36 ptes.

Un, d'En Benet Baqué, d'import 181'80 ptes.

(Sessió del dia 1.º de maig de 1923.)

Aprovar els comptes dels Srs. Julià Roca, Carles Vilella, Pere Rousell i Enric Agudé, per treballs de còpia de documents, d'import, respectivament, 124, 248'25, 150 i 253'50 ptes., a lliurar.

Aprovar el compte presentat per N'Isidre Mata, de les despeses ocasionades per diversos treballs de còpia de documents, que importa 39 ptes., a lliurar.

(Sessió del dia 29 de maig de 1923.)

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

OBRES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Designar els senyors Diputats Lluís Ysamat i Josep Estadella, i Lluís Ysamat i Albert de Quintana, per assistir a Barcelona i Lleida i Barcelona i Girona, respectivament, a les subhastes de les obres de construcció de l'Hospital de Lleida i de dos pavellons al Manicomí de Salt, que han de tenir lloc el proper dia 4, a les dotze.

(Sessió del dia 1.º de maig de 1923.)

Aprovar la relació de despeses per obres en la nova Casa Maternal Catalana, presentada per la Casa de Maternitat i Expositos de Barcelona, corresponent al segon semestre de l'exercici de 1922-23, com a justificant de la inversió de la quantitat de 100.000 ptes.

(Sessió del dia 8 de maig de 1923.)

Aprovar la nota d'honoraris tramesa pels Arquitectes Srs. Jaume Mestre i Closas i Joaquim Forqueres i Banyeres, per l'obra de redacció d'un projecte d'Hospital per a Lleida, la qual haurà de fer-se efectiva amb carrec a la part. 93 de les Resultes del Pressupost de 1922-23, pel seu import líquid de 12.184'89 ptes.

(Sessió del dia 9 de maig de 1923.)

Adjudicar definitivament la contracta de les obres de construcció dels pavellons d'Administració, Policlínica i Farmàcia, de Desinfecció i Neteja, de Cuina, de Medicina i de Cirurgia i Casa d'Operacions de l'Hospital de Lleida, al Sr. Pere Dalmau i Ciraneta, veí de Lleida, per la quantitat de 551.108 ptes., comunicant-se aquest acord a la Delegació d'Hivenda corresponent i a l'adjudicatari per al seu coneixement i efectes oportuns, i a fi que dintre el termini de deu dies presenti el document justificatiu d'haver realitzat la fiança definitiva i compleixi la condició de tancar el contracte amb els obrers, a que fa referència el plec de condicions particulars i econòmiques, podent el contractista, en lloc de constituir la fiança, assenyalar com a fiador una entitat ban-

cària de reconeguda solvència, i retornant-se a l'altre licitador que va concórrer a la subhasta la fiança que va constituir per a prendre-hi part.

— Adjudicar definitivament la contracta de les obres de construcció de dos pavellons (pacífics i aguts, homes i dones) del Manicomí de Salt, als Srs. Pere Pina i Geli i Carles Bassó i Albertí, veïns de Girona, per la quantitat de 549.999'98 ptes., comunicant-se l'acord precedent a la delegació d'Hivenda corresponent i als adjudicataris per al seu coneixement i efectes oportuns, i a fi que dintre el termini de deu dies presenti el document justificatiu d'haver realitzat la fiança definitiva i compleixi la condició de tancar el contracte amb els obrers, a que fa referència el plec de condicions particulars i econòmiques, podent el contractista en lloc de constituir la fiança assenyalar com a fiador una entitat bancària de reconeguda solvència, i retornant-se a l'altre licitador que va concórrer a la subhasta la fiança provisional que va constituir per a prendre-hi part.

— Delegar el Conseller Sr. Josep Estadella perquè, en nom i representació de la Presidència, signi a Lleida l'escriptura d'adjudicació definitiva de les obres de construcció de diversos pavellons de l'Hospital d'aquella ciutat; i el Conseller Sr. Agustí Riera perquè signi a Girona l'escriptura d'adjudicació de les obres de construcció de dos pavellons al Manicomí de Salt.

— Autoritzar les obres de modificació de la distribució interior de la Casa de Misericòrdia de Girona, d'acord amb el projecte i pressupost aprovats pel Consell amb data 26 d'octubre de 1922, fent-se efectiu l'import de les dites obres, que ascendeix a 26.289'01 ptes., en càrrec del cap. 2.º, art. 7.º, part 95 (Emprèstit) del Pressupost vigent de la Mancomunitat, comunicant-se aquest acord a l'Arquitecte Sr. Joan Rubió i Bellver, a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona i a la Secció d'Intervenció, als efectes de la seva respectiva incumbència.

— Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida perquè pugui procedir a l'adquisició del Pantostat que cal a l'Hospital d'aquella ciutat per a poder aplicar corrents galvàniques a determinats malalts.

(Sessió del dia 17 de maig de 1923.)

El senyor President manifestà que tenia coneixement que en els terrenys adquirits per la Mancomunitat per

a la construcció de l'Hospital de Lleida hi havia algunes persones que els cultivaven, i el Conseller Sr. Sol donà compte que, en virtut d'un document signat per les alduades persones, venien aquelles obligades a deixar les terres sempre que se'ls avisés amb un mes d'anticipació, la qual cosa havia estat feta recentment de pauana, però que es tornaria a repetir la notificació per escrit, invitant els interessats a signar-la i, en el cas de negativa, se'ls requirirà notarialment.

El Consell quedà assabentat d'aquestes manifestacions.

— Aprovar el compte de N'Antoni Vilà, per obres de reforma a la Casa de Maternitat de Lleida, d'import 1.925,50 ptes., a satisfer amb càrrec al cap. 9.º, art. únic, part. 9.º, Emprèstit, de les Resultes del Pressupost de 1922-23.

(Sessió del dia 24 de maig de 1923.)

A proposta de l'Interventor general, amb el vist i plau del Conseller de Finances, aprovar la relació de despeses per obres dels pavellons d'Horta, presentada per la Casa de Caritat de Barcelona, corresponent a l'exercici econòmic de 1922-23, com a justificant de la inversió de la quantitat de 84,129 ptes.

(Sessió del dia 30 de maig de 1923.)

ASILS I HOSPICIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atesos els corresponents dictàmens del Cap de la Secció primera, amb el vist i plau del Conseller de Beneficència i Sanitat:

Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona perquè concedeixi l'afiliament de l'exposita n.º 3110, de l'exposició de l'any 1916, als esposos S. P. i V. i M. C. i M., veïns de Calella de Palafrugell, mitjançant la condició, per part dels sol·licitants, que en fer-se càrrec de l'exposita disposin la quantitat de 260 ptes. en concepte de dot de l'afiliada, havent de fer-se constar aquest afiliament en escriptura pública o en acte o document privat, segons sigui més convenient, i comunicant-se aquesta resolució a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat de Catalunya.

— Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida perquè concedeixi l'afiliament de l'exposita n.º 1019 de l'exposició de 1919, als esposos E. A. i P. i D. B. i V., mitjançant la condició, per part dels sol·licitants, que en fer-se càrrec de l'exposita disposin la quantitat de 250 ptes. en concepte de dot de l'afiliada, havent de fer-se constar aquest afiliament en escriptura pública o en acte o document privat, segons sigui més convenient, i comunicant-se aquesta resolució a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat.

— Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona perquè concedeixi l'afiliament de l'exposita n.º 6511 de l'exposició de 1919, als esposos J. S. i G. i M. A. i G., veïns de Tarragona, mitjançant la condició, per part dels sol·licitants, que en fer-se càrrec de l'exposita disposin la quantitat de 125 pessetes en concepte de dot de l'afiliada, havent de fer-se constar aquest afiliament en acte o document privat, segons sigui més convenient, i comunicant-se aquesta resolució a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona perquè concedeixi l'afiliament de l'òrdena n.º 4755, ingressada l'any 1921, als esposos A. C. i P. i M. M. i B., veïns de Mataró, mitjançant la condició, per part dels sol·licitants, que en fer-se càrrec de l'òrdena disposin la quantitat de 300 ptes. en concepte de dot de l'afiliada, havent de fer-se constar aquest afiliament en escriptura pública o en acte o document privat, segons sigui més convenient, i comunicant-se aquesta resolució a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat de Catalunya.

— Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida perquè concedeixi l'afiliament de l'exposita n.º 1158, de l'exposició de l'any 1921, als esposos J. B. i G. i D. B. i C., veïns d'Alamús, mitjançant la condició, per part dels sol·licitants, que en fer-se càrrec de l'exposita disposin la quantitat de 230 ptes., en concepte de dot de l'afiliada, havent de fer-se constar l'afiliament en escriptura pública o en acte o document privat, segons sigui més convenient, comunicant-se aquesta resolució a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat de Catalunya, als efectes de la seva respectiva incumbència.

— Admetre, definitivament, en el Manicomi de Salt, amb càrrec a la Mancomunitat de Catalunya, els presumptes dementes Catarina Camps i Trias, Pilar Baró i Torrents, Francesca Ripoll i Comas, Trinitat Coll i Bosch, Mercè Lluch i Pocer, Marian Busca i Tortadas i Rosalia Bonet i Casas, els quals, ultra els requisits necessaris en aquests casos, han demostrat, com cal, ésser, naturals o veïns d'alguna de les comarques gironines i han demostrat, també, la seva pobresa i la de les persones obligades per la llei a mantenir-los.

(Sessió del dia 24 de maig de 1923.)

HOSPITALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prendre esment dels resums del moviment d'asilats acollits a les Cases de Misericòrdia i de Maternitat i Expositos dels Establiments de Beneficència de la Mancomunitat, i del dels malalts acollits en els Hospitals i en les Infermeries dels Establiments de Beneficència, durant el mes de març darrer.

(Sessió del dia 1.º de maig de 1923.)

Donar-se per assabentat del resum del moviment de malalts acollits als Hospitals de la Mancomunitat i a les Infermeries dels Establiments de Beneficència durant el mes d'abril; del resum del moviment d'asilats acollits als Manicomis de la Mancomunitat, durant el mes d'abril, i del rendiment de la farina i preu del pa elaborat en els diferents Establiments de Beneficència de la Mancomunitat de Catalunya, durant el segon semestre de 1922-23.

(Sessió del dia 17 de maig de 1923.)

Aprovar els comptes de les estades causades a l'Hospital Municipal de Ripoll, presentats per l'Alcalde d'aquella població, durant el tercer i quart trimestre de 1922-23, que importen, respectivament, 2,361 i 2,718 pessetes, que hauran de fer-se efectives amb càrrec a la part 81, art. únic, cap. 11.º, de les Resultes del Pressupost de 1922-23.

— Aprovar el compte de les estades ocasionades a l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla de la ciutat de

Tarragona, per malalts a compte de la Diputació d'aquella província, durant l'exercici de 1922-23, que importa en total 2,304 ptes., abonant-se el referit import a càrrec de la part. 81, art. únic, cap. 11.º, de les Resultes del Pressupost de 1922-23; havent de comunicar-se el present acord a l'Administració de l'Hospital i a l'Intervenció, per als efectes de la respectiva incumbència.

(Sessió del dia 30 de maig de 1923.)

MANICOMIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Admetre definitivament al Manicomi de Salt, amb càrrec a la Mancomunitat, els presumptes dementes Teresa Rovira i Pararols, Joan Vilanova i Oliver i Lluís Pelegrí i Badia, que, ultra els requisits necessaris en aquests casos, han demostrat, com cal, ésser naturals o veïns d'alguna de les comarques gironines i justificat la seva pobresa i la de les persones obligades per la llei a mantenir-los.

— Aprovar les nòmies de les estadades causades durant els mesos de gener, febrer i març darrers, pels dementes naturals o veïns de la província de Barcelona, en el Manicomi de Sant Boi de Llobregat, important, respectivament, 27,260'20, 24,313'30 i 26,740'45 ptes.

Aprovar, també, les nòmies de les estadades causades en el Manicomi referit, durant els mesos de gener, febrer i març darrers, pels dementes naturals o veïns de la província de Lleida, les quals importen, respectivament, 4,832'90, 4,360'65 i 4,797'60 ptes.

Igualment, aprovar el compte de les estadades causades durant el primer trimestre de l'any actual, pel dement Pau Molné i Jané, natural de la província de Tarragona, però asilant en el Manicomi de Sant Boi de Llobregat, el qual importa 135 ptes.

I, finalment, que fossin expedits els oportuns lliaments per les dites quantitats a favor del Rvnd. P. Joan Jesús Adradas i González, Provincial de l'Ordre de Sant Joan de Deu i Director del Manicomi d'homes de Sant Boi de Llobregat, amb càrrec al cap. 11.º, art. 1.º, partida 70 de les Resultes del Pressupost de la Mancomunitat per a l'any econòmic de 1922-23; havent de comunicar-se el present acord al dit senyor Director, i passant-se'n diligència al senyor Interventor de la Mancomunitat, a qui s'encomana el compliment de les disposicions fiscals en lo relatiu al dit pagament.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

Aprovar les nòmies relatives a les estadades causades en el Manicomi de Sant Boi de Llobregat pels dementes asilats a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya, durant el mes d'abril darrer:

La dels dementes naturals o veïns de la província de Barcelona (Secció d'homes), que importa en total pessetes 30,370'50.

La de les dementes naturals o veïnes de l'esmentada província, que importa en total 29,610'25 ptes.

La dels dementes naturals o veïns de la província de Lleida (Secció d'homes), que importa en total 5,565 ptes.

La de les dementes naturals o veïnes de l'esmentada província, que importa en total 5,683'25 ptes.

Disposar que s'expedissin els oportuns lliaments de les dites quantitats, pel que es refereix a la Secció d'homes, a favor del Rvnd. Joan Jesús Adradas i Gonzalo, i

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

MANICOMI DE SANT BOI

DE LLOBREGAT

DIRECCIÓ GENERAL

MOVIMENT

TOTAL: Entrades... 112
Sortides... 181

Presència en el dia primer del mes... 1346

Presència en el dia últim del mes... 1256

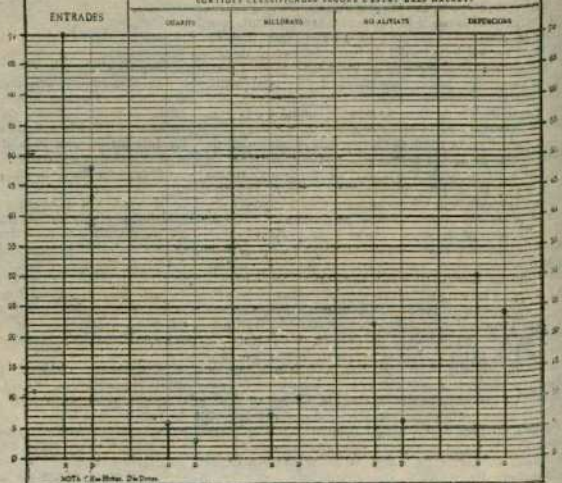
27 MARÇ 1923

1. Danyel

GRÀFICA

DEL MOVIMENT DE MALALTS EN EL MANICOMI DE SANT BOI
DURANT EL PRIMER SEMESTRE DE L'ANY 1923

CANTIDAT CLASSIFICADA SEGONS L'ESTAT DELS MALALTS

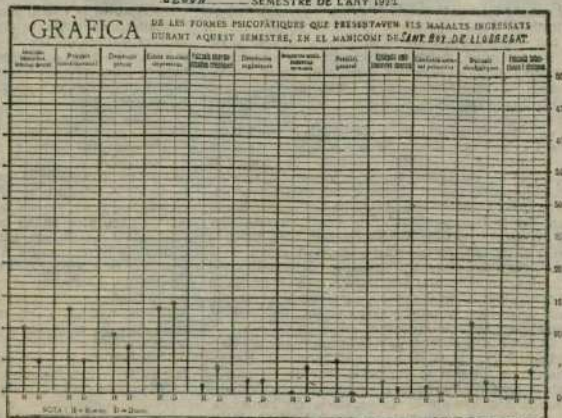

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

SEGON — SEMESTRE DE L'ANY 1921

MANICOMI DE SANT
BOL DE LLORREGAT
SERVICIO FACULTATIVO

Totals: Homs — 20, Dones — 118
Total — 48

SERVICIO FACULTATIVO

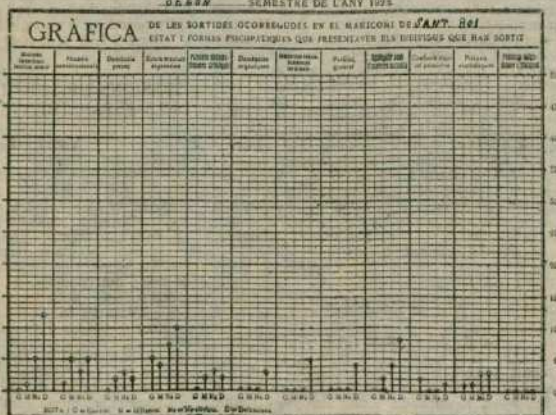
10/10/21

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

SEGON — SEMESTRE DE L'ANY 1921

MANICOMI DE SANT
BOL DE LLORREGAT
SERVICIO FACULTATIVO

Totals: Curats — 9, Moribunds — 15, No curats — 21, Defuncions — 14
Total — 48

SERVICIO FACULTATIVO

10/10/21

SORTIDES

pel que es refereix a la Secció de dones, a favor de la Reverenda M. Sor Josepa Marturet i Echarte, amb càrrec al cap. 2.º, art. 2.º, part. 75 del Pressupost corrent de la Mancomunitat, comunicant-se aquest acord als esmentats superiors i al senyor Interventor de la Mancomunitat, al qual s'encarregarà, demés, el compliment de les disposicions fiscals en el que tingui relació amb els referits pagaments.

— Aprovar, així mateix, la relació dels dementes compromesos en la base primera del contracte celebrat entre l'Administració de l'Institut Pere Mata, de Reus, i la Diputació de Tarragona, asslats en l'estamentat Establiment frenopàtic durant el mes d'abril darrer, que importa 5.900 ptes., havent d'expedir-se l'oportú lliurament per la dita quantitat a favor de l'Administrador del dit Establiment Sr. Nicolau Gausset, amb càrrec al cap. 2.º, art. 2.º, part. 75 del Pressupost vigent de la Mancomunitat, i havent de comunicar-se aquest acord a la dita Administració i al senyor Interventor de la Mancomunitat, al qual s'encomanarà, també, el compliment de les disposicions fiscals en el que tingui relació amb el pagament que correspon.

— Aprovar, igualment, la relació dels dementes asslats a l'Institut Pere Mata, de Reus, amb càrrec a la Mancomunitat de Catalunya, durant el mes d'abril darrer, amb la condició d'avançar el pagament de les estades diversos Ajuntaments de la província de Tarragona, la qual importa 13.465'80 ptes., amb la deducció de 258'90 ptes. que satisfan les famílies d'alguns alienats per ajudar a llur sosteniment. Aquesta aprovació és als efectes de la comprovació que, en son dia, haurà de fer-se dels rebuts de les estades de cada un dels malalts que s'hi comprenen.

— Aprovar les relacions supletòries que comprenen l'import de les estades ocasionades en el Manicomi d'homes i de dones de Sant Boi de Llobregat, des del dia 1.º de gener al 31 de març pròxims, a raó de 30 cèntims cada estada, i que ascendeixen, en junt, a la quantitat de 36.026'10 ptes., expedint-se els oportuns lliuraments a favor de la Rvmd. M. Sor Josepa Marturet i Echarte, Superiora general de l'Ordre de les Germanes Hospitalàries del Sagrat Cor de Jesús, i Directora del Manicomi de dones de Sant Boi de Llobregat, per la quantitat de 18.144 ptes., i a favor del Rvmd. P. Joan Jesús Adradas i Gonzalo, Provincial de l'Ordre de Sant Joan de Déu i Director del Manicomi d'homes de Sant Boi de Llobregat, per la quantitat de 17.882'10 ptes.; havent d'expedir-se aquests lliuraments amb càrrec al cap. 2.º, art. 2.º, part. 75 del Pressupost vigent, i comunicant-se el present acord als Directors dels referits Manicomis i passant-se'n, així mateix, diligència al senyor Interventor de la Mancomunitat, amb comanda d'atendre el compliment de les disposicions de matèria fiscal en allò que es relaciona amb els dits pagaments.

(Sessió del dia 24 de maig de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Abonar, amb càrrec a la part. 26 del cap. 1.º, art. 2.º, del Pressupost vigent, a En Ramon Faro, la quantitat de 87'50 ptes. per treballs extraordinaris d'abocament de plans i altres conceptes realitzats a Girona i a Tarragona, i 343 ptes. als Auxiliars del Negociat d'Arquitectura dels Serveis generals i de Beneficència, Srs. Ramon Faro, Alfred Figueras i Josep Sánchez, per treballs d'abocament de plans i altres conceptes, a Girona i Tarragona.

— Aprovar la relació d'indemnitzacions que acredita l'Arquitecte de la Mancomunitat, En Joan Rubió i Bellver, per sortides del lloc de residència a l'objecte d'inspeccionar les obres de les Cases de Beneficència de Tarragona, d'import 148'88 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 91 del cap. 11.º, art. únic de les Resultes del Pressupost 1922-23.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

Nomenar, per ocupar el càrrec de Capellà de la Casa de Maternitat de Lleida, en mèrits del corresponent concurs i a proposta de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida, el Rvmd. Mn. Antoni Alamanera i Pinet, per un termini de cinc anys, amb el sou de 1.200 ptes. anuals, amb dret a habitació, llum, calefacció i manutenció, fruit, també, del dret de pesa d'altar que li correspongui, a tenor de la legalitat vigent; havent de fer-se efectiva, amb càrrec al cap. 10.º, art. 5.º, partida 409 del Pressupost vigent, la jubilació corresponent a l'antic Capellà de la Casa de Maternitat de Lleida, Mn. Ramon Cases i Dejuana, acordada pel Consell en reunió del dia 22 de març pròxims, i comunicant-se aquests acords a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida i a Intervenció, als efectes de la seva respectiva incumbència.

(Sessió del dia 27 de maig de 1923.)

Aprovar la relació de les indemnitzacions devengades per l'Arquitecte dels Serveis generals i Beneficència, per sortides del lloc de residència durant el mes d'abril pròxims, amb l'objecte d'inspeccionar les obres de les Cases de Beneficència de Lleida, Tarragona i Girona, d'import total 424'28 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 26 del Pressupost vigent.

— Aprovar el compte formulat per l'Arquitecte dels Serveis generals i Beneficència, amb data 31 de març últim, justificant la inversió de les quantitats lliurades per a atendre les despeses d'adquisició de material tècnic i d'Oficina del Negociat d'Arquitectura, durant l'exercici econòmic de 1922-23, d'import total 1.877'20 ptes.

(Sessió del dia 30 de maig de 1923.)

SESSIONS DE LES JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

Notícies i documents

LEIENDA

Sessió del dia 9 d'abril de 1923. — Es va celebrar sota la presidència del Conseller de Beneficència i Sanitat Dr. Estadella, prenent-se els següents acords:

Aprovar els comptes complementaris de queviures dels Establiments de Beneficència, corresponents al mes de març, que importen, els de la Casa de Misericòrdia, 2.880'66 ptes.; els de la Maternitat, 1.748'50, i els de l'Hospital, 2.765'72.

Prendre assent d'una comunicació participant que el Consell Permanent de la Mancomunitat, en reunió del dia 22 del mes de març d'enguany, autoritzà una despesa de 23.495'15 ptes. per a les obres d'ampliació de l'estació sanitària de Lleida.

Admetre, quan per torn li correspongui, a la Casa Misericòrdia, a Josep Molins i Gatnau, i concedir la pensió d'al·letament demanada per Juli Balletbó i Sala, de Lladurs, per la seva filla, bessona, Claustra Balletbó i Busquets.

Adjundar a En Josep Curà el subministre de sabó de primera classe per als Establiments de Beneficència.

Aprovar les relacions de salaris de les dides que alle-

ten exposit, orfes i bessons de la Casa Maternitat, i de les Filloles de Balaguer, Seu d'Urgell, Solsona, Tremp i Sort.

Autoritzar l'Apotecari de l'Hospital per a l'adquisició de material d'oficina.

Proposar al Consell l'adquisició d'un aparell span totatado per a l'aplicació de corrents elctrics als malalts que ho necessitin de l'Hospital.

Aprovar les relacions i estats demostratins del moviment d'asilats i malalts, amb el fi d'obtenir l'estadística de consum, del qual resulta un estalvi de 2,580'37 ptes., major en 1,349'88 ptes. al del mes de gener, entre els tres Establiments.

Autoritzar al Metge cirurgià de l'Hospital, Dr. Vallot, perquè, quan hagi d'operar en l'Hospital, pugui portar, per auxiliar-lo, els seus ajudants.

Sessió del dia 16 d'abril de 1923. — Es va celebrar sota la presidència del Vocal de major edat, Sr. Domènec Pinell, prenent-se els següents acords:

Desestimar la instància de Joan Pallarès i Gispert, veí de Vilc i Estanya, demanant que se l'admeti a la Casa de Misericòrdia.

Admetre als Establiments de Beneficència al jai Josep Duagües i Mateu, veí d'Almatret.

Desestimar la petició de Ramon Maties, veí de Barcelona, perquè s'admetés a la Casa de Misericòrdia, pagant 15 ptes. al mes, al seu germà Camil.

Concedir permís, per casar-se, a l'exposit Ramon, n.º 4766.

Aprovar la distribució de cabals per al mes de maig, que ascendeix a 43,515 ptes.

Prendre esment de què el Vocal Sr. Solé, amb el Secretari de la Junta i el Majordom dels Establiments de Beneficència, és possessionari, el dia 11, d'una peça de terra camp regadiu, donada per Na Rosa Aixut a la Beneficència.

Sessió del dia 23 d'abril de 1923. — Es va celebrar sota la presidència del Vocal de major edat, Sr. Domènec Pinell, prenent-se els següents acords:

Concedir el permís demanat per l'exposita Esperança Torres, per casar-se amb el minyó Antoni Farran i Carrall.

Concedir les pensions d'alietament demanades pel veí de Navés, Josep Franch Pujol, i pel de Pobla de Granadella, Josep Pujol Pascual, per una de les seves filles bessones.

Desestimar la petició d'Ermenegol Saboya i Farràs, d'Alins, perquè s'admeti a la Casa de Misericòrdia al seu fill Francesc.

Autoritzar a l'asilat Lluís Perelló i Mollot perquè estudi la carrera del Magisteri, en vista dels bons informes que de la seva aplicació ha donat el Mestre de la Casa de Misericòrdia.

Autoritzar la compra de material d'impremta, per un total de 1,218 ptes., i augmentar el preu dels *Bulletins Oficials* endarrerits a 50 cts. els de cinc anys enrera, i a peseta els de més enllà.

Prendre esment de què els marmessors dels béns relictos de la difunta Blassa Gistau i Turmo han fet lliurament de la quantitat prestada per comprar llana amb destinació a l'Hospital.

Sessió del dia 7 de maig de 1923. — Es va celebrar sota la presidència del Vocal de major edat, Sr. Josep M.º Vicens, assistint-hi, demés, els Srs. Jaques, Pinell i Solé.

Acordar desestimar la petició de Tomás Domènech, perquè s'admetés als Establiments de Beneficència la seva filla Angelina.

Desestimar, també, la instància d'A. C. i P. i de la

seva esposa A. P. i S., de Juncadella, demanant l'afiliament d'una exposita.

Donar de baixa a l'Escola de Sords-muts de la Casa de Misericòrdia, als minyons Joan Obach i Solà, d'Organyà, i Pere Duró i Sobré, de Coll de Nargó, ja que, segons dictamen facultatiu, per deficiència mental no poden capir cap coneixement.

Aprovar les següents factures: De la Casa Sol i Benet, per material d'oficina, 20'10 ptes.; de Ramon Fregola, pel mateix concepte, 11; de Carme Ingles, per diferents segells, 85; de la Casa Hartmann, de Barcelona, per glassa hidròfila per a l'Hospital, 1,761'50; de la casa Dalmau i Olivera, per medicaments per a l'Hospital, 1,061'15; de Joan Florensa, 2 tones de carbó per al rentador mecànic, 230; i de Joan Guarro, per material per a l'Escola de Música, 98'15 ptes.

Anunciar concurs per adquirir robes de vestuari i lliit per a les Cases de Misericòrdia i Maternitat.

Autoritzar la compra de cinquanta ampolles, de 60 grams cada una, d'èter per anestèsia, al preu de 2'25 pessetes.

Prendre esment dels treballs estadístics del moviment de malalts i asilats durant tot l'any 1922-23, del qual se'n dedueix que a la Casa de Misericòrdia hi ha hagut un estalvi de 6,167'84 ptes.; a la Casa de Maternitat, de 6,531'83; i a l'Hospital, d'11,344'86.

Sessió del dia 27 de maig de 1923. — Es va celebrar sota la presidència del Vocal de major edat, Sr. Josep M.º Vicens, prenent-se els següents acords:

Adjudicar a N.º Ignasi Espinal, per la quantitat de 7,498'95 ptes., el subministre de robes d'istiu pels Establiments de Beneficència.

Concedir les pensions d'alietament demanades pel veí de Vilagrassa, Blas Ramon i Roca, i pel d'Anglesola, Josep Tonljan, per a un dels seus fills bessons.

Admetre, en torn, a la Misericòrdia, a Pilar Antònia Mario i Pujal, de Sort, i al Sr. Carles Huffert, d'aquesta ciutat.

Desestimar la petició d'Antoni Gasa i Montané, perquè s'admetés la seva filla a la Casa de Misericòrdia.

Tramitar l'expedient de reclusió, en el Manicomí de Sant Boi, d'Angel Botella i Mirada, d'Os de Balaguer. Formalitzar l'afiliament de l'exposita Dolors Joana, n.º 1019 del registre de la Maternitat.

Concedir tres mesos de llicència a l'asilada Enriqueta Costa.

Aprovar les següents factures:

De Josep Florensa, per sis sacs de ges, 18 ptes.; d'A. Cavallé, S. en C., per material de pintura, 490'13; de Joan Florensa, per tuberia de ferro, 11'70; de Domènec Roch, per rajola de València, 83'75; de Teresa Pascuet, per rajoles, 55; i de Josep Estrada, per fusta, 168 ptes.

Requerir a Josep Ballespi, Isidre Gabandé i Josep Jemana, perquè deixin a disposició de la Junta la finca que conreen en la partida del «Joc de la bola», per a construir-hi el nou Hospital.

Per constar en acte la satisfacció que ha produït a la Junta l'elecció de Senador del Conseller de Beneficència i Sanitat Dr. Estadella.

Sessió del dia 28 de maig de 1923. — Es va celebrar sota la presidència del Vocal de major edat, Sr. Domènec Pinell, i es varen prendre els següents acords:

Ordenar a l'Administrador de la fillola de Seu d'Urgell que requereixi a I. P. i C., veïns del districte de La Vansa, perquè li faci lliurament de l'exposit n.º 49, i coa de negar-s'hi, que ho participi a la Junta, per a prendre les mesures corresponents.

Admetre, en torn, a la Casa de Misericòrdia, al jai M. P. i G., nat a la Llana, i a la Casa de Maternitat a la nena Ramona Begitini i Garcia, de Lleida.

Aprovar les relacions de queviures, combustibles, útils i materials, per al mes de juny, que ascendeixen a la quantitat de 11,002'87 ptes. els de la Casa de Misericòrdia, 6,311'19 els de la Maternitat i 5,084'57 els de l'Hospital.

Requerir a Llorenç Beltran perquè es faci càrrec de la seva esposa, reclusa provisionalment a la Casa de Misericòrdia com a presumpta dement.

Admetre, amb caràcter provisional, a la Casa de Misericòrdia, a Casimir Engulaz, nat a Mexquiza, terme municipal de Sant Millán, de la província d'Àlava, i reclamar d'aquesta Diputació que envii qui es faci càrrec d'aquell, i passar-li la liquidació d'estades causades.

Autoritzar la compra de materials per a les obres d'enrajolat amb mosaic i armaradors dels dormitoris de la Casa de Maternitat, que importen 637'50 ptes.

Aprovar dues factures, una de 112'30 ptes., de la Societat leonesa de Productes químics, per 50 ampolles d'èter, per anestèsia, i altra, de la Casa Hartmann, de 77'30 ptes., per medicaments per a l'Hospital.

Aprovar el compte de material d'oficina, presentat per l'Apotecari de l'Hospital, que importa 80'75 ptes.

Prendre esment dels estats demostratius del moviment d'asilats i malalts, així com de l'esmerçat en concepte d'alimentació d'aquells durant el mes de març d'enguany.

Aprovar la relació de jornals del fadrí ebenista Francesc Domènech, que importa 180 ptes.

Prendre esment de què, pel Consell Permanent, ha estat nomenat capellà de la Casa de Maternitat Mn. Josep Almenara i Pinet.

TARRAGONA

Sessió del dia 26 de març de 1923. — Va celebrar-se sota la presidència del Sr. Pere Lloret, i assistint-hi els Srs. Llorenç Bertran, Guasch i el Secretari Sr. Martí i Bofarull.

Llegida i aprovada l'acta anterior, es prengueren els següents acords:

Assabentar-se dels comptes despesats, corresponents al mes de febrer últim, que importen 17,532'13 ptes.

Assabentar-se de dos oficis de la Mancomunitat de Catalunya, l'un autoritzant a la Junta la construcció de distintes obres demanades, sota la direcció tècnica del Sr. Rubió i Bellver, d'import total 23,563'23 ptes., i l'altra autoritzant a la Junta l'adquisició de tres finques, situades al terme de Tarragona, amb destinació a la Construcció d'un Sanatori marítim i Escola de Mar; i facultar al President d'aquella perquè pugui atorgar les corresponents escriptures de compra.

Concedir el retorn del dipòsit d'arillament fet a favor de Joan Jordan, n.º 3449.

Vist l'expedient de Francesc Palljà i Teixidó, demanant ingressar al Departament de vells, quedar concedit el permís.

Acordar anunciar en el *Bulletí Oficial* i en els diaris de la localitat, l'avis de pagament del quart trimestre 1922-23, a començar el dia 3 fins el dia 17 del vinent mes d'abril, de les pensions d'alimentat, ofenses i de gràcia.

Assabentar-se, pel President, que han començat les obres del Grup d'Escoles, i prendre nota molt satisfactoriament.

Així mateix, assabentar-se del següent moviment de personal:

Altes: Teresa Roca i Martín, M., n.º 662; Pilar Roca i Martín, A., n.º 664, a dida; Eulàlia Pijoan i Barboza, M., n.º 663; Josep Mauri i Claduch, M., n.º 943; Josepa Costa i Mas, E., n.º 6630; Josep Maria Sans i Mon, E., n.º 6631; Francesc Palljà i Teixidó, M., n.º 944, als vells.

Baixes: Josep Maria Sabater i Obon, vingut a buscar per la seva mare; Carme Castella i Ramó, E., n.º 6492,

morta de meningitis; Ramon Piñol i Costa, E., n.º 6615, a didatge; Mercè Plana i Vilaseca, E., n.º 6611, a didatge; Agustina Vives i Borrás, I., n.º 719, recollida novament per la seva mare; Pilar Roca i Martín, M., n.º 664, a didatge.

Sessió del dia 3 de maig de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Sr. Pere Lloret, amb assistència dels Srs. López i Gramunt, amb el Secretari Sr. Martí i Bofarull.

Llegida i aprovada l'acta anterior, es prengueren, tot seguit, els següents acords:

Assabentar-se del rendiment de l'horta, corresponent al passat mes, que ascendeix a 197'64 ptes., i el dels corralis, que puja a 92'50 ptes.

Així mateix, assabentar-se de l'estat general d'intermeries, que és avui més satisfactori; de les festes celebrades el dia 23 d'abril, diada de Sant Jordi; de les visites que van fer a la Casa els Srs. Rubió, Drs. Sayé i Seix, de la Mancomunitat, el dia 15 d'abril, per tractar de l'emplacement del pavelló Docker a l'Establiment; de l'anada a Barcelona, d'onze assilats, el dia 12 d'abril, on van ésser reconeguts en el Dispensari de Tuberculosos del carrer de Radis.

Assabentar-se de l'ofici de l'Ajuntament de Tarragona, data 21 d'abril, accedint al sol·licitat per aquesta Junta, sobre l'aprofitament d'aigües sobrees de l'aberrador i del brollador del Passeig de Sant Antoni, i també, per a recollir terra i pedres de l'ex-Presidi del Miracle.

Tenint coneixement del valuós donatiu del Sr. Josep Bonet, de la Junta de Govern de l'Establiment, consistent en una rica catifa pel presbiteri de l'església, en ocasió d'haver celebrat la Primera comunió en aquella el seu fill major, acordar donar-li les mercès més expressives.

Prendre nota d'un ofici de la Secció de Sanitat de la Mancomunitat de Catalunya, aconsellant la vacunació antífica dels asilats i personal de l'Establiment.

Lamentar-se, una vegada més, que, amb tot i les reiterades insistències fetes a l'Ajuntament, relatives a la necessitat de conduir les aigües a l'Establiment, per a un cas d'incendi, no s'hagi resolt aquest assumpte, i acordar continuar novament les gestions encaminades a terminar el més aviat possible tan transcendental qüestió.

Donar les gràcies a l'Enginyer Sr. Josep Maria Vilà i Castellans, el qual va fer la recepció tècnica dels rentadors mecànics, gratuïtament.

Assabentar-se dels comptes aprovats i pagats, corresponents al mes de març, que importen 17,532'13 ptes.

Acordar invitar, el dia 12 de maig, en ocasió de la vinguda dels compromissaris dels pobles per a la selecció de senadors, a qui visitin l'Establiment, al qual efecte es faran les degudes targetes de convit.

Prosseguir els treballs encaminats a que la institució La Gota de Llet passi a dependre de la Casa de Beneficència.

Assabentar-se del següent moviment de personal. Altes: Ramon Moncada i Borrás, E., n.º 6619, reintegressa; Miquel Perran i Oliva, E., n.º 6634; Pilar Vernet i Asqué, L., n.º 821; Maria-Joana Costa i Sans, E., n.º 6635.

Baixes: Josep Maria Cañisares i Laño, E., n.º 6632, a dida; Vicenç Forés i Vidal, E., n.º 6688, mort a Amputació, de bronconeumonia; Ramon Moncada i Borrás, E., n.º 6610, novament sortida, a dida; Encarnació Matas i Plana, E., n.º 6633, morta, de sífilis hereditària; Benet Gibert i Canal, n.º 6624, a dida; Jaume Soler, P., n.º 803, per voluntat pròpia; Pau Curtillo, I., n.º 397, mort d'encefalitis; Josepa Costa i Mas, E., n.º 6630, a dida.

Sessió celebrada el dia 15 de maig de 1923. — Sota la

presidència del Conseller Sr. Pere Lloret, i assistint-hi els Srs. Guasch i Gramunt, amb el Secretari Sr. Martí i Bofarull, s'obrí la sessió a les set de la tarda.

Llegida l'acta de l'anterior, corresponent al dia 3 de maig, fou aprovada.

La Junta s'assabenta d'haver estat portats a la Casa Blanca, per tal d'estar aïllats, catorze nous declarats prutuberculosos pels respectius facultatius.

S'acordà accedir a lo demanat per N. Antònia Martínez i Tarragó, que sollicita que li siguin lliurats els seus fills Modest i Josep Maria Solé i Martínez, que eren al Departament de misericòrdia.

Igualment, a N. Ursulina Secall i Pi, de Falset, que demana ingressar al Departament de velles, atenció a que l'expedient ve conforme.

Es dona lectura a un ofici de l'Hospital civil de Tarragona, fixant determinades condicions per poder ingressar els malalts a l'esmentat Hospital, procedents del Departament de velles. Se'n pren bona nota.

Es llegeix un ofici de la Mancomunitat de Catalunya obrint un crèdit per a les atencions de maig corrent, d'import 32.102'43 ptes.

Havent donat, el Sr. Joaquim Payà i López, Senador per Tarragona, la quantitat de 250 ptes. a favor de l'expòsit 6637, ingressat el dia 12 de maig, dia que efectua el mentat senyor una visita a l'Establiment, s'acordà donar-li les més efusives gràcies.

La Junta s'assabenta, molt complascuda, de les obres darrerament realitzades, i que són: entrajolat de mosaic de la Sala-dormitori de davant de l'Apotecaria; l'artística barana de pedra del jardí, i la terminació dels grans armaris robers en el segon pis, i també de les obres en curs, tals com, les galeries del primer pis, mirant al mar, les obres generals del tercer pis que hauran d'utilitzar-se per Infermeries i les del primer edifici del Grup escolar.

Moviment de personal: Des del dia 4 de maig fins avui:

Altes: Assumpta Adserà i Vinyals, E. n.º 6636; Jaume Bassa i Pons, E. n.º 5537; Josep Martorell i Sans, E. n.º 3338; Lesmes Canal i Martí, E. n.º 5539.

Baixes: Josep Solé i Martínez, I. n.º 818, morta d'encefalitis; Jaume Ribas i Vidal, F. 891, mort a l'Hospital civil de Tarragona.

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:
Atesa la proposta del Conseller de Beneficència i Sanitat:

1.º Procedir a muntar la barraca Dòker del Servei de Sanitat en l'emplaçament que ha estat escollit pels tècnics en el recinte de la Casa de Beneficència de Tarragona, amb el fi d'habilitar-la com a preventorium, fins i tant que estigui construït el que està en projecte.

2.º Destinar per a les obres de replanteig, muntatge i altres complementàries (conducció d'aigües, excusats, etcètera, etc.) la quantitat de 1.900 ptes. que es judica necessària, amb càrrec a la part. 95 (Emprèstit) del vigent Pressupost.

(Sessió del dia 17 de maig de 1923.)

LLUITA CONTRA EL PALUDISME

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:
Aprovar els comptes que s'esmenten a continuació, tramesos pel Servei de Sanitat, pel concepte d'adquisició

de materials i remeis per a la Lluita antipalúdica, que han d'ésser satisfets amb càrrec a la part. 97 del cap. 11.5, art. únic de les Resultes del Pressupost de 1922-23.

Del Laboratori de Farmàcia de P. Borrell, 815 ptes.; idem idem, 1.087'50; de la casa Figueras i Carol, 231'85; de la casa Josep Cabré, 5'25; i de la casa V. Tort i Matala, 446'50 ptes.

(Sessió del dia 9 de maig de 1923.)

A proposta del Conseller de Beneficència i Sanitat, destinar la quantitat de 5.000 ptes., en concepte de subvenció, a les despeses que s'originin enguany en la campanya antipalúdica del Baix Llobregat, que porta a terme la Comissió Mixta executiva per a la Lluita Antipalúdica en el Baix Llobregat, sota la Direcció tècnica del personal del Servei de Sanitat de la Mancomunitat de Catalunya, havent de fer-se efectiva aquesta suma amb càrrec al cap. 2.º, art. 8.º, part. 102 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 24 de maig de 1923.)

SERVEI D'ASSISTÈNCIA SOCIAL DELS TUBERCULOSOS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atès l'informe del Secretari de la Comissió de Sanitat, i a proposta del Conseller del Servei, autoritzar l'esmentada Comissió per destinar el crèdit que figura en el cap. 2.º, art. 8.º, part. 104 (Emprèstit) del Pressupost vigent, a la instal·lació d'un Servei d'Assistència social dels Tuberculosos, a Reus, i d'una Sala per a isolament de tuberculosos greus a l'Hospital civil de la mateixa ciutat, d'acord amb les normes que siguin degudament establertes, i en el ben entès que aquesta autorització no podrà tenir efectivitat fins que l'Ajuntament de Reus estigui al corrent dels seus compromisos amb la Mancomunitat i amb la Diputació de Tarragona.

(Sessió del dia 24 de maig de 1923.)

BRIGADA SANITÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Treure a concurs, amb oposició supletòria eventual, les quatre places de Director de Brigada sanitària, corresponents a Reus, Figueras, Lleida i Barcelona, dotades amb la gratificació de 2.000 ptes. anuals, més les dietes que devenguin quan la respectiva Brigada surti fora de la localitat de la seva residència. La provisió d'aquests càrrecs es verificarà d'acord amb les següents bases:

1.º Fins a la una de la tarda del dia 20 del mes de juny de l'any que som, seran admeses, en el Registre general de la Mancomunitat, les instàncies i documents que, ajustats a les prescripcions vigents sobre paper segellat i us de cèdules personals, presentin els que pretenguin pendre part en el concurs-oposició.

2.º Els mèrits que s'apreciaran amb caràcter preferent per a pendre part en aquest concurs, són:

a) Demostrar especialització en coneixements de caràcter higiènic sanitari.

b) Conèixer pràcticament els serveis públics de desinfecció.

c) Haver intervingut en campanyes de sanejament i treballs de jugalar d'esclats epidèmics.

d) Els treballs acadèmics i publicacions que pre-

senti el concursant com a mèrit a tenir en compte i les certificacions de pràctica hospitalària que alegui.

Haurà d'acreditar-se, també, que se sap parlar i escriure la llengua catalana.

No s'admetrà títol ni document de cap mena que es produeixi amb les instàncies, que l'interessat desitgi retirar de l'expedient, si no va acompanyat d'una còpia per a cada un d'ells, estesa en paper del segell que correspongui i en deguda forma.

Les còpies, després de compulsades i autoritzades per funcionari competent, s'adjuntaran a l'expedient, retornant-se els originals als interessats.

3.ª Acabat el termini que es fixa en aquestes bases, la Secretaria del Consell presentarà els expedients dels aspirants al Consell Permanent, el qual, després d'haver-los vist, farà declaració expressa dels que siguin admissibles, guardant silenci sobre els altres.

4.ª Els treballs encomanats als que obtinguin les places, són:

a) Com a Director-cap del personal de cada Brigada portarà un diari d'aquella, en el qual hi consignarà quotidianament les activitats en tots els ordres. Cuidarà de la inversió i justificació de les quantitats que li siguin lliurades per a les despeses de la Brigada.

b) Cuidarà de recollir i enviar quinzenalment al Servei de Sanitat les dades de la morbiditat i mortalitat per malalties infeccioses de tots els hospitals compresos dins la demarcació consignada a la Brigada. Procurarà recaptar iguals dades dels metges de la zona esmentada, usant dels mitjans que tingui a mà i que el seu zel li aconselli. Organitzarà campanyes de propaganda sanitària per tal de donar a conèixer les pràctiques de la profilaxi de les malalties evitables.

5.ª El Tribunal qualificador, vistos els treballs presentats i hagut compte dels mèrits aduits per cada aspirant, determinarà aquell que consideri apte per ocupar la plaça la provisió de la qual s'anuncia. Si aquesta proposta resultés feta per unanimitat, serà elevada al Consell Permanent sense que calgui subjectar els aspirants a cap mena d'exercici.

Si no hi ha unanimitat en la proposta, els sol·licitants seran sotmesos als exercicis d'oposició a què cregui convenient subjectar-los el Tribunal.

6.ª En tal cas, els exercicis d'oposició seran públics i començaran el dia i en el local que prèviament designi el Tribunal. L'opositor que deixi de concórrer a algun dels exercicis el dia i hora assenyalats, qualsevol que fos el motiu, quedarà exclòs de l'oposició i no se'l tindrà en esment ni per a la pràctica d'aquell exercici ni per a la dels successius.

7.ª Acabades les oposicions, el Tribunal deliberarà, formulant la proposta unipersonal per a cada una de les places anunciades, que elevarà al Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya.

8.ª El nomenament que s'obtingui en virtut d'aquest Concurs amb oposició supletòria, serà per un termini d'un any, prorrogable per tres anys, previ acord del Consell Permanent.

9.ª Sols podran prendre part en aquest concurs els metges residents a Catalunya.

— Treure a concurs, amb oposició supletòria eventual, les quatre places de practicant de les Brigades sanitàries de la Mancomunitat, corresponents a Reus, Figueres, Barcelona i Lleida, dotades amb la gratificació de 1.500 ptes. anuals, més les dietes que devenguin els practicants quan la Brigada surti fora de la localitat de residència.

La provisió dels referits càrrecs es verificarà d'acord amb les bases següents:

1.ª Fins a la una de la tarda del dia 20 del mes de juny del corrent any, seran admeses, en el Registre general de la Mancomunitat, les instàncies i documents

que, ajustats a les prescripcions vigents sobre paper segellat i ús de còduls personals, presentin els que pretenguin prendre part en el concurs-oposició, els quals hauran de posseir el títol de Practicant o d'Infermera auxiliar de Medicina de la Mancomunitat, havent d'acreditar, també, que resideixen a Catalunya.

2.ª Els mèrits que s'apreciaran amb caràcter preferent, demés dels títols ja esmentats, seran tots els que considerin pertinents alegar, els concursants o concursantes, referents a coneixements higiènic-sanitaris, treballs i funcions que hagin exercit.

Haurà d'acreditar-se, també, que se sap parlar i escriure la llengua catalana.

No s'admetrà títol ni document de cap mena que es produeixi en les instàncies que l'interessat desitgi retirar, si no va acompanyat d'una còpia per a cada un d'ells, estesa en paper del segell que correspongui i en deguda forma.

Les còpies, després de compulsades i autoritzades per funcionari competent, s'adjuntaran a l'expedient, retornant-se els originals als interessats.

3.ª Acabat el termini que es fixa en aquestes bases, la Secretaria del Consell presentarà els expedients dels aspirants al Consell Permanent, el qual, després d'haver-los vist, farà declaració expressa dels que siguin admissibles, guardant silenci sobre els altres.

4.ª Els treballs encomanats als que obtinguin les places la provisió de les quals s'anuncia, són:

a) El Practicant estarà a les ordres immediates del Director de la Brigada respectiva, cuidant de la feina tècnica i administrativa que aquest li delegui.

b) Cuidarà de recollir diàriament, en la localitat on radiqui la Brigada, la nota de morbiditat i mortalitat per malalties infeccioses.

c) Demés del seu servei propi podrà ésser adscrit o adscrita, en temps ordinari, als serveis d'altres Institucions mèdiques o sanitàries mancomunals.

5.ª El Tribunal qualificador, vistos els treballs presentats i hagut compte dels mèrits aduits per cada aspirant o aspiranta, determinarà aquell o aquella que consideri apte per ocupar la plaça la provisió de la qual s'anuncia. Si aquesta proposta resultés feta per unanimitat, serà elevada al Consell Permanent sense que calgui subjectar els aspirants a cap mena d'exercici.

Si no hi hagués unanimitat en la proposta, els sol·licitants seran sotmesos als exercicis d'oposició a què cregui convenient subjectar-los el Tribunal.

6.ª En tal cas, els exercicis d'oposició seran públics i començaran el dia i hora i en el local que prèviament designi el Tribunal. L'opositor o opositora que deixi de concórrer a algun dels exercicis el dia i hora assenyalats, qualsevol que fos el motiu, quedarà exclòs de l'oposició i no se'l tindrà en compte ni per a la pràctica d'aquell exercici ni per a la dels successius.

7.ª Acabades les oposicions, el Tribunal deliberarà, formulant la proposta unipersonal per a cada una de les places anunciades, que elevarà al Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya.

8.ª El nomenament que s'obtingui en virtut d'aquest concurs amb oposició supletòria, serà per un termini d'un any, prorrogable per tres anys, previ acord del Consell Permanent.

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acorda el Consell:

Adaptar a la part, 100 del vigent Pressupost el personal del Servei de Sanitat i del Servei d'Assistència

social dels Tuberculosos en la forma que seguidament s'esmenta:

Servei de Sanitat. — Director del Servei, Dr. Gustau Pittaluga; Sots-director, Sr. Lluís Sayé, 7,000 ptes.; Secretari, Dr. Francesc Serra, 4,500; Auxiliari facultatiu per la Lluita antituberculosa, Dr. Pere Domínguez, 3,000; Auxiliari de Demografia i Estadística, Dr. Santiago Pi, 3,000; Auxiliari per als Cursos ambulants i dels Laboratoris, Dr. Felix Fornells, 2,500; Auxiliari tècnic, Sr. Enric de Puig, 3,000; Mecanògrafa, Srta. Irene Pujol, 2,400; i Infermera, Srta. Rosenda Abella, 2,000 pesetes.

Servei d'Assistència social dels Tuberculosos. — Secretari del Servei i Cap clínic del Dispensari del carrer de Radas, Dr. Tomás Seix, 4,000 ptes.; Auxiliari facultatiu de Lluita antituberculosa, Dr. Pere de March, 2,500; Auxiliari facultatiu de Laboratori i Fotografia, Dr. Josep de Ros, 2,500; Auxiliari no facultatiu de Radiologia, Sr. Josep Costa, 2,500; Auxiliari facultatiu per a gola, nas i orelles, Dr. Francesc Ferrando, 2,000; conserge, Sr. Benvingut Grieria, 2,400; Infermera auxiliar, senyoreta Carme Badell, 2,000; Infermera auxiliar, senyoreta Carme Mari, 2,000; Infermera auxiliar, senyoreta Anna Germà, 2,000; Infermera auxiliar, Srta. Valèria Seligman, 2,000; Infermera auxiliar, Srta. Maria Farran, 2,000; i Infermera mecanògrafa, Srta. Núria Ferret, 2,000 pesetes.

L'anterior acord d'adaptació s'entén, també, de no menament, a comptar del 1.er d'abril d'enguany, amb caràcter interí, pel termini màxim d'un any, renovable, i a cessar, en tot cas, quan la plaça sigui proveïda en propietat, pel que fa referència a les persones següents:

Dr. Gustau Pittaluga, Dr. Lluís Sayé, Dr. Santiago Pi Suñer, Dr. Felix Fornells, Sr. Enric de Puig, Srta. Irene Pujol, Srta. Rosenda Abella, Dr. Tomás Seix, Dr. Fran-

cesc Ferrando, Sr. Josep Costa, Sr. Benvingut Grieria, Srta. Carme Badell, Srta. Carme Mari i Srta. Anna Germà. I, en les mateixes condicions, però a partir del dia 1.er de maig, pel que fa referència a les Sries. Valèria Seligman i Maria Farran.

(Sessió del dia 17 de maig de 1923.)

Aprovar les notes d'honoraris presentades pel Director dels Serveis de Sanitat Dr. Gustau Pittaluga, i de les despeses de viatge per serveis prestats els dies 10 a 15 d'abril propassat, que importen 819/80 ptes., i els dies 4 i 5 de maig corrent, que importen 519/80 ptes., a satisfer amb càrrec al cap. 2.º, art. 8.º, part. 100 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 24 de maig de 1923.)

CONGRESSOS, EXPOSICIONS, CONCURSOS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Consell de Beneficència i Sanitat, autoritzar el Dr. Lluís Sayé, Director del Servei d'Assistència social als Tuberculosos de Catalunya, perquè, en nom de la Mancomunitat, assisteixi al cinquè Congrés de la Tuberculosi, que tindrà lloc a la ciutat de Strasburg, durant els pròxims dies 2 a 6 de juny, facultant que sigui destinada la quantitat de 1,000 ptes. per les despeses que s'oportunin amb motiu d'aquesta missió, amb càrrec al cap. 2.º, art. 8.º, part. 100 del vigent Pressupost de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 30 de maig de 1923.)

POLÍTICA SOCIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller de Política social, aprovar el següent pla d'inversions de la quantitat consignada per despeses de la Borsa del Treball, en el cap. 4.º, part. 247 del Pressupost vigent:

Personal. — Sr. Enric Puig i Mas, Oficial encarregat, 3,600 ptes.; Sr. Jaume Vilalta i Farré i Sr. Joan Puig i Símio, Oficials, 6,000; Sra. Francesca Casas i Barbat, Oficial, Secció femenina, 2,500; Sr. Frederic Poch i Martínez, 1,920; jornals dels mossos de neteja, 732; i impost sobre sous personals, 1,007/40 ptes. Total de personal, 15,754/40 ptes.

Material. — Escriptori, 1,600 ptes.; i Borses fora de Barcelona, 1,045/60. Total de material, 2,645/60 ptes.

I que es retroregui l'efecte de l'esmentat pla d'inversions a 1.er d'abril, data en què comença la vigència del Pressupost corrent, i acordar que la quantitat de 1,000 pesetes, amb les quals regularment subvencionen la Borsa els Cambres de Comerç i de la Indústria, s'afegeixi a la partida de la precedent distribució destinada a instal·lació de corresponals de la Borsa en poblacions importants de Catalunya, donant-ne oportunitat compte al Consell.

(Sessió del dia 2 de maig de 1923.)

INSTITUT D'ORIENTACIÓ PROFESSIONAL

Notícies i documents

MEMÒRIA DE L'EXERCICI 1922-23

La seva tasca interna

Els consells d'orientació i les revisions escolars:

Aquest Institut ha desenvolupat, durant l'any econòmic que ha finalitzat, la seva habitual actuació. Ha verificat l'orientació professional dels joves consultants, que han aconseguit fins al nombre de cinc cents seixanta. Aquests joves han demanat el consell de l'Institut, adés per pròpia iniciativa, adés per indicació de la Borsa del Treball, dels mestres o dels patrons. Ultra aquests exàmens, l'Institut ha prosseguit la revisió dels alumnes de l'Escola Graduada de menys que dirigeix el Prof. Sr. Martí Alpera, el qual ha fet passar pels nostres laboratoris cent dotze dels seus alumnes.

Comprovació de l'eficàcia de la tasca que realitza l'Institut:

La secció d'Estadística ha elaborat les dades resultants de les respostes donades al qüestionari sobre la influència

del consell en l'elecció del treball. Aquest qüestionari es remeté als individus que havien assistit a l'Institut.

El resultat de l'enquesta és favorable en extrem, no tan sols pel nombre de respostes rebudes (més del 95 per 100), sinó per demostrar els avantatges de l'orientació professional quant a l'individu. Aquesta enquesta s'ha continuat en els tallers i centres de treball, amb el propòsit de conèixer el rendiment i grau de progrés aconseguit pels joves orientats.

La revisió dels xofers:

Tenint en compte la tasca que realitzen institucions estrangeres anàlogues a l'Institut quant al reconeixement dels conductors de vehicles públics, l'Institut va adreçar-se a l'Ajuntament excitant el seu interès perquè exigís de la Companyia d'autòmibus, que havia d'ésser concessionària de les noves línies, la comprovació de les aptituds professionals dels seus xofers.

Aquest servei és prestat per alguns laboratoris europeus, com el National Institut of Industrial Psychology, de Londres; la Ligue d'Hygiène Mentale, de París, i molt especialment el laboratori que dirigeix a Berlín el doctor Walther Moede. Aquesta actuació garanteix la competència dels xofers i tendeix a evitar així la sèrie d'accidents en les persones i en els vehicles, que solen succeir quan el servei no és prestat per personal competent.

Fins avui dia els laboratoris de l'Institut han investigat les aptituds d'una seixantena de xofers, d'entre els quals tres han estat declarats amb manca d'aptituds, i la Companyia, ratificant l'opinió de l'Institut, ha prescindit de llurs serveis.

Les investigacions de les aptituds consisteixen en la investigació de l'agudeza visual, camp visual, miopia, agudeza auditiva, força muscular, absència de malalties del cor i pulmons i absència de malalties nervioses, quant a l'examen mèdic.

L'examen psíquic comprèn: percepció de distàncies, percepció de temps, de velocitats, distribució, durada i intensitat de l'atenció, rapidesa reaccional, visuo-auditiva, inhibició de moviments reflexes, i xocs emocionals, sensibilitat muscular i articular.

Enquesta sobre intel·ligència i cultura de la població escolar:

Aquest any l'Institut ha iniciat una enquesta que està obtenint una gran estima per part de les personalitats científiques europees a les quals ha estat demandada la col·laboració.

Aquesta enquesta estriba a obtenir una resposta a un qüestionari anomenat de la intel·ligència, que permet classificar el que ha respost en una categoria de intel·ligència i cultura. Per a la redacció del nostre qüestionari ha servit de base el que utilitzen les Universitats nord-americanes de Colòmbia i Washington.

Aquest qüestionari ha estat traduït a diversos idiomes i remès a les Universitats de València, Madrid, Coruña, Saragossa i Tarragona; Escoles Normals de Lleida, Girona i Tarragona; Escoles especials, Universitats i Laboratoris d'Alemanya, Anglaterra, Holanda, Suïssa, Itàlia, Txeco-Eslavàquia, Rumania, Bèlgica i França. Totes aquestes institucions s'encarregaran de recollir els qüestionaris plens i els remetre a l'Institut. Col·laboren a aquesta tasca la Dra. Baumgarten, Drs. Pieron, Lipmann, Decroly, Russek, Myers, Ferrari, Claparède i Vaidicu.

El resultat d'aquest treball d'investigació psicològica serà aportat per l'Institut al pròxim Congrés de Psicologia d'Oxford.

Publicacions

Els volums de divulgació:

El mes de maig l'Institut va editar el segon volum de divulgació, que porta per títol *L'Organització científica*

del Treball, i que és degut a l'Enginyer Sr. Josep M.ª Tallada. Aquesta obra té cent pàgines, i és destinada a popularitzar les ensenyances del sistema taylorià d'organització industrial.

L'obra del Sr. Tallada va ésser repartida entre els alumnes de l'Escola del Treball, en ocasió de donar una conferència el Director de l'Institut.

Analís de l'Institut:

Han aparegut, durant aquest exercici 1922-23, dos nombres dels *Analís*, òrgue oficial de l'Institut.

El n.º 4 conté aquest sumari:

J. Ruiz Castella: Segona conferència de Psicotècnica aplicada a l'orientació professional i a l'organització científica del Treball.

Secció Experimental. — Dr. Lluís Trias de Bes, Laboratori mèdic-antropomètric; Dr. Emili Mira i López, Laboratori psicotècnic: Treballs d'investigació realitzats pels facultatius assistents als Laboratoris de l'Institut (segon semestre); Dr. J. M.ª Lucena, Entrenament psíquic; Dr. Carles Soler-Dopfi, Mèdis auxiliars de l'orientació professional.

Secció d'Informació. — Publicacions de l'Institut; Propaganda, i Filials de l'Institut.

Secció Bibliogràfica.

El n.º 5, amb aquest contingut:

Secció Doctrinal. — J. Ruiz Castella, Eficàcia de l'orientació professional; Dr. Charles S. Myers, The Efficiency engineer and the industrial psychologist; F. Martí Alpera: L'Escola i l'elecció d'ofici; Dr. Emili Mira, Laboratori psicotècnic; Dr. Lluís Trias de Bes, Actuació del metge orientador en front de la fisiopatologia circulatoria.

Secció Experimental. — Dr. Emili Mira, La valor dels qüestionaris introspectius en la psicotècnica professional; Dr. Lluís Trias de Bes, Exposició i estudi d'algunes dades toracòmiques; Dr. Carles Soler-Dopfi, Eyaluació del factor interès en el temps d'execució i en la qualitat del producte.

Secció d'Informació. — Reunió de metges; La regulació de l'aprenentatge; Investigacions de les aptituds professionals dels xofers dels autòmibus; Publicacions de l'Institut; Cursat de preparació dels mestres; La Delegació del Ministeri espanyol del Treball, Comerç i Indústria i la col·laboració de l'Institut; La col·laboració de l'Escola; Conferència del Sr. J. M.ª Tallada; Assistents als Laboratoris, i Curs de l'Òrgue Institut de Berlín.

Secció Bibliogràfica.

Es interessant aquest número dels *Analís*, ultra el seu contingut general, per una polèmica que s'inicia entre el famós psicòleg Dr. Myers i l'Enginyer nord-americà P. G. Gilbreth.

Volum de la segona Conferència de Psicotècnica aplicada a l'Orientació professional:

També ha aparegut, durant aquest exercici, el volum dels actes i comunicacions de la segona Conferència de Psicotècnica aplicada a l'Orientació professional que es celebrà a Barcelona el setembre de l'any 1921.

Pot dir-se, sense exagerar, que aquest volum representa l'obra cabdal de totes les publicades fins avui dia, referent a orientació professional. Té més de quatre-centes pàgines i nombrosos gravats. El text de les comunicacions és l'original de l'autor, i el dels actes és en català, amb una traducció francesa.

Ha estat repartit entre les personalitats especialistes de tot el món, Universitats, Laboratoris, Institucions científiques, etc., donant així una idea del treball cultural que Catalunya realitza.

Heu's aquí el sumari d'aquesta importantíssima obra: I. Prefaci.

II. Programa de la conferència : Primera secció, Segona secció i Tercera secció.

III. Llista de membres.

Llista d'adherits.

Actes de la conferència.

Els membres assistents.

Primera sessió. — Die Schule im Dienste der Eigenschaftsfeststellung, von Otto Lipmann; Contribution de l'Ecole dans l'investigation des aptitudes, et Moyen de l'obtenir et de l'utiliser, par J. Ruiz Castella.

Segona sessió. — Ergebnisse der Industriellen Psychotechnik, von Prof. Walther Moede.

Tercera sessió. — Les principaux problèmes de l'Orientation professionnelle, par Ed. Claparede; Comunicació, del Sr. A. G. Christiens; Le dessin. Les tests de l'aptitude graphique et leur application professionnelle. Le test de représentation par M. Decroly; Automatismes psychologiques et orientation professionnelle, par George Dewahansers; Le rôle du rythme dans le travail professionnel, par J. Waldsburger; Les applications de la physiologie à la réglementation du travail, par Marcel Frois.

Quarta sessió. — The Economy of Human Effort in Industry, by Eric Farmer; Vocational Guidance for Industrial Occupations by George H. Miles; L'exploration de la fonction motrice. Les tests moteurs, par Raymond Bayse; La Selection scientifique du travail et l'Hygiène mentale, par Genil Perrin; Simples suggestions, par A. Imbert; L'Ecole, le Laboratoire, l'Atelier et le Marché de la main d'oeuvre, par J. M. Lahy; Synopsis of Investigation of Vocational Ability in the Engineering Trades, by Max Tagg; Quelques aspects economico-sociaux de l'organisation scientifique du Travail, par Josep M.ª Tallada; La fitxa mèdico-antropomètrica, per Julià Trias de Bes.

Segona secció. — Extrema que ha d'abastar la fulla mèdica en l'Institut d'Orientació professional, per J. M.ª Lucena; Organisation immédiate de l'Orientation Professionnelle de la Jeunesse, par E. Gauthier; Wissenschaftliche Charakterisierung der Berufsberatung, von Richard Liebenberg; De la posició dels Sords-muts respecte l'Orientació professional, per P. Barnils; Le Bureau International du Travail et l'Orientation professionnelle, Communication de G. C. Ferrari; La création d'Offices d'Orientation professionnelle, par F. Manvezin; Die Berliner Begabtenklassen nach vier Jahren ihres Bestehens, von Curt Piorkowski; L'Orientation professionnelle pratique à l'Institut Emile Metz, par Aloyse Robert; Activitats essencials de l'Orientació professional, per J. Ruiz Castella; Relacions científiques entre la inspecció mèdico-escolar i l'Institut d'Orientació professional, per Manuel Salvat Espasa; De la Nécessité d'une Méthode Pratique d'Orientation Professionnelle, R. Thery; Sur la participation de l'Office Départemental du Placement de la Seine à l'Oeuvre de l'Orientation Professionnelle de la Jeunesse, par A. Touzau.

Tercera secció. — Un test d'intuition sympathique pour l'examen des aptitudes morales, par Francisca Baumgarten; Les correlations cardio-vasculaires du travail mental, per Emili Mira; L'Examen psycho-physiologique dans l'intérêt de l'éducation et de l'Orientation professionnelle, per M. Braunschansen; El fenomen psicològic en Psicotècnica, per J. M. Bellido; L'aptitude générale et la fonction objective psychique, par Julius de Boer; English contributions to the study of mental tests, by Cyril Burt; Escala mètrica de la intel·ligència dels escolars de Barcelona, per Llorenç Cabós; Report of investigation of problems, the Intelligence aspect of Arithmetic, by J. Collar; The Place of Psychologist in Industry, by Frank and L. Gilbreth; Etude psychotechnique sur le métier d'horloger, par Hugo Heinis; Sur la détermination des aptitudes professionnelles, par A. Im-

bert; Le Méthode de Binet pour la Sélection des écoliers et les tests américains qui en découlent, par J. M. Lahy et A. Fessard; Entrenament i adaptabilitat per J. M. Lucena; Examen psychotechnique des pontonniers, par Aloyse Robert; Relacions entre l'atenció plana i l'extensió del camp visual, per Carles Soler Dopff.

Cinquena sessió. — Les conclusions.

Sisena sessió. — Quelques méthodes d'investigation psychotechnique en usage au laboratoire de la Ville d'Amsterdam, par G. van Wayenburg.

Han parlat d'aquest volum importants revistes estrangeres, *Revue International du Travail*, *The Journal of the Institute of Industrial Psychology*, *Praktische Psychologie*, *Bulletin de l'Oeuvre de l'enfant*, *L'Orientation Professionnelle*, etc.

Actualment és ja a la impremta l'original per al número sisè dels *Annals*, que serà publicat de seguida.

Reunions d'especialistes

Des que l'Institut presta els seus serveis, hem vingut preocupant-nos de la constatació, i preferentment dels tests usats pels nostres laboratoris.

Aquesta tasca de comprovació és molt necessària si es vol muntar un servei amb la màxima seguretat d'encert.

Durant aquest exercici l'Institut ha reunit en el seu Laboratori psicomètric, els Enginyers Srs. Serrat, Plaquer, Serra i Planell, per exposar a llur consideració els tests d'intel·ligència mecànica o especial que l'Institut utilitza.

En el seu Laboratori mèdico-antropomètric convocà els Metges Drs. Botey, Vila Abadal, Ferrando, Suñé i Medan, Olier i Barnils, especialistes oto-rino-laringòlegs, per a sotmetre'ls al següent tema : « Procediments a emprar per l'Institut en l'examen de la gola, nas i orelles per a la determinació professional ».

Concursos d'assistents

La tasca dels laboratoris mèdico-antropomètric i psicomètric han obligat a demanar la col·laboració de metges i mestres que volguessin especialitzar-se en les matèries en què l'Institut labora.

Per a procurar-se aquesta col·laboració va crear dues places gratuïtes d'assistents per a cada laboratori. Aquestes places són vàlides per sis mesos.

El mes de juliol foren admesos : Els Drs. D. Josep M.ª Lucena, Srta. Carme Segarra, D. Josep M.ª Mestres i D. Carles Soler Dopff.

El mes de desembre : Els Drs. Ribá, Soler Dopff, Suñé i Medan i Josep M.ª Lucena.

Visites fetes a l'Institut durant l'exercici 1922-23

Durant aquest temps han visitat les nostres instal·lacions i serveis diferents entitats i particulars, entre els quals recordem els següents :

Sr. Jordana, Catedràtic de la Universitat de València, amb alguns alumnes d'aquella institució i diversos assembleistes del Congrés d'Arquitectura; Consellers de l'Ajuntament de Sabadell, per a conèixer el funcionament de l'entitat, amb el propòsit d'implantar en aquella població una oficina filial de l'Institut; de la mateixa població ens visitaren, també, un grup del Centre de Dependents; Missa Heaberg, de New-York; l'Assessor tècnic del Ministeri del Treball, Dr. Ricard Oyuelos, acompanyat del Sr. Relinque, alt funcionari d'aquell

Ministeri; Mr. Jean P. Seyler, del Bureau International de la Societat de les Nacions; els alumnes de l'Escola d'Estiu; el Director i personal tècnic de l'Institut de Reeducació d'Inval·lids, i el P. Gemelli, Director de la Universitat Catòlica de Milà.

La tasca externa

Ultra el treball de laboratori, d'estudi i de revisió, l'Institut ha procurat continuar la seva activitat destinada a fer conèixer la seva obra per tot arreu.

Concurrencia a exposicions, concursos, etc.

Per això ha concorregut a les exposicions següents: Al Congrés base de Ginebra, invitat per la Caixa Biscaina d'Estalvis. Va remetre fotografies, gràfics i publicacions de l'Institut.

Així mateix, va fer una instal·lació a la vuitena Exposició Escolar organitzada per la Mancomunitat.

Ha rebut, també, una invitació, de la Comissió organitzadora de l'Exposició d'Higiene, que la ciutat de Strasburg celebrarà el mes de juny vinent per a commemorar el centenari de Pasteur, per a concórrer-hi. L'Institut estudia actualment la manera de participar en aquest certamen científic.

Assistència a congressos i remeses de comunicacions

L'Institut no ha deixat perdre cap ocasió perquè els seus treballs fossin coneguts, procurant, a l'ensenyament, tots els que es feien en els altres països.

Per això va designar el Dr. Mira, Cap del Laboratori Psicotècnic, perquè representés l'Institut a la tercera Conferència de Psicotècnica aplicada a l'Orientació professional, que es celebrà a Milà el mes de setembre.

El Dr. Mira llegí en aquell Congrés dues comunicacions, de l'Institut de Barcelona, una sobre el tema que li fou confiat: «Standardització de les proves i fitxes d'aptituds», i un altre del Director Sr. Ruiz Castella, de l'Institut, sobre: «Eficàcia de l'orientació professional». Aquest darrer treball ha estat molt comentat en els centres d'orientació professional, i és citat per les obres de text com un dels treballs que han de tenir-se en compte.

En la Conferència, l'Institut d'Orientació professional fou designat per ocupar el càrrec de Secretari de la Secció de Psicotècnica, ja que, a petició seva, la conferència es dividirà des d'ara endavant en accions.

El Comitè organitzador del segon Congrés Psicològic Internacional, organitzat per l'Institut Internacional de Sociologia de Turin, va invitar l'Institut a l'acte que havia de celebrar-se a Viena. No podent-hi assistir, la Direcció de l'Institut va presentar-hi una comunicació sobre el següent tema: «Eficàcia de l'orientació professional».

Aquesta comunicació ha estat amplament comentada a la *Revue Internationale du Travail*.

Conferències del personal de l'Institut

El Director Sr. Ruiz Castella ha donat una conferència a l'Escola del Treball sobre «Relació de l'Institut i els problemes del Treball». Es repartí entre els alumnes l'obra del Sr. Tallada «L'Organització científica del

Treball», que tendeix a popularitzar aquest aspecte interessantíssim del problema industrial.

El Dr. Emili Mira, Cap del Laboratori Psicomètric, donà una conferència al Grup Escolar Baixeras, desentrellant el tema següent: «Impressions del tercer Congrés de Psicotècnica celebrat a Milà».

El Conseller tècnic Sr. Josep M.ª Tallada, va donar una conferència sobre «L'Organització científica del Treball» al Grup Escolar Baixeras, amb assistència dels alumnes de les Escoles complementàries d'Arts i Oficis.

L'obra de l'Institut a l'estranger

Seria enutjós d'enumerar les revistes, llibres i publicacions de tota mena que es preocupen de la nostra gestió i que comenten amb elogi la nostra obra. És bo, però, d'esmentar-ne algunes:

Una ressenya i uns comentaris sobre l'Institut a l'obra *Psicotècnica*, publicada en llengua russa per la Dra. Franceska Baumgarten.

Paràgrafs informatius en la revista polonesa *Ruch Filozoficzny*.

Diversos articles a l'*Oeuvre National de l'Enfance*, de Brussel·les.

Revue Internationale du Travail, de Ginebra.

Revista de Filosofia, de Bòlogne.

Trabajo, de Montevideo.

Praktische Psychologie, de Berlín.

Nombroses al·lusions a periòdics, revistes i diaris espanyols.

El llibre *Un nouveau problème d'Economie sociale: l'Orientation professionnelle*, pel Dr. P. Borremans, Pothier, J. Maquet, Mlle. E. Monchamps, Georges Vandervest, obra honorada per nombroses subscripcions de Poders públics, Institucions científiques i d'Ensenyament, etc., esmenta sovint els treballs de l'Institut i els comenta amb frases de reconeixement a la importància de la tasca que va acomplir el nostre Institut.

Continuament es reben lletres de diverses publicacions d'Europa i Amèrica demanant informacions i la col·lecció de les edicions de l'Institut. Podem esmentar The Patent Office, de Londres; Société de Transports en Commun de la Région Parisienne, de París; l'Institut del Treball, a Charkov, Rússia; de l'Acadèmia Masaryk, de Praga, etc.

Han demanat el canvi amb les nostres publicacions, les següents entitats:

El Bureau of Vocational Guidance, de la Universitat d'Harvard.

El Bureau of Vocational Information, de New-York.

Congressos Americanos de Expansió Econòmica y Enseñanza Comercial, de Montevideo.

Croix Rouge de Belgique (Brussel·les).

Universitat d'Indiana.

Institut für Wissenschaftliche Hilfsarbeit, de Viena.

Société des Transports en Commun de la Région Parisienne, de París.

Department of Labour, of Washington.

La Societat de les Nacions (Comissió de cooperació intel·lectual, presidida per Henry Bergson) ha demanat a la Direcció de l'Institut de respondre un qüestionari relatiu a la Psicologia experimental a Espanya.

Peticions d'informes

Són nombroses les persones i entitats que es dirigeixen a l'Institut en recerca d'informacions sobre la seva actuació. Això demostra com és coneguda i seguida amb interès la seva activitat.

Entre les comunicacions rebudes, demanant detalls de la seva organització, cal esmentar:

La de la Federació d'Estudiants de Biscaia, demanant detalls per a un projecte d'organització professional per a les Universitats.

Aquest projecte fou presentat a l'Assemblea general d'Estudiants celebrada a Saragossa.

La casa Martín Arrue de San Sebastián, per indicació de la companyia Technische vertriebe Gesellschaft, de Colònia, i del Dr. Piorkowski.

Reale Istituto Nazionale d'Istruzione Professionale, di Roma.

Journal of Educational Research, de Columbus Ohio.

Sr. Geyler, del Bureau Internationale du Travail, École Centrale du Service Social, de Brussel·les.

Cassa Nazionale per l'Assicurazione Sociale, de Reggio Calabria.

Istituto Italiano d'Igiene, Previdenza ed Assistenza Sociale, de Roma.

Institut de Comerç i Indústria del Ministeri del Treball.

Ens hem posat, darrerament, en contacte amb els especialistes holandesos: Prof. Dr. F. Roels, de l'Institut d'Utrecht; el Dr. Bos Stichting, del Social Paedagogisch Institut; el Dr. H. J. F. W. Brugmans, Director dels Laboratoris de Psicotècnica d'Amsterdam.

HISENDA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller de Finances, formalitzar l'ingrés del líquid a favor de la Mancomunitat, de la relació d'interessos formada pel Banc de Terrassa, amb data 3 de maig corrent, i que es refereix al compte corrent tancat el 31 de març proppassat, per import de 49'50 ptes.

— Aprovar la relació dels lliurements dels quals no ha estat retingut l'impost del 1'20 per 100 en verificar-ne els pagaments, per córrer a càrrec de la Mancomunitat l'impost del dit impost, que ascendeix en total a 3,702'74 pesetes.

(Sessió del dia 17 de maig de 1923.)

Donar-se per assabentat d'una comunicació del senyor Interventor general de la Mancomunitat, donant compte que la Secció d'Arquitectura ha subministrat al contractista de l'edifici del Manicomi de Salt, part en construcció, onze còpies del projecte per l'impost de 50 ptes., que han estat ingressades a Caixa, amb abonament a la part. 48 del cap. 6.º, art. 2.º, del Pressupost d'enganyany (Ingresos eventuales).

(Sessió del dia 24 de maig de 1923.)

PROPIETATS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la nota de N'Antoni Soler, Agent administratiu per liquidació a Hisenda del document notarial mitjançant el qual la Mancomunitat adquirí la finca Torre Marimón, de Caldes de Montbui, que importa 11.072'20 ptes., que hauran de fer-se efectives amb càrrec al cap. 10.º, art. 10.º, part. 422 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 8 de maig de 1923.)

Donar-se per informat de l'estudi fet per l'Arquitecte Sr. Planas, referent als terrenys de l'antiga Granja experimental de la Diputació de Barcelona, i del projecte d'urbanització, acceptant les modificacions que s'hi assenyalen i encomanant al Conseller de Finances els treballs de gestió necessaris per a la regularització i efectivitat possible del dit projecte d'urbanització.

— Aprovar el compte del Notari Sr. Alfons Grande, per l'atorgació de l'escriptura de compra-venta de la finca Torre Marimón, de Caldes de Montbui, important un total de 1.097'25 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 422 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 9 de maig de 1923.)

Donar-se per assabentat de la memòria relativa als contractes d'arrendament i d'altres que pesen sobre la finca Torre Marimón, de Caldes de Montbui, adquirida per destinar-la a Escoles d'Agricultura i Zootècnica i Serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat, formulada pels senyors Director del Servei esmentat i Secretari del Consell, i que es requereix els hereus del Sr. Matarrodona, propietari que fou de la referida finca, perquè, en el termini de trenta dies, prenguin les mesures necessàries a l'objecte que la referida finca quedi alliberada dels lligams dels al·ludits contractes d'arrendament i d'altres menes de compromisos que actualment s'oposen a què la Mancomunitat pugui destinar la dita finca al fi per al qual l'adquirí; i, one, d'aquesta guisa, compleixin els venedors el que s'estableix en les bases del concurs i el compromís contret pel Sr. Matarrodona en la instància en mèrits de la qual acudí al dit concurs, i pels hereus en l'escriptura de venda de la finca; prevenint-los que, en el cas que no ho facin, procedirà a fer-ho la Mancomunitat per compte dels venedors i amb càrrec a la partida pendent de pagament, a compte de la qual també aniran els perjudicis que s'ocasionin a la Mancomunitat per no poder utilitzar la finca esmentada degut a les dificultats ocasionades pels contractes i compromisos abans referits.

(Sessió del dia 24 de maig de 1923.)

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA
CRÒNICA OFICIAL

SUMARI

	Pàgines		Pàgines
PRESIDÈNCIA	177	AGRICULTURA	186
Assumptes generals.....	177	Serveis tècnics d'Agricultura.....	186
Homenajes, fests, etc.....	177	Direcció.....	186
Negociat d'Arquitectura.....	177	Servei d'Arbres fruiters.....	186
Majordomia.....	177	Servei de Terra camps.....	187
Personal.....	178	Plaques del camp.....	187
Edifici central.....	178	Servei de Viticultura i Enologia.....	187
Arxiu.....	178	Servei d'Acció social agrària.....	188
CULTURA I INSTRUCCIÓ	178	Laboratori d'Anàlisi.....	188
Centres acadèmics.....	178	Laboratori de Patologia vegetal.....	188
Institut d'Estudis Catalans.....	178	Cursets i conferències de divulgació.....	188
Serveis científic-administratius	178	Subvencions.....	189
Comissió d'Educació general.....	178	Servei de Ramaderia.....	189
Servei de Meteorologia.....	178	Concursos de bestiar.....	189
Mapa Geològic.....	179	Laboratori de Patologia animal.....	189
Laboratori d'Assaigs i Condicionament.....	179	TELÈFONS	189
Museus, Biblioteques i Arxius	179	Treballs en curs i obres acabades.....	190
Junta de Museus de Barcelona.....	179	OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT	190
Escola Superior de Bibliotecàries.....	179	CARRETERES, CAMINS I PONTS	190
Biblioteques.....	180	Construcció.....	190
Biblioteca del Consell de Pedagogia.....	180	Conservació i reparació.....	191
Biblioteques Populars.....	180	Camins de bast.....	191
Biblioteca Popular de Canet de Mar.....	180	Adquisició de pedres.....	192
» » de Pineda.....	180	Material.....	192
» » de Sallent.....	181	Vària	193
» » de Vall.....	181	BENEFICÈNCIA I SANITAT	193
» » de Vendrell.....	181	Beneficència	193
» » de Vic.....	182	Obres.....	193
Ensenyament	182	Asils.....	194
Universitat Industrial.....	182	Hospitals.....	194
Ensenyament normal.....	182	Manicomis.....	194
Escola d'Estiu de 1923.....	182	Personal.....	195
Concurs d'Herbaris de l'Escola d'Estiu de 1922.....	182	Subvencions.....	195
Ensenyament primari.....	182	Sessions de les Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència:	
Escola Montessori.....	182	Barcelona.....	195
Ensenyament professional:		Tarragona.....	197
Escola d'Administració.....	183	Lleida.....	197
Curs de Mecanografia pandactilar.....	183	Col·locació de la primera pedra de l'Hospital de Lleida.....	198
Ensenyament tècnic-industrial:		Sanitat	199
Escola del Treball.....	183	Política Social	200
Institut d'Electricitat i Mecànica aplicada.....	184	Articulat de la Mutualitat de Secretaris i funcionaris municipals de Catalunya.....	200
Escola local de Teixits de punt de Canet de Mar.....	184	Subvencions.....	203
Ensenyament comercial:		HISENDA	203
Escoles locals de Comerç.....	184	Arbitris.....	204
Ensenyament artístic.....	185	Propietats.....	204
Exposicions, congressos, etc.....	185		
Educació física.....	186		
Premis, beques i subvencions.....	186		

CRÒNICA OFICIAL

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY IV

JUNY MCMXXXIII

NÚM. 6

PRESIDÈNCIA

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que constés en acte el condol i la protesta de la Mancomunitat per l'assassinat de de l'Emm. i Ryndm. senyor Cardenal Arquebisbe de Saragossa.

— Prendre esment d'una comunicació del Consulat imperial del Japó, agraïnt les facilitats acordades per la Mancomunitat a la Missió d'Enginyers japonesos que ha vingut a visitar Barcelona.

(Sessió del dia 12 de juny de 1923.)

Assabentat que, malgrat l'acord de 21 de setembre de 1922, en alguna de les publicacions darrerament aparegudes deixaven de complir-se els requisits aleshores preceptuats, reiterar l'esmentat acord, disposant novament que totes les publicacions d'organismes dependents directament de la Mancomunitat o administrativament vinculats a ella portin el nom i el segell oficial de la nostra Institució; assabentant-ho en aquest sentit a totes les Oficines i serveis, per a son coneixement i oportuns efectes.

(Sessió del dia 20 de juny de 1923.)

Donar-se per assabentat d'un ofici de l'Alcaldia de Sitges protestant dels atemptats que pertorben la normalitat de la vida barcelonina, i desitjant el restabliment de la pau, amb la reiterada expressió d'afecte a la Mancomunitat; acordant-se contestar la dita comunicació en termes d'afectuosa correspondència.

Donar-se per assabentat d'una comunicació del Centre Nacionalista Català de Nova York, regradant el lot de publicacions i llibres catalans que amb destinació a la seva Biblioteca els fou concedit pel Consell de Pedagogia de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 27 de juny de 1923.)

HOMENATGES, FESTES, ETC.

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat, amb satisfacció, de la participació de la Mancomunitat en les festes de l'homenatge

natge commemoratiu a la memòria de Pau Claris, celebrades el dia de Corpus d'enguany.

(Sessió del dia 12 de juny de 1923.)

Delegar el Conseller d'Instrucció pública, Sr. Romà Sol, perquè representi la Mancomunitat en els actes d'homenatge a la memòria del pedagog català Mn. Baldori Reixach, que es celebraran a Girona i al poble de Sant Martí d'Ollers, respectivament, els pròxims dies 30 del corrent mes de juny i 1.º de juliol.

(Sessió del dia 27 de juny de 1923.)

NEGOCIAT D'ARQUITECTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar les relacions de les quantitats que han d'abonar-se als senyors Auxiliars del Negociat d'Arquitectura, amb càrrec a la part. 26 del Pressupost vigent, per hores de treball durant el mes de maig propassat, a saber: a Alfred Figueras, 252 ptes.; a Josep M. Camarasa, pessetes 165'37; a Miquel Masdeu, 196; a Josep Sánchez, 198'62; a Santiago Bonet, 316; i a Alfred Figueras, en concepte de reintegrament de despeses de viatge amb motiu de treballs d'aixecament de plans a les Cases de Beneficència de Girona, 36'55 ptes.

(Sessió del dia 13 de juny de 1923.)

MAJORDOMIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el compte presentat pel senyor Majordom de la Mancomunitat, amb motiu de les despeses de calefacció ocasionades durant els mesos d'abril i maig darrers, d'import 400 ptes., a satisfer amb càrrec al cap. 1.º, art. 2.º, part. 69 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 12 de juny de 1923.)

A proposta del senyor Interventor general, amb el vist i plau del Conseller de Finances, aprovar la relació de despeses presentada pel senyor Majordom de la Mancomunitat, corresponent al mes de maig d'enguany, com a justificant de la inversió de la quantitat de 4.446 ptes.

(Sessió del dia 27 de juny de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir a En Berenguer Mir i Comas, Auxiliar segon del Departament d'Administració, la setmana de vacances corresponent aenguany, a comptar del dia 19 del mes que som, i vint-i-tres dies més de llicència, que demana per motius d'ordre particular, en les condicions reglamentaries, o sia els vuit dies primers amb sou enter, els set següents a mig sou i els vuit restants sense sou.

(Sessió del dia 13 de juny de 1923.)

EDIFICI CENTRAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el pla i pressupost de les obres de reforma de part de l'Oficina d'Obres públiques, per a l'habilitació de nous despatxos destinats als senyors Enginyers, autoritzant l'Arquitecte dels Serveis generals de la Mancomunitat, per a executar les obres per administració, satisfent-se les despeses que en el Pressupost es calculen.

de 5,379'30 ptes., amb càrrec a la part. 72 (Emprèstic) del vigent Pressupost.

(Sessió del dia 13 de juny de 1923.)

ARXIU

Notícies i documents

Les trameses de publicacions fetes per aquest Departament durant el primer semestre d'enguany, sumen 17,665; o siguin: a la Biblioteca de Catalunya, 1,076; a Biblioteques Populares de la Mancomunitat, 16; a biblioteques i centres de cultura, 585; a biblioteques d'Europa, 55; a biblioteques i centres culturals d'Amèrica, 332; a arxius, 3; als senyors Diputats de la Mancomunitat, 1,295; als senyors Senadors i Diputats parlamentaris, 99; als senyors Embaixadors, 45; als senyors Còsols, 69; a autoritats, 45; a associacions i corporacions oficials i particulars, 1,689; a particulars, 196; a la premsa, 19; a entitats i societats, 100; a Departaments de la Mancomunitat, 1,354. I Cròniques trameses durant aquest semestre, 7,684.

El moviment de l'Arxiu durant el semestre ha estat el següent: Nombre de dades servides, 921; visites fetes a l'Arxiu, 462, i cartes i comunicacions rebudes i contestades, 535.

CULTURA I INSTRUCCIO

CENTRES ACADÈMICS

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Regraciar al Rvmd. Gabriel Oller, Rector de Bignes, per l'arbre geneològic d'Enric Prat de la Riba, que ha ofert a la Mancomunitat, i passar aquest treball a la Ponència de l'Institut d'Estudis Catalans, que té encomanada la publicació de les obres completes del primer President de Catalunya, perquè pugui publicar-se com a apèndix de la biografia que acompanyarà l'esmentada edició.

(Sessió del dia 20 de juny de 1923.)

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIS

COMISSIÓ D'EDUCACIÓ GENERAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atesa la proposta del Conseller d'Instrucció pública, i acollint en termes generals els raonaments de l'informe de la Secretaria d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia en què aquella es fonamenta, pendre en consideració la iniciativa de la Comissió d'Educació general, sobre l'oportunitat de creació d'una Escola d'Ensenyament domèstic agrícola, i nomenar una

Comissió, composta dels senyors Director dels Serveis tècnics d'Agricultura, Secretari d'Ensenyament primari i secundari, Directora de la Secció d'Ensenyament domèstic de la Mancomunitat i de Na Francesca Bonne-maison, vídua de Verduguer, en representació de la Comissió d'Educació general, perquè formulin l'oportú projecte, tenint en compte el règim general de les Escoles de la Mancomunitat i la necessitat de facilitar, a totes les poblacions que puguin interessar-s'hi, l'opció mitjançant concurs, a l'Escola d'Ensenyament domèstic agrícola que es desitja crear.

(Sessió del dia 28 de juny de 1923.)

SERVEI DE METEOROLOGIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la factura d'adquisició, a la casa Arnold Gestetner, del Rotary, model 7, n.º 56435, amb destinació al Servei Meteorològic, que ascendeix a 2,100 ptes., les quals seran satisfetes amb càrrec al cap. 11.º, article únic, part. 155 (Emprèstic), de les Resultes del Pressupost per a 1922-23.

(Sessió del dia 13 de juny de 1923.)

Comunicar, als oportuns efectes, als Serveis Meteorològics i de Telèfons de la Mancomunitat, l'ofici de la Direcció general de Correus i Telègrafs referent a l'acord del Consell del dia 24 de maig darrer, en mèrits del qual s'interessava l'establiment a Barcelona d'una estació radiotelefònica per al servei d'informacions meteorològiques.

(Sessió del dia 22 de juny de 1923.)

MAPA GEOLÒGIC

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat, amb satisfacció, de la publicació de la fulla del Mapa geològic de Catalunya, corresponent a Vilafranca del Penedès.

(Sessió del dia 13 de juny de 1923.)

LABORATORI D'ASSAIGS
I CONDICIONAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat de la relació dels materials sotmesos a assaig en el Laboratori general d'Assaigs i Condicionament de la Mancomunitat, durant el mes de maig darrer.

(Sessió del dia 12 de juny de 1923.)

Aprovar el pressupost formulat per l'Arquitecte Sr. Lluís Planas per a la modificació de la part destinada a magatzem i sala d'aparells de l'edifici del Condicionament tèxtil de la Universitat Industrial d'aquesta ciutat, que importa 14,228'97 ptes., a què queden reduïdes les 15,066'55 a què ascendia el cost de les obres, després de restar-ne la suma abonable i la que representa la baixa del 2 per 100 en la subhasta de les obres d'habilitació de l'esmentat edifici, que foren adjudicades al contractista Sr. Salvador Cívillès; havent de notificar-se aquest acord al dit contractista i a la Intervenció de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 20 de juny de 1923.)

MUSEUS, BIBLIOTECUES I ARXIU

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

Notícies i documents

Principals acords presos en sessió del dia 15 de juny de 1923. — Fou presidida accidentalment per l'il·lustre Sr. Jaume Bofill i Matas, amb assistència dels il·lustres Srs. Rafael Canales, Josep Barbey, Estanislau Duran i Reynals, Manuel Vega i March, Ferran Valls i Taberner, Manuel Rodríguez i Codolà, Ricard Canals, Lluís Masiera, Jeroni Martorell, Joan Llimona, Manuel Fuxà, Carles Pirozzini i el Director dels Museus, Secretari de la Junta, Sr. Joaquim Folch i Torres.

De conformitat amb els acords sotmesos a la Junta per la Comissió d'Art medieval i modern, fet contràriament de preu respecte de diverses exemplars presentats en venda amb destinació a les col·leccions del Museu per diferents possedidors, a fi que puguin quedar en ferm les respectives adquisicions, un cop els interessats expressin l'estar conformes amb els preus de contraoferta.

Aprovar un pressupost d'instal·lació de la Sala de Pintura romànica, de damunt la taula, que s'ha format en el Museu de la Ciutadella amb motiu del trasllat dels materials que fins ara constituïen la Secció de Pintura i Escultura romànica, en una Sala anexas a les naus de les pintures murals romàniques, la instal·lació de la qual està terminant-se.

Reorganitzar el servei de venda de fotografies en el Museu, a base que l'atengui el fotògraf de la Junta, en la forma acostumada i habituals condicions per als com-

pradors, amb l'assortiment disponible, i ben disposat el que fa referència als encàrrecs.

Disposar el que calgui per a l'indispensable proveïment de vestits d'uniforme i bruses per al personal de la Brigada de vigilància, neteja i conservació dels Museus.

A proposta de la Comissió de Biblioteca, i en vista de les notes de preus demanades, encomanar alguns llibres per a la Biblioteca dels Museus.

Atesa la conformitat expressada per la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans, donar per ferm el comú acord proposat referent als respectius treballs d'excavació i aprofitament del personal dependent alhora d'ambdues entitats.

Acol·lir molt favorablement, i donar totes les facilitats a la mateixa Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans, en son acord de publicar la part referent a Catalunya en el gran Corpus de ceràmica pintada, de la Unió Acadèmica Internacional, que es vol començar pel recull de vasos grecs del Museu de la Ciutadella.

ESCOLA SUPERIOR DE BIBLIOTECÀRIES

Notícies i documents

Els exàmens d'ingrés de l'Escola Superior de Bibliotecàries de la Mancomunitat de Catalunya es celebraran en la segona quinzena del mes de setembre.

Atenent a la conveniència que cada dia sigui més nombros el personal tècnic que es necessita per a proveir les places de Directora i Auxiliars que vacuen en les vuit Biblioteques Populars ja obertes al públic; que aviat s'hauran de proveir les corresponents a les de Badalona (en construcció), Terrassa, Vic, Igualada, Martorell, Pobla de Lillet i Tiana, i a les que es creïn en els locals socials que cedeix la Caixa d'Estalvis, i que corporacions i particulars acudeixen continuament a l'Escola oferint, ben retribuïdes, places de Bibliotecàries a les alumnes que acaben llurs estudis; el Consell de Pedagogia ha decidit que no fos limitat, com fins ara, el nombre d'alumnes que poden ingressar, sinó que enguany s'admeten totes les aspirants que es presentin suficientment preparades, a judici del Tribunal examinador.

Les aspirants hauran de tenir disset anys complerts, de presentar un títol equivalent al de batxiller o al de mestressa superior (o bé de sofrir un examen a base d'un programa detallat que es facilita a l'Escola Superior de Bibliotecàries) i subjectar-se a un examen concursu, que comprendrà tres exercicis: un d'oral, contestant a un interrogatori sobre temes de cultura general; un d'escrit, desenrotllant la candidata un tema escollit, entre diversos presentats pel tribunal, i un exercici de llengües, en el qual es demostrï la possessió de les llengües catalana, castellana i francesa i tenir nocions d'una altra llengua moderna.

La carrera de Bibliotecària comprèn dos anys d'estudis tècnics i d'humanitats (Teoria i Història de la Cultura, Coneixements generals de les Ciències pures i aplicades i de llur classificació, Història de Catalunya, Llengua llatina i nocions de llengua grega, Bibliografia, Bibliografia, Biblioteconomia, Ètica, Dret usual i Institucions fonamentals de dret català, Literatura catalana, Literatura general) i un de pràctiques, indemnitzat, a les ordres de la Direcció tècnica de Biblioteques.

Aprovats els tres cursos, i matjantant els exàmens de ràpida i la demostració del coneixement d'una altra llengua moderna, s'obté el títol de Bibliotecària de Catalunya, indispensable per a ingressar en el cos del personal que presta serveis tècnics en les Biblioteques de la Mancomunitat; amb el sou de 3.000 ptes. per a les Directores i 2.500 per a les Auxiliars.

Les sol·licituds per examinar-se d'ingrés, així com els documents justificatius de les circumstàncies de la candidatura, es presentaran durant la primera quinzena del mes de setembre, en el Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia (Urgell, 187; Universitat Industrial).

— Els últims dies del passat mes de maig, les alumnes de l'Escola Superior de Bibliotecàries feren una excursió d'estudi a Girona i Empúries, acompanyades del Professor d'Història de la Cultura Sr. Nicolau d'Oliver.

— Amablement invitats per l'il·lustre bibliòfil senyor Eduard Toda, el Director de l'Escola Superior de Bibliotecàries Sr. Lluís Segalà, el Prof. Sr. Ramon d'Aldà i les senyoretes del tercer curs, visitaren el castell d'Escornalbou, rebent, present del Sr. Toda, alguns interessants volums per a la Biblioteca de l'Escola.

BIBLIOTECUES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat de l'informe del Consell de Pedagogia referent a les condicions especials en què es troben les senyoretes Bibliotecàries que presten serveis en Institucions dependents de la Mancomunitat o lligades amb ella, interessat pel Consell en son acord del dia 8 de febrer darrer; acordant-se encomanar al Consell de Pedagogia que estudiï la manera de poder declarar fil·loles de la Biblioteca de Catalunya les Bibliotecàries a què es refereix l'informe esmentat, i la manera que no perdin les senyoretes que les serveixin el seu lloc en l'escala; estenent aquest estudi al dels sous que podria adjudicar-se a les referides senyoretes Bibliotecàries.

(Sessió del dia 13 de juny de 1923.)

BIBLIOTECA DEL CONSELL DE PEDAGOGIA

Notícies i documents

El moviment d'aquesta Biblioteca durant el mes de juny, ha estat el següent:

Llibres consultats a la Biblioteca: Obres generals i Llibres d'infants, 27; Filosofia, 22; Religió, 11; Pedagogia i Ciències socials, 79; Filologia, 16; Ciències pures, 38; Ciències aplicades, 19; Belles Arts, 22; Literatura, 36; i Història i Geografia, 13. Total, 283 llibres.

Servei de préstec: Obres generals i Llibres d'infants, 52; Filosofia, 28; Religió, 10; Pedagogia i Ciències socials, 132; Filologia, 12; Ciències pures, 87; Ciències aplicades, 48; Belles Arts, 21; Literatura, 146; i Història i Geografia, 54. Total, 590 llibres.

Els lectors inscrits durant el mes han estat 26, així com els assistents a la Biblioteca 372.

BIBLIOTECUES POPULARS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

El senyor Conceller d'Instrucció pública retirà, als efectes d'una nova redacció, la proposta d'acord de la Secretaria general d'Ensenyament primari i secundari, referent a la reglamentació de l'horari de les Biblioteques Populars de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 28 de juny de 1923.)

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

Notícies i documents

Durant el mes de juny han concorregut a la Biblioteca 483 lectors: 195 homes, 64 dones i 224 infants. S'han llegit en conjunt 939 llibres: 778 a la Sala de lectura i 161 a domicili.

Els llegits a la Sala de lectura, per ordre de preferència, són els següents: 536 Llibres d'infants, 64 de Literatura, 49 de Coneixements generals, 30 de Belles Arts, 29 de Ciències aplicades, 20 de Filologia, 16 de Ciències socials i Dret, 16 de Geografia i Història, 10 de Ciències tècniques, 5 de Religió i 3 de Filosofia.

Han llegit diaris i revistes 145 lectors.

Les obres llegides a domicili van repartides així: 81 de Literatura, 18 de Ciències socials i Dret (Pedagogia, Nacionalisme, Feminisme), 15 de Ciències tècniques, 15 de Ciències aplicades, 11 Llibres d'infants, 7 de Belles Arts, 6 de Geografia i Història, 4 de Coneixements generals, 2 de Filosofia i 2 de Religió.

Han utilitzat el servei de préstec 76 lectors: 33 homes i 43 dones; havent-hi hagut 8 noves inscripcions: 3 d'homes i 5 de dones.

De la Biblioteca de Catalunya s'han llegit 7 obres.

Durant el present mes s'ha vist honorada aquesta Biblioteca per 82 visitants. El dia 15 rebérem la visita del Col·legi de Religiosos del Cor de Maria, de Blanes, i el dia 17 la de l'Escola d'Indústries de Caldeses.

Ha ingressat una interessant remesa de 87 obres, enviada per la Central de Biblioteques.

La Comissió d'Educació General organitzà, per a aquesta Biblioteca, un curs sobre el cultiu de la vinya, a càrrec de l'Enginyer Cap del Servei de Viticultura i Enologia de la Mancomunitat de Catalunya, Sr. Erasme M. d'Imbert. El curs, que tingué lloc els dies 20, 21 i 22, a les vuit del vespre, va ésser explicat en tres lliçons, relatives als adobs, conreus i malalties de la vinya, respectivament. A continuació de cada conferència foren exposades boniques projeccions.

BIBLIOTECA POPULAR DE PINEDA

Notícies i documents

Durant el mes d'abril han concorregut a la Biblioteca 337 lectors: 86 homes, 67 dones i 184 infants.

S'han llegit 437 obres: 275 Llibres d'infants, 5 d'Obres generals, 4 de Filosofia, 2 de Ciències socials i Dret, 5 de Filologia, 37 de Ciències pures, 11 de Ciències aplicades, 11 de Belles Arts, 83 de Literatura i 4 d'Història i Geografia. Les publicacions periòdiques han estat llegides per 84 lectors: 51 homes, 14 dones i 19 infants.

La Biblioteca ha quedat quatre dies tancada per haver estat concedida una llicència a la Bibliotecària.

El fons de la Biblioteca s'ha enriquit amb els llibres *Manuel de la Bibliothèque publique*, de Olet i Wouters; *El tesoro del vell cavaller*, d'Eckmann Chatrian; *Les tombes flamejants*, de Ventura Gassol; *Llibre d'Adreces* de la Mancomunitat de Catalunya; *El Mayorazgo de Latoras*, de Pio Baroja; i *De la Natura*, de Lucreti, procedents de la Central de Biblioteques Populars. Del Centre Excursionista de Catalunya s'ha rebut un exemplar de *La costa brava*.

S'han demanat 4 llibres en préstec a la Biblioteca de Catalunya.

S'ha rebut un fitxer i dos sillons de medulla amb coixins de cretona.

Ha estat construït el jardí de la Biblioteca segons el projecte del Sr. Artur Rigol.

— En el mes de maig han acudit a la Biblioteca 785

lectors: 81 homes, 47 dones i 257 infants. Els visitants han estat 25.

S'han llegit 589 obres: 430 Llibres d'infants, 12 d'Obres generals, 6 de Filosofia, 1 de Religió, 14 de Ciències socials i Dret, 6 de Filologia, 19 de Ciències pures, 11 de Ciències aplicades, 17 de Belles Arts, 64 de Literatura i 9 d'Història i Geografia. Les publicacions periòdiques han estat llegides per 78 lectors: 43 homes, 11 dones i 34 infants.

S'han rebut un important lot de llibres de la Central de Biblioteques Populars.

Els dies 10, 20 i 27, En Salvador Malnou donà tres conferències sobre «Qüestions marítimes en especial relacionades amb indústries del mar i pesqueries en altres països».

S'han inaugurat unes converses i lectures comentades per infants, que tindran lloc cada quinze dies a la Sala de lectura de la Biblioteca.

Ens volem honorats amb la visita dels Srs. Giannini, Pere Corominas, Ramon d'Alós, J. M. López-Picó, Alfons Maseras i Francesc Moragas.

— Els lectors que han vingut en el mes de juny són 227: 66 homes, 45 dones i 116 infants. Els visitants han estat 43.

S'han llegit 142 Llibres d'infants, 7 d'Obres generals, 9 de Filosofia, 1 de Religió, 11 de Ciències socials i Dret, 1 de Filologia, 13 de Ciències pures, 9 de Ciències aplicades, 17 de Belles Arts, 69 de Literatura i 3 d'Història i Geografia: total, 282 obres. Les publicacions periòdiques han estat consultades per 88 lectors: 40 homes, 21 dones i 27 infants.

S'han rebut els llibres *El piano infantil*, de Narcisa Preixas, i *Anthologie des poètes du XIXe siècle*, per Georges Pellissier.

Té lloc el canvi d'horari, començant a regir el d'estiu des del 15 d'aquest mes fins al 14 d'octubre.

Es reben 2 llibres en préstec de la Biblioteca de Catalunya.

La Biblioteca restà cinc dies tancada, per haver estat concedits a la Bibliotecària.

BIBLIOTECA POPULAR DE SALLENT

Notícies i documents

Aquest mes han concorregut a la Sala de lectura 361 lectors: 234 homes, 26 dones i 101 infants. Els lectors de diaris i revistes han estat 167: 146 homes i 21 dones. S'han llegit 405 obres, repartides, per ordre de preferència, de la següent forma: 116 Llibres d'infants, 61 de Ciències aplicades, 55 de Literatura, 38 d'Obres generals, 31 de Belles Arts, 30 d'Història i Geografia, 26 de Ciències pures, 17 de Filosofia, 14 de Filologia, 11 de Ciències socials i 6 de Religió.

En préstec han estat deixades 22 obres: 4 de Filosofia, 1 de Filologia, 2 de Ciències aplicades, 14 de Literatura i 1 d'Història. Han utilitzat aquest servei 16 lectors: 12 homes i 4 dones. Actualment els inscrits al préstec són 38.

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Notícies i documents

Els concurrents a la Biblioteca, durant el mes de juny, foren 1,174: 442 homes, 70 dones i 662 infants. Els llibres llegits foren 1,490. D'aquests n'hi ha 1,004 de la secció infantil. Els altres foren consultats repartits així, entre les diferents matèries: Obres generals, 50; Filosofia, 24; Religió, 2; Ciències socials, Dret i Pedagogia, 11; Filologia, 20; Ciències pures, 28; Ciències aplicades, 32; Belles Arts, 52; Literatura, 153; i Història i Geografia, 114. Els periòdics i revistes llegits foren 128. Demés es deixaren en préstec, 205 llibres a 67 homes, 70 dones i 14 infants, que s'aprofitaren del Servei. Els novament inscrits al susdit Servei de préstec, durant el mes de juny, són 8.

La Biblioteca ha estat visitada per 35 homes, 23 dones i 3 infants.

De Direcció s'han rebut mantres obres, que esmentem a continuació: Giorli, *Manual del Medico*; Merlot, *Guia del ajustador y montador*; Garein, *L'education des enfants par la Methode Montessorienne*; *Manual práctico del Método Montessori*; Pastor, *Historia de los Papas*, vol. XII, i el vol. 49 de l'*Enciclopedia Espasa*. De l'Ajuntament de Barcelona s'ha rebut el fasc. III del volum I de l'obra *Recull de Documents i Estudis*; del *Consell de Pedagogia*; s'ha rebut, també, l'últim número de *Quaderns d'Estudi*. Demés, En Fidel de Moragas ha cedit, per a la col·lecció local, una sèrie de documents impresos i manuscrits referents al Congrés Agrícola de Valls.

De la Mancomunitat es reberen uns impresos d'Extensió d'Ensenyament tècnic, que foren repartits entre els obrers concurrents a la Biblioteca.

Els dies 17, 18, 19 i 20 tingueren lloc els exàmens de concurs de lectura i escriptura catalanes i història de Catalunya. Foren actes veritablement interessants, tant el dia en què examinaren els obrers (nòls i noies) com els que ho feren els alumnes de les escoles. Aquest concurs fou organitzat per la Delegada de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

El dia 30 es reuní el Patronat de la Biblioteca. Entre els acords principals esmentarem el de nomenar Vicepresident a N'Indaleci Castells i el d'organitzar una exposició de llibres i similars impresos a Valls, per a primers d'any 1924.

A causa d'haver durat tants dies l'estat anormal de Barcelona no s'ha pogut donar a la Biblioteca el cursat d'economia domèstica que estava fixat per a mitjans de juny.

BIBLIOTECA POPULAR DE VENDRELL

Notícies i documents

Han concorregut a aquesta Biblioteca, el passat mes de juny, 998 llegidors: 267 homes, 238 dones i 493 infants; havent consultat 1,147 obres, repartides, per ordre de preferència, de la següent manera: Llibres per a infants, 721; Literatura, 218; Ciències aplicades, 45; Història i Geografia, 45; Obres generals i Enciclopèdies, 44; Belles Arts i Esports, 30; Filosofia, 16; Ciències teòriques, 10; Ciències socials, Dret, 8; Filologia, 7; i Religió, 3. Han consultat revistes i periòdics 246 llegidors.

En el Servei de préstec s'han deixat 71 obres. Sols fa un any que està establert aquest Servei i a aquest mes ja ha estat donat el nombre 100 d'inscripció.

Des d'aquest mes es rep a aquesta Biblioteca la revista de modes *Elegancias*. De la Central s'ha rebut l'obra en dos volums, de Miss Bryant, *Comment raconter des histoires a nos enfants*. La Comissió organitzadora dels Jocs Florals de la veïna vila de l'Arbós ha ofert un exemplar de les poesies premiades a aquella festa, celebrada el dia de l'Immaculada Concepció de l'any 1922. El nostre amic En Pere Plana i Mañé ha fet donatius d'un centenar d'obres teatrals, la major part d'elles d'autors catalans contemporanis.

L'Arxiver de la Mancomunitat, En Joan Ruiz Porta, donà una conferència el dia 9, a les deu de la nit, glossant el tema «Per les carenes del Montelló». Més que una

conferència podríem anomenar-la una bella conversa, saturada tota ella d'encisadors tradicionals que feren gaudir a la nombrosa concurrència.

El dia 17, a dos quarts de quatre de la tarda, el jove N'Enric Rosés, Doctor en Medicina, davant un bell nombre de dames i damiselles, descortellà el tema «Causas de la mortalitat infantil. Mitjans emprats per a disminuir-la».

BIBLIOTECA POPULAR DE VIC

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la factura de 267 ptes., presentada per la casa Higiní Blanc i Bañera, de Barcelona, per cortinets i coixins destinats a la Biblioteca Popular de Vic; i la de 45,55 ptes., presentada per la casa Antoni Miranda, de Barcelona, per dos sillons de vimet, destinats a la referida Biblioteca; havent de satisfer-se ambdues factures amb càrrec al cap. 11.º art. únic, part. 111 (Emprèstit) de les Resultes del Pressupost 1922-23.

(Sessió del dia 13 de juny de 1923.)

ENSENYAMENT

UNIVERSITAT INDUSTRIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la factura de la casa Ribas i Pradell, data 30 d'abril de 1923, d'import 1.827,14 ptes., per obres per a la instal·lació provisional d'una cantina escolar en la Universitat Industrial, les quals hauran d'ésser fetes efectives amb càrrec al cap. 11.º art. únic, part. 103 (Emprèstit) de les Resultes del Pressupost per a 1922-23.

(Sessió del dia 13 de juny de 1923.)

ENSENYAMENT NORMAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Consignar la quantitat de 53 ptes., amb càrrec a la part. 422 del Pressupost vigent, atribuïnt-les al Consell de Pedagogia, per atendre les despeses ocasionades pel curs normal Montessori que ha estat celebrat darrerament, i per a la realització del qual ha resultat insuficient la quantitat consignada pel Consell amb data 14 de desembre de 1922.

(Sessió del dia 13 de juny de 1923.)

Notícies i documents

ESCOLA D'ESTIU DE 1923

El Consell de Pedagogia aprovà el pla de l'Escola d'Estiu, el qual constarà dels següents cursos:

Cursos generals (Primer grau). — «Elements de Mineralogia», Prof. Sr. Josep R. Bataller, pte., d'onze a dotze; «Botànica general», Prof. Sr. Salvador Maluquer, de vuit a nou; «Pràctiques de Zoologia», Prof. Sr. Salvador Maluquer, de tres quarts de deu a tres quarts d'onze; «Pràctiques de Química elemental», Prof. senyoreta Concepció Farran, de vuit a dos quarts de deu; «Història de Catalunya: Institucions i Cultura catalanes

en els segles XII i XIII», Prof. Sr. Josep M.ª de Casacuberta, d'onze a dotze; «Psicobiogenia escolar», Prof. senyor Emili Mira, de tres quarts de deu a tres quarts d'onze; «Geografia humana aplicada a Catalunya», Prof. Sr. Pau Vila, de vuit a nou.

Cursos especialitzats (segon grau). — «Microscopia vegetal», Prof. P. Joaquim Maria de Barnola, S. J., de vuit a dos quarts de deu; «Pràctiques de Física i Química aplicades a l'escuela primària», Prof. Sr. Gil Triguier, de deu a dos quarts de dotze; «Realitzacions», Profs. senyors Rafael Solanich i Joan Mirambell, de vuit a deu; «Curs superior de Català», Profs. Srs. Pompeu Fabra i Carles Riba (les tasques d'aquest curs ocuparan la major part del matí).

Cursos de tarda. — «Curs pràctic d'Ensenyament domèstic: Confecció de dolços, fiambres i conserves», Prof. Srta. Montserrat Sastre, a les cinc; «Estudi de la Rítmica aplicada a l'Escola: curset d'iniciació», Professor Sr. Joan Llongueras, a les cinc; «Curs de Fotografia», Prof. Sr. Jaume Ribera, a les sis.

L'Escola d'Estiu durarà del 23 de juliol al 21 d'agost, inclusivament. El preu d'inscripció és de 5 ptes. El lloc d'inscripció és a les Oficines d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, Urgell, 187.

La Setmana final durarà del 22 al 27 d'agost, inclusivament, en la qual es donaran cinc lliçons i sis conferències. De l'organització d'aquella i designació dels conferenciantes n'està encarregada la Ponència nomenada exclusivament a aquest fi.

CONCURS D'HERBARIS DE L'ESCOLA D'ESTIU DE 1922

Examinat novament el dictamen sobre els treballs que optaven al premi ofert pel Consell de Pedagogia a la millor memòria sobre «Mètodes escolars per l'estudi de les plantes i la seva vida», al qual el Consell donà, amb anterioritat, la seva conformitat, d'acord amb el referit dictamen, el Consell acordà concedir un premi de 250 pessetes a cada un dels senyors següents: Isidre Mascau, Josep Garreta i Salvi Figarola.

ENSENYAMENT PRIMARI

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Informar dels propòsits de l'Ajuntament de Polinyà de demanar una subvenció per a l'Escola de Nois establerta en aquella població, i atesa la necessitat de preveure d'una manera global el cas de les localitats catalanes en les quals per diverses circumstàncies pogues interrompre's l'edificació del ministeri docent, encomanar al Consell de Pedagogia que estudià la més viable organització d'aquest servei d'assistència cultural a benefici dels pobles que, temporalment i per la causa que fos quedessin sense mestre.

(Sessió del dia 13 de juny de 1923.)

Notícies i documents

ESCOLA MONTESSORI

El Consell de Pedagogia autoritzà el Secretari del Departament, Sr. Alexandre Gali, perquè amb motiu de l'organització del curs pròxim estudià la manera de poder establir a l'Escola Montessori un grau de notes grans amb caràcter autònom, i un grau superior de notes relacionat amb la Secció preparatòria de la Universitat Industrial.

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA D'ADMINISTRACIÓ

Acordà el Consell:

Que les 12,000 ptes. anuals que, per acord de 22 de novembre de 1922, es resolgué de destinar al servei de publicació de la *Revista de la Vida municipal*, es satisfaran, en quant fa referència a l'actual exercici econòmic, amb càrrec a l'art. 4.ª cap. 1.er, part. 73 del vigent Pressupost de despeses, lliurant-se l'expressada quantitat a favor del Director de l'Escola d'Administració, als efectes indicats.

(Sessió del dia 13 de juny de 1923.)

Considerat, a partir del dia 1.er del present mes de juny, reintegrat en el seu càrrec el Professor de Legislació financiera espanyola a l'Escola d'Administració, el senyor Miquel Vidal i Guardiola, reconeixent-li el dret a percebre, a comptar d'aquella data, el sou assignat per aquest càrrec, i deixant de percebre'l el Professor substitut Sr. Josep M. Escofet i Milà, el nomenament del qual resta sense efecte a partir de la mateixa data.

(Sessió del dia 21 de juny de 1923.)

Notícies i documents

CURS DE MECANOGRÀFIA PANDACTIL·LAR

Vista una comunicació de la senyora Presidenta de l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona i dues comunicacions de la Professora de Dactilografia Sra. Dolors Miralles, remetent els treballs de les senyoretas Concepció Vila, Dolors Barceló i Montserrat Ribalta, subvencionades pel Consell al curs de Dactilografia pandactil·lar, el Consell, en examinar els treballs realitzats per les referides concursants, acordà aprovar la qualificació donada a aquests treballs per la Professora Sra. Miralles, donant-se per satisfet del resultat del curs.

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA DEL TREBALL

Acordà el Consell:

Adjudicar, definitivament, la contracta de les obres de reforma de l'edifici destinat a Secció dels Oficis de la Construcció de l'Escola del Treball, al Sr. Josep Pradell, com a gerent de la societat Ribas i Pradell, domiciliada a aquesta ciutat, carrer d'Auzias March, 100, i Sicília, 93, per la quantitat de 34,800 ptes.; comunicant-se l'acord precedent a la Delegació d'Hisenda de la província de Barcelona i a l'adjudicatari, per a llur coneixement i efectes oportuns, i a fi que, dintre el termini de deu dies, presenti l'adjudicatari el document justificatiu d'haver realitzat la fiança definitiva i compleixi la condició de tancar el contracte amb els obrers, a què fa referència el plec de condicions particulars i econòmiques, podent el contractista, en lloc de constituir la fiança, assenyalat com a fiador una entitat bancària de reconeguda solvència.

(Sessió del dia 13 de juny de 1923.)

Nomenar, de conformitat amb les bases generals aprovades pel Consell permanent en la seva reunió del dia 2 de maig de l'any actual, pel règim del Concurs ge-

neral obert per a la provisió de les càtedres i places que vacaran a les Escoles de la Mancomunitat durant el present curs, els senyors que s'indiquen, per als càrrecs a l'Escola del Treball que a continuació s'expressen, amb les assignacions i durada de llurs nomenaments que, respectivament, es relacionen:

Udefons Bosch i Ferran, Professor de Geometria elemental, Trigonometria i Geometria descriptiva i Perspectiva (dos cursos), de la Secció d'Arts de la Construcció, pel termini de cinc anys, amb l'obligació de quatre hores de classe setmanals, i l'assignació de 1,300 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 57 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

Josep Gali i Fabra, Professor d'Aritmètica, Àlgebra, Geometria i Trigonometria (tres cursos), de la Secció de Mecànica aplicada, pel termini de cinc anys, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe, i la retribució de 2,000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la partida 2 de l'anex 12 del Pressupost en vigor.

Bernat Lassaletta i Perrin, Professor de Pràctiques de taller (quatre cursos), de la Secció d'Electrotècnia, pel termini de cinc anys, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe, i l'organització i direcció dels treballs de totes les classes pràctiques, dotada amb la retribució de 3,000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 39 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

Jaume Pullés i Paret, Professor de Física, Química i Mecànica (tres cursos), del Departament de Fonadors i Modelistes, pel termini de cinc anys, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe, i l'assignació de 2,000 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 15 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

Antoni Robert i Rodríguez, Professor de Matemàtiques del primer i segon grup del primer curs de la Secció d'Electrotècnia, pel termini de cinc anys, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe i l'assignació de 1,750 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la partida 34 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

Francesc Sirera i Pont, Professor de Matemàtiques (dos cursos), de la Secció d'Indústries químiques, pel termini de cinc anys, amb l'obligació de quatre hores setmanals de classe, i la retribució de 1,500 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 49 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

Alfons Maseras i Galtés, Professor de Francès (dos cursos), pel termini de cinc anys, amb l'obligació de sis hores de classe setmanals, i la retribució de 1,625 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 81 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

Manuel Valls i Carreras, Mestre conductor mecànic del Departament de Conductors de Màquines de Vapor i de Gas, pel termini de cinc anys, amb quatre hores de classe setmanals, i l'obligació d'atendre, durant tot l'any, la conservació de l'aparellatge de la Secció, dotada amb 1,500 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 22 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

Miquel Martí i Vila, fogainer adjunt al Departament de Conductors de màquines de vapor i de gas, pel termini de cinc anys, amb sis hores de classe setmanals i l'obligació d'atendre durant tot l'any la conservació de l'aparellatge de la Secció, dotada amb 1,000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 23 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 28 de juny de 1923.)

Notícies i documents

En l'Escola del Treball, el dia 2 del vinent juliol, començarà el «Curs preparatori d'Estiu» per als aspirants a entrar com alumnes en el proper curs 1923-24. Queden encara alguns llocs disponibles en les especiali-

tats de tintorers, blanquejadors i aprestadors, fonedors, modelistes, calderers, planxistes, fumistes i indústries tèxtils, per a inscriure's als quals cal passar per l'Oficina de Secretaria de l'Escola (Urgell, 187) qualsevol dia feiner, de set a dos quarts de nou de la vetlla.

— L'Escola del Treball prevé als alumnes que no hagin aprovat alguna assignatura del finit curs, que a fi de preparar-los per l'examen de setembre l'Institut d'Alumnes i ex-Alumnes de l'Escola del Treball, ha organitzat un curs de repàs, la inscripció pel qual ha de fer-se a la Secretaria d'aquell, i, finirà el 14 del present.

— L'Escola del Treball ha organitzat, com altres anys, un Curs de Humanitats i Cultura general per obrers, especialment dedicat als seus alumnes, que comprendrà les següents conferències:

Dia 17 de juliol: «Pasteur: l'home i la seva obra» (Homenatge de l'Escola al savi, en el seu centenari), pel conferenciant Sr. Leandre Cervera; dia 18: «Recital de cançons estrangeres, a càrrec de N. Andreu Fornells, amb acompanyament de piano per En Joan Llongueras (detalls per programes); dia 19: «L'art dels jardins a través del temps», pel conferenciant Sr. Joan Mirambell; dia 20: «Recital de cançons catalanes, a càrrec de N. Andreu Fornells, amb acompanyament de piano per En Joan Llongueras (detalls per programes); dia 21: «La poesia de Mistral», pel conferenciant Sr. Tomàs Garcés; dia 22: «La vida dels insectes», pel conferenciant P. Joaquim M. de Barnola, S. J.; dia 23: «El Sol», pel conferenciant Sr. Joaquim Febrer; dia 24: «Alpinisme», pel conferenciant Sr. Josep M. Estassen.

Dia 1.º d'agost: «Dos problemes internacionals: la Ruhr i l'Orient pròxim», pel conferenciant N. Antoni Rovira i Virgili; dia 2: «Les danses de la mort amb l'element dramàtic medieval», pel conferenciant Sr. Adrià Gual; dia 3: «La vida de les plantes», pel conferenciant Sr. Salvador Maluquer; dia 7: «El cronista Ramon Muntaner i la seva crònica», pel conferenciant Sr. Carles Rahola; dia 8: «Telefonia sense fils» (il·lustrada, probablement, amb una audició de concert de la Torre Eiffel), pel conferenciant En Manuel Marín; dia 9: «La passió, a Oberammergau», pel conferenciant Sr. Adrià Gual; dia 10: «El tresor de la cançó popular», pel conferenciant Sr. Ventura Gassol; dia 22: «L'educació dels infants a la llar», pel conferenciant Sra. Rosa Sensat; dia 23: «El govern municipal», pel conferenciant Sr. Josep M. Pi i Suñer; dia 24: «La previó del temps», pel conferenciant Sr. Joaquim Febrer; dia 28: «Els microbis i les malalties», pel conferenciant Sr. Ricard Moragas; dia 29: «El que és viu i el que és mort del socialisme i del lliberalisme després de la guerra», pel conferenciant Sr. Manuel Raventos; dia 30: «L'art democràtic», pel conferenciant Sr. Carles Pi i Suñer; dia 31: Clausura del cercle de conferències amb un acte que s'anunciarà oportunament.

Aquestes conferències es donaran els indicats dies, de set a vuit de la vetlla, a l'Escola (Urgell, 187), on cal inscriure's per poder assistir-hi, previ pagament de 5 pessetes. Pels alumnes la inscripció és gratuïta.

Acords del Consell Permanent

INSTITUT D'ELECTRICITAT I MECÀNICA APLICADA

Acordà el Consell:

Que de les quantitats consignades en la part. 104 del Pressupost vigent, s'atribueixi a l'Administració de la Universitat Industrial, per les atencions de l'Institut d'Electricitat i Mecànica aplicada, les quantitats següents: Del pressupost ordinari, 130.100 ptes., i del pressupost extraordinari, 51.746'33. Total, 181.846'33

pessetes. I que el romanent de les quantitats consignades en la dita partida sigui administrat pels organismes de la Mancomunitat, seguint les mateixes normes establertes en les diverses Institucions instal·lades en la Universitat Industrial.

(Sessió del dia 28 de juny de 1923.)

ESCOLA LOCAL D'INDÚSTRIES DE TEIXITS DE PUNT, DE CANET DE MAR

Acordà el Consell:

Aprovar les relacions de despeses ocasionades per la neteja de l'Escola local d'Indústries de Teixits de punt, de Canet de Mar, presentades amb data 30 de novembre i 31 de desembre de 1922 i 31 de gener, 28 de febrer i 27 de març de 1923, que ascendeixen, en total, a 181'25 pessetes, que seran fetes efectives amb càrrec a la partida 127 del Pressupost que regí per a l'exercici 1922-23, apartat 4 de l'acord del Consell permanent del dia 21 de desembre de 1922.

— Aprovar la relació de despeses ocasionades per la neteja de l'Escola local d'Indústries de Teixits de punt, de Canet de Mar, durant el propassat mes d'abril, que ascendeix a 40 ptes., les quals hauran de fer-se efectives amb càrrec a la part. 141 del Pressupost vigent, apartat 8 de l'acord del Consell permanent del dia 11 d'abril de l'any actual.

— Lliurar, amb càrrec a la part. 373 de les Resultes del Pressupost de 1922-23, a favor del Sr. Josep Cabruja, de Canet de Mar, la quantitat de 2.460'33 ptes., import dels treballs per ell efectuats per a habilitació d'una Sala per a l'ensenyament del dibuix, i enderroc i construcció de l'escala, des de la planta baixa al primer pis, en l'edifici destinat a Escola local d'Indústries de Teixits de punt, de Canet de Mar.

— Aprovar la recepció provisional de les obres d'habilitació de l'edifici destinat a Escola d'Indústries de Teixits de punt, de Canet de Mar, executades pel contractista Sr. Josep Cabruja, amb la condició que el dit senyor procedeixi, pel seu compte, a repassar la part de pintura de les portes, finestres i ferros de la façana.

— Lliurar, amb càrrec a la part. 110 de les Resultes del Pressupost de 1920-21, i a favor del Sr. Josep Cabruja i Felu, contractista de les obres d'habilitació de l'edifici destinat a l'Escola local d'Indústries de Teixits de punt, de Canet de Mar, la quantitat de pessetes 4.831'05, a què ascendeix l'import de les obres efectuades en l'esmentat edifici fins el dia 20 del propassat mes de maig.

(Sessió del dia 13 de juny de 1923.)

Aprovar la factura d'adquisició de la casa Vidua de Joan Budoy, de les eines indispensables per al taller de tusteria de l'Escola de Teixits de punt, de Canet de Mar, que ascendeix a 300'50 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 141, cap. 3.º, art. 2.º, del vigent Pressupost.

(Sessió del dia 21 de juny de 1923.)

ENSENYAMENT COMERCIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLES LOCALS DE COMERÇ

Acordà el Consell:

Vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, de conformitat amb l'acord de l'Assemblea de data 28 de novembre de 1916, relatiu a l'establiment, a Catalunya, d'Escoles de Comerç, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, obrir un nou concurs entre les poblacions ca-

talanes, corporacions i particulars, per a establir, fins al nombre de dues, Escoles de Comerç, el sosteniment de les quals anirà a càrrec de la Mancomunitat, amb subjecció a les següents bases:

1.ª Els sol·licitants hauran de dirigir llurs peticions al Consell permanent de la Mancomunitat, fins a la una de la tarda del dia 16 d'agost de l'any actual.

2.ª Serà desestimada tota sol·licitud que no contingui, com a mínimum, els següents ofers:

- a) Edifici.
- b) Instal·lació.
- c) Servei d'aigua i llum.

3.ª L'edifici, després dels indispensables requisits de solidesa, bon aspecte, adequada situació i altres condicions higièniques, haurà de tenir, com a mínimum, les següents aules:

Una aula-laboratori per a l'estudi pràctic de les matèries del grup de Ciències naturals; una aula-oficina per a establir pràcticament el treball d'oficina d'una casa de comerç; una aula amb un museu geogràfic i arxí de mapes per a l'estudi de la Geografia i matèries conexas; dues aules auxiliars, una de les quals podria funcionar com a despatx de Secretaria; i, demés, alguna dependència per a dipòsit de material i treballs d'administració i consergeria.

Ultra aquestes condicions, caldrà que en l'edifici estiguin ben dotats els serveis d'higiene amb un mínim de dos waders, un urinari, rentamans, etc., etc., i sala d'espera i lloc d'esbarjo per als estudiants.

El fet d'oferir un edifici inadequat, pot motivar, per ell tot sol, previ l'informe de l'Arquitecte del Servei de Cultura, una resolució contrària a la concessió.

4.ª L'oferta de terreny o local haurà de referir-se a un solar o edifici explícitament determinat. Podrà, això no obstant, fer-se l'oferta en forma alternativa, però mai s'entendrà estès a altres edificis o llocs de la població no compresos en la relació d'oferta.

5.ª La instal·lació comprendrà: construcció de l'edifici, quan no existeixi, o adaptació del que sigui ofert, amb la corresponent instal·lació de calefacció, en ambdós casos; adquisició de mobiliari i primera provisió de material. En el cas d'oferir-se un edifici ja existent, per a les despeses d'adaptació, mobiliari i material, els oferents hauran de comprometre's a retenir la quantitat necessària, previ pressupost formulat per l'Arquitecte del Servei.

6.ª Si no s'oferís un edifici construït, els sol·licitants hauran d'oferir els terrenys i una quantitat suficient per a la construcció d'un immoble que atengui el mínimum d'exigències que es consignen en la base tercera. En aquest cas, de la quantitat destinada a despeses d'instal·lació, l'entitat ofertora haurà de bestreure tan sols el 50 per 100 del seu import.

7.ª La instal·lació material de les Escoles serà reglamentada especialment per la Mancomunitat de Catalunya.

8.ª Si els sol·licitants són els Municipis, llurs ofers hauran d'haver estat aprovats en Sessió i per Junta de Vocals associats.

En el cas de tractar-se de corporacions o particulars, l'ofertant haurà d'ésser degudament formalitzat i garantit mitjançant dipòsit o altra forma equivalent.

9.ª La selecció, entre les peticions que es presentin a concurs, serà feta abans del terme d'un mes, i es procurarà que les noves Escoles estiguin en disposició de funcionar dintre d'un any.

10.ª En cas de semblar anàlogues la importància i facilitats entre dos dels ofers que es presentin, el Consell de la Mancomunitat tindrà en compte, en resoloure, les necessitats de les diverses comarques catalanes.

11.ª La resolució del Consell, atorgant la concessió,

es comunicarà tot seguit a l'entitat peticionària per tal que aquesta, dins d'un termini de tres mesos, formalitzi la cessió de terrenys o edifici, i dintre altres tres més, totes les altres condicions estipulades per les presents bases.

12.ª De seguida d'oberta l'Escola, es constituirà el Patronat corresponent, designat pel Consell de la Mancomunitat, que formularà la seva reglamentació, oint, a l'efecte, l'informe del dit Patronat. Tindrà dret a formar part d'aquest Patronat un representant, almenys, de l'entitat a la qual hagi estat concedida l'Escola.

13.ª En fer-se la petició, sia per corporació oficial o per entitat particular, haurà d'acreditar-se que l'Ajuntament de la població es troba al corrent de pagaments exigibles amb la Mancomunitat i Diputació que correspongui.

Atorgada la concessió, caldrà, també, acreditar que l'Ajuntament està al corrent de pagaments exigibles amb la Diputació respectiva i amb la Mancomunitat per a ordenar-se l'obertura de l'Escola.

14.ª Caducarà automàticament la concessió feta si en acabar qualsevol dels terminis assenyalats no resulten complertes les condicions del concurs.

(Sessió del dia 28 de juny de 1923.)

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atesa la finalitat cultural que es proposen assolir els Amics de l'Art litúrgic, amb l'organització d'una Exposició de les obres de l'artista Joan Vilas, Professor que fou de l'Escola Superior dels Bells Oficis i Pensionat de la Mancomunitat, mort a l'extrem orient mentre realitzava la seva missió d'estudi, passar a informe del senyor Conseller d'Hisenda la proposta d'acord del Conseller d'Instrucció pública, en sentit de concedir la quantitat de 500 ptes. per a l'adquisició d'exemplars del catàleg il·lustrat de l'esmentada Exposició.

(Sessió del dia 13 de juny de 1923.)

Que, a partir del dia 24 del propassat mes de maig, amb dret a percebre els havers corresponents, queden prorrogats per un any, en les mateixes condicions de l'acord de 23 de maig de 1922, els nomenaments d'Oficial de Secretaria de les Escoles Superiors dels Bells Oficis i tècnica d'Oficis d'Art, fets a favor del Sr. Manuel Alcàntara i Gusart.

(Sessió del dia 28 de juny de 1923.)

EXPOSICIONS, CONGRESSOS, ETC.

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat, amb satisfacció, d'haver estat posat el pròxim cinquè Congrés de Metges de Llengua catalana sota el Patronat de la Mancomunitat i de les quatre Diputacions catalanes, de les tres valencianes i de la de Balears; i del nomenament de President honorari del referit Congrés, a favor del senyor President de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 12 de juny de 1923.)

A proposta del Conseller d'Instrucció pública, i atès l'informe del Secretari general del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, disposar que de la quantitat de 1.500 ptes., consignada amb càrrec a la part 123 del Pressupost vigent, per acord del dia 24 del propassat mes de maig, per atendre

a la representació de la Mancomunitat al setè Congrés internacional de Psicologia que ha de celebrar-se a Oxford, a fi de juliol pròxim, es lliuri, a favor del Sr. Jordi Dwelshauvers, la quantitat de 750 ptes., i les altres 750 a favor del Sr. Emili Mira.

— Ajourar, ateses les circumstàncies actuals, i tenint en compte el fet d'haver concorregut la majoria de les Escoles de la Mancomunitat a la projectada Exposició internacional del Moble i Decoració d'interiors, la celebració de la novena Exposició general escolar, fins al mes de juliol de l'any 1924.

— Aténent una moció verbal del Conseller Sr. Sol, delegar el Dr. August Pi i Suñer, i si ell no podia acceptar, el Dr. Jesús M.ª Bellido, perquè, en representació de l'Institut de Fisiologia, i amb delegació de la Mancomunitat, assisteixi al pròxim Congrés Internacional de Fisiologia, que es celebrarà a Edimburg, a darrers de juliol, consignant-se, al dit efecte, la quantitat de 1.500 ptes., amb càrrec a la part. 123 «Missions» del Pressupost vigent, segons l'apartat a de la primera de les normes que per a regular la distribució de la dita partida aprovà el Consell en sessió del dia 24 de maig darrer.

(Sessió del dia 28 de juny de 1923.)

EDUCACIÓ FÍSICA

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atès l'informe del Secretari general d'Ensenyament primari i secundari i a proposta del Conseller d'Instrucció

pública, amb el visat de la Secció d'Intervenció, destinar la quantitat de 200 ptes., amb càrrec a la partida d'Imprevistos del Pressupost vigent, per a la concessió d'una copa al Club Nàutic de Tarragona, amb motiu de les regates per a iols de mar a quatre remers i timoner armats amb punta, que té organitzades pels darrers dies del mes que som.

(Sessió del dia 28 de juny de 1923.)

PREMIS, BEQUES I SUBVENCIONS

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atès l'informe favorable del senyor Conseller d'Hisenda, sol·licitat per acord del Consell de 13 del corrent mes de juny, concedir, amb càrrec a «Imprevistos» del vigent Pressupost, la quantitat de 500 ptes., per a adquirir exemplars del catàleg il·lustrat de l'Exposició d'obres de Joan Vilàs, Professor que fou de l'Escola dels Bells Oficis i Pensionat de la Mancomunitat, mort a l'extrem orient mentre realitzava la seva missió d'estudi, organitzada pels amics de l'Art litúrgic.

(Sessió del dia 20 de juny de 1923.)

Als efectes oportuns de justificació de subvenció, donar-se per assabentat de les memòries corresponents a l'exercici 1922-23, presentades per la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans i pel Museu Arqueològic-Artístic Episcopal de Vic.

(Sessió del dia 21 de juny de 1923.)

AGRICULTURA

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

DIRECCIÓ

Notícies i documents

Visita als pobles de Fraga, Torrente de Cinca i Vall-llobar, donant per acabada la campanya de la llagosta en terres aragoneses.

Redacció de la memòria explicativa de la campanya de la llagosta.

Informació d'un avantprojecte d'Escola domèstica.

Assistència a la reunió del Comitè executiu de defensa contra la llagosta, celebrada a Lleida.

pessetes, amb càrrec a la part. 345 del vigent Pressupost.

(Sessió del dia 13 de juny de 1923.)

Notícies i documents

Els treballs realitzats durant aquest mes són els següents:

S'han respost consultes de Mallorca, sobre presseguers; de Felanitx, sobre avellaner; de Sant Esteve Sesrovires, sobre malalties de l'olivera; de Montjos, sobre avellaner; de Lladó, sobre la mosca de l'oliva; de Palset, sobre malalties de les oliveres; d'Odena, sobre oliveres; de Fasano (Itàlia), sobre la indústria del sulfur.

Visita al Camp experimental d'Alió.

S'han enviat empelts d'ametller a propietaris de Valls, Prenafeta, Barcelona i Montblanc.

S'ha començat l'herbari de varietats catalanes d'ametller.

S'han enviat adobs als camps experimentals d'Albà, Maldà, Torregrossa i Perelló.

Visita a Lladó, Llers, Hostalets i Figueres, per estudiar la malura dels oliveres.

S'han respost consultes de Barcelona, sobre pereres; de Prenafeta, sobre varietat d'ametllers; d'Igualada, sobre fabricació d'olis; de Valls, sobre pugó del presseguer.

SERVEI D'ARBRES FRUITERS

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar el Servei d'Arbres fruiters per a realitzar una campanya d'extinció de la mosca de l'oliva, a la comarca de Tortosa, destinant-li la quantitat de 4.000

Visita a Mora d'Ebre i Ginestar per a organitzar les proves de lluita contra l'eruga de l'ametller.

Visita a Albió per a fer tractament contra el pugó.

Visita a Tarragona per a organitzar la campanya de lluita contra la mosca de l'oliva.

Enviar expèdient del Camp experimental d'Albió a Valls i Lleida.

Visita a Rens, Castellvell i Alimoste, per a estudiar les malalties de l'avellaner.

Visita a Lleida per a valorar les parcel·les arrendades del terreny on ha de construir-se l'Hospital de Lleida.

Visita a Manresa i Callús per a estudiar la biologia de la mosca de l'oliva.

SERVEI DE TERRA CAMPA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Nomenar Ajutant interí del Servei de Terra Campa, En Ferran Balet i Benavent, Enginyer-agrícola, amb el sou anual corresponent a 3.500 ptes., amb consignació en la part. 334 del vigent Pressupost.

(Sessió del dia 21 de juny de 1923.)

PLAGUES DEL CAMP

Acordà el Consell:

Prendre esment d'un ofici de la Junta local de Plagues del Camp d'Ossó de Cinca, regrant els treballs de la Mancomunitat per a l'extinció de la llagosta.

(Sessió del dia 12 de juny de 1923.)

Donar-se per assabentat de les informacions del Director dels Serveis tècnics d'Agricultura, de dates 28 de març, 12 d'abril, 9 de maig, 19 de juny de 1923, i pel que en elles és esmentat i comprovat pels telegames de remerament del Consell de Foment d'Ossa i de l'Associació d'Agricultors i Ramaders d'Ossa, declarar-se satisfet dels treballs realitzats pel Cap de Terra Campa, Sr. Josep M. Soler i Coll, per l'Ajutant de l'Institut de Mecànica aplicada, Sr. Albert Daneu, pel mossos del Laboratori, Salvador Benet, i pel mecànic de l'Institut de Mecànica aplicada, Sr. Agustí Benavent, sota la direcció dels Serveis tècnics d'Agricultura, confiada al Sr. Jaume Raventós, al qual, molt especialment, és deguda l'eficàcia dels treballs que s'ha fet esment.

El Conseller d'Agricultura, Sr. Mias, donà compte que tenia convocat a Lleida el Comitè per a la lluita contra la llagosta, a l'objecte de canviar impressions per al cas que el flagell invadís Catalunya.

(Sessió del dia 21 de juny de 1923.)

Autoritzar la Direcció dels Serveis tècnics d'Agricultura per realitzar una campanya contra la llagosta en terres de Lleida en combinació amb la que té en projecte el Consell provincial de Lleida, destinant, a l'efecte, el romanent de 11.250 ptes. de la part. 356 del vigent Pressupost de la Mancomunitat.

— Autoritzar el Servei d'Arbres fruiters de la Secció d'Agricultura de la Mancomunitat, per realitzar, amb la cooperació del Prof. Silvestri, els treballs necessaris per a la importació, aclimatació i propagació de l'opius concolor, paràsit de la mosca de l'oliva, destinant, a l'objecte, la quantitat de 5.000 ptes., amb càrrec a la part. 345 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 28 de juny de 1923.)

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs realitzats durant aquest mes: Acabada la campanya contra la llagosta i reincorporats en el Servei de Terra Campa, s'ha contestat a diverses consultes procedents de diversos propietaris dels Camps de demostració de Maials, Vinaixa i Vilanova de Meià.

Havent-se demanat de Puerto Rico dades referents al sistema Jean, han estat tramessos instruccions detallades sobre la pràctica d'aquell.

Procedent de Gironella, s'ha contestat una consulta respecte l'adobament de les mongeteres.

S'ha aconsellat un procediment per combatre els Cadells, com a contestació d'una lletra procedent de Santa Margarida i Monjos.

S'ha continuat treballant intensament en la reorganització de l'esmentada Secció, facilitant-se dades per a l'establiment de camps de demostració a Viella (Vall d'Aran) i Esterri d'Àneu (Pallars); ordenació de l'arxiu de correspondència; adquisició de material, etc.

Resoldre una extensa consulta procedent de Balaguer, en la qual es demanava: a) els còrrups més apropiats per a l'horta de la dita població; b) rotació de col·lites més científiques; c) fórmula d'adobs a aplicar, tot a base principalment del canem, la remolatxa sucrera i l'alfals, cereals i altres.

Han estat aconsellats diversos llibres tractant de lleteria, com a contestació d'una lletra de Premià de Mar.

Per mitjà del Laboratori de Patologia agrícola, s'ha fet el diagnòstic d'una malaltia, atacant les fulles dels olms.

Procedent d'Avià ha estat tramesa una mostra d'impureses de blat, les quals, degudament examinades, ha resultat ésser de blat millat (*Anglula tritici*).

Al propietari del camp de demostració de Maials, ha estat tramessos instruccions referent a aquell.

Ha estat aconsellat un propietari d'Aguilar de Segarra, referent a l'explotació de les seves finques, indicant-li rotacions, adobs, etc.

SERVEI DE VITICULTURA I ENOLOGIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Als efectes oportuns, donar-se per assabentat de les memòries corresponents a l'exercici 1922-23, presentades per l'Estació Enològica de Vilafranca del Penedès, l'Escola Municipal d'Arts i Oficis de Badalona, l'Escola d'Arts i Oficis de Terrassa, l'Escola Industrial de Vilanova i Geltrú, l'Escola d'Arts i Oficis i Belles Arts de Sant Felim de Guixols, la Comissió de Monuments històrics i artístics de la província de Girona i l'Escola de Llagostera.

(Sessió del dia 28 de juny de 1923.)

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs verificats pel Servei:

S'atua una comissió del Celler cooperatiu de Ripolllet, per resoldre diferents assumptes sobre maquinària, que varen formular.

Visita als vinyats de la Torre Marimon, per a fer-se càrrec de la marca dels tractaments anticriptogàmics establerts.

Es contesta una consulta sobre conservació de vins d'Odena, i altra sobre antracnòsis, de Tàrrrega.

S'acompanya una comissió del Celler de Ripollet a visitar els cellers cooperatius de Lunel i Marsillargues (Herauld) per pendre dades sobre maquinària i comprar material pel seu celler.

Es visita, també, l'important Exposició Agrícola de Languedoc, a Montpelier.

Visita d'inspecció a alguns vinyers dels termes de Falset i Marsà, sol·licitada pel Sindicat de Falset, per a dictaminar sobre una manca de brotació en determinats flores.

Es donen tres conferències de conreu i malalties de la vinya, a la Biblioteca Popular de Canet.

S'atenen les següents consultes: sobre malalties de la vinya d'Albi i Figuerola; condicionament de tines, de Gandesa; Cuc del raïm, de Rubí; Elaboració de vins brisats, de Casas Ibáñez (Albacete).

SERVEI D'ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs realitzats pel Servei durant aquest mes:

Tramitació de l'expedient de declaració de Sindicat Agrícola, a la Secció de Vinicultura del de Sampedor. Confecció i tramitació de l'expedient de modificació de Reglament del Sindicat Agrícola de Terrassa.

Preparació d'un fulletó sobre «Comptabilitat de Sindicats Agrícoles».

Atendre la visita d'una Comissió del Sindicat Agrícola d'Hostalets i Picorla, per diverses consultes.

Atendre la comissió organitzadora del Sindicat de Vinyaters de Sant Martí de Tous, per a instruccions per a la constitució del Sindicat i Celler cooperatiu. Visites a alguns propietaris de Tous, residents a Barcelona, invitats a formar part del Sindicat i explicant-los-hi el funcionament.

Informe referent a l'estat de les collites d'Artesa de Lleida, demanat pel senyor Director de la Caixa de Crèdit comunal en vista d'una instància del Sindicat Agrícola de Sant Isidre, d'aquella localitat.

Consultes per escrit de Sampedor, Igualada, Torredembarra i Pont de Molins.

Atendre una visita d'una comissió del Sindicat Agrícola d'Alcover per a diversos assumptes.

Confecció del Reglament definitiu del Sindicat de Vinyaters de Sant Martí de Tous, i l'expedient per a la seva presentació al Govern civil.

Atendre dues visites del dit Sindicat, per a rebre instruccions per a la seva fundació i orientacions referents als treballs de construcció del celler.

Despatx d'assumptes de tràmit.

LABORATORI D'ANÀLISIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir una llicència de dos mesos, sense sou, a partir del dia 15 de juny corrent i fins el 15 d'agost següent, a l'Ajuntament del Laboratori d'Anàlisi, senyor Guillem de Benavent i Camps.

(Sessió del dia 21 de juny de 1923.)

Notícies i documents

Resum dels treballs efectuats durant els mesos de març, abril i maig:

Mes de març. — Mostres analitzades: Terres de conreu, 2; Anticriptogàmics i insecticides, 2; Vins i similars, 45; Adobs, 34; Aliments, 4, i Diversos no especificats, 6. Total mostres, 93.

Aquests anàlisis comporten les operacions següents: Determinacions quantitatives, 167; Números i relacions, 53; Assaigs òptics, 2, i Certificats i informes, 9.

S'han efectuat, per encàrrec dels Serveis tècnics, els següents anàlisis: Aliments, 3.

Mes d'abril. — Mostres analitzades: Terres de conreu, 4; Anticriptogàmics i insecticides, 4; Vins i similars, 45; Adobs, 29; Aliments, 1, i Diversos, 3. Total de mostres, 86.

Aquests anàlisis comporten les operacions següents: Determinacions quantitatives, 150; Números i relacions, 38; Assaigs òptics, 1; Assaigs qualitius, 3, i Certificats i informes, 7.

Mes de maig. — Mostres analitzades: Terres de conreu, 3; Anticriptogàmics i insecticides, 3; Vins i similars, 34; Adobs, 11; Aliments, 5, i Diversos, 5. Total de mostres 61.

Aquests anàlisis comporten les operacions següents: Determinacions quantitatives, 97; Números i relacions, 41; Assaigs òptics, 4, i Assaigs qualitius, 4.

— Resum dels treballs efectuats en el Laboratori per tot l'any econòmic de 1922-23:

Mostres analitzades: Terres de conreu, 166; Anticriptogàmics i insecticides, 13; Vins i similars, 48; Adobs, 329; Aliments, 85, i Diversos no especificats, 70. Total de mostres 1.144. D'aquestes, a instància del públic, se n'analitzaren 851, i per encàrrec dels Serveis tècnics, 293.

Resum comparatiu del quinquenni darrer:

Mostres analitzades	Any 1918-19	Any 1919-20	Any 1920-21	Any 1921-22	Any 1922-23
Per al públic...	453	587	654	797	851
Per encàrrec dels Serveis tècnics		175	167	216	293
Totals...	453	762	821	1.013	1.144

LABORATORI DE PATOLOGIA VEGETAL

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs realitzats per aquest Laboratori durant aquest mes:

Investigacions sobre la gomosis en els fruits de l'ametller.

Consulta sobre unes larves de *Lieindelid*, remeses d'Odena.

Investigacions sobre *Tetraneura ulmi* (Geoffr.) en les fulles d'om, de Felanitx.

CURSETS I CONFERÈNCIES DE DIVULGACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat del reglament de diversos entitats culturals d'Amposta, amb motiu de les conferències organitzades a aquella localitat pels Serveis d'Agricultura.

(Sessió del dia 12 de juny de 1923.)

Prendre esment d'unes comunicacions de l'Alcaldia i de la Caixa rural de Felanitx (Mallorca), regirant

les conferències agrícoles donades a aquella localitat, per iniciativa dels Serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 21 de juny de 1923.)

SUBVENCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Subvencionar, amb la quantitat de 1.000 ptes., el Professor de Zoologia de l'Escola Superior d'Agricultura, Sr. Francesc García del Cid, per contribuir a les despeses que li ocasioni els estudis que projecta fer durant els mesos de juliol i agost en el Laboratori de Zoologia i Entomologia agrària de Portici, amb el Prof. Sr. Silvestri, corresponent a la invitació d'aquest; consignant-se l'esmentada quantitat amb càrrec a la part. 380 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 21 de juny de 1923.)

SERVEI DE RAMADERIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prendre grat essent de les comunicacions del Cap del Servei de Ramaderia de la Mancomunitat, Sr. Rossell i Vilà, donant compte del concurs anual per a les comarques d'Urgell, Segrià i Pla de Lleida, celebrat a Bellpuig, el dia 17 del mes que som, i del concurs de reproductors de l'espècie porcina per la comarca del Mig Segre, celebrat a Pons, el dia 27 del passat mes de maig.

(Sessió del dia 21 de juny de 1923.)

CONCURSOS DE BESTIAR

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la celebració d'un concurs per a bestiar asnal de les comarques zootècniques d'Urgell, Segrià i Pla de Lleida, que tindrà lloc a Bellpuig, el dia 17 de juny, destinant-se 2.250 ptes. a premis, amb consignació a la part. 374, i 900 ptes. a despeses d'execució, amb càrrec a la part. 375 del vigent Pressupost.

Designar, per constituir el Jurat que ha de fallar el concurs anterior, l'Excm. Sr. Marqués de Monsolís, propietari ramader, President; Eduard Simó, Enginyer-agrícola, Vocal, i En M. Rossell i Vilà, Cap dels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat, Secretari.

(Sessió del dia 13 de juny de 1923.)

LABORATORI DE PATOLOGIA ANIMAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prorrogar, per un nou termini de tres anys, a comptar del dia 1.º del mes que som, els nomenaments de Tècnic bacteriòleg del Laboratori de Patologia animal dels Serveis de Ramaderia, el Sr. Leandre Cervera, Veterinari i Doctor en medicina, amb el sou de 4.000 ptes. anuals, amb càrrec a la part. 363 del Pressupost vigent; i de Tècnic clínic de la mateixa Secció, els Srs. Ciril R. Danés i Casabosch, Veterinari, amb el sou de 4.000 ptes. anuals, amb càrrec de la part. 364 del mateix Pressupost.

(Sessió del dia 28 de juny de 1923.)

TELÈFONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat de la nota dels darrers treballs realitzats pel Servei de Telèfons, amb l'acabament de les línies Seu d'Urgell-Pla de Sant Tir, Pla de Sant Tir-Noves, Pla de Sant Tir-Adrall, Seu-Castellciutat, Seu-Montferrer-Aria, Vilanova de Meià-Santa Maria de Meià, Sant Pere Salavina-Aguilar de Segarra-Rajadell i Vil·lant-Cistella; i amb la continuació dels treballs de preparació d'estesa de línies urbanes i inauguració del servei a Santa Maria de Meià, Adràll, Castellciutat, Montferrer, Aria, Sant Felip de Buixalén i Corbera.

(Sessió del dia 22 de juny de 1923.)

Aprovar el compte presentat per la Casa de Caritat, amb data 30 d'abril darrer, per impresos subministrats a la Secció de Telèfons, d'import 117 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 319 del Pressupost vigent.

— Aprovar les relacions de les indemnitzacions que acredita el personal facultatiu de la Secció de Telèfons, per sortides del lloc de residència, durant els mesos que s'esmenten a continuació, a satisfer:

— Amb càrrec a la part. 300 de les Resultes de 1922-23 — Les motivades per l'estudi i construcció de línies, durant els mesos de febrer i març de 1923, d'import, respectivament, 1.220'48 i 1.221'74 ptes.

Amb càrrec a la part. 275 de les Resultes de 1922-23. — Les motivades per inspeccions del servei d'explotació, durant els mesos de febrer i març de 1923, d'import, respectivament, 246'36 i 448'28 ptes.

Amb càrrec a la part. 300 del Pressupost vigent. — Les motivades pel servei d'inspecció d'explotació, durant el mes d'abril de 1923, d'import 367'43 ptes.

Amb càrrec a la part. 325 del Pressupost vigent. — Les motivades per estudi i construcció de línies i centrals durant el mes d'abril de 1923, d'import 1.201'13 ptes.

— Donar-se per assabentat, amb conformitat, de l'informe de la Secció de Telèfons, relatiu al tancament del servei a Xerta, a proposta del Conseller respectiu, sostenir el dit tancament fins que l'Ajuntament interessat doni compliment a les bases que va aprovar el 19 de juny de 1920, i no admetre l'acord municipal de 29 d'abril de 1922, pel qual es pretenia modificar essencialment aquelles bases en perjudici dels interessos de la Mancomunitat; havent de comunicar-se el present acord al referit Ajuntament, en resposta al seu ofici de data 29 de maig propassat.

— Vista la instància formulada, amb data 23 d'abril propassat, per En Domènec Baró i Alíer, procurador que diu ésser de Na Dolers Salvans, propietària de la casa on la Mancomunitat té instal·lada la central telefònica de Ripoll, demanant que aquesta Corporació es doni per assabentada de la caducitat del contracte d'ar-

rendament actual del referit local, que, al seu entendre, s'escaurà en el mes de gener pròxim, i que a l'esmentada propietària no li convé prorrogar-lo, sinó fer-ne un de nou, cas que la Mancomunitat s'avingués a pagar el doble del preu que paga actualment; i atès que, examinat el contracte de referència, resulta ben clarament que es va fer per quinze anys, dels quals els deu primers són forçosos, a comptar des de 1.º de gener de 1914, essent potestatiu no de l'arrendador, com vol donar a entendre el sudsit procurador, sinó de l'arrendatari, o bé prorrogar-lo per cinc anys més, sense necessitat de previ avís i sense que pugui l'arrendador augmentar per cap concepte el preu del lloguer, o bé rescindir el contracte, si per qualsevol motiu ho volgués així l'arrendatari en finalitzar els deu primers anys, havent, en aquest cas, d'avisar a la propietària o al seu apoderat amb sis mesos d'anticipació almenys, a fi que es pugui procurar un nou arrendament, desestimant la referida instància, comunicant l'acord al seu signant, als conseqüents afectes.

(Sessió del dia 21 de juny de 1923.)

Prendre esment de les comunicacions dels Ajuntaments d'Aguilar de Segarra i Rajadell, agraïnt la instal·lació de telèfon en aquelles localitats.

(Sessió del dia 27 de juny de 1923.)

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

Ha estat acabada la línia Figueras-Fortí, així com, també, l'estesa de la nova línia Granollers-Girona.

Han començat els treballs d'estesa d'una nova línia Molins de Rei-Santa Coloma de Queralt, i es prepara l'estesa d'altres línies interurbanes.

El dia 5 de juny es va inaugurar el servei a Fortí, el dia 14 a Cistella i el dia 15 a Aguilar de la Segarra i Rajadell.

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist el projecte d'abastiment d'aigües potables del poble de Barberà, formulat per l'Enginyer Sr. Frederic Sagarra; atès l'informe de l'Enginyer-director Cap de la Secció tècnica d'Obres hidràuliques, i a proposta del Conseller del Servei, aprovar per la seva part el sudsit projecte, i trametre'n un exemplar a l'Ajuntament interessat, amb les instruccions necessàries, a fi que re-
capi l'auxili de l'Estat per a la seva realització.

— Atès el dictamen del Cap-director d'Administració, conformat pel Conseller d'Obres hidràuliques, aprovar l'acte de l'atorament de l'aigua del pou artesà construït en terme de Castelló d'Empúries, efectuat el dia 28 de març darrer, de conformitat amb la base cinquena del contracte privat celebrat entre la Mancomunitat i Na Lluïsa Climent de Pàges, essent el capital alforat d'1.80 litres per minut; havent de comunicar-se aquest acord a la interessada, per al seu coneixement i efectes oportuns.

(Sessió del dia 28 de juny de 1923.)

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el pressupost de les despeses probables que motivarà l'informe del projecte de camí veïnal de Cardedeu a Dos rius, per un import de 125 ptes., a lliurar.

— Concedir, al contractista de les obres de construcció del camí d'Olesa de Bonesvalls a Begues, una nova pròrroga d'un any per a enllestir-les.

— Invitar l'Ajuntament de Rialp a treure el terme d'un any que fixa en el seu acord comproment-se a contribuir amb el 5 per 100 del pressupost de contracte del pont sobre el riu Noguera-Pallaresa.

(Sessió del dia 12 de juny de 1923.)

Aprovar el projecte de camí veïnal de Gandesa a Prat de Compte, pel seu pressupost de contracte de 341.641'44 ptes.

Comunicar als veïns de la Vall de Santa Creu, Municipi de Port de la Selva, que per a ordenar el replanteig del camí d'aquell poble a la carretera de Llançà a Port de la Selva, cal que avencin l'import de les despeses que aquests treballs ocasionin.

(Sessió del dia 20 de juny de 1923.)

Aprovar les relacions que s'esmenten, justificatives de la inversió de les quantitats lliurades per la Mancomunitat a la Ouefatura d'Obres públiques de Barcelona, per a atendre les despeses que es detallen:

Informe i projecte reformat del camí veïnal de Montmany a Figaró, que importa 125 ptes.

Informe i liquidació de les obres del camí veïnal de la carretera d'Ignalada a Sitges a la de Sant Sadurní d'Anoia a Sant Jaume dels Domenys, pels caserius de Gorné i Can Cartró, que importa 172'30 ptes.

Informe i liquidació de les obres del camí veïnal de Gornal a la carretera de Sant Sadurní d'Anoia a Sant Jaume dels Domenys, que importa 172'30 ptes.

Informe i compulsa de documents de la liquidació de les obres del camí veïnal de Sant Mateu de Bages a Calldes, tres primers, que importa 165 ptes.

Informe del reformat de premsa del camí veïnal de Santa Maria de Seva al Brull, que importa 120 ptes.

Recepció provisional de les obres del tros primer del camí veïnal de Sant Bartomeu del Grau, per Gurb, a Vic, que importa 82'50 ptes.

Informe del projecte reformat i revisat d'avingudes i pont de fornigó armat sobre el riu d'Anoia, en el camí veïnal de Gelida a Sant Llorenç d'Hortons, que importa 168 ptes.

Informe i compulsa de documents per a la liquidació de les obres del camí veïnal de Rocafort a Pont de Vilmaria, que importa 140 ptes.

— Comunicar, a l'Ajuntament de Badalona, que s'accedirà a la tramesa dels plans del traçat de la carretera de Badalona a Montcada, per Canyet i Vallanosa, en projecte, sempre que es compromet a satisfer l'import de les despeses que ocasionarà la còpia d'aquests documents.

— Prendre esment d'un ofici de regrecament del Municipi de Castellserà, per haver-se aprovat el projecte de camí veïnal de Castellserà a Unbeils, per Penelles i Bellmunt, tres primers.

(Sessió del dia 27 de juny de 1923.)

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Comunicar, a la Companyia general de Crèdit, que cessen, des d'ara, les seves responsabilitats com a fidadora del contracte dels treballs de proveïment de pedra menudellada per a la conservació del ferm de la carretera de Tarragona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boi de Llobregat.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per a realitzar pel sistema d'administració els treballs que a continuació es detallen, aprovant els pressupostos corresponents, l'import respectiu dels quals haurà de lliurar-se:

Adquisició de pedra en gros per a fonaments i capa superficial del ferm del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boi de Llobregat, per un import de 1,992'06 ptes.

Inversió de pedra menudellada i adquisició de pedra en gros per a peraltes en els kms. 5 a 10 del qm. 7 del camí de Figueras a Sant Climent Sasabea, kms. 5 a 11, per un import de 1,997'50 ptes.; i en els kms. 1 a 4 del qm. 8, per 1,993'68, i en els kms. 4 a 8, del qm. 8, per 1,994'76 ptes.

Inversió de pedra menudellada en el camí de Bordils a Madremanya, kms. 1 a 4 del qm. 4, per un import de 1,998 ptes.; kms. 4 a 8 del qm. 4, per 1,999'68, i kms. 8 a 10 del qm. 4, per 1,999'66 ptes.

Inversió de pedra menudellada per a la reparació extraordinària de la carretera de Sant Felip de Codines a Centelles, kms. 1 a 3 del qm. 17, per un import de 1,870'56 ptes.; kms. 7 a 10 del qm. 16, per 1,877'04; kms. 3 a 7 del qm. 16, per 1,881'36; i kms. 1 a 3, també del qm. 16, per 1,912'68 ptes.

— Acceptar, de conformitat amb l'informe tècnic, el projecte de pas inferior presentat per la Companyia de Ferrocarrils catalans, autoritzant la seva execució, pel que a la Mancomunitat afecta, d'acord amb les condicions redactades per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts.

— Ampliar, fins a sis mesos, el termini de tres mesos fixat a la Companyia general de Ferrocarrils catalans, per a la realització de les obres d'un pas superior del ferrocarril de Martorell a Manresa, amb el camí mancomunal de l'estació de Monistrol a Montserrat, qm. 3'250

— Invitar l'Ajuntament de Riap a treure el terme d'un any que fixa en el seu acord comproment-se a contribuir amb el 5 per 100 del pressupost de contracte del pont sobre el riu Noguera-Pallaresa.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per a realitzar pel sistema d'administració els treballs d'arranjament de dos grups de clavagueros sobre la riera de Marganell en el camí de la carretera d'Esparraguera a Manresa, a la del Bruc a Manresa, per Marganell, tres primers, o bé, si ho creu convenient, per a fer la revisió de premsa del pressupost, car s'han celebrat amb resultat negatiu dues subhastes d'aquests treballs.

(Sessió del dia 22 de juny de 1923.)

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per a realitzar pel sistema d'administració la continuació dels treballs que seguidament es detallen, aprovant els pressupostos corresponents i acordant el lliurament del respectiu import:

Inversió i consolidació de pedra per a la reparació del ferm del camí de Manresa a Sampedor, per un import de 1,993'95, 1,991'80, 1,989'66, 1,988'60 i 1,986'45 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió i consolidació de pedra per a la reparació del ferm del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, per un import de 1,982'17, 1,988'60, 1,995'01, 1,983'25, 1,989'66, 1,996'08, 1,993'94, 1,987'32, 1,986'45, 1,985'38 i 1,984'31 ptes., segons divisió del pressupost.

Adquisició de pedra menudellada per a la capa superior de resistència al desgast del ferm del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, kms. 17 a 20, per un import de 1,951'68, 1,985'92, 1,917'44, 1,883'20 i 1,848'96 ptes., segons divisió del pressupost.

(Sessió del dia 20 de juny de 1923.)

Aprovar la liquidació dels treballs de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Corró de Vall a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinas, que no ha deixat cap romament a favor del contractista.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a continuar pel sistema d'administració els treballs que a continuació es detallen, aprovant els pressupostos corresponents i acordant el lliurament de l'import llur a favor del Pagador segon de la Secció tècnica esmentada:

Apariament del ferm i millorament de l'enllaç de la carretera de Vendrell a Sant Jaume dels Domenys amb la d'Arbós a Sant Jaume, per un import de 1,992'60 i 1,998 ptes., segons divisió del Pressupost.

Adquisició de pedra en gros per a fonaments i per a la capa superficial de l'alernat del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boi de Llobregat, punts quilomètrics 8'8'043, per un import de 1,999'08 pessetes; 8'043'8'086, per 1,996'92, i 8'086'8'129, per 1,995'84 ptes.

Inversió de pedra menudellada als kms. 5 i 6 del qm. 10 de la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, per un import de 1,855'44 ptes.; kms. 3 i 4, del mateix quilòmetre, per 1,872'72; kms. 1 i 2, per 1,902'99; kms. 9 i 10 del qm. 11, per 1,837'08, i kms. 7 i 8, del mateix qm. 11, per 1,856'52 ptes.

Inversió de pedra menudellada en els kms. 1 i 2 del qm. 4 del camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinas, per un import de 1,952'10 ptes.; kms. 9

i 10 del km. 5; per 1,958'58; hms. 7 i 8, del mateix quilòmetre, per 1,968'84; hms. 5 i 6, per 1,986'12; i hms. 3 i 4, per 1,972'08 ptes.

Inversió de pedra menudellada en els hms. 5 a 8 del km. 3 del camí de Sant Privat de Bas a la carretera de Santa Coloma a Sant Joan de les Abadesses, per un import de 1,992'60 ptes.

Inversió de pedra menudellada en els hms. 4 a 6 del km. 15 de la carretera de Banyoles a la de Besalú a Roses, tros segon, per un import de 1,999'08 ptes.; hms. 6 a 8, del mateix quilòmetre, per 1,997'40; i hms. 8 a 10, per 1,992'55 ptes.

Designar el Diputat Sr. Jansana per a assistir al reconeixement i, si s'escau, a la recepció única dels treballs de proveïment de pedra menudellada per a l'arranjament del ferm del camí de Sant Miquel de Fluvia a Castelló d'Empúries, qms. 1 a 7.

Aprovar el projecte de revestiment, amb formigó armat de ciment Portland, de dos trams del túnel situat en el km. 6 del camí de Folgaroles a Vilanova de Sau, tros primer, el pressupost de contracte del qual és de 16,067'68 ptes.; aprovant-se, així mateix, els plecs de condicions particulars i econòmiques, i acordant-se la subhasta d'aquests treballs.

Designar el Diputat Sr. Puigrefagut per assistir a la subhasta dels treballs de contraforats adherits al parament de dos murs situats en el km. 9, hms. 3 i 8, respectivament, del camí de Sant Boi de Lluçanès a Sant Hipòlit de Voltregà, que tindrà lloc el dia 2 de juliol vinent, a les onze hores, en el Palau de la Generalitat, i a la de les obres de la travessia per Vilassar de Mar del camí de Cabris a la carretera de Madrid a França, que tindrà lloc el dia 9, a les onze del matí.

(Sessió del dia 27 de juny de 1923.)

Notícies i documents

El dia 26 tingué lloc, amb assistència del Diputat provincial Sr. Quintana, de l'Enginyer-director d'Obres públiques, Sr. Turell, i de l'Enginyer-encarregat Sr. Compte, la recepció de la pedra partida acoïada als camins de Bosadella a la carretera de Madrid a França i de Perallada a Garriguella.

CAMINS DE BAST

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Lliurar la quantitat de 1,997 ptes., a justificar, a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per atendre les despeses que s'ocasionaran en proseguir els treballs de reparació del camí de bast de la corba d'Agulló a Ager, per Corsà i Serra del Montsec a la Vall del Ribagorçana.

(Sessió del dia 27 de juny de 1923.)

ADQUISICIÓ DE PEDRERES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

De conformitat amb el dictamen del Negociat de Carreteres, i a proposta del Conseller del Servei,

1. El Negociat de Carreteres, camins i ponts, curarà de la formalització, en escriptura pública, de la venda del terreny ofert per N'Antoni Artés, i triat pel Consell en el concurs convocat per a l'adquisició de pedreres

amb destinació a la conservació de les vies mancomunals.

2. El preu, en el ben entès que el venedor ha renunciat als interessos de demora que té reclamant de la Mancomunitat pels contractes de construcció del camí veïnal de Sant Cebrià a Sant Iscle de Vallalta, restarà definitivament fixat en 70,000 ptes., pagat en la següent forma: 60,000 ptes. en l'acte de signar-se l'escriptura; 2,230'24, quan el Sr. Artés presenti el certificat del Registre que acrediti la cancel·lació de les càrregues que graven actualment la finca descrita en segon terme en la certificació de càrregues lliurada pel Registre de la Propietat de Caldes de Montbui i que figura en l'expedient; 1,115'13, quan el Sr. Artés presentará el certificat acreditant la cancel·lació de les càrregues que afecten actualment la finca descrita en la referida certificació en tercer lloc; 2,939'79, quan el Sr. Artés presentará el certificat acreditant la cancel·lació de les càrregues que afecten actualment la finca descrita en el cinquè lloc en la repetida certificació; i 1,857'05, quan el Sr. Artés presentará el certificat acreditant la cancel·lació dels gravaments que afecten actualment la finca descrita en el sisè lloc.

3. Si, en el terme de dos anys, comptats des de la data de la signatura de l'escriptura, el Sr. Artés no hagués presentat algun dels certificats a què fa referència l'acord precedent, la part de preu retinduda en garantia de la cancel·lació que no haurà fet, restarà definitivament a favor de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 30 de juny de 1923.)

MATERIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la relació de les quantitats que han estat depositades a la Pagaduria de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per Ajuntaments o altres entitats, amb motiu de pagament de lloguer per cessió temporal d'eines i aparells de propietat de la mancomunitat, que ascendeix a la suma total de 455 ptes., ingressades a la Caixa de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 12 de juny de 1923.)

Donar-se per informat de les manifestacions de l'Enginyer-director, Sr. Turell, dient que no disposant del nombre de camions necessaris per a verificar amb la intensitat i eficàcia deguda el transport de les escombraries acumulades en els carrers de la ciutat de Barcelona, el servei de recollida de les quals li havia encomanat el senyor President, i havent rebut una oferta de venda de sis grans camions de volcador automàtic, sistema «Woods», tipus U. S. A., amb motor Liberty, de 50 per 60 HP, per a una càrrega de 5,500 tonelles, pel preu de 17,500 ptes. cada un, hagut esment d'haver estat usats, estimà convenient, previa autorització del senyor President, d'admetre a servei tres dels dits camions per al transport de les escombraries, com així ho han verificat des del dia 8 del corrent fins a la data, resultant del distingut reconeixement i proves realitzades, que, tant els respectius motors i mecanismes com els xassís i caixes de palastre, estan en bon estat de conservació i funcionen amb perfecta regularitat. Tenint això en compte, i a l'ensiem la necessitat i conveniència d'adquirir tres camions de tipus igual o semblant al descrit per al Servei d'Obres públiques de la Mancomunitat, per tal de verificar els transports dels materials que precisen per a l'ús de la màquina de formació de tarmacadams adquirida recentment per la Mancomunitat i per a la distribució del producte fabricat, segons mani-

festacions del propi Enginyer-director, a proposta del Conseller de Carreteres, camins i ponts, Sr. Riera, autoritzar el sudit Enginyer per a adquirir els tres camions esmentats pel preu màxim unitari de 17,300 ptes., amb càrrec a les Resultes de la part. 272 del Pressupost per a 1922-23, mitjançant les altres proves que estimi convenient realitzar i reservant per a cadascun un període de garantia de tres mesos a comptar de la data en que han estat posats al servei de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 20 de juny de 1923.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

1. Aprovar els comptes presentats per la casa Henrich i C.^a, d'import 1,270 ptes. a lliurar, per treballs d'impressió

del pla general de vies de comunicació de la Mancomunitat.

— Aprovar el compte de despeses del Sr. Isidre Mata, d'import 43 ptes., a lliurar, per treballs de còpia.

— Donar-se per informat d'un ofici del Reial Moto Club de Catalunya, regraçant la cooperació de la Mancomunitat a l'organització del Gran Premi d'Auto-cicles, que ha tingut lloc a la ciutat de Tarragona, el dia 3 del present mes; i pregant que es faci extensiu el reglament a tot el personal de la Mancomunitat que ha cooperat també a l'èxit de l'esmentada prova.

(Sessió del dia 12 de juny de 1923.)

Aprovar els comptes presentats pels Srs. Julià Roca, Pere Rossell, Pere Agnàrd i Carles Vilella, per treballs de còpia efectuats per encàrrec de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, important, respectivament, 253'50, 108, 253'50 i 252 ptes., a lliurar.

(Sessió del dia 20 de juny de 1923.)

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

OBRES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida perquè procedeixi a fer, de conformitat amb les indicacions de l'Arquitecte de la Mancomunitat, Sr. Joan Rubió i Bellver, les obres de decoració i higienització complementàries de les verificades per a la construcció d'una Sala d'Operacions a l'Hospital de Lleida, a l'objecte de deixar la dita Sala en les millors condicions possibles per al seu bon funcionament; satisfent-se l'import total d'aquestes obres, de 1,112 ptes., amb càrrec al cap. 4.ª, art. 7.ª, part. 95 del Pressupost vigent de la Mancomunitat, i havent de comunicar-se aquest acord a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida, al senyor Arquitecte de la Mancomunitat i a Intervenció, als efectes de la seva respectiva incumbència.

— Facultar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida perquè, a l'objecte d'aconseguir la desaparició del camí que en l'actualitat travessa la finca destinada a emplaçament de l'Hospital de Lleida, pugui practicar les gestions necessàries i atorgar els documents pertinents perquè s'efectuï el desllindament i afilament de la dita finca, de conformitat amb el pla que ha estat presentat, facultant-se especialment la dita Junta de Govern perquè sol·liciti la corresponent autorització de la Jefatura d'Obres públiques corresponent per a poder desembocar el nou camí a la carretera de Lleida a Oca, que pertany a l'Estat; havent de comunicar-se aquest acord a la referida Junta de Govern i al senyor Arquitecte dels Serveis generals i de Beneficència de la Mancomunitat, als efectes de llur incumbència respectiva.

(Sessió del dia 12 de juny de 1923.)

Aprovar la relació de despeses de viatge ocasionades als Auxiliars d'Arquitectura Srs. Santiago Bonet i Josep Sánchez, amb motiu de treballs a les Cases de Beneficència

de Girona i Manicomi de Salt, durant el mes de maig propassat, d'import total 73'20 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 26 del Pressupost vigent; així com, també la relació de les que s'han d'abonar a l'Auxiliar Sr. Josep M. Camarasa amb motiu de treballs relacionats amb la construcció d'Escoles en els terrenys de la Casa de Beneficència de Tarragona, d'import 66'70 ptes., a càrrec de la mateixa partida del Pressupost.

— 1.ª Assenyalar el dia 24 de l'actual per celebrar la solemnitat de col·locar la primera pedra de l'Hospital que la Mancomunitat té pres l'acord de construir a la ciutat de Lleida.

2.ª Invitar, per assistir a la dita cerimònia, els senyors que integren la Comissió Permanent de Beneficència i Sanitat de l'Assemblea, la Comissió de Sanitat i la Comissió de Beneficència.

3.ª Passar diligència dels anteriors extrems a Majordoma, de als efectes del ceremonial pertinent a la col·locació de la primera pedra de l'Hospital.

4.ª Sol·licitar permís de l'Ajuntament de Lleida per a la construcció de l'esmentat Hospital, presentant la documentació corresponent.

5.ª Demanar exempció de tota mena d'arbitris a què pogués estar afecte l'Hospital, així per a la seva construcció com per al seu funcionament o qualsevol altre concepte.

6.ª Designar el Sr. August Matons, Cap de la Secció d'Arbres fruiters, als efectes de la valoració de les indemnitzacions que poguessin correspondre als arrendataris de les parcel·les del terreny damunt el qual ha d'ésser construït l'Hospital.

7.ª Autoritzar el senyor President del Consell perquè esmerci la quantitat que comportin les despeses que ocasioni el desenvolupament dels anteriors acords.

(Sessió del dia 21 de juny de 1923.)

Donar-se per assabentat de les manifestacions el Conseller Sr. Sol, donat compte dels actes celebrats a la ciutat de Lleida amb motiu de la col·locació de la primera pedra del futur Hospital, trametent el sentiment de les Autoritats i dels assistents als dits actes per haver-se vist privats de la presència del senyor President de la

Mancomunitat per causa d'indisposició, i el vot unànim de tots per al ràpid restabliment del primer magistrat de Catalunya, i perquè ben aviat, aprofitant alguna avinentesa dels serveis de la Mancomunitat, pugui hourar amb la seva visita aquella ciutat.

(Sessió del dia 27 de juny de 1923.)

A proposta del Conseller de Beneficència, obrir un concurs entre els propietaris de finques rústiques situades no massa lluny de les ciutats de Lleida i Girona, per tal de procedir a una higiènica extensió dels Serveis de Beneficència a càrrec de les Juntetes de Govern respectives; aprofitant-se les bases de l'esmentat doble concurs, que seran publicades en els termes de consuetud, segons la següent redacció:

A) Les finques han d'estar a menys d'un quilòmetre de les ciutats de Lleida i Girona.

B) Hauran de tenir una extensió superficial no inferior a 15.000 m².

C) Han de tenir comunicació amb les ciutats de Lleida i Girona, per mitjà de camí de carro de fàcil pas per a tota classe de vehicles.

D) Han de tenir aigua potable en abundància, o que es pugui treure a la superfície de la terra per qual-sevol mitjà dels usats en el país i propis de la comarca.

E) Haurà d'estar neta de tot gravamen.

F) El propietari o apoderat de les finques que es presentin a concurs haurà de remetre, a la Secretaria de les Cases de Misericòrdia de Lleida i Girona, un plec tancat, en el que constarà l'extensió aproximada de la finca i de tots i de cada un dels conreus i classes de terreny o roca composta, explicant clarament la seva situació, i ha d'estar disposat a acompanyar a la finca els inspectors que la Mancomunitat envii, i donar-los tota mena d'explicacions verbals que ells li demanin, i també, els noms i llinatge del seu propietari i el seu domicili, cas que es tracti de l'apoderat.

El termini per a la presentació dels plecs finirà el pròxim dia 10 d'agost, al migdia.

En el plec constarà el preu a què el propietari vendrà la finca i les condicions i èpoques en què voldrà cobrar l'import.

G) El Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya s'assessorarà per les persones o entitats que cregui convenient, respecte les condicions de la finca que es presenti a concurs, tant pel que es refereix a l'adaptació a l'ús a què se la destina com a les seves condicions econòmiques, i fallarà el concurs en conseqüència.

H) El Consell Permanent es reserva el dret de declarar desert el concurs, així com, també, el de tractar particularment amb el propietari de les finques que ofereixin millors condicions d'acceptació.

D'aquest acord se'n donarà compte a l'Assemblea en la seva pròxima reunió.

— Disposar que les despeses que origini l'efectivitat d'aquest acord siguin amb càrrec al cap. 2.ª, art. 7.ª, part. 95 del Pressupost vigent de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 28 de juny de 1923.)

ASILS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atès el dictamen del Cap de la Secció primera d'Administració, amb el vist i plan del Conseller de Beneficència i Sanitat, autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida perquè concedeixi l'afiliament de l'exposita n.^a 962, de l'Exposició de l'any 1918, del Registre de la Maternitat, als esposos Srs. J.

L. i B. i R. B. i B., veïns de Lleida, mitjançant la condició que, en fer-se càrrec de la noia, dipositin la quantitat de 250 ptes., en concepte de dot de l'afiliada; havent de fer-se constar aquest afiliament en escriptura pública o en acte o document privat, segons sigui més convenient, i comunicant-se aquest acord a la referida Junta de Govern i a la Secció d'Intervenció.

(Sessió del dia 28 de juny de 1923.)

HOSPITALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat dels resums del moviment de malalts aollits en els Hospitals i en les Infermeries dels Establiments de Beneficència de la Mancomunitat, durant el mes de maig darrer, i del moviment d'asilats aollits a les Cases de Maternitat i Exposita i dels empleats i dependents interns d'aquelles, durant el mateix mes de maig.

(Sessió del dia 20 de juny de 1923.)

MANICOMIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Disposar que el Servei de Sanitat lliuri al Director facultatiu del Manicomi de Salt, Dr. Salvador Vives i Casajuanca, les dosis de vacuna antitífica que calgui per a immunitzar cent persones, nombre al qual es considera que arribaran els malalts que hagin de defensar-se contra el tifus abdominal a darreries d'estiu i a la tardor, època en la qual s'enverina l'endèmia tífica de Salt.

(Sessió del dia 22 de juny de 1923.)

Aprovar les nòmies relatives a les estadetes causades en el Manicomi de Sant Boi de Llobregat pels dementes aollats a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya, durant el mes de maig darrer.

La dels dementes naturals o veïns de la província de Barcelona (Secció d'homes), que importa, en total, 31.675'40 ptes.

La de les dementes naturals o veïnes de l'esmentada província, que importa, en total, 30.415'75 ptes.

La dels naturals o veïns de la província de Lleida (Secció d'homes), que importa, en total, 5.841'50 ptes.

La de les dementes naturals o veïnes de l'esmentada província, que importa 5.837'25 ptes.

Disposar que s'expedixin els oportuns lliuraments de les dites quantitats, pel que es refereix a la Secció d'homes, a favor del Rvnd. P. Joan Jesús Adradas i Gonzalo, i pel que es refereix a la Secció de dones, a favor de la Rvnda. M. Sor Josepa Marturet i Beharte, amb càrrec al cap. 2.ª, art. 2.ª, part. 75 del Pressupost corrent de la Mancomunitat, comunicant-se aquest acord als esmentats superiors i al senyor Interventor de la Mancomunitat, al qual s'encarregarà, demés, el compliment de les disposicions fiscals en el que tingui relació amb els referits pagaments.

Aprovar la relació dels dementes compresos en la base primera del contracte celebrat entre l'Administració de l'Institut Pere Mata, de Reus, i la Diputació provincial de Tarragona, asilats en l'esmentat Establiment Penitenciari, durant el mes de maig darrer, que importa 5.900 pessetes, havent d'expedir-se l'oportú lliurament per la dita quantitat a favor del senyor Administrador del dit Establiment, Sr. Nicolau Gausset, amb càrrec al cap.

2.ª, art. 2.ª, part. 73 del Pressupost vigent de la Mancomunitat, i havent de comunicar-se aquest acord a la dita Administració i al senyor Interventor de la Mancomunitat, a qui s'encomanarà el compliment de les disposicions fiscals en el que tingui relació amb el pagament que correspon.

Aprovar la relació dels elements asilats en l'Institut Pere Mata, de Reus, amb càrrec a la Mancomunitat de Catalunya, durant el mes de maig darrer, amb la condició d'avançar el pagament de les esrades diversos Ajuntaments de la província de Tarragona, la qual importa 13,668 ptes., amb la deducció de 258'90 ptes., que satisfan les famílies d'alguns alienats per a ajudar a llur sosteniment. Aquesta aprovació és feta als efectes de la comprovació que en son dia haurà de fer-se dels rebuts de les esrades de cada un dels malalts que s'hi comprenen.

(Sessió del dia 28 de juny de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Passar a informe del senyor Conseller d'Hisenda, la proposta d'acord del senyor Conseller de Beneficència i Sanitat, en sentit que es tregui a concurs, amb oposició supletòria, tots els càrrecs proveïts amb caràcter interí existents en el Servei de Beneficència a càrrec de les Juntes de Govern respectives.

— Nomenar, amb caràcter interí, Mestre de dibuix dels Establiments de Beneficència de Lleida, el reverend Xavier Tarragona i Palomera, amb el sou consignat en pressupost, o sia la quantitat de 1.000 ptes., amb càrrec a la part. 74 del pressupost especial dels esmentats Establiments.

— Admetre, als concursos amb oposició supletòria, oberts per a proveir quatre places de Metge-director de Brigades sanitàries i quatre places de Practicant de les dites Brigades, i als efectes previnguts en la base tercera de les que regulen els esmentats concursos, els següents senyors aspirants:

Per a les places de Metge-director de Brigada: Francesc Pontanals i Araujo, Ricard Portella i Torruella, Lluís Junyer i Ayats, Josep M. Ribó i Payol, Salvador Vilaseca i Anguera, Pere Barrofet i Puig, Josep Roig i Padró, Francesc de P. Fortuny i Bullí, Joan Rusca i Viladell, Francesc de P. Folch i Albó i Santiago Gras i Tarré.

Per a les places de Practicant de Brigada Sanitària: Josep Iglesias i Gómez, Abdó Ventura i Gens, Domènec Ripoll i Ferreró, Josep Martí, Manuel Martínez i Cochs, Angela Virgili i Folch, Lluís Jornet i Vila, Bartomeu Pons i Benassar i Francesc Martínez i Serrano.

— Designar, per a constituir el Tribunal que ha de jutjar els referits concursos, el Dr. Josep Estadella, Conseller de Beneficència i Sanitat, President, amb facultat de delegar; Dr. Antoni Salvat, Vocal, i Dr. Lluís Sayó, Secretari.

(Sessió del dia 28 de juny de 1923.)

SUBVENCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat de la memòria referent a l'actuació de l'Hospital Clínic de la Facultat de Medicina de Barcelona, corresponent a l'any 1922.

(Sessió del dia 12 de juny de 1923.)

SESSIONS DE LES JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

Notícies i documents

BARCELONA

Sessió del dia 4 de maig de 1923. — Despatxats els assumptes de tràmit, passà la Junta a ocupar-se dels següents:

Es féu constar en acta el sentiment de la Junta per la mort de la mare del senyor President, Francesca Pujals i Bosch, vídua de Vallès (a. c. s.).

Igualment, es féu constar en acta el condol de la Junta per la mort de la Germana de la Comunitat de la Casa de Caritat Sor Victòria Pous i Guajardo, a l'edat de setanta sis anys i cinquanta set de vocació, dels quals en portava cinquanta de meritíssims serveis a la Casa.

S'acordà autoritzar al Secretari de la Junta per rebre, en nom d'aquesta, dels senyors marmessors d'En Jaume Lasegüi, el donatiu de 5.000 ptes. a favor de la Casa de Maternitat i Expositó.

El Vocal Sr. Francesc Fàbregas, en nom propi i dels seus companys de l'herència de confiança de Na Mercè Torras i Mustarós (a. c. s.), anuncià a la Junta una important fundació, d'import 710.000 ptes. nominals en títols del Deute al 4 per 100 Interior, les rendes de la qual hauran, perpetuament, de destinar-se al manteniment de vells i nois desvalguts, quedant, a més, la Casa obligada al compliment de determinades obligacions. El Dr. Fàbregas, també manifestà d'haver resolt, la dita herència de confiança, lliurar a les Sres. Maria Baesegoda, Concepció Pagès i Magdalena Estalós dos resguards de dipòsit de 105.000 i 105.500 ptes. nominals, respectivament, del mateix Deute Interior, les quals seran usufructuades per les dites senyores durant la seva vida, i a la mort de la darrera d'elles passarà el primer resguard a la Casa de Caritat a augmentar el capital de la susdita fundació, acordant la Junta autoritzar al President Excm. Sr. Joan Vallès i Pujals, al Vice-president Sr. Antoni Jansana i l'lopartial Vocal Sr. Ferran Valls i Taberner, perquè, en nom i representació d'aquella, concorrin a l'atorgament de l'oportuna escriptura i acceptin a nom de la Casa de Caritat la fundació que es tracta, i a la del lliurament, a les senyores susdites, dels dos resguards de dipòsit esmentats, el primer dels quals, com s'ha dit, ha de fer en definitiva trànsit a la Casa de Caritat.

S'acordà designar al Depositari de la Junta Sr. Manuel de Bruguera i Balaguer perquè, en nom i representació d'aquella, percebi, del Sr. Francesc Martí i Balcells, marmessor d'En Ricard Vilumara (a. c. s.), la quantitat de 5.000 ptes., firmant d'aquestes, i de 10.000 ja anteriorment rebudes a favor de la Casa de Caritat, la corresponent escriptura de caria de pagament, com igualment d'altres 5.000 ptes. a favor de la Casa de Maternitat i Expositó.

S'acordà designar a N'Albert Bastardas perquè, en delegació d'aquesta Junta, formi part de la de Protecció a la Infància i Repressió de la Mendicitat.

Es confia al Vocal Sr. Joaquim Cabot i Rovira el dictaminar respecte els pressupostos rebuts per la construcció d'un orgue amb destinació a l'església de la Casa de Caritat.

S'aprovà el pressupost presentat per En Narcís Gorch, per als marbres de les taules d'un nou menjador de la Casa de Caritat.

Llegida una comunicació del Catedràtic d'Anatomia de la Facultat de Medicina d'aquesta Universitat, doctor Manuel Serés, referent a les gestions que es vénen prac-

ticant per al convenient trasllat de cadàvers a la sudita Facultat, acordà la Junta donar tota mena de facilitats a fi que, en bé de l'ensenyament dels alumnes, quedí degudament atès l'esmentat servei.

Al dit objecte es donà compte que per l'administració de l'Hospital de la Santa Creu, suprimint el servei particular de conducció de cadàvers propietat d'aquell, s'havia arribat a un acord amb la Casa de Caritat, confiant a aquest Establiment, pel preu de tarifa referent a establiments municipals de beneficència, o sia el de 3 ptes. per difunt, l'esmentat servei, podent aquest efectuar-se diàriament en cotxes furgons, cuidant la Casa de recollir, sens percepció de cap nova suma, els cadàvers duts a la Facultat de Medicina de l'Hospital Clínic des del de la Santa Creu, a indicació del dit benèfic Establiment.

A continuació la Junta s'assabentà que, no havent accedit, la Comissió Central de l'Ajuntament, a autoritzar a la Casa de Caritat per l'elevació de determinades tarifes de cotxes mortuoris en la forma com tenia el dit Asil sol·licitat, considerant, amb tot, de justícia el concedir un augment, havia resultat formular dictamen proposant al Consistori que els elevada en un 10 per 100 tota la tarifa, si bé el dit dictamen no havia encara estat presentat.

Es donà, finalment, compte d'haver-se rebut, entre altres donatius, amb destinació a la Casa de Caritat, un de 300 ptes., de N.º Agustí Mas i Nadal, i un altre de 400, d'En Bartomeu Tetrades.

Sessió extraordinària del dia 15 de juny de 1923. — Es reuní la Junta en sessió extraordinària per procedir a l'atorgament de l'escriptura de fundació a favor de la Casa de Caritat, anunciada en la sessió anterior, pel Vocal Dr. Francesc Pàbraga i Mas, hereu de confiança de Na Mercè Torres i Mustarós (a. c. s.), en nom propi i en el dels seus companys assistents a la sessió, Sr. Jaume Carner i Roure, M. Il·ltre. Sr. Canonge Dr. Josep Boada i Diars, Sra. Annès Mustarós i Auger i Sr. Carles Soldevila i Zubiburu.

L'Excm. Sr. Joan Vallès i Puigals, Sr. Antoni Jansana i Llopart i Sr. Ferran Valls i Taberner, autoritzats a l'efecte per acord de la Junta de l'esmentada sessió anterior per concórrer a l'atorgament de l'oportuna escriptura, prèvia la signatura d'aquella, autoritzada pel Notari Sr. Josep M.º Aguirre, acceptaren l'encàrrec prometen complir les obligacions que els imposa la referida fundació, rebent dels hereus de confiança de Na Mercè Torres i Mustarós el resguard de dipòsit del Banc d'Espanya dels valors de la dita fundació.

A continuació, els dits senyors hereus de confiança, mitjançant la signatura de la corresponent escriptura, autoritzada, així mateix, en aquell acte pel Notari assistent Sr. Josep M.º Aguirre, procediren a fer lliurament a les senyores usufructuàries que es fa esment en la sudita sessió del 4 de maig, dels dos resguards de dipòsit del Banc d'Espanya, de 105.000 i 105.500 pessetes nominals, respectivament, del Deute perpetu al 4 per 100 Interior, el primer dels quals, a la mort de la darrera usufructuària, ha de passar a augmentar el capital de la fundació per al sosteniment de vells i nois desvalguts, passant l'altre a la Junta Administrativa de l'Hospital Clínic, pel compliment de les condicions determinades pels referits hereus de confiança.

En acordar la Junta testimoniar la gratitud que l'acte celebrat en favor dels interessos de l'Asil li produïa, tingué la satisfacció d'escoltar, a més l'ofertament fet pels senyors hereus de confiança, que no essent les dites sumes les últimes que, en l'exercici del seu càrrec, els hi seria possible disposar, a no trigar gaire, en compliment de la resolució per aquells adoptada, percebria la Casa de Caritat un nou donatiu d'importància, obtingut

del producte del cupó corrent dels valors depositats i de la liquidació total dels restants béns de Na Mercè Torres i Mustarós, promte a ésser realitzats.

Sessió del dia 22 de juny de 1923. — Resolts els assumptes de tràmit, es prengueren els següents acords:

Quedar assabentada que el dia 18 del corrent, en el despatx del Notari d'aquesta ciutat, el Sr. Francesc Espriu i Torres, el President, Excm. Sr. Joan Vallès i Puigals, en concpte, en virtut del càrrec, d'Administrador de l'herència d'En Francesc Quer i Sagristà, juntament amb els altres dos administradors, el M. Il·ltre. Sr. Arxiprest de la seu de Manresa, Dr. Josep Alabern, Pres., com a primera dignitat eclesiàstica d'aquella ciutat, del Rvmd. Sr. Rector de la parròquia de Sant Josep (Santa Mònica), Dr. Ferran Molins, havia procedit a la signatura de la corresponent escriptura de carta de pagament de la meitat que restava del preu ajornat de la venda de les fàbriques alta i baixa de Cornellà i terres annexes que el dia 29 de desembre últim foren adjudicades a la raó social Francesc Martí i Balcells, S. en C., pel preu de 305.000 ptes., quedant distribuïda la suma de 152.500 pessetes rebuda en aquell acte, entre els coparticipants en les parts que, respectivament, els corresponia, essent la de la Casa de Caritat la del 25 per 100.

Es donà compte d'haver-se tingut notícia que en breu podria ésser alienada la finca n.º 21 situada a Montjuïc, procedent de l'herència Manning, la qual finca, afectada per Parc municipal, fou justipreciada, de comú acord, pel perit designat per l'Administració d'aquell, En Bonaventura Basgado i Amigó, i per En Josep Goday i Casals, que ho fou pel senyor President de la Junta, en la quantitat de 69.543 ptes., valoració que fou acceptada en la sessió de 23 del propassat mes de març, havent-se autoritzat al President, Excm. Sr. Joan Vallès i Puigals, per a subscure la corresponent lletla de valoració i acta de pagament.

S'assabentà la Junta d'haver començat els senyors marmessors d'En Francesc Bonet i Guardiola, un nou pagament de factures per a subministres a la Casa de Caritat, per un muntant aproximat de 60.000 ptes.

Es donà compte d'haver-se fet càrrec, el senyor Depositari de la Casa de Caritat, del corresponent resguard de la Sucursal del Banc d'Espanya, corresponent a quaranta dos títols del Deute perpetu, al 4 per 100 Interior, d'un import total de 710.000 ptes. nominals, que constitueixen la fundació establerta a favor de l'esmentat Asil pels senyors hereus de confiança de Na Mercè Torres i Mustarós, que motivà la sessió extraordinària del dia 15 d'aquest mes.

S'informà amb sentiment, la Junta, de la mort de les Germanes de la Comunitat del mateix Asil, Sor Mamea Salles i Pla i Sor Anna Maria i Zuñiga (a. c. s.), a l'edat de setanta tres i seixanta anys, i cinquanta quatre i trenta vuit de vocació religiosa, respectivament.

El Vocal Sr. Joaquim Cabot i Rovira, al qual, en sessió de 4 de maig se li féu la comanda d'emetre informe respecte els pressupostos presentats per a la construcció d'un orgue amb destinació a l'església de la Casa de Caritat, manifestà que entenia que havia de confiar-se la construcció a la casa F. Pricie, de París, la qual havia construït el d'una de les esglésies de Vilafranca del Penedès, que estava donant excel·lents resultats, sense haver estat objecte de cap reparació durant els dotze anys que funcionava, havent pogut constatar les seves bones condicions una comissió de l'Orfeó Català que amb el dit senyor Vocal passà a inspeccionar-lo.

Entenent que podria, potser, ésser reduït el pressupost no demanant tanta varietat de registres que, d'altra part, no són potser necessaris en l'església de la Casa de Caritat, que necessita més un orgue litúrgic que no pas de grans efectes musicals, s'acordà que per

a estudiar, juntament amb el dit senyor Vocal, tots aquests extrems, es nomenés una ponència, composta pels mestres Srs. Lluís Millet, Francesc Prjol i Vicens M.ª de Gibert.

Es donà compte d'una comunicació de l'Ajuntament d'aquesta ciutat, manifestant que en la sessió de 30 de maig últim, de conformitat amb l'informe del Negociat, havia adoptat l'acord de concedir l'oportuna autorització per augmentar les tarifes actuals del contracte, entre la dita Corporació municipal i la Junta de la Casa de Caritat, per a la conducció de cadàvers als cementiris d'aquesta ciutat, en un 10 per 100, amb excepció dels serveis de Beneficència i dels cotxes de dos cavalls per a obrers, que queda, com en l'actualitat, a 6 ptes.

S'assabentà la Junta d'haver estat sol·licitat de l'Excm. Diputació, a l'igual com venia fent-se des de l'any 1916, la supressió de subhasta per a la composició i tiratge de les llistes electorals de 1923, i que es confià el servei de llur confecció a la impremta de la Casa de Caritat.

Fou acceptat el pressupost de la casa Ramon Bes i C.^a, per un aparell marcador universal, amb destinació a la impremta de la Casa de Caritat.

S'acordà demanar pressupostos a diferents cases per a l'ampliació de la calefacció i distribució de l'aigua calenta en diverses sales del pavelló d'Prat de la Ribera de la Casa de Maternitat i Expositos.

S'acordà demanar, amb destinació al mateix Asil, tres dipòsits de ferro estanyat i el carretot per a transportar-los.

S'assabentà, amb satisfacció, la Junta, que durant la vaga havien estat proveïts sense interrupció aquests Asils, per haver posat al servei d'aquells, parelles de Moscos de l'Esquadra.

S'acceptà el pressupost presentat per la fàbrica de ceràmica Casimir Vicens, pel subministre de rajoles de València per a les parets del pati Manning i galeries del primer pis.

Es concedí a Na Lleontina Co i Martí la plaça de segona llevadora de la Casa de Maternitat i Expositos.

TARRAGONA

Sessió del dia 26 de juny de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Sr. Pere Lloret, assistint-hi els Srs. Guasch i Bonet, amb el Secretari Sr. Martí Bofarull.

Llegida i aprovada l'acte de la sessió anterior, es prengueren els següents acords:

Assabentar-se d'un ofici del Governador civil de Tarragona, data 15 de juny, en el qual manifesta haver estat traspassada a la Casa de Beneficència la institució local La Gota de Llet, ofert per al seu sosteniment el 20 per 100 del 40 per 100 que es recauda per Puericultura i Infantesa, previ inventari de l'utillatge que té la Junta de Senyores encarregada fins ara del govern de l'esmentada institució.

Acordar contestar acceptant el traspàs de La Gota de Llet, per tractar-se d'una institució per la qual la Junta venia, de temps, gestionant-la.

Pendre nota dels comptes despesats, corresponents al mes de maig, que importen 22,860'31 ptes.

Anunciar el pagament de les pensions d'al·letament d'orfenesa i de gràcia, corresponents al primer trimestre 1923-24, per a durant els dies 2 al 16 de juliol.

Aprovar, per venir conforme, els següents expedients: El de Pau Balaña i Pages, de setanta nou anys, que demana ingressar al Departament de vells; el de Natàlia Martí i Martí, vídua de Roca, de Sant Carles de la Ràpita, demanant l'ingrés dels seus fills menors Vicens (quatre anys) i Manuela (vuit anys); el dels esposos Pere

Giné i Magdalena Juncosa, que sol·liciten una pensió d'al·letament per haver tingut un part doble.

El de Carme Tremol, vídua de Galiana, sol·licitant l'ingrés del seu fill Sebastià, de nou anys.

Assabentar-se del següent moviment de personal:

Altes: Ursisina Secall i Pi, P. n.º 663, al Departament de vells; Manuel Joan i Gerios, P. n.º 945, a Misericòrdia; nois; Consol Joan i Gerios, P. n.º 667, a Misericòrdia; noies; Angel Borràs i Vallverdú, P. n.º 946, a Misericòrdia; nois; Joaquim Borràs i Vallverdú, P. n.º 947, a Misericòrdia; nois;

Baixes: Elisabet Camps i Ferré, interí, n.º 646, reclamat pel seu pare; Eduard, Antònia i Joana Reyes i Cortés, interins, n.º 816, 814 i 815, respectivament, reclamats i vinguts a buscar per la seva mare.

Assabentada la Junta, per la Presidència, que, per fi, ha quedat solucionat el problema de l'aigua a l'Establiment, amb motiu de la nova canonada posada, el que ha fet que s'hagi pogut instal·lar dues boques de regar a la part exterior de l'Establiment per un cas sensible d'incendi, plaure-se'n moltíssim i acordar donar les gràcies a l'Ajuntament de Tarragona per haver resolt l'assumpte de tanta transcendència, del qual tantes vegades se n'havia ocupat en distintes sessions aquesta Junta.

Assabentar-se, així mateix, de la situació de les diferents obres en curs.

LLEIDA

Sessió del dia 4 de juny de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Vocal de major edat Sr. Josep M.ª Vicens, prenent-se els següents acords:

Comunicar a Joan Pallarès i Gispert, de Vil·la i Estanya, que no hi ha motiu per canviar l'acord per vitut del qual no es va admetre a la seva germana a la Casa de Misericòrdia, i admetre al dit Establiment, quan per torn hi correspongui, al veí de B. C. J. i D., i a la Casa de Maternitat, al nen B. B. i V., de Pobla de Cérvoles.

Formalitzar l'afiliament de l'exposita n.º 1158 del registre de la Maternitat, demanat pels esposos J. B. i D. D. d'Alamus.

Anunciar concurs per a comprar els articles de consum necessaris pels mesos de juliol, agost i setembre.

Adquirir un aparell "Monopols" per a l'aplicació de corrents galvàniques a determinada malaltia de l'Hospital.

Adquirir material de pintura per a vernissar les taules de l'escola de la Maternitat.

Autoritzar la venda dels sis porcells que es crien a la Casa de Misericòrdia, al preu mínim de 2 ptes. el quilo de pes viu.

Regraciar a Na Maria Montserrat i Vallès el donatiu fet perquè s'obsequi als nens de la Maternitat el dia de la inauguració de l'Escola Montessori del dit Establiment.

Sessió del dia 11 de juny de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Vocal de major edat Sr. Josep M.ª Vicens, prenent-se els següents acords:

Admetre a la Casa Maternitat, quan per torn els correspongui, a dos fills d'Antoni Parets i Cornet.

Denegar l'ingrés, a la Misericòrdia, de Francesca Cabron Boirach, veïna d'Arbeca, i admetre al dit Establiment a Ramon Refé i Pérez, veí de Sant Martí de Maldà.

Concedir la pensió d'al·letament demanada per Josep Mangnes, veí d'Ivars de Noguera, per a un dels seus fills bessons.

Aprovar els comptes de despeses del mes de maig prou passats, que ascendeixen a la quantitat de 6,323'59 pessetes els de la Maternitat, 10,81'92 els de la Misericòrdia i 4,312'12 els de l'Hospital.

Aprovar les següents factures: De A. Cavallé, S. en C., de Reus, per material de pintura per a la Maternitat, 61'20 ptes.; de Salvador Bergé i Fills, per arranjament d'una barra pel Pare sanitari, 39' d'E. Garcia i C. s., per estucar els parets de la Sala de Juntes, 224'17 ptes.

Autoritzar, per a l'arrajament d'una claraboia del carrer de Sant Antoni, on està instal·lada l'Audiència provincial, el qual arranjament ascendeix a la quantitat de 108 ptes.

Concedir autorització al Majordom dels asils per adquirir el material demanat, l'import del qual és de 240'75 ptes.

Admetre, quan per torn li correspongui, a Josepa Giró Comabellà, pagant 1 pta. diària.

Autoritzar a En Joan Cervera i Arqué, per a la compra dels sis porcells que es crien en la Casa de Misericòrdia.

Autoritzar al Regent de la impremta l'adquisició de paper per al *Butlletí*, mentre tant es rebi el que tenen demanat a la Casa Vilaseca i Comas, de Barcelona.

Sessió del dia 23 de juny de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Vocal de major edat Sr. Josep M.ª Vicens, amb assistència dels Srs. Jaques, Pinell i Solé.

Oberts els plecs presentats al concurs anunciat en el *Butlletí Oficial* del dia 7 del mes que som, per adquirir els articles que es suposa que es necessitaran per l'abastiment dels asils durant els mesos de juliol, agost i setembre, i comparats els preus de les distintes ofertes i examinades les mostres acompanyades, es va fer la següent adjudicació:

A N. Andreu Cemelí, el subministre de patates, a 22 ptes. qqm.; el de carbó com, vegetal i galleta, a En Joan Tapio, als preus de 14'25, 22'50 i 12'60 ptes., respectivament; a En Josep Corriús, el subministre d'oli, a 19 ptes. decalitre, i sabons de primera i segona classe, a 88'78 ptes., respectivament, el quilo; a En Tomàs Grau, el de carn de molit i de bou, a 3'40 ptes. quilo el primer i 2'65 l'altre; a la Sra. Vidua de Polguera, el subministre de butifarra, a 2'97 ptes. quilo, i el de llard, a 3'45; a la Societat Drogues i Comestibles, el subministre de bacallà, a 1'60 ptes. quilo; a N. Hipòlit Bielsa, el subministre de cigrons a 1'04 ptes. el quilo, sucre a 1'78 i cafè a 6'15 quilo; a la Sra. Vidua de Boneu, el de fideus i pastes per a sopa, a 80 cts. quilo, i a 90 cts. el de sèmol; a En Josep Cuadrat, el subministre de sal a 8 ptes. qqm., xocolata a 2'60 quilo, espècies a 2'60 quilo i safrà a 20 cts. el gram. El subministre de llet fou adjudicat a En Tomàs Viladegut, a 50 cts. el litre.

Es varen aprovar quatre factures, per material adquirit amb destinació a l'Escola Montessori, que importen entre totes 298'50 ptes.

Autoritzar el farmacèutic de l'Hospital per adquirir 250 litres de vi comú per a convertir-lo en vi generós denominat xerès català, operació que ve practicant anyalment en benefici de la Casa, estalviant la compra de vi de major preu que necessiten els malalts convalescents de l'Hospital.

COL·LOCACIÓ DE LA PRIMERA PEDRA DE L'HOSPITAL DE LLEIDA

El dia 24 del mes de juny de 1923, a les sis de la tarda, es varen reunir en el Palau de l'Excm. Diputació de Lleida, amb el Conseller de Beneficència i Sanitat i Senador del Regne Excm. Sr. Dr. Estadella i l'honorable President de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència i de l'Excm. Diputació Sr. Romà Sol i Mestre, els senyors Diputats de la Mancomunitat de Catalunya Ramon Riu, Alfred Percià, Antoni Agelet,

Eugeni Pol, Marian Jaques i Francesc Vidal, el senyor Batlle de la ciutat, els Regidors Srs. Estadella, Xanum, Recasens, de Gomar, Pinell, Ormo, Josa, Valldorciola, Torres i Zamorano, el Sr. Martínez Paños, representant al senyor Governador civil de la província; l'excel·lentíssim Sr. Joan Gimeno, Governador militar de la plaça; l'Iltre. Sr. President de l'Audiència Ramon Martí, els senyors Canonges Dns. Garcia i Garriga, representant a l'Iltre. Capítol Catedral; l'arquitecte autor del projecte Sr. Porqueras, el Secretari del Consell Permanent de la Mancomunitat Sr. Lluís Sans, el Cap de Cerimonial Sr. Utrillo, el Secretari de la Diputació Sr. Enric Montañez, l'Interventor dels Establiments de Beneficència Sr. Carmel Izquierdo, l'Arquitecte provincial Sr. Villalonga, el Secretari de la Junta de Govern Sr. Monzon, els Metges assistents al cinquè Congrés de Metges de la Llengua Catalana i els prohoms de la ciutat.

Tots es traslladaren al lloc on havia de celebrar-se l'acte en què ja hi eren les tres Superiores i les Germanes de la Casa de Caritat de l'Hospital i Cases de Misericòrdia i Maternitat, amb el personal facultatiu del primer i els empleats de les altres.

En arribar-hi l'Iltre. Sr. Bisbe de Lleida, Dr. Miralles, va començar la festa, llegint el Sr. Sans i Ruigs la següent memòria explicativa de l'acte que s'anava a realitzar:

«Per conveni amb l'Excm. Ajuntament, de 21 de desembre de 1924, fou traspassat a l'Excm. Diputació el vell Hospital de Santa Maria, juntament amb l'encàrrec del servei que venia donant s'hi amb caràcter municipal. Tot seguit es pogué veure com les condicions del vell edifici no eren pas les adequades perquè l'assistència i cura dels malalts es pogués prestar en la forma que exigeixen les modernes pràctiques de la Medicina i Cirurgia.

Nasqué, en conseqüència, d'aquesta convicció, la necessitat de bastir un nou Hospital de capacitat major i adaptat a les noves modalitats que la ciència i l'art de curar imposen.

D'altra banda, calia donar a l'espiritualitat catalana la satisfacció que la vella fàbrica de l'Hospital de Santa Maria, edificat en 1454, obra admirable, arquitectònicament i artísticament considerada, es restaurés, oferint-se així a la nostra i posterior generació com a model d'edifici civil de temps de major grandesa. Responent a ambdós propòsits, l'Excm. Diputació ofereix en venda a la Mancomunitat de Catalunya la fàbrica del vell Hospital, per tal que restaurant-lo adequadament pogués aprofitar-lo per a Biblioteca Popular i altres serveis públics dels que presta la nostra entitat capçal de Catalunya, destinant el preu de la venda a nodrir el pressupost en què calia pensar per a la realització de la nova obra que simultàniament projectava.

L'Assemblea de la Mancomunitat, en sessió del 26 de novembre de 1915, autoritzà el Consell Permanent per acceptar aquesta oferta, mentre, d'altra banda, l'Excm. Diputació acordava, així mateix, obrir el concurs per a l'adquisició de terrenys en què edificare el nou Hospital i encarregar a persones facultatives les bases per l'avantprojecte de la nova construcció.

Complets els tràmits corresponents, la Diputació de Lleida adjudicà el premi del concurs a l'avantprojecte presentat pels Arquitectes Srs. Porqueras i Mestres.

La Diputació obtingué permís de la superioritat per realitzar l'emprèstit necessari per a l'obtenció dels capitals indispensables per a l'execució de l'obra, mes el trasbals en l'economia general portà la gran guerra, feia de tot punt impossible d'aprofitar aquell mitjà, quedant així suspesa per força de les circumstàncies la continuació del projecte. Però traspassats els Serveis de Beneficència i Sanitat de les quatre Diputacions catalanes a la

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prendre esment de les manifestacions del senyor President, donant compte de les activitats desenvolupades en compliment de deliberacions anteriors, en ordre a la defensa sanitària de Barcelona, amb motiu de l'acumulament d'escombraries pels carrers de la ciutat i dels treballs de recollida confiats a les Brigades Sanitàries de la Mancomunitat; comptant, al dit objecte, amb la cooperació de l'Alcaldia i de les Autoritats i del Servei d'Aeronàutica Naval, i amb valuosos i efectives ofertes de senyors Diputats de la Mancomunitat (singularment del Sr. Jaume Estapé, el qual ha cooperat amb la seva prestació personal, i permetent d'utilitzar nombros material de què disposa), que han permès la normalització del servei tal com l'autoritza el Consell, sota les ordres de l'Enginyer-cap d'Obres públiques de la Mancomunitat, Sr. Frederic Turell, assessorat pel Director de Serveis tècnics de l'Ajuntament de Barcelona, Sr. Josep Cabestany, i amb la protecció del Cos de Mossos de les Esquadres de Catalunya i l'assistència de tot el personal sanitari i administratiu que ha estat convenient; i regrejar l'esforç de tots els cooperadors, encomanant al senyor Turell que trameti al personal d'Enginyers, Ajudants, Sobrestants i Auxiliars, capatassos, peons i altres a les seves ordres, i al senyor Comandant del Cos de Mossos de les Esquadres, que trameti als seus subordinats la satisfacció del Consell per la coordinació excel·lent de la tasca que els ha estat encomanada i per l'abnegació amb què l'han realitzada, responen a la confiança de la Mancomunitat i a l'estima que per ella té el nostre poble; entenent-se aquest acord sense perjudici dels altres acords que més endavant s'adoptin referents a aquesta qüestió.

— Passar a informe del Servei de Sanitat, una instància dirigida a la Presidència proposant la campanya d'estudi de possible realització per a combatre el cretinisme a les regions de Catalunya que n'estan afectades; encomanant-se a l'esmentat Servei Sanitari la reunió d'antecedents relatius a la qüestió que planteja la instància i la fixació del pressupost de despeses per a la realització de les iniciatives que els signants d'aquella insinuen com a convenientes.

— Atès el dictamen del Cap de la Secció primera amb el vist i plaú del Conseller de Beneficència i Sanitat, aprovar els comptes, per obres d'ampliació de l'estació sanitària de Lleida, que han d'ésser satisfets amb càrrec al cap. 11.º, art. únic, part. 91 de les Resultes del Pressupost de 1922-23.

(Sessió del dia 12 de juny de 1923.)

Atenent la proposta del Conseller de Beneficència i Sanitat, que sia lliurada al sots-director del Servei de Sanitat, Dr. Lluís Sayé, la quantitat de 4.000 ptes., a justificar, amb destinació a petites despeses que es presentin en les campanyes antipalúdiques realitzades pels Dispensaris d'Almacelles i d'Amposta-Aldea, amb càrrec al cap. 2.º, art. 8.º, part. 102 del Pressupost vigent de la Mancomunitat.

— Aprovar tres comptes de la casa Kodak, per renovació de material profilàctic i clínic i noves adquisicions Raigs X, d'import, respectivament, 28'20, 43'85 i 45'55 pessetes, a satisfer amb càrrec al cap. 2.º, art. 8.º, part. 102 del vigent Pressupost.

— Aprovar la nota de despeses de viatge i honoraris devengats pel Dr. Pittaluga, Director del Servei de Sanitat, per serveis prestats els dies 10 i 11 de juny corrent,

Mancomunitat, prengué aquesta pel seu compte el Servei de l'Hospital i s'encarregà de realitzar l'obra indispensable mitjançant la cessió, que li féu la Diputació de Lleida, dels terrenys en què ara ens trobem, adquirits del Sr. Font de Rubinat, i, a més a més, de tots els altres elements que disposava i tenia a son abast per a l'obra en projecte.

Atorgada la corresponent escriptura entre la Diputació i la Mancomunitat, el Consell Permanent prengué acord de treure tot seguit a subhasta l'obra de la nova construcció de l'Hospital de Lleida per la quantitat de 1.399.000 ptes., la qual subhasta, celebrada el dia 4 de maig darrer, fou adjudicada, en la primera part de la construcció, que comporta l'edificació del departament de serveis generals i quatre pavellons, al contractista de Lleida En Pere Dalmau. Complerts els tràmits de consuetud, acordà el Consell Permanent que el dia 24 de juny, diada de Sant Joan, fos posada solemniament la primera pedra d'aquesta nova fàbrica que ha de dotar a les comarques lleidatanes d'un establiment hospitalari per a cura de malalts i guariment de malalties.

Que el sol dauri els carreus de la benèfica casa que així comença a bastir-se.

Que els que hi entrin un dia en puguin sortir havent retrobat la salut pel cos i l'alegria de l'ànima, bons i útils per a la pàtria.

Tot seguit varen signar totes les autoritats l'acte enllest en un artístic permall, i el Secretari de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència el va col·locar en una capsa niquelada, junt amb un número dels diaris *El País*, *El diario de Lérida* i *El Ideal*, del dia 24; una col·lecció de monedes d'ús corrent; una altra de monedes catalanes, facilitades per la virtuosa Sra. Mameña Mergós, esposa de l'Apotecari de l'Hospital Sr. Florensa, i una sèrie que va facilitar en aquell mateix moment el Diputat de la Mancomunitat Sr. Antoni Aget.

Col·locada la caixa, amb els dits objectes, sobre la primera pedra, l'il·lustre Sr. Bisbe de Lleida, assistit dels Canonges Dns. Garcia i Garriga i del Mestre de Cerimonies Mn. Pelegrí, va beneir la solemniament i es va procedir a la seva col·locació.

Efectuada aquesta cerimònia, fou el mateix Sr. Bisbe qui tirà la primera paletada de ciment, i a continuació ho feren els senyors Conseller de Beneficència i Sanitat, el President de l'Excm. Diputació, el Governador militar, l'Alcalde de la ciutat, el President de l'Audiència, el President del Congrés de Metges de Llengua catalana i totes les altres autoritats i les tres Superiores dels Establiments de Beneficència.

Tot seguit, l'Alcalde de Lleida remercià, en nom de la ciutat, a la Mancomunitat de Catalunya el benefici que li feia amb la construcció del nou Hospital.

El President de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència, amb un formosíssim discurs, oferí a la Mancomunitat de Catalunya de cuidar, quan li lliuri el nou Hospital, d'administrar-lo amb la mateixa cura que ho fa avui dels Establiments que té al seu càrrec.

Per últim, el Conseller de Beneficència i Sanitat que portava en acte la representació expressa de l'Excm. senyor President del Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya, en un magnífic parlament, ple d'amor i de poesia, recollí les manifestacions que s'havien fet, copiant l'extraordinària importància que per a Lleida tenia la construcció d'un nou Hospital i la necessitat que tots els lleidatans mirin amb amorositat l'edificació que tants de beneficis ha de portar als pobres de ciutat i malalts de Catalunya.

En resum, va ésser una festa ben simpàtica, ben lloada de tots els que la varen presenciar, expressant el desig que estigui ben aviat acabada l'obra que s'havia començat.

d'import total 306'00 ptes., a satisfer amb càrrec a cap. 2.ª, art. 8.ª, part. 100 del vigent Pressupost.
(Sessió del dia 21 de juny de 1923.)

Assabentat d'una comunicació de l'Inspector general de Sanitat interior, adjuntant còpia de la instància dirigida a la Direcció general de Sanitat per l'Inspector provincial de Sanitat de Lleida, i demanant informe de la Mancomunitat respecte al contingut d'aquella instància, s'acordà encomanar a la Secció de Sanitat de la Mancomunitat la recopilació de totes les dades i documents que calguin per a facilitar la comesa que s'interessa.

— Donar-se per assabentat del següent ofici de l'Alcaldia de Barcelona:

«Atès el que em comunica el senyor Director general dels Serveis tècnics de l'Ajuntament, respecte a haver estat retirades de les vies públiques d'aquesta ciutat les escombries acumulades amb motiu de l'actual vaga de transports, i exposant a l'ensenyament el pla a seguir per a verificar d'avui endavant la recollida ordinària de la brossa amb els mitjans de què pot disposar aquest Municipi;

Aquesta Alcaldia creu convenient consultar a V. E. sobre l'oportunitat de donar per finalitzada l'eficac intervenció d'aquesta Mancomunitat de la seva digna Presidència en tan important servei.

La tasca realitzada a tenor dels acords del Consell Permanent, inspirats per l'enlairat criteri de V. E.; l'impuls, l'activitat, l'encert que l'han presidit; el zel i abnegació amb què ha estat portada a terme per tots els valuosos elements d'aquesta nostra benaurada Mancomunitat que hi han intervingut i els que hi han cooperat, constituïts a base de Brigades Sanitàries, han de mereixer de la ciutat i del seu Ajuntament, com així ho aprecia aquesta Alcaldia, la major estima i reconeixement, complent-se en fer present a V. E. el seu propòsit de comunicar-ho així mateix al Consistori, per

tal de palesar a V. E. personalment i al Consell Permanent que tan dignament presideix, els seus sentiments, a la vegada que sotmetrà a la seva deliberació la proposta d'acord que pertanyi a fi de patentitzar en la forma oportuna l'agraïment degut als funcionaris d'aquesta Mancomunitat que han verificat o cooperat a un servei tan essencial per a la salut pública.

Una vegada més, aquesta Alcaldia ha trobat ocasió de comprovar el patriotisme i amorosa cura que per tot el que interessa a Catalunya inspira l'actuació de la Mancomunitat; i els excel·lents serveis que, com el de Sanitat, té organitzats el seu Consell Permanent. Des vos dongui molts anys de vida. — Barcelona, 22 de juny de 1923. — F. Fabra.»

I donant per finalitzada la intervenció de la Mancomunitat en l'actuació que l'ha motivat, i acordant, com a complement de la deliberació del dia 12 de juny proposada, regraciant la cooperació que ha trobat la Mancomunitat en la seva campanya en ordre a la defensa sanitària de Barcelona amb motiu de l'amuntegament d'escombries, fer especial esment de la prestada pels Srs. Capità general, Alcalde, Director d'Obres del Port de Barcelona, senyor Ayxelà, Director del Servei de Sanitat Marítima del Port de Barcelona, Dr. Acosta, Director de l'Escola Aeronàutica Naval, Sr. Fere Cardona, el Diputat de la Mancomunitat Sr. Estapé, per la seva prestació personal i per haver facilitat durant tot el temps del transport set grans camions, el Diputat a Corts Sr. Baró de Gheell, la Compagnia General de Asfaltos y Asfalt Portland, Sr. A. Antich, Sr. Cebrià Calvet, la Sociedad Anónima Ingeniería y Construcciones, Sr. Ramon Capmany, Sr. J. Ayxelà, Sr. Frederic Tubau; i també, una vegada més, de la cooperació del personal facultatiu i auxiliar al servei de la Direcció d'Obres públiques de la Mancomunitat i Enginyer-director dels Serveis tècnics de l'Ajuntament de Barcelona, Sr. Cabestany.

(Sessió del dia 27 de juny de 1923.)

POLÍTICA SOCIAL

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

1.ª Proposta del Conseller de Política social,

1.ª Aprovar el projecte de reglament de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris municipals de Catalunya, que es transcriu en aquest acte.

2.ª Publicar el reglament aprovat a la CRÒNICA OFICIAL de la Mancomunitat i a la Revista de la Vida Municipal de l'Escola d'Administració.

3.ª Que s'entengui per a tots els efectes, que la vida de la Mutualitat de Funcionaris d'Administració local de Catalunya començarà el dia 1.er de juliol d'enguany.

4.ª Fer present al Diputat Sr. Ramon Noguer i Comet, a la Junta Directiva del Montepiú de Funcionaris d'Administració local de Catalunya, a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis i al funcionari d'aquesta, Sr. Frederic Blanco i Trias, el reglament del Consell Permanent per la seva col·laboració en la redacció del projecte aprovat.

ARTICULAT DE LA MUTUALITAT DE SECRETARIS I FUNCIONARIS MUNICIPALS DE CATALUNYA

1.er Amb l'ajuda econòmica de la Mancomunitat de Catalunya, i sota la seva protecció, a l'objecte de millo-

rar, per mitjà de la previsió, la situació dels Funcionaris d'Administració municipal de Catalunya, s'organitza, a base de Mutualitat, el segur de malaltia, invalidesa i mort, conjuntament.

2.er Podran gaudir dels beneficis d'aquest segur i, per tant, seran considerats com a socis:

a) Tots els Secretaris que exerceixen en Ajuntaments de Catalunya, compresos entre les edats de vint-i-cinc a seixanta cinc anys, que frueixin de bona salut, subjectant-se a les presents bases.

Els individus que tinguin acumulades diverses Secretaries, seran compresos en la Mutualitat per la del Municipi de major nombre d'habitants.

b) Tots els altres funcionaris municipals de Catalunya que reuneixin les condicions abans esmentades. L'edat mínima d'ingrés per aquests, serà de vint anys. Resten exceptuats, per les seves especials circumstàncies, els funcionaris de l'Ajuntament de Barcelona.

3.er Per a tots els efectes d'aquesta Mutualitat, els Ajuntaments de Catalunya es dividiran en quatre categories, segons el nombre d'habitants de fet que resultin del cens de població, en la forma següent:

Constituiran la primera categoria els Municipis que no passin de 1.000 habitants.

Constituiran la segona, els de 1.001 a 4.000.

Constituiran la tercera, els de 4.001 a 8.000.

Constituiran la quarta, els que excedeixin de 8.000. Els Secretaris de les agrupacions de Municipis, constituints legalment, es consideraran compresos en la categoria que correspongui, sumats el nombre d'habitants de tot dels respectius Municipis.

4. Els beneficis concedits per la Mutualitat, seran els següents:

A) Per als associats que pertanyin a la primera categoria:

- En cas de malaltia, un subsidi diari de 4'30 ptes.
- En cas d'impossibilitat absoluta per al treball, una indemnització única de 1.000.
- En cas de mort de l'assegurat, una indemnització a la família de 1.500.

B) Per als associats que pertanyin a la segona categoria:

- En cas de malaltia, un subsidi diari de 7 ptes.
- En cas d'impossibilitat absoluta per al treball, una indemnització única de 1.500.
- En cas de mort de l'assegurat, una indemnització a la família de 2.000.

C) Per als associats que pertanyin a la tercera categoria:

- En cas de malaltia, un subsidi diari de 10 ptes.
- En cas d'impossibilitat absoluta per al treball, una indemnització única de 2.000.
- En cas de mort de l'assegurat, una indemnització a la família de 2.500.

D) Per als associats que pertanyin a la quarta categoria:

- En cas de malaltia, un subsidi diari de 12 ptes.
- En cas d'impossibilitat absoluta per al treball, una indemnització única de 3.000.
- En cas de mort de l'assegurat, una indemnització a la família de 3.500.

5. Serà potestatiu dels Secretaris, socis de la Mutualitat, pertanyer a la categoria immediata superior a la en què estigui classificat el respectiu Municipi, segons la base tercera.

Els funcionaris municipals escolliran lliurement a quina de les quatre categories vulguin acollir-se.

6. Per a respondre de les obligacions de la Mutualitat, es formarà un capital integrat per les següents quotes:

- Dels Secretaris:
  - Els Secretaris que pertanyin a la primera categoria, contribuirán amb una quota mensual de 3'50 ptes.
  - Els a la segona, amb una de 6.
  - Els a la tercera, amb una de 8.
  - Els a la quarta, amb una de 10.
- De la Mancomunitat:

La Mancomunitat bonificarà en un 100 per 100 les precedents quotes.

3. Dels altres funcionaris municipals:

- Els funcionaris municipals que pertanyin a la primera categoria, contribuirán amb una quota mensual de 7 ptes.
- Els a la segona, amb una de 12.
- Els a la tercera, amb una de 16.
- Els a la quarta, amb una de 20.

7. El segur d'invalidesa cessarà en complir l'assegurat seixanta cinc anys, continuant subsint el de malaltia i mort.

A comptar d'aquesta edat, els associats hauran d'abonar les següents quotes mensuals:

- Els que pertanyin a la primera categoria, 2 ptes.
- Els a la segona, 3.
- Els a la tercera, 3'50.
- Els a la quarta, 5.

La Mancomunitat bonificarà, així mateix, les precedents quotes amb un 100 per 100.

Els associats que no gaudeixin de bonificació de la

Mancomunitat, hauran d'abonar les quotes abans esmentades, més l'import d'aquesta bonificació.

8. El segur de malaltia té per objecte el pagament de un subsidi o pensió diària pel cas de malaltia i convalescència, en compensació de les despeses que exigeix la curació.

9. Per a tenir dret al subsidi de malaltia, hauran d'haver transcorregut tres mesos des de la data d'ingrés en la Mutualitat.

Els socis del Montepiú de Funcionaris d'Administració local de Catalunya que ingressin a la Mutualitat en el termini assenyalat en la base dinovena, no estaran subjectes a la limitació establerta en el paràgraf anterior.

10. Per a determinar el dret a subsidi, es fixarà el criteri general d'abonar-ne per tota malaltia que ocasioni despeses, sense establir classificacions entre les malalties de medicina, alta cirurgia, cirurgia major i cirurgia menor.

Restaran exclòsides totalment de subsidi les malalties venèrees, sífilítiques i les que siguin conseqüència d'aquestes, defectes immediats, així com les produïdes per embriaguesa i baralles, i les que vinguin de suïcidis frustrats.

Les malalties cròniques, quan, exacerbant-se, impossibilitin temporalment per al treball, donaran dret al subsidi de malaltia.

Les malalties conseqüència de guerra i sublevacions, o de qualsevol altra perturbació d'ordre públic, adquirides exercint el càrrec, resten igualment compreses en aquest subsidi.

11. Durant l'existència d'una epidèmia, declarada oficialment, no es pagaran subsidis de cap mena als que la contraguin, fins que es declari, també oficialment, la desaparició absoluta d'aquella.

Les precedents declaracions es faran quan l'epidèmia afecti més de dues comarques catalanes, a petició de l'òrgan directiu de la Mutualitat, pel Consell Permanent de la Mancomunitat, previ informe de la Comissió de Sanitat. D'aquests acords haurà de donar-se compte a l'Assemblea.

Resta el Consell de Govern facultat per fer una distribució equitativa de part dels beneficis que poguessin obtenir-se en el propi exercici entre aquells que per la precedent causa haguessin estat privats de subsidi.

12. Com a màxim, el subsidi de malaltia serà pagat durant cent vint dies.

Una malaltia de deu dies o menys, no dona dret al Funcionari a cap subsidi; les malalties de més de deu dies de duració donen dret al cobrament del subsidi des del primer dia.

Per al funcionari que durant els trenta dies d'haver estat donat d'alta d'una malaltia en contragué una altra, serà considerada aquesta com a continuació de l'anterior i s'abonaràn subsidis per la diferència entre cent vint dies i els que va durar la primera malaltia.

Si un individu ha cobrat, amb motiu de la seva malaltia, el màxim del subsidi, que és el corresponent a cent vint dies, i en contran una de nova per a tenir dret altra volta a cobrar subsidi han d'haver transcorregut tres mesos des que va ser donat d'alta de la darrera.

13. Les altes i baixes per malalties hauran d'autoritzar-se pel Metge de capçalera, i amb aquells requisits que s'estableixin pel Consell de Govern.

Podran visitar el malalt o malalts els facultatius degudament autoritzats, el dictamen de dos dels quals, en tot cas, serà definitiu per a tots els efectes.

14. Si un funcionari s'incapacita total i perpètuament per a exercir la seva professió, el que haurà de constatar-se per dictamen de dos facultatius, nomenats pel Consell de Govern, tindrà dret a la indemnització per invalidesa.

15. En esdevenir la mort de l'assegurat, si aquest

no ha designat beneficiari, els hereus, prèvia presentació dels corresponents documents acreditatius de tal circumstància, a jutj del Consell de Govern, tindran dret a cobrar el total de la indemnització.

16.ª Mentre regeixi aquest segur, tindrà dret l'assegurant a canviar el beneficiari, posant en son lloc a un altre, i això fer-ho tantes vegades com cregui convenient. Aquestes substitucions hauran de fer-se per escrit.

Quan el beneficiari hagi mort abans que l'assegurat, l'import total del segur serà cobrat pels hereus naturals de l'assegurat.

17.ª Els que, havent exercit durant cinc anys el càrrec, cessin en el servei per un termini superior a un any, o els que passin a exercir-lo en Ajuntaments no catalans, podran continuar en la Mutualitat, abonant, però, els Secretaris íntegrament la quota que pagaven més la part que per a ells abonava la Mancomunitat.

Hauran de subjectar-se, a l'ensenyar, a les disposicions especials que per a cada cas pogués dictar el Consell de Govern.

Per aquells Secretaris que comptin vint anys o més de bons serveis, encara que cessin en l'esmentada professió, continuarà la Mancomunitat bonificant llurs quotes en la proporció establerta en la base sisena.

18.ª Aquells individus que no vulguin continuar en la Mutualitat, no tindran dret a cap mena de bonificació.

Els que reglamentàriament hagin d'ésser baixa, tindran dret a rescabalar-se del 50 per 100 de les quotes directament abonades. Per al cas d'haver cobrat algun subsidi, es deduirà l'import d'aquest del 50 per 100 esmentat, a comptar de l'any següent al de l'ingrés en la Mutualitat.

19.ª Els actuals funcionaris que entrin a formar part de la Mutualitat, dintre del primer any de vida d'aquesta, i els de nou nomenament dins del mateix termini d'un any, a comptar de la presa de possessió del càrrec, no vindran obligats a pagar drets d'entrada de cap mena. Passat aquest termini, hauran d'abonar, els que tinguin de vint-i-cinc a trenta anys, 40 ptes.; passant de trenta anys fins a quaranta cinc, 60; passant de quaranta cinc fins a seixanta cinc, 100.

Pels individus que passin de quaranta cinc anys es calcularà, demés, una sobre prima de segur, segons l'edat, establint-se tres grups: de quaranta cinc a cinquanta anys, dels que excedint de cinquanta no passin dels cinquanta cinc, i dels que passin de cinquanta cinc fins a seixanta cinc.

Els actuals socis del Montepiù de Funcionaris d'Administració local de Catalunya, que ingressin dins el termini abans esmentat, no vindran subjectes a pagament de drets d'ingrés de cap mena.

El Consell de Govern disposarà la forma de fer efectives aquestes quantitats, a base de donar les màximes facilitats, no podent, però, ésser la quantitat mensual a abonar inferior a 10 ptes.

20.ª Totes les operacions de segur portades a terme per la Mutualitat es regiran d'acord amb els principis científics del segur.

21.ª Anualment es procedirà a la formació del balanç tècnic dels comptes de pèrdues i beneficis i de les corresponents estadístiques.

El 50 per 100 dels beneficis resultants del balanç serà destinat a millorar els subsidis del mateix any, un 25 per 100 a la formació d'un capital de reserva i el 25 per 100 restant ingressarà a la Mancomunitat per amorrar les despeses d'administració de la Mutualitat.

22.ª Els associats podran realitzar amb la Mutualitat diferents operacions de segur voluntari, a fi d'augmentar l'import de les indemnitzacions a que tinguin dret.

L'import de les quotes a pagar per aquest concepte serà fixat d'acord amb l'edat, i segons les tarifes per cada classe d'operacions.

La Mancomunitat bonificarà les quotes del segur voluntari dels Secretaris en un 10 per 100.

Es procurarà, també, obtenir bonificacions dels respectius Ajuntaments i altres entitats.

23.ª El funcionament de la Mutualitat serà regit per un Consell de Govern.

Aquest estarà assessorat per un Cos consultiu i per aquelles altres persones l'opinió de les quals pugui il·lustrar, per la seva autoritat científica.

24.ª El Consell de Govern estarà integrat per:

a) Un Diputat de la Mancomunitat, que actuarà de President.

b) Quatre representants més de la Mancomunitat.

c) Quatre persones destinades entre els socis.

25.ª El Consell Permanent de la Mancomunitat designarà el Diputat que ha d'actuar de President i els quatre individus que han de representar la Mancomunitat dintre el Consell de Govern.

El Consell Permanent, amb tota llibertat, pot, en tot moment, renovar el President i els seus representants, no tenint, en canvi, termini màxim de duració els càrrecs.

26.ª Anualment, pel mes de juliol, es celebrarà una Assemblea general d'Associats, en la qual es donarà compte de la marxa general de la Mutualitat, al sol objecte que els socis se n'absentint; i, en els anys que correspongui, es designarà el Cos consultiu i, per aquest, els individus que en representació dels socis han de formar part del Consell de Govern, tot en la forma següent:

a) Es classificaran en quatre categories els associats, tal com es disposa en la base tercera.

b) Obtinguda la precedent classificació, els socis compresos dins de la primera categoria elegiran d'entre els sis individus; els de la segona categoria n'elegeran d'entre ells sis més; els de la tercera categoria n'elegeran tres, i els de la quarta categoria n'elegeran dos.

Aquests individus, que seran renovats cada dos anys, constituiran el Cos consultiu.

c) Els respectius individus de cada categoria designats en la forma esmentada, elegiran, per unitat de votació secreta, el seu representant en el Consell de Govern, havent de recaure la designació en individu comprès dins la mateixa categoria que estigui exercint el càrrec en Ajuntament de Catalunya.

27.ª La duració del càrrec serà de quatre anys, i la renovació per meitat cada dos. En la primera renovació cessaran els de la primera i tercera categoria.

28.ª Les vacants sols es produiran per defunció o per baixa en la Mutualitat. Quan sigui una sola la vacant, es proveirà extraordinàriament en la primera reunió del Cos consultiu. Quan es produïssin en nombre de dos o més, hauran de proveir-se en el termini de dos mesos.

Els designats, passaran pels efectes del cese en el càrrec, a ocupar la situació dels substituïts.

29.ª El Consell de Govern assolirà la representació de la Mutualitat per a tots els efectes, i cuidarà de la seva administració, subjectant-se a les bases per les que legalment es regeixi.

30.ª Actuarà de Secretari del Consell de Govern el Cap de l'Oficina d'Orientació Municipal, amb veu, però sense vot en les sessions.

31.ª El Consell de Govern celebrarà les sessions ordinàries que prèviament acordi, i extraordinàriament es reunirà quan ho cregui necessari el President, o sigui demanat per tres individus del Consell, havent de convocar-se amb sis dies d'anticipació i assenyalant l'objecte concret de la convocatòria.

32.ª Per a celebrar sessió ordinària, caldrà l'assistència de cinc individus del Consell de Govern.

Les extraordinàries es celebraran sigui sigui el nombre de concurrents.

Els acords seran presos per majoria dels presents.

Quan es produís empat, quedarà l'assumpte damunt la taula per a repetir-se la votació en la sessió propera, i en el cas de repetir-se l'empat, la Presidència farà ús del vot de qualitat.

33.ª Els acords del Consell de Govern seran executius. Contra d'ells podran recórrer els interessats davant el Consell Permanent de la Mancomunitat, i la resolució que aquest prengui serà definitiva per a tots els efectes.

El termini per a la interposició del recurs serà de quinze dies, a comptar des del següent al de la data de notificació de l'acord recaigut.

34.ª Correspondrà al Cos consultiu:

a) Designar, en la forma esmentada en la base vint-i-sisena, els representants dels associats en el Consell de Govern.

b) Assessorar al Consell de Govern en tots aquells assumptes en què sigui requerit.

35.ª El Cos consultiu es reunirà semestralment amb caràcter ordinari, i extraordinàriament sempre que sigui convocat pel Consell de Govern.

Les convocatòries per a les reunions extraordinàries hauran de fer esment dels assumptes a tractar, i ésser circulades amb deu dies d'anticipació.

36.ª Les reunions, així ordinàries com extraordinàries, del Cos consultiu, tindran efecte sigui quin sigui el nombre d'assistents, i s'entendrà acordada la proposta que reuneixi major nombre de vots.

Els acords del Cos consultiu tindran sols la consideració d'informe per a tots els efectes.

El Consell de Govern podrà demanar opinió per escrit, directament, a cada individu del Cos consultiu.

Adicional. — El Consell de Govern estudiarà la possibilitat i manera d'establir la jubilació dels funcionaris municipals.

Transitoris. — 1.ª Per excepció, els Secretaris i altres funcionaris municipals majors de seixanta cinc anys, no impedits, que estiguin exercint en el moment d'entrar en vigència les presents bases, podran ingressar a la Mutualitat amb plenitud de drets i sense abonar sobrepresa de cap mena; per a poder beneficiar-se d'aquesta excepció, els interessats hauran de demanar l'ingrés dins els quatre mesos primers de la Mutualitat.

Les primes de segur per aquests individus es regularan per la base sisena.

2.ª En el mes de juliol d'enguany tindrà lloc la primera Assemblea, a l'objecte de donar compliment al que disposa la base vint-i-sisena.

(Sessió del dia 13 de juny de 1923.)

Nomenar Cap de l'Oficina d'Informació econòmica i social, el Sr. Francesc Colindres i Pérez, amb caràcter interí, amb el sou anual de 5.000 ptes., pagadores amb càrrec a la part. 245 del Pressupost vigent, el qual, a més de complir les obligacions del seu càrrec, restarà sotmès al Reglament d'Oficines de la Mancomunitat; entenent-se que aquest nomenament tindrà efecte a partir del dia 15 del mes que som.

— Designar, per a ocupar la Presidència del Consell de Govern de la Mutualitat de Secretaris i funcionaris municipals de Catalunya, el Conseller de Política social, Sr. Santiago de Riba, i nomenar els Srs. Ramon Noguera i Comet, Santiago Estapé i Pagès, Joan Bosch i Roig, i Frederic Blanco i Trias, per a formar part del Consell de Govern de l'esmentada Mutualitat.

— A proposta del Conseller de Política social,

1.ª Acceptar el programa dels actes organitzats pel senyor Conseller de Política social, d'acord amb el Mòntepi de Funcionaris d'Administració local de Catalunya, pels dies 19, 20 i 21 del pròxim mes de juliol.

2.ª Assenyalar, per al dia 20, a la tarda, i amb tota solemnitat, la constitució de la Mutualitat de Secretaris i funcionaris municipals de Catalunya, encomanant-se al Conseller de Política social que cuidi de l'organització.

3.ª Encomanar, també, al Conseller de Política social l'organització, per al dia 20, a la nit, d'una conferència sobre «L'Obra de la Mancomunitat» i d'un *lunch* en honor dels funcionaris municipals.

4.ª Encomanar a l'Escola d'Administració l'organització, per al dia 21, d'una conferència sobre «Preparació i aspiracions dels funcionaris municipals de Catalunya».

(Sessió del dia 20 de juny de 1923.)

SUBVENCIONS

Acords del Consell Permanent

Acorda el Consell:

Subvencionar, amb la quantitat de 5.000 ptes., que es farà efectiva amb càrrec a imprevistos del Pressupost vigent, la publicació feta per l'Institut d'Orientació Professional, del volum referent a la segona Conferència 1921-22, 6,230'56; total, 231,314'02 ptes. Girona: Any 1922-23, 108,398'58 ptes., i any 1921-22, 12,959'83; total, 121,358'41 ptes. Lleida: Any 1922-23, 93,104'95 pessetes. Tarragona: Any 1922-23.

(Sessió del dia 27 de juny de 1923.)

HISENDA

Acords del Consell Permanent

Acorda el Consell:

Aprovar les relacions presentades per l'Oficina de Pagaduria dels Departaments de Cultura i d'Agricultura, com a justificants dels lliuraments expedits durant l'exercici 1921-22, per atendre els serveis d'Agricultura.

— Donar-se per assabentat del producte líquid del servei de Telèfons en el primer trimestre de 1923, que importa 37,424'66 ptes.; de l'estat comparatiu de les recaptacions del servei de Telèfons corresponents al primer trimestre de 1922-23, amb un total de recaptació de més, aquest darrer any, de 39,608'42 ptes.; del resum de la liquidació d'ingressos de la Secció de Telèfons, corresponent al primer trimestre de 1923, amb una recaptació total de 223,349'19 ptes.; del resum del movi-

ment d'asilats en els Manicomis de Salt, Sant Boi i Reus, a càrrec de la Mancomunitat, durant el mes de maig darrer; del resum del moviment d'asilats acollits per compte de la Mancomunitat a les Cases de Maternitat i Expositos i dels empleats i dependents interns, durant el mes d'abril darrer; i de l'estat comparatiu de la recaptació de l'arbitri sobre automòbils, entre els anys 1922-23 i 1923-24, mesos d'abril i maig.

(Sessió del dia 12 de juny de 1923.)

Aprovar el següent estat d'economies en els pressupostos de les Diputacions:

Barcelona: Any 1922-23, 225,083'46 ptes., i any corrent a càrrec de la Mancomunitat l'import del 120 per 100 corresponent al dit pagament.

(Sessió del dia 13 de juny de 1923.)

A proposta del senyor Interventor general, amb el vist i plan del Conseller de Finances,

1.ª Lliurar, a favor de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, les següents quantitats: 708,91 ptes., amb càrrec al cap. 11.ª, article únic, part. 198, Resultes de 1922-23, comissió de l'1 per 1,000 sobre 708,910'49 ptes. dels girs pagats en el quart trimestre de 1922-23, per compte de la Mancomunitat.

12,456'74 ptes., amb càrrec al cap. 11.ª, art. únic, part. 390, Resultes de 1922-23, import de la comissió d'1'50 per 100, en concepte de recaptació d'ingressos de la Mancomunitat, realitzats en el quart trimestre de 1922-23, al respecte de 830,449'63 ptes.

2.ª Formalitzar l'ingrés del líquid a favor de la Mancomunitat de la relació d'interessos formada per la mateixa Caixa de Pensions, amb data 30 de maig pròxim, i que es refereix al quart trimestre de 1922-23, per un import de 6,669'08 ptes.

(Sessió del dia 20 de juny de 1923.)

A proposta del Conseller de Finances, adoptar els següents extrems:

1.ª Cessaran, a comptar del dia 1.ª de juliol pròxim, les entitats que realitzen la recaptació dels ingressos de la Mancomunitat en les Demarcacions d'Arenys de Mar i Rubí, o sigui, respectivament, Sr. Domènec Massuet i Banc de Terrassa.

2.ª Designar, per al cobrament dels dits ingressos, a comptar de la mateixa data, la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis.

3.ª Comunicar els acords precedents als interessats, fent constar als que cessan la satisfacció del Consell Permanent per la seva actuació durant el temps que han prestat els seus serveis a la Mancomunitat.

4.ª Publicar en els *Bulletins Oficials* que correspongui els nomenaments i cessants que s'expressen.

— Vistos els comptes de pressupostos i de caixa, rendits, corresponents a l'any 1922-23, junt amb els documents de càrrec i data que formen part integrant dels esmentats comptes,

1.ª Sotmetre a l'examen, censura i aprovació de la pròxima Assemblea, els comptes de pressupostos i de caixa de la Mancomunitat, corresponents a l'any 1922-23, junt amb els documents que els integren, rendits, respectivament, pel President ordenador de pagaments i el Caixaer de la Mancomunitat.

2.ª Encarregar a l'Oficina d'Intervenció que recapti, dels preceptors que encara no han rendit compte de les quantitats percebudes, la seva justificació.

3.ª Que els dits comptes quedin exposats en l'Oficina d'Intervenció de la Mancomunitat fins que l'Assemblea es reunís per a la seva aprovació, fent-se així públic, per edictes, en els *Bulletins Oficials* de les quatre províncies mancomunades.

(Sessió del dia 27 de juny de 1923.)

ARBITRIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Desestimar, per extemporània i improcedent, la reclamació formulada a nom de la Companyia general de Tramvies de Barcelona, contra la liquidació dels arbitris que han de satisfer-se per a col·locació de pals de la línia Plaça Major de Sarrià al peu del monestir de Pedralbes, i contra l'avís relatiu al canon a satisfer per les línies que ocupen les carreteres de la Mancomunitat, atenent-se al que es disposa en decret de 9 d'abril de

1921; i comunicant-se aquest acord a la Companyia general de Tramvies, com a resolució a la seva instància de 17 de gener últim, advertint-la que, de no satisfer els al·ludits arbitris dins el non termini de quinze dies que se li concedeixi, es procedirà contra ella per la via administrativa d'apremi.

— Desestimar la instància del Sr. Josep Calvet, interessat que se li condoni la multa que li fou imposada per haver circulat per la carretera de Sant Celoni a Gualba l'any 1920, sense estar proveït de la corresponent patent, i per a l'efectivitat de la qual se li segueix procediment d'apremi, notificant-li aquest acord.

— Assabentar d'unes reclamacions formulades per alguns interessats, contra el procediment d'apremi que se li segueix per a fer efectiu l'arbitri d'automòbils exigit a conseqüència de les denúncies formulades, d'haver circulat pel camí de Palafrugell a Calella, amb motiu de les quals l'Ajuntament de Palafrugell certifica que el dit camí és veïnal i no de la Mancomunitat; i tenint en compte que la Mancomunitat ha esmerçat importants quantitats en la conservació del dit camí i d'altres de la província de Girona, que ha considerat com a mancomunals, en virtut dels traspàs de serveis i dels acords que s'hi refereixen, requerir els Municipis de Palafrugell i els altres de la província de Girona que tinguin camins en el mateix estat, perquè manifestin, abans del dia 31 de juliol pròxim, mitjançant el corresponent acord, ratificat per la respectiva Junta de Vocals associats, si consideren cedit o cedexen a la Mancomunitat els esmentats camins, sense perjudici dels altres compromisos que tenen contractats amb la Diputació de Girona respecte llur conservació, en el ben entès que, cas que no es resolgui d'aquesta conformitat o no contestin dintre el termini indicat, la Mancomunitat deixarà d'atendre la conservació dels repetits camins i retirarà el personal i els materials destinats a aquell objecte, sense perjudici d'exigir, si ho estima convenient, el reintegrament de les quantitats invertides en la dita conservació, i comunicar aquest acord, per diligència, al senyor Enginyer-director de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, i al Negociat administratiu de Carreteres, perquè curin de l'execució del tràmit acordat.

(Sessió del dia 20 de juny de 1923.)

PROPIETATS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Presidència perquè, en compliment d'obligacions anteriors, i atesos els pactes que consten en l'escriptura d'adquisició dels terrenys procedents del Convent de Vallldonzella, amb destinació a la Casa de Caritat de Barcelona, lliuri per si o per mitjà de la persona que delegui, a l'Abadessa de l'esmentat Convent de Vallldonzella, la quantitat de 17,120 ptes., de les quals, 16,000 ptes. constitueixen l'import del sisè dels terminis en què s'estipula el pagament, i les restants 1,120 són els interessos de la quantitat pendent de pagament; i lliurant-se, amb càrrec a la part. 406, art. 4.ª, cap. 10.ª de la secció de despeses del Pressupost vigent de la Mancomunitat, l'esmentada suma de 17,120 ptes., Internacional de Fisicotenica aplicada a l'Orientació Professional i a l'Orientació Científica del Treball, lliurant-se la dita suma al Director de l'Institut d'Orientació Professional, Sr. Josep Ruiz i Castella, amb el ben entès que es tracta d'una subvenció de caràcter extraordinari, que en cap cas podrà invocar-se com a precedent.

(Sessió del dia 20 de juny de 1923.)

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA
CRÒNICA OFICIAL

SUMARI

	Pàgines		Pàgines
PRESIDÈNCIA	205	Serveis tècnics d'Agricultura	216
Assumptes generals.....	205	Direcció.....	216
Palau de la Generalitat.....	205	Servei de Terra camps.....	216
Negociat d'Arquitectura.....	205	Plagues del camp.....	216
Homenajes, fiestas, etc.....	206	Servei d'Arbres fruiters.....	217
Personal.....	206	Campanya contra la llagosta en terres d'Aragó.....	217
CULTURA I INSTRUCCIÓ	206	Servei de Viticultura i Enologia.....	217
Serveis científico-administratius	206	Auxilis tècnics.....	218
Comissió d'Educació general.....	206	Servei d'Acció social agrària.....	218
Servei de Meteorologia.....	207	Laboratori d'Anàlisi.....	219
Museus, Biblioteques i Arxius	207	Laboratori de Patologia vegetal.....	219
Junta de Museus de Barcelona.....	207	Servei de Ramaderia.....	219
Biblioteca de Catalunya.....	208	Personal.....	219
Biblioteca del Consell de Pedagogia.....	208	TELÈFONS	220
Biblioteques Populares.....	208	CARRITERES, CAMINS I PONTS	220
Biblioteca Popular de Borges Blanques.....	208	Construcció.....	220
" de Canet de Mar.....	208	Reparació i conservació.....	221
" de Figueras.....	209	Arbrat.....	224
" d'Olot.....	209	Material.....	224
" de Sallent.....	210	Camins de bast.....	224
" de Vendrell.....	210	Personal.....	224
" de Vic.....	210	Vària	225
Ensenyament	210	BENEFICÈNCIA I SANITAT	225
Ensenyament superior:		Beneficència.....	225
Institut de Fisiologia.....	210	Obres.....	225
Ensenyament normal:		Hospitals.....	226
Escola d'Estiu.....	210	Manicomis.....	226
Ensenyament primari.....	211	Asils.....	226
Escola Montessori.....	211	Personal.....	227
Ensenyament professional:		Subvencions.....	227
Escola de Tall de Girona.....	213	Sessions de les Junes de Govern dels Establi-	
L'ensenyament femení a Catalunya.....	213	ments de Beneficència:	
Ensenyament tècnic-industrial:		Girona.....	228
Escola del Treball.....	211	Lleida.....	231
Escola local de Teixits de punt de Canet de Mar.....	213	Sanitat.....	232
Ensenyament artístic:		Brigada sanitària.....	232
Escola Superior dels Bells Oficis.....	213	POLÍTICA SOCIAL	232
Educació física.....	213	HIENDA	235
Extensió d'Ensenyament tècnic.....	213	Contingent.....	235
Premis, beques i subvencions.....	214	Arbitris.....	235
Personal.....	214	Propietats.....	235
Vària	214	Emprèstits.....	235
AGRICULTURA	215	Pràctics.....	234
Escola Superior d'Agricultura.....	215	Personal.....	235
		Caixa de Crèdit Comunal.....	235

CRÒNICA OFICIAL

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY IV

JULIOL MCMXXIII

Núm. 7

PRESIDÈNCIA

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment d'un ofici de la Comissió provincial de Barcelona, assabentant que ha estat acceptada l'excusa del càrrec de Diputat provincial, fonamentada en motius de salut, presentada pel Sr. Joan Giró i Prat; i donar-ne comunicació a la pròxima Assemblea.

(Sessió del dia 4 de juliol de 1923.)

Vista la moció dirigida a l'Assemblea de la Mancomunitat, en la seva darrera reunió, pel Diputat Sr. Agelet, i atès l'informe del Secretari general d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, nomenar una Comissió, presidida pel senyor Conseller d'Instrucció pública i integrada pel Srs. Pompeu Fabra i Secretari del Departament d'Ensenyament primari i secundari, perquè es posi en relació amb la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona per auxiliar-la en tot el que es refereixi a la qüestió del Llogat Pere Vila, en el mateix sentit amb què s'expressà davant l'Assemblea el Conseller d'Instrucció pública; donant-se trasllat d'aquest acord al Diputat Sr. Agelet.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1923.)

Donar-se per assabentat d'un ofici de la Presidència de la Diputació de Girona, comunicant que va ésser rebuda la certificació de l'Audiència de Barcelona, declarant vàlida l'elecció de Diputats provincials pel districte de Figueras, proclamant el Sr. Rafael Torruella en lloc del Sr. Boi Rahola; acordant-se transmetre el referit ofici a la Presidència de l'Assemblea de la Mancomunitat, als oportuns efectes.

(Sessió del dia 19 de juliol de 1923.)

Tenint en compte el possible cas que algun dels senyors Diputats de la Mancomunitat elegits per les comarques catalanes pogués trobar-se en cas d'incompatibilitat per servir càrrecs dels que la llei no autoritza coexistents amb el de Diputat, autoritzar el senyor President perquè pugui declarar l'excèdencia dels que es trobin en el cas referit, si els interessats ho demanen i no es celebrés Consell abans que la concessió de l'excèdencia pogués perjudicar-los.

(Sessió del dia 26 de juliol de 1923.)

PALAU DE LA GENERALITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar els comptes a continuació s'esmenten, presentats per l'industrial Sr. Alfons Juyol, a satisfec amb càrrec a la part 72 del Pressupost vigent.

El de data 22 de maig, per subministre de pedra i execució de dos jocs de columnes destinades a la Sala de l'Assemblea, d'import 3.183'75 ptes.

El de la mateixa data, per subministre de pedra i treballs realitzats en el Pati de Sant Jordi, d'import 6.021'60 ptes.

El de 23 de maig, per subministre de marbres i jornals de marmolista invertits en la Sala de l'Assemblea, d'import 1.594 ptes., i el de la mateixa data, per jornals de picapedrer invertits en el muntatge de les pedres del Pati de Sant Jordi, d'import 140 ptes.

(Sessió del dia 18 de juliol de 1923.)

NEGOCIAT D'ARQUITECTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atès el dictamen del Cap-director d'Administració, aprovar les relacions de les quantitats que han d'abonar-se als auxiliars que treballen en el Negociat d'Arquitectura, pels següents conceptes, amb càrrec a la part 26 del Pressupost vigent:

Per hores extraordinàries de treball, durant el mes de juny propassat, a En Josep Sánchez, 196'87 ptes.; a En Josep M. Camarasa, 224; a N'Alfred Figueras, 246'75; a En Santiago Bonet, 244, i a En Miquel Masdeu, 196'87 ptes.

Per treballs extraordinaris d'aixecament de plans, durant els dies 14, 15 i 16 de juny, a En Ramir Faro, 37'40 ptes.

Per despeses de viatges i estada a Tarragona, durant els mateixos dies, a En Ramir Faro i N'Alfred Figueras, 155'90 ptes.

Per despeses de viatges i estada a Tarragona, el dia 7 de juny, a En Josep M. Camarasa, 36'20 ptes.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1923.)

FESTES, HOMENATGES, ETC.

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Oïda les manifestacions del Conseller Sr. Sol, respecte els actes celebrats a Girona i a Sant Martí d'Ollers, en homenatge a la memòria de Mn. Baldri Reixach, als quals assistí en representació de la Mancomunitat, que s'abonin al Sr. Sol les dietes corresponents als dies 30 de juny i 1.º de juliol, en els quals tingueren lloc les referides festes, per sortida del lloc habitual de residència, i les despeses de viatge de Lleida a Barcelona i Barcelona a Lleida.

(Sessió del dia 4 de juliol de 1923.)

Llaurar, a favor del Conseller de Finances, Sr. Joan Vallès i Pujals, la quantitat de 60,584'18 ptes., que figura en la part 427 del vigent Pressupost, per tal d'atendre el pagament de les obres d'acabament del monument a Mn. Jacint Verdaguer; havent de justificar-se degudament la inversió donada a la dita quantitat, passant-se diligència d'aquest acord a Intervenció, als oportuns efectes.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1923.)

Donar-se per informat de les manifestacions de la Presidència, respecte del curs dels treballs de preparació i d'impressió de les obres completes d'Enric Prat de la Riba, primer President de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1923.)

PERSONAL

Notícies i documents

Acordà el Consell:

Concedir a En Conrad Malbenda i Hernández, auxiliar segon del Departament d'Hisenda, vint dies de llicència que demana per motius d'ordre particular, a comptar del dia 27 del mes que som, fins al 15 del pròxim agost, en les condicions reglamentàries, o sia els vuit dies primers amb sou sencer, els set següents a mitjà sou i els cinc restants sense sou.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1923.)

CULTURA I INSTRUCCIÓ

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIU

COMISSIÓ D'EDUCACIÓ GENERAL

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Com acord previ i complementari del projecte de reglamentació relativa a atorgament de premis per part de la Mancomunitat de Catalunya en certàmens literaris i altres iniciatives similars, que fou encomanat a la Comissió d'Educació general, segons deliberació del dia 1.º de febrer darrer, atorgar la seva conformitat a la iniciativa de la sudita Comissió, de cooperar a la dignificació i eficàcia dels Jocs Florals de Catalunya, mitjançant un concurs anual, les bases del qual seran aquestes:

A) El concurs tindrà per objecte premiar la millor poesia d'entre les distingides amb flor natural durant l'any, en tots els Jocs Florals i certàmens literaris celebrats a les terres de llengua catalana, llevat els de Barcelona.

B) El premi consistirà:

a) En un objecte d'art elaborat a l'Escola dels Bells Oficis, l'import del qual, de 250 a 300 ptes., podrà anar a càrrec directe de la Mancomunitat.

b) En diploma acreditatiu d'aquesta honor.

c) En una retribució en metàl·lic de 500 ptes.

d) En el solemne lliurament d'un diploma d'honor a la municipalitat on s'hagi escagut el certamen en el qual hagi estat premiada la poesia objecte de la distinció.

Disposar que la Comissió d'Educació general tingui cura dels detalls de tràmit i organització del referit concurs, i que en formular el projecte de reglamentació de premis de la Mancomunitat en certàmens literaris que s'ha fet esment, fixi el nombre màxim de premis que

es poden concedir cada any, assenyalant ja nominalment els que es poden donar com a fora de concurs a determinats Jocs Florals tradicionals (Girona, Lleida, etc.), i estableixi les regles mitjançant les quals es concediran els restants premis i les condicions que haurien de subjugar-se.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1923.)

Notícies i documents

SERVEI DE CONFERÈNCIES POPULARS

Al Camp de Tarragona.—La Comissió d'Educació general de la Mancomunitat de Catalunya ha organitzat, per terres del Camp de Tarragona i Conca de Barberà, una tanda de conferències populars educatives, durant aquest mes d'agost, amb el següent programa:

A Vilabella, dissabte, dia 11; a Puigpelat, diumenge, dia 12; a Masó, dimars, dia 14; a Rodonyà, dimecres, dia 15; a Espuga de Francolí, dissabte, dia 18; a Vèlvort, diumenge, dia 19; a La Riba, dissabte, dia 25, i a Alcover, diumenge, dia 26, totes elles a les nou del vespre.

Llobregat amunt.—La sudita Comissió ha organitzat un altre itinerari de conferències, començant per Olesa i seguint Llobregat amunt, durant el mateix mes d'agost, en la següent forma:

A Olesa de Montserrat, dimars, dia 21; a Sant Vicenç de Castellet, dimecres, dia 22; a Gironella, dijous, dia 23; a Olvan, divendres, dia 24; a Puigregir, dissabte, dia 25; i a La Pobla de Lillet, diumenge, dia 26; totes elles a les nou del vespre.

En cada una d'aquestes poblacions seran donades dues conferències, l'una sobre «Higiene, física i moral», l'altre sobre «Formació de ciutadania».

—La Comissió d'Educació general de la Mancomunitat.

nitat de Catalunya, prepara, per realitzar a l'agost vinent, unes tantes de conferències, pujant cap a la Ribera del Cid, Conca de Tremp i Comtat de Pallars.

Aquestes conferències seran sobre temes d'educació popular, il·lustrades amb projeccions i, en acabat, amb repartiment de diferents fulletons també d'educació cívica, moral i patriòtica.

La ruta que pensa seguir la Comissió és partint de Tàrraga, cap a Agramunt, Artesa de Segre, Tremp, Solís, Pobla de Segur, Sort, Esterri d'Àneu, tocant a la Vall d'Aran. En cada una d'aquestes poblacions seran donades dues conferències.

De la Ribera del Cid al Pallars Sobirà. — La Comissió d'Educació general de la Mancomunitat de Catalunya ha organitzat el cicle de conferències d'educació popular per la Ribera del Cid, Ribera del Segre, Pallars Jussà, i Pallars Sobirà, en el següent ordre:

Disabte, dia 11 d'agost, a les nou del vespre, a Agramunt; diumenge, dia 12, al matí a Artesa de Segre i al vespre a Tremp; dimarts, dia 14, al vespre, a Solís; dimecres, dia 15, al matí a Pobla de Segur i al vespre a Sort; diumenge, dia 19, al matí, a Esterri d'Àneu.

En cadascuna d'aquestes poblacions seran donades dues conferències, il·lustrades amb projeccions.

Cap a les Fonts del Llobregat. — La sudita Comissió ha organitzat un altre cicle de conferències, seguint algunes poblacions a la vora ascendent del Llobregat, per Olesa, Sant Vicens de Castellet, Gironella, Berga, Puigcerdà i fins a La Pobla de Lillet.

Altres cicles. — La Comissió està preparant, encara, l'organització d'altres tantes de conferències, en diferents itineraris, cap als extrems de Catalunya.

SERVEI DE METEOROLOGIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Assabentat de la R. O. de 26 de maig darrer, obrint una informació sobre el Reglament provisional per a l'establiment i explotació de serveis radio-elèctrics, publicat simultàniament, i invitant a fer propostes d'explotació dels esmentats serveis en zones o regions d'Espanya.

1.ª Adreçar una instància al Ministeri de la Governació, demanant que es modifiqui l'art. 21 de l'esmentat Reglament, en el sentit de fer possible a la Mancomunitat l'establiment i explotació pel seu compte, encara que amb el concurs del personal del Cos de Telègrafs, d'una petita xarxa independent, constituïda per una o dues estacions emissores i nombroses estacions receptors, en els domicilis dels encarregats de transmetre a l'oficina central del Servei Meteorològic les observacions que permeten de formar el mapa del temps probable i la localització de les pressions i dels vents.

2.ª Adreçar una altra instància al Director general de Correus i Telègrafs demanant l'autorització per establir, amb caràcter complementari, del Servei telefònic, per als casos d'accident o desperfectes, sengles estacions radio-telefòniques a Viella, Tremp, Puigcerdà, Pignères, Lleida, Ripoll, Barcelona, Gandesa, Viladecans, Santa Coloma de Queralt i Sen d'Urgell.

3.ª Adreçar una altra instància al senyor Ministre d'Instrucció pública, demanant, des d'ara, per a quan el Reglament entri en vigor, l'autorització per a l'establiment d'una estació de cinquena classe, és a dir, de caràcter docent, en l'Escola Industrial de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 26 de juliol de 1923.).

MUSEUS, BIBLIOTEQUES I ARXIS

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat d'un ofici de la Junta de Museus de Barcelona, regradant els donatius fets per la Presidència de la Mancomunitat amb destinació a les seves col·leccions.

— Atès l'ofici de la Junta de Museus de Barcelona, data 7 del mes que com, que la quantitat de 99.000 ptes., concedida en préstec a la dita Junta, segons acord del 17 d'agost de 1922, a fi que aquella pogués atendre a l'exercici del dret de retracte que li fou concedit per R. O. sobre els tems de Sant Valeri i de Sant Vicens de la Catedral de Lleida, sigui reintegrada a la caixa de la Mancomunitat quan es faci efectiva a la repetida Junta la quantitat de 200.000 ptes. que li són atribuïdes en la distribució de l'emprèstit de 60.000.000.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1923.)

Notícies i documents

Principals acords fets en sessió del dia 6 de juliol de 1923. — Fou presidida pel M. Il·lre. Sr. Josep Llimona, amb assistència dels Il·lres. Srs. Josep Barbey, Estanislau Duran i Reynals, Dr. Antoni Rabó, Mannel Rodríguez i Codolà, Ricard Canals, Jeroni Martorell, Carles Pirozzini i el Director dels Museus, Secretari de la Junta, Sr. Joaquim Folch i Torres.

Es prengueren els següents acords:

Determinar, de conformitat amb la proposta de la Comissió d'Arqueologia, el pla d'excavacions a efectuar durant el present any econòmic, així com els viatges d'estudi i adquisicions a fer per a les col·leccions del Museu. A més, rependre els treballs d'excavació a Empúries i estudiar el que fa referència a cloure amb tanques aquell recinte, emplaçant-li una porta d'accés, així com, també, retols indicadors en català, etc.

De conformitat amb la proposta de la Comissió d'Art contemporani, fer contractació de preu per alguns exemplars presentats en venda, i adquirir, amb destinació a les col·leccions del Museu d'Art contemporani, dos bocets a l'oli, «Seti de Girona», de Martí i Alsina.

Assabentar-se que, en virtut de les conformitats donades als preus de contraoferta proposats per la Junta, quedaren en ferm les següents adquisicions d'exemplars amb destinació al Museu d'Art medieval i modern:

Retaulle de Sant Pere, obra d'escola valenciana, de finals del segle xv; frontal del segle xiv; objecte litúrgic, d'argent, del segle xv; imatge en pedra policromada, obra catalana del segle xiv; retaulle de Sant Antoni, procedent de l'església parroquial de La Figuera; imatge de la Mare de Déu, incompleta, en pedra policromada, de finals del segle xv; un ostiari, d'argent, una Verrera, d'argent daurat; bust femení, en terra cuita, amb restes d'esmalt ceràmic; imatge gòtica de la Verge, en pedra, obra catalana del segle xv, procedent de l'església de Marquet; imatge romànica, en talla daurada i policromada, obra catalana del segle xiii; taula d'escola valenciana, de principis del segle xvi, representant el «Dubte de Sant Josep»; petita taula d'escola catalana, del segle xv, atribuïble al pintor Cirera; copió d'argent daurat, del segle xv, obra catalana marcada; quatre exemplars de vidres catalans, del segle xvii; fragment de tela mudejar, brodada, del segle xv; pica de ceràmica, amb relleus i esmalt, trobada en la construcció d'un edifici a Còrdova; llit barroc, daurat i policromat, obra

catalana del segle XVIII; Taula de sant Jordi, de Jaume Huguet.

Publicar el *Catàleg de la Pintura romànica*, de damunt la taula, obra del Director dels Museus, Secretari, Sr. Joaquim Folch i Torres, el qual treball ha obtingut el Premi anual de l'Institut d'Estudis Catalans, fent que coincideixi la publicació amb la inauguració de les noves Sales de pintura romànica del Museu de la Ciutadella, a la tardor vinent, procurant obtenir de la M. il·lre. Comissió Municipal de Cultura el complement dels mitjans econòmics necessaris per a la dita publicació.

A proposta de la Comissió de Biblioteca i de la d'Arqueologia, fer algunes adquisicions i encomandes de llibres.

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Notícies i documents

El moviment d'aquesta Biblioteca, durant el mes de juny, ha estat com segueix: Obres registrades, 707; total de lectors, 2,977; llibres servits a la Sala de lectura, 2,368, i servits en préstec, 354.

Llista de donadors de llibres durant el mes de juny: J. Botey; Foment de Pietat Catalana; Mancomunitat de Catalunya; Central de Biblioteques; F. Rodríguez i Marín; Carnegie Endowment for International Peace; A. Rubió i Balaguer; P. Bosch i Gimpera; Dr. A. Rubió i Lluch; Exposició d'Art; J. Poch; Instituto Agrícola Catalán de San Isidro; J. Cachot Torroja; Puig i Cadafalch; J. Conangla i Fontanilles; Maggs Brothers; R. Rucabado; Comerma; Consol general d'Alemanya; Société des Nations; University of California; Smithsonian Institution; i Junta para Ampliación de Estudios.

El moviment d'aquesta Biblioteca, durant el mes de juliol, ha estat com segueix: Total d'obres registrades durant el mes, 361; llegendes a la Sala de Lectura, 1,371; llegendes en préstec, 343, de les quals 50 s'han enviat a les Biblioteques Populares; total de lectors, 1,774.

L'última setmana del mes, la Biblioteca fou tancada per fer la revisió de la Sala de Lectura i de la secció corresponent dels magatzems.

Llista de donadors de llibres durant el mes de juliol: Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación; Centre de Lectura de Reus; Director de la Revista *Los Estados Unidos*; Alcaldía Constitucional de Vic; doctor A. Brossa i Bosque; H. Champion; Rvnd. P. Provincial de la Companyia de Jesús; Carnegie Endowment for International Peace; P. Bosch i Gimpera; C. Maríneco; Conde de Gimenó; J. Sanchis i Sivera; Cámara de Comercio y Navegación de Barcelona; Editorial Apolo; Consol general d'Alemanya; Consol general de França; Instituto Agrícola Catalán de San Isidro; R. Rucabado; Director de la Fira Oficial de Mostres de Barcelona; Esperanta Societo Peco Kaj Amo; J. Puig i Cadafalch; Fr. B. M. Xiberta; J. Serra i Constantins; Comité de Relations Internationales; F. Maspons Anglases; Cooperativa de Periodistas; B. Carqueja; i Sociedad Española de Electricidad de Brown Boveri.

BIBLIOTECA DEL CONSELL DE PEDAGOGIA

Notícies i documents

El moviment d'aquesta Biblioteca, durant el mes de juliol, ha estat el següent:

Llibres consultats a la Biblioteca: Obres generals i Llibres d'Infants, 39; Filosofia, 5; Religió, 7; Pedagogia

i Ciències socials, 126; Filologia, 22; Ciències pures, 305; Ciències aplicades, 15; Belles Arts, 24; Literatura, 18; i Història i Geografia, 31. Total, 326 llibres.

Servei de préstec: Obres generals i Llibres d'Infants, 50; Filosofia, 18; Religió, 10; Pedagogia i Ciències socials, 123; Filologia, 12; Ciències pures, 84; Ciències aplicades, 26; Belles Arts, 7; Literatura, 156; i Història i Geografia, 54. Total, 539 llibres.

Els lectors inscrits han estat 15, i els assistents a la Biblioteca 298.

BIBLIOTEQUES POPULARS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

En virtut de la base cinquena del concurs d'avantprojectes d'edificis destinats a Biblioteques Populares, obert darrerament, a proposta del Conseller d'Instrucció pública, acordar nomenar, per formar part del Jurat qualificador del referit concurs, l'Arquitecte dels Serveis de Cultura de la Mancomunitat, Sr. Lluís Planas i Calvet.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1923.)

Atenent-se al veredict del Jurat designat per fallar el concurs d'avantprojectes de Biblioteques Populares, sancionar la proposta unànime, formulada per aquell, concedint un primer premi de 2,500 ptes. al projecte n.º 187, del Sr. Puig i Gairalt, i tres premis, de 1,000 cada un, als n.ºs 190, 182 i 180, dels Srs. Isidre Puig i Boada, E. Porta i Berpós i Bonet, respectivament.

(Sessió del dia 19 de juliol de 1923.)

BIBLIOTECA POPULAR DE BORGES BLANQUES

Notícies i documents

Durant el mes de juliol han concorregut a la Biblioteca 444 lectors: 70 homes, 18 dones i 356 infants. Han estat consultades 582 obres: 7 de Coneixements generals, 1 de Filosofia, 16 de Filologia, 1 de Ciències pures, 1 de Ciències aplicades, 5 de Belles Arts, 22 de Literatura, 16 d'Història i Geografia i 510 llibres d'infants. Han llegit diaris i revistes 41 lectors.

Han utilitzat el Servei de préstec 62 lectors: 27 homes, 23 dones i 12 infants, els quals han llegit 63 obres.

La Central de Biblioteques ha tramès un important lot de llibres. La Cámara de Comercio y Navegación ha fet donatíu d'un exemplar de la *Memoria comercial* de l'any 1921.

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

Notícies i documents

Durant el mes de juliol han concorregut a la Biblioteca 614 lectors: 178 homes, 131 dones i 305 infants. S'han llegit 1,307 obres: 1,118 a la Sala de lectura i 189 a domicili.

Els llibres llegits a la Sala de lectura, per ordre de preferència, són els següents: 701 Llibres d'infants, 119 de Literatura, 77 de Coneixements generals, 34 de Belles Arts, 27 de Geografia i Història, 23 de Filologia, 20 de Pedagogia i Ciències socials, 18 de Ciències aplicades.

endes, 7 de Ciències teòriques, 1 de Filosofia i 1 de Religió.

Han llegit diaris i revistes 184 lectors.
Els llibres llegits a domicili, són: 107 de Literatura, 26 de Ciències aplicades, 18 Llibres d'infants, 8 de Ciències socials i Dret, 7 de Ciències teòriques, 6 de Filosofia, 5 de Belles Arts, 4 de Geografia i Història, 3 de Coneixements generals, 3 de Religió i 2 de Filologia.

Han utilitzat el préstec 93 llegidors: 40 homes i 53 dones. S'han inscrit aquest mes 11 lectors: 3 homes i 8 dones.

De la Biblioteca de Catalunya s'han llegit 23 obres, i de la Biblioteca del Consell de Pedagogia, 1.

La Biblioteca s'ha vist honorada per 127 visitants, entre altres les Escoles Nacionals de Sant Vicenç i de Sant Pol de Mar.

S'han rebut de la Central de Biblioteques 33 obres noves.

BIBLIOTECA POPULAR DE FIGUERES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que per als efectes de la nòmina, s'entengui que la Srta. Lluïsa Ribas i Papasseit, de l'Escola Superior de Bibliotecàries, ha començat el servei de pràctiques retribuïdes a la Biblioteca Popular de Figueres des del dia 11 de juliol corrent, a raó de 1,800 ptes. anuals, tenint en compte que practica fora de Barcelona.
(Sessió del dia 19 de juliol de 1923.)

Notícies i documents

Durant el mes de juny han concorregut a la Biblioteca 1.435 lectors: 835 homes, 146 dones i 454 infants. Llibres llegits, 2.242; repartits entre les diferents matèries: Llibres d'infants, 877; Obres generals, 116; Filosofia, 33; Religió, 9; Ciències socials i Dret, 17; Filologia, 51; Ciències pures, 52; Ciències aplicades, 121; Belles Arts, 164; Literatura, 540 i Història i Geografia, 256.

Han llegit diaris i revistes 251 lectors.
A la Biblioteca de Catalunya s'han demanat en préstec 6 obres.

De la Central de Biblioteques Populares s'ha rebut un lot de llibres, havent adquirit, també, les següents obres: P. Bosch Gimpera, *La Necrópolis de Perelada*; P. Bosch Gimpera, I. Pericot, J. Colominas, M. Pallares, J. Rius, *Excavació de sepulcres megalítics*; I. Pericot, *Materials de Prehistòria catalana*, vol. II, i *Col·lecció prehistòrica del Museu de Girona*, i per la col·lecció local, Frederic Gironella, *Records de Figueres*, totes cedides pels respectius autors.

El dia 1.er de juliol quedarà definitivament establert el Servei de préstec.

Organitzades per la Comissió General de la Mancomunitat de Catalunya, els dies 16 i 17 varen ésser donades a aquesta Biblioteca Popular dues conferències a càrrec de l'artista i crític d'art En Rafael Benet, dissenyant sobre *Les formes importades i el lleuat aborigen en les arts de Catalunya*. Davant d'una concurrència nombrosa exposà, amb paraula senzilla i com en conversa familiar, els aborígens de les arts a casa nostra i el seu desenvolupament. Foren il·lustrades amb projeccions.

Durant el mes de juliol han concorregut a la Biblioteca 887 lectors: 510 homes, 59 dones i 318 infants. Han estat consultats 1.309 obres, repartides de la següent manera: Llibres d'infants, 563; Obres generals, 54; Filosofia, 18; Religió, 6; Ciències socials, 18; Filologia, 34; Ciències pures, 37; Ciències aplicades, 74;

Belles Arts, 105; Literatura, 301; Història i Geografia, 99.

Han llegit diaris i revistes 132 lectors.

S'han demanat en préstec, a la Biblioteca de Catalunya, 4 obres.

De la Direcció tècnica de Biblioteques Populares s'ha rebut un important lot de llibres.

Comencem a rebre la revista francesa *La Renaissance de l'Art français*.

El dia 1.er de juliol s'inaugurà el Servei de préstec, havent-lo utilitzat 52 homes, 35 dones i 3 infants. Els llibres llegits a domicili, són 100: Obres generals, 3; Filosofia, 1; Ciències socials, 5; Ciències aplicades, 7; Ciències pures, 2; Belles Arts, 5; Literatura, 70, i Història i Geografia, 1.

Havent disfrutat dels quinze dies de vacances la Bibliotecària, ha vingut a substituir-la la Srta. Lluïsa Ribas, alumna del curs de pràctiques de l'Escola de Bibliotecàries.

El dia 6, En Joan Subias Galter donà, en la Sala d'actes d'aquesta Biblioteca, una conferència sobre «La pintura gòtica catalana». El Sr. Subias va anar exposant els orígens, caràcter, influències i els mestres en la pintura gòtica a Catalunya, amb els defectes i mèrits més rellevants dels pintors i de les teles dels segles XV i XVI.

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Notícies i documents

Durant el passat mes de juny han concorregut a la Biblioteca 680 llegidors, 341 homes, 112 dones i 227 infants.

Els llibres llegits a la Sala de lectura, són: Biblioteca infantil, 432; Obres generals, 63; Filosofia, 7; Religió, 3; Ciències socials, 9; Ciències pures, 23; Ciències aplicades, 37; Filologia, 6; Belles Arts i Esports, 123; Literatura, 154, i Història i Geografia, 54. Total, 911.

Han utilitzat el Servei de préstec 186 llegidors. Les obres llegides, són: Obres generals i Biblioteca infantil, 41; Filosofia, 6; Religió, 2; Ciències socials, 9; Filologia, 6; Ciències pures, 4; Ciències aplicades, 10; Belles Arts, 19; Literatura, 99, i Història i Geografia, 16. Total, 212.

Els llegidors inscrits en el sudit Servei de préstec, són 17.

S'han registrat 25 volums i s'han redactat i intercalat 45 còduls.

Els dies 2 i 3, el Sr. Rafael Benet donà dues conferències (tres lliçons) amb projeccions lluminoses sobre «Embelliment dels Oficis d'Art». Aquest cursot fou organitzat per la Comissió d'Educació general de la Mancomunitat i per la Direcció tècnica de Biblioteques.

Organitzades per un grup de senyores d'aquesta localitat, s'han donat, en el local de la Biblioteca, les següents conferències, totes sobre «Educació femenina»: el dia 3, a càrrec del Dr. Cardó; el dia 17, a càrrec del Dr. Aragó (Ivon l'Escop), i el dia 24 a càrrec del P. Antoni M. de Barcelona O. M. C. Aquestes conferències, que han estat exclusivament per a dones, s'han vist molt concorregudes.

— Durant el present mes de juliol han concorregut a la Biblioteca 422 llegidors: 239 homes, 74 dones i 109 infants.

Els llibres llegits a la Sala de lectura, són: Llibres d'infants, 195; Obres generals, 26; Filosofia, 6; Ciències socials, 7; Filologia, 7; Ciències pures, 6; Ciències aplicades, 18; Belles Arts i Esports, 50; Literatura, 104; Història i Geografia, 27. Total, 440. Els llegidors que sols han llegit diaris i revistes son en nombre de 107.

Han utilitzat el Servei de préstec 204 llegidors. Les obres llegides són: 1. Llibres d'infants, 21; Obres generals, 9; Filosofia, 9; Ciències socials, 11; Filologia, 2; Ciències pures, 9; Ciències aplicades, 12; Belles Arts, 19; Literatura, 117; Història i Geografia, 23. Total, 232. S'han demanat 6 obres a la Biblioteca de Catalunya.

Els llegidors inscrits en el sudist Servei de préstec, durant el juliol, són 10.

De la Central de Biblioteques s'ha rebut unes 150 obres. Com a donatiu s'ha rebut: Bonilla, *La Teoria de la Verdad en Balmes*; Càmera de Comerç i Navegació, *Memoria Comercial del año 1921*; i Balcells, prev., *Liberata Ferrarons i Viver*.

S'han redactat 23 cèdules i se n'han intercalat 23. El dia 17, el Dr. Carreras donà una conferència, sobre «Educació femenina». El dia 24, el Sr. Civera Sornani en donà una altra, sobre «La dona i la llengua catalana».

El dia 31 començà un curs d'Ortografia catalana, organitzat pels Pomells de Joventut, essent Professor el Sr. Civera Sornani. El nombre de matriculats passa de 60.

Entre altres, han visitat la Biblioteca el Sr. L. M. A. Arnaú de Pons, advocat, i el P. Profitós, Sch. P.

BIBLIOTECA POPULAR DE SALLENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist l'informe del Secretari general d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, aprovar el projecte de pressupost formulat per l'Arquitecte Sr. Lluís Planas, per a la canalització de les aigües pluvials del terrat i torre de la Biblioteca Popular de Salient, el qual preveu una despesa de 490 ptes., que hauran de satisfer-se amb càrrec a la part. 392 del Pressupost vigent de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1923.)

Vist l'informe del Secretari general d'Ensenyament primari i secundari, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, aprovar la nota de 490 ptes., presentada pel Sr. Pere Sanz, de Salient, per les obres de canalització de les aigües del terrat de la Biblioteca Popular d'aquella localitat, que haurà de satisfer-se amb càrrec a la part. 392 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 26 de juliol de 1923.)

BIBLIOTECA POPULAR DE VENDRELL

Notícies i documents

Han concorregut aquest mes 1,308 llegidors: 363 homes, 349 dones i 396 infants, els quals han consultat 1,502 obres: Llibres d'infants, 895; Literatura, 420; Belles Arts i Reportis, 84; Història i Geografia, 63; Enciclopèdies i Obres generals, 45; Ciències aplicades, 31; Ciències teòriques, 16; Dret i Ciències socials, 13; Filosofia, 12; Filologia, 8; Religió, 5. Llegidors de revistes i periòdics: 303.

Servei de préstec: N'han fet ús 41 inscrits: 20 homes i 21 dones. Han consultat 84 obres, de les quals 7 han estat demandades a la Biblioteca de Catalunya.

El Sindicat Agrícola d'aquesta vila ha celebrat aquest mes dues conferències a la Sala de lectura d'aquesta Biblioteca. La primera tingué lloc el dia 8, a dos quarts de quatre, tractant-se el tema «Warrant agrícola», pel Sr. J. Miquel i Cusó. La segona, donada el dia 27, segon dia de la festa major, a les quatre de la tarda, a càrrec de Mn. Josep M. Rovira, sots el tema «Influèn-

cia i utilitat que pot determinar sobre el preu del vi la federació dels Sindicats Agrícoles».

El dia 22, el Grup Esperantista «Prateco», a les quatre de la tarda, celebrà els exàmens de fi de curs a la nostra Biblioteca, els quals es vieren bellament concorreguts.

De la Direcció tècnica de Biblioteques Populars s'ha rebut un lot de llibres, compost de 60 obres. De la Cambra de Comerç i Navegació de Barcelona s'ha rebut en donatiu *Memoria Comercial del año 1921*.

BIBLIOTECA POPULAR DE VIC

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist l'informe del Secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, aprovar la factura de 4,838 ptes., presentada pel senyor Joan Cinsell, de Barcelona, per diferents prestatgeries de la Biblioteca Popular de Vic, a satisfer amb càrrec al cap. 11.º, art. únic, part. 111 (Emprèstit de les Resultes del Pressupost 1922-23).

(Sessió del dia 12 de juliol de 1923.)

ENSENYAMENT

ENSENYAMENT SUPERIOR

Acords del Consell Permanent

INSTITUT DE FISIOLÒGIA

Acordà el Consell:

Passar a esment i, si s'escaigués, als efectes de l'oportuna proposta d'acord de la Comissió de Sanitat, una comunicació de l'Institut de Fisiologia, sobre el tractament de la diabetes per la insulina, i una instància del Dr. A. Guàrdia, proposant un pla general i coordinat per a l'estudi dels malalts de goll endèmic i cretins a les regions de Lleida i Girona.

(Sessió del dia 11 de juliol de 1923.)

ENSENYAMENT NORMAL

Notícies i documents

ESCOLA D'ESTIU

Setmana final. — El Consell de Pedagogia s'assabentà que per la Comissió organitzadora ha estat formulat el programa per a la Setmana final de l'Escola d'Estiu, que és com segueix:

La Setmana final durarà del dia 22 al 26 del mes d'agost.

Els matins seran destinats a les lliçons i conferències. Cada lliçó comportarà dues sessions: una per exposar el pla i explorar els alumnes, i l'altra, l'endemà, per desenvolupar la lliçó. Així, cada matí hi haurà tres sessions: 1.ª A les nou del matí: Preparació de la lliçó pràctica de l'endemà (tres quarts d'hora com a màxim); 2.ª A les deu: Desenvolupament de la lliçó preparada pel conferenciant el dia abans (tres quarts d'hora com a màxim i mitja hora de discussió); 3.ª A les onze: Conferència.

El temps de duració dels actes serà fixat per endà-

vant perquè el President pugui imposar-lo, cas que contingüés. La discussió serà després de la lliçó pràctica; mai no serà durant la lliçó.

El primer dia no hi haurà, com és natural, lliçó pràctica, ni l'últim preparació de lliçó; però hi haurà, en canvi, els actes oficials d'obertura i clausura de la Setmana final.

Les tardes seran dividides en dues parts: la primera per a les visites culturals i la segona per actes solemnes i recepcions oficials i acadèmiques.

El programa s'ha establert així:
Lliçons i conferències. — Dia 22 d'agost: 1.ª Inauguració de la Setmana final, amb assistència de l'excel·lentíssim senyor President de la Mancomunitat de Catalunya, Josep Puig i Cadafalch. 2.ª Preparació de la lliçó pràctica per a l'endemà, a càrrec del Sr. Tomàs Vicens. 3.ª Conferència pel Sr. Josep Junquera i Muné, Inspector de primera ensenyança de Girona, sots el tema «Les Ciències Naturals a l'escola».

Dia 23 d'agost: 1.ª Preparació de la lliçó pràctica per a l'endemà, a càrrec del Sr. Pere Blasi. 2.ª Lliçó pràctica de Llenguatge, «El lèxic de l'escola». Com podem enriquir-lo, pel Sr. Tomàs Vicens, Mestre nacional d'Anserall. 3.ª Conferència per la Sra. Montserrat Bertran de Galés, Professora a l'Escola Normal de Jaén.

Dia 24 d'agost: 1.ª Preparació de la lliçó pràctica per a l'endemà, a càrrec del Sr. Joan Capellà i Plaia. 2.ª Lliçó pràctica de Geografia, pel Sr. Pere Blasi, Mestre nacional de Torroella de Montgrí. 3.ª Conferència pel Sr. Cassià Costal, Director de l'Escola Normal de Mestres de Girona, sots el tema «Problemes educatius i escolars».

Dia 25 d'agost: 1.ª Preparació de la lliçó pràctica per a l'endemà, a càrrec del Sr. Salvi Figarola i Albert. 2.ª Lliçó pràctica de Ciències físiques, pel Sr. Joan Capellà i Plaia, Mestre nacional de Camprodon. 3.ª Conferència pel Sr. Artur Martorell, Director de les Escoles Domènec de Barcelona, sots el tema «Els temes de composició».

Dia 26 d'agost: 1.ª Preparació de la lliçó pràctica per a l'endemà, a càrrec de la Sra. Anna Rubies. 2.ª Lliçó pràctica de Botànica, pel Sr. Salvi Figarola i Albert, Professor de l'Escola de Teixits de punt de la Mancomunitat, de Canet de Mar. 3.ª Conferència pel Sr. Joan Capó Valls, de Padrinas, Inspector de primera ensenyança de Mallorca, sots el tema «Observacions a fer als mestres: Assaigs escolars».

Dia 28 d'agost: 1.ª Lliçó pràctica d'Higiene femenina, per la Sra. Anna Rubies, Mestressa nacional de Barcelona. 2.ª Conferència pel Sr. Carles Salvador, Mestre nacional de Benassal (Castelló de la Plana), sots el tema «Influències de la literatura a l'escola». 3.ª Clausura de la Setmana final.

Visites i actes. — Durant les primeres hores de la tarda s'organitzaran, com de consuetud, visites a les principals institucions de Cultura de la Mancomunitat, de l'Ajuntament i particulars.

A les sis de la tarda de cada dia hi haurà els següents actes corporatius:

Dia 22 d'agost: Recepció oficial a la Mancomunitat de Catalunya.

Dia 23 d'agost: Recepció acadèmica a l'Institut d'Estudis Catalans, amb conferència a càrrec de l'excel·lentíssim Sr. Josep Puig i Cadafalch, president de la Mancomunitat.

Dia 24 d'agost: Recepció oficial a l'Excm. Ajuntament de Barcelona.

Dia 27 d'agost: Recepció acadèmica a l'Escola Industrial, amb conferència a càrrec del Sr. Rafael Campalans, Secretari del Departament d'Ensenyament tècnic del Consell de Pedagogia.

Festes i excursions. — Dia 25 d'agost: Representació

teatral en honor dels inscrits a l'Escola d'Estiu i Setmana final. L'Escola Catalana d'Art Dramàtic, que dirigeix el Sr. Adrià Gual, posarà en escena *Ifigènia a Taurida*, de Goethe, traduïda al català per Joan Maragall.

Dia 26 d'agost: Excursió col·lectiva a Santa Cristina de Lloret de Mar.

Excursió final. — Es projecta una excursió cap a les muntanyes de la Mare de Déu del Mont, visitant-se Besalú, Sant Martí d'Ollers i Banyoles, o una altre cap al costat del mar seguint Castelló d'Empúries, Roses, Cadaqués i Sant Pere de Roda, escollint-se la preferida per plebiscit entre els alumnes.

El preu per a la Setmana final és de 2 ptes. El lloc d'inscripció, les Oficines d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia: Urgell, 187, Barcelona.

ENSENYAMENT PRIMARI

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist l'informe del Departament d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, emès com a conseqüència de la moció del Diputat Sr. Noguera i Comet a la darrera Assemblea de la Mancomunitat, interessant l'adhesió a l'homenatge a la memòria de Mn. Rexach, i construint, si fos possible, un edifici escolar al poble natal de l'il·lustre pedagog, nomenar una Comissió integrada pel Conseller d'Instrucció pública de la Mancomunitat, Sr. Francesc Martorell, i el Secretari del Departament d'Ensenyament primari i secundari, perquè en relació amb la Comissió organitzadora del sudit homenatge, pugui traduir a aquesta les peticions que es facin amb referència al dit objecte; comunicant-se aquest acord al Diputat Sr. Noguera i Comet.

— Atès l'informe del Departament d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, nomenar una Comissió, presidida pel Sr. Conseller d'Instrucció pública i integrada pel Sr. Francesc Martorell i el senyor Secretari del Departament d'Ensenyament primari i secundari, perquè es posi en relació amb l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, per tot el que es refereixi a les qüestions de l'acció catalanitzant dins l'ensenyament primari; assabentant-se aquest acord al Diputat Sr. Marqués, el qual en la darrera Assemblea feu una moció en el sentit d'aquest acord.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1923.)

Notícies i documents

ESCOLA MONTESSORI

El Consell de Pedagogia acordà, per al curs pròxim, l'ampliació d'un grau superior per a nois que completi l'ensenyament de l'amentada Escola Montessori i en lloc amb la Secció Preparatòria de la Universitat Industrial, i pugui, a la vegada, ésser un primer grau per veure més endavant si es pot organitzar un ensenyament secundari.

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA DEL TREBALL

Acordà el Consell:

De conformitat amb les bases generals aprovades

pel Consell Permanent en la seva reunió del dia 2 de maig de l'any actual, per al règim del concurs general obert per a la provisió de les càtedres i places que vacaran a l'Escola del Treball durant el present curs, nomenar els senyors que s'indiquen per als càrrecs que a continuació s'expressen, amb les assignacions i durada de llurs nomenaments que, respectivament, es relacionen:

Joan Civil i Juncosa, Professor de Mecànica i Física aplicada, un curs, de la Secció d'Arts de la Construcció a l'Escola del Treball, pel termini de cinc anys, amb dues hores setmanals de classe, i l'assignació de 900 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 58 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

Domènec Sagrañes i Gras, Professor de Construccions i Coneixement de materials, del Departament d'Obres de la Secció d'Arts de la Construcció, a l'Escola del Treball, pel termini de cinc anys, amb l'obligació de quatre hores de classe setmanals i l'organització i direcció dels treballs de totes les classes pràctiques, amb la retribució de 2.000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 63 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

Ferran Tarragó i Nogué, Professor d'Armadores, portes i finestres del Departament de Fusteria de la Secció d'Arts de la construcció, a l'Escola del Treball, pel termini de cinc anys, amb l'obligació de dues hores de classe setmanals, i l'assignació de 900 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 61 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

Josep M. Bordes i Ferrer, Professor d'Aritmètica i Àlgebra, aplicades a l'Art del fuster, dos cursos de la Secció d'Arts de la Construcció, a l'Escola del Treball, pel termini de cinc anys, amb l'obligació de quatre hores de classe setmanals, i la retribució de 1.300 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 56 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

Salvador Crivillés i Comas, Professor auxiliar pràctic del Departament d'Obres de la Secció d'Arts de la Construcció, a l'Escola del Treball, pel termini de cinc anys, amb l'obligació de sis hores de classe setmanals, i amb la retribució de 1.000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 64 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

Ramon Marqués i Fabra, Professor de Coneixement teòric i pràctic de les Calderes i Màquines de vapor i gas del Departament de Conductors de Màquines de vapor i degas, a l'Escola del Treball, pel termini de cinc anys, amb l'obligació de dues hores de classe setmanals i l'organització i direcció dels treballs de les classes pràctiques, dotada amb la retribució de 1.000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 21 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

Josep M. Serra i Valls, Professor de Tecnologia i Pràctiques de taller, tres cursos, del Departament de Fonedors i Modelistes, a l'Escola del Treball, pel termini de cinc anys, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe i l'organització i direcció dels treballs de totes les classes pràctiques, dotada amb la retribució de 3.000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 17 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

Josep Serrat i Bonastre, Professor de Pràctiques i Tecnologia, un curs, de la Secció de Mecànica aplicada de l'Escola del Treball, pel termini de cinc anys, amb l'obligació de dues hores de classe setmanals i l'organització i direcció dels treballs de totes les classes pràctiques, i amb l'assignació de 1.000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 8 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

Joan Sala i Simon, Professor de Teixit mecànic de la Secció d'Indústries tèxtils, a l'Escola del Treball, pel termini de cinc anys, amb l'obligació de sis hores de

classe setmanals i l'organització i direcció dels treballs de les classes pràctiques, dotada amb la retribució de 3.000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 67 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

Manuel Martínez i Marqués, Professor de Química tèxtil, de la Secció d'Indústries tèxtils, a l'Escola del Treball, pel termini de cinc anys, amb l'obligació de tres hores de classe setmanals, i amb la retribució de 900 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 94 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

Francesc Mirambell i Mestres, Contramestre de Teixits de la Secció d'Indústries tèxtils, a l'Escola del Treball, pel termini de cinc anys, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe, i l'assignació de 1.500 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 75 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

Francesc Pi i Suñer, Professor de Matemàtiques, segon i quart cursos, de la Secció d'Electrotècnia de l'Escola del Treball, pel termini de cinc anys, amb l'obligació de quatre hores de classe setmanals, i amb la retribució de 1.500 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 35 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

Ramon Oliveras i Massó, Professor de Química, amb nocions de Tecnologia química, tercer curs, de la Secció d'Operaris d'Indústries químiques de l'Escola del Treball, per la durada d'un any, amb les obligacions que aquest càrrec comporta, i el son de 1.250 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 47 de l'anex 12 del Pressupost vigent, fins el dia 30 de setembre de l'any actual, i pel restant de l'exercici, amb càrrec a la part. 54 del mateix annex.

Lluís Dauria i Grau, Professor de Química, amb nocions d'Anàlisi química, de la Secció d'Operaris d'Indústries químiques de l'Escola del Treball, per la durada d'un any, amb les obligacions que aquest càrrec comporta, i el son de 1.000 ptes. anuals, que percebrà, fins el dia 30 de setembre de l'any actual, amb càrrec a la part. 46 de l'anex 12 del Pressupost vigent, i pel restant de l'exercici, amb càrrec a la part. 54 del mateix annex.

Emili Hickmann i Emparell, Contramestre fonder de ferro, bronze i altres metalls, del Departament de Fonedors i Modelistes de l'Escola del Treball, pel termini de dos anys, prorrogables fins a cinc, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe, i cinc hores diàries de treball de taller, dotada amb el son de 3.000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a les parts. 18 i 19 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

Joan Molines i Moré, Contramestre modelista, tres cursos, del Departament de Fonedors i Modelistes de l'Escola del Treball, pel termini de dos anys, prorrogables fins a cinc, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe o de treballs de taller, i la retribució de 1.500 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 20 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

Jaume Mas i Capmany, Contramestre de Pràctiques de taller, quatre cursos, de la Secció de Mecànica aplicada, a l'Escola del Treball, pel termini de dos anys, prorrogables fins a cinc, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe, i l'assignació de 1.500 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 13 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1923).

ESCOLA LOCAL D'INDÚSTRIES DE TEIXITS DE PUNT, DE CANET DE MAR

Acordà el Consell:

Nomenar el Diputat de la Mancomunitat Sr. Ricard de Capmany i de Roura per a inspeccionar les obres d'adaptació efectuades a l'edifici destinat a Escola

d'Indústries de Teixits de punt, de Canet de Mar, i produir, si s'escau, a la seva recepció definitiva.

— Aprovar el compte justificant de la inversió de 171.30 ptes., presentat pel Secretari de l'Escola d'Indústries de Teixits de punt de Canet de Mar, i disposar que la quantitat de 500 ptes., destinada a la neteja de l'edifici de la referida Escola d'Indústries de Teixits de punt, de Canet, sigui lliurada per quartes parts, a justificar, a favor del Secretari d'aquella Escola, a l'objecte de regularitzar els pagaments d'aquelles despeses.

(Sessió del dia 26 de juliol de 1923.)

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

Acords del Consell Permanent

ESCOLA SUPERIOR DELS BELLS OFICIS

Acordà el Consell:

Encomandar a l'Arquitecte dels Serveis generals, Joan Rubió, perquè, d'acord amb el Sr. Francesc Gali, Director de l'Escola dels Bells Oficis, formuli i presenti al Consell el pressupost de les obres d'acabament de la dita Escola.

(Sessió del dia 4 de juliol de 1923.)

De conformitat amb les bases generals aprovades pel Consell Permanent en la seva reunió del dia 2 de maig de l'any actual, per el règim del concurs general obert per a la provisió de les càtedres i places que vacaran a l'Escola dels Bells Oficis durant el present curs, nomenar els senyors que s'indiquen per als càrrecs que a continuació s'expressen, amb les assignacions i durada de llurs nomenaments que, respectivament es relacionen.

Joan Santamaria i Matas, Professor de Pràctiques de jardineria, a l'Escola Superior dels Bells Oficis, amb les obligacions annexes a aquest càrrec, i l'assignació de 2.000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 12 de l'anex 9 del Pressupost vigent; essent la durada d'aquest nomenament per cinc anys.

Ramon Oliveras i Massó, Professor de Química ceràmica, tres cursos, de l'Escola Superior dels Bells Oficis, pel termini de cinc anys, amb l'obligació de dotze hores setmanals de classe, i l'assignació de 3.000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 7 de l'anex 9 del Pressupost vigent.

Vicens Nubiola i Cunill, Professor de Floricultura de l'Escola Superior dels Bells Oficis, pel termini de cinc anys, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe, i l'assignació de 3.000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 8 de l'anex 9 del Pressupost vigent.

Tomàs Aymat i Martínez, Professor de Tapisseria, a l'Escola Superior dels Bells Oficis, pel termini de cinc anys, amb l'obligació de dotze hores de classe setmanals, i l'assignació de 4.000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 4 de l'anex 9 del Pressupost vigent.

Joan Bergós i Massó, Professor de Construcció i Anàlisi de l'Escola Superior dels Bells Oficis, pel termini de cinc anys, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe, i la retribució de 4.000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 5 de l'anex 9 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1923.)

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA DEL TALL, DE GIRONA

Acordà el Consell:

Aprovar l'informe del Secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, referent a la moció del Diputat Sr. Llobet a la darrera Assemblea de la Mancomunitat, interessant la conversió de l'Escola de Tall, de Girona, en una organització global d'ensenyament femení; acordant-se encomanar al Consell de Pedagogia l'estudi d'un pla orgànic per a la creació d'institucions d'ensenyament femení a Catalunya, cercant les necessitats de totes les contrades i les possibilitats per atendre-les.

Disposar que sigui donada comunicació d'aquest acord al Diputat Sr. Llobet.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1923.)

Notícies i documents

L'ENSENYAMENT FEMENÍ A CATALUNYA

Per a donar compliment a un acord del Consell Permanent, el Consell de Pedagogia acordà encarregar a la Ponència de l'Escola Professional per a la Dona, composta de les Sres. Maria Fath i Camps, Rosa Sensat i Vila i Concepció Farran i Comas, i del Sr. Alexandre Gali, que estudià i proposà un pla orgànic per a la creació d'institucions d'ensenyament femení a Catalunya, cercant les necessitats de totes les contrades i les possibilitats per atendre-les.

EDUCACIÓ FÍSICA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Facultar el Conseller Sr. Sol perquè, d'acord amb el Sr. Baró de Guell, delegat a Barcelona del Comitè Internacional Olímpic, estudià la possible cooperació de la Mancomunitat a la vuitena Olimpíada que ha de celebrar-se a París, l'any 1924.

(Sessió del dia 11 de juliol de 1923.)

EXTENSIÓ D'ENSENYAMENT TÈCNIC

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat d'una comunicació de l'Extensió d'Ensenyament tècnic, donant compte de la publicació del text *Instrument per a corrent continu*.

— Aprovar les següents bases, acordades per l'Extensió d'Ensenyament tècnic amb l'Editorial Catalana, per a la publicació i comercialment dels seus textos:

a) L'Editorial Catalana publicarà, sota la direcció de l'Extensió d'Ensenyament tècnic, els quaderns d'aquesta Institució, la qual pagarà a un preu mínim de cost els 500 exemplars que li seran reservats.

b) L'Extensió d'Ensenyament tècnic deixarà fer un tiratge superior al de 500 exemplars que necessita, i l'Editorial Catalana li cedirà un 20 per 100 de preu de coberta de tots els exemplars d'aquest tiratge suplementari que vengui.

c) Si l'Editorial Catalana necessita exemplars dels quaderns que tingui ja editats l'Extensió d'Ensenyament tècnic el podrà adquirir a preu de cost, més un 20 per 100, i si l'Extensió d'Ensenyament tècnic necessita alguns exemplars els comprarà a l'Editorial Catalana a preu de cost.

d) En el cas de qualsevol desavinença, cadascú pot desfer els pactes anteriors, avisant amb un trimestre

d'anticipació i comproment-se a liquidar en ferm en el dit terme, els comptes existents.

e) Les liquidacions es faran cada trimestre, i del compte a pagar per l'Extensió d'Ensenyament tècnic pels conceptes a i c li serà descomptat el que li correspongui pels conceptes b i e).

f) La propietat literària s'entén sempre que resta atribuïda a la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 26 de juliol de 1923.)

PREMIS, BEQUES I SUBVENCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Als efectes oportuns, prendre esment de la memòria presentada pels Estudis Universitaris Catalans, donant compte dels treballs fets durant els cursos 1921-22 i 1922-23.

(Sessió del dia 4 de juliol de 1923.)

Als efectes oportuns, prendre esment de les memòries donant compte dels treballs efectuats durant l'exercici econòmic anterior, presentades pel Servei del Mapa Geològic de Catalunya, pel Centre Excursionista de Catalunya, pel Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, per l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona, i per la Cooperativa de Periodistes per a la construcció de Cases Barates.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1923.)

Atenent la moció verbal del Conseller Sr. Sol, encaminar al Consell de Pedagogia que formuli la corresponent proposta d'acord per a concedir una subvenció a l'*Antologia de Poetes Catalans contemporanis*, traduïts a l'alemany pel Dr. R. Grossmann, publicada per la casa Fausto, d'Hamburg, tenint en compte el que es féu amb motiu de la publicació francesa d'una antologia similar, assegurant un lot d'exemplars del llibre que es tracta.

— Als efectes oportuns de justificació de subvenció, donar-se per assabentat de les memòries reglamentàries corresponents a l'exercici econòmic anterior, presentades per la Junta de la Reial Acadèmia de Ciències, Junta de Museus de Barcelona, Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País, Ateneu Enciclopèdic Popular, Barçolamenor de Belles Arts de Puigcerdà, Escola menor de Belles Arts de La Bisbal i Institut Feminal.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1923.)

Concedir, atesa l'aquiescència verbal manifestada pel senyor Conseller d'Hisenda, amb càrrec a la part. 422 del vigent Pressupost, a la Comissió del tercer Concurs local d'Aprenents de Sabadell, la quantitat de 100 ptes. per a encapçalat una llibreta de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, la qual serà destinada com a premi entre els aprenents que prenguin part en l'esmentat concurs; entenent-se que aquesta quantitat no podrà ésser retirada fins a la major edat del premiat, i acceptant el lloc ofert a la Mancomunitat en el Comitè d'honor de l'esmentat tercer Concurs d'Aprenents de Sabadell, designant per ocupar-lo el senyor President del Consell de Pedagogia, amb facultat de delegar aquesta representació.

(Sessió del dia 16 de juliol de 1923.)

Prendre esment de la memòria presentada pel senyor Feliu Elias i Bracons, ressenyant els resultats del seu darrer viatge d'estudi sobre la Pedagogia de l'ex-

tremorientalisme en algunes ciutats estrangeres, com a justificació de la subvenció que als efectes del dit estudi li fou atorgada pel Consell de Pedagogia.

— Consignar, amb càrrec a la part. 422 del Pressupost vigent, 250 ptes., amb caràcter de subvenció, a la Federació de Mestres nacionals de Catalunya, per a l'Exposició Escolar que la dita Federació celebrarà a la ciutat de Girona, amb motiu de l'Assemblea de Mestres, convocada per aquest mes a la referida ciutat.

— Donar-se per assabentat, als efectes oportuns de justificació de subvenció, de les memòries de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, Germanor dels Orfeons de Catalunya, Escola Industrial d'Arts i Oficis de Sabadell, Institució Catalana d'Història Natural, Nostra Parla i Arxíu d'Etnografia i Folklore de Catalunya.

(Sessió del dia 19 de juliol de 1923.)

Destinar 600 ptes., amb càrrec a la part. 422 del vigent Pressupost, per a l'adquisició de cent exemplars de *Katalanische Lyrik der Gegenwart*, de von Rudolf Grossmann, editada en el taller de la casa editorial Farnst, Societat Ltda., d'Hamburg, els quals exemplars seran tramesos al Consell de Pedagogia.

(Sessió del dia 26 de juliol de 1923.)

Als oportuns efectes, prendre esment de la ressenya dels treballs realitzats per l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació, durant el darrer exercici econòmic.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist l'Informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, que en ésser declarada vacant una càtedra qualsevol de les Escoles de la Mancomunitat, i en els casos d'excedència o llicència sense son, concedida a un Professor titular, passarà el Professor auxiliar corresponent a regentar-la, si altra cosa no disposa el Consell Permanent, percebre la totalitat de la consignació amb què aquella càtedra estigui dotada, i deixant de percebre el sou que com a Professor auxiliar tingui assignat.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1923.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prendre esment d'un ofici de la Secretaria d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, tramitent les dades del personal docent i administratiu, estadística de matrícules, horaris, etc., dels Serveis de Cultura de la Mancomunitat, en compliment de la comanda feta pel Consell Permanent com a resultat de la moció del Diputat Sr. Vinyals a la darrera Assemblea de la Mancomunitat; acordant-se encomanar al Consell de Pedagogia que, d'acord amb la Secretaria del Consell Permanent, passi comunicació de les referides dades a l'esmentat senyor Diputat.

(Sessió del dia 26 de juliol de 1923.)

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el projecte de nou pla d'ensenyament a l'Escola Superior d'Agricultura, presentat pel Conseller Sr. Mias i formulat com segueix:

Grau d'Enginyer Agrícola:

Primer curs. — Trimestre: Complementos de Matemàtiques, sis hores; Química general, sis; Botànica general i sistèmica, sis; Tècnica histològica, sis, i Dibuix (natural, apunts, etc.), quatre hores. Semestre: Complementos de matemàtiques, sis hores; Química general, sis; Botànica general i sistèmica, sis; Geologia, sis, i Dibuix (natural, apunts, etc.), quatre hores.

Segon curs. — Trimestre: Física general, sis hores; Zoologia general i agrària, sis; Agrològia i Hidrologia, sis; Legislació agrària, sis, i Dibuix (lineal, topogràfic, etc.), quatre hores. Semestre: Física general, sis hores; Zoologia general i agrària, sis; Fitotècnia general, sis; Anàlisi químic, sis, i Dibuix (lineal, projectes, construccions, etcètera), quatre hores.

Tercer curs. — Trimestre: Microbiologia agrícola, quatre hores; Meteorologia i Climatologia, sis; Mecànica i construccions rurals i hidràuliques, sis; Electrotècnia agrícola, sis, i Economia rural, sis hores. Semestre: Biologia i Fisiologia vegetal, quatre hores; Patologia vegetal, sis; Mecànica i construccions rurals i hidràuliques, sis; Indústries agrícoles, sis, i Comptabilitat i valoració agrícoles, sis hores.

Quart curs. — Trimestre: Fitotècnia especial, sis hores; Arboricultura, quatre; Zootècnia, sis; Nocions de Patologia animal, sis, i Topografia, sis hores. Semestre (cursat a la finca de Caldes de Montbuy): Fitotècnia especial, sis hores; Arboricultura, quatre; Biologia aplicada, quatre; Zootècnia, sis; Pràctiques de Topografia i màquines agrícoles, quatre, i Administració i Comptabilitat pràctiques, quatre hores.

Cinquè curs. — Trimestre (cursat a la finca): Projectes d'exploració agrícola, sis hores; Pràctiques de Fitotècnia i Arboricultura, quatre; Projectes i pràctiques d'Enginyeria rural, quatre; Pràctiques d'Indústries agrícoles, quatre, i Assignatures d'ampliació i aplicació especialitzades, deu hores. Semestre: Projectes d'exploració agrícola, sis hores; Geografia i Comerç agrícola i Agricultura comparada, quatre, i Assignatures d'ampliació i aplicació, escollides entre les següents especialitzades: Viticultura i Enologia, Oleicultura i Elaiotècnia, Fruiteria i hortes i indústries derivades, Boscos i indústries derivades, Enginyeria rural, Ramaderia i indústries derivades, divuit hores.

Grau de tècnic agrícola:

Primer curs. — Trimestre: Matemàtiques, sis hores; Química i Anàlisi, quatre; Botànica, sis; Economia rural, sis; Legislació agrària, sis, i Dibuix, dues hores. Semestre: Matemàtiques, sis hores; Química i anàlisi, quatre; Física i Meteorologia, sis; Geologia i Agrològia, quatre; Zoologia, dues; Fitotècnia general, sis, i Dibuix, dues hores.

Segon curs. — Trimestre (cursat a la finca): Fitotècnia especial, quatre hores; Arboricultura, dues; Patologia vegetal, quatre; Zootècnia, sis; Topografia, quatre; Mecànica agrícola i construccions rurals, sis, i Indústries agrícoles, quatre hores. Semestre (cursat a la finca): Fitotècnia especial, sis hores; Arboricultura, quatre; Pràctiques de Patologia vegetal i Biologia, dues; Zootècnia, sis; Pràctiques de Topografia i màquines agrícoles, quatre; Indústries agrícoles, quatre, i Comptabilitat agrícola, quatre hores.

tècnia especial, quatre hores; Arboricultura, dues; Patologia vegetal, quatre; Zootècnia, sis; Topografia, quatre; Mecànica agrícola i construccions rurals, sis, i Indústries agrícoles, quatre hores. Semestre (cursat a la finca): Fitotècnia especial, sis hores; Arboricultura, quatre; Pràctiques de Patologia vegetal i Biologia, dues; Zootècnia, sis; Pràctiques de Topografia i màquines agrícoles, quatre; Indústries agrícoles, quatre, i Comptabilitat agrícola, quatre hores.

Els alumnes del grau de tècnic que vulguin cursar un tercer curs voluntari, el d'especialitat, podran fer-ho com els Enginyers.

— Aprovar les disposicions complementàries d'ordre intern d'organització, referents a la totalitat dels ensenyaments i pràctiques agrícoles per als graus establerts i possibles cursos d'ampliació, que han de regular l'acoblament definitiu dels estudis a la finca adquirida a Caldes de Montbuy i el període de transició que ha de precedir-lo.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1923.)

Notícies i documents

EXCURSIONS DE FI DE CURS DE L'ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Els alumnes de Quart curs del Grau d'Enginyer agrícola i els de Segon any del Grau de tècnic agrícola i els de l'Especialitat vitícola, han realitzat, segons és consuetud de l'Escola Superior d'Agricultura, una excursió a diverses explotacions agrícoles i industrials.

Els alumnes de l'especialitat vitícola, acompanyats del Professor d'Enologia N. Erasme M. d'Imbert, han visitat vinyars, cellers, destil·leries, etc., en els departaments francesos dels Pireneus Orientals, Aude, Herault i Gard. La primera visita va ésser al celler de la Societat dels vins de Banyuls sur Mer, on es feren càrrec de l'elaboració de vins ranciats.

A Perpinyà visitaren la destil·leria cooperativa La Catalana, fent-se també càrrec i prenent dades interessants, que els va donar el sen Director, sobre la indústria d'extracció de l'oli del granet del raïm amb el tricolor d'etle. En aquella mateixa població visitaren la sucursal d'emmagatzematge del Byrrh de la casa Violet.

A Thuir visitaren els grans magatzems de vins de la casa Violet freres, on s'elabora el conegut aperitiu Byrrh; essent rebuts per M. Laurent Trilles, el qual amablement els donà totes les dades d'aquesta casa conceptuada com a la primera de França en negoci de vins. Els acompanyà després a visitar el celler que té la casa a Tautavel per l'elaboració de mistels negres, i després al Celler cooperatiu d'Estagel. A Lezignan visitaren el sen interessant Celler cooperatiu. A Beziers visitaren les destil·leries Bartelmeu, Oustrie i Rouquetol, així com la cooperativa La Biterroise, on foren amablement atesos per una comissió de la Junta directiva.

Invitats pel Coronel Mirepoix, President dels Vignerons francesos, visitaren la seva finca prop de Beziers, estudiant detingudament els vinyars que ocupen 130 Ha. i el celler que té cabuda per 20.000 Hl., essent la seva

collita de 12,000 a 15,000 Hl. Quedaran molt agraïts a l'atenció de la delegació dels Vignerons, que amablement posà dos automòbils a la seva disposició per efectuar aquesta visita.

A Montpellier foren rebuts per M. Pujas, gran financer del Migdia francès, els quals els va atendre admirablement, posant a la seva disposició dos dels seus automòbils.

Visitaren allí l'Escola d'Agricultura, posant especial atenció en els Camps experimentals; als voltants visitaren la finca Bagatelle, de M. Pujas; Terra Douce, de M. Valsine; Mas de Cousse, de M. Prosper Gervais, i els importants viviers d'arrats de la casa Richter a Lattes. Dintre el departament de Herault, visitaren els Cellers cooperatius de Mongiò, Lansargues, Marsillargues Lunel i La Cailar.

A Nîmes visitaren la fàbrica Pujas et Lecante, de reparació de vagons botes i fabricació de material vitícola.

A 12 quilòmetres d'aquesta població, en el poblet de Calvisson, passaren tot un matí a la finca Chateau de Livrières, acompanyats pel seu propietari M. Maroger, el qual els explicà la forma del seu conreu, que tanta elogis ha meregut dintre el país vinater.

Els restants alumnes, acompanyats pel Prof. Sr. Albert Danec, visitaren el Baix i Alt Urgell i la Cerdanya.

Començaren per Cervera, per tal d'apreciar la poiança d'un Sindicat Agrícola que va a la davantera dels nostres organismes agrària. El seu gerent, Sr. Ramon Vidal, ultra mostrar-los el mecanisme del seu funcionament, els donà una conferència sobre organització de Sindicats.

Des de Cervera passaren al Castell del Remei, on apreciaren la magnífica instal·lació d'aquells cellers i els tractaments que sotmeten els vins per tal d'assolir la qualitat tan remarcable que els ha valgut fama mundial.

Següent cap a la granja de Sant Vicens Ferrer, on hi ha per admirar una bona explotació de cria de cavalls per a carretes, una bona parada de sementals i vagueria, admirant aquelles construccions tan ben muntades.

Elsent a l'Urgell no podien deixar de visitar la fàbrica de la Sucreria del Segre, on se'ls donà compte detallat del funcionament d'aquella important indústria.

A Balaguer apreciaren l'organització i funcionament de la Condenseria del Segre, i visitaren algunes finques explotades admirablement, tals com la de Sant Jordi de Nollé i les confiades a la direcció d'En Ramon Sala i d'En Lluís Ticó i Roig, sortits de l'Escola Superior d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya.

Dues instal·lacions hidràuliques visitaren de pas cap a la Seu d'Urgell, que són: la presa de Camarasa (industrial) i la de Pons (per a regadius).

A La Seu esperava als alumnes el Diputat de la Mancomunitat En Joan Fornesa, el qual tenia ja traçat un pla per aprofitar bé el temps acompanyant-los amablement.

Visitaren algunes finques rústiques que els permetren apreciar bé les característiques del conreu en aquella comarca; la cooperativa lletera on fabriquen mantegues, i formatges; una parada de sementals de l'Estat, el molí de farines del Sr. Duagues, model en el seu gènere, i encara anaren a Andorra, per a estudiar-ne la ramaderia i conreus, visitant, de passada, la fàbrica de tabacs.

De retorn estigueren visitant, a Puigcerdà, algunes finques importants, entre elles el Mas Florensa, del senyor F. Mata i Julià, la direcció del qual està a càrrec d'En Joan Roca i Capdevila, Enginyer Agrícola de l'Escola Superior d'Agricultura, entrant fins a Bourgmadame per a visitar la finca de Mr. Violet.

Cal constatar l'atenció amb què aquestes visites foren rebudes per tot arreu i la gentilesa amb què els propietaris i encarregats donaren explicacions detallades per tal de fer més profitosa l'excursió, de la qual en

guardaran un bon record els alumnes, no menys que l'Elsola en rebre atencions i obsequis en la representació dels seus Professors i alumnes.

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

DIRECCIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prendre esment d'un ofici de l'Ajuntament d'Omells de Nogaia, regnant la cooperació dels Serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat a les tasques interessades per la pagesia d'aquella comarca.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1923.)

Notícies i documents

Treballs que la Direcció ha fet durant aquest mes:

Informes diversos: sobre creació d'un servei de direcció tècnica de cellers cooperatius a càrrec dels tècnics de la Mancomunitat; sobre una moció del diputat senyor Palau i Rabassó, proposant la creació d'una Direcció cooperativa agrària; i sobre una moció del Diputat Sr. Pau Robert, relativa a la pràctica fraudolenta de reforçar els vins amb alcohol novínic.

SERVEI DE TERRA CAMPA

Acords del Consell Permanent

PLAGUES DEL CAMP

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat, amb satisfacció, d'un ofici de l'Alcaldia de la ciutat de Fraga, regnant la cooperació de la Mancomunitat i la iniciativa de la Comissió tècnica dels Serveis d'Agricultura, amb motiu de la campanya contra la llagosta realitzada en aquelles comarques amb sortit èxit.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1923.)

Donar-se per assabentat, amb satisfacció, de l'informe de l'Enginyer-director dels Serveis tècnics d'Agricultura, donant compte de les mesures adoptades per combatre la plaga de l'eruga, que s'ha presentat a l'Urgell.

(Sessió del dia 19 de juliol de 1923.)

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs verificats pel Servei durant aquest mes:

Revisió de documents i dades referents als Camps de demostració (abans anomenats experimentals), tan existents com suprimits, a l'objecte quant als primers d'assabentar-se de la seva finalitat, proves verificades, estat actual, etc.; en quant als segons, per arxivar l'història i deduccions pràctiques. Revisió del material fotogràfic, negatius i projeccions per a conferències; proves d'un aparell fotogràfic adequat a les necessitats del Servei, que vist el seu bon èxit ha estat demanat.

Començament de la confecció de la col·lecció de cereals.

Viatge del Director a La Vall d'Aran, per a fer un estudi dels prats i determinar el lloc d'emplaçament d'un projectat Camp de demostració.

Visita de l'Ajuda de Bellvis i altres pobles d'Urgell, per a combatre unes erugues que s'han presentat en la remolatxa.

Arribada de l'Ajuda, després de recórrer diversos pobles de l'Urgell, per a dirigir els treballs d'extinció de la plaga d'erugues que atacà a la remolatxa i altres cultius de terra camps.

Portada d'insectes i erugues per a llur classificació.

Recollida de mostres de blats cultivats a l'Urgell.

CAMPANYA CONTRA LA LLAGOSTA EN TERRES D'ARAGÓ

Els assaigs contra la plaga de la llagosta, començats en el mes d'abril als pobles de la ribera del Cinca, del cantó de Catalunya, dels que se'n va donar compte a la premsa fa un parell de setmanes, han anat prenent proporcions de veritable campanya, posada la cooperació prestada per la Junta provincial de plaques del camp de l'osseta d'Osca, les Juntes locals dels pobles de Zaidin, Osso, Almadafar, Bellver, i, en general, de tots els agricultors dels esmentats pobles. Gràcies a ella es van poder formar brigades de sulfatadors molt més nombroses de les organitzades de bell principi pels Serveis tècnics d'Agricultura, i amb les quals es va aniquilar la plaga en els termes municipals esmentats.

Dels èxits obtinguts se'n han fet portaven la premsa d'Osca i la veu pública dels pobles favoreïts, i això ha estat causa que d'altres pobles aragonesos, Fraga, Ballobar, Ontiñena i Alcolea de Cinca, que tenien les terres de conreu a l'altra banda del Cinca, hagin dirigit aprenidats pels Serveis d'Agricultura de la Mancomunitat, de voler proporcionar-los material i insecticida i organitzar també allà treballs d'extinció.

Sentint-ho molt, s'hagué de fer present als laboratoris i simpatitzants pàgoses d'aquella regió, la impossibilitat d'estendre gaire més la campanya, puig que l'oportunitat és ja passada: un bon nombre d'insectes hui fet la darrera muda i comencen a fer petites volades, i la resta, ja de gran grandària, tenien una extraordinària mobilitat i extensió, que fa impossible el seu extermini, en els pocs dies que falten, fins que estaran en situació d'alçar el vol, i que, per altra banda, s'haurien d'emprar en l'organització dels treballs i en concentrar nous elements per a una campanya que no havia estat prevista.

No obstant, no havem pogut sostreure'ns a les reiterades súplics dels veïns del poble català de Masalcoreig, que conreen terres en el terme de Fraga, i allà, per ordre del Conseller d'Agricultura Sr. Pere Mias, s'han concentrat ràpidament els aparells sulfatadors que podíem disposar i la resta de l'arsenal de sosa que quedava de la campanya, i ja el dijous, 24 de maig, funcionaven dues brigades en el terme de Fraga, i el dimarts, 29, una altra en el terme de Ballobar, veï d'aquell, amb personal d'aquelles poblacions, dirigit pels tècnics dels Serveis d'Agricultura de la Mancomunitat, previ acord amb les Juntes locals de plaques de Fraga i de Ballobar. El tractament usat és el mateix que fins ara: 600 grams d'arsenal de sosa, 600 grams de cal viva, o 1.200 grams de cal amaratada, i 100 litres d'aigua.

S'ha de fer justícia als tècnics que han portat la campanya amb gran entusiasme i intel·ligència, sense excedir-se de cap incomoditat inherent a la naturalesa dels treballs efectuats, que han estat els Srs. Josep Maria Soler i Coll, Enginyer agrícola i Cap del Servei de Terra camps; Albert Dancó, ajudant de l'Institut de Mecànica aplicada agrícola i Enginyer; Salvador Benet, Operador del Laboratori, i el sofer Agustí Benavent, els noms dels quals fins podem dir que s'han popularitzat per aquelles terres.

Resti consignat que per part dels elements tècnics i agricultors de la província d'Osca s'han dispensat tota mena d'atencions al personal de la Mancomunitat de Catalunya, i que, tant aquest personal com la pròpia Mancomunitat, han rebut telegrams de remerciament del Consell de Foment de la província d'Osca, representat pel governador Sr. Vallés, i de la Asociación de Labradores y Ganaderos del Alto Aragón, representada pel Sr. Palacio.

SERVEI D'ARBRES FRUITERS

Notícies i documents

Els treballs que ha verificat el Servei durant aquest mes, són:

Organitzar, a petició de diferents Alcaldes dels pobles propers, als Camps experimentals d'ametllers, d'Alió, d'una visita d'estudi; a la vegaada es donaren algunes conferències tractant dels treballs que s'han fet i resultats obtinguts.

S'han resolt consultes de Balaguer, sobre pulveritzacions; de Cubelles, sobre malalties de l'aiberoquer; de Guardiola, sobre ametllers, i de Barcelona, sobre pressequers.

Seguir, en el Laboratori, l'estudi de diferents malalties dels ametllers i oliveres.

Respost consultes de Les Franqueses, sobre olivera i pomera; de Sabadell, sobre pugó dels fruiters; de Balaguer, sobre malalties de la primera; de Vilassar de Mar, sobre pugó; de Bellvis, sobre terapèutica agrícola.

Visita a Omells de Nagaya, per a estudiar una malaltia dels ametllers.

A Cambrils, per a preparar la lluita natural contra la mosca de l'oliva.

Respost consultes, de Molins de Rei, sobre malalties del pressequer; de Barbens, sobre pugó dels fruiters; de Valls, sobre elaboració d'olis; de Xerta, sobre malalties de l'olivera; de Tortosa, sobre pugó.

Preparació de la campanya de lluita biològica contra la mosca de l'oliva.

Conferència a Masllorenç, sobre conreu intensiu de l'ametller.

Continuació dels experiments de lluita contra l'oruga de l'ametller, a Mora d'Ebre i Ginestar.

Visita al Camp experimental d'Alió amb l'assistència d'agricultors dels pobles de la rodalia, per estudiar els resultats obtinguts amb les noves varietats introduïdes.

S'han resolt consultes de Barcelona, estadístiques agrícoles catalanes; de Vendrell, sobre malalties del garrofer; de Lleyda, sobre conreu de fruiters; de Montblanc, sobre varietats d'ametllers, i de Palma de Mallorca, sobre conreu de l'avellauer.

S'han començat els treballs preparatoris de la campanya de lluita natural contra insectes a Barcelona i Tortosa.

SERVEI DE VITICULTURA I ENOLOGIA

Acordats del Consell Permanent

Acorda el Consell:

Pendrer esment dels informes i sobre la moció del Diputat Sr. Robert, referent al problema de l'adulteració dels vins a base d'alcohol industrial; acordant-se comunicar, respectivament, els referits informes als senyors Diputats que amb la seva moció hi donaren lloc.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1923.)

Notícies i documents

Heu aquí els treballs realitzats per aquest servei:
S'atenen les següents consultes: Malalties de la vinya de Les Franqueses; Clorosis, de Marganell; Enologia, de Sant Cugat; i Celler cooperatiu de Ripolllet; Obres de Viticultura i Enologia, de Melilla.

Es comença a treballar per a l'organització de la pròxima campanya de vinificació.

S'atén una consulta, sobre el cuc del raïm, de Bellpuig, i una altra sobre filtració de vins, d'Orense.

El Cap de la Secció, en caràcter de Professor d'Enologia de l'Escola, acompanyà els alumnes en un viatge de pràctiques al Migdia de França, visitant: la Societat de vins rancs, de Banyuls; la destil·leria cooperativa La Catalana, de Perpinyà; la casa Violet, de Thuir; i la seva sucursal d'embotellament, a Perpinyà; el Celler cooperatiu d'Estagel i el de Tautavel, tot això en el departament de Pireneus Orientals. En el de l'Aude, visitaren el Celler cooperatiu de Lézignan, i en el departament d'Herault, les destil·leries Bartelemy, Oustric, Rouquerol, i Cooperativa La Biterroise, a Beziers; als voltants de la mateixa població, invitats pel seu propietari, el Coronel Mirepoix, President dels Vinyaters francesos, visitaren la seva gran finca vitícola. A Montpel·lier visitaren l'Escola d'Agricultura i les finques de M. Pujas i M. Valsing, així com els vivars de l'important casa Richter. Camí de Manguio, visitaren el Mas de Causse, propietat de M. Prosper Gervais. Com a Cellers cooperatius es visitaren els de Manguio, Lansargues, Lunel, Marsillargues i Le Cailar. En el departament del Gard, a Nîmes, visitaren la important fàbrica de maquinària vitícola, Pujas et Lecomte, i a Calvisson, la gran finca Chateau de Liviers, on el seu propietari, M. Maroger, els explicà els seus sistemes de conreu.

Visita al Celler cooperatiu de Ripolllet, per a fer l'estudi d'instal·lació de nova maquinària.

Visita a la finca Torre Marimón, per organitzar la campanya de vinificació.

Visita d'inspecció al Camp experimental d'Esparreguera.

Es fa la memòria d'aquest Servei, corresponent al passat any econòmic.

— La Mancomunitat de Catalunya, preocupant-se pel progrés de totes les branques de la nostra Agricultura, en una darrera reunió del Consell Permanent, acordà d'establir un servei de vinificació en els Cellers cooperatius que ho sol·licitin, encomanant aquesta feina als seus Serveis tècnics d'Agricultura.

La condició per obtenir aquest servei és l'abonament d'una quota mínima de 300 ptes., sempre que la quantitat de raïms que es vinifiquin sigui inferior a 1.000.000 quilograms; en passar d'aquesta quantitat, s'abonaran 0,05 pessetes per 100 kg.

Les instàncies han d'anar dirigides a l'Excm. Sr. President de la Mancomunitat, acompanyades d'una pòlissa de l'Estat, d'1 pta., i una altra, del mateix valor, de la Mancomunitat. El termini de presentació finirà el 20 d'agost.

Per a més detalls, poden adreçar-se al Servei de Viticultura, Urgell, 187, Barcelona.

Acords del Consell Permanent

AUXILIS TÈCNICS

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Agricultura, encomanar al Servei de Viticultura i Enologia dels Serveis tècnics d'Agricultura, la prestació d'un auxili tècnic als Cellers

cooperatius que el sol·licitin, consistent en la direcció tècnica de la vinificació, regulant-se per les següents bases:

1.ª Els Serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat podran facilitar, als Cellers cooperatius catalans que la tal cosa sol·licitin, la direcció tècnica de la vinificació de llurs col·lites. El Celler cooperatiu haurà de fer una sol·licitud abans del 15 d'agost, amb el ben entès que seran preferides les d'aquells cellers que formin una agrupació dintre una determinada comarca.

2.ª Els tècnics encarregats de la dita Direcció faran, en el temps de la collita i en les èpoques de la vinificació, totes aquelles visites i treballs de Laboratori que a judici del Cap del Servei de Viticultura i Enologia siguin necessàries per a fer efectiva la repetida direcció.

3.ª Els Cellers cooperatius que la sol·licitin i obtinguin, cooperaran a les despeses que aquest servei ocasioni amb la quantitat de 5 cts. per cada 100 quilos de raïms ingressats en el Celler cooperatiu, o, si aquesta quantitat no arribés a muntar 500 ptes., la subvenció fora de 500, quantitat mínima que es farà efectiva per tot el mes de novembre immediat a la collita.

Si aquesta quantitat recaptada no fos suficient a subvenir les despeses de la direcció tècnica, la resta serà satisfeta per la Mancomunitat, destinant a l'efecte fins a 5.000 ptes., amb càrrec a la part. 345 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1923.)

Concedir, al Sindicat Agrícola d'Ulldecona, l'auxili tècnic que ha sol·licitat per a la construcció d'un molí cooperatiu d'oli, mitjançant el pagament de 150 ptes., fixades en les bases acordades pel Consell en la seva reunió de 4 de desembre de 1919, per a la concessió d'auxilis tècnics, bases a les quals haurà de subjectar-se l'entitat sol·licitant.

(Sessió del dia 19 de juliol de 1923.)

CAMPS D'EXPERIMENTACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar el senyor Director dels Serveis tècnics d'Agricultura per a establir un Camp de demostració a la Vall d'Aran, que té sol·licitat l'Alcalde de Viella, amb subjecció a les bases aprovades pel Consell Permanent de la Mancomunitat en la seva reunió del dia 15 de desembre de 1921, posant-se d'acord amb l'Alcalde de la dita població per escollir la peça de terra més a propòsit.

(Sessió del dia 19 de juliol de 1923.)

SERVEI D'ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prendre esment dels informes del senyor Enginyer-director dels Serveis tècnics d'Agricultura, sobre la moció presentada a la darrera Assemblea de la Mancomunitat pel Diputat Sr. Palau Rabassó, referent a la creació d'un organisme de Direcció corporativa agrària.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1923.)

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs fets per aquesta secció:

Estudi d'un projecte de comptabilitat per a Sindicats Agrícoles i redacció d'un fulletó que tractarà d'aquell. Modelatge i exemples per al dit fulletó.

Atendre la visita d'una comissió del Sindicat de Vins, per a diversos assumptes, i del President de l'Ateneu Agrícola de Gavà, per a parlar de la transformació en Sindicat d'aquella Associació.

Tramitació de l'expedient del Sindicat de Vinyaters de Sant Martí de Tous.

Continuar la redacció del llibre sobre comptabilitat en els Sindicats Agrícoles.

Ha practicat diverses gestions encomanades pel Sindicat Agrícola de Cabra del Camp.

Atendre la visita d'un representant de la Federació Agrícola del pla de Bages, per diverses consultes i parlar d'algun projecte.

Gestions reservades per unir un Sindicat i evitar greus perjudicis.

Atendre la visita d'un representant del Sindicat Agrícola d'Alcover i gestionar alguns assumptes encarregats, en pro del dit Sindicat.

LABORATORI D'ANÀLISIS

Notícies i documents

Resum dels treballs efectuats durant el mes de juny: Mostres analitzades: Terres de conreu, 2; Anticriptogams i insecticides, 3; Vins i similars, 26; Adobs, 16; Aliments, 9; i Diversos no especificats, 5. Total, 61 mostres.

Aquests anàlisis comporten les operacions següents: Determinacions quantitatives, 121; Números i relacions, 36; Observacions òptiques, 3; Assaigs qualitius, 15; i Certificat i informes, 9.

S'han analitzat, per encàrrec dels Serveis tècnics d'Agricultura, dues mostres d'aliments.

LABORATORI DE PATOLOGIA VEGETAL

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs efectuats, durant aquest mes, per aquest Laboratori:

Investigacions sobre la gomosis en el fruit de l'ametller.

Un himenopter (*Sphex subfuscatus*?), remès per a l'lar classificació i indicació de la seva eficàcia per a contra la llagosta.

Ortopter dauviu a la vinya, remès de Balaguer, resultant ésser l'*Ephippigera ephippiger* (Fieb.), per a l'exterminació del qual s'ha donat el tractament adequat.

Investigació d'un lepidopter perjudicial a la remolatxa i altres hortals.

SERVEI DE RAMADERIA

Notícies i documents

El Servei de Ramaderia de la Mancomunitat empenirà una campanya de conferències en diversos pobles

de les comarques vinyateres, per tal d'introduir i intensificar la cria o engrèix de conills, gallines, porcs i d'altres animals, a l'objecte d'aminorar, en tot el que sia possible, la crisi que estan passant les sutiles comarques.

Momentàniament han estat convidats a assenyalar dia i hora les següents poblacions del Priorat i Conca de Barberà: Vilellas, Gratallops, Torroja, Porrera, Montblanc, Barberà, Pira, Sarraell, Rocafort de Queralt, Solivella, Vilavert, Vinhobert, i Blancafort.

A Bellpuig tingué lloc, el dia 17 del present mes, organitzat per la Mancomunitat de Catalunya, el segon concurs dels que per a la millora de l'espècie asnal es celebren a les comarques zootècniques d'Urgell, Segrià i Pla de Lleida.

Concorregueren al concurs 49 someres i 13 guarans, havent-n'hi alguns d'aquests d'immillorable qualitat.

El jurat qualificador, que estava format pel Sr. Marqués de Monsolís, President; Sr. Eduard Simó, Vocal, i pel Prof. M. Rossell i Vilà, Secretari, atorgà els següents premis:

Al Sr. Josep Sandiumenge, de Montgai, per un guasà, primer premi, 3.000 ptes.; al Sr. Ramon Torredadella, de Mollerussa, per un guasà, segon premi, 2.000, i al Sr. Josep Reig, de Torregrossa; Josep Bosch, de Puigvert de Lleida; Salvador Calvis, de Gólmés; Francesc Bell-lloch, de Torregrossa, i Josep Pelip, de Mollerussa, premis de 400 ptes., per les seves someres premiades.

Van honrar l'acte amb la seva presència les autoritats locals i el Diputat electe per la Mancomunitat Sr. Aldomà, a més d'una concurrència nombrosíssima de ramaders de la comarca.

Són ja uns quatre cents els Municipis i Sindicats que han remès al Servei de Ramaderia les fulles estadístiques del bestiar de pen rodó, les quals, com es digué oportunament, han de constituir la base d'estudi per l'assegurança dels animals de treball.

Es prega als Municipis i Sindicats que no hagin enviat encara la fulla estadística que ho facin tan aviat com puguin, per a poder enllestir el projecte de segur general.

El Laboratori de Malures de bestiar, de la Mancomunitat de Catalunya (Urgell, 187, Barcelona) fa avinent a la pagesia i avicultors, que per a fer remesa de mostres com cal, amb el fi de consultar i investigar la mena de malura que ataca a l'aviram amb tanta viror aquest estiu, poden remetre solament un os de la cama en lloc de fer remesa de tot el cap d'aviram.

PERSONAL

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

En mèrits del concurs celebrat a l'efecte, nomenar, per al càrrec de Preparador, afecte a la confecció del Mapa agronòmic de l'Escola Superior d'Agricultura, l'Enginyer Agrícola Sr. Ramon Capdevila, amb el son anual de 3.000 ptes., pel termini de tres anys, que podrà ésser prorrogat, en son cas, a judici del Consell Permanent de la Mancomunitat, i amb els drets i deures peculiars dels preparadors de l'Escola; fent-se efectiu l'import de l'annualitat corrent amb càrrec a la part. 380 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 19 de juliol de 1923.)

TELÈFONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat de la nota setmanal referent al servei de Telèfons, en la qual es consignà l'acabament de la línia Figueres-Fortí, l'acabament de l'estesa de la nova línia Granollers-Girona, el començament dels treballs d'estesa d'una nova línia Molins de Rei-Santa Coloma de Queralt i la inauguració del servei a Fortí, Cistella, Agullar de la Segarra i Rajadell.

(Sessió del dia 4 de juliol de 1923.)

Vista la comunicació del Jutjat de 1.ª Instància i Instrucció, de Granollers, de data 10 de l'actual, manifestant que amb motiu de causa sobre substracció de fil telefònic de la xarxa entre La Garriga i Vic, contra Miquel Clapés i Abancó, fou aquest condemnat per

sentència executòria de 9 de febrer últim a la pena d'un any, deu mesos i vint-i-dos dies de presidi correccional i accessòries amb indemnització a la Companyia de Telèfons, perjudicada en la quantitat de 14'32 ptes., i que, tenint pendent expedient d'indult, interessa que la Mancomunitat se serveixi manifestar, com a successora de la Societat Telefonía del Vallès, perjudicada, en son dia, per la referida substracció, si atorga el perdó, contestar al sudit Jutjat que, com sia que, a judici d'aquesta Corporació, les substraccions de fils telefònics s'haurien de castigar amb el major rigor, no ja per la importància que pugui tenir la valor del fil furtat, sinó pel que afecta al servei públic de telèfons. La Mancomunitat no es pot mostrar indulgent ni concedir, per tant, el seu perdó en el cas de referència.

(Sessió del dia 18 de juliol de 1923.)

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Acceptar el pla redactat per la Companyia de camins de ferro del Nord d'Espanya, referent a la nova estació de mercaderies de Sant Andreu, fent, però, avinent a la segona Divisió de Ferrocarrils que abans de començar les obres ha de presentar el projecte detallat de desviament de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, comprnent el traçat en planta i el longitudinal i el projecte de pas superior sobre el ferrocarril.

— Designar el Diputat Sr. Manuel Puigrefagut per a assistir a la subhasta de les obres de la travessia per Vilassar de Mar, del camí de Cabrials a la carretera de Madrid a França, que tindrà lloc en el Palau de la Generalitat el propi dia 9, a les onze hores del matí.

(Sessió del dia 4 de juliol de 1923.)

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per fer la revisió del pressupost dels treballs de contraforts adherits al parament de dos murs situats en el km. 9, kms. 3 i 9 del camí de Sant Boi de Lluçanès a Sant Hipòlit de Voltregà, a fi de facilitar la concurrència de licitadors a una nova subhasta, o bé per a fer els treballs pel sistema d'administració.

— Aprovar l'acte de recepció de les obres del pas superior de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, quarta secció, amb el lliç de desviament de les rieres Citera, a Matarró.

— Ratificar l'acord de data 20 de març proppassat, autoritzant la Secció tècnica de Carreteres, camins i

ponts, per realitzar pel sistema d'administració les obres d'enllaç del camí de Sant Celoni a Campins, amb el carrer Major de Sant Celoni, i disposar el lliurament de la quantitat de 3,382'18 ptes. per atendre les despeses que s'oportunaran en començar els treballs.

— Autoritzar, a reserva de la definitiva concessió, per part de l'Estat, l'execució de les obres de desviament provisional i construcció del pas superior amb tram metàl·lic, en el km. 0'456 del camí de Manresa a Pont de Vilumara, mitjançant el compliment de les condicions contingudes en el plec formulat per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts.

(Sessió del dia 11 de juliol de 1923.)

Aprovar el compte presentat pel Notari Sr. Usatorre, per l'autorització de l'acte de la segona subhasta de les obres de contraforts de dos murs en el km. 9 de la carretera de Sant Boi de Lluçanès a Sant Hipòlit de Voltregà, que importa 61'50 ptes.

— Aprovar el pressupost de despeses que motivarà la presa de dades de camp i redacció del projecte de la travessia per Roda i modificació i eixamplament del pont sobre el Ter, en la carretera de Vic, per Roda, a enllaçar amb la de Vic a Olot, que importa 702'45 ptes.

— Aprovar el projecte reformat del camí veïnal de Vinaixa a l'estació del ferrocarril, pel seu pressupost de contracte de 11,297'48 ptes., amb un augment sobre el primitiu de 6,170'18 ptes.

— Adjudicar definitivament la subhasta de les obres de construcció de la travessia per Vilassar de Mar, del camí de Cabrials a la carretera de Madrid a França, per la Junquera, al Sr. Salvador Crivillés i Comas, per la quantitat de 41,000 ptes.

— Comunicar al Municipi de Vilamós que no és

posible terminar el camí de Vilamós a la carretera de Balaguer a la frontera si no posa a disposició de la Mancomunitat els terrenys necessaris, no tant sols per a obtenir l'amplada d'expansió, sinó, també, per a la formació de terraplens i dipòsits de productes sobrants d'expansió, d'acord amb el compromís contret pel mateix Municipi, fent-li avinent que si abans del 31 d'agost propiament no estan els susdits terrenys a disposició de ésser ocupats, s'entendrà que renuncia al camí esmentat.

— Anunciar la subhasta de les obres de construcció del camí veinal de Manresa a Calaf, per Fonollosa, inclòs en el Pla selecció.

— Comunicar a la *Jefatura* d'Obres públiques de Lleida, en resposta al seu ofici excitant la Mancomunitat a realitzar l'adob del pont sobre el riu Anen, en terme de Borena, per probar-se comprès dins el trajecte del projectat camí d'Esterrí a Salardà que té la Mancomunitat en el seu pla, que no és possible dins les normes de construcció de camins que ha de seguir el Consell, l'acord d'aparar immediatament el pont esmentat, fent-li avinent, així mateix, que l'esmentat camí d'Esterrí a Salardà no podrà ésser construït fins i tant que la Direcció general d'Obres públiques no aprovi la transfe-reència que ha fet a la Mancomunitat l'Ajuntament d'Illal, dels drets i obligacions que té en virtut del primer concurs de subvencions i bestre es, en el qual fou subvencionat el repetit camí amb el 62'01 per 100.

— Comunicar al *Jutjat* de 1.ª Instància del Districte de Llotja, d'aquesta ciutat, que resta anotada la seva ordre d'embargament per als efectes que s'escaiguin, fent-li avinent que el Sr. Josep Solans, no té, ara com ara, cap quantitat pendent de cobrament, perquè si bé el Consell Permanent ha aprovat una revisió de preus corresponent al camí d'Oliola a la carretera de Lleida a Puigserres, fins a tant que no sigui aprovada per la Direcció general d'Obres públiques no representarà un crèdit exigible.

— Comunicar a l'Ajuntament de Corbera de Llobregat que es pren nota de la seva petició, relativa a la modificació del traçat projectat per al camí de Corbera a Gelida, per la Barriada d'Amunt, entre els perfils 177 i 233, per a estudiar la possibilitat de la seva execució a l'hora de realitzar el replanteig de les obres.

— Contestar l'ofici de la *Jefatura* d'Obres públiques de Lleida, en el que es manifesta la lentitud amb que es practica la construcció dels camins de Vilamós a la carretera de Balaguer a la frontera, del Pont sobre el Noguera-Ribagorçana a Corsà, del camí de Sant Llorenç dels Morunys a Llinàs i del de Sant Esteve de la Sarga al de Guàrdia a la carretera de Balaguer a la frontera, comunicant-li les consideracions que exposa la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts en el seu informe referent a aquesta qüestió.

— Recaptar, de la companyia Caminos de Hierro del Norte de España, la confirmació de realitzar, al seu càrrec, el pas superior del camí de Tona a Balenya, per tal de poder ultimar el susdit projecte i donar-li la tramitació reglamentària.

(Sessió del dia 18 de juliol de 1923.)

Admetre, per al pagament de la subvenció que el Reial Automòbil Club ha de satisfer a la Mancomunitat de Catalunya per la construcció del camí de la carretera d'Alcoles del Pinar a Tarragona, per La Canonja, quatre lliures de 10.000 ptes., acceptades per l'Ajuntament de Tarragona, i el róssec, fins a 46.937'60 ptes., en efectiu.

(Sessió del dia 19 de juliol de 1923.)

Aprovar el pressupost de despeses per la presa de dades per a formular el pla de la travessa de Villalba

Sasserra i el projecte de construcció de voreres en l'al-ludida travessia, que importa 183'75 ptes.

— Comunicar, a l'Ajuntament d'Ullastrell, que no hi ha inconvenient d'accedir a la seva sol·licitud, de què es faci el replanteig del camí veinal d'Ullastrell a enllacar amb el d'Olesa de Martorell, sempre i quant l'al·ludit Ajuntament es comprometi a abonar les despeses que l'esmentat treball pugui ocasionar.

— Contestar la petició de l'Ajuntament de Port de la Selva en la mateixa forma que es va contestar la dels veïns de Vall de la Creu, per referir-se al mateix camí.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per a enllestit pel sistema d'administració els treballs que a continuació es detallen, aprovant els pressupostos corresponents i acordant el lliurament de l'ur impurt:

Continuació, durant el present mes, de les obres de construcció d'una paret en el marge dret de la riera de Carme, per a defensa del pont de l'Im. 3 del km. 6 del camí veinal de Carme a Orpi, que importará 5.000 ptes.

— Aprovar el revisat de preus del projecte de reconstrucció de l'obra sobre la riera de Salses en el camí veinal d'Olesa a Martorell, pel seu import de 24.976'95 pessetes, amb acord d'anunciar-ne nova subhasta.

— Per avinent a l'Ajuntament de Solsona que si no compleix els compromisos que té contrets sobre cessió de terrenys per a la construcció del camí veinal de Solsona a Sant Llorenç dels Morunys, tros primer, deixant de tramitar els necessaris expedients d'expropiació forçosa, haurà de sufragar la indemnització de danys i perjudicis a què pot donar lloc l'alteració de l'ordre dels treballs de la contracta i els que irrogui a la Mancomunitat amb la seva passivitat.

— Comunicar a l'Ajuntament de Granyena, com a resposta a la seva instància de construcció del camí veinal del km. 6 de la carretera de Cervera a Rocafort de Queralt a Granyena, per Gramontell, que aquest camí serà inclòs en el Pla selecció, mitjançant, però, que l'Ajuntament es comprometi a subvencionar la construcció de les obres amb el 62'20 per 100 del cost total, enlloc del 25 per 100 que té ofert, si s'escau que la Mancomunitat no pot o no creu convenient d'incloure la repetida via a conseqüència del segon Concurs de subvencions.

(Sessió del dia 26 de juliol de 1923.)

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Lliurar la quantitat de 10.000 ptes., a justificar, per a atendre les despeses que ocasionarà la prosecució dels treballs de proveïment de pedra menudellada per a la conservació del ferm de la carretera de Bellpuig a la d'Artesa de Segre a Montblanc.

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per enllestit pel sistema d'administració els treballs que a continuació es detallen, aprovant els pressupostos corresponents i acordant el lliurament de l'im-purt llur:

Adquisició de pedra en gros per a fonaments i capa superficial de l'asfalt entre els punts quilomètrics 0'28 i 0'575 de la carretera de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat, per Sardanyola, per un import de 1.379'64 pessetes: punts quilomètrics 0'575 i 0'600, per 1.963'60; 0'600 i 0'650, per 1.950'72; 0'650 i 0'675, per 1.950'96; 0'675 i 0'700, per 1.966'68; 0'700 i 0'725, per 1.981'80; 0'725 i 0'750, per 1.967'76; 0'750 i 0'810, per 1.982'88; 0'810 i 0'870, per 1.968'84; i punts quilomètrics 0'870 i 0'930, per un import de 1.983'96 ptes.

Adquisició i inversió de pedra menudellada per a la reparació del ferm dels hms. 5 i 6 del qm. 6 de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera, primera secció, per un import de 1,979'40 ptes.; hms. 6 del mateix quilòmetre, per 1,958'04; hms. 6 i 7, per 1,977'44, i hms. 7, per 1,759'12 ptes.

Adquisició i inversió de pedra menudellada per a la reparació del ferm de l'hm. 6 del qm. 4 del camí de Sant Vicens dels Horts a Torrelles de Llobregat, per un import de 1,979'64 ptes.; hms. 7 del mateix qm. 4, per 1,962'36; hms. 8, per 1,981'80; hms. 9, per 1,961'28; hectòmetre 10, per 1,980'72, i hms. 1 del qm. 5, per 1,963'44 pessetes.

Adquisició de pedra menudellada per a la conservació ordinària de l'asfalt del camí veïnal de Barcelona al Prat, hms. 1 i 2 del qm. 1, per un import de 1,987'20 ptes.; hms. 3 i 4 del qm. 1, per 1,981'80; hms. 5 i 6, per 1,998, i hms. 7 i 8, per 1,980'36 ptes.

Adquisició de pedra menudellada per a la conservació ordinària de l'asfalt del camí veïnal d'Odena a la carretera de Madrid a França, hms. 1 i 2 del qm. 1, per un import de 1,980'36 ptes.; hms. 3 i 4, del mateix quilòmetre, per 1,978'50; hms. 5 i 6, per 1,990'44, i hms. 7 i 8, per 1,978'50 ptes.

Obres d'excavació necessàries per a augmentar la visualitat de les corbes del desmunt en l'hm. 7 del quilòmetre 7 de la carretera de Gràcia a Manresa, per un import de 1,900'80 ptes.; hms. 7 i 8, del qm. 8, per 1,890, i hms. 8 del qm. 8, per 1,908'36 ptes.

— Aprovar la classificació que seguidament es detalla, feta per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, dels camins a aparar en el corrent any econòmic, en virtut del tercer Concurs per a la concessió i distribució de Brigades amb destinació a l'arranjament i millora de camins rurals existents a Lleida, i desestimar les instàncies presentades pels Ajuntaments de Tragó de Noguera, Torà, Tahús, Guàrdia d'Arce, Aroles i Gausac, referents a camins que s'esmenten, també, per no haver complert totes les condicions assenyalades en les bases que regiren el dit concurs.

Primera zona : Partits de Lleida, Borges, Balaguer i Cervera:

Camins admesos. — De Serós de Tudela a la carretera de Lleida a Puigcerdà; d'Os a Castelló de Farfanya; de Torrefeta a Bellvehi; de Baldomà a Chua i Vall de Triat; d'Artesa de Segre a Baldomà (tros del Pont de Vernat a Baldomà); gran d'Ossó; non de Bellver; de Rigala a Ametlla; de Milà a Agalló; d'Ager a Sant Esteve de la Sarga; de Juncosa a la Serra de la Llena; de Cubells; del Sauc; de la carretera de Lleida a Puigcerdà a Hostalet, fins a l'Eral, passant per Assentiu; de Torree a la carretera d'Artesa a Tremp; i els del terme de Freixenet.

Camins desestimats. — D'Alberola a Os.

Segona zona : Partits de Seu d'Urgell i Solsona:

Camins admesos. — De Vilanova a Sen d'Urgell; de Solsona a Ollis, passant per Sant Honorat; de Solsona a Riner; de Solsona a Lladurs; de Solsona a Brics; de Brics a la carretera de Solsona a l'Hostal del Boix; de Sorribes a Riú de Boua; de Sorribes al Moll de Vinyac; d'Ossera a Sorribes; del Querfordat fins a Burgujà; d'Alcina a Candumas; per Alinyà; de Gosol a Sant Llorenç dels Morunys, i de Gosol a Sen d'Urgell.

Camins desestimats. — De Torà a l'Aguda; de Torà a Taltaull; de Torà a Palau; de Torà a Claret i Sallés; de Torà a Llanera, i de Noves de Segre a Tahús.

Tercera zona : Partits de Sort i Tremp:

Camins admesos. — De Torre de Capdella a Capdella

i Port de Rus; de Torre de Capdella a Guiró, per Estell i Obeix; de Pentina; de Pujol; de Peranica; de Compte a Bretuy; per Peranica; de Moreres a Peranica, per Pujol; de Peranica, per Bretuy i Montcorris, a Poblet de Bellvehi; de Perals, per Montcorris, a Anco; de Tendriny; de Talam a la carretera; vell de Salàs; del Cementiri catòlic; de Pobla de Segur; de Tremp; de Montardit de Baix a Raviny; d'Enviny a Alp; de Llavaner, Alp, Enviny i Pujals a Sort; del pont de fusta de Bore de la Plaça; arraujar el pont sobre el riu de Bore; d'Isavarr a Esterri; de Sorpe a València; de Cambes (Arros) al Ginestar, per Pujals; d'Estac a Masies de Barà; de Barà a Arcallís; del Carral; de l'Horta; d'Orenu; de Pobla de Segur; de Tremp; de Figuerola; de Pont de l'Amarte; de Sant a Esterri; de Sant a Sarpe; de Sant a Jui; de Sant a la Borda del Tort; de Tremp; de Santa Lúcia, per Coll Martí i Mur, a Tremp; d'Alcina a Tremp i ramal, de Puigvert a la carretera de Guàrdia; de Creueta a València; de Cort a Sarpe; de València a Esterri; de Servi a Unarre; d'Unarre a Esterri; de Burgo a Escalarre; d'Escalarre a Guingueta; de Llavorre a Escalarre; de Jui a Guingueta; de Dorbe a la Guingueta; de Berros Subirà a la Guingueta; els del terme d'Espat a Balin, i d'Espat a Capdella.

Camins desestimats. — D'Eroles a la costa del Carlà.

Quarta zona : Partit de Viella:

Camins admesos. — De la Baixeta (Berós); terminació de l'eixamplament del Les Bordes a Benasque; de Sala d'Artes; de Podadetes de Garrós, i de Viella al terme de Sanet, pel pont de Viella.

Camins desestimats. — De Gausac a Viella.

(Sessió del dia 4 de juliol de 1923.)

Lliurar, a justificar, la quantitat de 17,500 ptes. per als treballs de proveïment de pedra per a la conservació del ferm de la carretera de l'estació de Bellpuig al qm. 52 de la d'Artesa de Segre a Montblanc.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per continuar les obres d'inversió de pedra menudellada i consolidació del ferm en els qms. 1 a 13 de la carretera d'Aiguamúrcia a Sant Jaume dels Domenys, aprovant els pressupostos corresponents, d'import 1,981'—80 i 1,987'20 ptes., a lliurar.

— Autoritzar la Secció tècnica per continuar els treballs d'apariment del ferm i millorament de l'enllaç de la carretera de Vendrell a Sant Jaume dels Domenys, amb la d'Arbós a la del Vendrell a Sant Jaume dels Domenys, per uns pressupostos d'import 1,992'60 i 998 ptes., a lliurar.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per continuar els treballs d'inversió de pedra menudellada i consolidació del ferm de la carretera d'Uldecona a Alcanar, per uns pressupostos de 1,980'72 i 992'60 ptes., a lliurar.

— Alliberar el Municipi de Vilafant dels compromisos que té contra amb la Mancomunitat, en virtut de les bases d'auxili als pobles per a la reparació i conservació de camins veïnals, vigents a la província de Girona, en el que es refereix al camí de Vilafant a Borrassà.

— Autoritzar el Rvnd. Lluís Xiró, prev., Rector de Sant Gervasi i Nostra Dona de la Bonanova, per realitzar obres d'ampliació d'aquella església parroquial, modificant les alineacions aprovades de la plaça de la Bonanova, mitjançant el compliment de les condicions contingudes en el plec formulat per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts.

— Ratificar l'acord d'exigir, al Municipi de Viure, el proveïment de 25 m³ per any i quilòmetre de pedra menudellada en el camí mancomunat de Bondella a la carretera de Madrid a França, traslladant, al dit Municipi, l'informe en el qual es manifesten els motius que obliguen el Consell Permanent a aquesta ratificació.

— Designar el Diputat Sr. Ignasi Iglésias per a assistir al reconeixement i, si s'escau, recepció única dels treballs de proveïment de pedra per a la conservació de la carretera de Reus a Almorós, per Castellvell.

— En virtut de l'ingrés de 6,000 ptes. a la Caixa de la Mancomunitat, per part de l'Escola d'Aeronàutica Naval, destinades a ampliar la subvenció concedida per alguns corporacions amb el fi d'aparar el camí de Prat de Llobregat al Camp d'Aviació de la Volateria, ampliar la subvenció fins al 50 per 100 de la quantitat ingressada, o siguin 3,000 ptes., disposant-se el lliurament de la suma total de 9,000 ptes. a favor del Pagador de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts.

(Sessió del dia 11 de juliol de 1923.)

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per enllestir pel sistema d'Administració els treballs que a continuació es detallen, aprovant els pressupostos corresponents i acordant el lliurament de l'import llur:

Adquisició de pedra partida per a la capa superior del ferm dels kms. 17 a 20 del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, segons pressupostos n.º 20 i 21, que importen, respectivament, 1,712 i 1,572'90 ptes.

Inversió i consolidació de grava en els kms. 1 a 20 del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, segons pressupostos del n.º 33 al 43, que importen, respectivament, 1,983'51, 1,982'44, 1,985'05, 1,987'79, 1,989'93, 1,998'49, 1,997'42, 1,996'35, 1,995'28, 1,994'21 i 1,993'14 pessetes.

Inversió de pedra en el camí de Manresa a Sampedor, segons pressupostos n.º 6 a 10, que importen, respectivament, 1,992'60, 1,994'75, 1,996'88, 1,995'81 i 1,991'53 pessetes.

Lliurar la quantitat de 15,000 ptes. per atendre les despeses que s'oceanaran durant el present mes de juliol en els treballs de proveïment a la carretera de l'estació de Bellpuig al km. 52 de la d'Artesa de Segre a Montblanc.

— Ampliar en 1,500 ptes. la quantitat destinada a l'apariament del camí veïnal de Prat de Llobregat al Camp d'Aviació de la Volateria, en vista que l'Escola d'Aeronàutica Naval ha ingressat en caixa una nova subvenció de 3,000 ptes.; acordant-se el lliurament de 4,500 ptes. a què ascendeixen les dites ampliació de crèdit i subvenció.

— Autoritzar la societat Carreras i C.ª per recollir els pols del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, carretera de Masnou a Granollers i camí de Mongat a Tiana.

— Aprovar la revisió de preus del contracte de proveïment de pedra per a la conservació de les carreteres de Gràcia a Manresa i de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès, per Sardanyola i del camí de Sardanyola a Montcada, per Ripoll, pel seu import de 3,965'27 ptes.

— Vist l'ofici de la companyia Caminos de Hierro del Norte de España, on s'expliquen les raons en virtut de les quals no s'ha fet efectiva la quantitat de 2,029'94 pessetes, import de la subvenció convinguda amb la companyia com a compensació de les despeses de conservació del camí de l'estació de Monistrol al Monestir de Montserrat, que van a càrrec de la Mancomunitat; reconeixent que escau a la Mancomunitat l'obligació de subvenir a les despeses de la guàrdia del pas a nivell del camí de Vacarisses a l'estació d'Olesa i de construir una caseta per a habitatge dels guardes, tal com estableix la R. O. aprovant el projecte de l'esmentat camí.

1.ª Prendre nota, per a tenir-ho en compte en el vinent pressupost, de l'import (que provisionalment accepta) de les despeses de l'esmentada guàrdia, des de 1.ª de gener de 1910 fins a 1.ª de gener d'engany.

2.ª Acceptant la idea emesa per la companyia Caminos de Hierro del Norte, d'anar a la supressió immediata del pas a nivell existent en el camí de Vacarisses a l'estació d'Olesa, proposar de realitzar la dita obra mitjançant que la companyia hi contribueixi amb una subvenció que podria consistir en la cancel·lació de l'esmentat deute de 35,242'64 ptes.

3.ª Que no s'escau de fer la compensació entre el crèdit de 2,029'94 ptes. que té la Mancomunitat contra la companyia per la conservació del camí de l'estació de Monistrol al Monestir de Montserrat i el repetit crèdit de 35,242 que la Mancomunitat en principi reconeix a la companyia, i que no hevent-hi avenença en la forma que suggereix l'acord precedent serà satisfet amb càrrec al Pressupost vinent.

— Trametre a la Jefatura de la 2.ª Divisió de Ferrocarrils, a l'objecte que pugui informar sobre el projecte del pont metàl·lic damunt el riu Llobregat (part d'obra de fabrica), de la Companyia de Ferrocarrils Catalans, en la línia de Barcelona a Manresa, que afecta la zona de servitud i urbanització del camí de l'estació de Monistrol a Montserrat, un exemplar del plec de condicions formulades per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, que és el que es trameta a l'al·ludida Companyia, en concedir-li autorització provisional per a començar l'obra.

— Autoritzar, provisionalment, la Companyia de Ferrocarrils Catalans per executar les obres del projecte de pas superior del ferrocarril de Martorell a Manresa, pel camí en construcció de Mura, per Rocafort, Pont de Vilumara i Sant Vicenç de Castellet, a la carretera d'Esparraguera a Manresa, en el ben entès que aquesta autorització provisional és atorgada exclusivament des del punt de vista dels interessos de la Mancomunitat, a reserva del que resolguin els organismes de l'Estat en aprovar definitivament l'esmentat projecte, i salvant els drets de l'Ajuntament de Sant Vicenç de Castellet, pel que fa referència a servituds afectades pel pas superior.

(Sessió del dia 18 de juliol de 1923.)

Aprovar el pressupost reformat i addicional dels treballs de proveïment de grava per a la conservació del ferm del camí de Mantlles a la Gleva (Masies de Sant Hipòlit), del que en resulta un augment sobre el primitiu de 3,324'50 ptes.; entenent-se que aquest pressupost ha estat formulat a fi de provar algun dels procediments moderns preconitzats en el quart Congrés Internacional de Carreteres, celebrat a Sevilla últimament, per a la construcció de ferms amb aglomerants bituminosos, i entre ells el de l'enquitranat intern i en fred amb el producte «Kiton».

— Retornar, al Sr. Adolf Garro, el dipòsit que constituï per respondre del proveïment de grava en el camí veïnal de Corró de Vall a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llíria.

— Designar el Diputat de la Mancomunitat senyor Manuel Puigrefagut per assistir a la subhasta de les obres de revestiment, amb fornigó de ciment portland, de dos trams del túnel situat en el km. 6 del camí de Folgaroles a Vilanova de Sau, tros primer, que tindrà lloc en el Palau de la Generalitat el pròxim dia 6 d'agost.

— Autoritzar l'adquisició i inversió de pedra partida en els kms. 7 i 8 del km. 6 de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera, primera secció, per un import de ptes. 1,960'20; kms. 8 i 9 del mateix quilòmetre, per 1,978'56; kms. 9 i 10, per 1,961'28; i km. 10, per 1,982'88 ptes.

— Autoritzar l'Ajuntament de Sant Quirze de Besora per col·locar dos bancs de pedra en el km. 1, hm. 1, del camí de Sant Quirze de Besora a Vidrà, d'acord amb el plec de condicions formulat per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts.

(Sessió del dia 26 de juliol de 1923.)

ARBRAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar En Josep Daura per arrencar un arbre en el qm. 1, hm. 9, de la carretera de Masnou a Granollers, a fi d'ampliar el pas a la riera que ha de construir en el dit lloc, mitjançant el compliment de les condicions contingudes en l'informe tècnic.

(Sessió del dia 11 de juliol de 1923.)

MATERIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar els comptes de les despeses ocasionades per les reparacions parcials i adquisició d'accessoris necessaris per al funcionament de corrons a vapor n.º 1, 5, 6 i 7, important 1.602 ptes., a lliurar.

(Sessió del dia 4 de juliol de 1923.)

Adjudicar a la casa Damià Maten, fill de Miquel Maten, la construcció de la nau destinada a dipòsit de màquines i aparells de la Secció d'Obres públiques de la Mancomunitat, per la quantitat de 44.000 ptes., en mèrits del concurs celebrat a l'efecte.

(Sessió del dia 11 de juliol de 1923.)

Aprovar l'acte de recepció provisional dels cilindres lliurats per la Maquinista Terrestre i Marítima, en el ben entès que no figurant-hi els carros remolcs que havien d'acompanyar-los, fins a tant que aquests estiguin rebuts no podrà considerar-se completa la condició setzena de les que regiren el concurs, és a dir, que no podrà pagar-se el 60 per 100 del preu d'adjudicació.

(Sessió del dia 18 de juliol de 1923.)

Aprovar la factura, d'import 52.500 ptes., presentada per A. Antich, per venda que fa a la Mancomunitat de tres camions, tipus U. S. A., sistema Woods, amb motor Liberty, de 40 per 60 HP., a pagar en tres parts iguals abans de l'últim dia de cada mes, a comptar del corrent juliol en el que tindrà lloc el primer lliurament.

(Sessió del dia 26 de juliol de 1923.)

CAMINS DE BAST

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Lliurar, a justificar, la quantitat de 1.950 ptes. per a la reparació del camí de bast de la corba d'Agulló, per Àger, Corsà i Serra del Montsec, a la Vall del Ribagorçana.

(Sessió del dia 11 de juliol de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar les relacions que s'esmenten, corresponents a les pensions vitalícies reglamentàries dels capatassos i peons caminers jubilats per la Diputació de Barcelona i el Consell Permanent de la Mancomunitat:

Abril, maig i juny de 1922-23, 2,866'20, 2,887'34 i 2,740'20 ptes., satisfetes amb càrrec als lliuraments n.º 260, 996 i 1298.

Juliol, agost i setembre de 1922-23, 2,831'54, 3,051'18 i 3,003'60 ptes., satisfetes amb càrrec als lliuraments n.º 1297, 1730 i 2214.

Octubre, novembre i desembre de 1922-23, 3,103'72, 3,066'60 i 3,168'82 ptes.

(Sessió del dia 4 de juliol de 1923.)

Aprovar el certificat lliurat pel Pagador de la Jofatura d'Obres públiques de Barcelona, relatiu als ingressos trimestrals per Utilitats (primer trimestre de 1923), de les dietes i indemnitzacions acreditades pel personal d'aquella corporació en la inspecció i informe d'expedients de la Mancomunitat.

Atès l'informe de l'Enginyer-director de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, acceptar la renúncia, presentada amb data 27 de juny pel Sr. Eduard Planas i Prats, del càrrec d'Auxiliar segon de l'esmentada Secció, declarant vacant aquella plaça i fent constar la satisfacció pel zel i intel·ligència amb què el senyor Planas ha exercit el servei que ha tingut confiat.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1923.)

Prendre esment d'un ofici del senyor Interventor general, donant compte d'haver ingressat en Caixa la quantitat líquida de 14.004'90 ptes., procedents de l'Ajuntament de Barcelona i destinades a gratificar els serveis extraordinaris prestats pels peons de carreteres, Mossos de l'Esquadra i xofers, amb motiu de la neteja dels carrers de la ciutat; acordant-se encomanar al senyor Enginyer-director de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, Sr. Turell, que formuli l'oportuna proposta d'acord per a la distribució de l'esmentada quantitat.

Aprovar la relació justificada de les pensions vitalícies dels capatassos i peons caminers jubilats per la Diputació provincial de Barcelona i el Consell Permanent de la Mancomunitat, corresponents als mesos de gener, febrer i març d'enguany, que importen, respectivament, 3,168'82, 2,811'76 i 3,113'02 ptes.

En mèrits del concurs per a la provisió de quatre places vacants de Sobrestants, amb destinació al Servei de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, i de conformitat amb la proposta del Tribunal qualificador, nomenar per a ocupar les dites places i per l'ordre que s'expressa, que és el de mèrits relatius, els Srs. Amador Conde i Mestres, Rafael Miracle i Vallès, Albi Vendrell i Termes i Juli Gázquez i Roldán, fent-se aquests nomenaments amb el sou anual de 5.000 ptes., i pel termini de cinc anys, amb subjecció a les condicions del Reglament d'Oficines de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 11 de juliol de 1923.)

Vista la instància formulada amb data 29 de gener darrer pel Sr. Vicens Turell i Isert, delineant cartògraf de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, sol·licitant el reconeixement, als efectes de l'antiguitat en el càrrec que exerceix, de la meitat que en qualitat de temporer prestà els seus serveis a la Diputació provincial de Barcelona; atès que si bé la susdita Diputació, per acord de 2 de juliol de 1912, resolgué que els empleats de plantilla definitiva que hagin prestat abans els seus serveis com a temporers els sigui abonat el comput de la seva antiguitat, als efectes de l'augment de sou, la meitat del temps servit en la dita situació, aquell acord no es pot aplicar en el present cas, perquè quan el Sr. Vicens Turell va deixar de prestar servei a la Diputació de Barcelona i passà a dependre de la Mancomunitat no havia arribat encara a ésser empleat de plantilla; havent, per la seva part, el Consell Perma-

ment de la Mancomunitat, declarat, per acord de caràcter general de 18 d'agost de 1921, que sigui solament abonable als seus funcionaris que obtinguin un nomenament definitiu, la meitat del temps que hagin servit en la situació d'interins, però no en la de temporers; desestimar la referida instància del Sr. Vicens Turell i Isbert.

Atès el que prevé la R. O. de 31 de març últim, atorgant als pagadors dels serveis facultatius d'Obres públiques la bonificació del mig per roo de les quantitats que satisfaci en concepte de reintegrament de despeses de gir i transport de cabals; hagué esment que no hi ha lloc, en general, a aplicar aquest precepte al Pagador de la Direcció d'Obres públiques, per quant les despeses de gir li són reintegrades mitjançant els deguts comprovants, i els pagaments que requereixen transport de cabals fora de la seva residència no precisen, la majoria dels casos, que siguin realitzats personalment pel sudit funcionari; tenint en compte, per altra banda, que, segons manifesta l'Enginyer-director Sr. Turell, és de grau conveniència i necessitat destinar personal auxiliar exclusivament dedicat a la inspecció, vigilància i conservació de les màquines i aparells al servei de la referida Direcció, a proposta del Conseller de Carreteres, camins i ponts, que tret dels casos en què, directa i personalment, i en compliment d'ordre expressa superior, hagi de verificar transport de cabals fora de la seva residència oficial per efectuar pagaments acordats pel Consell als respectius destinataris, no s'aplicarà al Pagador de la Direcció d'Obres públiques la prescripció de la referida R. O., relativa a la percepció del mig per roo, la qual quantitat quedarà a favor de l'Administració, acordant-se, així mateix, autoritzar el sudit Enginyer-director per reintegrar, en concepte d'indemnització, les despeses que s'ocasionin al personal auxiliar dedicat a la inspecció, vigilància i conservació de les màquines i aparells, sense excedir-se, en cap cas, d'aquell percentatge.

(Sessió del dia 18 de juliol de 1923.)

Aprovar la factura de les despeses de guarderia del pas a nivell existent en el camí veïnal de Martorell a Vilafraanca, en el km. 61'951 de la línia de Tarragona, corresponents al tercer trimestre d'enguany, que importa 375 ptes.

— Aprovar el compte presentat per En Jacint Torner, per l'excavació que constitueix l'exercici de pràctiques en el concurs de Sobrestants celebrat últimament, d'import 33 ptes.

— Aprovar el compte presentat pel Metge Dr. Balcells, amb motiu de visites i reconeixements fets a per-

sonal de la Direcció d'Obres públiques, des del 30 de març de 1922 al 27 d'abril de 1923, d'import 835 ptes.

— Aprovar la proposta formulada per l'Enginyer-director Sr. Turell, en compliment de la comanda que va fer-li el Consell per acord del dia 11 dels corrents, per a la distribució de la quantitat de 14.004'90 ptes., donada per l'Ajuntament de Barcelona, en premi als serveis prestats pel personal obrer de la Mancomunitat, Mossos d'Esquadra i elements cooperadors, amb motiu de la recollida d'escombreries durant la darrera vaga de transports.

(Sessió del dia 26 de juliol de 1923.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar els següents comptes:

El d'En Pere Rossell, per diversos treballs de còpia de documents, d'import 205'50 ptes., a lliurar.

El de N'Enric Agudé, per igual concepte, d'import 253'50 ptes., a lliurar.

El d'En Julià Roca, per diversos treballs de comptabilitat, d'import 253'50 ptes., a lliurar.

El d'En Ramon Compte, Enginyer, per les despeses ocasionades amb motiu de la recepció de la pedra modelada proveïda en alguns camins de la província de Girona, d'import 100 ptes., a lliurar.

El d'En Carles Vilella, per diversos treballs de còpia, d'import 28'50 ptes., a lliurar.

(Sessió del dia 11 de juliol de 1923.)

Aprovar dos comptes del Sr. Pauli Manyer, per treballs de còpia de documents, que importen, respectivament, 74'95 i 194'30 ptes.

(Sessió del dia 18 de juliol de 1923.)

El Conseller Sr. Riera donà compte de la visita feta amb l'Enginyer-director d'Obres públiques, Sr. Turell, a les obres de construcció d'un autòdrom a Sitges, a l'objecte de correspondre a la petició feta a la Mancomunitat, de cooperació a les dites obres, i d'estudiar la possibilitat de propulsar una obra pública d'interès general que indirectament afavoreixi aquella iniciativa i que en son dia pugui acordar el Consell Permanent.

(Sessió del dia 26 de juliol de 1923.)

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

OBRES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller de Beneficència i Sanitat:

1.ª Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona, perquè, d'acord amb l'Arquitecte dels Serveis generals i de Beneficència, Sr. Joan Rubió i Bellver, procedeixi a l'adquisició, en nom de la Mancomunitat, de dos solars confinants amb la Casa de Misericòrdia de Tarragona, emmarcant en la seva adquisició la quantitat total de 50.000 ptes.

2.ª D'aquest acord se'n donarà compte, en son dia, a l'Assemblea de la Mancomunitat.

3.ª La despesa que ara és autoritzada, serà amb

càrrec al cap. 2.º, art. 7.º, part. 95 del Pressupost vigent de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 19 de juliol de 1923.)

Encomanar a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts de la Mancomunitat, que prepari el corresponent projecte per canviar el traçat del tros del camí de Montcada que parteix en dues la finca on s'està bastint l'hospital de Lleida, a l'objecte que, tan bon punt l'Ajuntament d'aquella ciutat hagi concedit el corresponent permís, pugui ésser realitzada l'obra de referència.

Donar-se per assabentat d'un ofici de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida, comunicant que han començat els treballs de replanteig de l'Hospital de Lleida, quedant així complerta la condició 51 de les del plec, sota les quals es va celebrar i adjudicar la subhasta.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1923.)

HOSPITALS

Acoràs del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la factura de la Casa Metzger, d'import 1.620 peses., per l'adquisició, autoritzada pel Consell, d'un pantostat destinat a l'Hospital de Lleida.

Donar-se per assabentat del moviment de malalts aollits als Hospitals i Infermeries dels Establiments de Beneficència de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1923.)

MANICOMIS

Acoràs del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Admetre definitivament, en el Manicomi de Salt, amb càrrec a la Mancomunitat de Catalunya, els presumptes dementes Joaquim Salp i Vidal, Francesc Comamala i Frigola, Eudald Comajuan i Masgran, Elisi Roig i Daniel, Lluís Jovanet, i Victòria Bonaventura Barrera i Arro, que, ultra els requisits necessaris en aquests casos, han demostrat, com cal, ésser naturals i veïns d'alguna de les comarques gironines, i justificat la seva pobresa i la de les persones obligades per les lleis a mantenir-los.

— Acusar rebuts als Excms. Srs. Governadors civils de les províncies de Barcelona o Lleida, segons correspongui, dels antes declusió definitiva dels dementes Jaume Escalona i Carit, Antoni Jaimejuan i Raves, Agustina Ontalvilla i Benagues, Teresa Peyró i Cornadó i Antònia Rossich i Carballa, els quals s'enliraran al Director del Manicomi on estan aollats, als efectes procedents.

— Vistes les comunicacions remeses pel senyor Director i la Rvmd. M. Superiora del Manicomi de Sant Boi de Llobregat, acompanyant els certificats facultatius referents als individus que han complert el període d'observació, els quals són:

Fraucisc Añó i Ten, Segimon Arderiu i Sala, Ramon Boixader i Seuba, Joan Capella i Agustí, Valentí Careta i Solasegales, Josep Casanovas i Ràfols, Ramon Cases i Seuba, Joan Codina i Vilalta, Josep Costa i Galdernan, Jeroni Creus i Canals, Joan Creus i Creus, Joan Echarri i Echechiquia, Joan Elias i Roca, Jaume Font i Casanovas, Enric Freixa i Soler de Morell, Idelfons Gil i Blanch, Pelegrí Gilart i Gilart, Salvador Huerfats i Martres, Domènec Jover i Gomis, Rafael Lucas i Gispert, Pau Ollives i Vendrell, Josep Planas i Via, Enric Porta i Benta-

nachs, Joan Pujol i Cases, Manuel Rosselló i Burgués, Josep Santauclària i Montrós, Valentí Sellarés i Casajuana, Jordi Serra i Guasch, Benet Solsona i Macià, Ramon Tort i Desheuras, Artur Torres i Amigó, Miquel Ballbona i Llagostera, Emili Vida i Mateu, Pere Vies i Sorribes, Cristina Amat i Font, Maria Aribau i Carol, Vicenta Brusi i Solà, Clemència Cardona i Puig, Mercè Sasan i Farran, Josepa Caus i Torredellot, Maria Figueurola i Masclans, Antònia Freixa i Durany, Josepa Gualdia i Garcia, Francesca Jou i Centerill, Maria Majoral i Gispert, Josepa Martínez i Gil, Antònia Odena i Anguera, Magdalena Oller i Aregay, Genoveva Ortoll i Massana, Francesca Patxo i Carrera, Teresa Pujol i Clos, Elvira Riba i Talló, Josepa Rius i Prió, Monseñor Torrell i Albert, Concepció Trullàs i Planas, Angela Auró i Corderoute, Josepa Vilaseca i Vila i Maria Vives i Colomer.

Enviar als Excms. Srs. Governadors civils de les províncies de Barcelona, Lleida i Girona, respectivament, segons correspongui, els certificats facultatius referents als individus naturals o veïns de les dites províncies que han estat esmentats, a fi que s'instrueixi l'oportunitat expedient judicial dels que continuen encara en el Manicomi de Sant Boi, manifestant a les dites autoritats el jutjat que han de trametre's les esmentades certificacions, i acusant-se rebut, al Director i a la Rvmd. M. Superiora del Manicomi de Sant Boi de Llobregat, dels dits documents.

— Vistos els expedients dels alienats Jaume Bernadich i Lladó, Joan Bertran i Rovira, Jesús Cruells i Anglada, Joan Duarri i Balaguer, Joan Farré i Julià, Ramon Marcó i Olivé, Josep Morlà i Colomer, Florenci Torelló i Tutusaus, Teresa Armengol i Canadell, Angela Cabús i Giralt, Josepa Gassol i Torrents, Maria Mogues i Bartra, Consol Moner i Rodrigo, Antònia Planell i Horta, Teresa Prats i Mas, Maria Ràfols i Marcé, Anna Roch i Sans, Anna Sala i Escaler, Vicenta Sallés i Sallés i Magdalena Tomás i Coca, tots naturals o veïns de la província de Barcelona, i Miquel Besolí i Comas, Jaume Moliné i Company i Rosa Boronat i Hubach, naturals o veïns de la província de Lleida, acusar rebut als Excel·lentíssims Srs. Governadors civils de les províncies de Barcelona i Lleida i al Jutjat de 1.ª Instància del Districte de l'Hospital d'aquesta ciutat, de les seves comunicacions, i enviar els testimonis dels antes declusió definitiva al Director del Manicomi que correspongui, als efectes oportuns, i sol·licitar dels senyors Jutges municipals que procedeixi, la formació del Consell de família dels expressats malalts, manifestant-los la data que ha estat decretada laclusió definitiva i per quin jutjat, a l'ensens que el nom i cognoms, així com el domicili del parent més pròxim dels referits incapacitats.

— Prendre grat esment de la memòria anual referent al Servei de Dementes pobres a Sant Boi de Llobregat, tramesa pel senyor Inspector facultatiu, Dr. B. Tomás Busquet, que serà publicada en un pròxim número de la CRÒNICA.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1923.)

Donar-se per assabentat del moviment d'asllats en els Manicomis i del moviment d'asllats aollits a la Casa de Misericòrdia, i dels empleats i dependents interns, corresponents al mes de juny darrer.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1923.)

ASILS

Acoràs del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments

de Beneficència de Girona perquè concedeixi l'afiliament de l'exposita n.º 2017, de l'exposició de l'any 1914, als esposos C. B. i P. i M. E., veïns de Barcelona, mitjançant la condició, per part dels sol·licitants, que, en fer-se càrrec de l'exposita, disposin la quantitat de 250 ptes., en concepte de dot de l'afiliada, havent de fer-se constar aquest afiliament en escriptura pública o en acte o document privat, segons sigui més convenient, i comunicant-se aquesta resolució a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 19 de juliol de 1923.)

Donar-se per assabentat dels resums del moviment d'asilats acollits a les cases de Maternitat i Expositos dels empleats i dependents interins.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1923.)

PERSONAL

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Encomanar al senyor Conseller d'Hisenda l'adaptació de la proposta d'acord del senyor Conseller de Beneficència, referent a regulació del personal de les Cases de Beneficència, a les plantilles generals del personal de Beneficència de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1923.)

Aprovar la relació de les indemnitzacions devengades per l'Arquitecte del Servei generals i de Beneficència, per sortides del lloc de residència, durant el mes de maig propassat, amb motiu d'inspeccionar les obres de les Cases de Beneficència de Lleida i Girona, d'import 190'20 ptes, a satisfer amb càrrec a la part. 26 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 18 de juliol de 1923.)

Rectificar l'acord pres pel Consell en reunió celebrada el dia 25 de gener propassat, en sentit que la pensió de viudeta a favor de Ramona Bonet i Roigé, esposa del que fou jai de la Casa de Misericòrdia de Lleida, Joan Azofra i Gutiérrez, ha de començar a devengar-se a partir del dia 1.º de novembre de 1922; i, en conseqüència, cal fer efectiva a l'esmentada senyora la quantitat de 100 ptes., corresponents a un trimestre de pensió; comunicant-se aquest acord a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat de Catalunya.

Rectificar l'acord pres pel Consell en reunió celebrada el dia 22 de març propassat, concedint jubilació al Rvmd. Ramon Cases i Dejuán, Capellà de la Casa de Maternitat de Lleida, en sentit que la dita jubilació la començarà a percebre des de 1.º de juny propassat, entenent-se que fins a l'esmentada data els serveis prestats pel repetit Mfr. Cases han estat amb caràcter actiu; i comunicant-se aquest acord a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 19 de juliol de 1923.)

Acceptar la dimissió que del càrrec de Mestre de Música de la Casa de Maternitat presenta el reverend Ramon Esteve i Carulla, i encomanar que dongui lliçons de música a l'esmentada Casa el que actualment és Mestre de Música de la Casa de Misericòrdia, Sr. Antoni Mateu i Moles, augmentant en 1.000 ptes. anuals la remuneració que actualment percep, o sia abonant-se-li la totalitat de la quantitat que és consignada,

per a la plaça de Mestre de Música dels Asils, en el pressupost especial de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida.

Encomanar a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida, que disposi la millor manera de permetre, als Professors de Música i Dibuix dels Establiments benèfics confiats a la seva cura, de matricular-se un trimestre cada any als cursos de les Institucions docents d'Ensenyament Superior de la Mancomunitat, que millor escagin a llur objecte, amb el ben entès que els serà bonificada l'estada a Barcelona a raó de 150 ptes. mensuals.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1923.)

SUBVENCIONS

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir, amb càrrec a la part. 67 de les Resultes del Pressupost de 1921-22, les subvencions següents, als Establiments benèfics que a continuació són indicats:

Asil de Sant Josep de la Muntanya, 800 ptes.; Asil de Sant Josep de Manresa, 300; Asil Bressol del Nen Jesús (Montcada, 18), 2.000; Asil de Vells desemparats de Berga, 750; Asil de Nostra Dona del Carme (Hostafrons), 1.000; Asil de Sant Joan de Déu, 1.000; Associació dels Amics dels Pobres, de Barcelona, 1.000; Asil del Bon Pastor, 1.000; Asil i Casa Bressol, de Sabadell, 200; Asil Busquets, de Terrassa, 350; Asil de Santa Elisabet, 500; Asil Agrícola de Santa Rosalia, de Teià, 400; Asil de la Sagrada Família (Mallorca, 593), 700; Casa Empar, de Vilanova i Geltrú, 2.000; Casa d'Aliment i Bressols, de Barcelona, 1.000; Casa Empar de Nenes Orfenes, de Berga, 300; Casa d'Infants Orfes, de Manresa, 750; Casa Asil de Sant Andreu de Palomar, 500; Casa Empar de Badalona, 2.000; Convent de Sant Tomàs, de Riudeperes, 250; Casa de Caritat, de Vic, 1.000; Caixa de Lloguers, de Barcelona, 1.250; Congregació de la Caritat Cristiana, 1.000; Caixa Popular de Lloguers, de Terrassa, 100; Caixa Dotal de Nostra Dona de la Providència, de Terrassa, 100; Cuines econòmiques per a obrers, de Manresa, 45; Centre de Nostra Dona de Montserrat, de Barcelona, 250; Cuines econòmiques de Gràcia, 500; Convent de les Germanes Josefines, de Sampedor, 250; i Casa Bressol Asil, de Granollers, 350 pessetes.

Germanetes dels Pobres, del carrer de Borrell, 500 pessetes; Germanetes dels Pobres, de Manresa, 1.300; Germanes Terciàries Dominiques, de Manresa, 250; Germanetes dels Pobres, de Mataró, 500; Germanetes dels Pobres, de Vic, 1.000; Germanetes dels Vells desemparats, de Sabadell, 1.000; Germanes Carmelites descalces, de Berga, 150; Germanes Trinitàries, 500; Germanes de la Doctrina Cristiana, de Cornellà, 300; Hospital de Balsereny, 300; Hospital de Manlleu, 1.000; Hospital de Vilafranca del Penedès, 1.000; Hospital d'Igualada, 1.000; Hospital de Vic, 1.000; Hospital de Nens pobres, de Barcelona, 1.000; Hospital i Casa de Caritat, de Terrassa, 2.000; Hospital i Casa de Caritat de Terrassa (per a obrers), 1.300; Hospital d'Olesa de Montserrat, 300; Hospital de Sant Antoni Abad, de Vilanova i Geltrú, 200; Hospital Asil de Granollers, 350; Hospital de Caldes de Montbui, 250; Hospital Municipal d'Esparreguera, 250; Hospital de Cardona, 400; Hospital de Sant Joan Baptista, de Sitges, 1.000; Hospital i Casa de Beneficència, de Sabadell, 2.250; Hospital de La Pobla de Lillet, 500; Junta de Senyores de les Sales Asil, de Vilanova i Geltrú, 1.000; Junta de Dames de la Caritat Cristiana, de Gràcia, 800; Junta de la Caritat, de La

Garriga, 450; «La Previsió Obrera», de Sant Andreu de Palomar, 500; Orfanat de Sant Josep (Roger de Flor, 224), 1,000; Religioses Filles de Sant Josep, de Vilafranca del Penedès, 250; Religioses Servas Mímines del Sagrat Cor, de Vic, 500; Religioses Servas de Maria, de Sabadell, 300; Religioses Adoratrices Esclaves del Santíssim Sacrament, 400; Religioses Filles de Maria Immaculada, per al Servei domèstic, 300; Religioses Oblates del Santíssim Redemptor, 300; i Religioses de la Doctrina Cristiana, de Molins de Rei, 500 ptes.

Sales d'Asil, de l'ex-vila de Gràcia, 2,000 ptes.; Sanatori Marítim de Sant Josep, per a Nens tuberculosos (Barceloneta), 300; Patronat de Sant Pau de la Guàrdia, del Bruc, 400; Patronat local de Beneficència, de Sant Sadurn d'Anoia, 1,000; Patronat de la Casa Provincial de Maternitat i Expòsits, 500; Patronat per a Obrers «La Caritat», de Martorell, 150; Quinta de Salut «La Alianza», 1,000; Religioses Germanes de la Doctrina Cristiana, de Sant Vicenç dels Horts, 500; Religioses Servas de Maria (carrer d'Enric Granados), 500; Religioses Servas de Maria, de Sant Andreu de Palomar, 250; Religioses Servas de Maria, de Mataró, 500; Religioses Filles de Sant Josep, de Manresa, 750; Junta de Patronat de la Casa Benèfica, de Masnou, 1,500; Sales d'Asil de Barcelona, 2,000; Casal Català, de París (Secció de Beneficència), 2,000; Hospital de Balaguer, 500; Hospital de Figueres, 750; Hospital de Tremp, 300; Hospital de Seu d'Urgell, 500; Hospital d'Olot, 750; Hospital de Valls, 500; Hospital de Mataró, 500; Hospital de Vilassar, 300; Hospital de Nostra Senyora del Sagrat Cor, 1,000; Junta de Dames de Barcelona, 1,000; Junta del Salvament de Naufrags, de Palamós, 100; Associació Catalana de Beneficència, 1,000; Hospital de l'Esperit Sant per a Tuberculosos, 750; i Asil de l'Esperit Sant, de Tarragona, 300 ptes.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1923.)

Atorgar al Dr. A. Pujol i Brull, Metge de l'Hospital de la Santa Creu i Director del Servei de Radioteràpia profunda d'aquell establiment, la representació honorífica de la Mancomunitat, que té sol·licitada, al Congrés de lluita contra el càncer, que ha de tenir lloc els dies 23 a 27 del corrent, a Estrasburg, atorgant-se, també, igual representació honorífica al delegat de l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, no accedint-se a la petició de subvenció que aquella entitat demanava, per ésser criteri del Consell no concedir subvencions extraordinàries a les entitats que nominativament en tenen atorgada en forma ordinària en els Pressupostos de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 19 de juliol de 1923.)

SESSIONS DE LES JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

Notícies i documents

GIRONA

Sessió del dia 13 d'abril de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Dr. Sr. Agustí Riera, amb assistència dels Vocals Srs. Morera, Pérez i Xifra, i Pujol. Llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior, s'acorda:

Donar compte dels següents afers que restaren sobre la taula en l'última sessió.

Sobre provisió de materials de sabateria i esparidenyeria per als tallers de la Casa de Misericòrdia, que l'esmentat proveïment es realitzi per mitjà de concurs públic i en la forma de consuetud, designant el

dia 2 de maig proper per a la seva celebració. Designar els senyors President i Pujol per procedir a l'obertura del plec.

Sobre adquisició per un motor de gasolina per al Manicomio de Salt, vistes les referències adquirides de l'Enginyer Sr. Ordís, adquirir-ne un, de marca «Challenger», de 5 HP., pel preu de 1,975 ptes., a En Manuel Puigvert, representant de l'esmentada marca.

En comunicació de l'Administració, sobre habilitació de local per l'Escola Montessori de la Casa de Misericòrdia i adquisició de mobiliari per a aquella, aprovar el pressupost de les obres de paleta, pintura i fusteria, que importen 912 ptes., i de mobiliari, que n'importa 1,700; quantitats que hauran de satisfer-se, la primera, contra la part. 29 del Pressupost en vigor, i la segona, contra romanent de les donacions de la Junta Benèfica.

Igualment, assabentar-se i aprovar una altra comunicació de l'Administració, sobre adquisició de 94 metres de roba per a la confecció de vestits per als asilats de la Casa de Misericòrdia (Secció de mitjans) la despesa dels quals haurà d'ésser satisfeta contra la part. 65 del vigent Pressupost.

En comunicació de la pròpia dependència, interessant l'adquisició de setanta peces de glassa hidròfila, de 100 yards de llargada per una d'amplada, amb destinació als serveis de cura d'aquests Establiments, resoltar el proveïment en la forma de consuetud i demanar pteus a les cases que habitualment n'ofereixin.

Concedir els següents ingressos a la Casa de Misericòrdia:

A Josep Ferrusola i Barceló, veí de Llers, a instància del seu fill Jordi; a Mercè Pratseu i Poch, de Port de la Selva, a instància de l'Alcalde de l'esmentat Municipi; i a Rosa Capell i Hors, de Sarrià de Ter, a instància del seu gendre Jaume Martí i Prat, del mateix veïnatge.

Concedir, a Josep Goyolà i Coma, el didatge que demana per la seva filla Rosa.

Igualment, lliurar l'asilada Delfina Soliguer i Prat, de la Casa de Maternitat, a la seva mare, la qual la reconeix i reclama.

Concedir, interinament, a Antoni Cot i Maria Marqués, consorts, veïns de Mataró, l'afiliament d'una neta de deu anys d'edat, mitjançant, un cop resolt en definitiva, pel Consell, l'atorgació de la corresponent escriptura i de la quantitat que correspongui a l'edat de l'asilada que es preté afiliar.

Seguidament, assabentar-se d'un ofici de l'Administració, notificant d'haver contractat, amb els industrials que es nomenen, el proveïment dels articles no adjudicats en el darrer concurs celebrat per a l'adquisició, per durant el present trimestre, dels articles de neteja, combustible i queviures:

A Josep Pardàs, la cansalada, a 3'60 ptes. quilo; el greix, a 3'60, i les butifarres de sang, a 2'93, i les blanques, a 4'75 ptes. quilo. A Agustí Corominas, les fesesles, a 55 ptes. els 100 quilos, i el bacallà, a 187'50, també els 100 qs. A Comercial Vila, germana, els cigrons i l'arròs, a 64'50 i 58'50 ptes., respectivament, els 100 qs. A Pere Torrent, de Sant Privat de Bas, les patates, a 28'50 ptes. els 100 qs. I a Coca i Jannal, de Reus, el sabó, a 124 ptes. els 100 qs.

Aprovar els convenis de referència.

Assabentar-se d'una comunicació de la Intervenció dels Establiments, interessant l'anul·lació de les partides que a continuació s'esmenten i que fan referència a estades causades i no satisfetes en el Manicomio de Salt, important, en total, 5,750'93 ptes., o sien 1,185 a Bartomeu Vera, 2,914'50 a Maria Roca, 100 a Enric Pastells, 6 a Carme Romaguera, 705 a Enrica Geli, 42'70 a Joan Mascort, 144'50 a Catarina Ribas i 359'25 ptes. a Dolors Roig.

A fi de fer més factible la liquidació, de conformitat amb el proposat per la Intervenció, aquell fan les partides de referència, i que els malalts que elles fan relació siguin sostinguts a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya, sense, però, que això pugui significar reducció de cap mena a fer efectives aquestes i les que en el successiu es produïxin, si en alguna ocasió hi ha possibilitat de realitzar el seu ingrés.

Sessió del dia 14 de maig de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Sr. Agustí Riera i Pau, amb assistència del Vice-president Dr. Sr. Josep Morera i el Vocal Sr. Pujol.

Llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior, el Dr. Morera manifestà la satisfacció de la Junta per haver estat enlairat al càrrec de Senador per Barcelona el President de la Junta de Govern Dr. Riera, i proposa felicitar-lo, la qual cosa s'acordà per unanimitat. El Dr. Riera agrai la felicitació i s'ofertà una volta més als companys de Junta, tant en el seu càrrec oficial com particularment. El Dr. Morera remercià els ofi-cients de l'esmentat senyor i proposà que fos adreçada, també, la felicitació de la Junta a l'Honorable Conseller de Beneficència i Sanitat Dr. Estadella, el qual també ha estat objecte de tan honorosa distinció. I s'acordà, també, per unanimitat.

Seguidament es prengueren els següents acords: Assabentada, la Junta, d'una comunicació de l'Administració, tramitent, als efectes d'examen i aprovació, el compte de les despeses menors realitzades i satisfetes durant el passat mes d'abril, aprovar-les en el seu total import de 3.008'72 ptes.

Seguidament, assabentada d'una altra comunicació de la igualment, assabentada d'una altra comunicació de la pròpia dependència, interessant la provisió de la placa de mecànic d'aquests Establiments, després de breu deliberació, per mentre altra cosa no es disposi, designar per aquella placa el Sr. Roc Grabulosa, que ja en veu venint cura des de 1.º del corrent, havent, però, l'esmentat senyor, de continuar cuidant dels serveis d'aigua, llum i calefacció dels que al present té encomanats per son càrrec de zelador industrial de reparacions, per la qual cosa, ultra la retribució assignada a aquest càrrec, fruità de l'import de la diferència existent entre ella i la de 3.000 ptes., senyalada per al càrrec de mecànic dels Establiments, o sien 2.100 ptes., que hauran d'ésser-li satisfetes contra la part. 107 del Pressupost en vigor, i a partir del 1.º d'abril corrent.

Donar-se per informada del dictamen de la pròpia dependència, sobre l'acte del concurs celebrat per al proveïment de materials d'espardenyeria i sabateria de la Casa de Misericòrdia, per durant el present trimestre, i, després d'haver essut d'aquell, adjudicar, respectivament, el proveïment d'aquells als Srs. Vidua de L. Avellà, la qual els ofereix pel preu de 1.213'90 ptes., i a Josep Busquets, el qual en la oferta pel preu de 999'85 ptes.

Assabentat-se, també, d'un altre dictamen, sobre la provisió de glassa hidròfila per aquests Establiments, i, després d'examinar-lo, juntament amb les ofertes presentades, adquirir setanta peces de glassa hidròfila, de 100 yards de llargada per una d'aunplada, al Sr. Clair Lleydu, de Barcelona, pel preu de 40 ptes. peça, i pagament a trenta dies de rebut el gènere.

Accedir al que ha sol·licitat En Pere Turrent, el qual interessa que sia admes el traspass del servei de proveïment de patates que li fou adjudicat, a favor dels Srs. López, Bach i C.º, els quals es comprometen a realitzar-lo pel mateix preu i condicions que el sol·licitant.

En dictamen sobre concessió de viduitat de Na Maria Comalada, vidua del mestre sabater de la Casa de Misericòrdia, Sr. Rafael Guillem i García, informar

al Consell en el sentit que si l'esmentat funcionari hagués continuat al servei de la Diputació de Girona li correspondria la concessió que sol·licita, i així mateix, que per haver prestat més de vint anys de servei i menys de vint-i-cinc a aquesta Beneficència, i fruit, l'esmentat Sr. Guillem, al temps del seu deces, del son de 3.000 ptes., correspon a la vidua una pensió anual de 600 ptes., a partir del dia següent a la defunció.

En dictamen sobre confecció del cens electoral d'enguany, aprovar el contracte de treball formulat pel Regent de la Impremta de la Casa de Misericòrdia i conformat per l'Administració, i elevar a la Diputació el pressupost formulat del cost d'aquell, pregant que se serveixi manifestar, sobre ell, el que tingui per convenient, i significar si, com altres anys, el taller d'Impremta de l'esmentat Establiment ha de realitzar l'indicat treball.

En comunicació del Metge-director del Manicomi de Salt, sobre capteniment a observar en la malaltia del nostre honorari del Manicomi Jaume Vergés, aprovar tot el que ha estat per ell realitzat.

Seguidament, assabentar-se dels següents ingressos a la Casa de Misericòrdia: De Tomas Peix i Bagué, veí de Madremanya, a instància del seu fill Antoni; de Josep Grabulosa i Oliver, natural i veí de Santa Pau, a instància de l'Alcalde de l'esmentat Municipi; de Josep Bruns, a instància del seu pare, i de Carme Argelès, veïna de Crespià, a instància de l'Alcalde de l'esmentat Municipi.

Concedir l'abonament de didatge que interessa En Josep Trull, veí de Cornellà de Terri, per a una filla seva.

Denegar els que interessin En Joan Vila, veí de Celrà, per a un fill seu, bessó, i En Joan Planella, veí de Santa Pau, també per a un fill seu.

Concedir l'afiliament d'una exposita, de vuit a deu anys d'edat, que insten En César Brull i consort, veïns de Barcelona, i el d'una altra exposita, que demanen N.º Emilie Melie i Armengol i consort, veïns de Palamós. Ambdós afiliaments són concedits a reserva del que pugui acordar en definitiva el Consell Permanent, i mitjançant la signatura de la corresponent escriptura i la concessió de la dot que correspongui a l'edat de les afilades.

Assabentar-se dels següents ingressos en el Manicomi de Salt: De Francesca Ripoll i Comas, a instància del seu espòs Francesc Bruguera, de Sils; de Catarina Camps i Trias, a instància de l'Alcalde de Figueras; de Rosalia Bonet i Casas, a instància del seu pare Martí, veí de Campdevànor; de Pilar Baró i Torrent, a instància del Governador civil de Girona; de Mercè Lluch i Pacreu, a instància del seu marit Domènec Valls, veí de Girona; de Bonaventura Barrera i Arró, a instància del seu germà Joan, veí de Llívia; de Trinitat Coll i Bosch, a instància del seu marit Joan Colomer, veí de Vulpellac; i de Marian Busca i Tortades, veí de Santa Coloma, per ordre judicial.

Assabentar-se, també, d'una comunicació de l'Administració, notificant que per encàrrec de la Secció d'Arquitectura ha tramès a Barcelona, a fi que figurin en l'Exposició del Moble, mobiliari divers d'aquests Establiments i fotografies diverses d'aquell. Aprovar la gestió de l'esmentada dependència.

Aprovar la liquidació del Pressupost 1922-23, formulada pel senyor Interventor d'aquests Establiments, que acusa, en els ingressos, un total liquidat de 143.620'78 pessetes, i en les despeses, un total de 1.103.271'90.

Sessió del dia 15 de juny de 1923. — Fou celebrada amb l'assistència dels Srs. Agustí Riera i Pau, President; Dr. Josep Morera, Dr. Josep M.º Pérez i Xifra, Albert de Quintana i Joan Pujol.

Llegida i aprovada l'acte de la sessió anterior, s'acorda:

Assabentar-se d'una comunicació del Consell, autoritzant a la Junta per proveir, mitjançant concurs-oposició, les dues places de Practicant, cobertes per personal interí, en l'Hospital de Santa Caterina, i en subjecció a les bases que s'acompanyen, i en vista d'aquelles, publicar, en el B. O. de la província, les bases de referència i anunci del concurs.

En comunicació del propi Consell, notificant d'haver acordat autoritzar les obres de modificació de distribució interior de la Casa de Misericòrdia, donar-se'n per assabentada.

Adquirir material de rainalleria i altres efectes, a la casa Vilaseca i Comas, de Barcelona, amb destinació al taller d'Impremta de la Casa de Misericòrdia, l'import total de la qual demanda ascendeix a 1.052'56 ptes.

Concedir els següents abonaments de didatge: A un fill, bessó, de Joan Casañas, veí d'Ullastret; a un altre, bessó, de Joan Puig; veí de Sant Cristòfol de Toses; a un, també bessó, de Pere Busquets, veí de Sant Salvador de Viànyia; a un, bessó, de Francesc Sauri, veí de Sant Felip de Guíxols; a un fill d'Antònia Buxalleu, veïna de Girona; i a un de Josep Torrent, veí de Santa Coloma de Farnés.

Denegar el d'una filla, bessona, de Joan Pons, veí de Lladó.

Ratificar l'ingrés, a la casa de Maternitat, de Francesc Curós, a instància del seu pare Lluís, veí de la Junquera.

Concedir els següents ingressos a la Casa de Misericòrdia: De Francesc Boschdemont, a instància de la seva mare Maria Tarrés, veïna de Girona; de Francesc López, a instància de la seva esposa Maria Vallmajó, veïna de Terrades; i concedir, a llurs respectives mares que els reclamen, els expositos Felix Cateura i Oliver, collar 334/8, i Maria Teresa i Francesca, collar 330/3.

Concedir l'afiliament d'una exposita, de deu a dotze anys, als esposos Andreu Masuet i Maria Villaret, veïns de Callela de la Costa. Aquest afiliament és concedit a reserva del que pugui acordar en definitiva el Consell Permanent, i mitjançant la signatura de l'escriptura de consuetud i la concessió de la dot que correspongui a l'edat de l'afiliada.

Concedir, per mentre el Consell no disposi el contrari, l'anul·lació d'afiliament de Rosa Junyent i Peralada, instat pels afiliants Francesc Pujo i Maria Foget, de Barcelona.

Anunciar a concurs públic el proveïment dels queviures per aquests Establiments, senyalant, per a aquell, el dia 28 del corrent i les condicions vigents per l'anunciat últimament i senyalant, també, als senyors President i Pujol perquè procedeixin a l'obertura de plecs.

Seguidament, havent, el Sr. Quintana, proposat que constés en acta i es trametés al President Sr. Agustí Riera, la satisfacció de la Junta per haver estat elegit novament Diputat provincial, donar-li, unànimement la conformitat.

El senyor President pronuncià breus mots d'agraïment per l'esmentat acord.

Assabentar-se, també, per l'esmentat senyor, que el proper dia 30 tindrà lloc a la Casa de Misericòrdia l'acte d'administrar, l'III-Itm. Sr. Bisbe, el Sagrament de l'Eucaristia i Confirmació a alguns asilats de la Casa de Misericòrdia, i que, també a proposta del Sr. Quintana, el padrinatge d'aquells s'ofereixi al Sr. Josep Enesa, al qual també pot confiar-se l'encàrrec de nomenar la padrina. Estant conforme els senyors Vocals amb la proposta de la Presidència, delegar al Sr. Quintana perquè en nom de la Junta realitzi l'ofertament de referència.

Sessió del dia 30 de juny de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Dr. Agustí Riera, amb assistència dels Vocals Srs. Morera, Pérez i Xifra, i Pujol.

Llegida i aprovada l'acte de la sessió anterior, s'acorda:

Assabentar-se d'un dictamen de l'Administració, sobre l'acte del concurs celebrat el dia 28 del corrent per a proveïment de queviures per durant el tercer trimestre d'enguany, i adjudicar els següents articles, pels següents preus, als senyors que s'esmenten:

A Joaquim Novillas, la carn de xai, a 4'15 ptes quilo; la carn de bou, sense os, a 3'30 quilo, i els ossos de bou, a 50 cts. quilo. A Joaquim Soler, la cànscada, a 2'68 ptes. quilo. A Jordi Serra, el greix, a 2'79 pessetes quilo; les butifarres blanques, a 3'25 quilo, i les de sang, a 1'86. A Joaquim Bosch, el bacallà, a 77 ptes. el quintar de 40 qrs.; el sabó, a 110 ptes. els 100 qrs.; i el sucre, a 1'90 quilo. A Josep Enesa, la farina, a 64'50 ptes. els 100 qrs., com a mínim poster. A López Bach i Ca, les patates, a 23 cts. quilo. A Comercial Vila, Germans, els fesos, a 85 ptes. els 100 qrs.; i la sal, a 9 ptes. els 100. Coca i Jaumà, de Reus, l'oli d'olives, a 218 ptes. els 100 qrs. A Joan Carreras, el vi comú, a 28 ptes. l'hectolitre. A Joan Abella, la llet de vaca, per a la Casa de Misericòrdia, a 40 cts. litre. A Joan Costa, la llet de vaca, per a l'Hospital i Manicomí, a 38 cts. litre. Essent rebutjats els plecs d'oferta de Comercial Vila, Germans, en el que fan referència a les feses Braila i els sigrons, per considerar els preus onerosos per als Establiments, acordant-se, respecte aquests dos últims articles, que siguin contractats per l'Administració directa.

Assabentar-se d'una comunicació, de la pròpia dependència, trametent, als efectes d'examen i aprovació, els comptes de les despeses menors causades i satisfetes durant els mesos de maig i juny d'enguany, que són aprovades en els seus totals imports respectius de 3.123'87 i 3.307'32 ptes.

Aprovar els següents expedients d'abonament de didatge: A un fill, bessó, d'Anton Tura, natural de Sant Felip de Buxalleu; a un de bessó, d'Isidre Boadas i Reig, veí de Sils; a una, també bessona, de Joan Oriol, veí de Girona; a una filla de Vicens Bosch, veí de les Planes. Denegar-li a un dels fills, bessons, de Joaquim Duran, de la Junquera.

Admetre a la Casa de Misericòrdia: A Josep Colomer i Bertranpetit, a instància de l'Alcalde de Molló; a Jaume Recasens, de Sant Hilari, a instància pròpia; a Josep Mollera i Parals, a instància de l'Alcalde de Llagostera; a Joan Criañas, veí de Cadaqués, a instància pròpia.

Denegar l'ingrés, a la Casa de Maternitat, de Joan i Victòria Castelló, de sis i nou mesos d'edat, instat pel seu pare Carles, veí de Sant Felip de Guíxols.

Admetre al Manicomí de Salt: a Francesc Conamilla i Frigola, a instància de la seva mare Maria Pujeleu, veïna de Llers; a Eudald Camajuan i Masgrau, a instància del seu pare Ramon, veí de la Selera; a Elisi Roig i Daniel, veí de Garrigella, a instància del Governador; a Joaquim Salip i Vidal, a instància del seu germà Mateu, veí de Quart; a Francesc Espelt, a instància de la seva mare Cecília Orriols, veïna de Ripoll; i a Lluïsa Jovanet i Victori, a instància del seu marit Ermengol Homs, veí de Llagostera.

En comunicació de l'Administració sobre reparació del decorat de les habitacions del Metge-director del Manicomí de Salt és acordat aprovar el pressupost formulat que importa 1.630 ptes. i la realització de la reparació de referència.

Assabentar-se per la Presidència, que Empreses Elèctriques, societat que venia administrant el fluid elèctric a la Casa de Misericòrdia, ha traspassat els seus

abonats a la Cooperativa de Fluids Elèctrics, companya que exigeix l'adquisició d'unes pòlisses de cooperator. Que, no semblant convenient l'adquisició d'aquelles, s'interessà de l'Energia Elèctrica de Catalunya, que subministra ja el dit fluid a l'Hospital, condicions per al subministre d'aquell a la Casa de Misericòrdia, i que, a conseqüència de les gestions fetes i convenes tingudes entre l'Administració dels Establiments i el Corredor comercial de l'esmentada companyia, aquesta acordà servir el fluid elèctric a preu de tarifa de Beneficència, la qual és altament avantatjosa, ja que el quilovat és cedit a 35 cts. per a l'encalliment i 26,50 ptes. per a força motriu. I ateses les manifestacions de la Presidència, i entenen avantatjoses els preus oferts per l'Energia Elèctrica, acceptar i formalitzar el degut contracte, mitjançant la signatura de les pòlisses corresponents, amb virtut de les quals l'esmentada companyia proveirà de fluid elèctric a l'Hospital i Cases de Misericòrdia i Maternitat, als preus esmentats.

Assabentar-se, pel senyor Vice-president, de la festa celebrada a la Casa de Misericòrdia amb motiu d'administrar, l'11 d'Idr. Sr. Bisbe, els Sagraments de l'Eucaristia i Confirmació als asilats d'aquesta Casa i de la de la Maternitat, i tenir present l'esplendidesa dels Padrins de Confirmació, els esposos Ensea i Monsalvatge, que signa significat a aquestes l'engrament de la Junta pels obsequis que ofrenaren als asilats, i, així mateix, a la Sra. Augé, la qual obsequi, també esplendidament, als asilats que per primera volta reberen a Jesús Sagramentat.

LLEIDA

Sessió del dia 18 de juny de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Vocal de major edat, el Diputat de la Mancomunitat Sr. Antoni Agelet i Romeu, prenent-se els següents acords:

Concedir la pensió d'alimentat demanada per Miquel Maot i Manonelles, d'Aitona, pel seu fill Antoni, orfe de mare.

Prendre esment dels estats demostratius del moviment d'asilats i malalts, així com també, de l'esmercat en concepte d'alimentació durant el mes de maig, dels que resulta que s'ha obtingut un estalvi de 1.624,34 ptes.

Acordar suspendre les classes de ginàstica des del dia 15 de juliol fins al 15 del mes de setembre vinent.

Aprovar les factures de la casa Dalmau i Oliveres, de 178,75 ptes., per medicaments per a l'Hospital; una altra de la casa Neville, per material d'impremta, que n'importa 76,40, i la de Joan Florensa, de 250, per dos tons de carbo per al rentador mecànic.

Acordar elevar al Consell Permanent de la Mancomunitat una moció exposant-li la necessitat de modificar les condicions de concurs per virtut de les que es varen nomenar els capellans de les cases de Maternitat i Misericòrdia.

Prendre esment d'una comunicació del Consell, participant que s'ha acordat la realització de les obres d'higienització complementàries de la Sala d'operacions de l'Hospital.

Demanar permís a l'Ajuntament per canviar el tractat del canvi que divideix en dos la finca on ha de construir-se l'Hospital.

Sessió del dia 2 de juliol de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Vocal de major edat Sr. Josep M. Vicens, amb assistència dels Srs. Jaques, Vicens i Florensa, prenent-se els següents acords:

Concedir la pensió d'alimentat per l'incòla de Torregrossa Pacífic Capell i Bruñau, per a una de les seves filles bessones.

Desestimar la petició del Batlle d'Esterrí d'Aneu, perquè s'admeti a la Casa de Misericòrdia al pobre E. S. i C.

Concedir un termini de quinze dies a Joan Rosell i Cantó, per a justificar que està empadronat, des de més de deu anys, com a veí de Puigvert de Lleida.

Aprovar les relacions de queviures, combustibles i materials per al mes de juliol, que ascendeixen a les quantitats de 6,791 ptes. les de la Maternitat, 10,893,08 les de la Misericòrdia i 4,066,68 les de l'Hospital.

Aprovar les següents factures:

De l'ebenista Francesc Domènech i Oró, per jornals, 251 ptes; de Ramon Fregola, per material d'oficina, 6; de la vídua de Francesc Gateu, pel mateix concepte, 7; de Ramon Urrixa, també pel mateix, 22,80; de Josep Florensa, per material d'obres, 25,30, i de Francesc Nadal, pel mateix concepte, 58,30.

Transmetre al Consell Permanent de la Mancomunitat la factura de la casa Metzger, de Barcelona, d'un aparell «Pan tostats» per a l'Hospital.

Sessió del dia 9 de juliol de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Vocal de major edat En Domènec Pinell, prenent-se els següents acords:

Reiterar a Llorenç Beltran l'ordre que es faci càrrec de la seva esposa, aperebent-lo, si no ho fa, amb donar-ne coneixement al jutjat d'Instrucció.

Admetre, quan per torn els correspongui, a la Maternitat, als germans F. i B. S. i T., de Maldà, i la nena F. M. i P., de Torres de Segre.

Desestimar la petició de Josep Mariñach Ribera, incòla de Lleida, perquè s'admeti el seu fill a la Casa de Misericòrdia, dient-li que per l'objecte que ho sol·licita ho ha de demanar a l'Asil Duran, de Barcelona.

Aprovar les relacions de salaris, devengats per les dides que alleten expositos, orfes i bessons, del primer trimestre d'enguany.

Concedir permís per a casar-se a l'exposita n.º 5,002 del registre de la Maternitat.

Aprovar els comptes de despeses ordinàries dels Establiments de Beneficència, corresponents al mes de juny, que importen 6,516,71 ptes. les de la Maternitat, 10,998,51 les de la Misericòrdia i 4,252,32 les de l'Hospital.

Prendre esment del acord del Consell Permanent, pel qual s'es nomena Mestre de dibuix dels nostres Establiments de Beneficència el Rvnd. Xavier Tarragona i Palomera.

Ordenar a l'abastador de vi que canviï el subministre a la Casa de Misericòrdia, aperebent-lo que si el torna a donar de mala qualitat se l'exclourà per sempre més dels concursos d'abastament dels Asils.

Aprovar les següents factures:

De Bernadó i F. de P. V., per material per la Sala de Juntes, 40 ptes.; de Joan Canut, pel mateix concepte, 450; de Ramon Recasens, per vi generós per a l'Hospital, 110; per petites despeses de la impremta de la Casa de Misericòrdia, del segon trimestre, 354,55; de Teresa Grau, per transports i sorra, 69,25; de Josep Florensa, per ges i ciment, 107,50; de Teresa Pascuet, per rajoles, 40; de Juli Freixanet, per maons refractaris, 24; de S. Suñé, per material pintura, 171 del mateix senyor, per material per l'Escola Montessori, 29,60; de Calles germans, pel mateix concepte, 128,95; de Joan Tàpiol, igual concepte, 662,50, i de R. Rosell i Vila, també pel mateix, 180.

Prendre esment que el Consell Permanent ha acordat obrir un concurs entre els propietaris de finques rústiques situades no massa lluny de la ciutat de Lleida, per tal de procedir a una higiènica extensió dels Serveis de Beneficència a càrrec de la Junta.

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Lliurar, a favor del Dr. Antoni Salvat i Navarro, la quantitat de 500 ptes., en concepte de treballs prestats durant el curs de «Bacteriologia Clínica i pràctiques de Laboratori aplicables al diagnòstic de les infeccions, que tingué lloc a Figueres, del 30 de març al 6 de maig d'enguany, satisfent-se l'esmentada quantitat amb càrrec a la part. 97 de les Resultes del Pressupost 1922-23.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1923.)

Aprovar les notes d'honoraris del Dr. Pittaluga i despeses de viatge per serveis prestats els dies 29 i 30 de juny propassat, d'import 318'60 ptes., i per serveis prestats els dies del 8 a 12 de juny darrer, per la inspecció al Dispensari Antipaludic de Tortosa (Aldea-Amposta), d'import 618'40 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 100 del cap. 2.º, art. 8.º del vigent Pressupost.

— Aprovar els comptes de la casa Kodak, d'import, respectivament, 25'75, 15'65 i 100'25 ptes., per renovació de material profilàctic i clínic del Servei de Sanitat, i de la Casa Guillem Trümper, d'import 1,300 ptes., per adquisició de material d'oficina, a satisfer amb càrrec a la part. 102 del cap. 2.º, art. 8.º del vigent Pressupost de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 19 de juliol de 1923.)

Atès el dictamen del Cap de la Secció primera, amb el vist i pla del Conseller de Beneficència i Sanitat, aprovar un compte de Vicens Turell, dibuixant litògraf, d'import 372 ptes., i un altre de la casa Seix i Barral (indústries gràfiques), d'import 850 ptes., per treballs realitzats amb destinació al Servei de Sanitat, a satisfer amb càrrec a la part. 102 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1923.)

BRIGADA SANITÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat d'un ofici de la Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País, felicitant la Mancomunitat per l'exemple de ciutadania que ha donat amb l'actuació de les Brigades sanitàries, en el conflicte de les escombraries que amenaça la salut de Barcelona.

(Sessió del dia 11 de juliol de 1923.)

Vistes les bases aprovades per a la provisió dels càrrecs de Directors i Practicants de les quatre Brigades sanitàries de la Mancomunitat de Catalunya, i els acords complementaris del Consell sobre aquest extrem; atesa l'acte del Tribunal competent, i a proposta del Conseller de Beneficència i Sanitat:

Nomenar Director de la Brigada sanitària de Barcelona, amb la gratificació de 2,000 ptes. anuals, i pel termini d'un any, prorrogable per tres més, previ acord del Consell Permanent, el Dr. Santiago Gras i Tarré.

Nomenar Director de la Brigada sanitària de Lleida, amb la gratificació de 2,000 ptes. anuals, i pel termini d'un any, prorrogable per tres més, previ acord del Consell Permanent, el Dr. Francesc Fontanals i Araujo.

Nomenar practicant de la Brigada sanitària de Lleida, amb la gratificació de 1,500 ptes. anuals, i pel termini d'un any, prorrogable per tres més, previ acord del Consell, el Sr. Josep Iglesias i Gómez.

Autoritzar el Tribunal per a convocar a uns exercicis teòrico-pràctics els altres aspirants a les places de Director de Brigades sanitàries.

Ajornar el nomenament de practicant de les Brigades de Barcelona, Reus i Figueres, fins que siguin cobertes les places de Directors, els quals assessoraran el Tribunal en la designació del practicant de la seva Brigada respectiva.

(Sessió del dia 19 de juliol de 1923.)

POLÍTICA SOCIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller de Política social, repartir, amb càrrec a la part. 226 de les Resultes del Pressupost 1922-23, les següents subvencions, amb el ben entès que el repartiment es fa amb caràcter extraordinari i per una sola vegada:

2,000 ptes. a la Quinta de Salut «La Alianza»; 1,250 a la Casa de Família, 500 a la cooperativa obrera «Nueva Constructora», 500 al Centre Moral del Poble Nou, 1,500 a l'Ateneu Obrer de Barcelona, 750 a l'Ateneu Obrer de Badalona, 500 a la revista *Catalunya social*, i 750 a «La Mutualidad Obrera», de Figueres; passant a economies les 2,250 ptes. que resten per a distribuir de l'esmentada partida de subvencions del capítol de Política.

— A proposta del Conseller de Política social, aprovar el següent pla d'inversió de la part. 246 del Pressupost vigent:

Personal. — Gratificació pagada en el mes d'abril a l'Oficial encarregat, 208'33 ptes.; un Director de l'Oficina, 3,972'16; un Auxiliar segon, 3,000; un Auxiliar segon (senyoreta), 3,000, i personal eventual, 1,000. Total, 20,180'49 pessetes.

Material. — Escriptori, enquestes, impressió fulles i imprevisors, 3,610'51 ptes.

Biblioteca. — Subscripcions, compra d'obres i altres publicacions, 6,200 ptes.

Publicacions. — Publicació d'un llibre estadístic de la potencialitat econòmica de Catalunya (impremta, col·laboradors, etc.), 7,000 ptes.

Disposar que es passi diligència d'aquest acord a Intervenció, als efectes conseqüents.

(Sessió del dia 18 de juliol de 1923.)

Donar-se per informat de les manifestacions del Conseller Sr. de Ribà, donant compte dels actes celebrats amb motiu de la constitució de la Mutualitat de Secretaris i funcionaris municipals de Catalunya, tramitent

al Consell la salutació del nou organisme i el regreciament dels Secretaris dels Municipis catalans per l'interès amb què la Mancomunitat ha acollit les seves iniciatives de

caràcter mutualista i per la protecció que els ha atorgat.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1923.)

HISENDA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la relació dels lliaments en els quals no hi ha estat retintgut l'impost del 1'20 per 100 en verificar el pagament respectiu, per anar a càrrec de la Mancomunitat, essent de 1,980'80 ptes. l'impost del referit 1'20 per 100.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1923.)

CONTINGENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Comunicar a l'Ajuntament de Tarragona, com a resolució a la seva instància de 7 de juny darrer, que no hi ha lloc a rectificar ni modificar la quota de contingent assignada per aquest any al dit Ajuntament, per haver aquesta la que li correspon en proporció a les bases que determinen la fixació del contingent.

— Manifestar a l'Alcaldia de Tivenys, com a resolució a la petició continguda en el seu ofici de 12 de juny darrer, que, pels motius continguts en la part dispositiva del dictamen, no pot donar-se lloc a la seva pretensió, que es rebaxi la quota que li ha estat fixada en el contingent girat per a l'actual exercici econòmic.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1923.)

Apremiar els Municipis de Catalunya que no hagin satisfet les quantitats que deuen a la Mancomunitat en concepte de contingent i retards, cinquenes parts d'obres de camins i subvencions convingudes.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1923.)

ARBITRIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aceptar l'ofertament fet per la societat Automòbils i Maquinària, S. A., de pagar la patent ordinària corresponent a l'exercici de 1921-22, per raó del camió n.º 6005, i requerir a la dita societat perquè satisfaci, també, les costes del procediment d'apremi instruit per fer efectiu l'impost d'aquella patent i del reintegre corresponent, que ascendeixen, en total a 229 ptes., sobreseint-se l'expedient instruit per l'Agent executiu amb motiu del referit procediment, i notificant-se aquest acord a l'esmentada societat, a l'Agent executiu de la Mancomunitat i a la Intervenció general, als efectes oportuns.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1923.)

Prorrogar, fins a 31 d'agost pròxim, ateses les cir-

cumstàncies especials que han pertorbat darrerament la vida normal ciutadana de Barcelona, el termini de receptació voluntària de l'arbitri sobre automòbils.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1923.)

PROPIETATS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vista la valoració de les indemnitzacions que poguessin correspondre als arrendataris de les parcel·les del terreny damunt el qual ha d'ésser construït l'Hospital de Lleida, encomanada, per acord del Consell de 21 de juny propassat, al Sr. August Matons, Cap de la Secció d'Arbres fruiters dels Serveis d'Agricultura de la Mancomunitat; atesa l'acte notarial en mèrits de la qual els respectius interessats accepten la petició de la Mancomunitat, a proposta del Cap de la Secció primera, indemnitzar els Srs. Josep Jansana, Isidre Gabandé i Josep Vallespir, amb les quantitats, respectivament, de 850, 2,230 i 90 pessetes, com arrendataris de les parcel·les de terreny damunt el qual ha d'ésser construït l'Hospital de Lleida, i per raó dels perjudicis que els ocasiona l'immediat termini dels contractes.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1923.)

EMPRÈSTITS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat que en compliment dels decrets de la Presidència, data 12 de juny propassat, el dia 23 del mateix mes es celebrà el sorteig n.º 7 per a l'amortització de 110 obligacions de l'Emprèstit de 15.000.000 de pessetes de la Mancomunitat, i el sorteig n.º 7 per a l'amortització de 50 obligacions de l'Emprèstit especial de la Caixa de Crèdit comunal, de 10.000.000 de pessetes, havent resultat amortitzats els títols següents:

Emprèstit de 15.000.000

1.461 a 1.470, 3.451 a 3.460, 4.911 a 4.920, 7.201 a 7.210, 8.111 a 8.120, 12.791 a 12.800, 14.691 a 14.700, 16.271 a 16.280, 19.491 a 19.500, 20.881 a 20.890, 20.861 a 20.870.

Emprèstit especial de la Caixa de Crèdit Comunal

1.831 a 1.840, 2.101 a 2.110, 2.241 a 2.250, 3.991 a 4.000, 6.891 a 6.900.

—Assabentar-se, així mateix, del resultat dels sorteigs per a l'amortització dels emprèstits de la Diputació de Barcelona, el qual és com segueix:

*Emprèstit de 9.000.000 de pessetes (Sorteig n.º 27).
107 obligacions*

6, 233, 234, 272, 477, 546, 890, 1.351, 1.423, 1.482, 2.001, 2.025, 2.139, 2.209, 2.448, 2.474, 2.739, 3.147, 3.516, 3.781, 3.795, 3.994, 3.999, 4.279, 4.402, 4.542, 4.653, 4.725, 4.801, 4.814, 4.825, 4.891, 5.403, 5.442, 5.471, 5.482, 5.635, 5.651, 5.733, 6.014, 6.316, 6.679, 6.774, 6.858, 6.890, 6.936, 7.228, 7.408, 7.440, 7.495, 7.911, 7.926, 8.219, 8.332, 8.664, 8.771, 8.871, 8.993, 9.104, 9.265, 9.816, 10.031, 10.103, 10.799, 10.875, 11.123, 11.170, 11.234, 11.267, 11.285, 11.817, 11.971, 12.010, 12.015, 12.288, 12.441, 12.727, 12.909, 13.016, 13.038, 13.180, 13.372, 13.592, 13.645, 13.800, 13.963, 14.238, 14.515, 14.685, 14.867, 14.901, 15.006, 15.010, 15.147, 15.764, 15.875, 15.875, 15.993, 16.169, 16.278, 16.292, 16.334, 16.480, 16.720, 16.726, 17.224, 17.681.

*Emprèstit de 5.000.000 de pessetes (Sorteig n.º 19).
50 obligacions*

92, 458, 574, 664, 961, 969, 1.432, 1.684, 2.272, 2.292, 2.470, 2.480, 2.650, 3.631, 3.838, 3.923, 3.991, 4.102, 4.423, 4.628, 4.838, 5.224, 5.230, 5.280, 5.564, 5.605, 5.625, 5.734, 6.279, 6.554, 6.706, 6.758, 6.925, 6.974, 7.293, 7.376, 7.685, 7.809, 8.062, 8.358, 8.451, 8.680, 8.687, 8.926, 9.152, 9.179, 9.246, 9.619, 9.757, 9.964.

*Emprèstit de 13.000.000 de pessetes (Sèrie B: Sorteig 7).
38 obligacions*

1.533 a 1.540, 1.961 a 1.970, 3.371 a 3.380, 7.471 a 7.480, 10.211 a 10.220, 11.011 a 11.020.

*Emprèstit de 13.000.000 de pessetes (Sèrie C: Sorteig 7).
5 obligacions*

9.801 a 9.805.

—Donar-se per assabentat de la relació de les obligacions posades en circulació de l'Emprèstit de 60.000.000 de pessetes durant els mesos de maig i juny del corrent any.

(Sessió del dia 21 de juliol de 1923.)

PRÉSTECES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar l'Excm. Sr. President perquè, en nom i representació de la Mancomunitat, pugui signar, amb la representació legal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, el contracte o contractes necessaris per a obtenir de la dita Caixa, en concepte de préstecs, les quantitats que calgui per atendre les despeses que fa referència la part 63 del vigent Pressupost d'Ingressos, d'acord amb les condicions que l'esmentada Caixa acostuma a establir per a la construcció d'Escoles, i d'acord, també, amb el projecte de contracte convingut en principi amb el senyor Director de la repetida Caixa.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1923.)

Aprovar les bases dels convenis per a les concessions, a préstec, a la Mancomunitat de Catalunya, de 500.000

pessetes per a les obres de la Institució Maternal Catalana, i 400.000 per a la construcció de xarxes telefòniques, entre la Mancomunitat i la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, en la forma que seguidament es transcriu, i autoritzar el senyor President del Consell Permanent per signar els referits convenis.

Conveni per a la concessió d'un préstec d'aplicació a les obres de l'edifici en construcció a Les Corts, destinat a la Institució Maternal Catalana:

1.ª La Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis prestarà a la Mancomunitat de Catalunya, la quantitat de 500.000 ptes. per a aplicació a les obres de l'edifici destinat a Maternal Catalana.

2.ª La Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis lliurarà a la Mancomunitat de Catalunya les quantitats que sol·liciti el senyor President del Consell Permanent, destinades a aquest objecte, fins a la quantitat estipulada en el present conveni.

3.ª Les quantitats que la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis lliuri a la Mancomunitat de Catalunya, devengaran l'interès del 5 per 100 des del dia de la data del lliurament. Aquests interessos seran satisfets per trimestres vençuts, en 31 de març, 30 de juny, 30 de setembre i 31 de desembre.

4.ª Lliurada la quantitat total, es fixarà l'annuitat que la Mancomunitat de Catalunya haurà de satisfer a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis per amortitzar la quantitat prestada.

5.ª L'amortització d'aquest préstec s'efectuarà en cinquanta anys i per semestres vençuts, en 30 de juny i 31 de desembre.

6.ª La quantitat important d'amortització i els interessos seran satisfets en metàl·lic.

7.ª La Mancomunitat de Catalunya podrà, sempre que vulgui, fer lliuraments en metàl·lic a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, amb caràcter extraordinari i amb els objectius de reduir el període total d'amortització o per a disminuir la quantia de l'annuitat a satisfer en lo successiu.

8.ª Per a respondre, a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, dels capitals emesos, i fins i tant que no s'hagi reemborsat de la totalitat de les quantitats avançades per raó d'aquest conveni, la Mancomunitat de Catalunya, ultra la garantia dels ingressos generals del seu pressupost, ofereix com a garantia especial els terrenys i edificis que motiven el present contracte, comproment-se a no alienar-los, hipotecar-los, ni a contraure compromisos de cap mena que gravi els dits immobles.

Conveni per a la concessió d'un préstec destinat a la construcció de Xarxes telefòniques:

1.ª La Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis prestarà a la Mancomunitat de Catalunya la quantitat de 400.000 ptes. destinada a la construcció de Xarxes telefòniques a Catalunya.

2.ª La Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis lliurarà a la Mancomunitat de Catalunya les quantitats que sol·liciti el senyor President del Consell Permanent, destinades a aquest objecte fins a la quantitat estipulada en el present conveni.

3.ª Les quantitats que la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis lliuri a la Mancomunitat de Catalunya, devengaran l'interès del 5 per 100, des del dia de la data del lliurament. Aquests interessos seran satisfets per trimestres vençuts, en 31 de març, 30 de juny, 30 de setembre i 31 de desembre.

4. Lliurada la quantitat total, es fixarà l'annuitat que la Mancomunitat de Catalunya haurà de satisfer a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis per amortitzar la quantitat prestatada.

5. L'amortització d'aquest préstec s'efectuarà en cinquanta anys i per semestres vençuts, en 30 de juny i 31 de desembre.

6. La quantitat import d'amortització i els interessos seran satisfets en metàl·lic.

7. La Mancomunitat de Catalunya podrà, sempre que vulgui, fer lliuraments en metàl·lic a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, amb caràcter extraordinari i amb els objectius de reduir el període total d'amortització o per a disminuir la quantia de l'annuitat a satisfer en lo successiu.

8. Per a respondre, a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, dels capitals estimerats, i fins i tant que no s'hagi reemborsat de la totalitat de les quantitats avançades per raó d'aquest conveni, la Mancomunitat de Catalunya ofereix com a garantia el sinistre generals del seu Pressupost i els especials de les Xarxes telefòniques.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Acceptar la dimissió del càrrec de Cap del Servei de Recaptació, presentada pel Sr. Joan Fornesa, fent constar en acte la satisfacció pel bon zel que el dit senyor ha atès les funcions que li estaven confiades.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1923.)

Atès el dictamen del Cap-director d'Administració, concedir al Sr. Josep A. Pérez i Guillen, Caixer de la Mancomunitat de Catalunya, a comptar del dia 1.º d'aquest propi any, una llicència de dos mesos, per afers particulars; essent els quinze primers dies els corresponents a la llicència reglamentària d'enguany, vuit dies més amb sou enter, set dies a mig sou i els restants setze son, amb acord als arts. 37 i 39 del Reglament d'Oficines, fent constar que el mencionat funcionari percebrà, durant aquell temps, la gratificació que té assignada per quebrauntament de moneda, i que durant la seva absència, i sota la seva responsabilitat, el substituirà en el seu càrrec el Cap-pagador adscrit a la Secció de Caixa, Sr. Ignasi Reynals i Mas.

(Sessió del dia 26 de juliol de 1923.)

CAIXA DE CRÈDIT COMUNAL

Acords del Consell Permanent

CRÈDIT AGRARI

Acordà el Consell:

Vista la comunicació dels Comitès directiu i administratiu de la Caixa de Crèdit Comunal, data 23 de gener darrer, concebuda en els següents termes:

1. L'Assemblea de la Mancomunitat, en la sessió que celebrà el dia 2 de setembre de 1921, acordà afers d'importància respecte a Acció social agrària. Entre els acords bàsics d'aquella, es cridà la Caixa de Crèdit Comunal per aportar-li son ajut econòmic i per tal d'estudiar les dites qüestions i donar son lleal parer al Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya, i el dia 26 de aquest mes, es reuniren en un sol acte els Comitès directiu i administratiu de la Caixa de Crèdit.

Una atenció deliberada determinà l'orientació pràctica a seguir, mitjançant de fer el sacrifici d'ésser modest, fins que l'experiència, actuant amb cura, de cara a l'èxit, pugui emprendre empresa més forta.

Creuen els Comitès, que avui, en la forma imprevista encara que planteja el crèdit agrari en general, la redempció i parcel·lació de terres de conreu o conreables per als obrers del camp i la construcció de cases barates, objecte dels acords bàsics de l'esmentada Assemblea, crear un emprèstit de 17.500.000 ptes., destinades a tals fins, seria perillós, potser perjudicial als deutes de la Mancomunitat i de la Caixa de Crèdit, i inabsoïrt pel mercat del diner.

Estimen els Comitès, que la Caixa de Crèdit Comunal, perquè té una història honorable i la reputació que dona haver-se creat a son redós beneficis i utilitats i creat interessos, hauria d'exercir, si es vol per via d'assaig, les funcions que s'assignen al Patronat que es fa referència en els acords dits, tenint, però, separats capital, tresoreria, comptabilitat i les responsabilitats que es poguessin derivar de l'Acció social agrària i de les funcions originàries i pròpies del crèdit municipal.

Entenen els Comitès, que la Caixa de Crèdit, amb l'autorització que espera del Govern per destinar 3 milions de pessetes al crèdit agrari, podria començar tot d'hora la seva nova actuació, i quan no bastés, aixecar sense aprovació governativa un emprèstit al dit fi, estudiant-se les característiques que donessin una fàcil absorció pel mercat.

Crèdita, a més, els Comitès, que a les quantitats esmerçades no se'ls hauria de fixar un termini d'amortització, ja que el retorn del capital és distint, segons s'esmerci en crèdit agrari, parcel·lació de terrenys o construcció de cases barates.

I atenen que el Consell Permanent està facultat per establir les regulacions encaminades a portar a la pràctica els referits acords d'Acció social agrària i per a realitzar les actuacions encaminades al mateix efecte, els Comitès sotmeten a la seva superior il·lustració el criteri exposat, i per tal d'establir en data pròxima el que s'ha fet esment, sense modificar l'essència i principis dels repetits acords, però reduint-los a més petites proporcions que la realitat reclama, proposen les següents bases, segons les quals seria factible el que s'ha raonat:

1.º Els Comitès directiu i administratiu de la Caixa de Crèdit Comunal s'ampliaren, respectivament, amb el concurs de tres Vocals més, que seran els senyors Consellers d'Agricultura, de Política social i el Cap de la Secció Agrària social, per atendre i resoldre respecte a crèdit agrari, a redempció i parcel·lació de terres de conreu o conreables per als obrers del camp i a la construcció de cases barates en poblacions de menys de deu mil habitants.

2.º La Caixa de Crèdit Comunal aportarà, a mesura que les necessitats i peticions dels esmentats crèdits ho reclamin, 3.000.000 de pessetes, i en ésser invertida aquesta suma emetrà un emprèstit, la quantia, interès, amortització i altres característiques del qual sotmetrà a coneixement i aprovació del Consell Permanent, abans de l'extinció dels 3.000.000 referits.

3.º El capital, tresoreria i comptabilitat destinats als crèdits explicats en la base primera restaran separats de la Caixa de Crèdit Comunal en sa funció originària, i si bé tot això serà dirigit per sa organització i funcionament actual, ampliat en l'afar agrari com queda establert en la dita base primera, els deutes, obligacions i responsabilitats que es derivin, seran, així mateix, distints.

4.º La Caixa de Crèdit, en aplicar el seu capital als préstecs i operacions amb les garanties degudes, segons els casos, no concedirà quantitats de cap mena, destinades a crèdit agrari, a particulars, sense l'informe i res-

ponsabilitat d'una Federació comarcal o regional de Sindicats Agrícoles.

Les pròpies garanties i l'informe dels Ajuntaments exigirà per facilitar als pàgesos l'adquisició de les terres que conreen o puguin conrear i l'alliberació dels gravaments que pesin sobre les que ja tenen o adquireixin.

Per a les operacions relatives a la construcció de cases barates en poblacions rurals, adoptarà les mesures esmentades, i en les poblacions que no tinguin el tal caràcter, serà necessari l'informe del Municipi.

En totes les circumstàncies, la Caixa tindrà el control i examen del que se li proposi; podrà adoptar les mesures que estimi convenientes i informar-se de particulars o entitats que cregui necessàries, reservant-se le dret de rebutjar peticions indesitjables.

5.ª La Caixa de Crèdit, en establir la seva nova funció, atendrà les indicacions fetes en els acords especials de l'Assemblea de 2 de setembre de 1921, respecte a garanties i regularitzacions per a cada un dels extrems assignats de Política social agrària, i els seus Comitès, previs els estudis o ponències que cregui convenient, reglamentaran les condicions a complir, mentre siguin aquestes aprovades pel Consell Permanent de la Mancomunitat.

El Conseller dels Afers d'Agricultura, conforme en absolut amb els raonaments i conclusions del transcrit dictamen, féu present, no obstant, que respecte la base primera de les proposades per la Caixa de Crèdit, creia convenient donar intervenció en el Comitè a les associacions agràries, mitjançant un representant que, davant la dificultat de posar-se d'acord totes elles per nomenar-lo, podia ésser designat pel Consell Permanent de la Mancomunitat; i que, referent a la base quarta, tot i estimant molt encertada la precaució d'exigir per regla general l'informe i responsabilitat d'una Federació comarcal o regional de Sindicats Agrícoles, d'hauria d'establir, però, la possibilitat de contractar directament les operacions sobre redempció i parcel·lació de terres i sobre construcció de cases barates, amb entitats que es constituïxin amb aquestes finalitats, sempre que, a judici del Comitè, ofereixin suficients garanties.

I atenent aquestes raons, a proposta del senyor Conseller d'Agricultura, aprovar les bases proposades pels Comitès directiu i administratiu de la Caixa de Crèdit Comunal en el dictamen abans transcrit, amb les següents modificacions:

La base primera queda redactada en aquesta forma: «Els Comitès directiu i administratiu de la Caixa de Crèdit Comunal s'ampliaran, respectivament, amb el concurs de quatre Vocals més, que seran el senyor Conseller d'Agricultura, el senyor Conseller de Política social, el Cap de la Secció agrària social i un representant de les associacions agràries, designat pel Consell Permanent de la Mancomunitat, per a atendre i resoldre respecte a crèdit agrari, a redempció i parcel·lació de terres de conreu o conreables per als obrers del camp i a la construcció de cases barates en poblacions de menys de deu mil habitants.»

A la base quarta, entre els paràgrafs tercer i quart, s'afegeix un altre en els termes següents:

«Les operacions sobre redempció i parcel·lació de terres i sobre construcció de cases barates, podran fer-se, no obstant, sense la intermediació dels Sindicats Agrícoles, contractant directament amb entitats constituïdes per aquestes finalitats i que, a judici de la Caixa, ofereixin suficients garanties.»

(Sessió del dia 12 de juliol de 1923.)

Notícies i documents

El dia 1.ª d'agost signà, el senyor President de la Mancomunitat, en representació de la Caixa de Crèdit Comunal, l'escriptura concedint un préstec de 275.000 pessetes a l'Ajuntament de Sant Pèu de Llobregat, amb destinació al bastiment d'un Escorxador, construcció de clavegueres, obertura de carrers, expropiació d'immobles i altres millores urbanes. Autoritzà l'acte el Notari Sr. Josep Mercader.

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA
CRÒNICA OFICIAL

SUMARI

	Planes	Pàgines
PRESIDÈNCIA	237	<i>Vària</i> 244
Assumptes generals.....	237	AGRICULTURA 244
XIX Assemblea de la Mancomunitat.....	237	<i>Escola Superior d'Agricultura</i> 244
Consell Permanent.....	237	Una millora important de l'Escola Superior d'Agricultura..... 245
Negociat d'Arquitectura.....	237	<i>Escola Superior de Zootècnia</i> 245
Palau de la Generalitat.....	238	<i>Serveis tècnics d'Agricultura</i> 245
Majordomia.....	238	Servei de Terra camps..... 245
Oficina d'Orientació municipal.....	238	Servei d'Acció social agrària..... 245
Personal.....	238	Servei de Ramaderia..... 245
Publicacions.....	238	Concursos de bestiar..... 245
CULTURA I INSTRUCCIÓ	239	TELÈFONS 246
<i>Serveis científic-administratius</i>	239	CARRERES, CAMINS I PONTS 246
Mapa Geològic de Catalunya.....	239	Construcció..... 246
Servei de Meteorologia.....	239	Reparació i conservació..... 247
Laboratori general d'Assaig i Condicionament.....	239	Material..... 249
Comissió d'Educació general.....	239	Camins de bast..... 249
<i>Centres acadèmics</i>	239	Personal..... 249
<i>Museus, Biblioteques i Arxius</i>	239	<i>Vària</i> 249
Biblioteca de Catalunya.....	239	BENEFICÈNCIA I SANITAT 250
» del Consell de Pedagogia.....	240	<i>Beneficència</i> 250
Biblioteques Populars.....	240	Obres..... 250
Biblioteca Popular de Borges Blanques.....	240	Manicomis..... 250
» » de Canet de Mar.....	241	Asils..... 251
» » de Figueras.....	241	Sessions de les Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència:
» » d'Olot.....	241	Tarragona..... 251
» » de Pineta.....	241	Lleida..... 252
» » de Valls.....	242	Sanitat 253
» » de Vic.....	242	Servei d'Assistència social dels Tuberculosos..... 253
Ensenyament	242	Lluita contra la mortalitat infantil..... 254
Ensenyament superior:		Personal..... 254
Cursos monogràfics d'Alts Estudis i d'Intercanvi.....	242	Política Social 255
Ensenyament normal.....	242	Mutualitat de Funcionaris municipals de Catalunya..... 255
Ensenyament primari:		HISENDA 255
Edifici escolar de Palau Sabaderra.....	242	Arbitris..... 255
Ensenyament tècnic-industrial:		Contingent..... 256
Universitat Industrial.....	243	Emprèstits..... 256
Institut de Química aplicada.....	243	
Escola del Treball.....	243	
Ensenyament professional:		
Escola d'Administració.....	244	
Ensenyament artístic:		
Escoles menors d'Arts i Oficis i Oficis i Belles Arts.....	244	
Educació física.....	244	
Premis, beques i subvencions.....	244	

CRÒNICA OFICIAL

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY IV

AGOST MCMXXIII

NÚM. 8

PRESIDÈNCIA

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat, amb satisfacció, d'un ofici del senyor President de la Diputació de Tarragona, comunicant l'acord d'aquella corporació, amb motiu de la seva constitució, en el qual es reitera la voluntat que sigui reconeguda la personalitat de Catalunya i l'adhesió a la Mancomunitat com a representació, de la unitat de la nostra terra.

La Presidència donà compte d'haver rebut comunicacions telegràfiques de les Diputacions de Girona i Lleida en el mateix sentit, acordant el Consell regradar-les totes en termes d'afectuosa reciprocitat.

(Sessió del dia 8 d'agost de 1923.)

Pendre grat esment d'un ofici de la revista *Catalònia*, creada a l'Argentina per a l'expansió cultural catalana, saludant la Mancomunitat i les Institucions d'alta cultura que sosté, amb motiu d'iniciar les seves tasques, acordant-se contestar amb cordialitat aquesta comunicació.

(Sessió del dia 22 d'agost de 1923.)

XIX ASSEMBLEA DE LA MANCOMUNITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Assenyalar per al pròxim dia 28, a les quatre de la tarda, la reunió de la dinovena Assemblea de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1923.)

CONSELL PERMANENT

La Presidència saludà el nou Consell, d'una manera especial el Sr. Noguer i Comet, que per primera vegada venia a compartir les tasques de govern de la Mancomunitat de Catalunya. Tingué el Sr. Puig i Cadafalch paraules de bona recordança per al Dr. Josep Estadella, que fins ara havia regit la Ponència de Beneficència i Sanitat.

— El Sr. Noguer i Comet regreà la salutació presidencial, mostrant-se satisfet de l'honor que se li feia, havent-lo designat per a compartir les tasques del Consell de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 29 d'agost de 1923.)

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Distribuir les tasques de despatx, entre els senyors Consellers, en la forma següent:

Anselm Guasch, Telèfons; Pere Lloret, Ferrocarrils i Obres hidràuliques; Pere Mias, Agricultura; Ramon Noguer i Comet, Política social; Jaume de Riba, Beneficència i Sanitat; Agustí Riera, Carreteres, camins i ponts; Romà Sol, Cultura, i Joan Vallès i Pujals, Hisenda.

— Assenyalar per a les seves reunions habituals, els dilluns, a les sis de la tarda, i els dimarts, a les onze del matí, encomanant-se als senyors Consellers que deixin nota a Secretaria de les hores que fixin per rebre el públic i despatxar amb els caps dels respectius departaments.

(Sessió del dia 29 d'agost de 1923.)

NEGOCIAT D'ARQUITECTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar les següents relacions a abonar a auxiliars del Negociat d'Arquitectura per despeses amb motiu de treballs extraordinaris, a satisfer amb càrrec a la part. 26 del Pressupost vigent:

Als auxiliars Srs. Ramir Faro i Josep M.ª Camarasa, per aixecament de plans a Tarragona i Reus, dels dies 9 a 13 de juliol, important 249'80 ptes.

A l'auxiliar Sr. Ramir Faro, per aixecament de plans a Tarragona i Reus, durant els dies del 9 al 13 de juliol, important 62'50 ptes.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1923.)

Aprovar el compte presentat per En Francesc Puig i Alfonso, amb data 30 de juny últim, d'import 66 ptes., per la subscripció a *The Child* i la adquisició de *Les plantes de plein terre*, amb destinació a la Secció d'Arqui-

ectura, i a pagar amb càrrec al cap. 1.1, art. 2.º, part. 26 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 22 d'agost de 1923.)

PALAU DE LA GENERALITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el compte presentat, amb data 7 de juliol propassat, per l'industrial Sr. Francesc Cases, referent a la fusta servida per arrimadors i portes de la Sala d'Assemblees i sales annexes immediates al Pati dels tarongers del Palau de la Generalitat, d'import 1,251 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 72 del Pressupost vigent.

— Aprovar la liquidació de les obres de construcció i col·locació de portes en les sales immediates al Pati dels tarongers i arrimadors en la Sala d'Assemblees del Palau de la Generalitat, executades pel contractista senyor Francesc Cases, en virtut de l'acord del Consell de 9 de novembre de 1922 i 9 de maig de 1923, d'import 14,102'55 ptes.

— Aprovar la relació de les quantitats que han d'abonar-se als senyors auxiliars que treballen en el Negociat d'Arquitectura, amb càrrec a la part. 26 del Pressupost vigent, per hores de treball durant el mes de juliol propassat: a Josep M. Camarasa, 256'37 ptes.; a Josep Sánchez, 194'25; a Miquel Masdeu, 82'25; a Alfred Figueras, 264'25, i a Jaume Bonet, 224 ptes.

— Aprovar el compte formulat per la casa Indústries Modernes, del Sr. S. Miracle, amb data 28 de juliol propassat, d'import 240 ptes., per material tècnic destinat a l'Oficina del Negociat d'Arquitectura, a pagar amb càrrec a la part. 26 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1923.)

MAJORDOMIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el compte justificant, rendit pel Majordom de la Mancomunitat, amb motiu de les despeses ocasionades durant el viatge a Lleida per a la col·locació de la primera pedra a l'Hospital, d'import 450'25 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 422 del Pressupost vigent.

— Aprovar el compte justificant, rendit pel Majordom de la Mancomunitat, amb motiu de les despeses ocasionades durant les setmanes 2, 9, 16, 23 i 30 de juny, 1, 7, 14, 21 i 28 de juliol, com a jornals de mosso de neteja dels materials de la calefacció, d'import 450 pessetes, a satisfer amb càrrec a la part. 69 del Pressupost vigent.

— Aprovar la relació de despeses presentada pel se-

nyor Majordom de la Mancomunitat, corresponent a mes de juny d'enguany, com a justificant de la inversió de la quantitat de 6,916 ptes., amb càrrec a la part. 64 del vigent Pressupost.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

OFICINA D'ORIENTACIÓ MUNICIPAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Passar a informe urgent de l'Institut d'Electricitat, per mitjà de l'Oficina d'Orientació municipal, una petició del President de la Comissió de Foment del Municipi de Vic, interessant l'informe tècnic respecte a un projecte de central tèrmica per a la producció de fluid elèctric per a l'enllumenament públic de la ciutat de Vic, que acompanya.

(Sessió del dia 8 d'agost de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Procedir a l'examen-revisió del funcionari Arixer de la Mancomunitat, En Joan Ruiz i Porta, previst en l'art. 15 del Reglament d'Oficines, designant-se, per constituir el Tribunal, el Conseller Sr. Joan Vallès i Pujals, el Diputat de la Mancomunitat Sr. Lluís Isamat i el Cap-director del Departament d'Administració.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1923.)

PUBLICACIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat de les manifestacions de la Presidència referents als treballs de preparació realitzats per a la nova edició, posada al dia, del llibre contenint l'obra realitzada per la Mancomunitat, acordant el Consell la immediata publicació d'aquest, a ésser possible coincidint amb la pròxima reunió de l'Assemblea de la Mancomunitat, estructurat en tres volums: un volum contenint els serveis centrals, administració, actuació i funcionament de la Mancomunitat; cultura i instrucció i agricultura; altre volum, els serveis de telèfons, ferrocarrils, carreteres, camins i ponts i obres hidràuliques i de sanejament; i altre volum, els serveis de beneficència i sanitat, política social i hisenda.

(Sessió del dia 8 d'agost de 1923.)

CULTURA I INSTRUCCIÓ

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIU

MAPA GEOLÒGIC DE CATALUNYA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat, amb satisfacció, de la publicació de les fulles del Mapa geològic de Catalunya corresponents a Vilafranca i Sant Feliu de Guíxols.
(Sessió del dia 22 d'agost de 1923.)

SERVEI DE METEOROLOGIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar el Sr. Eduard Fontserè, Director dels Serveis meteorològics de la Mancomunitat, perquè concorri a la Conferència de Directors de Serveis meteorològics, que ha de reunir-se a Utrecht, disposant, a l'efecte, que sigui lliurada al dit senyor la quantitat de 1.000 ptes. amb carrec a la part. 171, cap. 13.º del Pressupost vigent.
(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

LABORATORI GENERAL D'ASSAIG I CONDICIONAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat d'un ofici del senyor Director del Laboratori general d'Assaig i Condicionament de la Mancomunitat, comunicant que, en mèrits de l'acord del Consell Permanent de 16 de maig darrer, ha nomenat Enginyer-operator del Laboratori d'Electricitat, N.º Antoni Cumella i Pau, el qual prengué possessió del seu carrec amb data 1.º de juliol propassat.
(Sessió del dia 9 d'agost de 1923.)

Aprovar els comptes justificants presentats per la Pagaduria de Cultura de la Mancomunitat de Catalunya, referents a la inversió de les subvencions concedides al Laboratori general d'Assaig per la Diputació i Ajuntament de Barcelona i per la Mancomunitat, disposant que el sobrant de 3.046'65 ptes., que resulta, es destini al pagament de factures pendents amb les quals quedarien liquidades i justificades totes les quantitats destinades a subvencionar l'esmentat Laboratori.

— Aprovar la certificació de les obres realitzades fins al dia 22 del mes que som en l'edifici destinat a Laboratori i Condicionament tèxtil en la Universitat Industrial, lliurada en aquella data per l'Arquitecte Sr. Lluís Planas i Calvet, que importa 23.212'65 ptes. líquides, a satisfer al contractista Sr. Salvador Crivillés, havent d'efectuar-se el pagament d'aquella suma amb carrec al cap. 3.º, art. 3.º, part. 200 del Pressupost vigent, «Càbals d'emprèstit».

— Donar-se per assabentat de la relació de les peticions d'assaig rebudes en el Laboratori general d'Assaig i Condicionament durant el mes de juliol darrer.
(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

COMISSIÓ D'EDUCACIÓ GENERAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat d'una lletra de la casa Miria, acompanyant una mostra de models de diferents cases constructores de joguines de fusta, que podrien servir de guiatge per a treballs que esmercessin les activitats dels pagesos de la Vall d'Aran durant l'hivern, donant-se satisfacció a iniciatives que en aquest ordre han estat proposades a la Mancomunitat i acollides pel Consell Permanent, acordant-se passar les mostres i la carta acompanyatòria a la Comissió d'Educació general perquè, en son dia, si hi ha lloc, presenti la proposta d'acord que millor escaigui.
(Sessió del dia 22 d'agost de 1923.)

CENTRES ACADÈMICS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat, amb satisfacció, de la publicació del primer volum de l'Atlas lingüístic de Catalunya.
(Sessió del dia 22 d'agost de 1923.)

MUSEUS, BIBLIOTEQUES I ARXIUS

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Notícies i documents

El moviment d'aquesta Biblioteca, durant el mes d'agost, ha estat com segueix: Obres registrades, 203; llibres deixats a la Sala de lectura, 1.077; llibres deixats en préstec, 330, i total de lectors, 1.406.

— El Sr. Ventura Canil ha lliurat en dipòsit a la Biblioteca l'Arxiu i Biblioteca del seu besavi Renart, personalitat que jugà decisiva influència en els primers orígens del teatre català.

— Durant tot el mes la Biblioteca ha estat tancada els matins, els quals han estat empleats, a part dels treballs corrents, en la revisió i correcció dels catàlegs.

— La Direcció de la Biblioteca de Catalunya ha estat encarregada d'organitzar la llibreria del Moble i de la decoració que serà oberta al públic en la pròxima Exposició Internacional del Moble, comptant amb els

fons de la Biblioteca de Catalunya, del Museu de la Ciutadella i de l'Escola Superior de Belles Arts.

S'està terminant la impressió del Butlletí de les principals adquisicions durant l'any 1922.

— Llista de donadors de llibres durant el mes d'agost: Universitat Saint Joseph (Beyrouth); Societat des Nations; Puig i Cadafalch; Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana; Centre Excursionista de Catalunya; M. Bros; S. Bonavia; Director del Museo Arqueológico de Granada, i Instituto Ferran.

BIBLIOTECA DEL CONSELL DE PEDAGOGIA

Notícies i documents

El moviment d'aquesta Biblioteca, durant el mes d'agost, ha estat el següent:

Llibres consultats a la Biblioteca: Obres generals i Llibres d'infants, 4; Filosofia, 7; Religió, 5; Ciències socials i Pedagogia, 89; Filologia, 17; Ciències pures, 46; Ciències aplicades, 34; Belles Arts, 25; Literatura, 43; i Geografia-Història, 30. Total, 300 llibres.

Servei de préstec: Obres generals i Llibres d'infants, 31; Filosofia, 29; Religió, 14; Ciències socials i Pedagogia, 140; Filologia, 13; Ciències pures, 70; Ciències aplicades, 51; Belles Arts, 15; Literatura, 159; i Geografia-Història, 43. Total, 565 llibres.

Els lectors inscrits han estat 24, i els assistents a la Biblioteca 272.

BIBLIOTEQUES POPULARS

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Approvar la factura de 10,276 ptes., presentada pel Sr. Pere Sureda, de Monacor (Mallorca), per quatre cèntims trenta tres cadires destinades a les Biblioteques Populares de la Mancomunitat, les quals hauran de satisfer-se amb càrrec a la part. 111 (Emprèstit) de les Resultes del Pressupost de 1922-23.

— Assabentat de la part de l'informe dels Srs. Rubió i Galí, referent als sous que podrien adjudicar-se a les Bibliotecàries, que es transcriu a continuació, passar comunicació al senyor Conseller d'Hisenda perquè pugui tenir-se present en l'elaboració del Pressupost de la Mancomunitat corresponent a l'exercici pròxim.

«Aprovada pel Consell la reglamentació de Biblioteques Populares, segons la qual d'ara endavant sols podran concursar a les places de terme i, per tant, a les de Barcelona, les Bibliotecàries que hagin exercit durant dos anys almenys en les Populares, els llocs de les Biblioteques de Barcelona signifiquen un ascens en la carrera i no hi ha tant de perill que les Bibliotecàries renunciïn al servei de les Populares amb l'esperança d'ocupar immediatament després de revalidades una plaça en la nostra ciutat. Creiem, doncs, que podria recomanar-se que el sou inicial de les Bibliotecàries es calculés a raó de 3.000 ptes. anuals per sis hores diàries de servei.

En el que fa referència a les bibliotecàries que treballen a la Biblioteca de Catalunya, es evident que, tant per les hores de servei com per la intensitat d'estorç que estan obligades, el sou que guanyin no hauria d'ésser inferior a aquella quantitat, encara que per raons de pressupost està molt per dessota.»

— Donar-se per assabentat de l'informe dels senyors Director tècnic de Biblioteques Populares, Jordi Rubió, i Secretari general d'Ensenyament primari i secundari, Alexandre Galí, sobre la manera de poder declarar filloles de la Biblioteca de Catalunya les altres Biblio-

teques que depenen directa o indirectament de la Mancomunitat; i després d'escoltar les explicacions del senyor Conseller d'Instrucció pública, deliberà:

1.ª La Direcció tècnica de Biblioteques, encomanada a la Direcció de la Biblioteca de Catalunya, tindrà al seu càrrec:

a) La Central de Biblioteques Populares de la Mancomunitat.

b) La Central de Biblioteques tècniques de la Mancomunitat.

2.ª Les Biblioteques tècniques es dividiran en dues categories:

a) Biblioteques obertes al públic.

b) Biblioteques sols accessibles ordinàriament al personal de cada servei.

Formaran, per ara, la primera categoria, les Biblioteques de l'Escola del Treball i del Consell de Pedagogia.

3.ª Cada una d'aquestes Biblioteques podrà ésser confiada a una Bibliotecària titular de la Mancomunitat, la qual serà nomenada per concurs convocat per aquesta atinent-se a les normes que, regulant-los, ha dictat el Consell Permanent.

4.ª Les altres Biblioteques (Escola d'Indústries tèxtils, Escola Superior d'Agricultura, Institut d'Electricitat i Mecànica aplicades, Institut de Química aplicada, Estudis Normals, Escola Superior dels Belles Arts, Escola d'Alts Estudis comercials, Escola Superior de Bibliotecàries, Escola d'Infermeres, Escola de Funcionaris d'Administració local, i Institut de Fisiologia, funcionaran com a Biblioteques de Seminari Laboratori i seran confiades a les Bibliotecàries que es cregui necessari, per tal que l'encarregada del servei pugui atendre'ls el temps que la Direcció judiqui necessari, als efectes dels treballs de catalogació i registre. El temps que a això es destini serà fixat de comú acord amb el Director de cada Escola o Servei, anunciant-se en lloc ben visible en la Sala de Biblioteca perquè els lectors sàpiguen quan podran obtenir de la Bibliotecària qualsevol informació. En absència de la Bibliotecària l'entrada a la Sala serà igualment permesa a les persones autoritzades, les quals vindran obligades a conformar-se a les instruccions establertes sobre el règim de consulta a domicili dels llibres, en els llocs i amb els llibres que sigui permesa. Aquestes Bibliotecàries dependran de la Direcció tècnica de Biblioteques, i administrativament tindran la seva retribució dintre la consignació general de Biblioteques Populares.

5.ª Cada Biblioteca serà degudament registrada i catalogada, i aquests i altres treballs de caràcter tècnic es faran d'acord amb les instruccions dictades per la Direcció de Biblioteques. Mensualment li serà transmesa l'estadística del moviment de lectors i llibres llegits, i del treball realitzat en les tasques de registre i catalogació.

6.ª En la Central de Biblioteques tècniques existirà un catàleg també central de totes les Biblioteques a les quals s'extengui aquesta reglamentació, el qual serà de gran servei per tal d'evitar la inútil duplicació de llibres que no siguin d'utilitat indispensable.

7.ª Les Bibliotecàries que prestin servei en les Biblioteques i hagin guanyat llur plaça per concurs, conservaran el seu lloc en l'escalfat igual que si prestessin servei en les Populares.

(Sessió del dia 8 d'agost de 1923.)

BIBLIOTECA POPULAR DE BORGES BLANQUES

Notícies i documents

Durant el mes d'agost han concorregut a la Biblioteca 420 lectors: 58 homes, 13 dones i 349 infants. Han

consultat 536 obres, repartides de la següent manera: 9 de Coneixements generals, 2 de Religió, 1 de Ciències socials, 5 de Filologia, 3 de Ciències aplicades, 20 de Literatura, 10 d'Història i 477 Llibres d'infants. Els periòdics i revistes han estat consultats per 31 lectors.

Han utilitzat el Servei de préstec 71 lectors: 44 homes, 16 dones i 11 infants, els quals s'han emportat a domicili 74 llibres.

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

Notícies i documents

Durant el mes d'agost han concorregut a la Biblioteca 689 lectors: 198 homes, 219 dones i 472 infants. S'han llegit en conjunt 2,285 llibres i 2,067 a la Sala de lectura i 218 a domicili.

Els llegits a la Sala de lectura, per ordre de preferència, són els següents: 1,696 Llibres d'infants, 145 de Literatura, 72 de Coneixements generals, 74 de Filologia, 5 de Belles Arts, 31 de Geografia i Història, 21 de Ciències aplicades, 18 de Ciències teòriques, 9 de Religió, 5 de Ciències socials i Dret i 2 de Filosofia.

Han utilitzat el Servei de préstec 124 lectors: 38 homes i 66 dones, havent-hi hagut 34 noves inscripcions: 17 d'homes i 17 de dones.

De la Biblioteca de Catalunya s'han llegit 18 obres. Durant el present mes s'ha vist honorada aquesta Biblioteca per 191 visitants. El dia 10 rebérem la visita del Col·legi de Religioses del Cor de Maria, de Mataró. Eren unes quaranta entre mestresses i alumnes. Les acompanyava la Srta. Mercè Puig i Cadafalch. S'ha enriquit el mobiliari de la Biblioteca amb cent cadires, destinades a la Sala de conferències.

BIBLIOTECA POPULAR DE FIGUERES

Notícies i documents

Els concurrents a la Biblioteca durant el mes d'agost han estat 519: 332 homes, 60 dones i 127 infants. Els llibres llegits són 944, repartits entre les diferents matèries: 308 Llibres d'infants, 45 Obres generals, 19 de Filosofia, 4 de Religió, 18 de Ciències socials i Dret, 33 de Filologia, 30 de Ciències pures, 59 de Ciències aplicades, 80 de Belles Arts, 235 de Literatura i 93 d'Història i Geografia.

Han llegit diaris i revistes 129 lectors. Aquest mes han utilitzat el Servei de préstec 45 homes i 21 dones. Els llibres llegits a domicili són 55 de Literatura, 7 de Belles Arts, 2 de Ciències socials, 1 d'Obres generals, 1 de Religió, 1 de Filosofia i 1 d'Història. Actualment els inscrits al préstec són 47.

S'ha rebut del Centre Excursionista de Catalunya, Xalet-refugi d'Ull de Ter.

La Biblioteca ha estat concorreguda per 53 visitants.

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Notícies i documents

Durant el mes d'agost han concorregut a aquesta Biblioteca 546 llegidors: 307 homes, 110 dones i 129 infants.

A la Sala de lectura s'han llegit: Llibres d'infants, 245; Obres generals, 36; Filosofia, 9; Religió, 7; Ciències

socials, 12; Filologia, 14; Ciències pures, 24; Ciències aplicades, 33; Belles Arts, 92; Literatura, 112; i Història i Geografia, 42. Total, 626.

Han utilitzat el Servei de préstec 194 llegidors, que han llegit els següents llibres: Obres d'infants, 34; Obres generals, 11; Filosofia, 4; Religió, 6; Ciències socials, 4; Filologia, 5; Ciències pures, 7; Ciències aplicades, 11; Belles Arts, 10; Literatura, 144; i Història i Geografia, 9. Total, 245.

S'han inscrit en el sudit Servei, 15 llegidors.

A la Biblioteca de Catalunya s'han demanat 3 obres. S'han redactat 328 còduls. Se n'han intercalat 112.

El dia 26 el Sr. Rafael Benet donà una conferència en aquesta Biblioteca, desenrotllant el tema «La voluntat femenina modeladora de la ciutat i de la pàtria».

BIBLIOTECA POPULAR DE PINEDA

Notícies i documents

Durant el mes de juliol han concorregut a la Biblioteca 342 lectors: 86 homes, 49 dones i 207 infants. Els visitants han estat 84, entre ells 25 nenes de la Colònia escolar de l'Ajuntament de Barcelona, que ha passat aquest mes a la propera vila de Malgrat, acompanyades de llurs mestresses i del Batlle de Pineda.

Les obres que s'han llegit, són: 325 Llibres d'infants, 4 d'Obres generals, 12 de Filosofia, 1 de Religió, 7 de Ciències socials i Dret; 3 de Filologia; 17 de Ciències pures, 9 de Ciències aplicades, 52 de Belles Arts, 109 de Literatura i 10 d'Història i Geografia. Total, 549 obres.

Les publicacions periòdiques han estat llegides per 109 lectors: 50 homes, 26 dones i 33 infants.

El dia 1.er el Sr. Ramon d'Alós donà una conferència, amb projeccions, sobre la Divina Comèdia, de Dant Alighieri.

S'ha rebut un lot de llibres procedent de la Direcció tècnica de Biblioteques Populars. Comencem a rebre el *Bulletí de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana*, donatiu de la mateixa Associació.

S'han demanat tres obres en préstec a la Biblioteca de Catalunya.

El dia 1.er d'agost, aniversari de la mort de N'Enric Prat de la Riba, la Biblioteca restà tancada i onejà la bandera a mig pal. Els dies 29, 30 i 31, festa major de Pineda, fou oberta als matins.

En aquest mes han vingut 459 lectors: 74 homes, 120 dones i 265 infants. Els visitants han estat 51.

S'han llegit 674 obres: Llibres d'infants, 436; d'Obres generals, 8; de Filosofia, 4; de Religió, 3; de Ciències socials i Dret, 5; de Filologia, 1; de Ciències pures, 4; de Ciències aplicades, 7; de Belles Arts, 30; de Literatura, 163; i d'Història i Geografia, 13. Les publicacions periòdiques han estat llegides per 42 homes, 17 dones i 13 infants. Total: 72 lectors.

S'han rebut els llibres de Salvador Genués: *Estampa i ploma*, *Per molts anys...*, *Lectura bilingüe*, *El auxiliar del maestro catalán* (primera i segona part), *Vocabulari català-castellà i Hores escolars*, donatiu del Sr. Emili Genués per la col·lecció local; *Incendis de boscos*, *Sonadetes de l'atmosfera llura a Barcelona amb globus pilots*, durant els anys 1919-1920, per Eduard Pontserri; *Deu anys d'observacions termoplüviomètriques a Trivissa*, per Ramon Jardi; i *Sobre el període de seca de l'hivern de 1922-23 a Catalunya*, per Gabriel Campo, donatiu de la Mancomunitat; *Memòria de l'any 1922 de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana*, donatiu de la mateixa Associació.

S'ha rebut una obra en préstec de la Biblioteca de Catalunya.

El dia 26 el Sr. Pere Corominas donà una conferència, amb projeccions, a la Sala de lectura de la Biblioteca, dissertant sobre el tema «Una excursió al Vessubí».

S'ha rebut la visita de la Colònia escolar de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana que estíneja a l'Escola, i alguns nenes han vingut a llegir acompanyats de llurs Mestresses.

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Notícies i documents

Durant el mes de juliol els concurrents a la Biblioteca foren 731 : 333 homes, 83 dones i 315 infants. Les obres consultades, 951. Demés foren llegits 151 periòdics i revistes.

En préstec es deixaren 263 obres a 95 homes, 67 dones i 22 infants. Aquestes obres corresponen a diferents matèries en l'ordre següent : De la Secció d'infants, 30; Obres generals, 11; Filosofia, 14; Religió, 10; Ciències socials, Dret i Pedagogia, 6; Filologia, 3; Ciències pures, 17; Ciències aplicades, 18; Belles Arts, 10; Literatura, 115; Història i Geografia, 23.

En canvi a la Sala de lectura les obres llegides corresponen a les diferents matèries, així : Secció d'infants, 624; Obres generals, 34; Filosofia, 18; Religió, 5; Ciències socials, Dret i Pedagogia, 5; Ciències pures, 7; Filologia, 6; Ciències aplicades, 32; Belles Arts, 33; Literatura, 154; i Història i Geografia, 33.

Els visitants han estat 27, i els novament inscrits al Servei de préstec, 13.

D'entre les obres consultades n'hi ha 5 que són de la Biblioteca de Catalunya.

Entre els visitants cal esmentar el Dr. Martí, Catedràtic de l'Institut de Tarragona, acompanyat d'alguns amics, i el Professor de ciències del Col·legi Pontifici, de Col·lell.

De la Direcció tècnica s'ha rebut novament un bon lot de llibres, tots ells ben interessants.

La Direcció del setmanari *La Veu de Tarragona* fa donatí a la Biblioteca d'aquest periòdic nacionalista.

També han fet donatius el Sr. Cèsar Martinell, amb la seva obra *Tradicions vallesques*; la Càmera de Comerç de Barcelona, amb l'obra *Memoria Comercial*, 1921; la Banca Marsans, amb la *Revista Financiera*, i l'Ajuntament de Vic, amb el fullotó, Bonilla y San Martín, *La teoria de la veritat en Balneari*.

— Durant el mes d'agost la Biblioteca s'ha vist concorreguda per 471 lectors : 309 homes, 37 dones i 125 infants. Els llibres consultats a la Sala de lectura han estat 554 : 2 de la Secció infantil, 264; d'Obres generals, 22; de Filosofia, 2; de Religió, 5; de Ciències socials, Dret i Pedagogia, 17; de Filologia, 7; de Ciències pures, 28; de Ciències aplicades, 34; de Belles Arts, 16; de Literatura, 128; i d'Història i Geografia, 31. Demés s'han llegit 143 periòdics i revistes.

Els llibres deixats en préstec són 307, a 101 homes, 49 dones i 50 infants, els quals s'aprofitaren del Servei. Els novament inscrits durant el mes, són 8. D'aquestes obres que han circulat n'hi ha 10 de la Biblioteca de Catalunya, i de la del Consell de Pedagogia.

Han visitat la Biblioteca durant aquest mes, 41 persones, entre les quals cal esmentar el Dr. Pere Barbeau, Professor del Col·legi Richelieu, de La Roche.

El dia 17 es rebé la visita del Sr. Rubió, Director tècnic de Biblioteques Populars.

De la Mancomunitat arribaren els fullatons següents: Fontseré, *Sonnetes de l'alm-sfera lluna a Barcelona...*, 1919-1920; Jardí, *Deu anys d'observacions termoplúvies*

mètriques a Tivissa; Campo, *Sobre el període de seca de l'hivern de 1922-23 a Catalunya*; Comissió de repoblació forestal de la Mancomunitat de Catalunya, *Incendis de boscos*. De la Direcció tècnica es rebé el volum primer de les *Obres dramàtiques de Shakespeare* (Biblioteca clàssica); i la Càmera de Comerç i Indústria de Valls ha fet donatí d'un exemplar de *Vida econòmica de la província de Tarragona*.

BIBLIOTECA POPULAR DE VIC

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la factura de 385'90 ptes., presentada per la casa Rodríguez Hermanos, de Barcelona, per cortines i jocs de barres destinats a la Biblioteca Popular de Vic, i la de 20 ptes., presentada per la casa Josep Sánchez, de Barcelona, per confecció i col·locació a l'Exposició del Moble d'unes cortines de la referida Biblioteca, havent de satisfer-se les esmentades factures amb càrrec al cap. 11.º, art. únic, part. 111 (Rmprestit) de les Resultes del Pressupost de 1922-23.

(Sessió del dia 8 d'agost de 1923.)

ENSENYAMENT

ENSENYAMENT SUPERIOR

Acords del Consell Permanent

CURSOS MONOGRÀFICS D'ALTS ESTUDIS I D'INTERCANVI

Acordà el Consell:

Destinar, amb càrrec a la part consignada al Consell de Pedagogia, de la part. 129 del Pressupost vigent, per acord del dia 2 de maig de l'any actual, 500 ptes. per un curs sobre la Psicologia del Llenguatge, que es confia al Dr. H. Delacroix, professor de Psicologia a la Sorbona.

(Sessió del dia 8 d'agost de 1923.)

ENSENYAMENT NORMAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Consignar, a favor del Sr. Manuel Manonellas i Canadell, la quantitat de 120 ptes., amb càrrec al cap. 11.º, art. únic, part. 398 de les Resultes del Pressupost 1922-23, import del títol de mestre que li fou concedit per acord del Consell Permanent de 5 d'octubre de 1922.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

ENSENYAMENT PRIMARI

Acords del Consell Permanent

EDIFICI ESCOLAR DE PALAU SABARDERA

Acordà el Consell:

Que no es pot accedir a la revisió de preus de l'obra de l'Edifici Escolar de Palau Sabardera, segons el R. D. de 26 d'agost de 1918, per haver estat feta la recepció provisional de les obres i firmat l'acte corresponent en data del 26 de juny del 1919, i considerant que en ella s'hi comprèn la liquidació de l'últim termini de la construcció, i, per tant, el darrer lliurament, sense ha-

ver-se presentat reclamació de cap classe fins a 27 de setembre de 1910, car, segons l'art. 10 del R. D. de referència, no hi queden compresos els contractistes de les obres que han estat liquidades amb la seva conformitat.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

Acords del Consell Permanent

UNIVERSITAT INDUSTRIAL

Acordà el Consell:

Autoritzar el Conseller d'Instrucció Pública, Sr. Sol, perquè encomani al senyor Arquitecte dels Serveis de Cultura de la Mancomunitat un projecte cenyit al mínim de despeses possibles, per l'aranjament d'un local destinat a dispensar d'Urgència dins el clos de la Universitat Nova de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 8 d'agost de 1923.)

INSTITUT DE QUÍMICA APLICADA

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat d'una instància, signada pels Srs. Lluís Ysamat, Diputat de la Mancomunitat, Just Gatus, President de la Junta Administrativa de l'Escola de Curtits, Josep Agell, Director de l'Institut de Química Aplicada, Rafael Furró, President del Sindicat de Curtidors, Ramon Paniker, Secretari delegat de l'Associació de Químics de la Indústria de Curtició, que constitueixen la Comissió organitzadora del Congrés de Barcelona dels químics de la indústria del cuir, interessant el patronatge de la Mancomunitat per als actes de l'esmentada reunió, que se celebraran del 17 al 21 del proper setembre, i sol·licitant una subvenció per contribuir a les despeses que ocasioni; i passar l'esmentada instància a coneixement i informe simultani del Consell de Pedagogia i del senyor Conseller d'Hisenda.

(Sessió del dia 8 d'agost de 1923.)

Atès el corresponent informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, atès, també, l'informe del senyor Conseller d'Hisenda, i a proposta del senyor Conseller d'Instrucció pública; aprovar els següents extrems:

1.ª La Mancomunitat de Catalunya acull, sota el seu patronatge, la celebració del Congrés de Barcelona, de l'Associació Internacional de Químics de la Curtició, que tindrà lloc a l'Institut de Química Aplicada durant els dies 17 a 21 del proper mes de setembre.

2.ª Queda facultada la Presidència per cedir, per a la celebració de la sessió oficial de clausura, algun dels salons del Palau de la Generalitat i, si ho té a bé, obsequiar els congressistes estrangers amb una recepció en el lloc que cregui convenient.

3.ª Amb càrrec a la part. 422 del Pressupost vigent, es concedeix a la Comissió organitzadora del Congrés de l'Associació Internacional de Químics de la Curtició, que ha de celebrar-se a Barcelona els dies 17 a 21 del proper mes de setembre, la quantitat de 5.000 ptes., per tal de contribuir a les despeses que necesàriament ocasionarà l'esmentat Congrés, en el bon entès que, per a l'efectivitat de la dita subvenció i del patronatge de la Mancomunitat, caldrà que en les sessions públiques del Congrés la llengua catalana tingui les preeminències màximes.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

ESCOLA DEL TREBALL

Acordà el Consell:

Vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, aprovar els següents extrems:

1.ª Queda desert el concurs acordat el dia 2 de maig de l'any actual per a la provisió de la càtedra de Dibuix (tres cursos) del Departament de Fonedors i Modelistes de l'Escola del Treball.

2.ª S'obra un concurs lliure per al proveïment de la càtedra de Dibuix (tres cursos) del Departament de Fonedors i Modelistes a l'Escola del Treball, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe i amb l'assignació de 1.500 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la partida 16 de l'annex 12 del Pressupost vigent.

3.ª El Concurs es regirà per les bases següents:

1.ª Podran prendre part en aquest concurs els que siguin o hagin estat professors o auxiliars de classes iguals o similars a la dita Escola, i els possessors de títol de llicenciatura d'Universitat o Escola Superior de la Mancomunitat o de l'Estat.

2.ª Els aspirants presentaran les seves instàncies, ajustades a les prescripcions vigents, a les Oficines de la Mancomunitat de Catalunya (Palau de la Generalitat), des de la data del present acord fins a les tretze hores del dia 25 de setembre de l'any actual, juntament amb els treballs i documents que vulguin acompanyar-se per il·lustrar el judici del Jurat. Els concursants hauran d'acompanyar llurs instàncies amb els programes de l'assignatura i una memòria justificativa. Els títols o documents que els aspirants desitgin retirar hauran d'anar acompanyats de còpies esteses en regidra forma.

Els aspirants hauran d'acreditar trobar-se lliures del servei militar o estar-lo prestant en la situació corresponent, per mitjà d'un certificat del Secretari de la Comissió mixta de Reclutament respectiva, o amb els documents lliurats per les Autoritats militars que correspongui.

Els actuals professors de l'Escola queden dispensats d'acompanyar llurs sol·licituds de les relacions de mèrits, treballs i memòries adés dits.

3.ª Constituirà el Jurat el senyor Conseller d'Instrucció pública o el senyor Diputat a qui delegui, el qual actuarà de President, dos vocals que nomenarà el Consell de Pedagogia i el Secretari general del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del referit Consell, qui, amb veu i vot, actuarà de Secretari.

4.ª El nomenament podrà fer-se per cinc anys prorrogables i en la forma següent:

Si en vista dels documents i treballs presentats al concurs i altres circumstàncies, resulta unanimitat en el parer del Jurat, respecte del concursant al qual s'hagi d'adjudicar la càtedra, quedarà aquest designat i es proposarà al Consell Permanent el seu nomenament. En el cas contrari, el Jurat podrà prendre acord eliminatori i proposar a la resta dels concursants els exercicis que estimi convenient per completar el judici a qui haurà donat lloc la presentació de documents i treballs.

5.ª Quedarà entès que, en presentar-se a concurs els concursants, accepten el calendari i règim en establert a l'Escola i taller respectivament, i se sotmeten a les modificacions que poguessin sofrir l'horari, el pla, els programes i el reglament del personal docent dins les condicions i règim generals de la Mancomunitat de Catalunya.

6.ª El concursant que sigui designat per ocupar la càtedra del present concurs, percebrà el sou assignat en el cas que no professi actualment altres càtedres a la Universitat, Escoles especials i Escoles superiors de la Mancomunitat. El concursant que no estigui en aquestes condicions quedarà subjecte a les escales de sous i règim d'acumulacions que s'estableixin.

7.ª El Jurat haurà d'estimar com a mèrit preferent, sense que sigui requisit indispensable, la presentació d'uns apuntaments en català o d'un text en qualsevol altre idioma, que els aspirants creguin adequat a l'ensenyança de la càtedra concursada.

4.ª Es publicarà el corresponent anunci en els *Bulletins Oficials* de Catalunya, en la CRÒNICA OFICIAL DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA i en la premsa diària, en la forma de costum.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

Notícies i documents

La Secció Preparatòria de la Universitat Industrial inaugurarà la seva Exposició Escolar el dia 6 de setembre propiament, a les sis de la tarda; donat-li el seu Director, Sr. Pau Vila, una conferència parlant de la gènesi, desenvolupament i finalitat de l'ensenyament secundari tècnic que es dona a l'esmentada Secció.

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA D'ADMINISTRACIÓ

Acordà el Consell:

Consignar, amb càrrec a la part. 3 del pressupost de despeses de l'anex 14 del Pressupost vigent, a favor dels Srs. Joaquim Bosch i Feliu, Frederic Culi i Verdagué, Ramon Cunill i Bastús i Josep M.ª Escofet i Milà, professors auxiliars a l'Escola d'Administració, la gratificació anual de 1.500 ptes. per a cada un, amb dret a percebre-les a partir del dia 1.ª del propi passat mes d'abril, sempre que, durant el temps transcorregut des d'aquella data, no hagin cobrat altra consignació per la regència interina d'alguna càtedra d'aquella mateixa Escola.

(Sessió del dia 8 d'agost de 1923.)

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

Acords del Consell Permanent

ESCOLES MENORS D'ARTS I OFICIS I ARTS I OFICIS I BELLES ARTS

Acordà el Consell:

Completant anteriors deliberacions i precisant el sentit de diverses comandes fetes al Consell de Pedagogia, encomanar al de Pedagogia esmentat, la formació d'un fixari referit a les Escoles menors d'Arts i Oficis i Arts i Oficis i Belles Arts, en el que consti de cada Escola el professorat, condicions del local on es dona l'ensenyament, distribució dels dits ensenyaments i auxili que l'Escola rebi de l'Ajuntament respectivament, i a base d'aquestes dades formulí els principis globals

als quals calgui sotmetre la possible reorganització de les Escoles objecte d'aquest acord.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

EDUCACIÓ FÍSICA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que, no havent-se corregut, a les Regates per a ioles de mar, organitzades pel Club Nàutic de Tarragona, que es celebraren a fi de juny darrer, la copa de la Mancomunitat de Catalunya, es reservi la concessió de 200 ptes. acordada el 28 de juny propi passat, amb càrrec a la part. d'imprevistos del Pressupost vigent per a l'adquisició de la tal copa, per a les properes regates per a ioles de mar que el referit Club organitzi.

(Sessió del dia 8 d'agost de 1923.)

A proposta del Conseller d'Instrucció pública, concedir 300 ptes. a la Comissió del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, organitzadors de l'Aplec de la Sardana celebrat enguany, consignant-se la dita subvenció amb càrrec a la part. 422 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

PREMIS, BEQUES I SUBVENCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Als efectes oportuns, prendre esment de les memòries reglamentàries de l'Arxíu d'Etnografia i Folklore de Catalunya i de l'Acadèmia de Bones Lletres, corresponents a l'exercici econòmic anterior.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1923.)

Prendre esment de la proposta d'acord referent a regulació de subvencions que es concedeixin per obres de caràcter cultural, acordant-se passar-ne còpia als senyors Consellers que integrin el nou Consell de la Mancomunitat per a son coneixement i oportuna deliberació a son dia.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prendre esment de l'informe de l'Arquitecte dels Serveis de Cultura, Sr. Lluís Planas, referent a la finca número 180 de l'Avinguda de la República Argentina, emesa en compliment de l'acord del Consell de data 31 gener propi passat.

(Sessió del dia 22 d'agost de 1923.)

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Nomenar, en mèrits del concurs celebrat a l'efecte, per al càrrec de Preparador de Fitotècnica de l'Escola

Superior d'Agricultura, pel termini de cinc anys, amb el sou anual de 3.000 ptes. i d'acord amb les normes establertes pel Reglament de la Mancomunitat, l'Enginyer-Agrícola senyor Josep Cabanes; amb el ben entès que, no començant l'interessat a prestar servei fins als curs vinent, el nomenament no tindrà efectivitat fins al proper 1.ª d'octubre, i la consignació del càrrec correspondrà a la part. 380 del Pressupost vigent.

— Aprovar l'informe del Director de l'Escola Superior d'Agricultura sobre les conclusions acceptades per la Unió de Vinyaters de Catalunya en defensa de la producció vinícola, acordant recollir les dites conclusions en una instància que, interessant l'objecte proposat, es dirigirà al Cap del Govern espanyol.
(Sessió del dia 9 d'agost de 1923.)

Notícies i documents

S'ha publicat el fulletó informatiu de l'Escola Superior d'Agricultura, amb el nou pla d'ensenyament que conté la modificació implantada per la qual els alumnes passaran tot un any fent pràctica intensiva a la finca darrerament adquirida a Caldes de Montbui. Les persones a les quals interessin els ensenyaments de l'Escola, poden demanar l'ensament fulletó a la Secretaria d'aquesta (Urgell, 187).

UNA MILLORA IMPORTANT DE L'ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

L'Escola Superior d'Agricultura, que ve realitzant des de la seva creació una tasca tant profitosa, ha estat objecte d'una important reforma que millorarà encara el seu ensenyament.

Havia constituït sempre una de les més vives aspiracions de l'Escola, l'arribar a posseir com a annex a aquesta una finca de prou extensió per a donar-hi amb la deguda amplitud l'ensenyament de la pràctica agrícola. L'adquisició d'una finca de més d'un centenar d'hectàries i de variats conreus, situada a Caldes de Montbui ha vingut a satisfer abastament, aquest desig de millora.

La Mancomunitat, que sempre dotà generosament l'Escola, que comptava ja amb un nodrit quadre de Professors, un ampli edifici bastit a posta, nombrosos laboratoris, degudament utilitzats, camps d'experimentació i locals per a la cria d'animals, li dona ara amb la finca l'únic que li mancava per poder acomplir una perfecta obra docent en favor dels nostres agricultors.

Darrerament, el Consell de la Mancomunitat ha aprovat un nou pla d'ensenyament de l'Escola, per tal d'adaptar-lo a les noves circumstàncies que comporta l'annex de la finca. Amb aquest nou pla queda l'ensenyament notablement millorat. No sols els alumnes podran realitzar a la finca les pràctiques de les assignatures que ho necessitin, ja que així ho permet la curta distància de Barcelona, sinó que hi viuran un any complet, per a acostumar-se a l'ambient i la vida rural, i per poder intervenir i treballar personalment en totes les feines agrícoles.

Atenent a una demanda de nombrosos pares d'alumnes, l'Escola disposa a la finca i per l'any d'estada, d'un pensionat organitzat modernament, on els alumnes podran dur una vida higiènica i disciplinada, en bones condicions econòmiques. L'estada al pensionat no és obligatòria, i els alumnes que ho desitgin podran viure al poble de Caldes, però si és recomanable per les seves avantatges morals i materials i per a poder fer-se càrrec plenament de la manera de portar una explotació agrícola.

Amb la notable millora que representa el desdoblament de l'Escola Superior d'Agricultura (carrer d'Urgell, 187), que juntarà així els avantatges científics dels grans nuclis urbans per a l'ensenyament tècnic i els treballs de laboratori, a la pràctica fonamentada que permet una explotació rural, amb tots els mitjans moderns necessaris, és indubtable que augmentarà fortament l'amplitud de la seva meritoria obra.

ESCOLA SUPERIOR DE ZOOTÈCNICA

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:
Lliurar la quantitat de 4.250 ptes., amb càrrec a la part 368 del Pressupost vigent, per a gratificar els estudis fets a Nord-Amèrica pel Sr. Ramon Sala, sobre les indústries de conserves animals per a introduir-les en l'organització de l'Escola Superior de Zootècnica.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

SERVEI DE TERRA CAMPA

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:
Prendre grat esment d'una comunicació del Director dels Serveis tècnics d'Agricultura, donant compte de les instruccions tramessas a l'Alcalde de Serós per combatre la plaga que s'ha presentat en els alfalsars d'aquell terme i de les disposicions ordenades per a combatre els cucs i erugues que devasten alfalsos i remolatxes del terme de Pobla de Segur.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1923.)

ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:
Concedir dos mesos de llicència, sense sou, al Cap del Servei d'Acció social agrària, En Josep M. Rendé, per atendre al restabliment de la seva salut, a començar el dia 15 del corrent mes d'agost.

— Concedir al Sindicat Agrícola de Sant Martí de Tous, l'auxili tècnic que ha sol·licitat per a la construcció d'un Celler cooperatiu, mitjançant el pagament de 150 ptes., fixades en les bases acordades pel Consell en la seva reunió de 4 de desembre de 1919, per a la concessió d'auxilis tècnics, bases a les quals el Sindicat beneficiat haurà de subjectar-se.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1923.)

SERVEI DE RAMADERIA

Acord del Consell Permanent

CONCURSOS DE BESTIAR

Acordà el Consell:
Autoritzar la celebració d'un concurs per a la millora de l'espècie porcina a la comarca zootècnica de La Garrotxa, celebrador a Olot el pròxim dia 16 de setembre, calculant-se en 975 ptes. les despeses per a premis, amb càrrec a la part 374 del Pressupost vigent, i en 1.200 pesetes les despeses de funcionament amb càrrec a la part 375.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

TELÈFONS

Acòrds del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el compte presentat pel Sr. Josep Galcerà i Peguera, Procurador dels Tribunals, amb motiu del plet de major quantia promogut contra la Mancomunitat per En Pius Coll i Soldevila, reclamant una indemnització per servituds de pas de xarxa telefònica, el qual ascendeix a 2,047'35 ptes., de les que, deduides 2,000

que l'interessat en té rebudes a compte, queden a son favor 47'35 ptes., que li seran fetes efectives.

— Aprovar els resums de les despeses d'explotació de les xarxes telefòniques de la Mancomunitat a les Demarcacions Central i Solsona, Cardona, Oest i Nord, corresponents als mesos d'abril, maig i juny de 1923, per uns totals de 11,447'39, 43,895'40 i 42,735'50 ptes., respectivament.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIÓ

Acòrds del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir, al contractista de les obres de construcció del pont sobre la riera de Biure, en el camí de Biure a la carretera de Montblanc a Santa Coloma de Queralt, de conformitat amb l'informe tècnic, una prorroga de cinc mesos i mig, a comptar del 3 de març últim, per a enllestir-los.

— Aprovar el pressupost de despeses que ocasionarà la presa de dades per a la redacció del projecte de camí veïnal de Castellserà a la carretera d'Artesa a Montblanc, tros segon, el qual importa 1,463'63 ptes.

— Aprovar el pressupost de despeses que ocasionarà la presa de dades per a la redacció del projecte de camí veïnal d'Albagés a Juncosa, tros segon, el qual importa 2,399'90 ptes.

(Sessió del dia 8 d'agost de 1923.)

Vist l'ofici de l'Ajuntament de Rialp, i els certificats que l'acompanyen, dels quals resulta que ha contret el compromís de contribuir amb el 5 per 100 del pressupost de les obres de construcció del pont sobre el Noguera Pallaresa a Rialp, en la forma que el Consell li va exigir per acord de 12 de juny propassat; atès que, no havent la Diputació de Lleida inclòs en la llista de compromisos que transpassava a la Mancomunitat, en fer-se la incorporació de serveis, la subvenció del 40 per 100 del pressupost de la dita obra, que tenia atorgat al Municipi de Rialp primer i després a la Mancomunitat, si no vol abandonar-se la seva construcció, cal que aquesta sufragui el 95 per 100 de les despeses que ocasionarà; atès que es tracta d'una obra important, que ha figurat des de maig de 1916 en la primera relació d'urgents de la Mancomunitat i que actualment figura amb caràcter preferent en el pla selecció confeccionat el 8 de febrer de 1922, a proposta del Conseller de Carreteres, camins i ponts:

1.ª Satisfer les despeses que ocasionarà la subhasta

i construcció del pont sobre el Noguera Pallaresa a Rialp, amb càrrec al Pressupost vigent.

2.ª Anunciar en la forma ordinària la subhasta de la dita obra, d'acord amb el pressupost reformat de construcció, que importa 21,025'49 ptes.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1923.)

Aprovar l'acte de replanteig del tros de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera al Collat de l'Arbassar.

— Denegar la demanda de l'Ajuntament de Taradell, sollicitant una subvenció per construir un pont sobre el torrent anomenat de Llagostera, en el camí de Santa Eugènia de Berga a Viladran, per tractar-se d'una obra que no figura en el pla preferent de la Mancomunitat i per no haver-hi consignació apropiada en pressupost.

— Lliurar la quantitat de 4,757'32 ptes., a justificar, per atendre les despeses que s'ocasionaran amb la continuació de les obres de construcció d'una paret en el marge dret del pont de l'hm. 5, qm. 6, del camí veïnal de Carné a Orga.

— Aprovar el pressupost addicional de les obres del pont d'enllaç entre els Brucs del Mig i d'Abaix amb el de la Parroquia, motivat per l'augment dels jornals i materials des de la redacció del projecte primitiu, i que importa 38,395'46 ptes.

— Aprovar el projecte reformat i addicional del camí veïnal en construcció de Solsona a Sant Llorenç dels Marinyers, tros primer, motivat per la necessitat d'introduir al projecte primitiu algunes modificacions, que importa 174,192'81 ptes., essent la diferència o addicional de pesetes 58,062'32.

— Aprovar el projecte reformat i addicional del camí veïnal, en construcció, de Mura, per Rocafort, Pont de Vilumara i Sant Vicens de Castellat a la carretera d'Esparraguera a Manresa, tros quart, tr. avessia de Sant Vicens de Castellat i pont sobre el Llobregat, motivat per les modificacions que s'han introduït al primitiu, important el de contracte 332,675'13 ptes.

— Accedir a la demanda del Municipi de Blanes de modificar el traçat de la carretera en construcció de Malgrat a Blanes, tros segon, tram comprès entre els perfils

37 i 59, i a aquest objecte, autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per suprimir les alineacions corbes que les condicions tècniques de la via faci possible, ordenant-se, a l'ensens, a la Secció de Caixa que accepti, en concepte de subvenció, la quantitat de 9.000 pessetes dipositada en la Pagaduria de la Mancomunitat, Secció tècnica de Carreteres, per la societat anònima Píllars Artificials, per tal de satisfer l'augment de despeses que la dita rectificació ocasionarà en relació amb el pressupost de contracte del projecte aprovat.

— Comunicar a l'Ajuntament de Santa Maria de Corcó que, per a declarar de preferent construcció el camí de can Toni gros a la carretera de Viel a Olot, cal que es faci responsable, davant la Mancomunitat, dels compromisos i ofertes que tenen fetes els veïns interessats, ratificant els acords del Municipi la Junta de Vocals associada.

— Aprovar la relació valorada n.º 2, i certificació corresponent, de les obres de nova construcció executades per l'Ajuntament de Tivissa en el camí veïnal de Tivissa a l'estació ferroviària de Guàrdies, passant per Serra d'Almosa, que importa 11.326'69 ptes., que han d'ésser satisfetes a l'Ajuntament de Tivissa amb càrrec a les resultes del Pressupost 1922-23.

(Sessió del dia 22 d'agost de 1923.)

Notícies i documents

El dia 11 tingué lloc, amb assistència dels Srs. Josep O. Guanyabéns, Diputat provincial, en representació de la Mancomunitat; Blas Sorribas, Enginyer-cap d'Obres públiques de la província de Barcelona; Joan Moreno, Enginyer de camins, en representació de l'Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat Frederic Turell, i Jaume Tallo, en la seva qualitat de contractista, la recepció definitiva de les obres de fabricació del camí veïnal de la carretera d'Igualada a Sitges al camí de La Pobla a Carme, per Espoia i Torre de Claramunt, tros tercer (de la carretera d'Igualada a Sitges a Vilanova d'Espoia).

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar l'acte de recepció parcial n.º 1 de la pedra proveïda en els passeigs dels kms. 10 i 11 de la carretera de Banyoles a la de Besalú a Roses, tros segon.

— Ratificar l'acord d'11 de juliol prou passat, autoritzant la Secció tècnica per fer, pel sistema d'administració, les obres de construcció de contraforts per a reforç de dos murs de sosteniment, situats en el km. 9, kms. 3 i 9, respectivament, del camí de Sant Boi de Lluçanoves a Sant Hipòlit de Voltregà, acordant-se el lliurament de la quantitat de 10.000 ptes. per atendre les despeses que s'ocasionaran en començar aquests treballs.

— Autoritzar el Municipi de Tiana per enllaçar els carrers A i B amb el camí de Mongat a Tiana, quedant lliure del pagament d'arbitri-canon per tractar-se d'una obra municipal, amb el ben entès que l'Ajuntament ha de complimentar les condicions fixades per la Secció tècnica, les qual li seran comunicades en plec a part.

— Invitar l'Ajuntament de Sant Esteve de Castellar, interessat en el desviament de les aigües que evacua el clavaguero situat a la travessia de la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sentmenat, prop del carrer de Colom,

a redactar el corresponent projecte de clavaguera que hauria de recollir les aigües del roc que es desvia; les procedents del pati de la fàbrica que hi ha establerta i les que porten les rases d'ambdós costats de carretera; i el ben entès que, un cop presentat a la Mancomunitat, s'acordaria el més convenient respecte a la modificació del règim d'aigües.

(Sessió del dia 8 d'agost de 1923.)

Aprovar l'acte de fixació de preus contradictoris per al metre cúbic de formigó hidràulic amb morter de ciment portant artificial per a voltes, corresponent al camí veïnal de Begues a Olesa de Bonesvalls.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per continuar, pel sistema d'administració, els treballs que a continuació es detallen, aprovant els pressupostos corresponents i acordant els lliuraments respectius.

Adquisició de pedra menudellada per a la conservació ordinària del ferm dels kms. 8 i 9 del km. 1 del camí veïnal de Barcelona a Prat de Llobregat, per un import de 1.991'52 ptes.; kms. 9 del mateix km. 1, per un import de 1.982 ptes.; 9 i 10, per un import de 1.992'50 ptes.; i km. 10, per un import de 1.983'96 ptes.

Inversió de pedra menudellada per a la conservació ordinària del ferm dels kms. 3 a 10 del km. 1 del camí de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Corbera de Llobregat, per un import de 1.967'76 pessetes; kms. 2 a 9 del km. 2, per un import de 1.976'49 pessetes; i kms. 1 a 8 del km. 4, per un import de 1.972'08 pessetes.

Adquisició i inversió de pedra menudellada per a la conservació ordinària del ferm dels kms. 1 i 2 del km. 1 del camí veïnal de Vilafraanca a Guardiola per Vilovi, per un import de 1.987'20 ptes.; kms. 3 i 4, per un import de 1.965'60 ptes.; kms. 5 i 6, per un import de 1.973'15 ptes.; i kms. 7 i 8, per un import de 1.986'12 ptes.

Inversió de pedra menudellada per a la conservació dels kms. 5 i 6 del km. 11 de la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, per un import de 1.897'56 ptes.; kms. 3 i 4, per un import de 1.868'40 ptes.; kms. 1 i 2, per un import de 1.972'08 ptes.; kms. 8 i 9 del km. 12, per un import de 1.976'40 ptes.; kms. 7 i 8, per un import de 1.965'60 ptes.; kms. 5 i 6, per un import de 1.971 ptes.; kms. 4 i 3, per un import de 1.951'56 ptes.; i kms. 1 i 2, per un import de 1.929'96 ptes.

Inversió de pedra menudellada per a la conservació dels kms. 1 i 2 del km. 3 del camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinars, per un import de pessetes 1.972'08; kms. 9 i 10 del km. 2, per un import de 1.966'68 ptes.; kms. 7 i 8, per un import de 1.971 ptes.; kms. 5 i 6, per un import de 1.959'12 ptes.; kms. 3 i 4, per un import de 1.973'32 ptes.; i kms. 1 i 2, per un import de 1.934'28 ptes.

Adquisició i inversió de pedra menudellada per a la reparació del ferm dels kms. 1 i 2 del km. 5 del camí veïnal de Sant Vicens dels Horts a Torrelles de Llobregat, per un import de 1.973'16 ptes.; km. 2 del mateix km. 5, per un import de 1.948'32 ptes.; kms. 2 i 3, per un import de 1.987'20 ptes.; i km. 3, per un import de 1.966'68 ptes.

Adquisició i inversió de pedra per a la reparació del ferm dels kms. 1 i 2 del km. 5 de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera, primera secció, per un import de 1.962'36 ptes.; kms. 2 i 3, per un import de 1.979'64 pessetes; kms. 3 i 4, per un import de 1.981'80 ptes.; kms. 4 i 5, per un import de 1.980'72 ptes.; i kms. 5 i 6, per un import de 1.981'26 ptes.

Ensamblament de pedra per a la capa superficial del ferm dels kms. 7 a 10 del km. 1 i kms. 1 a 4 del km. 2 de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera (primera secció), per un import de 1.716'12 ptes.; kms. 5 a 10 del

qm. 2, per un import de 1,630'80 ptes; hms. 1 a 7 del qm. 3, per un import de 1,665'36 ptes. i hms. 8 a 10 del qm. 3 i 1 a 4 del qm. 4, per un import de 1,966'68 pesetes.

Inversió de pedra menudellada i consolidació del ferm dels qms. 1 a 13 de la carretera d'Aiguamúrcia a Sant Jaume dels Domenys, per un import de 1,993'1, 997'1, 976'40 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió de pedra menudellada amb destinació als hms. 8 a 10 del qm. 8 i hms. 1 a 2 del qm. 9 del camí de Figueres a Sant Climent Sasseebs, per un import de pesetes: 1,996'92; hms. 2 a 6, per un import de 1,998 ptes.; hms. 1 a 4 del qm. 1, per un import de 1,996'96 ptes.; i hms. 4 a 8, per un import de 1,997'46 ptes.

Inversió de pedra i adquisició de pedra en gros per a peralts als hms. 1 a 4 del qm. 1 del camí de Bodela a la carretera de Madrid a França, per un import de pesetes: 1,996'96; hms. 4 a 8, per un import de 1,997'46 pesetes; hms. 8 a 10 del qm. 1 i 1 a 2 del qm. 2, per un import de 1,995'84 ptes.; hms. 2 a 6 del qm. 2, per un import de 1,998 ptes.; hms. 6 a 10 del qm. 2, per un import de 1,992'60 i 1,991'52 ptes.; hms. 4 a 8 del qm. 3, per un import de 1,992'60 ptes.; i hms. 1 a 4 del qm. 3, per un import de 1,992'60 ptes.

— Concedir a N. Adolfo Garro una pròrroga de tres mesos, la qual finirà el dia 31 d'octubre propiament, per enllestir els treballs de proveïment de pedra per a la conservació del ferm de la carretera de Caldes a Sant Celoni, qms. 1 a 6.

— Lliurar la quantitat de 18,500 ptes. per atendre la conservació del ferm de la carretera de l'estació de Bellpuig al qm. 52 de la d'Artesa de Segre a Montblanc, la inversió de la qual caldrà justificar oportunament.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per continuar, pel sistema d'administració, els treballs que a continuació s'esmenten, aprovant els pressupostos corresponents i acordant estendre els lliuraments oportuns.

Inversió i consolidació de pedra per a l'arranjament del ferm del camí de Manresa a Sampeador, per un import de 1,992'07, 1,981'37, 1,983'51 i 1,985'65 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió i consolidació de pedra per a l'arranjament del ferm dels qms. 1 a 20 del camí de Sant Adrià a La Roca, per un import de 1,995'81, 1,993'67, 1,994'74, 1,991'53, 1,992'60, 1,990'40, 1,987'25, 1,980'40, 1,988'32 i 1,985'11 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Explicació de parcel·les per a dipòsits de material i tallers de fragmentació de pedra, construcció de dipòsits per a aigua, etc., a l'hm. 6 del qm. 4 de la carretera de Gràcia a Manresa, per un import de 1,911'60 ptes.; a l'hm. 6 i 7 del mateix quilòmetre, per un import de 1,917 pesetes; i a l'hm. 7, també del qm. 4, per un import de 1,922'40 ptes.

Inversió de pedra menudellada amb destinació als hms. 9 a 10 del qm. 13 de la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, per un import de 1,964'52 ptes.; hms. 7 i 8, per un import de 1,973'16 ptes.; i hms. 5 i 6, per un import de 1,348'02 ptes.

Inversió de pedra menudellada i adquisició de pedra en gros amb destinació als hms. 6 a 10 del qm. 8 del camí veïnal de Figueres a Sant Climent Sasseebs, qms. 3 a 11, per un import de 1,999'28 ptes.; i hms. 1 a 4 del qm. 9, per un import de 1,998'72 ptes.

Inversió de pedra amb destinació als hms. 9 i 10 del qm. 1 del camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinars, per un import de 1,979'64 ptes.; hms. 7 i 8, per 1,978'56; hms. 5 i 6, per 1,962'36; i hms. 3 i 4, per 1,948'32 ptes.

Enquitrant amb quitrà natural dels hms. 3 a 5 del qm. 17 de la carretera de Massou a Granollers, per un import de 1,743'12 ptes.; hms. 1 i 2 del qm. 17 i hms. 10

del qm. 16, per 1,749'06; hms. 7 a 9 del qm. 16, per 1,744'20; hms. 4 a 6, per 1,754'46; hms. 1 a 3, per 1,749'60; hms. 8 a 10 del qm. 15, per 1,804'62; hms. 5 a 8, per 1,863; hms. 3 a 5, per 1,053'28; i hms. 1 a 3, per 1,884'60 pesetes.

Inversió de pedra amb destinació als hms. 2 a 6 del qm. 5 del camí de Bordils a Madremanya, per un import de 1,993'68 ptes.; hms. 6 a 10, per 1,998; i hms. 1 a 4 del qm. 6, per 1,987'20 ptes.

Sondeig en el riu Gaià, vora Santes Creus, prèvia les obres de recalçament de l'estrep dret del pont de Santes Creus a la carretera d'Aiguamúrcia a Pontons, tros primer, per un import de 572'15 ptes.

Proveïment de pedra en gros per a fonaments i capa superficial de l'asfalt i reconstrucció d'aquest, entre els punts quilomètrics 0'930 i 1'000 de la carretera de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Valles, per Sardanayola, per un import de 1,966'92 ptes.; entre els 1'000 i 1'036, per 1,985'04; entre els 1'036 i 1'072, per 1,971; entre els 1'072 i 1'118, per 1,986'12; entre els 1'118 i 1'154, per 1,972'08; entre els 1'154 i 1'190, per 1,987'20; entre els 1'190 i 1'226, per 1,993'68; entre els 1'226 i 1'262, per 1,958'04; entre els 1'262 i 1'298, per 1,988'28; entre els 1'298 i 1'334, per 1,959'12; entre els 1'334 i 1'360, per 1,989'36; i entre els 1'360 i 1'390, per un import de 1,960'20 ptes.

Apariament del ferm i millorament de l'enllaç de la carretera del Vendrell a Sant Jaume dels Domenys amb la d'Arbós a la del Vendrell a Sant Jaume, per un import de 1,976'40 ptes.

Inversió de pedra menudellada destinada als hms. 1 a 4 del qm. 1 del camí de Peralada a Garriguella, per un import de 1,993'68 ptes.; hms. 5 a 8, per 1,992'60; hms. 9 del qm. 1 i hms. 3 del qm. 2, per 1,993'12; hms. 4 a 7 del qm. 2, per 1,992'31; hms. 7 a 10, per 1,987'20; i hms. 1 a 5 del qm. 3, per un import de 1,980'36 ptes.

Inversió de pedra amb destinació als hms. 8 a 10 del qm. 3 i hms. 1 a 3 del qm. 4, del mateix camí, per un import de 1,998 ptes.

— Aprovar l'expedient de valoració d'una parcel·la a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinars, procedent de la finca expropiada al Sr. Bonaventura Pujadas, i l'adjudicació de la qual sol·licita gr. Jaume Rosselló.

— Designar el senyor Diputat Emili Folch per assistir al reconeixement i, si s'escau, recepció única dels proveïments de pedra destinada a la carretera de Vilardona a Solivella, tros de Pla de Cubra a Sarreal; i el senyor Diputat Josep M.ª Mari, per assistir a la subasta, que se celebrarà el dia 4 de setembre pròxim, de les obres de revestiment, amb formigonat de ciment portland, de dos trams del túnel situat en el qm. 6 del camí de Folgaroles a Vilanova de Sau.

— Assabentar-se del gran nombre de passos d'accés a finques llinants amb els camins la conservació dels quals ha estat traspassada per l'Estat a la Mancomunitat en 1.ª d'abril últim, que s'utilitzen pels respectius propietaris sense estar establertes les obres necessàries o bé construïdes sense reunir les condicions reglamentàries, cosa la qual dona lloc a dificultats i perjudicis per a la deguda conservació de les pròpies vies; facilitar la Direcció d'Obres públiques per assenyalat un termini prudencial a l'objecte que els respectius interessats, en el que afecta a les dites vies, procedixin a realitzar les obres de pas necessàries, prèvia la petició de permís corresponent i abonament dels arbitris que corresponguin, amb el ben entès que, passat aquest termini aplicat novament la dita Direcció les sancions previstes en el vigent reglament de Policia i conservació de Carreteres i camins als que infringeixin les disposicions relatives a creuament dels camins mancomunals per llocs distints dels utilitzats i degudament establerts.

(Sessió del dia 22 d'agost de 1923.)

MATERIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el compte de les despeses ocasionades per les reparacions parcials i adquisició d'accessoris per a les màquines esmicoladores n.º 1 i 8, corresponents als mesos d'abril, maig i juny, que importen 791'35, 208'60 i 100 ptes., respectivament.

— Aprovar l'acte de recepció de tres carros remols construïts per la societat La Maquinista Terrestre i Marítima.

(Sessió del dia 8 d'agost de 1923.)

Notícies i documents

L'Enginyer-director Sr. Turell comunicà al Consell que havent estat acordada, en sessió del dia 12 d'abril últim, l'adquisició d'una màquina per a la construcció d'alernats a base de barreja de pedra menudellada amb diferents aglutinants, com quitrà, asfalt, betuns, etc., cal disposar de cilindres compresors de tipus especial i apropiat per verificar la consolidació d'aquella massa que algunes vegades serveix a extendre's una certa plasticitat, no podent emprar-se per a la referida operació els cilindres que actualment disposa la Mancomunitat, fent-se, així mateix, indispensable, per a verificar l'enquitrant, l'adquirir calderes de preparació d'aquest producte. Haguéssim d'aquestes manifestacions, i de conformitat amb el parer del Conseller de Carreteres i camins, senyor Riera, acordar autoritzar al sudit Enginyer-director per adquirir un cilindre compresor sistema Ammann, de 4,500 qü. de pes en buit, amb motor de gasolina, pel preu màxim de 22,000 ptes., a tenor de les ofertes més avantatjoses, i tres calderes enquitradores, d'una capacitat de 200 ls., per un cost màxim de 2,450 ptes. cada una.

CAMINS DE BAST

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Lliurar la quantitat de 1,975 ptes. per a prosseguir els treballs de reparació del camí de bast de la Corba d'Aguiló a Ager per Corsà i Serra del Montsec a la Vall del Ribagorçana.

(Sessió del dia 22 d'agost de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar els comptes que s'esmenten, a lliurar: El d'En Francesc Ledesma, per diversos treballs per encarregar de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, d'import 30'63 ptes.

El d'En Carles Vilella, pel mateix objecte, d'import 201 ptes.

El d'En Pere Rossell i de N'Enric Aguadé, també pel mateix objecte, d'import, respectivament, 248'25 i 253'90 ptes.

El d'En Julià Roca, per treballs de comptabilitat, d'import 253'50 ptes.

Els d'En Francesc Ledesma i d'En Josep López, per diversos treballs de còpia, d'import, respectivament, 118'80, 277'43 i 166'53 ptes.

(Sessió del dia 8 d'agost de 1923.)

Aprovar la relació justificada de les pensions vitalícies que en el mes d'abril propassat han percebut els peons, capatassos i peons caminers, d'import 2,958'60 pessetes, que ha estat satisfeta amb càrrec al lliurament n.º 710.

(Sessió del dia 22 d'agost de 1923.)

De conformitat amb la proposta que, per unanimitat, ha formulat el Tribunal que es designà en sessió d'11 d'octubre de 1922 per procedir, a tenor de l'art. 15 del vigent Reglament d'Ofícines, a l'examen-revisió de la capacitat demostrada pel Sr. Lluís Masoliver i Tarrés, en el servei del càrrec de Pagador de la Secció tècnica de Carreteres i camins, per al qual fou designat mitjançant oposició per acord del Consell de 27 de juny de 1917, i així mateix, de la seva conducta, activitat, exactitud i regularitat i treballs fets a la dita Secció des que prengué possessió del càrrec el 1.º de setembre del mateix any 1917, renovar indefinidament el nomenament o ingrés definitiu del referit funcionari els efectes del arts. 15, 24 i 25 del Reglament d'Ofícines, acordant-se, així mateix, a proposta de l'Enginyer-director del Servei respectivament, que, perquè tingui efectivitat aquesta resolució, ampli el senyor Masoliver la fiança que té constituïda fins a la quantitat de 15,000 ptes., en els mateixos termes i condicions que s'assenyalen a les bases cinquena, sisena i setena de les que regiren el concurs per a la provisió del càrrec que ha vingut exercint, fixant el termini de trenta dies, a partir de la tarda que li sigui comunicat aquest acord, per donar compliment a l'esmentat requisit.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Comunicar a l'Ajuntament de Mataró que si bé la Mancomunitat no posà inconvenient a la celebració de les curses d'autos, motos i side-cars, malgrat que es prohibí el trànsit per la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera, quarta secció, en els seus tres primers quilòmetres, cal que en l'avenir s'abstingui d'autoritzar, per si sol, anàlegs espectacles a les carreteres o vies mancomunals, i menys disposar la prohibició del trànsit contravenint el que estatueix el Reglament de policia i conservació de carreteres, entenent-se que amb la deguda antelació haurà de sol·licitar-ne permís a la Mancomunitat, la qual decidirà el que s'escaigui.

(Sessió del dia 8 d'agost de 1923.)

Aprovar tres comptes, presentats per Isidre Mata, per diversos treballs de còpia, que importen 15, 30 i 40 pessetes, respectivament, a lliurar.

(Sessió del dia 22 d'agost de 1923.)

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat del rendiment de la farina i pren del pa a què resulta elaborat en els diferents Establiments de Beneficència de la Mancomunitat, durant els mesos d'abril, maig i juny darrers.
(Sessió del dia 9 d'agost de 1923.)

OBRES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar els comptes que s'esmenten a continuació, tramesos per l'Arquitecte Sr. Joan Rubió i Bellver, originats per despeses ja autoritzades pel Consell Permanent:

A satisfer amb càrrec a la part. 91, cap. 11.ª, art. únic (Emprèstit) de les Resultes de 1922-23:

Del contractista-constructor Antoni Vilà, d'import 1,944'80 ptes.

Del mateix constructor, d'import 1,981'37 ptes., per obres en els Establiments de Beneficència de Lleida, segons autorització de 22 de març de 1923.

D'Antoni Vilà, constructor, important 1,989'46 pessetes, per obres en els Establiments de Beneficència de Lleida, segons autorització del mes de desembre de 1922.

Amb càrrec a la part. 95 (Emprèstit) del Pressupost vigent:

De la casa Francesc Escuder, de Lleida, d'import 700 ptes.

De la casa Joan Martí, de Lleida, d'import 105 ptes.

De la casa La Confianza, de Salvador Paituvi, de Lleida, d'import 87 ptes., per obres a l'Hospital de Lleida, segons autorització de 12 de juny de 1923.

Amb càrrec a la part. 373 del cap. 11.ª, art. únic de les Resultes del Pressupost de 1922-23:

Dos, del constructor Francesc Pedregosa, important, respectivament, 1,294 i 1,937 ptes., segons autorització de 22 de febrer de 1923, per treballs a la finca Torrabera de Santa Coloma de Gramanet.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1923.)

Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida perquè efectui, sota la direcció tècnica de l'Arquitecte Sr. Joan Rubió i Bellver, les obres complementàries en la Maternitat de la Casa Inclusa de Lleida, proposades per l'esmentat Arquitecte i pressupostades en 6,287'60 ptes., satisfent-se el seu import amb càrrec al cap. 2.ª, art. 7.ª, part. 95 del Pressupost vigent de la Mancomunitat, i comunicant-se aquest acord a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida, al senyor Arquitecte dels Serveis generals i de Beneficència i a Intervenció, als efectes de la seva respectiva incumbència.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

MANICOMIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar les nòmines relatives a les estades causades en el Manicomi de Sant Boi de Llobregat pels dementes asilats a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya, durant el mes de juny darrer.

La dels dementes naturals o veïns de la província de Barcelona, Secció d'homes, que importa, en total, 30,745 pessetes.

La de les dementes naturals o veïnes de l'esmentada província de Barcelona, que importa, en total, 29,734'25 pessetes.

La dels dementes naturals o veïns de la província de Lleida, Secció d'homes, que importa, en total, 5,707'25 pessetes.

La de les dementes naturals o veïnes de l'esmentada província, que importa, en total, 5,615 ptes.

— Aprovar el compte de les estades causades pel dement Pau Molné i Jané, natural de la província de Tarragona, però asilat en el Manicomi de Sant Boi de Llobregat, durant el segon trimestre de 1923, que importa, en total, 136'50 ptes.

— Que s'expedissin els oportuns lliuraments per les dites quantitats, pel que es refereix a la Secció d'homes, a favor del Rvnd. P. Joan Jesús Adradas i Gonzalo, i pel que es refereix a la Secció de dones a favor de la Rvnda. M. Sor Josefa Marturet i Echarte, amb càrrec al cap. 2.ª, art. 2.ª, part. 75 del Pressupost corrent de la Mancomunitat, comunicant-se aquest acord als interessats i al senyor Interventor de la Mancomunitat, al qual s'encarregarà, demés, el compliment de les disposicions fiscals en el que tingui relació amb els referits pagaments.

— Aprovar la relació dels dementes compresos en la base primera del contracte celebrat entre l'Administració de l'Institut Pere Mata, de Reus, i la Diputació provincial de Tarragona, asilats en l'esmentat Establiment Frenopàtic durant el mes de juny darrer, que importa 5,900 ptes., havent d'expedir-se l'oportú lliurament per la dita quantitat a favor de l'Administrador del dit Establiment, Sr. Nicolau Gausset, amb càrrec al cap. 2.ª, art. 2.ª, part. 75 del Pressupost vigent de la Mancomunitat, i havent de comunicar-se aquest acord a la dita Administració i al senyor Interventor de la Mancomunitat, al qual s'encarregarà el compliment de les disposicions fiscals en el que tingui relació amb el pagament que correspon.

— Aprovar la relació dels dementes asilats a l'Institut Pere Mata, de Reus, amb càrrec a la Mancomunitat de Catalunya, durant el mes de juny darrer, amb la condició d'avançar el pagament de les estades diversos Ajustaments de la província de Tarragona, la qual importa 13,689 ptes., amb la deducció de 258'90, que satisfan les famílies d'alguns alienats per ajudar a llur sosteniment. Aquesta aprovació és feta als efectes de la comprovació que, en son dia, haurà de fer-se dels rebuts de les estades de cada un dels malalts que s'hi comprenen.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

ASILS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Admetre definitivament en el Manicomi de Salt, amb càrrec a la Mancomunitat de Catalunya, els presumptes cements Maria Oliveras i Gratacós, Francesc Espelt i Orriols i Dolores Pujol i Terradas, que, ultra els requisits necessaris en aquests casos, han demostrat, com cal, ésser naturals o veïns de alguna de les comarques gironines i justificat la seva pobresa i la de les persones obligades per la llei a mantenir-los.

— Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona perquè concedeixi l'afiliament de l'exposita n.º 2978, de l'any 1914, als esposos J. E. i J. i J. S. i B., veïns de Girona, mitjançant la condició que, per part dels sol·licitants, en fer-se càrrec de l'exposita es disposi la quantitat de 280 ptes. en concepte de dot de l'afiliada; l'afiliament de l'exposita n.º 2857, de l'any 1923, als esposos E. M. i A. i T. M. i D., veïns de Palamós, mitjançant la condició que, pel propi concepte, disposin la quantitat de 300 ptes.; l'afiliament de l'ortena n.º 4703, de l'any 1920, als esposos J. S. i A. i A. B., veïns de Tarragona, mitjançant la condició que, pel concepte de dot de l'afiliada, disposin la quantitat de 500 ptes.; havent de fer-se constar aquests afiliaments en escriptura pública o en acte o document privat, segons sigui més convenient, i comunicant-se aquesta resolució a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona, i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1923.)

Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Barcelona perquè pugui concedir l'afiliament de l'exposita n.º 187, de l'any 1910, als esposos P. C. i G. i M. G. i A., veïns de Sabadell, i el de l'exposita n.º 71, de l'any 1913, als esposos J. T. i V. i T. G. i V., veïns de Sabadell, mitjançant la condició que aquests consorts disposin, en concepte de dot de les respectives afiliades, la quantitat de 125 ptes., en el ben entès que aquests afiliaments es concediran mitjançant escriptura pública o per acte o document privat, segons es consideri més convenient; comunicant-se aquest acord a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Barcelona i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

SESSIONS DE LES JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

Notícies i documents

TARRAGONA

Sessió del dia 10 de juliol de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Sr. Pere Lloret, assistint-hi els Srs. Gramunt, Bonet i el Secretari Sr. Martí i Bofarull. Llegida i aprovada l'acta anterior, s'acordà: Assabentar-se de la visita dels Srs. Dr. Sayé, Dr. Serra i de l'Arquitecte Sr. Rubió i Bellver, verificada el dia 6 del corrent, i d'haver-se decidit d'emplaçar el pavelló Docker en els terrenys darrerament comprats a la Sabinoia, i de la bona impressió dels primers respecte la situació dels nens que són a la Casa Blanca per a guarir-se.

Assabentar-se, també, del rendiment de l'horta i dels coralls, durant el mes de juny, que importa 497'65 pessetes, corresponent-ne 262'65 al primer, i la resta, de 235 ptes., als coralls.

Prendre esment, la Junta, que un senyor Diputat va sol·licitar un augment en el pagament de les pensions d'al·letament, que avui són de 10 ptes. cada mes, i reconeixent-se aquesta quantitat insuficient, prendre nota de gestionar, prop del Consell Permanent de la Mancomunitat, l'aixecar un tant més aquestes pensions.

Aprovar, per venir conforme, els següents expedients: El d'Andreu Castellnou, de Vandellòs, que sol·licita una pensió d'al·letament pel seu fill Joaquim, el de Maria Cañellas i Angles, vídua de Veciana, que demana dues pensions d'ortena pels seus fills Samuel i Josep (els posen en torn per a quan puguin cobrar); el de Margarida Rosal, E., n.º 4927, que demana el retorn del dipòsit fet a favor d'ella, per haver contret matrimoni.

Assabentar-se del següent moviment de personal:

Altes: Pau Balañá i Pagès, P., n.º 948, al Departament de vells; Maria Sagrari Rius i Calbet, E., n.º 6544, a Maternitat, i Sebastià Gallana i Tremol, P., n.º 949, a Misericòrdia.

Baixes: Rosa Pujades i Domingo, P., n.º 665, vinda a buscar per la seva mare; Teresa March i Alabart, P., n.º 651, vella, reclamada per la seva filla; Joaquim Aménos, P., n.º 905, reclamat per la seva mare; Lluís Vidal i Recasens, H., n.º 068, mort d'atropèsia, i Josep Maria Cañisares i Laño, E., n.º 5532, enviat novament a dida.

Assabentar-se de l'estat actual de les obres, i del bon estat sanitari de l'Establiment.

Sessió del dia 12 de juny de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Sr. Josep Bonet, assistint-hi els Srs. López, Gramunt i el Secretari Sr. Martí i Bofarull. Llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior, s'acordà:

Assabentar-se de l'immillorable bon estat sanitari de l'Establiment; de la relació de comptes pagats, corresponents al mes de maig, que importen 32.065'53 ptes., essent-ne 19.886'54 de corrent, i les 12.179'01 restants, procedents de Resultes; del rendiment de l'horta durant el passat mes, que importa 287'27 ptes., i de la solemnitat festa que hi va haver a l'Establiment el dia 27 de maig últim, en ocasió de rebre la Primera Comunió setze noies i onze nois asilats.

Assabentar-se, també, d'un ofici de la Mancomunitat, obrint un crèdit per a atencions de juny, de 23.959'27 pessetes, i un altre, també d'aquella, autoritzant el muntar el pavelló Docker, destinant-hi 1.900 ptes. per a despeses d'instal·lació.

Sol·licitar de l'Ajuntament, la urgència de dotar a l'Establiment de boques de regatge per a un cas d'incendi, amb major motiu ara que està ja posada la canonada de la conducció d'aigües potables.

Aprovar, per venir conforme, els següents expedients: El de Baltasar Juan i Malló, de Vimbó, que demana l'ingrés de dos fills seus, menors de deu anys; el de Raimunda Gasol i Perelló, per a ingressar una filla seva, d'un any i mig; el de Maria Valverdi i Valverdi, que sol·licita que li siguin admesos els seus fills menors, per tenir el marit a l'Hospital; el de Maria Baldomero, natural de Múrcia (Rumania), que demana l'acolliment de la seva filla Rosa Pujades i Baldomero, d'un mes, per haver estat abandonada per l'espòs.

Autoritzar l'exposit n.º 1218 per contreure matrimoni canònic.

Assabentar-se del següent moviment de personal:

Altes: Ampar Ferran i Virgili, E., n.º 6640; Josep Roig i Camps, E., n.º 6541; Màrius Forts i Albiol, E., n.º 5642; Josep Cañizares i Laño, E., n.º 6632 (reingrés); Rosa Pujades Baldomero, P., n.º 665; Trinitat Fontova i Gibert, E., n.º 6598 (reingrés); Montserrat Riera i Ardenya, E., n.º 6643.

Baixes: Modest Solé i Martínez, I., n.º 579, i Josep M.ª Solé i Martínez, I., n.º 580, vinguts a buscar per a la

seva mare; Rosa Camps i Ferré, L., n.º 548, reclamada pel seu pare; Teresa Constantí i Pago, P., n.º 617, i Assumpta Constantí i Pago, P., n.º 616, sortides amb la seva mare; Francesca Calvet, L., n.º 707, amb el seu avi, Josep Maria Sans i Mon, E., n.º 6631, mort per falta de desenvolupament; Antoni Canals i Rivera, E., n.º 5623; per haver estat naturalitzat; Pau Ferré i Mas, E., número 5613, també per haver estat naturalitzat; Mercè Cortès i Pons, L., n.º 818, a didatge; Angel Plana i Bosch, E., n.º 5618, mort de vessament serós; Lesmes Canal i Martí, E., n.º 6639, a didatge.

Sessió del dia 24 de juliol de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Sr. Pere Lloret, assistint-li els Srs. Guasch i Bonet, amb el Secretari Sr. Martí i Bofarull. Llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior, s'acordà:

Assabentar-se que el dia 21 del present començà a dependre de la Casa de Beneficència la institució La Gota de Llet.

D'un ofici de la Mancomunitat de Catalunya, data 21 de juliol, autoritzant a la Junta de Govern perquè, d'acord amb l'Arquitecte dels Serveis generals de Beneficència, adquireixi, en nom de la Mancomunitat de Catalunya, dos solars lliandats amb la Casa de Beneficència, esmerçant en la seva adquisició la quantitat total de 50.000 ptes.

De la relació de comptes despesats durant el present mes, que importa 16.536'55 ptes.

Oficiar al senyor President del Tribunal de Nois a Tarragona, manifestant-li que per ingressar els nois i noies abandonats, menors de deu anys, cal complir els requisits establerts en la Casa de Beneficència, i especialment portar la documentació acreditativa del lloc de naixença dels menors i totes les altres circumstàncies aclaratòries d'aquesta.

Assabentar-se, pel senyor President, que ha estat signada la primera escriptura de compra de terrenys destinats a Sanatori marítim i a Escola de sol, que pertanyien a N.ª Antonia Bonet i Serra.

Congratular-se de la visita rebuda abans de començar-se la sessió, no anunciada, del Governador civil de Tarragona, Sr. Josep Felín, acompanyat dels Diputats de la Mancomunitat Srs. Guasch, Compte, Palau, Avellà, Canibell i Cartes, en la qual el senyor Governador manifestà la satisfacció que sentia veient les importants millores que la Mancomunitat realitzava, no menys que pel ordre, netedat i salut que hi trobà.

Concedir autorització, per contraure matrimoni, a M. M., exposit n.º 5606, i a J. M. C., exposit n.º 1119.

Aprovar l'expedient de Domènec Aragones i Dolors Crifoll, d'Alforja, que demanen una pensió d'alimentament amb motiu d'haver tingut un part doble.

Concedir el retorn del dipòsit fet a favor de l'exposit J. I. A., n.º 1218, per haver contret matrimoni.

Accedir, vistes les formalitats que dona, el que demana Andreu Sans, oicle de l'òrtena de pare i mare, Emília Ara i Estela, n.º 763, de Misericòrdia, de tenir i cuidar a la seva neboda, mitjançant determinades condicions que s'imposen a l'oncle d'aquella.

Assabentar-se del següent moviment de personal: Altes: Joana Roca i Raurell, exposita n.º 6379, reingressat; Elisa Gabaldà, Int., n.º 822, a prec del senyor President del Tribunal de Nois; Joan Amela i Galarsa, M., n.º 950, i Teresa Amela i Galarsa, M., n.º 668, amb-dós orfes de pare.

Baixes: Josep Beira i Montserrat, P., n.º 927, expulsat per haver promogut escàndol i baralles; Maria Vila i Milla, M., n.º 658, de dos anys i mig, morta d'hidrocèfalitis; Enric Reverter, Int., n.º 705, i Joan Reverter, Int., n.º 750, reclamada per la seva mare per haver contret segones noces i millorat de situació.

LLEIDA

Sessió del dia 23 de juliol de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Vocal de major edat Sr. Domènec Pinell, prenent-se els següents acords: Lliurar, a la dida Joaquina Peiran, un non títol d'alimentament del bessó Jaume Pauls, per haver-se-li extraviat el primíon.

Demanar al President de la Junta de Govern dels Establiments de Barcelona, que vulgui donar acollida a Encarnació Tàngis a la casa de Maternitat, mentre practica els exercicis d'oposició a una plaça de Mestressa nacional.

Admetre, en torn, a la Casa de Misericòrdia, a Joana Rosell i Cantó, de Puigvert de Lleida, i a Josep Bernadó i Manchó, de Sudanel.

Passar a informe del Metge de la Casa de Maternitat el projecte de decorat del Departament de parters.

Aprovar un compte d'Antoni Solé i Pal, import d'un seient odontològic pel gabinet dental dels Establiments de Beneficència.

Aprovar els comptes de trasllat d'exposits a la Casa de Maternitat, desde les Filloles de Cervera, Sort i Tremp, que importen, en total, 242 ptes.

Prendre esment dels estats demostratius del moviment d'acollits i malalts durant el mes de juny, així com de l'emercat en concepte d'alimentació d'aquells, dels que resulta que s'ha obtingut un estalvi entre les tres cases de 1.803'75 ptes.

Aprovar les factures del fluid consumit durant els mesos d'abril a juny, que importen 1.238'99 ptes.

Pagar el cànon, a la Junta de seguitatge, de l'apropiatment d'aigües a la Casa de Misericòrdia.

Formalitzar l'afiliament de l'exposita Gabriela Josepa, n.º 962, als esposos Joan Lloret i Rosa Bigner.

Concedir permís per a casar-se a l'exposita Rosa Maria, n.º 198.

Sessió del dia 30 de juliol de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Vocal de major edat Sr. Domènec Pinell, prenent-se els següents acords:

Desestimar la petició de Josep Bonet, perquè s'admetessin els seus fills a la Casa de Misericòrdia.

Concedir les següents pensions d'alimentament: A Pascual Plana i Consolà, de Torms, per a un dels seus fills bessons; a Jaume Benabarre i Cases, de Trago de Noguera, per la seva filla, orfa de mare; a Josep Gabarrell i Lahf, del districte de Mur, per a un dels seus fills bessons; a Joan Rufat i Cases, de Torrelameu, per la seva filla, orfa de mare, i a Joan Molló i Vierge per a un dels seus fills bessons.

Admetre, en torn, a la Casa de Misericòrdia, a Marian Giménez i Giménez, vídua de Lleida.

Demanar permís a l'Ajuntament de Lleida per la construcció del nou Hospital, amb la corresponent excepció d'arbitris municipal.

Aprovar les factures següents:

De la casa Espinal i Prat, per robes per a la Casa de Maternitat, segons concurs, 3.049'25 ptes.; de la mateixa casa, per robes per a la Misericòrdia, 3.829'50; de la casa Vilaseca i Comes, per paper per al *Budilli Oficial*, 2.515'45, i jornals del fadrí ebenista Francesc Domènech, 207 ptes.

Aprovar les relacions de queviures, combustible i material per a taller que es consideren necessaris pel mes d'agost, i importan, els de la Maternitat, 6.413'94 pessetes; els de la Misericòrdia, 10.688'09, i els de l'Hospital, 5.022'44.

Sessió del dia 13 d'agost de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Conseller de Beneficència i Sanitat Dr. Estadella, prenent-se els següents acords:

Admetre a la Casa de Misericòrdia, quan per torn li correspongui, a Josep Berdegú i Gorgnes, veí de Bellpuig; i a Elisabet Tomás i Palaci, d'Almenar; i a la Casa de Maternitat, als nens Josep Cort i Badia, de Lleida; i Antoni Rollan i Ramon, de Sort.

Concedir les pensions d'alimentament demanades per Sebastià Navés i Borri, de Bellvis, per la seva filla, be-sosna, Rosa; i la sol·licitada per Andreu Call i Baró, de Sen d'Urgell, pel seu fill Fernu.

Assabentar-se que ha estat nomenat, pel Consell Permanent de la Mancomunitat, Mestre de música de la Casa de Maternitat el Sr. Antoni Mateu i Moles, i que se li doni possessió del càrrec.

Aprovar les següents factures:

De la casa Cabasés germans, per treballs en fusta per a la Sala de juntes, d'import. 220'80 ptes.; de l'escultor Joan Canut, per vuitanta florons per al teginat, 100; de Simó Sunyé, per aigua i cera, 15'15; de Josep Plana i Ibáñez, pel treball de tornejar, 150; i de Joan Taploll, per fusta per a taules i cadires de les Escoles, 124 ptes.

Aprovar els comptes de despeses ordinàries del mes de juliol, que importen 6,797'15 ptes. els de la Casa de Maternitat, 10,605'97 els de la Misericòrdia i 4,411'48 els de l'Hospital.

Antoritzar la compra de material d'escriptori per a la Direcció de l'Hospital, per un total de 107 ptes. Donar trasllat, a l'Arquitecte Sr. Rubió, de l'informe de la Inclusa, sobre reformes en el pavelló de Maternitat.

Aprovar les tarifes formades pel Cos mèdic de l'Hospital, de les operacions quirúrgiques que es practiquen en el dit Establiment, i que han d'abonar els patrons responsables, d'acord amb la llei d'accidents del treball.

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prendre grat esment de l'ofrena de la quantitat de 10,000 ptes., feta per la Presidència de la Cambra de Comerç i Navegació, en nom de les entitats que obren una subscripció per premiar serveis prestats a la ciutat per aquells que, sense tenir per raó de lliar ofici obligació d'efectuar-ho, contribuïren a recórrer les escombreries amuntegades als carrers durant la passada vaga de transports: acorralant-se regalar l'ofertament i encomanar a l'Enginyer-cap de la Secció d'Obres públiques, Sr. Turell, la proposta de la seva distribució.

(Sessió del dia 8 d'agost de 1923.)

Completant l'acord del dia 12 de juny de l'any actual, referent a la instància dels Drs. Antoni Guàrdia i Ribas Soberano, interessant que se'ls encomani l'estudi de les mides a prendre per a la prevenció del goll endèmic i a l'alta muntanya catalana, i conegut l'informe tramès a la Comissió de Sanitat per encàrrec d'aquesta, en compliment dels tràmits assenyalats pel Consell Permanent, encomanar als Srs. Guàrdia i Ribas l'estudi estadístic immediat de l'extensió del goll endèmic i cretinisme a les regions de Lleida i Girona castigades per aquesta malaltia, destinant, al dit objecte, la quantitat de 3,000 ptes., i obligant-se, els repetits doctors, de formular una memòria que contingui el resultat de la seva investigació, la qual serà tramesa a la Comissió de Sanitat perquè pugui acoblar aquestes recerques sobre l'extensió de la malaltia ab els estudis científics que hagi realitzat l'Institut de Fisiologia i proposar l'acord que millor escaigui per a combatre el mal, i consignar la quantitat acordada a la part. 422 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

SERVEI D'ASSISTÈNCIA SOCIAL DELS TUBERCULÓSOS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Ateses les corresponents propostes del Conseller de Beneficència i Sanitat:

1.ª Treure a concurs, amb oposició supletòria, si cal, les places que a continuació s'esmenten: Sots-director del Servei de Sanitat i Director del Servei d'Assistència social als Tuberculosos de Catalunya, dotada amb el sou anual de 7,000 ptes.; Secretari del Servei d'Assistència social als Tuberculosos de Catalunya i Cap clínic del Dispensari del carrer de Rada, dotada amb el sou anual de 4,000 ptes.; Auxiliar tècnic de Raigs X, del Servei d'Assistència social als Tuberculosos, dotada amb el sou anual de 2,500 ptes., i Auxiliar dels cursos ambulants i dels Laboratoris del Servei de Sanitat, dotada amb el sou anual de 2,500 ptes.

Els nomenaments que s'obtinguin en virtut dels esmentats concursos seran per un termini de cinc anys, prorrogables, però no estaran subjectes als augmentos graduats per raó d'antiguitat.

2.ª Aprovar les bases que es transcriuen seguidament, tramesses per la Comissió de Sanitat, que hauran de regir els concursos amb oposició supletòria per a la provisió dels càrrecs abans referits:

1.ª Fins a la una de la tarda del dia 29, inclusiu, del mes de setembre de 1923, seran admesos, en el registre general de la Mancomunitat de Catalunya, les instàncies i documents que, ajustats a les prescripcions vigents sobre paper segellat i fús de cèdules personals, presentin els que pretenguin pendre part a cada un dels concursos-oposició.

2.ª Per a pendre part en el concurs-oposició al càrrec de Sots-director del Servei de Sanitat i Director del Servei d'Assistència social als Tuberculosos, serà indispensable acreditar:

- Ésser doctor o llicenciat en medicina i cirurgia.
- Haver treballat en Institucions especialitzades.
- Mostrar conèixer les organitzacions sanitàries del país i forasters, especialment les relacionades amb la Tuberculosi.

Per a pendre part en el concurs-oposició al càrrec de Secretari del Servei d'Assistència social als Tuberculosos de Catalunya i Cap clínic del Dispensari del carrer de Rada, serà indispensable acreditar:

- Ésser llicenciat en medicina i cirurgia.
- Haver treballat en Institucions especialitzades i Hospitals.

Per a pendre part en el concurs-oposició al càrrec d'Auxiliar tècnic de Raigs X del Servei d'Assistència social als Tuberculosos de Catalunya, serà indispensable haver demostrat els sol·licitants la seva suficiència prestant serveis en Institucions especialitzades en les tècniques objecte del concurs.

Per a pendre part en el concurs-oposició al càrrec d'Auxiliar dels cursos ambulants i dels Laboratoris del Servei de Sanitat, serà indispensable acreditar:

- Ésser llicenciat en medicina i cirurgia.
- Haver treballat en Laboratoris annexos o clíniques.

Seràn preferits en els respectius concursos els que hagin prestat serveis en les Oficines o Institucions sanitàries de la Mancomunitat.

Haurà d'acreditar-se, també, que se sap parlar i escriure la llengua catalana.

Demés, podrà acompanyar-se tot el que pugui acreditar serveis i mèrits de l'aspirant prestat en l'activitat objecte de cada concurs, així com tot treball d'investigació o publicació que hagi efectuat.

No s'admetrà títol ni document de cap mena que es produïxí amb les instàncies, que l'interessat desitgi retirar, si no va acompanyat d'una còpia per a cada un d'ells, extesa en paper del segell que correspongui i en deguda forma. Les còpies, després de compulsades a autoritzades per funcionari competent, s'adjuntaran a l'expedient, retornant-se els originals a l'interessat.

3.ª Acabat el termini que es fixa en la primera d'aquestes bases, la Secretaria del Consell Permanent presentarà els expedients dels aspirants al dit Consell, el qual, vistos, farà declaració expressa dels que siguin admissibles, guardant silenci sobre els altres.

4.ª El Tribunal qualificador, vistos els treballs presentats i hagut compte dels mèrits aduïts per cada aspirant, determinarà aquell que consideri apte per ocupar la plaça la provisió de la qual s'anuncia en les bases de cada concurs. Si aquesta proposta resultés feta per unanimitat, serà elevada al Consell Permanent, sense que calgui subjectar els aspirants a cap mena d'exercici.

Si no hi ha unanimitat en la proposta, els sol·licitants seran sotmesos als exercicis d'oposició que cregui convenient subjectar-los el Tribunal.

5.ª En tal cas, els exercicis d'oposició seran públics, i començaran el dia i en lloc que prèviament designi el Tribunal. L'opositor que deixi de concórrer a algun dels exercicis el dia i hora assenyalats, qualsevolga que fos el motiu, quedarà exclòs de l'oposició i no se'l tindrà en esment ni per a la pràctica d'aquell exercici ni per a la dels successius.

6.ª Acabades les oposicions, el Tribunal deliberarà, formulant la proposta unipersonal que correspongui, que elevarà al Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya.

7.ª Els nomenaments que s'obtinguin en virtut d'aquests concursos-oposició, seran per un termini de cinc anys, prorrogables en son cas, previs els tràmits que assenyalava l'art. 13 del Reglament d'Oficines, amb el ben entès que les dotacions que tenen assenyalades els càrrecs trets a concurs no estaran subjectes als augmentos graduals per raó d'antiguitat que fa referència l'art. 20 del propi Reglament.

3.ª Nomenar, per constituir el Tribunal que ha de resoldre els repetits concursos, el senyor Conseller de Beneficència i Sanitat Dr. Josep Estadella, el Dr. Gustau Pittaluga i el Dr. Antoni Salvat i Bavarro, i com a suplents els Drs. August Pi i Suñer i Benet Oliver i Rodés.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

LLUITA CONTRA LA MORTALITAT INFANTIL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Encomanar, al Dr. August Brossa i Bosque, el treball de recollir dades i proposar solucions de caient pràctic referents al problema de la mortalitat infantil, adreçant-lo al dit objecte al Servei de Sanitat, amb el càrrec d'Auxiliar de Lluita contra la mortalitat infantil, i entenent-se aquest nomenament, per ara, sense retribució.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

BRIGADES SANITÀRIES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Per comanda del Conseller de Beneficència i Sanitat,

i en absència d'aquest, el Secretari del Consell Permanent donà compte dels treballs realitzats pel Dr. Estadella a Barcelona, fora, per tant, del lloc habitual de residència, amb motiu de les oposicions per a la provisió de les places de Director de les Brigades sanitàries de la Mancomunitat, els dies 30 i 31 de juliol i 1.ª d'agost, acordant el Consell que siguin abonades a l'esmentat Conseller les dietes i indemnitzacions d'hostatge que corresponguin i les indemnitzacions de viatge.

(Sessió del dia 8 d'agost de 1923.)

Aprovar la minuta de la comunicació que cal adreçar al senyor Inspector general de Sanitat, en resposta d'un ofici que trameté per a son informe, procedent de l'Inspector de Sanitat de Lleida, amb referència al funcionament de les Brigades sanitàries.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la relació de les indemnitzacions devengades per l'Arquitecte dels Serveis generals i de Beneficència, per sortides del lloc de residència durant el mes de juny pròxim, amb motiu d'inspeccionar les obres de les Cases de Beneficència de Girona, d'import 64'70 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 26 del Pressupost vigent.

Aprovar la relació de les indemnitzacions devengades pel mateix Arquitecte dels Serveis generals i de Beneficència, per sortides del lloc de residència durant el mes de juliol pròxim, amb motiu d'inspeccionar les obres de les Cases de Beneficència de Tarragona, d'import 67'13 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 26 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 22 d'agost de 1923.)

Abonar la quantitat de 130 ptes., amb càrrec al cap. 10.ª, art. 10.ª, part. 422 del Pressupost vigent, al Sr. Antoni Flos i Gimberau, per la confecció caligràfica i policromada dels actes de col·locació de la primera pedra de l'Hospital de Lleida.

Admetre la renúncia del seu càrrec d'Auxiliar de Tuberculosos a articular del Servei d'Assistència social als Tuberculosos de Catalunya, presentada pel Doctor Eusebi Balasch i Carulla, i nomenar, amb caràcter interí, per ocupar l'esmentat càrrec, el Dr. Joaquim de Riba, amb el sou anual de 2.000 ptes., amb càrrec a la part. 100 del Pressupost vigent i a partir del dia 1.ª de setembre pròxim.

Lliurar les quantitats de 900, 900 i 450 ptes., respectivament, als Drs. Josep Torredemé, Estanislau Pujol i Ramon Llop, delegats del Servei de Sanitat en els Laboratoris d'Amputats i Almacells, en concepte de treballs realitzats durant els mesos de juny, juliol i agost, consignant-se aquests lliuraments amb càrrec al cap. 2.ª, art. 8.ª, part. 102 del Pressupost vigent.

Nomenar suplents del Tribunal que ha de jutjar el Concurs de la plaça de Director de la Brigada sanitària de Figueres, els Drs. Gustau Pittaluga i Benet Oliver i Rodés.

Lliurar la quantitat de 4.000 ptes., a justificar, a favor del Servei de Sanitat, per tal que disposi de cabals amb que atendre les despeses que ocasionin els viatges del personal facultatiu de l'esmentat Servei, amb càrrec al cap. 2.ª, art. 8.ª, part. 102 del Pressupost vigent.

— Nomenar, de conformitat amb la proposta del Tribunal competent, per ocupar la plaça de Director de la Brigada sanitària de Reus, en mèrits del concurs celebrat a l'efecte, el Dr. Francesc de P. Fortuny i Gullí, pel ter-

mini d'un any, prorrogable per tres anys, previ acord del Consell Permanent, amb la gratificació de 2,000 ptes. anuals.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

POLÍTICA SOCIAL

MUTUALITAT DE FUNCIONARIS MUNICIPALS DE CATALUNYA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que els individus no Secretaris que formaven part del Montepiu de Funcionaris d'Administració local de Catalunya el dia 30 de juny d'enguany, i els que haguessin demanat l'ingrés abans d'aquella data, sempre que gaudixin de bona salut, siguin equiparats per a tots els

efectes dins la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris municipals de Catalunya, als Secretaris d'Ajuntament; comunicant-se aquest acord al Montepiu esmentat i a la Mutualitat mancomunal.

— Aprovar la factura de 240 ptes., presentada, amb el vist i pla del Conseller de Política social, per la Companyia general d'Autònibus de Barcelona, S. A., import del servei de transport des de la plaça de Sant Jaume a Universitat Industrial i retorn, prestat el dia 21 de juliol darrer; havent de fer-se efectiu el dit import amb càrrec a la part. 426 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 8 d'agost de 1923.)

HISENDA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Lliurar, a favor de la Caixa de Pensions per a la Veïlla i d'Estalvis, les següents quantitats:

609'17 ptes., amb càrrec al cap. 10.º, art. 3.º, part. 4.º del Pressupost 1923-24, import de la comissió de 1 per 1.000 sobre 609.170'50 ptes. dels girs pagats en el primer trimestre de 1923-24, per compte de la Mancomunitat. 3.596'68 ptes., amb càrrec al cap. 10.º, art. 6.º, part. 4.º del Pressupost de 1923-24, import de la comissió de 1'50 per 100 en concepte de recaptació dels ingressos de la Mancomunitat realitzats en el primer trimestre de 1923-24, respecte de 239.778'72 ptes.

— Formalitzar l'ingrés del líquid, a favor de la Mancomunitat, de la relació d'interessos formada per la Caixa de Pensions per a la Veïlla i d'Estalvis, amb data 31 de juliol propassat, i que es refereix al primer trimestre de 1923-24, per import de 8.623'08 ptes.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

ARBITRIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat de l'estat comparatiu de la recaptació de l'arbitri sobre automòbils entre els anys 1923-24 i 1923-24, durant els mesos d'abril, maig, juny i juliol.

— A proposta del Conseller de Finances, i atesa l'autorització que fou concedida al Consell Permanent per l'Assemblea de la Mancomunitat, en la seva darrera reunió.

1.º Que les patentes de lliure circulació per carreteres provincials i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya, corresponents a l'actual exercici econòmic, als automòbils que siguin propietat de metges domiciliats en poblacions de Catalunya no superiors a deu mil habitants i que no siguin capitals de província, seran reduïdes al 50 per 100 del seu import, a petició de part, sempre que compleixin les següents condicions:

a) Que la petició es faci mitjançant instància degudament formalitzada, dirigida al Consell de la Mancomunitat abans del dia 15 de setembre pròxim, per part dels metges que en l'actualitat tinguin auto i vulguin acollir-se a aquesta concessió, o dintre els vuit dies següents a tota nova adquisició.

b) Que a la instància s'acompanyi la cèdula personal de l'interessat, un certificat expedit pel Secretari dels respectius Ajuntaments, acreditatiu de la seva residència en la població, i la patent de metge, que es justifiqui l'exercici de la professió.

c) Que el peticionari no tingui cap altre automòbil que el sigui objecte de la petició, el que es farà constar en la instància, baix la responsabilitat de l'interessat i sense perjudici de les comprovacions que puguin fer-se.

d) Que el dit automòbil no s'utilitzi més que pel metge i les persones de la seva família que visquin amb ell.

e) Que el peticionari manifesti el número de l'auto i la marca i condicions.

f) Que el pagament de la patent reduïda es faci dins del termini que el Consell assenyali en atorgar la reducció.

2.º La manca o incompliment d'alguna d'aquestes condicions subjectarà l'automòbil a les disposicions ordinàries que regulen el pagament d'aquest arbitri.

3.º El Consell es reserva la facultat de negar la con-

cessió que es sol·licita o de retirar l'atorgada als metges els automòbils dels quals, per les seves condicions o preu, puguin estimar-se com automòbils de luxe i no com a instruments de treball.

4.ª Comunicar aquests acords als metges que fins ara han sol·licitat la reducció de la patent, perquè puguin formular noves instàncies ajustades a les anteriors previsions i publicar-los en els *Butlletins Oficials* de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona, per a coneixement general.

— Manifestar al Dr. Lluís Cardona, Metge d'aquesta ciutat, en contestació al seu prec que se li condoni la multa que li fou imposada per haver circulat l'automòbil de la seva propietat per la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera sense estar proveït de la corresponent patent, que no pot accedir-se a la seva petició perquè l'arbitri d'automòbils ve regulat per les normes aprovades per l'Assemblea, a les quals ha de subjectar-se el seu pagament, i perquè l'autorització atorgada per l'Assemblea al Consell per reduir les patents dels autos corresponents als metges, no pot aplicar-se a anys anteriors ni fa referència més que als que resideixen en poblacions no capitals de província i inferiors a deu mil habitants.

(Sessió del dia 9 d'agost de 1923.)

Autoritzar el senyor President del Consell Permanent per a celebrar, amb el Director gerent de la Societat Anònima David, un concert, fixant en 2,825 ptes. la quantitat que per raó de l'arbitri sobre circulació d'automòbils i altres vehicles per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat, durant l'actual exercici econòmic, satisfaran els auto-cicles n.º 8793, 8794, 8791, 8795, 8790, 8792, 8819, 8832, 8833, 8835, 8830, 8831, 9262, 9260, 9264, 9266, 9265, 8834, 9025, 9049, 9155, 9261, 9263, 9267, 9128, 8820, 9041, 9026, 9154, 9129, 9157, 9158, 9156, 9272, 9268, 9270, 9269, 9271, 9428, 9427, 9861, 9862, 9863, 9864, 9865, 9866, 9867, 9873, 9874, 9875, 10191, 10192, 10193, 10194, 10195, 10196, 10197, 10462, 10463, 10464, 10465, 10466, 10467, 10468, 10469, 10470, 10471, 10807, 10808, 10809, 10810, 10811, 10812, 10813, 10814, 10815, 10816, 11073, 11071, 11072, 11135, 11136, 11134, 11137, 11138, 11139, 8383, 8110, 10905, 10906, 10907, 10923, 10924, 10925, 10932, 10933, 10934, 10935, 10936, 10937, 11121, 11122, 11123, 11124, 11125, 11126, 11127, 11128, 11129, 11130, 11131, 11132 i 11133; expedint-se les corresponents patents del referit arbitri i comunicant-se aquest acord a l'esmentat senyor Director gerent i a Intervenció.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

CONTINGENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Retornar, al senyor Governador civil de Barcelona, la instància de l'Ajuntament de Calella contra el contingent girat per la Mancomunitat per a l'actual exercici, manifestant a l'Excm. Sr. Ministre de la Governació, per via d'informe, que la qüestió principal que es proposa en aquella instància ha estat desestimada i definitivament resolta per les RR. OO. del mateix Ministeri de 4 d'agost de 1920 i 6 de desembre de 1921; i quant a les restants qüestions, que la Mancomunitat no ha cregut convenient, en compliment de la R. O. de 18 d'octubre de 1911, gravar aquest any l'impost de consum desaparegut de la majoria d'Ajuntaments, i que respecte a la contribució d'utilitats la Mancomunitat no l'ha gravat de cap manera, sinó que té en compte el seu import per determinar el del repartiment, de conformitat amb el que disposa la llei provincial i sense variar el criteri i la norma fixada per la Diputació de Barcelona abans i acceptada per la Mancomunitat en anys anteriors i consentida i acceptada també per tots els Ajuntaments, inclús el recurrent, des de fa molts anys, per la qual cosa, en la fixació del contingent d'enguany no hi ha cap variació que pugui justificar ni explicar la reclamació al lúdid, la qual entén la Mancomunitat que ha de desestimar-se, tant més quan no ha estat formulada amb subjecció al que disposa l'art. 144 de la Llei provincial.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1923.)

EMPRÈSTITS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar l'operació que proposa el Sindicat de Banquers, d'adquirir dues mil obligacions de la Mancomunitat al canvi líquid del 72 per 100, o sigui amb un premi de 10 ptes. per títol, essent la cotització del dia d'avui de 74 per 100; facultar la Presidència perquè doni l'opòrta ordre d'execució.

(Sessió del dia 8 d'agost de 1923.)

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA
CRÒNICA OFICIAL

SUMARI

Pàgines	Pàgines
XIX ASSEMBLEA DE LA MANCOMUNITAT 257	Servei de Terra camps : Plagues del camp..... 279
Resum de les sessions celebrades..... 257	Servei d'Arbres fruiters..... 279
PRESIDÈNCIA 264	Servei de Viticultura i Enologia..... 279
Assumptes generals..... 266	Laboratori d'Anàlisi..... 280
Palau de la Generalitat..... 267	Laboratori de Patologia vegetal..... 280
Negociat d'Arquitectura..... 267	Servei de Ramaderia..... 280
Majordomia..... 267	Concursos de bestiar..... 280
Personal..... 267	
Publicacions..... 268	TELÈFONS 280
CULTURA I INSTRUCCIÓ 268	Treballs en curs i obres acabades..... 281
<i>Serveis científico-administratius</i> 268	FERROCARRILS 281
Laboratori general d'Assaig i Condicionament..... 268	CARRETERES, CAMINS I PONTS 281
Conservació i catalogació de monuments..... 268	Construcció..... 282
Mapa Geològic de Catalunya..... 268	Conservació i reparació..... 283
<i>Museus, Biblioteques i Arxius</i> 268	Relació dels permisos despatxats durant el mes per la Direcció d'Obres públiques..... 285
Escola Superior de Bibliotecàries..... 268	Material..... 288
Biblioteca Popular de Borges Blanques..... 269	Camins de bast..... 288
» » de Canet de Mar..... 269	Personal..... 288
» » de Figueras..... 269	<i>Vària</i> 288
» » d'Igualada..... 269	OBRES HIDRAULIQUES I DE SANEJAMENT 288
» » d'Olot..... 269	Abastiment d'aigües..... 288
» » de Pineda..... 270	Poes artesianes..... 280
» » de Sallent..... 270	BENEFICÈNCIA I SANITAT 289
» » de Vall..... 270	<i>Beneficència</i> 289
» » de Vendrell..... 270	Obres..... 289
Ensenyament 271	Hospitals..... 289
<i>Ensenyament tècnic-industrial:</i>	Manicomis..... 290
Escola del Treball..... 271	Memòria del Servei de Dements del Manicomi de Sant Boi de Llobregat..... 290
Institut d'Electricitat i mecànica aplicades..... 273	Asil..... 291
Escoles menors de Belles Arts i Indústries..... 273	Sessions de les Juntes de Govern dels Establi- ments de Beneficència:
Escola menor de Belles Arts d'Olot..... 275	Lleida..... 291
Universitat Industrial de Barcelona..... 276	Tarragona..... 292
<i>Ensenyament comercial:</i>	Sanitat 292
Escola d'Alts Estudis Comercials..... 277	Brigades sanitàries..... 292
Escoles locals de Comerç..... 277	POLÍTICA SOCIAL 293
<i>Ensenyament professional:</i>	Mutualitat de Secretaris i funcionaris municipals..... 293
Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina..... 277	Institut d'Orientació professional..... 293
Ensenyament artístic..... 277	Oficina d'Informació econòmic-social..... 294
Educació física..... 278	HIENDA 294
Exposicions, congressos, concursos..... 278	Contingut..... 294
Premis, boques i convencions..... 278	Propietats..... 295
AGRICULTURA 278	Emprèntes..... 295
<i>Escola Superior d'Agricultura</i> 278	Arbitris..... 295
Personal..... 278	Personal..... 296
<i>Serveis tècnics d'Agricultura</i>	
Servei d'Acció social agrària..... 279	

CRÒNICA OFICIAL

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY IV

SETEMBRE MCMXXIII

Núm. 9

XIX ASSEMBLEA DE LA MANCOMUNITAT

RESUM DE LES SESSIONS CELEBRADES

PRIMERA SESSIÓ: DIA 28 D'AGOST DE 1923

S'obra la sessió a un quart de sis de la tarda. Es dona compte dels senyors Diputats que constitueixen la Mancomunitat. Es llegeix la convocatòria de la dinovena reunió.

Es constitueix la Mesa d'edat, que escan als senyors Ramon Riu i Vendrell, President; Josep M. Mari i Salvador Palau, Secretaris.

Es procedeix a l'elecció de President de la Mancomunitat. Queda elegit President el Sr. Josep Puig i Cadafalch per 71 vots. N'hi ha hagut també 1 per al Sr. Rosend Pich i 14 paperetes en blanc.

Es verifica l'elecció de Vice-presidents i Secretaris de l'Assemblea. Prenen part en la votació 85 senyors Diputats, donant el següent resultat:

Vice-presidents: Primer, Sr. Antoni Jansana, 79 vots; segon, Sr. Francesc Carbó, 65; tercer, Sr. Jaume Estapé, 52; quart, Sr. Ramon Riu i Vendrell, 65 vots. També obtingué 4 vots per a una de les Vice-presidències el Sr. Francesc Vidal i Farré. Paperetes en blanc, 4.

Secretaris: Primer, Sr. Josep Mari, 65 vots; segon, Sr. Ricard de Capmany, 64; tercer, Sr. Joan Fornesa, 66; quart, Sr. Josep Briansó, 65 vots. Obtingué també 1 vot per a les Secretaries el Sr. Francesc Vidal i Farré. Paperetes en blanc, 4.

Queden proclamats Vice-presidents els Srs. Jansana, Carbó, Estapé, Riu i Vendrell, i Secretaris, els senyors Mari, Capmany, Fornesa, Briansó.

Se suspèn la sessió perquè els senyors Diputats es posin d'acord per a l'elecció del Consell Permanent. Quan es reprèn la sessió han transcorregut les hores reglamentàries i la primera sessió es dona per finalida.

El Sr. Turró, prega a la Mesa interina que l'Assemblea es dirigeixi al Govern demanant clémencia per als soldats sublevats a Màlaga.

S'adhereixen al preg els Srs. Colominas Maseras i Quintana, oferint el Sr. Riu i Vendrell donar-li el tràmit que s'interessa.

SEGONA SESSIÓ: DIA 29 D'AGOST DE 1923

Comença a les sis de la tarda, presidint el Sr. Riu i Vendrell, acompanyat dels Secretaris Srs. Palau i

Mari. El Sr. Micó proposa un vot de gràcies per a la mesa d'edat, i exposa la seva opinió que havent estat elegida la mesa definitiva és aquesta la que hauria de presidir la sessió.

El president li diu que havent-hi fixat un ordre del dia, ell s'ha de limitar a seguir-lo i, per tant, disposa que comenci la votació per a l'elecció dels individus que han de formar el Consell Permanent.

Aquesta elecció dona el següent resultat: Sr. de Riba, 40 vots; Sr. Riera, 40; Sr. Guasch, 39; Sr. Sol, 38; Sr. Vallès i Pujals, 38; Sr. Lloret, 37; Sr. Mias, 33; Sr. Noguer, 32; Sr. Avella, 24; Sr. Pol, 24; i senyor Jaques, 23 vots.

Són elegits, per tant, Consellers els Srs. de Riba, Riera, Guasch, Sol, Vallès i Pujals, Lloret, Mias i Noguer.

El Sr. Puig i Cadafalch passa a ocupar la Presidència, i llegeix el següent discurs presidencial:

«He parlat altres vegades des d'aquest setial d'honor esdevingut sovint voltat de flames com aquell «siti perillós» del qual Alfons el Magnànim es feia precedir en sa entrada triomfal a Nàpols i que pintava en els quaters de ses armes: mes, com avui, mai m'he sentit pres pel sentiment seré de la responsabilitat meua i de tots vosaltres en la guita a donar a la política de la Mancomunitat en l'actual moment transcendental per Catalunya.

Es la quarta vegada, i penso que serà la darrera, que rebo dels vostres vots, representants de Catalunya, l'honor de la Presidència, i les meves paraules desitjo que tinguin avui la freda imparcialitat del qui contempla amb ulls d'historiador les coses mortes allunyades del passat.

Estem, fa un quant temps, com voltats d'enemics. Com a tals els governs ens tracten. Sembla com si la Mancomunitat de Catalunya, creada pel govern, projectada pel partit conservador en 1908, reproduïda com projecte de llei pel partit liberal en 1912, sigui cosa sediciosa. Era aquesta institució, per ells i per nosaltres, obra de transició i d'oportunitat, camí de més ampla llibertat.

El Decret que la implantava contenia una real promesa. Nosaltres hi hem estat fidels; més bé es pot dir que els governs d'Espanya no han tingut aquesta vegada paraula de rei.

Cap de les delegacions de serveis d'Estat ens han estat concedides, ni aquelles que per actuar sobre coses materials semblaven més fàcils a llur suspicàcia, ni

aquelles en què la incompetència del poder públic ha estat major.

Al contrari, la sèrie dels obstacles passats i presents és inacabable. Recordem aquell llarg període, encara obert, davant el Tribunal Suprem de Madrid, en què el Govern mantenien vagament la idea de la il·licitud dels nostres impostos: recordem la campanya contra el traspàs dels serveis; la repetida i insistient en què l'única autonomia concedida, la de la votació dels nostres pressupostos i de l'examen dels nostres comptes, és vella que ens fos arrabassada; la negativa de la concessió dels telèfons, mentre es donaven fàcilment a València a una companyia estrangera, mentre es projecta la concessió de la construcció de tots els d'Espanya a un trust americà de què formen part noms ben coneguts en les campanyes contra nosaltres; l'endarreriment de la tramitació de carreteres. Trenta projectes de nova construcció dormen en el Ministeri de Foment, alguns dels quals daten de 1918.

Recordem els concursos de bestiar suspesos. N'hi ha hagut prou d'una denúncia d'un funcionari de Tarragona, tristament català, perquè l'Estat, que no fa res pel foment de la nostra riquesa pecuària, trametis la força, que devia sobrar a Barcelona, contra els anyells i les vaques pacífiques. Al cap de temps se'ns dona la raó, però en mala forma que no obliga a l'agraïment. Avui, encara, el dissabte van al mercat sense cap precaució els ramats i el diumenge tota la quincella de la Higiene Pecuària espanyola es mobilitza contra els que van als concursos mancomunals.

Recordem la campanya contra les Brigades sanitàries. Ara és un Meigs castellà de Lleida el denunciador de la nostra manca de mitjans, el dia abans de la campanya realitzada pel Servei Sanitari a Barcelona. Entretant la incuria de l'Estat deixa que les febres patòmiques del Prat de Llobregat metòdicament avancin, fins coneguda clarament la causa.

Ara és contra la riquesa material, ara és contra els tressors de l'art, ara contra la llengua, ara contra els nostres llibres. Encara ja ven abandonats al pati de la Diputació de Tarragona les estíptes imperials descobertes per l'Institut al Teatre romà, decomissades per l'Estat ara fa cinc o sis anys. A Empúries, les restes de la Necròpolis grega, on s'han trobat vasos preciosos, que té tot hom menys els Museus públics, l'Estat l'ha venuda per 250 ptes. Ha preferit llançar-la ans que veure com era per la Junta de Museus de Barcelona explorada i per l'Institut estudiada. Un governador de Girona, vella que ens signin donats uns llibres per a la Biblioteca d'Olot. Una salutació cortès en llengua catalana, ens és tirada a la cara, com si la nostra baixesa fos tal que parlar amb la pròpia llengua fos ja blasfèmia o insult. Ni la representació de l'Estat en coses nostres és atesa. Fa anys que el Ministeri d'Instrucció pública no ha fet els nomenaments dels seus delegats al Patronat de la Universitat Industrial, que per altra part s'ha deixat pràcticament sense la subvenció estatal que tot just compensava els impostos amb què el fisc grava l'ensenyança.

Bé es veu que no és la lluita solament contra nosaltres, sinó contra Catalunya. Torna a poder referir-se als Governadors actuals aquella frase del cant dels «Segadors» del temps de Felip IV: "Ara el Rei, nostre senyor, — declarada ens té la guerra".

Les coses catalanes porten el segell de la infàmia i de la maledicció.

Sortim fora de les fronteres de la terra i la maledicció ens acompanya. Un mot de l'Ambaixada, i a França els nostres orfons, invitats per la Municipalitat de Tolosa, són expulsats com a criminals, i la nostra bandera que flameja a Verdun, onefant a les alenades darreres dels catalans morts per la França, és indiferentment abatuda.

Al Parlament es parla com de cosa innoble de la nostra indústria, del nostre treball, i hi ha en els alta setials qui es complan en la ruïna que les pertorbacions socials porten al comerç i a la riquesa, ja que així es farà la bona obra de que la indústria s'escampi per Espanya, emigrant de la terra maledida.

I ometo encara aquelles causes, moltes de gravíssimes que apenen tot l'Estat: rius de sang que delinen la joventut, rius de diner que eixuguen la riquesa del país, que si afecten especialment a Catalunya, és perquè compleix puntualment els desers públics, i lleial no deserta ni d'allò a què sent racial avergü.

Vetem Barcelona: aquí es congria l'altre enemic. El socialisme, l'obrerisme, el sindicalisme, han tingut en tots els països per principi el prescindir dels caràcters nacionals, i sovint en nom de l'internacionalisme s'han aliat al costat dels opressors. Aquest fenomen esdevé comú en la història dels moviments nacionalistes. El tsarisme antic, era mestre a aprofitar-lo. A Catalunya hem pogut veure els més qualificats òrgans del sindicalisme combatre el país, menyspreant públicament als seus diaris la llengua catalana, combatre tota la riquesa, declarant el «boycott», no a una indústria determinada, no a la d'una entitat o d'una comarca on hi havia la lluita social, sinó a tota la indústria de Catalunya. Hem vist alçar-se un exèrcit roig que ara assassina, ara saqueja i mentrestant vagar la vigilància de la justícia, claudicar els organismes de govern, com si uns i altres, en els moments més difícils, estiguessin en mans de la negligència o de la mala voluntat.

No s'ha intentat encarrilar l'anarquia branzenta, ni donar canal ample de nova justícia a les aigües turbulentes, ni s'ha sabut desviar-les o endegar-les.

Tenim dret a queixar-nos d'un govern que s'exerceix sense la nostra íntima complença i que paguem amb duríssim i car estipendi anyal que s'apropa, segons les estadístiques de quinze anys ençà, al cinquè del pressupost de l'Estat.

Es difícil a l'home dels països normals actuals interpretar aquests fets d'història contemporània. Caldria, en tot cas, cercar parió en la política oriental de la Rússia dels Tsars o en la Turquia dels Soldans roigs. Podríem dir que s'ha balcanitzat Barcelona o bé que travessem segles preterits; vivim la política descrita en el Gil Blas de Santillana. Ara, com llavors, els tercios de Felip IV assalten les cases de les ciutats, es bafeteja els alcaldes i es profana el sagrat de la llar de les autoritats del país. Vivim una utopia o ucrònia. Per ella passem esguardant amb ullada ràpida, seguit el consell vergell, i en el lloc més terrible de l'Intern.

Tot l'esforç de vèncer la política vella d'Espanya, renovant-la i regenerant-la, ens ha fallat. No hem aconseguit convèncer l'ànim simplista de qui, com l'home del desert, repugna la varietat i s'enamora de l'arabesc geomètric. El Comte Duc d'Olivares sobrevis. Melo podria encara avui, després de duríssimes experiències de la història de la decadència d'Espanya, repetir els seus consells de govern i les seves previsions.

En canvi aquesta política nefanda ha fet el seu viatj dintre les ànimes. Tots els tòpics antics que nien nostres passats a Espanya, han anat caient. Ha caigut la vella admiració a una llegendària heroica, ha caigut l'esplendor d'una literatura; ha deixat de semblar-nos suficient, per a comunicar amb el món, la llengua castellana; ha caigut la veneració a un art del qual fa anys que vivim separats; s'ha romput tota col·laboració científica. Cada dia el govern fa nous esforços per deslligar el vincle econòmic i ja no impressionen ni aquí ni a Polònia aquelles paraules de Nicolai II «On portarem els productes de la vostra indústria, una volta els mercats russos us siguin tancats?».

Una gama diversa de partits a Catalunya té afany de

libertat i creu que ella fóra garantia d'una major cultura i d'una major tècnica i rectitud en l'art de governar. Aquesta escala comença en els partits monàrquics i acaba en els que es diuen clarament separatistes. Contra aquesta força, el govern aprofita la guerra social sense normes i sense llei, de tal guisa, que el poble, no comprenent la ineptitud en posar-hi ordre, creu en el màgic al·lisme d'afiar-la.

I mentre la ciutat màrtir sofreix, els governants hi riuen i hi fan bons mots i frases plenes de fàcil enginy i de sarcasme.

Tal és el quadre de la nostra història actual.

La Mancomunitat de Catalunya, entretant, va fent serenament el seu camí i en certs moments haurà semblat que es desentenien dels fets que ens volten.

No, no era així.

Unes vegades era impossible la noble cooperació. No podíem alternar amb els que amb fútils pretextos processen honrats ciutadans que el sufragi ha enviat als Consells municipals, i amb els qui per la seva passivitat sembla que regulen, en relació al moviment nacionalista, el desenvolupament del moviment terrorista; no podia la Mancomunitat avalar amb la seva assistència l'obra del polític de darrera fila enviat a Barcelona com aquells prefectes que Roma enviava a la Panòmia o a la Cilícia, donant que dir als desvalguts del Fòrum i que tingueren la mala sort de tenir per cronistes Livi o Tacit.

Quan per atzar la qualitat i la conducta, ha portat l'excepció, com en el present hi ha mostra, no ha faltat la nostra assistència.

Si hem viscut vida independent del temps preparant l'esdevinidor.

La nostra obra us la diran els volums de l'obra realitzada que el Consell que acaba ha dipositat a la Mesa de l'Assemblea. Mentre les bandes anàrquiques actuen i es robava per assalt a la capital de Catalunya, continuaven la seva tasca les nostres escoles, els nostres instituts, els nostres enginyers, els nostres metges; mentre esclatava la bomba, es publicava el llibre savi, l'anuari de tal Institut científic, els mapes geogràfic i geològic, s'organitzava la beneficència i s'obrien nous camins. Vos deia, ara fa dos anys, en ocasió igual, que anàvem a emprendre la tasca de consolidar i d'afermar, i com ho hem fet vos ho dirà el projecte de liquidació anyal sotmès a la vostra deliberació. Nosaltres hem consolidat la nostra obra en mig de la ruïna que ens ha voltat i del terratrèmol que ara sembla s'apavaija però que no és aturat. Dament d'ell, dament la lluita buïza d'interessos i de disbauxes, nosaltres hi hem cèlest la lluita perenne de l'ideal, del sentiment, que és encara més potent que la força material: que hi ha encara homes que moren per l'honor, per Déu, per la pàtria, mentre que en nom de les baixes passions no es formen màrtirs, sinó botxins. La lluita encesa pot ésser senyal de salvament per qui vulgui.

Avui, després de tot, no sabia encara pronunciar altra paraula: hem de seguir la nostra obra de formació de la pàtria. Hem de seguir l'obra del palau de la nostra cultura, aixecant-lo cap amunt perquè ens vegi pel món; eixamplant-lo perquè tothom hi capigui. Hem de colonitzar les muntanyes encara inacessibles i posar en comunicació material i espiritual a tots els catalans. Aquesta tasca de cultura, d'obres públiques, d'obres socials, és la que pot unir-nos encara a tots. Esmercem en això les engrunes que ens deixen. Gastem en un any el que l'Estat al Marroc en deu dies, però aquestes engrunes són llavor que dona el cent per un.

Majoria i minoria ens heu elegit representant aquesta idea amb tota la seva transcendència d'una màxima llibertat obtinguda encara dintre l'Espanya que fa anys enquerpament ens la refusa; però tots els altres poden

amb ella coaviure-hi. Jo vos invito a seguir junts aquesta jornada en el camí comú sense pensar en les possibles bifurcacions del camí futur. Jo invito no sols els que vagin més enllà que nosaltres sinó els que recelosos es queden endarrera. Entre nosaltres fins ara no s'ha aixecat qui vulgui treballar contra Catalunya. Estic segur que en la nova elecció de Diputats de Catalunya no ha fet entrada encara en aquesta sala històrica que es gosi declarar enemic de la seva llibertat.

Entrevicem la Catalunya de l'avenir. Eus hi acostarà l'esforç de tots units, encara que sembli lluny. Pel qui creu que és servir el Rei amar contra la pàtria, és proper el dia que se'ls aturà la pedra a la mà a punt de llançar-la, afreta per la muntanya mare, i el glavi li caurà a tret per son germà el ferro de les entranyes de la terra.

El sindicalisme que ha tingut en tots els països per principi el prescindir dels caràcters nacionals, girarà el cap a la Mare generosa, els obrers catalans es cansaran de comandaments exòtics. Notem, els que estudiem els moviments socials, que la classe obrera s'ha nacionalitzat a mida que la seva organització ha crescut. La primitiva homogeneïtat internacional ha passat progressivament a l'heterogeneïtat d'avui. Jo espero un jorn en que les masses obreres es sentiran catalanes. I aquell dia proper d'unió i de força podem ser com Finlàndia per Rússia; mes, si Espanya ho vol, podrem ser també com el Piemont per a una nova Espanya en la qual convivissim amb llibertat.

Aquesta Assemblea seguirà, estic segur, la seva tradició. Ella, en cada perle, ha fet patents els tresors incògnits de l'ànima catalana. Segles d'estar privada de les altes funcions polítiques no han pogut esvaïr el seu antic seny en l'art de governar. Homes vinguts de totes les encontrades de Catalunya, educats per al treball i per als afers individuals, han sabut aquí investir-se de la dignitat senatorial.

Aspirem al dret de regir-nos amb més ampla llibertat i hem d'adquirir-lo per la nostra obra i pel nostre seny.

Rebeu, senyors Diputats, el meu homenatge respectuós.

I siguin les meves darreres paraules de salutació a Catalunya i a tots els catalans; a la que viu dintre les seves fronteres estrictes; als catalans de València i de l'illa d'Or; als que, sòbids d'altres Estats, poblen l'altre costat del Pireneu o l'altre costat del gran mar.

En finir el parlament, els Diputats aplaudeixen el Sr. Puig i Cadafalch, el qual, juntament amb els Consellers elegits, passen a ocupar els sillons dels Consellers.

Ocupa la Presidència el Sr. Jansana, el qual saluda els nous Diputats, din paraules de simpatia pels que han finit en aquest càrrec i especialment pels morts. Agraïx l'elecció del seu nom per a la Presidència, i com a President s'ofereix als Diputats. El Sr. Jansana és aplaudit.

Es llegeix i aprova l'acta de la sessió anterior i se suspend la sessió.

Es dona compte de la comunicació del Consell Permanent participant a la Presidència de la Assemblea la constitució i distribució de càrrecs, els quals són com segueix: Sr. Anselm Guasch, Conseller de Telèfons; Sr. Pere Lloret, de Ferrocarrils i Obres hidràuliques; Sr. Pere Mias, d'Agricultura; Sr. Ramon Noguer i Comet, de Política social; Sr. Santiago de Riba, de Beneficència i Sanitat; Sr. Agustí Riera, de Carreteres, camins i ponts; Sr. Romà Sol, de Cultura i Instrucció; i Sr. Joan Vallés i Pujals, d'Hisenda.

S'aprova l'acta de la sessió anterior. Es dona compte del projecte d'acord de liquidació del Pressupost de 1922-23.

L'Assemblea queda assabentada, amb conformitat, dels acords del Consell Permanent referents:

1.ª A autorització a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona per a l'adquisició de tres finques destinades a Sanatori Escola a la vora del mar.

2.ª Al concurs de finques rústegues en els termes de Lleida i Girona, destinades a extensió dels serveis de Beneficència a càrrec de les Jantes de Govern respectives.

3.ª A l'autorització a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona per a l'adquisició de dos solars il·lindants amb la Casa de Misericòrdia d'aquella ciutat.

Se suspèn la sessió a l'objecte que els senyors Diputats es posin d'acord per a l'elecció de Comissions.

Represa la sessió, queden nomenades en la forma següent:

Cultura. — Srs. Abadal, Masramon, Quintana, Roés, Sagarra, Santaló, Turró, Valls i Vinyals.

Interessos generals. — Srs. Agelet, Cabecera, Canella, Fatjó, Llecha, Pich, Potau, Prat, Roger, Vidiella i Pla.

Hiscenda. — Srs. Borràs, Canivell, Gich, Guanyabens, Iglesias, Nart, Nicolau, Picart i Felip, Piquer i Serres.

Política social. — Srs. Avellà, Casanovas, Colomer, Colominas, Folch, Palau, Pol i Ysamat.

Reforma del Reglament. — Srs. Bassols, Cardelús, Formosa, Mari, Micó, Minoves, Pereña, Pla, Pons i Seix.

Agricultura, Indústria i Comerç. — Srs. Aldomà, Bonmati, Briansó, Cartes, Geli, Gispert, Llobet, Montserrat, Riba, Robert i Sansa.

Obres públiques i Comunicacions. — Srs. Bausili, Casanovas, Capmany, Camós, Fradera, Massó i Llorens, Prats, Picart de Gayola, Puigrefagut, Riu i Puig, Tomás, Torroella i Vidal Farré.

Beneficència i Sanitat. — Srs. Bosch, Carabén, Compte, Estadella, Fàbregas, Flaquer, Irla, Jaques i Puig i Sals.

La Presidència manifesta als senyors Diputats que fins l'endemà, a les onze del matí, hora per a la qual queden convocades totes les Comissions, la Mesa rebra les proposicions que tinguin a bé presentar els senyors Diputats.

Adverteix el Sr. Jansana que la pròxima sessió serà dedicada a interpellacions, preguntes i mocions.

A dos quarts de nou de la vetlla es clou la sessió.

TERCERA SESSIÓ: DIA 30 D'AGOST DE 1923

Sobre la sessió a dos quarts de cinc, sota la presidència del Sr. Jansana, el qual declara obert el debat sobre el discurs presidencial.

El Sr. Bausili fa ús de la paraula per contestar el missatge presidencial i situar la seva posició dintre les agrupacions polítiques de l'Assemblea, de les quals es declara independent.

El Sr. Micó també contesta el missatge afirmant que no creu que els directors del moviment nacionalista hagin posat tot el seu esforç en la consecució dels seus ideals.

El Sr. Avellà es declara d'acord amb les paraules del senyor President, i elogia l'obra de la Mancomunitat.

El Sr. Nicolau d'Oliver explica els vots de la seva minoria en la votació del Consell que ell hauria volgut tot integrat totalment per nacionalistes. Referint-se al discurs presidencial diu que la manera de respondre a aquesta guerra del «Rei nostre senyor» no és la

d'arribar fins a la seva antecambra, assistint als seus Consells, fent-li de cortès i bastint-li un palau a Barcelona. Acaba glossant els paràgrafs de la camp popular que el senyor President esmentava en el seu missatge.

El Sr. Colominas Maseras ofereix el concurs de la seva minoria.

El Sr. Quintana defineix la posició de la minoria nacionalista republicana, i diu que de la seva col·laboració en són garantia i en responen els tres Consellers que la representen.

El Sr. Vinyals saluda l'Assemblea, en nom de la minoria lliberal autonomista, i censura la coalició que ha constituït el Consell.

El President del Consell Permanent, Sr. Puig i Cadafalch, diu que es parla de la constitució actual del Consell com si fos una cosa nova. Es pot dir que el Consell ha vingut essent el mateix des de la seva primera elecció. I això s'esdevé perquè respon a una realitat de Catalunya i al pensament del nostre país. Parla la política seguida per la Lliga Regionalista, de la qual diu que no és una idea creada amb un home que defineix, sinó que està formada per homes que coincideixen en una finalitat immediata i pensen en les altres coses diferents els uns dels altres. «Per això ha trobat partits que hi coincideixin per formar Consells de matisos diversos. Durant els vuit anys que presideix el Consell no hi ha vist mai cap votació, demostrant així la perfecta harmonia que hi ha hagut sempre. I així hem vingut actuant i per això no hem volgut prescindir de la col·laboració dels diversos partits, als quals sola demanem que coincideixin amb allò que és el nostre ideal comú i en l'obra immediata a realitzar amb nosaltres.

En defensar el Sr. Guasch, al qual han atacat les minories, diu al Sr. Nicolau d'Oliver que les minories haurien pogut imposar si s'haguessin posat d'acord per formar el Consell uniforme que demanen.

El Sr. Puig i Cadafalch, referint-se al seu discurs presidencial, diu: Ni per un moment en les meves paraules hi ha declaració de guerra. Cal saber llegir. «Ara el Rei nostre Senyor declarada ens té la guerra» ho podem dir ara als Governos com ho digueren els nostres passats en temps de Felip IV. Sentem un fet: el desafecte continuat amb que les coses de Catalunya són tractades pels Governos, el desafecte seguit que revela l'enumeració de greuges que jo feia en el meu discurs.

Es refereix a l'allusió que s'ha fet al seu discurs respecte a la relació entre el problema obrer i el de Catalunya, i manifesta que sempre han dictat els seus actes un sentiment d'estricta justícia. Explica el que la Mancomunitat ha fet per l'obra creant-li organismes de cultura.

(Presideix el Sr. Jansana.)

Continua dient que l'obra ha de maliciar-se de l'internacionalisme que sovint no és sinó un imperialisme disfressat. Fa notar que de sota l'internacionalisme es troba el sentiment de pàtria com ho demostra el fet que en els congressos els internacionalistes francesos imposen el verb de França.

Recull la idea fonamental que és comú a tots els parlaments dels senyors diputats: la d'un sentiment de patriotisme català, que obtingué els vots unànims de l'Assemblea i de tots els partits catalans, aduït del Sr. Lerroux, que prometé defensar el projecte d'Estat d'Autonomia. Es dirigeix als elements monàrquics que representen elements que s'han pronunciat fora de l'Assemblea, contra la política catalana i referint-se a la proposta que s'oposa a la concessió d'autonomia i que consisteix en l'atorgació de l'autonomia municipal i els diu que una Catalunya convertida en burgo

minúscula, deslligats del poder públic català seria l'anarquia.

Acaba dient el Sr. Mició que ha estat injust en dir que havien fracassat perquè el govern no donava el que demanaven. Li recomana, en lloc de combatre, que infuixi fora dels seus caps polítics, actualment en el Govern, perquè portin a Catalunya una època de pau.

Rectifiquen els Srs. Colomina Maseras, Bausili, Vinyals, Mició i Nicolau d'Oliver.

El Conseller Sr. Guasch es declara d'acord amb les explicacions del Sr. Puig i Cadafalch, i afirma que farà sempre el que calgui per al bé de Catalunya.

El Diputat Sr. Llobet demana que es suspengui la sessió a l'objecte que l'Assemblea concreti la finalitat del debat amb motiu del missatge presidencial, en una proposició que paguin subscriure tots els sectors que la integren.

Atenent el proc del Sr. Llobet, la Presidència suspèn la sessió.

Represa mitja hora més tard, es dona compte de la següent proposició:

«Declara l'Assemblea, recollint el general sentir dels elements que l'integren, la necessitat inajornable que sigui atès el problema de la llibertat de Catalunya, mitjançant una fórmula immediata en la qual s'implanti en el doble aspecte, d'intensitat i extensió, les normes compreses en l'Estatut de l'Autonomia integral de Catalunya, aprovat per l'Assemblea de la Mancomunitat i representacions parlamentàries de la nostra terra i ratificat pels Municipis catalans. — Palau de la Generalitat, 30 d'agost de 1923. — Lluís de Llobet, Josep Montserrat, A. Perceň, Dr. J. Estadella, S. Palau Rahasó, Eduard Mició, Joaquim Avellà, Antoni Agelet i Rovira, F. Carbó i Ferrer, J. Cabecera.»

El Sr. Nicolau d'Oliver manifesta que Acció Catalana no està compresa en aquest sentir que s'alludeix en la proposició, ja que el seu ideal no està comprès tampoc en l'Estatut que s'esmenta ni pot creure en l'eficàcia de dirigir-se al Govern de l'Estat espanyol.

«Ea per això — diu — que ens abstenem de votar.» Seguidament queda aprovada la proposició que s'ha transcrit, i el President dona per finalitzada aquesta sessió, a les nou de la vetlla.

QUARTA SESSIÓ: DIA 31 D'AGOST DE 1923

A les cinc de la tarda el President Sr. Jansana obri la sessió.

Es llegeix un telegrama del President del Consell de Ministres donant compte d'haver-se indultat el caporal Sánchez.

Es llegeix el dictamen de la Comissió aprovant la liquidació del Pressupost.

El Sr. Nicolau d'Oliver intervé dient que la liquidació és correcta, però que voldria saber com s'han obtingut algunes de les anul·lacions que hi consten i demana explicacions respecte la partida de Resultes.

El President de la Comissió, Sr. Gich, les hi dona.

Intervé el Sr. Nart, el qual demana que se li expliqui perquè la partida de Resultes s'eleva a una quantitat tan extraordinària com la que ell ha trobat llegint les liquidacions dels Pressupostos de la Mancomunitat des de la seva creació.

El Sr. Palau fa ús de la paraula per manifestar la seva disconformitat amb què les consignacions siguin absorbides més per l'activitat burocràtica que per l'obra pràctica i amb la desproporció de les quantitats consignades i les liquidades.

El Conseller d'Hisenda, Sr. Vallès i Pujals contesta també als senyors Diputats i es congratula de l'inte-

rès i les manifestacions que s'han fet sobre la part material de la liquidació. El Sr. Nicolau d'Oliver es dóna que els Pressupostos no estiguin més d'acord amb la realitat. Ja sap el Sr. Nicolau que l'exactitud és impossible; el Pressupost solament és una previsió. En la liquidació vénen explicades les causes que motiven les anul·lacions. L'anul·lació que ha al·ludit en Agricultura ha estat per la no adquisició total de la finca que s'esmenta en la liquidació. Quant a la menor recapitació de l'impost d'automòbils, fou deguda a l'actitud del Govern volent apoderar-se d'aquest impost. Però aquest any ja s'arriba a una xifra recapitada que fa concebre esperances que es rebassarà en molt la xifra total anterior. L'anul·lació tant en els ingressos com en les despeses que es refereixen a camins és deguda a la manca d'ingrés per part de l'Estat de les quantitats que ha de remetre destinades a camins. Tingui la seguretat el Sr. Nicolau que el Consell té en compte aquestes anul·lacions i sempre ha procurat evitar-les. Contesta al Sr. Palau les observacions que ha dirigit al Consell sobre la col·locació de l'Emprèstit. Quant al Contingent, ha vist amb gust que els senyors Diputats recomenen la millora en la recapitació del Contingent; sobretot si es té en compte que en molt poques ocasions se serveix del procediment d'apremi que la llei li concedeix. També es refereix a les comarques de Tarragona i diu que el seu cas és vell en la Mancomunitat, és una herència que li deixà aquella Diputació que permetien que els Ajuntaments no paguessin. Però això no continua, tot el contrari, va millorant cada any, així l'Ajuntament de Tarragona i el de Reus s'han posat ja al corrent i el de Tortosa ho farà aviat. El Consell desitja que tots els senyors Diputats col·laborin en l'obra de depuració dels ingressos, i sobretot creu que no es repetirà el cas, que hagué de combatre, de senyors Diputats que dirigien campanyes en contra de la recapitació del Contingent, sinó tot el contrari, que tindran noció de la investidura que obtenen i procuraran estimular el pagament puntual del Contingent. Al Sr. Nart li agraeix les paraules d'afecte que ha pronunciat per al Consell. Li diu que les Resultes de cada any no es mantenen vives, sinó que es trameten d'un any a l'altre, com fan moltes entitats. El Sr. Nart ha sumat totes les Resultes, de cada any, i per això li han donat la suma de 32 milions, però el capítol de Resultes va liquidant-se per si mateix cada any i per això la quantitat de Resultes no és actualment d'aquella quantitat sinó de 9 milions. Recapta per a algunes carreteres que es ven obligada a construir la Mancomunitat el caràcter d'extraordinàries i destinar a aquestes ingressos de caràcter extraordinari. Creu que el Tribunal de comptes que reclama el Sr. Nart el fet recent dels comptes d'aquell no té l'indpendència que li suposa, sinó que està subjecte a les influències polítiques. Recorda al senyor Nart el fet recent dels comptes del Congrés postal.

El Tribunal de comptes català ja l'exerceix l'Assemblea integrada per tots els senyors Diputats, que examina els comptes que té a la seva disposició amb gran plaer del Consell. El Tribunal de comptes de l'Estat és tan solament una ficció més, i no perquè a Espanya existeixi n'havem de crear nosaltres un altre. Acaba oferint-se als senyors Diputats per a tots quants detalls els siguin necessaris i insisteix en que el Consell es congratula d'aquestes intervencions, que demostren l'interès dels senyors Diputats per la tasca que aquell realitza.

Els Srs. Palau i Nart rectifiquen, manifestant-se d'acord amb les manifestacions del senyor Conseller d'Hisenda.

El Sr. Nicolau d'Oliver agraeix les paraules del senyor Vallès i Pujals, i manifesta que ha nomenat la

recapitació del Contingent; sobretot si es té en compte que en molt poques ocasions se serveix del procediment d'apremi que la llei li concedeix. També es refereix a les comarques de Tarragona i diu que el seu cas és vell en la Mancomunitat, és una herència que li deixà aquella Diputació que permetien que els Ajuntaments no paguessin. Però això no continua, tot el contrari, va millorant cada any, així l'Ajuntament de Tarragona i el de Reus s'han posat ja al corrent i el de Tortosa ho farà aviat. El Consell desitja que tots els senyors Diputats col·laborin en l'obra de depuració dels ingressos, i sobretot creu que no es repetirà el cas, que hagué de combatre, de senyors Diputats que dirigien campanyes en contra de la recapitació del Contingent, sinó tot el contrari, que tindran noció de la investidura que obtenen i procuraran estimular el pagament puntual del Contingent. Al Sr. Nart li agraeix les paraules d'afecte que ha pronunciat per al Consell. Li diu que les Resultes de cada any no es mantenen vives, sinó que es trameten d'un any a l'altre, com fan moltes entitats. El Sr. Nart ha sumat totes les Resultes, de cada any, i per això li han donat la suma de 32 milions, però el capítol de Resultes va liquidant-se per si mateix cada any i per això la quantitat de Resultes no és actualment d'aquella quantitat sinó de 9 milions. Recapta per a algunes carreteres que es ven obligada a construir la Mancomunitat el caràcter d'extraordinàries i destinar a aquestes ingressos de caràcter extraordinari. Creu que el Tribunal de comptes que reclama el Sr. Nart el fet recent dels comptes d'aquell no té l'indpendència que li suposa, sinó que està subjecte a les influències polítiques. Recorda al senyor Nart el fet recent dels comptes del Congrés postal.

El Tribunal de comptes català ja l'exerceix l'Assemblea integrada per tots els senyors Diputats, que examina els comptes que té a la seva disposició amb gran plaer del Consell. El Tribunal de comptes de l'Estat és tan solament una ficció més, i no perquè a Espanya existeixi n'havem de crear nosaltres un altre. Acaba oferint-se als senyors Diputats per a tots quants detalls els siguin necessaris i insisteix en que el Consell es congratula d'aquestes intervencions, que demostren l'interès dels senyors Diputats per la tasca que aquell realitza.

Els Srs. Palau i Nart rectifiquen, manifestant-se d'acord amb les manifestacions del senyor Conseller d'Hisenda.

El Sr. Nicolau d'Oliver agraeix les paraules del senyor Vallès i Pujals, i manifesta que ha nomenat la

recapitació del Contingent; sobretot si es té en compte que en molt poques ocasions se serveix del procediment d'apremi que la llei li concedeix. També es refereix a les comarques de Tarragona i diu que el seu cas és vell en la Mancomunitat, és una herència que li deixà aquella Diputació que permetien que els Ajuntaments no paguessin. Però això no continua, tot el contrari, va millorant cada any, així l'Ajuntament de Tarragona i el de Reus s'han posat ja al corrent i el de Tortosa ho farà aviat. El Consell desitja que tots els senyors Diputats col·laborin en l'obra de depuració dels ingressos, i sobretot creu que no es repetirà el cas, que hagué de combatre, de senyors Diputats que dirigien campanyes en contra de la recapitació del Contingent, sinó tot el contrari, que tindran noció de la investidura que obtenen i procuraran estimular el pagament puntual del Contingent. Al Sr. Nart li agraeix les paraules d'afecte que ha pronunciat per al Consell. Li diu que les Resultes de cada any no es mantenen vives, sinó que es trameten d'un any a l'altre, com fan moltes entitats. El Sr. Nart ha sumat totes les Resultes, de cada any, i per això li han donat la suma de 32 milions, però el capítol de Resultes va liquidant-se per si mateix cada any i per això la quantitat de Resultes no és actualment d'aquella quantitat sinó de 9 milions. Recapta per a algunes carreteres que es ven obligada a construir la Mancomunitat el caràcter d'extraordinàries i destinar a aquestes ingressos de caràcter extraordinari. Creu que el Tribunal de comptes que reclama el Sr. Nart el fet recent dels comptes d'aquell no té l'indpendència que li suposa, sinó que està subjecte a les influències polítiques. Recorda al senyor Nart el fet recent dels comptes del Congrés postal.

El Tribunal de comptes català ja l'exerceix l'Assemblea integrada per tots els senyors Diputats, que examina els comptes que té a la seva disposició amb gran plaer del Consell. El Tribunal de comptes de l'Estat és tan solament una ficció més, i no perquè a Espanya existeixi n'havem de crear nosaltres un altre. Acaba oferint-se als senyors Diputats per a tots quants detalls els siguin necessaris i insisteix en que el Consell es congratula d'aquestes intervencions, que demostren l'interès dels senyors Diputats per la tasca que aquell realitza.

Els Srs. Palau i Nart rectifiquen, manifestant-se d'acord amb les manifestacions del senyor Conseller d'Hisenda.

El Sr. Nicolau d'Oliver agraeix les paraules del senyor Vallès i Pujals, i manifesta que ha nomenat la

recapitació del Contingent; sobretot si es té en compte que en molt poques ocasions se serveix del procediment d'apremi que la llei li concedeix. També es refereix a les comarques de Tarragona i diu que el seu cas és vell en la Mancomunitat, és una herència que li deixà aquella Diputació que permetien que els Ajuntaments no paguessin. Però això no continua, tot el contrari, va millorant cada any, així l'Ajuntament de Tarragona i el de Reus s'han posat ja al corrent i el de Tortosa ho farà aviat. El Consell desitja que tots els senyors Diputats col·laborin en l'obra de depuració dels ingressos, i sobretot creu que no es repetirà el cas, que hagué de combatre, de senyors Diputats que dirigien campanyes en contra de la recapitació del Contingent, sinó tot el contrari, que tindran noció de la investidura que obtenen i procuraran estimular el pagament puntual del Contingent. Al Sr. Nart li agraeix les paraules d'afecte que ha pronunciat per al Consell. Li diu que les Resultes de cada any no es mantenen vives, sinó que es trameten d'un any a l'altre, com fan moltes entitats. El Sr. Nart ha sumat totes les Resultes, de cada any, i per això li han donat la suma de 32 milions, però el capítol de Resultes va liquidant-se per si mateix cada any i per això la quantitat de Resultes no és actualment d'aquella quantitat sinó de 9 milions. Recapta per a algunes carreteres que es ven obligada a construir la Mancomunitat el caràcter d'extraordinàries i destinar a aquestes ingressos de caràcter extraordinari. Creu que el Tribunal de comptes que reclama el Sr. Nart el fet recent dels comptes d'aquell no té l'indpendència que li suposa, sinó que està subjecte a les influències polítiques. Recorda al senyor Nart el fet recent dels comptes del Congrés postal.

El Tribunal de comptes català ja l'exerceix l'Assemblea integrada per tots els senyors Diputats, que examina els comptes que té a la seva disposició amb gran plaer del Consell. El Tribunal de comptes de l'Estat és tan solament una ficció més, i no perquè a Espanya existeixi n'havem de crear nosaltres un altre. Acaba oferint-se als senyors Diputats per a tots quants detalls els siguin necessaris i insisteix en que el Consell es congratula d'aquestes intervencions, que demostren l'interès dels senyors Diputats per la tasca que aquell realitza.

Els Srs. Palau i Nart rectifiquen, manifestant-se d'acord amb les manifestacions del senyor Conseller d'Hisenda.

«provincies» que tenia una quantitat més elevada de pagaments retardats sense tenir en compte de quin es tractava.

El Sr. Vallès i Pujals rectificava també i diu al senyor Nart que, en efecte, el problema que plantejava ha quedat tan reduït en descendir la quantitat de Resultats de 32 milions a 9 milions, que quasi ja no hi ha problema. S'ha de tenir en compte, a més, que la liquidació es tanca pel maig i, per tant, no està encara totalment liquidat. Quant al cobrament del Contingent, ha d'advertir-li que es percep en la seva totalitat, i li esmenta les Resultats actuals de cada any per aquest concepte que són quasi nul·les per als anteriors, i de l'actual s'han cobrat fins avui al 84 per 100. I això és francament optimista. El règim de recaptació no és el que han suposat alguns senyors Diputats a través de les seves paraules. El desig del Consell és cobrar el Contingent, però s'ha vist algunes vegades acusats de rigorista, encara que sempre li ha guiat el desig de percebre la quantitat de tributació però tenint en compte la situació dels tributaris, perquè en ells la Mancomunitat ven qualsevol més que el seu deutor, qualsevol més sentimental i més gran. Diu al senyor Nart que la situació de la recaptació millora cada any, a base de l'augment de riquesa (solament en l'Ajuntament de Barcelona, té un augment de 600.000 ptes.) i a base d'aquests augments es forma l'Emprèstit. Però l'augment del Contingent en l'any anterior no fou ja de 600.000 ptes. a l'Ajuntament de Barcelona, sinó que fou de 1.500.000, fet realment falaguer. Però havem d'aconseguir que gran part de la riquesa de Catalunya no vagi a engrugar els ingressos que es destinen a tantes coses tan combatudes i censurades, sinó que es quedi a Catalunya per completar la nostra obra. Acaba dient que la Mancomunitat ja té un Tribunal de comptes: el funcionari tècnic interventor.

Queda aprovat el dictamen.

Es dona compte d'un dictamen de la Comissió de Reformes del Reglament proposant la inclusió en aquest cos legal de l'article següent, el qual és aprovat: «Art. ... Si durant el curs d'un debat es formulés alguna proposició incidental, això és, que es refereixi a la qüestió objecte del debat i vagi encaminada a suprimir-lo, suspendre'l o facilitar la seva resolució, l'Assemblea, escoltades les manifestacions de l'autor o d'un dels signants, si són diversos, i sense més discussió, acordarà el que tingui per convenient, salvant sempre el que disposa l'art. 37, respecte a la intervenció que poden tenir en els debats el Consell i els seus adjunts.

El discurs de l'únic que podrà parlar en defensa d'ella es referirà estrictament a l'objecte de la proposició, i no podrà durar més de dos minuts, extenent-se aquesta limitació de temps als individus del Consell o als seus adjunts que creguin convenient fer ús de la paraula.

Si la proposició presentada, àdhuc donant-se-li pel seu autor la qualificació d'incidental, estés notòriament mancada del dit caràcter, a judici de la Presidència, per apartar-se del que consigna el paràgraf primer d'aquest article, aquesta li donarà el curs indicat en els arts. 33 i 34 del Reglament, sense interrompre's el debat començat.»

Es dona compte de les següents proposicions, en la seva part dispositiva:

1.ª La Ponència d'Estudis normals, conservant la seva estructura i reforçant-la si cal, es nomenarà Patronat de l'Escola catalana.

2.ª Respectant, aprofitant i encoratjant l'obra realitzada i que realitzin els altres, la seva pròpia serà de coordinar esforços i d'estudiar solucions conjuntes.

3.ª La seva activitat tindrà un triple objectiu:

a) Pedagògic. Formar i orientar els mestres catalans. Confeccionar els programes i els llibres escolars. Seleccionar el material, etc.

b) De propaganda. Promoure arreu de Catalunya, en la forma en cada cas més adequada, la creació d'escoles catalanes.

c) Tutelar. Plaçar els Mestres sortits dels estudis normals i els altres que puguin assimilar-se'ls, a les escoles que s'acullin al Patronat, etc. — Nicolau d'Oller, Bassols, Massó, Gell i Roger.»

1.ª Per major realçament i solemnitat del campionat de Catalunya de fútbol, que es concedeixi una copa que s'anomenarà «Copa Catalunya».

2.ª Serà guanyador d'aquesta copa el Club que compleixi les condicions que fixarà la Ponència de Cultura física. — Bausili i Xuclà.»

La Comissió accepta les proposicions. El seu dictamen és aprovat per l'Assemblea.

En discutir-se el dictamen de la Comissió de Cultura sobre la concessió d'una copa de Catalunya per al Campionat de fútbol, proposada per diversos senyors Diputats, intervenen en el debat els Srs. Palau, Mari, Bausili, Pereña, Massamón i Turró. Després del debat s'aprova el dictamen que demana que passi la proposta com a moció al Consell.

Es posa a discussió el dictamen a una proposició que demana l'ampliació i universalització dels ensenyaments de la Mancomunitat. La Comissió passa la proposta al Consell, com a moció.

El Sr. Santaló la defensa, acusant a la Mancomunitat de no haver posat la deguda atenció a l'ensenyament primari.

(Ocupa la Presidència el Sr. Carbó.)

Li contesta el senyor President del Consell, declarant que considera necessari estendre els ensenyaments a fora de Barcelona. La Mancomunitat ja ha fet en això tot el que ha pogut, i ara estudia una reorganització dels ensenyaments tècnics. A més, té una escola per correspondència que actua ja fa alguns anys. Quant a l'ensenyament primari, la Mancomunitat passa per un període de preparació respecte a aquesta activitat seva. Diu al Sr. Santaló que es faci càrrec que aquest ensenyament és difícil de poder-se implantar per la càrrega de mitjans econòmics i pels entrebancs legals.

El Sr. Santaló rectifica. El Sr. Colominas Masens s'adhereix a les manifestacions del Sr. Santaló, i queda aprovat el dictamen.

S'aprova la proposició d'editar novament el pla de carreteres actualment exhaurit.

Havent transcorregut les hores reglamentàries, el senyor President aixeca la sessió a dos quarts de deu per a reprendre-la demà, a les quatre de la tarda.

CINQUENA SESSIÓ : DIA 1.ª DE SETEMBRE DE 1943

Comença la sessió a un quart de cinc, sota la presidència del Sr. Jansana.

S'aprova el dictamen de la Comissió de Carreteres sobre dues proposicions, una sobre la inclusió en el Pla general dels ponts sobre el Noguera-Pallaresa, en terme de Boreu, i sobre el mateix riu en el districte de Llavorsí; i una altra sobre la inclusió en el mateix del camí veïnal de Torà a Clariana, amb ramal a les Birlores.

Es llegit un dictamen de la Comissió, emès respecte de la proposició dels Srs. Mari i Palau, demanant que s'estableixi un servei de segur mutu de la Ramaderia a tot Catalunya. La Comissió ha acordat confiar al Consell aquest projecte d'acord.

Intervenen els signants de la proposició, als quals contesta el Conseller d'Agricultura, Sr. Mias.

S'aprova el dictamen.
Ha llegit un altre dictamen de la Comissió, respecte la proposició de mesures per a remeiar la greu i actual crisi que assota els viticultors catalans. La Comissió ha dictaminat que passi als Serveis tècnics d'Agricultura per al seu estudi.

Intervenen en la discussió del dictamen els senyors Marl, Robert i Palau. Els contesta el Sr. Mias, Conseller d'Agricultura.

Queda aprovat el dictamen.
S'aprova, sense discussió, un dictamen de la Comissió, facultant al Consell per prendre les mesures que cregui necessàries per remeiar la crisi econòmica que sofreixen moltes de les comarques catalanes.

Es posa a debat el dictamen de la Comissió, respecte la creació, a l'Institut social agrari de la Mancomunitat, d'una secció que es titularà: «Secció de comercialització agrícola». La Comissió no creu oportuna la creació d'aquest nou departament.

Després de breus paraules dels Srs. Palau, Robert i Mias, s'aprova el dictamen amb el vot en contra del Sr. Palau.

Ha llegit un dictamen de la Comissió respecte a una proposta demanant que es prengui als Municipis si són partidaris de l'abandó del Marroc. La Comissió passa la proposició al Consell com a moció.

El Sr. Massó i Llorens defensa la seva proposta.
El Sr. Colomina Maseras intervé per adherir-se al sentit de la proposició.

El Sr. Ficat de Gayolà, diu que l'enquesta que se sol·licita es fa ja pel Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria.

El Sr. Bausili també s'adhereix a la proposició.
El Sr. Quintana coincideix també amb la petició del Sr. Vidiella.

El Sr. Puigrefagut creu que s'ha de mantenir Espanya al Marroc amb el mínim esforç econòmic i amb la menor contribució de vides.

El Sr. Nart creu que l'aprovació d'aquesta proposició és inoportuna.

El Sr. Palau diu que votarà el dictamen de la Comissió.

El Sr. Massó manté la proposició i demana la votació d'aquesta.

El President del Consell Permanent, Sr. Puig i Cadafalch, diu que la qüestió és greu, i dóna llibertat a la majoria perquè voti com vulgui. Explica com a l'acció militar espanyola no ha precedit l'acció administrativa. Insisteix a dir que l'acció civil és més necessària que la militar, com digué en altra ocasió, en la qual també es parlava en el mateix to i ell recomanà que la Mancomunitat no s'immiscís en aquest problema, i es reduís a atendre els ferits catalans que havien de venir a Barcelona. Es demana al Consell que s'obri una informació que posarà als Ajuntaments en una situació difícil. Demana que es deixi al Consell l'apreciació del moment més oportú per a l'informació alludida.

El Sr. Guanyabéns s'adhereix a les paraules del Sr. President.

Rectifiquen els senyors Massó i Colomina Maseras.

El Sr. Xuch demana si es pot presentar una esmena al vot particular de la minoria d'Acció Catalana, perquè eren que encara que tots els senyors Diputats estan segurs que els Municipis no són partidaris de la guerra marroquina, no es declararan francament en contra per diversos motius.

El President suspèn la sessió per cinc minuts perquè el Sr. Xuch presenti per escrit la proposició verbal que acaba de formular.

Represa la sessió, es dóna lectura a la proposició incidental del Sr. Xuch, que diu així:

«El Diputat que subscriu, interpretant el sentit unànime de l'Assemblea de la Mancomunitat de Catalunya, manifestar per totes les minories que la integren, creu innecessari fer un plebiscit sobre l'abandonament del Marroc entre els Municipis catalans i declara la necessitat de limitar l'acció al Marroc a una obra civil, renunciant si és necessari, a extensions del territori.»

El Sr. Massó demana que la votació sigui nominal. Prenen part en la votació 40 senyors Diputats. Han dit que sí 28, que no 12. Queda aprovada la proposició.

Explica el seu vot el senyor Colomina Maseras.

Es llegia una proposició del Sr. Bausili preguntant que es faciliti al Govern per la terminació de la vinya de transports. El dictamen de la Comissió rebutja la proposició per inoportuna, defensant-la el Sr. Bausili i demanant que sigui votada nominalment.

El Sr. Nicolau d'Oliver diu que la minoria d'Acció Catalana no votarà la proposició. I es posa a votació el dictamen que és aprovat per 34 vots contra 4.

«Explicuen el seu vot els Srs. Colomina Maseras i Quintana.»

Es dóna compte de la proposició dels Srs. Massó i altres perquè es posi en la façana principal la bandera de Catalunya amb les mateixes prerrogatives que la bandera de l'Estat. El dictamen de la Comissió és en el sentit que passi com a moció al Consell.

El Sr. Massó defensa la proposició. Explica la motivació del dictamen el President de la Comissió d'Interessos generals Sr. Xuch i diu que la façana principal no és la de la plaça de Sant Jaume, sinó la façana històrica del carrer del Bisbe, on ja onega la bandera catalana.

Replica el Sr. Massó defensant el seu punt de vista.
El President del Consell Permanent, Sr. Puig i Cadafalch:

«Jo crec que val més que les coses es dignin clares i precises. No ens enganyem. Vosaltres està bé que plantegeu aquí les vostres teories. Nosaltres som aglomerat que creiem — en això hi ha unanimitat en el Consell — que a Espanya es pot instituir un règim federatiu on pugui conviure Catalunya. Aquesta és la qüestió.»

Si així estem situats, nosaltres hem de plantejar la qüestió dins un règim federatiu, i plantejada així, la bandera de l'Estat espanyol ha d'ésser respectada perquè és la bandera de la federació. Però així com la bandera de l'Estat del que formem part ha d'ésser respectada, ha d'ésser-ho igualment també la bandera catalana.

Jo cada vegada que la bandera catalana ha estat atacada, quan s'ha tractat de la bandera catalana pura, tal com és en la història, he aixecat la meua protesta, i he tingut la sort que la meua protesta alguna vegada fos inclosa sota l'ombra del Govern espanyol.

Si és així, per què discutir? Proposen de posar la bandera catalana a la façana de la plaça de Sant Jaume? Jo hi estic conforme. Però crec que no hem de treure la bandera de l'Estat, perquè aquesta ha estat la voluntat de l'Assemblea que va votar l'Estatut de l'Autonomia i així passaria amb una constitució federal en la qual s'admet una bandera general, com és de l'Estat.»

Intervenen els Srs. Sagarra, Colomina Maseras, Quintana, Puig i Suts, Guanyabéns, Vinyals i Nicolau d'Oliver.

El President del Consell Permanent, Sr. Puig i Cadafalch, rectifica:

«Evidentment no existeix avui cap llei que obligui a la dualitat de banderes, però pot existir demà i no em sembla que sigui prudent ni convenient que anem ara a excitar la sortida de prescripcions que al cap-

davall posarien en una situació d'inferioritat la nostra bandera.

Tots acceptem la substancialitat que invocava el senyor Sagarra i tots volem fer honor als catalans d'Amèrica. El mateix amor ens uneix a tots. Però jo entenc que la nostra situació és la situació d'un país que plaudeu la seva autonomia, però que planteja prop del Poder central el seu plec en forma d'admetre sempre en totes les solucions un poder comú.

Per aquí una votació, prendre un acord que pugui semblar baix algun aspecte despectiu a una bandera o que pugui fregar sentiments fàcilment excitables, jo no crec que ho hagi de fer la Mancomunitat.

Jo recordo uns moments en què hi havia a Catalunya un moviment general a favor de l'autonomia i Catalunya es llençava al carrer i alguna veu imprudent va donar algun crit contra la bandera espanyola; jo vaig publicar aleshores dues notes exposant el sentit en què entenien que s'havia de considerar la bandera d'un poder central en l'actualitat política d'avui, i en aquelles notes venia a dir això mateix; aquesta bandera que avui representa l'Estat amb el que plegem, ha d'ésser la de la convivència en els termes que hem precisat en el nostre Estatut de l'Autonomia; no en reneguem doncs i tingnem-li respecte. Això no significa establir diferències ni categories; això significa que respectem aquesta bandera com volem que sigui respectada la nostra. Per això crec que l'Assemblea ha d'aprovar el dictamen, deixant que el Consell acordi en aquest punt la seva conducta política, en relació amb un Estat amb el qual no estem en guerra, sinó en plet.

En votació ordinària és aprovat el dictamen, amb el vot en contra d'alguns senyors Diputats.

S'aprova el dictamen referent a la proposició per a demanar al Govern l'indult del Sr. Delclós, amb una esmena del Sr. Colomina, que s'estengui a tots els presos per idees polítiques.

Es posa a debat la proposició sobre remissió a les Comissions permanents dels documents que han de discutir-se a l'Assemblea.

Intervenent els Srs. Puig i Cadafalch i Nicolau d'Olwer. Aquest darrer senyor retira la seva proposició després d'acceptar que cada Comissió tingui coneixement de la part de Pressupost que a cadascuna correspongui.

Es posa a discussió el dictamen de la Comissió, passant al Consell com a moció la proposta dels Srs. Puig i Sais i Nicolau d'Olwer, sobre qüestions de beneficència.

El Sr. Puig i Sais defensa la proposició.

(Ocupa la presidència el Sr. Carbó.)

El President de la Comissió Sr. Bosch, contesta a l'orador.

(Ocupa la presidència el Sr. Jansana.)

Rectifiquen tots dos senyors Diputats.

El President declara obert el període de mocions, interpellacions i preguntes.

El Sr. Palau demana al Conseller d'Agricultura que el Servei Forestal es posi a disposició dels senyors propietaris de boscos cremats a fi que siguin altra vegada repoblats.

El Sr. Massó i Llorens formula un prece relacionat amb les carreteres, i el Sr. Turró demana que s'hi plantin arbres.

El Sr. Nicolau Prega que s'imprimeixi el Reglament de l'Assemblea amb les addicions fins avui acordades.

El Sr. Xuclà demana que quan s'imprimeixi la relació de noms dels senyors Diputats se suprimeixi l'advertència dels motius perquè no té representació a Corts el Partit de Cervera.

El Sr. Vinyals demana que el Consell estudiï la manera de dirigir-se al Govern perquè es reguli el contracte d'inquilinat.

El senyor President de l'Assemblea diu que les paraules del Sr. Vinyals constitueixen una proposició que el senyor Diputat havia d'haver presentat en hora oportuna.

I no havent més assumptes per a tractar, el President declara terminades les tasques d'aquesta Assemblea i aixeca la sessió a tres quarts de nou.

PRESIDÈNCIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat dels acords presos i de les propostions deliberades en l'última Assemblea de la Mancomunitat, i prengué esment de les mocions que en aquella se li feren, disposant, demés del tràmit normal i ordinari dels acords per les diverses Seccions a les quals afectin, el següent ordre de tràmit especial:

1.º Comunicar al Govern, mitjançant un telegrama de la Presidència, la declaració de l'Assemblea en sentit de creure de necessitat inajornable que sigui atès el problema de la llibertat de Catalunya, mitjançant una fórmula immediata en la qual s'implantin en el doble aspecte d'intensitat i extensió les normes compreses en l'Estatut de l'Autonomia integral de Catalunya, aprovat per l'Assemblea de la Mancomunitat i representacions parlamentàries de la nostra terra i ratificat pels Municipis catalans.

2.º Passar al Consell de Pedagogia, perquè adapti

l'acord a la Institució que correspongui, la proposició aprovada en la qual es proposà:

I. — Que la Fonècia d'Estudis Normals, conservant la seva estructura i reforçant-la si cal, es nomeni Patronat de l'Escola Catalana.

II. — Que respectant, aprofitant i encoratjant l'obra realitzada i que realitzin els altres, la seva pròpia sigui de coordinar esforços i d'estudiar solucions conjuntes.

III. — Que la seva activitat tingui un triple objectiu:

a) Pedagògic: Formar i orientar els mestres catalans, confeccionar els programes i els llibres escolars, seleccionar el material, etc.

b) De propaganda: Promoure arreu de Catalunya, en la forma en cada cas més adequada, la formació d'Escoles catalanes.

c) Tutelar: Plaçar els mestres sortits dels Estudis Normals i els altres que puguin assimilar-se'ls, a les Escoles que s'acullen al Patronat, etc.

3.º Passar al Consell de Pedagogia la proposició

acceptada per l'Assemblea com a moció al Consell, en la que s'interessu que, per a major realç i solemnitat del Campionat de Catalunya de Fútbol, es concedeixi una copa que s'anomenarà Copa Catalunya, entenent-se que serà guanyador d'aquesta copa el Club que compleixi les condicions que fixarà la Ponència de Cultura física.

4. Passar, també, al Consell de Pedagogia la proposició acceptada per l'Assemblea com a moció al Consell Permanent, en la que s'interessa que la tasca patriòtica que realitza la Mancomunitat de Catalunya, mitjançant les Institucions de Cultura, tingui una major extensió forana, i que, feta excepció de l'ensenyament superior, les altres manifestacions s'orientin en un sentit de major universalització.

5. Passar a estudi del Conseller de Carreteres, camins i ponts, el dictamen aprovat per l'Assemblea en el qual s'encomana al Consell que publiqui, tan aviat com sigui possible, una segona edició del pla general de vies de comunicació aprovat per l'Assemblea en sessió de 6 d'agost de 1920, introduint-hi les esmenes i addicions que comportin els acords posteriors de la mateixa Assemblea i acompanyant-la d'un mapa on gràficament es representi la situació de les vies que conté el pla, de les que conserva la Mancomunitat i de les que actualment té en construcció.

6. Passar a informe del Cap de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, la proposta d'inclusió al pla general dels ponts sobre el Noguera Pallaresa en terme de Boren, i sobre el mateix riu en el districte de Llavorsí, per a comunicar el poble de Sant Romà amb la carretera de Balaguer a la frontera.

7. Passar, també, a informe del Cap de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, la proposta d'inclusió en el pla preferent de construcció de camins veinials, del de Torà a Clariana amb ramal a Les Birlotes.

8. Passar a estudi del Conseller d'Agricultura, el dictamen aprovat per l'Assemblea, encomanant al Consell que es captingui de preparar la possible assegurança mutual de la ramaderia a tot Catalunya, perquè, en el temps més benar possible, presenti un projecte d'acord per al seu establiment; i la moció verbal del Diputat Sr. Palau, interessant que l'asseguradora agrícola s'ampliï a tota la producció.

9. Passar a la Direcció dels Serveis tècnics d'Agricultura el dictamen aprovat per l'Assemblea, en el que es recull la proposició demanant que s'adoptin diverses mesures per a remeiar la crisi que plana damunt els vinyaters catalans, a l'objecte que la dita Direcció tingui en compte per completar els estudis que sobre la matèria té pendents de tramitar.

10. Passar a la Direcció dels Serveis tècnics d'Agricultura el dictamen aprovat per l'Assemblea, facultant el Consell Permanent perquè prengui les mesures necessàries per combatre les malures principals que actualment ataquen els cultius agrícoles i per remeiar la crisi econòmica que sofreixen moltes de les comarques catalanes.

11. Passar a la Direcció dels Serveis tècnics d'Agricultura i a la Secció de Política Social Agrària, la proposició interessant l'expansió de la comercialització agrícola, perquè, previ estudi, proposin la realització de tot el que sigui pràcticament possible als fins que en la dita proposició es determinen.

12. Donar-se per assabentat el Consell, a l'objecte de tenir-ho en compte si s'escau i en son dia, de la proposició incidental aprovada per l'Assemblea en la que es declam inecessari fer el plebiscit que es demanava entre els Municipis de Catalunya, preguntant-los si són partidaris de l'abandó absolut i immediat del Marroc i consegüent repatriació dels soldats catalans;

i en la que s'afirma la necessitat de limitar l'acció al Marroc a una obra civil, renunciant si és necessari a extensions de territori.

13. Donar-se per assabentat el Consell del dictamen aprovat per l'Assemblea passant com a moció la proposició en la que es demana que en la commemoració de l'11 de setembre la bandera que trameteren els catalans d'Amèrica sigui col·locada al baixó de la plaça de Sant Jaume; que es construeixi una bandera igual a l'esmentada, per tal d'exhibir-la durant les festes que la Mancomunitat celebri.

14. Encomanar a la Presidència el compliment de l'acord de l'Assemblea en sentit de demanar l'indult de l'empresonament per Catalunya S. Delcós i el de tots els condemnats i processats per delictes d'opinió.

15. Donar-se per assabentat el Consell, per a tenir-ho en compte a son dia, de la moció interessant que un mes abans de la reunió de l'Assemblea el Consell hagi tramès a les Comissions permanents que correspongui, tots els projectes d'acord sobre els quals hagi de dictaminar, i que quan es tracti de projectes de pressupostos, siguin tramesos els capítols corresponents de les despeses a les Comissions a les quals puguin interessar; entenent-se que el Consell Permanent, en fer-se càrrec de la moció, procurarà que els projectes d'acord siguin repartits als senyors Diputats i passats a les Comissions amb la major anticipació possible, i que del projecte de pressupost en tindran coneixement en la part que els correspongui les Comissions respectives.

16. Passar a estudi del Conseller de Beneficència i Sanitat, el dictamen aprovat per l'Assemblea, recollint, com a moció al Consell, la proposició en què s'interessa que la Mancomunitat inspiiri en determinades orientacions que s'indiquen els Serveis de Beneficència i Sanitat.

17. Passar a la Secció forestal dels Serveis d'Agricultura, la moció verbal del Diputat Sr. Palau interessant que s'investigui el número de Municipis castigats pels incendis de boscos d'aquest estiu i s'estudiï la manera de remeiar els danys.

18. Passar a informe de l'Enginyer Cap de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, les següents mocions verbals:

Del Diputat Sr. Palau, interessant la intensificació de la construcció de camins de muntanya.

Del Diputat Sr. Massó i Llorens, interessant la construcció d'un pont a la riera de Torrelles.

Del Diputat Sr. Turro, interessant la plantació d'arbres a les carreteres de la Mancomunitat.

19. Passar nota a Secretaria de la Presidència de les mocions verbals del Diputat Sr. Nicolau, interessant la impressió del reglament de l'Assemblea amb les reformes introduïdes, i del Diputat Sr. Xuclà, interessant que en les publicacions de la Mancomunitat no s'esmenti el fet de no tenir representació parlamentària el partit de Cervera, per càstig del Tribunal Suprem.

20. Passar al Negociat de Política Social, la moció verbal del Diputat Sr. Vinyals, interessant la gestió del Consell prop del Govern de l'Estat espanyol perquè sigui presentat un projecte de llei regulant l'Inquilinat.

— A l'objecte de proveir les vacants produïdes per renovació de les Diputacions i nova constitució de la Mancomunitat, en les Juntes i Patronats on aquesta té representació, designar el Diputat D. Ferran de Sagarra, com a vocal del Patronat de la Biblioteca de Catalunya; el Diputat D. Mamel Massó i Llorens, com a vocal del Comitè de la Fira de Mostres; el Conseller D. Romà Sol, el Diputat D. Lluís Nicolau d'Oller i els Srs. D. Lluís Duran i Ventosa i D. Lluís Ferrer i Bàrbara, per a formar part del Patronat de

l'Escola Catalana d'Art Dramàtic; reelegí els Diputats B. Ricard de Capmany i D. Mannel Massó i Llorens, per a formar part del Patronat de l'Escola d'Indústries de Teixits de Pont de Canet de Mar, i el Diputat D. Alfred Pereña, per a formar part del Patronat del Museu d'Art de Lleida, i encomanà els senyors Consellers que formulin per a una de les properes reunions del Consell les propostes dels altres delegats representants de la Mancomunitat en les Institucions que respectivament depenguin de llur gestió.

(Sessió del dia 10 de setembre de 1923.)

Continuant la provisió de vacants produïdes per renovació de les Diputacions i nova constitució de la Mancomunitat, en les Juntes i Patronats on aquesta té representació, designar per cobrir aquelles els senyors que a continuació s'esmenten:

Comissió de Sanitat. — Reelecció de D. Joan Bosch per al càrrec de Vocal-diputat, i reelecció dels membres no Diputats que formen part de la Comissió.

Consell de Pedagogia. — Nomenament de Vice-president segon, a proposta del Vice-president primer, a favor del Diputat D. Ramon d'Abadal, i de Consellers Diputats a favor dels Srs. Josep M. Gich, Ferran Valls i Joan Colominas Maseras, a proposta de la Presidència.

Ponència d'Educació física. — Srs. Lluís Nicolau d'Oliver i Gaspar Rosés, Diputats vocals.

Junta de Museus de Barcelona. — Srs. Ricard de Capmany, Josep M. Bassols i Iglésias, Ferran Valls i Ferran de Sagarra, Vocals-diputats; i Srs. Ramon d'Alós i Jeroni Martorell, Vocals tècnics.

Institut d'Orientació Professional. — Sr. Ramon Noguer i Comet, Conseller de Política Social, President, delegat de la Presidència de la Mancomunitat, i senyor Joan Colominas Maseras, Vocal-diputat.

Patronats locals de Biblioteques Populars. — Reelecció de tots els senyors Diputats que actualment en formen part.

Laboratori general d'Assaigs. — El Sr. Josep M. Fradera i Pujol, Vocal-diputat en la Junta consultiva i en el Comitè executiu.

(Sessió del dia 18 de setembre de 1923.)

Designar els Srs. Antoni Jansana, Ferran Valls Tàberner, Josep M. Bofill i Pitxot i Manuel Llenas i Fernández per formar part de la Junta de Ciències Naturals en concepte de Vocals-diputats els dos primers, i com a Vocals-tècnics els altres.

(Sessió del dia 26 de setembre de 1923.)

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prendre esment d'un ofici de l'Alcaldia de Terrassa donant compte de l'acord d'aquella Corporació municipal, en sentit de dirigir-se a la Mancomunitat demanant-li que convoqui urgentment tots els Ajuntaments de Catalunya perquè acordin demanar al Govern espanyol l'abandonament immediat de l'aventura del Marroc i, si és precis, l'abandonament absolut de terres africanes; acordant-se adjuntar aquesta comunicació a l'expedient de la proposició presentada en igual sentit a la darrera Assemblea, per a donar-li el tràmit que calgui.

— Disposar l'assistència oficial corporativa de la Mancomunitat en la inauguració de l'Exposició del Mòble, que es celebrarà el proper dijous, dia 13.

— Que constés en acte, i fos comunicat a la vegada al representant consular del Japó a Barcelona, el con-

de la Mancomunitat per l'hecatombe que afligeix aquella nació.

(Sessió del dia 10 de setembre de 1923.)

Escoltades les manifestacions del senyor President, donant compte de la seva actitud amb motiu de l'establiment del nou règim en el governament de l'Estat espanyol, i de la comunicació feta al senyor Marqués d'Estella i acceptada per aquest, amb motiu de la visita de cortesia amb que correspongué la salutació del General comunicant-li la constitució del Directori Militar, aprovar, per vot unànime, la conducta del President, i facultar-lo per donar a la premsa, si ho creia oportú, el document que s'ha esmentat.

(Sessió del dia 17 de setembre de 1923.)

Examinat detingudament el text oficial del R. D. contra el separatisme, de 18 de setembre corrent, a l'objecte d'establir les normes que obliguen al seu compliment ineludible, fer constar, el Consell, la seva protesta, atenció que el decret sobrepassa la seva finalitat, impedit l'ús de la gloriosa bandera barrada que fou l'ensenyia real que tantes vegades guià cap a la glòria el poble català, i posant límits a l'ús de la llengua catalana, excluint-la de la convivència amb la llengua castellana i negant el dret d'usar-la en els moments solemnes per les autoritats.

— Acordar encomandar a Secretaria la redacció d'una missatge als alts Poders de l'Estat, exposant el sentiment de pena de tot el poble català i protestant de la minva d'un dret avui consagrat com a dret dels pobles amb tanta força i autoritat que foren proclamats els drets individuals.

— Visitar oficialment l'Exposició del Mòble, el proper dijous, dia 13 d'octubre, a les quatre de la tarda, assabentant-se en aquest sentit, i als efectes oportuns, a la Direcció de l'esmentat certamen i a Majordomia de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 25 de setembre de 1923.)

Notícies i documents

El President del Consell Permanent va lliurar als periodistes la següent nota, presentada al Cap del Directori:

Homes civils desitgem el desenrotllament de la vida política dintre els mitjans normals de l'època. Actualment a Espanya aquests mitjans són metòdicament corromputs pel poder públic i un gran sector de la política. La compra de vots, la coacció a mitjà armat, la falsificació de documents, estrafan la voluntat popular que designa els governants. Aquests fets no tant sols són tolerats sinó que fins troben l'ampar dels alts Tribunals i de les Corts. Així no tenim un poder civil, sinó una ficció de vida civil. El poder, demés, ha estat emparat, no per governar, sinó per a l'exploració normal del país en profit de les arques particulars. Podem dir-se paral·lelament una frase del manifest del General Primo de Ribera "que la tupidia red ha cògido en sus maillas, secuestrándola, no solo la voluntad Real, sino la voluntad del país". La lluita s'estableix, doncs, entre un fet extralegal i la corrupció. En el dilema, optem pel primer.

Tots desitgem poder col·laborar a la grandesa comú de la terra hispànica. Companys nostres ho han intentat i el desengany els ha allunyat de l'obra. Nosaltres creiem també que el mitjà de comú convivència i actuació en el moment actual seria "crear la regió forta i amb mitjans propis, establint oficines i personal i delegant-li l'Estat importants serveis que escarregarien l'administració central i establiment tot el règim

damunt una base d'estricta moral i d'elevada justícia".

La regió deixaria d'ésser cosa morta, pobre, sense facultats, i amb la llibertat dels seus actes i la seva riquesa emprada en el país, s'accentuaria fàcilment l'esplendor que esclata en els més modestos assaigs. L'Estat no hauria d'ésser tampoc un símbol fred i mort i desitjaríem que no ho fos en els nostres esperits per poder col·laborar a l'obra de la seva grandesa.

Per a això cal la satisfacció interior que dona el viure amb llibertat i dignitat.

Així, la Regió feta harmonitzaria amb l'Estat fort, tenint aquella per ample límit del seu desenvolupament l'existència col·lectiva d'Espanya que per ésser gran, conservant la seva unitat estatal ha d'ésser vària i formada de regions lliures delimitades per la naturalesa i la història.

Aquesta unitat ve definida pel dret polític i no és l'uniformitat infecunda, i no és difícil precisar-la fent-la sortir de la vaguetat amb què sovint s'enbolcalla i envuola.

Consisteix essencialment en l'existència d'un Poder central, acatat per tots, en la unitat de l'exèrcit i marina, en la bandera estatal comú, en la unitat de les relacions exteriors; i la conveniència exigeix, demés, l'exercici d'algunes funcions com el servei de ferrocarrils, canals i comunicacions d'interès general, la legislació penal i mercantil, el sistema de monedes, pesos i mesures, la legislació social, etc.

L'Estat descarregat de tantes tràfecs i minucies es sentiria apte per a la seva obra pròpia i exerciria noblement, cuidadament la seva missió, no com ara, atafegadament, com un ser plebè, cansat i mecanitzat.

En aquests termes la nostra adhesió fàcilment passaria d'aquella precisa i estricta que tenim per al poder constituït a la més íntima i cordial base de l'activitat fecunda amb què col·laboraríem a l'obra generosa iniciada.

PALAU DE LA GENERALITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el compte presentat per l'industrial Pere Lagrassa, amb data 31 de juliol pròpassat, per treballs de fusteria realitzats al Negociat d'Arquitectura, d'import 167'60 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 26 del Pressupost vigent.

Aprovar el compte presentat, amb data 31 de juliol darrer, per la casa Torras, per treballs i materials emplaats en les obres de consolidació del Pati de Sant Jordi del Palau de la Generalitat, d'import 2,950'65 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 72 del Pressupost vigent.

Aprovar la factura presentada per la companyia Venezia-Munio, d'import 12,000 liras, que, al canvi de 32 per 100 i comissió, representen 3,849'60 ptes., preu de les tres aranyes destinades a la Sala d'Assemblees, i el compte presentat per la mateixa casa, de les despeses de transport i assegurança, d'import 951'45 liras, equivalents, al canvi de 30'85 per 100, a 293'52 ptes., quedant així justificada la inversió dels lliuraments n.º 248 i 1113, expedits amb càrrec a la part. 71 del Pressupost vigent, per atendre les referides despeses, en virtut de l'autorització concedida per acord del Consell Permanent de data 2 de maig de l'any corrent.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

Aixecar la retenció acordada pel Consell en sessió de 14 de desembre de 1922, de l'import dels comptes presentats amb data 31 d'octubre anterior, per l'indus-

trial Francesc Casas, per treballs d'apuntament de la galeria gòtica del Pati de Sant Jordi i de restauració de la Sala d'Assemblees del Palau de la Generalitat, que, en quant a 1,129 ptes., restaven subjectes, en concepte de fiança, per respondre del compliment del contracte celebrat amb el mateix industrial per a la construcció i col·locació de portes en les sales immediates al Pati dels Tarongers i dels armadors de la Sala d'Assemblees; comunicant-se aquest acord a l'interès i al Departament d'Intervenció, als efectes conseqüents.

(Sessió del dia 18 de setembre de 1923.)

Aprovar el compte presentat per J. Causí, per material subministrat per a obres executades al Palau de la Generalitat, amb data 30 d'agost pròpassat, d'import 740'70 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 72 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 26 de setembre de 1923.)

NEGOCIAT D'ARQUITECTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Cap-director d'Administració, prendre els següents acords:

Aprovar la relació de les quantitats que han d'abonar-se als auxiliars del Negociat d'Arquitectura, amb càrrec a la part. 26 del Pressupost vigent, per hores de treball durant el mes d'agost pròpassat, a saber:

Al Sr. Josep M. Camarasa, 253'75 ptes.; al Sr. Josep Sánchez, 202'12; al Sr. Miquel Masden, 63; al Sr. Alfred Figueras, 246'75, i al Sr. Jaume Bonet, 348 ptes.

Aprovar la relació de les quantitats que han d'abonar-se a l'auxiliar del Negociat d'Arquitectura, Sr. Josep M. Camarasa, per despeses del viatge a Tarragona i Reus, el dia 6 de juliol pròpassat, d'import total 23'00 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 26 del Pressupost vigent.

Aprovar les relacions de les quantitats que han d'abonar-se a l'auxiliar del Negociat d'Arquitectura, Sr. Ramon Faro, per despeses de viatge a Girona i Salt, durant els dies 26 i 27 de juliol pròpassat, d'import 62'50 ptes., i per hores extraordinàries de treball en els mateixos dies, d'import 25 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 26 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

MAJORDOMIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atesa la proposta de l'Interventor general, amb el vist i plan del Conseller de Finances, aprovar la relació de despeses presentada pel senyor Majordom de la Mancomunitat, corresponents al mes de juliol d'enguany, com a justificació de la inversió de la quantitat de pesetes 5,243'31.

(Sessió del dia 25 de setembre de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

De conformitat amb la proposta que, per unanimitat,

ha formulat el Tribunal que es designà en sessió del dia 9 del passat mes d'agost, per procedir, amb subjecció a l'art. 15 del Reglament d'Oficines a l'examen-revisió de la capacitat, conducta, activitat, exactitud, regularitat i treballs fets per l'encarregat de l'Arxiu d'aquesta Corporació, Sr. Joan Ruiz i Porta, renovar indefinidament el nomenament o ingrés definitiu de l'esmentat funcionari Sr. Ruiz i Porta, als efectes dels articles 15 i 24 del vigent Reglament d'Oficines, a comptar del dia 1.ª d'agost propassat, que va complir els cinc primers anys de serveis.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

CULTURA I INSTRUCCIÓ

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIU

LABORATORI GENERAL D'ASSAIGS I CONDICIONAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat de la relació de les peticions d'assaig rebudes per l'Administració del Laboratori general d'Assaigs i Condicionament, durant el mes d'agost propassat.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

Autoritzar en Salvador Crivillès per substituir la fiança que té constituïda a la Secció de Caixa de la Mancomunitat, a fi de respondre de les obres d'habilitació d'un edifici de la Universitat Industrial destinat a Condicionament tèxtil per la fiança personal que donarà la Companyia General de Crèdit.

(Sessió del dia 18 de setembre de 1923.)

Disposar que, de conformitat amb la distribució de la part. 108 del vigent Pressupost de despeses, aprovada pel Consell en la seva reunió del dia 16 de maig darrer, correspondrà a N'Antoni Cumella i Pau, Enginyer- operador del Laboratori d'Electricitat i Mecànica, del Laboratori general d'Assaig i Condicionament, el sou de 5.000 ptes. anuals, que es farà efectiu amb càrrec a la dita partida.

(Sessió del dia 25 de setembre de 1923.)

CONSERVACIÓ I CATALOGACIÓ DE MONUMENTS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat d'un telegrama de l'Alcalde de Tossa, regravant els treballs de la Secció de Conservació de Monuments de la Mancomunitat, per a la conservació de les antigues muralles i del recinte vell d'aquella localitat.

— El Conseller Sr. Lloret donà compte de la visita feta al Monestir de Vallbona de les Monges i de la rei-

PUBLICACIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Posar a la venda l'edició del llibre *L'Obra realitzada*, fixant en 20 ptes. el preu total dels tres volums que conté i en 12, 6 i 6, respectivament, el preu del primer, segon i tercer volum, venuts separatament, amb el benefici que als llibrers se'ls farà un descompte del 25 per 100, sense otorgació de privilegi de venda a cap d'ells.

(Sessió del dia 10 de setembre de 1923.)

terada manifestació d'agraïment amb què la Mare Alsodessa li recorda el concurs de la Mancomunitat per a la restauració del cimbori d'aquell Monestir.

(Sessió del dia 10 de setembre de 1923.)

MAPA GEOLÒGIC DE CATALUNYA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat de l'estat del tiratge de les fulles de prova del Mapa geològic, corresponents a Barcelona.

— Fixar el preu de 3'50 ptes. per a cada un dels exemplars de la fulla n.º 34, Vilafranca del Penedès, del Mapa geològic de Catalunya, edició senzilla, que es posin a la venda, i el de 4 ptes. exemplar per als editats en paper luxe.

(Sessió del dia 26 de setembre de 1923.)

MUSEUS, BIBLIOTECUES I ARXIU

ESCOLA SUPERIOR DE BIBLIOTECARIES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Disposar que per als efectes de la nòmina s'entengui que les alumnas de l'Escola Superior de Bibliotecaries, Sres. Pilar Belmonte, Rosa Sarrado i Trinitat Pi, han començat, des del dia 23 del corrent mes de setembre, practiques extraordinàries, retribuïdes a raó de 1.000 pessetes anuals; des del dia 13 del corrent mes l'alumna Srta. Lluïsa Ribas, la qual, amb les tres anteriors, realitzen les practiques a la Biblioteca del Moble, instal·lada per la Mancomunitat a l'Exposició; i que, també, per als efectes de la nòmina s'entengui que l'alumna de la referida Escola, Srta. Teresa Cabana, ha començat, a partir del dia 23 del corrent mes de setembre, practiques extraordinàries a la Biblioteca Popular de Fineda, a l'objecte que no quedi tancada la Biblioteca durant les vacances de la titular, essent les practiques retribuïdes a raó de 1.800 ptes. anuals.

(Sessió del dia 26 de setembre de 1923.)

BIBLIOTECA POPULAR DE BORGES
BLANQUES

Notícies i documents

Durant el mes de setembre han concorregut a la Biblioteca 748 lectors: 69 homes, 15 dones i 664 infants; els quals han consultat 888 obres: Llibres d'infants, 849; Literatura, 30; Història i Geografia, 73; Ciències aplicades, 10; Filologia, 10; Belles Arts, 7; Obres generals, 7; Religió, 2; Llegidors de revistes i periòdics, 37.

Han fet ús del Servei de préstec 41 homes, 10 dones i 36 infants. Han llegit 80 obres. Són 10 els llegidors inscrits en el sudsit Servei de préstec durant el passat mes.

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana ha triat a aquesta Biblioteca un exemplar de l'obra *Les Ciències en la vida de la llar*, de Rosa Sensat.

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET
DE MAR

Notícies i documents

Durant el mes de setembre han concorregut a la Biblioteca 1,524 lectors: 288 homes, 291 dones i 945 infants.

S'han llegit 2,356 obres: 2,069 a la Sala de lectura i 287 a domicili.

Els llibres llegits a la Sala de lectura, per ordre de preferència, són els següents: 1,526 Llibres d'infants, 257 de Literatura, 95 de Belles Arts, 71 de Coneixements generals, 39 de Ciències aplicades, 34 de Geografia i Història, 27 de Filologia, 10 de Ciències socials i Dret, 4 de Filosofia, 4 de Ciències tècniques i 2 de Religió.

Han llegit diaris i revistes 138 lectors.

Els llibres llegits a domicili són: 152 de Literatura, 70 Llibres d'infants, 21 de Ciències aplicades, 15 de Ciències socials i Dret, 12 de Geografia i Història, 5 de Belles Arts, 4 de Filosofia, 4 de Religió, 3 de Ciències tècniques i 1 de Filologia.

Han utilitzat el préstec 135 llegidors: 68 homes i 67 dones.

De la Biblioteca de Catalunya s'han llegit 25 obres.

La Biblioteca s'ha vist honorada per 121 visitants. S'han registrat els llibres següents: Rosa Sensat, *Les Ciències en la vida de la llar*, donatiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana; *Enciclopèdia Espasa*, vol. I; R. Kipling, *El Llibre de la Jungla*, vol. II, i *Miscel·lània Prat de la Riba*, vol. I.

El dia 2 varem inaugurar les sessions ordinàries de rondalles per a infants, que tindran lloc els primers diumenges de mes, a càrrec de les Bibliotecàries.

BIBLIOTECA POPULAR DE FIGUERES

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:
Concedir, sense limitació de temps, a la Bibliotecària de la Mancomunitat de Catalunya, Directora, fins ara, de la Biblioteca Popular de Figueres, Srta. Olga Kirchner i Catalan, l'excedència del Cos de Bibliotecàries, quedant el Consell Permanent satisfet del sol i intel·ligència amb què la Srta. Kirchner ha exercit fins ara el càrrec de Bibliotecària en les nostres Biblioteques.
(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

Notícies i documents

Durant el mes de setembre han concorregut a la Biblioteca 1,186 lectors: 668 homes, 67 dones i 451 infants. Han estat consultades 1,730 obres: 747 Llibres d'infants, 58 Obres generals, 17 de Filosofia, 11 de Religió, 29 de Ciències socials i Dret, 36 de Filologia, 75 de Ciències pures, 109 de Ciències aplicades, 117 de Belles Arts, 308 de Literatura i 142 d'Història i Geografia.

Han llegit diaris i revistes 243 lectors.

Els llibres llegits a domicili són: 45 de Literatura, 0 de Ciències pures, 8 de Belles Arts, 4 d'Història i Geografia, 3 d'Obres generals, 2 Llibres d'infants, 1 de Filosofia, i 1 de Ciències pures.

Han utilitzat el Servei de préstec 66 llegidors: 37 homes i 29 dones; i s'han inscrit al dit Servei, 14 lectors.

De la Central de Biblioteques Populares s'ha rebut el vol. I de l'*Enciclopèdia Espasa*. De R. Kipling, *El llibre de la Jungla*, vol. II. De l'Institut d'Estudis Catalans, *Miscel·lània Prat de la Riba*, vol. I. Publicacions de l'Institut de Ciències, *Flora de Catalunya*, per J. Cadevall, vol. III, fasc. V. Servei Meteorològic de Catalunya, *Sondatges de l'atmosfera lluny de Barcelona amb globus pilots, des del 1.º d'octubre al 31 de desembre de 1922*, per A. Quixal. *Pluges a Catalunya durant l'hivern de 1922-1923*, per J. Febrer. De l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, *Les Ciències en la vida de la llar*, per Rosa Sensat de Ferrer; i el llibre *Contribución al estudio de la administración de Barcelona por los franceses, donatiu de l'autor*.
S'han redactat i intercalat 145 cèdules.

BIBLIOTECA POPULAR D'IGUALADA

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:
Aprovar l'informe dels senyors Director tècnic de Biblioteques Populares i Secretari general d'Ensenyança primària i secundària, referent a la concessió de la Biblioteca Popular d'Igualada, disposant que en donar-se'n comunicació a l'Alcaldia d'aquella ciutat se li faci avinent que essent les bases del concurs llei en la matèria, no es poden alterar i cal complir-les.
(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:
Encomandar a la Bibliotecària, Srta. Aurèlia Sabanés i Durich, la substitució de la Bibliotecària d'Olot Srta. Maria del Pinar Herp i Samartí, que està en ús de llicència, entenent-se que la dita substitució començarà amb data 4 de setembre d'enguany, amb el sou de 3,000 pessetes anuals.
(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

Notícies i documents

Durant el mes de setembre han concorregut a aquesta Biblioteca 561 llegidors: 314 homes, 105 dones i 142 infants.

S'han llegit a la Sala de lectura 750 obres, distribuïdes així: Llibres d'infants, 246; Obres generals,

36; Filosofia, 12; Religió, 12; Ciències socials, 20; Filologia, 28; Ciències pures, 11; Ciències aplicades, 44; Belles Arts, 121; Literatura, 151; Història i Geografia, 69.

Hi ha hagut 85 lectors de periòdics i revistes.

Han utilitzat el Servei de préstec 171 llegidors. Les obres llegides, són: Llibres d'infants i Obres generals, 32; Filosofia, 8; Religió, 5; Ciències socials, 3; Filologia, 3; Ciències pures, 4; Ciències aplicades, 7; Belles Arts, 12; Literatura, 136; Història i Geografia, 14. Total, 202.

A la Biblioteca central s'han demanat 2 obres en préstec. S'han inscrit 9 llegidors al Servei de préstec.

Han estat redactades 60 cèdules i intercalades, 275. Obres rebudes: *Les Ciències aplicades a la llar*, de la Sra. Rosa Sensat, donatiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana i el *Boletín de Estadística* (abril-juny 1923), que publica la Direcció d'Estadística del Ministeri del Treball, Comerç i Indústria, procedent de la Central de Biblioteques.

El dia 5 el Sr. Civera Sormanó donà una conferència, desenvolupant el tema: «Els clàssics catalans», que posà fi al curs de gramàtica catalana que aquí donava.

Entre altres ha visitat la Biblioteca el Sr. J. Massó i Torrents.

BIBLIOTECA POPULAR DE PINEDA

Notícies i documents

Durant el mes de setembre han concorregut a la Biblioteca 512 lectors: 136 homes, 122 dones i 254 infants. Els visitants han estat 38.

Les obres que s'han llegit, són: 454 Llibres d'infants, 11 d'Obres generals, 2 de Filologia, 3 de Religió, 30 de Ciències socials i Dret, 7 de Filologia, 11 de Ciències pures, 11 de Ciències aplicades, 46 de Belles Arts, 187 de Literatura i 33 d'Història i Geografia. Total, 815 obres. Les publicacions periòdiques han estat llegides per 113 lectors: 76 homes, 20 dones i 17 infants.

S'ha demanat una obra en préstec a la Biblioteca de Catalunya.

S'han rebut vuit cadires que s'havien encarregat a la Direcció de Biblioteques Populars.

S'ha rebut *La Vila de Maigrat i els contorns*, donatiu del seu autor, Mn. Felix Paredada, per a la col·lecció local; i *Les Ciències en la vida de la llar*, de Rosa Sensat de Ferrer, donatiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

BIBLIOTECA POPULAR DE SALLEN

Notícies i documents

En l'actual mes han estat 573 els lectors que han concorregut a la Sala de lectura. D'aquests, 243 són homes, 100 dones i 230 infants. S'han llegit 647 obres, repartides, per ordre de preferència, en la següent forma: 277 Llibres d'infants; 92 de Literatura; 55 de Ciències aplicades; 53 de Belles Arts; 42 d'Obres generals; 40 d'Història i Geografia; 33 de Ciències pures; 21 de Ciències socials; 18 de Filologia; 9 de Filologia, i 7 de Religió.

En préstec s'han deixat 35 volums: 1 Llibre d'infants; 2 d'Obres generals; 4 de Filologia; 11 de Ciències aplicades; 4 de Belles Arts; 12 de Literatura i 1 d'Història. Han utilitzat aquest Servei 29 lectors: 16 homes, 11 dones i 2 infants.

Els diaris i revistes han estat llegits per 143 lectors: 83 homes, 46 dones i 9 infants.

Els dies 8, 9 i 10, en els quals s'escaigué la festa major d'aquesta vila, fou visitada la Biblioteca per 228 persones, la major part gent forastera.

De la Direcció tècnica s'han rebut els llibres: *Miscel·lània Prat de la Riba*, vol. 1; Kipling, *El llibre de la Jungla*, vol. 11, i el fasc. v del vol. III de *Flora de Catalunya*.

El dia 28 rebérem una breu visita de la Sra. Maria del Pilar Herp, Bibliotecària a Olot.

Des del dia 1.er d'octubre tornará a regir l'horari en la forma establerta per a l'hivern: de cinc a nou els dies laborables i de deu a una del matí els diumenges i dies festius.

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Notícies i documents

Durant el mes de setembre han concorregut a la Biblioteca 530 lectors: 359 homes, 45 dones i 126 infants. Les obres consultades són 613, repartides així, entre les diferents matèries: Secció infantil, 325; Obres generals, 33; Filosofia, 6; Religió, 6; Ciències socials, Dret i Pedagogia, 17; Filologia, 12; Ciències pures, 21; Ciències aplicades, 22; Belles Arts, 28; Literatura, 110; Història i Geografia, 24. Periòdics i revistes llegits, 160.

Les obres deixades en préstec són 216, n'hi ha 9 de la Biblioteca de Catalunya. El número de lectors que s'ha aprofitat del servei és 144: 79 homes, 44 dones i 21 infants. Els novament inscrits són 10.

Durant aquest període han visitat la Biblioteca 53 persones.

De Direcció tècnica es rebé el vol. 11 de *El llibre de la Jungla* i *Boletín de Estadística*, 2.ª època, n.º 2. De la Mancomunitat, Joaquim Febrer, *Plagues a Catalunya durant l'hivern de 1922-1923*; Antoni Quixal, *Sondatges de l'atmosfera lliure a Barcelona amb globus pilots, des del 1.er d'octubre al 31 de desembre de 1922*. Es rebé, també, *Quaderns d'Estudi*, n.º 36, vol. xv.

BIBLIOTECA POPULAR DE VENDRELL

Notícies i documents

Durant el mes d'agost han concorregut 1.119 llegidors: 342 homes, 314 dones i 463 infants, els quals han consultat 1.439 obres, repartides, per ordre de preferència, com següeix: Llibres d'infants, 795; Literatura, 386; Ciències aplicades, 64; Belles Arts i Esports, 56; Història i Geografia, 52; Obres generals, Enciclopèdies, 26; Filologia, 24; Ciències teòriques, 15; Filosofia, 11; Dret i Ciències socials, 10; llegidors de revistes i periòdics, 190.

Servei de préstec: Se n'han gaudit 53 inscrits; 21 homes i 32 dones, els quals han consultat 67 obres, 7 de les quals han estat sol·licitades a la Biblioteca de Catalunya.

S'ha adquirit, del Servei Meteorològic de Catalunya: Jardí, *Deu anys d'observacions teunoplumiométriques a Tivissa*; Fontseré, *Sondatges de l'atmosfera lliure a Barcelona amb globus pilots, durant els anys 1919-1920*; Comissió de repoblació forestal de la Mancomunitat de Catalunya, *VII. Incendis de boscos*.

El dia 17 rebérem la visita de la colònia Vilamar instal·lada a la veïna platja de Calafell. El grup estava

compost de dos cents cinquanta nens acompanyats de llurs professors i digne Director Sr. Martorell.

El dia 27 d'agost al 10 de setembre inclou, el Consell de Pedagogia els ha concedit de vacances a la Biblioteca d'aquesta Biblioteca Popular, Sra. Adela Riera Cané, havent estat designada per a substituir-la la Sra. Lluïsa Rivas, alumna del tercer curs de l'Escola Superior de Bibliotecàries.

— Durant el mes de setembre ha estat concorreguda per 1.231 llegidors: 373 homes, 335 dones i 520 infants, els quals han consultat 1.516 obres, repartides de la següent manera: Llibres per a infants, 826; Literatura, 437; Ciències aplicades, 63; Història i Geografia, 62; Belles Arts i Esports, 51; Obres generals, Enciclopèdies, 31; Dret i Ciències socials, 15; Filologia, 13; Ciències teòriques, 7; Filosofia, 6; Religió, 5; Llegidors de revistes i periòdics, 306.

Servei de préstec: 42 llegidors, i han consultat 75 obres.

Havem rebut en donatiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyament Català *Les Ciències aplicades a la llar*, per Rosa Sensat; *mica, Quixal, Sondatges de l'atmosfera lliure a Barcelona amb globus pilots, des del 1.º d'octubre al 31 de desembre de 1922*; *Febrer, Pluges a Catalunya durant l'hivern de 1923-1924*.

D'acord amb el Departament d'Ensenyament domèstic estem organitzant un curs de Cuina per a darrers de novembre pròxim.

S'han adquirit vint-i-cinc cadires a fi de donar llure cabuda als constants llegidors d'aquesta Biblioteca.

ENSENYAMENT

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA DEL TREBALL

Acordà el Consell:

Nomenar, a partir del dia 1.º d'octubre de l'any actual, per un any, el Sr. Alfred Ramoneda i Holder, Professor del primer i segon curs de Filatura de la Secció d'Indústries tèxtils de l'Escola del Treball, amb obligació de quatre hores setmanals de classe i la direcció de les pràctiques, amb la retribució anual de 2.000 pesetes, les quals seran fetes efectives en la següent forma: 1.500 amb càrrec a la part. 73 de l'anex n.º 12 del Pressupost vigent, i les 500 restants amb càrrec a la part. 80 del mateix anex.

— Nomenar, també, a partir del 1.º del pròxim mes d'octubre, per un any, el Sr. Ramon Roca i Freixedes, Professor del primer i segon curs de pràctiques de Filatura de la Secció d'Indústries tèxtils de l'Escola del Treball, amb obligació de quatre hores setmanals de classe i la retribució anual de 2.000 pesetes, que li seran fetes efectives amb càrrec a la part. 70 de l'anex n.º 12 del Pressupost vigent.

— Nomenar, pel termini d'un any, a comptar del dia 1.º del pròxim mes d'octubre, els senyors que s'indiquen per als càrrecs de l'Escola del Treball que respectivament es relacionen:

Els Srs. Joan Masó i Bulbena i Josep L. Mirabet, ajudants tècnics de la Secció de Mecànica aplicada, amb l'assignació de 2.000 pesetes anuals per a cada un, que percebran amb càrrec a la part. 33 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

El Sr. Arnau Margarit i Calvet, ajudant tècnic de la Secció d'Electrotècnia, amb l'assignació de 2.000 pesetes

anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 44 de l'anex 12 del Pressupost en vigor.

El Sr. Artur Puig i Parcerisas, ajudant tècnic de la Secció d'Indústries químiques, amb el sou de 2.000 pesetes anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 52 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

El Sr. Raimon Duran i Reinald, ajudant tècnic de la Secció d'Arts de la Construcció, amb l'assignació de 2.000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 66 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

El Sr. Julià Manich i Illa, ajudant tècnic de la Secció de Indústries tèxtils, amb l'assignació de 2.000 pesetes anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 79 de l'anex 12 del Pressupost actual.

Vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública,

De conformitat amb les bases generals aprovades pel Consell Permanent en la seva reunió del dia 2 de maig de l'any actual, per al règim del Concurs general obert per a la provisió de les càtedres i places que vacaran a les Escoles de la Mancomunitat durant el present curs, són nomenats els senyors que s'indiquen per als càrrecs que a continuació s'expressen, amb les assignacions i durada de llurs nomenaments que respectivament es relacionen:

El Sr. Joan Monton i Blasco, Professor de Física i Química, de la Secció de Mecànica aplicada de l'Escola del Treball, pel termini de cinc anys, a comptar del dia 1.º del propassat mes de juliol, amb l'obligació de quatre hores setmanals de classe, i l'assignació de 1.500 pesetes anuals, que percebrà a partir del dia de la seva presa de possessió, que serà el dia 1.º del pròxim mes d'octubre, amb càrrec a la part. 3 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

El Sr. Lluís Clariana i Roca, Professor de Matemàtiques, tres cursos, del Departament de Fonèdors i Modelistes de l'Escola del Treball, fins al dia 30 de juny de 1923, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe i l'assignació de 2.000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 14 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

El Sr. Josep M. Puig i Marqués, Professor de Nacions de Física i Química, primer curs, de la Secció d'Indústries químiques de l'Escola del Treball, pel termini d'un any, a comptar del dia 1.º del propassat mes de juliol, amb les obligacions annexes al càrrec i la retribució de 500 ptes. anuals, que percebrà a partir del dia de la seva presa de possessió, que serà el dia 1.º del pròxim mes d'octubre, amb càrrec a la part. 45 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

Que el sou del Sr. Manuel Martínez i Marqués, s'adapti a l'escala corresponent, com a Professor de Química tèxtil de la Secció d'Indústries tèxtils de l'Escola del Treball, passant a percebre, per aquest càrrec, la retribució anual de 1.250 ptes., de les quals seran fetes efectives, 900 amb càrrec a la part. 74 de l'anex 12 del Pressupost vigent, i les 350 restants, amb càrrec a la part. 80 del mateix anex.

— Vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública:

1.º Fins el dia 30 de setembre de 1926, data en la qual acaba el seu primitiu nomenament de Professor de Dibuix, dos cursos, de l'Ensenyament de Calderers, planxistes i fumistes de l'Escola del Treball, es nomena el Sr. Joaquim Astor i Ribas, Professor del tercer curs de l'Ensenyament d'Ensenyament, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe i la retribució de 1.500 ptes. anuals per als tres cursos, les quals li seran fetes efectives amb càrrec a la part. 29 de l'anex 12 del Pressupost.

2.º Per la durada del seu primitiu nomenament de Professor de Ciències, curs únic, i de Física i Mecànica,

primers curs, de l'Ensenyament de Calderers, planxistes i fumistes de l'Escola del Treball, es nomena el Sr. Joan de Llaure i Karr, Professor de Ciències, curs únic, i de Plàstic i Mecànic, dos cursos, del sudit Ensenyament, amb l'obligació de cinc hores de classe setmanals i la retribució de 1.750 ptes. anuals, que li pertoca per la càtedra que regentava i el curs que li és acumulat, essent-li fet efectiva aquesta quantitat amb càrrec a la part. 27 de l'anex 12 del Pressupost en vigor.

3.º Fins el dia 30 de setembre de 1926, data en la qual acaba el seu primitiu nomenament de Professor de Tecnologia i Pràctiques de taller, dos cursos, de l'Ensenyament de Calderers, planxistes i fumistes de l'Escola del Treball, es nomena el Sr. Josep M. Serra i Valls, Professor del tercer curs de l'esmentat Ensenyament, amb l'obligació de quatre hores setmanals de classe i d'atendre la direcció de les pràctiques de taller, i el sou de 2.000 ptes. anuals per als tres cursos, les quals li seran fetes efectives amb càrrec a la part. 30 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

4.º Fins el dia 30 de setembre de 1926, data en la qual acaba el seu primitiu nomenament de Contraestret de Pràctiques de taller, dos cursos, de l'Ensenyament de Calderers, planxistes i fumistes de l'Escola del Treball, es nomena el Sr. Ciprià Roca i Ferrer, Contraestret del tercer curs de l'esmentat Ensenyament, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe i la retribució de 1.500 ptes. anuals per als tres cursos, les quals li seran fetes efectives amb càrrec a la part. 31 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

5.º Es nomena, fins el 30 de juny de 1924, el senyor Salvador Crivillés, Professor repetidor de les classes teòriques de l'Ensenyament d'Arts de la Construcció, amb el sou de 100 ptes. mensuals, que seran fetes efectives amb càrrec a la part. 60 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

6.º Es nomenen Professors dels dos cursos de la Secció preparatòria de l'Escola del Treball, per la durada de cinc anys, a partir del dia 1.º del pròxim mes d'octubre, els Srs. Antoni Rull i Sureda i Joan Mata i Codina, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe i la retribució de 1.500 ptes. anuals per a cada un, les quals els seran fetes efectives amb càrrec a la part. 83 de l'anex 12 del vigent Pressupost.

7.º Es nomena el Sr. Josep Gall i Fabra, actual titular de Matemàtiques del segon curs de la Secció de Manyans de l'Escola del Treball, Professor del grup extraordinari dels esmentats curs i Ensenyament, amb l'obligació de dues hores setmanals de classe i la retribució de 500 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 87 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

8.º Es nomena el Sr. Antòni Layret, actual titular de Mecànica, per al grup extraordinari del segon curs de la Secció de Manyans de l'Escola del Treball, Professor del grup extraordinari dels esmentats curs i Ensenyament, amb l'obligació de dues hores setmanals de classe i la retribució de 500 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 87 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

9.º Es nomena el Sr. Joan Montom, actual titular de Física i Química del grup extraordinari del segon curs de la Secció de Manyans de l'Escola del Treball, Professor del grup extraordinari dels esmentats curs i Ensenyament, amb l'obligació de dues hores setmanals de classe i la retribució de 500 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 87 de l'anex 12 del vigent Pressupost.

10.º Es nomena el Sr. Antòni Layret, actual titular de Tecnologia, del grup extraordinari del segon curs de la Secció de Manyans de l'Escola del Treball, Professor del grup extraordinari dels esmentats curs i Ensenyament, amb l'obligació de dues hores setmanals de clas-

se i la retribució de 400 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 87 de l'anex 12 del Pressupost en vigor.

11.º Es nomena el Sr. Rosend Moncunill i Bussell, actual titular de Dibuix, del grup extraordinari del segon curs de la Secció de Manyans de l'Escola del Treball, Professor del grup extraordinari dels esmentats curs i Ensenyament, amb l'obligació de dues hores setmanals de classe i la retribució de 400 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 87 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

12.º Es nomena el Sr. Jaume Mas i Campmany, actual titular de la plaça de Contraestret de pràctiques del grup extraordinari del segon curs de la Secció de Manyans de l'Escola del Treball, Contraestret del grup extraordinari dels esmentats curs i Ensenyament, amb l'obligació de dues hores setmanals de classe i la retribució de 400 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 83 de l'anex 12 del vigent Pressupost.

13.º Pel termini d'un any, a comptar del dia 1.º del pròxim octubre, es nomena el Sr. Lluís Soucheiron, Professor auxiliar de Dibuix de la Secció de Manyans de l'Escola del Treball, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe i la retribució de 1.000 ptes. anuals, que cobrarà amb càrrec a la part. 6 de l'anex 12 del Pressupost en vigor.

14.º Fins el 30 de juny de 1924, es nomena el senyor Claudi Lleal, auxiliar segon de Dibuix, de la Secció de Manyans de l'Escola del Treball, amb les obligacions que aquest càrrec comporta i la retribució de 50 pesetes mensuals, que percebrà amb càrrec a la part. 7 de l'anex 12 del Pressupost vigent, amb la condició que no podrà prendre possessió d'aquest càrrec fins el dia 1.º del pròxim mes d'octubre.

15.º A partir del dia 1.º del pròxim mes d'octubre, i fins el dia 30 de juny de 1924, es nomena el Sr. Josep M. Déu, Professor auxiliar de Dibuix de la Secció d'Arts de la Construcció de l'Escola del Treball, amb les obligacions que aquest càrrec comporta i la retribució de 50 ptes. mensuals, que percebrà amb càrrec a la part. 59 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

16.º A partir del dia 1.º del pròxim mes d'octubre, i fins el dia 30 de juny de 1924, es nomena el Sr. Tadeo Guinovart i Borrut, Professor auxiliar de Dibuix de la Secció d'Electrotècnica de l'Escola del Treball, amb les obligacions que aquest càrrec comporta i la retribució de 50 ptes. mensuals, que percebrà amb càrrec a la part. 47 de l'anex 12 del vigent Pressupost.

17.º Queda acceptada la renúncia que del càrrec de Professor de Coneixements teòrics i pràctics de les Calderes de màquines de vapor i de gas del Departament de Conductors de màquines de vapor i de gas de l'Escola del Treball, té presentada el Sr. Ramon Marqués i Fabra.

18.º Per raons de similitud i d'ordre tècnic i pedagògic, les càtedres de Coneixement teòric i pràctic de les Calderes de màquines de vapor i de gas i la de Motors de combustió interna per automòbils i aviació, queden unificades, sota la denominació de Motors tèrmics.

19.º El Sr. Esteve Terradas i Ila, actualment Professor de Motors de combustió interna per a automòbils i aviació, queda nomenat Professor de Motors tèrmics de la Secció de Mecànica aplicada de l'Escola del Treball, amb l'obligació de cinc hores setmanals de classe i la retribució de 2.500 ptes. anuals, que en percebrà 1.000 amb càrrec a la part. 21 de l'anex 12 del Pressupost vigent, i 1.500 amb càrrec a la part. 24 de l'esmentat anex.

(Sessió del dia 18 de setembre de 1923.)

Nomenar Professor interí d'Ampliació de Matemàtiques i Geometria descriptiva del tercer curs de l'En-

enyament de Calderers, planxistes i fumistes de l'Escola del Treball, el Sr. Ildefons Bosch i Ferran, Professor titular de Geometria descriptiva de la Secció de Pastors i paletes de la mateixa Escola, per la durada del curs vinent, a comptar del dia 1.er d'octubre pròxim, fins a fi de juny de l'any 1922, amb l'obligació de dues hores setmanals de classe i el sou de 900 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 28 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 26 de setembre de 1923.)

INSTITUT D'ELECTRICITAT I MECÀNICA APLICADES

Acordà el Consell:

Donar-se per acabat de l'informe emès per l'Institut d'Electricitat i Mecànica aplicades de la Mancomunitat, referent al projecte d'una central elèctrica que tracta d'establir l'Ajuntament de Vic, al qual es comunicà el referit informe, per mitjà de l'Oficina d'Orientació municipal.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

Amb motiu de l'informe emès per l'Institut d'Electricitat i Mecànica aplicades de la Mancomunitat, referent al projecte d'una central elèctrica que tracta d'establir l'Ajuntament de Vic, que fou sol·licitat pel Consell, encomanar al senyor Esteve Terradas, Director de l'amentat Institut d'Electricitat, que, amb caràcter general, estudi i proposi la millor i més justa manera possible de retribució dels treballs que el Consell pugui sol·licitar semblants a l'informe que dona origen a aquest acord.

(Sessió del dia 17 de setembre de 1923.)

ESCOLES MENORS DE BELLES ARTS I INDUSTRIES

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Instrucció pública, i atenció l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, els següents extrems:

1.ª Les Escoles menors d'Arts i Oficis i Belles Arts de la Mancomunitat de Catalunya, es regiran pel següent reglament:

Art. 1.er Les Escoles menors tenen per missió central, a desgrat de llurs designacions especials, laborar per elevar la capacitat cultural, tècnica i artística, i la formació general humana de les noves generacions, constituint centres d'educació complementària i professional, orientats per llur futura conversió en Escoles Elementals del Treball.

De l'ingrés

Art. 2.ª Per a ingressar en les Escoles menors, els aspirants hauran de reunir i complir les condicions següents:

a) Tenir dotze anys fets o complir-los abans d'acabar l'any natural de llur ingrés a l'Escola.

b) Justificar la possessió dels coneixements bàsics de l'Escola primària, lectura, escriptura i regles aritmètiques, en la forma que la Direcció de l'Escola o el Reglament escolar determini.

c) Sol·licitar llur admissió en el termini reglamentari.

tari, omplint la fulla corresponent que facilitarà de franc la direcció de l'Escola i signant el pare, cap de família o patró de l'aspirant, segons els casos.

d) Satisfereix la quantitat de 3 ptes., import de la matrícula, ultra un segell de peseta, de la Mancomunitat, pels drets corresponents.

Art. 3.ª La matrícula estarà oberta en el local de l'Escola del dia 20 al dia 30 de setembre, reservant-se els tres dies primers per a la inscripció dels alumnes procedents del curs anterior que per llur assiduitat i aprofitament s'hagin fet dignes d'aquesta distinció, la relació dels quals s'exposarà oportunitatment a la taula d'anuncis.

Art. 4.ª La matrícula es clourà, per cada classe d'un sol Professor, quan arribi a cinquanta el nombre d'alumnes degudament matriculats, seguint-se, però, fent la inscripció condicional, dels que ho desitgin, per ocupar eventualment les vacants que es produïxin en la durada del curs. Els que hagin d'ocupar-les seran cridats per rigorós ordre d'inscripció. Si, transcorreguts dos dies des de la recepció de l'avis, el candidat no té cura de formalitzar la seva matrícula, complint tant els requisits que s'exigeixen i abonant els drets d'inscripció, s'entendrà que renuncia a l'ingrés, i serà eridat l'aspirant que segueixi en la llista d'inscripció condicional.

Art. 5.ª El nombre d'inscripcions limitat a cinquanta, segons l'article anterior, podrà ésser reduït quan les circumstàncies de lloc ho exigeixin o augmentat quan ho permetin la natura o la forma de l'ensenyament i el Patronat ho eregui oportú, a proposta del Professor respectiu.

Art. 6.ª Si per causa de la limitació d'edat fixada en l'extrem 5.ª de l'art. 2, restessin places per ocupar en totes o en alguna de les classes de primer curs, la Direcció està autoritzada per admetre la matrícula dels aspirants que més s'acostin a l'edat assenyalada i complint les altres condicions en el nombre que consideri convenient per al bon règim dels Establiments.

Art. 7.ª Igualment, s'autoritza la Direcció per admetre la inscripció gratuïta d'aquells aspirants que mostrin aptituds i pertanyin a famílies mancades de recursos.

Del regíme de les Escoles

Art. 8.ª La durada dels cursos serà de nou mesos.

El règim de vacances i dies de festa corresponent a cada Escola serà determinat pel Consell de Pedagogia, a proposta dels Patronats respectius, els quals hauran de tenir en compte els costums i conveniències locals en elaborar els projectes de calendaris escolars.

Art. 9.ª Els alumnes tenen el dret d'assistir a les classes puntualment dues hores diàries, i sotmetre's a les prescripcions del reglament escolar.

Art. 10.ª Perllan llurs drets de matrícula i seran exclosos de l'Escola els alumnes que sense justificar-ho degudament, a criteri del Professor, estiguin absents de l'Escola sis dies seguits o quinze dies durant el curs.

Art. 11.ª Tot Professor podrà excloure temporal o definitivament de la seva classe els alumnes que ho mereixin per llur manca d'aprofitament o per llurs mancances a les prescripcions del Reglament escolar, posant seguidament la sanció dictada a coneixement de la Direcció.

El Director de l'Escola podrà, per les mateixes raons, decretar l'expulsió dels alumnes, comunicant la disposició presa al seu Patronat.

Art. 12.ª L'import de les quantitats recaptades en concepte de drets d'inscripció, es destinarà íntegrament

a l'adquisició de llibres i material escolar, que seran repartits com a premis als alumnes que més es distingiran per llurs aptituds i aprofitament.

Art. 13.ª A fi de curs els alumnes rebran una papereta signada per la Direcció de l'Escola, on constaran les qualificacions mereixudes en els distints ensenyaments seguits, en vista de llur aplicació durant l'any escolar i del resultat de les proves d'examen que els Professors puguin creure convenient examinar.

Art. 14.ª Als alumnes que hagin freqüentat l'Escola amb aprofitament durant tres anys i ho sollicitin de la Direcció, els seran lliurats, perquè puguin acreditar-ho, els corresponents certificats d'estudis.

Art. 15.ª Finit el curs, cada Professor redactarà un report sobre les tasques que li són confiades, presentant-lo a la Direcció de l'Escola.

Art. 16.ª Els Directors formularan, també, anualment i d'acord amb les instruccions que rebien de la Secretaria general del Departament d'Ensenyament tècnic i professional, una memòria sobre el funcionament de l'Escola en el curs anterior, a la qual adjuntaran els reports dels professors, trametent-la al Consell de Pedagogia abans del 31 d'agost, després d'informada pel Patronat.

Art. 17.ª Redactaran, també, els Directors les memòries econòmiques que, per justificar l'emergement de les quantitats consignades a llurs respectives Escoles, els siguin demandades pel Departament d'Intervenció.

Art. 18.ª Ultra la regular assistència a l'Escola des de la data del començament del període matriculació fins a fi de curs, i el bon compliment de llurs funcions docents, Professors i Directors aranjaran oportunament la tramesa dels treballs dels alumnes, documents i informacions que els siguin demandats pel Consell de Pedagogia amb ocasió de les Exposicions escolars i generals, i de conformitat amb els reglaments que per a cada cas es dictin.

Del Patronatge

Art. 19.ª Per a vetllar per al bon funcionament d'Escoles i per a l'eficàcia i desenvolupament de la seva acció cultural, a totes les localitats on les Escoles estan emplaçades, es constituïràn sengles Patronats, els quals hauran de reunir-se almenys una vegada l'any.

Art. 20.ª Cada Patronat estarà integrat per:

a) Dos Diputats de la Mancomunitat de Catalunya.
b) Dos Regidors de l'Ajuntament o delegats per la Corporació.

c) El Director de l'Escola.

d) Les persones de la localitat o la comarca que més s'hagin distingit per llur amor a les Institucions de cultura o que excel·leixin per llur competència en les disciplines i matèries ensenyades a l'Escola.

Art. 21.ª Per complimentar llur missió, els Patronats tindran cura:

a) De fer observar els Reglaments per qui correspongui, donant compte immediat al Consell de Pedagogia de les eventuals infraccions.

b) D'administrar les quantitats que, segons llur compromís, satisfacin els Municipis respectius per a la conservació dels locals i per a l'adquisició de material escolar, donant compte al Consell de Pedagogia, perquè puguin establir-se les sancions del cas, quan les dites quantitats no siguin lliurades al temps degut i es considerin insuficients.

c) De què els serveis municipals obligatoris de llum i calefacció siguin prestats en deguda forma.

d) De gestionar l'obtenció de deixes i donatius que permetin de millorar i estendre l'obra de l'Escola confiada a llur tutela.

e) D'encoratjar l'aplicació dels alumnes i la freqüentació de l'Escola amb l'establiment, quan eventualment sigui possible, de premis, matricules gratuïtes, borses de viatge, beques d'estudi, *préstecs d'honor* i tots els altres mitjans que tinguin a llur abast.

f) De proposar al Consell de Pedagogia les modificacions dels plans d'estudi i del regimne escolar que consideri convenient.

g) D'examinar i informar els reports, memòries i inventaris redactats regularment pel professorat de les Escoles, posant-hi llur vist i plau o formulant-hi les observacions que calgui.

h) De la custòdia del material escolar, biblioteca i arxiu de documents relatius a la vida de l'Institució.

i) De propagar i fer conèixer l'obra i les activitats de l'Escola perquè puguin treure'n profit el major nombre.

Art. 22.ª Com una acció complementària de gran abast social, els Patronats haurien de laborar per al millorament de les condicions locals de l'aprenentatge, denunciant a qui correspongui les infraccions a la llei vigent de què siguin assabentats, procurant l'articulació de l'obra escolar amb l'acció dels tallers, seguint en la mesura, i sempre que sigui possible, l'activitat extra escolar dels alumnes aprenents d'ofici i recaptant per aquesta tasca, quan es pugui, la col·laboració de comissions mixtes patronals-obreres.

Art. 23.ª Cada Patronat formularà un reglament interior per a regular el seu regimne, el qual el comunicarà al Consell de Pedagogia, i un reglament escolar complementari que trameta també al Consell de Pedagogia per a la seva aprovació.

Figuraran necessàriament en el reglament complementari el calendari escolar, l'hora setmanal, la distribució d'ensenyaments i les condicions particulars per assolir el dret de matricula que el Patronat cregui del cas establir, ateses les especials condicions de cada Escola i sempre dintre l'esperit del present articulat.

Art. 24.ª Els Patronats formularan anualment una memòria de les seves tasques durant el curs anterior, que trametran al Consell de Pedagogia abans del 31 d'agost, constituint el vehicle normal per fer conèixer i aportar a la superioritat les iniciatives i suggericions que, al seu judici, puguin complementar l'eficàcia de les activitats de l'Escola.

Art. 25.ª Els Patronats es constituïràn sota la Presidència del senyor Conseller de Cultura, o de la persona que delegui, nomenant un President d'entre els membres residents a la localitat. Els Directors de les Escoles exerciran el càrrec de Secretari.

Art. 26.ª Els Vocals que ho siguin en funció de representacions populars, cessaran en llurs càrrecs quan finalixin llurs mandats, procedint-se per les Corporacions corresponents a la designació de nous delegats.

Art. 27.ª Ateses els costums locals, les condicions i la natura dels ensenyaments, els Patronats determinaran si a les respectives escoles poden admetre's o no alumnes dels dos sexes, prestant, en el primer cas, si les classes han de donar-se en comú o bé separadament.

De la supressió de les Escoles

Art. 28.ª De conformitat amb les bases de creació d'anquestes Escoles, l'incompliment per part dels Municipis respectius d'algun dels seus compromisos, justificarà que la Mancomunitat de Catalunya pugui disposar llur supressió, la qual, però, no tindrà mai efecte sense haver escoltat abans l'informe del Patronat corresponent.

Art. 29.ª En el cas que per les raons assenyalades en l'article anterior s'acordi la supressió d'alguna de les Escoles existents o futures, el seu material escolar quedarà de propietat de la Mancomunitat de Catalunya, per donar-li la destinació que consideri més adequada.

Del regisme general

Art. 30.ª L'alta inspecció de les Escoles i llur orientació pedagògica, està confiada al Consell de Pedagogia, facultat per a establir les normes complementàries adequades a la major eficàcia dels ensenyaments, i el qual l'exercirà ordinàriament pel seu Departament d'Ensenyament tècnic i professional, i extraordinàriament pels seus Vocals tècnics o els que pogrés adjuntar-se.

Art. 31.^a Com annexos als expedients generals de les Escoles, el Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia obrirà expedients acadèmics personals de cada un dels Professors i Directors, amb llur fulla de serveis, on es faran constar els informes que mereixin llurs respectius patrons i memòries anuals i totes les dades que transmetin els patrons, relatives al compliment de llur comès, havent de tenir-se en compte que les gratificacions i augmentos de sou que eventualment pogués acordar concedir la Mancomunitat de Catalunya, seran assignats solament als Directors i Professors que per l'examen de llurs expedients personals en siguin mereixedors.

Art. 32.^a Aquestes Escoles seguiran, com fins ara, adscrites al Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia.

2.^a Ateses les condicions especials del professorat de cada una de les Escoles, les necessitats i tradicions locals i els informes dels Patronats, el Consell de Pedagogia tindrà cura d'orientar els ensenyaments de les Escoles menors amb la finalitat central d'eleva la capacitat cultural i tècnica i la formació general humana dels estaments populars.

3.ª S'encomana al Consell de Pedagogia la redacció del projecte de bases d'un Concurs a obrir entre els Municipis de les comarques que oportunament seran determinades, per a la concessió de quatre noves Escoles d'Ensenyaments elementals del Treball, i l'elaboració d'un pla complet per a llur funcionament, com a tipus vers els quals convingui portar les Escoles menors existents.

4.ª S'encomana al Consell de Pedagogia la formulació d'un projecte de petites Biblioteques Escolars, amb destinació a les Escoles menors en funcionament, reservant-se, per a la seva realització, la quantitat de 6.000 ptes., de la part. 150 del Pressupost vigent.

5.ª S'assignaran 500 ptes. per a l'adquisició de material escolar, amb càrrec a la part. 150 del Pressupost vigent, a cada una de les Escoles menors de les localitats, els Municipis de les quals posin, amb el mateix objecte, la quantitat extraordinària de 500 ptes. a disposició dels respectius Patronats.

6.ª Queden derogades totes les disposicions que estiguin en contradicció amb els presents acords.

7.ª El Consell de Pedagogia queda facultat per a procedir a la revisió dels expedients personals de cada un dels Directors i Professors de les Escoles menors avui existents, per tal de proposar al Consell Permanent la reorganització del professorat, regulació dels seus serveis i establir un pla que unifiqui l'acció cultural d'aquestes Escoles.

— Vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, prendre els següents acords:

1.ª La Mancomunitat de Catalunya procedirà a la transformació de les Escoles menors de Belles Arts de La Bisbal, Llagostera i Puigcerdà, en Escoles d'Arts i Indústries, destinant a cada una d'elles la quantitat de 4.300'98 ptes. per la nòmina de personal, sempre que els Municipis respectius es comprometin, ratificant llurs acords per les Juntes Municipals de Vocals associats corresponents:

a) A consignar d'ara en endavant, en llurs pressupostos, la quantitat de 1.456'66 ptes. amb destinació a satisfer la tercera part de les despeses de personal de l'Escola corresponent.

b) A satisfer el lloguer del local on l'Escola està actualment emplaçada i fer-hi les obres d'habilitació que es considerin indispensables pel Consell de Pedagogia, o cedir un nou estatge que pel mateix Consell es consideri adequat.

c) A satisfer les despeses de conservació del local, llum, neteja i material escolar.

d) A abonar, amb càrrec al capítol d'Imprevistos, o a la partida que llurs vigents pressupostos els permetin, la quantitat necessària per a satisfer l'augment de consignació que els correspongui per al manteniment del nou regisme de les Escoles, des de la data d'implantació fins a l'últim de març de 1924, en què finirà l'actual exercici econòmic.

2.ª En instaurar-se el nou regisme, el funcionament de les Escoles estarà regulat pels reglaments, aprovats pel Consell, i el càrrec de llurs Directors s'equipararà al de les Escoles d'igual categoria, arrojant-se llurs sous a la quantitat de 3.400 ptes. anuals, reservant-se les 99'98 ptes. restants, a cada Escola, per a abonar el sou dels Conserges i subvenir a les despeses de gratificació dels Directors i Professors auxiliars que eventualment puguin acordar-se o nomenar-se.

3.ª Els augmentos que eventualment pugui ésser necessari efectuar en els pressupostos particulars de les Escoles menors afectades pels presents acords, seran satisfets amb càrrec a les parts. 147 i 150 del Pressupost vigent.

4.ª Comuniquin-se seguidament els anteriors acords als Ajuntaments afectats, perquè les Corporacions municipals que designin la transformació de les respectives Escoles puguin complir les condicions assenyalades en l'acord primer, abans del termini d'un mes, a partir de la data de les comunicacions.

5.ª El Consell de Pedagogia procedirà a assenyalat les obres d'habilitació eventualment indispensables en els locals escolars que als efectes de l'extrem b de l'acord primer li sollicitin directament els Municipis afectats.

6.ª Per a acollir-se als beneficis del nou regisme, és condició indispensable que els Municipis estiguin al corrent de pagaments amb la Mancomunitat de Catalunya i amb la Diputació de Girona.

(Sessió del dia 26 de setembre de 1923.)

ESCOLA MENOR DE BELLES ARTS D'OLOT

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat de l'informe del Secretari del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, relatiu a la demandada ampliació dels ensenyaments de l'Escola de Belles Arts d'Olot; entenent-se que amb l'aprovació que s'ha fet del pla general de reorganització de les Escoles menors d'Arts i Indústries i de Belles Arts, hi haurà camí fressat per a atendre l'ampliació d'ensenyament de l'Escola d'Olot, de conformitat amb la moció de l'Assemblea, que ha originat l'informe de què es tracta.

(Sessió del dia 26 de setembre de 1923.)

Notícies i documents

UNIVERSITAT INDUSTRIAL DE BARCELONA

(CURS DE 1923-24)

Escola d'Indústries tèxtils. — La carrera completa que s'estudia en tres anys, comprén les següents ensenyances: Teoria i Pràctica de teixits (tres cursos); Teixit mecànic (dos cursos); Tecnologia tèxtil (tres cursos); Pintura del cotó (dos cursos); Dibuix de quadrícula (tres cursos); Dibuix artístic (tres cursos); Química (dos cursos); Matemàtiques: repàs i ampliació (un curs); Física i Mecànica general aplicades a les indústries tèxtils (tres cursos); Dibuix Lineal i de màquines (tres cursos); Pràctiques de filatura i de teixits.

Escola de Blanqueig, Tintoreria, Estampació i Acabats. — Les ensenyances d'aquesta Secció o Escola es donen en tres anys, durant els quals, a més de les assignatures de caràcter general i comuns amb la Secció d'Indústries tèxtils, Matemàtiques, Física, Química general, Dibuixos i Tecnologia tèxtil, s'estudiaran les pròpies de l'especialitat: Tecnologia química del blanqueig, Matèries colorants, Tecnologia mecànica del blanqueig, Estampació, Aprestos i Assaig industrial de primeres matèries, amb llurs pràctiques corresponents.

Els estudis d'aquestes dues seccions podran fer-se simultàniament, verificant-se les ensenyances d'ambdues en quatre anys.

Escola de Blanqueria. — Els estudis d'aquesta Secció o Escola es fan en dos anys i comprenen, a més de les assignatures de caràcter general, Matemàtiques, Física, Química i Dibuix, les de l'especialitat, Química analítica del blanqueig (dos cursos); Química tecnològica del blanqueig (dos cursos); i Pràctiques químiques i de blanqueig.

Per a ingressar en qualsevol de les Escoles, es requereix haver complert els quinze anys i tenir aprovades en l'Institut General i Tècnic o en altre establiment oficial d'Espanya, les matèries següents: Gramàtica, Geografia, Història Universal i d'Espanya, Aritmètica, Àlgebra, Geometria, Trigonometria, Francès o Anglès i Dibuix lineal. En el cas que s'haguessin estudiat les dites matèries en establiment privat, podrà sotmetre's l'alumne a un examen d'ingrés.

Escola de Directors d'Indústries químiques. — Les ensenyances d'aquesta Escola es distribueixen en quatre cursos: tres de preparació general i un d'especialització d'alguna indústria química determinada. Les del primer període comprenen les següents matèries: Matemàtiques (dos cursos); Física general; Química teòrica; Nocions de Ciències naturals; Tècnica física; Síntesi química, amb les seves pràctiques; Nocions de Motors tèrmics, elèctrics i hidràulics; Instal·lacions industrials; Electroquímica, amb les seves pràctiques; Química biològica i Físico-química, amb les seves pràctiques; i les Pràctiques següents: Preparació de cosos inorgànics; Preparació de cosos orgànics; Anàlisi quantitativ general; Anàlisi qualitativ; i Dibuix industrial i de projectes (tres cursos). Els alumnes passen un mínim de quatre o sis hores (segons els cursos) de pràctiques de Laboratori.

Per a ingressar a aquesta Escola és indispensable haver fet els disset anys, i posseir una base de cultura suficient per a la comprensió de les matèries objecte d'aquests estudis.

Escola de Directors d'Indústries elèctriques. — Els estudis d'aquesta Escola es fan en quatre cursos, i comprenen les següents assignatures:

Primer any. — 1, Elèctricitat; 2, Matemàtiques; 3, Nocions de Física experimental; 4, Nocions de Química.

4, Dibuix lineal, croquisat i perspectiva; Agravaments i entreteniment de piles i acumuladors.

Segon any. — 1, Mecànica i resistència de materials; 2, Generadors i motors; Mesures de potències, resistències, capacitats, isolament, etc.; Verificació de comptadors; 3, Indústries electroquímiques i electrometallúrgiques; 4, Treball de torn i a la fressa; Ajustatge; Boninatge; 5, Anglès.

Tercer any. — 1, Construcció de generadors elèctrics de corrent continu i motors; 2, Fabricació de material elèctric; 3, Aplicacions diverses de la Tecnologia elèctrica; 4, Generadors de força de gas, aigua i vapor; 5, Tenedoria de llibres; Constitució de societats; Organització del treball; 6, Construccions de mamposteria, ciment armat i ferro; 7, Akmany.

Quart any. — 1, Construcció de generadors i motors de corrent altern; Construcció de transformadors; 2, Distribucions d'energia (part elèctrica), línies i centrals, aparells de seguretat i inspecció; 3, Distribució d'energia (part mecànica); Aprofitament de forces naturals; Reserves; 4, Tracció i transport en general; Instal·lació de maquinària elèctrica.

L'examen d'ingrés en aquesta Escola constarà dels exercicis següents: 1, Escriptura al dictat; 2, Francès; 3, Resoldre un problema de regla de tres; 4, Dibuixar i resoldre una construcció geomètrica senzilla.

Escola de Directors d'Indústries mecàniques. — Els estudis d'aquesta Escola es fan en quatre cursos, i comprenen les assignatures següents:

Primer any. — 1, Matemàtiques; 2, Física i Química; 3, Dibuix; 4, Tecnologia mecànica; 5, Anglès; 6, Instal·lacions de petita mecànica; 7, Forja en general i traçat (classe pràctica).

Segon any. — 1, Mesures industrials; Instal·lacions; Assaigs de materials; Metalografia; 2, Mecànica i resistència de materials; 3, Anglès; 4, Ajustatge, torn, fressa, mola, etc. (classe pràctica).

Tercer any. — 1, Calderes i màquines de gas i vapor; 2, Construccions; 3, Hidràulica; 4, Calefacció; Ventiladors, màquines frigorífiques, miscelània; 5, Constitució de societats; Organització de tallers; 6, Caldereria; Estanyat, embutit; Rectificat; Màquines especials (classe pràctica); 7, Conducció de màquines motrius, bombes, etcètera (classe pràctica).

Quart any. — 1, Ferrocarrils; 2, Automòbils i aviació; 3, Tècnica de construcció de vaixells i de màquines marines, astillers, etc.; 4, Indústries; 5, Cruas, ascensors i altres medis de transport mecànic.

L'examen d'ingrés a aquesta Escola constarà dels exercicis següents: 1, Escriptura al dictat; 2, Francès; 3, Resoldre un problema de regla de tres; 4, Dibuixar i resoldre una construcció geomètrica senzilla.

Secció Preparatòria. — Les ensenyances es donaran a alumnes que ingressin, i les matèries seran:

Primer curs. — Llenguatge; Lectures; Aritmètica; Ciències naturals; Geografia física; Història; Dibuix del natural i Fusteria.

Segon curs. — Gramàtica; Francès; Àlgebra i Logaritmes; Física; Geografia humana; Història; Nocions de Dret; Dibuix lineal; Manyeria.

Tercer curs. — Història de la literatura; Francès; Geometria i Trigonometria; Química; Geografia de Catalunya; Història de Catalunya; Dibuix aplicat; Realitzacions de taller.

Aquesta Secció té per objecte preparar per a les ensenyances de Directors que funcionen en la Universitat Industrial.

L'edat mínima d'ingrés serà els dotze anys.

Laboratori d'Estudis Superiors de Química. — Cursos semestral: 1.ª, Ampliació d'anàlisi; Química; Quantitatiu elemental i de ions. 2.ª, Anàlisi quantitativ per

procediments gravimètrics; 3.º, Anàlisi quantitativa per procediments volumètrics; Cursos d'especialitats.

Els alumnes que desitgin ingressar-hi hauran de posar els coneixements teòrics elementals de Química.

Les sol·licituds de matrícula hauran d'ésser dirigides al senyor President del Patronat de l'Escola Industrial. La inscripció podrà fer-se tots els dies laborables, a partir del dia 1.º de setembre fins al 28, inclòs, del mateix mes, a la Secretaria general (Edifici del rellotge, segon pis) de nou a una del matí. En la dita Secretaria es proporcionaran tota classe d'informacions sobre els estudis i forma d'inscripció.

ENSENYAMENT COMERCIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA D'ALTS ESTUDIS COMERCIALS

Acordà el Consell:

El Sr. Joan Oller i Vallès, Professor de Geografia econòmica a l'Escola d'Alts Estudis Comercials, pel termini de dos anys, a comptar del 1.º del propassat mes de juliol, amb vuit hores de classe setmanals i la retribució de 4.000 ptes. anuals, que percebrà, a partir del dia de la presa de possessió, que serà el 1.º del pròxim mes d'octubre, amb càrrec a la part. 2.ª de l'anex 13 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 18 de setembre de 1923.)

ESCOLES LOCALS DE COMERÇ

Acordà el Consell:

Assabentat, pel Secretari del Consell, de les instàncies presentades al segon Concurs per a la concessió d'Escoles de Comerç. Fet examen de les al·ludides instàncies, i atès l'informe del senyor Interventor de la Mancomunitat, segons el qual estan al corrent de pagaments amb les Diputacions respectives i amb la Mancomunitat els Ajuntaments de Tarragona i Reus, i no ho està el de Lleida:

1.ª Admetre al Concurs les peticions dels Ajuntaments de Tarragona i Reus.

2.ª Declarar exclosa del concurs la petició de la Cambra de Comerç de Lleida.

3.ª Disposar que tornin els antecedents al Consell de Pedagogia, als efectes dels ulteriors tràmits per a la concessió definitiva.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA D'INFERMERES AUXILIARS DE MEDICINA

Acordà el Consell:

Encomanar al Sots-director dels Serveis de Sanitat de la Mancomunitat, Dr. Lluís Sayé, l'estudi de la possible transformació dels ensenyaments a l'Escola d'Infermeres i el nou pla dels cursos, que convindria establir-hi amb la màxima urgència possible, a fi que des de 1.º de novembre poguessin funcionar-hi normalment els ensenyaments, i suspensent-se, des d'ara fins aquella data, la inscripció de matrícules al primer dels cursos que comprenia l'actual pla.

(Sessió del dia 18 de setembre de 1923.)

Perllongar, per la durada d'un any, prorrogable a comptar del dia 1.º d'octubre pròxim, el nomenament del Sr. Josep Alomar i Estadès, pel seu càrrec de Professor d'Higiene, Bacteriologia i Pràctiques de laboratori a l'Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina, amb el sou anual de 3.000 ptes.

— Perllongar, per la durada d'un any, a comptar del dia 1.º del mes d'octubre pròxim, el nomenament de la Srta. Anna Judas i Artigal, pel seu càrrec d'Oficial de Secretaria de l'Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina, amb el sou anual de 2.000 ptes.

— Perllongar, per la durada d'un any, a comptar del dia 1.º del mes d'octubre pròxim, el nomenament de la Srta. Mercè Vacarissas i Font, pel seu càrrec d'Auxiliar general i preparadora del Laboratori de l'Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina, amb el sou anual de 1.200 ptes.

(Sessió del dia 26 de setembre de 1923.)

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Convocar un concurs per a la concessió d'un premi d'estímul, de 500 ptes., amb càrrec a la part. 109, cap. 11, art. únic de les Resultes del Pressupost de 1922-23, entre els estudiants de tenora, tiple o flaviol, regit per les següents bases:

1.ª Podran prendre part en el concurs d'enguany tots els estudiants dels esmentats instruments, residents a Catalunya, que acreditin no tenir més de divuit anys a la data de cloure's el concurs.

2.ª Els concursants seran sotmesos als següents exercicis:

a) Interpretació d'un tema tret a la sort entre tres designats pel Jurat i lliurat als concursants amb vint-i-quatre hores d'anticipació.

b) Execució improvisada d'un tema tret a la sort, en l'acte dels exercicis, d'entre altres tres també escollits pel Jurat.

c) Execució d'un fragment de sardana a lliure elecció de l'interessat. En igualtat de circumstàncies, el Jurat tindrà en compte la valor crítica d'aquesta selecció.

3.ª Les sol·licituds hauran de presentar-se al registre general de la Mancomunitat de Catalunya, o al de la Diputació de Girona, fins a les dotze del migdia del dia 15 d'octubre vinent, acompanyades de tots aquells documents que, a jut dels concursants, puguin servir per acreditar llurs mèrits i coneixements. Els documents que els interessats vulguin retirar, hauran d'anar acompanyats de sengles còpies, esteses en el paper timbrat corresponent.

4.ª Els exercicis es celebraran a Girona, el dia 29 del mes d'octubre pròxim. El veredict del Jurat es farà públic el mateix dia, assignant-se íntegrament, o per parts, el premi d'estímul de 500 ptes. al concursant o concursants que demostrin majors aptituds i coneixements.

5.ª Formaran el Jurat els senyors Conseller d'Instrucció pública o Diputat que delegui, President; els senyors Josep Sancho Marraco, Juli Garreta, Josep M.ª Soler, Josep Baró i Josep Vilallonga, Vocals, i el Secretari general del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia o la persona delegada per aquell Departament, que actuarà de Secretari.

(Sessió del dia 18 de setembre de 1923.)

EDUCACIÓ FÍSICA

Acòrds del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atès l'informe del Secretari general d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, que la Ponència de Cultura física de la Mancomunitat sigui aplicada, afegint-s'hi dos membres més amb caràcter de Vocals, els quals seran nomenats, per un termini que fixarà el Reglament de la referida Ponència, per la Federació Esportiva de Catalunya, a la qual hauran de pertànyer.

(Sessió del dia 18 de setembre de 1923.)

Confiar a resolució de la Presidència del Consell la instància de l'Autòdrom Nacional, S. A., demanant una copa per a la gran Setmana Internacional d'Automobilisme que està organitzant, pregant al senyor President que, en concedir-la, ho faci en caràcter de Challenge de dos anys seguits o de tres alterns.

— Destinar, amb càrrec a la part. 422, la quantitat de 75 ptes., en concepte de premi, al Centre Excursionista Rafael de Casanova, per al primer campionat de marxa atlètica, que ha de celebrar-se a Gràcia, el dia 30 del present mes de setembre.

(Sessió del dia 26 de setembre de 1923.)

EXPOSICIONS,
CONGRESSOS, CONCURSOS

Acòrds del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Delegar el Professor de l'Escola d'Administració, Sr. Frederic Culi i Verdaguier, perquè ostenti la representació de la Mancomunitat en el segon Congrés Internacional de Ciències administratives, que es celebrarà a Brussel·les els dies 13 a 16 del mes que som, assenyalant-li la quantitat de 1.000 ptes., amb càrrec a la part. 422 (Imprevistos) del Pressupost vigent, per a les despeses de viatge i representació.

— Acceptar, amb agraïment, la Presidència d'Honor

de l'Exposició de Dibuixos antics i moderns, i de la seva Comissió organitzadora, que ha estat oferta a la Mancomunitat per la Junta de Museus de Barcelona, propulsora d'aquell certamen; acordant-se oferir la cooperació que millor escaigui per a l'èxit i esplendor de la mencionada exhibició.

(Sessió del dia 10 de setembre de 1923.)

Concedir, amb càrrec a la part. 422 del Pressupost vigent, la quantitat de 250 ptes., en concepte de premi a la millor col·lecció de fotografies d'arquitectura civil i rural de Sabadell i rodalia, no inferior a cinquanta clixés, que es presenti al concurs de Fotografies d'Arqueologia de Sabadell, organitzat per la Secció d'Art i d'Arqueologia de l'Acadèmia Catòlica d'aquella ciutat, amb l'obligació, per part del premiat, de lliurar els clixés de la col·lecció al Servei de Conservació de Monuments de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 26 de setembre de 1923.)

PREMIS, BEQUES I SUBVENCIONS

Acòrds del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prendre esment d'una instància del Sr. Joan Mestre, empresa del Gran Teatre del Liceo, de la nostra ciutat, interessant una subvenció de 50.000 ptes. per a totes les temporades que es celebrin dins l'any teatral de 1923-24, i oferir, en compensació, una llotja i un nombre disgressional de localitats; acordant-se encomanar a Secretaria que reculli les dades pertinents a l'objecte que s'interessa, a fi que el Consell tingui els elements de judici necessaris per deliberar el que millor escaigui.

(Sessió del dia 25 de setembre de 1923.)

Prendre esment de la memòria de la Junta del Patronat de la Biblioteca Museu Balaguer de Vilanova i Geltrú, corresponent a l'exercici 1921-22.

— Destinar, amb càrrec a la part. 422 del Pressupost vigent, la quantitat de 500 ptes., en concepte de premi, als Jocs Florals de Girona, que han de celebrar-se en la diada de Totsants d'enguany, atribuint-se la dita quantitat a la flor natural.

(Sessió del dia 26 de setembre de 1923.)

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

PERSONAL

Acòrds del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Havent cessat en el seu càrrec el mossò de l'Escola Superior d'Agricultura, Sr. Lluís Mercader i Papiol, facultà el Conseller d'Agricultura per nomenar el seu substitut.

— Aprovar les següents bases per a la provisió de

la vacant de Professor de Botànica general i sistemàtica de l'Escola Superior d'Agricultura:

1.ª El professor nomenat tindrà al seu càrrec l'Ensenyament de l'assignatura de Botànica general i sistemàtica, explicada amb el caràcter pertinent a un conjunt d'ensenyaments agrícoles.

2.ª Els concursants podran presentar les relacions de mèrits, treballs personals, etc., i tota la documentació que creguin que els pugui servir per demostrar al Tribunal la seva aptesa en la matèria demanada.

3.ª Els concursants hauran de presentar, a més, dues memòries originals, una de caràcter científic i altra de caràcter didàctic, i el programa segons el qual pensen desenvolupar la seva assignatura, tal com es norma

establerta en els concursos per a la provisió de càtedres de l'Escola Superior d'Agricultura.

4.ª En el cas que el Tribunal ho cregués necessari, els concursants podran ésser cridats a un exercici complementari.

5.ª Els documents es lliuraran a la Secretaria de l'Escola (Urgell, 187) acabant el termini de presentació per tot el 30 de setembre, data en la qual quedarà tancat el concurs.

6.ª El professor començarà les seves tasques el dia 15 d'octubre. Tindrà la remuneració anual de 4.000 pessetes, i el seu nomenament serà fet segons les normes generals establertes per als nomenaments de professorat de la Mancomunitat.

Per a la proposta a què doni lloc el concurs que es tracta, designar el Tribunal format reglamentàriament pel Dr. Marian Faura i Sans, Professor de Geologia, i el Dr. Francesc Garcia del Cid, Professor de Zoologia, presidits pel senyor Conseller d'Agricultura o persona per aquest delegada.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

Donar-se per assabentat d'un ofici del senyor Conseller d'Agricultura, començant que en ús de l'autorització que li concedí el Consell havia designat el Sr. Domènec Soliva i Surigué per al càrrec de mossos encarregats dels animals a l'Escola Superior d'Agricultura, amb el jornal de 6'80 ptes. diàries, amb consignació a la part. 380, cap. 9.ª, art. 6.ª del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 26 de setembre de 1923.)

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

SERVEI D'ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir l'auxili tècnic per dirigir la vinificació de les seves collites als Celler Cooperatiu de Ripoll, Celler Cooperatiu del Sindicat Agrícola Social de Guàrdies, Celler Cooperatiu de Rubí, Sindicat Agrícola de Sant Cugat del Vallès, Celler Cooperatiu del Sindicat Agrícola i Caixa rural de Falset, Sindicat Vinícola del Baix Priorat de Marsà, Sindicat Agrícola de Sampedor i Sindicat de Vinyaters d'Igualada, mitjançant que les seves sollicituds s'ajustin a les condicions posades pel Consell en la reunió del dia 12 de juliol darrer, en establint les bases a les quals haureu de subjectar-se la prestació d'aquest Servei.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

SERVEI DE TERRA CAMPA

Acords del Consell Permanent

PLAGUES DEL CAMP

Acordà el Consell:

Prendre esment de l'informe del senyor Enginyer-director dels Serveis d'Agricultura, referent a l'estat en què es troba la plaga de la llagosta en terres catalanes i en terres d'Aragó properes a Catalunya.

(Sessió del dia 18 de setembre de 1923.)

Notícies i documents

Hen's aquí els treballs realitzats pel Servei:

Viatge a Bellver per a posar en marxa la nova Cooperativa lletera i ensenyar la elaboració de mantega. Estudi de la terra campa de la comarca de la baixa Cerdanya.

Recerca de varietats de blat per a comarques fredes (Cerdanya, Pallars i Vall d'Aran), així com de les millors varietats per assajar a la finca de Caldes.

Visita a la finca de Caldes.

Recollida de dades per assajar el sistema de sembra de cereals en línies aparellades.

Redacció d'un qüestionari per a l'estudi de l'extensió de la terra campa catalana.

Ordenació i recopilació de les dades recollides en la Comarca d'Olot, com a contribució a l'estudi de la terra campa de Catalunya.

S'ha començat a fer idèntic treball de les aportades com a resultat d'una visita al Camp de demostració de Maials.

Preparació de la sembra a màquina en el dit Camp de demostració.

Compra de maquinària per al Servei amb destinació a Maials i Camps de demostració de l'Aran i Pallars.

Recerca i demanda de farratges de seccà a la casa Vilmorin. Com a resultat d'una recomanació del Director de l'Institut Agronòmic Nacional de França, correspondència amb M. Roux, per aclarir conceptes respecte l'aplicació dels adobs.

Augment i col·lecció de cereals catalans, fitxes bibliogràfiques, arxius projeccions. Estudi sobre l'abonament dels prats, amb mires a confeccionar el pla als Camps de demostració.

Recopilació de dades de la comarca de l'Urgell (Sen d'Urgell i Noves de Segre), com a resultat del viatge de 1.ª de març del corrent any.

Recerca de la biologia de la *Laphygma exigua*, papallona, les quals erugues han causat grans danys a l'Urgell, i que ha estat classificada pel Laboratori de Patologia vegetal, havent-se cursat lletres amb els Alcaldes de Bellvis, Ivars d'Urgell i amb la Federació Catòlica Agrària de Lleida, per demanar l'estat actual del flagell.

SERVEI D'ARBRES FRUITERS

Notícies i documents

Aquest Servei ha realitzat, durant aquest mes, els treballs següents:

Continuació de la campanya de la mosca de l'olivera. Ordenació dels conreus de la finca de Caldes.

SERVEI DE VITICULTURA I ENOLOGIA

Notícies i documents

Hen's aquí els treballs que ha verificat aquest Servei:

Visita als Camps experimentals d'Esparraguera, Tivissa i Guàrdies, per la preparació de la collita.

Visita als Cellers Cooperatius de Ripoll, Sant Cugat del Vallès, Rubí, Sampedor, Igualada, Marsà, Guàrdies, Mastroig i Falset, per a l'organització de la pròxima campanya de vinificació.

Vinificació als Cellers Cooperatius que demanen l'auxili tècnic a la Mancomunitat.

Visites a la finca Torre Marimon i Cellers Cooperatius de Rubí i Ripollat per l'organització de la vineta campanya de vinificació.

Es continua treballant en el projecte de Celler Cooperatiu de Tous.

LABORATORI D'ANÀLISIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Acceptar la dimissió que del seu càrrec ha presentat el Sr. Guillem de Benavent i Campa, ajudant del Laboratori d'Anàlisi, amb data 14 del mes d'agost d'enguany, fent constar la satisfacció del Consell pel zel amb què sempre ha exercit el seu comès.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

Nomenar, amb càrrec interí, el Sr. Joan Guiteras i Ferrás, ajudant del Laboratori d'Anàlisi dels Serveis tècnics d'Agricultura, amb el sou anual de 3,500 ptes., consignades en la part. 328, cap. 9.º, art. 2.º del Pressupost vigent.

Nomenar, amb càrrec interí, el Sr. Ildefons Cantó i Sala, Operador del Laboratori d'Anàlisi dels Serveis tècnics d'Agricultura, amb el sou anual de 3,500 pessetes, amb càrrec a la part. 329, cap. 9.º, art. 2.º del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 18 de setembre de 1923.)

Notícies i documents

Resum dels treballs efectuats durant el mes d'agost:

Mostres analitzades: Terres de conreu, 1; Antierip-togàmics i insecticides, 2; Vins i similars, 31; Adobs, 5; 1. Aliments, 4. Total, 43 mostres.

Aquest anàlisi comporten les operacions següents: Determinacions quantitatives, 63; Números i relacions, 27; Assaigs òptics, 7; Assaigs qualitius, 12; i Certificats i informes, 5.

Per encàrrec dels Serveis tècnics d'Agricultura s'ha analitzat: Vins, 1.

LABORATORI DE PATOLOGIA VEGETAL

Notícies i documents

El Laboratori ha continuat les investigacions sobre la gomosí de l'ametller.

SERVEI DE RAMADERIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la celebració de dos concursos per a la millora de l'espècie asnal i bovina lletera a la comarca de la Plana de Vic, celebradors a Vic els propers dies 23 i 24 de setembre, respectivament, calculant-se en 1,500 ptes. per a premis del concurs asnal i 1,125 ptes. per al concurs boví lleter, les despeses, amb càrrec a la part. 374 del Pressupost vigent, i en 1,500 ptes. les despeses de funcionament, conjuntament per als dos concursos, amb càrrec a la part. 375, i designant-se el Jurat qualificador en la forma següent:

President del Concurs asnal: Sr. Marian de Ribera, propietari, Secretari de la Societat de Carreres de Caballs.

President del Concurs boví lleter: Sr. Claudi Fons, propietari i Diputat de la Mancomunitat.

Vocal d'ambdós concursos: Sr. Josep Huguet, Veterinari de Mollerusa.

Secretari d'ambdós concursos: Sr. M. Rossell i Vilà, Cap dels Serveis de Ramaderia.

Aprovar l'augment de les despeses d'execució del concurs de bestiar celebrat a Bellpuig, i lliurar les 96'35 ptes. que mancaven, amb càrrec a la part. 375 del Pressupost, a la qual estaven consignades les 900 que s'havien destinat a les referides despeses.

(Sessió del dia 18 de setembre de 1923.)

CONCURSOS DE BESTIAR

Acordà el Consell:

Donar-se per informat del resultat del concurs de bestiar postguí darrerament celebrat a Olot.

(Sessió del dia 18 de setembre de 1923.)

Donar-se per assabentat d'una comunicació del Cap dels Serveis de Ramaderia donant compte dels resultats dels concursos asnal i de bestiar boví lleter, celebrats a Vic els dies 23 i 24 darrers.

(Sessió del dia 26 de setembre de 1923.)

Notícies i documents

Preparació dels concursos de bestiar, d'Olot, Vic i Berga.

Realització de la campanya empresa interessant a diverses comarques de Catalunya per tal de remeiar l'actual crisi agrícola per mitjà del foment de la ramaderia.

Ordenació de les dades recollides per a confeccionar el cens de bestiar de peu rodó, com a treball preliminar per arribar a la implantació del segur mutu del bestiar.

TELÈFONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat de la nota setmanal de la Secció de Telèfons, en la qual figura l'arabament d'estesa

de la nova línia Molins de Rei-Santa Coloma de Queralt, de dues noves línies Barcelona-Granollers, de dues noves línies Barcelona-Molins de Rei, de la nova línia Cervera-Pons, de la nova línia Bellpuig-Ildaguer, i de les línies Torroella de Montgrí-Ullar i Santa Maria de Cor-

64 Can Toni Gros; el començament dels treballs de l'estesa de les línies Balaguer-Tremp, Sant Celoni-Campins i Llinès-Villalba Sasseria.

(Sessió del dia 10 de setembre de 1923.)

Donar-se per assabentat de la còpia tramesa pel Procurador dels Tribunals, Sr. Josep Galcerà, de la disposició judicial aprovant, sense ulterior recurs, la tassació de costes de primera instància, causades a la part actora en el plet sostingut contra la Mancomunitat pel senyor Pius Coll i Soldevila, sobre una servitud de telèfons, les quals pugen a la quantitat de 7,925'48 ptes., que, sumades a les 5,600 d'indemnització a què fou condemnada la Mancomunitat, fan un total de 12,525'08, que aquesta Corporació hauria de satisfer al demandant segons la sentència dictada per la Sala segona de l'Audiència territorial i confirmada pel Tribunal Suprem.

El Conseller Sr. Sol manifestà, però, que havent tingut com advocat una entrevista amb l'esmentat senyor Pius Coll, per tal de veure si podia aconseguir alguna rebuixa a favor de la Mancomunitat, el Sr. Coll havia arribat a oferir que no instaria l'execució de la sentència ni l'execució de costes amb tal que la Mancomunitat li abonés la suma de 7,500 ptes. per tots conceptes; i considerant que no podia per menys d'estimar-se acceptable aquesta proposició, acordar lliurar amb càrrec a la part. 325 del Pressupost vigent l'esmentada quantitat de 7,500 ptes., a favor del Sr. Pius Coll, mitjançant el corresponent rebut en què es faci constar que es dona per satisfet i pagat tant de la indemnització com, també, de les costes imposades a la Mancomunitat per la sentència recaiguda en el plet de referència.

— Atès el dictamen del Cap-director d'Administració, conformat pel Conseller de Telèfons, aprovar el compte presentat per l'Advocat Sr. Joan Maluquer i Viladot, amb data 30 de març darrer, d'import 3,054'60 pesetes, a satisfer amb càrrec a la part. 398 de les Resolucions del Pressupost de 1922-23, així com el presentat amb data 30 de juny propassat pel procurador dels Tribunals, Sr. Eduard Morales Diaz, d'import 1,520'97 pesetes, a pagar amb càrrec a la part. 422 del Pressupost vigent, per la seva intervenció defensant la Mancomunitat en el recurs de cassació interposat contra la sentència dictada per la Sala segona de l'Audiència de Barcelona, en el plet promogut contra la Mancomunitat per D. Pius Coll i Soldevila, sobre indemnització per una suposada servitud de telèfons.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

Aprovar el compte presentat per la casa Establiment Metallúrgiques de Rai-Tilières, per subministre de 20,130 qts. de fil de coure a la Secció de Telèfons,

d'import 129,306'45 frs., que, al canvi de 40'60 per 100, fan 52,408'40 ptes.; així com el presentat per la casa United States Steel Products Company, per subministre, a la mateixa Secció, de 29,980 qts. de fil de ferro galvanitzat, d'import 3,529'80 dòlars, que, al canvi de 7'10 per 100, són 25,062'15 ptes., a càrrec de la part. 325 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 18 de setembre de 1923.)

Atès el dictamen del Cap d'Administració, amb el vist i plan del Conseller de Telèfons, desestimar les reclamacions fetes per diversos veïns contra la instal·lació a Castellnou de la Central telefònica que ha de servir les comunicacions de diversos agregats que integren l'Ajuntament de Basella.

— Prendre grat esment del resum de la liquidació d'ingressos de la Secció de Telèfons, corresponent al segon trimestre de 1923, per un total de recaptació de 225,370'54 ptes.; del producte líquid del dit servei, en el segon trimestre de 1923, per un total de 95,667'06, i de l'estat comparatiu de les recaptacions, també d'aquest servei, corresponents als segons trimestres de 1922 i 1923.

(Sessió del dia 25 de setembre de 1923.)

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

Notícies i documents

Durant el mes d'agost han estat acabades l'estesa de la nova línia Molins de Rei-Santa Coloma de Queralt, la de dos noves línies Barcelona-Granollers, la de dos noves línies Barcelona-Molins de Rei, la de la nova línia Cervera-Pons i la de la nova línia Bellpuig-Balaguer. També han estat acabades les línies Torredella de Montgrí-Ullar i Santa Maria de Corcó-Can Toni Gros.

Han començat els treballs en l'estesa de les línies Balaguer-Tremp, Sant Celoni-Campins i Llinès-Villalba Çà Serra.

El dia 7 de juliol es va inaugurar el servei a Ullar, i el dia 15 d'agost a Can Toni Gros.

— Durant el mes de setembre han estat acabades les línies Sant Celoni-Campins, Borges del Camp-Mora-Gandesa i Llinès-Villalba Çà Serra.

Continuen els treballs d'estesa de la línia Balaguer-Tremp, i els de la línia Figueras-Castellfollit de la Roca.

Han començat els treballs d'estesa de la nova línia Borges del Camp-Reus.

El dia 21 de setembre es va inaugurar el servei a Villalba Çà Serra, i el dia 26 a Campins.

FERROCARRILS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat de la R. O. aprovatòria del projecte del ferrocarril secundari, amb garantia d'interès, de Reus a Montroig, amb subjecció a determinades prescripcions, que seran comunicades a la Secció tècnica de ferrocarrils.

— Atesos els corresponents dictamins del Cap-director d'Administració, amb el vist i plan del Conseller de Ferrocarrils, prendre els següents acords:

Aprovar el compte formulat per la Secció de Ferrocarrils, amb data 4 de juliol propassat, justificant la inversió de la quantitat de 3,000 ptes., lliurada amb càrrec a la part. 266 del Pressupost de 1922-23, per atendre les despeses d'adquisició de material tècnic.

Aprovar el compte formulat per la Secció de Ferrocarrils, amb data 4 de juliol proppassat, justificant la inversió de la quantitat de 13,000 ptes., lliurada amb càrrec a la part. 251 del Pressupost de 1921-22, per adquisició de material d'assaig.

Aprovar el compte formulat per la Secció de Ferrocarrils, amb data 4 de juliol proppassat, justificant la inversió de la quantitat de 5,000 ptes., lliurada amb càrrec a la part. 270 del Pressupost de 1922-23, per atendre despeses d'estudi de projectes, durant els mesos d'abril, maig i juny de 1922.

Aprovar el compte formulat per la Secció de Ferrocarrils, amb data 4 de juliol proppassat, justificant la inversió de la quantitat de 7,500 ptes., lliurada amb càrrec a la part. 270 del Pressupost de 1922-23, per atendre despeses d'estudi de projectes, durant els mesos de juliol, agost i setembre de 1922.

Aprovar el compte formulat per la Secció de Ferro-

carrils, amb data 4 de juliol proppassat, justificant la inversió de la quantitat de 7,500 ptes., lliurada amb càrrec a la part. 270 del Pressupost de 1922-23, per atendre despeses d'estudi de projectes, durant els mesos d'octubre, novembre i desembre de 1922.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

A proposta del Cap-director d'Administració, amb la conformitat del Conseller de Ferrocarrils, lliurar, amb càrrec a la part. 200 del Pressupost vigent, a favor de l'Enginyer-director de la Secció tècnica de Ferrocarrils, la quantitat de 6,000 ptes. per atendre les despeses d'adquisició de material tècnic, durant els mesos d'octubre, novembre i desembre d'enguany, havent de justificar-se oportunament la inversió mitjançant la presentació dels corresponents comptes.

(Sessió del dia 25 de setembre de 1923.)

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el pressupost de despeses que motivarà la presa de dades de camp per a l'estudi i redacció del projecte d'un dels trossos en què es dividirà la longitud total del camí veïnal de Santa Coloma de Queralt a Querol, per Pontils i Santa Perpètua, que importa 2,130'90 ptes., a lliurar.

— Designar el Diputat Sr. Ramón d'Abadal per fer el reconeixement i, si s'escau, recepció definitiva de les obres del camí veïnal de Manlleu a Folgaroles, per Roda i Tavernoles, tros primer; i de les obres de fabrica del camí veïnal de Sant Bartomeu del Gran, per Gurb, a Vic, tros primer.

— Aprovar el projecte reformat i addicional del camí en construcció de Sant Llorenç dels Morunys a Llinàs, el pressupost reformat de contracte del qual importa 392,041'35 ptes.

— Requerir l'Ajuntament d'Almóster a prendre al seu càrrec, amb un termini de seixanta dies, els compromisos de cessió de terrenys, cooperació als estudis i contribució amb el 25 per 100, que hauria d'haver pres l'Ajuntament de Castellvell afectat pel projecte de camí veïnal de Castellvell a Almóster, en el ben entès que sense aquesta substitució no podran començar-se els estudis de l'esmentat projecte i l'obra serà eliminada del pla selectiu.

— Prendre esment d'un telegrama del Diputat senyor Josep Creixell saludant la Mancomunitat amb motiu de la inauguració del pont que ha bastit damunt el Llobregat a Sant Vicens de Castellat.

— Aprovar els següents actes:

El de la recepció definitiva de les obres corresponents al pont de 12 m. de llum sobre el torrent de Folgaroles i de la caseta per a peons caminiers, situats ambdós en el camí veïnal de Folgaroles a Vilanova de Sau, tros primer.

El de replanteigs parcials n.º 1 i 2 del camí veïnal de Sant Pere Pescador a Armentera.

El de replanteig de la carretera de Pobla de Cérvoles a la de Reus a Fraga, tros del quilòmetre 0'220'70 al 0'340'07.

— Concedir al contractista de les obres del tros segon de la carretera de Malgrat a Banes, una prorroga de sis mesos per enllestir-les.

— Acceptar, amb les limitacions que fa l'Ajuntament de Barcelona, la cessió de terrenys necessaris per augmentar la visualitat de les corbes de la carretera de Gràcia a Manresa.

— Adjudicar, definitivament, la subhasta de les obres del camí veïnal de Manresa a Calaf, per Fonollosa, a En Francesc X. Terull, per la suma de 462,283 ptes.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

Aprovar el compte del Notari Sr. Guillem Alcover, per l'autorització de l'acte de subhasta de les obres de construcció del camí veïnal de Sant Pere Pescador a l'Armentera, que importa 62 ptes., a lliurar.

— Vist l'informe de l'Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat, i a proposta del Conseller de Carreteres, camins i ponts:

1.º Aprovar el projecte de rectificació i millora del camí anomenat dels Capellans (Sitges) per a la supressió del pas a nivell de l'estació de Sitges a la línia del ferrocarril de M. S. A., pel seu pressupost d'execució per administració de 40,684 ptes.

2.º Autoritzar, pel que a la Mancomunitat fa referència, a l'Autòdrom Nacional, S. A., per executar les obres del referit camí amb subjecció al projecte aprovat o modificacions que puguin acordar-se al temps de la seva execució, sota la inspecció i vigilància de la Direcció d'Obres públiques de la Mancomunitat de Catalunya, oferint aquesta entitat abonar, un cop enllestides i rebudes les obres, l'import, segons llistes de jornals i comptes de materials, que mensualment hauran de presentar-se, fins la quantitat, com a màxim, a què ascendeix el pressupost per administració aprovat, i éssent de compte de la referida societat l'escreix

de cost que pogués resultar dels treballs que s'executin.

3.ª Manifestar a l'Autòdrom Nacional, S. A., que ha de recaptar la cessió gratuïta dels terrenys que s'ocupin amb les obres o efectuar l'ur expropiació, havent de traspassar-los a la Mancomunitat, juntament amb el camí, lliures de tota càrrega o gravamen, i que en el cas que els propietaris imposin com a condició la reconstrucció de les parets de tanca o l'execució de qual·sevol·la altra obra no compresa en el projecte, haurà d'ésser de compte i càrrec de la dita societat.

— Aprovar l'acte de fixació de preus contradictoris de les obres de la carretera de Malgrat a Bienes, tros segon.

(Sessió del dia 17 de setembre de 1923.)

Atesa la proposta del Negociat de Carreteres, camins i ponts, previ informe d'Intervenció i Depositaria, autoritzar el Sr. Salvador Crivillés per substituir la fiança que té constituïda a la Secció de Caixa de la Mancomunitat, a fi de respondre de les obres de la travessia per Vilassar de Mar del camí de Cabrils a la carretera de Madrid a França, per la Junquera, per la fiança personal que donarà la Companyia General de Crèdit.

(Sessió del dia 18 de setembre de 1923.)

Aprovar les relacions que s'esmenten, justificatives de la inversió d'alguns lliuraments fets per la Mancomunitat a favor de la Jefatura d'Obres públiques de Barcelona:

La corresponent a l'informe del projecte reformat i pressupost addicional del camí veïnal de Folgaroles a Vilanova de Sau, tros primer.

La corresponent a l'assistència a la recepció definitiva del camí de Prats de Lluçanès a Sant Quirze.

La corresponent a l'assistència a la recepció provisional del pont sobre el riu Besòs en el camí veïnal de Barcelona a Santa Coloma de Gramanet.

La corresponent al reconeixement i recepció definitiva dels tres primer del camí veïnal de Sant Mateu de Bages a Calles.

— Aprovar l'acte de replanteig de les obres de construcció de la travessia per Vilassar de Mar, del camí de Cabrils a enllaçar amb la carretera de Madrid a França.

— Aprovar l'acte de recepció definitiva de les obres de fabrica del camí veïnal de la carretera d'Igualada a Sitges al camí de la Pobla a Carme, per Espoia i Torre de Claramunt, tros primer, de la carretera d'Igualada a Sitges a Vilanova d'Espoia.

— Concedir al contractista dels treballs de construcció del pont sobre la riera de Biure, en el camí Biure a la carretera de Montblanc a Santa Coloma de Queralt, una nova pròrroga de quaranta tres dies per a enllestir-los.

— Designar el Diputat-Conseller Sr. Riera per assistir al reconeixement i, si s'escau, recepció dels treballs de construcció del camí de Sant Feliu de Buixalleu a la carretera d'Hostalric a Sant Hilari.

(Sessió del dia 25 de setembre de 1923.)

CONSERVACIÓ I REPARACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar les següents liquidacions de lliuraments expedits durant l'any econòmic de 1922-23:

De les despeses de jornals, materials i ferramentes

per al servei de conservació de la província de Tarragona.

De l'adquisició de material d'Oficina i tècnic per a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts.

Dels jornals, materials i ferramentes per al servei de conservació i reparació dels camins, carreteres i viatges dels capatassos de la província de Lleida.

Dels jornals, materials i ferramentes per al servei de conservació de la província de Girona.

— Aprovar el projecte de paviment de formigó en el km. 1, hms. 1 a 8 del camí veïnal de Cornellà a Sant Feliu de Llobregat, pel seu pressupost de contracte de 174.918'15 ptes.; comunicant-se als Municipis de Cornellà i Sant Joan Despí, als efectes del que acordà el Consell en sessió de 10 de gener últim, que les quantitats amb les quals han de contribuir a les obres, d'acord amb el pressupost de contracte i a reserva del que resulti de la liquidació, són les següents: El Municipi de Cornellà, amb la quantitat total de 19.435'73 ptes., import del 25 per 100 del cost de 800 m. lineals de paviment formigonat, i el de Sant Joan Despí amb la quantitat total de 24.293'91 ptes., import del 25 per 100 del cost d'un quilòmetre de paviment formigonat; reclamant-se del Municipi de Cornellà l'acord ratificat per la Junta de Vocals associats, en què es compromet a ingressar a la caixa de la Mancomunitat les 8.435'73 pessetes que completen la quantitat amb la qual ha de contribuir a les obres, en dues trameses i parts iguals, a comptar, ambdós terminis, de la data de la subhasta, comunicant-se al Municipi de Sant Joan Despí que la quantitat que li resta abonar per contribuir a l'execució de les obres, o siguin 11.293'91 ptes., haurà de satisfer-la en la forma i terminis a què s'ha compromès per acord de la Junta de Vocals associats, i procedint-se a la subhasta de les obres tan bon punt el Municipi de Cornellà hagi tramès l'acord que s'esmenta anteriorment.

— Aprovar les següents liquidacions de lliuraments expedits durant l'any econòmic 1921-22:

De l'adquisició de material d'Oficina i tècnic per a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts.

Dels jornals, materials i ferramentes del servei de conservació de carreteres i camins de la província de Barcelona.

— Concedir a l'Ajuntament de Sant Climent una pròrroga de tres mesos per enllestir els treballs de proveïment de 39 m³ de pedra menudellada en els camins mancomunals del seu terme, entenen-se que finirà la dita pròrroga el 31 del vinent gener.

— Lliurar, en compliment de l'acord del Consell del 26 d'octubre de 1921, a l'Ajuntament de Rindevitlles, la quantitat de 1.500 ptes. que li fou concedida.

Lliurar 15.000 ptes. per al proveïment de pedra menudellada per a la conservació del ferm de la carretera de l'estació de Bellpuig al km. 52 de la d'Artesa de Segre a Montblanc.

Lliurar 5.000 ptes. per a la construcció de contraforts per al reforçament de dos murs de sosteniment situats en el km. 9, hms. 3 i 9, respectivament, del camí de Sant Boi de Lluçanès a Sant Hipòlit de Voltregà.

Lliurar 147'50 ptes. per completar la quantitat esmerçada durant el mes de maig propassat en els treballs de construcció d'una variant del traçat del camí de Martorell a Vilafranca del Penedès, hms. 6 a 8 del km. 18.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per enllestir els treballs que a continuació s'esmenten, aprovant els pressupostos corresponents, amb acord de lliurar l'import llur:

Adquisició i inversió de pedra menudellada en els hms. 3 i 4 del km. 5 del camí de Sant Vicenç dels Horts a Torrelles de Llobregat, per un import de 1.990'53 pes-

setes; hm. 4 del qm. 5, per 1,022'06, i hms. 4 i 5, per 1,094'90 ptes.

Adquisició de pedra en gros per a fonaments i capa superficial del ferm i reconstrucció per als hms. 4 i 5 del qm. 2 de la carretera de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès per Sardanyola, per un import de 1,028 ptes.; hm. 5, per 1,029'32, 1,030'06, 1,030'38, 1,060'23 i 1,042'07, segons divisió del pressupost; hm. 6, per 1,080'47, 1,078'06, 1,092'78 i 1,085'42, també segons divisió del pressupost.

Adquisició i inversió de pedra menudellada en els hms. 1 a 3 del qm. 1 de la carretera d'Igualada a Santa Coloma de Queralt, per un import de 1,512 ptes.; hms. 3 a 5, per 1,518'48; hm. 8, per 1,800; hm. 9, per 1,522'80, i hms. 1 i 4 del qm. 2, per 1,317'40 ptes.

Inversió de pedra als hms. 1 a 3 del qm. 1 del camí de Martorell a Vilafranca del Penedès, per un import de 1,066'50 ptes.; hms. 4 a 7, per 1,037'05; hms. 7 i 8 per 1,069'78; hms. 8 a 10, per 1,097'59, i hms. 1 a 3 del qm. 2, per 1,070'87 ptes.

Adquisició de pedra menudellada i inversió en els hms. 2 i 3 del qm. 1 del camí de Barcelona a Prat de Llobregat, per un import de 1,096 ptes.; hms. 4 i 5 del qm. 1, per 1,097'09, i hms. 6 i 7, per 1,092'72 ptes.

Construcció de tubs per a supressió de passallissos destinats al hm. 4 del qm. 4 del camí veïnal de Sant Vicens dels Horts a Torrelles de Llobregat, per un import de 1,086'85 ptes.; hm. 5 del qm. 4, per 1,089; hm. 6, per 1,070'25; hm. 7, per 1,081'56, i hm. 8, per 1,084'75 ptes.

Inversió de dues capes de pedra per al ferm i construcció de voreres de formigó al hm. 1 del qm. 6 de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera, primera secció, per un import de 1,965'44, 1,955'88 i 1,954'64 pessetes, segons divisió en pressupostos parcials; hm. 2, per 1,968'04, 1,969'92, 1,930'88 i 1,968'84, també segons divisió del pressupost; hm. 3, per 1,943'46 i 1,914'84; hm. 4, per 1,934'38, 1,941'84 i 1,899'72, segons divisió del pressupost, i hm. 5, per 1,900'20, 1,947'79 i 1,971 pessetes, també segons divisió del pressupost.

Designar el Diputat Sr. Antoni Jansana per assistir a les recepcions parcials de la pedra en gros i menudellada que s'està proveint a la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera, secció primera, hms. 1 a 9'00; autoritzant a l'enseny el senyor enginyer-director de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per fer-les directament si el senyor Diputat no hi concorre.

Aprovar l'acte definitiu de recepció de pedra menudellada proveïda al camí de Boudella a la carretera de Madrid a França, important els treballs 27,298 pessetes, i havent de comunicar-se aquest acord als Ajuntaments de Viure i Boudella, fent-los a veure que, havent-se fet les obres amb una economia de 2'04 per 100, li correspon abonar al primer, en concepte dels 175 m³ que deixà de proveir al camí esmentat, la quantitat de 1,721'15 ptes., i al segon, en concepte de 160 m³, la quantitat de 1,573'65 ptes.

Aprovar el projecte d'acabament i millora del camí veïnal de la plaça de l'Agrahament de Vallvidrera a la carretera de Gràcia a Manresa i ramal al Tibidabo, el pressupost de contracte del qual és de 233,667'55 pessetes; i els plecs de condicions particulars i econòmiques que han de regir la subhasta, que s'anunciarà tot seguit.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

Aprovar el compte del Notari Sr. Josep Parés, per l'autorització de l'acte de subhasta, deserta, de les obres de revestiment de formigó de ciment Portland, de dos trams del túnel en el qm. 6 del camí de Polgaroles a Vilanova de Sau, tros primer, que importa 56 ptes., a lliurar.

— Concedir al contractista del proveïment de pedra menudellada per a la conservació del ferm del camí d'Olost a la carretera de Prats de Lluçanès a Sant Quirze de Besora, una pròrroga de tres mesos per enllestir-lo.

— Concedir al contractista dels treballs de proveïment de pedra menudellada per a la conservació del ferm del camí de Vacarisses a l'estació d'Olesa, una pròrroga de tres mesos per a enllestir-los.

— Aprovar l'acte de la recepció parcial n.º 1 de la pedra proveïda en els passeigs i parcel·les dels camins de Sant Climent Saschès a Mollet i de Peralada a Garriguella, de Garriguella a Vilamanisole i de Mollet a Rabós.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per enllestir pel sistema d'administració els treballs que a continuació es detallen, aprovant els pressupostos llurs i els lliuraments respectius:

Adquisició i inversió de pedra menudellada amb destinació als hms. 7 i 8 del qm. 5 de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera, primera secció, per un import de 1,958'60 ptes.; hms. 9 i 10, del mateix qm. 5, per 1,960'73; hms. 1 i 2 del qm. 4, per 1,950'72; hms. 3 i 4 del qm. 4, per 1,952'32, i hms. 5 i 6, per 1,954'92 ptes.

Adquisició de pedra en gros per a fonaments i per a la capa superficial de l'asfalt i reconstrucció del dit alermet entre els punts quilomètrics 1'380 i 1'505 de la carretera de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès, per Sardanyola, per un import de 1,067'51 pessetes; punts quilomètrics 1'505 i 1'610, per 1,075'90; punts quilomètrics 1'610 i 1'635, per 1,068'59; punts quilomètrics 1'635 i 1'640, per 1,066'49, i punts quilomètrics 1'640 i 1'650, per 1,071'75 ptes.

Inversió de pedra per a la conservació del ferm dels hms. 1 a 5 del qm. 2 del camí de Martorell a Vilafranca del Penedès, per un import de 1,976'35 ptes.; hms. 6 a 8, per 1,078'52, i hms. 8 a 10, per 1,074'45 ptes.

Adquisició de pedra menudellada amb destinació als hms. 9 i 10 del qm. 4 del camí veïnal de Barcelona al Prat de Llobregat, per 1,088'35 ptes.; hms. 7 i 8 del mateix qm. 4, per 1,079'61, i hms. 2 i 3 del qm. 3, per 1,080'44 ptes.

Adquisició i inversió de pedra menudellada per a la conservació ordinària del ferm dels hms. 9 i 10 del qm. 1, del camí veïnal de Vilafranca a Guardiola, per Vilovi, per un import de 1,933'77 ptes.; hms. 1 i 2 del qm. 2, per 1,996, i hms. 3 i 4, també del qm. 2, per 1,941'31 ptes.

Reparació del ferm dels hms. 1 i 2 del qm. 1 del camí de Sant Boi a Sant Hipòlit de Voltregà, per un import de 1,984'50 ptes.; hms. 3 i 4, per 1,993'95, i hms. 5 i 6, per 1,978'30 ptes.

Inversió de pedra menudellada amb destinació als hms. 1 a 3 del qm. 4 de la carretera de Vic al limit amb Girona en direcció a Sant Hilari, per un import de 1,074 ptes.; hms. 4 a 6, per 1,984'50, i hms. 7 a 10, per 1,092'90 ptes.

(Sessió del dia 17 de setembre de 1923.)

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per continuar els treballs que a continuació es detallen, aprovant els pressupostos corresponents i acordant el lliurament de l'import llur:

Reconstrucció del terraplè i alermet entre els punts quilomètrics 1'500 i 1'535 del camí veïnal de Sant Sadurn de Noya a la carretera de Capellades a Martorell, entre Piera i Masquefa, per un import de 1,721'69 ptes.; punts quilomètrics 1'535 i 1'530, per 1,737'07; punts quilomètrics 1'530 i 1'545, per 1,726'15; punts quilomètrics 1'545 i 1'600, per 1,748, i punts quilomètrics 1'600 a 1'660, per 867'95 ptes.

Alquitranat, amb quitrà natural, dels hms. 1 a 10

del qm. 14 de la carretera de Masnou a Granollers, per un import de 1,924'56; i hms. 1 a 8 del qm. 13, per pesetes 1,885'14.

Inversió de pedra menudellada amb destinació als hms. 9 i 10 del qm. 2 del camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, per un import de pesetes 1,757'16; hms. 7 i 8, per 1,769'04; hms. 5 i 6, per 1,757'70; hms. 3 i 4, per 1,782; i hms. 1 i 2, per 1,776'06 pesetes.

Adquisició de pedra suplementària per a la reparació del ferm dels hms. 1 a 3 del qm. 1 del camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, per un import de 1,944 ptes.; hms. 4 a 6, per 1,879'40; i hectòmetres 7 a 10, per 1,995'84 ptes.

Inversió i consolidació de pedra menudellada per a la reparació del ferm del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, qms. 1 a 20, per un import de 1,984'58; 1,681'90; 1,980'85; 1,979'76; 1,977'62 i 1,976'55 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Adquisició de pedra menudellada per a la capa superior de resistència al desgast, de l'asfaltat del camí de Sant Adrià a La Roca, qms. 17 a 20, per un import de 1,977'36; 1,964'52 i 1,983'85 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió i consolidació de pedra menudellada per a la reparació del ferm dels hms. 1 a 3 del qm. 7 de la carretera de Mollerusa a Belloc, per un import de 1,996'62 ptes.; hms. 4 a 7, per 1,997'16; hms. 8 a 10, per 1,992'88; i hms. 1 a 5 del qm. 12, per 1,995'55; i hms. 6 a 10 del mateix qm. 12, per 1,997'69 ptes.

Inversió i consolidació de pedra per a la reparació del ferm del camí de Manresa a Sampedor, per un import de 1,984'05; 1,986'10 i 1,987'25 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió de pedra menudellada amb destinació als hms. 3 a 8 del qm. 4 del camí de Sant Privat de Bas a la carretera de Santa Coloma a Sant Joan de les Abadesses, per un import de 1,511 ptes.

Sondeig en el riu Gàl, vora Santes Creus, previ a les obres de recalçament de l'estrep dret del pont de Santes Creus, de la carretera d'Aiguamúrcia a Pontons, tros primer, per un import de 834'68 ptes.

— Adjudicar definitivament a En Jacint Boada la subhasta de reconstrucció de l'obra sobre la riera de Salves, en el camí veïnal d'Olesa a Martorell, per la quantitat de 24,975 ptes.

— Aprovar el projecte de reparació del camí de l'estació de Monistrol a la carretera de l'Estat, de Terrassa a Monistrol, per Rellins, el pressupost de contracte del qual és de 62,624'33 ptes.; i aprovar-se, així mateix, els plecs de condicions particulars i econòmiques, amb acord d'anunciar-ne la subhasta.

— Comunicar a l'Ajuntament de Juncosa que no s'escau d'accedir a la seva demanda, de disposar per més temps de les brigades volants que curaren de l'apariament del camí de Juncosa a Toms.

(Sessió del dia 25 de setembre de 1923.)

Notícies i documents

El dia 6, amb assistència del Diputat Sr. Compte, en representació de la Mancomunitat, de l'Enginyer-director d'Obres públiques, Sr. Turell, i de l'Enginyer encarregat Sr. Tarrida, es verificà la inspecció, als efectes de l'ur receptió, del proveïment de pedra partida al camí de Falset a Bellmunt.

— El dia 7, amb assistència del Diputat Sr. Jansana, del Director d'Obres públiques, Sr. Turell, i de l'Enginyer encarregat Sr. Moreno, es verificà la recepció dels acopis de pedra al camí veïnal de Sarrià a Vallvidrera.

DIRECCIÓ D'OBRES PÚBLIQUES

RELACIÓ DELS PERMISSOS DESPATXATS DURANT EL PRESENT MES DE SETEMBRE, PEL NEGOCIAT CORRESPONDENT D'AQUESTA DIRECCIÓ, AMB MOTIU DE CONSTRUCCIONS, REPARACIONS, INSTAL·LACIONS, CANALITZACIONS I ALTRES CONCRETS, AFECTANT A CARRETERES I CAMINS MANCOMUNALS

Al Sr. Josep M.ª Artau, per a reparacions en la casa de la seva propietat situada en terreny lliandant amb la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera.

A la societat anònima Riegos y Fuerza del Ebro, per a creuar amb una línia elèctrica de baixa tensió la carretera de Gràcia a Manresa en el qm. 13.

A l'Alcaldia de Gelida, per a instal·lar una conducció d'aigua fora de la zona d'urbanització del camí de Martorell a Vilafraça del Penedès, qm. 8.

Al Sr. Casimir Miralles, per a instal·lar una tanca provisional en terreny afectant a la carretera de Gràcia a Manresa, qm. 33.

Al Sr. Joan Vallès i Sancho, per a establir un pas provisional en el qm. 1 del camí de la carretera de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès, per Sardanyola.

A l'Alcaldia de Perafita, per a emblanquinar la façana d'una casa propietat d'aquest en el qm. 10 del camí de Prats de Lluçanès a Sant Quirze de Besora.

Al Sr. Miquel Pallàs i Sala, per a reparar un dipòsit d'aigua dintre la zona de servitud de la carretera de Vic al coull amb Girona, en direcció a Sant Hilari, qm. 10.

Al Sr. Miquel Gratacós, per a construir un cobert en terreny lliandant amb el camí de Boadella a la carretera de Madrid a França, per Viura.

Al Sr. Ramon Fernin, per a instal·lar una tanca provisional en el qm. 1 de la carretera de Masnou a Granollers.

A la societat cooperativa La Fraternal, per a construir un edifici en el qm. 4 del camí d'Olesa a la carretera de Madrid a França.

Al Fútbol Club Estrac, per a instal·lar una tanca provisional en el camí de Sant Vicens de Llaveneres a Caldes d'Estrac, qm. 8.

Al Sr. Juli Marial, per a instal·lar una tanca provisional en el camí de Sant Vicens de Llaveneres a Caldes d'Estrac, qm. 8.

Al Sr. Martí Puigdomènech, per a obrir un pou en la zona de servitud de la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, qm. 30.

A la Sra. Mercè Barri i Beguà, per a reformar la casa de la seva propietat en el qm. 7 del camí de la carretera de Tarragona a Barcelona a Corbera de Llobregat i ramal.

Al Sr. Enric Vallès i Escodet, per a tallar arbres en la zona de servitud de la carretera de Vilafraça al límit de la província en direcció a Aguiló, qm. 11.

Al Sr. Guillem Llibre, per emblanquinar una paret de tanca en el qm. 20 de la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni.

Al Sr. Antoni Par, per a construir la vorera a la casa de la seva propietat lliandant amb la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, qm. 21.

Al Sr. Josep Arisa, per a instal·lar una línia elèctrica a baixa tensió a través de la carretera de Vic, per Roda, a empalmar amb la de Vic a Olot.

Al Sr. Miquel Ordeix, per a establir un pas provisional per a carruatge en el camí de Manlleu a La Gleva.

Als Srs. Joan Malaret i Micaela Deixent, per a reparar un pas per a carruatge i construir una paret de tanca en el qm. 1 del camí de Sant Boi de Llobregat a Begues.

Al Sr. Ferran Damians, per a construir un mur de sosteniment en el qm. 5 del camí de Gavà a Begues.

Al Sr. Ramon Vives i Grau, per a reformar la casa de la seva propietat lliant amb la carretera de Viladomona a Solivella, tros de Pla de Cabra a Sarreal, químetre 5.

Al Sr. Josep Campamà i Milà, per a edificar una casa lliant amb el camí de Gavà a Begues, qm. 9.

Al Sr. Salvador Nadal, per a tallar arbres a la zona de servitud del camí de la carretera d'Igualada a Sitges, pel Pla a Torrelavit, qm. 4.

Al Sr. Josep Bernat i Capell, per a reformar la casa de la seva propietat lliant amb el camí de Torregrossa a Juneda, qm. 5.

Al Sr. Josep Rovira i Prats, per a reformar la casa de la seva propietat lliant amb la carretera d'Aiguamúrcia a Sant Jaume dels Domenys.

A la Sociedad General de Aguas de Barcelona, per a instal·lar una conducció d'aigua en el qm. 2 del camí de Sant Adrià de Rosés a La Roca.

A l'Alcaldia de Pierola, per a instal·lar una conducció d'aigua a través del camí de Piera a Hostalets de Pierola.

Al Sr. Marcell Galimany i Vallès, per a edificar una casa i una paret de tanca en el qm. 11 de la carretera de la Vilafranca a Aguiló a la d'Igualada a Sitges, per Fonttrubí.

Al Sr. Josep Espinasa i Berenguer, per a instal·lar una conducció d'aigua a través del camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, qm. 2.

Al Sr. Antoni Sans, per a edificar una casa en el qm. 1 del camí de Lleida a Torrelameu, per Corbins.

Al Sr. Baldomer Morató, per a establir un pas per a carruatges en el qm. 4 de la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni.

A l'Alcaldia d'Ullastrell, per a construir una paret de tanca en el qm. 1 del camí d'Ullastrell a la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sentmanat.

A la Sra. Maria Sastre i Ferrer, per a establir un pas per a carruatges, en el qm. 4 del camí d'Armentera a L'Escal, per Viladomat.

A l'Alcaldia de Llorenç del Penedès, per a construir una paret de tanca a la zona de servitud de la carretera de Vendrell a Sant Jaume dels Domenys.

Al Sr. Ignasi de Bufalà, per a edificar dues cases a la zona de servitud i establir un pas per a peatons en el ramal a Sant Pere de Vilamajor, en la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs.

Al Sr. Joan Grau i Pons, per a construir un dipòsit d'aigua en la zona de servitud de la carretera de Vilafranca al límit de la província, en direcció a Aguiló, qm. 9.

Al Sr. Isidre Torras, per a edificar dues cases i una paret de tanca en el qm. 17 de la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sentmanat.

Al Sr. Marian Relats, per a reformar la casa de la seva propietat en el qm. 17 de la carretera de Masnou a Granollers.

Al Sr. Juli Casanovas, per a construir un pont fora de la zona de servitud de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera, qm. 13.

Al Sr. Antoni Pujol, per a construir un cobert en la zona de servitud del camí de la carretera de Tarragona a Barcelona a Corbera, qm. 7.

Al Sr. Francesc Ribelles, per la reparació de la paret de tanca de la seva propietat en el qm. 6 del camí de Juneda a Castellsards.

A l'Alcaldia de Montmeló, per a instal·lar un rentador i un pas per a peatons en la zona de servitud del camí de Montmeló a la carretera de Masnou a Granollers, qm. 1.

Al Sr. Ramon Marqués Fabra, per a tallar branqui-

llons dels arbres de la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs en el qm. 31.

Al Sr. Tomas Vigas Prat, per a edificar una casa en la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sentmanat.

Al Sr. Angel Sunserni, per a edificar una casa en la carretera de Sant Sadurn a Sentmanat.

Al Sr. Salvador Cañas, per a establir un pas per a carruatges en el qm. 3 de la carretera d'Arbús a la de Vendrell a Sant Jaume dels Domenys.

Al Sr. Ramon Pujol Valls, per a ampliar la casa de la seva propietat en el qm. 34 de la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs.

A la Sra. Elisabet Prats Churba, per a construir una paret de tanca en el camí de Reus a Almoester per Castellvell.

A les Sres. Hijas de Ramon Tapis, per a obrir un portal en la casa de la seva propietat en el qm. 20 de la carretera de Gràcia a Manresa.

Al Sr. Antoni Fors, per a establir un pas per a carruatges en el qm. 2 del camí de Sant Boi de Llobregat a Begues.

A l'Herència de Confiança de D. Lluís Ribas, per a construir una paret de tanca i ampliar un pas sobre cuneta en la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera.

Al Sr. Joan Sarra Cortés, per a aclarir els arbres de la seva propietat en el qm. 7 del camí de Sant Feliu de Codines a Centelles.

Al Sr. Joan Ferrer Sans, per a establir un pas per a carruatges en el qm. 12 del camí de Gornal a la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sant Jaume dels Domenys.

A la Sra. Dolors Melich, vídua Cajal, per a aclarir els arbres de la seva propietat en els qms. 3 a 6 del camí de Gavà a Begues.

Al Sr. Miquel Vila Blanch, per a construir un cobert en la zona de servitud del camí de Terrassa a Vilanova, qm. 2.

Al Sr. Melcior Martí Vidal, per a construir un edifici en la zona de servitud i una paret de tanca en el qm. 1 del camí de Sant Boi de Llobregat a Begues.

Al Sr. Antoni Circuns, per a edificar una casa en el qm. 8 del camí d'Espanya a Puigregat per Casserres.

Al Sr. Jaume Jansa, per practicar la talla d'arbres de la seva propietat en el qm. 9 del camí de Gornal a la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sant Jaume dels Domenys.

Al Sr. Josep Domingo Garriga, per a establir un pas per a carruatges en el qm. 8 de la carretera de Reus a Vilallonga amb ramal a Morell.

Al Sr. Bonaventura Casas Margall, per a edificar una casa en la zona de servitud i una paret de tanca en el qm. 1 del camí de Bellver a Escadarchs.

Al Sr. Antoni Masanell, per a construir un edifici i una paret de tanca en el qm. 1 del camí de Vilafranca a Guardiola per Vilori.

Al Sr. Antoni Raventós, per a substituir una canonada de conducció d'aigua a través de la carretera de Vilafranca al límit de la província en direcció a Aguiló, qm. 4.

Al Sr. Josep Balaguer Cantons, per a establir un pas per a carruatges en el qm. 10 de la carretera de Borges Blanques a Bellpuig per Arborea i Vilanova.

Al Sr. Josep M.ª de Bru i de Sala, per a tallar arbres de la seva propietat en el qm. 2 del camí de Folgaroles a Vilanova de Sau.

Al Sr. Miquel Charamunt, per a obrir un portal en la casa de la seva propietat i establir un pas sobre cuneta en el qm. 1 de la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sentmanat.

A la Compagnia General de Tranvías, per a tallar branques d'alguns arbres en el qm. 7 de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera.

Al Sr. Joan Barachs, per a obrir una finestra en la casa de la seva propietat en el qm. 1 de la carretera de la de Montcada a Terrassa a San Cugat del Vallès per Sardanyola.

Al Sr. Miquel Tió, per a edificar una casa i una paret de tanca en la zona d'urbanització i quatre cases en la zona de servitud del camí de Barcelona (Sant Andreu) a Santa Coloma de Gramanet.

Al Sr. Genís Valls Pujol, per a construir un cobert en la zona de servitud de la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, qm. 25.

Al Sr. Teodor Riera Martí, per a establir un pas per a carruatges en el qm. 12 del camí de Sant Guim de la Plana a la carretera de Guissona a Taltà.

Al Sr. Antoni Fontrodona, per a establir un pas per a carruatges, provisional, en el qm. 1 del camí de Veciana a Copons.

A la Sra. Maria Coll Verdura, per a emblanquinar la façana de la casa de la seva propietat en el qm. 1 del camí de Sant Celoni a Gualba amb ramal a La Batlloria.

Al Sr. Josep Sanfeliu Oromí, per a establir un pas per a carruatges en el qm. 20 de la carretera de Borges Blanques a Bellpuig per Arborea i Vilanova.

Al Sr. Francisco Ricart Palet, per a edificar una casa en el camí de Sardanyola a Montcada per Ripollit.

Al Sr. Manuel Tena Ortí, per a establir un pas per a carruatges en el qm. 21 de la carretera de Santa Bàrbara a La Cènia per La Galera.

Al Sr. Lluís París Boddella, per a edificar una paret de tanca en la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, qm. 33.

Al Sr. Ramon M.ª Albó, per a construir un magatzem en el qm. 1 del camí de Folgaroles a empalmar amb la carretera de Vic al confl amb Girona, en direcció a Sant Hilari.

Al Sr. Artur Cuadras, per a construir un cobert i establir un pas per a carruatges en el qm. 2 del camí de Sant Celoni a Gualba amb ramal a La Batlloria.

A la Sra. Concepció Vivet Espota, per a obrir un portal en la casa de la seva propietat, lindant amb la carretera de Manlleu al confl amb Girona per Sant Pere de Torelló, qm. 7.

Al Sr. Miquel Pallàs, per a edificar una casa i establir un pas per a carruatges en el qm. 6 de la carretera de Vic al confl amb Girona, en direcció a Sant Hilari.

Al Sr. Jaume Duru Joana, per a establir un pas per a carruatges en el qm. 1 de la carretera de la de Montcada a Terrassa a San Cugat del Vallès per Sardanyola.

Al Sr. Tomàs Ricart, per a establir un pas per a carruatges en el qm. 12 del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca.

Al Sr. Josep Vidal Tomàs, per a ampliar la casa de la seva propietat en el qm. 2 de la carretera de Vilanova de Meià a la d'Artes a Trepç.

A la Sra. Teresa Rifé, per a emblanquinar la façana de la casa de la seva propietat en el qm. 1 del camí de Terrassa a Talsanera amb ramal a Matadepera i Mura.

MATERIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el resum general de les reparacions parcials i adquisició d'accessoris per a les màquines esmicoladores al servei de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, corresponent al mes de juliol darrer, que importa 2,694 ptes.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per adquirir tres carros-bòtes de fusta, pel seu import unitari de 1,130 ptes., i lliurar-ne la quantitat total de 3,990 a favor del Pagador de la dita Secció (servei de la tercera Demarcació de Barcelona); i per adquirir un carro-bóta, d'import 1,130 ptes., a lliurar (servei de la Demarcació de Girona).

— Lliurar, amb càrrec a la partida que correspongui del Pressupost 1922-23 (Resultes), la quantitat de pesetes 139,050, a En Ferran Junoy, gerent de la Maquinista Terrestre i Marítima, com a 60 per 100 del preu d'adjudicació i en compliment del que s'estipula en el plec de condicions que regí el concurs per a l'adquisició de tres cilindres de vapor de 15 tones.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

Notícies i documents

El dia 14, l'Enginyer-director d'Obres públiques, Sr. Turell, acompanyat dels Enginyers de la mateixa Secció Srs. Lagarde i Peña i del Sobrestant encarregat de la Maquinista, Sr. Dagà, verificà la recepció definitiva dels tres cilindres de vapor adquirits a la Societat Maquinista Terrestre i Marítima.

CAMINS DE BAST

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Lliurar, a favor del Pagador de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, les quantitats, a justificar, de 1,990 ptes. per a la reparació del camí d'abast de la corba d'Aguiló a Ager, per Corsà i Serra del Montsec a la Vall del Ribagorçana, i 1,995 ptes. per a la reparació del mateix camí.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat d'una comunicació enaltint la conducta del capatàs lliure de la Secció d'Obres públiques de la Mancomunitat afecte a la brigada de Sardanyola, amb motiu d'una troballa de valors i documents d'importància; acordant-se passar l'esmentada comunicació a l'Enginyer-cap d'Obres públiques, senyor Turell, perquè faci present a l'interessat la satisfacció del Consell i pugui constar igualment en l'expedient.

(Sessió del dia 10 de setembre de 1923.)

Aprovar els comptes dels següents senyors, a lliurar:

Els de Josep López, per còpia de documents, d'import, respectivament, 117'62 i 247'41 ptes.; els de Josep Masferrer, pel mateix objecte, d'import, respectivament, 154 i 100; els de Carles Vilella, pel repetit objecte, d'import, respectivament, 53'35 i 252; el de Pere Rossell, també per còpia de documents, d'import 327'75; el de Francesc Ledesma, pel mateix objecte, d'import 130'50; el de Manuel Roca, per l'objecte expressat, d'import 142'50, i el de Julià Roca, per treballs de comptabilitat, d'import 253'50 ptes.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

Aprovar el compte de N'Euric Aguadé, per les còpies i treballs fets per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, que importa 253'50 ptes., a lliurar.

(Sessió del dia 17 de setembre de 1923.)

Aprovar el compte de les despeses motivades per còpia de documents, d'import 309 ptes., a lliurar.

— Disposar que no s'escusi de considerar com accident del treball, en virtut de la llei i reglament de jurisprudència, la insolació de què fou víctima l'obra Joan Ollé i Suñol, ocasionant-li la mort.

(Sessió del dia 25 de setembre de 1923.)

VÀRIA.

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vistos l'expedient i projecte que el motiva, incoat per la societat anònima Funicular de Gelida, sollicitant la concessió d'un ferrocarril funicular d'enllaç de la població de Gelida amb l'estació del mateix nom del ferrocarril de Tarragona a Barcelona, de la Companyia de M. S. A., tramès pel Govern civil de la província de Barcelona a informe de la Mancomunitat, i vistos, així mateix, la instància, memòria i plans del pas superior del camí veïnal de Gelida a Sant Llorenç d'Hortons, sobre l'esmentat funicular, presentats directament a aquesta Corporació per la societat peticionària;

Atès l'informe de la Secció tècnica de Carreteres i camins, i tenint en compte que l'obra projectada és beneficiosa per a la comarca i els interessos generals, i que durant la informació pública no ha estat presentada cap reclamació, a proposta del Conseller de Ferrocarrils, informar favorablement la petició de concessió de què es tracta, mitjançant que l'execució de les obres de construcció del sudit pas superior s'ajusti a les condicions del plec formulat per l'esmentada Secció tècnica, i comunicar a la societat anònima Funicular de Gelida, com a resolució a la referida instància, que ha estat atesa la petició que feia de què s'informés el projecte de pas de la carretera al mateix temps que el projecte del ferrocarril.

— Atès l'informe tècnic de l'Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat, hagut esment del dictamen del Negociat de Carreteres, camins i ponts, amb el vist i pla del Conseller del Servei:

1.º Fer públic, per mitjà de la premsa, i comunicar-ho al Reial Automòbil Club de Catalunya i altres societats similars, que, a partir del 1.º de novembre pròxim, tot vehicle de motor mecànic que circuli per les

carreteres i camins mancomunals, sense anar proveït del permís de circulació expedid pel Govern civil i plaques de matrícula corresponents, o conduït per persona sense el títol de chofer degudament autoritzat, restarà dètingut al lloc mateix on es comprovi qualsevol d'aquelles faltes o bé a la població més pròxima, sense que pugui continuar el viatge fins i tant que s'hagin complenat els anteriors requisits, a tenor del que prescriuen els arts. 3.º, 5.º, 13 i 15 del vigent reglament per a la circulació de vehicles de motor mecànic, sense perjudici d'aplicar les altres sancions previstes en aquesta disposició.

2.º Encarregar a la Jefatura de Mossos de les Esquadres que es serveixi trametre al seu personal les ordres oportunes per al compliment de l'acord precedent, manifestant-li, a l'ensens, que, demés d'intensificar tot el possible, amb caràcter general, l'anotació en la forma acostumada de les dades aparents dels vehicles (número i lletres de matrícula, color i forma) que circulen per les vies mancomunals, disposi en llocs estratègics, com encreuaments de camins de trànsit general i proximitats de poblacions importants, les parelles necessàries, amb l'especial comanda de deturar els camions que hi circulen per tal de comprovar i anotar si a més de portar la documentació i plaques reglamentàries, a tenor de l'anterior acord, van proveïts de la corresponent patent de circulació expedida per la Mancomunitat.

Disposicions anàlogues seran adoptades per la Direcció d'Obres públiques en relació amb la Jefatura de Mossos de les Esquadres, en quant atany al personal de Zeladors, Capatassos i peons, i evitant la duplicitat d'inspeccions.

3.º Trametre sengles comunicacions als Governadors civils de Barcelona, Lleida, Girona i Tarragona, i a les respectives Comandàncies de la Guàrdia civil, interessant, així mateix, l'adopció de les mesures oportunes per tal d'evitar els abusos i infraccions reglamentàries que vénen observant-se en la circulació de vehicles de motor mecànic, especialment quant a manament dels preceptes dels arts. 3.º, 5.º, 13 i 15 del vigent reglament especial.

— Declarar sobrant del camí de Sant Llorenç Savall a Llinas, la parcel·la situada en el qm. 33 de perímetre irregular de 104 m² de superfície, procedent d'expropiació feta a En Bonaventura Pujadas i Mata, invitant l'esmentat senyor Pujadas o els seus hereus successors a manifestar si dins el termini de trenta dies volen adquirir la parcel·la descrita, fent-los avinent que passat aquest terme sense que comuniquin una resolució definitiva, la Mancomunitat disposarà lliurement de l'esmentada parcel·la.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT

ABASTIMENT D'AIGÜES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Assabentar a l'Ajuntament de Masroig, com a constatació a la seva instància de data 6 de l'actual, demanant l'estudi del projecte d'abastiment d'aigües pota-

bles d'aquell poble, que no és possible atendre, de moment, la dita petició, per haver estat presentada fora del termini del primer concurs, convocat per la Mancomunitat entre els Municipis de Catalunya per a la realització d'aquesta classe de treball, i no ajustar-se a les altres bases que el regiren, sense perjudici, però, que, quan convoqui un nou concurs, pugui reproduir la instància en deguda forma.

(Sessió del dia 18 de setembre de 1923.)

POUS ARTESIANS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atesos els corresponents dictàmens del Cap-director d'Administració, amb el vist i plaú del Conseller d'Obres Hidràuliques, prendre els següents acords:

Aprovar l'acte de l'atorament de l'aigua del pou artesià construït en terme de Castelló d'Empúries, efectuat el dia 28 de juny propassat, de conformitat amb la base cinquena del Contracte celebrat entre la Mancomunitat i Na Lluïsa Climent de Fages, essent el cap-

dal aforat d'1'80 litres per minut, comunicant-se aquest acord a la interessada per al seu coneixement i efectes oportuns.

Aprovar el pressupost formulat per la Secció tècnica d'Obres hidràuliques, de les despeses d'estudi i formació del projecte d'abastiment d'aigües potables de Sant Pere de Torelló, i lliurar el seu import de 863'14 ptes. a favor del Pagador Sr. Lluís Masoliver, amb càrrec a la part. 282 del Pressupost vigent.

Aprovar el pressupost formulat per la Secció tècnica d'Obres hidràuliques de les despeses d'estudi i formació del projecte d'abastiment d'aigües potables d'Albora (Tragó de Noguera), i lliurar el seu import de 1,194'80 ptes. a favor del Pagador Sr. Lluís Masoliver, amb càrrec a la part. 282 del vigent Pressupost.

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

OBRES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atesos els corresponents dictàmens del Cap de la Secció primera, amb el vist i plaú del Conseller de Beneficència i Sanitat,

Aprovar els següents comptes, que han d'ésser satisfets amb càrrec a la part. 01 (Resultes de 1922-23):

De la casa Pérez Simon i Oliver, per obres de construcció de sales de bany per a nois a la Casa de Misericòrdia de Girona, d'import 1,990'96 i 1,767'89 ptes.; un altre, de la mateixa casa, per l'enderroc de parts de tanca de l'estenedor de la casa de Misericòrdia de Girona, d'import 1,653'71 ptes.; i un altre, també de la mateixa casa, per l'enderroc de coberts ruïnosa i fixament de pals a l'estenedor de la Casa de Misericòrdia de Girona, per un import de 1,208'77 ptes.

— Encomanar al senyor Conseller de Beneficència i Sanitat, Sr. Santiago de Riba, l'estudi de les propostions presentades al concurs obert per a l'adquisició de dues finques, una a Lleida i l'altra a Girona, destinades a una higiènica extensió dels serveis de Beneficència, assessorant-se del senyor Arquitecte dels Serveis generals i de Beneficència, Sr. Joan Rubió, i de la Comissió de Sanitat, i elevat, en son dia, la corresponent proposta d'adjudicació i refús de les propostions presentades, segons sigui més pertinent per a la definitiva resolució del Consell.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

De conformitat amb la base quarta del Conveni aprovat entre el Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya i la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, aprovar la taula d'interessos i amortització de la quantitat de 500,000 ptes. cedides a préstec per a les obres de la Institució maternal catalana, havent d'abonar-se a la Caixa de Pensions, per interessos, el 30 de setembre actual, 4,180'75 ptes. i el 31 de desembre d'aquest mateix any, 6,250, i des de 30 de juny de 1924, i per semestres vençuts, durant cinquanta

anys, la quantitat de 13,655'94 ptes., en concepte d'interessos i amortització del capital a préstec, excepte l'últim venciment, o sia el de 31 de desembre de 1973, que ascendeix a 13,655'70 ptes.

(Sessió del dia 25 de setembre de 1923.)

Donar-se per assabentat de la comunicació de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida, donant compte que l'Ajuntament d'aquella ciutat ha acordat autoritzar la construcció de Pavellons de l'Hospital, concedint franquícia dels arbitris; i acordant-se encomanar a la referida Junta de Govern que regreci la concessió del Municipi de Lleida.

— Aprovar la relació de les indemnitzacions devengades per l'Arquitecte dels Serveis generals i de Beneficència, per sortides del lloc de residència durant el mes d'agost propassat, amb motiu d'inspeccionar els treballs del Manicomi de Salt i visitar el solar que ofereixen a Sant Felip i les obres del Pavelló per al Servei Sanitari de Lleida, d'import 233'20 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 26 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 26 de setembre de 1923.)

HOSPITALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el compte presentat per l'Alcalde de Ripoll, de les estades causades a l'Hospital Municipal d'aquella població, durant el primer trimestre del corrent any econòmic de 1923-24, per malalts naturals o veïns de fora de Ripoll, el qual importa la quantitat de 2,175 pessetes, que hauran de fer-se efectives amb càrrec al cap. 2.ª, art. 5.ª, part. 86 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

Satisfer la contribució de les finques propietat de l'Hospital de Lleida, amb càrrec al Pressupost de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 25 de setembre de 1923.)

MANICOMIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

1.ª A proposta del Conseller de Beneficència i Sanitat: Que, atesa la petició del Consell d'Administració de l'Institut Pere Mata, de Reus, d'ara endavant, i mentre no es modifiquin les actuals circumstàncies, les malalties naturals o veïnes de les comarques tarragonines que haurien d'ingressar a l'Institut Pere Mata, si en aquell Establiment no disposen de lloc per asilar-les, seran ingressades en el Manicomi de Sant Boi, mitjançant, però, tal com ve fent-se en l'actualitat, el compromís dels respectius Ajuntaments, d'avançar les estades que puguin ocasionar com si fossin reclusos a l'Institut Pere Mata.

2.ª Que, als efectes de facilitar la receptació de les quantitats que hauran d'avançar els Ajuntaments, i per tal d'evitar una pertorbació en el règim establert per als dementes de Tarragona, els Ajuntaments referits ingressaran les quantitats mensuals a l'Institut Pere Mata, tal com si els alienats estessin reclusos a l'Institut Pere Mata, tramitant-se, per part d'aquells Establiments, aquests ingressos com si es tractés de dementes asilats en l'Establiment.

3.ª Comunicar aquests acords a l'Administració de l'Institut Pere Mata, pregant que doni la seva conformitat, oficialment, al règim que s'estableix; i es comunicaran, així mateix, a Intervenció, als efectes oportuns. (Sessió del dia 18 de setembre de 1923.)

Aprovar les nòmines relatives a les estades causades en el Manicomi de Sant Boi de Llobregat pels dementes asilats a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya durant el mes de juliol darrer:

La dels dementes naturals o veïnes de la província de Barcelona (Secció d'homes), que importa, en total, pessetes 32,776.

La de les dementes naturals o veïnes de l'esmentada província de Barcelona, que importa, en total, 30,860'50 pessetes.

La dels dementes naturals o veïnes de la província de Lleida (Secció d'homes), que importa, en total, 5,802'25 pessetes.

La de les dementes naturals o veïnes de l'esmentada província, que importa, en total, 5,851 ptes.

Disposar que s'expedissin els oportuns lliuraments, per les dites quantitats, pel que es refereix a la Secció d'homes, a favor del Rvnd. P. Joan Jesús Adradas i Gonzalo, i pel que es refereix a la Secció de dones, a favor de la Rvnda. M. Sor Josefa Parturet i Echarte, amb càrrec al cap 2.ª, art. 2.ª, part. 75 del Pressupost corrent de la Mancomunitat, comunicant-se aquest acord als interessats i al senyor Interventor de la Mancomunitat, al qual s'encarregarà, a més, el compliment de les disposicions fiscals en el que tingui relació amb els referits pagaments.

— Aprovar, així mateix, la relació dels dementes compresos en la base primera del contracte celebrat entre l'Administració de l'Institut Pere Mata, de Reus, i la Diputació provincial de Tarragona, asilats en l'esmentat Establiment Frenopàtic, durant el mes de juliol darrer, que importa 5,900 ptes.; i havent d'expedir-se l'oportú lliurament, per la dita quantitat, a favor de l'Administrador del dit Establiment, Sr. Nicolau Gausset, amb càrrec al cap 2.ª, art. 2.ª, part. 75 del Pressupost vigent de la Mancomunitat, i havent de comunicar-se aquest acord a la dita Administració i al senyor Interventor de la Mancomunitat, al qual s'encomanarà

el compliment de les disposicions fiscals en el que tingui relació amb el pagament que correspon.

— Aprovar, igualment, la relació dels dementes asilats a l'Institut Pere Mata, de Reus, amb càrrec a la Mancomunitat de Catalunya, durant el mes de juliol darrer, amb la condició d'avançar el pagament de les estades diversos Ajuntaments de la província de Tarragona, la qual importa 13,734 ptes., amb la deducció de 268'00, que satisfan les famílies d'alguns alienats per a ajudar a llur sosteniment. Aquesta aprovació es feta als efectes de la comprovació que, en son dia, haurà de fer-se dels rebuts de les estades de cada un dels malalts que s'hi comprenen.

— Designar els Srs. Agustí Riera i Lluís de Llobet, per formar part del Patronat de Convalescència de Girona.

(Sessió del dia 26 de setembre de 1923.)

Notícies i documents

MEMÒRIA

PRESENTADA PER LA INSPECCIÓ FACULTATIVA DEL SERVEI DE DEMENTES DEL MANICOMI DE SANT BOI DE LLOBREGAT, CORRESPONENT A L'ANY 1922

En procedir a la redacció de la memòria corresponent a aquest any 1922, ens hem trobat amb semblants vacil·lacions a les dels altres anys anteriors, dimanades del nostre desig d'exposar a l'Il·lustrat Consell de la Mancomunitat quelcom que tingui alguna utilitat pràctica.

Això pot semblar estrany tractant-se d'una memòria anual, on hom no tindria d'exposar altre cosa que allò que hagués succeït en el respectu servei i aquelles millores que hagués suggerit la utilització d'aquell.

Si la memòria es tingués de limitar estrictament a això, aviat hauria acabat la nostra tasca, puix els nostres serveis d'alienats, tenint com tenen per característica la tradició de la invariabilitat, en finalitzar una anyada hom tindria de repetir, poc més o menys, el que ja hagués dit l'any anterior.

Per a no trobar-nos en aquest cas, i per a no limitar la nostra memòria a una pesada relació de les dades estadístiques que venim recollint des de fa alguns anys, hem cregut que seria oportú el fer com una mena de revisió dels acords presos per la Mancomunitat, referents a la reorganització del servei d'alienats en la nostra benamada pàtria Catalunya. Revisió que estendrem també a les orientacions i bases exposades, en diferents comunicacions, a la Mancomunitat, des de la seva primera Assemblea fins avui.

Aquesta revisió té per objecte el veure si les orientacions assenyalades i els acords que hagi pres la Mancomunitat, estan o no estan conformes a les exigències més noves de la ciència frenopatològica.

Ens ha determinat a fer aquesta revisió el fet satisfactori que les coses que han referència a aquesta especialitat han despertat l'interès de diferents sectors socials, arran del Congrés d'Higiene mental, celebrat a París el desembre de 1921.

Donada la importància social d'aquests assumptes, no és possible que un poble mitjanament feturoler de progrés pugui deixar-los descuidats. El Congrés comentat ha tingut la virtut de despertar aquest interès entre nosaltres, desgraciadament fins al present molt condormit.

La importància d'aquest Congrés ha estat gran. Hi estaven representats, molt dignament, les primeres corporacions de casa nostra; però encara ho ha semblat

més de gran, des d'aquí, pel poc que en altres s'havia fixat l'atenció.

Precisament per aquesta desmesurada grandiositat que entre nosaltres s'ha concedit al dit Congrés, sembla talment com si d'allà haguessin sortit tot justament les idees mares o bàsiques que s'havien d'acceptar per a la reimpulsió social dels psicòpates i per al combatiment d'aquesta altra plaga de la civilització moderna. I això pot donar-los fàcilment a la idea o prejudici que els acords i projectes que la Mancomunitat havia pres abans del citat Congrés, no estessin ja avui conformes amb les conclusions d'aquell.

El demostrar precisament aquesta conformitat és el que intentarem fer.

Es presentaren en el Congrés brillants comunicacions, però foren tres les qüestions fonamentals tractades en la conferència referents al tractament i profilaxi de les malalties mentals:

1.ª Reorganització de l'assistència psiquiàtrica en un sentit liberal, facilitant el descobriment i tractament precoç dels predisposats i dels petits psicòpates, ja sigui en el dispensari, ja sigui mitjançant l'hospitalització lliure.

2.ª La reforma de l'ensenyament escolar conforme a les regles noves de la pedagogia, dimanades de l'observació psicològica de l'infant.

3.ª L'orientació professional i la selecció psico-fisiològica dels treballadors.

Pel nostre objecte, prescindirem dels dos darrers temes i prendrem atenció especial pel primer, que és el que ens afecta directament, i veurem si trobem quècom que estigui en contradicció amb les orientacions nostres. El ponent de tan interessantíssim tema, fou el Dr. Antheaume, Cap honorari de la Maison Nationale de Charenton, Secretari general de la Societat de Medicina Legal de França, i Membre de la Comissió de Vigilància dels Asils del Sena.

Les conclusions de la seva Ponència foren aprovades per unanimitat, i són com segueix:

1.ª L'assistència dels psicòpates, dels quals els alienats en són una restringida part, ha d'ésser organitzada d'acord amb els següents principis: l'assistència ha d'ésser mèdica, precoç, i ha d'estar inclosa dintre l'actual legislació que regula l'assistència mèdica gratuïta.

2.ª Aquesta assistència ha d'estar organitzada en dues modalitats distintes, segons es tracti de psicòpates en cura lliure o de psicòpates internats (alienats pròpiament dits).

3.ª És necessari i urgent que els establiments públics per alienats prenguin d'aquí endavant el nom d'Hospitals psiquiàtrics i siguin transformats en establiments mixtes, comprenent: a) una part tancada pels alienats pròpiament dits; b) una part oberta amb servei de psicòpates en cura lliure, i c) Dispensari o Consultori d'Higiene mental.

4.ª La part tancada restarà sota el règime de la llei actual sobre alienats, i la part oberta, independent de la primera, restarà sota el règime de la llei d'assistència mèdica gratuïta.

5.ª Els serveis oberts dels asils, per psicòpates en cura lliure, hauran de funcionar com funcionen avui els altres serveis hospitalaris de caràcter general, i els psicòpates en tractament hauran d'ésser considerats com a malalts ordinaris.

En la primera part de la Ponència, el Dr. Antheaume posa ben en clar la diferència de comprensió dels mots psicòpata i alienat, retreient textos i definicions, ja conegudes, dels celebres alienistes Dupré i Gilbert Ballet, deixant així ben remarcat que no tots els psicòpates són alienats, i que el fet d'ésser un psicòpata alienat o perillós és degut, moltes vegades, més a les circumstàncies que volten al malalt que no pas a la mateixa ma-

laltia. Segons siguin les circumstàncies que voltin al psicòpata, aquest serà o no serà perillós, serà o no serà alienat.

Tot psicòpata, sigui o no sigui perillós, ha d'ésser tractat per facultatius competents sota un règime terapèutic adequat, amb la sola diferència que si el psicòpata ofereix reaccions perilloses, si és alienat, tindrem necessitat d'internar o recluir al malalt, i si és senzillament psicòpata, podrem tractar-lo seguint el malalt el seu règime amb gairebé tota llibertat.

(No acaba.)

ASILS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir a Na Maria Comalada i Pagès, vídua del que fou mestre del taller de sabateria de la Casa de Misericòrdia de Girona, En Rafael Guillem i Garcia, una pensió de viduitat de 600 ptes. anuals, a partir del dia 7 d'octubre del propòsit any 1922; havent de fer-se efectiva aquesta pensió amb càrrec al cap. 10.ª, art. 5.ª, part. 4.ª del Pressupost vigent, i començant-se aquest acord a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona, perquè el participi a la interessada, i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

SESSIONS DE LES JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

Notícies i documents

LLEIDA

Sessió del dia 3 de setembre de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Vocal de major edat senyor Josep M.ª Vicens, adoptant-se les següents resolucions:

Concedir un termini de vuit dies a la família del jai Baltasar Rente, de Barruera, i de la noia Maria Carreia, d'Enviny, per completar els expedients d'ingrés a la Casa de Misericòrdia.

Per haver transcorregut el termini que es va concedir a Ramon Olivé i Sala, veí de Portell, sense aportar els documents demanats per completar l'expedient de pensió d'al·lèlament per un dels seus fills bessons, deixar a aquest sense efecte.

Admetre, quan per torn els correspongui, a la Casa de Misericòrdia, a Santiago Recasens i Jordi i a Francesc Argerich i Armengol, els dos veïns de Lleida.

Per haver-se casat les exposites n.º 5,002 i n.º 2,079, se'ls concedeix el dret reglamentari.

Autoritzar al mestre de dibuix i música dels Establiments de Beneficència, per matricular-se, un curs, en les Institucions docents d'Ensenyament superior de la Mancomunitat.

Participar al Consell Permanent de la Mancomunitat que l'Excm. Ajuntament de Lleida ha autoritzat la construcció del nou Hospital amb concessió de franquícia dels arbitris de llicència d'edificació, donada la finalitat humanitària i l'alta missió que haurà de complir el benèfic Establiment, entenen-se amb el tal acord que la Corporació municipal col·labora a la dita obra.

Contestar al Jutge d'Instrucció que la Junta renuncia a prendre part en la causa que està instruint sobre mort per submersió de l'asilat Josep Roca.

Aprovar les següents factures:

De la casa Hartmann, per material sanitari, d'import 35'70 ptes.; de Josep Moix, per transport de material sanitari, 40'55; de la casa Dalman i Oliveres, per medicaments, 206'90; de la casa Hartmann, també per medicaments, 33'15; transport de material per a la Imprenta, 51'40; de la casa Nenfville, de Barcelona, per material d'impremta, 654'85; de la casa Sol i Benet, per material d'escriptori per a l'Hospital, 85; de Ramon Urriaza, pel mateix concepte, 20'35; de Josep Daniel, per material d'oficina, 11'60; de Carme Ingles, per tres cents segells de correus, 75; de Ramon Urriaza, per material d'oficina, 63'70; de Joan Florensa, per material d'obres, 20'40; de Teresa Pascuet, pel mateix concepte, 50; de Teresa Gran, també per igual concepte, 87'50; de Josep Florensa, pel repetit concepte, 136'25; del mateix, i pel concepte repetit, 34; d'A. Cavallé, de Reus, pel mateix, 43'25, i per jornals del fadrí ebenista, 270.

Concedir a l'aprenent de la sabateria Jaume Florensa, i a l'acollit que treballa a la fleca, Antoni Gené, una gratificació de 7'50 ptes. al mes.

Aprovar les relacions de queviures, combustibles, material per a tallers i efectes pel mes de setembre, que importen 6,558'96 ptes. les de la Maternitat, 10,654'97 les de la Misericòrdia i 4,583'08 les de l'Hospital.

Anunciar nou concurs per adquirir els queviures necessaris per als mesos d'octubre, novembre i desembre d'enguany.

Sessió del dia 10 de setembre de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Vocal de major edat senyor Josep M.ª Vicens, adoptant-se les següents resolucions:

Tornar a Secundí Vilar i Gabernet, de Monrós, l'expedient presentat per a l'ingrés a la Casa de Misericòrdia de la seva filla Rosa Vilar, perquè ho demani, si ho creu convenient, en el Manicomi de Sant Boi.

Admetre a l'Escola de Sords-muts de la Misericòrdia a la nena Ramona Mas i Fonoll.

Denegar la pensió d'alimentament demanada per Felip Bernaus i Marsol, de Tudela de Segre.

Aprovar els comptes de queviures i materials adquirits durant el mes d'agost, que importen 6,490 ptes. els de la Maternitat, 10,488'06 els de la Misericòrdia i 4,435'73 ptes. els de l'Hospital.

Recloure en el Pavelló de dements, de la Casa de Misericòrdia, la malalta Ramona Masia, mentre es tramiti l'expedient per portar-la en el Manicomi de Sant Boi.

TARRAGONA

Sessió del dia 21 d'agost de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Sr. Pere Lloret, assistint-hi els Srs. Gramunt i Bonet, i el Secretari Sr. Martí i Bofarull. Llegida i aprovada l'acta anterior, s'acordà:

Assabentar-se del rendiment de l'horta durant el mes de juliol, que importa 518'25 ptes., i el dels corrals, que ascendeix a 229.

Assabentar-se, també, de l'ofici de l'Interventor general de la Mancomunitat, data 16 d'agost, en el qual manifesta l'aprovació dels comptes de la Casa, pertanyents a l'exercici econòmic 1922-23.

Examinats els comptes corresponents al mes d'agost, d'import 23,506'24 ptes., aprovar-los per ésser pagats dintre el corrent mes.

Assabentar-se del moviment de personal hagut des de la darrera sessió fins a la present, que és tal com es detallada:

Altes: Teresa Baqué i Pedrol, int., n.º 823, al Departament de velles; Alfons Serra i Nadal, expòsit, n.º 6,645; Josep Maria Poblet i Mas, expòsit, n.º 6,646.

Baixes: Rosari Giner i Tafalla, int., n.º 733; Josep Giner i Tafalla, int., n.º 734, surten amb sa mare, per haver contret segones noces i millorat de situació; Josep Gené i Gener, P., n.º 921, jui, per voluntat pròpia; Sebastià Galiana i Trèmol, P., n.º 949. Reclamat per sa mare; Emília Ara i Estela, int., n.º 763, amb el seu oncle; Pau Balafà i Pagès, F., n.º 941, per pròpia voluntat.

Concedir autorització, per contraure matrimoni canònic, a l'exposita E. D. i M., E., n.º 5,638, que ho tenia sol·licitat.

Assabentar-se, amb satisfacció, del bon estat sanitari de l'Establiment i de l'actual estat de les obres, que avancen ràpidament.

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que passés a estudi del senyor Conseller de Beneficència i Sanitat una petició del Dr. Jaume Ferran, interessant l'assaig de la vacuna Anti-Alpha en els Establiments d'assistència infantil benèfica que depenen de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 10 de setembre de 1923.)

BRIGADES SANITÀRIES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prendre esment d'un ofici de l'Alcaldia de Barcelona, donant compte de l'acord pres per la Corporació municipal en sessió del dia 29 del proper agost, significat l'agraïment de la ciutat a la Mancomunitat pels serveis que durant la vaga de transports feren les Brigades sanitàries, iniciant i ajudant eficaçment l'evacuació de les escombraries que es trobaven apilades pels carrers.

— Aprovar el repartiment de la quantitat de 10,000 pessetes, donada per la Cambra de Comerç i Navegació de Barcelona per premiar als individus que cooperaren al recolliment d'escombraries durant la passada vaga.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

Atès el dictamen del Cap de la Secció primera, adreçar al Ministeri de la Governació la següent comunicació:

«Excm. Sr.: El Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya, a l'objecte de posar en vigor les disposicions referents a la creació de les Brigades sanitàries, completant el servei que ja existia, obrí un concurs per a la provisió de diversos carrers, entre ells el de Metge-director del nucli sanitari de Lleida, nomenament que, després dels tràmits i exercicis corresponents, renuncià en el Sr. Francesc Fontanals i Arauza.

El Consell Permanent de la Mancomunitat s'ha assabentat que existeix un recurs, presentat pel Subdelegat de Medicina del partit de Tremp, contra un acord d'aquest Consell, pel qual fou nomenat Metge-director de les Brigades sanitàries per al nucli de Lleida, el Sr. Francesc Fontanals i Arauza, recurs al qual fa referència la comunicació del Governador civil de Lleida de 31 d'agost darrer, traslladant una altra comunicació de la Direcció general de Sanitat de 29 del propi mes, i l'anunci publicat en el *Bulletí Oficial* de Lleida corresponent al dia 4 de l'actual, perquè dintre el termini de quinze dies puguin les parts alegar i presentar

els documents justificants que considerin conduents al seu dret.

El Consell Permanent ha de fer constar que el recurs alludit ha estat mal interposat en ésser-ho davant el Ministeri de la Governació, i que no pot ésser admès, per ésser incompetent per a entendre respecte d'ell.

Es un fet evident que en matèria de sanitat, i per consegüent en el que fa referència al règim de les Brigades sanitàries, per a les quals ha estat nomenat el Sr. Fontanals, la Mancomunitat de Catalunya ocupa el lloc que correspondria a les Diputacions provincials si haguessin corregut a càrrec d'elles les al·ludides Brigades, i, per això, els recursos corresponents contra els acords de les Diputacions provincials respecte del personal depenent del dit Servei, no haurien estat re-
corribles ni davant el Governador ni tan sols davant el Ministeri de la Governació, ja que en quant a les Diputacions i, per tant, en quant a la Mancomunitat, quan aquesta ocupa el lloc d'aquelles, la via governativa queda terminada amb l'acord de la Corporació. Així ho prescriu d'una manera terminant l'art. 5.ª del R. D. de 15 d'agost de 1902, que nega competència al Ministeri de la Governació per al coneixement d'assumptes com el present.

El Governador civil, respecte dels acords de les Diputacions, té tan sols la intervenció que li dona l'article 87 de la llei Provincial, en relació amb l'art. 79, per a poder suspendre els adoptats amb incompetència, deficiència o infracció manifesta de les lleis, en perjudici dels interessos generals de l'Estat, província o municipi, i el més senzill anàlisi del cas present, demostra que aquest no cau dintre els articles esmentats.

A més, cal fer constar que aduec en la hipòtesi de què el recurs hi hagués cabut, que no hi cap, hauria de judicar-se mal interposat, ja que, segons l'art. 144 de la llei Provincial vigent, els recursos contra els acords de les Diputacions han de presentar-se davant la Corporació que hagi pres l'acord, i el mateix disposa l'article 30 del Reglament provisional per a l'execució de la llei de 19 d'octubre de 1889.

Per tot això exposat, el Consell Permanent de la Mancomunitat ha de fer present a V. E. que en sentir interposat pel Subdelegat de Medicina del Partit de Tremp contra l'acord del Consell Permanent pel qual va ésser nomenat Metge-director de les Brigades sanitàries per al nncll de Lleida, el Sr. Francesc Fontanals i Arauza.

(Sessió del dia 18 de setembre de 1923.)

POLÍTICA SOCIAL

Acords del Consell Permanent

Acorda el Consell:

A proposta del Conseller de Política social, aprovar el següent pla d'inversió de la part. 243 del Pressupost vigent: Per a mobiliari, 2,500 ptes.; per a restauració i conservació del despatx del senyor Conseller, 1,000. Total, 3,500 ptes.; restant-ne encara de l'esmentada partida, per distribuir en la forma que es esgrui més convenient, un romanent de 2,500.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

Designar com a Conseller adjunt pel termini d'un bienni, segons les normes de l'Estatut i del Reglament, el Sr. Francesc Moragas i Barret, Director de la Caixa de Pensions per a la Vellesa, perquè pugui col·laborar a la tasca que escau a la Mancomunitat en l'ordre que se li assigna per acord del dia 2 de setembre de 1922 i donant-se coneixement d'aquest acord al senyor President de l'Assemblea.

(Sessió del dia 25 de setembre de 1923.)

MUTUALITAT DE SECRETARIS I FUNCIONARIS MUNICIPALS

Acords del Consell Permanent

Acorda el Consell:

Que siguin abonades dietes, a raó de 20 ptes. per sessió, als membres del Consell de Govern de la Mutualitat de Secretaris i funcionaris municipals de Catalunya, representants dels Secretaris, abonant-se aquesta despesa amb càrrec a la part. 436 del vigent Pressupost.

— Acceptar la renúncia, presentada pel senyor Santiago de Ribá, del càrrec de President del Consell de Govern de la Mutualitat de Secretaris i funcionaris municipals de Catalunya, que ostentava com a Conseller de Política social, designant-se per a la dita Presidència l'actual Conseller d'aquest Departament, Sr. Ramon Noguer i Comet, al qual encomana el Consell que proposi el senyor Diputat de la Mancomunitat que ha d'ocupar el càrrec de Vocal del dit Consell de Govern de la Mutualitat que ell ocupava i que queda vacant per passar a la Presidència.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

A proposta del Sr. Noguer i Comet, Conseller de Política social, nomenar, per al càrrec de Vocal del Consell de Govern de la Mutualitat de Secretaris i funcionaris municipals de Catalunya, el Diputat de la Mancomunitat Sr. Joan Colominas Maseras.

(Sessió del dia 18 de setembre de 1923.)

INSTITUT D'ORIENTACIÓ PROFESSIONAL

Acords del Consell Permanent

Acorda el Consell:

Prendre esment d'un ofici de la Quefatura de la Divisió Naval d'Aeronàutica, sol·licitant el concurs de l'Institut d'Orientació professional per al reconeixement de l'aptitud psico-fisiològica del personal afecte al seu servei, i atorgar la cooperació que es demana a l'objecte d'una actuació científica convergent.

(Sessió del dia 10 de setembre de 1923.)

OFICINA D'INFORMACIÓ ECONÒMICO-SOCIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller de Política social, aprovar els següents pagaments de l'Oficina d'Informació eco-

nòmico-social, amb càrrec a la part. 26 del Pressupost vigent, cap. 4.ª, art. 2.ª, grup material, segons la següent relació:

Dia 26 de juny, factura de la Casa de Caritat, 24 pesetes; dia 10 de juliol, factura de la Casa de Caritat, 6'50; dia 2 d'agost, factura Basar dels Andalusos, 87'70; i dia 27 del mateix mes, factura Basar dels Andalusos, 6. Total, 113'20 ptes.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

HISENDA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Assabentat pel Conseller de Finances d'haver arribat a coneixement seu que de l'herència del Dr. Dalmau Oliveras podia resultar-ne afavorida la Mancomunitat, i oïts determinats detalls relacionats amb aquest assumpte, davant la transcendència i la importància del qual, autoritzar el senyor President perquè faci les gestions oportunes en defensa dels drets que puguin correspondre a la Mancomunitat, i pugui designar, si fos necessari, l'advocat al qual correspongui la gestió d'aquella defensa.

(Sessió del dia 10 de setembre de 1923.)

Aprovar la relació de les despeses de viatge, amb motiu de les visites als Establiments de Beneficència de Girona i Tarragona, efectuades pel senyor Interventor general de la Mancomunitat, durant els dies 19 de juny i 11 d'agost, respectivament, d'import total 74'10 pesetes, a satisfer amb càrrec a la part. 64 del vigent Pressupost.

— A proposta del Conseller de Finances:

1.ª Formalitzar l'ingrés del líquid, a favor de la Mancomunitat de Catalunya, de la relació d'interessos formada pel Banc de Terrassa, en data 22 d'agost, i que es refereix al primer semestre de 1923, per import de 69'15 ptes.

2.ª Formalitzar, igualment, l'ingrés del líquid a favor de la Mancomunitat, de la relació d'interessos formada pel Banc de Catalunya en data 22 d'agost, i que es refereix al segon semestre de 1923, per import total de 700'15 ptes.

— A proposta del senyor Interventor general, amb la conformitat del Conseller de Finances, el lliurament de 200 ptes., a justificar, a favor del Sr. Ignasi Reynals, Caixa accidental de la Mancomunitat, perquè puguin satisfer-se les comissions de cobrament als banquers que recapten quantitats per la Mancomunitat i que es retenen la comissió per cada quantitat que ingressen a la Caixa.

— Aprovar el compte de la casa J. Güell, data 10 del mes que son, per un vestit d'ordenança, d'import 150 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 64 del Pressupost vigent; i el de Joaquim Parellada, data 15 de juliol darrer, per serveis d'automòbil, amb motiu de la col·locació de la primera pedra del nou Hospital de Lleida, d'import 287 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 422 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

El pagament de comissions i despeses de correu abo-

nades pel Cap del Servei de Recaptació, Sr. Francesc Pomesa, a corresponsals, per cobraments fets després de 30 de juny, d'import 207'55 ptes., a satisfer amb càrrec al cap. 10.ª, art. 6.ª, part. 411 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 25 de setembre de 1923.)

CONTINGENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller de Finances:

Acceptar els convenis de pagament dels Ajuntaments de Reus i Tarragona, per a la cancel·lació total de les sumes que per endarreriments deuen a la Mancomunitat, il·luminant lletres de canvi i compromentent-se, a més del pagament de les lletres, al venciment fixat, a ingressar en efectiu les quantitats corrents de repartiment.

L'Ajuntament de Reus, a més del pagament de les lletres als venciments fixats, haurà d'ingressar en efectiu, durant els mesos de setembre, octubre, novembre i desembre de l'actual exercici, 8.000 ptes. mensuals, i durant els mesos de gener, febrer i març, 22.000 pesetes cada mes. En l'any 1924-25, 13.000 ptes. durant onze mesos, i un mes de 8.000; i durant el primer semestre de 1925-26, cinc mesos de 13.000 ptes., i un mes de 10.450'37 ptes.

L'Ajuntament de Tarragona, a més del pagament de les lletres en els venciments respectius, haurà d'ingressar en efectiu 12.450 ptes. cada mes.

Els pagaments referits hauran de fer-se sota les següents condicions:

1.^a Les lletres de canvi no seran d'abonament fins que s'hagin fet efectives.

2.^a Si durant dos mesos no ingressen a la Caixa de la Mancomunitat les quantitats en efectiu esmentades o deixen de satisfer una lletra al seu venciment, quedarà anul·lat el conveni, quedant sense efecte les lletres acceptades, les quals seran retornades a l'Ajuntament, procedint-se immediatament a fer efectiu el dèute per la via d'apremi.

3.ª Les quantitats en efectiu quedaran augmentades o disminuïdes segons sigui augmentat o disminuït el contingent amb relació a l'any 1923-24.

El present acord caldrà comunicar-lo als Ajuntaments respectius.

— Retornar, al senyor Governador civil de Barcelona, la instància presentada per l'Ajuntament de Gualadars, contra el contingent girat per la Mancomunitat.

per a l'actual exercici, manifestant a l'Excm. Sr. Ministre de la Governació, per via d'informe, que la qüestió principal que es proposa en aquella instància ha estat desestimada i definitivament resolta per les RR. OO. del mateix Ministeri de 4 d'agost de 1930 i 6 de desembre de 1931; i, en quant a les restants qüestions, que la Mancomunitat no ha cregut convenient, en compliment de la R. O. de 18 d'octubre de 1911, gravar aquest any l'impost de consums desaparegut de la majoria d'Ajuntaments, i que respecte a la contribució d'Utilitats, la Mancomunitat no l'ha gravat de cap manera, sinó que té en compte el seu import per a determinar el del repartiment, de conformitat amb el que disposa la llei Provincial, i sense variar el criteri i la norma fixada per la Diputació de Barcelona abans acceptada també per la Mancomunitat en anys anteriors, i consentida i acceptada, finalment, per tots els Ajuntaments, inclús el recurrent, des de fa molts anys; cosa per la qual en la fixació del contingent d'engany no hi ha cap variació que pugui justificar ni explicar la reclamació al·ludida, la qual entén la Mancomunitat que ha de desestimar-se, tant més quant la petició no ha estat formulada amb subjecció al que es disposa en l'art. 144 de la llei Provincial.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

Havent transcorregut amb excés el terme en el qual els Ajuntaments de Catalunya havien d'haver satisfet l'impost del primer trimestre de contingent i endarreriments, cinquenes parts d'obres de camins i subvencions convingudes, sense que alguns d'ells hagin abonat les corresponents quantitats, a proposta del Conseller de Finances, apremiar els Municipis de Catalunya que no hagin satisfet les quantitats que deuen a la Mancomunitat pel concepte de contingent i endarreriments, cinquenes parts d'obres de camins i subvencions convingudes.

(Sessió del dia 26 de setembre de 1923.)

PROPIETATS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pagar, amb càrrec a la part. 422 del Pressupost de despeses vigent, la quantitat de 1,128'35 ptes., import de la liquidació girada per l'Advocacia de l'Estat en aquesta província, amb motiu de l'escriptura de venda, a favor de la Mancomunitat, de terrenys procedents de la Torre dels Freres i drets de l'agència encarregada de la tramitació de la dita liquidació.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

Autoritzar el senyor President per formular l'oportuna reclamació contra la liquidació girada per l'Advocacia de l'Estat en aquesta província, amb motiu de la compra dels terrenys procedents de la Torre dels Freres, que fou objecte de l'escriptura autoritzada pel Notari Sr. Cren Usatorre.

(Sessió del dia 18 de setembre de 1923.)

EMPRÈSTITS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar el senyor Conseller d'Hisenda per gestionar, amb el Sindicat de Banquers, la col·locació de tres mil obligacions de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 18 de setembre de 1923.)

El senyor Interventor donà compte que en és de l'autorització concedida en la reunió anterior al senyor Conseller d'Hisenda, havien estat adquirides, pel Sindicat de Banquers, tres mil obligacions de la Mancomunitat, el dia 21 propassat, al tipus de 71, o sigui amb un premi de dos i mig enters.

(Sessió del dia 25 de setembre de 1923.)

ARBITRIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat de l'estat comparatiu de la recapitació de l'arbitri sobre automòbils, entre els anys 1922-23 i 1923-24, corresponent als mesos d'abril a agost; del resum del mes de juliol del moviment d'asilats acollits a les Cases de Maternitat i Expositos, de Misericòrdia, i als Manicomis de la Mancomunitat, i dels complements i dependents interns.

— Autoritzar el senyor President del Consell per celebrar, amb N'Enric Llor, un concert, fixant en 2,442'50 pessetes la quantitat que, per raó de l'arbitri sobre circulació d'automòbils i altres vehicles per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat, durant l'actual exercici econòmic, satisfaran els noranta cinc automòbils esmentats en la relació que acompanya la instància, mitjançant el pagament de la dita quantitat, expedint-se les corresponents patents a favor dels propietaris dels esmentats automòbils.

Atorgar, al Dr. Sr. Josep Escarda i Senosiain, la reducció en el 50 per 100 de la tarifa de l'arbitri sobre circulació d'automòbils, corresponent a l'automòbil de la seva propietat, n.º 7791, de conformitat amb l'acord del Consell del dia 9 d'agost propassat, i notificant-se aquest acord a l'interessat, com a resolució de la seva instància.

— Retornar, a N'Ignasi Calonge i Costa, la quantitat de 200 ptes., import de la patent n.º 1889, corresponent a l'automòbil n.º 10000, per haver-la satisfet anteriorment, fent-se efectiva la dita quantitat amb càrrec a la part. 423 del Pressupost de despeses vigent.

— Retornar, a En Josep Puig i Domènech, la quantitat de 75 ptes., import de la patent n.º 2082, corresponent a l'automòbil n.º 10063, per haver satisfet anteriorment l'arbitri sobre circulació d'automòbils, segons patent n.º 808, fent-se efectiva la dita quantitat amb càrrec a la part. 423 del Pressupost de despeses vigent.

— Desestimar la instància d'En Josep Balmas i Ragué, sollicitant que se li fixi una quota reduïda, per raó dels òmnibus que destina al servei de transport de viatgers des de Gualba a l'estació del ferrocarril del mateix nom, per no estar compresa tal reducció dins les regles de recapitació de l'arbitri sobre circulació d'automòbils.

— Retornar, a la societat anònima Vajilla Pissa, la quantitat de 400 ptes., import de la diferència entre la de 600 que va pagar per raó de l'arbitri sobre circulació d'automòbils, segons patent n.º 2437, corresponent a l'auto-camió n.º 7701 del Govern civil, i les 200 que havia de pagar segons les regles de recapitació d'aquell arbitri, fent-se efectiva la referida quantitat amb càrrec a la part. 423 del Pressupost de despeses vigent.

(Sessió del dia 11 de setembre de 1923.)

Desestimar la instància d'En Josep Gil i Dòria, interessant que es deixi sense efecte la imposició de la doble quota de l'arbitri sobre circulació d'automòbils i altres vehicles per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat, que li fou assenya-

lada per haver circulat per carretera mancomunal la camioneta de la seva propietat, n.º 9973, sense estar proveïda de la corresponent patent del dit arbitri.

— Desestimar la instància d'En Josep Jovés, interessant que es deixi sense efecte la multa que li fou imposada per haver circulat un automòbil camioneta de la seva propietat per carretera mancomunal, sense estar proveït de la corresponent patent de l'arbitri sobre circulació d'automòbils i altres vehicles per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 25 de setembre de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A l'objecte que l'Agència executiva de la Mancomunitat pugui actuar a la major brevetat, atenent la proposta del Conseller de Finances, nomenar Recaptador auxiliar i agent executiu per les províncies de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona, el Sr. Manuel Sabat i Anguera, amb el sou de 6,000 ptes. anuals.

El Sr. Sabat, com Agent executiu, serà encarregat dels apremis en les províncies de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona, i practicarà, ell o per mitjà dels seus auxiliars, i en la forma que determini la vigent Instrucció de recaptació i procediment d'apremi, totes les diligències necessàries per al cobrament dels deutes a favor de la Mancomunitat de Catalunya que el senyor President del Consell ordeni.

Per al pagament d'un auxiliar que actuarà baix la seva responsabilitat, se li consignarà la quantitat de 3,600 ptes. anuals. El nomenament de la persona designada haurà d'ésser ratificat pel Consell.

Quan actuï d'Agent executiu, percebrà, a més dels emoluments fixats en la vigent Instrucció d'apremis, un premi de recaptació de 1'1 per 100 de totes les quantitats que ingressin, durant el període executiu, els Ajuntaments apremiats.

Si l'expedient d'apremi s'instruïx contra l'Ajuntament de Barcelona, el recaptador auxiliar i agent executiu no percebrà altre emolument que els fixats en la vigent Instrucció d'apremi.

L'Agent executiu no podrà cobrar dels pobles quantitats per cap concepte ni les que es refereixin a les despeses d'apremi.

Les despeses de l'apremi les percebrà l'Agent executiu quan la Mancomunitat les hagi fet efectives dels Ajuntaments apremiats, i el premi de recaptació de 1 per 100 serà satisfet mensualment.

En els apremis a particulars, l'Agent executiu no percebrà altre emolument que els determinats en la vigent Instrucció.

L'Agent executiu haurà de constituir una fiança de 5,000 ptes. per respondre de la seva gestió.

Tots els funcionaris que intervinguin en aquest servei, tindran relació directa o immediata amb l'Interventor general de la Mancomunitat, les ordres del qual hauran d'acatar i complir.

El Consell podrà suspendre o separar del servei l'Agent executiu i auxiliar, sempre i quan ho estimi convenient, sense que hagi de donar raó de la seva resolució i sense dret a reclamació de cap mena.

En el cas de cessar el Sr. Manuel Sabat Anguera en el càrrec, tindrà dret a percebre els emoluments fixats en la vigent Instrucció que hagi devengat pels expedients instruits, ço és, quan els Ajuntaments els hagin fet efectius a la Mancomunitat, però no el premi de recaptació de 1'1 per 100 de les quantitats que ingressin als Ajuntaments després d'haver cessat aquell en el seu càrrec.

(Sessió del dia 26 de setembre de 1923.)

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA
CRÒNICA OFICIAL

SUMARI

	Planes		Planes
PRESIDÈNCIA	297	Educació física.....	310
Assumptes generals.....	297	Exposicions, concursos, etc.....	311
Negociat d'Arquitectura.....	298	Extensió d'Ensenyament tècnic.....	311
Oficina d'Orientació municipal.....	298	Premis, beques i subvencions.....	311
Palau de la Generalitat.....	298	AGRICULTURA	311
Majordomia.....	299	Escola Superior d'Agricultura.....	311
Personal.....	299	Soció d'Ensenyament postal agrícola.....	313
CULTURA I INSTRUCCIÓ	299	Escola d'Ensenyament domèstic agrícola.....	313
Centres acadèmics.....	299	Serveis tècnics d'Agricultura.....	313
Institut d'Estudis Catalans: Secció Filològica.....	299	Servei d'Arbres fruiters.....	313
Serveis científic-administratius	299	Servei Forestal.....	313
Consell de Pedagogia.....	299	Servei de Ramaderia: Concursos de bestiar.....	314
Laboratori general d'Anàlisi i Condicionament.....	299	Acció social agrícola.....	310
Mapa Geològic de Catalunya.....	300	TELÈFONS	310
Museus, Biblioteques i Arxius	300	Treballs en curs i obres acabades.....	317
Junta de Museus de Barcelona.....	300	FERROCARRILS	317
Escola Superior de Bibliotecàries.....	301	OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANJAMENT	317
Concurs entre les Biblioteques de la Mancomunitat de Catalunya.....	301	CARRETERES, CAMINS I PONTS	318
Biblioteca de Catalunya.....	301	Construcció.....	318
" del Consell de Pedagogia.....	302	Reparació i conservació.....	319
" Popular de Borges Blanques.....	302	Camins de bast.....	322
" de Canet de Mar.....	302	Arbrat.....	322
" d'Olot.....	302	Material.....	322
" de Sallent.....	303	Personal.....	322
" de Valls.....	303	Vària	323
" de Vendrell.....	303	Relació dels permisos despatxats durant el mes per la Direcció d'Obres públiques.....	324
" de Vic.....	303	BENEFICÈNCIA I SANITAT	326
Ensenyament	304	Beneficència.....	326
Alumnes matriculats en el curs 1923-24.....	304	Manicomis.....	326
Ensenyament superior.....	304	Hospitals.....	327
Institut Escolar d'Estudis Superiors.....	304	Asils.....	327
Ensenyament normal:		Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència.....	328
Estudis Normals.....	304	Sessions de les Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència:	
Escola d'Estiu.....	305	Lleida.....	328
Butllet dels Mestres.....	305	Tarragona.....	329
Ensenyament primari.....	306	Sanitat	330
Escola Montessori de Vilanova.....	306	Brigades sanitàries.....	331
Escola Graduada de la Mancomunitat.....	306	Servei d'Assistència social dels Tuberculosos.....	331
Ensenyament artístic:		POLETTICA SOCIAL	331
Escola Superior dels Belles Oficis.....	307	HISENDA.....	331
Ensenyament tècnic-industrial:		Propietats.....	332
Escola local d'Indústries de Canet de Mar.....	307	Prenupostos.....	332
Escola del Treball.....	308	Arbitris.....	332
Institut d'Electricitat i mecànica aplicades.....	308	Emprèntits.....	333
Escola de Tenerife.....	308	Préstecs.....	333
Ensenyament professional:		Personal.....	333
Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina.....	308		
Soció d'Ensenyament domèstic.....	309		

CRÒNICA OFICIAL

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY IV

OCTUBRE MCMXXIII

NÚM. 10

PRESIDÈNCIA

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

El Conseller adjunt, Sr. Moragas, agrai al Consell la nova designació amb què havia estat honorat i oferí el seu concurs a l'obra que realitza la Mancomunitat de Catalunya, corresponent la Presidència en nom de tots els senyors Consellers a aquesta salutació en termes d'afectuosa reciprocitat.

(Sessió del dia 1.ª d'octubre de 1923.)

Donar-se per assabentat del resultat dels tràmits seguits per fixar la substitució del President de la Mancomunitat en casos d'absència o malaltia, assabentant-se que havent renunciat, degut a les seves múltiples ocupacions i repetides absències, els Srs. Jansana i Carbó, Vice-president primer i segon, respectivament, en arribar el cas, les funcions presidencials hauran de delegar-se en el Vice-president tercer, Sr. Jaume Estapé, el qual accepta aquesta possibilitat, i trobant-se present a la sessió en aquest moment manifesta al Consell l'honor que serà per ell presidir-lo.

(Sessió del dia 2 d'octubre de 1923.)

Aprovar la relació de les despeses de viatge del senyor Conseller de Finances a Madrid durant els dies 21 a 27 de setembre darrer, d'import 1.265 ptes.

— Aprovar el compte de les despeses motivades per l'estada a Madrid del Conseller Sr. Pere Mias i dels funcionaris Srs. Llienç Collado i Jacint Vega, d'import total 4.788 ptes.

Aprovar el compte presentat pel senyor Conseller de Finances, per les despeses ocasionades pel seu viatge a Madrid durant els dies 2, 3, 4, 5 i 6 d'octubre corrent, d'import 677'05 ptes.

(Sessió del dia 8 d'octubre de 1923.)

Disposar que siguin abonades al Conseller Sr. Pere Mias les dietes per sortides del lloc habitual de residència amb motiu de les gestions d'interès per la Mancomunitat realitzades a Madrid, corresponents als dies 19 de setembre a 6 d'octubre darrers, ambdós compresos; i al Conseller Sr. Joan Vallès i Pujals, pel mateix concepte, les corresponents als dies 22 a 27 de setembre

darrer, ambdós inclosos, i als dies 3, 4 i 5 del present mes d'octubre.

(Sessió del dia 15 d'octubre de 1923.)

El Sr. Moragas manifesta que, salvant conviccions i afectes personals de tota la vida, i després d'estudiar els termes del R. D. d'incompatibilitats, tot i creient que el càrrec de Conseller adjunt que ostenta, no per elecció popular, ni en funcions polítiques, sinó per designació del Consell i amb caràcter d'assessor, no ve comprès dins els preceptes de l'esmentat R. D., a l'objecte d'evitar possibles complicacions o interpretacions tendencioses, presenta la dimissió del càrrec de Conseller, agraint una vegada més la distinció amb què se l'honra i pregant al Consell que accepti la seva renúncia.

Li contesta el senyor President, expressant que malgrat del que dol a tots la decisió del Sr. Moragas no sabia oposar-li cap argument, a part dels de delicadesa i bona convivència, i, per tant, creu que ha d'acceptar-se la renúncia tot i que, segons l'Estatut de la Mancomunitat, el càrrec de Conseller adjunt és estrictament d'assessoria tècnica; i proposa que consti en acta el sentiment del Consell en admetre la dimissió, respectant les decisions de l'interessat.

Així s'acorda, retirant-se el Sr. Moragas i acompanyant-lo el Consell en ple fins al vestíbul del Saló de deliberacions.

(Sessió del dia 22 d'octubre de 1923.)

Que constés en acte el sentiment de la Mancomunitat per la mort del Sr. Dr. Valentí Carulla, Rector de la Universitat de Barcelona, i del Dr. Sr. J. M. Planas i Casals, Ex-degà de la Facultat de Dret i enaltidor del Dret català en la seva càtedra de Dret civil a la nostra Universitat.

(Sessió del dia 23 d'octubre de 1923.)

Aprovar la liquidació justificant de les quantitats lliurades al Majordom de la Mancomunitat per despeses de viatge a Madrid, ocasionades pels Consellers senyors Vallès i Pujals i Pere Mias i els funcionaris Srs. Llienç Collado i Jacint Vega.

— Tenint en compte les disposicions dictades pel Poder públic, deliberar els problemes que plantegen a la nostra terra, pel que toca a l'ensenyament, acordant-se redactar una exposició als organismes corresponents detallant els inconvenients d'ordre pedagògic, legal i consuetudinari que el criteri adoptat planteja i la

necessitat de resoldre aquest problema sense oblidar la normal solució que, pel que atany al dret o a la cultura, li han donat els pobles dins els quals existeix dualitat o pluralitat d'idiomes.

(Sessió del dia 30 d'octubre de 1923.)

NEGOCIAT D'ARQUITECTURA

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la relació de les quantitats que han d'abonar-se als senyors Auxiliars del Negociat d'Arquitectura, amb càrrec a la part. 26 del Pressupost vigent, per hores de treball durant el mes de setembre pròxim, a saber: A Josep M. Camarasa, 203'87 ptes.; a Josep Sánchez, 197'75; a Miquel Masdeu, 183'62; a Alfons Figueras, 316'75; i a Jaume Bonet, 177 ptes.

(Sessió del dia 8 d'octubre de 1923.)

Donar per renunciada la pensió que percep de la Mancomunitat En General Guitart i Lostaló, com Arquitecte ajudant jubilat, mentre tant que, per qui correspongui, no es declari la compatibilitat amb la jubilació que ha de percebre com a Professor de l'Escola d'Arts i Oficis i Belles Arts d'aquesta ciutat, a comptar del dia 1.º del proper mes de novembre.

(Sessió del dia 30 d'octubre de 1923.)

OFICINA D'ORIENTACIÓ MUNICIPAL

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar les factures de la Casa de Caritat, data 31 d'agost darrer, per impresos subministrats a l'Oficina d'Orientació municipal i a la Mutualitat de Secretaris i funcionaris municipals de Catalunya, d'import 119 i 271 pessetes, respectivament, abonant-se la primera amb càrrec al cap. 1.º, art. 2.º, part. 6.ª del Pressupost vigent, i la segona amb càrrec al cap. 10.º, art. 11, part. 4.ª del mateix Pressupost.

(Sessió del dia 2 d'octubre de 1923.)

PALAU DE LA GENERALITAT

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el compte justificant rendit pel Majordom de la Mancomunitat de Catalunya, amb motiu de les despeses ocasionades durant les setmanes 7, 14, 21 i 28 de juliol i 4, 11, 18 i 25 d'agost de l'any que som, com a jornals de mosso encarregat de netejar els materials de la calefacció, d'import 400 ptes., amb càrrec al capítol 1.º, art. 2.º, part. 6.ª del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 1.º d'octubre de 1923.)

Aprovar el compte presentat per l'industrial senyor F. Casas, amb data 12 de setembre últim, per jornals i materials emprats en la construcció de sostres de fusta en les Sales immediates al Pati dels Tarongers del Palau de la Generalitat, d'import 10,122 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 72 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 2 d'octubre de 1923.)

Aprovar el compte presentat amb data 24 de setembre pròxim, per l'industrial Sr. Francesc Daura,

referent a jornals de picapedrer esmerçats en les obres de consolidació del Pati de Sant Jordi d'aquest Palau, d'import 536'75 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 72 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 8 d'octubre de 1923.)

Aprovar els comptes presentats pels industrials que a continuació s'esmenten, referents a adquisició i reforma de mobiliari i efectes, destinat al Palau de la Generalitat a satisfer amb càrrec a la part. 71 del Pressupost vigent. De Pere Quintana, de data 30 de juny, d'import 1,105 ptes.; del mateix, de data 30 de setembre, de 180'50; de Pere Lagresa, de data 31 de juliol, de 187'60; de S. Corominas, de data 30 de juny, de 164; de F. Casas, de data 30 de setembre, de 98'30, i de la casa Granell i C.ª, de data 31 d'agost, de 94'40 ptes.

(Sessió del dia 16 d'octubre de 1923.)

Atès el dictamen del Cap-director d'Administració, aprovar els comptes presentats per la casa Bosch i Sàriola en les dades que a continuació s'esmenten, a satisfer amb càrrec a la part. 72 del Pressupost vigent: El de 30 d'abril de 1923, per aranjament canonades embussades, d'import 60'85 ptes.; el de 30 de juny de 1923, per obres al Pati de Sant Jordi, d'import 1,767'10; el de 28 de juliol de 1923, per obres a la Sala d'Assemblees i annexes, d'import 2,305'13; el de 1.º de setembre de 1923, per continuació de les esmentades obres, d'import 6,267'60, i el de 30 de setembre de 1923, per obres al Pati de Sant Jordi i annexes, d'import 3,578'45 ptes.

— Treure a concurs el subministre de carbó per a la calefacció del Palau de la Generalitat, durant l'exercici de 1923-24, de conformitat amb les següents condicions:

1.ª El concessionari vindrà obligat a lliurar, a partir del dia 15 de novembre pròxim, i en les dades que se li indiquin pel senyor Majordom de la Mancomunitat, el carbó necessari per a la calefacció del Palau de la Generalitat, durant els mesos de novembre, desembre, gener, febrer i març pròxima, en el ben entès que la quantitat de carbó que se li demanarà i haurà de subministrar, podrà oscil·lar entre 20 i 40 tones mensuals.

2.ª El carbó que es subministri haurà d'ésser d'hulla semigrassa, de mitjana grandària; cendres només del 6 per 100 de l'hulla a l'estat sec; potència calorífica més de 7,500 calories.

3.ª El lliurament del carbó haurà de fer-se a la carbonera de l'edifici, i les carretades d'aquell aniran acompanyades d'un taló en el qual es consignï el pes del carbó i les seves condicions. Arribat el carbó a la carbonera, o abans, segons indiqui el senyor Majordom, es procedirà a la comprovació del pes de la carretada i a l'assaig del carbó rebut, al Laboratori general d'Assaigs de la Mancomunitat.

4.ª En el cas que la carretada no tingui el pes indicat en el taló d'enviament, que es retardi la remesa o que el carbó no tingui les condicions esmentades, el senyor Majordom formularà la corresponent protesta, en virtut de la qual es podrà rescindir el contracte, sense dret a cap mena d'indemnització per part de l'adjudicatari, i amb l'obligació, per part d'aquest, d'indemnitzar la Mancomunitat a raó de 50 ptes. diàries si a conseqüència d'alguna d'aquelles causes no pot funcionar la calefacció degudament o ho ha de fer amb carbó d'una altra procedència.

5.ª Els concursants s'obligaran al compliment de les anteriors condicions, expressant en l'oferta el preu a què facturaran el carbó posat a la carbonera i acompanyant mostra del carbó que ofereixin subministrar.

6.ª El contractista, al termini de cada mes, presentarà el compte de la quantitat de carbó subministrada a petició de la Majoridom, i el seu import li serà abonat per tot el mes següent.

7.ª Les instàncies es presentaran a Majordomia fins el dia 5 de novembre pròxim, a la una de la tarda.

S'annunciarà el concurs en els llocs públics de comunitat i en els diaris d'aquesta ciutat.

— Aprovar el compte de la casa Bosch i Soriola, de data 30 d'abril darrer, per arranjar i netejar el pou de la calefacció del Palau de la Generalitat, d'import 80'80 pesetas, a satisfer amb càrrec al cap. 1.ª, art. 2.ª, part. 69 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 23 d'octubre de 1923.)

MAJORDOMIA

Acorda del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la relació de despeses presentada pel senyor Majordom de la Mancomunitat, corresponent al mes d'agost d'enguany i com a justificant de la inversió de la quantitat de 6,922'11 ptes.

(Sessió del dia 15 d'octubre de 1923.)

Atès l'informe del senyor Interventor general, amb el vist i plan del Conseller de Finances, aprovar la relació de despeses presentada pel senyor Majordom de la Mancomunitat, corresponent al mes de setembre d'enguany, i com a justificant de la inversió de la quantitat de 4,408'11 ptes.

(Sessió del dia 29 d'octubre de 1923.)

PERSONAL

Acorda del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Satisfer a N'Ignasi Camprubi, per treballs taquigràfics amb motiu de la dinovena reunió de l'Assemblea de la Mancomunitat, quatre sessions, a raó de 125 ptes. per sessió, segons arancel professional, 500 ptes.; i a En Francesc Quintana pel mateix concepte, quatre sessions, a raó de 100 ptes. per sessió, 400 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 422 «Imprevistos» del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 9 d'octubre de 1923.)

CULTURA I INSTRUCCIÓ

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Acorda del Consell Permanent

SECCIÓ FILOLÒGICA

Acordà el Consell:

Atenent una moció del senyor Conseller d'Instrucció pública, recomanar a l'Institut d'Estudis Catalans la conveniència que la seva Secció Filològica redacti un apèndix del diccionari ortogràfic publicat l'any 1917, amb les emendes i addicions que la dita Secció tingui preparades per a l'edició nova, a l'objecte que pugui fer-ne un tiratge separat.

(Sessió del dia 29 d'octubre de 1923.)

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIU

CONSELL DE PEDAGOGIA

Acorda del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Instrucció pública, nomenar el Sr. Eduard Fontserè, Doctor en Ciències, per al càrrec de Conseller tècnic del Consell de Pedagogia, sense gratificació, i per un termini de tres anys, a comptar del dia 23 del propi mes d'abril.

(Sessió del dia 8 d'octubre de 1923.)

LABORATORI GENERAL D'ASSAIGS I CONDICIONAMENT

Acorda del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el pressupost formulat per l'Arquitecte Sr. Lluís Planas, de les obres d'habilitació de l'edifici

destinat a Condicionament tèxtil en la Universitat Industrial, segons les modificacions fetes en els plans de les dites obres, que foren adjudicades al contractista Sr. Salvador Crivillés, el pressupost de les quals importa 49,964'24 ptes.; modificant-se aquest acord al dit contractista i a la Intervenció de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 9 d'octubre de 1923.)

Manifestar a la Companyia General de Crèdit, que abans de resoldre respecte a l'afiançament que fa a favor d'En Salvador Crivillés, per raó de les obres d'habilitació d'un edifici de la Universitat Industrial destinat a condicionament tèxtil, fins a la quantitat de 5,500 ptes., cal que presenti la certificació disposada en l'art. 5.ª del R. D. de 12 del mes que som.

(Sessió del dia 16 d'octubre de 1923.)

Aprovar la certificació de les obres realitzades fins el dia 15 del mes que som a l'edifici destinat a Laboratori i Condicionament tèxtil a la Universitat Industrial, lliurada en la dita data per l'Arquitecte Sr. Lluís Planas i Calvet, i que importa 35,485'19 ptes., líquides, a satisfer al contractista Sr. Salvador Crivillés, havent d'efectuar-se el pagament amb càrrec al cap. 3.ª, art. 3.ª, part. 200 del Pressupost vigent, cabals d'Emprèstit.

— Donar-se per absentat d'un ofici del senyor Director del Laboratori de Mecànica del Laboratori general d'Assaigs i Condicionament, donant compte del nomenament, en virtut de l'acord del Consell del 16 de maig darrer, d'En Joaquim Albesa i Querol, per al càrrec d'Operador del dit Laboratori de Mecànica (Secció de Materials de construcció), amb el sou anual de 2,400 ptes., havent de prendre possessió del seu càrrec el 1.ª de novembre propi.

(Sessió del dia 23 d'octubre de 1923.)

Considerar formalitzada la fiança personal que fa la Companyia General de Crèdit, amb document de data 3 del mes que som, per garantir les responsabilitats del contracte de les obres d'habilitació d'un edifici de la

coure; una francesca, també de coure, i dues d'espanyoles, d'argent.

Traslladar a la Comissió d'Art contemporani, perquè resolgui el procedent, les ofertes en concepte de donatiu que han fet la Sra. Maria Gari de Gimenès, relativa a un quadre de son difunt espòs Sr. Onofre Gari i Torrent, i per la Sra. Eulàlia Junyent, per mediació del Sr. Pere Ollé, de Quàdria, l'un signat i l'altre anònim.

Fer-se càrrec, amb destinació a les col·leccions del Museu, del dipòsit efectuat per l'Excm. Mancomunitat de Catalunya, consistent en set dibuixos al carbó i a l'aigua-tinta, originals d'En Baldomero Galofré, i un lot de medalles, i del que ha fet l'Excm. Ajuntament, consistent en el retrat de S. M. la Reina D.ª Maria Cristina, pintat per En Ramon Tugueys, el qual havia figurat en el Saló de Cent de les Cases Consistorials.

Aprovar la relació detallada de les gestions practicades per la Presidència de la Junta i la Direcció dels Museus des de l'anterior sessió.

Consagrar el sentiment de la Junta en veure allunyats de les seves tasques, amb motiu de la renovació de les Excmes. Corporacions Municipal i de Mancomunitat, als B.^{tes} Sra. Vocals Regidors Josep Barbery, Estanislau Duran i Reynals i Lluís Guarro, i als B.^{tes} Srs. Diputats Jaume Bofill i Matas, Joan Casanovas i el Vocal tècnic Sr. Francesc d'A. Gall, que amb tant d'acort han intervingut, des dels seus respectius càrrecs, a l'última etapa d'activitat de la Junta, una de les que major afecció han reportat als Museus; significar aquest sentiment als interessats, amb agraïment a la seva col·laboració, i, així mateix, consignar la satisfacció amb què la Junta ha rebut als B.^{tes} i Srs. seus vots designats per ocupar els càrrecs que la renovació de les dites corporacions deixava vacants, en la confiança de què la seva actuació dins de l'entitat vindrà a donar un nou impuls a l'obra de formació dels Museus de la ciutat.

Finalment, acordar, per unanimitat, elevar a les Excmes. Corporacions Municipal i de Mancomunitat, i fer-les públiques per mitjà de la Premsa de Barcelona, les següents manifestacions:

«La Junta de Museus de Barcelona, en sessió del propassat dia 26 de novembre, acordà, per unanimitat, de consignar la força i extensió de la seva representació derivada de la delegació de l'Excm. Ajuntament i de la Mancomunitat de Catalunya; de l'assistència i representació directa, dins ella, de l'Institut d'Estudis Catalans, de l'Acadèmia Provincial de Belles Arts, de l'Escola Oficial d'Arts i Indústries i Belles Arts; de la presència, dins ella dels quatre Vocals tècnics elegits per les dites Escola i Acadèmia de Belles Arts, la Reial Acadèmia de Ciències i Arts, l'Escola Superior d'Arquitectura, l'Ateneu Barcelonès, el Círcol Artístic de Barcelona, l'Associació d'Arquitectes de Catalunya, el Centre Excursionista de Catalunya, el Centre de Mestres d'obres, el Círcol Artístic de Sant Lluç, la Societat Artística i Literària de Catalunya, l'Associació de les Arts i els Artífexs, l'Institut Català de les Arts del Llibre i el Foment de les Arts decoratives, que constitueixen la plena realitat de la vida cultural, artística i científica de la ciutat.

A més, fent ús de la força de l'opinió que ella significa, i que ve a resumir-se en la Junta de Museus per aglutinar-se en torn de la gran obra dels Museus de Barcelona encara en formació, la Junta, davant els il·lustrats projectes de reorganització i reforma en l'administració de la vida local, expressa la voluntat de què siguin ateses, i l'esperança de què ho seran, amb igual intensitat que aquelles necessitats que afecten a la vida material i urbana de Barcelona, les que afecten a les coses d'ordre espiritual i cultural i que són constitutives de la seva ànima.

En conseqüència, la Junta de Museus espera que

d'aquesta renovació de la vida pública han de resultar-ne entusiastes en els seus prestijis i perfeccionades en la seva administració i funcionament, totes aquelles institucions que venen realitzant l'obra de foment i desenvolupament de les activitats que representen, al costat dels esplendors materials de la ciutat de Barcelona, la realitat d'una vida interior, plena d'energies espirituals.»

ESCOLA SUPERIOR DE BIBLIOTECÀRIES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que, als efectes de la nòmina, s'entengui que les alumnes de l'Escola Superior de Bibliotecàries senyoretes Lluïsa Rivas, Pilar Belmonte, Rosa Sarraño, Trinitat Pi, Dolores Junc i Maria Tribó, han començat des del dia 1.er del corrent mes d'octubre les pràctiques ordinàries retribuïdes a raó de 1.000 ptes. anuals, havent cessat les quatre primeres el dia anterior a l'omenatge en les pràctiques extraordinàries que venien realitzant; entencent-se, així mateix, que el 30 de setembre cessa en les pràctiques extraordinàries l'alumna Sra. Teresa Cabanach, la qual començà el curs de pràctiques ordinàries el dia 1.er d'octubre corrent, a raó de 1.800 ptes. anuals, per realitzar les pràctiques a la Biblioteca Popular de Pineda.

— Que Na Maria Corominas Vigneaux i Na Mercè Clapés i Bosch, siguin dispensades del temps que els manca per complir l'edat reglamentària, i, per tant, que puguin ésser admeses als cursos normals de l'Escola Superior de Bibliotecàries, amb tots els drets que en la convocatòria del concurs es reconeixen a les concursants.

(Sessió del dia 8 d'octubre de 1923.)

Facultar la Direcció de l'Escola Superior de Bibliotecàries per admetre a exàmens extraordinaris d'ingrés la Sra. Justa Balló i Salvà, i en cas d'ésser aprovada, prèviament formalitats prescrites, admetre-la als cursos normals d'aquella Escola, amb tots els drets que en la convocatòria de concurs es reconeixen a les concursants.

(Sessió del dia 15 d'octubre de 1923.)

Notícies i documents

CONCURS ENTRE LES BIBLIOTECÀRIES DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

1.ª El Consell de Pedagogia de la Mancomunitat de Catalunya obra concurs, amb exercicis, entre les Bibliotecàries de la Mancomunitat per a la provisió de les següents places amb categoria de Directora: Biblioteca d'Olot, de Vendrell i de Figueras.

2.ª Les condicions per a la provisió de les esmentades places, seran les reglamentàries.

3.ª Les vacants que resultin de la provisió de les places tretes a concurs podran proveir-se a mesura de la seva producció entre les senyoretes directores que en aquest concurs restin aprovades. Si el nombre d'elles no fos suficient, el Consell de Pedagogia quedarà facultat per proveir les interinitats d'acord amb el que preveu l'art. 10 del Reglament de Biblioteques.

4.ª S'establirà un ordre absolut de mèrit, i d'acord amb aquest, les concursants tindran dret a elegir segons preveu l'art. 17 del Reglament.

5.ª El concurs tindrà lloc el dia 31 del present mes.

en el local de l'Escola Superior de Biblioteques, a les deu del matí. Les Bibliotecàries amb categoria de Directora que hi vulguin prendre part hauran de comunicar-ho, per instància dirigida al President del Consell de Pedagogia, abans del dia 30 del present mes.

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Notícies i documents

El moviment d'aquesta Biblioteca, durant el mes d'octubre, ha estat com segueix: Obres registrades, 473; llibres servits a la Sala de lectura, 2,683; servits en préstec, 476; i total de lectors, 3,737.

— El Sr. Francesc Mathieu ha fet donació a la Biblioteca de l'autògraf d'un dels últims contes de l'Emili Vilanova.

— S'ha publicat i repartit el *Bulletí d'adquisicions* corresponent a l'any 1922.

— Llista de donadors de llibres durant el mes d'octubre: Institut d'Orientació professional; J. Terradas; Arxiu de la Mancomunitat; P. Salvat; Dr. W. L. Hildburgh; P. Bruckmann; Carnegie Endowment for International Peace; Hugo Obermaier; Mancomunitat de Catalunya; A. Maseras; J. Roig i Pont; Centre de Lectura de Reus; Foment de l'Estat Català; J. Oller Estefà; A. van Muyden Morel-Fatio; President de la Unió Industrial Metal·lúrgica; K. W. Hiersemann; S. Farrarons; J. Bertran i Solsona; Institut de Paleontologie Humaine; P. Vila; E. Valls Taberner; La Veu de Catalunya; H. Finkbe; Consell Directiu del Foment de les Arts decoratives; R. d'Alós; J. Rubió i Balaguer; Mn. J. Barrera; A. Vilar; Secretari de l'Associació de la Premsa diària; Cònsol d'Alemanya; Cònsol de França, i L. Segalà.

BIBLIOTECA DEL CONSELL DE PEDAGOGIA

Notícies i documents

El moviment d'aquesta Biblioteca, durant el mes de setembre, ha estat el següent:

Llibres consultats a la Biblioteca: Obres generals i llibres d'infants, 26; Filosofia, 5; Religió, 3; Pedagogia i Ciències socials, 86; Filologia, 15; Ciències pures, 54; Ciències aplicades, 15; Belles Arts, 40; Literatura, 37; i Història i Geografia, 30. Total, 329 llibres.

Servei de préstec: Obres generals i llibres d'infants, 19; Filosofia, 17; Religió, 13; Pedagogia i Ciències socials, 117; Filologia, 25; Ciències pures, 69; Ciències aplicades, 36; Belles Arts, 33; Literatura, 151; i Història i Geografia, 42. Total, 502 llibres.

Hi ha hagut solament 1 lector inscrit, i n'han assistit a la Biblioteca 254.

— El moviment durant el mes d'octubre ha estat el següent:

Llibres consultats a la Biblioteca: Obres generals i llibres d'infants, 59; Filosofia, 17; Religió, 7; Pedagogia i Ciències socials, 164; Filologia, 35; Ciències pures, 77; Ciències aplicades, 28; Belles Arts, 54; Literatura, 22; i Història i Geografia, 33. Total, 496 llibres.

Servei de préstec: Obres generals i llibres d'infants, 61; Filosofia, 13; Religió, 4; Pedagogia i Ciències socials, 154; Filologia, 24; Ciències pures, 119; Ciències aplicades, 45; Belles Arts, 20; Literatura, 168; i Història i Geografia, 80. Total, 689 llibres.

Hi ha hagut 73 lectors inscrits, i n'han assistit a la Biblioteca 670.

BIBLIOTECA POPULAR DE BORGES BLANQUES

Notícies i documents

Durant el mes d'octubre han concorregut a la Sala de lectura 578 lectors: 82 homes, 13 dones i 483 infants, els quals han consultat 681 obres: 7 de Ciències generals, 1 de Sociologia, 11 de Filologia, 6 de Ciències aplicades, 3 de Belles Arts, 29 de Literatura, 21 d'Història i Geografia i 603 llibres d'infants. Han llegit diaris i revistes 35 lectors.

El Servei de préstec ha estat utilitzat per 68 llegidors: 39 homes, 13 dones i 16 infants, els quals s'han emportat a domicili 74 obres. S'ha rebut de la Central de Biblioteques Populars un lot de llibres.

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

Notícies i documents

Durant el mes d'octubre han concorregut a la Biblioteca 761 lectors: 192 homes, 123 dones i 446 infants. S'han llegit en conjunt 1,645 llibres: 1404 a la Sala de lectura i 241 a domicili.

Els llibres llegits a domicili, són: 132 de Literatura, 54 llibres d'infants, 15 de Belles Arts, 14 de Geografia i Història, 9 de Ciències aplicades, 6 de Pedagogia, Ciències socials i Dret, 4 de Ciències teòriques, 3 de Filosofia, 2 de Ciències generals i 2 de Filologia.

Han utilitzat el préstec 97 llegidors: 55 homes i 42 dones. S'han inscrit aquest mes 21 lectors: 17 homes i 4 dones.

De la Biblioteca de Catalunya s'han llegit 14 obres i de la Biblioteca del Consell de Pedagogia 4.

La Biblioteca s'ha vist honorada per 36 visitants, entre altres la Sra. Consol Pastor, Directora de la Biblioteca de l'Institut de Cultura de Barcelo i a la Sra. Martinell, de Valls.

S'han rebut de la Central de Biblioteques 29 obres, i de la Mancomunitat 3.

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Disposar que s'entengui, per als efectes de la nòmina, que la Biblioteca que disfruta la Sra. Maria del Pilar Herp i Sammartí, Biblioteca d'Olot, és sense minva de sou, havent d'abonar-se-li, per tant, el que correspon durant el temps que disfruta la Biblioteca.

(Sessió del dia 15 d'octubre de 1923.)

Notícies i documents

Durant el mes d'octubre han concorregut a aquesta Biblioteca 471 llegidors: 263 homes, 65 dones i 143 nens. Han llegit les següents obres: Llibres d'infants, 272;

Obres generals, 60; Filosofia, 1; Religió, 7; Ciències socials i Dret, 6; Filologia, 5; Ciències pures, 21; Ciències aplicades, 56; Belles Arts i Esports, 111; Literatura, 103; i Història i Geografia, 31. Total, 672.

Han llegit únicament diaris i revistes 107 llegidors. Han utilitzat el Servei de préstec 174 lectors, que han llegit les següents obres: Llibres d'infants, 37; Obres generals, 5; Filosofia, 5; Religió, 2; Ciències socials, 12; Filologia, 2; Ciències pures, 7; Ciències aplicades, 17; Belles Arts, 13; Literatura, 104; i Història i Geografia, 19. Total, 213.

De la Biblioteca de Catalunya s'ha demanat un llibre.

S'han inscrit de nou en el dit Servei 8 llegidors.

S'han registrat 26 volums procedents d'un enviamet de la Central de Biblioteques. En dipòsit s'han rebut, també de la Central, 3 volums.

S'han redactat 58 cèdules i se n'han intercalat 108.

BIBLIOTECA POPULAR DE SALLEN

Notícies i documents

En el mes d'octubre han estat 431 els lectors concorrents a la Biblioteca: 258 homes, 34 dones i 139 infants. Les obres llegides pugen a 473, repartides per ordre de preferència, en la següent forma: 109 llibres d'infants, 57 de Literatura, 54 de Ciències aplicades, 50 d'Història i Geografia, 29 de Ciències pures, 25 de Belles Arts, 22 d'Obres generals, 13 de Filosofia, 12 de Ciències socials, 8 de Filologia i 4 de Religió.

Els lectors de diaris i revistes han estat 130: 103 homes, 18 dones i 9 infants.

En préstec s'han deixat 43 obres: 4 de Filosofia, 1 de Filologia, 12 de Ciències aplicades, 1 de Belles Arts, 24 de Literatura i 1 d'Història. Han utilitzat aquest Servei 35 lectors: 25 homes i 10 dones.

De la Central de Biblioteques Populars s'han rebut 100 cadires per la Sala de conferències, capses per fulletons i un important lot de llibres en nombre de 38 obres. De l'Escola del Treball, el fullletó *Deu anys d'acció escolar*, 1913-1923.

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Notícies i documents

Durant el mes d'octubre, concourerren a la Biblioteca 627 lectors: 251 homes, 61 dones i 315 infants; havent-se consultat 682 obres, distribuïdes segons nota entre les diferents matèries: Llibres d'infants, 482; Obres generals, 18; Filosofia, 3; Religió, 13; Ciències socials, Dret i Pedagogia, 5; Filologia, 7; Ciències pures, 11; Ciències aplicades, 29; Belles Arts, 24; Literatura, 70; i Història i Geografia, 20.

Es llegiren 131 periòdics.

Els lectors en el Servei de préstec han estat 141: 71 homes, 55 dones i 15 infants. Les obres deixades han estat 203. De la secció infàntil, 34; Obres generals, 9; Filosofia, 8; Religió, 9; Ciències socials, Dret i Pedagogia, 10; Ciències pures, 5; Ciències aplicades, 18; Belles Arts, 6; Literatura, 96; i Història i Geografia, 8. Els novament inscrits durant el mes, són 9. De les obres deixades en préstec n'hi ha 5 de la Biblioteca de Catalunya i una de la del Consell de Pedagogia.

Els visitants han estat 63.

El material de la Biblioteca s'ha vist enriquit amb 30 cadires, destinades a la Sala de conferències.

El Sr. Català, fotògraf d'aquesta ciutat, ha fet donatiu d'un magnífic retrat del Sr. Puig i Cadafalch.

De la Direcció tècnica s'ha rebut un mapa de camins i carreteres de Catalunya i bon nombre d'obres, entre les quals podem anotar: Carreras i Candi, *Geografia general de Catalunya* (provincia de Girona i Barcelona); vol. II: *España, Enciclopedia universal ilustrada*, vol. I; Rucabado, *Socialisme espiritual*, *El cor a la boca* i *El Sindical i el casu*; Wyss, *El Robins'n Suizo*; Marqués de Camps, *Flora*; *Miscel·lània Pral de la Riba*, vol. I; Moulán, *Tratado de Mecánica industrial*, Cadevall, *Flora de Catalunya*, vol. III, fasc. V: *Aristòteles, Lógica, Tòpicos*; Boades, *Llibre dels feys d'armes de Catalunya*; Ponsard-Caillard, *Tratado de carpinteria*, ts. I-II; Sanpere, *Un estudi de toponomàstica catalana*, etc.

A més, es reberen bon nombre de llibres que havien estat enviats per ler relligar, i, enquadernades també, les revistes: *Tècnica*, any 1922, t. II; *La Revista*, any 1919; i *D'ací d'allà*, vols. III i IX.

BIBLIOTECA POPULAR DE VENDRELL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la factura de 96'50 ptes., presentada per N'Estanislau Orpinell, per la instal·lació de quatre llums a la Biblioteca Popular de Vendrell, a satisfer amb càrrec a la part. 111 (Emprèstit) de les Resultes del Pressupost de 1922-23.

(Sessió del dia 8 d'octubre de 1923.)

Notícies i documents

Ha estat concorreguda aquest passat mes d'octubre per 1.243 llegidors: 339 homes, 300 dones i 604 infants. Han estat consultades 1.422 obres, repartides com segueix: Llibres per a infants, 891; Literatura, 328; Ciències aplicades, 57; Història i Geografia, 44; Obres generals i Enciclopèdies, 31; Belles Arts i Esports, 21; Dret i Ciències socials, 19; Ciències teòriques, 14; Filologia, 9; Filosofia, 3; i Religió, 3.

Llegidors de revistes i periòdics, 260: 188 homes i 72 dones.

Del Servei de préstec, han estat consultades, 83 obres, per 18 homes i 20 dones, 6 d'aquestes obres han estat demanades a la Biblioteca de Catalunya.

De la Direcció tècnica de Biblioteques Populars es rebé un lot de llibres compost d'unus 80 obres. Poseeix una bella col·lecció d'obres per a infants de l'editorial Araluce i els volums que faltaven per completar la *Geografia General de Catalunya*, d'En Carreras i Candi.

Dels dies 10 al 24 del corrent, serà donat un curs de «Cuina» en una de les sales d'aquesta Biblioteca, a càrrec de les professores de l'Escola d'Ensenyament domèstic de la Mancomunitat.

BIBLIOTECA POPULAR DE VIC

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la factura de la casa Renart, de Barcelona, d'import 144'50 ptes., i la del Sr. A. Sanpons, de Barcelona, d'import 41 ptes., per despeses d'instal·lació de la Biblioteca Popular de Vic, a satisfer amb càrrec a la

part. 111 (Emprèstit) de les Resultes del Pressupost de 1922-23.

(Sessió del dia 8 d'octubre de 1923.)

Aprovar la factura de la casa Renart, de Barcelona, d'import 62 ptes., per diverses tanagres destinades a la Biblioteca Popular de Vic, utilitzades a l'Exposició del Moble, a satisfer amb càrrec al cap. 11.º, art. únic, part. 111 de Resultes del Pressupost de 1922-23.

(Sessió del dia 15 d'octubre de 1923.)

Aprovar la factura de 234.60 ptes., dels Grandes Almacenes El Siglo, S. A., de Barcelona, per diversos objectes d'escritori destinats a la Biblioteca Popular de Vic, i utilitzats a l'Exposició del Moble, a satisfer amb càrrec a la part. 111 de les Resultes del Pressupost de 1922-23.

(Sessió del dia 29 d'octubre de 1923.)

ENSENYAMENT

Notícies i documents

ALUMNES MATRICULATS EN EL CURS 1923-24

En l'actual curs de 1923-24 hi ha matriculats a les escoles de la Mancomunitat 1,669 alumnes. Heu's aquí com es distribueixen:

Escola d'Indústries Tèxtils i Tintoreria, 60; Escola de Directors d'Indústries Químiques, 108; Escola Superior dels Belles Oficis, 59; Escola Tècnica d'Oficis d'Art, 160; Institut d'Electricitat i Mecànica Aplicada, 84; Escola d'Alts Estudis Comercials, 72; Secció preparatòria, 72; Estudis normals, 33; Escola Superior d'Agricultura, 62; Escola Superior de Bibliotecàries, 31; Escola d'Infermeres, 26; Escola del Treball, 88; Escola de Tenebra, 10; Escola d'Administració, 51; Estudis Normals, 33; Escola Professional per a la Dona, 110; Escola d'Ensenyament tècnic, 180; i Escola graduada, 107.

ENSENYAMENT SUPERIOR

Acords del Consell Permanent

INSTITUT ESCOLAR D'ESTUDIS SUPERIORS

Acordà el Consell:

Admetre els següents sol·licitants per fer els estudis que s'indiquen a la Institució Escolar d'Estudis Superiors:

Joan Canals i Carreño, Estudis especials de Biologia; Josep Puche i Alvarez, Contribució a l'estudi experimental dels reflexes viscerales; Lluís Carulla i Minguell, Funcionalisme renal en l'embaràs i estats patològics d'aquest; Conrad Xalabarder i Pulg, Tuberculosi; Jaume Cots i Gorchs, El dret romà a Catalunya; Josep Casas i Homs, Filologia romànica; Frederic Vidal i Pujol, Filologia romànica; Josep Serra i Ràfols, Cultura neolítica i eneolítica a l'Europa occidental; Lluís Pericot i Garcia, Cultura megalítica catalana.

Confiar la direcció dels estudis dels esmentats escolars en la forma següent: Dels Srs. Canals, Puche i Carulla, a l'Institut de Biologia; del Sr. Xalabarder, al Dr. Sayé; del Sr. Cots, al Sr. Coll i Rodés; dels Srs. Casas i Homs, Filologia romànica; Frederic Vidal i Pujol, Filologia romànica; Josep Serra i Ràfols, Cultura neolítica i eneolítica a l'Europa occidental; Lluís Pericot i Garcia, Cultura megalítica catalana.

— Admetre, a la Institució Escolar d'Estudis Superiors, amb una beca de 1,000 ptes., els Srs. Ferran, Calvet i Prats i Josep Lorenzo i Fernández, antics becaris

de la Mancomunitat i de l'Ajuntament de Barcelona a la Universitat, per preparar, sota la Direcció del Dr. Garcia Bannis, les tesis doctorals sobre «Estudis de Stated en la sèrie del difenilbides i «Aplicacions de la Reacció Gringard. I al Sr. Joan Vázquez i Sans, per fer estudis d'Embriologia, sota la direcció del Dr. Antoni Riera i de l'Institut de Biologia.

(Sessió del dia 15 d'octubre de 1923.)

ENSENYAMENT NORMAL

Acords del Consell Permanent

ESTUDIS NORMALS

Acordà el Consell:

Suprimir la limitació d'edat per a l'ingrés als Estudis Normals, amb el ben entès que els alumnes que no siguin mestres ni batallers han de sotmetre's a un examen de coneixements general i d'una valor semblants al de les dites carreres.

(Sessió del dia 15 d'octubre de 1923.)

Notícies i documents

a) Pressupost. — A proposta del senyor Secretari del Departament d'Ensenyament primari i secundari, s'aprova el següent projecte de pressupost dels Estudis Normals, per a mig exercici econòmic, de 1.º d'octubre de 1923 a 31 de març de 1924 (part. 151 del Pressupost de 1923-24.):

Un Professor de Psicologia, 2,000 ptes.; un de Fisiologia, 900; un de Filosofia i Història de l'Educació, 900; un de Filosofia i Història de l'Educació, 600; un de Metodologia i pràctiques, 1,250; un de Metodologia i pràctiques, 600; un auxiliar de Català, 900; un d'Anglès, 1,500; dos de Geografia, 2,625; un de Ciències Naturals, 1,500; un de Religió, 1,250; un de Matemàtiques, 1,250; Conferències d'Història, 600; i Ensenyaments d'opció i Conferències de Música, 1,600. Total, 17,475 ptes. Beques, 3,000 ptes. Altres despeses: Imposicions, 600 ptes. i Mecanògraf, 240. Total, 840 ptes. Material, 2,070 ptes. Total general, 23,385 ptes.

Import del primer mig any de l'exercici 1923-24, 21,615 ptes., i import del segon mig any de l'exercici 1923-24, 23,385. Total de la consignació de la part. 151, 45,000 ptes.

b) Nomenament del personal. — Adaptats al pressupost aprovat en el dia d'avui, el Consell, a proposta del senyor Secretari del Departament d'Ensenyament primari i secundari, acordà prorrogar el nomenament del següent professorat d'Estudis Normals, dintre les condicions que es preveuen en les bases aprovades pel Consell Permanent en data del 22 de setembre de 1921, pel termini d'un any, a comptar des del 1.º d'octubre pròxim fins al 30 de setembre de 1924, amb els seus o gratificacions que s'expressen a continuació:

M. Georges Dwelshauvers, per dos cursos de Psicologia, amb el sou anual de 4,000 ptes.

Sr. Jesús M.ª Bellido, per un curs de Fisiologia, amb el sou anual de 1,800 ptes.

Sr. Joaquim Xirán i Palau, per un curs de Filosofia i Història de l'Educació, amb el sou anual de 1,800 ptes.

Sr. Jaume Serra i Hunter, per un curs de Filosofia i Història de l'Educació, amb el sou anual de 1,200 ptes.

Sra. Rosa Sensat, per un curs de Metodologia i pràctiques, amb la gratificació anual de 2,500 ptes.

ESCOLA D'ESTIU

Sr. Artur Martorell, per un curs de Metodologia, amb la gratificació anual de 1,200 ptes.

Sr. Artur Martorell, Professor auxiliar de Català, amb el sou anual de 1,800 ptes.

Sra. Betty M. Geis de Gasi, Professora d'Anglès, amb el sou anual de 3,000 ptes.

Sr. Pau Vila i Dinars, per dos cursos de Geografia, en relació amb el Sr. Jaume Marcet, amb la gratificació anual de 2,450 ptes.

Sr. Jaume Marcet, per dos cursos de Geografia, en relació amb el Sr. Pau Vila, amb el sou anual de 3,000 ptes.

Sr. Salvador Maluquer, pels ensenyaments de Ciències Naturals, amb el sou anual de 3,000 ptes.

Mn. Carles Cardó, per un curs de Religió, amb el sou anual de 2,500 ptes.

Sr. Joan Llongueras, per conferències de Música, amb el sou anual de 1,200 ptes.

S'acorda, així mateix, nomenar, pel termini d'un any, a comptar des del 1.º d'octubre pròxim fins al 30 de setembre de 1923, Professora de Matemàtiques la Srta. Maria Esteve-Llach, amb el sou anual de 4,000 ptes., entenent-se que el déficit que produïx el seu sou durant el segon semestre d'aquest exercici es cobrirà amb la consignació aprovada pel primer semestre. Pels seus treballs efectuats durant l'últim semestre del curs passat se li donarà la mateixa quantitat que se li havia donat pel primer, això és, 500 ptes.

c) Representants del Consell de Pedagogia a la Ponència. — Davant les manifestacions verbals al·legades pel Sr. Eladi Homs, al qual se li fa impossible atendre a les tasques de la Ponència d'Estudis Normals per haver de dedicar gairebé tota la seva activitat a l'Escola Graduada de la Mancomunitat, el Consell, a proposta del senyor Secretari del Departament, acorda nomenar representant del Consell de Pedagogia a la dita Ponència al Sr. Ferran Valls Taberner.

a) Programa d'ingrés. — A proposta del senyor Secretari del Departament, el Consell acorda que el programa d'ingrés als Estudis Normals per als alumnes que no siguin mestres ni batxillers sigui el mateix que regix a l'Escola Superior de Bibliotecaris, amb addició de les matèries: gramàtica catalana, gramàtica castellana i llengua francesa (lectura i traducció).

b) Admissió d'un alumne. — A proposta del senyor Secretari del Departament, acorda el Consell l'admissió als Estudis Normals de l'alumne Aureli Vila i Compañera, el qual en l'examen soferit ha obtingut els punts necessaris per a ingressar, amb el ben entès que aquesta admissió no l'eximeix del trimestre de prova.

c) Puntuació de les alumnes del tercer curs. — A proposta del senyor Secretari general del Departament, el Consell aprova l'ordre de puntuació, calculat a base del procés d'assignatures, de les alumnes del tercer curs d'Estudis Normals, que són, per ordre de la sùbita puntuació: Srtas. Maria Assumpció Pascual i Mañé, Maria Àngels Garriga i Martín, Maria Cristina Balderich i Biosca, Concepció Vandellós i Cervelló, Assumpció Martí i Rapi, Maria Sans i Teixidó, Josefa Sánchez i Borja i Carme Llinàs i Bellver.

Classes d'Història del tercer curs. — El Consell de Pedagogia acorda que les classes d'Història del tercer curs d'Estudis Normals funcionin en la mateixa forma que el curs passat, o sigui a base de cicles monogràfics d'un trimestre cada un, encarregant el primer cicle, que serà el d'Història de la Cultura catalana, al Sr. Lluís Nicolau d'Oliver, el segon, que serà d'Història de les institucions de Dret, al Sr. Agustí Duran i Sempere, i el tercer, que serà d'Història de l'Art català, al Sr. Joaquim Folch i Torres. Per cada un d'aquests cicles, es retribuirà als conferenciant amb 300 ptes., com ja es preveu en el pressupost interior dels Estudis Normals.

a) Tasques de l'Escola. — El senyor Secretari del Departament, comunica que les tasques de l'Escola d'Estiu s'han desenvolupat amb molt d'èxit, havent donat un resultat excel·lent l'organització de la Comissió de la Setmana final, la qual ha quedat definitivament constituïda de la següent manera: President, Sr. Francesc Martorell, representant del Consell de Pedagogia; Vicepresident, Sr. Josep Barceló i Matas, representant de la Federació de Mestres Nacionals de Catalunya; Vocal de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, senyor Jesús Sanz i Poch, en substitució del Sr. Carles Magrià; Vocals elegits per la Setmana final, Sr. Joan Bosch i Cusi, Srta. Dolors Batlle i Sr. Salvi Figarola; Secretari, el Director de l'Escola d'Estiu. Quant a les tasques de l'Escola d'Estiu pròpiament dita, el Sr. Galf creu que l'any vinent convindria intensificar l'acció iniciada amb el curs superior de Català que ha tingut un gran èxit, intensificar el curs de caràcter pedagògic i estudiar la manera de fer una campanya perquè els Ajuntaments i Corporacions bequin el major nombre d'alumnes.

b) Gratificació al Secretari. — A proposta del senyor Galf, el Consell acorda concedir al Secretari de l'Escola d'Estiu, Sr. Narcís Masó, una gratificació de 150 ptes. com a premi de l'interès extraordinari que ha tingut per les tasques de l'Escola d'Estiu i per indemnitzar-lo de les despeses particulars a què l'han obligat l'atenció de la dita Escola.

c) Graçament de tasques. — A proposta del senyor Secretari del Departament, es féu constar en acta la satisfacció del Consell per les tasques extraordinàries que els funcionaris del Departament d'Ensenyament primari i secundari han realitzat generosament durant l'Escola d'Estiu, d'una manera especial el Sr. Hemeteri Soler i la Srta. Maria Dolors Roca.

BUTLLETI DELS MESTRES

El senyor Secretari del Departament donà compte al Consell de la reunió celebrada el dia 16 de setembre pels redactors del *Butlletí dels Mestres*, Srs. Pere Blasi, de Torroella de Montgrí; Manuel Galés, de Tarragona, i Josep Albagés, de Manresa, a la qual assistiren el mateix senyor Secretari del Departament, en funcions de Director, i el Sr. Alfons Maseras, en funcions de Secretari de Redacció. En aquesta reunió s'estudià el funcionament del *Butlletí* i s'acorda mantenir l'orientació actual en ço que es refereix al cos del periòdic, però comproment la necessitat d'un mitjà per publicar treballs de major importància que els que pot admetre el caràcter del *Butlletí*, encara que aquests treballs arribessin a la categoria de fulletons o petits volums, esgueren necessari que es proposés al Consell de Pedagogia l'addició als nombres d'un suplement o fullotó que, a la vegada d'atendre la necessitat esmentada, pugui ésser inici d'una petita biblioteca pedagògica catalana. Fent-se l'interpret d'aquest desig de la redacció del *Butlletí*, el senyor Secretari del Departament féu l'esmentada proposta al Consell de Pedagogia, comunicant-li una llista de treballs d'imminent publicació. El Consell donà la conformitat a la proposta, entenent que la publicació d'aquest fullotó no ha de representar cap extralimitació de la consignació assenyalada per les despeses del *Butlletí*. El Consell acorda, també, que amb càrrec al *Butlletí* es satisfacin les despeses de viatge i extraordinàries ocasionades en motiu de la reunió de redactors efectuada el referit dia 16 del corrent mes.

ENSENYAMENT PRIMARI

Acordats del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Recomanar als sol·licitants del poble de Polinyà, que demanen una subvenció per a lliur Escola de nois, que s'adreça a l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, per entendre el Consell que la dita Associació, que ha iniciat treballs d'assistència cultural a benefici dels pobles, pot trobar-se en condicions d'atendre'ls en el que demanen.

(Sessió del dia 15 d'octubre de 1923.)

Notícies i documents

ESCOLA MONTESSORI DE VILANOVA

Estudiada la petició que el Patronat de l'Escola Montessori de Vilanova i Gellú féu al senyor Conseller d'Instrucció pública de la Mancomunitat, al qual visità una delegació del dit Patronat a l'objecte d'interessar-li la concessió, per part de la Mancomunitat, del moblatge i material de treball per a l'esmentada Escola; atès l'informe verbal del senyor Secretari general del Departament, el Consell, tenint en compte el precedent de l'Escola Montessoriana de Canet de Mar, acordà, en principi, d'informar favorablement la petició, sense prendre, però, una decisió definitiva fins que els interessats hagin pogut manifestar l'import aproximadament del moblatge i material demanat, per la qual cosa s'encarrega al senyor Alexandre Gali que canviï impressions amb el Patronat sol·licitant.

ESCOLA GRADUADA DE LA MANCOMUNITAT

a) *Pressupost.* — A proposta del senyor Secretari del Departament d'Ensenyament primari i secundari, s'aprovà el següent projecte de pressupost de l'Escola Graduada de la Mancomunitat, per a mig exercici econòmic, de 1.º d'octubre de 1923 a 31 de març de 1924 (part. 156 del Pressupost de 1923-24.):

Professor de classe primera superior, 2,100 ptes.; de segona elemental, 2,100; de primera elemental, 1,250; d'intermèdia, 1,650; de pàrvula, 1,650; de pàrvula, 1,650; de Religió, 1,250; de Música, 600; de Cant, 300; de Labors, 450; Aia, 1,050; i Mecanògrafa, 600 ptes. Total, 14,650 ptes. Jorns, 2,200 ptes., i Imprevistos, 1,200. Total 3,400 ptes. Material de classes i despeses generals, 4,500 ptes. Total general, 22,550 ptes.

b) *Nomenament de personal.* — Adaptat al pressupost aprovat en el dia d'avui, el Consell, a proposta del senyor Secretari del Departament d'Ensenyament primari i secundari, acordà procedir al següent nomenament de personal per al curs pròxim, des del 1.º d'octubre vinent fins al 30 de setembre de 1924:

Renovació de nomenament del Professor de la classe primera superior, Sr. Eladi Homs i Oller, amb el sou de 4,200 ptes. anuals; el qual senyor, per acord del Consell de Pedagogia del 18 de juliol de 1923, quedà encarregat, per al curs pròxim, de l'ensenyament del grau superior de l'Escola, assumint-hi la direcció, com a delegat del Consell, el Sr. Alexandre Gali.

Renovació de nomenament del Professor de classe segona elemental, Sr. Narcís Masó i Valenti, amb el sou de 4,200 ptes. anuals.

Renovació de nomenament de la Professora de

classe intermèdia, Srta. Josefa Pou i Godori, amb el sou anual de 3,300 ptes.

Renovació de nomenament de la Professora de pàrvuls, Srta. Flora Martínez i Martíell, amb el sou anual de 3,300 ptes.

Renovació de nomenament de la Professora de pàrvuls, Srta. Teresa Badia i Oller, amb el sou anual de 3,300 ptes.

Renovació de nomenament del Professor de Música, Sr. Josep Barberà i Humbert, amb el sou de 1,200 ptes.

Renovació de nomenament de la Professora de Cant, Srta. Pilar Ruff i Bosch, amb el sou anual de 600 ptes.

Renovació de nomenament de la Professora de Labors, Srta. Carme Bou i Monràs, amb el sou anual de 900 ptes.

Renovació de nomenament de l'Aia Srta. Estela Mitjans i Fernández, amb el sou anual de 2,100 ptes.

Així mateix, el Consell acordà nomenar, amb caràcter interí, a partir del dia 1.º d'octubre de 1923, Professor de Religió, Mn. Manuel Trens, amb l'haver anual de 2,500 ptes.

c) *Provisió de places.* — Havent-se de proveir urgentment el primer grau elemental de l'Escola, s'acordà facultar el Secretari del Departament per resoldre la forma de provisió i presentar proposta al Consell de Pedagogia.

— Havent hagut de cessar, per malaltia, la Srta. Teresa Segura i Colom, en el seu càrrec de mecanògrafa de l'Escola Graduada de la Mancomunitat, el Consell de Pedagogia acordà nomenar per l'esmentat càrrec, per un any, a comptar des del dia 1.º del present octubre, amb el sou anual de 1,200 ptes., la Srta. Teresa Carbonell i Barquet.

Concessió de matrícula franca. — A proposta del senyor Secretari del Departament, i tenint en compte les circumstàncies que concorren en el nen Josep Segura i Colom, el Consell de Pedagogia acordà concedir-li matrícula franca a l'Escola Graduada de la Mancomunitat.

Creació d'un nou grau de pàrvuls. — A proposta del senyor Secretari del Departament, el Consell acordà la creació, a l'Escola Graduada de la Mancomunitat, d'un nou grau de pàrvula, al qual s'atribuirà el concepte d'Imprevistos del pressupost interior de la referida Escola.

Nomenament de Professores de grau. — El Consell de Pedagogia, a proposta del senyor Secretari del Departament, acordà nomenar Professores de grau de l'Escola Graduada de la Mancomunitat, amb el sou de 2,500 ptes. anuals cada una, les Srtas. Maria Cristina Balderich i Blosca i Maria Assumpció Martí i Eapl, ententent-se, per als efectes de la nòmina, que exercirien lliur càrrec a partir del dia 16 del present mes d'octubre, i que lliur nomenament finirà el dia 30 de setembre de 1924.

Grup autònom de notes. — A proposta del senyor Secretari del Departament, el Consell de Pedagogia autoritzà l'organització, a l'Escola Graduada, d'un grup autònom de notes a condició de que la despesa de la Professora sigui subvinguda amb les quantitats que particularment donaran les deixebles, la qual despesa no podrà ésser superior de 2,500 ptes. anuals. El Consell encarregà aquesta classe a la Srta. Maria de la Concepció Vandellós i Cervelló.

Concessió de matrícula franca. — A proposta del senyor Secretari del Departament, el Consell de Pedagogia acordà concedir matrícula franca per a l'Escola Graduada a l'alumne Oriol Valls, i facultar al Director de la mateixa Escola, per formular mitja matrícula, a l'alumne Xavier Monsalvatge, que assistirà només a la meitat de les classes.

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

Acords del Consell Permanent

ESCOLA SUPERIOR DELS BELLS OFICIS

Acordà el Consell:

Atenent la moció verbal del Conseller Sr. Sol, adquirir cinquanta exemplars de l'edició catalana de l'opusclet dedicat a la casa humil, que edita l'Escola dels Bells Oficis amb motiu de l'Exposició del Moble.

(Sessió del dia 23 d'octubre de 1923.)

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA LOCAL D'INDÚSTRIES DE CANET DE MAR

Acordà el Consell:

Atesos els corresponents informes del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, distribuir, en la forma següent, la quantitat de 13,990 pessetes, consignades en la part. 141 del Pressupost vigent (Escola d'Indústries de Teixits de punt de Canet de Mar): Professor del Grup de Ciències del Curs preparatori, 3,000 ptes.; Professor del grup de Lletres del curs preparatori, 3,000; Professor d'alemany, 1,524'74; Mestre fuster, 400; Mestre manya, 270; Professor de Tecnologia i de dibuix, 1,000; bidell, 1,500; neteja, 500; material escolar, 2,295'25, i material d'oficina, 500. Total, 13,990 ptes.

— Nomenar interinament, a partir del dia 1.er del mes corrent i fins el dia 30 de juny de 1924, Mestre fuster a l'Escola d'Indústries de Teixits de punt de Canet de Mar, el Sr. Joaquim Carqués i Andreu, amb l'obligació de dues sessions setmanals, de dues hores, i la retribució de 6 ptes. per sessió, que percebrà amb càrrec a la partida 141, apartat 4 del Pressupost vigent, aprovat per al règim interior de la susdita Escola.

— Nomenar, a partir del dia 1.er d'octubre i fins el dia 30 de juny de 1924, Professor de llengua alemanya a l'Escola d'Indústries de Teixits de punt de Canet de Mar, el Sr. Walter Prinzhorn, amb l'obligació de dues classes, d'hora i mitja, setmanals, i el seu de pessetes per sessió, en concepte d'honoraris, i 6'75 per despeses de viatges, quantitats que li seran fetes efectives amb càrrec a la part. 141, apartat 3 del Pressupost interior vigent, aprovat per aquella Escola.

— Encomanar, a partir del dia 1.er d'octubre i fins el dia 30 de juny de 1924, al Sr. Camil Bas i Massana, les conferències prescrites en el pla d'estudi de l'Escola de Teixits de punt de Canet de Mar, sobre Tecnologia tèxtil i Tecnologia dels teixits de punt, per les quals, a l'ensenyament que per a la regència de les classes de dibuix, se li assigna la retribució de 2,000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 141, apartat 6 del Pressupost interior vigent d'aquella Escola.

(Sessió del dia 2 d'octubre de 1923.)

Acceptar, definitivament, les obres d'adaptació de l'edifici destinat a l'Escola d'Indústries de Teixits de punt de Canet de Mar, adjudicades, prèvia subhasta, al contractista Sr. Josep Cabruja i Pelin, per acord del dia 26 de febrer de 1921, i, de conformitat amb l'article 35 de les condicions facultatives i econòmiques que l'han regit per a l'execució d'aquelles obres, retornar al contractista Sr. Josep Cabruja i Pelin, prèvia les formalitats que procedeixin, el dipòsit que com a fiança

definitiva va constituir a la Depositària de la Mancomunitat el dia 8 d'abril de 1921.

— Autoritzar el Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, per comprometre, amb càrrec a la part. 142 del Pressupost vigent, fins a la quantitat de 30,953'25 ptes. en la instal·lació de Laboratoris i en l'adquisició del següent material destinat a l'Escola d'Indústries de Teixits de punt de Canet de Mar:

	Pesetas
a)	
Un torn 175 mm. H.D.P. i 1,000 mm. E. P., amb escot brancada prismàtica i lira.....	2,700
Un motor 1 H.P.....	300
Màquina sensitiva amb canvi ràpid de velocitat monopoliça, foradant fins a 15 mm. i accessori per centrar.....	1,400
Un motor 1-4 H.P.....	180
Llmadora de 420 mm. cursa.....	2,600
Un motor de 1 H.P.....	300
Una màquina per esmolar broques.....	250
Quatre cargols de banc, obertura 100 per 140.....	100
b)	
Una serra cinta, 700 mm. diàmetre de volant, 45 cm. alt de treball.....	1,750
Un motor 3 HP.....	620
Un aparell per a soldar serres amb làmpara benzina.....	150
Una màquina d'obrar fulles de 230 mm. i taula de 1,500 mm.....	1,000
Un motor 1 H.P.....	300
Aparell per a esmolar ganivetes.....	285
	11,995

	Frases afiliats	Dineros	Altres despeses
c)		Pesetas	Pesetas
Un aparell de condicionar mod. Standart amb estufa preparatòria, complet.....	2,662	715	395
Un torsiómetre, 8 a.....	457	60	20
Un dinamòmetre automàtic, 3 a., per a fil senzill o doble, fins a 5,000 grs. sobre tripode.....	855	100	33
Un dinamòmetre 1 d. per a madeixes i teixits, fins a 200 quilos.....	1,157	400	133
Un aparell per a controlar la regularitat del fil, mod. 7 a., complet.....	245	65	22
Un aspi reforçat per a sistema català.....	440	155	52
Un quadrant sistema català, 3 escales.....	205	20	14
Un aspi reforçat per a sistema mètric.....	434	155	52
Un quadrant sistema mètric, 2 escales.....	195	20	14
Una balança d'anàlisi de precisió amb vitrina, fins a 500 grams, completa.....	352	65	22
Un microscopi fi B, núm. 2....			594
Un objectiu micromètric amb 2-200 mm., amb divisions fotogràfiques.....			14'25
Un objectiu de dibuix per a còpies.....			71
Un torsiómetre especial, sistema Laimenz.....			220
	7,003	1,755	1,556'25

Resum	Pesetas
Suma anterior d'a i b.....	11.095
Francia 7.003 a 133'30 ptes. per 100.....	9.335
Altres despeses.....	1.550'25
Duanes.....	1.755
Instal·lació de gas.....	250
Obrs per a la instal·lació de Laboratoris ..	2.600
Augment de 15 per 100 per variació de preus, transports i instal·lació sobre 23.080 pes- setes.....	3.462
Total.....	30.953'25

(Sessió del dia 15 d'octubre de 1923.)

ESCOLA DEL TREBALL

Acordà el Consell:

Satisfier, amb càrrec al cap. 3.º, art. 2.º, part. 135, Emprèstit, del Pressupost vigent, a la casa Ribas i Pradell, la factura de 1.750 ptes. que té presentada, per obres efectuades a l'edifici de l'Escola del Treball.
(Sessió del dia 15 d'octubre de 1923.)

Vist l'informe corresponent del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, de conformitat amb les bases aprovades, en reunió del dia 23 d'agost de l'any actual, per al règimen del concurs anunciat per a la provisió de la càtedra de Dibuix, tres cursos, del Departament de Fonedors i Modelistes de l'Escola del Treball, nomenar el Sr. Joan Albet i Soler, Professor de Dibuix, tres cursos, del Departament de Fonedors i Modelistes de l'Escola del Treball, pel termini de cinc anys, prorrogables, a comptar des del dia de la seva presa de possessió, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe i l'assignació de 1.500 ptes., que percebrà amb càrrec a la part. 16 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

— Nomenar, a partir del 1.º del pròxim mes de novembre i fins el dia 30 de setembre de 1925, el Sr. Joan Albet i Soler, Professor substitut de Motors tèrmics de la Secció de Mecànica aplicada de l'Escola del Treball, amb les obligacions annexes al càrrec i el sou de 2.500 pessetes annals, que percebrà així: 1.000 ptes. amb càrrec a la part. 21 de l'anex 12 del Pressupost vigent, i les restants 1.500 ptes., amb càrrec a la part. 24, també del referit annex, entenent-se que el Sr. Joan Albet i Soler deixarà de percebre el sou que té assignat com a Professor auxiliar de l'Ensenyament de Motors tèrmics de la Secció de Mecànica aplicada de l'Escola del Treball, mentre duri el seu nomenament de Professor substitut d'aquest mateix Ensenyament.

— Concedir, a partir del dia 1.º del pròxim mes de novembre i fins el dia 30 de setembre de 1925, el senyor Esteve Terradas, Professor de Motors tèrmics de la Secció de Mecànica aplicada de l'Escola del Treball, l'excedència, sense sou, que per aquest càrrec té demanada.

(Sessió del dia 29 d'octubre de 1923.)

INSTITUT D'ELECTRICITAT I MECÀNICA APLICADES

Acordà el Consell:

Concedir, amb càrrec a l'apartat 10 de l'acord del dia 2 de maig de l'any actual, distribuint la part. 216 del Pressupost vigent, una beca de 200 ptes. mensuals, durant sis mesos, a partir del dia 1.º del corrent mes

d'octubre, a cada un dels Srs. Joan Visa i Llach, Joan Lasalle i Cortina, per seguir estudis a l'Institut d'Electricitat i Mecànica aplicades com a mecànics, i a l'aume Porch i Camps, com alumne de l'Escola de Directors d'Indústries químiques, entenent-se que aquestes subvencions podran ésser retirades per la Direcció de l'Escola del Treball si arribés el cas que els subvencionats descendessin llurs estudis.

(Sessió del dia 15 d'octubre de 1923.)

Notícies i documents

ESCOLA DE TENERIA

Amb ocasió d'haver-se encarregat de les classes tècniques de l'Escola de Teneria d'aquesta Universitat Industrial el Sr. N.º. Fel·liç Boulanger, el qual durant molts d'anys ha estudiat i practicat la matèria en els principals centres d'Europa i Amèrica, la qual cosa li ha valgut una sòlida reputació científica, el Patronat de l'Escola Industrial, amb la cooperació valuososa de la Junta administrativa d'aquella, està donant gran impuls als treballs de l'esmentada Escola de Teneria, única que existeix a Espanya, destinada a l'ensenyança tècnica, al mateix temps que practica de tot quant fa referència a la indústria del blanqueig.

Per a assolir el fi proposat, s'han revisat els programes, dedicant una atenció molt especial a l'anàlisi químic, en ses aplicacions a la indústria del blanqueig. A aquest estudi estaran dedicats els alumnes durant els dos anys que comprèn l'ensenyança.

Quant a la Tecnologia especial, estudiada amb base verament científica, comprèn el programa no ja els procediments antics i emprats fins ara, si que també els més moderns i fins alguns d'ells encara no introduït en la nostra indústria. L'esplendïda instal·lació de l'Escola que compta amb la més moderna maquinària, permet que els alumnes puguin seguir pràcticament tot el procés dels diferents mètodes i procediments objecte d'especial estudi.

Es proposa, a més, el Patronat d'organitzar, d'una manera vertaderament àmplia, el servei d'anàlisi i control de tota classe de productes, ja siguin matèries primes, ja productes elaborats, així com, també, la investigació i comprovació de nous procediments i fórmules, a fi que arribi a ésser l'Escola de Teneria el vertader centre propulsor de la Indústria del cuir en el nostre país.

Notícies i documents

Com a resultat dels exercicis efectuats a la Secció Preparatòria de la Universitat Industrial, ha estat adjudicada la beca «Massó Llorens» a l'aspirant Joan Brucut i Cortina.

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA D'INFERMERES AUXILIARS DE MEDICINA

Acordà el Consell:

Prendre essent del pla de reorganització de l'Escola d'Infermeres de la Mancomunitat, preparat pel Dr. Lluís Sayé, acordant-se que passi a informe de la Comissió de Sanitat.

(Sessió del dia 2 d'octubre de 1923.)

Aprovar el pla de reorganització de l'Escola d'Infermeres, presentat pel Dr. Lluís Sayé, i informat favorablement per la Comissió de Sanitat, en compliment de la comanda del Consell.

L'esmentat pla, amb les modificacions de detall, introduïdes per la Comissió de Sanitat, d'acord amb el Dr. Sayé, fou aprovat en la forma següent:

L'Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina i d'Hygiene pública té una doble finalitat: la formació tècnica d'Infermeres per a l'assistència a malalts particulars i d'institucions hospitalàries, clíniques, etc., i la d'Infermeres auxiliars de treballs d'hygiene pública. Essent actualment limitades les activitats de la Mancomunitat en aquest sentit a la lluita contra les malalties evitables, paludisme, tifus, a la tuberculosi, a mortalitat infantil, i existent a Barcelona institucions escolars en les quals el treball de la infermera pot ésser de la major utilitat, l'ensenyança es limitarà en aquests primers temps a la formació de:

- Infermeres auxiliars de medicina (hospitalàries).
- Infermeres auxiliars de laboratoris d'hygiene aplicada (lluita antipalúdica, antífica).
- Infermeres auxiliars de lluita antituberculosa.
- Infermeres auxiliars de lluita contra la mortalitat infantil.
- Infermeres escolars.

Més endavant, quan el Servei ampliï les seves activitats, creant el Servei d'Hygiene industrial, es completarà l'ensenyança en aquest sentit i s'instruiran, tant com sigui possible, Infermeres per a les institucions de nens anormals, Auxiliars dels tribunals per a nens, la Infermera rural, etc.

L'Escola estarà sota el control de la Comissió de Sanitat, la qual, en totes les decisions relatives a l'Escola, serà assessorada per tres senyores de reconeguda competència i vocació en aquest ordre de treballs.

La Comissió de Sanitat cuidarà, per al normal funcionament de l'Escola:

De l'organització dels cursos, assegurant les col·laboracions més competents per al fi proposat, establint relacions amb institucions de la Mancomunitat o d'altres.

De la propaganda de l'Escola a Barcelona, i molt especialment prop d'aquelles persones o institucions amb activitats culturals preferents.

D'exercir una vigilància estricta sobre les alumnes, fent tot el possible per disposar d'algun internat o pensió amb el control constant d'una persona de la Comissió o delegada per ella, a fi que les alumnes facin la vida en comú durant el període d'estudis.

D'establir les relacions degudes amb les institucions internacionals similars, a fi d'organitzar, d'acord amb elles, viatges d'estudi a les principals escoles d'Europa, i visitar les instal·lacions més notables d'hygiene pública, per obtenir la col·laboració efectiva de les majors autoritats en la matèria, en cursos que es donin a la nostra Escola i per subvencionar, també d'acord amb elles, a alguna alumna per fer estudis complementaris en altres centres.

De la col·laboració de les Infermeres de l'Escola a institucions de la Mancomunitat i altres de Barcelona o de Catalunya.

L'ensenyament es farà en dos cursos de vuit mesos; el primer any consistirà en ensenyances teòriques i pràctiques en tots els tipus d'institució; el segon any serà d'internat a institucions especialitzades. L'ensenyança es farà, en el possible, en els centres millor instal·lats de Barcelona: Hospital Clínic, Santa Creu, Aliança, Laboratori de Fisiologia, Museu d'Anatomia de la Facultat, Museu d'Anatomia patològica d'Institucions especials, Instal·lacions higieniques models, Institucions adequades, Casa de Maternitat, Institut Municipal de Puericultura, Assistència social dels Tu-

berculosos, Sanatori d'Horta, Escoles de Bose i d'Anormals, assegurant-se la col·laboració personal dels Directors d'aquests organismes per a les conferències especials i demostracions.

Les classes teòriques es donaran a les aules de l'Escola. L'Escola donarà dos títols. L'alumna aprovada en exàmens de primer any, rebrà un certificat. La que tingui els exàmens corresponents al segon tindrà un títol d'Infermera de l'especialitat que hagi cultivat.

En el primer l'ensenyança es distribuirà en la forma següent: Quatre mesos d'ensenyaments teòrics molt elementals de Física i Química, i més extensos, però sempre atenent a la finalitat de l'Escola, d'Anatomia, Fisiologia, Patologia, Hygiene, Psicologia i Economia. Els altres quatre mesos en l'ensenyament teòric i pràctic:

- En un Hospital. Dues conferències setmanals sobre assistència hospitalària; pràctiques més usuals d'assistència al malalt mèdic, quirúrgic o infeccios.
- En la Maternitat, sobre puericultura. Dues conferències setmanals sobre assistència al nen normal i sa i al nen malalt.
- Quatre dies d'assistència al Servei d'Assistència social dels Tuberculosos. Dues conferències setmanals sobre tuberculosi i el paper de la infermera en la lluita contra la malaltia.

Quinze dies d'ensenyament en un laboratori d'experiments clínics i bacteriològics. Dues conferències setmanals sobre inspecció i profilaxi general contra les infeccions; pràctiques d'anàlisis clínics i recollida de productes.

d) Assistència escolar en una escola d'infants. Quinze dies d'assistència a nens normals i altres quinze dies a nens anormals; dues conferències setmanals sobre els problemes d'hygiene escolar.

En el segon any l'ensenyança es farà a les diferents institucions especialitzades, per exemple: La Infermera hospitalària treballarà durant tres hores diàries, com a mínim, en un Hospital, estant obligada a assistir a les conferències sobre organització d'aquestes institucions i altres que es donaran a l'Escola. Així mateix, es cuidarà que l'alumna treballi en clíniques de medicina i cirurgia, en departaments d'infecciosos, en els dispensaris annexes i que conegui els principals hospitals de Catalunya.

La Infermera auxiliar de lluita antituberculosa, treballarà durant quatre mesos en el Servei d'Assistència social dels Tuberculosos, com infermera del Dispensari i visitadora a domicili; altres dos mesos en el Sanatori per a nens tuberculosos a Horta; altres dos en una sala per a casos greus, etc.

Oportunament es precisarà amb tot detall el programa a seguir el segon any.

Designar per a constituir la Ponència femenina assessora de la Comissió de Sanitat, en el règimen de l'Escola, les Sres. Francesca Bonnemaison, vídua de Verdaguier, Maria Grau de Maussman i Francesca Güell, vídua de Moxó.

Concedir matrícula gratuïta per cursar ensenyaments a l'Escola Professional per a la Dona, a les senyoretes Pilar Garcia, Cecília Garcia, Paulina Fernández, Josepa Curió, Mercè Curió, Maria Dalmaes, Rosa Mediavilla, Maria-Teresa Mallol, Àngela Costa i Maria-Teresa Bertran.

(Sessió del dia 29 d'octubre de 1923.)

SECCIÓ DE ENSENYAMENT DOMÈSTIC

Notícies i documents

Atès que amb els actuals elements que integren la Secció d'Ensenyament domèstic de la Mancomunitat ja

se li pot donar una organització definitiva, i a fi de poder establir aquesta organització a l'acabament de l'exercici econòmic actual, que ha de terminar el 31 de març de 1924, a proposta del senyor Secretari general del Departament, el Consell acordà renovar, per mig any, a partir del 1.º del pròxim octubre, els nomenaments de les dues Auxiliars Srtes. Carme Rodon i Pelegrí i Montserrat Sastre i Carbonell, amb els mateixos sous que venen disfrutant.

EDUCACIÓ FÍSICA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del senyor Conseller d'Instrucció pública, aprovar el següent reglament intern per a la Ponència d'Educació física de la Mancomunitat de Catalunya:

Capítol I

Objecte de la Ponència

Art. 1.º La Ponència d'Educació física de la Mancomunitat de Catalunya, constituïda el 22 de juny de 1921, té per objecte:

a) Assessorar la Mancomunitat de Catalunya en totes les qüestions relacionades amb l'educació física i higiènica del poble, per mitjà dels exercicis metoditzats i dels esports.

b) Informar els organismes superiors i similars de la Mancomunitat de Catalunya, respecte dels assumptes que en relació amb la seva especial cometa li siguin consultats.

c) Impulsar l'expansió dels coneixements científics que han de servir de base per al racional aprofitament dels exercicis físics i esportius en general.

d) Vetllar per la bona inversió de les subvencions i dels preus atorgats per la Mancomunitat de Catalunya i els seus organismes, en benefici d'aquesta branca de la cultura.

e) Recollir totes les dades possibles que permetin tenir una informació completa del desenvolupament de la cultura física i dels esports a Catalunya.

f) Aprofitar tots els elements indispensables per al coneixement de les pràctiques i desenvolupament que té l'educació física a l'estranger.

g) Estimular els atletes i esportius per tal d'organitzar i intervenir en les competicions nacionals i internacionals.

h) Fer totes les gestions necessàries per a interessar els organismes superiors en totes les empreses que puguin conduir al millorament i enfortiment físic dels habitants de Catalunya i, naturalment, oposar-se a ço que pugui destorbar aquesta finalitat.

Capítol II

Composició de la Ponència

Art. 2.º La Ponència d'Educació física estarà composta d'un President, sis Vocals, dels quals un serà nomenat Secretari, i l'Oficial-encarregat de la Secretaria.

Art. 3.º Serà President nat de la Ponència el senyor Conseller d'Instrucció pública de la Mancomunitat de Catalunya, i en serà Secretari el Vocal que resulti elegit per votació o acord de la mateixa Ponència.

Art. 4.º Dels sis Vocals, un serà proposat per la

Comissió d'Educació general, i un altre pel Consell de Pedagogia. Aquest mateix Consell proposarà dos Vocals tècnics. Els altres dos Vocals seran proposats per la Confederació esportiva de Catalunya.

Tots els nomenaments hauran d'ésser aprovats pel Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya.

Capítol III

Regime i funcionament de la Ponència

Art. 5.º La Ponència es reunirà quan, a criteri del President, hi hagin assumptes d'importància. Es procurarà que almenys hi hagi una reunió mensual.

Les reunions es faran prèvia convocatòria que es cursarà a tots els membres de la Ponència amb la deguda anticipació.

Art. 6.º En el cas d'absència, el President queda facultat per designar entre els Vocals el qui hagi de substituir-lo, tant per a presidir les sessions com per a totes les altres funcions presidencials que es preveuen en aquest Reglament. En el cas de manca el President substitut, s'entendrà que correspon la Presidència al Vocal de més edat.

Art. 7.º Per a prendre acords caldrà la majoria absoluta de components de la Ponència, si no hi assisteix el seu President efectiu, cas en el qual serà vàlid qualsevol acord que es prengui sense fer esment del nombre d'assistents a la reunió.

Art. 8.º El President té dret, en qualsevol moment, per motius d'urgència, a prendre iniciativa en tota mena d'assumptes, per elevar proposta als organismes superiors sense acord previ de la Ponència, però el dit President ve obligat a donar-n'hi compte en la primera reunió que celebri.

Art. 9.º La manca a tres reunions seguides i a sis alternades, durant l'any, sense una causa justificada, a jutj de la Ponència o del seu President, seran motiu per la declaració de nul·litat en el nomenament dels Vocals de la Ponència.

Art. 10.º Els Vocals de la Ponència seran càrrecs gratuïts, tindran quatre anys de durada i podran ésser reelegits.

La renovació de la Ponència es produirà cada dos anys per meitat del nombre de Vocals, corresponent cessar el primer període biennal, des de la constitució de la Ponència, el Vocal proposat per la Comissió d'Educació general, un dels tècnics proposats pel Consell de Pedagogia i un dels esportius proposats per la Confederació Esportiva de Catalunya, i a l'exercici següent els restants, seguint-se per exercici successius l'ordre establert. L'època de renovació reglamentària serà sempre la de les Diputacions i Mancomunitats.

Pel que es refereix a la primera renovació d'un dels dos Vocals tècnics i d'un dels dos esportius proposats per la Confederació, es farà per sortej entre ells.

Art. 11.º Els Vocals elegits per altres organismes es regiran per l'article precedent en el que no s'oposi a les disposicions de l'entitat d'on provenint, i s'entendrà que deixen de formar part de la Ponència tan aviat com deixen d'intervenir o d'actuar en l'entitat de procedència.

Art. 12.º Per tal que la Ponència pugui complir totes les seves finalitats, comptarà amb una Oficina que tindrà com a mínim un Oficial-secretari, el qual, en tot el que es refereixi a les tasques de la Ponència, estarà a les ordres del seu President; i en ordre al règim administratiu de la Mancomunitat i a la reglamentació d'Oficines, dependrà del Secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari, al qual corresponen els Serveis d'Educació física.

Art. 13.ª La Ponència i el seu President tenen dret a proposar altres disposicions complementàries al present Reglament, les quals hauran d'ésser aprovades pel Consell Permanent de la Mancomunitat.

Art. 14.ª Els dubtes d'interpretació d'aquest Reglament de la Ponència, seran resolts per ella mateixa o pels organismes superiors a ella.

(Sessió del dia 15 d'octubre de 1923.)

EXPOSICIONS, CONCURSOS, ETC.

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Disposar que la quantitat de 3.000 ptes., amb càrrec a la part. 422 del Pressupost vigent, que, en sessió de 16 de març darrer, s'acordà destinar a l'adquisició d'alguna obra de l'Exposició d'Art de Primavera, sigui lliurada a N'Ignasi Mallol, autor de l'obra adquirida.

— Concedir a la Societat d'Escultors d'Ornamentació en pedra i marbre de Barcelona, una subvenció de 200 ptes., amb càrrec a la part. 422 del Pressupost vigent, per ésser destinades a premis o bé a cobrir les despeses que li ocasionarà el Concurs-Exposició de treballs executats pels aprenents de l'ofici, que té organitzat per al present curs.

(Sessió del dia 2 d'octubre de 1923.)

EXTENSIÓ D'ENSENYAMENT TÈCNIC

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Direcció d'Extensió d'Ensenyament tècnic per comprometre per originals, impressions, del·lestants i pagament de factures de dibuixos i clíxers per a l'edició de textos, fins a la quantitat de 15.000 ptes., que hi ha consignades en la part. 140 (Imprimitiu) del Pressupost vigent.

— Nomenar per cinc anys el Sr. Andrea Montaner i

Serra, Corrector de textos i exercicis de l'Extensió d'Ensenyament tècnic, amb l'obligació de quatre hores i mitja diàries de treball i l'assignació de 3.000 ptes. anuals, que percebrà amb càrrec a la part. 9 de l'anex 17 del Pressupost vigent; entenent-se que a partir de la data en què es doni possessió del càrrec al Sr. Montaner, restarà sense efecte el seu nomenament d'Auxiliar-corrector d'exercicis d'aquella mateixa Escola.

— Deixar sense efecte l'acord del dia 10 de gener de l'any actual, autoritzant la Direcció d'Extensió d'Ensenyament tècnic per invertir la quantitat de 1.529'05 ptes. en l'ampliació del tiratge i reedició de textos indistintament, i autoritzar la Direcció d'Extensió d'Ensenyament tècnic per invertir la quantitat de 3.786'95 ptes. que tenia recaptades per quotes d'ingrés i venda de textos i paper el dia 31 d'agost de l'any actual, en la següent forma:

En material per als alumnes, les 1.064'02 ptes., procedents de les quotes d'ingrés, i en la reedició de textos i ampliació de tiratge les 2.722'93, procedents de la venda de textos i paper.

(Sessió del dia 8 d'octubre de 1923.)

PREMIS, BEQUES I SUBVENCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Contestar a una comunicació de la Comissaria General de l'Exposició, fent-li present les dificultats materials que hi ha en complimentar el que interessa sobre rètols, fent-li present que està reconegut per R. D. el dret de la Mancomunitat d'usar la llengua catalana en el seu regíme peculiar.

(Sessió del dia 1.ª d'octubre de 1923.)

Prendre esment, als efectes conseqüents, de l'estat demostratiu de les quantitats invertides per l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, per treballs dels Laboratoris i Serveis annexes durant l'any 1921-22.

(Sessió del dia 16 d'octubre de 1923.)

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el projecte d'adaptació, en la forma següent, del pla de l'Escola Superior d'Agricultura, presentat per la Direcció, precisant i desenvolupant les normes fixades en l'estudi aprovat en sessió de 27 de juliol d'enguany:

Forma en què es donaran els ensenyaments el curs 1923-24

Grau d'Enginyer

Primer curs

Matemàtiques, Química general i Botànica general i sistemàtica, respectivament, el mateix el trimestre que

el semestre, sis hores; Tècnica histològica, sis el trimestre; Geologia, sis el semestre, i Dibuix, quatre, tant en l'un com en l'altre.

Segon curs

Complements de matemàtiques, sis hores el semestre; Física general, sis el trimestre i sis el semestre; Anàlisi química, sis el semestre; Zoologia general i agrària, sis el trimestre i quatre el semestre; Agrologia i hidrologia, sis el trimestre; Fitotècnica general, sis el semestre; Legiació agrària, sis el trimestre, i Dibuix, quatre, tant en l'un com en l'altre.

Tercer curs

Meteorologia i climatologia, sis hores el trimestre; Zoologia general i agrària, sis el trimestre i quatre el semestre; Microbiologia agrícola, sis el trimestre; Patologia vegetal, sis el semestre; Electrotècnica agrícola, sis el trimestre; Mecànica agrícola, sis el semestre; Indústries

agrícoles, també sis el semestre: Economia rural, sis el trimestre, i Comptabilitat i valoració agrícoles, sis el semestre.

Quart curs

Arboricultura, sis hores el trimestre; Patologia vegetal, sis el semestre; Zootècnia, sis, tant en l'un com en l'altre; Nocions de Patologia animal, sis el trimestre; Biologia aplicada, quatre el semestre; Construccions rurals i hidràuliques, també quatre el semestre; Electrotècnia agrícola, sis el trimestre, i Indústries agrícoles, sis el semestre.

Cinquè curs (especialitat)

Aquest curs els alumnes que fan l'especialitat han triat estudis de ramaderia, enologia, fruiters i hortes, planejant-se l'especialitat d'acord amb aquestes demandes i en la forma reglamentària.

Els alumnes d'especialitat d'aquest curs passaran els mesos d'abril i maig a la finca.

Grau de Tècnic

Primer curs (pla nou)

Matemàtiques, sis hores el trimestre i sis el semestre; Química i anàlisi, quatre hores tant en l'un com en l'altre; Física i meteorologia, sis el semestre; Botànica, sis el trimestre; Geologia i agrologia, quatre el semestre; Zoologia, dues el semestre; Fitotècnia general, sis el semestre; Legislació agrària, sis el trimestre; Economia rural, també sis el trimestre, i Dibuix, dues, tant en l'un com en l'altre.

Segon curs (pla antic)

Fitotècnia especial, sis hores el primer trimestre, sis el segon i sis el tercer; Arboricultura, sis el primer; Zootècnia, sis cada un dels trimestres; Topografia, sis el primer; Electrotècnia agrícola, també sis el primer; Mecànica agrícola, sis, tant el segon com el tercer; Construccions rurals i hidràuliques, sis el segon; Patologia vegetal, sis el tercer, i Indústries agrícoles, sis, tant el segon com el tercer.

Forma en què es donaran els ensenyaments el curs 1924-25

Tot l'ensenyament serà ja conforme al nou pla, excepte dues variacions obligades:

1.ª En el segon curs s'afegirà l'assignatura de complements de matemàtiques, reduint el semestre de Zoologia a quatre hores setmanals, igual que es fa enguany.

2.ª En el quart curs es substituirà la Topografia, que els alumnes corresponents ja tenen feta, per un trimestre de construccions rurals i hidràuliques que, en canvi, els falta.

Tota altra cosa, amb el pla nou, que a partir d'aquest curs regirà íntegrament.

Notes aclaratòries al pla d'adaptació

a) Els alumnes de quart curs d'Enginyer i de segon de tècnic, faran una estada d'un mes (el de juny) a la finca de Caldes, podent-se quedar els períodes que vulguin de l'estiu, amb caràcter voluntari. Es pren el mes de juny per no pertorbar el règime d'aquest any d'adaptació.

b) Els alumnes del cinquè curs del Grau d'Enginyer, o siguin els d'especialitat, faran una estada de dos mesos, o siguin els d'abril i maig, a la finca de Caldes. En la confecció del pla d'estudis d'especialitat d'enguany es té en compte aquesta estada.

c) Es necessari que en el primer curs d'enguany hi hagi l'assignatura Matemàtiques per als alumnes que ingressin amb deficient preparació. Això obliga a passar aquest curs i el vinent l'assignatura de Complementos de Matemàtiques al segon curs.

d) La Microbiologia agrícola del trimestre del tercer curs té enguany sis hores setmanals en lloc de quatre, perquè en l'adaptació no es dona la Biologia i Fisiologia vegetal del tercer curs del pla nou per haver ja fet la Fisiologia, juntant-se la Biologia amb la Microbiologia.

e) S'ha tingut cura en l'estudi de l'adaptació de fer-la dins les possibilitats del pressupost, havent-se aconseguit abundantment i representant més aviat per a les assignatures comuns una economia sobre el règim normal estatut.

(Sessió del dia 9 d'octubre de 1923.)

Organitzar a l'Escola Superior d'Agricultura un curs de Llengua catalana i Cultura, a càrrec del senyor Valeri Serra i Boldí, de dues hores setmanals de classe, substituint-se'n quizenahment una per conferències encarregades a personalitats de competència reconeguda en les matèries demandades; fent-se la remuneració del curs segons les normes establertes, o sigui de 83 ptes. mensuals, a càrrec del cap. 16.ª (Gratificacions per a les assignatures acumulades), i les conferències quizenals, que seran aproximadament en nombre de sis per trimestre, es pagaran a 25 ptes. cada una, amb càrrec al capítol 35 (Organització de Conferències), ambdós de la partida 380 del Pressupost vigent (Escola Superior d'Agricultura).

— Donar-se per assabentat amb satisfacció d'una comunicació del senyor Director de l'Escola Superior d'Agricultura, donant compte del resultat de la missió d'estudi al Laboratori d'Entomologia agrària de Portici.

(Sessió del dia 16 d'octubre de 1923.)

Nomenar, en mèrits del concurs celebrat a l'efecte, el Sr. Pius Pont i Quer, per al càrrec de Professor de Botànica General i Sistemàtica de l'Escola Superior d'Agricultura, amb la remuneració anual de 4.000 ptes., per al termini de tres anys, segons les normes de l'Escola i les condicions generals establertes per al professorat de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 23 d'octubre de 1923.)

Notícies i documents

L'Escola Superior d'Agricultura ha organitzat un curs especialitzat d'Indústries derivades de la llet, el qual comprendrà la pràctica de la conservació de la llet i fabricació de mantegues i formatges, anant a càrrec del Sr. Josep M.ª Soler i Coll. Les classes hanran lloc els dilluns, dimarts, dimecres i dijous, a última hora de la tarda. Els que tinguin interès a saber més detalls d'aquest curs, o vulguin inscriure's, poden dirigir-se a la Secretària de l'Escola (Urgell, 187, telèfon 370). El curs començarà el dilluns, dia 12 de novembre i acabarà el 6 de desembre.

— Ha quedat oberta la matrícula a l'Escola Superior d'Agricultura, Urgell, 187, fins el dia 13 del corrent, la matrícula per als dos Graus d'Enginyer agrícola i Tècnic agrícola, que en aquella es cursen.

També estan anunciats els exàmens d'Ingrés, que es celebraran el dia 13, a les nou del matí, als quals s'hauran de sotmetre aquells que no tinguin aprovades en altres centres docents les matèries que s'exigeixen per entrar a l'Escola.

SECCIÓ D'ENSENYAMENT POSTAL
AGRÍCOLA

Notícies i documents

Responent a les demandes rebudes repetidament de gran nombre d'agricultors catalans, l'Escola Superior d'Agricultura organitzà el curs passat una Secció d'Ensenyament postal, començant per l'edició de textos de matèries d'interès per a la nostra agricultura, escrits expressament per les persones més enteses en les respectives matèries en la nostra terra i il·lustrats amb nombrosos gravats. És aquesta tasca orientada a la major difusió de la cultura agrícola, els textos publicats es venen separatament a les principals llibreries, tenint ràpida realització entre els nostres agricultors.

Però, és evident que el que vol saber més a fons una matèria, no en té prou amb la senzilla lectura del llibre, en desitja els comentaris, les explicacions complementàries que li aclareixin els punts obscurs i dubtosos, el saber si ha entès prou bé les qüestions capdals i les correccions dels errors de concepte que hagi pogut sofrir. Per als interessats en profunditzar una matèria s'ha establert la Secció d'Ensenyament postal, la qual, amb la revisió i correcció de questionaris, evacuació de consultes, plantejament de problemes, etc., estarà en constant contacte amb l'alumne, i guiarà, controlarà i corregirà els coneixements que vagi adquirint.

L'Escola Superior d'Agricultura no té pas intent, amb aquesta Secció, de crear una nova carrera ni donar títols, vol només donar una possibilitat d'aprendre als agricultors desitjosos de saber i que no poden traslladar-se a la ciutat. Per això l'alumne pot matricular-se en aquelles matèries que li interessin, en totes les que desitgi, deixant les que no tinguin utilitat per a ell. Cal esmentar, però, que hi ha grups de matèries afins que és recomanable estudiar-les plegades per treure'n un major profit del conjunt. També és possible anar-se matriculant successivament de totes les assignatures, amb la qual cosa l'alumne adquirirà un quadre general de coneixements agrícoles.

Les assignatures amb que ha començat la Secció d'Ensenyament postal, són aquelles els textos de les quals són ja publicats. El preu de matrícula, comprénent l'enviament del text i altres impresos necessaris per a l'ensenyament, és de 20 ptes. per a les assignatures de l'olivera, Fabricació d'olis, L'art de fer bon vi, Les vaques i la producció de llet, Malalties del bestiar i Organització i guiatge de Sindicats agrícoles; de 15 ptes. per a les assignatures de l'ametller, Alimentació del bestiar, Reproducció i herència en el bestiar i Les llets i llur apreciació, i de 10 ptes. per a la d'Anàlisi d'adobs.

Actualment estan imprimint-se, o en preparació, els següents textos: *Fertilització de terres, Vinya, Crecut forat, Màquines agrícoles, Construccions rurals, Anàlisi de vins, Fabricació de conserves vegetals i Indústries derivades de la llet*, que, junt amb algun altre, quedaran publicats aquest curs, admetent-se, així que ho siguin, la matrícula, segons el preu que s'anunciarà oportunament.

Als que vulguin inscriure's o demanar més detalls, poden fer-ho a la Secretaria de l'Escola Superior d'Agricultura (Urgell, 187, Barcelona).

Escola d'Ensenyament domèstic agrícola, presentat per la Ponència nomenada a l'efecte, en sessió del dia 28 de juny darrer, acordant-se passar-lo a dictamen del senyor Conseller d'Hisenda.

(Sessió del dia 2 d'octubre de 1923.)

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar el Conseller d'Agricultura, per a destinar 12.000 ptes. de la part. 300 del Pressupost vigent a despeses de l'explotació de la finca Torre Marimon del Departament d'Agricultura a Caldes de Montbui.

— Nomenar l'Enginyer agrícola Sr. Joan Salom i Calafell per al càrrec d'Administrador de la finca Torre Marimon, de Caldes de Montbui, destinada al Departament d'Agricultura, amb el sou mensual corresponent a 6.000 ptes. anuals, que, pel que resta de l'actual exercici, es pagaran amb càrrec a la part. 300, art. 10, capítol 9.º del vigent Pressupost, des del dia 1.º d'octubre; essent, per tant, el dit Sr. Salom, amb data 30 de setembre, baixa en el seu anterior càrrec d'Ajuda del Servei d'Arbres fruiters.

(Sessió del dia 9 d'octubre de 1923.)

Donar-se per assabentat de la nota setmanal dels treballs efectuats en el Departament d'Agricultura per les Seccions d'Arbres fruiters, Terra camps, Laboratori de Patologia vegetal, i per la Direcció, i del report del Sr. M. Rossell i Vilà, Cap dels Serveis de Ramaderia, donant compte del resultat dels concursos ramaders celebrats a la Vall d'Arán el dia 18, a la Vall d'Aneu el dia 20, i al Ribagorça el 23 del corrent mes d'octubre.

(Sessió del dia 29 d'octubre de 1923.)

SERVEI D'ARBRES FRUITERS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Destinar la quantitat de 1.000 ptes., amb càrrec a la part. 345 del Pressupost vigent, per la importació i propagació del *Nonus Cardinalis* per a combatre la *Yersia Puccina*, encarregant aquesta campanya al Servei d'Arbres fruiters.

(Sessió del dia 16 d'octubre de 1923.)

SERVEI FORESTAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el compte presentat per l'industrial senyor Joan Cervera, amb data 12 d'agost darrer, referent a l'obertura d'un pou i altres obres practicades a l'objecte de dotar de l'aigua necessària les finques arrendades prop de Caldes de Montbui amb destinació a viver forestal, d'import 4.130 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 300 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 9 d'octubre de 1923.)

ESCOLA D'ENSENYAMENT DOMÈSTIC
AGRÍCOLA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prendre esment de l'informe sobre la creació d'una

SERVEI DE RAMADERIA

Acord del Consell Permanent

CONCURSOS DE BESTIAR

Acordà el Consell:

Autoritzar la celebració d'un concurs per a la millora de la raça bovina catalana a la comarca del Bergadà, que ha de tenir lloc a Berga el dia 7 del mes que som, calculant-se en 1.287,50 ptes. les despeses per a la primera paga dels premis, amb càrrec a la part. 374 del Pressupost vigent, i en 900, les despeses de funcionament, amb càrrec a la part. 375; i designar el següent Jurat qualificador: President, Sr. Raimon Vilà, propietari ramader del Cavall de Vidrà; Vocal, Sr. Alfred Vives, veterinari de Ripolllet; i Secretari, Sr. M. Rossell i Vilà, Cap dels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 2 d'octubre de 1923.)

Prendre esment d'una comunicació del Cap dels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat, donant compte del resultat del segon concurs bovi de raça catalana a la comarca del Bergadà, darrerament celebrat a Berga.

—Autoritzar la celebració dels tres concursos següents:

A la comarca de la Vall d'Aran, un de bestiar bovi lleter del país, celebrador a Viella el dia 18 del mes que som;

A la comarca de la Vall d'Aneu, un de bestiar llaner, celebrador a Esterri d'Aneu el dia 20;

A la comarca del Ribagorça, un de bestiar llaner, celebrador a Pont de Suert el dia 23; calculant-se les despeses que reportaran aquests concursos, en quant a la primera paga dels premis, en 1.250 ptes. per al de la Vall d'Aran, i 510 cada un, els de la Vall d'Aneu i Ribagorça, o sigui un total de 2.270 ptes., amb càrrec a la part. 374 del Pressupost vigent, i les despeses d'execució dels tres concursos reunits en 3.800 ptes., amb càrrec a la partida 375 del mateix Pressupost vigent.

Fou designat, per als dits concursos, el següent Jurat qualificador: President, Sr. J. Batista Molins, President de l'Associació d'Abastidors de Barcelona; Vocal, Sr. Àngel Sabatés, Sub-delegat de Veterinària de Barcelona; i Secretari, Sr. M. Rossell i Vilà, Cap dels Serveis de Ramaderia.

(Sessió del dia 9 d'octubre de 1923.)

Autoritzar la celebració dels quatre concursos següents: Comarca d'Urgell, un de bestiar bovi i un altre de bestiar porquí, a celebrar a la Seu d'Urgell els dies 28 i 29 del mes que som; comarca de la Cerdanya, un de bestiar cavallí i un altre de bestiar bovi, celebradors a Puigcerdà els dies 31 de l'actual i 1.º del vinent mes de novembre, calculant-se les despeses que reportaran aquests concursos, en quant a la primera paga dels premis, a raó de 785 ptes. el bovi i 555 el porquí de la Seu d'Urgell, i 2.225 el cavallí i 785 el bovi de Puigcerdà, o sigui un total de 4.350 ptes. per a premis, amb càrrec a la part. 374 del Pressupost vigent; i en 3.000 ptes., amb càrrec a la part. 375, les despeses d'execució dels quatre concursos.

Fou designat el Sr. Jaume Rossich, President de la Federació Sindical Agrària de Girona, per presidir els concursos de la Seu d'Urgell; l'Excm. Sr. Comte de Cifell, per presidir el concurs cavallí de Puigcerdà, i el Sr. Pere Mias, Conseller d'Agricultura de la Mancomunitat, per presidir el concurs bovi de Puigcerdà. El Vocal dels concursos de la Seu serà el Sr. Josep Fatjó, Veterinari

de Mataró, i el dels de Puigcerdà, el Sr. Josep Marull, Veterinari de Torroella. I Secretari de tots quatre concursos, el Sr. M. Rossell i Vilà, Cap dels Serveis de Ramaderia.

(Sessió del dia 16 d'octubre de 1923.)

Autoritzar la celebració d'un concurs per a la millora del bestiar bovi suís i de la raça marinesca a la comarca del Gironès i Selva, celebrador a Girona el dia 3 del pròxim mes de novembre, calculant-se les despeses, en quant a la primera paga dels premis, en 1.300 ptes., amb càrrec a la part. 374 del Pressupost vigent, i en 900 les despeses d'execució, amb càrrec a la part. 375 del mateix Pressupost; i designar el següent Jurat qualificador: President, Sr. Josep Turiera, Enginyer agrícola i propietari a Puigcerdà; Vocal, Sr. Josep Rius i Bertran, Veterinari a Molins de Rei; i Secretari, Sr. M. Rossell i Vilà, Cap dels Serveis de Ramaderia.

—Aprovar la justificació del lliurament núm. 225 de les Resultes de 1919-20, part. 178, data 28 de maig de 1920, d'import líquid 5.434 ptes., per a pagament de testos de premis del concurs de bestiar bovi lleter celebrat a Granollers el dia 10 d'abril de 1919.

(Sessió del dia 23 d'octubre de 1923.)

Notícies i documents

El dia 16 de setembre la Mancomunitat celebrà un concurs de reproductors de l'espècie porcina per la comarca de la Garrotxa, a Olot, el qual es veí molt concorregut, tant en nombre com en qualitat.

En aquest concurs, que era el tercer que per la dita espècie es celebrava, es pogué veure els resultats de què són capaces de produir els concursos, que és una de les principals actuacions ramaderes de la Mancomunitat.

La majoria dels reproductors, mascles i femelles, presentats a concurs, manifestaven una decidida prepotència a la precocitat, junt amb la correcció de línies que denotava l'harmonia morfològica dels subjectes convergent a un mateix tipus.

El Jurat havia d'ésser presidit pel Sr. Llovet, Diputat per la Mancomunitat, però una poma en el seu auto impedí la seva assistència, quedant el Jurat constituït pels Srs. Rossell i Vilà, Pallí i Simó.

Els premis atorgats foren els següents:

A Francesc Planella, de Batet, 400 ptes.; a Albert Moles, de Sant Privat, 350; a Isidre Vilarrasa, de Santa Pau, 250; a Francesc Planella, de Batet, 250; i a Llorenç Pastureu, de Begudà, 250 ptes., tots ells per un verro. A Josep Coll, de La Cot, 200 ptes.; a Josep Pont, d'Olot, 150; a Joan Duran, de Sant Privat, 125; a Antoni Casals, d'Olot, 125; a Joan Grubolosa, de La Cot, 125; a Tomàs Batlle, de Les Preses, 100; a Jacint Bartrina, de Batet, 100; i a Climent Fajula, d'Olot, 100 ptes., tots ells per una truïja.

El concurs fou presenciat per una gran gentada, molta d'ella dels pobles de la comarca.

—La Mancomunitat de Catalunya ha celebrat dos concursos a Vic, un per l'espècie asnal, i un altre pel bestiar bovi lleter.

El concurs asnal, que és el tercer que per aquesta espècie es celebra en la comarca vigatana, fou una demostració de què els concursos de la Mancomunitat confereixen als ramaders el coneixement de la unificació de tipus, puix que els exemplars presentats, especialment les someres, denotaven que havien estat prèviament escolhides en forma que la majoria de les concursants eren mercedores de premis.

Per optar a dos premis assistiren al concurs catorze guarns, no tots amb les qualitats desitjables, degut a

que en els últims dos anys les vendes a l'estranger del dits reproductors han estat molt nombroses.

Aquest concurs fou presidit pel Sr. Marí de Rivera, Tinent-coronel d'Estat major i Ajutant del President del Directori, essent Vocal i Secretari els Srs. Josep Huguet i el Prof. Rossell i Vilà, respectivament.

Es concediren tots els premis. Els propietaris dels animals premiats, són: Ramon Pont, de Masies de Roda, i Josep Jordà, de Sentfores, primer i segon premi de guarnars, respectivament; Pere Amatell, de Gurb; Pere Puig, de Seva; Salvador Terradellas, de Moia; Josep Cabanes, d'Olost; Andreu Rovimors, de Moia; Juli Alabern, de Masies de Sant Hipòlit de Voltregà; Lluís Vila, de Sant Bartomeu del Grau; Segimon Parés, de Sentfores; Joan Parés, de Sant Bartomeu del Grau, i Antoni Gorés, de Sant Martí Sescorts, primer a desè premi de someres, respectivament.

El concurs de bestiar boví lleter resultà poc concorregut, havent-hi a la Plana de Vic pocs exemplars de pura raça suïssa que tinguessin edat concursable. No obstant, el gran nombre de vedelles suïsses importades de nou que es recien, constitueix una senyal del canvi que segurament s'inicià en aquella comarca pel que respecte a la raça de bestiar boví lleter.

El jurat concedí solament sis premis. Els propietaris dels animals premiats, són:

Narcís Garolera, de Vic, i Josep Codinachs, de Tavernols, per un brau, respectivament; Narcís Garolera, de Vic; Manuel Ome, de Gurb; Marian Tió, de Vic, i Pere Roca, de Vic, per una vaca, també respectivament.

L'Alcalde de Vic, Sr. Claveria, el President i Membres de la Junta de la Cambra agrícola i moltes altres personalitats, presenciaren ambdós concursos.

— El concurs celebrat a Berga per la comarca, de que la dita ciutat és capital, fou una manifestació lluida.

Aquest és el segon concurs boví de raça catalana efectuat en el Bergadà. El primer, fou un concurs que serví per orientar la mena de bestiar que es desitjava restaurar. Amb el concurs actual, la majoria dels concursants han demostrat haver comprès perfectament la pauta marcada pel Servei de Ramaderia, presentant un bestiar força bonic.

Assistiren al concurs cinc brans i seixanta vaques.

El Jurat, compost pels Srs. Raimond Vila, cavaller de Vidrà, President; Adolf Vives, Veterinari a Ripoll, Vocal, i pel Prof. Rossell i Vilà, Secretari, atorgà, amb mostres d'assentiment per part del públic, els premis següents:

A Ramon Vila, de Seres, 850 ptes.; a Joan Goufau, també de Seres, 700; a Ramon Portell, de Castell d'Areny, 600, tots ells per un brau; a Vicenç Torredadella, de Montmajor, 200, i a Andreu Vilà, de Seres, també 200, per una vaca cadascú; a Ramon Portell, de Castell d'Areny, 400, per dues vaques, i a Galetà Codina, de Seres; Joan Viladomat, d'Avià; Ramon Vila, de Seres; Josep Costa, de Berga; Josep Casellas, també de Berga, i Ramon Vila, de Berga, 200 ptes. per una vaca, respectivament.

El senyor Alcalde de la localitat, la Junta del Sindicat Agrícola i moltes persones de diversos pobles de la comarca, presenciaren el concurs.

— Per haver aparegut la verola ovina en alguns pobles de la comarca del Pallars, s'ha acordat suspendre el concurs llaner que s'havia de celebrar a Sort el dia 21.

— La Casa de Caritat de Barcelona va fer saber als ramaders que tenien cavalls per a vendre, que desitjava adquirir-ne vuit o deu, al preu de 1.000 a 1.250 ptes.

Els cavalls haurien d'ésser de pelatge negre, preferentment amb cua llarga, enters o capats, de quatre o set anys, de 1'36 a 1'65 m. d'alçada, frances de coll, mansos o manyacs, i en bona sanitat.

Els cavalls s'haurien de presentar a Vic, a les deu en punt del matí, en el passeig de Balmes.

El personal dels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat estarà encarregat de la compra dels dits animals.

— El dia 18 es celebrarà per la comarca de la Vall d'Aran, a Viella, un concurs de raça bovina aranesa, i de raça bovina suïssa.

El dia 20, concurs de bestiar de llana a la comarca de la Vall d'Aneu, a Esterri.

El dia 23, concurs llaner pel Ribagorça a Pont de Suert.

Els dies 28 i 29, a Seu d'Urgell, per la comarca de l'Urgellet, concurs de bestiar boví lleter i bestiar porquí.

El dia 31, a Puigcerdà, per Cerdanya, concurs de bestiar cavall, i l'endemà de boví lleter.

Els concursos de bestiar darrerament celebrats. — La Mancomunitat, durant aquesta darrera quinzena, ha celebrat els anunciats concursos de bestiar a Vall d'Aran, Vall d'Aneu, Ribagorça, Urgellet, Cerdanya i Gironès i Selva.

El concurs de la Vall d'Aran, celebrat a Viella el dia 18 d'octubre, era per la millora de la raça suïssa i de la raça aranesa. En aquella comarca la raça suïssa tendeix a absorbir la raça aranesa, la qual encara en les localitats que no disposen de gaire farratge és la raça que es pot explotar més avantatjosament. La raça suïssa podria donar òptims resultats si els aranesos poguessin fer entrar en les racions els residus industrials que a França venen a baix preu. Amb una alimentació intensiva la Vall d'Aran podria implantar les indústries de la llet, els productes de la qual tindrien a Barcelona un bon mercat.

Es premiaren un brau i tres vaques de raça suïssa, i un brau i dues vaques de raça aranesa.

El concurs de la Vall d'Aneu, celebrat el dia 20 a Esterri, igual que els anteriorment realitzats, fou una manifestació del magnífic bestiar de llana que hi ha en aquella comarca.

De tots els concursos que celebra la Mancomunitat en cap com en la Vall d'Aneu el jurat té tanta feina a escollir els millors exemplars. El bestiar és tan igual i tot ell tan bo que la tasca del jurat resulta difícilíssima.

Foren premiats tretze marrans i sis ramats.

Aquest i l'anterior concurs foren presidits pel Sr. Josep Fatjó (fill), Propietari a Vié, el Sr. Vilà, Vocal, i el Prof. Rossell, Secretari.

El dia 21 s'havia de celebrar un concurs a la comarca de Pallars, a Sort, però alguns dies enrra, havent aparegut la verola en ramats de diversos pobles, es deixà per millor ocasió.

El dia 23, a Pont de Suert, i per la comarca del Ribagorça, es celebrà el primer concurs. Com en els anteriors, la concurrència fou nombrosa. El bestiar d'aquesta comarca presentava a concurs no era tan bo com el de la Vall d'Aneu, però molt millor que el d'altres comarques catalanes.

El jurat, que fou presidit pel Sr. Riera, Propietari de Cúret, atorgà onze premis per marrans i cinc a ramats d'ovelles.

A la comarca d'Urgellet, el dia 28, es celebrà un concurs boví lleter, i l'endemà un altre per l'espècie porcina.

La comarca d'Urgellet, per l'impuls que ha rebut de la Cooperativa Lletera de la Seu d'Urgell, s'està operant una ràpida transformació en el bestiar boví, de manera que d'aquí pocs anys tot el bestiar serà de raça suïssa i l'Urgellet esdevindrà, potser, la principal comarca productora de vaques de lleter.

El concurs, malgrat el mal temps, fou molt animat, s'hi presentà un gran nombre de caps, i els membres del jurat Srs. Fatjó i Rossell atorgaren tots els premis: quatre per brans i sis per vaques.

El concurs de l'endemà, pel bestiar porquí, no fou de bon tros tan lluit com l'anterior. És que en totes

respectivament, les de maig, 1,391'70 ptes.; juny, 909'10; juliol, 382'95; i agost, 1,480'05 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 325 del Pressupost vigent.
(Sessió del dia 16 d'octubre de 1923.)

Donar-se per informat d'una comunicació d'un roboratori de fil de coure, que estava destinat a la línia telefónica de la Mancomunitat de Balaguer a Tremp, la nit dels dies 9 a 10 del corrent mes, a les immediacions del poble de Sallers, a la sortida del pas dels Terradets.
(Sessió del dia 22 d'octubre de 1923.)

Atesos els corresponents dictàmens del Cap-director d'Administració, conformats pel Conseller de Telèfons, aprovar el compte presentat, amb data 30 de juny darrer, pel Sr. Josep Cabanyes i Barba, Procurador dels Tribunals, referent als avenços i drets devengats en el judici declaratiu de major quantia promogut contra la Mancomunitat per En Pius Coll i Soldevila, sobre indemnització per una servitud de Telèfons, d'import 299'15 pessetes, a satisfer amb càrrec a la part. 325 del Pressupost vigent.

— Aprovar el compte presentat amb data 6 del corrent mes d'octubre, pel Sr. Josep Cabanyes i Barba, Procurador dels Tribunals, referent als avenços i incensos als honoraris del lletrat Sr. Jaume Carner, i drets devengats en el judici declaratiu promogut en contra de la Mancomunitat per la Companyia Peninsular de Telèfons, d'import 2,700'45 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 325 del Pressupost vigent.
(Sessió del dia 23 d'octubre de 1923.)

Aprovar els comptes presentats per la Secció de Telèfons, de les despeses motivades per la construcció de línies durant els mesos d'abril, maig i juny propassats, l'import total dels quals, a lliurar amb càrrec a la parti-

da 325 del Pressupost de 1922-23, és de 32,416'73 ptes., distribuïdes en la següent forma:

Demarcació oest. — Mes d'abril, 3,855'43 ptes.; mes de maig, 3,621'54; mes de juny, 1,578. Total, 9,054'97 ptes.
Demarcació nord. — Mes d'abril, 5,914'78 ptes.; mes de maig, 7,515'80; mes de juny, 5,240. Total, 18,670'58 pessetes.

Demarcació central i Solsona Cardona. — Mes d'abril, 1,219'40 ptes.; mes de maig, 532'73; mes de juny, 2,919'05. Total, 4,691'18 ptes.

— Aprovar els comptes formulats per la Secció de Telèfons, de les despeses motivades per la reparació de línies durant els mesos d'abril, maig i juny propassats, l'import dels quals, a lliurar amb càrrec a la part. 324 del Pressupost de 1923-24, és de 7,160'59 ptes., distribuïdes en la següent forma:

Demarcació oest. — Mes d'abril, 1,606'45 ptes.; mes de maig, 646'20; mes de juny, 2,204'40. Total, 4,457'05 pessetes.

Demarcació nord. — Mes d'abril, 758'70 ptes.; mes de maig, 415'17; mes de juny, 381'95. Total, 1,555'82 pessetes.

Demarcació central i Solsona Cardona. — Mes d'abril, 353'41 ptes.; mes de maig, 146'04; mes de juny, 654'27. Total, 1,153'72 ptes.

(Sessió del dia 30 d'octubre de 1923.)

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

Notícies i documents

Ha estat acabada l'estesa de la línia Balaguer-Tremp. Continuen els treballs d'estesa de la nova línia Borges del Camp-Reus, així com, també, els de la línia Figueres-Castellfollit de la Roca, i els de la Puigcerdà-Llívia.

Es procedeix a l'estesa de nous cables a Figueres, Vic, Calaf, Mollerussa i Lleida.

FERROCARRILS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:
Atès el dictamen del Cap-director d'Administració, amb el vist i plaú del Conseller de Ferrocarrils, aprovar la relació de les indemnitzacions que acredita el personal facultatiu de la Secció de Ferrocarrils, per sortides del lloc de residència, amb motiu de l'estudi de projec-

tes, durant el mes de juliol darrer, d'import 59'65 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 289 del Pressupost vigent.
(Sessió del dia 16 d'octubre de 1923.)

Aprovar la minuta de l'exposició que dirigirà la Mancomunitat al Govern, acudint a la informació pública oberta sobre el règim de ferrocarrils.
(Sessió del dia 23 d'octubre de 1923.)

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:
Atesa la proposta del Conseller d'Obres Hidràuliques, de conformitat amb el dictamen del Cap-direc-

tor d'Administració, declarar que, donada l'escassetat del cabal aforat en el pou artesià construït per la Mancomunitat a Mas Climent, del terme de Castelló d'Empúries, no hi ha lloc a imposar cap cànon per la utilització de l'aigua segons les bases del contracte

celebrat, amb la propietària de la finca Na Lluïsa Climent de Pages, entrant, per tant, aquesta senyora, sense que hagi de fer cap pagament, en el ple domini de les obres que constitueixen la perforació i de les aigües que en brollin.

— Vist el projecte de abastiment d'aigües potables del poble de Sant Hipòlit de Voltregà, formulat per l'Enginyer Sr. Frederic Segarra, atès l'informe de l'En-

ginyer-director Cap de la Secció tècnica d'Obres hidràuliques, i a proposta del Conseller del Servei, aprovar, per la seva part, el sudit projecte, i trametre'n un exemplar a l'Ajuntament interessat, amb les instruccions necessàries, a fi que pugui recaptar l'auxili de l'Estat per a la realització de les obres amb subjecció a les disposicions vigents.

(Sessió del dia 23 d'octubre de 1923.)

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Llurar, a justificar, per a la continuació d'obres que es fan pel sistema d'administració, 13.000 ptes. per a les del pont d'enllaç entre el Bruc de Baix i el del Mig amb el de la Parròquia, i 6.495'97 per a les obres de fàbrica del projecte de pont sobre el Barranc del Convent, en el camí de Pobla de Segur a Pont de Suert.

— Subvencionar, vista la importància i interès de les obres del pont penjat sobre el riu Ebre a la carretera de Vinaròs a Venta Nova, les esmentades obres, a les quals ha contribuït l'Ajuntament d'Ampostes amb 335.000 pessetes, amb 40.000, import del 20 per 100 de la quantitat de 200.000 ptes. que aquesta Corporació li avança, comunicant-se al Municipi d'Ampostes que la suma de 40.000 pessetes serà descomptada de la quantitat que ha de reintegrar a la Mancomunitat, en el ben entès que la diferència que resulti serà retornada com a mínim en parts iguals i en tres anualitats consecutives.

— Aprovar els següents projectes reformats, la revisió de la redacció primitiva dels quals ha estat motivada pel llarg temps transcorregut entre l'època actual i la en què foren redactats:

Camí veïnal de Linyola a Anglesola, per Ballvert, Ivars d'Urgell i Barbens, tros primer, per un pressupost de contracta de 187.925'85 ptes.

Camí veïnal de Biosca a Taltahull, per un pressupost de contracta de 98.624'54 ptes., amb un augment sobre el primitiu de 46.264'31.

Camí veïnal de Juncosa a la carretera provincial de Vinaixa a Cervià, tros primer, per un pressupost de contracta de 233.168'35 ptes., amb un augment sobre el primitiu de 142.277'34.

Camí veïnal de Juncosa a la carretera provincial de Vinaixa a Cervià, tros segon, per un pressupost de contracta de 157.151'64 ptes., amb un augment sobre el primitiu de 78.910'48.

(Sessió del dia 17 d'octubre de 1923.)

Aprovar la liquidació del proveïment de pedra en el ferra del camí de Vic a la carretera de Moia a Calaf.

— Aprovar la recepció provisional de les obres de construcció del tros primer del camí veïnal de la carretera de Vic a Olot a Tavertet, per Santa Maria de Corcó.

— Prendre en compte de les prescripcions fetes pel Govern civil de Lleida en aprovar el projecte de variant de la travessa d'Aitona a la carretera mancomunada del km. 452, hm. 8, de la de Madrid a França a Seròs, prescripcions que no modifiquen en gran manera el pressupost, i que, en tot cas, produïren economies.

— Anunciar la subhasta de les obres del pont sobre el riu Tordera en el camí de Fogós de Tordera a Hostalric, aprovant-se els plecs de condicions particulars i econòmiques que han de regir-la, essent el pressupost de contracta 189.309'35 ptes.

(Sessió del dia 8 d'octubre de 1923.)

Atesa la proposta del Cap del Negociat de Carreteres, camins i ponts, amb el vist i plau del Conseller del Servei,

1.ª Considerar formalitzada la fiança personal que fa la Companyia General de Crèdit, amb document de data 3 del mes que som, per garantir les responsabilitats del contracte de les obres de la travessia per Vilassar de Mar del camí de Cabrils a la carretera de Madrid a França, per la Junquera.

2.ª Retornar, al Sr. Salvador Crivillés, la fiança que va constituir per respondre de lliur execució, i substituir-la per la dita fiança personal.

(Sessió del dia 9 d'octubre de 1923.)

Atès el dictamen del Cap del Negociat, i a proposta del Conseller de Carreteres, camins i ponts:

1.ª Dividir el camí que figura en el vigent pla-selecció de les obres a construir per la Mancomunitat amb la denominació «Pobla de Claramunt per l'estació del ferrocarril al barri dels Vivencs, amb pont sobre el Noia, en terme de Pobla de Claramunt» en dos trossos, comprenent el primer la part que afecta a la construcció del pont sobre el Noia i tram d'enllaç amb l'estació del ferrocarril, per tal d'ésser tramitat amb projecte separat del restant del sudit camí, mitjançant la prèvia aprovació de l'Estat, vist que aquestes obres formen part del contracte celebrat en virtut del tercer Concurs de subvencions.

2.ª Declarar de preferent construcció el tros primer del referit camí.

3.ª No obstant, els anteriors acords no seran complidors mentre que l'Ajuntament i Junta de Vocals associats de Pobla de Claramunt no acordin fer-se responsables del lliurament a la Mancomunitat de la quantitat de 25.000 ptes., oferta pel Sr. Antoni Aguilera, en nom propi i d'altres veïns d'aquella població, en el moment que la Mancomunitat acordi la subhasta de les obres, i facin, a més, expressa manifestació que, per al restant de l'esmentat camí, que no és declarat de preferent construcció, però que segueix figurant en el pla-selecció, mantenen l'oferta de subvencionar les obres amb el 25 per 100 del seu cost, a satisfer a la Mancomunitat en anualitats no inferiors a 1.000 ptes.

— Llurar la quantitat de 13.300 ptes., a justificar, per atendre els treballs del pont d'enllaç entre el Bruc de Baix i el del Mig amb el de la Parròquia.

— Aprovar els plecs de condicions particulars i eco-

nòmiques que han de regir la subhasta, que s'anunciarà tot seguit, de les obres del camí de Berga a Llinàs, tros segon.

(Sessió del dia 13 d'octubre de 1923.)

Aprovar el pressupost de despeses que motivarà l'estudi del camí veïnal de Castellvell a Almóster, amb pont sobre la riera d'Almóster, d'import 950'70 ptes., a lliurar.

— Declarar que no s'escau d'incloure al pla de preferent construcció, el camí de Torà a Clarària, amb ramal a Les Birlotes, per no reunir les condicions que el Consell, amb data 7 d'abril de 1921, cregué indispensables.

— Aprovar el reformat de preus del projecte de camí veïnal de Sant Pere de Torelló a Sant Andreu del Fruit, per La Bola, que importa 473,542'23 ptes.

— Aprovar el pressupost reformat i addicional del camí de Sant Felin de Buixaldea a la carretera d'Hospitalet a Sant Hilari, que importa 67,540'29 ptes., amb una diferència de 5,133'90 respecte del primitiu.

— Retornar al contractista respectu la fiança constituïda a la Caixa de la Mancomunitat per respondre de l'execució de les obres del camí veïnal de Centelles a la carretera de Barcelona a Ribes a la Barriada de Sant Antoni, del camí veïnal de Gornal a la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sant Jaume dels Domenys, tros primer i tros tercer.

— Retenir la quantitat de 46,703'68 ptes., que el Sr. Vila Llonch té pendent de cobrament, en virtut de la certificació n.º 13 de la contracta de construcció del camí veïnal de Mura, per Rocafort, Pont de Vilamara i Sant Vicens de Castellet a la carretera d'Esparraguera a Manresa, tros quart, la suma de 46,228 ptes., que faran funcions de fiança de les obres del camí veïnal de Manresa a Calaf, per Fonollosa, tros segon, que foren adjudicades al Sr. Turull i Ventosa, per acord del Consell de 10 de setembre propassat.

— Designar els Diputats de la Mancomunitat Srs. Josep Carben i Francesc Vidal, per assistir a Barcelona a Lleida, respectivament, a la subhasta de les obres del pont sobre el Noguera-Pallaresa a Rialp, que ha de celebrar-se el dia 29 propiunt, a les onze hores del matí.

— Aprovar les següents relacions, presentades per la Quefatura d'Obres públiques de Barcelona, justificant la inversió dels lliuraments expedits a favor del seu pagador per cobrir les despeses motivades pels treballs que es detallen:

Informe i compulsa de documents de la liquidació de les obres del camí veïnal d'Espanyola a Puigreig, per Casseres, tros primer.

Assistència a la recepció provisional del camí d'Espanyola a Puigreig, per Casseres.

Recepció definitiva del camí veïnal de Rocafort a Pont de Vilamara.

Informe i liquidació de les obres rescindides del camí veïnal de Centelles a la carretera de Barcelona a Ribes a la barriada de Sant Antoni.

Confrontació i informe del projecte de travessia per Vilassar, en el camí de Cabrils a enllaçar amb la carretera de Madrid a França.

Confrontació del projecte de clavegueró en el torrent de Can Jané, del camí veïnal de Sant Adrià de Besòs a La Roca.

(Sessió del dia 22 d'octubre de 1923.)

Aprovar l'expedient de revisió de preus del contracte per a la construcció del camí veïnal de Solsona a Sant Llorenç dels Morunys, tros primer, i de la certificació addicional única d'import líquid 63,332'66 ptes., a càrrec exclusiu de la Mancomunitat.

— Designar els Diputats de la Mancomunitat senyors

Domènec Fatjó i Salvador Gispert-Sauch i Burch, per assistir a la subhasta de les obres del pont sobre el riu Tordera en el camí veïnal de Fogàs de Tordera a Hostalrich, que es celebrarà, simultàniament, a Barcelona i Girona, el pròxim dia 5 de novembre, a les onze del matí.

— Aprovar el pressupost de despeses probables que ocasionarà la recepció definitiva de les obres de fabrica del camí veïnal de la carretera d'Igualada a Sitges al camí de la Pobla a Carme, per Espoia i Torre de Claramunt, tros primer (carretera d'Igualada a Sitges a Vilanova, per Espoia), que importa 45 ptes., a lliurar.

(Sessió del dia 29 d'octubre de 1923.)

A proposta del Conseller d'Hisenda, destinar la quantitat de 3,864'88 ptes., amb càrrec a la part. 275 del Pressupost vigent, per satisfer les subvencions atorgades per la Diputació de Lleida, avui substituïda per la Mancomunitat, als Ajuntaments següents: Pobla de Cérvoles, 1,423'91 ptes.; Cervià, 126'70; Almatret, 2,314'27.

(Sessió del dia 30 d'octubre de 1923.)

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atesos els corresponents dictàmens del Cap del Negociat de Carreteres, camins i ponts, amb el vist i plan del Conseller del Servei, prendre els següents acords:

Aprovar el pressupost de despeses que motivarà l'estudi de la variant del camí de Montcada, a causa de la construcció de l'Hospital de Lleida, que importa 250'48 pessetes, a lliurar.

Aprovar el compte del Notari Sr. Narcís Batlle, per l'autorització de l'acte de subhasta, deserta, dels treballs de proveïment de pedra menudellada per a la reparació del ferm de la carretera de Gràcia a Manresa, qms. 3 a 5, que importa 50'50 ptes., a lliurar.

— Autoritzar la Direcció de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per incoar l'expedient d'alineació d'una parcel·la d'extensió aproximada 154 m², situada a les immediacions de La Garriga, qm. 33 de la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per continuar pel sistema d'administració els treballs que a continuació es detallen, aprovant els pressupostos corresponents i acordant el lliurament de lurs imports:

Adquisició de pedra menudellada per a la conservació ordinària del ferm dels qms. 1 i 2 del camí veïnal de Pontons a Torrelles de Foix, per un import de 1,826'76 ptes.; qms. 2 i 3, per 1,778'59; qms. 4 i 5, per 1,790'61, i qms. 5 i 6, per 1,814'64 ptes.

Adquisició de pedra menudellada per a la conservació ordinària de l'alermat dels qms. 1, 2 i 3 del camí veïnal de Gornal a Sant Sadurn de Noya a Sant Jaume dels Domenys, per un import de 1,988'35 ptes.; qms. 3, 9, 10 i 11, per 1,996'95; qms. 11, 12, 13 i 14, per 1,900'13; qms. 14, 15 i 16, per 1,945'74 ptes.

— Designar el Diputat de la Mancomunitat Sr. Francesc Xavier Flaquer, per assistir al reconeixement i, si s'escau, a la recepció única dels treballs de proveïment de pedra menudellada amb destinació al camí de Manlleu a la Gleva, Masies de Sant Hipòlit, i a la carretera de Vic al confí amb Girona, en direcció a Sant Hilari.

— Designar el Diputat de la Mancomunitat Sr. Domènec Fatjó, per assistir a la recepció parcial dels proveïments de pedra menudellada amb destinació a la

conservació del camí de Terrassa a Talamanca, quilòmetres 1 a 15.

— Aprovar els següents projectes per al proveïment de pedra menudellada, junt amb els plecs de condicions particulars i econòmiques que han de regir-ne les subhastes, amb acord d'anunciar-les:

Reparació del ferm de la carretera de l'Atmella del Vallès al Collat de la Manyà, per un pressupost de contracta de 37,370'40 ptes.

Reparació del ferm dels kms. 25 a 31 de la carretera de Sant Llorenç Savall a Llíria, per un pressupost de contracta de 57,339 ptes.

Reparació extraordinària del camí de Collaspina a Santa Maria de Seva, kms. 1 a 3, tros primer, per un pressupost de contracta de 22,444'78 ptes.

Conservació del ferm dels kms. 1 a 7 de la carretera de Montesquiu al collat amb Lleida, per Berga, per un pressupost de contracta de 86,424'80 ptes.

Reparació i conservació del ferm de la carretera de Masllorens a la d'Alcover a Santa Creu de Calafell, per un pressupost de contracta de 5,906'40 ptes.

Reparació i conservació del ferm de la carretera de Reus a Vilallonga amb ramal a Morell, kms. 1 a 9, per un pressupost de contracta de 54,922'06 ptes.

(Sessió del dia 1.ª d'octubre de 1923.)

Lliurar la quantitat de 15,000 ptes., a justificar, per continuar els treballs de construcció de contraforts per a reforç dels murs de sosteniment situats en el km. 9, kms. 3 i 9, respectivament, del camí de Sant Boi de Lluçanès a Sant Hipòlit de Voltregà.

— Aprovar la relació justificativa de les despeses motivades pel reconeixement dels proveïments fets pel contractista del tros primer del camí veïnal de la carretera de Sant Sadurní a Sant Jaume a la d'Igualada a Sitges.

— Aprovar les liquidacions que s'esmenten, dels lluraments expedits durant l'any econòmic 1922-23:

De la reparació dels desperfectes dels temporals d'aigües en la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera, primera secció, i supressió d'un pas a nivell en el ramal de Montserrat a la carretera del Bruc a Manresa.

Del proveïment de pedra al camí de Sant Mateu de Bages a Callús a la carretera del Bruc a Manresa, kms. 11 a 18, al camí de Palafrugell a la carretera de Girona a Palamós, i al camí de Palafrugell a Calella.

Del proveïment de pedra a la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, kms. 7 a 13; al ferm de la carretera de Vic, per Roda, a enllaçar amb la de Vic a Olot; i al camí de bast de Setcases a la Portella de Mantet.

Del proveïment de pedra en el ferm del camí de Navarres a la carretera de Basella a Manresa; al camí de Navarres a Talamanca, i al ferm de la carretera de Sant Sadurní de Noya a Sentmenat, kms. 1 a 10.

De la inversió de pedra en els kms. 18 a 21 de la carretera de Sant Sadurní de Noya a Sentmenat; construcció d'un mur en el camí de Manresa a Sampedor, i construcció d'un altre mur en el km. 9 del camí de Sant Boi de Lluçanès a Sant Hipòlit de Voltregà.

De la inversió i consolidació de grava en els kms. 1 i 2 del camí de Manresa a Sampedor; inversió consolidació de pedra per a la conservació del ferm del camí de Martorelles al de Sant Adrià a la Roca, i als kms. 11 a 14 del camí de Sant Sadurní de Noya a Sentmenat.

De la inversió de pedra a la carretera de Montesquiu a Berga, kms. 8 a 15; al ferm de la carretera de Montesquiu a Berga, kms. 8 a 15, i extracció de terres al km. 2 de la carretera de Monistrol a Montserrat.

— Aprovar la liquidació dels lluraments expedits durant l'any econòmic 1922-23, per les despeses de jornals, materials i ferramentes per al servei de conservació de la província de Barcelona.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins

i ponts, per continuar els treballs detallats a continuació, aprovant els pressupostos llurs, amb acord dels respectius lluraments:

Adquisició de pedra i inversió per a la conservació ordinària del ferm dels kms. 9 i 10 del km. 1 del camí veïnal d'Odena a la carretera de Madrid a França, per un import de 1,992'72 ptes.; kms. 1 i 2, per 1,980'79; i kms. 3 i 4 del km. 2, com els anteriors, per 1,988'35.

Inversió de pedra per a la conservació ordinària del ferm dels kms. 1 a 3 del km. 3 del camí de Martorel a Vilafranca del Penedès, per un import de 1,055'57 pessetes; kms. 3 a 6, per 1,961'04; i kms. 6 a 8, per 1,956'67.

Inversió de pedra menudellada amb destinació als kms. 5 a 10 del km. 9 del camí de Figueres a Sant Clement Sasseebs, per un import de 1,068 ptes., i kms. 1 a 5 del km. 10, per 1,000.

Adquisició de pedra en gros per a fonaments i capa superficial del ferm i reconstrucció de la carretera de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès, per Sardanyola, entre els punts quilomètrics 1'655 i 1'662, per un import de 1,924'51 ptes.; punts quilomètrics 1'662 i 1'670, per 1,945'25; punts quilomètrics 1'670 i 1'686, per 1,931'44; punts quilomètrics 1'686 i 1'695, per 1,946'32; punts quilomètrics 1'695 i 1'705, per 1,932'50; punts quilomètrics 1'705 i 1'715, per 1,947'38; punts quilomètrics 1'715 i 1'727, per 1,933'55; punts quilomètrics 1'727 i 1'736, per 1,948'44; punts quilomètrics 1'736 i 1'747, per 1,925'07; i punts quilomètrics 1'747 i 1'758, per 1,934'63 ptes.

Inversió de pedra menudellada amb destinació als kms. 1, 2 i 3 del km. 8 del camí de Sant Boi de Lluçanès a Sant Hipòlit de Voltregà, per un import de 1,933'75 pessetes; kms. 9 i 10 del km. 7, per 1,981'56; kms. 7 i 8 del mateix km. 7, per 1,993'25; i kms. 5 i 6, també del km. 7, per 1,967'75 ptes.

Adquisició de pedra menudellada i la seva inversió per a la conservació ordinària del ferm dels kms. 8 i 9 del km. 4 del camí veïnal de Barcelona a Prat de Llobregat, per un import de 1,993'81 ptes.; kms. 6 i 7, per 1,991'63; kms. 5 i 6, per 1,989'44; kms. 3 i 4, per 1,981'79; i kms. 2 i 3, per 1,988'35; i kms. 1 i 2, per 1,985'07 ptes.

Obrs d'excavació necessàries per a augmentar la visualitat de les corbes en desnunt, a l'km. 4 del km. 8 de la carretera de Gràcia a Manresa, per un import de 1,892'16 ptes.; i kms. 4 i 5 del km. 8, per 1,897'56.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per procedir a l'aparallament del pont sobre el riu Noguera-Ribagorçana, situat en els límits dels termes municipals d'Alfarràs, Algerri i Ibars de Noguera, el pressupost aproximat del qual és de 1,350 ptes., mitjançant, però, que els Municipis interessats hi cooperin amb el 25 per 100 de l'esmentat cost, o sigui amb la quantitat de 337'50 ptes., que hauran d'ingressar per parts iguals a la Caixa de la Mancomunitat, o bé que es comprometin a proveir a peu d'obra el material necessari a jutj de la Direcció de la Secció tècnica, d'import equivalent a la sudita quantitat.

(Sessió del dia 8 d'octubre de 1923.)

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per realitzar pel sistema d'administració les obres de construcció del revestiment de dos trams del túnel situat en el km. 6 del camí de Folgaroles a Vilanova de Sau, acordant-se el llurament de la quantitat de 4,000 ptes., per cobrir les despeses que s'oportunaran en començar les dites obres.

— Lliurar la quantitat de 7,147'85 ptes., a justificar, per atendre el pagament de les despeses que s'oportunaran amb la continuació dels treballs de proveïment de pedra menudellada per a la conservació del ferm de la carretera de Mollerussa a Belleire, per Linyola.

— Lliurar la quantitat de 18,000 ptes., també a justificar, per atendre les despeses que ocasionaran els treballs de conservació del ferm de la carretera de l'estació de Bellpuig al Tallat, qm. 52 de la d'Artesa de Segre a Montblanc.

— Lliurar la quantitat de 10,912'25 ptes., a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per a l'acabament dels treballs d'arranjament del camí de Prat de Llobregat al Camp d'Aviació.

— Fer efectives al Municipi de Mediona i al de La Llacuna, les quantitats de 925'96 i 1,074'04 ptes., respectivament, import de les despeses ocasionades, segons justificants, per a la reparació de camins i reconstrucció de passarel·les a la riera de Mediona, treballs subvencionats per acord del Consell de 26 d'octubre de 1921.

— Comunicar, a la Cofradia de Llauradors de Lleida, que no s'escan d'accedir a las eua demanda de concessió de brigades volants per a l'apariament de diversos camins de l'horta de Lleida, car totes les instancies que en aquest sentit es formulen han d'ésser presentades quan la Mancomunitat celebra el seu concurs, oportunament assenyalat en el *Butlletí Oficial* de Barcelona i en el de Lleida.

— Autoritzar l'Ajuntament de Santa Coloma de Cervelló per realitzar les obres d'exampament del Baixador de la línia dels ferrocarrils catalans, situat en el seu terme, d'acord amb els plans presentats i les condicions redactades per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, i mitjançant el dipòsit, a la Caixa de la Mancomunitat, de la suma de 7,881'03 ptes., import aproximat de les obres de desplaçament del camí de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, que essent indispensables per al sudit exampament seran executades per la Mancomunitat.

— Aprovar el projecte d'execució de peralts, inversió i consolidació de pedra menudellada per a la reparació del ferm i rectificació i arranjament de passejals i rases del camí veïnal de Sarrià a Vallvidrera, qms. 1 a 3'200, el pressupost d'execució del qual és de 35,108'58 pessetes, acordant-se lliurar-ne la quantitat de 5,000 per atendre les despeses que s'ocasionaran en començar aquests treballs.

— Designar el Diputat de la Mancomunitat Sr. Ferran Valls i Taberner, per assistir a la subhasta de les obres d'acabament i millora del camí de la plaça de l'Agregació, de Vallvidrera, a la carretera de Gràcia a Manresa i ramal al Tibidabo, que tindrà lloc el dia 22 propiament, a les onze del matí.

— Comunicar al Municipi de Garriguella, a més de totes les observacions fetes per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, referents al proveïment de pedra en el camí de Garriguella a Vilamaniscle, que, a tenor del conveni celebrat entre l'Ajuntament de Garriguella i el de Vilamaniscle, a 26 de setembre de 1921 i 9 de gener de 1912, i amb subjecció a les Bases d'Auxili als pobles, vigents en la província de Girona, haurà de dipositar normalment, i com a mínim anual, 61 m³ de pedra menudellada en el tram de camí de Garriguella i Vilamaniscle corresponent al seu terme municipal; però que, a partir d'aquest any, i per tal de rescabalar-se dels endarreriments corresponents als anys des de 1915 al 1922, per haver proveït 25 m³ anuals en lloc dels 61 m³ que li pertocaven, caldrà que el proveïment anual sigui de 109 m³, durant sis anys successius.

(Sessió del dia 15 d'octubre de 1923.)

Del proveïment de pedra menudellada en els camins de Figueras a Sant Climent Sasseebs, qms. 1 a 4, i de Figueras a Espolla, qms. 1 a 6, i obres de defensa del

marge esquerre del riu Besòs, per a la protecció del terraplè, en el camí de Sant Adrià a La Roca.

De la variant de la rasant del camí de Puigcerdà a Pont de Llívia, i despeses de construcció de guardacossos en el ramal de la carretera del Bruc a Manresa al Monestir de Montserrat, i de reparació del ferm de la carretera de Tarragona a Barcelona a Santa Creu de Calafell.

Dels jornals, materials i ferramentes dels serveis de conservació, de les províncies de Tarragona i Girona.

De l'arranjament de desperfectes de les temporals, de la carretera d'Ulldecona a Alcanar i de les despeses ocasionades pel sospedament dels estrepes del pont sobre el riu Fluvial, en el camí de Sant Esteve de Bas a Hostalets.

Dels vintges dels capatassos de les brigades volants, per a la reparació dels camins carreteres i de les despeses de presa de dades de camp per a l'estudi de la defensa dels qms. 8, 9, 10 i 11 del camí de Sant Adrià a La Roca, contra les avingudes del riu Besòs.

De l'arranjament dels camins veïnals del terme municipal de Borrassà, per la presa de dades del projecte d'enllaç del camí de Sant Celoni a Campins, amb el carrer major de Sant Celoni, i del proveïment de 1,000 metres cúbics de pedra per al ferm de la carretera de Caldes a Sant Celoni.

De les obres de defensa del marge esquerre del riu Besòs per a la protecció del terraplè, en el camí de Sant Adrià a La Roca, i del proveïment de pedra en els camins de Figueras a Sant Climent Sasseebs, qms. 1 a 4, i de Figueras a Espolla, qms. 1 a 6.

— Aprovar les relacions d'automòbils de servei públic o de determinades entitats, destinats al transport de viatgers o mercaderies per les carreteres i camins mancomunals.

— A proposta del Conseller de Carreteres, camins i ponts, i atès el dictamen corresponent del cap del Negociat.

1.ª Comunicar a l'Ajuntament de Rabós, que s'accedeix a què l'abonament de la quantitat de 2,816'80 pessetes, import dels 140 m³ de pedra menudellada que deixà de proveir durant els anys 1920 i 1921, al camí de Mollet a Rabós, sigui fet en cinc anualitats consecutives, com a termini màxim, i en parts iguals, havent de fer efectiva la primera, equivalent a 563'36 ptes., abans de finir el corrent exercici econòmic. Les altres hauran d'ésser abonades en els quatre vinents exercicis, a les resultes de l'economia que oportunament s'obtingui, de la liquidació de la contracta adjudicada pel Consell per a la realització del proveïment de pedra a l'esmentat camí veïnal.

2.ª Es concedeix al dit Municipi de Rabós, un termini de sis mesos, a comptar de la data de comunicació d'aquests acords, per fer el proveïment de 70 m³ de pedra, corresponents a l'any 1922, en el qual deixà incomplet aquest compromís.

3.ª Tantost sigui complimentat i verificada la recepció per la Direcció d'Obres públiques, o bé s'hagi compromès a ingressar a la Caixa de la Mancomunitat el seu import, valorat als preus de la contracta suau adjudicada, s'eximirà al Municipi de Rabós de l'Empordà, dels compromisos que té contractats en virtut de les Bases d'Auxili als pobles, vigents a la província de Girona, en el que afecta al camí de Mollet a Rabós.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a continuar pel sistema d'administració els treballs que a continuació s'indiquen, aprovant els pressupostos corresponents, que hauran d'ésser lliurats:

Inversió de pedra menudellada amb destinació als kms. 9 i 10 del qm. 1 del camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llívia, per un import de 1,877'04 pessetes; kms. 9 i 8, del mateix quilòmetre, per 1,870'36;

hms. 7 i 8, per 1,882'98; hms. 6 i 7, per 1,846'80, i hms. 5 i 6, per 1,858'68 ptes.

Adquisició i inversió de pedra menudellada per a la conservació de l'afermat, amb destinació als hms. 5 a 10 del camí veïnal de Sant Vicenç dels Horts a Torrelles de Llobregat, per un import de 922'40 ptes.

Inversió i consolidació de pedra menudellada per a la reparació del ferm del camí de Sant Adrià a La Roca, qms. 1 a 20, per uns imports de 1,080'03, 1,982'17, 1,984'85, 1,985'11, 1,986'18, 1,988'32 i 1,990'73 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió i consolidació de pedra menudellada per a l'arranjament del ferm del camí de Manresa a Sampedor, per uns imports de 1,948'47, 1,929'21, 1,926 i 1,861'80 pessetes, segons divisió en pressupostos parcials.

Adquisició de pedra menudellada per a la reparació del ferm dels qms. 6 i 7 del camí de Sant Celoni a Gualba, per un import de 1,512 ptes., i qms. 7 i 8, per 1,857'60.

Per el lliurament del proveïment de pedra menudellada per a l'afermat dels qms. 1 a 6 del camí veïnal de Sarrià a Vallvidrera, per un import de 6,721'26 ptes.

Per, també, el lliurament del proveïment de pedra en gros per a la reparació del ferm de la carretera de Gràcia a Manresa, qms. 3 a 5, per un import de 6,700 pessetes.

— Autoritzar la cursa internacional d'automòbils, sol·licitada per Penya Rhin, al camí mancomunat de Monjos a Castellví de la Marca, tros comprès entre la carretera de Barcelona a Tarragona i l'Almúnia.

— Aprovar el pressupost de reparació del ferm de la carretera de Falset a la general d'Esplugas a Plix, per Bellmunt, tros de Falset a Bellmunt, qms. 1 a 5, el pressupost d'execució del qual, per administració, és de 33,116'20 ptes.; lliurant-se tot seguit 7,000 ptes. per a començar les obres.

— Retornar al contractista respectivament la fiança constituïda a la Caixa de la Mancomunitat per respondre del proveïment de pedra per a la conservació del ferm del camí de Boadella a la carretera de Madrid a França. (Sessió del dia 22 d'octubre de 1923.)

Arranjament del camí de l'estació de Monistrol a la carretera de l'Estat de Terrassa a Monistrol, per Reülina.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per realitzar pel sistema d'administració els treballs que s'indiquen, aprovant els pressupostos corresponents i acordant el lliurament de l'import llur.

Adquisició i inversió de pedra per a la reparació del ferm dels hms. 7 a 10 del qm. 4 de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera, primera secció, per un import de 1,978'06 ptes.; hms. 1 a 5 del qm. 3, per 1,950'13; hms. 6 a 10 del qm. 3, per 1,977'01; hms. 1 a 5 del qm. 2, per 1,954'92, i hms. 6 a 10 del qm. 2, per 1,897'09 ptes.

— Aprovar l'acte de recepció de pedra menudellada, proveïda pel Municipi de Sant Esteve de Bas, al camí mancomunat de Sant Esteve de Bas a Hostalet.

— Comunicar, a l'Ajuntament d'Avinyonet, que la Mancomunitat autoritzava la construcció de la barana que sol·licita en el tram del qm. 1 del camí mancomunat de la carretera de Besalú a Roses a Vilartit, quan, de conformitat amb l'apartat 2 de la quarta de les Bases d'Auxili als pobles, vigents a la província de Girona, ingressi a la Caixa de la Mancomunitat la quantitat de 311'50 ptes., import del 50 per 100 del cost de les dites obres, a resultes, no obstant, de la liquidació que es faci oportunament.

— Lliurar la quantitat de 12,000 ptes. per atendre les despeses que ocasionaran els treballs de construcció d'un clavegueró de 3 metres de llum per a la supressió de l'escorredor del torrent de Can Jané, en el qm. 2 del camí de Sant Adrià a La Roca.

— Designar el senyor Diputat de la Mancomunitat Sr. Domènec Patjó, per assistir a les subhastes que s'esmenten, que tindran lloc el dia 5 del propiinent mes de novembre, a les onze hores del matí, al Palau de la Generalitat.

Substitució del ferm de macadam per a paviment formigonat en el tros del camí de Cornellà a Sant Feliu de Llobregat, qm. 2, comprès des de l'origen a la riera d'en Noire.

Empedrament de la carretera de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès, per Sardanyola, tram comprès dins la travessia per Sant Cugat del Vallès.

(Sessió del dia 29 d'octubre de 1923.)

CAMINS DE BAST

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la liquidació del proveïment de pedra del camí de bast de la corba d'Aguiló, per Ager, Corsà i Serra del Montsec a la Vall del Ribagorçana, d'import 1,999 ptes. (Sessió del dia 8 d'octubre de 1923.)

Per els següent lliurament, a justificar, per atendre les despeses que ocasionarà la reparació del camí de bast de la corba d'Aguiló a Ager, per Corsà, Serra del Montsec, a la Vall del Ribagorçana, d'import 1,999 ptes. (Sessió del dia 22 d'octubre de 1923.)

ARBRAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

— Autoritzar la Secció de Caixa per almetre de mans del Pagador de la Secció tècnica les quantitats percebudes amb motiu de la celebració de les següents subhastes:

Venda de quatre arbres procedents de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera, 45 ptes.; venda de 22 quintars de garrofos procedents de terrenys de la mateixa carretera, 187; de la llenya procedent de la poda dels arbres compresos entre els qms. 1 a 11 de la carretera de Masnou a Granollers, 1,249; de les canyes procedents de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera, 94'35, i venda de les canyes procedents del camí veïnal de Canyamás a Dosrius, 121 ptes. (Sessió del dia 22 d'octubre de 1923.)

MATERIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Disposar que es presenti, mitjançant agència, a liquidació de drets reals, l'escriptura de venda de les pedres situades en terme de Caldes de Montbui, atorgada per N. Antoní Artés a favor de la Mancomunitat, en 3 d'octubre de 1923, en el ben entès que d'acord amb les bases del concurs, pertoca el pagament dels drets esmentats al Sr. Artés, el qual, així que sigui conegut l'import, l'haurà de trametre a la Mancomunitat, deduint-se, si no ho fa, de la fiança que té constituïda. (Sessió del dia 22 d'octubre de 1923.)

Disposar, per al cas que el Sr. Antoni Artés no ingressi a Caixa les 3,873'35 ptes. que importa, segons nota de l'Agència, els drets reals i despeses accessoris

de l'escriptura de compra de les pedreres que havien pertangut a l'esmentat senyor, abans del dia 4 del mes entrant, que resti autoritzada la Presidència per ordenar el lliurament oportú, a fi de fer efectius els al·ludits drets a la Hisenda, en el ben entès que serà deducida aquesta suma del dipòsit que té constituït el repetit Sr. Artés.

(Sessió del dia 29 d'octubre de 1923.)

Aprovar els comptes de les despeses ocasionades per les reparacions parcials i adquisició d'accessoris de les màquines trepitjadors n.º 3, que importen, en total, 13.122'65 ptes., a lliurar.

— Aprovar l'acte de recepció definitiva dels tres corrons compressors de vapor, de quinze tones, subministrats per la Maquinista Terrestre i Marítima de Barcelona, acordant-se complir la condició setena del plec de condicions que regiren el concurs, o sia de fer pagament del 40 per 100 del preu.

(Sessió del dia 29 d'octubre de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el compte de la Companyia de Ferrocarrils de M. Z. A. per les despeses que corresponen a la Mancomunitat en la diferència entre l'haver d'un guardabarres i una guarnició del pas a nivell del km. 61'951 de la línia de Tarragona, en son creuament amb la carretera de Martorell a Vilafranca, quart trimestre d'enguany, que importa 375 ptes., a lliurar.

(Sessió del dia 1.º d'octubre de 1923.)

Aprovar els següents comptes, motivats per diversos treballs fets per encàrrec de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, a lliurar:

El de Julià Roca i Centeno, d'import 253'50 ptes.; el de Francesc Ledesma, de 81'60; el de Mamel Roca, de 78; el de Carles Vil·la i Niqui, de 279; de Pere Rossell, de 257'25; el d'Enric Aguadé, de 253'50; el d'Isidre Mata, de 90'75, i un altre del mateix senyor, de 13'75 ptes.

— Vist que el Sr. Lluís Masoliver i Tarrés, Pagador adscrit al servei de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, ha constituït, amb data 12 de setembre propassat, a la Caixa de la Mancomunitat la fiança de 15.000 ptes., assenyalada pel Consell Permanent en el seu acord de 25 d'agost últim, per tal que tingués efectivitat la resolució relativa a la renovació indefinida del nomenament o ingrés definitiu de l'esmentat funcionari, i atès l'informe favorable de l'Enginyer-director de la Secció, amb el vist i pla del Conseller respectivament, fixar el dia en què haurà de començar a comptar-se la declaració del primer quinquenni a favor del Sr. Masoliver, tant pel que atany al reconeixement d'antiguitat com per a l'augment de son corresponent, a partir del 1.º de setembre de 1922, en què es compliren els cinc primers anys d'exercici del càrrec que actualment exerceix l'empleat de referència.

(Sessió del dia 8 d'octubre de 1923.)

Aprovar els següents comptes, motivats per diversos treballs fets per encàrrec de la Secció tècnica, acordant-se el lliurament oportú a favor del Pagador de l'esmentada Secció: De Josep Masifern, d'import 108'68 ptes.; d'Isidre Mata, de 130'80, i d'aquest mateix, de 40.

(Sessió del dia 15 d'octubre de 1923.)

Atès el dictamen del Cap-director d'Administració, amb el vist i pla del Conseller de Carreteres, camins i

ponts, concedir a En Josep Aymerich i Comellas, del·legant escrivent adscrit a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, la llicència de tres mesos, sense sou, que demana per motius d'ordre privat, a comptar del dia 16 del mes que som.

(Sessió del dia 23 d'octubre de 1923.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Retornar a la Societat General d'Aigües de Barcelona, la quantitat de 6.981'65 ptes., ingressades a la Caixa de la Mancomunitat en 1.º de febrer d'enguany, en concepte de dipòsit, per no afectar a les vies mancomunals les obres que s'havien d'executar.

(Sessió del dia 1.º d'octubre de 1923.)

De conformitat amb el dictamen del Negociat de Carreteres, camins i ponts, amb el vist i pla del Conseller del Servei, adreçar al Ministeri de Foment una instància recurrent contra el criteri establert pel Consell d'Obres públiques en matèria de revisions de preus.

(Sessió del dia 23 d'octubre de 1923.)

Aprovar el text de la instància que en la sessió del dia 23 propassat s'acordà dirigir al Ministeri de Foment, recurrent contra el criteri establert pel Consell d'Obres públiques en matèria de revisions de preus.

— Aprovar el compte de les despeses motivades pels treballs de delimitació fets per encàrrec de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, que importa 99'25 pessetes, a lliurar.

— Resoldre l'expedient sobre denúncies contra En Francesc Lacambra, per infracció de l'art. 31 del Reglament de Policia i conservació de carreteres, reduint les sancions acordades aplicant-se multes sencilles per a cada una de les infraccions objecte de la denúncia, dins els tipus límits establerts pel referit article del Reglament, així és, d'import 5 i 10 ptes. per les dues primeres denúncies, i 20 per les vuit restants.

(Sessió del dia 21 d'octubre de 1923.)

Notícies i documents

El dia 6, amb assistència del Diputat provincial Sr. Antoni Jansana, en representació de la Mancomunitat; de l'Enginyer d'Obres públiques, Sr. Frederic Turell i de l'Enginyer-encarregat, Sr. Joan Moreno, tingué lloc la recepció parcial del proveïment de pedra partida als kms. del 1.º al 9 de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera.

— El dia 12, l'Enginyer-director d'Obres públiques, Sr. Frederic Turell, acompanyat de l'Enginyer-encarregat, Sr. Ramon Tarrida, efectuà el reconeixement del terreny previ a l'estudi del camí de Santa Coloma de Queralt a Querol, per Pontils, a Santa Perpètua.

— El dia 17 tingué lloc la recepció del proveïment de pedra verificat a la carretera de Masnou a Granollers, amb assistència dels Srs. Santiago de Riba, Diputat provincial, en representació de la Mancomunitat; Frederic Turell, Enginyer-director d'Obres públiques de la mateixa entitat, i Eduard Peña, com a Enginyer-encarregat.

El dia 18, amb assistència del Diputat provincial Sr. Pereña, de l'Enginyer-director Sr. Turell i de l'Enginyer-encarregat Sr. Ferrer, es verificà la recepció de

la grava acopiada a la carretera de Serós a la de Borges a Bellmunt.

— El dia 19, l'Enginyer-director Sr. Turell i l'Enginyer-encarregat Sr. Josep Oriol, efectuen el reconeixement del terreny previ a l'estudi del camí veïnal d'Albagés a Juncosa, tros segon.

— El dia 24 s'efectua la recepció definitiva del camí veïnal de Sant Bartomeu del Grau, per Gurb, a Vic, tros primer, assistint-hi els Srs. Ramon d'Abadal, Diputat, en representació de la Mancomunitat; Blai Sorribas, Enginyer-cap d'Obres públiques; Frederic Turell, Enginyer-director d'Obres públiques; Cebrià Sabater i Joan A. Lagarde, en llocs qualitatats d'Enginyers-encarregats per l'Estat i Mancomunitat, respectivament.

— El dia 24 els Srs. Francesc X. Flaquer, Diputat provincial, en representació de l'Administració; Frederic Turell, Enginyer-director d'Obres públiques; Joan A. Lagarde, Enginyer-encarregat, efectuen la recepció del proveïment de pedra al camí de Manlleu a La Gleva.

— El dia 25 els senyors últimament esmentats verificaren la recepció de la pedra acopiada als qms. 3 al 6 del camí de Vic a Sant Hilari.

Notícies i documents

DIRECCIÓ D'OBRES PÚBLIQUES

RELACIÓ DELS PERMISOS DESPATXATS DURANT EL PRESENT MES D'OCTUBRE, PEL NEGOCIAT CORRESPONENT D'AQUESTA DIRECCIÓ, AMB MOTIU DE CONSTRUCCIONS, REPARACIONS, INSTAL·LACIONS, CANALITZACIONS I ALTRES CONCEPTE, AFFECTANT A CARRETERES I CAMINS MANCOMUNALS

Al Sr. J. Julià Subirà, per a construir una paret de tanca i instal·lar un reixat de ferro en terreny de la seva propietat lliandant amb la carretera de Caldes de Montbau a Sant Celoni, qm. 24.

Al Sr. Josep Casajuana, per a edificar quatre cases en terreny de la seva propietat lliandant amb el camí de Sardanayola a Montcada, per Ripollat, qm. 3.

Al Sr. Josep Almirall, per a obrir un pou en la zona de servitud de la carretera de Gràcia a Manresa, qm. 13.

Al Sr. Francesc Prats i Puig, per a emblanquinar la façana de la casa de la seva propietat lliandant amb la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sentmanat, qm. 25.

Al Sr. Ramon Pereaum, per a edificar una casa i establir un pas provisional per a carnuatge en el qm. 17 de la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sentmanat.

A la Sra. Maria Ramon i Vallès, per a ampliar un cobert dintre la zona de servitud de la carretera de Vilafranca al límit de la província, en direcció a Aguiló, qm. 9.

Al Sr. Francesc Olivella, per a arrencar arbres en la zona de servitud de la carretera de Vilafranca al límit de la província, en direcció a Aguiló, qm. 7.

Al Sr. Josep Espadaler, per a arrencar arbres en la zona de servitud de la carretera de Montesquiu al confí amb Lleida, per Berga, qm. 2.

Al Sr. Jaume Galobart, per a instal·lar una canonada de conducció d'aigua dintre la zona de servitud de la carretera de Manresa a Girona en Collaspina a Santa Maria de Seva, qm. 3.

Al Sr. Antoni Antonell, per a edificar una quadra en el qm. 2 del camí de Castelletorsol a Granera.

Al Sr. Francesc Preixà i Sala, per a ampliar i reformar la casa de la seva propietat lliandant amb el camí de Castelletorsol a Granera, qm. 1.

Al Sr. Ramon Riu, per a construir un cobert en la zona de servitud de la carretera de Bellpuig (estació del F. C.) a la d'Artesa de Segre a Montblanc, qm. 1.

A la societat Ribas i C., per a instal·lar una tanca provisional en el qm. 25 de la carretera de Gràcia a Manresa.

Al Sr. Joan Galimany, per a edificar una casa lliandant amb el camí de la carretera de Tarragona a Barcelona, per Ordal i Lavern, al Pla del Penedès, qm. 8.

Al Sr. Jaume Gorgot i Gorgot, per a establir un pas per a carnuatge en el qm. 6 del camí de Figueras a Sant Climent Sassces, per Cabanes a Massarac.

Al Sr. Esteve Tapias, per a instal·lar una canonada de conducció d'aigua a través de la carretera de Palautordera a la de Caldes de Montbau a Sant Celoni, qm. 4.

Al Sr. Josep Grau, per a pintar les façanes de quatre cases lliandant amb la carretera de Gràcia a Manresa, qm. 21.

Al Sr. Isidre Prat i Caballeria, per a construir un cobert en la zona de servitud de la carretera d'Esparguera a Manresa, qm. 4.

A l'Ajuntament de Manlleu, per a establir dos passos per a carnuatge en el qm. 1 del camí de Manlleu a La Gleva.

A la Sra. Clara Soler i Huguet, per a construir un mur de sosteniment dintre la zona de servitud del camí de Boadella a la carretera de Madrid a França, per Vinye, qm. 1.

Al Sr. Ramon Costa, per a tallar un arbre de la carretera de Vic al confí amb Girona, en direcció a Sant Hilari, en el qm. 1.

Al mateix senyor, per a establir dos passos per a carnuatge en el qm. 1 de la carretera de Vic al confí amb Girona, en direcció a Sant Hilari.

Al Sr. Lluís Claramunt, per a desmuntar terres dintre la zona de servitud i obrir una porta en la paret de la seva propietat lliandant amb el camí de Sant Celoni de Vallalta a Sant Pol de Mar.

Al Sr. Antoni Andrés, per a construir una paret de tanca en el qm. 15 de la carretera de Borges Blanques a Bellpuig, per Arbaca i Vilanova.

Al Sr. Josep Bosch, per a construir un edifici de planta baixa en el qm. 3 de la carretera de Gràcia a Manresa.

Al Centro Telefónico Urbano de Barcelona, per a fer dos creuaments amb línia telefònica, en el qm. 9 de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera i en el qm. 3 de la de Gràcia a Manresa.

Al Sr. Jaume Roca, per a establir un pas per a carnuatge en el qm. 15 de la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sentmanat.

Al Sr. Francesc Palet, per a pintar un anunci en la façana de la casa de la seva propietat lliandant amb la carretera de Gràcia a Manresa, qm. 25.

Al Sr. Josep Tordera, per a pintar un anunci en la façana de la casa de la seva propietat lliandant amb el camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, qm. 3.

Al Sr. Sebastià Tapias, per a edificar una casa lliandant amb el camí de Lleida a Albosa, per La Portella.

Al Sr. Francesc Vallès, per a establir una tanca provisional en el qm. 14 de la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sentmanat.

Al Sr. Joaquim Montañà, per a construir una galeria en la casa de la seva propietat dintre la zona de servitud de la carretera de Manlleu al confí amb Girona, per Sant Pere de Toró.

Al Sr. Francesc Farré, per a establir un pas per a carnuatge en el camí de Bellpuig, per Ivars d'Urgell, a la carretera de Tàrraga a Balaguer, qm. 8.

Al Sr. Jaume Colomer, per a edificar una paret de tanca i un cobert en terreny de la seva propietat lliandant amb la carretera de Martorell a Vilafranca del Penedès, qm. 8.

Al Sr. Marian Duran, per a pintar dos rètols en el qm. 3 de la carretera de Sant Adrià de Besòs a La Roca.

Al Sr. Josep Castellví i González, per a instal·lar una canonada de conducció d'aigua en el km. 1 de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boi.

Al Sr. Serafi Llopart i Sabaté, per a fer reparacions en la seva casa llinant amb la carretera d'Olesa de Bonesvalls a Avinyonet, km. 9.

Al Sr. Francesc Rovira i Vallhounat, per a arrancar uns arbres en el km. 1 del camí de Santa Perpètua de la Moguda a la carretera de Barcelona a Ribes.

Al Sr. Josep Mosall, per a emblanquinar la façana de la casa de la seva propietat llinant amb el camí de Vic a la carretera de Moia a Calaf, km. 3.

Al Sr. Quirze Quintana, per a establir un pas per a carruatge en el km. 1 del camí de Palau Sabardera a la carretera de Besalú a Roses.

Al Sr. Antoni Iloix, per a reformar la planta baixa de la casa de la seva propietat llinant amb el camí de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boi de Llobregat.

Al Sr. Pau Coll, per a edificar un magatzem i una paret de tanca en el km. 1 del camí de Lleida a Albosa, per La Portella.

Al Sr. Josep M.ª Riera, per a edificar una casa i una paret de tanca en terreny de la seva propietat llinant amb la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, km. 23.

Al Sr. Esteve Berenger, per a edificar una casa en terreny de la seva propietat llinant amb la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, km. 21.

A la Sra. Elena Breton, per a construir un barri i establir un pas per a carruatge en el km. 12 de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera.

A la societat anònima Turisme Rodenc, per a ampliar el portal de la casa de la seva propietat llinant amb la carretera de Vic, per Roda, a empalmar amb la de Vic a Olot, km. 7.

Al Sr. Pere Colomer, per a tallar arbres de la seva propietat dintre la zona de servitud de la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, km. 34.

A la Sra. Francesca Morros, per a edificar una casa i paret de tanca en terreny de la seva propietat llinant amb el camí de Tous a la carretera d'Igualada a Santa Coloma de Queralt, km. 1.

Al Sr. Josep Serracant, per a edificar nou cases en terreny de la seva propietat llinant amb la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, km. 1.

Al Sr. Joan Morera, per a edificar una casa en terreny de la seva propietat llinant amb el camí de Manresa a Pont de Vilamarina, km. 1.

Al Sr. Francesc Cantonell, per a instal·lar una conducció d'aigua en terreny de la seva propietat dintre la zona de servitud del camí de Castellersol a La Grabera, km. 1.

Al Sr. Francesc Cantonell, per a rebaixar terres dintre la zona de servitud del camí de Castellersol a La Grabera, km. 1.

Al Sr. Toribí Roca, per a ampliar la casa de la seva propietat dintre la zona de servitud del camí de Terrassa a Talamanca, km. 1.

Al Sr. Josep Urquina, per a ampliar la casa de la

seva propietat llinant amb el camí de Terrassa a Talamanca, km. 1.

Al Sr. Isidre Genevat, per a establir un pas per a peatons en el km. 14 de la carretera de Masnou a Gràndollers.

Al Sr. Pere Torras, per a fer obres de reforma en la casa de la seva propietat dintre la zona de servitud de la carretera de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès, per Sardanyola, km. 1.

Al Sr. Jaume Mimó, per a reformar la casa de la seva propietat llinant amb la carretera de la de Montcada a Terrassa, per Sant Cugat del Vallès, per Sardanyola.

Al Sr. Pere Barbany, per a establir un pas provisional per a carruatge en el km. 26 de la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs.

Al Sr. Enric Guitert, per a traslladar un pas per a carruatge en el km. 2 del camí de la carretera de Sant Felip de Codines a Centelles a la de Mollet a Moia, per Sant Quirze Safaja.

Al Sr. Jaume Soler, per a arrebossar la façana de la seva casa, llinant amb el camí de Tous a la carretera d'Igualada a Santa Coloma de Queralt, km. 2.

Al Sr. Joaquim Garcia, per a establir un pas per a carruatge en el km. 21 de la carretera de Santa Bàrbara a La Cènia.

Al Sr. Jaume Marcé, per a arrebossar la façana de la casa de la seva propietat llinant amb el camí d'Olesa de Bonesvalls a Avinyonet, km. 9.

Al Sr. Josep Casas, per a construir una paret de sosteniment en terreny de la seva propietat dintre la zona de servitud del camí de Manlleu a La Gleva, km. 1.

Al Sr. Cristòfol Mota, per a arrebossar la façana de la casa de la seva propietat llinant amb el camí de Canyamars a Dorsius, km. 3.

Al Sr. Josep Pujol, per a edificar una casa i una paret de tanca en terreny de la seva propietat llinant amb el camí de Martorell a Vilafranca del Penedès, km. 9.

A la Sra. Rosa Terrats, per a establir un pas per a carruatge en el km. 3 del camí de Figueres a Espolla, per Perelada i Mollet.

A la Sra. Maria Córdoba, per a arrebossar la façana de la casa de la seva propietat llinant amb el camí de la carretera de Manresa a Girona, en Collsuspina, a Santa Maria de Seva, km. 2.

Al Sr. Josep Parera, per a tallar arbres de la seva propietat dintre la zona de servitud de la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, km. 42.

Al Sr. Jaume Dacils, per a establir un pas per a carruatge i una tanca provisional en el km. 11 de la carretera de Prats de Lluçanès a Sant Quirze de Besora.

A la Societat General d'Aigües de Barcelona, per a instal·lar una conducció d'aigua en el km. 6 de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera.

— Durant el present mes d'octubre han estat presentades a la Direcció d'Obres públiques de la Mancomunitat de Catalunya 100 denúncies per infraccions al Reglament de policia i conservació de carreteres i camins vials, o al de circulació de vehicles de motor mecànic.

Per mateix motiu, han estat tramessos, durant aquell període, 177 comunicacions corresponents als expedients incoats a l'efecte.

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller de Beneficència i Sanitat, desestimar la instància de l'Ajuntament d'Ivars de Noguera, sol·licitant subvenció per a la construcció d'un cementiri nou en substitució de l'actual, atès que l'objecte de la petició escapa a les iniciatives de la Mancomunitat i que no hi ha en el Pressupost consignació adequada al fi que s'interessa.

(Sessió del dia 1.ª d'octubre de 1923.)

Aprovar la relació de les indemnitzacions devengades per l'Arquitecte dels Serveis generals i de Beneficència, per sortides del lloc de residència durant el mes de setembre proposat, per afers del servei, d'import 115'21 pessetes, a satisfer amb càrrec a la part. 26 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 8 d'octubre de 1923.)

MANICOMIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar les nòmines relatives a les estades causades en el Manicomi de Sant Boi de Llobregat pels dementes asilats a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya, durant el mes d'agost darrer.

La dels dementes naturals o veïns de la província de Barcelona (Secció d'homes), que importa, en total, 32,754'75 ptes.

La de les dementes naturals o veïnes de l'esmentada província de Barcelona, que importa, en total, 31,041 ptes.

La dels dementes naturals o veïns de la província de Lleida (Secció d'homes), que importa, en total, 5,732'25 ptes.

La de les dementes naturals o veïnes de l'esmentada província, que importa, en total, 5,911'75 ptes.

Disposar que s'expedissin els oportuns lliuraments per les dites quantitats, pel que es refereix a la Secció d'homes a favor del Rvnd. P. Joan Jesús Adradas i Gonzalo, i pel que es refereix a la Secció de dones, a favor de la Rvnda. M. Sor Josepa Marturet i Richarte, amb càrrec al cap. 2.ª, art. 2.ª, part. 75 del Pressupost corrent de la Mancomunitat; comunicant-se aquest acord als interessats i al senyor Interventor, al qual s'encarregarà, a més, el compliment de les disposicions fiscals en el que tingui relació amb els referits pagaments.

— Aprovar, així mateix, la relació dels dementes compresos en la base primera del contracte celebrat entre l'Administració de l'Institut Pere Mata, de Reus, i la Diputació provincial de Tarragona, asilats en l'esmentat Establiment frenopàtic durant el mes d'agost darrer, que importa 5,900 ptes., havent d'expedir-se l'oportú lliurament per la dita quantitat a favor del senyor Administrador del dit Establiment, Sr. Nicolau Gansset, amb càrrec al cap. 2.ª, art. 2.ª, part. 75 del Pressupost vigent

de la Mancomunitat, i havent de comunicar-se aquest acord a la dita Administració i al senyor Interventor de la Mancomunitat, al qual s'encomanarà el compliment de les disposicions fiscals en el que tingui relació amb el pagament que correspon.

— Aprovar, igualment, la relació dels dementes asilats a l'Institut Pere Mata, de Reus, amb càrrec a la Mancomunitat de Catalunya, durant el mes d'agost darrer, amb la condició d'avançar el pagament de les estades diverses Ajuntaments de la província de Tarragona, la qual importa 13,770 ptes., amb la deducció de 248'90 que satisfan les famílies d'alguns alienats per ajudar a llur sosteniment. Aquesta aprovació és feta als efectes de la comprovació que en son dia haurà de fer-se dels rebuts de les estades de cada un dels malalts que s'hi comprenen.

(Sessió del dia 1.ª d'octubre de 1923.)

Admetre, definitivament, en el Manicomi de Salt, amb càrrec a la Mancomunitat de Catalunya, els presumptes dementes Eusebi Borrell i Tort i Ramon Dispés i Oliveras, que, ultra els requisits necessaris en aquests casos, han demostrat, com cal, ésser naturals o veïns d'alguna de les comarques gironines, i justificat la seva pobresa i la de les persones obligades per la llei a mantenir-los.

— Acusar rebut als Excms. Srs. Governadors civils de les províncies de Barcelona i Lleida, respectivament, dels autes de reclusió definitiva dels dementes Felix Creixell i Figueras, Joan Morgadas i Sendra, Pau Olivé i Vendrell, Enric Porta i Bentañachs, Pere Suau i Besora, Josep Vicens i Gabriel, Maria Aribau i Carol i Elvira Riba i Talló, els quals s'enviaran al Director del Manicomi que correspongui, als efectes procedents.

— Acusar rebut als Excms. Srs. Governadors civils de Barcelona i Lleida, respectivament, de les seves comunicacions referents als alienats Francesc Rifà i Font, Antònia Corominas i Lleudo, Àngela Cortina i Perarnau, Maria Majoral i Gispert, Francesca Pacho i Carrera, i Josepa Rocasalvas i Mojal, enviant-se els testimonis dels autes de reclusió definitiva al Director del Manicomi que correspongui, als efectes procedents, i sol·licitant dels senyors Jutges municipals que escrigui la formació del Consell de família dels expressats malalts, manifestant-los la data en què ha estat decretada la reclusió definitiva i per quin jutjat, a l'ensens que el nom i cognoms, així com el domicili, del parent més pròxim dels referits incapacitats.

— Trametre als Excms. Srs. Governadors civils de les províncies de Barcelona i Lleida, respectivament, segons correspongui, els certificats facultatius referents als individus naturals o veïns de les dites províncies Projecte Aleña i Plandolit, Francesc Coll i Areny, Gaspar Costa i Costa, Pau Davi i Girbent, Joan Peixes i Castell, Josep Jové i Rodés, Fermí Marín i Adell, Sebastià Oliver i Sastre, Jaume Playa i Mach, Vicens Serral i Ramoneda, Josep Torrents i Brunet, Pere Vidella i Morató, Josepa Astort i Casanovas, Mercè Bonet i Ribera, Carme Campa i Feu, Florentina Canal i Canal, Teresa Farràs i Veri, Antònia Coll i Pallorol, Josepa Mallen i Calabuig, Trinitat Obiols i Choy, Teresa Obradors i Sanahuja, Raimonda Pérez i Costa, Maria Pons i Parera, Maria Pons

domènec i Puig, Carme Puig i Solà, Joaquina Solà i Vives, Josepa Soler i Cros, Dolors Torrents i Marsellés i Francesca Vilaseca i Puig, que han complert el període d'observació, remeas pel senyor Director i la reverenda Mare Superiora del Manicomí de Sant Boi de Llobregat, a fi que s'insisteixi l'oportunitat expedient judicial dels que continuen encara en aquell Manicomí, manifestant enigma, a la dita autoritat, el jutjat a què respectivament han de trametre's les esmentades certificacions, i acusar rebut a la Rvda. Mare Superiora i al Director del Manicomí de Sant Boi dels propis documents.

(Sessió del dia 9 d'octubre de 1923.)

Donar-se per assabentat del resum del moviment d'asilats acollits als Manicomis a càrrec de la Mancomunitat, durant el mes de setembre darrer.

(Sessió del dia 15 d'octubre de 1923.)

Aprovar les relacions de les quantitats que han d'abonar-se a l'Auxiliar del Negociat d'Arquitectura, Sr. Ramir Furo, per despeses de viatge motivades per la inspecció de les obres del Manicomí de Salt, els dies 12 i 21 d'agost darrer, d'import 109'50 ptes., i per hores extraordinàries de treball en els mateixos dies, d'import 25 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 26 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 16 d'octubre de 1923.)

Aprovar les nòmies relatives a les estades causades en el Manicomí de Sant Boi de Llobregat, pels dementes asilats a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya, durant el mes de setembre darrer.

La dels dementes naturals o veïns de la província de Barcelona (Secció d'homes), que importa, en total, 31,796'75 ptes.

La de les dementes naturals o veïnes de l'esmentada província de Barcelona, que importa, en total, 31,782'50 pesetes.

La dels dementes naturals o veïns de la província de Lleida (Secció d'homes), que importa, en total, 5,572 pesetes.

La de les dementes naturals o veïnes de l'esmentada província, que importa, en total, 5,582'25 ptes.

Aprovar, també, el compte de les estades causades durant el tercer trimestre de l'any actual, pel dement Pan Molné i Jané, natural de la província de Tarragona, però asilat en el Manicomí de Sant Boi de Llobregat, el qual importa 138 ptes.

Disposar que s'expedissin els oportuns lliuraments, per les dites quantitats, pel que es refereix a la Secció d'homes a favor del Rvnd. P. Joan Jesús Adradas i Gonzalo, i pel que es refereix a la Secció de dones, a favor de la Rvnda. M. Sr. Josepa Marturet i Echarte, amb càrrec al cap. 2.º, art. 2.º, part. 75 del Pressupost corrent de la Mancomunitat, comunicant-se aquest acord als interessats i al senyor Interventor, al qual s'encarregarà, a més, el compliment de les disposicions fiscals en el que tingui relació amb els referits pagaments.

— Aprovar la relació dels dementes compresos en la base primera del contracte celebrat entre l'Administració de l'Institut Pere Mata, de Reus, i la Diputació provincial de Tarragona, asilats en l'esmentat establiment frenopàtic durant el mes de setembre darrer, que importa 5,900 ptes.; havent d'expedir-se l'oportunitat lliurament per la dita quantitat a favor del senyor Administrador del dit Establiment, Sr. Nicolau Gausset, amb càrrec al cap. 2.º, art. 2.º, part. 75 del Pressupost vigent de la Mancomunitat, i havent de comunicar-se aquest acord a la dita Administració i al senyor Interventor de la Mancomunitat, a qui s'encomanarà el compliment de les disposicions fiscals en el que tingui relació amb el pagament que correspon.

— Aprovar la relació dels dementes asilats a l'Institut Pere Mata, de Reus, amb càrrec a la Mancomunitat de Catalunya, durant el mes de setembre darrer, amb la condició d'avançar el pagament de les estades diversos Ajuntaments de la província de Tarragona, la qual importa 14,144'40 ptes., amb la deducció de 223'90 que satisfan les famílies d'alguns alienats per ajudar a llur sosteniment. Aquesta aprovació és feta als efectes de la comprovació que en son dia haurà de fer-se dels rebuts de les estades de cada un dels malalts que s'hi comprenen.

(Sessió del dia 30 d'octubre de 1923.)

HOSPITALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat dels resums corresponents al mes d'agost proppassat, del moviment de malalts acollits als Hospitals i a les Infermeries dels Establiments de Beneficència de la Mancomunitat, del moviment d'asilats acollits a les Cases de Misericòrdia i a les Cases de Maternitat i Expositis, i dels empleats i dependents interns.

(Sessió del dia 1.º d'octubre de 1923.)

Donar-se per assabentat d'una comunicació de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona, expressant la seva gratitud per l'adquisició feta per la Mancomunitat dels terrenys destinats a l'ampliació i alliment total de la Casa de Beneficència d'aquella ciutat.

(Sessió del dia 22 d'octubre de 1923.)

Donar-se per assabentat dels estats comparatius dels asilats acollits als Hospitals de Girona i Lleida, durant el primer semestre de 1923; del moviment demogràfic de la població asilada en cada una de les Cases de Misericòrdia de la Mancomunitat i de les Cases de Maternitat de la Mancomunitat de Catalunya, corresponents al primer semestre de 1923.

(Sessió del dia 29 d'octubre de 1923.)

ASILS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida perquè concedeixi l'afiliament de l'exposita V. P. i T., n.º 68 de l'any 1922, als esposos F. P. i T. i R. G. i L., veïns de Sanahuja, mitjançant la condició, per part dels sol·licitants, que, en fer-se càrrec de l'exposita, dipositin la quantitat de 250 ptes. en concepte de dot de l'afiliada, havent de fer-se constar aquest afiliament en escriptura pública o en acte o document privat, segons sigui més convenient, i comunicant-se aquesta resolució a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 9 d'octubre de 1923.)

Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona perquè concedeixi l'afiliament de l'òrfena Felissa Laserna i Cuadrado, n.º 4706, als esposos Josep Quintana i Vilalta i Salvadora Farré i Figueras, veïns d'Anglès, mitjançant la condició, per part dels sol·licitants, que, en fer-se càrrec de l'òrfena dipositin la quantitat de 350 ptes. en concepte de dot de l'afiliada, havent de fer-se constar aquest afiliament

en escriptura pública o en acta o document privat, segons sigui més convenient, i comunicant-se aquesta resolució a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona, i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 16 d'octubre de 1923.)

Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Barcelona, perquè concedeixi l'afiliament de l'exposita J. C. i V., n.º 185 de l'any 1918, als esposos M. C. i P. i P. C., veïns de Barcelona, mitjançant la condició, per part dels sol·licitants, que, en fer-se càrrec de l'exposita, dipositin la quantitat de 200 ptes. en concepte de dot de l'afiliada; i l'afiliament d'E. B. i B., n.º 416 de l'any 1914, als esposos J. G. i R. i E. R. i D., veïns de Santa Coloma de Gramanet, mitjançant la condició que dipositin la quantitat de 125 ptes., pel propi concepte de dot de l'afiliat; havent de fer-se constar aquests afiliaments en escriptura pública o en acte o document privat, segons sigui més convenient, i comunicant-se aquesta resolució a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Barcelona i a Intervenció de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 25 d'octubre de 1923.)

JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar les següents designacions per a les representacions renovables a les Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència de la Mancomunitat:

Barcelona. — Srs. Joan Valles i Pejales, Ermengol Puig i Sais, Rosend Fich, Josep Carabell, Pere Santaló, Joaquim Cabot, Albert Bastanias, M. lltre. Sr. Dr. Josep Gasia i Español.

Lleida. — Srs. Angel Sena i Casanovas, Lluís Pluvinet i Giménez, Romà Sol i Mestre, Marià Jaques.

Taragona. — Srs. Josep Briansó, Joan Ripoll, Josep López, Pere Lloret, Antoni Elias i Buixadé.

Per tal d'efectuar la renovació de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona, atinent que correspon cessar reglamentàriament als Srs. Reverend Dr. J. Morera, Agustí Riera, Dr. Josep M. Pérez de Xifra, Ramon de Berenguer, i que també cal proveir les vacants produïdes pel Sr. Salvador Plaja, que ha cessat per haver traslladat el seu domicili a València, i pel Sr. Josep Sambola, el qual no ha actuat ni un sol dia, ja que ni tan sols va prendre possessió del càrrec, reelegir els Srs. Dr. Agustí Riera, Rvnd. J. Morera i Dr. Josep M. Pérez de Xifra; nomenar el Sr. Salvador Gispert-Sauch per ocupar la vacant del Sr. Ramon de Berenguer, en el seu càrrec de Diputat, i nomenar, així mateix, els Srs. Josep M. Noguera i Vila i Josep Homedes i Clivell, en lloc dels Srs. Sambola i Plaja.

— Disposar que es signifiqui el seu agratament, pel zel amb que han complert llur cometa, a tots els senyors que cessin en llur representació dins les Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 2 d'octubre de 1923.)

Prendre esment que el dia 16 de setembre propassat tingué lloc la defunció del Rvnd. Ramon Cases i Dejuan, Capellà jubilat de la Casa de Maternitat de Lleida, que tenia assignada la pensió de 1.200 ptes. anuals, i disposar que s'assabenti a Intervenció als oportuns efectes.

(Sessió del dia 30 d'octubre de 1923.)

SESSIONS DE LES JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

Notícies i documents

LLEIDA

Sessió del dia 24 de setembre de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Vocal de major edat, Sr. Josep M.ª Vicens, assistint-hi els Srs. Pinell, Corrià i Florença; prenent-se les següents resolucions:

Admetre, quan per torn els correspongui, a la Casa de Misericòrdia, el nen Ramon Franch i Escadrol, de Granadella; el jaió Pau Tresens i Mogues, veí de Vilanova de Melià; els nens Francesc i Joan Farré i Nebot, de Llardecans; a Pau i Roure i Farré, de Lleida; a Miquel Bobet i Molod, de la mateixa ciutat, i a Joaquim Atabal i Guitarte, veïna de Vallbona de les Monges.

Concedir al pare de l'asilat Josep Carné i Masip un termini de vuit dies perquè faci l'expedient de reclusió del seu fill en un Manicomí.

Anunciar concurs per a l'adquisició de robes d'hivern, de vestuari i lliit, pels Establiments de Beneficència. Prendre esment dels estats demostratius del moviment d'asilats i malalts, i de l'ensmenar en concepte d'alimentació durant el mes d'agost, segons els que s'ha obtingut un estalvi entre les tres cases de 2.248'01 ptes.

Aprovar les relacions de queviures, utensilis, materials per a tallers del mes d'octubre.

Aprovar una factura, de Joan Florença, de 230'95 pessetes, per carbó per al rentador mecànic; i una altra, del mateix senyor, de 30, per material d'obres.

Transmetre a l'Alcalde d'aquesta ciutat la relació dels expòsits nats a la Casa de Maternitat durant l'any 1923, per a incloure'ls a l'alistament de mossos del reemplaçament de l'exèrcit de l'any 1924.

Adjudicar el concurs de queviures als abastadors de les proporcions més avantatjoses.

Sessió del dia 3 d'octubre de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Sr. Romà Sol i Mestre, President de la Junta, assistint-hi els Srs. Agelet, Vicens i Solé, prenent-se els següents acords:

Concedir les pensions d'al·letament demanades per Josep Serisí i Casals, veí de Soses, pels fills seus bessons Josep i Ramon; Andreu Camps i Blasberg, de Lleida, pel seu fill Joan; Josep Godia i Fontanals, veí d'Alcarra; pel seu fill, orfe de mare, i Lluís Pàmols Capdevila, de Corbins, per un dels seus fills bessons.

Admetre, quan per torn els correspongui, a la Casa de Misericòrdia, a Víctor Lluís González i Falcó, de Lleida, i Teresa Martí i Gort, de Torres de Segre.

Demanar antecedents per completar els expedients de Dolors Montané i Cubiló, d'Estac, i Concepció Costa i Masó, de Sutterana.

Enviar al Consell Permanent de la Mancomunitat, per a la seva resolució, l'expedient de reclusió de la presumpta dement Maria Nart i Terré.

Aprovar les següents factures: De la casa Dalmau i Oliveres, per medicaments, 325'15 ptes.; de Josep Plu-reusa, per dotze sacs de ges, 36, d'A. Cavallé, de Reus, per material de pintura, 201; de Josep Palau, per dotze taules de fag, 350'00, i de Domènec Koch, per material d'obres, 1.806'25 ptes.

Acomiadar al fadrí ebenista Francesc Domènech i Oró, que treballava a la Casa de Misericòrdia, pagant-li 252 ptes., import dels vint-i-vuit jornals que tenia devenguts.

Demanar a la Mancomunitat que envii, a l'Ajuntament de Lleida, paper de pagaments a l'Estat, per completar l'expedient de construcció de l'Hospital.

Adjudicar, a la casa Drogues i Comestibles, el subministre de farines per un trimestre, i a Joan Recasens, el de vi, pel mateix temps.

Aprovar les relacions de salaris de les dïdes, corresponents a la Casa de Maternitat, que importen 4,917'70 pesetes.

Sessió del dia 11 d'octubre de 1923. — Reunits el dia 11 del mes d'octubre de l'any 1923, en la Sala de sessions de la Casa de Misericòrdia, els Srs. Antoni Agelet i Romà Sol, Manuel Florensa, Marian Jaques i Pinell, Domènec Pinell i Pallás, Dr. Josep Cortecans, Lluís Plubins i Giménez i Felip Solé i Olivé, sota la presidència del Sr. Romà Sol i Mestre, que representa en aquest acte al senyor Conseller de Beneficència i Sanitat, es declarà posesionats del càrrec de Vocals als senyors designats pel Consell Permanent per ocupar les representacions renovables en aquest any, els que amb els senyors que ja ho eren de designació anterior i amb el Diputat Sr. Angel Seraff Casanoves i Pujol, que està absent, han de compondre la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència que han d'entrar en funcions en el dia d'avui i exercir-les fins a la renovació ordinària de l'any 1925.

Tot seguit, i en compliment del que disposa la base tercera de les aprovades per regir el funcionament de la Junta, es va procedir a constituir-la definitivament, quedant designats per unanimitat per a President el Sr. Romà Sol i Mestre i Vice-president el Rvmd. Sr. Josep Cortecans, i formada la Ponència d'abastiments pels Srs. Florensa, Casanoves i Plubins, la de Pedagogia i atenció social pels Srs. Cortecans i Solé, la de Regime interior pels Srs. Jaques i Pinell i la d'Hisenda pels Srs. Florensa i Agelet.

El primer acord fou el de dirigir, a l'Excm. Sr. President del Consell Permanent de la Mancomunitat, una respectuosa salutació, ofert-se a col·laborar a la benèfica tasca per correspondre a l'honor de la delegació que li té feta.

Seguiment es prengueren els següents acords: Admetre a l'Escola de Sords-muts al nen Joan Justet i Llorent, de Lleida; i a la Casa de Misericòrdia, a Baltasar Roure i Pallás, de Barruera.

Concedir la pensió d'al·letament demandada per Vicens Vidal i Felip, veí de Lleida, per un dels seus fills bessons.

Transmetre al Consell Permanent de Mancomunitat una llibreta de la Caisse National d'Epargne, que deixà en morir a l'Hospital el pobre Francesc Empuny, perquè la cursi per conducte del Consell de Barcelona al d'Espanya a Toulouse, adjuntant-li relació d'estades emmanes en l'Hospital pel difunt, preant-li que les faci efectives dels hereus en lliurar-los la llibreta.

Aprovar els comptes de despeses ordinàries dels Establiments corresponents al mes de setembre.

Sessió del dia 17 d'octubre de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Sr. Romà Sol i Mestre, amb assistència dels Srs. Agelet, Pinell, Jaques, Plubins i Solé, prenent-se els següents acords:

Concedir la pensió d'al·letament demandada per Felip Bernaus Masot, de Tudela de Segre, pel seu fill orfe de mare.

Admetre, en torn, a la Casa de Misericòrdia, a Ramon Solé i Oliva, de Torregrossa, i Teresa Camí i Oro, d'Alfonsa.

Autoritzar l'adquisició de material de pintura, per un total de 261'50 ptes.

Aprovar un compte de despeses de l'Interventor dels Establiments de Beneficència, per un viatge realitzat a Barcelona per assumptes del servei.

Concedir els dots de retrats per Josep Giné i Castillón, a les expositives Nativitat Salvadora Aransà i Cadolla i a Antònia Guàrdia i Palau.

Sessió del dia 23 d'octubre de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Sr. Romà Sol i Mestre, President de la Junta, amb assistència dels Srs. Agelet, Pinell, Plubins i Solé.

Oberts els plecs presentats al concurs anunciat en el *Butlletí Oficial* per contractar el subministre de robes de vestuari i lliit, necessaris als Establiments de Beneficència, i essent la proposició més aventajosa la de Jaume Rovira, adjudicar-li el concurs pel tipus de 7,724 ptes., i designar al Vocal Sr. Pinell, per a l'acte de la recepció.

Concedir l'aïllament de l'exposita Valentina Pérez i Gelavert, n.º 68 de l'exposició de 1922.

Admetre, a l'Escola de Sords-muts, a Maria Casanoves i Corbera, amb la condició de contribuir, amb 15 ptes. al mes, al pagament de les despeses de material.

Demanar antecedents per completar l'expedient d'ingrés de Manuel Tolrà i Serra, natural de Guissona.

Admetre, quan per torn li correspongui, a la Casa de Misericòrdia, a Marian Sempau i Castells, veí d'Isils, i concedir la pensió d'al·letament demandada per Ramon Cabot i Ritor, per a un dels seus fills bessons.

Desestimar la petició d'Estanislau Reñé i Farré, veí d'Altorricom, perquè s'admetés als Asils el seu fill Francesc.

Tramitar els expedients de reclusió d'alguns cements que hi ha en el Pavelló de la Casa de Misericòrdia.

Aprovar dues factures, de Ramon Fregola, d'import total 50 ptes., i una altre d'Eleuteri San Martín, de 5'50, totes tres per material d'oficina.

Aprovar el compte de petites despeses del regent de la Imprenta, que importà 202'75 ptes., i autoritzar-lo per comprar material, per un total de 370'50 ptes.

Prendre esment dels estats demostratius del moviment d'asilats i malalts durant el mes de setembre, i de l'esmercat en concepte d'alimentació, del que resulta que s'ha obtingut un estalvi, entre les tres Cases, de 2,372'17 ptes.

Autoritzar la compra d'eines per a la brigada d'obres, que valdran 27 ptes.

Sessió del dia 27 d'octubre de 1923. — Es va celebrar sota la presidència del Sr. Romà Sol i Mestre, amb assistència dels Srs. Cortecans, Solé, Pinell, Plubins i Florensa, prenent-se els següents acords:

Desestimar la petició de Joan Tomàs i Bonjorn, de Palau d'Anglesola, perquè s'admetés a la Casa de Misericòrdia a la seva filla Marcellina.

Concedir la pensió d'al·letament demandada per Rosend Rabinat i Rialp, veí de Verdú, per a una de les seves filles bessones.

Desestimar la petició d'Antoni Picolà, veí de Seu d'Urgell, que pretenia que s'admetés a la Casa de Misericòrdia al seu fill Antoni.

Demanar nous antecedents per completar l'expedient d'ingrés en els Asils de dos fills d'Antoni Parets i Cornet.

Desestimar la petició de Joan Fontich i Brill, veí de Vall de Castellbó, perquè s'admetés en els Asils, a la seva filla Maria.

Aprovar les relacions de quevintres i materials pels Establiments de Beneficència del mes de novembre, que importen 6,450'37 ptes. les de la Casa de Maternitat, 10,006'13 les de la Misericòrdia i 4,652'27 les de l'Hospital.

TARRAGONA

Sessió del dia 10 d'octubre de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Sr. Pere Lloret, assistint-hi els Srs. Bonet, Gramunt, López, Elias i el Secretari Sr. Martí i Botarull.

Llegida i aprovada l'acta anterior, es prengueren els següents acords:

Assabentar-se d'un ofici de la Mancomunitat de Catalunya, data 6 d'octubre de 1923, donant compte d'haver-se designat, per formar part de la Junta de Govern de la Casa de Beneficència de Tarragona, als Srs. Pere Lloret, Josep A. López, Joan Ripoll, reelegits; i els Srs. Antoni Elias i Buxadé i Josep Briansó, Diputats per la Mancomunitat aquest últim.

La Presidència saluda al Sr. Elias i Buxadé, el qual assisteix a la sessió, i es promet el seu valuosos concours tenint en compte les especials dotis que l'adornen. Els altres senyors fan idèntiques manifestacions de salutació i d'afecte per al Sr. Elias i Buxadé, a les quals contesta aquest agraint tan bona acollida i oferint-se generosament a secundar l'obra de Beneficència que s'està descaçant tan bellament.

Procedir a elegir la Junta de Govern que haurà de regir pel termini de dos anys, essent proclamada la següent: President, Sr. Pere Lloret; Vice-president, Sr. Josep Bonet; Vocals, Srs. Anselm Guasch, Simó Gramunt, Josep A. López, Josep Compte, Antoni Elias, Joan Ripoll i Josep Briansó, amb el Secretari, que ho és l'Administrador de l'Establiment, Sr. Bernabé Martí.

Assabentar-se del rendiment de l'horta durant el passat mes de setembre, que ascendeix a 488'95 ptes., i els dels corralers de l'Establiment, que importa 175 ptes.

Aprovar els comptes per ésser despesats durant el mes d'octubre, que sumen 26.724'39 ptes.

Assabentar-se de la petició dels esposos Miquel Comas i Antonia Ferré, de l'Ametlla, que sol·liciten afiliar-se a l'exposit n.º 5924, i acordar enviar a cercar a aquella, per tal de tractar d'alguns detalls d'ordre especial que la Junta estima convenient aclarir abans d'autoritzar la concessió.

Autoritzar a l'exposita n.º 1292 per contraure matrimoni canònic.

Concedir una pensió de gràcia als esposos Remigi Pallejà i Maria Figuerola, de Portera, per haver tingut un part doble.

Assabentar-se, per la Presidència, que han estat signades, a nom de la Mancomunitat de Catalunya, les escriptures de compra de les finques de Na Tecla Rimbau, vides de Verderol, per 30.000 ptes., i la d'En Pau Montguio, per 20.000, amb una extensió total d'uns 606.000 pams, la qual cosa permetrà a l'Establiment poder-se eixamplar en la vessant que mira al mar, sense temer que se li pugui tapar la llum natural, ni el veïnatge d'altres edificis. Acordar oficialment a la Mancomunitat, regreant efusivament en nom de la Junta i dels asilats tan esplèndida adquisició, que permetrà desenvolupar un gràndios pla d'eixampla.

Assabentar-se de què tres asilats han començat la carrera eclesialística i la del magisteri, i acordar que consti en acta la satisfacció de la Junta per tan remarcables noves, i donar les gràcies al Capellà de l'Establiment per la seva valuososa cooperació en preparar als primers.

Assabentar-se, per la Presidència, que, per fi, han quedat posades les boques de regatge al jardí de la Casa, per a fer-ne ús en el cas sensible d'incendi, i en virtut d'aquesta tan remarcable millora, acordar sol·licitar de l'Arquitecte de la Mancomunitat, Sr. Rubió i Bellver, un pla de distribució de sortides dels Departaments, per un cas de foc.

Assabentar-se, també, del següent moviment de personal:

Altes: Ramon Joan Alcalde i Valle, E., n.º 6652; Francesc d'A. Pi i Mas, E., n.º 6653; Jordi Martí i Soldevila, E., n.º 6650, tots tres a Maternitat; Salvador Llauredó i Robert, M., n.º 952, al Departament de vells; Carme Sol i Vila, E., n.º 6654; Lourdes Matas i Altés, E., n.º 6655; Pilar Costa i Brull, E., n.º 6656, tots tres a

Maternitat, i Ramon Alba i Anglès, E., n.º 6593, reingressa.

Baixes: Ramon Joan Alcalde i Valle, E., n.º 6652, a didatge; Emili Miravalls i Abelló, M., n.º 891, reclamant pel seu pare; Maria Sagrari Rius i Calbet, E., n.º 6644, morta de digestibilitat gàstrica; Magi Sala i Julià, E., n.º 6651, mort de lues bocal (gangrena de la boca); i Francesc d'A. Pi i Mas, E., n.º 6656, mort d'atèpsia.

Assabentar-se del bon estat sanitari de la Casa i del curs de les obres començades, en especial les dels Pavellons escolars, que estan ja molt avançats.

Acordar tenir les sessions de la Junta els segons i quarts dijous de cada mes.

Sessió del dia 25 d'octubre de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Sr. Pere Lloret, assistint-hi els Srs. Elias, López, Bertran, Bonet, Gramunt, i el Secretari Sr. Martí i Bofarull.

Llegida i aprovada l'acta anterior, es prengueren els següents acords:

Assabentar-se del bon estat sanitari i del moviment del personal, que és el següent:

Altes: Antoni Anglès i Llauredó, M., n.º 953, al Departament de vells; Ramon Piñol i Costa, E., n.º 6615, reingressat; Dolors Gassol i Perelló, M., n.º 673; Manuel Balsells i Pla, E., n.º 632, reingressat, i Rosa Canals i Baró, E., n.º 6657.

Baixes: Alfons Serra i Nadal, E., n.º 6645; Pere Casa i Pons, E., n.º 6650 bis; Lourdes Matas i Altés, E., número 6655; Maria de la Mercè Viñas i Casals, E., n.º 6649; Maria Nura Comas i Pineda, E., n.º 6648, tots cinc a didatge; Emili Llisà i Risa (legítim), n.º 6647, amb la seva mare; Remel Figuerola i Anglès, M., n.º 672, i Josep Maria Poblet i Mas, E., n.º 6645, tots dos a didatge; Jesús Bassa i Pons, E., n.º 6637, mort d'atèpsia; Llàtzer Rovira i Gil, M., n.º 939, invitat a marxar, i Dolors Gassol i Perelló, M., n.º 673, amb la seva mare natural.

Assabentar-se pel Secretari-administrador, de la visita feta pels esposos que desitgen afiliar-se a l'exposit n.º 5924, i vist que estant disposats a complirmentar el que se'ls demana, autoritzar l'esmentat afiliament.

Oficiar al Arquitecte de la Mancomunitat, Sr. Rubió i Bellver, demanant-li que projecti un pla general de sortides dels Departaments de la Casa per un cas de desgràcia d'incendi, amb avisos i altres que cregui pertinent al fi que es proposa la Junta de Govern.

Assabentar-se d'haver estat presentat a l'Ajuntament de Tarragona la liquidació de comptes corresponents a la compra, que la Casa feu, en nom del primer, de la canonada d'assalt que servi per a la conducció d'aigües potables a l'Establiment, important 5.119'24 pessetes, la qual quantitat haurà de fer efectiva la Corporació municipal.

Prendre un canvi d'impressions sobre l'estat general de les obres.

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Admetre al concurs obert per a la provisió del càrrec d'Auxiliar de cursos ambulants i dels Laboratoris del Servei de Sanitat, l'aspirant Dr. Felix Fornells i Puig. (Sessió del dia 9 d'octubre de 1923.)

Atesos els corresponents dictàmens del Cap de la Secció primera, i a proposta del Conseller de Bene-

ciència i Sanitat, acceptar l'informe de la Comissió de Sanitat, en sentit que no escau a la Mancomunitat patrocinar i editar una llibreta matrimonial, rellatada per l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya.

(Sessió del dia 22 d'octubre de 1923.)

BRIGADES SANITÀRIES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Declarar desert, tal com proposa el Tribunal competent, el concurs-oposició per a la provisió de la plaça de Director de la Brigada sanitària de Figueras.

(Sessió del dia 9 d'octubre de 1923.)

Aprovar la minuta de resposta a una comunicació del Govern civil d'aquesta ciutat, respecte inspecció de la Brigada sanitària de Barcelona, que prescriu la R. O. de 29 de febrer de 1922.

(Sessió del dia 23 d'octubre de 1923.)

Assabentar-se, pel Dr. Pittaluga, Director dels Serveis de Sanitat de la Mancomunitat, especialment invitat a donar-ne compte pel senyor Conseller del ram i amb la venia de la Presidència, del resultat de la seva

intervenció dins la Comissió dictaminadora del nou projecte d'organització dels serveis sanitaris de l'Estat, i de la disposició eventual admesa com anexe al projecte, referent al funcionament de Brigades sanitàries regionals i al reconeixement de les que té establertes la Mancomunitat.

(Sessió del dia 30 d'octubre de 1923.)

SERVEI D'ASSISTÈNCIA SOCIAL DELS TUBERCULOSOS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Admetre al concurs per a la provisió del càrrec d'Assistent tècnic de Raigs X, del Servei d'Assistència social dels Tuberculosos, l'aspirant Sr. Josep Costa i Rocamora.

— Admetre al concurs per a la provisió del càrrec de Secretari del Servei d'Assistència als Tuberculosos i Cap Clínic del Dispensari del carrer de Radas, l'aspirant Dr. Tomás Seix i Miralta.

— Declarar admès al concurs per a la provisió del càrrec de Sots-director del Servei de Sanitat i Director del Servei d'Assistència als Tuberculosos, l'aspirant Dr. Lluís Sayé i Senpere.

(Sessió del dia 9 d'octubre de 1923.)

POLÍTICA SOCIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Designar, atenent les bases que regeixen l'Oficina d'Informació econòmica i social de la Mancomunitat de Catalunya, per constituir el Consell de l'esmentada Oficina, els Vocals Srs. Rafael Campalans i Manuel Reventós, sota la presidència del Conseller Sr. Ramon Noguer i Comet i actuant de Secretari el Director de l'Oficina.

(Sessió del dia 2 d'octubre de 1923.)

Assabentar-se pel Conseller de Política social, Sr. Noguer i Comet, de la primera reunió del Consell de l'Oficina d'Informació econòmica i social, en la qual es co-

mença l'estudi de les bases que han de regir-la i del pla general dels treballs que cal executar.

(Sessió del dia 9 d'octubre de 1923.)

A proposta del Conseller de Política social:

1.ª Aprovar el pagament de la factura dels Srs. Fills de Joan Ochoa, que importa 2.090 ptes., per mobiliari destinat al despatx del Conseller de Política social, amb càrrec al cap. 4.ª, art. 1.ª, part. 243 del Pressupost vigent.

2.ª Aprovar els pagaments de l'Oficina d'Informació econòmica i social, que s'esmenten, amb càrrec al cap. 4.ª, art. 2.ª, part. 246 (Material) del Pressupost vigent:

Mes d'agost, dia 30, rebut de la Duana, n.º 68367, 2.⁵⁰ ptes., i dia 31, factura d'En Joaquim Serra, 30.

(Sessió del dia 15 d'octubre de 1923.)

HISENDA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Disposar que els sous del Recaptador i Agent executiu, darrerament nomenat, vagin amb càrrec a la part. 411 del Pressupost vigent.

— A proposta del senyor Interventor, que siguin

reintegrades a En Lluís Masoliver, Pagador d'Obres públiques, 70 ptes. que li foren pagades de menys en liquidar el resum de pagaments referents a l'adquisició de ferramentes per a la conservació de carreteres i camins de la província de Barcelona, liquidació que va unida al lliurament n.º 519 de 1921-22.

— Donar-se per assabentat d'una comunicació de

l'Agent executiu En Manuel Sabat, donant compte de la designació d'En Pere Plana i Mahé per al càrrec d'Auxiliar d'aquella Agència, acceptant el Consell aquesta proposta.

— Aprovar el compte presentat pel senyor Interventor, de les despeses fetes amb motiu de la visita als Establiments de Beneficència de Lleida, durant els dies 28 i 29 de setembre darrer, que importa 54'30 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 64 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 8 d'octubre de 1923.)

Atesa la proposta del senyor Interventor general, amb el vist i pla del Conseller de Finances, i vista la relació de comissions devengades pels recaptadors auxiliars de la Mancomunitat de Catalunya, sobre les quantitats ingressades el mes de setembre proposat, la formalització del pagament de les dites comissions, amb càrrec a la part. 411, art. 6.ª, cap. 10.ª del Pressupost vigent, i que la quantitat de 200 ptes., anteriorment lliurada a favor del senyor Caixa accidental de la Mancomunitat, continuï subsistent per a l'abonament de les quantitats que devenguin els referits recaptadors auxiliars, fins que es realitzi la seva formalització.

(Sessió del dia 15 d'octubre de 1923.)

Aprovar el compte del Notari Sr. Grande per l'autorització d'una escriptura de carta de pagament de pesetes 135.000, signada a favor de la Mancomunitat pels herens del Sr. Pere Matarrodona i Serracanta, d'import 834'85 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 422 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 22 d'octubre de 1923.)

Aprovar la relació dels lliuraments dels quals no ha estat retingut l'impost del 1'20 per 100 en verificar-se els oportuns pagaments, corresponents al segon trimestre de 1923-24, essent de 3.247'51 ptes. l'import del referit 1'20 per 100, que corre a càrrec de la Mancomunitat.

— A petició del senyor Interventor general, ampliar fins a 400 ptes., la quantitat de 200, destinada a satisfer les comissions de cobrament al bankers que recapten quantitats per la Mancomunitat de Catalunya.

— A proposta del Conseller de Finances, aprovar les transferències de crèdit que seguidament es detallen, donant compte d'aquest acord a l'Assemblea de la Mancomunitat en la pròxima reunió que aquesta celebri:

Augments

Cap. Art. Part.	Calcul ordinari	Pesetas
1 2 64	Despeses de material d'Oficines, petites despeses de representació i altres que acordi el Consell.....	50.000
10 10 422	Imprevistos.....	43.000
11 473	Retorn de pagaments indeguts.....	15.000
	Total.....	108.000

Baixes

3 2 158	Exposició general Escolar: Despeses i premis.....	5.000
5 1 251	Ajudants d'Obres públiques.....	4.000
252	Sobrestants d'Obres públiques.....	6.000
256	Oficial-comptable d'Obres públiques.....	500
257	Oficial d'estadística d'Obres públiques.....	2.000
260	Auxiliars primers.....	3.500
261	Auxiliars segons.....	1.500
	Suma i líquid.....	22.500

Cap. Art. Part.

Calcul ordinari
Pesetas

	Suma anterior.....	22.500
264	Augments graduats de son.....	10.000
2 272	Adquisició, distribució i ús de pedra partida i altres despeses de material.....	27.500
7 1 288	Un auxiliar segon.....	2.000
292	Secretaris de les Juntas autònomes.....	3.000
293	Dietes i viatges de les dites Juntas.....	5.000
9 3 357	Personal del Servei forestal.....	2.000
10 493	Interessos dels préstecs.....	26.000
7 414	Subvenció a la Caixa de Pensions de Funcionaris de la Mancomunitat, dessec any 1922-23.....	10.000
	Total.....	108.000

(Sessió del dia 23 d'octubre de 1923.)

PROPIETATS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist l'ofici del senyor Arquitecte dels Serveis generals i de Beneficència, i atesa la proposta verbal del senyor Conseller de Beneficència i Sanitat, autoritzar el senyor President de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona, Sr. Pere Lloret i Ordeix, perquè, en nom de la Mancomunitat, atorgui les corresponents escriptures de compra-venta de dos solars, un propietat dels Srs. Monguó, pel preu de pesetes 20.000, i l'altre propietat quan a l'ús de fruit, de Na Tecla, Rimban, i la nuda propietat de Na Ramona Verderol, aquest últim pel preu de 30.000 ptes., facultant-se el referit Sr. Pere Lloret perquè pugui atorgar tots aquells documents, així públics com privats, que siguin necessaris per a la formalització de les dites compres.

(Sessió del dia 2 d'octubre de 1923.)

PRESSUPOSTOS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que Secretaria passi avis als respectius Caps dels diversos Serveis de la Mancomunitat, que preparin les dades necessàries per a l'estudi i formulació del projecte de pressupost de cada Servei per al pròxim exercici de 1924-25.

ARBITRIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atesos els corresponents dictàmens del Director d'Hisenda, amb el vist i pla del Conseller del Servei, prendre els següents acords:

Desestimar la instància del Sr. Miquel Alimbau i Minguell, interessant que es condoni la multa imposada al seu gendre Sr. Josep Simó i Bofarull, per haver circulat en automòbil de la seva propietat per la carretera de Reus a Morell, sense estar proveït de la corresponent patent de l'arbitri sobre circulació d'automòbils i altres vehicles per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat.

Desestimar la instància del Sr. Josep Vilà i Marqués, interessant que es deixi sense efecte la multa de la doble quota de l'arbitri sobre circulació d'automòbils i altres vehicles per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat, que li fou imposada per haver circulat l'automòbil de la seva propietat n.º 2629, de matrícula per carretera mancomunada, sense estar proveït de la corresponent patent del dit arbitri.

Retornar, al Sr. Francesc S. Abadal, la quantitat de 200 ptes., import de la patent n.º 2262 de l'arbitri sobre circulació d'automòbils, corresponent a l'automòbil registrat amb el n.º 10663 d'aquesta província, propietat del Sr. Bonaventura Tuset i Revés, duradora per al present any econòmic, per haver satisfet ja la referida quantitat, segons la patent n.º 412; satisfent-se les expressades 200 ptes. amb càrrec a la part. 423 del vigent Pressupost.

(Sessió del dia 1.º d'octubre de 1923.)

A proposta del Conseller de Finances, que a fi de simplificar la tramitació de denúncies d'automòbils, s'amplià l'acord del Consell Permanent de 8 de novembre de 1916, autoritzant el senyor Interventor per sobreseir els expedients de denúncies, expedint la patent sencilla quan el denunciador provi que sempre ha satisfet els arbitris corresponents i també quan les dades que presenti el denunciador no concordin amb la denuncia, resultant d'una manera clara que el número denunciador no correspon al del vehicle.

— Donar-se per informat, amb satisfacció, de l'estat comparatiu de la recaptació de l'arbitri sobre automòbils entre els anys 1922-23 i 1923-24, mesos d'abril a setembre, que sobrepuja, en el total, d'enguany, pessetes 359.503'32 la recaptació de l'any anterior.

— Últims els expedients instruits als propietaris dels automòbils que no van adquirir la patent de circulació per les carreteres de la Mancomunitat, corresponent a l'exercici econòmic de 1921-22, durant el període de recaptació voluntària i que varen ésser denunciats pels empleats encarregats dels serveis d'inspecció; examinats i relacionats degudament pel senyor Conseller de Finances, resulten classificats en la següent forma:

1.º Expedients referents a propietaris d'automòbils que havent satisfet la quota ordinària els fou perdonada la penalitat per no haver rebut els seus propietaris la circular invitant-los al pagament o ésser la primera vegada d'haver estat denunciats.

2.º Expedients a propietaris d'automòbils que foren denunciats i pagaren doble quota sense haver fet cap mena de reclamació, als quals per aquest motiu no procedeix eximir-los de la penalitat. L'import d'aquesta penalitat en el que es refereix a aquest apartat, és de 8.400 ptes., del qual, deduït el 10 per 100 per a premis als denunciats, que suma 820 ptes. per no assenyalarse-
premi a un dels denunciats, resta a ingressar 7.580 ptes.

3.º Expedients referents a propietaris d'automòbils denunciats que han pagat doble quota i als quals ha de retornar-se la quota satisfet com a penalitat per ésser la primera vegada que foren denunciats. L'import que ha de retornar-se és de 200 ptes., del qual, deduït el 10 per 100 per a premis als denunciats, que suma 20 ptes., resten a retornar 180 ptes.

4.º Expedients referents a propietaris d'automòbils que havent estat denunciats han deixat transcorrer el termini assenyalat sense proveir-se de la corresponent patent, havent estat lliurats els expedients a l'Agent executiu Sr. Enric Pla i Alegre, per al seu cobrament per via d'apremi, per un import total de 65.557'30 ptes., compresa la penalitat de la doble quota, i expedients d'altres propietaris subjectes a la mateixa sanció, que han de lliurar-se a l'Agència executiva, i que importen 48.105 ptes.

5.º Expedients referents a propietaris d'automòbils que han estat sobreseïts per ignorar-se el domicili o per haver resultat ésser números falsos.

6.º Expedients referint-se als quals han presentat instàncies els interessats i dels que es proposa el sobreseïment per les causes que en cada cas es detalla.

7.º Expedients referint-se als quals els interessats han presentat instància demanant el seu sobreseïment, i que per haver circulat els automòbils per carreteres de la Mancomunitat es proposa que siguin sobreseïts en quant a l'aplicació de multa, mitjançant, però, el pagament de la quota ordinària.

8.º Instàncies demanant la devolució de quantitats satisfetes per l'arbitri de circulació d'automòbils per carreteres, que es resoldran segons proposta que en cada cas escaigui.

I de conformitat amb aquesta classificació:

1.º Sobreseir els expedients relacionats en l'apartat primer, rellevant-los de tota penalitat.

2.º Ingressar a la Caixa de la Mancomunitat l'import de les penalitats imposades als propietaris de l'apartat segon, menys el 10 per 100 que correspon als denunciats.

3.º Retornar, als propietaris dels automòbils relacionats en l'apartat tercer, les dobles quotes satisfetes menys el 10 per 100 que correspon als denunciats.

4.º Procedir, per la via d'apremi, contra els propietaris dels automòbils classificats en l'apartat quart, obligant-los al pagament de les tres quotes que determina la base senada de l'anex 1.º del corresponent Pressupost.

5.º Donar per sobreseïts els expedients classificats en els apartats n.ºs 5 i 6.

6.º Dispensar als propietaris que correspongui l'import de la doble quota, havent, no obstant, de satisfer l'import de la quota ordinària de circulació per carreteres dintre el terme de vuit dies, a partir de la notificació del present acord.

7.º Retornar, als propietaris que correspongui, les quantitats que tenen satisfetes de més per l'arbitri d'automòbils, i desestimar la petició que en el mateix sentit té formulada la Societat Roviralta, per no justificar-se degudament que els corresponents automòbils estiguessin retirats de la circulació en el moment de satisfer llurs patents.

— Aprovar les relacions dels expedients sobreseïts d'automòbils denunciats per circular per les carreteres de la Mancomunitat sense anar proveïts de la patent corresponent a l'any 1923-24, presentada pel senyor Interventor general.

(Sessió del dia 8 d'octubre de 1923.)

Desestimar la instància d'En Llorenç Genís i Pagès, interessant que se li torni la doble quota que satisfé per raó de l'arbitri sobre circulació d'automòbils i altres vehicles per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat, per haver circulat un automòbil de la seva propietat sense estar proveït de la corresponent patent.

— Desestimar la instància d'En Josep Gay i Simó, interessant que se li condoni la multa imposada per haver circulat vehicles de la seva propietat sense estar proveïts de la corresponent patent de l'arbitri sobre circulació d'automòbils per carreteres mancomunals, i que se li retornin les 1.000 ptes. que diposità a la Caixa de la Mancomunitat per raó dels automòbils n.ºs 4735 i 6847, aplicant-se la dita quantitat en pagament del debit del sol·licitant.

— Desestimar la instància de N'Andreu Boy, interessant que se li retornin les 200 ptes. que diposità a la Caixa de la Mancomunitat per raó de la multa que li fou imposada per haver circulat el seu automòbil n.º 8135, sense estar proveït de la corresponent patent sobre cir-

culació d'automòbils per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat.

— Condonar, a En Josep Jové, la multa de la doble quota de l'arbitri sobre circulació d'automòbils i altres vehicles per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat, que se li imposa per haver circulat per les dites vies un automòbil camioneta de la seva propietat sense estar proveït de la patent del dit arbitri, mitjançant que aboni tot seguit l'import de la patent a càrrec del referit vehicle durant l'actual exercici econòmic.

— Desestimar la instància de N'Eduard Rifa, encaminada a què es rectifiqui la patent n.º 3146 de l'arbitri sobre circulació d'automòbils, estesa a nom de Joan Rifa, en el sentit de lliurar-la a nom seu, i que li sigui retornada la quantitat satisfeta d'exces per raó de la patent n.º 3147.

— Manifestar a En J. Conill, com a resolució a la seva instància de 14 de setembre darrer, que no hi ha lloc a la condonació de la multa que interessa, i que l'import de la patent corresponent al camió de la seva propietat per raó de l'arbitri sobre circulació per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat, és de 600 ptes.

— Desestimar la instància dels Srs. Vallès germans, endreçada a que es condoni la multa que els ha estat imposada per haver circulat un automòbil de la seva propietat per carretera mancomunal sense estar proveït de la patent de l'arbitri sobre circulació per les dites vies.

— Retornar, a En Josep M. Palet, la quantitat de 200 ptes., import de la patent n.º 3073, corresponent a l'automòbil n.º 5206, per haver satisfet anteriorment l'arbitri sobre circulació d'automòbils, segons patent n.º 2471, fent-se efectiva aquesta quantitat amb càrrec a la part. 423 del Pressupost de despeses vigent.

— Desestimar la instància signada per En S. Bardolat, en representació d'En Lucas Ferrer i Solsona, sollicitant que es condoni la multa imposada al camió n.º 7346 B, d'aquesta matrícula, per no estar proveït de la patent de l'arbitri sobre circulació d'automòbils, per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat en el moment d'ésser detingut per la força dels Mossos d'Esquadra.

— Desestimar la instància de N'Agustí Valart, encaminada a què se li condoni la multa de la doble quota de l'arbitri per a la circulació d'automòbils i altres vehicles per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat, per haver circulat un automòbil de la seva propietat sense estar proveït de la corresponent patent.

— Desestimar la instància de N'Isidre Torrents i Torrents, interessant que es deixi sense efecte la imposició de la doble quota de l'arbitri sobre circulació d'automòbils i altres vehicles per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat, que li fou assenyalada per haver circulat, sense estar proveït de la corresponent patent, el seu automòbil n.º 1922.

— Condonar, a En Lluís Garcia, la multa de la doble quota de l'arbitri sobre circulació d'automòbils i altres vehicles per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat, que li fou imposada per haver circulat per les dites vies un automòbil de la seva propietat, sense estar proveït de la corresponent patent, mitjançant que aboni tot seguit l'import de la patent a càrrec del dit automòbil durant el corrent exercici econòmic.

— Desestimar la instància d'En Benet Carbó i Coll, Inspector d'Higiene i Sanitat pecuària de Vilanova i Geltrú, encaminada a què se l'eximeixi de l'arbitri sobre circulació d'automòbils i altres vehicles per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat, perquè les regles de recaptació del propi arbitri

no concedeixen exempcions, de cap mena, i la reducció de la patent solament s'atorga a favor dels professionals, als quals el Consell resolgué de concedir el dit benefici, entre els quals no està comprès el sol·licitant.

— Condonar, a En Joan Marcet i Martí, la multa de la doble quota de l'arbitri sobre circulació d'automòbils i altres vehicles per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat, que se li imposa per haver circulat per les dites vies l'autocamió de la seva propietat, n.º 6476, sense estar proveït de la patent del dit arbitri, mitjançant que aboni, tot seguit, l'import de la patent a càrrec del referit autocamió, durant l'actual exercici econòmic.

— Retornar, a En Pere Puig i Mestres, la quantitat de 166'70 ptes., import de la patent n.º 3040 de l'arbitri sobre circulació d'automòbils i altres vehicles, corresponent a la camioneta n.º 10952 B., durant l'actual exercici, per haver-lo satisfet anteriorment, segons patent n.º 1150, fent-se efectiva aquella quantitat amb càrrec a la part. 423 del Pressupost de despeses vigent.

— Retornar, a En Francesc Sans i Grau, la quantitat de 200 ptes., import de la patent n.º 1576 d'enginyer, corresponent a l'automòbil n.º 2682, per haver satisfet anteriorment l'arbitri sobre circulació d'automòbils per raó del dit vehicle, segons patent n.º 867, fent-se efectiva aquesta quantitat amb càrrec a la part. 423 del Pressupost de despeses vigent.

— Desestimar la instància signada per En Manuel Píol i Llorca, en representació de N'Antoni Pascual i Blay, encaminada a què es rebassi a la quantitat de 365'50 ptes. la de 865'50, import del dèbit principal, après del 15 per 100, i reintegrament per infracció dels preceptes reguladors de l'arbitri sobre circulació d'automòbils per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat.

— Retornar, al Dr. Josep Escarida Sinosiain, la quantitat de 100 ptes., meitat de l'import de la patent satisfeta per raó del seu automòbil n.º 7791, que li correspon satisfer en virtut de ço acordat pel Consell en sessió del dia 11 de setembre darrer, fent-se efectiva la dita quantitat amb càrrec a la part. 423 del Pressupost de despeses vigent, i notificant-se aquest acord a l'interessat i a l'Intervenció general.

(Sessió del dia 9 d'octubre de 1923.)

Retornar, a En Joan Medina i Montagut, la quantitat de 125 ptes., import de la diferència entre les 200 ptes. que satisféu per raó de la seva vuitarette n.º 9103 i les 75 import de la patent corresponent al dit vehicle, fent-se efectiva l'esmentada quantitat de 125 ptes. amb càrrec a la part. 423 del vigent Pressupost de despeses.

— Retornar, a En Jaume Medina i Montagut, la quantitat de 125 ptes., import de la diferència entre les 200 ptes. que satisféu per raó de la seva vuitarette n.º 7875 i les 75 import de la patent corresponent al dit vehicle, fent-se efectiva l'esmentada quantitat de 125 ptes. amb càrrec a la part. 423 del vigent Pressupost de despeses.

— Desestimar la instància d'En Joan Casanovas, endreçada a què es deixi sense efecte la multa imposada a l'automòbil de la seva propietat, n.º 8878, per haver circulat per la carretera de Montserrat a Montserrat sense estar proveït de la corresponent patent de l'arbitri sobre circulació d'automòbils per carreteres mancomunals.

— Desestimar la instància de Na Maria Orriols, interessant que se li condoni la multa de la doble quota de l'arbitri sobre circulació d'automòbils per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat, que se li imposa per haver circulat un camió de la seva propietat sense estar proveït de la patent del dit arbitri.

— Desestimar la petició d'En Domènec Llobet i Padró, encaminada a què es rectifiqui la quota assignada al camió n.º 4197, rebaixant-la a la corresponent als vehicles de capacitat interior a dues tones, per resultar que la seva capacitat de pes és de 2,800 quilos; i condonar al mateix interessat una de les tres quotes de l'arbitri sobre circulació d'automòbils i altres vehicles, que li fou imposada per haver circulat sense estar proveït de la corresponent patent l'automòbil n.º 3084 i els camions n.º 7214, 4197 i 4198; comunicant-se aquest acord al referit interessat com a resolució a la seva instància de 19 de setembre darrer.

— Desestimar la instància d'En Francesc Fontanet i Puig, interessant que se li retorni la quantitat de 200 pessetes, import de la multa que se li imposà per haver circulat l'automòbil n.º 394 de la matrícula de Lleida per la carretera de Gràcia a Manresa sense estar proveït de la patent sobre circulació d'automòbils i altres vehicles per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 29 d'octubre de 1923.)

EMPRÈSTITS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat de la relació de les obligacions de l'emprèstit de 60.000.000 de ptes., posades en circulació durant els mesos de juliol, agost i setembre del corrent any.

— Donar-se per informat dels títols posats en circulació dintre el corrent exercici, fins a 30 de setembre, en nombre de 8.205, amb un producte líquid de pessetes 2.924.697'50.

(Sessió del dia 8 d'octubre de 1923.)

Disposar que, pels mateixos motius que determinaren l'acord de 1.º de juny de 1921, quedí ampliada fins a 2.000.000 de ptes., la quantitat de què la Presidència pot disposar, dels cabals d'emprèstit, per a atencions ordinàries, amb el ben entès del seu posterior reintegrament.

— Disposar que el termini per al pagament de patents reduïdes per a la circulació dels automòbils dels metges de poblacions menors de 10.000 habitants, sigui de quinze dies, a partir de la data de presentació de la instància, i

que, transcorregut aquest termini, no tinguin dret els sol·licitants a cap reducció.

(Sessió del dia 30 d'octubre de 1923.)

PRÉSTECES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Procedir a la formalització del contracte de préstec de 500.000 ptes. que fa la Caixa de Pensions per a la Veïlla i d'Estalvis a la Mancomunitat, amb destinació a obres de l'edifici en construcció a les Corts, per a la Institució Maternal Catalana, autoritzant-se el senyor President perquè atorgui la corresponent escriptura pública, de conformitat amb les condicions fixades pel Consell en reunió del dia 27 de juliol propassat, amb totes aquelles altres clàusules que la Presidència judiqui pertinents, fent-se, però, especial constitució d'hipoteca sobre els terrenys i edificis de la Institució Maternal Catalana.

(Sessió del dia 8 d'octubre de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prorrogar per un mes, a comptar del dia 11 del mes que som, la llicència concedida a En Josep A. Pérez i Guillén, Caixer de la Mancomunitat de Catalunya, per afers particulars, sense sou, entenent-se que l'esmentat funcionari percebrà, durant aquest temps, la gratificació que té assignada per perjudici en la moneda, i que durant la seva absència i sota la seva responsabilitat el substituirà en el seu càrrec el Cap-pagador adscrit a la Secció de Caixa, Sr. Ignasi Reynals i Marco.

(Sessió del dia 2 d'octubre de 1923.)

Atesa la proposta del Tribunal competent, designat a l'efecte, renovar indefinidament el nomenament o ingrés definitiu del funcionari Sr. Alexandre Fargas i Barrera, Oficial adscrit a la Secció d'Intervenció, als efectes de l'art. 15 del Reglament d'Oficines.

(Sessió del dia 16 d'octubre de 1923.)

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

CRÒNICA OFICIAL

SUMARI

	Planes		Planes
PRESIDÈNCIA	337	Torre Mar'mon.....	347
Assumptes generals.....	337	Serveis tècnics d'Agricultura	347
Negociat d'Arquitectura.....	337	Servei de Repoblació forestal.....	347
Personal.....	338	Servei d'Arbres fruiters.....	347
Publicacions.....	338	Servei de Terra camps:	
		Plagues del camp.....	348
CULTURA I INSTRUCCIÓ	338	Campanyes de vulgarització.....	348
Serveis científic-administratius	338	Servei de Viticultura i Enologia.....	348
Servei de Meteorologia.....	338	Servei Acció social agrària.....	348
Oficina d'Estudis Jurídics.....	338	Laboratori d'anàlisis.....	349
Conservació i catalogació de monuments.....	338	Direcció dels Serveis tècnics.....	349
Consell de Pedagogia.....	338	Laboratori de Patologia vegetal.....	349
Junta de Ciències Naturals.....	339	Laboratori de Patologia animal.....	349
Comissió d'Educació General : Conferències populars.....	340	Institut de Mecànica aplicada agrícola.....	349
		Carsets.....	349
Museus, Biblioteques i Arxius	341	Servei de Ramaderia : Concursos de bestiar.....	349
Junta de Museus de Barcelona.....	341	Subvencions.....	350
Biblioteca del Consell de Pedagogia.....	342	TELÈFONS	350
» Popular de Borges Blanques.....	342	Treballs en curs i obres acabades.....	351
» » de Canet de Mar.....	342	FERROCARRILS	351
» » de Figueras.....	342	OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANJAMENT	352
» » d'Olot.....	343	CARRETERS, CAMINS I PONTS	352
» » de Pineda.....	343	Construcció.....	352
» » de Valls.....	343	Reparació i conservació.....	352
» » de Vendrell.....	343	Relació dels permisos despatxats durant el mes per la Direcció d'Obres públiques.....	356
Ensenyament	344	Arbrat.....	358
Ensenyament superior:		Material.....	358
Institut Escolar d'Estudis Superiors.....	344	Personal.....	358
Cursos monogràfics d'Alts Estudis i d'Intercauvi.....	344	BENEFICÈNCIA I SANITAT	359
Ensenyament normal:		Beneficència	359
Escola d'Estiu.....	344	Obres.....	359
Estudis Normals.....	345	Hospitals.....	359
Curs d'Etnografia.....	345	Manicomis.....	359
Ensenyament primari:		Personal.....	360
Escola Graduada de la Mancomunitat.....	345	Establiments de Beneficència.....	361
Ensenyament tècnic-industrial:		Sessions de les Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència:	
Escola del Treball.....	345	Barcelona.....	361
Escola local d'Indústries de Teixits de punt de Canet de Mar.....	345	Lleida.....	363
Universitat Industrial.....	345	Sanitat	364
Ensenyament comercial:		Servei de Sanitat.....	364
Escola d'Alts Estudis Comercials.....	345	Personal.....	364
Ensenyament professional:		 POLÍTICA SOCIAL	365
Escola Professional per a la dona.....	346	HISENDA	365
Ensenyament artístic:		Contingent.....	366
Escoles menors d'Arts i Oficis.....	346	Arbitris.....	366
Serveis de difusió i vulgarització:		Automòbils.....	367
Extensió d'Ensenyament tècnic.....	346	Caixa de Crèdit Comunal.....	368
Concursos, exposicions, etc.....	346	Propietats.....	368
Premis, beques i subvencions.....	346	Personal.....	368
AGRICULTURA	347		
Escola Superior d'Agricultura	347		

CRÒNICA OFICIAL

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY IV

NOVEMBRE MCMXXIII

NÚM. II

PRESIDÈNCIA

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prendre esment d'una comunicació de la Gerència de l'Autòdrom Nacional, regradant la cooperació de la Mancomunitat i el premi ofert per la Presidència amb motiu de les curses inaugurals.

— Donar-se per informat d'un ofici del Comitè d'Acció Catalana de Sud-Amèrica, felicitant el senyor President per la seva nova elecció i oferint el concurs d'aquella entitat, i un altre ofici del Club Català de Còrdova, donant compte de la nova constitució del seu Consell directiu.

— Donar-se per assabentat de les manifestacions de la Presidència respecte de les gestions realitzades a favor del Diputat de la Mancomunitat Sr. Francesc Xuclà i Granell, que havia estat detingut; a l'igual que les que a son dia realitza a favor del Diputat Sr. M. Masó i Llorens, per motiu semblant.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1923.)

Disposar que siguin satisfetes al Conseller Sr. Jaume de Ribà les dietes corresponents, per sortides fora del lloc habitual de residència, amb motiu de serveis per comanda expressa del Consell, corresponents als dies 8, 9, 10 i 11 del present mes, durant els quals verificà visites d'inspecció als Establiments de Beneficència de Lleida i al Manicomi de Sant Boi.

(Sessió del dia 12 de novembre de 1923.)

Donar-se per informat d'una comunicació del senyor Marquès d'Estella, Cap del Directori Militar, contestant l'exposició que la Presidència li trameté en compliment de deliberacions del Consell, referent a la situació de la llengua i de la bandera catalana, a conseqüència del decret sobre separatisme, acordant-se adjuntar aquella comunicació als antecedents reunits amb motiu de la qüestió de que es tracta, per a ésser tinguts en compte oportunament.

(Sessió del dia 13 de novembre de 1923.)

Autoritzar la Presidència perquè satisfaci el preu del Centre Espanyol de Londres, sol·licitant un lot de fotografies referents a Catalunya, per a l'exposició permanent que la Casa d'Espanya a aquella capital té

establerta a l'objecte d'estimular el turisme anglès, interessant-lo a conèixer el nostre país.

(Sessió del dia 19 de novembre de 1923.)

Feu constar en acta el Consell el seu sentiment per la mort del Diputat de la Mancomunitat Sr. Àngel Serraf Casanovas, acordant-se comunicar testimonis d'aquest acord a la família del qui fou benivolgut company nostre.

(Sessió del dia 26 de novembre de 1923.)

NEGOCIAT D'ARQUITECTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la relació de les quantitats que s'han d'abonar als Auxiliars del Negociat d'Arquitectura, amb càrrec a la part. 26 del Pressupost vigent, per hores de treball durant el mes d'octubre proppassat, a saber: Josep M. Camarasa, 130'50 hores a 1'75 ptes. l'hora, 228'37; Josep Sánchez, 119'50 a 1'75 ptes. l'hora, 209'12; Miquel Masden, 124 a 1'75, 217; Alfred Figueras, 145 a 1'75, 253'75; i Jaume Bonet, 164'50 hores a 2 pessetes l'hora, 329. Total, 1,237'24.

— Aprovar les relacions de les quantitats que s'han d'abonar a l'Auxiliar del Negociat d'Arquitectura senyor Ramir Faro, per despeses de viatge motivades per a prendre dades per a la formació del pressupost de reforma interior de la Casa de Misericòrdia de Girona, el dia 5 d'octubre proppassat, d'import 46'40 ptes., i per hores extraordinàries de treball en el mateix dia, d'import 12'50 ptes., a satisfar amb càrrec a la part. 26 del Pressupost vigent.

— Aprovar les relacions de les quantitats que s'han d'abonar a l'Auxiliar del Negociat d'Arquitectura senyor Josep M. Camarasa, per despeses de viatge motivades per l'atrencament de plans de la Casa de Beneficència de Tarragona i a l'Hospital de Reus, els dies 5 i 23 d'octubre proppassat, d'import 60'95 ptes., a satisfar amb càrrec a la part. 26 del Pressupost vigent.

— Aprovar les relacions de les quantitats que han d'abonar-se a l'Auxiliar del Negociat d'Arquitectura senyor Jaume Bonet, per despeses de viatge motivades per la comprovació de les obres que es fan al Manicomi de Salt, el dia 10 d'octubre proppassat, d'import pes-

setes 42'90, a satisfer amb càrrec a la part. 26 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 13 de novembre de 1923.)

plaga serà satisfeta amb càrrec al pressupost interior del Consell de Pedagogia.

(Sessió del dia 13 de novembre de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Instrucció pública, restablir la plaça d'Auxiliar segon del Departament d'Administració que va ésser amortitzada quan ocorregué la vacant per jubilació d'En Tomàs Remolí, el qual d'acord amb les bases per les que es regeix el Consell de Pedagogia, estava adscrit a l'Oficina de Presidència del dit Consell, amb el son de 3.000 ptes. anuals, i procedir a la immediata convocatòria del corresponent concurs, entenent-se que durant l'actual exercici econòmic la quantitat necessària per a la dotació de la dita

PUBLICACIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prendre esment d'una comunicació del Sr. Carmen Dore, Arxiver de la Municipalitat d'Alguer, regreçant l'exemplar del llibre *L'Obra realitzada*, que li fou ofert, i feliçitant la Mancomunitat per les bones iniciatives que expandeix.

— Acceidir a la petició de la «Sociedad Bilbaína», de Bilbao, sollicitant per a la seva biblioteca un exemplar del llibre *L'Obra realitzada*, encomanant-se a Majordomia que curi de l'efectivitat d'aquest acord.

(Sessió del dia 26 de novembre de 1923.)

CULTURA I INSTRUCCIÓ

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIU

SERVEI DE METEOROLOGIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la factura presentada per la casa Pere Sureda, per la construcció de deu abrics termomètrics amb llenya flandes pintada a l'oli, recoberts de zinc i amb frontisses i panys de llautó, destinats al Servei Meteorològic, d'import 2.100 ptes., a satisfer amb càrrec a la part. 155 (Emprèstit) de les Resultes del Pressupost 1922-23.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1923.)

contracte de rabassa morta; acordant-se passar un dels exemplars a l'Oficina d'Estudis Jurídics i un altre exemplar al senyor Director dels Serveis d'Agricultura.

(Sessió del dia 20 de novembre de 1923.)

CONSERVACIÓ I CATALOGACIÓ DE MONUMENTS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat d'un ofici de la Rynda. M. Abadessa del Reial Monestir de Santa Maria de Vallbona de les Monges, donant compte que el dia 26 del propassat mes d'octubre acabà la restauració i obra d'afiançament del cimbori-campanar d'aquell Monestir, i saludant amb aquest motiu la Mancomunitat de Catalunya; acordant-se regreçar els termes afectuosos d'aquella comunicació.

(Sessió del dia 13 de novembre de 1923.)

OFICINA D'ESTUDIS JURÍDICS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat d'una lletra de la Presidència de l'Institut de Reformes socials, en la qual es sollicita autorització per traduir al castellà, als efectes d'integrar la informació demanada a la Secció Agro-Social d'aquell Institut, referent al problema de la rabassa morta, el projecte preparat per l'Oficina d'Estudis Jurídics de la Mancomunitat, i acceidir a l'autorització que es demana, amb la condició que en la traducció castellana que s'interessa consti el caràcter especial del treball de l'Oficina Jurídica de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 19 de novembre de 1923.)

Donar-se per assabentat d'una comunicació del President del Sindicat Catòlic Agrícola d'Ordal, trametent exemplars d'un fulletó referent a l'avantprojecte de llei formulat per l'Institut Agrícola per a regular el

CONSELL DE PEDAGOGIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

El Conseller Sr. Noguer i Comet formulà una moció verbal interessant que el Consell de Pedagogia estudiï la manera de cooperar, si fos possible, a la iniciativa dels intel·lectuals catalans que organitzen a tot Catalunya un cicle de cursos de divulgació de la nostra llengua i de la nostra literatura.

El Conseller d'Instrucció pública Sr. Sol recullí la moció, oferint comunicar-la al Consell de Pedagogia i deliberar-la amb l'afecte que es mereix.

(Sessió del dia 12 de novembre de 1923.)

Atès el corresponent dictamen del Cap-Director d'Administració, aprovar les següents bases que hauran de regir les oposicions per a la provisió d'una plaça d'Auxiliar segon del Departament d'Administració, adscrit a l'Oficina de Presidència del Consell de Pedagogia, dotada amb el sou anual de 3,000 ptes., i amb opció als augmentos graduats reglamentaris.

1.ª Fins el dia 20 de desembre propiament, s'admetran en el Registre general de les Oficines de la Mancomunitat, a les hores d'oficina, les instàncies i documents que, ajustats a les disposicions vigents sobre paper sagellat i ús de còduls personals presentin els que vulguin prendre part a les oposicions. Els documents que els sol·licitants vulguin retirar hauran d'anar acompanyats de còpies en deguda forma.

2.ª Els aspirants hauran d'acreditar:

a) No excedir de quaranta anys, extrem que es justificarà per mitjà de la partida de naixement.

b) Trobar-se lliures del servei militar o estar-lo prestant en la situació corresponent, justificant-ho amb el certificat del Secretari de la Comissió Mixta de Recrutament respectiva o amb els documents lliurats per l'autoritat militar que correspongui, segons els casos.

c) Conèixer suficientment la llengua catalana per a parlar-la i escriure-la.

Podran presentar, demés, tots els documents que creguin convenients, com són els títols d'aptitud que poseixin i certificats de serveis que puguin constituir mèrits per a optar a la plaça.

3.ª Els aspirants admesos seran cridats a efectuar davant el Tribunal un exercici pràctic que consistirà en la redacció i escriptura a màquina, en català i castellà, dels documents que determini el Tribunal, sobre temes relacionats amb el servei propi del càrrec que es tracta de proveir.

4.ª Acabats els exercicis el Tribunal elevarà la corresponent proposta unipersonal al Consell permanent de la Mancomunitat, o proposarà que es declari desert el concurs si cap dels aspirants hagués estat qualificat amb prou aptitud.

5.^a El nomenament que s'obtingui en virtut d'aquestes oposicions, es farà en les condicions fixades en el Reglament d'Oficines de la Mancomunitat de Catalunya, i el fet d'adscriure el nomenat al servei de l'Oficina de Presidència del Consell de Pedagogia, s'entendrà sense perjudici que pugui ésser destinat a qual·sevol altre Oficina de la Mancomunitat sempre que s'estimi convenient.

(Sessió del dia 20 de novembre de 1923.)

Notícies i documents

DILIGÈNCIA. — No havent estat trobada la Srta. Anna Ribalta i Codorní, en l'adreça que havia deixat, 50 és, Carrereta de Múrcia, 55, Cièss (prov. de Múrcia), se la cita, per la present, perquè, en el termini improrrogable de quinze dies, a comptar de l'aparició del present advertiment a la CRÒNICA OFICIAL de la Mancomunitat, es presenti a la Secretaria d'Ensenyament primari i secundari (carrer d'Urgell 187, 2.ª, Barcelona), per a respondre al plec de càrrecs que se li fan en virtut d'expedient amb referència a la seva gestió de directora de la Biblioteca Popular de Sallent. — Barcelona, 10 de desembre de 1923. — El Secretari d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, *Alexandre Galt*.

JUNTA DE CIÈNCIES NATURALS

Notícies i documents

Sessió del dia 30 de juny de 1923. — Fou celebrada amb assistència dels Vocals Srs. Barbey, Bofill i Pichot,

Catarach, i Casurro, actuant de Secretari el que ho és accidentalment, N'Ignasi de Sagarra.

Llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior, es prengueren els següents acords:

Examinar les notes de preu de les reparacions més urgents a fer en les instal·lacions de la Col·lecció zoològica, presentades pel senyor Director d'aquell servei, i que, amb tota urgència, siguin fetes les reparacions a totes les gàbies, menys l'ocellera circular i l'edifici dels lleons, i que la part de paleta sia feta per administració i utilitzant materials del Municipi, tal com proposa el dit senyor Director, tota vegada que el conjunt de despeses no excedeixi de les 25,000 ptes. destinades al tal objecte; i encarregar de la realització el senyor Director de la Col·lecció zoològica, d'acord amb la Comissió executiva.

Informada pel senyor Secretari, del molt avançades que estan les obres al Departament de botànica i de la Secció malacològica i, també, de que el projecte de transformació de l'edifici del Museu de Catalunya, fet pels senyors Arquitectes assessors de la Comissió de Cultura, està quasi enllestit, i que les obres per a la nova adaptació podran començar per la tardor. I ateses aquestes manifestacions, el Vocal Dr. Casurro, exposà la conveniència de què fos estudiat, pel personal tècnic del Museu, el millor aprofitament dels nous locals, i que es posés al corrent de tot el que es refereixi amb les modernes exhibicions als Museus similars, i, al tal objecte, proposà, i fou acordat per la Junta, que el personal tècnic que li pertocgui, visiti els principals Museus de l'estranger per documentar-se abastament i facilitar al senyor President per poder lliurar, a aquest objecte, fins a 10,000 ptes.

Acordat que l'Aquàrium sigui reparat degudament, i que Secretaria vegi el contracte que féu l'Excm. Ajuntament amb l'empresa arrendatària dels Jardins del Parc, per si hi ha lloc a poder disposar de les grutes de la cascada, en el qual cas podria traslladar-se i ampliar-se la instal·lació de l'Aquàrium. Així mateix, acordar que la cura i direcció d'aquest servei passi al Museu.

Examinat un pressupost dels pintors Solanas i Pla, per decorar la Secció malacològica, pel preu de 1,470 pessetes, acordar encarregar aquell treball als esmentats industrials.

Vistos els pressuposts per a la construcció d'una porta-vidriera que tanqui la Secció malacològica, presentats pels fusters Srs. Pidemunt, Moncanut i Arasa, encarregar l'esmentat treball a la casa Moncanut, per oferir el preu més avantatjós.

Informada, pel senyor Secretari, d'una comunicació de l'Industrial Sr. Arasa, dient que té finits ja els deu armaris que li encarregà la Junta, i que no pot fer-ne rames al Museu atesa l'actual vaga de transports, i sol·licita el pagament de llur import, notificar al senyor Arasa que faci una declaració de com respon dels esmentats armaris mentre duren les circumstàncies anormals, i que el Cap del Departament de Geologia inspeccioni i certifiqui que els armaris són executats degudament. Previs aquests requisits, el Sr. Arasa podrà percebre la meitat de l'import total.

Abonar a l'Industrial Sr. Moncanut, la quantitat de 7,000 ptes., a compte dels seus treballs a la Secció malacològica, d'acord amb el que es convingué amb el dit senyor.

Assabentada, pel senyor Secretari, de l'informe del Cap del Departament de Geologia, referent a la petició de gratificació a En Josep Sabater, proposada pel Director del Servei del Mapa Geològic, en la sessió anterior, acordar que el Conservador de Geologia proposi la quantitat que cregui que s'ha d'abonar a M. Sabater, per la col·laboració prestada.

Assabentar-se de la comunicació del senyor Secretari de l'Ajuntament, que notifica l'acord pres en Consistori de 7 de març darrer, de la permuta de Francesc Carl, mossos del Parc zoològic, amb Font, guàrdia urbà, nomenant-se a cada un d'ells per als càrrecs que fa referència la permuta, i deixar en suspens el tractat d'aquest afer fins que sia informada pel Vocal Sr. Palau.

Vista una comunicació de la Direcció del Parc zoològic, demanant vèstits d'istiu per al personal d'aquell Servei, i atesa igual petició del personal del Museu, acordar que sien concretades les dites peticions, i que es resolgui segons cregui procedent la Comissió executiva.

Passar a l'Ajuntament les instàncies del gualta de nit del Museu de Catalunya, Roc Lleó, i del mossos Joan Ribalta, que demanen permutar els seus serveis.

Assabentar-se, pel senyor Secretari, d'una petició de la Directora de la Casa de Cultura, de Santa Coloma de Farnés, demanant les publicacions de la Junta per a la Biblioteca d'aquella institució, i accedir-hi.

Assabentar-se, també, que el Regent de Petrografia, Dr. San Miguel de la Cámara, es trasllada a la província de Burgos, per fer-hi una tanda d'excursions, el mes de juliol.

Acordar pagar una factura del fuster Josep Pidemunt, de 551'90 ptes., per treballs al Museu.

Aprovar, també, les factures de Domènech, que importen 551'50 ptes., també per treballs al Museu.

Finalment, designar la Ponència executiva que actuarà en el període d'istiu, composta dels Srs. President, Tresorer i Secretari.

Aprovar els comptes dels Departaments i altres Seccions del Museu, que restaven sobre la taula des de l'anterior sessió.

Sessió del dia 26 d'octubre de 1923. — Fou celebrada amb assistència dels Vocals Srs. Bofill i Matas, Bofill i Pichot, Cazorro, Jansana, Llenas, i Valls i Taberner, actuant de Secretari, el que ho és accidentalment, Dr. Font i Quer.

El senyor Secretari excusà l'absència del Sr. Amargós, el qual assistí puntualment a dos quarts de sis, i no pogué esperar per haver de presidir a la mateixa hora la Comissió de Cultura.

Llegida l'acta de la sessió anterior, és aprovada amb la següent esmena del Dr. Cazorro: «que el dit Sr. Cazorro proposa la realització d'un viatge d'estudi a l'estranger, però no facultar a la Presidència per a lliurar, per aquest concepte, fins a 10,000 ptes., que això fou acord de Junta.»

Llegits, pel senyor Secretari, els articles pertinents de l'Estatut, i aixecada prèviament la sessió perquè els senyors Vocals es posessin d'acord, són els llegits unànimement, per als càrrecs que s'indiquen, els senyors següents: Lluís Amargós, President; Manuel Cazorro, Vicepresident; Aníbal Par, Tresorer, i Josep M. Bofill i Pichot, Bibliotecari.

Per a la Comissió de Publicacions són elegits els senyors Bofill i Pichot, Cazorro i Llenas.

Seguidament, es prengueren els següents acords: Acordar que el Sr. Aníbal Par, Tresorer, es faci càrrec dels cabals de la Junta, i que comunicis l'estat de caixa en la sessió pròxima.

Havent demanat algun senyor Vocal si el personal afecte als serveis de la Junta assisteix reglamentàriament a l'oficina, i llegits pel senyor Secretari els horaris d'assistència del sudit personal, acordar que en la sessió vinent siguin revisats els dits horaris d'assistència, i, mentre tant fer aïment a tots que procurin d'assistir puntualment. Per acord exprés de la Junta, els Srs. Vocals podran constituir-se tots els dies i a tothora en inspectors del personal, al qual efecte requeriran la presen-

cia del Director del Museu per a les visites llurs als Laboratoris i Oficines.

Informada la Junta, pel senyor Secretari, de la urgència de posar vidres als armaris ja construïts per a la Secció malacològica, tota vegada que cal fer l'ingrés de la «Col·lecció de Mol·luscos» del Sr. Bofill i Poch, solament ajornat per falta de moblatge, acordar que la mateixa casa Rull, que ha posat les vidrieres al Departament de botànica s'encarregui de les de malacològica, i que les despeses siguin amb càrrec al Pressupost extraordinari 1920-21.

Celebrar les altres sessions de la Junta els divendres, a l'hora de consuetud, i la pròxima, el segon divendres de novembre.

COMISSIÓ D'EDUCACIÓ GENERAL

Notícies i documents

CONFERÈNCIES POPULARS

Han estat celebrades les conferències d'higiene i de cultura cívica que havia organitzat la Comissió d'Educació General de la Mancomunitat de Catalunya. En totes assistí nombrosa concurrència, homes i dones, sense distinció d'estaments.

Aquestes conferències han estat donades en quatre circuits:

Per l'Urgell

Vilanova de Bellpuig. — Ha estat celebrada la conferència a l'espaiosa sala del cafè, assistint-hi unes tres-centes cinquanta persones, homes, dones i infants. L'Ajuntament en ple hi assistí, també.

Sant Martí, prop de Maldà. — Fou celebrada en la sala del Foment. L'Ajuntament hi assistí, i hi havia una munió de prop de cinc-centes persones. El Regidor Sr. Vallverdú obrí l'acte.

Bellpuig. — Aquí la concurrència fou bastant nombrosa, celebrant-se l'acte en el cinema Suis, davant una cent cinquanta d'homes. El senyor Secretari féu la presentació.

Aquestes conferències foren il·lustrades amb projeccions.

Per Les Garrigues

Vinaixa. — Feta la presentació pel senyor Batlle, el qual era acompanyat de l'Ajuntament i dels senyors Rector i Mestre, Metge, i Caporal de la guàrdia civil, es donaren les dues conferències davant unes cinc-centes persones.

Viladell. — La sala del cafè s'omplí de gom a gom. Com en l'anterior, hi eren presents totes les autoritats, civils, militars, eclesiàstiques. El senyor Alcalde obrí l'acte.

Aitò. — A la gran sala del Sindicat agrícola es congregaren més de cinc-centes persones; parlant abans de les conferències, el Sr. Batlle, i, en acabat, el Sr. Capdevila, President del Sindicat. Així mateix, hi havia les autoritats de la població.

Tret de la darrera, aquestes conferències també foren il·lustrades amb projeccions.

Pel Camp de Tarragona

Bonastre. — Al cafè de can Casals, es reuniren unes dues-centes persones, amb assistència de l'Ajuntament.

Salomó. — Foren donades en el local conegut per d'Estrelles, amb un nombre d'assistents proximalment com l'anterior, algunes dones i infants, i assistint-hi l'Ajuntament.

Morrell. — En el local del Centre Agrícola es congregaren cap a trescents homes, fent la presentació el Batlle Sr. Valldosera, que assistí a l'acte amb l'Ajuntament, amb els senyors Metge, Rector i beneficiat, i el Caporal de la guàrdia civil.

Cañal. — Foren donades les conferències en el cafè del Foment, en la que hi havia més de cent cinquanta homes, amb nombroses representacions.

Secuía. — En les escoles foren donades les conferències, assistint-hi prop de trescentes persones, amb les autoritats de la població.

Les dues primeres d'aquestes conferències foren il·lustrades amb projeccions.

En tots aquests onze pobles, de reduït nombre d'habitants, ultra les dues conferències, donades per dos conferenciants, foren repartides fulles contenint temes relatius a aquelles.

MUSEUS, BIBLIOTEQUES I ARXIVS

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat, als efectes corresponents, de les comunicacions de la Junta de Museus de Barcelona, participant la seva nova constitució i distribució de les Comissions especials, i saludant amb aquest motiu la Mancomunitat.

(Sessió del dia 19 de novembre de 1923.)

Notícies i documents

Sessió del dia 15 de novembre de 1923. — Va presidir-la, accidentalment, l'Il·ltre. Sr. Vice-president Ricard de Capmany (havent excusat la seva concurrència a l'acte el M. Il·ltre. Sr. Josep Llimona), amb assistència dels Il·ltsres. Srs. Joan Campanyà, Ferran Valls i Taberner, Ferran de Sagarra i de Siscar, Josep M.ª Bassols i Iglesias, Ramon d'Alós, Manuel Viga i March, Joan Llimona i Bruguera, Manuel Rodríguez i Codolà, Lluís Maslars, Carles Pirozzini i el Director dels Museus, Secretari, Sr. Joaquim Folch i Torres.

Després d'aprovar l'acte de la sessió anterior, es prengueren els següents acords:

Llegida la comunicació remesa per l'Il·ltre. Sr. Alfons Par, excusant-se d'acceptar el càrrec de Tresorer que se li havia conferit en l'anterior Sessió de reconstitució de la Junta, al·legant la circumstància d'estar exercint el càrrec de President de M. Il·ltre. Comissió d'Hisenda, prendre en consideració el motiu al·legat per a la seva susdita renúncia, i procedir a la designació de persona que exercís el càrrec de referència, acordant-se, per unanimitat conferir-lo a l'Il·ltre. Sr. Vocal Vice-president Ricard de Capmany, expressant al Sr. Par l'agraïment a què s'ha fet acreder per la confiança que, segons els termes de son esmentat escrit, s'ha servit demostrar envers els honorables components de la Junta per a l'acompliment de son comès.

Assabentar-se de la comunicació de l'Excm. Ajuntament, relativa a què li sien satisfetes, com a subvenció global, les consignacions del Pressupost en el present exercici.

Assabentar-se, també, de la notificació de la Direcció-

Secretaria, relativa a la terminació dels treballs d'arrendament, trasllat i instal·lació, en el Museu de la Ciutadella, de les pintures murals romàniques de Catalunya, i dictamen sobre la realització dels dits treballs, acompanyat d'informe sobre l'estat de compliment del contracte establert per a la pràctica d'aquests, i acordar transmetre el dictamen de referència als Il·ltsres. Srs. Vocals Ponents de l'assumpte, a fi que, sobre les informacions que en aquest es fan, puguin proposar la definitiva resolució a adoptar, i, demés, que una delegació de la Junta, amb la Presidència i els Il·ltsres. Srs. Regidors que formen part de l'Entitat, visitin a l'Excm. Sr. Alcalde per a informar-lo de la instal·lació de les pintures murals en el Museu de la Ciutadella, convidant-hi al dit senyor Alcalde i al senyor President de la Mancomunitat, perquè concorrin un dia al dit Museu a examinar els susdits exemplars.

Consignar en acta i significar, a la Prof.ª N.ª Adelaida Ferré, la complença de la Junta per son donatiu d'una col·lecció de «Goigs», composta de nou cents quaranta quatre exemplars, amb setanta quatre proves moltes i disset duplicats, els quals, de remarcable valor iconogràfic i folklòric, en incorporar-se a la ja molt nodrida col·lecció del nostre Museu, li fan assolir una gran importància, dins la imagerie religiosa popular, en l'inventari de la riquesa artística catalana; a l'Il·ltre. Sr. Ramon de Sagarra i de Siscar, per la seva ofrena, d'una roca amb inscripció romana, procedent d'una pedrera de Montigall, en el terme de Badalona; a l'Excm. Sr. President de la Mancomunitat de Catalunya, per un exemplar que ha remès, amb destinació a la Biblioteca, d'un catàleg d'antiquitats egípcies; al M. Il·ltre. Sr. President de la Comissió Municipal de Foment, per una pedra esculpida, trobada en les excavacions de les obres que s'efectuen en la Via Laietana, encunament amb el carrer de Sant Francesc; i al Sr. P. Bosch i Gimpera, pel donatiu d'algunes obres il·lustrades, amb destinació a la Biblioteca del Museu.

Accedir, de bon grat, a la petició formulada per l'Il·ltre. Sr. Degà de la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat de Barcelona, sol·licitant que el Catedràtic de Numismàtica d'aquella Facultat pugui obtenir impronts de la col·lecció musulmana del Museu de la Ciutadella.

Solmetre, a la Comissió d'Art contemporani de la Junta, prèviament a la seva resolució, la petició formulada per N.ª Ernest Soler de les Cases, per a obtenir còpia del quadre de Fortuny «La Vicaria».

Encomandar proves i demanar condicions a diverses cases tipogràfiques, respecte la publicació del catàleg de pintura romànica sobre taula, del Museu de la Ciutadella, amb reproduccions en tricornia, assegurant la perfecció del treball, el cost equitatiu i el lliurament extricte en el termini que es concerta.

Per els treballs necessaris per a la conservació dels frescos de Carracci, del Museu de la Ciutadella, que són diposit fet per l'Acadèmia Provincial de Belles Arts.

Aprovar la delegació que, en son dia, va conferir la Presidència a l'Il·ltre. Sr. Vocal Jeroni Martorell, perquè assistís, en representació de la Junta, a la inauguració del monument que s'ha erigit, a Vilanova i Geltrú, a la bona memòria de l'honorable patrici, ex-component de la Junta de Museus de Barcelona, l'Il·ltre. Sr. Josep Pont i Gumà.

Dirigir-se en sol·licitud, de què, en atenció als diversos serveis prestats pel difunt funcionari de la Junta, Sr. Francesc Guasch i Homs, Conservador del Palau de Belles Arts, es concedeixi a la seva vídua la pensió que correspongui als funcionaris amb vint anys de servei, car per a complir el dit període de temps li mancava al Sr. Guasch tan sols tres mesos, podent-se considerar, segons precedents, com any sencer l'any comen-

cat, majorment en aquest cas en què la Junta de Museus considera mereixedora d'aquest tribut la memòria de tan compidor funcionari, el qual, demés, amb anterioritat a un nomenament de funcionari municipal, havia prestat ja, com artista, estables serveis purament desinteressats per al major èxit de les Exposicions Internacional d'Art, amb treballs que representen un temps molt superior en extensió i profits als tres mesos esmentats que resten per al temps reglamentari de la concessió que s'interessa.

BIBLIOTECA DEL CONSELL DE PEDAGOGIA

Notícies i documents

El moviment d'aquesta Biblioteca, durant el mes de novembre, ha estat el següent:

Llibres consultats a la Biblioteca: Obres generals i Llibres d'infants, 70; Filosofia, 11; Religió, 5; Pedagogia i Ciències socials, 107; Filologia, 14; Ciències pures, 85; Ciències aplicades, 40; Belles Arts, 49; Literatura, 48; i Història-Geografia, 52. Total, 481 llibres.

Servei de préstec: Obres generals i Llibres d'infants, 52; Filosofia, 30; Religió, 7; Pedagogia i Ciències socials, 129; Filologia, 15; Ciències pures, 93; Ciències aplicades, 54; Belles Arts, 49; Literatura, 168; i Història-Geografia, 81. Total, 678 llibres.

El nombre d'assistents a la Biblioteca ha estat 620, i els lectors inscrits, 48.

BIBLIOTECA POPULAR DE BORGES BLANQUES

Notícies i documents

Durant el mes de novembre, han concorregut a la Sala de lectura, 609 lectors: 56 homes, 6 dones i 547 infants, els quals han consultat 754 obres, o sia: 10 de Coneixements generals, 1 de Ciències socials, 4 de Filologia, 3 de Ciències aplicades, 10 de Belles Arts, 8 de Literatura, 10 d'Història i Geografia i 609 llibres d'infants. Han consultat diaris i revistes, 17 lectors.

Han utilitzat el Servei de préstec, 37 homes, 14 dones i 12 infants, havent-se'n emportat a domicili 63 obres.

De la Central de Biblioteques Populars s'ha rebut el llibre de J. Martorell, *Anterior: de l'Arxiu de la Mancomunitat, L'obra realitzada. Anys 1914-1923*, i de la Cambra de Comerç i Navegació, un exemplar de la *Memòria. Any 1922*.

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir una llicència de tres mesos per assumptes particulars, a la Bibliotecària auxiliar de la Biblioteca Popular de Canet de Mar, Srta. Maria Roca i Rosell, a partir del dia 26 de novembre actual, entenent-se que els vint-i-cinc primers dies de la llicència són amb sou i els seixanta cinc restants sense sou.

— Aprovar, per a formar part de la Ponència d'Educació Física, d'acord amb l'art. 4.º del seu Reglament, la designació dels Vocals següents: Dr. Jesús M. Bellido, proposat per la Comissió d'Educació General; Sr. Gaspar Rosés, Diputat proposat pel Consell de Pe-

dagogia; Sr. Lluís Nicolau d'Oliver, Diputat, i Sr. Josep A. Trabal, Vocals tècnics proposats pel mateix Consell, i Dr. Joan Farnés i Sr. Enric Losantos, proposats per la Confederació Esportiva de Catalunya.

(Sessió del dia 19 de novembre de 1923.)

Notícies i documents

Durant el mes de novembre han concorregut a la Biblioteca 1,145 lectors: 146 homes, 120 dones i 879 infants.

S'han llegit en conjunt 2,701 llibres: 2,425 a la Sala de lectura i 276 a domicili.

Els llegits a la Sala de lectura, per ordre de preferència, són els següents: 2,005 llibres d'infants, 110 de Literatura, 91 de Filologia, 77 de Belles Arts, 52 de Coneixements generals, 35 d'Història i Geografia, 20 de Ciències aplicades, 16 de Ciències teòriques, 9 de Religió, 7 de Filosofia i 3 de Ciències socials.

Han llegit diaris i revistes, 102 lectors.

Els llibres llegits a domicili, són els següents: 126 de Literatura, 84 d'infants, 31 d'Història i Geografia, 13 de Belles Arts, 6 de Coneixements generals, 6 de Ciències socials, 2 d'Història i Geografia, 6 de Ciències teòriques, 4 de Filosofia, 3 de Ciències aplicades i 1 de Religió.

Han utilitzat el Servei de préstec 100 lectors: 59 homes i 50 dones; havent-hi hagut 13 inscrits nous: 9 homes i 4 dones.

De la Biblioteca de Catalunya s'han llegit 10 llibres, i de la Biblioteca del Consell de Pedagogia, 3.

De la Central de Biblioteques s'ha rebut una remesa de 69 obres, que fan 57 volums i 32 fulletons.

També s'han rebut els següents donatius: de Na Maria Domènech de Canelles, la seva obra *Gripaus d'Or*, i de la Cambra de Comerç i Navegació, de Barcelona, *Memòria. Any 1922*.

El dia 2 de novembre, tercer Aniversari de la constitució del Patronat de la Biblioteca, hi hagué reunió de senyors Patrons, per procedir a la nova elecció de President i Secretari; havent-hi assistit els senyors següents: Ricard de Cammany, Diputat de la Mancomunitat; Antoni Bachs, Alcalde i President honorari; Francesc Serra, President; Josep Fors, Secretari; Francesc Bonnemaison, vídua de Verdader; Júlia de Montaner de Cammany i Josep M.ª Pujades, Vocals. Sortiren recollits els senyors que ocupaven el càrrec fins ara.

El dia 4, al matí, tingué lloc la segona sessió de contes per a infants.

El dia 30 féu la visita d'inspecció a aquesta Biblioteca, N. Alexandre Gali i Coll, Secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari.

BIBLIOTECA POPULAR DE FIGUERES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Instrucció pública, i en mèrits del concurs celebrat a l'efecte, nomenar la senyoreta Aurèlia Sabanés i Durich per al càrrec de Directora de la Biblioteca Popular de Figueres, amb el sou anual de 3.000 ptes.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1923.)

Notícies i documents

Durant el mes d'octubre, la Biblioteca s'ha vist concorreguda per 1,215 lectors: 841 homes, 163 dones i 211

infants. Les obres llegides són, 1,739, repartides com segueix: Llibres d'infants, 562; Obres generals, 78; Filosofia, 8; Religió, 8; Ciències socials i Dret, 27; Filologia, 52; Ciències pures, 92; Ciències aplicades, 149; Belles Arts, 163; Literatura, 396; i Història i Geografia, 201.

Han llegit diaris i revistes, 279 lectors.
En préstec han estat deixades 116 obres: 6 Llibres d'infants, 2 de Ciències socials, 1 de Ciències pures, 16 de Ciències aplicades, 89 de Literatura i 3 d'Història i Geografia. Han utilitzat aquest Servei, 38 homes i 71 dones.

Els novament inscrits al Servei de préstec durant el mes d'octubre, són 13.

S'ha rebut de la Mancomunitat de Catalunya, *Compilació dels serveis mancomunals d'interès directe pels Municipis de Catalunya i Projectes d'acords presentats a l'Assemblea en la seva dinovena reunió, i acords que recaigueren. (Agost 1923).*

— Durant el mes de novembre, la Biblioteca s'ha vist concorreguda amb els següents llegidors: Homes, 887; dones, 231; infants, 187. Total, 1,305.

Han consultat 1,752 obres, repartides així: Llibres d'infants, 538; Obres generals, 86; Filosofia, 9; Religió, 1; Ciències socials, 20; Filologia, 62; Ciències pures, 98; Ciències aplicades, 134; Belles Arts, 193; Literatura, 365; i Història i Geografia, 224.

Lectors de periòdics i revistes, 405.

Han usat el Servei de préstec, 123 llegidors, que han llegit 128 obres: Llibres d'infants, 25; Obres generals, 5; Filosofia, 1; Ciències socials, 2; Ciències pures, 1; Ciències aplicades, 6; Belles Arts, 4; Literatura, 75; i Història i Geografia, 9.

S'han redactat 84 còdules.

La Biblioteca s'ha enriquit amb els següents donatius: de J. E., *Conversacions familiars sobre Geologia*; F. de Xion, *La bella dormia en el bosque*; Mancomunitat de Catalunya, *Compilació dels serveis mancomunals d'interès directe pels Municipis de Catalunya i L'obra realitzada*.

El dia 17 prengué possessió del seu càrrec de Directora d'aquesta Biblioteca, la Srta. Aurlia Salanés.

Han visitat la Biblioteca, 25 persones.

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Notícies i documents

Durant el passat mes de novembre, han concorregut a aquesta Biblioteca, 353 llegidors: 172 homes, 23 dones i 158 infants. Les obres llegides, són: Llibres d'infants, 440; Obres generals, 26; Ciències socials, 2; Filologia, 2; Ciències pures, 5; Ciències aplicades, 16; Belles Arts i Esports, 101; Literatura, 34; i Història i Geografia, 37. Total, 663.

74 lectors han llegit exclusivament periòdics i revistes. Han utilitzat el Servei de préstec, 135 llegidors, els quals han llegit 21 Llibres d'infants, 10 Obres generals, 9 de Filosofia, 4 de Religió, 2 de Ciències socials i Dret, 3 de Filologia, 7 de Ciències pures, 18 de Ciències aplicades, 14 de Belles Arts, 75 de Literatura i 20 d'Història i Geografia. Total, 183.

S'han inscrit novament en el sudit Servei de préstec, 2 lectors.

Han ingressat a la Biblioteca, 101 volums.

S'han redactat 56 còdules.

S'ha repartit unes 70 llistes de llibres sobre Ciències físiques i químiques, existents a la Biblioteca.

BIBLIOTECA POPULAR DE PINEDA

Notícies i documents

En el mes d'octubre, han concorregut a la Biblioteca 413 lectors: 123 homes, 56 dones i 234 infants. Els visitants han estat 36.

El nombre d'obres llegides, és de 617: 401 Llibres d'infants, 7 d'Obres generals, 15 de Filosofia, 1 de Religió, 14 de Ciències socials i Dret, 1 de Filologia, 2 de Ciències pures, 14 de Ciències aplicades, 32 de Belles Arts, 89 de Literatura i 40 d'Història i Geografia. Les publicacions periòdiques han estat llegides per 104 lectors: 69 homes, 15 dones i 20 infants.

S'han rebut dues obres en préstec de la Biblioteca de Catalunya.

S'ha rebut un lot de llibres procedent de la Direcció Tècnica de Biblioteques Populars. De la Mancomunitat de Catalunya s'han rebut les obres següents: *Compilació dels serveis mancomunals d'interès directe pels Municipis de Catalunya i Projectes d'acords presentats a l'Assemblea en la seva dinovena reunió, i acords que recaigueren; L'obra realitzada*. Per a la col·lecció local, s'ha rebut el llibre *Nuestra Señora de Cabrera*, de Mn. Fortià Solà, donatiu de la Srta. Llorenç de Serra.

El dia 9 han quedat terminades les vacances reglamentàries de quinze dies, que havien estat concedides a la Directora d'aquesta Biblioteca Popular. Durant aquests dies la Biblioteca ha estat regentada per la Srta. Teresa Cabanach, alumna de tercer any de l'Escola Superior de Biblioteccàries.

— Durant el mes de novembre han acudit 354 lectors a la Biblioteca: 139 homes, 43 dones i 172 infants. Els visitants han estat 17.

S'han llegit 512 obres: 295 Llibres d'infants, 15 d'Obres generals, 25 de Filosofia, 17 de Ciències socials i Dret, 9 de Ciències pures, 16 de Ciències aplicades, 17 de Belles Arts, 62 de Literatura i 56 d'Història i Geografia. Les publicacions periòdiques han estat llegides per 85 homes, 24 dones i 22 infants. Total, 131 lectors.

Els dies 11 i 18, el Prof. Sr. Pau Vila ha donat dues conferències sobre el home i la Serra.

S'ha rebut el *Bulletí de noves adquisicions de la Biblioteca de Catalunya*, any 1922, i *Interiors*, de Jeroni Martorell, procedents de la Direcció tècnica de Biblioteques Populars.

Des del dia 17 la Biblioteca queda oberta al públic des de dos quarts de dotze del matí a dos quarts d'una de la tarda, i de quatre a vuit de la tarda, tots els dies, exceptuant els dilluns, que és oberta de quatre a vuit, i els dimenges, de dos quarts de deu a dos quarts d'una.

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el pressupost de 440 ptes., presentat per l'Arquitecte dels Serveis de Cultura per a la reparació del sostre de la Biblioteca Popular de Valls, podent procedir-se a la dita reparació, la despesa de la qual serà satisfeta amb càrrec a la part 126 (Emprèstit) del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1923.)

BIBLIOTECA POPULAR DE VENDRELL

Notícies i documents

Ha estat concorreguda, aquest mes de novembre, per 1,032 llegidors: 341 homes, 260 dones i 431 infants.

Han estat consultades 1.132 obres, repartides com segueix: Llibres d'infants, 650; Literatura, 257; Història i Geografia, 60; Ciències aplicades, 45; Belles Arts i Esports, 36; Obres generals i Enciclopèdies, 33; Ciències teòriques, 21; Filologia, 13; Dret i Ciències socials, 8; Filosofia, 5 i Religió, 4.

Lectors de revistes i periòdics, 185 homes i 78 dones. Han fet ús del servei de préstec, 20 homes i 23 dones, i han consultat 85 obres.

De la Mancomunitat de Catalunya, s'han rebut els tres volums que contenen *L'Obra realitzada. Any 1914-1923*.

De la Direcció tècnica de Biblioteques Populares s'ha rebut un lot de llibres que conté 70 obres.

Dels dies 19 al 24 fou donat l'anunci curset de «Cuina», i per l'èxit que ha assolit, és segura la celebració d'un altre semblant, en el proper any 1924.

ENSENYAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prendre esment d'una comunicació de l'Associació Protectora de l'Ensenyança catalana, cridant l'atenció de la Mancomunitat sobre les darreres disposicions del Govern de l'Estat espanyol, referents a ensenyança, i d'un informe del senyor Secretari d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, referent a l'abast de les al·ludides disposicions; i unir aquests escrits als altres elements que es recullen, als efectes de l'acord pres en la sessió anterior fixant l'orientació del Consell en aquesta matèria.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1923.)

Donar-se per assabentat de l'estat global de la matrícula a les Escoles de la Mancomunitat, per al curs de 1923-24, que dona un total de 1.669 alumnes, distribuïts en la següent forma: Escola d'Indústries tèxtils i tintories, 60; Escola de Directors d'Indústries químiques, 208; Escola Superior dels Bells Oficis, 59; Escola tècnica d'Oficis d'Art, 159; Institut d'Electricitat i Mecànica aplicada, 84; Escola d'Alts Estudis Comercials, 72; Tres cursos de la secció preparatòria, 72; Estudis normals, 33; Escola Superior d'Agricultura, 62; Escola Superior de Bibliotecaris, 31; Escola d'Infermeres, 26; Escola del Treball, 883; i Escola de Tenerife, 10.

(Sessió del dia 20 de novembre de 1923.)

Donar-se per assabentat del resum dels alumnes matriculats a les Escoles de la Mancomunitat que s'esmenten, durant el curs acadèmic 1923-24: Escola d'Administració, 51; Escola Professional per a la Dona, 112; Estudis normals, 33; Escola d'Ensenyament tècnic, 180; Escola graduada, 147; fent un total de 523 matriculats, els quals, sumats als 1.669 corresponents a les Escoles de què s'assabentà el Consell en anteriors reunions, donen un total definitiu de 2.192 matriculats.

(Sessió del dia 26 de novembre de 1923.)

ENSENYAMENT SUPERIOR

Acords del Consell Permanent

INSTITUCIÓ ESCOLAR D'ESTUDIS SUPERIORS

Acordà el Consell:

Completant l'acord de 15 d'octubre proppassat, referent a l'organització d'estudis a la Institució Escolar

d'Estudis Superiors, disposar que siguin retribuïts amb una indemnització de 500 ptes. anuals, cada un dels professors Drs. Sayé, Coll i Rodés, Griera, i Bosch Gimpera, i l'Institut de Biologia, encarregats de la direcció dels estudis dels escolars admesos, posant-se demés a llur disposició fins a 500 ptes. més per a possibles despeses de material especial i necessari per als respectius ensenyaments.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1923.)

CURSOS MONOGRÀFICS D'ALTS ESTUDIS I D'INTERCANVI

Acordà el Consell:

Consignar, amb càrrec a la part. 129, les quantitats que s'esmenten, destinades a l'objecte que es detalla: 500 ptes. per un curs sobre «Introducció a l'estudi de l'establiment dels textos llatins clàssics, encomanat al Dr. Joaquim Balcells, Professor a la Universitat de Barcelona.

1.000 ptes. per un curs sobre «L'edició dels clàssics grecs i llatins a França», encomanat a M. Jean Malve, Director de les edicions dels clàssics que publica l'Associació Guillaume Budé, de les Universitats franceses.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1923.)

Donar-se per assabentat, amb satisfacció, d'una comunicació del Sr. Jame H. Hyde, oferint, en nom del President Lowell, de la Universitat de Harvard, la visita del Prof. Kingsley Porter a Barcelona, el mes de febrer de l'any 1924, per a professorar-hi una lliçó sobre l'escultura romana a Catalunya; acordant-se acceptar l'oferta amb agraïment i facultar la Presidència per practicar les gestions necessàries i que facin efectiva la seva realització.

(Sessió del dia 26 de novembre de 1923.)

Notícies i documents

Conferències del Prof. Balcells. — Durant els dies 5, 7, 9, 12, 14, 16, 19, 21 i 23 del mes en curs, a l'Institut d'Estudis Catalans (carrer del Bisbe), a les set de la tarda, el Professor de l'Universitat de Barcelona, Dr. Joaquim Balcells, explicarà les lliçons dels curs que, sobre «Introducció a l'estudi de l'establiment dels textos llatins clàssics, té al seu càrrec en la present estació de Cursos monogràfics.

La matrícula serà limitada. El preu de la inscripció és de 5 ptes., i pot formalitzar-se tots els dies feiners, de nou del matí a dos quarts de dues de la tarda, al Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia (Urgell, 187), i de sis a set de la tarda, a l'Institut d'Estudis Catalans (carrer del Bisbe).

ENSENYAMENT NORMAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA D'ESTIU

Acordà el Consell:

Atès l'informe del Secretari general d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, autoritzar el Consell de Pedagogia per a aplicar al concepte d'Imprevistos, de la partida atribuïda a l'esmentat Consell,

la quantitat de 1,411'36 ptes., deficit procedent de la partida atribuïda a l'Escola d'Estiu d'enguany.
(Sessió del dia 26 de novembre de 1923.)

Notícies i documents

ESTUDIS NORMALS

Estat numèric dels alumnes matriculats al curs acadèmic de 1923-24: Primer curs, 5 homes, 4 dones; total, 9. Segon curs, 4 homes, 4 dones; total, 8. Tercer curs, 1 home, 4 dones; total, 5. Assignatures especials, 2 homes, 9 dones; total, 11. Totals generals, 12 homes, 21 dones; total, 33 alumnes.

Aproposat del senyor Secretari del Departament, el Consell de Pedagogia acordà combinar el servei mèdic de l'Escola Graduada amb la Càtedra de Fisiologia dels Estudis Normals, encarregant l'Assessoria de tot el que es refereix a higiene i cultura física de la referida Escola, i els serveis immediats d'examen i inspecció, al Prof. Doctor Jents M.ª Bellido, que regenta la dita Càtedra.

CURS D'ETNOGRAFIA

Atenent una petició feta pel senyor Secretari del Departament, en nom de la Secció de Geografia dels Estudis Normals, el Consell de Pedagogia autoritzà a l'esmentada Secció perquè organitzés, aquest any escolar, un curs d'introducció a l'Etnografia i d'Etnografia especial de Catalunya, a càrrec del Sr. Josep M. Batista i Roca, el qual s'ha ofert a donar-lo gratuïtament.

ENSENYAMENT PRIMARI

Notícies i documents

ESCOLA GRADUADA DE LA MANCOMUNITAT

Relació dels alumnes matriculats a aquesta escola pel present curs de 1923-24: Primer grau de pàrvuls (mixte), 33 alumnes; Segon grau de pàrvuls (id.), 29; Grau intermedi (id.), 21; Primer grau elemental (id.), 18; Segon grau elemental (id.), 14; Tercer grau elemental (id.), 16; Primer grau superior de noies, 7; i Primer grau superior de noies, 9. Total, 147 alumnes.

Notes. — 1.ª Les classes tenen el nombre d'infants que permet la seva reduïda capacitat. El nombre d'infants possibles a cada classe és actualment complet. — 2.ª Els grans superiors són de poca matrícula, per ésser de nova creació, essent el primer any que funcionen. — 3.ª El grau superior de noies és semiautònom, segons acord del Consell de Pedagogia del 22 d'octubre passat.

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA DEL TREBALL

Acordà el Consell:
Nomenar, per a la durada de vuit mesos, a comptar del dia 1.er del present novembre, Professor auxiliar per a la classe de Dibuix de Fusters i Paletes de l'Escola del Treball, el Sr. Manuel Garcia i Rodriguez, amb el sou de 50 ptes. mensuals, que li seran fetes efectives

amb càrrec a la part. 59 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1923.)

Satisfes, amb càrrec al cap. 3.er, art. 2.º, part. 135 (Emprèstit), del Pressupost vigent, a la Casa Ribas i Pradell, la factura de 1,646 ptes., que, per obres efectuades a l'edifici de l'Escola del Treball, té presentada.
(Sessió del dia 12 de novembre de 1923.)

Concedir al Sr. Joan Feu i Panyelles, Professor de Dibuix general i de teixits de l'Escola del Treball, en atenció al seu estat de salut, una llicència sense sou fins el 30 de setembre de 1924, i nomenar interinament per a substituir-lo, fins a la mateixa data, el Sr. Felip Pons i Gisbert, amb el sou de 1,500 ptes. anuals, que li seran fetes efectives amb càrrec a la part. 69 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 26 de novembre de 1923.)

ESCOLA LOCAL D'INDÚSTRIES DE TEIXITS DE PUNT DE CANET DE MAR

Acordà el Consell:

Completant l'acord del dia 2 d'octubre proppassat, referent a la distribució de la quantitat de 13,000 ptes. destinades a l'Escola local d'Indústries de Teixits de punt de Canet de Mar i consignades a la part. 141 del Pressupost vigent, que aquella distribució, no obstant la resolució del dia 11 d'abril de l'any actual, s'entengui novament i definitivament feta tal com consta en l'acte de l'esmentat dia 2 d'octubre darrer.

(Sessió del dia 6 de novembre de 1923.)

UNIVERSITAT INDUSTRIAL

Acordà el Consell:

Prendre esment del projecte i pressupost per a l'arranjament d'un local destinat a Dispensari d'urgència, dins el clos de la Universitat Industrial, acordant que passin a dictamen del Conseller de Finances per a la determinació de la forma d'execució i partida del Pressupost a la qual s'hagin de consignar les despeses.
(Sessió del dia 26 de novembre de 1923.)

ENSENYAMENT COMERCIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA D'ALTS ESTUDIS COMERCIALS

Acordà el Consell:

Nomenar interinament, a partir del dia 1.er del present mes de novembre, la Srta. Font Santa Martí i Campalans, Auxiliar d'escriptura de l'Escola d'Alts Estudis Comercials, amb les obligacions anexas al càrrec i assignació anual de 780 ptes., que percebrà amb càrrec a la part. 13 de l'anex 13 del Pressupost vigent.

— Acceptar, amb data 31 d'octubre de l'any actual, la renúncia del càrrec d'Auxiliar d'escriptura de l'Escola d'Alts Estudis Comercials, que presentà, en aquella mateixa data, la Srta. Maria Martín i Panella.

— Ateses les circumstàncies excepcionals de pública notorietat en què es troba el Professor de Dret del Comerciant a l'Escola d'Alts Estudis Comercials, Sr. Manuel Carrasco i Fortiguera, i lamentant les molt, tenir per justificada la impossibilitat en què es troba l'esmentat senyor de regentar la seva càtedra per tot

el temps que duri el present estat de coses, i nomenar, en conseqüència, a partir del dia 17 d'octubre de l'any actual el Sr. Josep M. Omar i Gelpi, per a substituir-lo en el seu començament, amb dret a percebre el sou de 3.000 pessetes anuals que per aquesta càtedra hi ha consignat en la part 6 de l'anex 13 del Pressupost vigent, durant el temps a què s'allargui la impossibilitat del Professor titular per regentar la seva càtedra.

(Sessió del dia 12 de novembre de 1923.)

De conformitat amb la distribució de la part 193 del Pressupost vigent de despeses, aprovada pel Consell en la seva reunió del dia 16 de maig darrer, atès que el Consell Permanent, en la reunió celebrada el dia 23 d'octubre darrer, s'assabentà d'un ofici del senyor Director del Laboratori de Mecànica del Laboratori general d'Assaigs i Condicionament, donant compte del nomenament del Sr. Joaquim Albosa i Querol, per al càrrec d'Operador del dit Laboratori de Mecànica, secció de materials de construcció, i tenint en compte el sobrant que resulta de la partida de 5.000 ptes., consignada per a satisfer el sou de l'Enginyer del Laboratori de l'Institut d'Electricitat i Mecànica del Laboratori general d'Assaigs i Condicionament, disposar que se satisfaci a l'esmentat Sr. Joaquim Albosa i Querol el son anual de 2.400 ptes. que li ha estat assenyalat amb càrrec al sobrant de la referida consignació de 5.000 ptes.

(Sessió del dia 13 de novembre de 1923.)

Prendre esment d'un ofici de l'Administració general del Laboratori d'Assaigs, donant compte d'haver renunciat al seu càrrec, deixant d'assistir a l'Oficina des del 31 d'octubre propassat, Sr. Josep Massó i Ventós, escrivent adscrit al dit Laboratori.

(Sessió del dia 20 de novembre de 1923.)

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

Notícies i documents

ESCOLA PROFESSIONAL PER A LA DONA

Especificació numèrica de les alumnes per cursos

Curs preparatori o primer curs: Vestits, 13; Roba blanca, 14; Capells, 8; Flors artificials, 0; i Punes al coixí i brodats, 2. Total, 37 alumnes.

Segon curs: Vestits, 9; Roba blanca, 9; Capells, 12; Flors artificials, 1; i Punes al coixí i brodats, 0. Total, 31 alumnes.

Tercer curs: Vestits, 13; Roba blanca, 3; Capells, 5; Flors artificials, 3; i Punes al coixí i brodats, 1. Total, 25 alumnes.

Quart curs o professional: Vestits, 2; Roba blanca, 0; Capells, 0; Flors artificials, 2; i Punes al coixí i brodats, 2. Total, 6 alumnes.

Alumnes gratuïtes: Vestits, 2; Roba blanca, 2; Capells, 4; Flors artificials, 2; i Punes al coixí i brodats, 0. Total, 10 alumnes.

Alumnes amb títol de mestre: Vestits, 2 alumnes.

Matriuella especial de Dibuix, 1 alumna.

Total general d'alumnes ingressades a l'Escola durant el curs de 1923 a 1924, 112.

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

Acords del Consell Permanent

ESCOLES MENORS D'ARTS I OFICIS

Acordà el Consell:

Perllongar, fins al 30 d'abril de 1924, el termini

assenyalat als Ajuntaments respectius per tal que es posin en les condicions que es prescriuen en els acords del dia 26 de setembre de l'any actual, en el que fa referència a la reorganització de les Escoles menors.

(Sessió del dia 19 de novembre de 1923.)

SERVEIS DE DIFUSIÓ I VULGARITZACIÓ

Acords del Consell Permanent

EXTENSIÓ D'ENSENYAMENT TÈCNIC

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat de la publicació del text n.º 30 dels editats per l'Extensió d'Ensenyament tècnic, que tracta de Bateria d'acumuladors (primera part).

(Sessió del dia 26 de novembre de 1923.)

CONCURSOS, EXPOSICIONS ETC.

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que es passin exemplars de les bases impreses del Concurs «Pelles», organitzat per l'Associació d'Arquitectes de Catalunya, a totes les Seccions i organismes que depenen de la Mancomunitat als quals pugui interessar l'objecte del referit concurs.

(Sessió del dia 26 de novembre de 1923.)

PREMIS, BEQUES I SUBVENCIIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Als efectes de justificació de subvenció, prendre esment de la memòria presentada pel Sr. Frederic Culi i Verdaguer, sobre el Congrés de Ciències Administratives darrerament celebrat a Brussel·les, per a assistir al qual fou delegat per la Mancomunitat.

(Sessió del dia 6 de novembre de 1923.)

Donar-se per assabentat d'un ofici de la Gerència de l'Autòdrom Nacional, S. A., donant compte de l'adjudicació de la copa oferta pel senyor President de la Mancomunitat al Sr. Dàries Rosta, com a primer premi de la carrera de voiturettes, celebrada el 4 de novembre, i reiterant amb aquest motiu el reglament a la Mancomunitat per l'atenció d'haver cooperat a aquella important manifestació esportiva.

(Sessió del dia 20 de novembre de 1923.)

Prendre esment de la memòria de les tasques del setè Congrés de Psicologia, celebrat a Oxford els mesos de juliol i agost d'enguany, presentada, als efectes de justificació de subvenció, pels Dns. J. Dwelshauvers i Emili Mira, delegats oficials de la Mancomunitat en el dit Congrés.

— Prendre esment d'un ofici del Cap de l'Oficina de Relacions del Ministeri d'Estat del Govern espanyol, comunicant la invitació de l'Ambaixada de França a les Societats d'Espanya que vulguin prendre part al Concurs internacional de Música que se celebrarà a Toulouse el mes de juny de 1924; acordant-se facilitar còpia d'aquest ofici als Orfeons Catalans, per si el seu contingut podia interessar-los, i donar compte d'aquesta gestió a l'entitat comunicant per a son coneixement i oportuns efectes.

(Sessió del dia 26 de novembre de 1923.)

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Organitzar, a l'Escola Superior d'Agricultura, dintre la sèrie de cursos especials monogràfics, un curs de d'Indústries derivades de la llet, de quatre setmanes de durada, i de sis hores setmanals de classe, a càrrec del Sr. Josep M. Soler i Coll, retribuït amb 320 ptes., amb càrrec al cap. 36^a. (Organització de cursos monogràfics) de la part. 380 (Escola Superior d'Agricultura) del Pressupost vigent.

— Prorrogar per tres anys, a comptar del 1.er d'octubre de 1923, els nomenaments de Professor de l'Escola Superior d'Agricultura, a favor dels Srs. Dr. Isidre Polit i Buxalleu, Pere M. Rossell i Vilà, Dr. Marian Faura i Sans i Carles Pi i Suñer.

(Sessió del dia 6 de novembre de 1923.)

TORRE MARIMON

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir a arrendament al Sr. Pere Ferrer i Carreras, veí del poble de Caldes de Montbui, les finques següents:

a) Un tros de terra de secà, de 5 quarteres d'extensió, equivalents a 2 hectàrees, que limita al nord amb l'hort nomenat de «Dalt», a l'est amb un bosc, a l'oest amb els voltants de la casa Torre Marimon i al sud amb una peça de terra que a continuació es descriu.

b) Un altre tros de terra de regadiu, d'1 quarta d'extensió, que limita al nord amb l'anterior, al sud amb l'anomenat Passeig de les Pomes, a l'oest amb els voltants de la Torre Marimon i a l'est amb un bosc.

c) La casa n.º 2 de la finca Torre Marimon, aprofitant-se la minuta del contracte corresponent i autoritzant-se a En Joan Salom, administrador de la Torre Marimon, perquè, en nom de la Mancomunitat, signi el repetit contracte, juntament amb el Sr. Ferrer.

(Sessió del dia 13 de novembre de 1923.)

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

SERVEI DE REPOBLACIÓ FORESTAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat d'una comunicació de la Comissió de Repoblació forestal, interessant que es cridi l'atenció del Cos de Mossos de l'Esquadra perquè extremi la vigilància a l'objecte que no quedin en la impunitat els incendis intencionats de boscos que tan so-

vintegen; acordant-se de trametre aquest prec, als efectes oportuns, al senyor President de la Diputació de Barcelona.

(Sessió del dia 27 de novembre de 1923.)

SERVEI D'ARBRES FRUITERS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Agricultura, nomenar, amb caràcter interí, l'Enginyer agrícola Sr. Francesc Xavier Riera i Cabraliga, per al càrrec d'Ajudant del Servei d'Arbres fruiters, amb el sou mensual corresponent a 3.500 ptes. anuals, que tenen consignació en la part. 332 del vigent Pressupost de la Mancomunitat de Catalunya, a començar el dia 1.er de desembre de 1923.

(Sessió del dia 20 de novembre de 1923.)

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs realitzats pels Servei durant els següents mesos:

Octubre:

Visites a Tarragona, Reus, Cambrils i Castellvell, per a procedir al lliurament d'*Opus Concolor*.

Continuació de la campanya contra la mosca de l'oliva. Sembrada dels insectes rebuts de l'Àfrica del Nord a diferents comarques de Catalunya.

Visita a Cambrils, Tortosa i Ulldescon, per la sembra dels paràsits de la mosca de l'oliva rebuts de l'Àfrica del Nord.

Respost consultes de Manlleu, Rajadell, Fuliola i Marsà.

Novembre:

Continuació de la campanya de lluita natural contra la mosca; anada a Ulldescon per lliurar els opius rebuts de Tripolitania en l'última tramesa, i els nascuts al laboratori. Fins aquest moment han estat sembrats vuit mil cent vint-i-tres opius.

Continuació de la campanya de lluita natural contra la mosca de l'oliva. Fins a aquest moment s'han lliurat a Ulldescon vuit mil dos cents vint-i-cinc paràsits de la mosca de l'oliva.

Visita als Camps experimentals de Roquetes i Campredó.

Visita a Ulldescon per a lliurar nous opius obtinguts al Laboratori.

Visita d'inspecció a les comarques d'Urgell, Pla de Lleida i Segrià.

Respost consultes de Barcelona, sobre pomeres; de Palència, sobre pereres.

Visita a Tortosa i Cambrils, per prendre dades numèriques referents als resultats obtinguts amb els tractaments artificials contra la mosca de l'oliva.

Dues conferències sobre el conreu de l'avellaner i el garrofer al curs de Vallmoll.

Visita als camps experimentals de Pare Samà.
 Repost consultes, de Barcelona, sobre pereres, d'Alcover, sobre avellaners.

SERVEI DE TERRA CAMPA

Acords del Consell Permanent

PLAGUES DEL CAMP

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat d'un ofici de l'Alcaldia d'Ulldecona, regirant l'assaig fet en aquell terme municipal per combatre la plaga de la mosca de l'olivera.
 (Sessió del dia 20 de novembre de 1933.)

CAMPANYES DE VULGARITZACIÓ

Acordà el Consell:

Autoritzar el Servei de Terra Campa per realitzar una campanya de vulgarització dels procediments de selecció i preparació de llavors de blat i de sembra a màquina, durant el mes de novembre, en els pobles de Maials, Almatret, Sarroca, Juncoia, Granadella, Bovera, Serós, Altona, Cogul, Albagés, Granyena, Torms, Soleris, Masalcoreig, Torrebesses i Llardecans, les despeses de la qual es calculen en 2,500 ptes., amb càrrec a la part. 345 del Pressupost vigent.
 (Sessió del dia 13 de novembre de 1933.)

Notícies i documents

Els treballs realitzats pel Servei, durant els mesos d'octubre i novembre, són els següents:

Octubre:

Revelat de fotografies de l'excursió d'Olot i Bellver.
 Demanda de dades per a la contestació d'una consulta sobre rotacions i adobs a Sant Hilari Sacala.
 Redacció d'una memòria fruit de les dades recollides en la comarca de la baixa Cerdanya.

Idèntic treball com a resultat de la visita al Camp de demostració de Maials (Les Garrigues).

Preparació i celebració d'una conferència a la Floresta, sobre sembra de cereals.

Respondre la consulta feta per Josep Rovira, de Sant Hilari Sacala, sobre rotació i fórmula d'adobs.

Continuació de l'estudi de sembra a línies aparellades.

Enviament de màquines al Camp de demostració de Maials (Lleida).

Preparació dels experiments a fer a la finca de Caldes de Montbui.

Organització d'una conferència a Montgai (Lleida), sobre sembra de cereals.

Organització d'una campanya de desterrament i sembra a màquina a la comarca de les Garrigues.

Començament de l'estudi de varietats de blats catalans, havent-se enviat mostres a la casa Vilmorin, de París.

Càlcul de fórmules d'adobs a usar en els experiments a fer en la finca de Caldes de Montbui i a Maials.

Demanda de dades a M. Brethière, de Grignon, sobre l'organització de concursos per a la selecció i millora del conreu del blat.

Estudi del procediment de sembra a línies pareades.

Ordenació de l'arxiu de projeccions per a conferències (a continuar).

Respondre una consulta sobre adobs, feta pel Sr. Martorell, de Marganell.

Estudi de la germinació de la xeixa i el forment.

S'ha continuat l'organització de la campanya de sembra a màquina a Les Garrigues i Camps de demostració.

Augment de la col·lecció de projeccions per a conferències.

Novembre:

Acabament de la campanya de desterrament i sembra a màquina.

Treballs fets en el Camp de demostració de Maials: a) per l'assaig del sistema de sembra a línies aparellades; b) per a l'experimentació d'adobs; i c) anàlisis de la terra per la planta.

Contestar la consulta, sobre llets fermentades feta per Josep Sabaté, de Santa Coloma de Queralt.

Comunicació de la Cooperativa lletera de Bellver, donant compte de la seva marxa pròspera; i una altra de Puigcerdà, interessant dades per a fruit de l'auxili tècnic de la Mancomunitat, per a instal·lar una Cooperativa lletera.

Tramesa de seules i blats amb instruccions per a la seva sembra en el Camp de demostració de Viella; a Joan Roca, de Puigcerdà, i a Antoni Morelló, d'Estri d'Aneu.

Campanya de sembra a diferents pobles de la província de Lleida.

Sembra en parcel·les d'experimentació dels blats francesos, demanats darrerament. La sembra s'està verificant a la finca de Caldes.

SERVEI DE VITICULTURA I ENOLOGIA

Notícies i documents

Els treballs realitzats pel servei, són els següents:

Octubre:

Es proseguix la vinificació a la finca Marimon i als Cellers d'Igualada, Rubí, Sant Cugat del Valles, Ripoll, Sampedor, Marsà, Masroig, Guaiquets i Falset.

Es fa la collita en els Camps experimentals de Cabrianes, Esparraguera, Guaiquets i Tivissa.

Novembre:

Visita al Celler cooperatiu de Rubí, Sant Cugat del Valles, Sampedor, Ripoll i Igualada, donant per finalitzada la campanya de vinificació.

Dues conferències de viticultura al curs de Vallmoll. S'atén una consulta, sobre Enologia, de la Floresta. S'ultima el projecte del Celler cooperatiu de Tors.

Visita als Cellers cooperatius de Falset, Masroig, Marsà i Guaiquets, donant per acabada la campanya de vinificació; són acabats, també, els plans del projecte del Celler cooperatiu de Tors.

SERVEI D'ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs realitzats pel Servei, durant el mes de novembre.

Atendre la visita d'un Delegat del Sindicat de Vinyaters d'Igualada, per parlar de l'organització comarcal d'aquella enconrada.

Id. del senyor Secretari de la Federació Regional de Cooperatives, per a parlar de la pròxima exposició de la

cooperació a Gant, i recerca de dades que interessin per a aquest afer.

Id. diverses gestions per al Sindicat agrícola de Tous (Celler en construcció).

Id. la visita del President del Sindicat agrícola de Sant Joan de Vilatorrada.

Id. una comissió d'Argentona, per a parlar de la fundació d'un Sindicat.

Id. una comissió del Sindicat de Vinyaters de Montblanc, per diversos assumptes.

Id. una comissió del Sindicat Agrícola d'Alcover, per diverses consultes.

Id. de la Federació Agrícola del Pin de Bages, demanant una conferència per la constitució d'una Secció de Molineria.

Evacuar consultes fetes per Sampedor, Borges del Camp, Tous, Felanitx (Mallorca) i Cabra del Camp.

Confecció del cens estadístic d'Associacions.

LABORATORI D'ANÀLISIS

Notícies i documents

Resum dels treballs efectuats durant el mes de setembre.

Mostres analitzades: Terres de conreu, 43; Vins i similars, 72; Adobs, 15; Aliments, 3; i Diversos no especificats, 2. Total, 135 mostres.

Aquests anàlisis comporten les operacions següents: Determinacions quantitatives, 222; Números i relacions, 57; Assaigs òptics, 3; i Assaigs qualitius, 3.

Per encàrrec dels Serveis tècnics s'han fet els anàlisis següents: Terres de conreu, 43; Vins, 37; i Aliments, 2.

Total, 82 anàlisis.

— Treballs efectuats durant el mes d'octubre.

Mostres analitzades: Terres de conreu, 6; Vins i similars, 47; Adobs, 64; Aliments, 14; i Diversos no especificats, 3. Total, 134 mostres.

Aquests anàlisis comporten les operacions següents: Determinacions quantitatives, 250; Números i relacions, 118; i Certificats i informes, 7.

Per encàrrec dels Serveis tècnics s'han efectuat els anàlisis següents: Vins, 1; i Aliments, 3. Total, 4 anàlisis.

DIRECCIÓ DELS SERVEIS TÈCNICS

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs fets per la direcció durant els següents mesos:

Octubre:

Visita d'inspecció als Cellers de Falsset, Marsà, Masroig, Guinamets i Sampedor, en els quals es verifica la vinificació baix la Direcció del personal tècnic d'aquest Servei.

Visita al Celler cooperatiu de Terrassa, per a inspeccionar la vinificació, a instància d'aquella Junta directiva.

Novembre:

Dues conferències de viticultura i la de clausura del Cursat celebrat al Sindicat Agrícola de Vallmoll.

Tres conferències al cursat d'Agricultura de Vallmoll, els dies 23, 24 i 25.

Visites a diversos Sindicats de la rodalia de Valls.

LABORATORI DE PATOLOGIA VEGETAL

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs que el Laboratori ha realitzat durant els següents mesos:

Octubre:

Estudi de criptogames en les envoltres del fruit de mongeteres.

Treballs sobre la *Ycerya Purchasi* (Mask.)

Novembre:

Continuació de les anteriors investigacions.

Estudi de *Sclerotium*.

Adquisició i cria del *Novius Cardinalis* (Muls.)

LABORATORI DE PATOLOGIA ANIMAL

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs realitzats durant el mes de novembre:

Estudis sobre toxicitat del bacilus colèric de l'aviram en les comarques catalanes.

Estudis sobre el reumatisme gotós de les gallines.

Estudis sobre la durina dels equids.

Investigacions microgràfiques en plantes malaltes.

INSTITUT DE MECÀNICA APLICADA AGRÍCOLA

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs verificats durant el mes de novembre:

Estudi dinamomètric i comparatiu de les arades brabant de diferents tipus.

Assistència a les proves d'una arada Rud-Sack bisole per a tractar d'una sembradora petita per a tràcció d'un sol animal.

CURSETS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir un cursat de vuit lliçons al Sindicat Agrícola de Vallmoll, sobre vinya, avellaners, garrofers i enologia, les despeses globals del qual es calculen en unes 600 ptes., que, quant a 200, seran satisfetes per l'entitat peticionària, i la resta, fins a 400, amb càrrec a la part 346 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 13 de novembre de 1923.)

SERVEI DE RAMADERIA

Acords del Consell Permanent

CONCURSOS DE BESTIAR

Acordà el Consell:

Donar-se per informat, amb satisfacció, d'una comunicació del Cap dels Serveis de Ramaderia, Sr. M.

Rossell i Vilà, donant compte dels resultats obtinguts en els darrers concursos de bestiar celebrats a l'Urgellet i a la Cerdanya.

—Donar-se per assabentat, amb satisfacció, d'un ofici del Cap dels Serveis de Ramaderia, Sr. M. Rossell i Vilà, detallant els resultats del concurs per a la millora de la raça suïssa i marinera de la comarca del Gironès i Selva, que es celebrà a Girona el dia 3 del corrent mes de novembre.

(Sessió del dia 13 de novembre de 1923.)

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs realitzats durant el mes de novembre:

Visita d'inspecció a les comarques d'Alt i Baix Empordà, Gironès i Selva, Garrotxa i Plana de Vic.

Conferències sobre l'«Eugreix de pores», a Sant Cugat i a Salt.

SUBVENCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vista la instància de l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès, sollicitant que en confeccionar el Pressupost de la Mancomunitat per a l'any 1924-25 s'augmenti l'import de la subvenció per a l'Estació Enològica d'aquella població, i atès que, segons l'informe d'Intervenció, el dit Ajuntament no es troba al corrent de pagaments amb la Mancomunitat, no haver-li lloc a resoldre la repetida petició.

(Sessió del dia 13 de novembre de 1923.)

TELÈFONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat de la nota setmanal dels treballs de la Secció de Telèfons, amb l'acabament de l'estesa de la línia Balaguer-Tremp; la continuació dels treballs d'estesa de les línies Borges del Camp-Reus, Figueres-Castellfollit de la Roca i Puigcerdà-Llívia, i l'estesa de nous cables a Figueres, Vic, Calaf, Mollerussa i Lleida.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1923.)

Aprovar els resums de les despeses d'explotació de les xarxes telefòniques de la Mancomunitat, Demarcacions nord, oest i central i Solsona-Cardona, corresponents als mesos de juliol, agost i setembre darrers, que importen, respectivament, ptes. 44.236'37, 43.373'28 i 12.549'48.

— Autoritzar les Seccions de Telèfons i d'Obres públiques perquè, conjuntament i subjectant-se a les disposicions dictades per l'Estat, estudin la manera d'establir estacions telefòniques de Servei públic a les casetes de peons caminiers, i autoritzar, així mateix, la Secció de Telèfons perquè practiqui les gestions necessàries a l'objecte d'obtenir de l'Estat la instal·lació de Telèfons a les casetes de peons caminiers de les seves carreteres.

(Sessió del dia 12 de novembre de 1923.)

A proposta del Conseller de Telèfons, atès l'informe de la Secció tècnica i de conformitat amb el dictamen del Cap-director d'Administració, protestar raonadament davant la Presidència del Directori Militar, amb motiu de l'anunci de la Direcció General de Correus i Telègrafs, referent a la incautació per l'Estat del centre telefònic urbà de Figueres, insistint en què es resolgui la qüestió plantejada en les anteriors peticions dirigides al Govern, en el sentit que es reconegui i faci efectiu el dret de la Mancomunitat de Catalunya a prendre a son càrrec i profit, amb caràcter exclusiu, l'explotació del servei de totes les concessions preexistents de centres urbans en el territori de Catalunya, a mesura que vagin caducant i amb més raó, si hi cal, a seguir ex-

plotant els centres, com el de Figueres, adquirits per la Mancomunitat dels anteriors concessionaris, i que formen part actualment de la xarxa orgànica establerta per aquesta Corporació a l'ampar de la concessió que li fou atorgada per R. D. de 9 de setembre de 1913.

— Resoldre la consulta formulada pel Jutjat de 1.ª Instància i Instrucció de Balaguer, assabentant-li que, segons l'art. 78 del vigent Reglament telefònic, de 20 de juny de 1914, rectificat per R. O. de 2 d'agost de 1920, en relació amb el 445 i apèndix 1 del Reglament del Servei Telefànic de 25 de novembre de 1900, la franquícia telefònica a l'igual que la telefèrica concedida als Jutges d'Instrucció, no s'estén a la transmissió d'ordres oficials de qualsevol classe, sinó estrictament als telefonemes que s'expedeixin amb caràcter oficial, quan es tracti de perseguir algun reu proïm, de capturar o de perseguir els delinqüents i per a les altres diligències necessàries en causes criminals, havent d'ajustar-se en tot cas a les altres prescripcions del segon dels esmentats Reglaments, en tot el que es refereix als despatxos oficials.

— Aprovar els comptes presentats per la Secció de Telèfons, de les despeses motivades per la construcció de línies, durant els mesos de juliol, agost i setembre propassats, l'import total dels quals, a lliurar amb càrrec a la part. 125 del Pressupost vigent, és de 29.579'17 pessetes, distribuïdes en la següent forma:

Demarcació nord. — Mes de juliol, 3.043'80 ptes.; mes d'agost, 3.463'70; mes de setembre, 3.836'57. Total, 10.344'37 ptes.

Demarcació oest. — Mes de juliol, 3.603'20 ptes.; mes d'agost, 4.856'74; mes de setembre, 5.758'57. Total, 14.218'51 ptes.

Demarcació central i Solsona-Cardona. — Mes de juliol, 1.941'14 ptes.; mes d'agost, 2.678'15; mes de setembre, 397. Total, 5.016'29 ptes.

— Aprovar els comptes formulats per la Secció de Telèfons, de les despeses motivades per la reparació de línies, els mesos de juliol, agost i setembre propassats, l'import total dels quals, a lliurar amb càrrec a la part. 324 del Pressupost vigent, és de 15.526'19 ptes., distribuïdes en la següent forma:

Demarcació nord. — Mes de juliol, 643'65 ptes.; mes

d'agost, 1,054'35; mes de setembre, 1,686'25. Total, 3,384'25 ptes.

Demarcació oest. — Mes de juliol, 2,152'14 ptes.; mes d'agost, 3,500'28; mes de setembre, 3,966'63. Total, 9,619'05 ptes.

Demarcació central i Solsona-Caràona. — Mes de juliol, 282'46 ptes.; mes d'agost, 1,815'75; mes de setembre, 424'68. Total, 2,522'89 ptes.

(Sessió del dia 20 de novembre de 1923.)

Donar-se per informat de la salutació del poble de Llívia, amb motiu de la inauguració del servei de telèfons en aquella localitat.

(Sessió del dia 26 de novembre de 1923.)

Aprovar les relacions de les indemnitzacions que acredita el personal facultatiu de la Secció tècnica de Telèfons, per sortides del lloc de residència, amb motiu de l'estudi i construcció de línies i centrals, durant els mesos de setembre i octubre darrers, d'import, respectivament, 1,185'10 i 1,099'90 ptes.; i de les motivades per inspeccions del servei d'exploració, durant els mateixos mesos, d'import, 362'30 i 417'90 ptes., a satisfer, les primeres, amb càrrec a la part. 325, i les segones amb càrrec a la part. 300, les dues del Pressupost vigent.

— Vist l'ofici del jutjat d'Instrucció del Districte

de l'oest de Barcelona, de data 21 de l'actual, assabentant a la Mancomunitat, en compliment d'un exhort del Jutjat de Tremp, del dret que li concedeix l'art. 190 de la llei Processal en mèrits del sumari sobre furit d'un rotlle de fil de coure destinat a la línia telefònica de Balaguer a Tremp, atès el dictamen del Cap-director d'Administració, amb el vist i plaú del Conseller de Telèfons, fer avinent al dit Jutjat, en contestació a l'esmentat ofici, que la Mancomunitat, considerant garantits els seus interessos per l'acció del Ministeri fiscal, no es mostra part en el procés de referència, sense renunciar, però, a la indemnització que li pertorqui.

(Sessió del dia 27 de novembre de 1923.)

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

Notícies i documents

Han estat acabades les línies Puigcerdà-Llívia, Molera-Fondarella i Pobla de Segur-Gerri de la Sal. Continuen els treballs en les línies Figueres-Castellfollit de la Roca, Alp-Ripoll i Gerri de la Sal-Sort.

El dia 22 de novembre es va inaugurar el servei a Llívia.

FERROCARRILS

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat de la designació feta per l'Ajuntament de Vinyols, dels Srs. Josep Pijuan i Oriol, Sebastià Solé i Olivé i Josep Vidal i Cabré, perquè el representin dintre la Junta d'Obres del Ferrocarril de Reus a Montroig, un representant dels quals, elegit per la mateixa Junta, formarà part del Consell d'Administració respectivament.

— A proposta del Conseller de Ferrocarrils, de conformitat amb el dictamen del Cap-director d'Administració, retornar al Govern civil de Barcelona l'expedient i projecte que el motiva, incoat per la Companyia General de Ferrocarrils Catalans, sol·licitant la transformació en ferrocarril secundari, sense garantia d'interès, del ferrocarril miner d'ús particular, de Manresa a Súria, informant que la Mancomunitat no veu inconvenient en què s'atorgui la concessió sol·licitada, amb subjecció a les disposicions vigents, particularment a la llei de ferrocarrils secundaris i reglament per a la seva explotació.

(Sessió del dia 20 de novembre de 1923.)

Notícies i documents

En l'exposició a què fa referència l'acord del Consell Permanent del dia 23 d'octubre darrer, es reproduïen essencialment les raons al·legades ja per la Mancomunitat en la instància que es dirigí al Ministeri de Foment amb data 27 d'octubre de 1921, en compliment de l'acord pres per l'Assemblea en la seva quinzena reunió ordinà-

ria, concretant-se, finalment, la proposta en les següents bases:

1.ª Que en el nou règim d'Administració local que tracta d'implantar-se, s'atribueixin als organismes regionals tots els drets i les facultats que actualment exerceix o pot exercir l'Administració de l'Estat respecte als ferrocarrils que no siguin d'interès general, a condició que siguin obligatoris els enllaços i combinacions de servei amb els de fora de la regió, quedant, a més, reservats al Govern i a les Autoritats que d'ell depenen els usos gratuïts que cregui necessaris, la lliure facultat d'ocupació als fins de la defensa nacional i el dret d'incorporació definitiva en el cas de necessitat justificada per algun servei general, reemborsant, en aquest cas, les sumes invertides per la regió o els seus concessionaris.

2.ª Que mentre no s'estableixi i pugui començar a funcionar el nou règim a què al·ludeix la base primera, es dicti almenys, com a règim provisional o transitori, una disposició de caràcter general, a fi que sempre i quan les Diputacions o Ajuntaments interessats en la construcció d'un ferrocarril, o les Mancomunitats o Associacions legals d'unes i altres, presentin el projecte i resolguin prendre a llur càrrec la construcció, o bé ofereixin importants auxilis per a la seva construcció per compte de l'Estat, es redueixin els tràmits als estrictament indispensables per què pugui arribar-se a un contracte entre l'Administració general de l'Estat i les Corporacions sol·licitants, convingent-s'hi totes les condicions i garanties necessàries a l'efecte i delegant en una Junta, formada per les representacions del mateix Estat i de les entitats interessades, tota la gestió directa que correspon realitzar així durant el període de construcció de la línia com en el de la seva explotació.

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Obres hidràuliques, acceptar el pressupost formulat per la Jefatura d'Obres públiques de Tarragona, de les despeses que ocasionarà la confrontació del projecte presentat per la Mancomuni-

tat per al sanejament de Salou, d'import 966 ptes., i lliurar aquesta quantitat amb càrrec a la part. 282 del Pressupost vigent, a favor del Pagador Sr. Lluís Masoliver, perquè faci el corresponent dipòsit a la Pagaduria de l'esmentada Jefatura.

(Sessió del dia 6 de novembre de 1923.)

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la relació justificativa de les despeses motivades per l'assistència a la recepció provisional del camí de Rocafort a Pont de Vilumara (tros segon del de Mura a la carretera d'Esparraguera a Manresa).

— Aprovar el projecte reformat del camí veïnal d'Aramunt a la carretera de Balaguer a la frontera, secció d'Aramunt a Claverol, el pressupost reformat de contracta del qual és de 98.192'88 ptes., amb un augment sobre el primitiu de 20.435'27.

— Autoritzar el senyor Enginyer-director d'Obres públiques per emetre el seu informe sobre el projecte de travessia per La Garriga, com a variant dels kms. 37 i 38 de la carretera de Barcelona a Ribes, tramés per la Diputació provincial de Barcelona.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1923.)

Demanar, així mateix, per al cas que l'Estat acordés d'ampliar el crèdit concedit a la província de Lleida en el segon concurs, la construcció dels camins de Torrelameu a l'estació del ferrocarril de Menàrguens, de la carretera de Madrid a França a la de Mollerusa a Bellcaire, per Fondarella i Palau d'Anglesola, i d'Estac a la carretera de Balaguer a la frontera; i comunicar, també, al Ministeri de Foment, que la Mancomunitat ha acceptat la transferència de drets que li va fer l'Ajuntament d'Isil amb data 12 de novembre de 1922, per a la construcció del camí veïnal d'Esterrí d'Aneu a Saldarà, per Pla de Beret, pertanyent al primer concurs de subvencions.

— Trametre a la Jefatura d'Obres públiques de Lleida, amb les manifestacions fetes per la Secció tècnica en el seu informe, el projecte reformat del tros primer del camí veïnal de l'estació de Sant Guim al de Cervera a Torà, per Freixanet, Montpalau, Vergós i Montfalcó, i les fulles de dades fonamentals dels trossos primer i segon, que s'hi acompanyen.

— Lliurar la quantitat de 76'50 ptes., per atendre el pagament de les despeses que s'ocasionaran amb motiu de la recepció definitiva del camí de Sant Bartomeu del Grau, per Gurb a Vic, tros primer.

(Sessió del dia 12 de novembre de 1923.)

Aprovar el projecte de camí veïnal de Tona a l'esta-

ció de Balenyà, pertanyent al quart concurs de subvencions, el pressupost de contracta del qual és de 70.534'56 pessetes, i el cost total de 74.942'97, havent d'abonar l'Estat 37.550'65.

— Aprovar el projecte de camí veïnal de Pardines a Ribes, pertanyent al tercer Concurs de subvencions, el pressupost de contracta del qual és de 267.260'23 ptes., i el cost total de 283.063'99, corresponent a l'Estat el 67'20 per 100 del cost del tram que afecta el terme municipal de Pardines, més el 62'40 per 100 del cost del tram que afecta al terme municipal de Ribes, o sigui en total 184.960'70 ptes.

— Concedir, vista la R. O. de 8 de juny d'enguany, aprovant el projecte reformat del camí veïnal de Montmany a Figaró, una pròrroga de setze mesos, a comptar del 15 de juny de l'any propi passat en què finí l'anteriorment concedida, per a l'acabament de les obres de l'esmentat camí.

— Disposar, vist l'oferiment de l'Ajuntament de Masllorenç, de contribuir amb una subvenció del 40 per 100 de l'import de les obres a la construcció del camí veïnal de Masllorenç a la carretera d'Altafulla a Pont d'Armentera, pertanyent al quart Concurs de subvencions, que aquest camí formi part dels que dintre el pla selecció tenen el caràcter de preferent construcció.

— Prendre esment d'un ofici de l'Ajuntament d'Ampost, regaçant el Consell pel seu acord de subvencionar les obres del pont penjat sobre l'Ebre, amb la quantitat de 40.000 ptes.

— Autoritzar l'Ajuntament de Sant Celoni per enderrocar tres cases llinants amb la travessia pel dit poble del camí de Sant Celoni a Campins, en el ben entès que mentre durin els treballs no ha d'obstruir ni dificultar el trànsit pel camí, i prohibint, demés, d'ocupar-lo amb dipòsits de materials o runes, pels quals motius vindrà obligat a retirar diàriament els productes de l'enderrocament a llocs apartats de la zona del camí.

(Sessió del dia 19 de novembre de 1923.)

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Designar el Diputat de la Mancomunitat Sr. Ferran Valls i Taberner, per assistir a les subhastes de les obres que a continuació s'indiquen, que tindran lloc en

el Palau de la Generalitat el propiament dia 12, a les onze hores del matí:

Proveïment de pedra per a la reparació del ferm dels qms. 21 a 31 del camí de Sant Llorenç Savall a Llinàs.

Proveïment de pedra per a la reparació del ferm de la carretera de l'Ametlla del Vallès al Coll de la Manya.

Proveïment de pedra per a la reparació del ferm dels qms. 1 a 7 de la carretera de Montequiu al límit de Lleida, per Berga.

— Aprovar el compte del Notari N'Isidre Riera, per l'autorització de l'acte de subhasta, deserta, de les obres del camí veïnal de Sant Boi de Lluçanès a Sant Hipòlit de Voltregà, que importa 38 ptes., a lliurar.

— Aprovar els següents comptes, motivats per la còpia de documents, l'import corresponent dels quals serà lliurat a favor del Pagador de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts: De Josep O. Borràs, d'import 757'5 ptes.; de Josep Salamanca, d'import 30; de Julià Roca, d'import 253'50; de Enric Aguadé, d'import 253'50; de Carles Vilella i Niqui, d'import 280'50; de Pere Rossell, d'import 216'75, i de Isidre Esteve, d'import 175'50 ptes.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1923.)

Lliurar la quantitat de 2.442'80 ptes., import dels anuncis de diverses subhastes desertes, apareguts en la Gaceta de Madrid l'any 1920 i suara reclamats pel Ministeri de la Governació.

— Designar els Diputats Srs. Domènec Fatjó i Josep Prat, per assistir a les subhastes del proveïment de pedra per a l'arranjament del ferm de la carretera de Reus a Vilallonga, amb rimal a Morell, qms. 1 a 9, i del proveïment per a l'arranjament del ferm de la carretera de Masllorenç a la d'Alcover a Santa Creu de Calafell, que es celebraran a Barcelona i Tarragona, simultàniament, el dia 19 propiament, a les onze hores del matí, i el Diputat Sr. Domènec Fatjó, per assistir a la subhasta del proveïment per a l'arranjament extraordinari del camí de Collsuspina a Santa Maria de Seva, qms. 1 a 3, tros primer, que tindrà lloc a Barcelona, el proxíim dia 19, i a la subhasta de les obres d'arranjament i millora del camí de la plaça de l'Agregació de Vallvidrera a la carretera de Gràcia a Manresa, que tindrà lloc el dia 21 propiament, en aquest Palau de la Generalitat.

— Dirigir, de conformitat amb l'art. 8.º de la R. O. de 10 d'octubre proupassat, una instància al Ministeri de Foment ratificant la petició de les obres següents: De Sant Salvador de Guardiola a la carretera del Bruc a Manresa; d'Orpi al camí de Carme a la Carretera de Vall a Igualada; de Fogas de Tordera a Tordera; de Seva al Brull; de Vallidán a Sant Llorenç de Morunys fins al límit de la província, i d'Aramunt a la carretera de Balaguer a la frontera, secció d'Aramunt a Claverol.

— Lliurar les següents quantitats, a justificar: pesetes 4.000 per al revestiment de dos trams del túnel situat en el km. 6 del camí de Folgaroles a Vilanova de Sau, tros primer.

1.998 ptes. per a la reparació del camí de bast de la corba d'Aguiló a Ager, per Corsà i Serra del Montsec, a la Vall del Ribagorçana.

6.000 ptes. per a la construcció de contraforts per a reforç de dos murs de sosteniment situats en el km. 9, hms. 3 i 9, respectivament, del camí de Sant Boi de Lluçanès a Sant Hipòlit de Voltregà.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per prosseguir pel sistema d'administració els treballs següents, aprovant els pressupostos respectius, i acordant-se el lliurament de llurs imports a favor del Pagador de la susdita Secció tècnica.

Inversió de pedra amb destinació als hms. 4 a 8 del km. 3, del camí de Boadella a la carretera de Madrid a França, per un import de 1.999'29 ptes.; hms. 8 a 10

del km. 3 i a 2 del km. 4, per 1.998'19; hms. 2 a 6 del km. 4, per 1.997'10, i hms. 6 a 10 del km. 4, per 1.996 pessetes.

Inversió de pedra amb destinació als hms. 5 a 10 del km. 3 del camí de Perelada a Garriguella, per un import de 1.996 ptes.; hms. 1 a 5 del km. 4, per 1.997'09; hms. 5 a 10 del km. 4, per 1.998'18, i hms. 1 a 5 del km. 5, per 1.999'28 ptes.

Confeció, extensió i consolidació del recobriment superficial del ferm per mitjà de formigó bituminós a base de brea i oli d'antracè de l'hm. 2 del km. 6 de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera, primera secció, per un import de 1.859'76, 1.852'20 i 1.865'16 ptes., segons divisió en pressupostos parcials; hm. 5 del km. 6, per 1.867'85, 1.863, 1.840'32, 1.851'12 i 1.852'20, i hm. 6, també del km. 6, per 1.856'32 i 1.85868 ptes., també segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió de pedra amb destinació als hms. 3 i 4 del km. 7 del camí de Sant Boi de Lluçanès a Sant Hipòlit de Voltregà, per un import de 1.995'90 ptes., hms. 1 i 2 del km. 7, per 1.997'50; hms. 7-8 i 9-10 del km. 6, per 1.992'10; hms. 1-5 i 6 del km. 6, per 1.986'34, i hms. 1, 2 i 3 del km. 6, per 1.933'75 ptes.

Esmentemolament de pedra per a la capa superficial de l'asfalt, amb destinació als hms. 5 a 10 del km. 4 i hms. 1 a 9 del km. 5 de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera, qms. 1 a 10 de la primera secció, per un import de 1.954'80 ptes.; hms. 2 a 6 del km. 5, per pesetes 1.910'52; hms. 7 a 10 del km. 5, per 1.523'88, i hms. 1 a 4 del km. 6, per 1.904'04 ptes.

Obres d'excavacions necessàries per a augmentar la visibilitat de les corbes en desmunt en l'hm. 8 del km. 9 de la carretera de Gràcia a Manresa, per un import de 1.855'44 ptes., i hm. 7 del km. 8, per 1.815'48.

— Adjudicar, definitivament, a Fomento de Obras y Construcciones, S. A., la subhasta del paviment formigonat en el tros de camí de Cornellà a Sant Feliu de Llobregat, km. 2, comprés des de l'origen a la riera d'en Nofre, per la quantitat de 169.155 ptes., i la subhasta de les obres d'empendrament de la carretera de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès, per Sardanyola, tram comprés dins la travessia per Sant Cugat del Vallès, per la quantitat de 29.013 ptes.

— Concedir, a N'Adolf Garro, una prorroga de dos mesos per a l'acabament dels proveïments de pedra per a la reparació del ferm del camí d'Olost a la carretera de Prats de Lluçanès a Sant Jame.

— Aprovar l'acte de recepció de la pedra proveïda en els qms. 1 a 11 de la carretera de Masnou a Granollers.

— Aprovar el pressupost de despeses que ocasionaran les operacions de fitament i aixecament del pla de la pedrera adquirida per la Mancomunitat a Caldes de Montbui, d'import 661'10 ptes., a lliurar.

— Lliurar la quantitat de 1750 ptes., per atendre el pagament de les despeses que s'ocasionaran amb motiu de la recepció del proveïment de pedra en els qms. 4 a 7 de la carretera de Vic al confí amb Girona, en direcció a Sant Hilari.

— Aprovar els comptes de Notari que s'esmenten, per l'autorització d'actes de subhastes, desertes, de les obres de construcció del pont sobre el riu Noguera-Pallaresa a Riap: De N'Angel Trabal, de Lleida, d'import 44 ptes., a lliurar, i d'En Manuel Garcia, de Barcelona, d'import 4850, a lliurar.

(Sessió del dia 22 de novembre de 1923.)

Atès el dictamen del Cap del Negociat de Carreteres, camins i ponts, amb el vist i plaú del Conseller del servei:
1.º Incorporar definitivament al servei de conservació de la Mancomunitat, en les condicions que determinaven les Bases d'Auxili i els acords que han vingut a substituir-les, els camins següents:

De Llers a Hostalets a enllaçar amb la carretera de Madrid a França, per Borrassà; de la carretera de Besalú a Vilafant a la carretera de Madrid a França, per Borrassà; de Rabós al camí de Figueres a Espolla; de la carretera de Besalú a Roses a Vilafant, per Avinyonet, Vilanova i Cistella; de la carretera de Santa Coloma de Farnés a Sant Joan de les Abadesses a Sant Privat de Bas; de Ridaura al terme d'Olot, i de Begudà; en el tros que afecten els termes de Llers, Borrassà, Rabós d'Empordà, Vilafant, Cistella, Sant Privat de Bas, Les Preses, La Pinya, Ridaura i Begudà.

2.ª Per les gestions necessàries perquè els Ajuntaments de Santa Coloma de Farnés, Avinyonet i Lladó, que han fet la cessió en un simple ofici, la comuniquin mitjançant certificat de l'acord de l'Ajuntament ratificat per la Junta de Vocals associats.

3.ª Encarregar al Conseller Sr. Noguera i Comet que realitzi les gestions necessàries per obtenir dels Ajuntaments de Figueres, Navata i Vilafant, la plena cessió dels camins que la Mancomunitat conserva dins llurs termes.

4.ª Abandonar, des d'ara, la conservació dels camins de Puigcerdà a Bolvir, de Puigcerdà a Pont Soler, de Puigcerdà a Pont de Llívia i de Puigcerdà a Ur, inclosos en el terme municipal de Puigcerdà, curant la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts de retirar els pals indadors i d'eliminar tots els escuts que assenyalaven la jurisdicció de la Mancomunitat.

5.ª Encomanar al Conseller Sr. Riera que realitzi una gestió envers l'Ajuntament de Palafrugell per tal d'obtenir una contesta al requeriment que li fou adreçat perquè cedís o considerés cedits a la Mancomunitat els camins de Palafrugell a Calleta i de Palafrugell a la carretera de Girona a Palamós.

6.ª Abandonar la conservació dels camins de la carretera de Girona a Palamós a Rupit, de Begudà a Sant Joan les Fonts i de Figueres a Albanyà, per Llers, Terrades i Sant Llorenç.

7.ª Encomanar des d'ara, per al cas que les gestions del Conseller Sr. Agustí Riera envers l'Ajuntament de Palafrugell donin un resultat negatiu, al Departament d'Administració, que estudiï si s'escau de demanar-li indemnització per les despeses de conservació fetes en els camins de Palafrugell a Calleta i de Palafrugell a la carretera de Girona a Palamós.

(Sessió del dia 23 de novembre de 1923.)

Donar-se per informat d'un ofici de la Societat d'Attractió de Forasters de Barcelona, agraciant la cooperació de la Mancomunitat al feliç acabament de l'adob del camí que de Prat de Llobregat mena a la Volateria, en la forma proposada per l'entitat regentant i amb el concurs de l'Escola d'Aeronàutica Naval.

Adjudicar a En Josep Buscarons la subhasta dels treballs de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm dels qms. 1 a 7 de la carretera de Montequin al límit de Lleida per Berga, per la quantitat de 86,424'80 ptes.

— Atenció el raonat dictamen del Negocint de Carreteres, camins i ponts, s'acordà desestimar la instància presentada pel Sr. Antoni Arriés demanant que fos anul·lat l'acord del Consell de data 22 d'octubre darrer, en virtut del qual se l'obligava a satisfer els drets reals i despeses d'inscripció en el registre de l'escriptura de venda a la Mancomunitat de les pedreres que possia en terme de Caldes de Montbui.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per prosseguir pel sistema d'administració els treballs que a continuació es detallen, aprovant els pressupostos corresponents i disposant el lliurament de llur import:

Inversió i consolidació de pedra menudellada per a

l'arranjament de l'afermat de la carretera de Mollerussa a Belcaire, qm. 13, hms. 1 a 3, per 1,997'16 ptes. qm. 12, hms. 4 a 7, per 1,995'58 ptes. qm. 13, hms. 8 a 10, per 1,991'27 qm. 14, hms. 1 a 3, per 1,997'69 ptes. qm. 14, hms. 3 a 6, per 1,995'01, i qm. 14, hms. 6 a 10, per 1,998'22 ptes.

Inversió i consolidació de pedra menudellada per a l'arranjament de l'afermat, amb destinació als qms. 1 a 20 del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, per un import de 1,969'33, 1,971'47, 1,970'94, 1,972'01, 1,974'15, 1,973'61, 1,972'54, 1,975'75, 1,978'96, 1,976'82, 1,978'96 i 1,979'23 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió i consolidació de pedra menudellada per a l'arranjament de l'afermat del camí de Manresa a Sampedor, per un import de 1,012'22 ptes.

Assaig d'enquadrant superficial, amb quitrà natural, del ferm de la carretera de Masnou a Granollers, hms. 5 a 10 del qm. 12, per un import de 1,879'74 ptes.

Inversió de dues capes de pedra per a l'afermat i construcció de voreres de formigó amb destinació a l'hm. 6 del qm. 6 de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera, primera secció, per un import de 1,913'76, 1,961'28, i 1,937'52 ptes., i hm. 7 del qm. 6, per un import de 1,918'08 i 1,979'24 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió de pedra menudellada en el camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, hms. 9 i 10 del qm. 1, per un import de 1,959'22 ptes.; hms. 8 i 9, per un import de 1,865'70 ptes.; hms. 7 i 8, per un import de 1,847'24 ptes.; i hms. 6 i 7, per un import de 1,872'18 ptes.

— Lliurar a favor del Pagador de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, a justificar, 5,000 ptes., per a la continuació dels treballs d'inversió de pedra i consolidació del ferm de la carretera de Palset a la general d'Espluga a Flix, per Bellmunt, i 13,000 ptes. per a la continuació dels treballs de reparació del camí veïnal de Sarrià a Vallvidrera.

— Aprovar l'acte de replanteig de l'obra sobre la riera de Salses en el camí d'Olesa a Martorell (tram de formigó armat).

— Aprovar l'acte de recepció i liquidació dels treballs de proveïment de pedra menudellada amb destinació al camí de Manlleu a la Gleva, Masies de Sant Hipòlit, amb un romanent de 917'04 ptes., a favor del contractista.

— Aprovar l'acte de recepció i liquidació dels treballs de proveïment de pedra menudellada per a la conservació del ferm de la carretera de Borges Blanques a Bellpuig, de les quals resulta la quantitat líquida de 4,240'38 pessetes, a favor del contractista.

— Assenyalat el termini de tres mesos, a partir de la data de comunicació d'aquest acord a l'interessat, perquè l'Ajuntament de Vilamaniscle faci el proveïment de 25 m³ de pedra menudellada (volum corresponent a l'any 1922) en parcel·les lliants amb el camí de Garriguella a Vilamaniscle, en la part corresponent al terme municipal de Vilamaniscle, però fora de la seva explotació, per tal d'ésser inspeccionat i rebut per la Direcció d'Obres públiques; i comunicar al repetit Ajuntament de Vilamaniscle que tantost hagi complimentat aquesta disposició restarà alliberat dels compromisos que tenia contractats per virtut de les bases d'auxili als pobles, vigents a la província de Girona.

(Sessió del dia 29 de novembre de 1923.)

Aprovar el compte del Notari Sr. Eladi Crehnet, per l'acte de subhasta, deserta, de les obres del camí de la plaça de l'Agregació de Vallvidrera a la carretera de Gràcia a Manresa amb ramal al Tibidabo, d'import 48'50 ptes., a lliurar.

— Aprovar el compte del Notari Sr. Manuel García, per l'acte de subhasta, deserta, de les obres de reparació

del camí de l'estació de Monistrol a la carretera de Terrassa a Monistrol, d'import 48'50 ptes., a lliurar.

— Aprovar la liquidació dels lliuraments expedits durant l'any econòmic 1922-23, corresponents als treballs d'inversió de pedra memollada en el camí de Pont de Molins a les Escalles, que importen 13,341'88 ptes., deixant un romanent de 39'32 ptes., i els corresponents als treballs d'inversió de pedra memollada en el camí de Figueres a Sant Climent, qms. 1 a 4, i de Figueres a Espolla, qms. 1 a 6, que importen 6,397'22 ptes., deixant un romanent de 8'06 ptes.

— Aprovar el pressupost de despeses que motivarà la presa de dades per a l'atreccament del pla i redacció del projecte de reparació del camí d'accés a la finca «Torre Marimón», d'import 354'90 ptes., a lliurar.

— Aprovar la relació corresponent al tercer trimestre de l'any 1922-23, de les despeses fetes per tots conceptes en la Pagaduria segona d'Obres públiques, subjectes a l'impost del 1'20 per 100, a l'igual que les corresponents al quart trimestre de l'esmentat any 1922-23, i al primer trimestre de l'any 1923-24.

— Aprovar el pressupost dels treballs d'acabament del sòndex a l'estrep dret del pont sobre el riu Gaià a Santes Creus (carretera d'Aiguamúrcia a Pontons, tros primer), d'import 745'79 ptes., a lliurar.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per realitzar pel sistema d'administració els treballs que s'esmenten, aprovant els pressupostos corresponents, amb acord de lliurar l'import lliur.

Adquisició i inversió de pedra memollada per a la reparació provisional de l'aferrat dels hms. 1 a 5 del qm. 12 de la carretera de Gràcia a Manresa, per un import de 1,981'52 ptes.; hms. 6 a 10 del qm. 12, per un import de 1,997'33; hms. 1 a 5 del qm. 13, per un import de 1,992'06; hms. 6 a 10 del qm. 13, per un import de 1,995'22; hms. 1 a 10 del qm. 15, per un import de 1,994'17; hms. 1 a 5 del qm. 16, per un import de 1,996'28; i hms. 6 a 10 del qm. 17, per un import de 1,999'11 pesetes.

Esmicelament de pedra per a la capa superficial de l'aferrat, amb destinació als hms. 4 a 8 del qm. 6 de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera (qms. 1 a 10 de la primera secció), per un import de 1,922'40 ptes.; hms. 9 i 10 del qm. 6 i hms. 1 a 3 del qm. 7, per un import de 1,989'36; hms. 4 a 9 del qm. 7, per un import de 1,996'44; hms. 10 del qm. 7 i hms. 1 a 7 del qm. 8, per un import de 1,929'06; hms. 8 a 10 del qm. 9 i hms. 1 a 3 del qm. 10, per un import de 1,941'84; i hms. 4 a 10 del qm. 10, per un import de 1,953'72 ptes.

Inversió i consolidació de pedra per a l'arranjament de l'aferrat amb destinació als qms. 1 a 8 de la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sentmenat, per un import de 1,994'48, 1,996'62, 1,995'55, 1,989'13 i 1,991'25 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió i consolidació de pedra memollada per a l'arranjament de l'aferrat dels qms. 10 fins a l'acabament de la carretera de Gràcia a Manresa, per un import de 1,893'90, 1,992'34 i 1,997'69 ptes., segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió de pedra per a la conservació ordinària de l'aferrat dels hms. 8 a 10 del qm. 3 del camí de Martorell a Vilafranca del Penedès, per un import de 1,963'22; hms. 1 a 3 del qm. 4, per un import de 1,958'85; hms. 4 a 7 del qm. 4, per un import de 1,975'24; hms. 7 a 10 del qm. 4, per un import de 1,980'70; hms. 1 a 3 del qm. 5, per un import de 1,974'15; hms. 4 a 7 del qm. 5, per un import de 1,977'42; i hms. 7 a 10 del qm. 5, per un import de 1,979'61 ptes.

— Deixar en suspens totes les obres de reparació dels camins de la província de Girona, fins a tant que no s'hagi completament aclarit si són de propietat de la Mancomunitat o dels Municipis, a fi d'evitar la repetició de

fets com els esdevinguts amb els camins de Palafrugell i Puigcerdà.

— Permutar una parcel·la pertanyent a la Mancomunitat, en el qm. 1, hm. 1, del camí veïnal de Santa Perpètua de la Moguda a la carretera de Barcelona a Ribes, per una altra propietat de N'Ignasi Rovira, situada a l'altre costat de camí, de capacitat equivalent, mitjançant que l'esmentat senyor exhibeixi els títols que acrediten la propietat de la parcel·la que ofereix.

— Aprovar l'expedient de valoració i justipreu de la parcel·la anexas a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinas, expropiada a En Francesc Montpart, en el qm. 33, hm. 4, amb una superfície de 154 m², declarant-se sobrant l'esmentada parcel·la i acordant-se'n l'adjudicació per 770 ptes. a la Sra. Maria Grau de Ventura, la qual haurà d'exhibir els títols que permetin comprovar com és propietària dels terrenys limitants amb la parcel·la descrita, restant autoritzada la Presidència perquè un cop comprovat l'extrem al·ludit atorgui el document que l'esmentada senyora jutgi necessari, en el ben entès que si es tracta d'escriptura pública les despeses aniran al seu càrrec.

— Declarar rebudes les obres del pont sobre el Noguera Tor, al lloc nomenat Riberola de Llesp, mitjançant el compliment per part del Municipi de la condició d'enderrocant la pila subsistent de la palanca vella; i lliurar a favor del Municipi de Llesp la quantitat de 1,600 ptes., import del 40 per 100 del cost efectiu de les obres que s'acaben d'esmentar, i que correspon a la subvenció que li fon atorgada per la Diputació de Lleida per acord de 2 de maig de 1916.

— Designar el Diputat de la Mancomunitat Sr. Domènec Fatjó, per assistir a la subhasta de les obres de reparació del camí de Berga a Llinas, tros segon, que se celebrarà en el Palau de la Generalitat el dia 3 del propiament mes de desembre; i els Diputats Srs. Domènec Fatjó i Francesc Vidal, per assistir a Barcelona i Lleida, respectivament, a la subhasta de les obres de construcció del pont sobre el Noguera Pallaresa a Rialp, que se celebra ran també el propi dia 3 de desembre.

(Sessió del dia 26 de novembre de 1923.)

Atès el dictamen del Cap del Negociat de Carreteres, camins i ponts, amb el vist i plaú del Conseller del Servei, adjudicar definitivament a En Bonaventura Casanovas la subhasta del proveïment de pedra amb destinació a la carretera de Collaspina a Santa Maria de Seva, tros primer, per la quantitat de 22,443 ptes.

(Sessió del dia 27 de novembre de 1923.)

Notícies i documents

El dia 14 tingué lloc la recepció de la pedra partida acopiada als camins de Figueres a Espolla, de Mollet a Sant Climent, de Mollet a Rabós i de Garriguella a Vilamante, amb assistència dels Srs. Ramon Noguer i Comet, Diputat provincial, en representació de la Mancomunitat; Frederic Turell, Enginyer-director d'Obres públiques de la mateixa entitat; Ramon Compte, Enginyer adscrit a la mateixa Secció i encarregat dels treballs de referència, i Josep Rizaga, Ajudant afecte al servei del sudit Enginyer-encarregat.

— El dia 24, els Srs. Santiago de Riba, Diputat provincial, en representació de la Mancomunitat; Frederic Turell, Enginyer-director d'Obres públiques, i Joan A. Lagarde, en la seva qualitat d'Enginyer-encarregat, i amb assistència del representant del propietari de la pedrera adquirida per la Mancomunitat a Caldes de Montbui, Sr. Antoni Artés, es possessionaren de la sudita pedrera els esmentats senyors.

DIRECCIÓ D'OBRES PÚBLIQUES

RELACIÓ DELS PERMISOS DESPATXATS DURANT EL PRESENT MES DE NOVENBRE, PEL NEGOCIAT CORRESPONDENT D'AQUESTA DIRECCIÓ, AMB MOTIU DE CONSTRUCCIONS, REPARACIONS, INSTAL·LACIONS, CANALITZACIONS I ALTRES CONCEPTES, AFFECTANT A CARRETERES I CAMINS MANCOMUNALS

Al Sr. Carles Fangier, per a instal·lar portes-vidrires en la façana de la casa de la seva propietat, llinant amb la carretera de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès, per Sardanyola, qm. 1.

Al Sr. Enric Coll, per a construir un clavegueró dintre la zona de servitud del camí de Sarrià a Vallvidrera, qm. 1.

Al Sr. Martí Dalmau, per a edificar una casa en la zona de servitud i una paret de tanca llinant amb el camí de Mongat a Tiana, qm. 1.

A la societat anònima Hidràulica de la Gabarresa, per a traslladar una línia elèctrica aèria travessant el camí de Prats de Lluçanès a Sant Quirze de Besora, qm. 11.

Al Sr. Pere Hortensí, per a establir un pas per a carruatge en el qm. 10 del camí de Figueres a Sant Climent, per Cabanes i Masarac.

Al Sr. Víctor Teixidó, per a establir un pas per a carruatge, en el qm. 9 del camí de Figueres a Sant Climent, per Cabanes i Masarac.

A l'Alcaldia de Sant Martí de Segòries, per a establir un pas per a carruatge en el qm. 4 del camí de Calaf a Sant Martí de Segòries.

Al Sr. Josep Urpi, per a obrir un portal a la casa de la seva propietat dintre la zona de servitud del camí de Gornal a la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sant Jaume dels Domenys, qm. 16.

Al Sr. Marcel·lí Planas, per a edificar una casa en terreny de la seva propietat llinant amb el camí de la carretera de Tarragona a Barcelona a Corbera, en el qm. 3 del ramal.

Al Sr. Joan Sabater, per a edificar un cobert amb el corresponent pas per a carruatge, rebaixar terres i construir una casa en la zona de servitud del camí de Masnou a Teià, qm. 2.

Al Sr. Josep Margenat, per a reparar una conducció d'aigua en el qm. 23 de la carretera de Gràcia a Manresa.

Al Sr. Josep Comorera, per a arrencar terres argiloses en la zona de servitud i establir un pas provisional en el qm. 4 del camí de Cervera a Torà.

Al Sr. Joan Rigol, per a explotar una cantera i establir un pas provisional en el camí de la carretera de Tarragona a Barcelona a Corbera, en el qm. 6 del ramal.

Al Sr. Josep Enrich, per a instal·lar una conducció d'aigua en el qm. 15 de la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sentmenat.

Al Sr. Josep Sitges, per a edificar una casa en un terreny de la seva propietat llinant amb la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sentmenat, qm. 14.

Al Sr. Francesc Llop, per a instal·lar una tanca d'arc artificial en el qm. 14 de la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sentmenat.

Al Sr. Vicens Calvo, per a instal·lar una tanca d'arc artificial en el qm. 14 de la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sentmenat.

Al Sr. Pere Morera, per a emblanquinar la façana de la casa de la seva propietat llinant amb la carretera de Gràcia a Manresa, qm. 29.

Al Sr. Josep M. Roig, per a tallar arbres dintre la zona de servitud del camí de la carretera de Besalú a Roses a Vilariix, per Castella a Vilanova, qm. 8.

A la societat Ferrocarril de Mollerussa a Balaguer, per a cobrir una sèquia de regadiu i ampliar un pas a nivell en el qm. 1 del camí de Mollerussa a Bellocaire.

Al Sr. Marian Duran, per a pintar un rètol en la façana de la casa de la seva propietat llinant amb el camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, en el qm. 3.

Al Sr. Josep Vilals, per a aixecar un pis en cada una de les cases dels Srs. Felicià i Enfrasi Basquens, llinants amb la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, qm. 19.

Al Sr. Manuel Escoda, per a obrir un portal en la façana de la casa de la seva propietat llinant amb la carretera de Bellpuig (estació del f. c.) a la carretera d'Artesa de Segre a Montblanc, qm. 18.

Al Sr. Tomas Bosch, per a establir una tanca provisional en el qm. 27 de la carretera de Gràcia a Manresa.

Al Sr. Josep Junyent, per a instal·lar una tanca provisional en el qm. 17 de la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sentmenat.

A la Sra. Guadalupe Barretto, per a establir dos passos per a carruatge en el qm. 10 de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera.

Al Sr. Josep Sala, establir un pas per a carruatge en el qm. 7 del camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinas.

Al Sr. Pere Relats, per a construir un aqüeducte a la zona de servitud del camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinas.

Al Sr. Antoni Ambrós, per a aixecar un pis en la casa de la seva propietat llinant amb la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, qm. 1.

Al Sr. Àngel Prat, per a construir un cobert i reformar la casa de la seva propietat dintre la zona de servitud de la carretera de Manllan al confí amb Girona, per Sant Pere de Torelló, qm. 10.

Al Sr. Lluís Puig, per a pintar un anunci en la façana de la casa de la seva propietat llinant amb el camí de Manresa a Sampedor, qm. 1.

A l'Alcaldia de Cardener, per a establir un pas per a carruatge en el qm. 1 del camí de Cardener a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinas.

Al Sr. Josep Rovira, per a reparar la façana de la casa de la seva propietat llinant amb el camí de l'estació de Monistrol al Monestir de Montserrat, qm. 15.

Al Sr. Joan Bosch, per a reparar una conducció d'aigua en el qm. 11 de la carretera de Prats de Lluçanès a Sant Quirze de Besora.

Al Sr. Santamaria, per a substituir una conducció d'aigua en el qm. 4 de la carretera de Amposta a Vinallop.

Al Sr. Isidre Darder, per a tallar arbres dintre la zona de servitud del camí de Bordils a Madremanya, qm. 7.

Al Sr. Antoni Sanfeliu, per a establir sis passos per a carruatge en els qms. 13 i 17 de la carretera de Borges Blanques a Bellpuig, per Arborea i Vilanova.

Al Sr. Carles Tarragona, per a la reparació de la casa de la seva propietat dintre la zona de servitud del camí de Bellpuig per Ivars d'Urgell a la carretera de Tàrraga a Balaguer, qm. 6.

Al Sr. Laureà Moreno, per a establir un pas per a carruatge en el qm. 6 del camí de Monjos a Castelví de la Marca.

A la societat anònima Vapor Vega-Salvà, per a practicar obres de reforma interior en la fàbrica llinant amb la carretera de Gràcia a Manresa, qm. 29.

Al Sr. Martí Busca, per a ampliar el portal de la casa de la seva propietat llinant amb el camí de Perelada a Garriguella, qm. 7.

Al Sr. Josep Cabot, per a reparar una conducció d'aigua en el qm. 1 de la carretera de la de Montcada a Terrassa, per Sant Cugat del Vallès a Sardanyola.

A la Sra. Dolores Tortosa, per a instal·lar dues portes-vidrires en la casa de la seva propietat llinant amb la carretera de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès, per Sardanyola, qm. 7.

Al Sr. Francesc Brustenga, per a ampliar un pas per a carruatge i aclarir el bosc de la seva propietat en els qms. 11 i 12 del camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs.

A la Sra. Quiteria Castells, per a edificar una casa en terreny de la seva propietat llinant amb el camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, qm. 2.

A la Societat General d'Aigües, per a instal·lar una conducció d'aigua en el qm. 1 del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca.

A l'Alcaldia de Maldà, per a terraplenar una bassa i construir un dipòsit d'aigua en la zona de servitud de la carretera de Bellpuig (estació del f. c.) a la d'Artesa de Segre a Montblanc, travessant-la amb una conducció d'aigua, en el qm. 12.

A la societat anònima Energia Elèctrica de Catalunya, per a instal·lar una línia elèctrica a baixa tensió a través del camí de Mongat a Tiana, qm. 3.

Al Sr. Josep Corominas, per a reformar la façana de la casa de la seva propietat llinant amb la carretera de Vic al confí amb Girona, en direcció a Sant Hilari, qm. 2.

Al Sr. Jacint Barbany, per a edificar un cobert en la zona de servitud del camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs.

Al Sr. Josep Kausl, per a construir una paret de tanca provisional en el camí de Papiol a l'estació, qm. 1.

Al Sr. Antoni Pàmies, per a obrir un portal i ampliar l'existent en dues cases de la seva propietat llinant amb la carretera de Gràcia a Manresa, qm. 14.

Al Sr. Francesc Balenyà, per a ampliar la casa de la seva propietat llinant amb el camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, qm. 3.

Al Sr. Josep Cruells, per a reparar la casa de la seva propietat llinant amb la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, qm. 21.

Al Sr. Antoni Bartres, per a edificar una casa en terreny de la seva propietat dintre la zona de servitud de la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, qm. 6.

Al Sr. Antoni Pàmies, per a obrir un portal en la casa de la seva propietat llinant amb la carretera de Gràcia a Manresa, qm. 14.

Al Sr. Francesc Balenyà, per a ampliar la casa de la seva propietat llinant amb el camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, qm. 3.

Al Sr. Josep Cruells, per a reparar la casa de la seva propietat llinant amb la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, qm. 21.

Al Sr. Antoni Bartres, per a edificar una casa en la zona de servitud de la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, qm. 6.

Al Sr. Vicenç Viza, per a reparar una conducció d'aigua en el qm. 6 de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera.

L'Elèctrica de Martorell, S. A., per a instal·lar una línia elèctrica de baixa tensió a través del camí de Martorell a Vilafranca del Penedès, qm. 2.

A la Sra. Eulàlia Graupera, per a establir un pas per a carruatge en el qm. 29 de la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs.

Al Sr. Josep Riera i Marqués, per a construir un viaducte en terreny de la seva propietat llinant amb el camí de Molins a Les Escaltes, qm. 3.

Al Sr. Rogeli Buch, per a reclarar una paret de tanca de la seva propietat llinant amb la carretera de Bellpuig (estació del f. c.) a la d'Artesa a Montblanc, qm. 1.

A l'Alcaldia de Sant Sadurn de Noya, per a construir un pas empedrat i fer les voreres del carrer de la Diputació, del qm. 1 de la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sentmenat.

A l'Alcaldia de Sant Cugat del Vallès, per a construir la claveguera en el carrer del Princep, en el qm. 7 de la

carretera de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès, per Sardanyola.

A la societat anònima Funicular Aéreo de Montserrat a Sant Geróimo, per a construir dos pous en la zona de servitud de la carretera de Bruc a Manresa, en el qm. 7 del ramal a Montserrat.

Al Sr. Pere Esquerra, per a aclarir el bosc de la seva propietat llinant amb el camí de Sant Maten de Bages a Calius, qm. 1.

Al Sr. Ramon Cunill, per a construir un cobert en la zona de servitud de la carretera de Montequi al confí amb Lleida, per Berga, qm. 37.

Al Sr. Antoni Roca, per a obrir un portal en la casa de la seva propietat llinant amb la carretera de Vendrell a Sant Jaume dels Domenys, qm. 1.

Al Sr. Francesc Vila i Basté, per a edificar una casa en terreny de la seva propietat llinant amb la carretera de Sant Llorenç a Llinàs, qm. 35.

Al Sr. Josep Mas i Segarra, per a construir una casa i paret de tanca en terreny de la seva propietat llinant amb el camí de la carretera d'Igualada a Sitges, pel Pla a Lavit, qm. 1.

Al Sr. Badia i Girona, per a instal·lar una tanca provisional en el qm. 1 de la carretera de Vilafranca al confí de la província, en direcció a Aguiló.

Al Sr. Josep Arisa, per a reparar la quadra de la seva propietat llinant amb la carretera de Vic, per Roda, a empalmar amb la de Vic a Olot, qm. 10.

Al Sr. Miquel Font, per a edificar una casa llinant amb la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, qm. 14.

Al Sr. Ramon Miralles, per a construir un garatge llinant amb el camí de Sarrià a Vallvidrera, qm. 4.

Al Sr. Eudald Guix, per a edificar una casa i establir un pas per a carruatge en el qm. 7 del camí de Vic a la carretera de Moià a Calaf.

Al Sr. Joaquim Echenique, per a edificar una casa llinant amb la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sentmenat, qm. 17.

Al Sr. Domènec Carulla, per a establir un pas per a carruatge en el qm. 7 del camí de Bellpuig, per Ivars d'Urgell, a la carretera de Tàrraga a Balaguer.

Al Sr. Francesc Missé, per a tallar arbres en terreny de la seva propietat, llinant amb el camí de Sant Celoni a Gualba, amb ramal a la Batlloria, qm. 4.

A la Sra. Anna Rojals, per a conduir les aigües pluvials en la casa de la seva propietat llinant amb la carretera de Sant Felu de Codines a Centelles, qm. 18.

Al Sr. Josep Colomer, per a reparar una pallissa situada en la zona de servitud del camí de Corro de Vall a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, quilòmetre 6.

Al Sr. Llorenç Puig, per a construir un cobert en la zona de servitud de la carretera de Palautordera a la de Caldes de Montbui a Sant Celoni, qm. 2.

A la Companyia general de Ferrocarrils Catalanes, per a obtenir a la subhasta que haurà de celebrar-se per a la talla de dos arbres del camí de l'estació de Monistrol al Monestir de Montserrat, qm. 4.

Al Sr. Josep Pou, per a reparar una conducció d'aigua en el qm. 4 de la carretera de Palautordera a la de Caldes de Montbui a Sant Celoni.

Al Sr. Pere Pompidó, per a construir una paret de tanca en la zona de servitud del camí de Masnou a Teià, qm. 2.

Al Sr. Antoni Marcé, per a edificar una casa llinant amb la carretera de Vilafranca al límit de la província, en direcció a Aguiló, qm. 9.

A la Sra. Gertrudis Gav, per a obrir una mina a través de la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, qm. 24.

Al Sr. Josep Alemany, per a edificar tres cases llin-

dants amb la carretera de Sant Boi de Llobregat a la Llacuna, qm. 8.

Al Sr. Joan Ventosa i Calvell, per instal·lar una conducció d'aigua a través del camí de Bagur a la platja d'Aiguablava, qm. 1.

Al Sr. Joan Alguer, per a edificar una casa lliandant amb el camí d'Espanyola a Puigregit, per Casseres.

Al Sr. Joan Domènech, per a posar les baranes dels balcons i conduir les aigües pluvials de la casa de la seva propietat lliandant amb la carretera de Manlleu al confí amb Girona, per Sant Pere de Torelló, qm. 1.

Al Sr. Miquel Chols, per a obtenir a la subhasta que tindrà de celebrar-se per a la talla d'un arbre de la carretera de Vic, per Roda, a encaipinar amb la de Vic a Olot, qm. 7.

Al Sr. Enric Grau, per a establir un pas per a caruatge en el qm. 10 de la carretera de Vilafranca al límit de la província, en direcció a Aguiló.

A la Catalana de Gas y Electricidad, per a reparar una conducció d'aigua i una canonada de conducció de gas a través de la carretera de Cornellà a Fogós de Tordera, qm. 6.

Al Sr. Josep Roses, per a ampliar la casa de la seva propietat lliandant amb la carretera de Gràcia a Manresa, qm. 21.

Al Sr. Josep Puig, per a edificar una casa lliandant amb la carretera de Collsuspina al confí amb Girona, en direcció a Viladrau, qm. 1.

A la Sra. Margarida Puig, per a reformar la seva propietat i establir un pas per a caruatge en el qm. 14 de la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni.

Al Sr. Francesc Canonell, per a instal·lar una conducció d'aigua, una font i un dipòsit en la zona de servitud del camí de Castelltorsel a Granera, qm. 1.

Al Sr. Francesc Artigas, per a tallar quatre arbres en la zona de servitud de la carretera de Cornellà a Fogós de Tordera, qm. 19.

Al Sr. Francesc Tàpies, per a obrir un portal en la casa de la seva propietat lliandant amb la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, qm. 1.

Al Sr. Joan Santegut, per a arrencar pedra en terreny seu, lliandant amb el camí de la carretera de Tarragona a Barcelona a Corbera i ramal, qm. 6.

— Durant el present mes de novembre, han estat presentades a la Direcció d'Obres públiques de la Mancomunitat, 40 denúncies per infraccions al Reglament de policia i conservació de carreteres i camins vials, o al de circulació de vehicles de motor mecànic.

Pel mateix motiu, han estat trametes, durant aquell període, 222 comunicacions corresponents als expedients incoats a l'efecte.

Durant el mateix mes al Registre d'entrades d'aquesta Direcció s'han sentat 251 comunicacions i 267 al de sortides.

ARBRAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a alienar, mitjançant subhasta privada, dos arbres de la carretera mancomunal de Vic a Olot, en el qm. 7; i comunicar a En Miquel Obols, sol·licitant del permís de talla dels dits arbres que, prèviament a l'anunci de la subhasta, ha de dipositar a la Pagaduria de la Direcció d'Obres públiques la quantitat de 20 ptes. per a respondre de l'obligació que contreu de substituir l'arbre que s'ha d'arrencar per tres plançons de platan les dimensions de cada un dels quals no seran inferiors a 0'12 m. de diàmetre i 3'50 d'alçada, a col·locar en els

llocs que determini el Sobrestant encarregat de la carretera de Vic a Olot, en el ben entès que aquesta suma li serà retornada si s'adjudica la subhasta, i quedarà a benefici de l'Administració en cas contrari, havent d'ingressar, demés, a la caixa de la Mancomunitat, la quantitat de 3'50 ptes. en concepte d'arbitri.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a alienar, mitjançant subhasta privada, dos arbres que impossibiliten la construcció del pas superior del ferrocarril de Martorell a Manresa al camí de l'estació de Monistrol a Montserrat, qm. 3, lm. 8; i comunicar a la Companyia general de Ferrocarrils Catalans, sol·licitant del permís de talla dels dits arbres, que, prèviament a l'anunci de la subhasta, ha de dipositar a la Pagaduria de la Direcció d'Obres públiques la quantitat de 20 ptes. per a respondre de l'obligació que contreu de substituir els dos arbres que s'han d'arrencar, per quatre plançons de platan les dimensions de cada un dels quals no seran inferiors a 0'12 m. de diàmetre i 3'50 d'alçada, a col·locar en el lloc que determini el Sobrestant encarregat, en el ben entès que aquesta suma li serà retornada si s'adjudica la subhasta, i quedarà a benefici de l'Administració en cas contrari, havent d'ingressar, demés, a la caixa de la Mancomunitat, la quantitat de 3'50 ptes. en concepte d'arbitri.

(Sessió del dia 12 de novembre de 1923.)

MATERIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Retornar a la Maquinista Terrestre i Marítima la fiança que constituïa a la Secció de Caixa per a respondre de la construcció dels tres corrons de vapor de 15 tones, subministrats a la Mancomunitat mitjançant concurs.

(Sessió del dia 26 de novembre de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir a Carles Relat i Oliberas, peó capataç en carregat de la conservació dels qms. 20 a 29 de la carretera de Gràcia a Manresa, la jubilació que sol·licita, d'acord amb els arts. 43 i 44 del Reglament d'Oficines de la Mancomunitat.

— Concedir a Joan Naden i Prat, peó caminer encarregat de la conservació dels qms. 32 a 38 de la carretera de Montesquiu a Berga, la jubilació que sol·licita, d'acord amb els arts. 43 i 44 del Reglament d'Oficines de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1923.)

Atès l'informe de l'Enginyer-director de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, amb el vist i plau del Conseller del Servei, prorrogar per un període de dos anys, a comptar del dia 18 del corrent mes de novembre, els nomenaments dels Sres. Andreu Reig, Manuel Fernández i Josep Aymerich, delimitants escriptors, Antoni Mataró, Auxiliador del Registre i despatx de permisos d'obres, i Joaquim Gay, mecanògraf, tots ells adscrits al Servei de l'esmentada Secció.

— Per tal de procedir a l'examen-revisió que prescriu l'art. 13 del Reglament d'Oficines de la Mancomunitat, en quant es refereix a Celestí Fernández i Lerena, ordenança adscrit al servei de la Secció de Carreteres,

nomenar l'oportú Tribunal, integrat pel Conseller senyor Agustí Riera, pel Director d'Administració Sr. Lluís Colado i per l'Enginyer-director de l'abans dita Secció, Sr. Frederic Turell.

(Sessió del dia 13 de novembre de 1923.)

Aprovar el compte presentat per Sr. Carles Vilella, per diversos treballs de còpia de documents, important 21 ptes., a lliurar.

(Sessió del dia 19 de novembre de 1923.)

Donar-se per assabentat, amb sentiment, d'un ofici del senyor Enginyer-director d'Obres públiques de la

Mancomunitat, donant compte de la mort del Sr. Enric Lamolla, Auxiliar primer adscrit en qualitat de delineant escrivint a la demarcació de Lleida de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts.

— A proposta del Tribunal encarregat de procedir a l'examen revisió previst en l'art. 15 del Reglament d'Oficines, en quant es refereix a En Celestí Fernández i Llena, ordenança adscrit al servei de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, concedir la renovació indefinida del nomenament o ingrés definitiu del referit empleat, als efectes del que prescriuen els arts. 15, 24 i 25 de l'esmentat Reglament, a comptar des del dia 1.er de l'actual.

(Sessió del dia 20 de novembre de 1923.)

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

OBRES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la relació de les indemnitzacions devengades per l'Arquitecte dels Serveis generals i de Beneficència, per sortides del lloc de residència durant el mes d'octubre proppassat, amb motiu de la inspecció de les obres de les Cases de Beneficència de Tarragona, Girona i Lleida, d'import, respectivament, 67'13, 64'70 i 102'25 pesetes, a satisfer amb càrrec a la part. 26 del Pressupost vigent.

— Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida perquè, d'acord amb l'Arquitecte dels Serveis generals i de Beneficència, Sr. Joan Rubió i Bellver, dugui a terme en la Casa Inclusa de la dita ciutat les obres necessàries per a l'establiment de nous lavabos dels nens i nenes, aprovant-se el pressupost de les dites obres, que importa 7,968 ptes., que seran fetes efectives amb càrrec al cap. 2.ª, art. 7.ª, part. 95 (Emprèstit) del vigent Pressupost de la Mancomunitat; havent de comunicar-se aquest acord a l'Arquitecte Sr. Rubió i Bellver, al senyor President de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida i a la Secció d'Intervenció.

(Sessió del dia 13 de novembre de 1923.)

Aprovar l'acta de preus contradictoris, signat pels Arquitectes Srs. Joaquim Porqueras i Jaume Mestres, i pel Sr. Pere Dalmau i Ciraneta, contractista de les obres de construcció de cinc pavellons de l'Hospital de Lleida, i aprovar així mateix el pressupost addicional de les obres d'explanació de la xarxa de clavegueres a l'esmentat Hospital, que importa en conjunt 38,749'58 pesetes.

(Sessió del dia 27 de novembre de 1923.)

HOSPITALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atès el dictamen del Cap de la Secció primera amb

el vist i plau del Conseller de Beneficència i Sanitat, formular, per via legal, la corresponent reclamació als efectes d'aconseguir que, en fer-se efectiu als hereus de Francesc Ampuy l'import de la llibreta que té a son nom a la Caixa Nacional d'Estalvis de Toulouse, sigui retinguda a favor de la Mancomunitat la quantitat de 100 ptes., que s'acrediten en concepte d'estades de l'esmentat Ampuy a l'Hospital de Lleida.

(Sessió del dia 6 de novembre de 1923.)

Prendre esment del Butlletí de l'Hospital de Nens Pobres de Barcelona, tramès a la Mancomunitat.

— El Conseller Sr. Romà Sol, President de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida, manifesta que a Francesc Ampuy, que morí a l'Hospital de la dita ciutat, se li ha trobat una quantitat en francs, demés de la llibreta de la Caixa Nacional d'Estalvis de Toulouse, de la qual es donà compte al Consell en reunió del dia 6 d'aquest mes, determinant el corresponent acord.

Digué el Sr. Sol que la Junta de Govern de la seva Presidència trametria a la Mancomunitat, posant-la a la seva disposició, la quantitat trobada a Francesc Ampuy, deducció feta de 100 ptes., preu de les despeses ocasionades a l'Hospital de Lleida pel repetit Francesc Ampuy, que foren aplicades a l'esmentat fi.

I, en conseqüència, deixar sense compliment el referit acord del dia 6 d'aquest mes, fins que, vistes les manifestacions de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida, es pugui prendre la resolució pertinent sobre aquest afer.

(Sessió del dia 20 de novembre de 1923.)

MANICOMIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Admetre definitivament en el Manicomi de Salt, amb càrrec a la Mancomunitat de Catalunya, els presumptes dementes Flora Masó i Vergel, Àngela Serra i Planas, i Margarida Muriscot i Carreras que, ultra els requisits necessaris en aquests casos, han demostrat com cal ésser naturals o veïnes d'alguna de les comarques gironines i justificat la seva pobresa i la de les persones obligades per la llei a mantenir-les.

— Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments

de Beneficència de Tarragona perquè concedeixi l'afiliament de l'exposita T. F. i G., n.º 6198 de l'exposició de l'any 1922, als esposos J. R. i N. P., veïns de Vilanova i Geltrú, mitjançant la condició per part dels sol·licitants que, en fer-se càrrec de l'exposita disposin la quantitat de 250 ptes. en concepte de dot de l'afillada, havent de fer-se constar aquest afiliament en escriptura pública o en acte o document privat, segons sigui més convenient, i comunicant-se aquesta resolució a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 20 de novembre de 1923.)

Admetre definitivament en el Manicomí de Salt, amb càrrec a la Mancomunitat de Catalunya, els presumptes dements Josep Perpinyà i Vidal i Enric Sala i Camós, que, ultra els requisits necessaris en aquests casos, han demostrat com cal ésser naturals i veïns d'alguna de les comarques gironines i justificat la seva pobresa i la de les persones obligades per la llei a mantenir-los.

— Admetre en el Manicomí de Salt el presumpte dement Enric Armengol i Puig, veí de Palamós, amb la condició que les estades que causi siguin abonades pel seu cunyat Joan Fibernat.

(Sessió del dia 27 de novembre de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Disposar:

a) Que els Capellans de les Cases de Maternitat i Misericòrdia de Lleida, des de 1.º de desembre pròxim, deixin de rebre quevures de les respectives Cases; i que si novan a menjar-li, tinguin dret a fer efectiva la quantitat de 45 ptes. mensuals (equivalent al tipus unitari de manutenció de les Germanes de Caritat; abonant-se demés, al Capellà de la Casa de Maternitat, la quantitat de 20 ptes. mensuals en concepte de lloguer de la casa, hagut esment que no pot viure a la Casa de Maternitat.

b) Que per raó de les obres que es realitzen a la Casa de Misericòrdia de Lleida, s'ordini al mestre flaquejar que des de 1.º de gener pròxim deixi desocupat el local on viu.

c) Per avinent al personal subaltern de les Cases de Maternitat i Misericòrdia de Lleida, inclouent-hi el personal de taller, que cal que reconeguin com a llur superior immediat el Majordom.

d) Fixar la planilla definitiva de les Oficines de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida, en els següents termes: Un Administrador, un Auxiliar, un Interventor, i dos Auxiliars; amortitzant-se les places restants a mesura que vagin, sense perjudici d'estudiar les possibles excedències de personal en exercici, invitant-se els interessats a ocupar les vacants de planilla que no hagin estat amortitzades.

(Sessió del dia 13 de novembre de 1923.)

Atès un ofici de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida, i de conformitat amb la proposta del Conseller de Beneficència i Sanitat, que el porter de la Casa de Misericòrdia d'aquella ciutat passi al servei d'ordenança de l'Hospital, sense dret a habilitació en cap de les dites Cases, i amb el ben entès que ha de tenir desocupat el lloc que actualment ocupa el dia 31 de desembre pròxim. Farà efectiu el seu sou durant el present exercici econòmic amb càrrec a la

consignació d'on percep avui els seus havers i des de 1.º de l'any econòmic pròxim, quedarà suprimida la dita plaça del pressupost especial de la Casa de Misericòrdia i serà establerta una consignació per al càrrec d'ordenança en el capítol de l'Hospital.

— Encarregar a la Superiora de la Casa de Misericòrdia que designi una de les Germanes de la Comunitat per a ocupar la porteria de la dita Casa.

(Sessió del dia 6 de novembre de 1923.)

Per avinent a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleida la suma conveniència que, portant a efectivitat l'acord del Consell de data 27 de juliol pròpassat, el Professor de dibuix dels Establiments de Beneficència al seu càrrec, Rvnd. Xavier Tarragona i Palomera, es matriculi un trimestre en les Institucions docents d'ensenyament superior de la Mancomunitat, en aquella disciplina que millor escaigui a la missió que té assignada, amb el ben entès que serà bonificada la seva estada a Barcelona a raó de 150 pesetes mensuals amb càrrec a la part. 422 del Pressupost vigent, i que la Junta de Govern donarà compte al Consell en son dia del compliment d'aquest encàrrec.

— Proveir, mitjançant oposició, la plaça d'Auxiliar d'Administració dels Establiments de Beneficència de Girona, dotada amb el sou anual de 2.500 ptes.; celebrant-se les dites oposicions d'acord amb les bases següents:

1.ª Fins el dia 31 de desembre propiunt, a les dotze del migdia, s'admetran en el Registre general de la Mancomunitat de Catalunya les instàncies i documents que, ajustats a les prescripcions vigents sobre paper segellat i fets de cèdules personals, presentin els que pretenguin prendre part en els exercicis.

2.ª Per a prendre part en aquests exercicis els aspirants hauran d'acreditar trobar-se lliures del servei militar o estar-lo prestant en la situació que correspongui, per mitjà de l'oportú certificat del Secretari de la Comissió Mixta de Reclutament respectiva, o amb els documents lliurats per les Autoritats militars que correspongui, segons els casos. Podran, també, aportar tots aquells documents que creguin útils per acreditar mèrits i serveis. Acreditaran, així mateix, que coneixen la llengua catalana per parlar-la i escriure-la correctament. No serà admes titol ni document de cap mena que es produïxi amb les instàncies, si és que els interessats desitgen retirar-lo, mentre no vagi acompanyat d'una còpia per a cadascú d'ells, estesa en paper del segell que correspongui, i en deguda forma. Les còpies, després de compulsades i autoritzades per funcionari competent, s'uniran a l'expedient, tornant-se els originals als interessats.

3.ª Acabat el termini que es fixa en la primera d'aquestes bases, la Secretaria del Consell presentarà als expedients dels opositors a l'esmentat Consell, el qual, en vista de tots ells, farà declaració expressa dels que siguin admissibles, guardant silenci sobre els altres.

4.ª Els exercicis d'oposició seran públics, començant el dia i en el lloc que el Tribunal designi, i seran de dues classes, a saber:

a) Exercici pràctic, que consistirà en la redacció d'una comunicació que expressi correctament el pensament que el Tribunal determini, en escriure a mà i a màquina, copiant i al dictat, en castellà i català, el document que s'assenyali; i en resoldre un problema d'Àritmetica elemental.

b) Exercici oral, que consistirà en la contestació a tres preguntes, tretes a la sort de entre les compreses en el programa que, prèviament format pel Consell, serà publicat en els *Bulletins oficials* de les quatre províncies mancomunades.

5.ª Practicat per tots els opositors el primer exer-

cí, el Tribunal deliberarà a porta tancada i decidirà, en votació secreta per boles, sobre l'aptitud, en absolut, que hagi demostrat cada opositor per a aprovar-lo, entenent-se eliminats de la pràctica del segon exercici aquells opositors que no hagin obtingut majoria de vots.

6.ª L'opositor que deixés de concórrer a algun dels exercicis el dia assenyalat, sigui quin vulgui el motiu, quedarà exclòs de l'oposició i no serà tingut en compte ni per a la pràctica d'aquell ni per a la de l'exercici successiu.

7.ª El nomenament que s'obtingui en virtut d'aquestes oposicions, serà pel terme de cinc anys i d'acord amb els requisits que imposa el Reglament d'Oficines de la Mancomunitat de Catalunya.

— Aprovar el programa que seguidament es transcriu, que ha de regir en l'exercici oral de les oposicions, que acaba de fer-se essent, per a proveir una plaça d'Auxiliar de l'Oficina d'Administració dels Establiments de Beneficència de Girona:

I. Organització provincial. — Governadors de província, ses atribucions com a cap de la organització provincial i com a delegat de la central. — Caràcter, designació i responsabilitat del càrrec.

II. — Diputacions provincials. — Composició dels districtes. — Eleccions. — Aprovació d'actes, incapacitats, excuses, vacants extraordinàries.

III. Funcionament de la Diputació. — Sessions ordinàries i extraordinàries, públiques i secretes. — Comissions internes.

IV. Atribucions de la Diputació. — En sa esfera pròpia, com administradora dels interessos pecuniars de la província i com a superior geràuc de les Ajuntaments.

V. Comissió provincial. — Sa composició. — Els Vocals, assistència, sessions. — Atribucions de la Comissió com a Cos consultiu. — Com a superior dels Ajuntaments. — Com a Cos administratiu.

IV. — Acords provincials. — Requisits perquè existeixi acord. — Qui els comunica i persones a les quals han d'ésser comunicats.

VII. — Mancomunitat de Catalunya. — Origen i constitució. — Número de Diputats que la componen i duració dels càrrecs. — Organització d'aquesta entitat.

VIII. — Assemblea general. — Època en la qual han de celebrar-se. — Reunions extraordinàries. — Qui les convoca i requisits de la convocatòria. — Consell Permanent de la Mancomunitat. — Número de Consellers que el formen. — Manera de funcionar.

IX. — Estudi dels serveis provincials de Beneficència. — Cases d'Exposits, Hospital, etc. — Esfera d'acció de la Mancomunitat en matèria de Beneficència.

X. Servei de dements pobres. — Tramitació d'expedients de reclusió. — Reclusió preventiva i definitiva.

XI. — Junes de Govern dels Establiments de Beneficència a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya. — Lur composició.

XII. — Atribucions exclusives de les Junes de Govern. — Casos en què cal l'autorització expressa de la Mancomunitat. — Atribucions reservades especialment al Consell Permanent en aquesta matèria.

XIII. — Atribucions dels Presidents de les Junes de Govern en son caràcter de Directors dels Establiments de Beneficència. — Atribucions dels vocals de les Junes de Govern.

XIV. — Registre d'entrada i sortida. — Lur finalitat i manera d'ésser portats. — Detalls del curs d'un expedient en la Mancomunitat, fins a la seva resolució final.

XV. — Tractament que correspon a cada una de les autoritats locals, provincials, regionals i centrals.

(Sessió del dia 27 de novembre de 1923.)

ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat de l'estat comparatiu dels asilats acollits als Hospitals de Girona i Lleida, durant el tercer trimestre de 1923; del moviment demogràfic de la població asilada a les Cases de Misericòrdia de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona, durant el tercer trimestre de 1923; i del moviment demogràfic de la població asilada a les Cases de Maternitat de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona, també durant el repetit trimestre de 1923.

(Sessió del dia 12 de novembre de 1923.)

Donar-se per informat de l'estadística del rendiment de la farina i preu del pa en els diferents Establiments de Beneficència de la Mancomunitat de Catalunya, durant els mesos d'abril, maig, juny, juliol, agost i setembre darrers; del resum del moviment de malalts acollits en els Hospitals de la Mancomunitat i en les Infermeries dels Establiments de Beneficència, durant el mes d'octubre propassat; i del resum del moviment d'asilats en els Manicomis de la Mancomunitat, corresponent també al mes d'octubre últim.

(Sessió del dia 19 de novembre de 1923.)

Aprovar la distribució de cabala dels Establiments de Beneficència de la Mancomunitat a Girona, Lleida i Tarragona, corresponents al mes de desembre pròxim, que importa, respectivament, 77,896'61, 43,550'83 i 20,926'21 ptes.

(Sessió del dia 27 de novembre de 1923.)

SESSIONS DE LES JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

Notícies i documents

BARCELONA

Sessió del dia 8 d'agost de 1923. — Resolts els assumptes de tràmit, es prengueren els següents acords:

Per constar en acta la satisfacció de la Junta per haver estat reelegit per quarta vegada, per a ocupar la Presidència de la Diputació, l'Excm. Sr. Joan Valles i Pujals.

Quedar assabentada d'haver-se signat el dia 1.ª l'escriptura de compra al Sr. Bonaventura Conill i Montobbio, pel preu de 27,500 ptes. convingut amb la Casa de Caritat, de la construcció i terrenys lliandants amb la «Torre dels Frares», amb destinació a ampliació dels serveis d'aquella, acordant procedir, tot seguit, a l'habilitació de diferents dependències de l'edifici novament adquirit, a l'objecte que pugui, el més aviat possible, ésser aquesta destinada a habitació del Metge internista, Director del Pavelló per a tuberculosos, pròxim a inaugurar-se.

Quedar, així mateix, assabentada d'haver-se rebut avis dels senyors Marmessors de l'herència del Sr. Francesc Benet i Guardiola, de correspondre, de moment, a la Casa de Caritat, procedent de la venda de les finques pertanyents a aquella, verificada mitjançant subhasta pública, la suma de 50,000 ptes. amb la qual, de conformitat amb el que disposa el senyor testador, podrien ésser satisfetes diverses factures a càrrec de la Casa de Caritat, pel seu subministre de queviures i vestuari.

Igualment, quedà informada la Junta d'haver estat lliurades, pel senyor Bisbe de la Diòcesi, al senyor President, les sumes de 4,669'20 i 2,334'60 ptes., amb destinació, respectivament, a les Cases de Caritat i de Maternitat i Expositis, procedents de l'herència del Sr. Antoni Marian de Padró i Castellana.

Per constar en acta el sentiment de la Junta en veure's obligada a acceptar la renúncia del càrrec de metge de número de la Casa de Caritat, presentada pel Dr. Sr. Baldomer Comulada, deguda a sa avançada edat i manca de resistències físiques, resolent, d'acord amb el disposat en son dia per l'Excm. Diputació Provincial, en sessió de 19 de gener de 1918, en aprovar la reorganització dels serveis mèdics de les Cases de Caritat i de Maternitat i Expositis, que quedés el referit doctor com a Metge honorari, passant a formar part del Cos consultiu.

Prendre part en el concurs convocat per l'Ajuntament per a la prestació del servei de conducció de cadàvers per l'interior del Cementiri del SO.

Quedar assabentada que el senyor Administrador especial de Rendes arrendades de la província de Barcelona, havia comunicat que l'Il·lre. Sr. Delegat d'Hisenda, en tis de les facultats que li confereix la R. O. de 17 de maig últim i Circular de la Direcció general del Timbre, data 7 del mateix mes, s'ha servit fixar en 9'50 ptes. mensuals la quantitat que ha d'ésser satisfeta des de 17 de l'actual pel franquig concertat dels exemplars del *Bulletí Oficial* que es remet a fora.

Així mateix, quedar informada d'haver, el Vocal Sr. Jaume Tratal i Martorell, procedint, el dia 24 de juliol, en el despatx del Notari d'aquesta ciutat Sr. Francesc Sánchez i García, a signar l'escriptura de cessió de drets per part del Sr. Joaquim Ribó i Gras, a favor de la Casa de Caritat, que li resulten d'una escriptura de subarrendament atorgada al seu favor, procedint, gualment, en aquell mateix acta, a l'acceptació de la renúncia d'usufruit de les cases n.º 5 del carrer de Gomis i 80 de l'Avinyuda de la República Argentina, per part de la usufructuària Sra. Teresa Olivella i Pascual, mitjançant la pensió vitalícia de 200 ptes. mensuals a l'avangada.

Vistos els diferents pressupostos presentats, encarregar al Sr. Josep Badia la instal·lació elèctrica a l'edifici de la Casa Maternal Catalana de Les Corts.

Examinats els pressupostos rebuts de diferents cases constructors per a la instal·lació dels serveis d'aigua calenta i calefacció als edificis d'Alletament i Pavellons «Prat de la Ribas» de la Casa de Maternitat i Expositis, demanar pressupost a altres cases, i autoritzar l'Enginyer Sr. Gaspar Brunet per a, sota la seva responsabilitat, resoldre aquest assumpte d'acord amb la Presidència, sens esperar a donar-ne compte en una altra sessió, atesa la urgència de què els treballs siguin realitzats abans de l'entrada d'hivern.

Sessió del dia 12 d'octubre de 1923. — Es procedí a la constitució de la nova Junta, en virtut de la renovació parcial reglamentària, atenent a les designacions fetes pel Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya a favor dels Srs. Joan Vallès i Pujals, Ermengol Puig i Sals, Rosend Pich i Pon, Josep Carabén i Vendrell, Paster Santaló i Castellví, Joaquim Cabot i Rovira, Albert Bastardas i Sempere i el M. Il·lre. Sr. Dr. Josep Gasla i Español, havent estat reelegit President l'Excm. Sr. Joan Vallès i Pujals, nomenant-se per a la primera i segona Vice-presidències als Srs. Antoni Jansana i Llopert i al Dr. Francesc Fàbregas i Mas, respectivament.

Despatxats seguidament els assumptes de tràmit que figuraven en l'ordre del dia, es prengueren els següents acords:

Treure a licitació les despulles de vestuari existents

a la Casa de Caritat, així com els ossos que es recullen en les cuines de l'establiment durant l'any 1924, i els retalls de paper que es produeixen en la impremta durant el primer trimestre del mateix any.

Per constar en acta el sentiment de la Junta per la mort de la religiosa de la Casa de Maternitat i Expositis Sor Josepa Rodríguez i Bolano i del Metge cirurgià de la Casa de Caritat Dr. Eusebi Balasch i Carulla (a. e. s.).

Quedar assabentada d'haver-se procedit a la signatura de l'escriptura de venda de la finca n.º 21 de la muntanya de Montjuïc, procedent de l'herència Manning, per l'import de 68,708'48 ptes.

Donar-se per informada de les disposicions de la Inspecció Provincial de Sanitat, respecte a la conducta a seguir en els casos de trasllat de cadàvers els diumenges a la tarda, i contestar que, complintment els metges verificadors i els Jutges municipals les dites disposicions, per part de la Casa de Caritat, la nova organització podria començar tot seguit.

Quedar assabentada que, previ estudi de diferents pressupostos rebuts de cases constructors, i en tis de l'autorització que en l'anterior sessió havia estat concedida a l'Enginyer Sr. Gaspar Brunet, aquest, d'acord amb la Presidència, havia confiat a la societat anònima Erebus la instal·lació dels serveis d'aigua calenta i calefacció als edificis de Lactància i Pavellons «Prat de la Ribas» de la Casa de Maternitat i Expositis.

Confiar, a la casa Ribas i Pradell, la construcció, amb destinació a la Casa de Maternitat i Expositis, de divuit boxers de fusta de flandes, amb vidres belgues, de primera qualitat, vuit amb destinació al Llatzaret de desmaunats i deu al d'Alletament.

Autoritzar al Sr. Jaume Tratal per concórrer a l'atorgament i signatura d'una carta de pagament d'un crèdit de 1,500 ptes., a l'interès del 6 per 100 anual, procedent dels difunts marit i muller Andreu Castells i Ignàsia Curo, propietat de la Casa de Maternitat i Expositis per disposició testamentària de l'ex-asilada Adela Cubas, successora d'aquella, quedant al propi temps assabentada de les altres disposicions de la dita exposita consignades en el seu testament atorgat davant el Notari Sr. Joan Francesc Sánchez i García, el dia 11 de setembre de 1912, en el qual, complertes les dites disposicions, institueix hereu de tots els seus béns, drets i accions haguts i per haver, procedents dels seus afillants, el matrimoni abans esmentat, al Sr. Francesc Simon i Font, President de la Casa de Maternitat, o a qui el substituïxi, a fi que els béns que sien, els invertixin en el fons reservat de la Junta de Govern de la dita Casa, en benefici dels seus asilats.

Obrir nou concurs per a la provisió d'una plaça de Metge intern temporal del Pavelló de tuberculosos de la Casa de Caritat d'Horta.

Finalment, es donà compte d'haver ingressat en la Caixa de la Casa de Caritat, en concepte de donatí, entre altres de menys importància, els següents: de la Sra. Carolina Bohny, vídua de Balasch, a la memòria del seu difunt espòs, 1,000 ptes.; dels Srs. Pils de la Sra. Pilar González, 250, i dels Hereus de confiança de l'Excm. Sr. Marqués de Castellbell, 2,500.

Sessió del dia 23 de novembre de 1923. — Despatxats els assumptes de tràmit, es prengueren els següents acords:

Quedar assabentada de la visita feta pel senyor Bisbe de la Diòcesi als nous Pavellons construïts a la finca «Torre del Prats», procedint a lliur benedicció amb tota la solemnitat de rubrica, revestit de Pontifical.

Autoritzar el Vocal Sr. Jaume Tratal per a l'atorgació de poders a procuradors per a compareixer en el judici executiu que la Casa de Caritat, junt amb les Sres. Dolors Santamaria i Josepa Portas Ferret, segueixen

contra els ignorats hereus de la Sra. Mercè Soler, vídua d'Escoler.

Acceptant la Junta la proposta feta pel Tribunal encarregat de fallar el concurs convocat per a la provisió d'una plaça de Metge intern temporal per al Pavelló de tuberculosos construït a la cursal de la Casa de Caritat, d'Horta, acordà nomenar, per a l'exercici de l'esmentat càrrec, al Sr. Josep Viver i Civit.

Donar-se per informada de la visita feta a les escoles de la Casa de Caritat per l'Inspector Cap de Primera Ensenyança de Barcelona, i de les indicacions de l'esmentat senyor, referents a una nova organització sota una unitat de mètode i direcció.

Estudià seguidament la Junta el report presentat darrerament al Consell de Pedagogia, referent a l'ensenyament en aquest Asil, així com el Reglament de l'Escola de Nois de la Casa de Caritat, presentat a la Ponència mixta encarregada de l'estudi de l'esmentat ensenyament.

Quedar assabentada d'una comunicació de l'Ajuntament, participant d'haver estat aprovat, en Consistori del 29 d'octubre últim, el dictamen de la Comissió Central (Cementiris), adjudicat a la Casa de Caritat el servei de conducció de cadàvers per l'interior del Cementiri del SO.

Adquirir, de la societat anònima Isa, divuit tauletes de ferro i cristall amb destinació als boxers del Llitzaret de la secció de nens desmats de la Casa de Maternitat i Expositis.

Quedar informada de l'ingrés, per meitat, a les Cofrades de les Cases de Caritat i de Maternitat i Expositis, de la suma de 10.000 ptes., lliurada en concepte d'afumina per la Marneirosa del Sr. Ricard Vilumara i Curtoy (a. e. s.).

Així mateix, quedà assabentada d'haver ingressat a la Caixa de la Casa de Caritat, entre altres donatius de menys quantia, el de 500 ptes. fet per l'Excm. i Ilm. Sr. Bisbe de la Diòcesi, i el de 1.000 ptes. rebut d'una casa industrial com a participació de beneficis.

LLERIDA

Sessió del dia 9 de novembre de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Conseller de Beneficència i Sanitat, Sr. Santiago de Riba, amb assistència dels senyors Sol, Agelet, Florensa, Pinell i Solé, prenent-se els següents acords.

Admetre, a la Casa de Maternitat, quan per torn els correspongui, als orfes de pare Josep i Blay Blay i Vall, veïns de Poble de Cervolles; i, a la Casa de Misericòrdia, a Catarina Mansa i Gacia, pobre i impossibilitada pel treball, i a Joaquim Sanmartín i Sierra, d'aquesta ciutat.

Concedir les pensions d'al·letament demandes per Gener Minguell, veí de Torregrossa, per a un dels seus fills bessons; per Ramon Rubinat i Palau, d'Almenar, pel seu fill Ramon, orfe de mare, i per Miquel Ribes i Casals, de Soses, pel seu fill Josep, al qual la seva mare no pot criar per no tenir llet.

Admetre, quan per torn els correspongui, a la Casa de Misericòrdia, a les noies Secundina i Josepa Gomea i Gomà, veïnes d'Aitona.

Aprovar les despeses ordinàries de sosteniment dels asils, corresponents al mes d'octubre, que importen, els de la Casa de Maternitat, 6.451'19 ptes.; els de la Misericòrdia 10.647'80, i els de l'Hospital 4.523'22.

Aprovar les següents factures: d'E. Eleuteri San Martín, per engruadernació de llibres, d'import 38'50 ptes.; de Josep Sisó, per un carretó de mà, d'import 190, i de Josep Florensa, per gis i ciment, d'import 69.

Acabat el despatx ordinari, el Conseller Sr. de Riba,

va exposar a la Junta que el seu desig hauria estat el de venir a constituir-la, però li varen impedir assumptes que no podia deixar desatesos.

Va exposar la satisfacció que li havia produït l'ordre observat en els Establiments de Beneficència, que demostraven l'admirable treball que en el seu regim ve emergent la Junta, i felicità a tots, exhortant-los a que continuïn treballant amb el mateix zel que ho ha fet fins ara.

Seguidament, va fer un resum dels assumptes que, relacionats amb els Establiments de Beneficència de Lleida, preocupen snara al Consell, avançant la forma en què creu que s'han de solucionar.

El President de la Junta, Sr. Sol, correspongué, en nom d'aquesta, a l'afectuosa salutació del senyor Conseller, oferint-li la seguretat de que continuarà col·laborant decididament perquè l'esforç que fa la Mancomunitat estigui ben aprofitat. Li explica la situació de tràmit en què es troben els principals afers que hi ha en curs, tals com l'execució del nou pla d'ensenyament a les escoles, la higienització dels Establiments de Beneficència i les reformes que s'han d'adoptar a alguns dels serveis actuals. En nom de tots, li va reiterar la seguretat de que en tot moment pot comptar amb l'ajut i col·laboració de la Junta, que, com sempre, li prestarà ben a gust.

Sessió del dia 21 de novembre de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Sr. Romà Sol i Mestre, amb assistència dels Srs. Agelet, Pinell, Solé, Florensa i Plubins; prenent-se els següents acords:

Comunicar, al Director de l'Hospital, que pel trasllat de malalts podrà utilitzar el cotxe ambulància de la brigada sanitària.

Desestimar la petició de Miquel Arbonés, de Soses, perquè s'admetés al seu fill a la Casa de Misericòrdia.

Rebutjar la petició de Calixte Ballesté, veí d'Alcanó, que demanava que s'admetés al seu fill a la casa de Misericòrdia.

Contestar, a Benet Peña i Montaner, d'Enviu, que en lloc de cercar la seguretat dels seus fills, tanquant-los a la Casa de Misericòrdia, és millor que demani, de la Mancomunitat, la reclusió de la seva esposa en el Manicomí de Sant Boi.

Aprovar les següents factures: de D'Antoni Vives i Estover, per objectes per a la Sala de Juntes, de 23'60 pessetes; de Joan Balasch, pel mateix concepte, de 12; de la casa Hartmann, per medicaments, de 95'45; de la mateixa casa, per aparells sanitaris per a l'Hospital, de 105'90; de Jaume Balins, per cines per a la brigada d'obres, de 27; de Domènec Roch, per cinquanta sacs de ciment, de 137'50; de Teresa Grau, per transports de sorra, carbouet i escombries, de 122'75; de la casa A. Cavallé, S. en C. de Reus, per material de pintura, de 261'50; d'E. Eleuteri San Martín, per engruadernacions, de 12; de Magatzems Florensa, per 2 tones de carbó per al rentador mecànic, de 268, i de Joaquim Parellada, per servei d'autos, de 110 ptes.

Autoritzar l'adquisició de material d'obres, per un total de 555'25 ptes.

Sessió del dia 28 de novembre de 1923. — Fou celebrada sota la presidència del Sr. Romà Sol i Mestre, amb assistència dels Srs. Agelet, Jaques, Solé, Plubins i Florensa.

En prendre esment, la Junta, de la trista nova de la mort del Diputat i Vocal d'aquesta, Sr. Angel Serafi i Casanoves, es va fer constar en acta el sentiment que la dita pèrdua havia produït, i comunicar-ho així a la família.

Desestimar la petició de Joan Troch i Altimir, veí

de Calvià, districte d'Anserall, perquè se li concedís una pensió d'al·letament.

Rebutjar la petició d'Antoni Closa i Solé, d'Ivars d'Urgell, perquè se li rebaixés la quota de paga, per l'assistència del seu fill a l'Escola de Sords-muts.

Annunciar concurs per adquirir els articles de consum necessaris als Asils, durant els mesos de gener, febrer i març de l'any vinent.

Aprovar les relacions de queviures i materials necessaris per al mes de desembre, que importen, les de la Casa de Misericòrdia 11,748'27 ptes.; les de la Casa de Maternitat, 6,718'35; i les de l'Hospital, 5,194'44.

Prendre esment de què el Consell Permanent de la Mancomunitat, en reunió del dia 13 de novembre de l'any corrent, acordà modificar el tipus de manutenció dels capellans dels Asils, fixar la plantilla de les oficines de la Junta de Govern i ordenar al mestre flequer que es busqui casa, per ésser necessari d'utilitzar el local que avui ocupa per atencions dels Establiments de Beneficència.

Aprovar el Pressupost per a l'any 1924-25, que es trametrà al Consell Permanent de la Mancomunitat, calculant les despeses en 542,925'38 ptes.

SANITAT

SERVEI DE SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Rebaixar 4,337 ptes. de l'apartat «Tífus» i 171'54 de l'apartat «Ensenyament ambulant» de la part. 97 de les Resultes del Pressupost 1922-23, augmentant amb el total de 4,508'54 ptes. l'apartat «Imprevistos, biblioteca i publicacions» de la mateixa partida.

(Sessió del dia 20 de novembre de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Ateses les corresponents propostes del Conseller de Beneficència i Sanitat, i vistos els actes corresponents dels tribunals designats per fallar els concursos de què respectivament es tracta,

Nomenar, per al càrrec de Sub-director del Servei de Sanitat, i Director del Servei d'Assistència social als Tuberculosos de Catalunya, el Dr. Lluís Sayé i Senpere, pel termini de cinc anys, prorrogables, amb el sou anual de 7,000 ptes., i sense augmentos graduals per raó d'antiguitat.

Nomenar, per al càrrec de Secretari del Servei d'Assistència social als Tuberculosos de Catalunya i Cap-cinic del Dispensari del carrer de Radas, el Dr. Tomás Seix i Miralta, pel termini de cinc anys, prorrogables, amb el sou anual de 4,000 ptes., i sense augmentos graduals per raó d'antiguitat.

Nomenar, per al càrrec d'Auxiliar de Cursos ambulants dels Laboratoris del Servei de Sanitat, el Dr. Fèlix Fornells i Puig, pel termini de cinc anys, prorrogables, amb el sou anual de 2,500 ptes., i sense augmentos graduals per raó d'antiguitat.

Nomenar, per al càrrec d'Auxiliar tècnic de Raïga X del Servei d'Assistència social als Tuberculosos de Catalunya, el Sr. Josep Costa i Rocamora, pel termini de

cinc anys, prorrogables, amb el sou anual de 2,500 ptes., i sense augmentos graduals per raó d'antiguitat.

Nomenar Maquinista de la Brigada sanitària de la Mancomunitat a Reus, el Sr. Josep Valls i Rossich, pel termini d'un any, prorrogable, amb l'assignació de 1,500 pessetes i dret a les dietes corresponents per sortides de fora de la localitat, a satisfer amb càrrec al cap. 2.º, art. 8.º, part. 1.º del Pressupost vigent.

Desestimar la proposta formulada pel Director de la Brigada sanitària de la Mancomunitat a Lleida, indicant el Sr. Josep M. Fontanals i Huélin, per al càrrec de Maquinista de la dita Brigada, i, sense que això afecti els mèrits personals del proposat, significar al proposant el mal efecte produït per la proposta a favor d'un fill seu.

Encomandar al Sr. Jaume Ribas i Petanas, Mestre mecànic dels Establiments de Beneficència de Lleida, que atengui les funcions pròpies de maquinista de la Brigada sanitària d'aquella localitat, pel termini d'un any, prorrogable, sense sou, però amb dret a fruit de les dietes que té assignades el càrrec per als casos d'incidències epidèmiques fora de la localitat on la Brigada residexi.

Atès el dictamen del Cap-director d'Administració, concedir al Sr. Santiago Pi i Suñer, Auxiliar tècnic d'Estadística i Demografia dels Serveis de Sanitat, la llicència de dos mesos, sense sou, que sol·licita per motius d'ordre privat, a comptar del dia 7 del mes que som, comunicant-se aquest acord a l'interessat i a l'intervenció, als efectes conseqüents.

(Sessió del dia 6 de novembre de 1923.)

Convocar un concurs, amb oposició supletòria, si calgués, per proveir el càrrec de Metge-director de la Brigada sanitària de la Mancomunitat, radicada a Figueras, càrrec que disfrutará de la gratificació anual de 2,000 pessetes, més les dietes que devengui l'afavorit quan la Brigada surti fora de la localitat de residència, essent el nomenament pel termini d'un any, prorrogable per tres mesos, previ acord del Consell Permanent, i aprovant-se les següents bases, que hauran de regir el Concurs:

1.º Fins a la una de la tarda del dia 20, inclòs, del mes de desembre de l'any corrent, seran admeses al Registre general de la Mancomunitat les instàncies i documents que, ajustats a les prescripcions vigents sobre paper segellat i ús de còdules personals, presentin els que vulguin prendre part en el concurs-oposició que s'anuncia.

2.º Seran apreciats amb caràcter preferent, com a mèrits per a prendre part en aquest concurs:

a) Demostrar especialització en coneixements de caràcter higiènic sanitari.

b) Conèixer pràcticament els serveis públics de desinfecció.

c) Haver intervingut en campanyes de sanejament i treballs de juglació d'epidèmies.

d) Els treballs acadèmics i publicacions que presenti el concursant com a mèrit essencial i les certificacions de pràctica hospitalària que alegui.

Així mateix, haurà d'acreditar conèixer la llengua catalana per a parlar-la i escriure-la.

No s'admetrà títol ni document de cap mena que es produïxi amb les instàncies que l'interessat desitgi retirar de l'expedient, si no va acompanyat d'una còpia de cada un d'ells, estesa en paper del segell que correspongui i en deguda forma.

Les còpies, després de compulsades i autoritzades per un funcionari competent, s'adjuntaran a l'expedient, retornant-se els originals als interessats.

3.º Finit el termini que es fixa en aquestes bases, la Secretaria del Consell presentarà els expedients dels aspirants al referit Consell, el qual, després de prendre'n

esment, farà declaració expressa dels que siguin admissibles, no dient res dels altres.

4.ª Els treballs encomanats al càrrec la provisió del qual s'anuncia, són:

a) Com a Director-cap del personal de brigada, portarà el Director un diari de la brigada de la seva competència, en el qual consignarà diàriament les activitats de tots els ordres que realitzi la brigada. Curarà, així mateix, de la inversió i justificació de les quantitats que li siguin lliurades per a les despeses de la dita brigada.

b) Curarà de recollir i remetre quinzenalment al Servei de Sanitat les dades de la morbiditat i mortalitat per malalties infeccioses, de tots els Hospitals compresos dins la demarcació consignada a la brigada del seu càrrec. Procurarà recollir iguals dades dels metges de la zona referida, utilitzant els mitjans que tingui al seu abast i li aconselli el seu bon zel. Organitzarà campanyes de propaganda sanitària a l'objecte de fer conèixer les pràctiques de la profilaxi de les malalties evitables.

5.ª El Tribunal qualificador, vistos els treballs presentats i hagut esment dels mèrits adduits per cada aspirant, determinarà aquell que consideri apte per ocupar la plaça la provisió de la qual s'anuncia. Si aquesta proposta resulta feta per unanimitat, s'enlaurarà al Consell Permanent, sense que calgui subjectar els aspirants a cap mena d'exercici.

Si no hi hagués unanimitat en la proposta, els sol·licitants seran sotmesos a aquells exercicis d'oposició que el Tribunal cregui convenient, atorgant-los el ter-

mini de quinze dies, a comptar del dia en el que el Tribunal fixi les bases d'aquests exercicis.

6.ª En aquest cas, els exercicis d'oposició seran públics i començaran el dia i en el lloc que prèviament designi el Tribunal. L'opositor que deixés de concórrer a algun dels exercicis el dia i hora assenyalats, qualsevol que fos el motiu, quedarà exclòs de l'oposició i no serà cridat ni a la pràctica d'aquell exercici ni a la dels successius.

7.ª Finites les oposicions, el Tribunal deliberarà, formulant la proposta unipersonal per a la dita plaça, enlaurant-la al Consell Permanent de la Mancomunitat.

8.ª El nomenament que s'obtingui en virtut d'aquest concurs amb oposició supletòria, serà pel termini d'un any, prorrogable per tres més, previ acord del Consell Permanent.

9.ª El que resulti nomenat en virtut de la present convocatòria, haurà de fixar la seva residència a la ciutat de Figueras.

— Designar els Srs. Santiago de Riba, Conseller de Beneficència i Sanitat de la Mancomunitat, i els Drs. Antoni Salvat i Lluís Sayé, per formar el Tribunal que en son dia haurà de fallar el concurs, les bases de convocatòria del qual queden transcrits.

— Nomenar pràcticament de la Brigada Sanitària de la Mancomunitat a Reus, el Sr. Manuel Martínez i Cochs, de conformitat amb les bases del concurs corresponent, pel termini d'un any, prorrogable, amb la gratificació de 1,500 ptes., més les dietes que devengui quan la brigada surti fora de la localitat de residència.

(Sessió del dia 13 de novembre de 1923.)

POLÍTICA SOCIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller de Política social, aprovar la factura de la Casa de Caritat, data 29 de setembre darrer, per impresos subministrats a l'Oficina d'Orientació municipal, d'import 190'50 ptes., a satisfer amb càrrec al cap. 1.ª, art. 2.ª, part. 64 del Pressupost vigent, i les factures de la mateixa Casa, dates 29 de setembre i 31 d'octubre del corrent any, pels impresos subministrats a la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris Municipals de Catalunya, d'import 68 i 1,290 ptes., respecti-

vament, a satisfer amb càrrec al cap. 10.ª, art. 11.ª, part. 426 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 20 de novembre de 1923.)

Passar, al senyor Conseller de Política social, un ofici de la Delegació Biscaïna de la Inspecció del Retir Obrer, interessant de la Mancomunitat el trametiment de les obres, gràfics, fotografies i altres documents que es refereixin a Institucions de protecció i segur, propulsades a Catalunya.

(Sessió del dia 26 de novembre de 1923.)

HISENDA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Lliurar, a favor de la Caixa de Pensions per a la Veïlla i d'Estalvis, les següents quantitats:
645'21 ptes., amb càrrec al cap. 10.ª, art. 3.ª, part. 404 del Pressupost de 1923-24, import de la comissió d'1 per

1,000 sobre 645,210'50 ptes. dels girs pagats en el segon trimestre de 1923-24, per compte de la Mancomunitat.

4,730'20 ptes., amb càrrec al capítol 10.ª, art. 6.ª, part. 411 del Pressupost de 1923-24, import de la comissió d'1'50 per 100 en concepte de recaptació dels ingressos de la Mancomunitat realitzats en el segon trimestre de 1923-24, pel que es refereix a 315,347'78 ptes.

— Formalitzar l'ingrés del líquid a favor de la Mancomunitat, de la relació d'interessos formada per la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis amb data 5 del corrent, i que es refereix al segon trimestre de 1923-24, per import de 906'69 ptes.

— Formalitzar l'ingrés del líquid a favor de la Mancomunitat de la relació d'interessos formada pel Banc de Terrassa, amb data 5 de novembre, i que es refereix al compte corrent tancat el 30 de setembre d'enguany, per import de 93'05 ptes.

— Aprovar el compte justificant que rendeix el Majordom de la Mancomunitat, amb motiu de les despeses ocasionades durant les setmanes 1, 8, 15, 22 i 29 de setembre, i 6, 13, 20 i 27 d'octubre de 1923, per neteja dels materials de la calefacció, que importa 450 ptes.

— Aprovar el compte justificant de les despeses efectuades amb motiu de la visita als Establiments de Beneficència de Lleida i Tarragona, durant els dies 8, 9 i 10 del present mes, d'import 477'15 ptes.

— Aprovar la relació de despeses presentada pel senyor Alexandre Gali, com a justificant de la inversió de la quantitat de 2,900 ptes., satisfetes segons lliurament n.º 1,167 de l'Exercici de 1918-19.

— Formalitzar la suma de 229'40 ptes., import de les comissions devengades pels recaptadors auxiliars de la Mancomunitat, corresponents al mes d'octubre darrer, amb càrrec a la part. 411, art. 6.º, cap. 10.º del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 12 de novembre de 1923.)

CONTINGENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Exigir, per via d'apremi, a l'Ajuntament d'Argen-tona, la quantitat de 917'16 ptes., import de la quota corresponent al venciment de 15 de setembre pròxim, demés de l'interès de 6 per 100 per raó de demora, corresponent al préstec de 50,000 ptes. que li va ésser atorgat per la Caixa de Crèdit Comunal, mitjançant escriptura pública autoritzada pel Notari d'aquesta ciutat Sr. Narcís Batlle, el dia 29 d'abril de 1921, i lliurar a l'Agent executiu de la Mancomunitat la documentació necessària per iniciar el procediment d'apremi contra l'Ajuntament deutor, fins aconseguir el complet i degut pagament de l'esmentada quantitat amb les costes del dit procediment.

— Exigir, per via d'apremi, a l'Ajuntament de Borredà, la quantitat de 190'10 ptes., import de la quota corresponent al venciment de 15 de juny pròxim, demés de l'interès de 6 per 100 per raó de demora, corresponent al préstec de 3,500 ptes. que li va ésser atorgat per la Caixa de Crèdit Comunal, mitjançant escriptura pública autoritzada pel Notari d'aquesta ciutat Sr. Josep Surribas, el 12 de setembre de 1917, i lliurar a l'Agent executiu de la Mancomunitat la documentació necessària per iniciar el procediment d'apremi contra l'Ajuntament deutor, fins aconseguir el complet i degut pagament de l'esmentada quantitat amb les costes del dit procediment.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1923.)

Desestimar la instància de l'Alcaldia d'Esplugas de Serra, interessant la modificació de la quota assignada al Municipi d'aquella localitat en el repartiment actual, tota vegada que la quota de repartiment aplicada a l'esmentat Municipi ho fou d'acord amb les bases contributives fixades per l'Administració econòmica de Lleida, i atenció a les mateixes normes que varen ser-

vir per fixar les quotes dels anys anteriors, consentides per aquell Ajuntament.

(Sessió del dia 20 de novembre de 1923.)

ARBITRIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller de Finances,

1.º Treure a concurs la concessió, per cinc anys, del dret a instal·lar aparells distribuïdors de gasolina i lubricants, en la part compresa en la zona d'urbanització i de servitud de les vies de la Mancomunitat i el concert dels arbitris que condicionen la dita instal·lació.

2.º El concessionari tindrà dret a instal·lar els aparells esmentats en els llocs on li sembli convenient, salvant el dret de propietat i sense perjudici de tercer, sempre de conformitat i amb autorització de la Direcció d'Obres públiques, i quedarà subrogat en el lloc de la Mancomunitat per percebre els arbitris corresponents als aparells d'altres persones o entitats, la instal·lació dels quals s'autoritzi degudament.

3.º La concessió s'atorgarà al peticionari que millori en favor de la Mancomunitat, en la forma més important a judici del Consell Permanent, les condicions econòmiques consignades en el Pressupost vigent, les quals són les següents:

«Drets de permís. XVI. — Per a la instal·lació d'aparells distribuïdors de gasolina per metre quadrat de la superfície ocupada dins la zona d'urbanització: En la zona primera, 80 ptes.; en la zona segona, 75; i en la zona tercera, 50.

En el cas de superposició de zones, prevaldran les de categoria superior.

La instal·lació de la zona de servitud devengarà la meitat dels drets.

Cànon anual. XXX. — Per a la instal·lació d'aparells de gasolina i greixos per metre quadrat dins la zona d'urbanització: En la zona primera, 70 ptes.; en la zona segona, 50; i en la zona tercera, 30.

En el cas de superposició de zones, prevaldran les de categoria superior.

Demés, es satisfarà un cèntim i mig per cada litre de gasolina subministrat pels aparells concedits.

Paràgraf segon, annex 2. — Classificació per zones als efectes dels permisos corresponents als conceptes XVI i XXX.

Primera zona: La ciutat de Barcelona i 30 kms. al seu voltant, comptats des de l'extrem del seu límit municipal, per carretera, en distància més curta.

Segona zona: Les ciutats de Tarragona, Lleida i Girona i 30 kms. al voltant de llurs termes municipals, comptant en la mateixa forma.

Tercera zona: La resta del territori de Catalunya no compresa en les anteriors declaracions.

Als efectes de l'aplicació i percepció dels presents arbitris, s'entendrà per zona d'urbanització la part de via pública compresa entre les línies d'edificació reglamentàries, situades en general paral·lelament a l'eix de la carretera o camí i a igual distància del dit eix que l'amplie de la via entre arestes exteriors del passeig; i per zona de servitud l'espai restant per cada costat de la carretera o camí, fins a 25 ms. de l'aresta exterior de l'explanació.

4.º Els peticionaris hauran de presentar les instàncies corresponents, amb els requisits legals indispensables, al registre d'entrada de la Mancomunitat, fins el dia 20 del pròxim mes de desembre, a les dotze del matí.

En les dites instàncies hauran de manifestar:

a) La classe d'aparells que vulguin utilitzar amb especificació dels destinats al subministre de gasolina, i dels destinats al subministre de lubricants, els quals s'acomodaràn al que es disposa en la R. O. de 18 d'agost de 1921, havent d'acompanyar-se una memòria explicativa i un pla dels aparells.

b) El nombre de dits aparells de cada classe i els punts quilomètrics dels camins on pretenen fer llur respectiva col·locació, amb expressió de si aquesta tracta de fer-se a la zona d'urbanització o a la de servitud.

c) El termini o terminis dintre dels quals el concessionari s'obligarà a deixar ultimada la instal·lació i en servei els aparells corresponents.

d) La quantitat alçada, fixa o variable, segons els anys, que ofereixin per a la concessió i el concert de l'arbitri.

5.ª En vista de les instàncies presentades, el Consell resoldrà sobre la concessió i el concert, atorgant-lo o denegant-lo, sense dret a reclamació en aquest últim cas per part dels peticionaris.

6.ª Si el Consell acordà d'atorgar la concessió i el concert, el concessionari vindrà obligat a satisfer la quantitat alçada que s'hagi acceptat, i, íntegrament, en la Dipositària de la Mancomunitat, dintre el segon mes de la concessió la corresponent al primer any, i dintre el segon mes del respectiu any econòmic, la corresponent als següents.

7.ª El peticionari s'obligarà a dipositar en la Caixa de la Mancomunitat, en garantia del compliment de les seves obligacions, el 10 per 100 de l'import total d'aquelles durant els cinc anys, dintre els deu dies següents d'atorgada la concessió, i a verificar la instal·lació dels aparells i a prestar el servei de conformitat amb les disposicions legals vigents, i a les ordres que pugui donar-li la Quefatura d'Obres públiques de la Mancomunitat, entenent-se que, mentre subsisteixi la concessió, el concessionari, complint aquestes prescripcions, podrà ampliar o variar la col·locació dels al·ludits aparells, sense variació de la quantitat a satisfer a la Mancomunitat.

8.ª La quantitat a satisfer el primer any es computarà per dotzenes parts, determinant-se segons els mesos que restin fins a l'acabament de l'exercici econòmic, a comptar des de la data de l'atorgament de la concessió. La manca de pagament en els terminis indicats, de les quantitats degudes pel concessionari, facultarà a la Mancomunitat per exigir-lo per la via d'apremi o per rescindir el contracte sense dret a reclamació ni indemnització per part del concessionari, podent-se incautar en aquest cas de la fiança per ell constituïda. Igual dret de rescissió, amb pèrdua de la fiança, correspondrà a favor de la Mancomunitat en el cas que el concessionari falti a alguna de les condicions fixades o resisteixi el compliment de les ordres de la Direcció d'Obres públiques, la qual tindrà dret a controlar el consum de gasolina i lubricants.

9.ª Mentre la concessió i el concert estiguin en vigor, correspondran al concessionari tots els drets que pugui devenguar la instal·lació de nous aparells per persones o entitats distintes del concessionari. A aquest fi la Direcció d'Obres públiques comunicarà al concessionari els permisos que atorgui, autoritzant instal·lacions d'aquesta classe, i el concessionari subrogat en el lloc de la Mancomunitat podrà exigir el pagament dels drets fixats en el pressupost de la Mancomunitat per aquest concepte. Si per resistència dels industrials interessats s'hagués de procedir contra d'ells per la via administrativa d'apremi, el concessionari no podrà fer ús d'aquesta facultat sense expressa autorització del Consell, el qual podrà denegar-la per exercir-la directament, a reserva de reintegrar en aquest cas al concessionari les quantitats que es facin efectives en virtut d'aquell procediment.

10.ª Finit el terme de la concessió i del concert, caducarà el dret del concessionari a percebre els que devenguin els aparells que no siguin de la seva propietat, i, en quant a aquesta, quedarà subjecte a les disposicions i tarifes generals fixades per la Mancomunitat. No obstant, si aquesta acordà treure novament a concurs la concessió i el concert de l'arbitri, s'entendrà atorgat al concessionari el dret de tanteig per obtenir novament la concessió amb les condicions que ofereixi el millor peticionari.

11.ª En tots els casos que per falta de l'concessionari a les condicions fixades s'hagi de a procedir retirar aquells aparells, el concessionari vindrà obligat a deixar la via i explanació en les degudes condicions a judici de la Direcció d'Obres públiques de la Mancomunitat. En cas de resistència, es procedirà a retirar aquells aparells i a la reparació de les vies pels funcionaris de la Mancomunitat, a costes del concessionari i mitjançant la incautació dels dits aparells.

12.ª Publicar els corresponents anuncis a la *Gaceta de Madrid*, als *Boletins Oficials* de Barcelona, Tarragona, Girona i Lleida, i als periòdics de la localitat.

(Sessió del dia 13 de novembre de 1923.)

AUTOMÒBILS

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat de l'estat comparatiu de la receptació de l'arbitri sobre automòbils, entre els anys 1922-23 i 1923-24, mesos d'abril a octubre, amb un augment de 382,227'02 ptes., el darrer any.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1923.)

Vist l'ofici del senyor Enginyer-director d'Obres públiques, referent a la instància d'En Josep Garcia i Cunill, interessant que se suspengui el procediment d'apremi que se li segueix per al pagament de l'arbitri sobre automòbils fundant-se en què des de l'any 1917 subministra l'aigua necessària per el regatge del viver propietat de la Mancomunitat establert en el km. 1 de la carretera de Masnou a Granollers, sense haver percebut cap remuneració i sol·licitant que en compensació se l'extingís del pagament del susdit arbitri, atès el dictamen del Director d'Hisenda, amb el vist i plan del Conseller del Servei, manifestar al senyor Enginyer-director d'Obres públiques que no es pot autoritzar l'exemple de l'arbitri d'automòbils a què fa referència l'al·ludit ofici de 22 d'agost darrer, i que no hi ha lloc a la validesa del contracte que s'acompanyava, procedint que l'interessat satisfaci l'import de l'arbitri d'automòbils corresponent als que posseeix, i que se li aboní la mateixa quantitat, si s'escau, en pagament del servei de regament del viver a què es fa referència.

(Sessió del dia 13 de novembre de 1923.)

Desestimar la instància d'En Miquel Company i Serra, endreçada a què se li condoni la multa que se li imposà per haver circulat l'auto-camió de la seva propietat, n.º 7374, sense estar proveït de la patent de l'arbitri sobre circulació d'automòbils i altres vehicles per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat.

— Desestimar la instància de N'Albert de Balle, interessant que se li condoni la multa de la doble quota de l'arbitri sobre circulació d'automòbils i altres vehicles per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat, que li fou imposada per haver circulat el seu automòbil n.º 101 P. per la carretera de

Sant Adrià a La Roca, sense estar proveït de la patent del dit arbitri.

— Retornar a En Joan Betlla, la quantitat de 30 pesetes, import de la patent n.º 2073 de l'arbitri sobre circulació d'automòbils i altres vehicles, satisfeta per raó de l'autocida n.º 5503 B. per haver-se pagat l'import de la patent que li corresponia el dia 11 de maig darrer, segons patent n.º 432; fent-se efectiva l'expressada suma amb càrrec a la part. 423 del vigent Pressupost de despeses.

— Dirigir una comunicació a la Jefatura Superior d'Ordre públic de la nostra ciutat, interessant-li que se serveixi manifestar si estava a la seva disposició en les dades que fou denunciada, l'automòbil n.º 6493.

— Retornar a En Josep Guillemot i Musons, la quantitat de 150 ptes., import de la patent n.º 3126 de l'arbitri sobre circulació d'automòbils i altres vehicles per carreteres mancomunals i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat, corresponent a l'automòbil n.º 11416, per haver-se satisfet el dit arbitri segons patent n.º 2043.

— Manifestar als Srs. Pau Martí i Joaquim Gratacós, com a contestació a la instància que en nom del Col·legi de Veterinaris de la província de Barcelona dirigiren a la Mancomunitat, sol·licitant que s'estengués als automòbils dels veterinaris col·legats la reducció acordada a favor dels metges de determinades poblacions, que no pot accedir-se a la dita petició, atès que la raó fonamental de l'excepció feta a favor dels automòbils dels metges de determinades poblacions va ésser la de facilitar l'assistència facultativa de malalts la vida dels quals pot estar en perill.

(Sessió del dia 20 de novembre de 1923.)

CAIXA DE CRÈDIT COMUNAL

Acords del Consell Permanent

A proposta del Conseller d'Hisenda, disposà que l'import del 1.º 20 per 100 sobre pagament d'interessos a la Caixa de Pensions, amb motiu del préstec de 500,000 pessetes cedit per a les obres de la Institució Maternal Catalana, el satisfaci la Mancomunitat.

(Sessió del dia 3 de novembre de 1923.)

PROPIETATS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Als efectes oportuns, donar-se per assabentat d'un ofici del senyor Enginyer-administrador de la finca Torre Marimon, de Caldes, donant compte que el sants masovers Josep Armengol i Costa i Pere Ferrer i Carreras, havent rebut el que acreditaven dels herens de l'antig propietari de la finca, s'han donat per satisfets i abandonaren l'immoble el dia 7 del mes que som, quedant, en conseqüència, la Mancomunitat en l'exercici de la seva tranquil·la possessió.

(Sessió del dia 12 de novembre de 1923.)

Donar-se per assabentat d'un ofici de l'Advocacia de l'Estat de Barcelona, data 5 de novembre corrent, trametent la resolució desestimatoria rescindida en el recurs interposat contra la liquidació de drets reals relativa a l'adquisició d'uns terrenys annexes a la Torre dels Frares.

(Sessió del dia 13 de novembre de 1923.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Prorrogar novament, fins al dia 25 del mes que som, en les mateixes condicions, la llicència, sense sou, per afers particulars, concedida a En Josep Pérez i Guillén, Caixer de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 13 de novembre de 1923.)

Notícies i documents

El dia 9 de novembre d'enguany, es reuní el Comitè administratiu de la Caixa de Crèdit Comunal, sota la presidència del Sr. Josep Puig i Cadafalch, i foren adoptats els següents acords:

Aprovar l'inventari-balanç tancat el 31 de desembre de 1922.

Comunicar a l'Ajuntament d'Alamús la variació del tipus de cotització de les obligacions de la Caixa i, per tant, la nova anualitat que li pertocarà pagar si la dita Corporació accepta l'operació i el Comitè directiu l'aprova definitivament.

Comunicar acord semblant a l'Ajuntament de Rocafort i Vilumara, als mateixos efectes de l'acceptació i aprovació pel Comitè directiu.

Concedir a l'Ajuntament de Molins de Rei l'ampliació de préstec de 80,000 ptes.

Ratificar l'acord pres en altra sessió, de no concedir préstecs als Sindicats que radiquen en municipis morosos a la Mancomunitat de Catalunya, desestimant, en conseqüència, per trobar-se en tal situació, la petició formulada pel Sindicat agrícola d'Alcover.

Restar assabentat del procediment administratiu d'apremi iniciat contra els Ajuntaments de Borredà i d'Argentona, per no haver ingressat els respectius darrers venciments de les parts d'amortització i interessos.

Entaular demanda de judici executiu contra el Sindicat agrícola i Caixa rural de Sant Isidre, d'Artesa de Lleida, en reclamació de quantitats líquides vençudes i no satisfetes en llurs respectius venciments, prèvies comunicacions a tots els socis de l'esmentada entitat, per si, atenent-les, volen evitar-se la reclamació judicial que es farà extensiva a llurs béns, donada la seva obligació solidària i subsidiària.

1. finalment, s'assabentà el Comitè d'haver publicat la Direcció de la Caixa, en la Revista de la Vida Municipal, dos articles de coneixement de la dita institució, d'una nota del llibre de la Mancomunitat Breu notícia de l'organització i l'obra i d'altra extensa, que és un resum de l'organització, funcionament i actuació, per a l'Obra realitzada, de la dita Mancomunitat.

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació
Direcció General de Patrimoni Cultural
Subdirecció General d'Arxius
Portaferrissa, 1
08002 Barcelona

